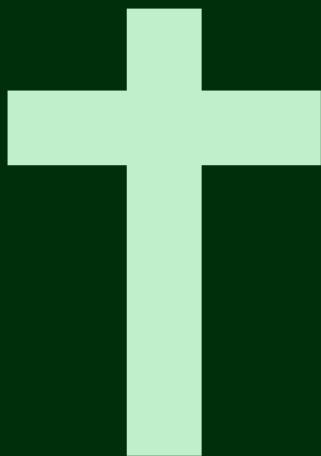

Jayats nanderac wüx
miteatiiüts
Jesucristo

New Testament in Huave, San Mateo Del Mar (MX:huv:Huave, San
Mateo Del Mar)

Jayats nanderac wü_x miteatiüts Jesucristo

New Testament in Huave, San Mateo Del Mar (MX:huv:Huave, San Mateo Del Mar)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huave, San Mateo Del Mar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huave

huv

Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ikoots (Huave), San Mateo Del Mar

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
03b08bf3-6708-5491-84af-10b8e34eb51c

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	42
SAN LUCAS	68
SAN JUAN	111
HECHOS	142
ROMANOS	183
1 CORINTIOS	201
2 CORINTIOS	219
GÁLATAS	230
EFESIOS	237
FILIPENSES	243
COLOSENSES	247
1 TESALONICENSES	251
2 TESALONICENSES	255
1 TIMOTEO	257
2 TIMOTEO	262
TITO	266
FILEMN	269
HEBREOS	270
SANTIAGO	283
1 PEDRO	288
2 PEDRO	293
1 JUAN	296
2 JUAN	301
3 JUAN	302
JUDAS	303
APOCALIPSIS	305

Najneaj nanderac leaw tapiüŋ SAN MATEO wüx Teat Cristo

*Acualajtsüw mixejchiw mixeech Jesu-
cristo*

(Lc. 3:23-38)

¹ Aaga nawiiŋ cam apiüŋ wüx acuala-
jtsüw mixejchiw mixeech Teat Jesucristo.
Nop mixeech nej aag ayaj nenüt David aaga
natang nenajiüt; aaga David quiaj Abraham
mixeech nej.

² Aaga Abraham quiaj tacualüw a Isaac,
Isaac tacualüw a Jacob, Jacob tacualüw
a Judá, y alacas micoy nej michiiŋ nej.
³ Judá tacualüw a Fares, at a Zara, Tamar
mimümüw nejüw. Fares tacualüw a Es-
rom, Esrom tacualüw a Aram. ⁴ Condom
Aram tacualüw a Aminadab, Aminadab
tacualüw a Naasón, Naasón tacualüw a
Salmón. ⁵ Salmón tacualüw a Booz, mimüm
Booz aag ayaj Rahab. Booz tacualüw a Obed,
mimüm Obed aag ayaj Rut. Obed tacualüw a
Isaí. ⁶ Isaí tacualüw a David, áag tarang mi-
natang nenajiüt. David tacualüw a Salomón,
acual aweaag mintaj a Urías.

⁷ Salomón tacualüw a Roboam, Roboam
tacualüw a Abías, Abías tacualüw a Asa.
⁸ Asa tacualüw a Josafat, Josafat tacualüw
a Joram, Joram tacualüw a Uzías. ⁹ Uzías
tacualüw a Jotam, Jotam tacualüw a Acaz,
Acaz tacualüw a Ezequías. ¹⁰ Ezequías
tacualüw a Manasés, Manasés tacualüw a
Amón, Amón tacualüw a Josías. ¹¹ Josías
tacualüw a Jecónías y alacas micual nej. Aag
ayaj wüx nüt ndeajtoj maquiürajpüw nipi-
lan judío andüyiw tiül iüt Babilonia.

¹² Wüx landoj aqiiübaranüw andüyiw
Babilonia, Jecónías tacualüw a Salatiel,
condom Salatiel tacualüw a Zorobabel.
¹³ Zorobabel tacualüw a Abiud, Abiud
tacualüw a Eliaquim, Eliaquim tacualüw
a Azor. ¹⁴ Azor tacualüw a Sadoc, Sadoc
tacualüw a Aquim, Aquim tacualüw a
Eliud. ¹⁵ Eliud tacualüw a Eleazar, Eleazar
tacualüw a Matán, Matán tacualüw a Jacob.
¹⁶ Jacob tacualüw a José minoj María. Aaga
María quiaj tacual Teat Jesús nasoic a Cristo.

¹⁷ Atquiaj tajlüw gajpopeic (14)
nacualaran ajan wüx Abraham matüch a
David. At tajlüw algajpopeic nacualaran
ajan wüx David matüch wüx taquiürajpüw
nipilan judío andüyiw tiül Babilonia. Nde wüx
tajlüyiw tiül Babilonia wüx tatüch wijquam
Teat Cristo tajlüw algajpopeic nacualaran.

*Wüx wijquiat Teat Jesucristo
(Lc. 2:1-7)*

¹⁸ Wüx wijquiat Teat Jesucristo atcüy
tajlüy: María mimüm nej altiüt mipoch
aweaaŋ José. Pero naleaing nganaw
mequiübayej, María tajiür teomeaats nej
nop nine; tüüch nej aag ayaj Nangaj Espiritu
ocueaj Teat Dios. ¹⁹ Aaga José minench nej
a María nop nej nerang najneaj. Xeyay
andiüm minüx nej, áag ngo mandüüm
majüiquich lacual manguiayeran; tandiüm
macueat atánan quiaj. ²⁰ Naleaing José
xeyay tamb wüx omeaats. Ndoj, wüx
tameay, quiaj taüm majaw nop ángel ocueaj
Teat Dios. Tasaj nej:

—José acualaats David, nde meyac
imeaats wüx aaga naél quiaj, iquiüüb
marang mintaj a María, cos aaga nine
apmawiquiach quiaj Nangaj Espiritu ocueaj
Teat Dios neech nej. ²¹ Nej apmawiquiach
nop nine nench apmeaach manüt Jesús, cos
nej apmawün asoet minipilan nej —aj nej.

²² Atquiaj tajlüw meáwan atnej lamapiüŋ
nop ndeaeac andeac Teat Dios, cos tapiüŋ:
²³ Nop leawa naleaing nüx nej apmecual
mawiquiach nop nine nench.

Aaga nine quiaj apmasoic Emanuel, ajow.
Aaga poch Emanuel quiaj, apiüŋ: Dios al-
maquiüüb icoots.

²⁴ Ndoj quiaj tapac ameay a José. Condom
tarang atnej tasaj nej aaga ángel; taquiüüb
a María marang mintaj nej. ²⁵ Naleaing
nómban ngo majlüy aweaag, tacüliw wi-
jquiam micual a María. Aaga nine tüünd
manüt JESS.

2

Tapeayiw mondüy wüx ocas

¹ Teat Jesús wijquiat tiül cambaj Belén
tiül iüt Judea wüx Herodes tarang minatang
nenajiüt tiül aaga iüt quiaj. Tajlüy acas
monxey mondüy wüx ocas tambüw andüyiw
Jerusalén imiünüw nonüt iüt. ² Tatüniw
manguiaiyiw:

—¿Nguiane almajlüy aaga nine wijquian
leaw apmarang minatang nenajiüt tiül nipi-
lan israele? Cos jayats majüic miocas
nej; tajawasan wüx saliünan nonüt tiül
xeiütan. Nganüy sajngoton naquejliün xe-
cosan teombas aaga nine —awüw.

³ Wüx tanguiay aag ayaj a Rey Herodes,
ngo majneaj mayaag, aton meáwan moncül
Jerusalén lango majawüw cuane ap-
marangüw. ⁴ Quiaj tatün mapeayiw meáwan
montangtang miteaats, aton meáwan
mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés
ocueaj nipilan judío. Tatün manguiaiy
nguiane netam wijquiam a Cristo.

⁵ Quiaj tasajüw nej:

—Tiül cambaj Belén tiül iüt Judea, cos
atquiaj tapiüŋ tanomb nop ndeaeac ande-
aeac Teat Dios wüx tapiüŋ:

⁶ Cambaj Belén tiül iüt Judá,

masey nine cambaj ic ajüic, naleaing xeyay nertam;

cos naw tiül ique apmaw nop apmatüch marang natang nenajiüt, nej apmambeol xecambaj Israel—ajüw nej.

⁷ Ndoj aaga Herodes quiaj tapaj ajcüwa mondüy, axotúyan tatün manguiaiy nejiw naleaing naleaing cuane minüt amelich majawüw aaga ocas. ⁸ Condom tasaj nejiw mambüw Belén, tapiüing:

—Nganüy quiürran, nguineayantanej itüniün menguiayüün wüx a nine. Wüx lamexoman, ndoj tewiünan mesajan xic, quiaj xanamb a xique aton naqueiel xecos teombas nej —aw.

⁹ Wüx landoj masaj nejiw a Herodes, quiaj tambüw. Aaga ocas leawa tajawüw wüx aliw nonüt tiül miiütüw nejiw tamb ombas nej. Tayac nejiw alareng niüing ajlüy a nine; quiaj tacülan cawüx, ngo majüy. ¹⁰ Nejiw wüx tajawüw aag ayaj xeyay tapac omeajtsüw. ¹¹ Almajmeliw tiül iüm, quiaj majawüw a nine almaquiüüb mimüm nej. Tajmiücüw tiüt maquejliw micosüw nejiw manguiejriw omalüw niüing ajlüy aaga nine. Condom taleajiquiw iquialajej mawüniw müjchiw oro, pom, at najmboc angan soex nasoic mirra. ¹² Condom wüx tameayiw, quiaj taümiw majawüw asaj nejiw Teat Dios nde mandilileaw majawüw a Herodes. Quiaj tandilileaw tiül miiütüw nejiw, ambüw tiül alinots tiüüd.

Tecüürrüw andüy Egipto

¹³ Wüx laambüw a mondüy wüx ocas, quiaj José taüm majaw nop ángel tasaj nej:

—Witiür, quiür, iquiüüb mintaj, iquiüjpan a nine, icüiürran indüyiün tiül iüt Egipto. Icülüfan quiaj, nde mewiünan leaw sasaj icon, cos alinoic nüt Herodes apmayamb a nine mambiy —aw.

¹⁴ Wüx tapac ameay a José, quiaj tax-aiñguiw a nine, taquiüjpüw mamb andüy Egipto aaga ongwüüts quiaj. ¹⁵ Tacülüfan quiaj. Tiünüw mandilileaw wüx landeow Herodes. Quiaj tajlüy atnej lamapiüing Teat Dios wüx tapiüing nop nendeac andeac nej, cos tapiüing: “Imiün Egipto tatüniüs xecual mandilil”, aw.

Herodes tapiüing mambiyaranüw namix nine

¹⁶ Wüx aliün mapac a Herodes, tajaw lamawaijchaw nej ajcüwa mondüy wüx ocas, xeyay tajcüy. Tapiüing mambiyaranüw meáwan namix nine monench naw wüx iüm mineat, ndoj wüx naliw, meáwan monlüy tiül Belén, at tiül namix cambaj monlüy quiajan. Cos landoj matün manguiaiy ajcüwa mondüy, ngüt tajawüw aaga ocas. ¹⁷ Atquiaj tajlüy leaw lamapiüing nomb Teat Dios masaj Jeremias aaga nendeac andeac nej, wüx tapiüing:

¹⁸ Apmanguiayaran tiül cambaj Ramá, xeyay monpaj, xeyay monjiünts; cos Raquel xeyay ajüünts wüx micual nej. Nejingüind ngondom müüch nej majneaj omeaats,

cos lango majlüyiw a namix nine.

¹⁹ Condom wüx landeow Herodes, quiaj teümeay a José tiül Egipto, taüm majaw nop ángel tasaj nej:

²⁰ —Nganüy quiür, iquiüüb a nine at mimüm nej, indililean indüyiün tiül miiütan Israel, cos landeowüw mondiüm mambiyaw a nine —aj nej.

²¹ Quiaj tamb andüy tiül miiüt Israel, taquiüüb a nine, at mimüm nej. ²² Wüx José tanguiaiy Arquelao lamayar minajiüt miteat nej Herodes tiül Judea, quiaj timbol mambüw quiaj. Taüm majaw tasoic mambüw andüyiw tiül iüt Galilea. ²³ Wüx tatüchüw tiül miiütüw nejiw, quiaj tambüw macülüw tiül noic cambaj nenüt Nazaret. Atquiaj tajlüy cos lamapiüingüw tanomb mondeac andeac Teat Dios. Tapiüingüw Jesús apmasoic Nazareno cos naw quiaj.

3

Juan Bautista taquiaach tiül wajchiüc (Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

¹ Wüx aaga nüt quiaj, Juan, aaga neech yow nipilan, tamb mandeac andeac Teat Dios tiül iüt Judea niüing ngo majlüy cambaj.

² Quiaj taquiaach nipilan, tapiüing:

—Ich leaam imeajtsan mecueatiün leaw ngo majneaj irangan, cos aaga nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej laliüc matüch —aw.

³ Cos aaga Juan quiaj, tandeac wüx nej Isaías, aaga nendeac andeac Teat Dios, wüx tapiüing:

Apmanguiayaran aljane tengual andeac tiül wajchiüc:

“Itajcan majneaj mitiüüd a Teat Naxey; ileainguijchan a tiüüd cos nej aliüc.”

⁴ Aaga Juan quiaj asooig apix nej najüyeran miyeed camello, aóel teomeaats nej taag. Tatsamb mow, tanganeow micün xiül. ⁵ Tambüw manguiaiyiw aquiaach nej nipilan monaw tiül cambaj Jerusalén, monaw tiül iüt Judea, at monaw tiül namix nine cambaj monlüy mbeay lam Jordán. ⁶ Wüx tapiüingüw lango mandüümüw marangüw aaga ngo majneaj tarangüw, quiaj Juan tüüch nejiw yow tiül lam Jordán.

⁷ Wüx Juan tajaw lapeayiw quiaj xeyay fariseos at saduceos mayariw yow aton, quiaj tasaj nej:

—¿Jowa icona ponong ndiüc, jane nesaj icon mercüiürran meriowan tiül aaga xeyay ngo majneaj aliüc miün apmajlüye? ⁸ Sitiül naleaing laleaaw imeajtsan nguineay temerangan, ijüiquichan nómban

irangan najneaj. ⁹ Nde merangrangayon wüx mepiüangan tiülan icona: “Abraham xeteatiün”; cos xique sasaj icon Teat Dios aldom müüch majlüy micual Abraham masey a piedra quiaj, ndot mandüüm. ¹⁰ Nganüy üech alwüx apmandooig mioxi-jchaw xiül; atquiaj meáwan xiül leaw ngo mayac najneaj aóng nej, apndojquiüm majlos tiül biümb. ¹¹ Xique süüch icon yow jane naleaing lamacueat arang ngo majneaj. Pero aliüc miün nop andüüban xic miün, nej xeyay netam ajlüy, ngo mat xic. Xique sayaag nicuajind xic niüng ajlüy nej; sayaag ngo natüch nandaand tiüt apaj nej. Nej apmüüch icon mejiüuran Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Apmawün wüx imbasan meáwan ngo majneaj atnej biümb ambel nendaajndeaj. ¹² Aag ayaj atnej arang nop nerang najiüt, cos alteowix nej minipüch nej, apmaxaing osaab trigo matendeay, condom apmaxaing mayac tiül troj. Ndoj aaga opang trigo apmabelich tiül biümb ngondom xejquem —aw.

*Wüx tayar yow Teat Jesús
(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)*

¹³ Teat Jesús imiün Galilea tamb majaw a Juan mbeay lam Jordán, müüch nej yow.

¹⁴ Juan ngo mandüüm, tapiüng:

—Ngwüy Teat, ique netam meaach xic yow; ¿neol tewiün mejaw xic nüüch ic yowa? —aw.

¹⁵ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Nganüy netam merang, cos netam marangar leaw lamapiüng Teat Dios —aw.

Quiaj lango mapiüng nicuajind a Juan. ¹⁶ Wüx landoj ayar yow Teat Jesús, almaw tiül yow, quiaj tajaw lejquiat a cielo, tiün Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios imiün tiül cielo atnej noic palom andüy wüx ombas nej. ¹⁷ Condom tanguiyaran noic nanderac imiün cielo, apiüng:

—Aag ayaj xecual xowüy sandiüm, apac ximeaaats najaw —aw.

4

*Tandiüm mayac nej wüx naél a nimeech
(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)*

¹ Condom Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios taquiüüb mamb Teat Jesús andüy tiül wajchiüc müüch mayac nej wüx naél minatang nimeech.

² Teat Jesús tafüünd ngo met ic miow (40) nüt, ic miow ongwüüts, condom xeyay tind üet. ³ Quiaj tapeay niüng ajlüy nej nimeech, tandiüm mayac nej wüx naél, tasaj:

—Sitiül naleaing ique Mical Dios ic, isaj aaga piedra quiaj marang pan —aj nej.

⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Tiül Mipoch Teat Dios apiüng: “Ngome áagan nüeteran ipacüy nipilan, leaw nembat aag ayaj meáwan poch andeac Teat Dios” —aj.

⁵ Condom quiaj minatang nimeech taquiüüb nej mamb andüy tiül nangaj cambaj Jerusalén, mayac wüx omal nadam nangaj iüm. ⁶ Quiaj tasaj nej:

—Sitiül ique Mical Dios ic, ijchic tiüt cos ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, apiüng: Teat Dios apmüüch mamb miángeles nej mambeolüw ic.

Apmangochiw ic naag owixaw nejiw ngana maleamb ileaj piedra, aw —aj nej minatang nimeech.

⁷ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Aton ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, apiüng: “Nde mendüüm mitsoj leaw apiüng Teat Naxey Midios” —aj nej.

⁸ Aaga minatang nimeech taquiüüb nej mamb alinomb. Nganüy taquiüüb nej andüy wüx nop najal oleaj tiüc. Quiaj tüüch nej majaw meáwan cambaj leaw ajlüy wüx iüt at meáwan leaw najneaj almajiürüw. ⁹ Quiaj tasaj Teat Jesús:

—Meáwan aag ayaj sanüüch ic meneay sitiül ique apmequieel micos tiximbas meyar sandeac —aj nej.

¹⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Iriow ningüy niüng sajlüy, Satanás, cos tiül Mipoch Teat Dios apiüng: “Áagan Teat Dios netam mequieel micos teombas nej meyar andeac” —aj nej.

¹¹ Quiaj taw minatang nimeech. Condom tapeayiw miángeles Teat Dios mambeolüw Teat Jesús.

*Teat Jesús tamelich aquiaach tiül Galilea
(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)*

¹² Wüx Teat Jesús tanguiy Juan lajmel tiül manchiüc, quiaj tandilil andüy tiül iüt Galilea. ¹³ Nej taton ngome tacül tiül Nazaret, tamb macül tiül Capernaum, noic cambaj mbeay nadam yow nenüt Galilea, tiül miütüw Zabulón y Neftalí, monlüy tanomb. ¹⁴ Atquiaj tajlüy atnej tanomb tapiüng Isaiás nendaac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

¹⁵ Icona monaw tiül miütüw Zabulón y Neftalí,

najlüyiw mbeay tiüüd amb mbeay ndec, nonüt necamb lam Jordán; aag ayaj tiül iüt Galilea, niüng xeyay acüliw nipilan ngome judío.

¹⁶ Ajcüwa nipilan quiaj arangüw ngo majneaj,

ajlüyiw atnej majlüyiw tiül pojniün, nejiw apmajawüw noic nadam ran. Leaw ajlüyiw tiül xeyay pojniün, apmachech nejiw a ran quiaj.

¹⁷ Ajan quiaj tapots maquiaach nejiw Teat Jesús, tapiüng:

—Icuaeatiün aaga ngo majneaj irangan, cos Teat Dios laliüc miün majlüy wüx micambaj nej —aw.

Teat Jesús arriiüd apiquiw mondoc
(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

¹⁸ Noic nüt wüx Teat Jesús tamong amb mbeay aaga nadam yow nenüt Galilea, quiaj tajaw ijpüw monxey nop necual nejw, nop Simón nasoic Pedro, alinop Andrés michiig nej. Nejw tengual andocoj cos mondoc nejw. ¹⁹ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Macaron tabaats, sanaquiaach icon nguineay alndom meyamban nipilan mesajan mayariw sandeac. Langome apmeyamban cüet mendocon, apmeyamban nipilan —aj nejw.

²⁰ Tacueatiwan quiaj mindocoj nejw, tandüjpiw mamb Teat Jesús.

²¹ Condom quiriwan iün majüyw, quiaj Teat Jesús taxom alijpüw, nop necual nejw, nop Jacobo, alinop Juan, micual nejw Zebedeo. Aliw tiül müx maquiüjpüw miteatiw nejw, tengual axequiw ndoc. Quiaj tasaj nejw Teat Jesús mambüw maquiüjpüw. ²² Nejw tacueatiwan tiül müx miteatiw nejw, tambüw mandüjpiw Teat Jesús.

Teat Jesús taquiaach xeyay nipilan
(Lc. 6:17-19)

²³ Teat Jesús tajüy meáwan tiül iüt Galilea. Taquiaach tiül meáwan sinagoga ocueajw a nipilan quiaj. Tandeac nguineay apmajlüy wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej. Aton tamongoch iün andeowüw cuajantanej monandew leaw axom nejw nipilan tiül ajcüwa cambaj quiaj. ²⁴ Wüx tanguiyaran tiül iüt Siria meáwan leawa nej arang, quiaj taquiüjpüw niüng ajlüy nej xeyay moniün andeow. Altiül xeyay teamamongochiw, lamix omeajtsüw; altiül nechach, üch nejw michachiw nimeech; altiül ndron ombas, nawaag owix oleaj. Teat Jesús tüuch majneaj meáwan. ²⁵ Quiaj tandüjpiw nej xeyay nipilan monaw Galilea, monaw Decápolis, monaw Jerusalén, monaw Judea, monaw nonüt necamb lam Jordán.

5

Teat Jesús taquiaach nipilan wüx tiüc

¹ Wüx Teat Jesús tajaw xeyay nipilan lapeayiw niüng ajlüy, quiaj tajtep andüy wüx noic tiüc chetet. Tapeayiw niüng ajlüy nej minipilan nej. ² Quiaj tapots maquiaach nejw Teat Jesús, tapiüng:

Jane xeyay apac omeaats
(Lc. 6:20-23)

³ —Najneajay ajlüyw leaw ayaag netam nejw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, cos apmajlüyw tiül micambaj Teat Dios.

⁴ Najneajay ajlüyw leaw amix omeajtsüw nganüy, cos apmüjndiw mapac omeajtsüw alinoic nüt.

⁵ Najneajay ajlüyw leaw ngo meran-grangayej; nejw apmüjndiw a iüt cam leaw tasoiquiw apmüjndiw.

⁶ Najneajay ajlüyw leaw xowüy andiümüw marangüw leaw andiüm Teat Dios, nej apmambeol nejw.

⁷ Najneajay ajlüyw leaw ajiürüw lasta nop alinop, cos aton Teat Dios apmajüür nejw lasta.

⁸ Najneajay ajlüyw leaw nómban lamawüniw wüx omeajtsüw ngo majneaj; nejw alinoic nüt apmajlüyw niüng ajlüy Teat Dios.

⁹ Najneajay ajlüyw leaw monyamb majlüy monajneaj, ngo majlüy moncüy, nejw apmasoiquiw micual nejw Teat Dios.

¹⁰ Najneajay ajlüyw leaw amongochiw ngo majneaj masey arangüw najneaj; nejw apmajlüyw tiül micambaj Teat Dios tiül cielo.

¹¹ Najneajay ijlüyiün wüx itsojaranan memongochiün ngo majneaj. Aton awüniwan wüx omeajtsüw mandeacüw wüx imbasan xeyay ngo majneaj cos iyariün sandeac. ¹² Tanomb atquiaj tamongochiw ajcüwa mondeac andeac Teat Dios. Nganüy icona, ich mapac imeajtsan xeyay cos ajlüy noic najneajay tiül cielo leaw apmeajndiün.

At icon quiniüc, at icon ran
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)

¹³ Icona ijlüyiün wüx a iüt cam at icon najneaj quiniüc najtix. Pero sitiül quiniüc mamong ajtix, ¿nguineay alndom majtix alinomba? Lango metam, netam majwich ninguiün macuüch nej tiüt nipilan.

¹⁴ Icona ningüy wüx aaga iüt cam ijlüyiün at icon ran. Ajawaats sitiül noic cambaj ajlüy wüx tiüc ngondom mexotüy. ¹⁵ Ngondom mechen nots candeal condom cas tepal omal tiül nop xor. Ngwüy, netam meyac cawüx marraj meáwan leaw almajlüy tiül iüm. ¹⁶ Atquiaj icona aton, irangan najneaj tiül nipilan para mejlüyiün atnej aaga ran quiaj; cos wüx nipilan apmajawüw irangan najneaj, nejw aton apmarangüw leaw andiüm Teat Dios najlüy tiül cielo.

Teat Jesús aquiaach wüx aaga poch tüünd Moisés

¹⁷ Nde mepiüangan xique xiün nandrooch aaga poch leawa tüünd Moisés, tengwüy leaw tandeacüw mondeac andeac Teat Dios. Ngwüy, xique ngo niün nandrooch nicuajind. Xique xiün najüiquich wüx nguineay ajlüy, narang atnej apiüng.

18 Naleaing sasaj icon, wúxan almajlüy a cielo maquiüüb a iüt, nómban ngome apmamong masey noic nine punto, noic nine letra tiül aaga poch leawa tüünd Moisés, cos meáwan leaw Mípoch Teat Dios apiüing netam majlüy. 19 Atquiaj sitiül aljane mapiüing ngo membeate masey noic nine poch leaw Teat Dios lamapiüing netam marangüch, ndot atquiaj maquiaach wüx nipilan, nej apmajlüy at nej nop chingüy, leaw ngo membeate tiül minipilan Teat Dios. Pero sitiül aljane arang meáwan leaw Teat Dios lamapiüing marangüch, aton maquiaach wüx alinop marang atnej; nej apmarang nop natang tiül cielo niüing apmajlüyiw minipilan Teat Dios. 20 Sasaj icon netam merangan atnej apiüing Teat Dios, ngo matnej arangüw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at leaw arangüw fariseos; cos sitiül ngo merangan atnej netam ngondom mejmeliün tiül micambaj Teat Dios.

Teat Jesús apiüing wüx moncüy
(Lc. 12:57-59)

21 'Lamenguiayiün nguineay tasoiquiw tanomb mixejchiün, cos tasoiquiw: "Nde membiany nejingüind, sitiül aljane apmambiy alinop netam mangüy aaga nisoet", ajowiw. 22 Aag ayaj naleaing, xique nganüy sasaj icon, jane ajcüyüty majaw alinop netam mangüy aaga nisoet. Aton jangantanej leaw apmasaj chach aljane, netam mayacüw nej asoet montangtang tiül nadam nangaj iüm. At jangantanej leaw apmapaiich alinop, aag ayaj alndom mamb tiül necoy tiül biümb.

23 'Sitiül leriümb apmeyac erchech, quiaj leaaw imeaats aljane ajcüy majaw ic, 24 ich majlüy, nde meyac. Quiür indeac anaag aaga najcüy majaw ic quiaj, para majnej imeajtsan mamong ijcüyiün, cas tendiil meyac erchech.

25 'At sitiül aljane aleaic iriow anaag wüx, andiüm mayac ic teombasüw monajiüt, indeac anaag, ijaw cuane iriowan wüx, ijneajiün wüxan nganaw mepeay anaag teowixaw monajiüt, cos teat xan alndom masaj mimongot nej mayacüw ic tiül manchiüc. 26 Naleaing sasaj ic, wüx lerpeay tiül manchiüc langondom meriow najen, apmeriow wüx lamembich mengüy leaw apmatüniw icueaj.

Aquiaach wüx monjiür najtaj, monjiür naxey

27 'Lamenguiayiün nguineay tasoiquiw tanomb, cos asoiquiw: "Nde mejiüran minaj-tajan, nde mejiüran minaxeyiün", ajowiw. 28 Aag ayaj naleaing. Pero nganüy xique sasaj icon jangantanej leaw apmajaw nop najtaj mandüümdüüm, aag ayaj atanej lamarang aweaag nisoet.

29 'Sitiül miác iniüüg laliüc mayac ic wüx merang ngo majnej, isoond, ndoj telox ningüiün; cos más najnej masey noic iniüüg, ngome atnej mejlos tiül xeyay necoy tiül biümb. 30 At sitiül miác iwix apmayac ic wüx merang ngo majnej, ich ndojquiüm majlos ningüiün; cos más najnej masey nots iwix, ngome atnej mejlos tiül xeyay necoy tiül biümb.

Teat Jesús aquiaach wüx moncuateatey
(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

31 'Aton tanomb tasoiquiw: "Jangantanej macueat mintaj nej, netam marang noic nawiig mecueatey", ajowiw. 32 Nganüy xique sasaj icon sitiül nop naxey macueat mintaj nej, acueátan, ngome nejüür naxey a najtaj; nej a naxey quiaj ajiür nisoet, cos tengual mayac wüx majiür naxey mintaj nej. Aton jane apmaquiüüb aaga najcueat najtaj quiaj, apmajüür nisoet, cos apmajlüy atnej minajtaj nej.

Aquiaach wüx monwaiich monpaj minüt Teat Dios

33 'Aton lamenguiayiün nguineay tasoiquiw tanomb mixejchiün: "Nde aleaic mendeacan mepajan minüt Teat Dios sitiül ndoj ngo merangan leaw lamepiüingan apmerangan", ajowiw. 34 Aag ayaj naleaing. Pero nganüy xique sasaj icon nde mendeacan aleaic mepajan wüx minüt cielo cos aag ayaj niüing chetej Teat Dios. 35 Nde mepajan wüx minüt iüt, cos aag ayaj niüing acüüch oleaj Teat Dios. Aton nde mepajan wüx minüt Jerusalén cos aag ayaj micambaj aaga Teat natang tiül meáwan monajiüt. 36 Aton nde mepajan wüx imalan, cos cuane icon, ngondom meajchiün mambeor masey nots miondeats imalan, aton ngondom meajchiün marang ngweal. 37 Xique sasaj icon netam mendeacan "naleaing" sitiül naleaing, at netam mepiüingan "ngo maleaing" sitiül ngwüy. Cos sitiül apmepajan minüt aljane, aag ayaj ngo majnej, ocueaj nimeech.

Wüx monpalüch ombas
(Lc. 6:29-30)

38 'Lamenguiayiün nguineay tasoiquiw tanomb, cos atcüy tasoiquiw: "Jangantanej macuiaach oniüüg alinop, atanej netam macuijchich oniüüg nej. Aton jangantanej leaw apmapol olüic alinop, atanej netam mapolich olüic nej", aw. 39 Pero xique sasaj icon, nde mepalüchiün ombas leawa nerang ngo majnej wüx imbasan. Ingow aag ayaj sitiül aljane lamaleamb imbeay, iich maleamb ic alinots. 40 At sitiül aljane andiüm mayac ic tiül moncüy, mandüüm manood tarrang micamix, iich alinoic majoy aton. 41 Sitiül aljane müüch ic memal tiüt alngün naüm, nde mepiüing wüx masey

memal alatownej. ⁴² Sitiül aljane apmatün iceueaj alcuane, iich leaw alndom. Aton sitiül aljane andiüm majüch ic, iich sitiül alndom.

Ijüür lasta leaw ajcüy majaw ic
(Lc. 6:27-28; 32-36)

⁴³ 'Aton lamenguiayiün nguineay tasoiquiw nomb, cos asoiquiw: "Netam mejiüran lasta alinop, pero leaw ajcüy majaw icon ijcüyiün mejawan aton", ajowiw. ⁴⁴ Pero xique sasaj icon netam mejiüran lasta moncüy majaw icon. Indeacan najneaj wüx ombas leaw apaich icon; irangan najneaj wüx ombasüw leaw ngo mind majaw icon. Itüniün Teat Dios mambeol nejiw leaw arangüw wüx imbasan ngo majneaj. ⁴⁵ Atquiaj apmajüic icona micual icon Teat Dios najlüy tiül cielo. Cos Teat Dios tengual müch majntsop a nüt marraj meáwan nipilan; aton üüch majoet nguiajantanej masey niüng ajlüy nerang najneaj, masey niüng ajlüy nerang ngo majneaj. ⁴⁶ Sitiül icona apmejiüran lasta áagan a nipilan leaw andiümwüw icon, ¿cuane najneaj aag ayaja? ¿Neol ngwüy atquiaj arangüw ajcüwa monsap mitomiün cambaja, ajcüwa monrang xeyay ngo majneaja? ⁴⁷ Sitiül áagan micoj michiig ertepeay anaag, ¿cuane alwüx ajneaj irangana? ¿Neol ngwüy, atquiaj aton arangüw nipilan leaw ngo mayamb Teat Dios? ⁴⁸ Icona netam merangan leaw najneaj, palan, atnej arang Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo, cos nej nerang najneaj, palan.

6

Nguineay netam marangüch najneaj

¹ 'Leaw najneaj irangan, nde merangrayon wüx; cos sitiül irangan najneaj majaw icon nipilan, Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo ngome apmüüch icon mejiüran leawa nej andiüm müüch. ² Icona wüx imbeolan aljane leaw ngo majiür, nde mendeacndeacan wüx manguiay nipilan matnej arangüw monrangrangüy tiül sinagogas, at tiül calle aton. Cos nejiw arangüw malombarantüw wüx. Naleaing sasaj icon, nejiw landoj lamajiürüw leaw ayambüw wüx aaga alomboochayej quiaj. ³ Icona wüx aleaic meajchiün aljane leaw ngo majiür, ijchan nejinguind ngo majaw, masey miquiamb iwix ngo majaw leaw arang miác iwix. ⁴ Ijchan leaw indiüman, nejenguind ngo majaw. Quiaj Miteatiüts Dios apmüüch icon xeyay monajneaj majawüw nipilan, cos nej ajaw masey ixotüyan terang.

Nguineay netam matajcüch orar mesaj Teat Dios
(Lc. 11:2-4)

⁵ 'Wüx aleaic apmesajan Teat Dios nde merangan matnej arangüw ajcüwa monrángan ayamb Teat Dios, cos nejiw xowüy andiümwüw mapajüw minüt Teat Dios tiül sinagoga lombojówan. At ambüw mapajüw minüt Teat Dios niüng tengual among monjüy, majaw nejiw nipilan. Naleaing sasaj icon áagan ayaj apmaxomüw wüx aaga alomboochayej quiaj. ⁶ Pero xique sasaj icon, wüx apmetajcan orar ijmeliün tiül iüm, ipalan imbiüman, indeacan mequiüjpan, cos nej alniüng ijlüyiün; néjan quiaj apmanguiay. Alinoic nüt apmeajndiün leaw itüniün.

⁷ 'Wüx apmetajcan orar mesajan Teat Dios nde mepiüngpiüngánan matnej arangüw nipilan leaw ngo mayariw andeac Teat Dios, cos nejiw apiüngwüw wüx apmandeacndeacüw xeyay, Teat Dios apmanguiay. ⁸ Icona nde merangan atnej arangüw nejiw, cos Teat Dios lamajaw cuane netam icon wüxan nganaw metüniün. ⁹ Icona wüx apmesajan Teat Dios, atcüy ipiüangan: Xeteatiün Dios najlüy tiül cielo, ique nangaj minüt.

¹⁰ Sandiüman mejlüy wüx meáwan nipilan nguiajantanej almajlüyiw.

Atnej iyambüch ningüiün tiül nangaj cielo, atquiaj aton netam meyambüch ningüy wüx aaga iüt cam, marangüch leaw ique indiüm.

¹¹ Teat, iich xicon nüeteran nganüy nüt cam, atnej ique ijaw netam.

¹² Iwün wüx imeaats aaga ngo majneaj tarangasan Teat, cos xicona aton lanawüniün wüx ximeajtsan aaga ngo majneaj nipilan arangüw wüx ximbasan.

¹³ Imbeol xicon nde narangan ngo majneaj Teat.

Iwün ningüiün meáwan ngo majneaj, nde matüch xicon nimeech.

Cos ique natang nenajiüt wüx meáwan cambajiüt; ique alndom merang cuajantanej.

Ique najneajay ijlüy meáwan nüt, ngo majiür ümb. Amén.

¹⁴ 'Sitiül icona iwüniün wüx imeajtsan leaw ngo majneaj arangüch wüx imbasan, Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo atquiaj apmarang wüx imbasan aton. ¹⁵ Pero sitiül icona ngo mewüniün wüx imeajtsan leaw ngo majneaj arangüch wüx imbasan, átan quiaj Miteatiüts Dios ngome apmawün wüx ormeaats isoetiün leaw ijüüran.

Teat Jesús aquiaach wüx moniünd lop

¹⁶ 'Wüx icona iüündan lop para manguiay icon Teat Dios, nde merangan atnej xowüy amix imeajtsan atnej arangüw monrangrangüy, cos nejiw arangüw atnej

niün andeowüw para majaw nejiw nipilan mapiüngüw nejiw tengual aiündüw. Naleaing sasaj icon nejiw aagan ayaj apmaxomüw wüx aag arangüw atquiay quiaj. ¹⁷ Pero icona wüx apmeiündan metajcan orar; ertaagayon majneaj, ijonchiün imalan najneaj, ipejiün iniiüjcan aton. ¹⁸ Atquiay nipilan ngome apmateotsüw wüx sitiül icona tengual iündan manguiay icon Teat Dios. Meáwan leawa tengual merangan masey ixotayon, Teat Dios ajaw, ndoj nej apmüüch icon xeyay monajneaj majaw icon nipilan.

Iyacan tiül cielo leaw nembeatmbeat
(Lc. 12:33-34)

¹⁹ At aton sasaj icon nde mendiümdümanan cuajantanej nembeatmbeat ningüw wüx iüt, cos alndom majtep miüt pandiüm. Cuajantanej leaw ijiüran alndom memoen, aton need alndom majmel maneed. ²⁰ Ngwüy icona irangan leaw andiüm Miteatiiüs Dios cos aag ayaj atnej mejiüran xeyay nembeatmbeat tiül cielo niüng nicuajind ngondom majtep miüt, ngondom memoen, ngondom majteor. ²¹ Cos niüng ijiüran cuajantanej nembeatmbeat, quiaj iyacan imeajtsan aton.

Ran ocuejajaran
(Lc. 11:34-36)

²² Oniiügaran aag ayaj nerraj icoots. Sitiül iyacan iniiüjcan wüx mejawan najneaj, apmambeol icon merangan najneaj. Wüx icona irangan najneaj aag ayaj atnej mejlüyiün tiül ran. ²³ Pero sitiül icona indiiüman meyacan iniiüjcan wüx mejawan leaw ngo majneaj, quiaj apmerangan xeyay ngo majneaj; aag ayaj atnej ijlüyiün tiül pojniün. Sitiül icona irangan ngo majneaj, andüy quiaj apmexeyay ngo majneaj temerangan quiaj.

Wüx Teat Dios, at wüx tomiün
(Lc. 16:13)

²⁴ Nejingüind ngondom marang minajiüt ijpüw monxey nöiquian, cos ndot apmandiüm marang leaw apiüng nop, ngome apmarang leaw apiüng alinop. Tengwüy xeyay mandiiüm mandüüb nop, quiaj ngome apmarang leaw apiüng alinop. Atquiay ajlüy, nömban ngondom mendüüb Teat Dios sitiül meyac imeaats wüx mendiümdüw tomiün.

Teat Dios üüch meáwan leawa tengual atam
(Lc. 12:22-31)

²⁵ Xique sasaj icon nde mamb wüx imeajtsan mepiüangan cuane apmeatiün, cuane apmenganowan, at wüx ipixan mepiüangan cuane apmesoijqüiün. ¿Neol ngwa, icona alwüx itaman ngo matnej nüeteran; aton micuerpojan alwüx atam ngo matnej napixeran? ²⁶ Ijawan nguineay ajlüyiw a quieac,

nejiw ngo mepiürüw maxainguw omeaats corrül, ngo mapalüw leaw apmüetiw alinoic nüt; cos Miteatiiüs Dios najlüy tiül cielo awiül nejiw. ¿Neol, ngome alwüx imbeatiün a icona ngo mat nejiw a quieque? ²⁷ ¿Ngwüy jane tiül icona cos xowüw amb wüx omeaats alcuane, alndom matang wüx alpinawan metro?

²⁸ ¿Neol tapots amb imeajtsan wüx ipixana? Ijawan nguineay ajlüy a mbaj tiül xiül. Nejiw atangüw ngo marangüw najiüt nicuajind, ngo mendileaw aton. ²⁹ Nganüy sasaj icon, aaga minatang nenajiüt nenüt Salomón najlüy tanomb, masey tajiür xeyay najneajay apix nej cos nej tajiür xeyay tomiün, ngo matüch matnej ajneajiw ajcüwa mbaj. ³⁰ Sitiül Teat Dios ayac aaga mbaj soex najlüy tiül xiül leaw nganüy almajlüy, oxep lamarang asap andaab pow, cuane wüx ngo müüch icon meáwan leawa netam. ¿Neol ngo meyacan imeajtsan wüx neje? ³¹ Icona nde meyacan imeajtsan wüx mepiüangan: “¿Cuane apmetiiüs manganeowaats, cuane apmasoijqüiüs?” merawan. ³² Cos nipilan leaw ngo mayambüw Teat Dios, xeyay ayacüw omeajtsüw wüx aag ayaj. Miteatiiüs Dios najlüy tiül cielo, nej alwüx; nej ajaw meáwan leaw tengual atam icon. ³³ Netam meyacan ombas mejlüyiün tiül minipilan Teat Dios, merangan meáwan leawa nej andiüm. Quiaj apmüüch icon meáwan leawa netam. ³⁴ Atquiay icona nde mamb wüx imeajtsan mepiüangan cuane apmajlüy oxep, cos aaga oxep quiaj apmaquiüb miün alinoic cuane mamb wüx imeajtsan. Meáwan nüt ajlüy palpälwüx naél.

7

Nde meyacan asoet alinop
(Lc. 6:37-38, 41-42)

¹ Nde meyambyamban asoet alinop, quiaj nejingüind ngome apmayamb isoetiün. ² Cos atnej icona iyacan asoet alinop, atnej apmajmel isoetiün. Atnej icona irangan wüx alinop, atnej apmarangüch wüx imbasan aton. ³ ¿Neol nguineay ixom mejaw a najmel altiül oniiüg alinop, nganüy a ique ngo mexom mejaw aaga xiül alatsam tiül iniiüga? ⁴ ¿Cuane wüx alndom mesaj alinop: “Chiün nawün aaga najmel altiül iniiüg quiaj”, meraj, sitiül nganaw mewün a xiül alatsam tiül iniiüga? ⁵ ¡Ndeac mbeay! Sasaj ic menguiay, iwün ombas aaga xiül alatsam tiül iniiüg quiaj, ndoj quiaj apmejaw najneaj para alndom mewün aaga najmel altiül oniiüg alinop.

⁶ Nde meajchiün a pet leaw nangaj cos alndom majchic matsamb machiüt icon tiüt. Aton nde meloxiün nembeatmbeat perlas teombas sow, cos alndom macuüüchcuüüch tiüt. Aag ayaj atnej mewijchan meajchiün

pet leaw xeyay nembed. Cos sitiül pet ngo majaw jane ic, alndom matsamb iwix, masey tendiüm meeach leaw najneaj. Tengwüy apmarangüw atnej arang sow, cos sow apmacuüüchcuüüch tüüt leaw ngo mandiüm müet, masey xeyay najneaj üünd.

Sitiül apmetüniün apmeajndiün
(Lc. 11:9-13, 6:31)

⁷ Sitiül apmetüniün apmeajndiün; sitiül apmeyamban apmexoman; sitiül apmern-deacan apmengocharanan. ⁸ Cos jangantanej leaw apmatün apmüünd; leaw apmayamb apmaxom; at leaw apmendec apmangocharan.

⁹ ¿Ngwüy aljane tüül icona sitiül micual nej matün pan, ingow üüch pan apmüüch noic piedra? ¹⁰ ¿Jondot matün cüet, ingow üüch cüet apmüüch nop ndiüca? ¹¹ Sitiül icona nerangan ngo majneaj, ijawan nguineay meajchiün micualan noic najneaj, cuan-temas Miteatüüts Dios najlüy tüül cielo apmüüch najneajneaj cuajantanej jane apmatün nej ocueaj.

¹² Icona netam merangan wüx alinop atnej temendiüman marangüch najneaj wüx imbasan, cos atquiaj apiüng tüül aaga poch leawa tüünd Moisés. Aton atquiaj ajlüy tüül minawijquiaw mondeac andeac Teat Dios.

Indüjpiün narix tüüd
(Lc. 13:24)

¹³ Ijmeliün iriümban tüül quicheech puerta niüng ajmeleran. Cos ajlüy alinoic nadam niüng ajmeleran, nadam a tüüd aton, ambüw tüül ajmeliw xeyay nipilan. Aaga nadam tüüd quiaj amb andüy tüül castigo. ¹⁴ Aaga alinoic puerta niüng ajmeleran, aag ayaj quicheech, at a tüüd aton narix. Aag ayaj amb andüy tüül cielo niüng apmapacaran meáwan nüt, pero naleaing napateay monxom nej.

Xiül wüx aong ajaraw sitiül najneaj
(Lc. 6:43-44)

¹⁵ Ijawan wüx ajcüwa monwaiich, cos aliücüw mapiüngüw nejw andeacüw andeac Teat Dios. Nejw apmajüic at nejw sap ngome napatüw; naleaing tüül omeajtsüw nejw at nejw napat sampüy. ¹⁶ Icona alndom mejawan jane nejw wüx leaw arangüw. ¿Ngwa alndom mepejtüün uvas wüx noic owil sats, ngwa alndom mepejtüün toc wüx patiürra? ¹⁷ Meáwan leaw najneaj xiül aóng najneaj, leaw xiül lango najneaj ngondom mayac najneaj aóng. ¹⁸ Noic owil najneaj xiül ngondom maóng ngo majneaj, at noic owil xiül leaw ngo majneaj, ngondom maóng najneaj. ¹⁹ Leaw xiül ngo mayac najneaj aóng nej, apmandoijquich majlos tüül biümb. ²⁰ Atnej xiül wüx aóng alndom majaraw sitiül najneaj, atquiaj nipilan aton ajaraw jane nej wüx ajaraw leaw arang.

Ngome meáwan nipilan apmamb tüül cielo

(Lc. 13:25-27)

²¹ Ngome meáwan monpiüng: “Teat Naxey, Teat Naxey”, mawüw, apmajmeliw tüül micambaj Teat Dios. Áagan leaw monrang atnej andiüm Xeteat najlüy tüül cielo, nejw apmajmeliw. ²² Wüx aaga nüt quiaj xeyay nipilan apmasajüw xic: “Teat Naxey, Teat Naxey, taquiaachasan nipilan wüx minüt, aton wüx minüt tawünanas nimeech wüx ombasüw nipilan. At tarangasan xeyay atöcan wüx minüt”, apmawüw. ²³ Pero xique quiaj sanasajüw: “Ngo najaw jane icon. Iriowan ningüy niüng sajlüy monrang ngo majneaj”, sanajüw.

Ijpiüw monrang iüm

(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)

²⁴ Jangantanej leaw apmanguiay xepoch cam marang atnej sapiüng, apmajlüy atnej nop naxey nexom omeaats, tawitich ombiüm nej wüx piedra. ²⁵ Camüm majoet maw nadam lam, mapac nadam iünd, ngo marang nej nicuajind aaga iüm quiaj, cos wüx piedra witiow. ²⁶ Nganüy jangantanej leaw apmanguiay xepoch cam ndoj ngo marang atnej, apmajlüy atnej nop naxey nechach, tawitich ombiüm nej teomeaats lam tüulan wiiüd. ²⁷ Camüm majoet maw nadam lam, mapac nadam iünd, quiaj ajmiüc a iüm. ¡Nómban ndroj ombas! —aw.

²⁸ Wüx landoj mandeac meáwan aaga poch quiaj Teat Jesús, mbayajow nipilan manguiaiyiw leaw landoj mandeac. ²⁹ Cos taquiaach nejw atnej andeac nop nendüy nejüür nadam najiüt, ngo matnej aquiajchiw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés.

8

Tamongoch napat monandeow nenüt lepra

(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

¹ Wüx taw tüüt Teat Jesús imiün wüx tüic, tandüjpiw nej xeyay nipilan. ² Condom quiaj ajngot majaw nejw nop naxey axom nej napat monandeow nasoic lepra atextexüchan ombas nej. Quiaj taquieel micos nej tüüt teombas Teat Jesús, tasaj:

—Teat Naxey, sitiül ique indiüm, sawag alndom memongoch iün sandeow —aj.

³ Quiaj Teat Jesús taxaing owix marreeg, tasaj:

—Xecual sandiüm, sanamongoch iün indeow —aj.

Wüxan ndoj masoic aag ayaj, andüüban ndej minecoy nej aaga niün andeow quiaj. ⁴ Condom quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Nde mesaj nejinguind, quiür, iich majaw ic miteaats, iyac erchec atnej tapiüng Moisés marangüch. Quiaj apmajawüw ique lerneaj —aj nej.

Tajneaj nop nerang minajiüt minatang soldado

(Lc. 7:1-10)

⁵ Almajmel tiül cambaj Capernaum Teat Jesús, quiaj tiün majaw nej nop minatang soldado matün nej ocueaj. ⁶ Tasaj:

—Teat Naxey, nop nerang xenajiüt alwüx mats saniüng, lamalox nej tiüt noic monandeow. Nómban asol nej, xeyay necoy tengual mamongoch —aw.

⁷ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Saleamb quiaj namongoch iün andeow —aw.

⁸ Quiaj tapiüng a natang soldado romano: —Teat Naxey, cuane xic, xique ngo nembat nicuajind para meamb saniüng. Xique sapiüng teat, mepiüng noic poch, quiaj apmajneaj a nembol xic. ⁹ Cos xique aton sajiür nesaj xic cuane narang, at a xique sajiür xesoldado leaw sasajüw cuane neta marangüw. Sitiül xique sanasaj nop: “Quiür”, naj; nej apmamb. Sitiül sanasaj alinop: “Mac”, naj; nej aliüc. Tengwüy sanasaj nerang xenajiüt: “Irang aag agüy”, naj; nej apmarang —aw.

¹⁰ Wüx tanguiay aag ayaj Teat Jesús mbayaw manguiay, quiaj tasaj leaw almaquiüüb, tapiüng:

—Naleaing sasaj icon ngo naxom masey anop tiül nipilan judio leaw ayar sandeac matnej aaga naxey cam. ¹¹ Aton sasaj icon, alinoic nüt aliüc xeyay palpáwüx nipilan imiün nonüt, imiün noleat, apchetemoj maquiüjpüw teat Abraham, teat Isaac, teat Jacob tiül cielo tiül micambaj Teat Dios. ¹² Pero altiül nipilan judio leaw apiüngüw apmajlüyiw tiül micambaj Teat Dios, apmajlösw tiül pojniün, quiaj apmajüüntsüw, apmenchicnic olüiquiw nejw —aw.

¹³ Condom quiaj Teat Jesús tasaj aaga natang soldado:

—Quiür ijtsor, cos teyar sandeac atquiaj apmajlüy —aw.

Aaga nerang minajiüt nej a soldado tülan aaga ores quiaj tajneaj.

Wüx tajneaj müm miocuats Pedro

(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

¹⁴ Condom quiaj tamb Teat Jesús andüy aniüng Pedro. Quiaj tajaw niün andeow najtaj miocuats Pedro, alwüx mats, tengual müüch nej nerraar. ¹⁵ Quiaj Teat Jesús tamb marreeg owix aaga najtaj, ajneaj wüx üüch nej nerraar. Quiaj witiüt tarang nej üetiw.

Teat Jesús tüüch majneaj xeyay moniün andeow

(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

¹⁶ Wüx langwiiüts taquiüjpüw mamb niüng ajlüy Teat Jesús xeyay nipilan leaw alwüx ombasüw nejw nimeech. Quiaj tawün nimeech wüx ombasüw nipilan wüx mipoch nej, at aton tataag majneaj meáwan

moniün andeow. ¹⁷ Atquiaj tarang para alndom majlüy atnej tarang nomb tiül minawiig nej teat Isaiás, aaga nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüng: “Nejáyan quiaj tawün iün andeowaats, aton tajoy wüx ombas nej meáwan necoy ocueajiiüts”, aw.

Leaw tandiüm mandüüb Teat Jesús

(Lc. 9:57-62)

¹⁸ Wüx tajaw Teat Jesús laxeyay nipilan alniüng ajlüy nej, quiaj tasaj minipilan nej: —Tabaats amongoots andüy necamb a nadam yow quiaj —aw.

¹⁹ Quiaj ajngot nop naxey nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Tasaj Teat Jesús: —Teat Naxey, xique sanandüüb ic mamb leaw niüng apmeamb —aj.

²⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Wiül ajiür ombiüm nej, at a quiec aton; nganüy a Teat Naxey ngo majiür nguiane mapiib omal —aj nej.

²¹ Nop minipilan nej tasaj nej:

—Teat, sandiüm nacül leaw ndoj andeow xeteat namiüt; quiaj sanandüüb ic —aw.

²² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Tabar nganüy indüüb xic, icueat, ich majlüy mondeow memiütayej nejeyéjan quiaj —aj nej.

Teat Jesús talomboch iünd, at omal yow

(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

²³ Condom quiaj tajtep tiül müx Teat Jesús, tambüw maquiüjpüw nej minipilan nej. ²⁴ Aleambüw tiül ndec, quiaj taw noic nadam iünd, anmachaachaach tiül müx omal yow, pero Teat Jesús almameay. ²⁵ Quiaj tambüw minipilan nej mapactüchw nej, tasajüw:

—jTeat, imbeol xicon; laliüc tsoyomoots tiüt! —ajüw nej.

²⁶ Quiaj tasaj nejw:

—¿Neol terbolana? ¿Neol tapateay iya-can imeajtsan wüx xique? —aj nejw.

Condom quiaj witiüt. Talic a iünd lombom, at a yow majlüyan. Quiaj lambat.

²⁷ Ajcüwa monxey mbayatoj, tapiüngüw:

—¿Cuame nipilan nej aaga naxey quiaja? Cos iünd at a yow ayariw nej andeac —awüw.

Monxey monaw Gadara alwüx ombasüw nimeech

(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

²⁸ Wüx tajtepiw necamb aaga nadam yow quiaj tiül iüt Gadara, quiaj tajngotoj ipüw monxey imiünw tiül niüng amiüraad mondeow. Alwüx ombasüw nimeech, lamüüch nejw michachiw. Nejw xowüy lapatüw, nejinguind ngondom mamong amb tiül aaga tiüüd quiaj. ²⁹ Wüx tajngotoj, tendeacüw napac, tapiüngüw:

—¿Cuane indium merang wüx ximbasan a ique Jesús micual Teat Dios? ¿Neol

tewiün meach xicon namongochiün ngo majneaja, sitiül nganaw matüch a nüte? —ajüw nej.

³⁰ Alquiaj noic ajlüy sow tengual üetiw, miünquiajan tam niüng ajlüyiw nejw. ³¹ Quiaj a nimeech tatüniw nej ocueaj, tasajüw nej:

—Sitiül apmewün xicon, iich xicon nam-ban najmeliün tiül a sow quiün —awüw.

³² Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:
—Quiüran —aw.

Quiaj tambüw tandüyiw tiül a sow. Alma-jmeliw tiül, quiaj tecuiürrüw a sow, ambüw wüx tiüc tajmiücüw tiül yow, tumb mande-owüw.

³³ Condom ajcüwa monjiür sow mbaya-jow; quiaj tecuiürrüw andüyiw tiül cambaj. Tapots masajüw nipilan cuane tajlüy; at tapiüngüw nguineay tarangüch wüx ombasüw ajcüw leawa üüch nejw michachiw nimeech. ³⁴ Quiaj tambüw majawüw Teat Jesús meáwan nipilan imiünw tiül a cambaj quiaj. Wüx tapeayiw quiaj, tatüniw ocueaj maw quiaj tiül miütüw nejw.

9

*Wüx tajneaj nop ndron ombas
(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)*

¹ Condom quiaj tandilil alinomb Teat Jesús majtep tiül müx, tamongoj andüyiw necamb, tandüyiw tiül micambaj nej Capernaum. ² Almapeayiw quiaj, quiaj taquiüraab niüng ajlüy nej nop naxey ndron ombas, amb wüx mats. Teat Jesús tajaw nguineay ayacüw omeajtsüw wüx nej, quiaj tasaj a niün andeow:

—Ich mapac imeaats, xecual, cos lanawün isoet —aw.

³ Wüx tanguiayiw aag ayaj, acas mondüy wüx aaga poch tiünd Moisés tandeacüw nejíwan quiaj, tapiüngüw: “Aaga naxey quiaj xeyay ngo majneaj andeac, cos andeac atnej nej Dios nej”, awüw. ⁴ Teat Jesús tajaw cuane tengual mapiüngüw tiül omeajtsüw, quiaj tasaj nejw:

—¿Neol tendecan atquiaj tiül imeajt-sana? ⁵ ¿Cuane ngo maél iyajcan nasaj, nasaja: “Isoet lanawün”, ngwüy nasaja: “Witiür, ijüy”, naja? ⁶ Nganüy apmejawan a Teat Naxey naleaing alndom mawün nisoet ningüy wüx iüt —aw.

Quiaj tasaj a niün andeow:

—Witiür, ixaing mimats, quiür ijtsor —aj.

⁷ Quiaj witiüt tajtsor. ⁸ Nipilan wüx tajawüw aag ayaj mbayatoj. Tandeacüw xeyay najneaj wüx Teat Dios, cos lamambeol nop nipilan ndoj ombas marang aag ayaj.

*Wüx Teat Jesús tarriüid Mateo
(Mr. 2:13-17; Lc. 5:27-32)*

⁹ Almaw quiaj Teat Jesús, quiaj tajaw nop naxey nenüt Mateo, alchetem wüx bang niüng angüyeran mitomiün cambaj. Quiaj tasaj:

—Mac tabar —aj.

Quiaj witiüt a naxey quiaj, tamb maquiüüb nej.

¹⁰ Alinoic nüt Teat Jesús alchetem tiül nden, tengual üetiw maquiüüb minipilan nej. Aliw quiaj xeyay monsap mitomiün cambaj; at aliw quiaj aton xeyay nipilan monrang ngo majneaj. Nóiquian tengual üetiw maquiüüpüw. ¹¹ Wüx tajawüw aag ayaj a fariseos, quiaj tasajüw minipilan nej Teat Jesús:

—¿Neol minatangan nequiaach icon tapots üet aweaag monsap mitomiün cambaj, at aldemás nipilan leaw ngo mayambüw Teat Dios? —ajüw.

¹² Wüx tanguiayiw aag ayaj Teat Jesús, quiaj tasaj nejw:

—Leaw ayaag najneaj ajlüy ngo metam mayamb nejaw nej, áagan nipilan leaw ayaag niün andeow mbich netam mayamb nejaw nej. ¹³ Quiüran iyamban imeajtsan cuane amb apiüng aaga poch cam: “Xique sandiüm merjiürayon lasta, ngome áagan iyacan erchechiün”, aw. Xique ngo niün nayamb leaw ayaag najneaj arang, xique xiün nayamb leaw monrang ngo majneaj, nüüch leam omeajtsüw nguineay tengual marangüw, para marangüw leaw andiüm Teat Dios —aj nejw Teat Jesús.

*Tatüniw manguiyiw wüx aiündüch
(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)*

¹⁴ Condom quiaj tapeayiw niüng ajlüy nej minipilan Juan aaga neech yow nipilan, tasajüw nej:

—Teat, xicona saiündan xeyay, at nipilan fariseos aton. Jow nganüy minipilan, ¿neol ngo maiündüwa? —ajüw nej.

¹⁵ Teat Jesús quiaj tasaj nejw. Tapiüng:

—¿Alndom nop nengoch owix mamix omeajtsüw miamigo neje sitiül nej alquiaj almaquiüüpüwa? Alinoic nüt wüx lango majlüy a nench, aaga nüt quiaj mbich apmaiündüw.

¹⁶ Nejingüind ngondom macancham tiül noic nguirich napixeran quiripite jayats jael, cos aag ayaj sitiül apmacanchamaran tiül, wüx aptosntocom, quiaj apmachüüt alquiriw aaga nguirich jael quiaj. ¹⁷ At aton ngondom mayacaran jayats vin tiül nguirich taag iquial vin, cos sitiül apmajmel tiül, apchiütam a taag, condom quiaj apmajüinch tiüt a vin, at a taag aton apndrom ombas. Ngwüy, jayats vin netam majmel tiül jayats taag; quiaj ngome apndrom ombasüw, apmaiücüw noic miün —aw.

Micual Jairo, at a najtaj nerreeg apix Teat Jesús

(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

¹⁸Teat Jesús tengualeámban mandeac aag ayaj masaj nejiw, quiaj ajngot nop naxey, natang nenajiüt tüil nipilan judío, maquieel micos nej tiüt teombas nej, tapiüng:

—Teat, xecual les tandeow. Tabar teat, meyac iwix wüx ombas nej mepacüüch —aw.

¹⁹Quiaj witiüt Teat Jesús, tandüüb mamb a naxey quiaj, at minipilan nej tandüjpiw nej mamb aton. ²⁰Quiaj ajngot nop najtaj niün andeow, lamajiür gajpic (12) neat tatow majiür, xeyay atsambiich nej miquiej nej. Quiaj tatüch niüng ajlüy Teat Jesús amb wanopech marreeg apix. ²¹Cos tapiüng tüil omeaats: “Sitiül narreeg masey apix nej, quiaj sanajneaj”, aw. ²²Teat Jesús ndiliteay majaw, tasaj nej:

—Xecual, ich mapac imeaats, nganüy lerneaj cos teyac imeaats wüx xic —aw.

Quiájan tajneaj a najtaj nómban.

²³Wüx Teat Jesús tapeay aniüng aaga natang nenajiüt quiaj, tajaw aliw quiaj monind at xeyay nipilan ancayajaj. ²⁴Quiaj tasaj a nipilan:

—Iriowan ningüy, aaga nüx cam ngome landeow, nej alnameay —aj nejiw.

Nipilan quiaj titsojow nej.

²⁵Wüx laawüw meáwan nipilan, quiaj Teat Jesús tajmel tüil iüm. Condom tasap owix a nüx mawitich. Quiaj witiüt a nüx.

²⁶Meáwan cambaj najlüy quiaj tanguiayiw nguineay lamarang Teat Jesús.

Teat Jesús tüüch majneaj ipüw somb

²⁷Teat Jesús almaw quiaj, tandüjpiw nej mamb ipüw monxey nesombüw. Tenguaial apajüw masajüw nej:

—¡Teat naxey micual David, ijiür xicon lasta! —awüw.

²⁸Wüx tapeay tüil nden, tapeayiw niüng ajlüy nej ajcüwa monxey nesombüw quiaj. Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—¿Ipiüngana naleaing xique alndom narang aag ayaja? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Ajaj teat, sapiüngan alndom —awüw.

²⁹Quiaj Teat Jesús tayac owix wüx oniüjcüw nejiw, tasaj:

—Sitiül atquiaj iyajcan tüil imeajtsan, atquiaj apmajlüy —aj nejiw.

³⁰Quiaj rat oniüjcüw. Condom Teat Jesús tasaj nejiw, tapiüng:

—Ijawan, nde mesajan nejinguind —aj nejiw.

³¹Pero nejiw almawüw quiaj, tapots mandeacdeacüw wüx aag ayaj meáwan tüil aaga iüt quiaj, manguayeran nguineay tarang Teat Jesús.

Teat Jesús tüüch mendeac nop jew

³²Almawüw quiaj ajcüwa monxey quiaj, quiaj ajngot maquiüraab miün nop naxey alwüx ombas nej nimeech, lamüüch nej mejew. ³³Quiaj Teat Jesús tawün nimeech wüx ombas a naxey quiaj, tajneaj mendeac. Meáwan nipilan mbayatoj majawüw, tapiüngüw:

—Ngomeaag ajlüy tüil micambajaats Israel atquiaj quiaj —awüw.

³⁴Pero ajcüwa fariseos tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj alndom mawün nimeech cos minatang nimeech tenguaial mambeol nej —awüw.

Teat Jesús xeyay ajüür lasta nipilan

³⁵Teat Jesús tajüy tüil meáwan cambaj, tüil rüncan aton, maquiaach nipilan tüil palpálwüx sinagoga. Tandeac xeyay najneaj poch manguayeran nguineay alndom majlüyeran tüil micambaj Teat Dios. Aton tamongoch palpálwüx monandeow, at meáwan necoy tandendiich. ³⁶Wüx tajaw nguineay ajlüyiw meáwan nipilan, tajiür nejiw lasta, cos ajcueatiwan, ngo majlüyiw nóiquian, at nejiw sap ngo majlüy wüx nop nejiür nejiw. ³⁷Quiaj tasaj minipilan nej, tapiüng:

—Naleaing sasaj icon, najiüt ajlüy xeyay, pero monrang najiüt napateay. ³⁸Itüniün ocueaj a teat neneay najiüt müüch miün xeyay monrang najiüt —aj nejiw.

10

Teat Jesús tarriiüd gajpiüp apóstoles
(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

¹Condom quiaj Teat Jesús tawün gajpiüp (12) naw tüil minipilan nej, tüüch nejiw ndoj ombasüw mawüniw nimeech wüx ombas nipilan, at aton mamongochiw cuajantanej monandeow at necoy.

²Ajcüwa gajpiüp (12) apóstoles atcüy minütiw nejiw: nop Simón aaga nasoić Pedro, aquiüüb Andrés michiig nej; alinop Jacobo, at a Juan michiig nej, micual nejiw Zebedeo. ³Aton Felipe, Bartolomé, Tomás; at Mateo aaga tarang nesap mitomiün cambaj; Jacobo micual Alfeo; Lebeo aaga nasoić Tadeo; ⁴aton Simón naw tüil noić ajlüy nipilan nasoićquiw Cananista; at a Judas Iscariote aton, aaga ndoj tayac Teat Jesús teowixaw monajiüt.

Teat Jesús tüüch mambüw mandeacüw mipoch nej

(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

⁵Ndoj quiaj Teat Jesús tüüch mambüw ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tasaj nejiw:

—Nde meamban tüil miütüw nipilan ngome Israel, aton nde mejmeliün tüil nicuajind cambaj tüil iüt Samaria. ⁶Quiüran ombas, imbeolan ajcüwa nipilan judío, cos nejiw ajlüyiwan at nejiw najcueat sap.

⁷ Quiüran isajan nipilan laliüc matüch a nüt majlüy wüx micambaj nej Teat Dios. ⁸ Aton itajcan majneaj leaw axom nejiw napat monandeow nasoiç lepra, at cuajantanej monandeow. Ipacüjchiün leaw landeow, iwüniün nimeech wüx ombas leaw alwüx ombas nej nimeech. Xique süüchan icon ndoj imbasan merangan meáwan aag ayaj, ata icona nganüy imbeolan nipilan, nde metüniün nicuajjind.

⁹ 'Nde mejoyiün tomiün, nde mejoyiün oro, nde mejoyiün plata, tengwüy bronçe. ¹⁰ Nde mejoyiün minchiüjtsan tiül tiüüd, aton nde mejoyiün ijquiaw camix. Átan nde mesojiquiün napüç, nde mejoyiün ingotan. Cos leaw nerang najiüt netam mawiülaran.

¹¹ 'Wüx apmepeayiün tiül noic cambaj, tengwüy tiül noic rüñch, iyamban jane apmexoman quiaj leaw ajneaj omeaats majaw icon. Ixojtan aniüng nej; naw quiaj apmeriowan wüx lamatüch a nüt meriowan. ¹² Wüx apmejmeliiün tiül noic nden erpepeayiün, itüniün monapacüy. ¹³ Sitiül apac omeajtsüw majawüw icon, itüniün monapacüy; sitiül ndot ngo mandüümüw icon nde metüniün. ¹⁴ Sitiül ngo mandüümüw mangochiw icon, ngo mandüümüw manguiaiyiw leaw apmesajan, iriowan tiül aaga nden quiaj, tengwüy tiül aaga cambaj quiaj. Itajtan quiaj minajndot ileajiün. ¹⁵ Naleaing sasaj icon, wüx nüt apmajaraw wüx asoeteran, alwüx quiriw apateay ngo majneaj apmamangochiw monaw cambaj Sodoma maquiüüb Gomorra, ngo mat nejiw ajcüwa nipilan quiaj.

Apmemongochiün naél

¹⁶ 'Nganüy xique süüch icon meamban at icon sap indüyiün tiül tegüy sampüy. Netam mejlüyiün at icon ndiüc leawa necuiür nexotüy, ngo majlüyan ndeaaam. Aton irangan atnej arang palom, cos palom ngo marangüw ngo majneaj wüx ombas alinop. ¹⁷ Ijawan wüx ajcüwa nipilan quiaj, cos apmayacüw icon teombasüw monajiüt, apmawüjchiw icon tiül sinagogas. ¹⁸ Aton apmaquiüjpw icon teombasüw montangtang monajiüt cos iyariün sandeac. Atquiaj alndom mendeacan xic wüx manguiaiyiw ajcüwa montangtang monajiüt, at palpáwüx nipilan leaw ngome judío. ¹⁹ Naleaing wüx apmayacüw icon teombasüw monajiüt, nde meyambyan imeajtsan mepiüangan cuane apmepiüangan, nguineay apmendeacan, cos wüx apmerndeacan, quiaj Teat Dios apmüüch icon poch cuane apmepiüangan. ²⁰ Cos ngome icona apmerndeacan, Nangaj Miespíritu Miteatiüts Dios apmendeac tiül icon.

²¹ 'Nachiiügeran apmayac teowixaw monajiüt micoj nej mandeow. At nateateran apmayacüw teowixaw monajiüt

micual nej mandeow. Nacualaran aton apmayacüw teowixaw monajiüt miteatiw nejiw mandeow. ²² Meáwan nipilan apmajcüyiw majawüw icon cos iyariün sandeac. Jane ngo macueat xic, jane apmaífic wüx mamangoch meáwan aag ayaj leawa ndoj, apmaw wüx. ²³ Wüx ayambüw imbasan tiül noic cambaj alndom mercuiüran indüyiün tiül alinoic cambaj. Naleaing sasaj icon, nganaw membichan mejüyiün tiül meáwan cambaj tiül iüt Israel, quiaj apmandilil Teat Naxey.

²⁴ 'Nop nequiajchay ngome alwüx ajaw, napateay ajaw; nganüy nequiaach nej alwüx ajaw. Aton nop nerang najiüt ngome alwüx atam, napateay atam; nganüy aaga neneay najiüt alwüx atam. ²⁵ Nop nequiajchay ich mapac omeaats sitiül lamatüch ajaw nequiaach nej, nde matün wüx alquiriw; at nop nerang najiüt aton netam mapac omeaats sitiül lamüünd marang leawa netam, atnej neneay najiüt, nde mandüüm mamong wüx. Sitiül nateateran tasoic nimeech nej, nenüt Beelzebú, ¿jowa nganüy a micual neje, cuane ngome apmasoiquiwe?

Áagan Teat Dios netam mermbolan mendüyiün

(Lc. 12:2-9)

²⁶ 'Nde mermbolan mendüyiün ajcüwa nipilan, cos leaw ngo majüic nganüy apmajüic alinoic nüt; aton leaw nganüy ngo majüic alinoic nüt apmajaraw. ²⁷ Leaw tengual nasaj icon nganüy wüx icóotsan quiaj cam, alinoic nüt netam mesajan meáwan nipilan. Leaw tengual nandex tiül ilajcan nganüy, alinoic nüt netam mendeacan napac manguiaiy meáwan nipilan. ²⁸ Nde mermbolan mendüyiün leaw alndom mambiy icon, cos espíritu ngondom mandeow. Leaw naleaing netam mermbolan mendüyiün, aag ayaj leaw alndom mandrooch imbasan, at miespíritujan tiül biümb.

²⁹ ¿Neol, ngome noic tomiün ombat ijquiaw nine quieç ajnapa? Naleaing sapiüng ngo majmiüc masey noic tiül nejiw mandeow sitiül Teat Dios ngo mandüüm. ³⁰ Aton meáwan miondeats omalaran nateoraw. ³¹ Pares sapiüng nde mermbolan cos icona alwüx ermbeatiün ngo mat icon ajcüwa nine quieç quiaj.

Jane ngo mexotüy wüx ayar andeac Teat Jestüs

(Lc. 12:8-9)

³² 'Jangantanej leaw ngo mexotüy wüx ayar sandeac masaj nipilan, xique aton sanasaj Xeteat najlüy tiül cielo xenipilan nej. ³³ Aton jangantanej leaw apmarang atnej ngo metam nej xic, ata xique aton

sanasaj Xeteat najlüy tiül cielo ngome xenipilan nej.

*Mbajcaw nipilan wüx Teat Jesús
(Lc. 12:51-53, 14:26-27)*

³⁴ 'Nde mepiüangan xique xiün nüüch majlüy monajneaj wüx aaga iüt cam. Ngwüy, xique ngo niün nayac monajneaj wüx iüt, xique xiün nayac moncüy. ³⁵ Cos áag tiünas, altiül naxey apmajcüy aweaag miteat nej, ata nüx apmajcüy aweaag mimüm nej; at altiül mintaj nacularan apmajcüy aweaag mimümüw nejw. ³⁶ Nop naxey tiül nden miün apmajüür moncüy majaw nej.

³⁷ 'Jane alwüx andiüm miteat nej mimüm nej, pero napateay andiüm xic, aag ayaj ngo membeat marang xenipilan. At aton leaw alwüx andiüm micual nej, napateay andiüm xic, aton ngo membeat marang xenipilan. ³⁸ At jane ngo mandiüm mamon-goch meáwan naél masey mambiyaran wüx cruz cos ayar sandeac, aag ayaj ngo membeat marang xenipilan. ³⁹ Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos imbol mandeow, nej wüx apmandeow apmamongoch xeyay ngo majneaj tiül biümb meáwan nüt. Pero sitiül aljane ngo mapiüing wüx, masey mandeow cos ayar sandeac, nej alinoic nüt apmajlüy xeyay najneaj tiül cielo.

*Leaw apmüünderan
(Mr. 9:41)*

⁴⁰ 'Jane apmayar indeacan, sandeac ayar aton. Jane ayar sandeac, ayar andeac neech xic niün. ⁴¹ Jane apmayar andeac nop nendead andeac Teat Dios cos ajaw Teat Dios neech nej miün, nej apmüünd atnej leaw apmüünd aaga nendead andeac Teat Dios quiaj. Aton sitiül aljane apmayar andeac nop nerang minajiüt Teat Dios cos ajaw tengual marang najneaj, nej aton apmüünd atnej apmüünd aaga nerang minajiüt Teat Dios quiaj. ⁴² Aton jangantanej leaw apmüüch masey tegüy yow manganeowüw ajcüwa namix nine quiaj, cos ajaw xenipilan nejw; naleaing sasaj icon, nej ngome apmajnot ocueaj leaw apmüünd —aj nejw Teat Jesús.

11

Minipilan Juan tambüw majawüw Teat Jesús

(Lc. 7:18-35)

¹ Wüx Teat Jesús landoj masaj nejw cuane netam marangüw ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, quiaj taw quiaj, tamb maquiaach nipilan tiül meáwan cambaj tiül aaga iüt quiaj.

² Juan, aaga neech yow nipilan, altiül manchiüc. Wüx tanguiy nguineay tengual marang Teat Cristo, quiaj tüüch mambüw ijpüw minipilan nej majawüw Teat Jesús. ³ Tatüniw nej manguaiyiw, tasajüw:

—¿Teat, ique aaga Cristo leaw aliüc miüna, ngwüy netam nacüliün alinopa? —ajüw.

⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nejw:

—Quiüran isajan teat Juan meáwan leawa temejanan at leawa temenguiayüün. ⁵ Isajan nguineay larraw oniüjcüw leaw nesomb, leaw necoex lajüy, leaw nexom nej napat monandeow nasoic lepra lajneaj, leaw nelaag lamanguaiy, at aton leaw tandeow nganüy lapac, at ajcüwa nipilan ngo majiürüw tengual manguaiyiw nguineay alndom maw asoetiw nejw. ⁶ Najneajay ajlüy leaw ngo machiw omeaats wüx xique —aj nejw Teat Jesús.

⁷ Wüx laambüw minipilan Juan, quiaj Teat Jesús tapots mandeac masaj nipilan wüx Juan, tapiüing:

—¿Cuane teamban mejawan tiül wajchiüca? ¿Ngwüy tejawan nots najchowa tengual majowjow nej iünda? ⁸ ¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Tejawan nop naxey asooig najneajay apix neje? Icona ijawan leaw asooig najneaj apix nej aag ayaj najlüy aniüing nop natang nenajiüt. ⁹ ¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Teamban mejawan nop nendead andeac Teat Dios? Ajaj áag, naleaing nej alwüx atam ngo matnej nop nendead andeac Teat Dios. ¹⁰ Cos wüx aaga Juan quiaj, andeac aaga poch narangüch tiül minawiig Teat Dios, niüing apiüing:

Xecual, sanüüch mamb nop nejoy xepoch mamong ombas, teoj iliüc.

Nej apmataag majneaj mitiüüd apmemong tiül.

¹¹ Naleaing sasaj icon, tiül meáwan nipilan ngo maw tiül nop majntsop wüx atam ajlüy matnej atam a Juan. Pero naleaing tiül minipilan Teat Dios, leawa chingüy aag ayaj alwüx atam ngo matnej a Juan.

¹² 'Ajan wüx tiün a Juan andüy miün cam, xeyay nipilan tengual apacüw wüx majmeliw tiül micambaj Teat Dios. Pero leaw ngo mimboloj, ajcüw ayaj alndom majmeliw. ¹³ Cos meáwan mondeac andeac Teat Dios, at a poch tüünd Moisés tandeacüw wüx leaw aliüc miün apmajlüy aleaw niüing tapeay a Juan. ¹⁴ Nganüy sitiül icona indiüman meyariün, apmejawan nej aaga Juan quiaj tiün atnej Elías leaw lapiürang aliüc. ¹⁵ Netam menguiayüün at mexoman imeajtsan wüx leaw sandeac quiaj.

¹⁶ ¿Cuane at nejw sanapiüing wüx ajcüwa nipilan monlüy nganüy cama? Cos at nejw namix monguich montsoj tiül plas, tengual masajüw aquüijpüw nejw, ¹⁷ apiüingüw: "Xicona tengual saindean pero icona ngo mejiüangan; átan sajiüntsán pero icona ngo merangan amix imeajtsan", awüw. ¹⁸ Cos tiün a Juan, nej nguiaj ngo met ngo manganeow, icona tepiüangan nej alwüx ombas nej nimeech. ¹⁹ Nganüy tiün a Teat Naxey,

nej üet aweaag jangantanej, at anganeow aweaag. Icona ipiüangan nej nerrombüy nangüngün; ajlüyay maquiüüb nipilan leaw ngo mayamb Teat Dios, at monsap mitomiün cambaj. Alinoic nüt apmajüic sitiül najneaj sandeac, sitiül sajiür fis, at apmajüic sitiül najneaj sarang tengwangwüy —aw.

Nipilan nadam omeajtsüw
(Lc. 10:13-15)

²⁰ Condom quiaj Teat Jesús tapots mandeac wüx ajcüwa cambaj niüing lamarang xeyay ateócan, cos ajcüwa nipilan quiaj ngo macueatiw marangüw ngo majneaj, ngo mayariw andeac nej. Tapiüing:

²¹ —Jaa, icona monaw tiül cambaj Corazín! Jaa, icona monaw tiül cambaj Betsaida! Cos jondot tiül cambaj Tiro y Sidón tarangüch meáwan ateócan leaw tarangüch tiül icona, catsats tsotojeng tiül ngwiat masoijquiw nambeor apixaw nejiw majüiquichaw leaaw omeajtsüw wüx meáwan ngo majneaj tengual marangüw. ²² Áag sasaj icon, alinoic nüt wüx apmajaraw wüx asoeteran, napateay quiriw ngo majneaj apmamongochiw monaw Tiro y Sidón, ngo matnej icona. ²³ Ata icona monaw cambaj Capernaum, ¿iyajcan icona apmeamban tiül cielo? ¡Niquimas! Aleáingan apmejlosan tiül aaga xeyay ngo majneaj, tiül mondeow. Cos sitiül ndot tiül cambaj Sodoma marangüch ateócan atnej tarangüch tiül icona, Sodoma aliün majlüy nganüy. ²⁴ Áag sasaj icon nganüy, alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, napateay quiriw ngo majneaj apmamongochiw nipilan monaw Sodoma, ngo matnej icona —aw.

Macaron niüing sajlüy, ixojtan
(Lc. 10:21-22)

²⁵ Tiül aaga nüt quiaj Teat Jesús tasaj Teat Dios, tapiüing:

—Xeyay najneajay irang Teat, ique natang nenajiüt tiül cielo at wüx iüt. Cos meáwan leawa lajlüy quiaj, textot ngo meeach majawüw leaw mondüy, leaw monxomxom omeaats. Nganüy lameeach majawüw ajcüwa atnej nine monguich quiaj. ²⁶ Najneaj Teat, cos atquiaj indüüm —aw.

²⁷ Condom tapiüing:

—Meáwan cuajantanej leaw almajlüy, xetateat lamayac tiül xiwix. Nejingüind ngo majaw jane xic, áagan xetateat ajaw. Aton nejingüind ngo majaw jane xetateat, xiquian quiaj sawaw, ata nejiw leawa xique sandiüm nüjchiw majawüw. ²⁸ Macaron niüing sajlüy leawa laümb apac marang cuajantanej, leaw ajiür xeyay naél. Xique sanüüch maxood. ²⁹ Iyariün sandeac, irangan leaw sanaquiaach icon, cos xique xeyay ajneaj ximeaats ngo nerangrangüy.

Quiaj apmajneaj imeajtsan, apmexojtan. ³⁰ Cos leawa xique sandiüm merangan, aag ayaj ngo maél; ngome apaxiüm merangan leawa sapiüing —aw.

12

Tajeliw trigo wüx nüt axoodaran
(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

¹ Tiül aaga nüt quiaj wüx noic nüt axoodaran, Teat Jesús tamang amb tiül noic corrül. Minipilan nej tind üetiw, quiaj tapots majeliw natang aól trigo matajtüw müetiw.

² Ajcüwa fariseos wüx tajawüw aag ayaj, quiaj tasajüw Teat Jesús, tapiüingüw:

—Jaw minipilan nguineay tengual marangüw wüx nüt axoodaran, aag ayaj ngondom marangüw —ajüw.

³ Nej tasaj nejiw:

—¿Neol ngomeaag meteowana tiül Mipoch Teat Dios mejawan nguineay tarang mixejchiiüts David wüx nej tind üete, at leaw almaquiüjpüw nej atona?

⁴ Nejiw tajmeliw tiül nangaj iüm, tüetiwan pan leawa najmel marang nichech ocueaj Teat Dios; aag ayaj nejingüind ngondom müet, áagan miteaats alndom müetiw.

⁵ ¿Neol ngomeaag meteowan tiül a poch tüünd Moisés nguineay arangüw miteaats tiül nadam nangaj iüma? Cos masey nüt axoodaran nejiw netam marangüw najiüt, aag ayaj ngome nisoet. ⁶ Xique sasaj icon nganüy ajlüy ningüy nop alwüx atam, ngo matnej aaga nadam nangaj iüm. ⁷ Icona ngo mejawan cuane amb apiüing Mipoch Teat Dios niüing apiüing: “Xique sandiüm mejüürayon lasta, ngome áagan iyacan erchechiün”, aw. Sitiül icona tejawan aag ayaj, ngome apmeyacan asoet jane ngo marang nicuajind. ⁸ Aaga Teat Naxey alwüx atam, ngo matnej aaga nüt axoodaran quiaj —aw Teat Jesús.

Nop naxey ndron ombas nechey owix
(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

⁹ Condom Teat Jesús taw quiaj, tamb andüy tiül sinagoga ocueaj nipilan judío.

¹⁰ Alquiaj nop naxey ndron ombas, nechey nots owix. Quiaj tatüniw manguiyiw Teat Jesús, tasajüw:

—¿Alndom mamongocharan iün andeow nipilan wüx nüt axoodarana? —ajüw nej.

Tapiüingüw aag ayaj cos andiümüw maxomüw cuane wüx alndom mayacüw asoet.

¹¹ Teat Jesús tasaj nejiw:

—Jondot nop tiül icona almajiür nop sap, ndot majmiüc ocueaj nej tiül noic lol wüx nüt axoodaran, ¿quia ngondom majmele maxaingue? ¹² Sitiül sap alndom majwan, jow nipilan, cuane wüx ngondom mambeolaran. ¿Neol ngwa alwüx atama? Naleaing alndom marangüch noic najneaj wüx nüt axoodaran —aj nejiw.

¹³ Condom quiaj tasaj aaga ndron ombas quiaj;

—Ileainguiich iwix —aj.

Camüm maleainguiich, lajneaj nómban atanej alinots owix nej. ¹⁴ Quiaj tawüw quiaj ajcüwa fariseos. Tapots mayambüw nguineay alndom mambiyaw Teat Jesús.

Tanomb tanderac wüx Teat Jesús

¹⁵ Teat Jesús tajaw nguineay tengual mandiümüw marangüw. Quiaj taw quiaj, tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Tamon-goch iün andeow meáwan moniün andeow.

¹⁶ Tasaj nejw nde majüiquichaw jane nej.

¹⁷ Atquiaj tarang para majlüy atnej lamarang wüx nawiig tanomb teat Isaías, áag nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

¹⁸ Jogüy nerang xenajiüt, áag leawa lanar-rüüd,

xeyay saxiür nej lasta, nej üüch mapac ximeeats.

Sanayac wüx ombas nej xeespíritu; nej apmasaj palpálwüx nipilan nguineay sandiüm marangüw.

¹⁹ Nej ngome apmajcüw aweaag aljane, ngome apmepaj.

Nejinguind ngome apmanguiay andeac nej tüül calle.

²⁰ Nej ngome apmapol masey nots tongoy najchow,

ngome apmaxejquen leaw aliün mayac quiriw nasop;

apmacül leaw ajlüy teowix nej micambaj nej.

²¹ Nipilan tüül palpálwüx nación apmayacüw omeajtsüw wüx nej.

Apiüngüw ambeol nej nimeech

(Mr. 3:20-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

²² Condom quiaj taquiüraab niüng ajlüy nej nop naxey nesomb, aton nejew, ngondom tendeac, alwüx ombas nej nimeech. Quiaj Teat Jesús tüüch majneaj a naxey quiaj, rat oniiüg at tendeac. ²³ Meáwan nipi-lan mbayatoj, tapiüngüw:

—¿Quia aag ayaj micual mixejchiüts Davida? —awüw.

²⁴ Wüx tanguiayiw aag ayaj ajcüwa fariseos, quiaj tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj awün nimeech cos ambeol nej Beelzebú, aaga minatang nimeech —awüw.

²⁵ Teat Jesús tajaw nguineay tengual mapiüngüw tüül omeajtsüw, quiaj tasaj nejw:

—Meáwan montangtang monajiüt tüül noic iüt, sitiül apmbajcamoj majcüyiw nejeyéjan quiaj, apmendoorochayej ombasüw. At meáwan cambaj, tengwüy tüül noic nden, sitiül mbajcamoj ngo majlüyiw nóiquian, ngome apmaiücüw, apndajr-riümoj. ²⁶ Atquiaj aton sitiül nimeech apmawün alinop nimeech wüx ombasaran,

¿nguineay apmajlüyiw? Sitiül ngo majlüyiw nóiquian, ¿nguineay alndom marangüw cuajantanej ngo majneaja? ²⁷ Sitiül naleaing Beelzebú nembeol xic nawün nimeech, isajan xic, jow minipilanan, ¿jane nembeol nejw mawüniw nimeeche? Nejw minipilanan apmajüiquichaw ngo maleaing ipiüangan. ²⁸ Pero sitiül Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios nembeol xic nawün nimeech wüx ombas nipilan, naleaing sasaj icon lamatüch icon mejmeliün tüül micambaj Teat Dios.

²⁹ ¿Cos nguineay alndom aljane majmel aniüng nop napac naxey maneed leaw andiüm, sitiül ngome ombas maöel owix aaga naxey quiaj, cas tawün majoy leaw andiüma?

³⁰ ¿Jangantanej leaw ngo mandüüb xic, ajcüy majaw xic. Jangantanej leaw ngo mambeol xic wüx leaw teanaxejneng, aag ayaj teamawiich ninguiün.

³¹ Pares sasaj icon, meáwan nisoet leaw arangüw nipilan, Teat Dios alndom mawün wüx omeaats. At cuajantanej ngo majneaj poch anderac aton alndom mawün wüx omeaats nej. Pero jane apmandeac ngo majneaj wüx Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aag ayaj mbich nómban ngondom mawün wüx omeaats nej Teat Dios. ³² Jangantanej apmandeac ngo majneaj poch wüx Teat Naxey, alndom maw aaga nisoet quiaj; pero jane apmandeac ngo majneaj wüx Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aaga nisoet quiaj mbich ngondom maw wüx ombas nej wüx aliün ningüy wüx aaga iüt cam, at alinoic nüt ngondom.

Noic owil xiül wüx aong ajaraw

(Lc. 6:43-45)

³³ Leaw xiül nüeteran aóng, sitiül najneaj atang, apmayac najneaj aóng. At noic owil xiül sitiül ngo majneaj atang apmayac ngo majneaj aóng aton. Cos noic owil xiül ajüic nguineay ajlüy wüx apmayac aóng nej.

³⁴ ¡Cuane icona, at icon ndiü! ¿Nguineay alndom mepiüangan cuane najneaj, sitiül icona xeyay ngo majneaj irangana? Cos leaw anderac, aag ayaj ajlüy tüül omeat-saran. ³⁵ Nop nipilan leaw andeac najneaj ajüiquich nej xeyay najneaj altiül omeaats. Pero nop nipilan leaw andeac ngo majneaj, aag ayaj ajüiquich nej xeyay ngo majneaj altiül omeaats. ³⁶ Xique sasaj icon, ali-noic nüt wüx apmajaraw wüx asoeteran, meáwan nipilan apmasajüw Teat Dios neol tapiüngüw meáwan ngo majneaj poch leaw tsajmbiüt ombeayiw mapiüngüw. ³⁷ Cos wüx mipoch apmajaraw sitiül apmajmel isoet tengwüy apmaw —aj nejw Teat Jesús.

Nipilan atüniw ateócan

(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

³⁸ Altiül fariseos, at mondüy wüx aaga poch tayac Moisés tasajüw Teat Jesús, tapiüngüw:

—Teat, sandiüman najawan merang noic nadam ateócan —awüw.

³⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ajcüwa nipilan monlüy nğanüy monrang xeyay ngo majneaj, ngo mandüjpiw Mipoch Teat Dios, andiümüw majawüw ateócan. Naleaing nicuajind ngome apmüjndiw majawüw, áagan ateócan tajlüy wüx Jonás aaga nendec andec Teat Dios tajlüy nomb. ⁴⁰ Cos atnej Jonás tacül teomeaats nadam cüet er nüt er ongwiiüts, atquiaj Teat Naxey aton apmacüi tiül loliüt er nüt er ongwiiüts. ⁴¹ Alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, ajcüwa nipilan monaw Níwive leaw tajlüyiw tanomb, apmayacüw isoetiün. Cos ajcüwa nipilan quiaj tayambüw Teat Dios wüx a Jonás tapaj nej ocueajiw. Ngantüy ajlüy tiül icona nop alwüx xeyay atam ngo matnej a Jonás. ⁴² Nop najtaj najlüy tanomb, natang nenajiüt nej naw cawac. Aaga najtaj quiaj wüx apmajaw wüx asoeteran apwitiüm mayac isoetiün; cos nej imiün xeyay miünquiaj tamb manguaiy najneajay mipoch aaga minatang nenajiüt nenüt Salomón. Ngantüy ajlüy ningüy tiül icona nop alwüx xeyay atam ngo matnej Salomón.

Wüx nimeech andilil wüx ombasaran
(Lc. 11:24-26)

⁴³ Nop nimeech wüx apmaw wüx ombas aljane, apmajüyjüy tiül wajchiüc mayamb nguiane apmaxood. Wüx lapaxiow ajüyjüy, ngo maxom, quiaj apmapiüng; ⁴⁴ “Sanandilil, sandüy tiül niüng tawas”, apmaw. Camüm mapeay quiaj, apmaxom aaga nipilan atnej nop iüm najneajay najjirim najmel mimba, ngo majlüy tiül nejinguind. ⁴⁵ Almajaw atquiaj, quiaj apmamb majan alayaiw aqiiüüb nej alwüx apatüw, ngo matnej. Quiaj apmambüw andüyiw wüx ombas a nipilan quiaj. Ndójuwüx aaga nipilan quiaj xeyay ngo majneaj apmajlüy, ngo matnej tajlüy nomb. Atquiaj apmajlüy wüx ajcüwa nipilan monrang ngo majneaj cam —aj nejiw.

Mimüm Teat Jesús y michiig nej
(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)

⁴⁶ Teat Jesús tealeámban andec masaj nipilan, quiaj ajngot mimüm nej y michiig nej, pero ngo majmeliw. Tapiüngüw andiümüw mandeacüw maquiüjpüw.

⁴⁷ Aljane tasaj nej:

—Aliw ninguaij mimüm y michiig. Andiümüw mendeacüw chüc mequiüjpüw —ajow.

⁴⁸ Quiaj tasaj aaga nesaj nej, tapiüng:

—¿Jane ipiüng xemüma, jane ipiüng xechi-igüe? —aj.

⁴⁹ Quiaj tandic owix andüy niüng ajlüyiw minipilan nej, tapiüng:

—Jögüy ajcüw agüy xemüm, xechiig.

⁵⁰ Cos meáwan leawa nerang atnej andiüm Xeteat najlüy tiül cielo, ajcüw ayaj xemüm, xecoj, at xechiig aton —aw.

13

Andeac wüx nop nepiür
(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)

¹ Tiül aaga nüt quiaj taw tiül iüm Teat Jesús, tamb andüy mbeay nadam yow nenüt Galilea, chetem quiaj. ² Canchiütü niüng ajlüy nej xeyay nipilan. Quiaj tajtep tiül nop müx tiül yow, chetem. Ajcüwa nipilan tacülüwan wüx iüt mbeay yow. ³ Quiaj tapots mandeac masaj nejiw xeyay najneaj poch, pero ngome aleaing miün, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey tamb apiür. ⁴ Wüx

tenguaiw mawiich leawa teamapiür, quiaj tajmiüc tigüy mbeay tiüü, ndoj wüx tajngotoj quiec tambichaw mamileaw.

⁵ Tigüy tajmiüc wüx piedra niüng ngo majlüy omeaats iüt. Tajntsop najen. ⁶ Wüx tajntsop

nüt terraar, quiaj tambel nej. Cos ngo majiür mioxiich nej, quiaj tawaag a nine soex quiaj. ⁷ Altigüy tajmiüc tiül sats,

condom tajntsop. Naleaing cos sats najen atangüw, áag taxotüw tiüt a nine soex quiaj.

⁸ Altigüy tajmiüc tiül najneaj iüt, najneajay terangüy. Tigüy napateay taóng, altigüy

tayac wüx quiriw, altigüy tayac wüx xeyay aóng. ⁹ Netam meajhiün ilajcan, mexoman imeajtsan wüx aaga sandeac quiaj —aw.

¿Neol, cuane ajpar aaga andeac quiaja?
(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)

¹⁰ Condom minipilan nej tatüchiw niüng ajlüy nej masajüw:

—Teat, ¿neol tendec atquiaj, ngome aleaíngan mesajüw nipilana? —ajüw nej.

¹¹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona tenguaiw meajndiün mejawan leaw nomb ngo majüiquicharan, nguineay

alndom majmeleran tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo. Pero nejiw ngome apmasoiquiw aleaing miün. ¹² Cos sitiül

aljane ayac wüx omeaats xepoch, apmüünd manguaiy maxom xeyay. Pero sitiül nop

ngo mayac wüx omeaats, aaga quiriw anguiay quiaj apndrom omeaats. ¹³ Áag

tandecac atquiaj ngome aleaíngan, cos sajaw masey ajawüw ngome apmajawüw

cuane, at masey anguiayiw ngome apmajawüw cuane wüx amb apiüng. ¹⁴ Atquiaj

alndom majlüy wüx ombasüw ajcüwa nipilan quiaj, atnej nomb tarang tiül

minawiig nej teat Isaías, aaga nendec andeac Teat Dios, niüng apiüng:

Apmenguiayiün naag ilajcan, pero ngome apmejawan cuane;

apmejawan naag iniüjcan, pero ngome ap-
mejawan cuane wüx andeac.

¹⁵ Cos icona xeyay adam imeajtsan;
imontsotsan iniüjcan cos ngo mendiüman
mejawan.

Ipalan ilajcan cos ngo mendiüman men-
guiayiün.

Ngo mendiüman meyacan imeajtsan wüx,
mejawan cuane wüx amb apiüing; cos
ngo mendiüman meyariün.

Ngo mendiüman namongoch iün indeowan.

¹⁶ 'Xique sasaj icon, najneajay ijlüyiün,
apac imeajtsan cos icona lameajndiün
mejawan, at lameajndiün menguiayiün.

¹⁷ Naleaing sasaj icon, xeyay mondeac
andeac Teat Dios at xeyay monyamb
Teat Dios tandiümüw majawüw leaw
nganüy lamejawan, pero taton ngo
majawüw; tandiümüw manguiayiw leaw
lamenguiayiün nganüy, pero taton ngo
manguiayiw.

Cuane wüx amb apiüing wüx nepiür
(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

¹⁸ 'Nganüy inguiayiün cuane wüx amb
apiüing aaga sandeac wüx nepiür. ¹⁹ Leaw
lamanguiay anderac nguineay alndom ma-
jmeleran tiül micambaj Teat Dios, ndoj ngo
mayac wüx omeaats, andüüban ajngot a
nimeech mawün wüx omeaats nej leaw
lamanguiay. Aag ayaj ajlüy atnej aaga osa-
aab soex najmiüc mbeay tiüü. ²⁰ Nganüy
aaga osaab soex najmiüc tiül piedra, aag
ayaj apiüing wüx nipilan leawa anguiay
Mipoch Teat Dios, andüüban mayar, apac
omeaats. ²¹ Naleaing aaga nipilan quiaj
ajlüy atnej nine soex napateay mioxiiich
nej. Áag ngo maüc, camüm majlüy quiriw
naél ajcan ayar Mipoch Teat Dios; andüüban
machiw omeaats. ²² At aaga osaab soex
najmiüc tiül sats, aag ayaj apiüing wüx nip-
ilan leaw anguiay Mipoch Teat Dios, pero
xeyay ayac omeaats wüx mandüümdiüm
cuajantanej leaw alndom maxom wüx aaga
iüt cam. Quiaj lango leaam omeaats wüx
Mipoch Teat Dios, lango müüch nej marang
leaw Teat Dios andiüm. Aag ayaj atnej ngo
mayac aóng. ²³ Pero aaga osaab soex leaw
napiürüch tiül najneaj iüt, aag ayaj apiüing
wüx nipilan leaw anguiay Mipoch Teat Dios,
ayac wüx omeaats, condom aaga poch am-
beol nej marang leaw andiüm Teat Dios.
Aag ayaj atnej mayac xeyay aóng. Altiül
taóng napateay, altigüy tayac wüx quiriw,
altigüy tayac wüx xeyay aóng —aj nejw Teat
Jesús.

Ngo majneaj soex ajntsop tiül trigo

²⁴ Átan tandeac Teat Jesús andüy wüx ngo
majneaj soex, tapiüing;

—Micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo
ajlüy atnej tajlüy wüx nop naxey tapiür
osaab trigo tiül micorrül nej. ²⁵ Naleaing

aaga ongwiiüts quiaj wüx lameayiw, quiaj
tamb nop najcüy majaw aaga neneay iüt
quiaj, tapots mawiich tiül aaga iüt quiaj
osaab ngo majneaj soex niüing lapiürüch
trigo, condom cas tamb. ²⁶ Camüm matang
matüch a nüt maól, quiaj lajüic ajcüwa ngo
majneaj soex aliw tiül. ²⁷ Almajawüw aag
ayaj monrang minajiüt aaga neneay corrül,
quiaj tambüw masajüw nej: "Teat Xan, ¿neol
ngwa, najneaj osaab trigo ipiüre? ¿Jow
nganüy, nguia naw tajntsop ajcüwa ngo ma-
jneaj soexe?" ajüw nej. ²⁸ Quiaj tapiüing
aaga neneay corrül: "Nop ajcüy majaw xic
nerang aag ayaj", aw. Quiaj tasajüw nej
monrang minajiüt nej: "¿Masey nambana
nalojquiün aaga ngo majneaj soexe?" ajüw
nej. ²⁹ Quiaj nej tasaj nejw: "Ngwüy, ich
majlüy, cos sitiül apmelojquiün aaga ngo
majneaj soex quiaj, alndom lojquiüm a trigo
aton. ³⁰ Ich majlüy matangüw nóiquian, ndoj
apmawüniüts wüx apmacojchich. Cos wüx
apmacojchich, xique sanasajüw moncooch
maxainguiw ombas aaga ngo majneaj soex,
masojnongon noic noic ponong, maoliw,
müjchiw mandaab. Condom cas taxainguw
a trigo mayacüw tiül tetroj, sanajüw" —aw.

Tandeac wüx osaab mostaza
(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

³¹ Teat Jesús tandeac alinoic andeac
andüy wüx mostaza, tapiüing:

—Micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo
ajlüy atnej osaab mostaza wüx nop naxey
mapiür tiül micorrül nej. ³² Naleaing tiül
meáwan osaab soex leaw napiürüch, aaga
osaab mostaza quiaj xowüy minine. Ndoj
wüx apmatang apmajal oleaj, alwüx ajal
oleaj tiül meáwan soex, apmatüch atnej noic
owil xiül. Quiec alndom marang ombiüm
wüx mipüüg nej —aw.

Tandeac andüy wüx levadura
(Lc. 13:20-21)

³³ Átan tandeac alinoic andeac ngome
aleáingan, tandeac andüy wüx levadura,
tapiüing:

—Micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo
ajlüy atnej arang levadura. Wüx nop na-
jtaj ayac levadura tiül arej nepeax arin,
aaga levadura apmüüch maxip aaga ajtsaj
marang pan —aw.

Teat Jesús ngo mandeac aleáingan
(Mr. 4:33-34)

³⁴ Teat Jesús atquiaj tandeac ngome
aleáingan masaj nipilan. Nicuajind ngo
mandeac aleáingan. ³⁵ Tandeac atquiaj
para majlüy atnej lamapiüing nop nendeac
andeac Teat Dios, cos tarang wüx nawig:
Xique ngome sanandeac aleáingan;
sanapiüing wüx cuajantanej leaw ngo ma-
jaraw nde ajan wüx Teat Dios tarang
aaga iüt cam.

Tapiüing cuane wüx amb apiüing a ngo majneaj soex

³⁶ Wüx Teat Jesús landoj andeac masaj nipilan, condom tajmel tiül iüm. Quiaj minipilan nej tambüw masajüw nej:

—Isaj xicon teat, cuane wüx amb apiüing aaga leaw tendeac wüx ajcüwa ngo majneaj soex tiül corrül —ajüw nej.

³⁷ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Aaga nepiür najneaj osaab soex, aag ayaj Teat Naxey. ³⁸ Nganüy aaga corrül, aag ayaj andeac wüx a iüt cam. Aaga najneaj osaab soex, aag ayaj apiüing wüx minipilan Teat Dios. Pero aaga osaab ngo majneaj soex quiaj apiüing wüx minipilan nimeech. ³⁹ Aaga najcüy majaw neneay corrül nepiür ngo majneaj osaab soex, aag ayaj nejay nimeech. Aaga wüx apxaijnguiam omeaats corrül aag ayaj apiüing wüx alinoic nüt wüx apmümb minüt a iüt cam. At ajcüwa monxaing omeaats corrül, aag ayaj apiüing wüx ángeles. ⁴⁰ Atnej tariüjtüch ajcüwa ngo majneaj soex majwich tiül biümb, atquiaj apmajlüy alinoic nüt wüx apmümb minüt a iüt cam. ⁴¹ Aaga nüt quiaj Teat Naxey apmüch miün miángeles nej marriüjtüw mawüniw ajcüw leaw monrang ngo majneaj, at leaw monyac wüx alinop marang ngo majneaj, mawüniw tiül minipilan nej. ⁴² Apmajlosüw tiül biümb niüing apmajüntsüw xeyay, apmeporros oliüqiw. ⁴³ Quiaj ajcüwa monyamb Teat Dios apmajlüyiw najneajay tiül micambaj Teat Dios, ancalitli at nejiw achech nüt. Netam menguiayüin, mexoman imeajtsan wüx leaw sandeac quiaj.

Tandeac andüy wüx tomiün naxoraad

⁴⁴ 'Aton micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej nembeat tomiün naxoraad tiül corrül. Ndoj nop naxey wüx taxom aaga tomiün taton ngo mapiüing, taxot majneaj, apac omeaats, quiaj tamb manüüb meáwan leaw almajiür para alndom mangal aaga iüt quiaj maneay.

Tandeac andüy wüx noic perla xeyay nembeat

⁴⁵ 'Aton micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej nop nengalüy neyamb nembeat perla. ⁴⁶ Cos wüx apmaxom noic perla leaw xeyay nembeat, quiaj apmamb manüüb meáwan leaw almajiür mangal aaga najneajay perla quiaj.

Tandeac andüy wüx ndoc

⁴⁷ 'Aton micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej arang nots chinch wüx ajwich tiül ndec, cos apmasap cuajantanej cüet. ⁴⁸ Wüx lachipiw a ndoc, quiaj ajcüwa mondóc apmanotoj andüy wüx iüt. Condom apchetemoj marriüjtüw. Leaw najneaj

cüet apmayacüw tiül nchep, leaw ngwüy apmawijchaw ningüün. ⁴⁹ Atquiaj apmajlüy alinoic nüt wüx apmümb minüt a iüt cam. Quiaj ajcüwa ángeles apmawüniw leaw monrang ngo majneaj tiül monrang najneaj. ⁵⁰ Leaw monrang ngo majneaj apmajlosüw tiül biümb niüing apmajüntsüw xeyay, at apmeporros oliüqiw —aj nejiw Teat Jesús.

Leaw jayats, aton leaw ajlüyay

⁵¹ Condom tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Canüy lamejawan cuane wüx sandeaca? —aj nejiw.

Quiaj tapiüingüw:

—Lanajawan teat —awüw.

⁵² Quiaj tapiüing:

—Nop nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés, wüx laquiajchay wüx nguineay alndom majlüyeran tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo, ajlüy atnej nop nateateran tiül noic nden. Cos meáwan leaw almajiür tiül nden atam nej, altiül jayats, altiül najlüy tanomb —aw.

Teat Jesús ngo mandüüram tiül Nazaret

(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

⁵³ Teat Jesús taw quiaj wüx landoj mapiüing wüx meáwan leawa tandeac quiaj.

⁵⁴ Tamb andüy tiül micambaj nej. Condom tapots maquiaach nipilan quiaj tiül a sinagoga oceajiw nejiw. Ajcüwa nipilan wüx tanguaiyiw aag ayaj mbayajow, tapiüingüw:

—¿Nguineay tendüy aaga naxey quiaja? ¿Nguineay aquiajchay ndoj ombas marang ateócan? ⁵⁵ ¿Neol ngome nej micual aaga naxey nerang xiüla? Aton ngwa, ¿María minüt mimüm neje? ¿Jow Jacobo, José, Simón, Judas, ngwa michiig neje? ⁵⁶ Meáwan michiig montaj nej aliw ningüy maquiüjpaats. ¿Neol, jow nej nguineay ndot ombas meáwan aag ayaja? —awüw.

⁵⁷ Pares ngome tayariw nej andeac. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nop nendeac andeac Teat Dios ayarich andeac nej nguiajantanej; pero ágan tiül micambaj nej ngo mayarich andeac, at micoj nej michiig nej ngo mayariw nej andeac —aj nejiw.

⁵⁸ Áag ngo marang quiaj xeyay cuajantanej ateócan tiül a cambaj quiaj, cos ngo mayariw nej andeac.

14

Wüx tambiyeran Juan Bautista

(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

¹ Tiül aaga nüt quiaj, aaga Herodes natang nenajiüt tiül iüt Galilea, tanguaiy nguineay tengual marang Teat Jesús. ² Quiaj tasaj monbeol nej:

—Aag ayaj a Juan neech yow nipilan lapac tiül mondeow. Áag ndot ombas marang cuajantanej —aj nejiw.

³ Atquiaj tapiüng a Herodes cos alwüx omeaats nej leaw tarang. Nej tüüch mamb ndeaaam a Juan, majmel tiül manchiüc, maelich naag galen. Aag ayaj tarang cos atquiaj tandiüm a Herodías mintaj Felipe, michüg a Herodes. ⁴ Cos Juan wüx aliün mapac tasaj a Herodes:

—Ngo majneaj mequiiüb mintaj michiig —aj.

⁵ Quiaj a Herodes tandiüm mambiy a Juan, pero naleaing timbol mandüy nipilan, cos meáwan nipilan apiüngüw aaga Juan quiaj nop nej nendeac andeac Teat Dios. ⁶ Noic nüt aaga Herodes tayac nangos nüt, arang atüch mineat nej. Nop nüx micual aaga Herodías tejiüng niüng ajlüyaran. Aaga Herodes xowüy tajneaj majaw. ⁷ Quiaj tapiüng apmüüch aaga nüx quiaj cuajantanej leaw apmatün, aton tapaj minüt midios nej majaraw naleaing apmüüch. ⁸ Condom aaga nüx tamb matün manguiay mimüm nej cuane netam matün. Wüx landoj manguiay, quiaj tamb masaj a Herodes:

—Teat, sandiüm membiy aaga Juan neech yow nipilan meaach xic omal nej, amb tiül noic polat —aj.

⁹ Masey aaga Herodes tamix omeaats, naleaing cuane apmarang cos lamapaj minüt midios nej, aton nipilan tanguiyiw. Quiaj tapiüng müünd. ¹⁰ Tüüch mamb mandojquich onic a Juan tiül manchiüc. ¹¹ Quiaj tajoyiw omal a Juan amb tiül noic polat, tujúchw a nüx, ndoj a nüx amongóchan tüüch mimüm nej.

¹² Condom wüx tapeayiw quiaj minipilan Juan, taxainguiw micuerpo nej maquiüjpüw mamb mamiütüw. Wüx landoj, quiaj tambüw masajüw Teat Jesús.

Teat Jesús tüüch üetiw acoquiaw mil monxey

(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

¹³ Wüx Teat Jesús tanguiyaw aag ayaj, taw quiaj, tamb amb tiül müx andüy niüng ngo majlüy nipilan. Wüx tanguiyaran laámb, quiaj tambüw mandüjpiw nej xeyay nipilan ambüw wüx iüt imiünüw tiül palpáwüx cambaj. ¹⁴ Wüx Teat Jesús taw tiüt imiün tiül müx, quiaj tajaw lapeayiw quiaj xeyay nipilan. Wüx tajaw nejiw, quiaj tajmiüc omal omeaats, condom tamongoch iün andeow xeyay nipilan leaw taquiüraab niüng ajlüy nej. ¹⁵ Wüx langwiiüts, quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—Teat, lamitiüt a nüt, aton ngo macüleran ningüy. Isajüw a nipilan quiaj majtsoriw, mambüw mangalüw üetiw tiül rüñch —ajüw nej.

¹⁶ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ngo metam mambüw, icona netam meajchiün üetiw —aj nejiw.

¹⁷ Quiaj tapiüngüw:

—¿Cuane sanüjchiün? Cos áagan acoquiaw pan alijpüw nine cüet sajiüran —awüw.

¹⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Íjamiünan, chiün najaw —aj.

¹⁹ Condom quiaj Teat Jesús tasaj nipilan chetemoj tiüt tiül nine soex. Quiaj tayar aaga acoquiaw pan alijpüw nine cüet, taxaing omal majaw cawüx, tüüch gracias Teat Dios. Wüx tambaag, quiaj texeyay. Condom tüüch minipilan nej majineaw müjchiw meáwan nipilan. ²⁰ Meáwan nejiw tetiw paxiün. Condom taxainguiw leaw nenaw, chipiüt gajpiüp (12) nchep. ²¹ Ajcüwa nipilan leaw tetiw atüch acoquiaw mil monxey, pálwüx montaj at namix monguich aton.

Teat Jesús tajüy teomal yow

(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

²² Condom quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej majtepiw tiül müx mambüw ombas nejiw, nej teoj apmamb, mamongoj andüyiw necamb a nadam yow quiaj. Cos nej apmacül quiaj alquiriw metepeay aweaag nipilan leaw ümb majtsoriw, cas taw quiaj. ²³ Wüx laümb majtsoriw nipilan, quiaj tamb andüy wüx nop tüüch mandeac aweaag Teat Dios. Wüx lapojniow, Teat Jesús aliün quiaj. ²⁴ Nganüy aaga müx namb lamatüch pinawan aaga nadam yow quiaj, tenguial mapijpiüüt nej omal yow, cos xowüy lapac a iünd angochiw. ²⁵ Condom wüx landüy wüx arraw, quiaj Teat Jesús tamb matüch nejiw, ajüy amb teomal yow atnej majüy wüx iüt. ²⁶ Wüx tajawüw nej minipilan nej tenguial ajüy amb teomal yow, mbayajow tepajüw cos timboloj xeyay, tapiüngüw:

—jAag ayaj nembolooch! —awüw.

²⁷ Teat Jesús tasaj nejiw:

—jNde mbayameron, cos xique, ngome aljane! —aj nejiw.

²⁸ Quiaj tendeac a Pedro masaj nej:

—Teat Naxey, ata naleaing itue, iich xic namb najüy teomal yow aton tüüch ic —aj nej.

²⁹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Mac, teat —aj nej.

Almanguiaw aag ayaj a Pedro ajchiquian tiüt, tajüy amb teomal yow mamb matüch Teat Jesús. ³⁰ Naleaing wüx tajaw nguineay apac a iünd, timbol, tanaámb tsoyoy tiüt. Quiaj tepaj:

—jTeat Naxey, imbeol xic! —aw.

³¹ Quiaj Teat Jesús tandic owix nej najénan masap nej, tapiüng:

—¿Neol techiw imeaatsa; neol nganaw mejaw jane xique? —aw.

³² Condom wüx tajtepiw tiül müx, quiaj lambat nómban. ³³ Quiaj ajcüw monlüy tiül müx taquiejliw micosüw nejw tiüt teombas Teat Jesús, tapiüngüw:

—jNaleaing, ique Micual Teat Dios! —awüw.

Teat Jesús tüüch majneaj moniün andeow tiül Genesaret

(Mr. 6:53-56)

³⁴ Condom andojquíwan a nadam yow, tapeayiw necamb, tiül iüt Genesaret. ³⁵ Wüx ajcüwa nipilan quiaj tajawüw nejay Teat Jesús napeay, najénan tujúchiw manguiayiw meáwan nipilan tiül a iüt quiaj. Quiaj taquiüjpüw niüng ajlüy nej meáwan moniün andeow. ³⁶ Tatüniw ocueaj Teat Jesús sitiül alndom müüch nejw masambüw masey apix nej. Meáwan nejw leaw tasambüw nej tajneajiw nómban.

15

Leaw üüch majiür nisoet nipilan

(Mr. 7:1-23)

¹ Noic nüt acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús, maquiüjpüw ajcüw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, napeayiw imiünüw Jerusalén. Tatüniw manguiayiw nej:

² —¿Neol minipilan ngo mandüjpiw leaw tayacüw tanomb mixejchiüts marangüche? ¿Neol wüx üetiw ngo majantsüw owixaw xeyay atnej ajlüyay marangaatsa? —awüw.

³ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Jow icona, ¿neol ngo merangan atnej apiüng Teat Dios? ¿Neol tengowüjchiün para alndom mendüjpiün opech leaw tayacüw mixejchiüna? ⁴ Cos Teat Dios tapiüng: “Iyar andeacüw miteat, mimüm, indiümüw”, aw. Aton tapiüng: “Leawa nendac ngo majneaj wüx ombas miteat nej, mimüm nej, ich mambiyaran”, aw. ⁵ Pero nganüy icona ipiüangan nop naxey alndom masaj miteat nej mimüm nej, mapiüng: “Leawa sajiür langondom nüüch icon, cos meáwan aag ayaj sanüüch Teat Dios”, maj. ⁶ Ipiüangan wüx aljane apmapiüng aag ayaj, lango metam mambeol miteat nej mimüm nej. Quiaj temengowüjchiün leaw andiüm Teat Dios para mendüjpiün opech leaw tayacüw mixejchiün. ⁷ jNdeac mbeay! Naleaing leaw tarang teat Isafás tiül minawiig nej leaw Teat Dios tasaj nej, cos tandeac wüx icona wüx tapiüng:

⁸ Ajcüwa nipilan quiaj apiüngüwan ayariw sandeac, ngame wüx omeajtsüw, ombeayíwan.

⁹ Ngo membeat leaw arangüw wüx ayambüw xic,

cos meáwan leaw aquiajchiw, aag ayaj mipochiw nejw —aj nejw Teat Jesús.

¹⁰ Condom Teat Jesús tapaj nipilan masaj:

—Inguiayün, iyacan wüx imeajtsan leaw teanasaj icon: ¹¹ Cuajantanej leaw ajmel tiül ombeayaran müeteran, aag ayaj ngame nisoet; leaw ngo majneaj poch aw teombeayaran aag ayaj mbich nisoet —aj nejw.

¹² Quiaj tambüw masajüw nej minipilan nej, tapiüngüw:

—¿Tejaw Teat, nguineay tajcüyiw ajcüwa fariseos wüx tanguiayiw indeaca? —ajüw nej.

¹³ Nej tasaj nejw:

—Cuajantanej napiürüch leaw Xeteat ajlüy tiül cielo ngo mapiür, apmalojquich nómban. ¹⁴ Ich majlüyiw cos nejw ajlüyiw atnej arang nop somb wüx teamanetet owix alinop somb. Cos sitiül nop somb apmanetet owix alinop somb, mijpüéj apmamiücüw tiül lolitüt —aj nejw Teat Jesús.

¹⁵ Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Teat, isaj xicon cuane wüx amb apiüng aaga tendeac quiaj —aj.

¹⁶ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol, at a icona aton nganaw mejawana cuane amb apiünga? ¹⁷ ¿Ngo mejawan nguineay ajlüy wüx nüeterana? Cos aag ayaj ajmel tiül ombeayaran, among teomeaatsaran, ndoj apmaw. ¹⁸ Nganüy leaw ngo majneaj poch aw teombeayaran, aag ayaj mbich nisoet cos naw wüx omeaatsaran. ¹⁹ Imiün tiül omeaatsaran aw cuajantanej ngo majneaj alwüx omeaatsaran. Aton altiül ambiyaw nipilan. Altiül ajitürw minaxeyiw nejw, minajtajüw nejw, at altiül monüx ajlüyiw maquiüjpüw monench, at monench ajlüyiw maquiüjpüw monüx masey ngo mengoch owixaw. Aton moneed, monwaiich, at mondeac ngo majneaj wüx ombas alinop, tengüw wüx ombas Teat Dios. ²⁰ Meáwan aag ayaj üüch majiür nisoet nipilan. Nganüy, wüx üeteran masey ngo marangüch aaga leaw ajlüyay merangan wüx ajantsüch owixaran, cos aag ayaj mbich ngame nisoet —aw.

Nop najtaj Cananea tayamb Teat Jesús

(Mr. 7:24-30)

²¹ Condom Teat Jesús taw quiaj, tamb andüy tiül iüt ocueaj cambaj Tiro maquiüüb Sidón. ²² Quiaj tajngot majaw nej nop najtaj naw tiül iüt Canaan, nganüy acül tiül aaga iüt quiaj. Tapots apaj, tapiüng:

—jTeat Naxey, micual David, ich majmiüc imal imeaats mejaw xic! Xecual xeyay ngo majneaj teamamongoch, alwüx ombas nej nop nimeech —aw.

²³ Teat Jesús ngo masaj nej nicuajind. Quiaj tatüchiw nej minipilan nej, tasajüw:

—Teat, isaj ich maw ningüy, cos aliüc almandiüb opechiüts teapaj —awüw.

²⁴ Condom quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Xique tündiüs niün nambeol áagan nipi-lan judío, cos nejiw ajlüyiw at nejiw najcueat sap —aw.

²⁵ Quiaj aaga najtaj tamb taquieel micos nej tiüt, tapiüng:

—Teat Naxey, imbeol xic —aw.

²⁶ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xenipilan judío ajlüyiw atnej xecual, ne-tam nambeolúw ombas. Sitiül ngo narang atquiaj, sanarang atnej nop naxey anood mipan micual nej müüch nine pet müetiw —aj nej.

²⁷ Aaga najtaj tasaj nej:

—Teat, naleaing aag ipiüng quiaj, masey apmetiw ombas micual, pero aton masey nine pet alndom mamilmil leaw najmiüc tiüt minaw üet neneay nej —aj nej.

²⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¡Naleaing müm, xeyay iyac imeaats wüx xique! Nganüy apmajlüy atnej indiüm —aj nej.

Quiaj tajneaj micual nej ajan wüx aaga ores quiaj.

Teat Jesús tüüch majneaj xeyay moniün andeow

²⁹ Condom Teat Jesús taw quiaj, tamong amb mbeay nadam yow Galilea, tamb andüy wüx nop tiüc, quiaj chetet.

³⁰ Tapeayiw niüng ajlüy nej xeyay nipilan, aqiuüjpüw mamb xeyay moniün andeow; altiül necoex, nesomb, nejew, at leaw ndron ombas. Tayacüw tiüt niüng ajlüy Teat Jesús, condom nej meáwan tataag majneaj. ³¹ Meáwan nipilan mbayatoj wüx tajawüw landeac leaw nejew, at leaw ndron ombas lajneaj, leaw necoex lajüy, átan leaw nesomb larrow oniüüg. Tandeacüw xeyay najneaj wüx Midios Israel.

Teat Jesús tüüch üetiw apiquiw mil monxey

(Mr 8:1-10)

³² Condom Teat Jesús tapaj minipilan nej, tasaj:

—Sajiürüw lasta a nipilan cam, cos lamatüch er nüt tatow acüliw ningüy maquiüjpaats, lango majiürüw cuane apmetiw. Aton ngo nandiüm nüjchiw majtsoriw sitiül nganaw metiw, cos alndom masap nejiw lop tiül tiüüd —aj.

³³ Quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—¿Teat, nguiane alndom naxoman nüeteran ningüy tiül wajchiüc metiw meáwan aaga nipilan quiaja? —ajüw nej.

³⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Cas pan aliün mejüürana? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Áagan ayaiw pan alacas nine cüet —awüw.

³⁵ Quiaj tapiüng Teat Jesús chetemoj tiüt nipilan. ³⁶ Condom tayar aaga ayaiw pan at a nine cüet; tüüch gracias Teat Dios. Ndoj

tambaag müüch minipilan nej majineaw müjchiw meáwan nipilan. ³⁷ Meáwan nejiw tetiw paxiün. Condom leaw nenaw oceajiw taxainguw chipiüt ayaiw nchep. ³⁸ Leaw monxey tetiw, atüch apiquiw mil, pálwüx montaj, pálwüx namix monguich. ³⁹ Wüx landoj aag ayaj, quiaj tetepeayayej maquiüjpüw nipilan, condom taw quiaj, amb tiül müx. Tamb andüy tiül iüt Magdala.

16

Atüniw nadam ateócan

(Mr 8:11-13; Lc. 12:54-56)

¹ Altiül fariseos y saduceos tambüw majawüw Teat Jesús cos andiümüw masapüw nej wüx naél. Tasajüw marang nadam ateócan majawüw naleaing Teat Dios tiül cielo ambeol nej.

² Nej tasaj nejiw:

—Wüx langwiiüts, tengual ajmel nüt, icona ipiüangan: “Nganüy apmarang najneaj cos ayac nacants oic”, irawan. ³ Aton wüx ümb arraw ipiüangan: “Nganüy ngome apmarang najneaj cos xowüy amococ, ayac nacants oic”, irawan. ¡Ndeac mbeay icon! Cos icona ipiüangan ijawan cuajantanej wüx oic, wüx caaw, ¿neol a nganüy ngo mejawan nicuajind wüx meáwan leawa tengual ajlüye? ⁴ Nipilan monlüy nganüy cam monrang ngo majneaj atüniw ateócan majawüw. Naleaing sasaj icon ngome apmüjndiw majawüw. Apmüjndiw áagan ateócan leaw tajlüy wüx Jonás, aaga nendeac andeac Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Ndoj quiaj tacueat nejiw, tamb.

Leaw aquiajchiw fariseos

(Mr 8:14-21)

⁵ Wüx tapeayiw necamb aaga nadam yow, quiaj minipilan nej leaad omeajtsüw ngo majoyiw pan. ⁶ Condom tasaj nejiw Teat Jesús:

—Inguiayüün, sanasaj icon, netam mejawan wüx aaga levadura oceaj fariseos y saduceos —aj nejiw.

⁷ Quiaj minipilan nej tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Neol tandeac atquiaja? Aag ayaj tandeac cos ngo majamiünaats pan —awüw.

⁸ Teat Jesús tajaw cuane alwüx omeajtsüw. Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots indeacndeacan wüx pan tiülan icona? ¿Neol tapateay iyacan imeajtsan wüx xique? ⁹ ¿Neol nganaw mejawan, ngo leaam imeajtsan nguineay tarangas wüx tajineas acoquiaw pan müetiw acoquiaw mil monxey? Jow leaw tenaw, ¿cas nchep tatücha? ¹⁰ ¿Neol ngo leaam imeajtsana? Jow, wüx tajineas ayaiw pan müetiw apiquiw mil nipilan, ¿jow leaw tenaw, cas nchep chipiüta? ¹¹ ¿Neol cuane nerang icon ngondom mejawana? Cos xique ngome

teanasaj icon wüx pan wüx tasajas icon mejawan wüx levadura ocueajiw fariseos at saduceos —aj nejiw.

¹² Quiaj tajawüw naleaing ngome teamasaj nejiw majawüw wüx levadura ocueaj pan, asaj nejiw majawüw wüx leaw aquiajchüw ajcüwa fariseos y saduceos.

Pedro tapiüng Teat Jesús aaga Cristo
(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

¹³ Wüx tambüw andüyiw tiül iüt ocueaj Cesarea de Filipo, quiaj Teat Jesús tatün manguiay minipilan nej, tasaj:

—¿Cuane apiüngüw nipilan jane nej a Teat Naxey? —aj nejiw.

¹⁴ Quiaj tasajüw nej:

—Altiül apiüngüw nej aaga Juan neech yow nipilan. Altiül apiüngüw aaga Elías, altiül apiüngüw Jeremías, tengwüy alinop nendeac andeac Teat Dios —awüw.

¹⁵ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Jow icona, ¿jane xic ipiüngana? —aj nejiw.

¹⁶ Quiaj tasaj nej Simón Pedro:

—Ique aaga Cristo leaw tapiüurang aliüc, Micual ic Teat Dios almapac —aw.

¹⁷ Quiaj tapiüng Teat Jesús, tasaj Pedro:

—Ich mapac imeaats, Simón micual Jonás, cos aaga poch indeac quiaj ngome aljane tasaj ic, nejay Xeteat Dios najlüy tiül cielo tüüch ic nejaw. ¹⁸ Aton xique sasaj ic, ique tenüt Pedro, aag ayaj apiüng wüx nine piedra. Pero wüx aaga nadam piedra cam sanawitich majlüy xeyay xenipilan. Nicuajind ngondom manood nejiw masey nimeech marang leaw andiüm. ¹⁹ Xique sanüüch ic llave meleaag micambaj Teat Dios majmeleran tiül. Leaw apmeóel ningüy wüx iüt apmaoeleran tiül cielo; at leaw apmecheed ningüy wüx iüt apchejtium tiül cielo aton —aj.

²⁰ Condom quiaj tasaj minipilan nej:

—Nde mesajan nejingüind xique aaga Cristo leaw lapiüurang aliüc —aj nejiw.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej
(Mr. 8:31—9:1; Lc. 9:22-27)

²¹ Teat Jesús naw wüx aaga nüt quiaj tapots masaj minipilan nej netam mamb Jerusalén. Quiaj apmamongoch xeyay ngo majneaj teowixaw montangtang tiül a nadam nangaj iüm, teowixaw montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Aton netam mandeow mambiyaran, ndoj wüx er nüt apmapac alinomb. ²² Condom quiaj a Pedro tawün nej ningüün quiriw, tasaj:

—¡Teat, aag ayaj ngo mandiüm Teat Dios; ique ngondom memongoch aag ayaj! —aj nej.

²³ Teat Jesús ndiliteay majaw a Pedro, tasaj:

—Icucat xic, nde mendüüm mepal leaw netam narang. Nde mendeac atnej andiüm Satanás. Cos aaga indeac quiaj ocueaj nipi-lan, ngome ocueaj Teat Dios —aj.

²⁴ Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej, tapiüng:

—Sitiül aljane andiüm mayar sandeac majlüy xenipilan, ich mawün wüx omeaats meáwan naél leaw alndom mamongoch, ich mandüüb wüx leawa sarang masey mamongoch xeyay ngo majneaj, masey mandeow wüx cruz cos andüüb xic. ²⁵ Sitiül aljane ngo mayar sandeac ajcan imbol mam-biyaw nej nipilan, alinoic nüt nej apma-mongoch xeyay ngo majneaj. Pero sitiül aljane masey mandeow ajcan andüüb xic ayar sandeac, alinoic nüt najneajay apma-jlüy. ²⁶ ¿Jondot sitiül aljane alndom maneay meáwan cuajantanej leaw ajlüy wüx aaga iüt cam, cuane ajpar sitiül apndrom ombas lango mamb tiül cielo? ¿Nguineay alndom nop mangüy asoet nej maw wüxe? ²⁷ Cos alinoic nüt wüx aaga Teat Naxey aliüc alinomb xeyay najneajay apmajlüy, xeyay nelitlit atnej ajlüy Teat Dios, almaquüjpüw nej a ángeles. Quiaj apmangüy meáwan anopnop wüx leaw tarang. ²⁸ Naleaing nganüy sasaj icon altiül icona nganaw mandeow, quiaj apmejawan nguineay ajlüy a Teat Naxey wüx apmajlüy wüx micambaj nej —aj nejiw.

17

Tewüney majawüw nej Teat Jesús
(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

¹ Wüx lamatüch anaiw nüt tatow ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj Teat Jesús taquüüb Pedro, Jacobo, at a Juan michiig Jacobo. Tambüw wüx nop nadam tiüc nejiwan quiaj.

² Condom Teat Jesús tewüney majawüw nej. Quiaj tajawüw teombas nej xowüy lalitlit atnej achech nüt; apix nej tajlüy rajnüy atnej ran. ³ Camüm quiaj majawüw mixejchüw nejiw tajlüyiw tanomb, ajcüwa Moisés maquüüb Elías, tengual andeacüw maquüjpüw Teat Jesús. ⁴ Condom quiaj a Pedro tasaj Teat Jesús:

—Teat, najneajay macüliüts ningüy nóiquian. Sitiül mendüüm sanarangan ningüy arej nden, noic ineay, alinoic aneay teat Moisés, at alinoic aneay teat Elías —aj.

⁵ Pedro tealeámban mandeac aag ayaj, quiaj ajngot noic rajnüy oic taxot nejiw. Imiün tiül aaga oic quiaj tanguaiyiw noic nanderac, apiüng:

—Aaga ayaj xecual, xeyay sandiüm, apac ximeaats najaw. Inguiayüüm meáwan leawa nej asaj icon —aj nejiw aaga nendeac quiaj.

⁶ Almanguaiyiw aag ayaj minipilan nej, tanaámb mojcojow tiüt mbayatoj xeyay. ⁷ Quiaj Teat Jesús tamb marreeg nejiw, tapiüng:

—Witiüron, nde mbayameron —aj nejiw.

⁸ Almaxainguw omalüw, quiaj majawüw ngo majlüy quiaj nejingüind, áagan Teat Jesús almaquiüjpüw.

⁹ Condom wüx teawüw tüüt imiünüw wüx tüü, quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nde mesajan nejingüind wüx aaga leaw Teat Dios tüüch icon mejawan quiaj. Wüx Teat Naxey landoj lapac tüül mondeow, quiaj alndom mendeacan wüx —aj nejiw.

¹⁰ Quiaj tattüniw nej manguaiyiw minipilan nej, tasajüw:

—Teat, ¿neol ajcüwa mondüy wüx aaga poch leawa tüünd Moisés apiüngüw netam miün aaga Elías ombas nej, teoj aliüc aaga Cristo? —ajüw nej.

¹¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing leaw apiüngüw, Elías netam miün ombas masaj nipilan leaam omeajtsüw wüx Teat Dios. ¹² Nganüy sasaj icon Elías laifün ningüy. Naleaing ngome tajawüw jane nej. Tarangüw wüx ombas nej cuajantanej ngo majneaj leaw andiümüw. Atquiaj Teat Naxey aton apmamongoch xeyay ngo majneaj teowixaw nejiw —aj nejiw Teat Jesús.

¹³ Quiaj minipilan nej leaad omeajtsüw, teamandeaac wüx ombas aaga Juan neech yow nipilan.

Wüx tajneaj nop alwüx ombas nej nimeech

(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Wüx tapeayiw niüng ajlüyiw nipilan, quiaj tajngot nop naxey maquieel micos nej tüüt teombas Teat Jesús, tasaj:

¹⁵ —Teat Naxey, ijiür lasta xecual cos nimeech alox nej tüüt, teamamongoch xeyay ngo majneaj. Nguiay lamalox nej tüül biümb tengwüy tüül yow. ¹⁶ Saquiüüb miün nüüch majawüw nej minipilan sitiül alndom matajcüw nej majneaj. Naleaing ngondom ombasüw —aj nej.

¹⁷ Quiaj Teat Jesús tasaj nipilan:

—jJaa, icona nipilan ngo meyariün sandeaac, monrang ngo majneaj icon! ¿Cas nüt ipiüangan sanajlüy ningüy naquiüüb icona? ¿Cas nüt ipiüangan sanaiüc wüx leaw irangana? Iquiüjpan miün aaga nench najaw —aj nejiw.

¹⁸ Condom quiaj talic aaga nimeech najlüy wüx ombas a nench; tasaj macueat. Quiaj tacueat, tajneaj a nench tüülan aaga ores quiaj.

¹⁹ Condom minipilan nej wüx nejüwan quiaj maquiüjpüw nej, quiaj tasajüw:

—¿Neol xicona ngondom nawüniün aaga nimeech quiaja? —ajüw nej.

²⁰ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Cos ajcan apateay iyacan imeajtsan wüx xique. Naleaing sasaj icon sitiül icona meyacan imeajtsan wüx xic, masey atonej

apateay osaab mostaza, apndom mesajan aaga tüü quiaj: “Iriow ninguiay, quiür indüy ningüün”, merajan, y aaga tüüc apmaw. Ngo majlüy nicuajind leaw ngondom merangan sitiül naleaing iyacan imeajtsan wüx xique. ²¹ Pero aaga nimeech quiaj ngondom maw sitiül ngo matajcüch orar y maiündüch xeyay —aj nejiw.

Teat Jesús tapiüng alinomb apmambiyaw nej

(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

²² Wüx tajlüyiw nóiquian tüül iüt Galilea, quiaj Teat Jesús tapots masaj nejiw wüx nguineay Teat Naxey apmayacüch teowixaw nipilan, ²³ apmambiyaw nej; ndoj, wüx er nüt apmapac alinomb. Wüx tanguiayiw aag ayaj tamix omeajtsüw xeyay.

Tawün tomiün andüy tüül nadam nangaj iüm

²⁴ Wüx Teat Jesús tapeay tüül cambaj Capernaum maquiüüb minipilan nej, quiaj ajcüwa monxaing tomiün andüy tüül nadam nangaj iüm tambüw majawüw teat Pedro. Tatüniw manguaiyiw nej, tasajüw:

—Jow aaga teat nequiaach icon, ¿ngo mawün tomiüna andüy tüül a nadam nangaj iüm ocueajiüütsa? —ajüw nej.

²⁵ Quiaj teat Pedro tasaj nejiw:

—Ajaj awün —aw.

Wüx tajmel tüül iüm a Pedro, andüüb masaj nej Teat Jesús, tapiüng:

—¿Nguineay ipiüung teat Simón? Jow monajüt tüül noic cambaj, ¿jane ocueaj atüniw tomiüna, micual miütüw nejjiwe, ngwüy napeay miün nipilana? —aj nej.

²⁶ Quiaj tapiüng a Pedro:

—Atüniw ocueaj napeay miün nipilan —aw.

Teat Jesús tapiüng:

—Nganüy micual iüt ngo metam mangüy.

²⁷ Naleaing, pero ngana mandeaacndeacüw wüx; quiür mbeay ndec, erlech. Leaw apmelech ombas, apmexom teombeay nej tomiün. Aag ayaj ngochan meajchiw ajcüwa monsap tomiün, aag ayaj ayacar icore —aj nej Teat Jesús.

18

¿Jane alwüx atam ajlüy?

(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

¹ Tüül aaga nüt quiaj, tattüniw nej manguaiyiw minipilan nej, tasajüw:

—¿Jane alwüx atam ajlüy tüül micambaj Teat Dios najlüy tüül cielo? —ajüw nej.

² Quiaj Teat Jesús tapaj miün nop nine, malembech pinawan nejiw. ³ Condom tapiüng:

—Naleaing sasaj icon sitiül ngo mendiyiün wüx merangan atnej arang nop nine, ngondom mejmeliün tüül micambaj Teat Dios najlüy tüül cielo. ⁴ Atquiaj

jangantanej leaw apmarang atnej aaga nine cam, ngo merangrangüy nicuajind, aag ayaj alwüx atam ajlüy tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo. ⁵ Aton jangantanej apmajüür lasta nop nine atnej aaga nine cam, aag ayaj atnej xique tengual majiür xic lasta.

Nde meyacüchiün wüx ngo majnejaj
(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

⁶ 'Jangantanej apmandiüm mayac wüx marang ngo majnej masey nop tiül ajcüwa namix nine monyar sandeac, najnej wüxan nganaw marang aaga ngo majnej quiaj, maelich teonic nej nop cow majlos tiül ndec tsoyom tiüt nómban. ⁷ ¡Xeyay ngo majnej ajlüy wüx iüt, cos ajlüy leaw alndom müüch majmiücaran tiül nisoet! Aag ayaj meáwan nüt ajlüy, pero ¡xeyay ngo majnej apmamongoch leaw apmayac wüx nisoet alinop!

⁸ 'Atquiaj sitiül aljane ayaag owix nej tengwüy oleaj nej andiüm mayac nej wüx marang ngo majnej, ich mandooig malox ninguiün. Cos más najnej majmel niüng apmapacaran meáwan nüt masey ngo majiür nots owix tengwüy nots oleaj, cos cuane ambeol nej majlüy palan, ndoj majlos tiül biümb niüng ngondom xejquem nómban. ⁹ Aton sitiül aljane ayaag oniiüg nej andiüm majaw leaw ngo majnej, ich masoond malox ninguiün. Cos najnej majmel niüng apmapacaran meáwan nüt masey noic oniiüg nej, cos cuane ambeol nej majiür palan oniiüg, ndoj majlos tiül biümb tiül necoy.

Tandeac wüx ndron sap
(Lc. 15:3-7)

¹⁰ 'Nde mepiüangan jangantanej tiül ajcüwa namix nine quiaj ngo membeat, cos sasaj icon ajcüwa ángeles tiül cielo leaw tengual mambeol nejw, meáwan nüt teamajawüw mitey Xeteat Dios najlüy tiül cielo. ¹¹ Cos Teat Naxey tiün mawün wüx meáwan nipi-lan leawa landoj apndrom ombasüw.

¹² '¿Cuane ipiüangan? Jondot nop naxey almajiür coic miow (100) sap, camüm ndrot ocueaj nop. ¿Neol ngome apmacueat aaga peic miow gajpoquey (99) quiaja, mamb mayamb aaga nop leaw ndrona? ¹³ Sitiül ndot maxom, naleaing sasaj icon apmapac omeaats xeyay majaw aaga axom quiaj, ngo matnej meáwan leaw ngo ndrom. ¹⁴ Atquiaj aton Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo ngo mandüüm majaw ndrom ombasüw nop tiül ajcüwa namix nine quiaj.

Wüx aljane aleaic marang wüx imbas
(Lc. 17:3)

¹⁵ 'Sitiül aljane aleaic marang wüx imbas, quiür indeac anaag najnej icónan quiaj, meach leam omeaats leaw tarang. Sitiül

tayar leaw ipiüng, lamembeol, lameaach majnej omeaats. ¹⁶ Nganüy sitiül ngo mayar leaw isaj, iyamb nop ipjüw mequiiüb, meamban mejawan majlüyiw quiaj manguiayiw. ¹⁷ Sitiül nej ngo mayar leaw isajan, isajan montangtang tiül moncanchiün mandeacüw maquiiüjpüw. Ndot átan ngo mayar leaw asajüw nej, iyacan atnej nop ngo mayar andeac Teat Dios, tengwüy atnej nop nesap mitomiün cambaj leaw xeyay ngo majnej arang.

¹⁸ 'Naleaing sasaj icon, meáwan leaw apmeoeliün wüx aaga iüt cam apmaoelich tiül cielo. Aton meáwan leaw apmachejtüw wüx aaga iüt cam, apmachejtich tiül cielo aton.

¹⁹ 'Sasaj icon alinomb, masey sitiül ipjüw icona ningüy wüx iüt aleaic metüniün, noic nej imeajtsan, Xeteat Dios najlüy tiül cielo apmüüch. ²⁰ Cos nguajantanej niüng xenguejow masey ipjüw arojpw monyar sandeac, xique sajlüy quiaj pinawan nejw —aj nejw Teat Jesús.

²¹ Condom quiaj teat Pedro tamb matün manguiay Teat Jesús, tasaj:

—Teat, ¿jondot nop aleaic marang wüx ximbas, cas ombas netam nawün wüx ximeaats leawa taranga, leaw atüch ayaíwe? —aj.

²² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ngo nasaj ic áagan ayaíw; alndom mewün wüx imeaats masey ayaíw ermioiw gajpowüw (77) —aj.

Tandeac andüy wüx nop najon nerang najiüt

²³ 'Tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo ajlüy atnej tarang nop minatang nenajiüt wüx tandiüm majaw nguitow ajüchiw nej anopnopo mimonbeol nej.

²⁴ Tapots majaw wüx nguitow ajüch, quiaj apeay quiaj maquiüraab niüng ajlüy nej nop leaw ajüch nej xeyay tomiün. ²⁵ Aaga naxey quiaj ngondom mangüy leaw ajüch. Quiaj tapiüng aaga minatang nenajiüt majnapüw, majlüyiw ocueaj alinop maquiiüb mintaj nej micual nej. At majnap meáwan leaw almajiürüw para mawün mitomiün nej.

²⁶ Condom aaga naxey quiaj taquieel micos nej tiüt teoleaj minatang nenajiüt matün ocueaj. Tasaj: "Teat, satün icueaj, ngwa mecül xic alquiripite, ndoj sanangüy meáwan leaw salnajüch ic", aj. ²⁷ Quiaj aaga natang nenajiüt tajmiüc omal omeaats majaw nej. Tawün wüx omeaats nej nómban leaw lamajüch aaga naxey quiaj, tapiüng tsajmbiüm mamb. ²⁸ Almaw quiaj aaga naxey nejüchay, quiaj mangoch nop aquiiüb nej arang aweaag najiüt, almajüch nej quiriw tomiün. Quiaj tasap mapats onic, landüy wüx apmambiy. Quiaj tasaj:

"Nganüy nganüy ingüy xetomiün", aj.

²⁹ Quiaj aaga naxey taquieel micos nej tiüt,

matün ocueaj, tasaj: “Satün icueaj teat, ngwa mecül xic alquiripite, ndoj sanangü meáwan leaw sajüch ic”, aj. ³⁰ Aaga naxey quiaj ngome tandiüm macül nej, andüüban tamb mayac tiül manchiüc leaw ambich mangüy mitomiün nej. ³¹ Wüx tajawüw aag ayaj alacas monrang najiüt, xeyay ngo majneaj mayajcüw. Quiaj tambüw masajüw aaga minatang nenajiüt manguiay meáwan leaw lamarang aag naxey quiaj. ³² Quiaj tapaj nej miün alinomb aaga minatang nenajiüt, tasaj nej: “¡Ique nop ic ngo majneaj nerang xenajiüt! Ique meáwan leaw tejüch xic, aag ayaj tawüniüs wüx ximeaats nómban, cos tetün xicueaj. ³³ Jow nganüy ique, ¿neol ngo mejiür lasta alinop atnej tajiüras ic lasta?” aj nej. ³⁴ Tajcüy xeyay aaga natang nenajiüt, quiaj tüüch mamb tiül manchiüc macülan quiaj leaw ambich mangüy meáwan ajüch.

³⁵ Atquiaj apmarang wüx imbasan Xeteat Dios najlüy tiül cielo sitiül ngo mewüniün wüx imeajtsan meáwan leaw arang wüx imbasan alinop —aj nejiw Teat Jesús.

19

*Teat Jesús apiüng wüx moncuateay
(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)*

¹ Condom wüx Teat Jesús landoj masaj nejiw meáwan aaga poch quiaj, quiaj taw Galilea tamb andüy tiül iüt Judea, najlüy nonüt necamb lam Jordán. ² Tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Meáwan tamongoch iün andeowüw.

³ Condom acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús matüntüniw manguiayiw majawüw cuane apmapiüng. Quiaj tasajüw:

—¿Alndom nop naxey macueat mintaj nej cos tarang cuajantanej leawa nej ngo mandüüm? —ajüw nej.

⁴ Quiaj tasaj nejiw:

—¿Ngameaag meteowan tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng nej nerang nipilan, cos apiüng: “Tarang naxey at tarang najtaj”?

⁵ Aton tapiüng: “Nop naxey netam macueat miteat nej mimüm nej, maquiüb mintaj nej. Quiaj apmajlüyiw nóiquian, atnej nop nipilan nejiw.” ⁶ Atquiaj langome apmajlüyiw ijpüéj, apmajlüyiw nop nejiw cos noic omeajtsüw. Pares nejinguind ngondom müüch mecueatayej leaw Teat Dios lamüüch majlüyiw nóiquian —aj nejiw Teat Jesús.

⁷ Quiaj tasajüw nej:

—¿Neol a Moisés tapiüng alndom nop naxey macueat mintaj nej sitiül marangüch minawijquiaiw nejiw müjndiw mecueatayej nómban? —ajüw nej.

⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Moisés tapiüng alndom mecueatiün mintajan cos tajaw nadam imeajtsan. Naleaing nomb ngome atquiaj ajlüy. ⁹ Pero

nganüy xique sasaj icon sitiül nop naxey macueat mintaj nej, acueátan, ngome nejiür naxey mintaj nej, condom aaga naxey quiaj apmaquiüb alinop, nej a naxey quiaj ajüür xeyay nisoet cos lamajiür minajtaj nej. Aton jane apmaquiüb nop najcueat najtaj ajüür xeyay nisoet cos atnej majiür minajtaj nej aton —aj nejiw.

¹⁰ Quiaj tapiüngüw minipilan nej:

—Sitiül atquiaj ajlüy naél wüx aljane macueat mintaj nej, nómban ngo majneaj majiüraran mintajaran —awüw.

¹¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ngame meáwan nipilan alndom maiücüw wüx aaga ipiüangan quiaj. Áagan leaw Teat Dios lamambeol müüch majlüyiw atánan quiaj. ¹² Ajlüy monxey ajüür cuane wüx ngo mengoch owixaw: altiül atquiaj ajlüy nde wijquiaiw; altiül aljane tarang nej wüx ombas nej; at altiül ngo mengoch owix cos xeyay andiüm marang minajiüt micambaj Teat Dios. Leaw ayaag alndom majlüy atánan quiaj, ngo mengoch owix, pues najneaj —aj nejiw.

Taquiüraab niüng ajlüy Teat Jesús acas namix nine

(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

¹³ Condom taquiüraab niüng ajlüy nej acas namix nine matepeayiw Teat Jesús, mayac owix nej wüx omalüw nejiw, matün monajneaj ocueaj Teat Dios müüch nejiw. Minipilan nej taliquiaw ajcüw monquiüb namix nine. ¹⁴ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Ijchan miüntüw a namix nine niüng sajlüy, nde mepalan. Cos ocueajiw nejiw micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo —aw.

¹⁵ Quiaj tajend omalüw namix nine, ndoj taw quiaj.

Nop nejiür xeyay, tandec aweaag Teat Jesús

(Mr. 10:17-31; Lk. 18:18-30)

¹⁶ Condom tajngot nop majaw Teat Jesús, tatün nej manguiay, tasaj:

—Teat, sawaj ique najneaj irang. Nganüy isaj xic Teat, ¿cuane najneaj netam naranga para namb tiül cielo nacül quiaj meáwan nüte? —aj nej.

¹⁷ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol tepiüng xique nerangas najneaja? Nejinguind nipilan ngo marang najneaj. Áagan Teat Dios arang najneaj. Nganüy sitiül indüüm meamb tiül cielo, netam merang meáwan leaw tapiüng Teat Dios marangüch —aj.

¹⁸ Quiaj tasaj nej aaga naxey quiaj:

—¿Ngün? —aj.

Teat Jesús tasaj nej:

—Nde membiy nejinguind; nde mejiür pálwüx najtaj; nde merneed; nde mendeac ngo maleaing wüx ombas alinop; ¹⁹ iyar andeac miteat mimüm; aton ijiür lasta alinop

atnej ijjürüy lasta iquiáyan quiaj —aj nej Teat Jesús.

²⁰ Quiaj tasaj nej aaga naxey quiaj:

—Teat, meáwan aag ayaj sayac wüx ximeeats narang nde quich xic. ¿Cuane alinoic netam naranga? —aw.

²¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Sitiül indiüm merang leaw palan, quiür inüüb meáwan leaw almejiür, condom imbaag ombeat meaaç leaw nipilan ngo majiür. Ndoj tewiün mendüüb xic merang xenajiüt. Atquiaj apcanchiüm meáwan nembeatbeat leaw apmeaand alinoic nüt tiül cielo —aj nej.

²² Wüx tanguiay aag ayaj, quiaj tamix omeaats, taw quiaj, cos nej ajjür xeyay cuajantanej, ngo mandiüm mandrooch ombas.

²³ Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Naleaing sasaj icon xeyay naél ocueajjw ajcüwa monjiür xeyay cuajantanej majmeliw tiül micambaj Teat Dios.

²⁴ Sanandüy wüx nasaj icon alinomb, ngo maél mamong teowil nots ndiüc nop camello, ngo matnej aél ocueajjw nep nejiür xeyay, majlüy tiül micambaj Teat Dios —aj nejw Teat Jesús.

²⁵ Wüx tanguiayiw aag ayaj minipilan nej xeyay mbayatoj, tetünayej menguiayayej:

—Sitiül atquiaj ajlüy, ¿jane alndom maw wüx asoet neje? —awüw.

²⁶ Quiaj Teat Jesús tajaw teombasüw nejw, tapiüng:

—Nipilan ngondom mawün wüx asoet nejingüind; pero Teat Dios ngo maél majaw aag ayaj cos nej alndom marang cuajantanej —aj nejw.

²⁷ Condom Pedro quiaj tasaj nej:

—Teat, xicona lanacueatiün meáwan leaw tajürasan para nandüjpiün ic. Jow nganüy, ¿cuane sanaxoman wüx? —aj nej.

²⁸ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, alinoic nüt wüx Teat Dios apmüüch marang jayats meáwan cuajantanej leaw ajlüy wüx iüt, wüx Teat Naxey apmasap najneajay niüng chetej marang natang nenajiüt, apmajlüy quiaj gajpiüp (12) niüng chetejow montangtang monajiüt, niüng icona leaw mondüüb xic apchetemeron mejawan wüx asoetiw ajcüwa gajpiüp (12) ajlüy nipilan acualaats Israel. ²⁹ At aton jangantanej monyar sandeac leaw acueat aniüng nej, acueat miteat nej, mimüm nej, michoj nej, michiüg nej, mintaj nej, micual nej, tengwüy macueat miüt nej para mandüüb xic, apmajlüy najneaj. Apmüjndiw xeyay, ngo matnej leaw tacueatiw wüx a iüt cam, aton apmapacüw tiül cielo meáwan nüt.

³⁰ Naleaing jane ayaag atnej alwix atam ajlüy nganüy, alinoic nüt apmajlüy chingüy; at jane ayaag chingüy nej nganüy, alinoic

nüt apmajlüy natang tiül micambaj Teat Dios —aj nejw Teat Jesús.

20

Andeac andüy wüx monrang najiüt

¹ Aton tasaj nejw Teat Jesús:

—Cos tiül micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo, ajlüy atnej tarang nop nateateran nejiür iüt. Cos nej taw úmban arraw mayamb monrang najiüt macojchiw najün uva.

² Wüx taxom monrang najiüt, tasoiquiw apmangüyanüw noic nüt noicnoic tomiün nasolc denario. Quiaj tüüch mambüw marangüw minajiüt nej. ³ Condom taw alinomb wüx lapeay pinawan ajüy nüt. Quiaj taxom tiül plas alacas monxey tenguiäl ayambüw najiüt. ⁴ Quiaj tasaj nejw: “¿Ngwüy tabaatsa, merangan najiüt tiül xecorrül mecojchiün xeüwa? Ndoj sanangüy icon atnej netam”, aj nejw. Quiaj tambüw. ⁵ Camüm taw alinomb aaga neneay najiüt laámb aplembem nüt, at wüx

lanchejliow nüt aton. Átan taxom monrang najiüt atnej tilüy quiaj. ⁶ Condom taw alinomb lamitiüt nüt, nifüngan taxom alacas aliw tiül plas, ngo maxomüw najiüt. Quiaj tasaj nejw: “¿Neol tejlüyüünan ningtüy pal nüte; ngo mexoman najiüta?”, aj nejw.

⁷ Quiaj tapiüngw: “Cos nejingüind ngo miün mayamb xicon”, awüw. Quiaj aaga neneay najiüt tasaj nejw: “Quiüran irangan najiüt tiül xecorrül aton, ndoj sanangüy icon atnej netam”, aj nejw. ⁸ Wüx laümb tiüt aaga nüt, quiaj aaga neneay najiüt tasaj aaga naxey leaw tayac majlüy wüx majaw monrang najiüt: “Iwüniw tiül najiüt, ingüy minajiütüw nejw. Ingüy ajan wüx teoj mapeay, ndójjw leaw mbas mapeay”, aj.

⁹ Wüx tapeayiw ajcüw monrang najiüt leaw tajmeliw lamitiüt nüt, tangüyeranüy palan noicnoic denario anopnopo. ¹⁰ Condom wüx tatüch nejw leaw mbas majmeliw tiül najiüt, apiüngw a nejw apmüjndiw wüx alquiriw; naleaing tündiw atówan nej aton noic denario. ¹¹ Tayariw, pero naleaing tajcüyw, tandeacndeacüw wüx ombas aaga neneay najiüt. ¹² Tasajw: “Ajcüwa teoj majmeliw tiül najiüt, ¿wül arangüy najiüta?

Áagan noic ores tarangüw, pero ique tengüy atow nej ingüy xicon. Nganüy xicona tarangasan xeyay najiüt, sandeowan tiül nerraar mbich nüt”, ajüw nej. ¹³ Quiaj tapiüng aaga neneay najiüt, tasaj nop nerang najiüt: “Amigo, xique ngo narang nicuajind ngo majneaj wüx imbasan. ¿Neol ngwa, landoj lamandeacaatsa sanangüy icon noic denario? ¹⁴ Iyar leaw sangtüy ic quiaj, quiür. Xique sandiüm nüüch aaga teoj mapeay atow nej süüch ic. ¹⁵ ¿Neol, ngome alndom narang leawa xic sandiüm wüx xetomiüna? ¿Ngwüy, ngo majneaj mejaw

xic ajcan sandiüm nambeol nejiw aton?" aj.
¹⁶ Aton tapiüng Teat Jesús:

—Altiül leawa mbas nejiw, apmajlüyiw teoj, at leawa teoj nejiw apmajlüyiw mbas. Cos xeyayiw leaw najpajüw, pero napateayiw leaw narriüjtüch —aw.

Tandüy wüx mapiiüng apmambiyeran
 (Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)

¹⁷ Wüx Teat Jesús aliw tiül tiüüd laambüw andüyiw Jerusalén, quiaj tawün nejiw mbiüjlatoj mbeay tiüüd ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tasaj:

¹⁸ —Nganüy laambaats andüyüüts Jerusalén niüng Teat Naxey apmayacüch teowixaw montangtang miteaats at ajcüwa mondüy wüx aaga poch tiünd Moisés. Quiaj apmapiüngüw mandeow. ¹⁹ Aton apmayacüw nej teowixaw napeay miün nipilan, apmitsojow nej, apmawüjchiw, ndoj apmambiyaw wüx cruz. Pero naleaing wüx er nüt apmapac alinomb —aj nejiw Teat Jesús.

Leaw tatün mimüm Jacobo y Juan
 (Mr. 10:35-45)

²⁰ Condom nop najtaj mimümüw a Jacobo at a Juan, micual nejiw Zebedeo, tamb nóiquian maquiiüpüw majawüw Teat Jesús. Taquieel tiüt micos nej teombas cos andiüm matün alcuane. ²¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Cuane indium, müm? —aj nej.

Quiaj tapiüng aaga najtaj:

—Teat, wüx nüt apchetemear merang natang nenajiüt tiül micambaj, ijchaw chetemoj ajcüwa xecual cam aton, nop amb wüx miác iwix alinop amb wüx miqumiamb —aw.

²² Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ngo mejawan leaw itüniün. ¿Ngwüy alndom memongochiün xeyay necoye atnej xique sanamongoche? ¿Ngwüy alndom mendeowana atnej xique sanandeowa? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Alndom —awüw.

²³ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing, netam memongochiün xeyay necoy atnej xique sanamongoch, aton apmembiyaranan; pero aaga ipiüangan chetemeron wüx xeác y wüx xequiamb, mbich aag ayaj ngome xique alndom nüüch aljane, néjan quiaj Xeteat ajlüy wüx müüch leaw laminateots müüch —aj.

²⁴ Wüx tanguiayiw aag ayaj ajcüw algajpowüw (10) minipilan nej, quiaj tajcüyiw; ngo majneaj majawüw ajcüw alijpüw nechigayej quiaj. ²⁵ Condom Teat Jesús tapaj masaj nejiw, tapiüng:

—Lamejawan guineay arangüw monajiüt tiül meáwan cambaj, cos arangüw apatüw atnej lamaneayiw nómban meáwan nipilan leaw ajlüyiw wüx; átan minatangüw

nejiw ngo majiürüw lasta nejingüind. ²⁶ Pero tiül icona ngondom merangan atquiaj. Cos jane andiüm marang natang tiül icona netam mambeol icon. ²⁷ Aton sitiül aljane tiül icona andiüm marang más netam ajlüy, netam marang atnej nop nembeol. ²⁸ Atquiaj ajlüy wüx a Teat Naxey cos nej ngo miün mambeolaran, nej tiün mambeol meáwan nipilan, at mandeow mangüy asoet xeyay nipilan —aj nejiw.

Teat Jesús tüüch majneaj ijpüw somb
 (Mr. 10:46-52; Lc. 18:35-43)

²⁹ Wüx tawüw tiül cambaj Jericó xeyay nipilan almandüjpiw Teat Jesús. ³⁰ Aliw quiaj ijpüw monxey nesomb, alchetemoj mbeay tiüüd. Wüx tanguiayiw Teat Jesús namong, quiaj tepajüw, tapiüngüw:

—¡Teat Naxey, micual teat David, ijiür xicon lasta! —awüw.

³¹ Ajcüwa nipilan taliqiuaw nejiw mapalüw ombeayiw, naleaing nejiw tepajüw napac, tapiüngüw:

—¡Teat Naxey, micual teat David, ijiür xicon lasta! —awüw.

³² Quiaj lembet Teat Jesús, tapaj ajcüwa somb quiaj, tatün manguiay nejiw, tapiüng:

—¿Cuane indiuman metüniün wüx ximbasa? —aj nejiw.

³³ Quiaj tasajüw nej:

—Teat, sandiüman ram xeniüjcan —ajüw nej.

³⁴ Quiaj Teat Jesús tajmiüc omal omeaats majaw nejiw, tayac owix wüx oniüjcüw nejiw. Andüüban ajneajiw, nómban rat oniüjcüw. Condom tambüw mandüjpiw Teat Jesús aton.

21

Teat Jesús tajmel tiül Jerusalén

(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Wüx laliüc matüchiw Jerusalén, tapeayiw tiül cambaj Betfagé niüng ajlüy mitiüc Olivos. Quiaj Teat Jesús tüüch mamb ijpw minipilan nej. ² Tasaj:

—Quiüran tiül aaga cambaj najlüy alareng niüng ajlüyüüts. Quiaj apmexoman nop bur neóel, almaquiiüb nop quicheech bur micual nej. Ichejtüün, iquiiüpan miün.

³ Sitiül aljane aleaic masaj icon, isajan: “Teat Naxey apmetam nej, ndoj apmatsoriich alinomb”, irajan —aj nejiw Teat Jesús.

⁴ Atquiaj tajlüy para majlüy atnej tapiüng nop nendaeac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

⁵ Isajan a cambaj Jerusalén:

“Ijawan, jogüy minatang nenajiüt icueajiün, aliüc majaw icon,

Nej ngome nerangrangüy, najneaj omeaats; ajtep nop quicheech bur, micual nej nop bur nemalmal naüm”, aw.

⁶ Quiaj tambüw minipilan nej. Tarangüw meáwan atnej lamasaj nejiw Teat Jesús.

7 Taquiüjpüw miün a bur maquiüüb micual nej. Quiaj tapojchiw teopechiw a bur apixaw nejw. Condom Teat Jesús tajtep chetem wüx. 8 Meáwan nipilan, tapüjchiw tiüt apixaw nejw tiül tiüüd, altiül tapoliw omal xiül mayacüw tiüt tiül tiüüd. 9 Ajcüwa nipilan quiaj teapajüw napac, átan namong ombas, átan aliüc tamiün, tengual mapiüngüw:

—¡Najneajay arang micual teat David! ¡Nangaj ajlüy aaga niün, üüch nej miün Teat Dios! ¡Najneajay ajlüy Teat Dios tiül cielo! —awüw.

10 Condom wüx Teat Jesús tajmel tiül cambaj Jerusalén meáwan nipilan tendead-ndeacüw wüx, tatüniw manguiayiw:

—¿Jane aag ayaja? —awüw.

11 Altiül nipilan tapiüngüw:

—Aag ayaj aaga Jesús naw tiül cambaj Nazaret tiül Galilea. Nej nop nendead andeac Teat Dios —awüw.

Tawün tiül a nadam nangaj iüm leaw ngo metam majlüy quiaj

(Mr. 11:15-19; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

12 Condom Teat Jesús tajmel tiül aaga nadam nangaj iüm ocueaj Teat Dios. Quiaj tapots mawün meáwan monüjpeay at mongalüy leaw aliw tiül. Aton tatech ninguiün mimesüw mongowüüch tomiün, at mibangüw monüüb palom. 13 Tasaj nejw:

—Tiül Nangaj Mipoch Teat Dios apiüng: “Saniüng ajlüy niüng apmatajcüch orar”, aw Teat Dios. Pero icona lamerangan aaga nangaj iüm cam atnej niüng axotüy moneed —aj nejw Teat Jesús.

14 Tambüw majawüw nej tiül nadam nangaj iüm leaw nesomb at leaw necoex, nej tataag nejw majneaj. 15 Ajcüwa montang-tang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tajcüyiw wüx tajawüw meáwan najneajay ateócan leaw teamarang Teat Jesús; at wüx tanguiayiw nguineay a namix monguich teapajüw tiül nadam nangaj iüm, cos teamapiüngüw: “¡Najneajay arang micual mixejchiiüts David!” awüw. 16 Tasajüw Teat Jesús:

—¿Quia ngo menguiay cuane teamapiüngüw wüx ique ajcüw ayaja? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejw:

—Ajaj, teanguiyay. ¿Jowa icona ngomeaag meteowan tiül Mipoch Teat Dios? niüng apiüng atcüy:

Xique lanayac teombeayiw namix monguich at namix nine aaga poch mapiüngüw najneajay irang —aj nejw Teat Jesús.

17 Condom taw quiaj tacueat nejw, tamb andüy tiül cambaj Betania. Quiaj tacül aaga ongwüüts quiaj.

Teat Jesús talic a toc
(Mr. 11:12-14, 20-26)

18 Wüx rat tiüt, quiaj tamb Teat Jesús andüy Jerusalén alinomb. Wüx aleamb tiül tiüüd tind üet. 19 Tajaw noic owil toc alm-beay tiüüd. Quiaj tamb majaw, naleaing ngo maxom wüx nicuajind, ágan aóp majlüy wüx. Quiaj Teat Jesús tasaj aaga toc:

—¡Aleaw atogüy ümb minüt, lango mejiür ióng nómban! —aj.

Quiaj tawaag a toc. 20 Wüx tajawüw aag ayaj minipilan nej mbayajow. Tasajüw Teat Jesús:

—¿Neol nguineay ajen awaag a toc quiaja? —ajüw.

21 Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, sitiül naleaing iyacan imeajtsan wüx xique, ngo mech-wean imeajtsan, alndom merangan cuajan-tanej. Ngome ágan wüx toc quiaj alndom merangan, alndom mesajan aaga tüüch quiaj: “Iriow ningüy, quiür indüy tiül ndec”, merajan, y atquiaj apmajlüy. 22 Meáwan leaw apmetüniün wüx apmetajcan orar, apmeajndiün sitiül ipiüangan tiül imeajtsan alndom majlüy —aj nejw.

Tasajüw Teat Jesús nguiane tayar mina-jiüt nej

(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

23 Condom Teat Jesús tajmel tiül nadam nangaj iüm. Wüx tengual aquiaach nipilan, quiaj tambüw majawüw nej montang-tang miteaats at montangtang monajiüt tiül nipilan israel. Tatüniw nej manguiayiw, tapiüngüw:

—¿Nguiane iyar minajiüt merang aag ayaja? ¿Jane neech ique? —awüw.

24 Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—At a xique aton sanatün nanguiy icon noic poch. Sitiül apmesajan xic, at a xique aton sanasaj icon nguiane nayar xenajiüt narang aag agüy. 25 Jow a Juan, wüx tüüch yow nipilan, ¿jane tasaj nej marang aag ayaja? ¿Diosa, ngwüy nipilana? —aj nejw.

Quiaj tendeadendeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—Sitiül apmapiüngaats Teat Dios neech nej miün, quiaj apmasaj icoots: “¿Neol ngo meyarüün andeac neje?” apmaw. 26 Sitiül apmapiüngaats nipilan, pues imbolaats mandüyüüts cambaj, cos meáwan nipilan apiüngüw aaga Juan quiaj nop nendead andeac Teat Dios nej —awüw.

27 Áag tasajüw Teat Jesús:

—Ngo najawan —awüw.

Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—At a xique aton ngo nasaj icon jane neech xic niün narang leaw teanarang cam —aj nejw.

Andeac andüy wüx ijpw nacualaran

28 Aton tasaj nejw:

—¿Cuane ajüür meyajcan aaga sanandead cama? Tajlüy nop naxey ajüür ijpw micual

nej. Condom tamb matüch niüng ajlüy nop, tasaj: “Nganüy xecual, quiür irang najiüt tiül micorrül xeüva”, aj. ²⁹ Quiaj tasaj nej micual nej: “Ngo mind”, aw. Ndoj leaad omeaats ngo majneaj arang, quiaj tamb marang najiüt. ³⁰ Condom aaga naxey tamb majaw alinop micual nej. Tasaj niüangan atnej landoj masaj a nop. Quiaj tapiüng micual nej: “Najneaj teat, sanamb”, aw. Ndoj ngo mamb. ³¹ ¿Jow nganüy, ngün tiül nejiw tarang leaw andiüm miteatiw nejiw? —aj nejiw Teat Jesús.

Quiaj tapiüngüw:

—Aaga nasoi ombas —awüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, ajcüwa monsap mitomiün cambaj at monjüyjüy montaj apmajmeliw ombas tiül micambaj Teat Dios, ngo mat icona. ³² Cos aaga Juan neech yow tiün masaj icon nguineay merangan najneaj, pero icona ngome teyariün andeac nej. Pero altiül ajcüwa monsap mitomiün cambaj, aton altiül monjüyjüy montaj tayariw nej andeac. Icona masey tejawan aag ayaj, ngo leaam imeajtsan mecueatiün irangan ngo majneaj, meyariün andeac nej.

Andeac andüy wüx ngo majneaj monrang najiüt

(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)

³³ Inguiayiün alinoic leaw sanasaj icon: Tajlüy nop nateateran tapiür xeyay owil uva tiül micorrül nej, tarang najneaj owil corrül. Condom tarang noic pil tiüt tiül piedra niüng apmacuücharan najün uva maw miyow nej. Aton tarang nop najal oleaj iüm nasoiç torre niüng alndom macüleran cawüx majiürüch a corrül.

’Ndoj tayac teowix nipilan aaga corrül quiaj, cas tamb andüy alinoic iüt. ³⁴ Wüx lamatüch a nüt mapeederan najün uva, quiaj aaga neneay corrül tüüch mamb acas monbeol nej majawüw monrang najiüt, mayariw leaw netam müünd neneay iüt. ³⁵ Naleaing ajcüwa monrang najiüt tasapüw ajcüwa monbeol. Nop tatoliw, alinop nómban tambiyaw, alinop taloxiw. ³⁶ Aaga neneay iüt quiaj tandüy wüx müüch mamb alacas monbeol nej. Atanej tarangüch wüx ombasüw aton.

³⁷ Ndójwüx quiaj tüüch mamb micual nej, cos tapiüng: “Netam mayariw andeac xecual”, aw. ³⁸ Naleaing ajcüwa monrang najiüt, wüx tajawüw micual neneay iüt, quiaj tapiüngüw nejíwan quiaj: “Nej aag ayaj apmeneay aaga corrül cam. Tabaaats mambiyaats, ndoj icoots apmaneyiüts a iüt cam”, awüw. ³⁹ Quiaj tasapüw mawüniw tiül corrül, ndoj tambiyaw nómban.

⁴⁰ Jow, wüx apmapeay aaga naxey neneay iüt, ¿cuane apmarang wüx ombasüw ajcüwa monrang najiüt quiaja? —aj nejiw.

⁴¹ Quiaj tapiüngüw:

—Aaga neneay iüt apmambiy ajcüwa ngo majneaj monrang najiüt quiaj, ngome apmajiür nejiw lasta. Condom aaga iüt apmayac teowix alinoic ajlüy monrang najiüt para alndom müjchiw nej leaw netam müünd wüx apmatüch a nüt mapejtich najün uva —awüw.

⁴² Condom tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol, ngo meteowan nguineay apiüng tiül Mipoch Teat Dios? cos apiüng:

Aaga piedra leaw taloxiw ninguiün monrang iüm,

nganüy laíün marang xeyay netam piedra tiül oxing iüm.

Teat Dios nerang aag ayaj,

ajawaats aag ayaj xeyay najneaj, aw.

⁴³ Pares sasaj icon langome apmejlüyiün tiül micambaj Teat Dios. Apmüünd palpáwüx nipilan leaw apmarang atnej andiüm Teat Dios. ⁴⁴ Jane apmajmiüc wüx aaga piedra quiaj apmapol nej. Pero sitiül aaga piedra quiaj apmajmiüc wüx ombas aljane, nómban apmacuaaach nej tiüt —aj nejiw.

⁴⁵ Ajcüwa montangtang miteaats y fariseos, wüx tanguiaiyw leaw teamandeac Teat Jesús, quiaj leaad omeajtsüw aag ayaj andüy wüx ombasüw nejiw amb apiüng.

⁴⁶ Quiájan tandiümüw masapüw nej; pero naleaing timboloj mandüiyw cambaj, cos meáwan nipilan apiüngüw Teat Jesús nop nej nendeac andeac Teat Dios.

22

Andeac andüy wüx nop nengoch owix

¹ Teat Jesús tandüy wüx alinomb masaj nejiw acas poch ngome aleaing miün, tapiüng:

² —Tiül micambaj Teat Dios ajlüy atnej arang nop minatang nenajiüt, tayac nangos nüt wüx angoch owix micual nej.

³ Tüüch mambüw mimonbeol nej majanüw leaw najpajüw niüng aaga nengoch owix. Naleaing ajcüwa najpajüw quiaj, ngo mandüümüw mambüw.

⁴ Tandüy wüx müüch mamb alacas mimonbeol nej, tasaj: “Isajan ajcüwa landoj iüm majpajüw: Landoj lajlüy leaw apmüeteran, lanambiy xeboy, at leaw naxipxip xenimal. Meáwan lajlüy, isajan miünüw niüng nengoch owix”, aj nejiw. ⁵ Ajcüwa iün majpajüw quiaj, ngo mandüümüw. Nop tamb tiül corrül, alinop tamb menüjpeay.

⁶ Alacas tasapüw ajcüwa monbeol, quiaj tapots matoliw, ndoj tambiyaw nómban. ⁷ Wüx tanguiaiy aag ayaj a minatang nenajiüt tajcüy xeyay, tüüch mambüw misoldados nej mandrojchiw ombas ajcüwa ngo majneaj nipilan quiaj, mambel micambajüw nejiw. ⁸ Condom quiaj tasaj mimonbeol nej: “Meáwan

lajlüy, pero ajcüwa najpajüw ngo metamüw nicuajind. ⁹ Nganüy quiüran meáwan tiül tiüüd, isajan nipilan leaw apmexoman ich miünüw ningüy niüng nengoch owix”, aj nejiw. ¹⁰ Quiaj tambüw tiül tiüüd ajcüwa monbeol quiaj, tapots masojnongoj meáwan nipilan leaw axomüw, masey monrang najneaj, masey monrang ngo majneaj. Condom chipiow a nden niüng nengoch owix.

¹¹ ‘Condom aaga minatang nenajiüt quiaj tajmel majaw meáwan monlüy quiaj. Quiaj tajaw altiül nop ngo masooig apix nej atnej netam majiürw monamb niüng nengoch owix. ¹² Quiaj tasaj: “Amigo, ¿neol nguineay tejmel ningüy sitiül ngo mesooig leaw asoi-jquiw monamb niüng nengoch owixe?” aj. Aaga naxey quiaj lombójan, ngo mendea. ¹³ Quiaj aaga minatang nenajiüt tasaj mimonbeol nej: “Isapan, itsajcan oleaj owix, iloxiün ningüün tiül ngo majneaj tiül pojniün niüng ajlüy monjiünts, niüng aporros olüiqueran”, aj nejiw. ¹⁴ Cos xeyay najpajüw, pero napateay narriütüch —aw Teat Jesús.

¿Netam majwan tomiün andüy tiül Roma?
(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)

¹⁵ Condom tawüw quiaj ajcüwa fariseos, tapots mandeacndeacüw nguineay alndom masapüw Teat Jesús wüx leaw apmandeac. ¹⁶ Quiaj tujchiw mamb minipilanüw nejiw at alacas minipilan Herodes masajüw Teat Jesús, tapiüngüw:

—Teat, sajawan ique xeyay indüüm mejaw manderac leaw naleaing, aton iquiaach leaw apiüng Teat Dios atnej netam. Ique ngo mepiüng wüx leaw andeac nipilan. Aton ique ngo meamb wüx mejaw jane netam jane ngwüy. ¹⁷ Sandiüman nanguiaiyiün leaw apmepiüng Teat. ¿Naleaingue netam majwan tomiün müünd a minatang nenajiüt nenüt César, ngwüy ngo metama? —ajüw nej.

¹⁸ Naleaing Teat Jesús cos lamajaw neol tatüniw manguiaiyiw, quiaj tasaj nejiw:

—¡Icöna monwüyay arang najneaj! ¿Neol tendiüman mesapan xic wüx leawa sanapiünga? ¹⁹ Chiün najaw aaga tomiün leaw apmüünd minatang nenajiüt —aj nejiw.

Quiaj tujchiw nej majaw noic tomiün nasoic denario. ²⁰ Almajaw, quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Jane mitey, jane minüt alwüx a tomiün cama? —aj nejiw.

²¹ Quiaj tasajüw nej:

—César —awüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¡Jchan a César leaw ocueaj nej, at on ijchan Teat Dios leaw ocueaj nej —aj nejiw.

²² Wüx tanguiaiyiw aag ayaj mbayajow manguiaiyiw, acueatiwan nej, tawüw quiaj.

Wüx apmapacaran tiül mondeow
(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

²³ Tiülan aaga nüt quiaj tapeayiw majawüw Teat Jesús acas saduceos. Ajcüw ayaj apiüngüw mondeow langome apmapacüw alinomb. Tatüniw manguiaiyiw:

²⁴ —Maestro, teat Moisés apiüng sitiül nop naxey mandeow, nganaw majiürüw micualüw nejiw, michiig nej netam nengoch owix aweaag aaga lemben omal najtaj quiaj, majiürüw micualüw nejiw atnej majlüy micual micoj nej. ²⁵ Atquiaj tajlüy tiül xicona, cos tajlüy ayaüw monxey nop necual nejiw. Aaga natang tiül nacojaran tengoch owix, ndoj tandeow nganaw majiürüw micualüw nejiw. Condom michiig nej tengoch owix aweaag aaga lemben omal quiaj. ²⁶ Atanej tajlüy wüx michiig nej, tandeow aton. Condom átan amb alinop michiig nej. Atquiaj tengoch owixaw maquiüjpüw aaga najtaj meáwan ajcüwa ayaüw monxey. ²⁷ Ndóiwüx, nejay a najtaj tandeow. ²⁸ Jow alinoic nüt wüx apmapacaran tiül mondeow, ¿ngün tiül nejiw ajcüwa ayaüw monxey apmaquiüjpüw aaga najtaj quiaj, cos meáwan tengoch owixaw maquiüjpüw? —ajüw nej.

²⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¡Ngo mejawan cuane teamendeacan quiaj, cos ngo mejawan cuane ajlüy tiül Mipoch Teat Dios; aton ngo mejawan cuane alndom marang Teat Dios! ³⁰ Cos wüx apmapacaran alinomb ngome apmequiübbayej, cos apmajlüyeran nóiquian atnej ángeles ocueaj Teat Dios najlüyiw tiül cielo. ³¹ Nganüy wüx aaga ipiüangan apacaran tiül mondeow, ¿neol, nómban ngomeaag meteowana nguineay apiüng Teat Dios? Cos apiüng: ³² “Xique Midios Abraham, Midios Isaac, Midios Jacob, ajcüw tajlüyiw tanomb”, aw. Cos Teat Dios ngome Midiosüw mondeow, nej Midiosüw leaw almapac —aj nejiw Teat Jesús.

³³ Nipilan wüx tanguiaiyiw aag ayaj mbayajow manguiaiyiw aquiaach.

¿Ngün tiül a poch tüünd Moisés alwüx atam?

(Mr. 12:28-34)

³⁴ Wüx ajcüwa fariseos tanguiaiyiw nguineay Teat Jesús lamüüch mapalüw ombeayiw a saduceos, quiaj canchiütoj. ³⁵ Condom nop tiül nejiw, nop nendüy wüx minawiig Moisés, tattün manguiaiyiw Teat Jesús majaw cuane apmapiüng, tasaj:

³⁶ —Maestro, ¿ngün tiül aaga poch tüünd Moisés más xeyay netam marangüche? —aj.

³⁷ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—“Netam mendiüm Teat Dios con imeats, con miespíritu, con mifis aton.” ³⁸ Aag ayaj alwüx atam, ombas netam marangüch. ³⁹ Alinoic andüüban landiüm

atnej, apiüng: “Ijüür lasta jangantanej atnej ijiürüy lasta iquiáyan quiaj”.⁴⁰ Naw wüx aaga ijquiaw poch andeac Teat Dios quiaj, ajlüy meáwan poch leawa Moisés tayac, at leaw taquiajchiw mondeac andeac Teat Dios —aj nej Teat Jesús.

¿Jane mixeech a Cristo?

(*Mr. 12:35-37; Lc. 20:41-44*)

⁴¹ Wüxan canchiüjow quiaj a fariseos, quiaj tatün manguiay nejiw Teat Jesús.

⁴² Tapiüng:

—¿Cuane ipiüangan wüx aaga Cristo, aag lapiürang aliüca? ¿Jane mixeech neje? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—David —awüw.

⁴³ Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Neol, nguineay a David tasaj: “Teat Naxey”, maj, wüx tandeac leaw tasaj nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, cos tapiüng:

⁴⁴ Teat Dios tasaj a Teat Naxey, aaga Cristo: “Cheter ningüy amb wüx xeác,

leaw ndoj nayac moncüy majaw ic maquiejliw micosüw nejiw timbas”, aw.

⁴⁵ ¿Nguineay alndom mapiürang David mixeech aaga Cristo, sitiül nejay David tasaj: “Teat Naxey”, maja? —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁶ Quiaj nejingüind ngondom mangoch nej andeac. Ajan wüx aaga nüt quiaj nejingüind ngome tandüy wüx matün manguiay nej nicuajind.

23

Tandeac wüx fariseos y wüx mondüy wüx a poch tüünd Moisés

(*Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54; 20:45-47*)

¹ Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej, at altigüy nipilan aton, tapiüng:

² —Ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos chetetoj niüng chetet a Moisés maquiajchiw wüx leawa nej tapiüng. ³ Icona netam meyariün leaw aquiajchiw, netam merangan leaw apiüngüw; pero naleaing, nde merangan atnej arangüw nejiw, cos nejiw aquiajchiw najneaj, pero ngo marangüw atnej. ⁴ Nejiw üchiw nipilan mamalüw leaw xeyay naüm ngondom mamalüw; pero nejiw ngo mandüümüw marrejquiw aag ayaj masey naag nots micual owixaw. ⁵ Meáwan leaw arangüw, arangüwan majaw nejiw nipilan. Xeyay andiümüw maoeliw teombas omalüw at wüx owixaw nejiw aaga nine iquial acas Mipoch Teat Dios atnej ajlüyay marangüw. Naleaing nejiw xowüy andiümüw mayacüw leaw nadamdam. Aton apixaw nejiw leaw asojquiw ajüür najjaljal misoots nej ngo matnej leaw asojquiw meáwan nipilan. ⁶ Aton wüx ajlüy monet xowüy ayambüw

chetemoy niüng ajlüy natangtang monajiüt. Átan ayambüw chetemoy niüng alndom malombaranüw tüül sinagogas. ⁷ Aton xowüy andiümüw matepeay nejiw nipilan tüül plas, xowüy andiümüw masoiquiw Rabi, Rabi, majowiw.

⁸ Icona nde meyambyan mesoiquiün Rabi, cos meáwan icona ijlüyiün atnej nerchiigayon, nercojayon itowtowüün ijlüyiün. Ágan nop nequiaach icon ajlüy, aag ayaj a Cristo leaw lapiürang aliüc. ⁹ Nde mepiüangan wüx nejingüind ningüy wüx a iüt cam: miteatiüts, merawan, cos ágan Teat Dios najlüy tüül cielo alndom mepiüangan wüx miteatiüts. ¹⁰ Nde mendiüman mesoiquiün minatang icon, cos ágan a Cristo leaw lapiürang aliüc, nejay minatangan. ¹¹ Jane ayamb nguineay mambeol jangantanej tüül icona, aag ayaj ajlüy atnej natang tüül icona. ¹² Cos jane ayaag nej natang, apmüünd marang nop ngo membeat nicuajind; aton jane ayaag nej ngo membeat, nej apmarang natang.

¹³ ¡Pobre icona, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at aton icona fariseos, ndeac mbeay! ¿Neol ipalan a nipilan, ngo meajchiün majmeliw tüül micamaj Teat Diosa? Icona ngo mendiüman mejlüyiün tüül, aton ngo meajchiün majmeliw leaw andiümüw majmeliw.

¹⁴ ¡Pobre icona, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Cos inojtiün aniüngüw monlemben omal montaj at meáwan almajiürüw; ndoj itajcan orar xeyay para majaw icon nipilan, nguineay alndom mexotan irangan ngo majneaj, aag ayaj imbeayüünan. Cos temerangan atquiaj, apmajmel xeyay isoetiün.

¹⁵ ¡Pobre icona, mondüy wüx a poch tüünd Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Cos ijyüjüyiün nguiajantanej wüx iüt, aton tüül ndec, meyamban nipilan mandüjpiw wüx nguineay irangan. Wüx lamandüjpiw leaw irangan, quiaj lameajchiün marangüw xeyay ngo majneaj, alwüx quiriw ngo matnej leaw irangan.

¹⁶ ¡Pobre icona, at icona somb montiib mitiüd alinop! Neol ipiüangan: “Sitiül aljane mapaj wüx minüt aaga nadam nangaj iüm cam, aag ayaj ngo membeat; pero jane apmapaj minüt a oro najlüy tüül nadam nangaj iüm, aag ayaj mbich nembat, netam marang leaw tapiüng”, merawan. ¹⁷ ¡Icona nerchachiün, nersomban! ¿Neol, ngün alwüx atam, aaga oro, ngwüy nadam nangaj iüma, aaga neech marang nangaj a oro? ¹⁸ Aton ipiüangan: “Jangantanej leaw apmapaj minüt aaga artül aag ayaj ngo membeat; pero jane apmapaj minüt nichech najmel wüx artül, aag ayaj mbich

nembeat, netam marang leaw tapiüng", irawan. ¹⁹ ¡Icona nerchachiün, nersomban! ¿Ngün alwüx atama, aaga nichech, ngwüy aaga artül leawa neech mangaj aaga nicheche? ²⁰ Leaw apaj minüt artül, aton apaj minüt meáwan leaw najmel wüx. ²¹ At leaw apaj minüt a nadam nangaj iüm, ngome áagan minüt nadam nangaj iüm quiaj apaj, at apaj Teat Dios aton cos nej acül quiaj. ²² Aton jane apaj minüt cielo, apaj minüt niüng chetej Teat Dios. Ngome áagan aton apaj minüt Teat Dios cos nej quiaj chetej.

²³ ¡Pobre icona, mondüy wüx a poch tüünd Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Icona iyacan diezmo naw tiül ajcüwa najmboc angan soex nenüt menta, inix, comino; pero naleaing icueatiünan ngo merangan leaw alwüx atam naw tiül aaga poch tüünd Moisés. Aag ayaj, merangan leaw najneaj, netam mejiüran lasta jangantanej, aton netam meycan imeajtsan wüx Teat Dios. Ajcüw ayaj xeyay netam meycan imeajtsan wüx merangan. Aton ngondom mecueatiün meycan midiezmojan. ²⁴ ¡Icona at icona somb montiib mitiüüd alinop, cos ilalan leaw apmenganeowan ngana melajan tiül xix, pero ngo meyajcan sitiül melajan tiül nop camello!

²⁵ ¡Pobre icona mondüy wüx poch tüünd a Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! ¡Jantsan ombas a tas, at a polat, pero ngo meyamban imeajtsan nguineay texoman leaw apmeyacan tiül, cos meáwan ixomx-ománan wüx inejtiün. Aton ngondom mersapayon wüx mecueatiün merangan ngo majneaj. ²⁶ ¡Icona fariseos somb! Netam ombas mejantsan amb tiül a tas at a polat, quiaj mbich apmerixix amb wüx ombasüw.

²⁷ ¡Pobre icona mondüy wüx poch tüünd a Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Cos ijlüyiün at icona mioxiüt mondeow. Ajüic rajnüy ombas; pero amb tiül chipiow olaats, najmboc. ²⁸ Atquiaj ijlüyiün icona aton, cos ajüic najneaj irangan, pero naleaing irangan majaw icona nipilan. Tíülan icona xeyay ngo majneaj amb wüx imeajtsan, at irangrangayon wüx merangan cuajantanej ngo majneaj.

²⁹ ¡Pobre icona mondüy wüx poch tüünd Moisés, at icona fariseos, ndeac mbeay! Neol a icona itajcan majneaj mioxiütüw ajcüwa mondeac andeac Teat Dios. At inchoman irangan mimbaj nej ajcüwa nine iüm tarangüch wüx oxiiüt. ³⁰ Ndoj ipiügan: "Jondot sitiül xicona salnajlüyiün wüx aaga nüt apacüw xexejchiün, nómban ngo naquiüjpan wüx, wüx tambiyaw mondeac andeac Teat Dios", irawan. ³¹ ¡Cónan quiaj tengual mejiüquichan naleaing icona micual icona monbiy mondeac andeac Teat

Dios. ³² ¡Nganüy neol jane nepal icon ngo merangan atnej tarangüw mixejchiün!

³³ ¡At icona ndiüc, micual icona ndiüc! ¿Nguineay apmeriowan wüx, ngo meamban tiül biümba? ³⁴ Nganüy sanüüch miün xeyay mondeac andeac Teat Dios, at mondüy, at monquiaach wüx xique. Icona apmemyacan, altiül apmeyacan wüx cruz, altiül apmewüjchiün tiül nangaj iüm. Aton apmeyamban ombasüw tiül tiül cambaj. ³⁵ Quiaj apmejiüran xeyay isoetiün, meáwan quiej leaw tajünch tiüt naw wüx tambiyeran Abel, nop nerang najneaj, ndoj wüx a Zacarias micual Berequías, áag tembayan tiül asapüy nadam nangaj iüm maquiüüb artül. ³⁶ Naleaing sasaj icon, meáwan aag ayaj apmamb wüx imbasan.

Teat Jesús tajiünts majaw moncül Jerusalén

(Lc. 13:34-35)

³⁷ ¡Jerusalén, monaw tiül cambaj Jerusalén! ¿Neol tengual membiyamban ajcüwa mondeac andeac Teat Dios? ¿Neol teloxiün leawa Teat Dios üüch miün masajüw icon wüx neje? ¡Xique xeyay tandiümas naxejneng icon atnej arang noic quit maxejneng micual nej teombas miölümb nej; pero naleaing icona ngo mendiüman! ³⁸ Nganüy apmejawan nguineay apmajcuet aaga nadam nangaj iüm icueajiün. ³⁹ Cos sasaj icon langome apmexoman mejawan xic. Apmejawan xic alinomb wüx apmatüch a nüt, quiaj apmepiügan: "Najneajay ajlüy aaga üüch nej miün Teat Dios", apmerawan —aj nejw Teat Jesús.

24

Wüx apjarriüm a nadam nangaj iüm

(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Wüx Teat Jesús taw tiül a nadam nangaj iüm laám apmamb, quiaj minipilan nej tapots masajsajüw nej wüx najneajay ajlüy aaga nadam nangaj iüm maquiüüb ajcüwa nadamdandam iüm andüüch aweaag nadam nangaj iüm. ² Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—¿Jawan meáwan aag ayaj? Naleaing sasaj icon, alinoic nüt ngome apmajlüy noic piedra mesapüy maquiüüb alinoic, cos meáwan apmümb majarricharan —aj nejw.

Wüx laliüc ndrom ombas a iüt cam

(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Condom tambüw andüyiw wüx mitiüc Olivos. Wüx Teat Jesús alchetem, quiaj tatüniw manguiayiw nej minipilan nej wüx tajlüyiw nejawan quiaj, tasajüw:

—Teat, sandiüman mesaj xicon, ¿ngow apmajlüy meáwan aag ipiüng quiaja? ¿Cuane apmajüic majaraw wüx ilüic alinomb, wüx apmümb minüt a iüt cama? —ajw nej.

⁴ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Ijawan, nde mawaiich icon nejinguid.
 5 Cos xeyay nipilan aliücüw miün, apmawariw xenüt, apmapiüngüw: “Xique aaga Cristo”, apmawüw; quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan. 6 Aton apmenguaiyiün apmaderac wüx montsoj mapiüngüw lajlü, tengwüw laliüc majlüy. Masey, nde mbayameron, cos atquiaj netam majlüy; pero nğanaw matüch mümb minüt a iüt cam. 7 Cos monaw tiül noic iüt apmembiyajej maquiüjpüw monaw tiül alinoic iüt, at monaw tiül noic cambaj maquiüüb monaw alinoic cambaj. Aton apmajlüy lop, monandew, at aton apmajlang nadamdand am team tiül palpälwüx iüt. 8 Meáwan aag ayaj les tamelich ajlüy xeyay ngo majneaj, xeyay necoy.

9 ‘Apmayacüw icon teowixaw monajiüt mäjchiw icon memongochiün necoy, aton apmembiyaranan. Apmajcüyiw majawüw icon meáwan nipilan ajan iyariün sandeac. 10 Wüx aaga nüt quiaj xeyay leaw tapiüngüw ayariw sandeac apmacueatiw. Altiül apmajcüyiw majawüw icon, altiül apmayacüw icon teowixaw monajiüt. 11 Apmajlüy xeyay monwaiich. Apmapiüngüw mondeac andeac Teat Dios nejiw. Quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan. 12 Cos apmajlüy xeyay ngo majneaj, langome apmajürüw lasta alinop. 13 Jane ngo macueat, pero apmaiüc wüx meáwan aag ayaj leawa ümb mamong, Teat Dios apmawün nej wüx. 14 Aaga najneaj nanderac cam leaw apiüng wüx nguineay Teat Dios andiüm meáwan nipilan majlüyiw tiül micambaj nej, netam manguaiyiw meáwan palpälwüx nipilan wüx iüt. Quiaj ndoj apmümb minüt aaga iüt cam.

15 ‘Tanomb teat Daniel, nop nendec andeac Teat Dios, tarang wüx nawiiig, tapiüng wüx aaga xeyay ngo majneaj leaw apmüch ndrom ombas cambaj. Wüx apmejawan aag ayaj lajlüy leapey tiül aaga nadam nangaj iüm —jane teamateow ich mayamb omeaats majaw cuane wüx apiüng. 16 Quiaj leaw altiül Judea ich meciür andüy tiül tiüc. 17 Sitiül aaga nüt quiaj aljane ngome altiül iüm, nde majmel mawün leaw ajiür. 18 Aton sitiül aljane altiül corrü, aton nde mandilil andüy aniüng nej maxaing apix nej. 19 ¡Pobre nejiw ajcüwa müm montaj leaw alteomeajtsüw micualüw nejiw, at leawa tenguiäl achech micualüw nejiw wüx aaga nüt quiaj! 20 Itüniün ocueaj Teat Dios nde müch icon mercuiürran wüx ajlüy naquind, tengwüw wüx nüt axoodaran. 21 Cos apmamongocharan xeyay ngo majneaj, leaw nómban ngomeaag ajaraw nde wüx Teat Dios tarang aaga iüt, aton ngome apmajjaraw alinomb. 22 Wüx aaga nüt quiaj, sitiül Teat Dios apmüch majlüy aaga ngo majneaj quiaj xeyay nüt, nejinguid ngondom mapac. Naleaing Teat

Dios apmandondoch najen aag nüt quiaj, cos xeyay ajiür lasta minipilan nej leawa lamarriüd.

23 ‘Sitiül aljane apmasaj icon: “Jogüy a Cristo”, maw, tengwüw mapiüng: “Joyaj a Cristo”, maw, nde meyariün andeac nej. 24 Cos aliücüw xeyay monwaiich, altiül apmapiüngüw Cristo nejiw, altiül apmapiüngüw mondeac andeac Teat Dios nejiw. Apmarangüw ateócan mambaijchaw nipilan, apmawaijchaw xenipilan leaw lanarriüd jondot alndom. 25 Nğanüy lanasaj icon aag ayaj wüxan nğanaw majlüy. 26 Atquiaj sitiül apmasajüw icon: “Ijawan, alningiün aaga Cristo tiül wajchiüc”, majüw icon, nde meamban mejawan. Tengwüw apmasajüw icon: “Joiün altiül iüm”, majüw icon, nde meyariün andeacüw nejiw. 27 Cos Teat Naxey, wüx aliüc aag ayaj apmajlüy najen, atnej noic ajlip nómban alipiich naw nonüt andüy noleat. 28 Nquaijantanej niüng ajlüy mondeow, quiaj alponongom potwit.

Wüx apmandilil Teat Naxey

(Mr. 13:24-37; Lc. 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

29 ‘Wüx landoj ajlüy aaga xeyay ngo majneaj quiaj, nüt lango merraj, at a caaw aton; at ocas apmajmiüc imiün tiül cielo. Meáwan leaw ajlüy cawüx apmajjüjüy apmelanglangüy. 30 Condom apmajjaraw tiül cielo aliüc a Teat Naxey. Quiaj apmajjüntsüw meáwan nipilan wüx a iüt cam; apmajawüw a Teat Naxey laliüc amb tiül oic xeyay najneaj ayaj, nelitlit. Nop nej minatang nenajiüt. 31 Quiaj apmasaj ángeles maindeaw trompet napac, masojnongoj meáwan minipilan nej wüx iüt, imiünw nonüt, noleat, calüy, cawac.

32 ‘Ijawan nguineay arang a toc: Cos wüx latsatsaw mipüüg nej mayac aóp, quiaj ajüic laliüc matüch a nüt merraar. 33 At icona aton wüx apmejawan lajlüy aag lanasaj icon quiaj, quiaj netam mejawan laliüc matüch a nüt mapeay aaga nüünd miün. 34 Naleaing sasaj icon meáwan aag ayaj apmajlüy wüxan aliün majlüyiw ajcüwa nipilan quiaj. 35 Masey a iüt, at a cielo apndrom ombasüw, xepoch nómban ngo ndrom ombas.

36 ‘Wüx aaga nüt, at wüx aaga ores wüx apmajlüy aag ayaj, nejinguid ngo majaw. Ángeles tiül cielo ngo majawüw aton. Néjan quiaj Xeteat Dios ajaw.

37 ‘Wüx aliüc Teat Naxey, apmajlüy atnej tajlüy tanomb wüx almapac Noé. 38 Cos atnej tajlüy wüx nğanaw ndilimey a iüt cam tiül yow, nipilan ngo mapiüngüw wüx, netiw, nanganeowüw, angoch owixaw atnej mbójan marangüw. Atquiaj tatüch a nüt majmel tiül nadam müx a Noé. 39 Nejiw ngo

meteotsüw nicuajind. Wüx tajngot a napac ijchiür, taja a yow anmambich mandrooch nej ombasüw meáwan nipilan. Atquiaj apmajlüy aton wüx aliüc Teat Naxey. ⁴⁰ Wüx aaga nüt quiaj apmajlüy ijpüw monxey tengual arangüw najiüt tiül corrül. Nop apxaijnguiam, alinop apmacülan. ⁴¹ Aton apmajlüy ijpüw montaj teanchiülüw, nop apxaijnguiam, alinop apmacülan.

⁴² Icona netam mecülüin ipacüjchiün iniüjcan cos ngo mejawan cojores aliüc a Teat Naxey. ⁴³ Ijawan, jondot nop nateateran majaw cuame ores apmajmel aniüng nej need, ngome apmameay, ngo müüch majmel tiül nden maneed. ⁴⁴ Atquiaj icona aton netam mecülüin nej, cos Teat Naxey apmandilil wüx ngome teateotsaran.

Nop nembeol nerang najneaj, alinop nerang ngo majneaj

(Lc. 12:41-48)

⁴⁵ Tajlüy nop neneay najiüt tajiür nop nembeol nej, xeyay axom omeaats, najneaj arang. Aaga neneay najiüt tayac teowix nembeol nej aniüng nej majaw nej ocueaj, mawiül monlüy quiaj, müüch nejw leaw netam; ndoj tamb. ⁴⁶ Najneajay apmajlüy aaga nembeol quiaj wüx apmandilil aaga neneay najiüt sitiül apmaxom nej teamarang meáwan leaw lamasaj. ⁴⁷ Naleaing sasaj icon, aaga neneay najiüt quiaj ndójwüx apmayac teowix aaga nembeol quiaj meáwan leaw almajiür majaw nej ocueaj. ⁴⁸ Nganüy sitiül ndot aaga nembeol quiaj marang ngo majneaj, mapiüng neneay najiüt nequiy apmapeay; ⁴⁹ ndoj tapots mawüüch aqüiüjpüw nej, at üetüetan, angüngünan maquiüüb mongün. ⁵⁰ Ndot tealeámban aag ayaj, quiaj apeay aaga neneay najiüt wüx nüt ngo leaam omeaats a nembeol macül nej. ⁵¹ Quiaj apmüüch majwüch mamongoch xeyay necoy, ndoj apmayac maquiüüb tiül ajcüwa monrang ngo majneaj, niüng ajlüy monjiünts niüng apmeporros olüiqueran.

25

Tandeac andüy wüx gajpowüw monüx

¹ Micambaj Teat Dios najlüy tiül cielo apmajlüy atnej tajlüy wüx gajpowüw monüx leaw tambüw mangochiw nengoch owix, ajoyiw candil. ² Acoquiaw nejw ajcüwa monüx quiaj leaad omeajtsüw majoyiw leaw netam, alacoquiaw ngo leaam omeajtsüw nicuajind. ³ Nejw masey ajoyiw candil, naleaing ngo majoyiw aceite. ⁴ Pero ajcüw leaw leaad omeajtsüw leaw netam, ngome áagan candil ajoyiw, aton tajoyiw altegüy aceite amb tiül limet. ⁵ Cos nengoch owix tequiy mapeay, quiaj tind ameyiw, ndoj tameayiw. ⁶ Wüx tatüch pinawan ongwiiüts, quiaj tanguaiyiw noic nanderac,

tapiüng: “¡Jogüy lapeay a nengoch owix; witiüron ingochiün!” aw. ⁷ Quiaj witiütoj a monüx macheniw micandileaw nejw. ⁸ Ajcüwa ngo majoyiw leaw netam tasajüw aqüiüjpüw nejw: “Ijchan xicon noic pite miaceitejan cos teapiniow xecandilean”, ajüw. ⁹ Ajcüwa monüx leawa tajoyiw leaw netam tapiüngüw: “Ngwüy cos condom langome apmatüch xicueajiün, aton ngome apmatüch icon. Neol ngo meriümban niüng ajnap mengalan”, awüw. ¹⁰ Ajcüwa acoquiaw monüx leaw ngo majoyiw leaw netam, wüx laambüw angalüw aceite, quiaj apeay a nengoch owix. Leaw monüx tajoyiw leaw netam tajmeliw tiül nden maquiüjpüw nengoch owix. Quiaj tapalüch ombeay nden. ¹¹ Condom quiaj tapeayiw ajcüw alacoquiaw monüx, tapiüngüw: “¡Teat, teat, ileaaig ombeay nden najmeliün!” awüw. ¹² Quiaj tasoiquiw: “Naleaing sapiüng, ngo najaw jane icon”, ajowiw —aw Teat Jesús.

¹³ Condom Teat Jesús tasaj nejw:

—Icona netam mecülüin ipacüjchiün iniüjcan, cos ngo mejawan ngün nüt, cuame ores apmandilil a Teat Naxey.

Teat Jesús tandeac wüx tomiün

¹⁴ Micambaj Teat Dios ajlüy atnej tarang nop naxey, cos wüx laliüc mamb tiül alanoic iüt, quiaj tapaj mimonbeol nej, tayac teowixaw mitomiün nej.

¹⁵ Nop tiül nejw tüüch acoquiaw mil tomiün, alinop ijquiaw mil, at alinop noic mil. Tüüch nejw anopnopo leaw ajaw alndom maxaing tiüt marangayej najiüt naw wüx aaga tomiün quiaj. Condom tamb. ¹⁶ Aaga nembeol leaw tüünd acoquiaw mil tomiün tangal cuajantanej manüüb. Quiaj taxom wüx alacoquiaw mil. ¹⁷ Atanquiaj tarang alinop leaw tüünd ijquiaw mil; taxom wüx alijquiaw mil. ¹⁸ Pero nganüy aaga leaw tüünd noic mil tamb maxot, taood iüt mamiüt tiül.

¹⁹ Lamajiür xeyay nüt, quiaj tapeay aaga naxey majaw mimonbeol nej, mateow a tomiün majaw nguitow taxomüw wüx.

²⁰ Quiaj tajngot aaga nüünd acoquiaw mil tomiün, ajamiün wüx alacoquiaw leaw axom wüx, tapiüng: “Teaach xic acoquiaw mil tomiün; jogüy alacoquiaw leawa taxomas wüx”, aw. ²¹ Quiaj tasaj nej aaga naxey: “Najneajay terang teat, cos masey napeatey süüch ic, ique teyamb nguineay mexom wüx alquiriw. Nganüy sanüüch ic mejiür nadam najiüt. Ich mapac imeaats, apmecül ningüy niüng sacül”, aj nej. ²² Condom tajngot alinop leaw tüünd ijquiaw mil tomiün, tapiüng: “Teat, teaach xic ijquiaw mil. Nganüy jogüy mitomiün, alwüx alijquiaw leaw taxomas wüx”, aw. ²³ Quiaj tasaj nej aaga neneay najiüt:

“Najneajay terang teat, cos masey napateay süüch ic, ique teyamb nguineay mexom wüx alquiriw. Nganüy sanüüch ic mejiür nadam najiüt. Ich mapac imeaats, apmecül ningüy niüng sacül”, aj nej. ²⁴ Wüx tajngot alinop leaw tüünd noic mil, quiaj tapiüng: “Teat, xique sapiüng xowüy apmejcüy. Sajaw ique ixaing omeaats corrül masey ngome iquiay ipiür, aton iwit masey ngome iquiay itendeay. ²⁵ Áag timbolas, quiaj tambas naxot mitomiün tüül loliüt. Nganüy jogüy mitomiün, aliün majlüy leaw ineay”, aw. ²⁶ Quiaj tasaj nej aaga neneay najiüt: “Ique ngo majneaj irang, neranch. Sitiül ipiüng saxaing masey ngome xique sapiür, at sawit leaw ngome xique satendeay; ²⁷ neol ngo meajchiw xetomiün leaw ijaw alndom maxomüw wüx alquiriw, condom wüx sanapeay sanayar xetomiün alwüx quiriw”, aj nej. ²⁸ Condom quiaj tapiüng: “Inojiün ocueaj a noic mil tomiün quiaj, ijchan leaw ajiür gajpowüw mil. ²⁹ Cos leaw almajiür apmüünd, ndoj apmajiür xeyay; pero leaw ngo majiür apmajnot ocueaj aaga quiriw leaw ajiür. ³⁰ Nganüy aaga neánch quiaj, iloxiün ninguiün tüül pojniün, niüng apmajiünts, apmenchicnic olüic”, aj nejw a neneay najiüt.

Wüx apmajaraw wüx asoeteran

³¹ Wüx apmandilil a Teat Naxey, xeyay najneajay apmajlüy; ancaltlit, ayeyiw nej tiüt meáwan miángeles nej. Quiaj apchetem wüx najneajay niüng chetej minatang nenajiüt. ³² Condom apcanchiümoj niüng ajlüy nej meáwan nipilan wüx iüt. Quiaj nej apmarriüd nejw atnej arang nop nejiür sap, awün pálwüx sap, pálwüx teants. ³³ Ndoj apmayac ajcüwa sap amb wüx miác nej, nganüy a teants amb wüx miquiamb nej. ³⁴ Condom aaga minatang nenajiüt apmasaj ajcüw ajlüyiw amb wüx miác nej: “Macaron, cos najneajay lamambeol icon Xeteat. Nganüy ijmeliün tüül aaga najneajay cambaj tarangüch meneayiün wüx Xeteat Dios tarang a iüt cam. ³⁵ Cos wüx telopas, icona teajchiün xic süet; wüx tind sanganeow yow, icona teajchiün xic yow nanganeow. Tajlüyüis atnej nop napeay miün nipilan, icona teajchiün xic niüng saxood. ³⁶ Wüx ngo najiür sapix icona teajchiün xic; tiün sandeow, icona teamban mejawan xic. Tajlüyüis tüül manchiüc icona temongon mejawan xic”, apmaj nejw. ³⁷ Condom ajcüwa monrang najneaj quiaj apmapiüngüw: “¡Teat! ¿Ngüt sawawan ic iüünd, xicona tüüchasan ic ite? ¿Ngüt tind inganeow yow, xicona tüüchasan ic menganeowa? ³⁸ ¿Ngüt sawawan ic ipeay, quiaj tüüchasan ic niüng ixooda? ¿Ngüt ngo mejiür ipix, quiaj tüüchasan ique? ³⁹ ¿Aton ngüt sawawan ic niün indeow, aton ngüt ijmel

tiül manchiüc, quiaj tambasan najawan ique?” apmawüw. ⁴⁰ Quiaj apmasaj nejw aaga minatang monajiüt: “Naleaing sasaj icon, cuajantanej leaw terangan membeolan alinop xenipilan, aag ayaj sayac atnej xique tembeolan”, apmaj nejw.

⁴¹ Condom quiaj apmasaj ajcüwa najlüyiw amb wüx miquiamb nej: “Iriowan ningüy niüng sajlüy, icona monrang ngo majneaj. Apmeamban tüül biümb niüng ngondom xejquem, leaw tarangüch niüng apmamb nimeech maquiüüb monbeol nej. ⁴² Cos wüx telopas, icona ngo meajchiün xic süet, wüx tind sanganeow yow, icona ngo meajchiün xic yow nanganeow. ⁴³ Tajlüyüis atnej nop napeay miün nipilan, icona ngo meajchiün xic niüng saxood. Wüx ngo najiür sapix icona ngo meajchiün xic. Tiün sandeow, aton tajlüyüis tüül manchiüc, icona ngo memongon mejawan xic”, apmaj nejw. ⁴⁴ Condom quiaj nejw apmapiüngüw aton: “Teat, ¿ngüt tajawasan ic tengual indeow lop, tind inganeow, ngo nüjchiün ique? ¿Ngüt iyamb niüng ixood xicona ngo nüjchiün ique? ¿Ngüt ngo nüjchiün ic ipixe? ¿Ngüt tiün indeow, teamb tüül manchiüc, xicona ngo nambeolan ique? ¿Ngüt aag ayaja?” apmawüw. ⁴⁵ Quiaj apmasaj nejw aaga minatang nenajiüt: “Naleaing sasaj icon, cuajantanej ngo mendüman merangan para membeolan alinop, masey nop ajüic más ngo metam tüül, pues atnej xique temangan wüx ximbas”, apmaj nejw. ⁴⁶ Ndoj ajcüw ayaj apmambüw tüül castigo meáwan nüt, pero leaw monrang najneaj apmambüw macülüw tüül cielo meáwan nüt —aj nejw Teat Jesús.

26

*Ayambüw cuane wüx masapüw Teat Jesús
(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)*

¹ Wüx Teat Jesús landoj mapiüng meáwan aag ayaj, quiaj tasaj minipilan nej:

² —Icona lamejawan aliün ic nüt apmajlüy a nangos nüt pascua. Quiaj a Teat Naxey, apmayacüw nej teowixaw monajiüt mambyaw nej wüx cruz —aj nejw.

³ Condom quiaj ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, aton monajiüt tüül nipilan judío canchiütoj tüül nden aniüng Caifás, aaga minatang miteaats. ⁴ Tapots mayambüw nguineay apmawaijchaw para masapüw Teat Jesús mambyaw. ⁵ Ndoj tapiüngüw:

—Ngondom marangaats aag ayaj wüx nangos nüt cos nipilan apmajcüyiw, apmajlüy xeyay monyaingyaing —awüw.

*Nop najtaj tateng najmboc angan aceite
wüx omal Jesús
(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)*

⁶Teat Jesús altiül cambaj Betania alaniüung Simón, nop laifün wüx axom nej noic ngo majneaj necoy nasoic lepra. ⁷Quiaj tajngot nop najtaj ajamiün najmboc angan aceite xeyay nembeat, chipiow nop nine iquial narangüch najneaj piedra nenüt alabastro. Wüx aliw wüx mes tenguiäl üetiw, quiaj aaga najtaj tateng wüx omal Teat Jesús aaga najmboc angan aceite. ⁸Minipilan nej wüx tajawüw aag ayaj altiül tajcüyw, tapots mapiüngüw:

—¿Neol tandrooch ombas aaga najmboc angan aceite quiaja? ⁹Cos sitiül majnap apmabeat xeyay, mambeolaran nipilan ngo majiür —awüw.

¹⁰Teat Jesús tayaag leaw teamandeaçüw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots mesajsajan a müm najtaj cama? Icueatiün; nej lamarang noic xeyay najneaj wüx ximbas. ¹¹Cos leaw nipilan ngo majiür aliw ningüy mequiüjpan meáwan nüt, alndom membeolan wüx indiüman; xique ngome meáwan nüt sanajlüy ningüy naquiüüb icon. ¹²Leaw lamarang a müm najtaj quiaj, wüx tateng najmboc angan aceite wüx ximbas, aag ayaj lamarang nómban atnej apmarangüch wüx ximbas wüx sanamiüraad. ¹³Naleaing sasaj icon, nguijantanej wüx aaga iüt cam niüung apmaderac wüx aaga najneaj nanderac nguineay alndom nawün wüx asoeteran, quiaj apmaderac wüx aaga müm najtaj cam nguineay tarang, para leaam omeaat-saran wüx nej —aj nejiw Teat Jesús.

Judas tapiüng apmayac teowixaw monajiüt a Teat Jesús

(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

¹⁴Condom nop nenüt Judas Iscariote, nop naw tiül ajcüwa gajpiüp (12) tamb mandeaç aweaag montangtang miteaats. ¹⁵Tasaj nejiw:

—¿Nguitow apmeajchiün xic sitiül ndot nayac tiül iwixan aaga Jesús? —aj nejiw.

Quiaj tujchiw nej nimiow gajpowüw (30) tomiün plata. ¹⁶Naw quiaj aaga Judas tapots mayamb nguineay mayac Teat Jesús teowixaw monajiüt.

Teat Jesús üet aweaag minipilan nej ndójwüx

(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

¹⁷Wüx amelich aaga nangos nüt üeteran pan ngo majmel lewadura, quiaj minipilan Teat Jesús tambüw matüniw manguaiyiw nej, tasajüw:

—¿Nguiane indiüm teat, namban natajan can majneaj niüung apmetiüts wüx pascua? —ajüw nej.

¹⁸Quiaj tasaj nejiw:

—Quiüran tiül cambaj, indüyiün aniüung nop naxey, isajan: “Teat Xan apiüung: Laliüc

mümb xenüt, sandiüm narang nangos nüt pascua iniüung, naquiüüb xenipilan, aw”, irajan —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁹Minipilan nej tarangüw atnej tasoiquiw, tayambüw meáwan leaw apmüetiw wüx pascua.

²⁰Wüx langwiiüts Teat Jesús chetet wüx mes maquiüüb gajpiüp (12) minipilan nej. ²¹Wüx tenguiäl üetiw, quiaj tasaj nejiw:

—Naleaing sasaj icon, nop tiül icona apmayac xic teowixaw monajiüt —aj nejiw.

²²Quiaj tamix omeajtsüw xeyay, tapots matüniw manguaiyiw anopnopo, tapiüngüw:

—¿Jane, ngwüy xique? —awüw.

²³Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nop teasüet anaag nóiquian tiül polat, aag ayaj apmayac xic teowixaw monajiüt.

²⁴Teat Naxey apmamongoch atnej apiüung tiül Mipoch Teat Dios; pero xeyay ngo majneaj apmamongoch aaga naxey leaw apmayac teowixaw monajiüt a Teat Naxey. Najneajay sitiül nej ngo wijquiam —aj nejiw Teat Jesús.

²⁵Quiaj tendeaç a Judas, áag teamandiüm mayac nej teowixaw monajiüt, tasaj nej:

—Teat, ¿jane, ngwüy xique? —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ique lamepiüng —aj.

²⁶Tenguiäl ámban üetiw, quiaj Teat Jesús taxaing a pan, tataag orar, ndoj tambaag, quiaj tüüch nejiw, tapiüng:

—Ixainguiün itean, cos aag ayaj xecuerpo —aw.

²⁷Condom tayar noic vas, tataag orar, ndoj tamongoch manganeowüw, tapiüng:

—Inganeowan. ²⁸Cos aag agüy xequeij, ajüiquich wüx aaga jayats poch leaw lamarang Teat Dios müüch icon; cos xequeij apmajüñch tiüt mawün wüx asoet xeyay nipilan. ²⁹Aton sasaj icon xique lango nanganeow miyow uva ningüy; alinoic nüt sananganeow jayats miyow uva nóiquian naquiüüb icon tiül micambaj Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Pedro apmapiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

³⁰Condom wüx landoj matajçüw cantar noic himno, quiaj tambüw andüyiw wüx mi-tiüc Olivos. ³¹Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Meáwan icona apmecueatiün xic aaga ongwiüts cam, atnej apiüung tiül Mipoch Teat Dios: “Sanambiy aaga nejiür sap, quiaj apndajrriüm meáwan misap nej.”

³²Naleaing wüx sanapac tiül mondeow, quiaj sanamb tiül Galilea ombas xic, ndoj iliücan tamiün —aj nejiw Teat Jesús.

³³Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Teat, masey meáwan macueatiw ic, xique ngome sanacueatiw ic —aw.

³⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Naleaing sasaj ic Pedro, aaga ongwiiüts cam wüx nganaw mepaj a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ipiüng ngo mejaw jane xic —aj nej.

³⁵ Quiaj a Pedro tapiüng:

—Teat, xique ngome sanapiüng ngo najaw jane ic masey nandeow nóiquian naquiiüb ic —aw.

Atanquiaj tapiüngüw meáwan minipilan nej.

Teat Jesús ataag orar tiül Getsemani
(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

³⁶ Condom Teat Jesús tapeay tiül niüng nasoiç Getsemani maquiiüb minipilan nej. Tasaj nejüw:

—Cheteron ningüy, cos xique sanamb ningüün nataag orar —aj nejüw.

³⁷ Condom taquiiüb mamb a Pedro at al-ijpüw micual Zebedeo, ndoj tayaag xeyay amix omeaats. ³⁸ Tasaj nejüw:

—Xowüy amix ximeaats, sayaag atnej teasandeow. Nganüy icüliün xic ningüy, nde memeayiün —aj nejüw.

³⁹ Condom Teat Jesús tamb quiríwan iün majüy, quiaj mejquiet tiüt, tatün ocueaj Teat Dios, tapiüng:

—Xeteat Dios, sitiül ique indiüm, alndom mewün xic wüx meáwan naél leaw sana-mongoch. Naleaing Teat, nde merang leaw xic sandiüm, irang atnej ique indiüm —aw.

⁴⁰ Condom tandilil majaw ajcüw arojpw minipilan nej, tajaw lameayiw. Quiaj tasaj a Pedro:

—¿Neol, ngondom mepacana mequiiüpan xic masey noic ores? ⁴¹ Nde memeayiün, itüniün ocueaj Teat Dios, nde matüch icon nimeech. Masey tiül imeajtsan indiüman meyamban Teat Dios, icona ngo meücan wüx —aj nejüw.

⁴² Condom tandüy quiaj amb ijmbüw mataag orar masaj Teat Dios, tapiüng:

—Xeteat Dios, sitiül naleaing netam namongoch aaga naél cam, ngondom mamógan, irang atnej ique indiüm —aw.

⁴³ Tandilil alinomb niüng ajlüyiw ajcüw arojpw quiaj. Taxom nejüw lameayiw alinomb, cos xeyay ind ameyiw, langondom maleaijquiw oniüjcw. ⁴⁴ Condom tacueat nejüw, tandüy quiaj amb arojmbüw mataag orar, matün ocueaj Teat Dios, tatün atnej landoj matün. ⁴⁵ Condom tandüy niüng ajlüy minipilan nej, quiaj tasaj nejüw:

—¿Neol, aliün memeayiüna, tenguaial ixoj-tana? Canüy landoj, lamatüch a ores. Ap-mayacüch a Teat Naxey teowixaw nipilan monrang ngo majneaj. ⁴⁶ Witiüron, tabaats, ijawan lapeay aaga apmayac xic teowixaw nipilan —aj nejüw Teat Jesús.

Aquiiüpw mamb Teat Jesús
(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Tengualeámban andeac Teat Jesús, quiaj ajngot a Judas, aaga naw tiül gajpiüp minipilan nej, aquiiüb miün xeyay nipilan, ajamiünüw machat, aton xiül. Üüch nejüw miünüw montangtang miteaats at montangtang monajiüt tiül nipilan judío. ⁴⁸ Aaga Judas lamasaj nejüw nguineay apmajüiquich ngün masapüw. Cos lamapiüng:

—Aag leaw sanacheech mimboy nej, aag ayaj isapan —aw.

⁴⁹ Condom wüx tajngot, quiaj tamb majaw Teat Jesús, tasaj:

—Ndic Teat, tamtámban ijlüy teat —aj.

Andüüb macheech mimboy nej. ⁵⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Amigo, ¿cuane tewiün meranga? —aj.

Quiaj tajngotoj, tajmeliw masapüw nej, taquiiüpw nej mamb.

⁵¹ Naleaing nop tiül minipilan Teat Jesús tasoond mimachat nej, tandooig nop olaag nembeol minatang miteaats. ⁵² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Isoc alinomb tiül ombiüm mimachat, teat, cos meáwan jane andiüm matsoj wüx machat, naag machat apmendeowüy. ⁵³ ¿Neol, cuane ipiüng, ngondom natün ocueaj Xeteat Diosa, müüch miün peic miow mil (80,000) miángeles nej mambeolüw xique? ⁵⁴ Pedro jondot narang atquiaj, ¿nguineay apmajlüy leaw lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios netam majlüy? —aj nej.

⁵⁵ Condom quiaj Teat Jesús tasaj ajcüwa nipilan quiaj:

—¿Cuane imbichan machat, ata xiül wüx isapan xique? ¿Jow a xique, need xique? Meáwan nüt tajlüyüs niüng ijlüyiün naquiaach icon tiül a nadam nangaj iüm, pero icona ngo mesapan xic. ⁵⁶ Naleaing atcüy netam majlüy, para majlüy atnej nomb tapiüngüw tiül nawüig mondeac andeac Teat Dios —aj nejüw.

Quiájan tacueatiw nej minipilan nej, tecuiürrüw.

Teat Jesús alniüng ajlüy monajiüt
(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵⁷ Wüx landoj masapüw Teat Jesús, quiaj taquiiüpw nej mamb andüy niüng ajlüy Caifás, aaga minatang miteaats, niüng canchiüjow ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, aton ajcüwa montangtang monajiüt tiül nipilan judío. ⁵⁸ Pedro tandüüb mamb miünquiajan ajngot, tatüch mbeay minden minatang miteaats. Condom tajmel chetet maquiiüpw monjiür iüm, mambich majaw nguineay apmajlüy.

⁵⁹ Ajcüwa montangtang miteaats, montangtang monajiüt, aton meáwan monajiüt tiül nipilan judío tayambüw jane matepich asoet Teat Jesús masey awaiich, para

müjchiw mamb mandeow. ⁶⁰ Pero ngo max-
omüw, masey ajlüy xeyay monwaiich wüx
nej. Ndóǵwüx, tajngotoj iǵpüw monwaiich.
⁶¹ Nejiw tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj tapiüng: “Xique al-
ndom najarrich aag nadam nangaj iüm
ocueaj Teat Dios, ndoj wüx er nüt alndom
nawitich alinomb”, aw —awüw.

⁶² Condom aaga minatang miteaats witiüt
matün manguiy Teat Jesús, tasaj:

—¿Neol ngo merndeaca? ¿Cuane teaman-
deacüw wüx imbas quiaja? —aj.

⁶³ Teat Jesús ndijchiówan, ngo masaj nej
nicuajind. Quiaj a minatang miteaats tasaj
nej:

—Por minüt Teat Dios leaw almapac,
isaj xicon sitiül naleaing ique aaga Cristo
lapiürang aliüc, aag Micual Teat Dios —aj.

⁶⁴ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ajaj xique teat, atnej lamepiüng quiaj;
y sasaj icon alinoic nüt apmejawan a Teat
Naxey alchetem amb wüx miác Teat Dios;
aton apmejawan wüx aliüc imiün tiül cielo,
amb tiül oic —aj nej.

⁶⁵ Quiaj aaga minatang miteaats tachiüt
apix nej cos xeyay ajcüy, tapiüng:

—Aaga naxey cam lamandeaac ngo
majneaj, ayac atnej Dios nej. ¿Cuane
tenguialeámban macüliüts manguiyiütsa?
Icona lamenguiayüün nguineay tandeac
xeyay ngo majneaj. ⁶⁶ ¿Ngwüy, cuane ajiür
meyajcana? —aw.

Quiaj tapiüngüw:

—iNej ajiür xeyay nisoet, ich mandeow!
—awüw.

⁶⁷ Quiaj tapots mateontsüw teombas
nej onts ombeayiw nejiw, tatoliw, altiül
taleambüw nej. ⁶⁸ Tasajüw nej:

—iSitiül ique aaga Cristo, isüet jane team-
atol ic! —ajüw.

Pedro apiüng ngo majaw jane Teat Jesús
(Mr. 14:66-72; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18,
25-27)

⁶⁹ Teat Pedro aliün chetem quiaj tiül nden,
quiaj ajngot nop nüx nerang najiüt quiaj,
tasaj nej:

—Ique aton almequiüüb aaga Jesús naw
Galilea —aj nej.

⁷⁰ Quiaj a Pedro tawaiich niüng ajlüyaran,
tapiüng:

—Ngo najaw cuane ipiüng quiaj —aw.

⁷¹ Pedro wüx laámb apmamong tiül
ombeay nden, quiaj majaw nej alinop, aton
tasaj monlüy quiaj:

—Aaga naxey quiaj taquiüüb aaga Jesús
naw Nazaret —aj.

⁷² Quiaj a Pedro tandüy wüx alinomb
mawaiich, tapaj minüt Dios, tapiüng:

—iDeda nej dios, ngo najaw jane aaga
naxey quiaj! —aw.

⁷³ Ajóyan alquiriw ores, quiaj ajcüwa
monlüy quiaj tatüchiw a Pedro, tasajüw:

—Naleaing ique aton nop nejiw, cos
ajüiquich ic indeac —ajüw.

⁷⁴ Quiaj a Pedro tapots mandeac ngo ma-
jneaj, tapaich, tapiüng:

—Sitiül ngo maleaing sandeac, alinoic nüt
sanangüy. ¡Naleaing ngo najaw jane aaga
naxey temeipiüng quiaj! —aw.

Andüüban tepaj a gallo. ⁷⁵ Quiaj a Pedro
leaad omeaats leawa lamasaj nej Teat Jesús,
cos tasaj nej: “Wüx nganaw mepaj a gallo,
ique lamepiüng arojmbüw ipiüng ngo me-
jaw jane xic”, aj nej. Quiaj taw quiaj a Pedro,
tajiünts xeyay.

27

Teat Jesús taquiüraab niüng ajlüy Pilato
(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2, Jn. 18:28-32)

¹ Wüx lachiüjmbaw, quiaj canchiütoj
alinomb meáwan montangtang miteaats at
montangtang monajiüt tiül nipilan judío.
Tandeacüw nóiquian nguineay alndom
mambiyaran Teat Jesús. ² Quiaj taquiüjpüw
mamb a Teat Jesús neóel, tayacüw teowix
Poncio Pilato, aaga natang nenajiüt.

Judas tembiyay

³ Condom a Judas, aaga neyac Teat Jesús
teowixaw monajiüt, wüx tajaw Teat Jesús
landoj apmandeow, quiaj leaad omeaats
ngo majneaj lamarang. Tatsoriich alinomb
aaga nimiow gajpowüw (30) tomiün plata,
tüüch montangtang miteaats at monajiüt.
⁴ Tasaj:

—Xique lanarang nadam nisoet, cos
lanayac tiül iwixan nop naxey ngo majiür
nicuajind nisoet —aw.

Quiaj tasajüw nej:

—Ic coen mejaw, jowa xicon a cuane sam-
bichan ic —ajüw nej.

⁵ Condom quiaj a Judas tawiich quiaj a
tomiün tiül nadam nangaj iüm, taw quiaj,
tamb merrondüy onic.

⁶ Ajcüwa montangtang miteaats taxain-
guiw aaga tomiün quiaj, ndoj tapiüngüw:

—Aag agüy ngo majneaj macanchichaats
tiül iquial nichech, cos aag agüy ombeat
miquiej nop apmandeow —awüw.

⁷ Ndoj andeacndeacüw wüx, tapiüngüw
con aaga tomiün quiaj apmangalüw noic
iüt niüng arangüch xor, niüng alndom
mamiüraad napeay miün nipilan. ⁸ Naw
quiaj, aaga iüt quiaj tanüt miüt quiej.
Nganüy nüt cam aliün manüt atquiaj.

⁹ Atquiaj tajlüy para majlüy atnej tapiüng
nomb Teat Jeremías, nop nendeaac andeac
Teat Dios, cos nej tapiüng: “Apmayariw
aaga nimiow gajpowüw (30) tomiün plata
leaw nipilan judío lamayacüw ombeat nej,
¹⁰ mengalayej noic iüt niüng tarangüch xor,
atnej tasaj xic Teat Dios”, aw.

*Teat Jesús alteombas Pilato**(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)*

¹¹ Teat Jesús wüx alteombas Pilato aaga natang nenajiüt, quiaj tatün nej manguiaj:

—¿Naleaingue, ique aaga minatang nena-jiüt ocueajiw nipilan israele? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing, atnej ipiüing quiaj —aj nej.

¹² Masey tengual mayacüw nej asoet ajcüwa montangtang miteaats at monajiüt, nej ngo mapiüing nicuajind. ¹³ Condom quiaj tasaj nej a Pilato:

—¿Neol, ngo menguiaj leaw tengual mandeacüw wüx imbas quiaja? —aj nej.

¹⁴ Nej Teat Jesús ngo mandeac nicuajind. Quiaj aaga natang nenajiüt quiaj mbayat majaw, lango majaw cuane apmarang.

*Atüniw mandeow Teat Jesús**(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38—19:16)*

¹⁵ Wüx aaga nangos nüt quiaj, aaga natang nenajiüt alndom matsambiich nop najlüy tiül manchiüc leaw cambaj apmatün.

¹⁶ Aaga nüt quiaj altiül manchiüc nop naxey xowüy anderac wüx nej, nenüt Barrabás.

¹⁷ Wüx nipilan alcanchiümoj, quiaj tatün manguiaj nej a Pilato:

—¿Ngün indüman natsambiich, Barrabása, ngwüy Jesús, aaga nasoi Cristo? —aj nej.

¹⁸ Tapiüing aag ayaj cos lamajaw ajcüywan majawüw Teat Jesús, áag tayacüw teowix nej.

¹⁹ Wüx Pilato alchetem niüing ajaw wüx asoeteran, quiaj mintaj nej tüich mamb masoi: “Nde aleaic merang wüx a naxey nerang najneaj quiaj, cos tepood xeyay mbayatos tiül sameay, taümiüs najaw wüx nej”, aw.

²⁰ Pero naleaing ajcüwa montangtang miteaats, at monajiüt tiül cambaj tapots mawüywüyiw nipilan matüniw tsajmbiüm aaga Barrabás, nganüy a Teat Jesús ich mandeow. ²¹ Quiaj tatün manguiaj nej alinomb aaga natang nenajiüt, tasaj nej:

—¿Ngün tiül ajcüwa ijpüw cam indüman natsambiiche? —aj nej.

Quiaj tapiüingüw:

—¡Aaga Barrabás! —awüw.

²² Condom Pilato tasaj nej:

—¿Cuane ipiüangan, cuane sanarang wüx aaga Jesús nasoi Cristo? —aj nej.

Quiaj tapiüingüw nóiquian:

—¡Ich mandeow wüx cruz! —awüw.

²³ Quiaj tasaj nej a Pilato:

—¿Mbich cuane nisoet ajiüre? —aj nej.

Nejw tayacüw wüx apajüw, tapiüingüw:

—¡Ich mandeow wüx cruz! —awüw.

²⁴ Pilato wüx tajaw ngondom marang nicuajind, cos nipilan tengual ajcüyiw, quiaj tatün mamb mayarich yow. Ndoj

tapots müüch majants owix nej niüing ajlüy meáwan nipilan. Tapiüing:

—Aag agüy sarang mejawan, xique ngo najlüy tiül wüx apmajüch tiüt miquitej aaga naxey nerang najneaj cam, ijawan coen ninguiaj icona —aj nej.

²⁵ Yajnguiat tiüt a nipilan apajüw, tapiüingüw:

—Xicona masey sanaquiüjpan wüx xecualan sanengüyiün miquitej nej leaw apmajüch tiüt —awüw.

²⁶ Quiaj a Pilato tatsambiich a Barrabás, ndoj, wüx landoj ajwüch Teat Jesús, quiaj tayac teowixaw nipilan mandeow wüx cruz.

²⁷ Condom quiaj misoldados nej taquiüjpüw Teat Jesús andüy tiül noic püjchiün nasoi pretorio, canchiütoj meáwan soldado, ayeyiw nej tiüt. ²⁸ Quiaj tasojndiw nej tiül apix, condom tasojquiw nej tiül noic najal napixeran morada.

²⁹ Ndoj tayacüw wüx omal nej noic corona nepeat sats, aton tasocoj tiül miác owix nej nots najchow, aag ayaj nangoraad apiüingüw. Quiaj taqueijliw micosüw nejw tiüt teombas nej mitsojow nej. Tapiüingüw:

—¡Najneajay ijlüy, mbich ique minatang nenajiüt ocueajiw nipilan judío! —ajüw nej.

³⁰ Tapots mateontsüw wüx ombas nej onts ombeayiw nejw, aton tayaran aaga najchow mawüjchiw wüx omal nej. ³¹ Wüx lapaxiow mitsojow nej, quiaj tasojndiw nej tiül aaga morada napixeran, ndoj tasoi-jiwiw nej tiül apix nej. Condom quiaj taquiüjpüw nej mamb mayacüw nej wüx cruz.

*Teat Jesús tajmel wüx cruz**(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)*

³² Almajaw quiaj, quiaj mangochiw nop naxey naw Cirene, nenüt Simón. Tasapüw nej mambitic micruz Teat Jesús.

³³ Quiaj tapeayiw tiül niüing nasoi Gógota, aag ayaj amb apiüing omal mondeow. ³⁴ Quiaj tujchiw vin manganeow aolüw tiül nangaag, wüx tapeay teombeay nej taton ngo manganeow.

³⁵ Wüx landoj mayacüw nej wüx cruz, quiaj tembaagayej wüx apix nej, asüetiw wüx majawüw jane apmajoy. Atquiaj tajlüy atnej tanomb tapiüing nop nendeac andeac Teat Dios wüx tapiüing: “Apmembaagayej wüx sapix, apmasüetiw wüx majawüw jane apmeneay”, aw. ³⁶ Ndoj tsototójan quiaj majiürüw nej. ³⁷ Ndoj tayacüw wüx omal cruz acas poch niüing apiüing cuane asoet nej, apiüing: “Aag agüy Jesús, minatang nenajiüt ocueajiw nipilan judío”, aw.

³⁸ Aton tajmeliw wüx cruz maquiüüb ijpüw moneed, nop amb wüx miác Teat Jesús, alinop amb wüx miquiamb nej.

39 Leaw tamongoj ambüw quiaj titsojow nej, talanglangüw omalüw müjchiw majüiquichaw ajcüyiw. 40 Tapiüngüw:

—Joow, ngwüy ique nepiüng apmejarrich aaga nadam nangaj iüm, ndoj wüx er nüt apmelomboch alinomb! ¡Nganüy erwüneyay wüx iquiáyan quiaj; iriow tiüt wüx cruz sitiül ique Micual ic Teat Dios! —awüw.

41 Átan titsojow nej montangtang miteaats, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos, aton montangtang monajiüt tiül cambaj Israel. Tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

42 —Nej mbich tawün wüx alinop, nganüy nej ngondom mewüneyay wüx nejáyan quiaj. Sitiül naleaing nej natang nenajiüt tiül nipilan judío, ich maw tiüt imiün wüx cruz nganüy, mbich apmayariüts andeac nej. 43 Nej tayac omeaats wüx Teat Dios, ich mawün nej wüx a nganüy sitiül Teat Dios ajüir nej lasta. Cos nej tapiüng: “Micual xic Teat Dios”, aw, —awüw.

44 Ajcüwa moneed leaw tajlüyiw wüx cruz maquiüjpüw titsojow nej aton.

Wüx tandeow Teat Jesús

(*Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30*)

45 Condom wüx lalembej nüt, quiaj pojniüt wüx iüt tamong lanchejliow nüt. 46 Wüx nchejliüt nüt quiaj Teat Jesús tepaj napac, tapiüng:

—Eli, Eli, ¿lama sabactani? Aag ayaj apiüng: Xeteat Dios, Xeteat Dios, ¿neol tecueat xic? —aw.

47 Altiül leaw alquiaj tanguyaiw, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj tenguiäl mapaj teat Elías —awüw.

48 Quiaj tamb nop acuiür mayar noic walang sap. Wüx landoj macachiich, masoc tiül vinagre, quiaj tayac wüx omal nots najchow. Condom tayac wüx ombeay Teat Jesús machey. 49 Alacas tapiüngüw:

—Ich majlüy, cawül majawaats sitiül aliüch a Elías mawün nej wüx —awüw.

50 Condom Teat Jesús tandüy wüx alinomb mepaj napac, quiaj tandeow. 51 Quiaj aaga nadam jael nepal teomeaats a nadam nangaj iüm nómban chiütaw pinawan, naw cawüx andüy tiüt. Nómban ajlang a iüt, at a nadamdand piedra tajpoet. 52 At xeyay oxiüt aton lejquiat; xeyay monyar andeac Teat Dios tapacüw tiül mondeow. 53 Tawüw tiül oxiüt, wüx Teat Jesús landoj apac tiül mondeow, quiaj tajmeliw tiül nangaj cambaj Jerusalén. Tajarawüw, tajaw nejw xeyay nipilan.

54 Aaga minatang ocueajiw soldados, at leaw almaquiüüb nej majiürüw Teat Jesús, wüx tayajcüw ajlang ateam, at wüx tajawüw meáwan leawa tajlüy, quiaj mbayatoj xeyay, tapiüngüw:

—Naleaing aaga naxey quiaj Micual nej Teat Dios —awüw.

55 Aton aliw quiaj tigüy müm montaj, miünquiájan alembejoj tenguiäl majawüw. Ajcüw ayaj tandüjpiw miün a Teat Jesús imiünüw Galilea, tambeolüw nej. 56 Tiül ajcüw ayaj altiül a María Magdalena, María mimüm Jacobo maquiüüb José, at mimümüw micual Zebedeo.

Tamiüraad Teat Jesús

(*Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42*)

57 Wüx langwiiüts tiül aaga nüt quiaj, tapeay quiaj nop naxey nejüir xeyay, nenüt José, naw tiül cambaj Arimatea. Nej aton tajlüy tiül minipilan Teat Jesús. 58 Nej tamb majaw Pilato matün micuerpo Teat Jesús. Quiaj Pilato tapiüng müünd. 59 Condom quiaj aaga José tamb maxaing micuerpo Teat Jesús, tawinch tiül noic najneaj püy nerixix. 60 Ndoj taquiüüb mamb mayac tiül noic jayats oxiüt leaw nej landoj marang tiül otüeng tiüc. Condom quiaj tapal wüx noic nadam piedra, cas tamb. 61 Aliw quiaj a María Magdalena maquiüüb alinop María, alchetemoj quiaj mbeay oxiüt.

Tayacüw monjiür oxiüt

62 Wüx lamatüch nüt axoodaran, aag ayaj amb alinoic nüt ndoj ayambüw meáwan leaw apmetam nejw wüx pas-cua, quiaj montangtang miteaats at fariseos tambüw majawüw Pilato. 63 Tapiüngüw:

—Teat Xan, nganüy les leaad ximeajtsan leaw tapiüng aaga naxey newaiich quiaj. Cos wüx aliün mapac tapiüng nej apmapac tiül mondeow wüx er nüt. 64 Nganüy teat, sandiüman meach mamb majiürüch aag oxiüt quiaj leaw among er nüt, ngana majmeliw ongwiiüts minipilan nej mawüniw nej, ndoj apmasajüw nipilan: “Nganüy lapac tiül mondeow”, mawüw. Quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan más xeyay, ngo matnej wüx aliün mapac —awüw.

65 Quiaj tasaj nejw Pilato:

—Joyaj noic ajlüy soldados, quiüran ipalan nandand nandand aaga oxiüt quiaj leaw niüng alndom —aj nejw.

66 Condom quiaj tambüw mapalüw nandand a oxiüt. Tayacüw noic sello wüx aaga piedra apal nej, ndoj tacueatiw quiaj soldados majiürüw.

28

Teat Jesús tapac tiül mondeow

(*Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10*)

1 Wüx lamong aaga nüt axoodaran, larraw tiüt amb alinoic nüt, aag ayaj amelich seman; quiaj tambüw majawüw oxiüt a María Magdalena maquiüüb alinop María. 2 Condom quiaj tajlang noic nadam ateam, cos nop ángel ocueaj Teat Dios tiün imiün cielo. Almapeay, quiaj tawün a piedra nepal

oxiüt, chetet wüx. ³ Ombas nej xowüy larraw atnej noic najlip, at apix nej rajnüy atnej nieve. ⁴ Ajcüwa soldados almajawüw aag ayaj mbayajow, anmambeapmbeap nejiw, tajmiücüw nómban atnej landeowüw. ⁵ Quiaj aaga ángel tasaj ajcüwa montaj:

—Nde mbayameron, cos sawaj icon iwüünan meyamban Teat Jesús, áag tayacüw wüx cruz. ⁶ Lango majlüy ningüy cos nej lapac tiül mondeow atnej lamapiüng. Macaron ijawan niüng tapiiberan a Teat Naxey. ⁷ Nganüy quiüran najenjéan, isajan minipilan nej: “Nej lapac tiül mondeow, laámb andüy Galilea ombas nej, quiaj apmexoman”, irajan. Áagan ayaj sajngot nasaj icon —aj nejiw.

⁸ Condom ajcüwa montaj mbayatoj, tawüw quiaj tiül oxiüt najéan; ndoj xeyay tapac omeajtsüw. Tambüw acuiürrüw masajüw minipilan Teat Jesús meáwan leaw tasoiquiw. ⁹ Aliünüw tiül tiüü, quiaj tangoch nejiw Teat Jesús, tatepeay nejiw. Quiaj tambüw mangochiw, taquiejliw micosüw nejiw, tapequiequiw nej oleaj. ¹⁰ Quiaj tasaj nejiw:

—Nde mbayameron. Quiüran isajan xecojow xechijquiaw mambüw andüyiw Galilea, quiaj sanexomayon —aj nejiw.

Leaw tapiüngüw monjiür oxiüt

¹¹ Ajcüwa montaj tealeámban aliünüw tiül tiüü, quiaj tawüw niüng ajlüy oxiüt acas soldados. Tambüw tiül cambaj aton masajüw ajcüwa montangtang miteaats meáwan leaw tajlüy. ¹² Condom ajcüwa miteaats sonogotoj maquiüjpüw montangtang monajiüt tiül judíos. Wüx landoj mandeacüw nguineay apmarangüw, quiaj tujchiw soldados xeyay tomiün. ¹³ Tasajüw:

—Atcüy ipiüngan: “Aaga Jesús, tambüw mawüniw nej minipilan nej ongwiiüts wüx salnameayiün”, irawan. ¹⁴ Sitiül ndot aaga natang nenajiüt apmanguiaj, xicona sanawüniün icon wüx, quiaj ngome apmemongochiün nicuajind naé! —ajüw nejiw.

¹⁵ Condom ajcüwa soldados, wüx landoj mayariw a tomiün, quiaj tarangüw atnej tasoiquiw. Meáwan aag ayaj aliün manderac wüx tiül nipilan judío nganüy nüt cam.

Teat Jesús üüch minajiütüw minipilan nej
(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁶ Ajcüwa gajpanop (11) minipilan nej tambüw andüyiw Galilea wüx nop tiüc niüng lamasaj nejiw Teat Jesús. ¹⁷ Wüx tajawüw nej taquiejliw micosüw nejiw teombas nej; pero naleaing altiül tachiweaw omeajtsüw. ¹⁸ Condom Teat Jesús tatüch nejiw, tapiüng:

—Lanüünd najlüy wüx meáwan leaw almajlüy ningüün tiül cielo, at ningüy wüx iüt. ¹⁹ Nganüy quiüran isajan palpáwüx

nipilan wüx aaga iüt cam mandüjpiw xic aton. Ijchan mayariw yow wüx minüt Teat Dios, wüx minüt Micual nej, at wüx minüt Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. ²⁰ Iquiajchiün mayacüw wüx omeajtsüw marangüw meáwan leaw lanasaj icon; xique sanaquiüüb icona meáwan nüt, leaw ümb minüt a iüt cam —aj nejiw. Amén.

Najneaj nanderac leaw tapiüng SAN MARCOS wüx Teat Cristo

*Juan Bautista aquiaach tiül wajchiüc
(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)*

¹ Aaga najneaj nanderac wüx Teat Jesu-cristo, aag Mical Teat Dios, tiün majlüy atnej larangüch wüx nawig tanomb.

² Tanomb atcüy tarang tiül minawiiig nej a Isaias, nendeac andeac Teat Dios. Tarang wüx nawiiig leawa Teat Dios tasaj nej, tapiüng:

Sanüüch mamb nop naxey nerang xenajüüt mamong ombas, ique teoj apmeamb. Nej apmamb mataag majneaj a tiüüd niüng apmemong.

³ Apmanguiayaran andeac nop naxey tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj. Nej apmapiüng:

“Itajcan majneaj a tiüüd, ileainguijchan, cos aliüc Miteatiüts”, apmaj nejw.

⁴ Condom atquiaj tajlüy, tiün a Juan, aaga neech yow nipilan. Tamb maquiaach nipilan niüng ngo majlüy cambaj, masaj leaam omeajtsüw wüx asoetiw nejw, macueatiw. Atquiaj alndom maw asoetiw, y netam mayariw yow aton. ⁵ Tambüw majawüw nej xeyay nipilan monaw tiül meáwan cambaj tiül Judea, at monaw Jerusalén aton. Wüx tapiüngüw lango mandüümüw marangüw aaga ngo majneaj teamarangüw quiaj, y apmacueatiw, quiaj Juan tüüch nejw yow tiül lam Jordán.

⁶ Aaga Juan quiaj asoig apix nej najüyaran miyeed camello, aton aéel teomeaats nej taag. Tatsamb mow, tanganeow micün xiül. ⁷ Condom Juan taquiaach nejw, tapiüng:

—Aliüc miün andüüban xic apmajlüy nop teat naxey natang, xeyay netam ajlüy; nganüy xique nicuajind xic teombas nej. Sayaag xique ngondom natüch mejquien nacheed aonts apaj nej. ⁸ Xique áagan yow süüch icon, nganüy a nej apmüüch icon Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios —aj nejw a Juan.

*Tayar yow Teat Jesús
(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)*

⁹ Tiülan aaga acas nüt, quiaj tapeay Teat Jesús imiün tiül cambaj Nazaret tiül iüt Galilea. Quiaj tamb majaw a Juan. Condom Juan tüüch nej yow tiül lam Jordán. ¹⁰ Wüx taw tiül yow, quiaj Teat Jesús tajaw leajquiat a cielo, tiün Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios atnej noic palom andüy wüx ombas nej. ¹¹ Condom tanguiayaran noic nanderac imiün tiül cielo, tapiüng:

—Naleaing ique xecual ic, sandiüm ic xeyay, apac ximeaats najaw ic —aw.

Nimeech tandiüm mayac wüx naél Teat Jesús

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

¹² Condom aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tüüch mamb Teat Jesús andüy tiül wajchiüc. ¹³ Teat Jesús tacül quiaj ic miow (40) nüt niüng ajlüy cuajantanej napat nimal. Quiaj tandiüm mayac nej wüx naél minatang nimeech nenüt Satanás. Ndoj ángeles tajlüyiw quiaj mambeolüw Teat Jesús.

*Teat Jesús tamelich aquiaach tiül Galilea
(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)*

¹⁴ Condom alinoic nüt wüx monajüüt tayacüw tiül manchiüc a Juan, quiaj tamb Teat Jesús andüy tiül Galilea mandeac aaga najneaj nanderac wüx Teat Dios, mapiüng nguineay apmajlüy wüx Teat Dios apmajlüy wüx meáwan cambaj. ¹⁵ Teat Jesús tapiüng:

—Lamatüch a nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx meáwan leaw almajlüy. Nganüy ijchan imeajtsan, iyariün aaga najneaj nanderac wüx Teat Dios —aw.

*Teat Jesús arriüüd apiquiw mondóc
(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)*

¹⁶ Noic nüt wüx Teat Jesús tamong amb mbeay aaga nadam yow nenüt Galilea, quiaj tajaw Simón maquiiüb Andrés michiig nej. Nejw teandocoj cos mondóc nejw. ¹⁷ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Macaron tabaats, sanaquiaach icon nguineay alndom meyamban nipilan mesajan mayariw sandeac. Langome apmeyamban cüet mendocon, apmeyamban nipilan —aj nejw.

¹⁸ Acueatiwan mindocoj nejw, tandüjpiw mamb Teat Jesús.

¹⁹ Condom quiríwan iün majüyiw, quiaj tajawüw a Jacobo maquiiüb a Juan, mical nejw Zebedeo. Nejw aton aliw tiül mimüxiw nejw, tengual axequiw ndoc. ²⁰ At aton tapaj nejw miün Teat Jesús. Quiaj tacueatiw tiül müx miteatiw nejw Zebedeo maquiiüb mimosüw nejw. Tambüw maquiiüpüw mamb Teat Jesús.

*Nop naxey alwüx ombas nej nimeech
(Lc. 4:31-37)*

²¹ Condom tandüyiw tiül cambaj Capernaum. Quiaj Teat Jesús tajmel tiül a sinagoga maquiaach, cos aaga nüt quiaj nüt axodaran. ²² Mbayatoj manguiayiw aquiaach, cos taquiaach nejw atnej nop natang nenajüüt nendüy, ngo matnej aquiajchiw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. ²³ Alquiaj tiül sinagoga nop naxey alwüx ombas nej nimeech, üch nej michach, tepaj napac. ²⁴ Tapiüng:

—Jow ique Jesús naw Nazaret, ¿cuane indiüm merang wüx ximbasana? ¿Tewiün mendrooch ximbasana? Xique sawaw jane ic, ique aaga Nangaj Mical Teat Dios —aw.

²⁵ Quiaj Teat Jesús talic nej, tasaj:

—¡Tapots ipaj, iriow wüx ombas a naxey quiaj! —aj.

²⁶ Condom aaga nimeech tepaj, tam-beapmbeap a naxey quiaj, ndoj quiaj tacueat nej. ²⁷ Xeyay mbayatoj nipilan majawüw, tetünayej menguiayayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane aag ayaja? ¿Cuane aaga jayats aquiaach quiaja? ¿Nguineay alndom malic aaga nimeech quiaj maw? ¡Quiaj aaga nimeech tayar andeac nej, taw! —awüw.

²⁸ Meáwan nipilan monaw tiül palpálwüx cambaj tiül iüt Galilea tandeacndeacüw wüx leaw tarang Teat Jesús.

Tajnej müm miocuats Simón Pedro
(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

²⁹ Condom Teat Jesús taw tiül a sinagoga, tambüw andüyw aniüngüw Simón maquiüb Andrés, at a Jacobo maquiüb a Juan tambüw maquiüjpüw. ³⁰ Aaga müm najtaj miocuats Simón niün andeow, alwüx mats, xeyay tüch nej nerraar. Quiaj tasajüw Teat Jesús wüx aaga niün andeow quiaj. ³¹ Teat Jesús tamb matüch niüng ajlüy a niün andeow quiaj, tasap owix mawitich; among wüx iün andeow. Condom aaga najtaj quiaj tarang nejüw üetiüw.

Teat Jesús tüüch majnej xeyay moniün andeow

(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

³² Wüx langwiiüts, lajmel nüt, quiaj taquiüjpüw niüng ajlüy Teat Jesús xeyay moniün andeow, at nipilan alwüx ombasüw nimeech. ³³ Condom meáwan nipilan monaw tiül aaga cambaj quiaj, sonongotoj teombeay iüm niüng ajlüy Teat Jesús. ³⁴ Nej tamongoch iün andeow xeyay nipilan leaw axom nejüw cuajantanej monandeow. At aton tataag majnej xeyay nipilan alwüx ombasüw nimeech. Teat Jesús ngome tüüch mendeacüw nimeech wüx nej, cos lamajawüw jane nej.

Teat Jesús aquiaach tiül Galilea
(Lc. 4:42-44)

³⁵ Amb alinoic nüt Teat Jesús witiüt aliün pojniüm. Tamb néjan quiaj andüy tiül wajchiüc mataag orar. ³⁶ Condom Teat Simón y leaw almaquiüjpüw tambüw mayambüw nej. ³⁷ Wüx taxomüw, tasajüw:

—Teat, meáwan nipilan teamayambüw ic —ajüw.

³⁸ Quiaj tasaj nejüw Teat Jesús:

—Masey, nganüy tabaats tiül meáwan cambaj najlüy ninguiájan naquiaach quiaj aton, cos áag tüünas narang —aj nejüw.

³⁹ Quiaj tambüw tiül meáwan cambaj tiül iüt Galilea. Teat Jesús tapots aquiaach tiül palpálwüx sinagogas; aton tataag majnej xeyay nipilan leaw alwüx ombasüw nimeech.

Tamongoch napat monandeow nenüt lepra

(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

⁴⁰ Condom quiaj tamb majaw nej nop naxey axom nej napat monandeow nasoic lepra, ngo majiür misüüg, atextexíchan ombas nej. Quiaj taquieel micos nej, tasaj Teat Jesús:

—Teat, sitiül ique indiüm sawaw alndom memongoch iün sandeow —aj.

⁴¹ Teat Jesús quiaj tajmiüc omal omeaats, taxaing owix marreeg nej, tasaj:

—Neol ngo nandiüm xecual, sandiüm, sanamongoch iün indeow —aj.

⁴² Wüxan ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, aaga niün andeow quiaj andüüban ndet minecoy nej, tajnej nómban.

⁴³ Condom Teat Jesús tasaj nej acas poch cuane netam marang, ndoj tasaj majtsor. Tapiüng:

⁴⁴ —Nde mesaj nejingüind nguineay tejnej. Nganüy quiiür, iich majaw miteaats ique lerjneaj; irang atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Iyac ichech para majawüw meáwan nipilan ique lerjneaj —aj nej Teat Jesús.

⁴⁵ Áwan quiaj a naxey tapots mandeac masaj meáwan nipilan nguineay tajnej iün andeow. Ndoj quiaj Teat Jesús ngondom majmel tiül ngünantanej cambaj, cos xeyay nipilan teamacüliw nej. At masey nej tacülan tiül wajchiüc, xeyay nipilan tambüw majawüw nej quiaj.

2

Tajnej nop ndron ombas
(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

¹ Camüm aw alacas nüt tandilil alinomb Teat Jesús andüy tiül cambaj Capernaum; tanguiyaran al aniüng nej. ² Najéjan canchiütoj quiaj xeyay nipilan, lango majoy a iüm; at teombeay iüm lapatsayej quiaj. Teat Jesús tengual maquiaach nejüw wüx Mipoch Teat Dios. ³ Condom tapeayiw quiaj apiquiw monxey aqiiüjpüw mamb nop naxey ndron ombas, ambitiquaw nej tiüt amb wüx mats. ⁴ Pero naleaing ngondom matüchüw Teat Jesús cos laxowüy nipilan. Quiaj tajtepiw cawüx machajquiw omal iüm alareng niüng ajlüy Teat Jesús, amb tiül tamongochiw mimats nej aaga ndron ombas quiaj. ⁵ Wüx Teat Jesús tajaw nejüw naleaing ayariw leawa nej aquiaach, quiaj tasaj aaga ndron ombas:

—Xecual, landoj laáw isoet —aj.

⁶ Altsotomoj quiaj acas mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tanomb, tapiüngüw tülan omeajtsüw nejiw: ⁷ “¿Neol tandeac atquiaj aaga naxey quiaja, neol tawaiiche? Cos tandeac atnej Dios nej. ¿Jane alndom mawün nisoete? Nejan quiaj Teat Dios”, awüw. ⁸ Teat Jesús tajaw nguineay tengual mateotsüw tüül omeajtsüw nejiw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol teteotsan atquiaj tüül imeajtsana? ⁹ ¿Cuane iyajcan ngo maél nasaj aaga naxey cama: “Landoj laáw isoete”, ngwüy nasaja: “Witiür, ixaiing mimats, ijüy”, naja? ¹⁰ Nganüy apmejawan aaga Teat Naxey alndom mawün nisoete ningüy wüx iüt. Ijawan —aj nejiw.

Quiaj tasaj aaga ndron ombas:

¹¹ —Ique sasaj ic teat, witiür ixaiing mimats, quiür ijtsor —aj.

¹² Condom aaga ndron ombas quiaj witiüt, taxaing mimats nej, najéwan tamb, teamajawüw nej meáwan nipilan. Mbayajow majawüw, tapiüngüw:

—Teat Dios nerang aag ayaj, nómban ngomeaag majawaats —awüw.

Teat Jesús tapaj Levi

(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

¹³ Teat Jesús tamb alinomb andüy mbeay nadam yow nenüt Galilea. Xeyay nipilan tambüw majawüw nej, quiaj tapots maquiaach nejiw. ¹⁴ Wüx taw quiaj, al mamong niüng angüyaran tomiün ocueaj cambaj, quiaj tajaw a Levi micual Alfeo alchetem quiaj. Tasaj:

—Mac indüüb xic, tabar —aj.

Quiaj witiüt, tamb mandüüb nej mamb.

¹⁵ Noic nüt Teat Jesús alaniüng Levi maquiüüb minipilan nej, teaueti w maquiüüpüw xeyay monsap tomiün ocueaj cambaj. Aliw quiaj xeyay monrang ngo majneaj aton, cos xeyay nipilan almandüjpiw nej. ¹⁶ Condom ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos, wüx tajawüw nej teauet maquiüüpüw a nipilan quiaj, quiaj tasajüw minipilan nej:

—¿Cuane ayaj, neol a Jesús teauet aweaag, teanganew aweaag monsap tomiün, at nipilan monrang ngo majneaj quiaja? —ajüw nejiw.

¹⁷ Wüx Teat Jesús tanguiy aag ayaj, tasaj nejiw:

—Jane ayaag napacüy ngo metam nop nejaw nej; pero jane ayaag niün andeow mbich netam nej. Xique ngo niün nayamb nipilan leawa ayaag najneaj arang; xique tiünas nayamb leaw ayaag ngo majneaj arang, aj nejiw.

Tatüniw nej manguiayiw wüx aiüندان

(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

¹⁸ Noic nüt wüx minipilan Juan maquiüüb minipilan fariseos tengual aiüندان,

tapeayiw quiaj acas nipilan matüniw manguiayiw Teat Jesús, tasajüw:

—¿Neol taiüdüw minipilan Juan maquiüüb minipilan fariseos? Jow nganüy minipilan, ¿neol ngo maiüdüw? —ajüw nej.

¹⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw, tandeac atnej nej nop nengoch owix. Tapiüng:

—¿Alndom miamigos nop nengoch owix maiüdüw wüx nej alquiaj maquiüjpiw? Sitiül almaquiüjpiw a nench, ngondom maiüdüw. ²⁰ Alinoic nüt wüx lango majlüy a nench, quiaj mbich apmaiüdüw —aj nejiw Teat Jesús.

²¹ Aton tasaj nejiw:

—Nejinguind ngondom macancham tüül noic nguirich napixeran quiripite jayats jael, cos sitiül apmacanchamaran tüül, wüx apntsocom, quiaj apmachiüt a nguirich jael. ²² At aton nejinguind ngondom mayac jayats vin tüül nguirich taag iquial vin, cos apmajpoet a nguirich iquial vin quiaj, quiaj apndrom ombas a vin, at a taag aton. Aaga jayats vin netam majmel tüül jayats taag —aj nejiw.

Tajeliw trigo wüx nüt axoodaran

(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

²³ Condom wüx noic nüt axoodaran ocueaj judios, quiaj Teat Jesús tamong tüül noic corrül aquiüüb minipilan nej. Minipilan nej tajeliw müeti w aong trigo leaw napiürüch quiaj. ²⁴ Quiaj ajcüwa fariseos tasajüw Teat Jesús:

—¡Jaw! ¿Neol arangüw minipilan atquiaj wüx nüt axoodaran leaw ngondom marangüche? —ajüw.

²⁵ Teat Jesús, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol ngo meteowan nguineay tarang mixejchiüüts David wüx nej tind üet, at leaw almaquiüjpiw nej aton? ²⁶ Cos wüx Abiatar tarang natang miteaats, quiaj David tajmel tüül a nangaj iüm ocueaj Teat Dios, tüet pan leaw najmel marang nichech para Teat Dios. Aag ayaj nejinguind ngondom müet, áagan miteaats alndom müeti w. Pero nej tüet, átan leaw almaquiüjpiw nej tüeti w aton —aj nejiw.

²⁷ At tasaj nejiw:

—Aaga nüt axoodaran quiaj tarangüch mambeol nipilan müüch nejiw maxojtüw noic nüt; ngome nipilan tarangüch mandüjpiw opech aaga nüt quiaj. ²⁸ Nganüy inguiayiün, aaga Teat Naxey al wüx atam xeyay, ngo matnej aaga nüt axoodaran quiaj —aw Teat Jesús.

3

Naxey ndron ombas, nechey owix

(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

¹ Teat Jesús tajmel alinomb tüül a sinagoga. Al quiaj nop naxey ndron ombas, nechey owix. ² Ajcüwa fariseos teamacüliw

majawüw cuane apmarang Teat Jesús, sitiül nej apmataag majneaj owix a naxey quiaj wüx nüt axoodaran, para mayacüw asoet. ³ Ndoj Teat Jesús tasaj a naxey nechey owix quiaj:

—Witiür, lembur ningüy pinawan —aj.

⁴ Condom tatün manguiaj nejw:

—¿Cuane ipiüangan, alndom marangüch najneaj wüx nüt axoodaran, ngwüy ngo majneaja? ¿Alndom mawünaran wüx nop, ngwüy apmambiyarana? —aj nejw.

Nejiw ngo mendeacüw. ⁵ Quiaj tajcüy Teat Jesús, tajaw nejw, tamix omeaats cos arangüw adam omeajtsüw. Ndoj tasaj a naxey quiaj:

—Ileaingüich iwix —aj.

Quiaj aaga naxey taleaingüich owix nej, nómban ajneaj. ⁶ Condom quiaj tawüw ajcüwa fariseos najénan mayambüw minipilan Herodes, matüniw manguiajiw nguineay alndom mambiyaw Teat Jesús.

Aliw mbeay yow xeyay nipilan

⁷ Teat Jesús taw quiaj maquiüb minipilan nej, andüyiw mbeay aaga nadam yow. Átan tandüjpiw nej xeyay nipilan monaw Galilea, at monaw Judea. ⁸ Aton tambüw majawüw nej xeyay nipilan monaw Jerusalén, monaw Idumea, monaw necamb lam Jordán, at monaw tiül ajcüwa cambaj ayey tiüt Tiro y Sidón. Tapeayiw quiaj xeyay nipilan cos tanguiayiw wüx meáwan najneaj leaw arang. ⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej mayambüw nop müx mayacüw quiaj mbeay yow, para alndom majtep tiül sitiül apmacharrüw nej. ¹⁰ Cos lamamongoch iün andeow xeyay nipilan, áag meáwan moniün andeow tiünüw acharrayej wüx ombas nej, marrejquiw. ¹¹ Wüx tajawüw nej ajcüwa nipilan leaw alwüx ombasüw nimeech, quiaj taqueijliw micosüw nejw teombas nej, tepajüw, tapiüngüw:

—¡Ique Micual Teat Dios ic! —awüw.

¹² Teat Jesús talic nejw xeyay cos nganaw mandüüm majaraw jane nej.

Teat Jesús tarriüd gajpiüp minipilan nej
(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

¹³ Condom Teat Jesús tamb andüy wüx nop tiüc, tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Quiaj tasaj nejw leaw lamandiüm marriüd mambüw majawüw nej nejíwan quiaj. ¹⁴ Tarriüd gajpiüp (12) monxey maquiüjpüw nej, müch nejw mambüw masajüw nipilan nguineay alndom maw asoetiw nejw. ¹⁵ Tüüch ndoj ombasüw mamongochiw iün andeow nipilan, at matajcüw majneaj leaw alwüx ombasüw nimeech. ¹⁶ Ajcüwa gajpiüp monxey quiaj tajlüyiw: nop Simón aaga tüünd manüt Pedro. ¹⁷ Átan a Jacobo maquiüb michiig nej Juan, micual nejw Zebedeo, leaw Teat Jesús tüüch nejw manütiw Boanerges; aaga

poch quiaj amb apiüng: micual atearriür monteoc. ¹⁸ Aton tajlüyiw tiül aaga gajpiüp: Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo micual Alfeo, Tadeo, at Simón naw tiül noic ajlüw nipilan nasoiquiw Cananista. ¹⁹ At aton talüy tiül a Judas Iscariote, aaga ndoj tayac teowixaw monajiüt Teat Jesús. Ndoj tajmeliw tiül nop iüm.

Apiüngüw ambeol nej nimeech

(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Quiaj canchiütoj alinomb niüng ajlüyiw nejw xeyay nipilan, ngo müjchiw nejw metiw. ²¹ Wüx tanguiayiw acualaats nej Teat Jesús nguineay teamarang, quiaj tambüw majanüw nej, cos lapiürang nej lamichach.

²² At aton wüx tapeayiw quiaj mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, imiünüw Jerusalén, tapiüngüw:

—Aaga Jesús quiaj, alwüx ombas nej minatang nimeech nenüt Beelzebú; aaga nimeech quiaj ambeol nej mataag majneaj leaw alwüx ombas nej nimeech —awüw.

²³ Quiaj tapaj nejw Teat Jesús, tasaj nejw acas poch, pero ngome aleáingan. Tapiüng:

—¿Nguineay alndom a Satanás mawün nejay a Satanás wüx ombas nipilana? ²⁴ Jondot monajiüt tiül noic cambaj majcüyiw nejeyéjan quiaj mbajcamoj, aaga cambaj quiaj ngondom majlüy najneaj, apndrom ombas. ²⁵ At aton sitiül nacularan tiül noic nden majcüyiw nejeyéjan quiaj, apndajrriümoj. ²⁶ Pero sitiül Satanás ajcüy majaw aquiüüb nej, ngo majlüyiw nóiquian, quiaj langondom marangüw nicuajind.

²⁷ Nejingüind ngondom maneed aniüng nop napac naxey sitiül ngome ombas maóel owix, cas tajmel maneed leaw andiüm.

²⁸ Naleaing sasaj icon, meáwan nisoet leaw arangüw nipilan, Teat Dios alndom mawün wüx omeaats. At cuajantanej ngo majneaj poch andeacüw alndom mawün wüx omeaats aton. ²⁹ Pero jangantanej leaw apmandeac ngo majneaj wüx Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, aag ayaj mbich ngondom mawün wüx omeaats nej Teat Dios. Cos aaga nisoet quiaj nómban ngondom maw —aw Teat Jesús.

³⁰ Atquiaj tasaj nejw Teat Jesús cos nejw tapiüngüw alwüx ombas nej nimeech.

Mimüm Teat Jesús y michiig nej tambüw majawüw nej

(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

³¹ Condom tapeayiw quiaj mimüm Teat Jesús maquiüb michiig nej majawüw nej, pero ngome tajmeliw. Quiaj tapiüngüw mamb majpaj. ³² Ajcüwa nipilan alchetemoj quiaj ayeyiw nej tiüt, tasajüw nej:

—Joyaj mimüm aquiüüb michiig teamayambüw ic —ajüw nej.

³³ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—¿Jane ipiüangan xemüm, jane ipiüangan xechiig? —aj nejiw.

³⁴ Quiaj taxaing omal majaw leaw alchetemoj quiaj niüנג ajlüy nej, tapiüנג:

—Icona ijlüyün atnej xemüm, xechiig.
³⁵ Cos jangantanej sitiül arang leaw andiüm Teat Dios, aag ayaj sayaag ajlüy atnej xemüm, xechiig aton —aw.

4

Andeac andüy wüx nop nepiür
(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

¹ Noic nüt Teat Jesús tamelich aquiaach nipilan mbeay nadam yow Galilea. Cos canchiütöj niüנג ajlüy nej xeyay nipilan; áag Teat Jesús tajmel tiül yow, tajtep tiül nop müx chetem. Meáwan nipilan tacüliw wüx iüt mbeay yow. ² Ndoj quiaj tasaj nejiw acas poch ngome aleáingan, tandeac andüy wüx cuajantanej maquiaach nejiw. Tapiüנג:

³ —Inguiayüün leawa sanandeac: Tajlüy nop naxey tamb apiür. ⁴ Wüx teamawiich osaab soex, quiaj tajmiüc tigüy mbeay tiüd. Condom tajngotoj a quiec, tüetiw. ⁵ Altigüy tajmiüc tiül piedra niüנג ngo majlüy xeyay iüt. Tajntsop najen cos ngo majlüy xeyay iüt. ⁶ Wüx tajntsop nüt terraar, quiaj tambel nej. Cos ngo majiür mioxiich nej, quiaj tawaag a nine soex quiaj. ⁷ Altigüy tajmiüc tiül sats. Wüx tajntsop, cos sats najen atangüw, quiaj taxotüw tiüt a nine soex quiaj. Atquiaj taton ngondom meongoj. ⁸ Altigüy tajmiüc tiül najneaj iüt, tatang najneaj, tayac aóng. Tigüy taóng napateay, altigüy tayac wüx quiriw, altigüy tayac wüx xeyay aóng —aj nejiw Teat Jesús.

⁹ Andüüban Teat Jesús tasaj nejiw:
—Netam menguiayüün, mexoman imeajt-san wüx leaw sandeac quiaj —aj nejiw.

Cuane wüx amb apiüנג aaga andeac quiaj

(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

¹⁰ Wüx lango majlüyiw quiaj xeyay nipilan, quiaj leawa tajlüyiw niüנג ajlüy Teat Jesús maquiüjpüw ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tatüniw manguiayiw nej cuane wüx amb apiüנג aaga andeac quiaj.

¹¹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:
—Icona tengual meajndiün mejawan leawa nomb ngo majlüiquicharan, nguineay alndom majmularan tiül minipilan Teat Dios. Pero pálwüx nipilan ngome apmasoiquiw aleáingan. ¹² Atquiaj sarang para majawüwan, manguiayüwan, pero naleaing ngome apmajawüw cuane wüx amb apiüנג. Cos sitiül apmajawüw, alndom mayariw, maw asoetiw nejiw —aj nejiw Teat Jesús.

Cuane wüx amb apiüנג wüx nepiür
(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

¹³ Condom Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Ngo mejawana cuane wüx amb apiüנג leawa sandeac quiaj? ¿Nguineay apmejawan meáwan leawa sanandeaca? —aj nejiw.

¹⁴ Quiaj tapiüנג:

—Aaga nepiür quiaj apiüנג wüx nop nendeac Mipoch Teat Dios. ¹⁵ Ajcüwa osaab soex najmiücüw mbeay tiüd, aag ayaj nipilan leaw asoiquiw wüx Mipoch Teat Dios. Ndoj manguiayiw, andüüban ajngot nimeech mawün wüx omeajtsüw nejiw aaga Mipoch Teat Dios leawa tanguiayiw. ¹⁶ Aton ajlüy nipilan atnej aaga osaab soex leawa tajmiüc tiül piedra. Cos wüxan asoiquiw wüx Mipoch Teat Dios, apac omeajtsüw ayariw. ¹⁷ Naleaing nejiw, cos ajlüyiw atnej aaga soex najntsop tiül piedra, ngo majiür mioxiich nej; áag ngo mafüc. Cos wüx apmajlüy naél, majcüy majaw nejiw nipilan ajcan andüjpiw Mipoch Teat Dios, quiaj machiweaw omeajtsüw. ¹⁸ At aton almajlüy nipilan atnej aaga osaab soex napiürüch tiül sats. Aaga nipilan quiaj anguiayiw Mipoch Teat Dios. ¹⁹ Pero xeyay amb wüx omeajtsüw leaw alndom maxomüw wüx aaga iüt cam. Cos andiümüw majiürüw xeyay tomiün, andiümdüümüwan cuajantanej. Meáwan aag ayaj iüch nejiw ndrom omeajtsüw Mipoch Teat Dios; ngo müüch nejiw marangüw leawa Teat Dios apiüנג. ²⁰ Aton altiül nipilan leaw anguiayiw Mipoch Teat Dios, ayariw mipoch nej, ayacüw wüx omeajtsüw. Nejiw ajlüyiw atnej aaga osaab soex napiürüch tiül najneaj iüt cos teongoj. Tegüy taóng napateay, altegüy tayac wüx quiriw, altegüy tayac wüx xeyay aóng —aw Teat Jesús.

Tandeac andüy wüx ran
(Lc. 8:16-18)

²¹ Condom tandeac alinoic tasaj nejiw:

—Sitiül aljane andiüm marraj tiül iüm jondot apmapal omal noic candil tiül nop xor, tengwüy apmayac tiüt teoleaj mats, ¿nguineay arram tiül iüma? Cos netam mayacüch cawüx, quiaj apmarraj najneaj tiül iüm. ²² Atquiaj sasaj icon, cos meáwan leaw ngo majaraw nganüy, naleaing alinoic nüt apmajaraw nguineay. Ngo majlüy noic nanderac mexotüy nganüy leaw ngome apmajüic alinoic nüt —aj nejiw.

²³ Condom tapiüנג:

—Meáwan icona lamenguiayüün aaga poch cam, nganüy iyacan wüx imeajtsan —aw.

²⁴ Aton tasaj nejiw:

—Iyacan wüx imeajtsan xepoch leawa temenguiayüün, iyariün. Cos sitiül apmeyacan wüx imeajtsan leawa lamenguiayüün, teamteáman apmeajndiün mejawan alquiriw. ²⁵ Cos sitiül aljane apmayar xepoch, nej apmüünd manguiay altegüy.

Pero sitiül ngo mayar xepoch, masey lamanguaiy quiripite apndrom omeaats —aj nejiw.

Andeac andüy wüx nguineay atang a soex

²⁶ Condom Teat Jesús tapiüng:

—Sanasaj icon nguineay arang wüx micambaj nej Teat Dios. Cos ajlüy atnej arang osaab soex lapiürüch. ²⁷ Quiaj aaga nepiür apmaxood mameay, ndoj apmapac. Atquiaj apmamong acas nüt acas ong-wiüts. Aaga osaab soex napiürüch quiaj apmajntsop, masey aaga nepiür quiaj ngondom majaw nguineay teajntsop, nguineay teatang. ²⁸ Cos aaga iüt teamatangüch aaga soex quiaj. Apmawün mbas onic nej, ndoj apmaól, ndoj quiaj apmatang osaab nej. ²⁹ Condom wüx latang, quiaj apmando-juich cos lamatüch a nüt xaijngulam matajtüch —aj nejiw Teat Jesús.

Andeac andüy wüx osaab mostaza
(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)

³⁰ Aton tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Nguineay alndom nasaj icon cuane atnej ajlüy micambaj Teat Dios, ngwüy cuane wüx alndom nandea mejawan? ³¹ Ajlüy atnej noic nine osaab soex nenüt mostaza. Aag ayaj noic osaab soex leawa napiürüch xowüy minine. ³² Ndoj apiürüch, apmajntsop, apmarang noic najal oleaj soex, alwüx ajal oleaj tiül meáwan soex. Apmayac nadam mipüüig nej niüng quiec alndom marangüw ombiümüw nejiw maxojtüw —aj nejiw.

Nguineay taquiaach Teat Jesús
(Mt. 13:34-35)

³³ Atquiaj taquiaach nejiw Teat Jesús wüx Mipoch Teat Dios, ngome aleáingan, leaw tayaag alndom manguaiyiw. ³⁴ Ngo maquiaach nicuajind aleáingan manguaiyiw nipilan. Wüx laawüw quiaj nipilan, quiaj tasaj minipilan nej cuane wüx tandeac.

Teat Jesús talomboch iünd, at omalyow
(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)

³⁵ Aaga nüt quiaj wüx langwiüts, quiaj tasaj minipilan nej:

—Tabaats andüyüts necamb aaga nadam yow cam —aj nejiw.

³⁶ Tacueatiwan quiaj meáwan nipilan. Quiaj tambüw nejiwan quiaj maquiüjpüw Teat Jesús amb tiül aaga müx alchetem tiül. Aton tambüw alacas müx maquiüjpüw nejiw. ³⁷ Wüx aleambüw tiül najal, quiaj taw noic napac iünd, tayac nadamdám omal yow anmachaachaach tiül müx, tengual chipiow a müx. ³⁸ Teat Jesús al wil müx almameay, ayac aliig omal. Quiaj tapacüjchiw tiül ameay, tasajüw:

—¡Teat! ¿Neol ngo mejaw, laliüc tsoy-omoots tiüt? ¡Apmandeowaats! —ajüw.

³⁹ Quiaj witiüt Teat Jesús, tasaj a iünd lombom, at a yow majlüyan. Quiaj lombot a iünd, at a yow tajlüyan.

⁴⁰ Condom tasaj nejiw:

—¿Neol termbolana, neol ngome teyacan imeajtsan wüx leawa xique alndom naranga? —aj nejiw.

⁴¹ Mbayatoj xeyay, tesajayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuaane nej aaga naxey cama? ¿Nguineay alndom mayar nej andeac a iünd at a yow? —awüw.

5

Nop naxey alwüx ombas nej nimeech
(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

¹ Condom Teat Jesús maquiüüb minipilan nej tapeayiw necamb aaga nadam yow quiaj, tiül miütüw monaw Gadara.

² Almwüw tiüt imiünüw tiül müx, quiaj tapeay niüng ajlüy Teat Jesús nop naxey imiün tiül niüng amiüraad mondeow, alwüx ombas nej nimeech, üüch nej mechach

³ Aaga naxey quiaj acül tiül niüng amiüraad mondeow. Nejingüind ngondom maól nej, masey naag galen. ⁴ Cos mbójan maoliw owix nej oleaj nej naag galen. Nej ngo mapiüng wüx, andooigndooig miün, nómban acolot. Nejingüind ngondom masap nej.

⁵ Aaga naxey quiaj, nüt ongwüüts apaj tiül tiüc, at niüng amiüraad mondeow. Aton achiüt ombas nej naag piedra. ⁶ Alücan miünquiaj tajaw Teat Jesús, tecuiür tamb mangoch, taquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús. ⁷ Quiaj tendea napac, tapiüng:

—¿Cuane indiüm merang wüx ximbas Teat Jesús? Ique Micual Teat Dios najlüy tiül cielo. Satün icueaj wüx minüt Teat Dios, nde merang wüx ximbas nicuajind ngo majneaj —aw.

⁸ Atquiaj tapiüng cos Teat Jesús lamasaj nej:

—¡Ique nimeech, sasaj ic, iriow wüx ombas a naxey cam, icueat! —aw.

⁹ Ndoj Teat Jesús tatün manguaiy:

—¿Cuane minüt? —aj.

Quiaj tapiüng:

—Legión xenüt cos sajlüyün xeyay —aw.

¹⁰ Quiaj tatün xeyay ocueaj Teat Jesús nde mawün nejiw tiül aaga iüt quiaj. ¹¹ Tajlüy quiaj wüx nop tiüc noic ajlüy xeyay sow, teaüetiw. ¹² Ajcüwa nimeech tatüniw ocueaj Teat Jesús, tapiüngüw:

—¡Ich xicon namban najmeliün tiül ajcüwa sow quiün —awüw.

¹³ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw mambüw. Tacueatiw a naxey quiaj, tajmeliw tiül sow. Ajcüwa sow ajlüyiw xeyay, atüch ijquaiw mil, tecuiürrüw ambüw wüx tiüc tajchiquaiw tiüt tajmiücüw tiül aaga nadam

yow quiaj, tsoyotoj tiüt, tandeowüw tiül yow.

¹⁴ Condom ajcüwa monjiür sow quiaj, tambüw acuiürüw masajüw nipilan tiül cambaj, tiül rüñch aton. Quiaj tambüw nipilan majawüw cuane najlüy.

¹⁵ Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tajawüw aaga naxey tajlüy wüx ombas nej xeyay nimeech alchetem quiaj, lama-sooj apix nej, lamajiür mifis nej. Mbayatoj xeyay majawüw. ¹⁶ Condom nipilan leawa tajawüw aag ayaj, tapots mapiüngüw nguineay tawüw nimeech wüx ombas aaga naxey quiaj, nguineay tandeowüw tiül yow meáwan sow. ¹⁷ Ndoj tapots masajüw Teat Jesús maw tiül miüütüw nejüw.

¹⁸ Teat Jesús almatjep tiül müx, laámb apmaw quiaj, quiaj aaga naxey tajlüy wüx ombas nej nimeech tatün ocueaj xeyay sitiül alndom maquiiüb nej mamb. ¹⁹ Pero Teat Jesús tasaj nej:

—Quiür ijtsor teat, isaj icualaats nguineay tejneaj. Isajüw meáwan aaga najneaj leaw Teat Dios lamarang wüx imbas, nguineay tajüür ic lasta —aj.

²⁰ Quiaj tamb a naxey mandeac, masaj nipilan tiül meáwan cambaj tiül Decápolis. Tasaj nejüw nguineay tataag nej majneaj Teat Jesús. Meáwan nipilan mbayatoj manguaiyiw.

Micual Jairo, at aaga najtaj nerreeg apix Teat Jesús

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

²¹ Condom Teat Jesús tandilil alinomb maquiiüb minipilan nej, ambüw tiül müx, andüyiw necamb aaga nadam yow quiaj. Almapeayiw necamb, quiajan tacül Teat Jesús mbeay yow, cos tapeayiw niüng ajlüy nej xeyay nipilan. ²² Condom tapeay quiaj nop naxey nenüt Jairo, nop natang nena-jiüt tiül a sinagoga; wüx tajaw Teat Jesús, quiaj taquieel micos nej tiüt. ²³ Tatün xeyay, tapiüng:

—Teat, xecual nüx laxeyay iün andeow, laliüc mandeow. Mac Teat, tabar meyac iwix wüx ombas nej para majneaj —aw.

²⁴ Quiaj Teat Jesús tamb maquiiüb nej. Xeyay nipilan tandüjpiw, lacharrayej wüx ombas nej. ²⁵ Tiül a nipilan quiaj tajlüy nop najtaj lamajiür gajpic (12) neat iün andeow, atsambich nej miquiej nej. ²⁶ Lamamongoch xeyay wüx aaga monandeow quiaj. Masey lamong teombas xeyay mondüy, lamandrooch meáwan leaw ajiür, pero ngo mambeol nej nicuajind, teaxeyay marang nej. ²⁷ Aaga najtaj quiaj wüx tanguaiy nguineay andeacüw wüx Teat Jesús, quiaj tamb matüch, amb wanopech Teat Jesús tarreeg apix nej. ²⁸ Atquiaj tarang, cos lamapiüng tiül omeaats nej: “Sitiül narreeg masey apix nej, quiaj

sanajneaj”. ²⁹ Andüüban tayaag lajneaj, nómban lamong a monandeow quiaj. ³⁰ Teat Jesús tayaag nej lamataag majneaj aljane, quiaj wantsat majaw tiül nipilan, tatün manguaiy:

—¿Jane tarreeg sapixe? —aw.

³¹ Quiaj minipilan nej tasajüw nej:

—¿Neol ngo mejaw Teat, xeyay nipilan teamatechtechiw ic? Neol tepiüng: “¿Jane tarreeg xic?” —ajüw.

³² Teat Jesús tajamb tiül nipilan majaw jane tarreeg nej. ³³ Aaga najtaj mbayat cos tajaw teamayamb nej, tambeapmbeap nej. Pero cos tayaag lajneaj, quiaj tamb maquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús, tasaj nguineay tarang nej. ³⁴ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xecual, lerneaj cos teyac imeaats wüx xic. Nganüy quiür, ich mapac imeaats, lerneaj nómban —aj nej.

³⁵ Teat Jesús tengualeámban andeac aweaag a najtaj, quiaj tapeayiw masajüw a Jairo, aaga nenajiüt tiül sinagoga, tapiüngüw:

—Teat, micual landeow, icueat mesajsaj aaga Teat Naxey quiaj —ajüw.

³⁶ Naleaing Teat Jesús, masey tanguaiy andeacüw ajcüwa monxey quiaj, nej tasaj aaga nenajiüt:

—Nde mbayamear teat, iyac imeaats wüx xique —aj.

³⁷ Ndoj ngome tüüch mambüw maquiiüb nejüw meáwan minipilan nej, áagan a Pedro maquiiüb Jacobo, at a Juan michiig Jacobo taquiiüb mamb. ³⁸ Wüx tapeayiw aniuong aaga nenajiüt tiül sinagoga, Teat Jesús tajaw alquiaj xeyay nipilan teajiüntsüw napac, y altiül teapajüw. ³⁹ Wüx tajmel tiül iüm, quiaj tasaj nejüw:

—¿Neol tapots ijiüntsana? Aaga nüx cam ngome landeow, almameay —aj nejüw Teat Jesús.

⁴⁰ Quiaj titsojow nej, cos ajawüw naleaing landeow a nüx quiaj. Condom Teat Jesús tawün nejüw tiül iüm, taquiiüb áagan miteat nej mimüm nej a nüx, at leaw almaquiiüjpüw nej. Tajmeliw matüchiw niüng ajlüy a nüx. ⁴¹ Quiaj Teat Jesús tasap owix a nüx, tasaj wüx ombeayiw nejüw:

—Talita cumi —aj. Aag ayaj amb apiüng: Xecual sasaj ic, witiür.

⁴² Quiaj witiüt a nüx, tajüy. Meáwan nipilan xeyay mbayatoj majawüw. Aaga nüx quiaj lamajiür gajpic (12) mineat nej. ⁴³ Condom Teat Jesús tasaj nejüw nde mandeacüw manguaiyaran leawa tarang. Tasaj nejüw aton mayambüw üet a nüx quiaj.

6

Teat Jesús ngo mandüüram tiül Nazaret
(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

¹ Condom Teat Jesús taw quiaj, tandilil alinomb andüy tiül miüt nej, minipilan nej aton tandüjpiw nej. ² Wüx tatüch a nüt axoodaran, quiaj tapots aquiaach tiül a sinagoga. Xeyay nipilan wüx tanguyaiw andeac nej mbayatoj. Tapiüngüw:

—¿Nguiaane tequiajchay aaga naxey quiaja? ¿Nguineay tendüye? ¿Nguineay ndot ombas marang cuajantanej ateócan? ³ ¿Neol ngome nop icoots aaga naxey quiaja? ¿Ngome nej nerang xiül, micual nej María? Aton alningüy tiül micambajaats acüliw michiig nej Jacobo, José, Judas, Simón, at michiig monüx nej aton aliw ningüy —awüw.

Taton ngome tandiümüw mayariw andeac nej. ⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Xique samongoch atnej amongoch nop nendeac andeac Teat Dios cos ayarich andeac nej nguiajantanej, áagan tiül miüt nej ngo mandüiram. Átan acualaats nej, micoj nej, michiig nej, ngo mayariw nej andeac —aj nejiw.

⁵ Tiül a cambaj quiaj ngome tarang nadam ateócan. Áagan acas moniün andeow tataag majneaj, tayac owix wüx nejiw. ⁶ Nej ayaag xeyay ngo majneaj cos ngo mayariw nej andeac. Ndoj taw quiaj, tamb andüy tiül namix nine cambaj quiajan, maquiaach.

Teat Jesús tüüch mambüw mandeacüw wüx nej

(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

⁷ Condom quiaj tapaj miünw niüng ajlüy nej ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej. Quiaj tapots masaj nejiw mambüw ijüpüw. Aton tüüch nejiw ndoj ombasüw matajüw majneaj nipilan alwüx ombasüw nimeech. ⁸ At aton tasaj nejiw nde majoyiw nicuajind tiül tiüü. Alndom majoyiw áagan notsnots angotoj, mambeol nejiw. Ngondom majoyiw nchiüts, pemb, nüeteran; aton tomiün ngondom majoyiw. ⁹ Netam masoijquiw napüic, pero ngondom majoyiw ijquaiw najal camix. ¹⁰ Aton tasaj nejiw:

—Wüx apmepeayiün tiül noic cambaj, apmexojtan quiaj tüülan noic nden. Nde membriülüjchiün niüng ixojtan. Apmeriowan quiaj wüx apmeamban tiül alinoic cambaj. ¹¹ Sitiül noic cambaj ngo mangochiw icon, ngo mandüimüw manguyaiw indeacan, icueatiün, iriowan quiaj. Wüx apmeriowan quiaj, itajtan minajndot ileajiün majüic nejiw ngo majneaj arangüw cos ngo müjchiw icon mendeacan quiaj xepoch. Naleaing sasaj icon, alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, nejiw xeyay ngo majneaj apmamongochiw cos ngo mandüimüw manguyaiw indeacan. Alwüx apmamongochiw, ngo matnej leaw apmamongochiw nipilan tandeowüw

nomb, ajcüwa monaw tiül cambaj Sodoma maquiiüb Gomorra —aj nejiw Teat Jesús.

¹² Quiaj tawüw ajcüwa gajpiüp minipilan nej, tambüw masajüw nipilan leaam omeajtsüw wüx aaga ngo majneaj teamarangüw, macueatiw.

¹³ At aton wüx minüt Teat Jesús tatajcüw majneaj nipilan alwüx ombasüw nimeech, üüch nejiw michachiw. At tajendiw aceite wüx omal moniün andeow, quiaj tajneajiw.

Tambiyaw a Juan Bautista
(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

¹⁴ Condom aaga rey Herodes tanguyaiw nguineay teamarang Teat Jesús, cos meáwan nipilan teamandeacüw wüx nej. Quiaj Herodes tapiüng:

—¿Ngwüy naleaingue, Juan, aaga neech yow nipilan lapac tiül mondeowa? ¿Pares ndot ombas marang xeyay cuajantanej ateócan aaga naxey quiaja? —aw.

¹⁵ Altiül tapiüngüw:

—Ngwüy, aag ayaj mixejchiüts Elías, awüw. Altiül tapiüngüw: Aag ayaj alinop nendeac andeac Teat Dios tajlüy tanomb —awüw.

¹⁶ Pero wüx Herodes tanguyaiw aaga andeacüw quiaj, tapiüng:

—Ngwüy, aag ayaj sapiüng Juan, aaga tüjchiüs mamb ndojquium onic nej, nganüy lapac tiül mondeow —aw a Herodes.

¹⁷ Atquiaj tapiüng Herodes cos alwüx omeaats leawa tarang, cos nej tüüch mamb ndeaaam a Juan, majmel tiül manchiüc, naoelich naag galen. Aag ayaj tarang Herodes cos atquiaj tandiüm minajtaj nej nenüt Herodías. Aaga Herodías quiaj mintaj Felipe, michiig Herodes, nganüy Herodes lamaquiiüb. ¹⁸ Cos Juan wüx aliün mapac tasaj Herodes:

—Ngo majneaj mequiiüb mintaj michiig —aj.

¹⁹ Quiaj Herodías xeyay tajcüy majaw a Juan. Tandiüm mambiy; pero ngome taxom nguineay marang. ²⁰ Cos Herodes lamajaw Juan arang leaw andiüm Teat Dios, aton andeac leaw naleaing, pares tembol mandüy, ngo müüch a Herodías marang ngo majneaj wüx ombas a Juan. Herodes masey ngo maxom omeaats wüx leaw tandeac a Juan, nej xeyay tandiüm manguyaiw. ²¹ Noic nüt wüx Herodes tarang noic nangos nüt ajcan lamatüch alinoic mineat nej, quiaj aaga najtaj Herodías taxom nguineay marang. Cos Herodes tapaj meáwan monajiüt, at nipilan monjiür tomiün tiül aaga iüt Galilea, marang noic nadam nangos nüt. ²² Quiaj tamb nop nux, micual aaga najtaj Herodías, tajmel niüng ajlüy monet mejiüng. Herodes y leaw aliw quiaj tandiümüw majawüw ajüüng a nux quiaj. Condom a rey Herodes tasaj a nux:

—Itün xicueaj leaw indiüm, xique sanüüch ic —aj.

²³ Nej tapaj minüt dios mapiüng naleaing apmüüch, ngo mawaiich, tapiüng:

—Cuajantanej apmetün, xique sanüüch ic, masey pinawan leaw alnajiür —aw a Herodes.

²⁴ Quiaj taw a nüx, tamb matün manguiay mimüm nej. Tasaj:

—Müm, ¿cuane indiüm mejaw natüna? —aj.

Quiaj mimüm nej tapiüng:

—Itün omal aaga Juan, áag neech yow nipilan —aj.

²⁵ Andilílan tiüt a nüx, tamb andüy niüng ajlüy Herodes, tapiüng:

—Teat, sandiüm nganüy nganüy meaach xic omal aaga Juan amb tiül noic polat —aj.

²⁶ Quiaj Herodes tamix omeaats xeyay; pero cos nej lamapaj minüt dios, aton tandeac manguiayiw nipilan. Nganüy netam marang, müüch leaw atün a nüx quiaj. ²⁷ Najénan tüüch mamb nop soldado, tasaj mandoog onic a Juan majamiün omal. ²⁸ Quiaj tamb a soldado majaw tiül manchiü mandooig onic a Juan. Condom tajoy omal a Juan amb tiül noic polat, tüüch a nüx. Quiaj a nüx tamb müüch mimüm nej.

²⁹ Wüx minipilan Juan tanguaiyiw nej landeow, quiaj tambüw maxainguiw, tajoyiw mamiütüw. Atquiaj tarang Herodes wüx tambiy aaga Juan.

Teat Jesús tüüch üetiw acoquiaw mil monxey

(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

³⁰ Condom wüx tapeayiw ajcüwa gajpiüp (12) monamb ijpüwpüw, tapots masajüw Teat Jesús nguineay tarangüw, nguineay taquiajchiw nipilan. ³¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nganüy macaron, tabaats maxojtaats quiripite niüng ngo majlüy nipilan —aj nejiw.

Cos xeyay nipilan tengual apeayiw quiaj niüng ajlüy nej, pálwüx teawüw. Ngo müjchiw nejiw matüch metiw. ³² Ndoj quiaj tajtepiw tiül nop müx, tambüw nejíwan quiaj, andüyiw niüng ngo majlüy nipilan.

³³ Pero xeyay nipilan tajawüw nejiw ambüw, aton tajawüw jane nejiw; quiaj tambüw acuiürüw imiünüw tiül micambajüw nejiw. Ombas mapeayiw quiaj, teoj mapeay Teat Jesús. ³⁴ Wüx Teat Jesús taw tiüt imiün tiül müx maquiüüb minipilan nej, tajaw xeyay nipilan teamacüliw nej. Quiaj tajmiüch omal omeaats, cos tajaw ajlüyiw atnej tigüy najcueat sap, ngo majlüy wüx nejiür nejiw. Quiaj tapots maquiaach nejiw xeyay cuajantanej. ³⁵ Wüx langwiiüts laliüc majmel nüt, quiaj minipilan nej tambüw masajüw nej:

—Teat, langwiiüts ¿nguineay apmarangaats? Cos nejinguid ngo macül ningüy. ³⁶ Isajüw mambüw tiül cambaj y tiül rüñch mangalüw üetiw, cos ngo majiürüw üetiw nejiw —ajüw nej.

³⁷ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona iyamban üetiw —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—¿Teat, nguineaye? ¿Ngwüy sanamban nangalan ijquaw acoic miow (200) denario pan müjchiüts müetiwe? —awüw.

³⁸ Teat Jesús tasaj nejiw:

—Quiüran ijawan cas pan ijiüran ningüy —aj nejiw.

Wüx tajawüw cas pan ajlüy, quiaj tasajüw nej:

—Ajlüy acoquiaw pan alijpüw cüet —ajüw.

³⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw masajüw nipilan chetemoj noicnoic ajlüy tiül nine nateaic soex. ⁴⁰ Quiaj chetetoj; al tiül atüch coic miow (100), al tiül ic miow gajpowüw (50) noicnoic ajlüy. ⁴¹ Condom Teat Jesús taxaing aaga acoquiaw pan al ijpüw cüet. Taxaing omal majaw cawüx, tüüch gracias Teat Dios. Condom wüx tambaag aaga pan texeyay. Quiaj tüüch minipilan nej majineaw müjchiw meáwan nipilan. At aaga ijpüw cüet aton tambaag müüch nejiw majineaw. ⁴² Condom tatüch müetiwi meáwan nipilan paxiünüy üetiw. ⁴³ Wüx landoj, quiaj taxainguiw leawa minaw a pan, at a cüet, chipiüt gajpiüp (12) nchep. ⁴⁴ Ajcüwa tetiw quiaj atüch acoquiaw mil monxey.

Teat Jesús tajüy teomal yow

(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

⁴⁵ Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej majtepiw tiül müx mamongoj andüyiw necamb a nadam yow quiaj. Tasaj nejiw mambüw ombas nejiw mandüyiw tiül cambaj Bet-saida. Cos nej apmacül quiaj leawa ümb majtsor nipilan, quiaj apmaw quiaj. ⁴⁶ Wüx laümb majtsor nipilan, quiaj tamb andüy wüx nop tiüc mataag orar, mandeac aweaag Teat Dios. ⁴⁷ Wüx lapojniow, aaga müx namb amatüch pinawan aaga nadam yow quiaj, nganüy Teat Jesús néjan quiaj aliün wüx iüt. ⁴⁸ Nej tajaw laümb apacüw majombüw a yow majüyichaw a müx, cos angochiw a iünd. Wüx landüy wüx ar-rav, quiaj Teat Jesús tamb matüch nejiw, ajüy amb teomal yow. Tarang atnej apmamóngan. ⁴⁹ Wüx tajawüw nop najüy amb teomal yow, quiaj tepajüy:

—¡Aag ayaj nembolooch! —awüw.

⁵⁰ Meáwan nejiw tajawüw, xeyay mbyatoy. Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Nde mbyameron, ich mapac imeajtsan cos xique, ngome aljane —aj nejiw.

⁵¹ Condom tajtep tiül müx maquiüüb nejiw; quiaj lomboy a iünd. Mbyatoy majawüw, ndoj tapac omeajtsüw ⁵² Nejiw

nganaw majawüw guineay tarang wüx tüüch mexeyay a pan, aliün mapac omalüw.

Teat Jesús tüüch majneaj moniün andeow tüü Genesaret

(Mt. 14:34-36)

⁵³ Tapeayiw necamb a yow tüü iüt Genesaret. Quiaj tawüw tüüt, taoeliw mimüxiw nejiw mbeay yow. ⁵⁴ Wüxan tajtepiw wüx iüt, quiaj nipilan tajawüw nejay Teat Jesús napeay. ⁵⁵ Condom quiaj tambüw acuiürrüw masajüw meáwan nipilan tüü aaga iüt quiaj. Quiaj tapots apeayiw nipilan maquiüjpüw miün moniün andeow amb wüx mats, andüy niüng tanguyaiw alquiaj Teat Jesús. ⁵⁶ Nguijantanej leaw niüng tamb, masey tüü cambaj, masey tüü rünch, tacüliw nej xeyay nipilan. Tayacüw ajcüwa moniün andeow mbeay plas pinawan cambaj, at tüü tüüd aton. Tatüniw xeyay ocueaj Teat Jesús sitiül alndom ajcüwa moniün andeow masambüw nej masey apix nej. Meáwan leaw tasambüw nej tajneajiw nómban.

7

Leaw üüch majiür nisoet nipilan

(Mt. 15:1-20)

¹ Noic nüt acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús, maquiüjpüw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, napeayiw imiünwüw Jerusalén. ² Quiaj tajawüw altiül minipilan Teat Jesús teaüetiw; pero ngo marangüw atnej ajlüyay marangüw meáwan nipilan judío wüx ajantsüw owixaw. Áag tandeacndeacüw ngo majneaj wüx ombasüw nejiw. ³ (Cos ajcüwa fariseos at meáwan judíos ajlüyayej wüx marangüw atnej arangüw mixejchiw nejiw, cos ngo metiw sitiül ngo majantsüw owixaw nejiw xeyay atnej apiüngüw netam. ⁴ Wüx nejiw apeayiw ajüyiw tüü plas angalayej, ngondom müetiw nicuajind sitiül ngo majantsüw owixaw atnej apiüngüw netam marangüw. Aton ajüürüw palpälwüx arangüw wüx ajantsüw inganeowayej, xar iüt, xar manchiüc, at mimatsüw nejiw aton.) ⁵ Quiaj ajcüwa fariseos at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, tatüniw manguyaiw Teat Jesús. Tasajüw:

—¿Neol minipilan ngo mandüjpiw leaw tarangüw mixejchiütsa? ¿Neol ngo majantsüw owixaw wüx üetiw atnej ajlüyay marangaatsa? —ajüw.

⁶ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona monwaich, iwüyayon wüx iran-gan najneaj, naleaing tarang Isaías tüü minawig nej aaga poch niüng Teat Dios tapiüng:

Ajcüwa nipilan quiaj apiüngüwan ayariw sandeac, ngame con omeajtsüw, ombeayiw.

⁷ Ngo membeat marangüw atnej arangüw xic casa,

cos meáwan leaw aquiajchiw, aag ayaj mipochüwan nejiw.

⁸ Pero icona landroj imeajtsan leaw Teat Dios apiüng netam merangan, cos tenguial ipacan wüx leaw ngo metam, leaw mixejchiün tarangüw. Atnej wüx ijantsan ajcüwa xar, tas, at teamendüjpiün cuajantanej leawa tayacüw mixejchiün, aj nejiw Teat Jesús.

⁹ Tasaj nejiw aton:

—Icona tewüniün ningüiün meáwan leawa tasaj icon Teat Dios merangan, cas tendüjpiün opech leawa tayacüw mixejchiün. ¹⁰ Teat Moisés tarang tüü minawig nej, tapiüng: “Iyar andeacüw miteat, mimüm, indüümüw”, aw. Aton tapiüng: “Jane apmapaiich mandeac ngo majneaj wüx ombas miteat nej, mimüm nej, ich mambiyaran”, aw a Moisés. ¹¹ Pero icona xeyay ngo majneaj irangan, cos ipiüangan aljane alndom masaj miteat nej, mimüm nej, mapiüng: “Leawa alnajiür langondom nüüch icon, cos aag ayaj Corbán”. (Amb apiüng meáwan leaw ajüür lamüüch Teat Dios.) ¹² Wüx apmapiüng aag ayaj, quiaj lango metam mambeol miteat nej mimüm nej cos icona iquiajchiün ombeay. ¹³ Wüx irangan aag ayaj, quiaj temewüniün ningüiün Mipoch Teat Dios, teyacan ingow leawa tayacüw mixejchiün marangüch. Ajlüy xeyay cuajantanej atnej aag ayaj leaw icona teyacan marangüch —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁴ Quiaj Teat Jesús tapaj nipilan alinomb masaj:

—Inguyaiyün, iyacan wüx imeajtsan leaw sanasaj icon. ¹⁵ Cuajantanej leaw alndom müeteran, manganeowaran ngo müüch nop majiür nisoet; pero leawa alwüx omeaats mandeac mbich alndom mayac nej asoet. ¹⁶ Jane andiüm manguiay, ich manguiay mayac wüx omeaats —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁷ Condom wüx Teat Jesús taw niüng ajlüy meáwan nipilan, quiaj tajmel tüü iüm. Ndoj minipilan nej quiaj tapots matüniw manguyaiw nej, tasajüw:

—¿Cuane wüx tendeac aaga les ndot mendeac quiaja? —ajüw nej.

¹⁸ Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol, ata icona aton ngo mejawan leawa tandeacas? ¿Neol ngo mejawana, meáwan leaw alndom müeteran ngo müüch majiür nisoet nipilan? ¹⁹ Cos müeteran andüyan teomeaatsaran apmamb, ndoj apmaw. Aaga müeteran quiaj ngo müüch majiür nisoet nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

Nej tandeac wüx aag ayaj majüiquich meáwan cuajantanej müeteran alndom müeteran, ngame nisoet. ²⁰ Aton tapiüng:

—Leawa nop apmandeac wüx omeaats, mbich aag ayaj alndom müüch nej majiür nisoet. ²¹ Cos imiün wüx omeaatsaran aw leaw ngo majneaj arangüch. Aag altiül nipilan ajiürüw minajtajüw nejiw, minaxeyiw nejiw, at altiül monench ajiüyw maquiüjpüw monüx, átan monüx maquiüjpüw monench, at monbiy nipilan aton. ²² At ajiüy moneed, ajiüy reech, ajiüy monrang xeyay ngo majneaj, at monwaiich, ajiüy monjüjyü, ajiüy mondiüm ocueaj alinop. Aton ajiüy monpaiich, monrangrangü, ajiüy nerangrang michach. ²³ Meáwan aaga ngo majneaj arangüch quiaj, imiün tiül omeaatsaran. Aag ayaj mbich üüch majiüraran nisoet —aw Teat Jesús.

Nop najtaj ngome micual iüt tayar andeac Teat Jesús

(Mt. 15:21-28)

²⁴ Condom Teat Jesús taw quiaj tamb andüy niüng ajiüy cambaj Tiro y Sidón. Tandüy tiül noic naniüngaran, maxood quiaj, cos nej ngo mandüüm majawüw nej nipilan. Pero naleaing ngondom mexotüy. ²⁵ Nop najtaj najénan tanguiy Teat Jesús lapeay quiaj. Aaga najtaj quiaj ajiür nop micual nej nüx, alwüx ombas nej nimeech, üüch nej michach. Quiaj tamb maquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús. ²⁶ Aaga najtaj quiaj ngome micual iüt Israel, nej nop sirofeniciana. Nej tatün xeyay ocueaj Teat Jesús mamb mawün nimeech wüx ombas micual nej. ²⁷ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Icül, cos ombas netam metiw nacualaran, cos ngo majneaj majnot üetiw nejiw majlos müjndiw a namix nine pet müetiw —aj nej.

²⁸ Aaga najtaj tasaj nej:

—Teat, naleaing aag ipiüng quiaj, masey ombas apmetiw a nacualaran, pero aton nine pet alndom mamilmil leawa najmiüc tiüt minaw üet nacualaran —aj nej.

²⁹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xecual, najneajy indeac quiaj. Nganüy quiür ijaw micual, cos lanüüch majneaj, lamacueat nej nimeech —aj nej.

³⁰ Naleaing tasoic, cos wüx tapeay aniüng nej, quiaj tajaw micual nej alpiüüm wüx mats, lajneaj, lamacueat nej nimeech.

Teat Jesús tüüch majneaj nop nelaag, nejew

³¹ Condom Teat Jesús taw quiaj tiül miüt monaw Tiro, tamong amb tiül Sidón, at tamong amb tiül miüt Decápolis, tatüch mbeay aaga nadam yow Galilea. ³² Taquiiübaran mamb quiaj majaw nej Teat Jesús nop naxey nelaag, aton ngondom mendeac. Quiaj tatüniw ocueaj Teat Jesús sitiül alndom mayac owix wüx aaga naxey quiaj müüch majneaj. ³³ Quiaj Teat Jesús tawün ninguiün quiriw aaga naxey quiaj

nejeweáagan quiaj. Condom Teat Jesús taxec micual owix nej teolaag a naxey quiaj, ndoj tateonts onts ombeay nej cas tarreeg oniw a naxey quiaj. ³⁴ Condom quiaj taxaing omal majaw andüy cawüx, tawün miünd nej, tapiüng:

—¡Efata! —aw. Aaga poch quiaj amb apiüng: ¡Lejquiar!

³⁵ Quiaj lejquiat olaag a naxey y oniw nej taley, lajneaj. Quiaj tajneaj mendeac. ³⁶ Ndoj tasaj nejiw Teat Jesús nde masajüw nejinguind. Pero masey atquiaj tasoiquiw, nejiw xeyay tandeacndeacüw wüx. ³⁷ Mbayajow wüx, xeyay tapac omeajtsüw majawüw leaw Teat Jesús tarang, tapiüngüw:

—Nej arang cuajantanej najneaj, cos üüch manguiy nelaag nipilan, at üüch mendeac jane ngondom mendeac —awüw.

8

Teat Jesús tüüch üetiw apiquiw mil nipilan (Mt. 15:32-39)

¹ Tiül aaga nüt quiaj, canchiütoj xeyay nipilan niüng ajiüy nej. Wüx tind üetiw ngo majiürüw cuane apmüetiw. Quiaj Teat Jesús tapaj minipilan nej, tasaj:

² —Sajiürüw lasta ajcüwa nipilan quiaj, cos lamajiür er nüt ajiüyw ningüy maquiüjpaats, lango majiürüw üetiw. ³ Sitiül sanasajüw majtsoriw wüxan nghanaw metiw, ngondom maiücüw, apmajmiücüw tiül tiüüd cos altiül imiünüw miünquiaj —aj nejiw Teat Jesús.

⁴ Quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—¿Nguineay alndom maxoram cuane apmüetiw ningüy tiül a wajchiüc cam? Cos ngo macüleran ningüy —ajüw.

⁵ Quiaj Teat Jesús tatün manguiy nejiw:

—¿Cas pan aliün mejjürana? —aj nejiw.

Nejiw tapiüngüw:

—Aliünan ayaíw pan —awüw.

⁶ Quiaj tasaj ajcüwa nipilan chetemoj tiüt, taxaing aaga ayaíw pan quiaj. Tüüch gracias Teat Dios, cas tambaag a pan, tüüch minipilan nej majineaw. ⁷ At aliün majiürüw acas nine cüet aton. Quiaj Teat Jesús tüüch gracias Teat Dios alinomb. Condom tüüch nejiw majineaw. ⁸ Meáwan nipilan tetiw paxiün. Wüx landoj üetiw, quiaj taxainguiw chipiüt ayaíw nchep minaw üetiw. ⁹ Ajcüwa monet quiaj tatüch maseyme apiquiw mil nipilan. Wüx landoj üetiw, quiaj Teat Jesús tüüch nejiw majtsoriw. ¹⁰ Condom nej tajtep tiül müx maquiüb minipilan nej. Tambüw andüyw tiül iüt Dalmanuta.

Fariseos atüniw nadam ateócan (Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

¹¹ Wüx tapeayiw quiaj, altiül fariseos tambüw majawüw nej, tasajsajüw cuajantanej, majawüw cuane apmapiüng. Tasajüw:

—Irang noic nadam ateócan najawan, quiaj alndom napiüangan naleaing Teat Dios najlüy tiül cielo teamambeol ic —ajüw.

¹² Quiaj Teat Jesús tamix omeaats, tawün miüünd nej, tapiüng:

—¿Cuane nerang icon? ¿Neol tendiüman mejawan nadam ateócan? Naleaing sasaj icon ngome sanarang nicuajind ateócan mejawan —aw Teat Jesús.

¹³ Condom quiaj taw niüng ajlüyiw a nipilan quiaj maquiüüb minipilan nej, tajtepiw tiül müx, tambüw tandüyiw necamb a nadam yow.

Leaw aquiajchiw fariseos

(Mt. 16:5-12)

¹⁴ Minipilan nej ngo leaam omeajtsüw majoyiw üetiw nejüw, áagan noic pan tajüürüw tiül müx. ¹⁵ Quiaj tasaj nejüw Teat Jesús:

—Inguiayiün sanasaj icon. Netam mejawan wüx leaw irangan. Nde meyariün andeacüw Fariseos, at andeac Herodes. Cos aag ayaj arang atnej arang lewadura —aj nejüw.

¹⁶ Quiaj minipilan nej tandeacüw nejeýéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Neol tandeac atquiaja? ¿Ngwüy ajcan ngo majamiünaats pana? —awüw.

¹⁷ Teat Jesús tajaw cuane teamandeacüw. Quiaj tasaj nejüw:

—¿Neol tapots indeacndeacan wüx pana? ¿Neol nganaw mejawana, meyacan wüx imeajtsana? ¿Aliün palam imalana? ¹⁸ ¿Neol ngome tejawan con inüüjcan? ¿Neol ngome tenguayiün con ilajcan? ¿Neol ngo leaam imeajtsan? ¹⁹ Jow, wüx tajineas acoquiaw pan müetiw acoquiaw mil monxey, jow leaw tenaw, ¿cas nchep techipichana? —aj nejüw Teat Jesús.

Quiaj tapiüngüw:

—Gajpiüp (12) nchep —awüw.

²⁰ Condom tandüy wüx matün manguiaj, tapiüng:

—Jow wüx tajineas ayaíw pan müetiw apiquiw mil nipilan, leawa tenaw, ¿cas nchep texaingüüna? —aj nejüw Teat Jesús.

Quiaj tapiüngüw:

—Ayaíw nchep —awüw.

²¹ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—¿Neol nganaw mejawana jane xic? —aw.

Teat Jesús tüüch ram oniüüg nop naw Betsaida

²² Wüx tapeayiw tiül cambaj Betsaida, quiaj acas nipilan taquiüpüw mamb niüng ajlüy Teat Jesús nop naxey nesomb. Tasajüw nej mayac owix nej wüx a naxey quiaj para

majneaj. ²³ Quiaj Teat Jesús tasap owix a nesomb quiaj, tanetet owix maquiüüb mamb andüy mbeay cambaj. Ndoj tajendjend wüx oniüüg a naxey quiaj aonts ombeay nej, tayac owix nej wüx a naxey quiaj. Cas tatün manguiaj sitiül larraw oniüüg lamaxom majaw quiripite. ²⁴ Aaga nesomb quiaj taxaing omal, tapiüng:

—Nganüy saxom najaw quiripite, sawaw nipilan atnej xiül, pero nejüw teajüyiw —aj nej.

²⁵ Condom Teat Jesús tayac owix nej alinomb wüx oniüüg a naxey quiaj. Quiaj aaga naxey tajaw teáman, tajneaj oniüüg nej, tajaw ranüy masey miünquiaj. ²⁶ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür ijtsor, nde memong iriümb tiül cambaj, nde mesaj nejingüind nguineay tejneaj —aj.

Pedro tapiüng Teat Jesús aaga Cristo

(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

²⁷ Condom quiaj tamb Teat Jesús maquiüüb minipilan nej, tamongoj ambüw tiül namix nine cambaj ocueaj Cesarea de Filipino. Wüx aliw tiül tiüüd, quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—¿Jane xic apiüngüw nipilana? —aj nejüw.

²⁸ Quiaj tasajüw nej:

—Altiül apiüngüw ique aaga Juan lapac alinomb. Altiül apiüngüw ique aaga Elías tajlüy tanomb. Aton altiül apiüngüw ique alinop nendeac andeac Teat Dios —ajüw nej.

²⁹ Quiaj Teat Jesús tatün manguiaj nejüw:

—Jow icona, ¿cuane ipiüangan, jane xic? —aj nejüw.

Quiaj tapiüng a Pedro:

—Iquiaj aaga Cristo, aaga lapiürang aliüc —aj nej.

³⁰ Teat Jesús quiaj tasaj nejüw nde masajüw nejingüind jane nej.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej

(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

³¹ Condom quiaj tapots masaj nejüw, tapiüng aaga Teat Naxey netam mamongoch xeyay ngo majneaj. Ngome apmayariw nej andeac montangtang monajiüt, at montangtang miteaats, at mondiyw wüx aaga poch leaw tüünd a Moisés aton. Tapiüng alinoic nüt nej apmandeow, apmambiyaw nej ajcüwa nipilan quiaj. Condom wüx er nüt apmapac alinomb. ³² Tasaj nejüw atquiaj ranüy. Quiaj a Pedro tawün nej ningüün quiriw, tapots malic.

³³ Pero Teat Jesús ndiliteay majaw niüng ajlüy alacas minipilan nej, quiaj talic a Pedro, tasaj:

—¡Icueat xic, nde mendeac atnej andiüm Satanás! Cos aaga indeac quiaj ocueaj nipilan, ngome ocueaj Teat Dios —aj nej Teat Jesús.

³⁴ Quiaj Teat Jesús tapaj meáwan nipilan miñúw canchiúw maquiújpúw minipilan nej. Tasaj nejw:

—Sitiül aljane andiüm mayar sandeac, ich mawün wüx omeaats meáwan naél leaw alndom mamongoch, ich mandüüb wüx leawa sarang, masey mamongoch xeyay ngo majneaj, masey mandeow wüx cruz ajcan andüüb xic. ³⁵ Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos imbol mambiy nej nipilan, alinoic nüt nej apmamongoch xeyay ngo majneaj, y ngome apmamb tiül cielo. Pero sitiül aljane masey mandeow ajcan andüüb xic ayar sandeac, nej apmamb tiül cielo alinoic nüt —aj nejw Teat Jesús.

³⁶ Aton tapiüng:

—Jondot aljane alndom maneay meáwan cuajantanej leaw ajlüy wüx a iüt cam, ¿cuane ambich sitiül nej ngo mamb tiül cielo? ³⁷ ¿Mbich nguineay alndom nop nipilan mangüy asoet nej, nguineay alndom maw wüx para ngo mamb tiül aaga xeyay ngo majneaja? ³⁸ Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos axing wüx xepoch, ngo mind mitsoj nej ajcüwa nipilan monrang xeyay ngo majneaj, ajcüw mondüüb narangüch dios, pues ata Teat Naxey apmaxing majaw nej wüx apmandilil. Cos aliüc alinomb imiün niüng ajlüy Teat Dios. Apmaquiüüb miün xeyay ángeles, xeyay najneajay apmajlüy —aw Teat Jesús.

9

¹ Condom tasaj nejw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, altiül icona leaw alningüy nganüy cam, nganaw mendeowan apmejawan noic nadam atéocan, apmejawan aliüc Teat Naxey marang natang nejanüüt tiül micambaj nej —aj nejw.

*Wüx Teat Jesús tewüney majawüw
(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)*

² Wüx lamatüch anaíw nüt tatow ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj Teat Jesús taquiüüb Pedro, Jacobo, y Juan, tambüw wüx nop nadam tiüc nejíwan quiaj. Condom quiaj Teat Jesús tewüney majawüw nej. ³ Xeyay nelitit apix nej, rajnúy. Nejingüind wüx a iüt cam ngondom majants noic raan jael müüch merixix matnej. ⁴ Quiaj tajawüw mixejchiw nejw tajlüyiw tanomb, aaga Elías maquiüüb Moisés, teandecüw maquiújpúw Teat Jesús. ⁵ Condom quiaj Pedro tasaj Teat Jesús:

—Teat, ¡najneajay macüliiüts ningüy, marangaats arej nden! Noic ineay, alinoic apmaneay teat Moisés, alinoic apmaneay teat Elías —aj nej a Pedro.

⁶ Atquiaj tapiüng a Pedro cos ngo majaw cuane apmandeac, mbayatoj xeyay majawüw. ⁷ Condom quiaj tajlüy oic cawüx alareng niüng ajlüyiw, tanden nejw. Imiün

tiül aaga oic quiaj tanguiayiw noic nanderac, tapiüng:

—Aaga Teat Naxey quiaj nejay xecual, xeyay sandiüm. Inguiayüün leaw nej apmasaj icon —aj nejw aaga nendeac quiaj.

⁸ Wüxan ndoj manguaiyiw aaga nanderac quiaj, quiaj tajawüw lango majlüy nejingüind, néjan Teat Jesús almaquiújpúw.

⁹ Condom wüx teawüw tiüt imiünüw wüx tiüc, quiaj Teat Jesús tasaj nejw nde masajüw nejingüind leawa Teat Dios tiüch nejw majawüw. Leawa ndoj apac tiül mondeow aaga Teat Naxey, quiaj alndom mandeacüw wüx aag ayaj. ¹⁰ Atquiaj nejw ngo masajüw nejingüind, pero tiülan nejw tetünayej menguiayayej nguineay amb aaga apiüng quiaj wüx tapiüng apmapac tiül mondeow. ¹¹ Condom quiaj tatüniw manguaiyiw Teat Jesús, tapiüngüw:

—¿Neol tapiüngüw ajcüw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés netam miün ombas nej aaga Elías, ndoj aliüc aaga Cristo? —awüw.

¹² Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Naleaing Elías netam miün ombas nej masaj nipilan leaam omeajtsüw wüx Teat Dios. ¿Neol ngo mejawana, nguineay apiüng Teat Dios tiül Mipoch nej wüx Teat Naxey, aaga tüünd miün imiün tiül cielo? Cos apiüng nej apmamongoch xeyay ngo majneaj, ngome apmayarich andeac nej. ¹³ Nganüy sanasaj icon wüx Elías, cos nop atnej Elías tiün. Tarangüy xeyay ngo majneaj wüx ombas nej, tarangüy leawa tandiümüw. Atnej landoj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios wüx nej, atquiaj tajlüy —aj nejw Teat Jesús.

Tajneaj nop nench alwüx ombas nej nimeech

(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

¹⁴ Wüx tapeayiw niüng ajlüyiw alacas minipilan Teat Jesús, quiaj tajawüw aliw quiaj xeyay nipilan ayey nejw tiüt. Aton aliw quiaj mondüy wüx aaga poch tüünd a Moisés, tengual asajsajayej maquiújpúw minipilan Teat Jesús. ¹⁵ Wüx tajawüw lapeay niüng ajlüyiw nejw Teat Jesús, mbayatoj majawüw, acuiürrüw tambüw mangochiw matepeayiw. ¹⁶ Quiaj Teat Jesús tatün manguaiy nejw:

—¿Cuane wüx tengual indeacdeacana? —aj nejw.

¹⁷ Quiaj taw nop tiül a nipilan quiaj, tapiüng:

—Teat, jogüy saquiüüb miün nop xecual mejaw, cos alwüx ombas nej nimeech, ngondom mendeac. ¹⁸ Wüx apeay mimonandeow nej, alox nej tiüt, atepich teombeay nej popox, ancaporros olüic nej. Tengual amb arix, lango majiür apac. Landoj nasajüw minipilan sitiül alndom

mawüniw wüx ombas xecual aaga nimeech quiaj, pero ngondom ombasüw —aw.

¹⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—¡Jaa, icona nipilan! ¿Neol ngo me-yariün sandeaca? ¿Cas nüt ipiüangan sanajlüy ningüy naquiüüb icona? ¿Ngow apmeyariün sandeaca? —aj nejiw.

Condom tapiüng:

—¡Quiüjpan miün aaga nench quiaj —aj nejiw.

²⁰ Quiaj taquiüjpüw mamb. Wüx aaga nimeech najlüy wüx ombas a nench quiaj tajaw Teat Jesús, quiaj tambeapmbeap a nench napac, tajmiüc ambiümbiüülüy tiüt, tatepich teombeay nej popox. ²¹ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay miteat a nench:

—¿Nde ngüt tapots marang nej atquiaja? —aj.

Quiaj tapiüng a naxey:

—Wüx nine nej. ²² Mbójan malox nej tiül biümb, at tiül yow, andiüm mambiy nej. Nganüy Teat, sitiül alndom membeol xicon, sitiül majmiüc imal imeaats, Teat, imbeol xicon —aw miteat a nench.

²³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol tepiüng sitiül alndom nambeola? Cos jane ayar sandeac, cuajantanej leaw apmatün xicueaj, xique sanarang —aj nej.

²⁴ Condom quiaj tapiüng miteat a nench:

—¡Sayar indeac teat, imbeol xic nde nachiw ximeaats! —aw.

²⁵ Teat Jesús tajaw teapeayiw xeyay nipi-lan acuiürrüw sonongomoj niüng ajlüy nej. Quiaj talic a nimeech najlüy wüx ombas a nench. Tasaj:

—Ique nimeech, neech ngo mendeac a nench cam, at neech melaag aton, iriow wüx ombas nej, icueat nómban. ¡Nde mendüy wüx alinomb! —aj nej Teat Jesús.

²⁶ Quiaj aaga nimeech tepaj, tandüy wüx malanglang alinomb aaga nench. Quiaj taw, tacueat nej. Ndoj aaga nench piüüdan tiüt atnej landeow. Xeyay nipilan tapiüngüw landeow. ²⁷ Teat Jesús tasap owix a nench mawitich. Quiaj witiüt a nench.

²⁸ Condom wüx Teat Jesús tajmel tiül nop iüm, quiaj minipilan nej tatüniw manguiayiw nej nejiwan quiaj, tasajüw:

—¿Neol xicona ngondom nawüniün aaga nimeech quiaj? —ajüw.

²⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ajcüwa nimeech quiaj ngo mawüw sitiül ngo metüniün ocueaj Teat Dios, meiündan lop aton —aj nejiw.

Teat Jesús alinomb tapiüng apmambiyaw nej

(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

³⁰ Condom tawüw quiaj, tajüyiw ambüw tiül iüt Galilea. Pero Teat Jesús ngo mandüüm majaw nejiw nipilan, ³¹ cos nej tealeámban maquiaach minipilan nej. Tasaj

nejiw nguineay apmarangüch wüx Teat Naxey. Aton tapiüng aljane apmayac nej teowixaw nipilan, apmambiyaw nej, ndoj wüx er nüt apmapac alinomb. ³² Nejiw ngo majawüw cuane wüx teamasaj nejiw, pero imbolow matüniw manguiayiw.

¿Jane alwüx atam ajlüy?

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

³³ Condom tapeayiw tiül cambaj Caper-naum. Wüx aliw tiül iüm, quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Cuane tendeadndeacan wüx aliiüts tiül tiüüda? —aj nejiw.

³⁴ Nejiw ngo mendeacüw, ndijchiüjówan, cos wüx aliw tiül tiüüd tandeacüw wüx jane tiül nejiw apmarang natang. ³⁵ Condom quiaj Teat Jesús chetet, tasaj ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tapiüng:

—Sitiül aljane andiüm marang natang, netam marang chingiy tiül meáwan nipilan, marang cuajantanej mambeol meáwan —aj nejiw.

³⁶ Alquiaj nop nine. Condom Teat Jesús tayac pinawan nejiw a nine. Quiaj taxaing mapeic, tasaj nejiw:

³⁷ —Sitiül aljane apmajiür lasta masey nop nine atnej aaga nine cam, aag ayaj atnej xique teamajiür lasta. At sitiül aljane ajiür xic lasta, aag ayaj ngome xiquian quiaj ajiür xic lasta, at Xeteat aton, cos nej tüüch xic niün —aj nejiw.

Jane ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots

(Mt. 10:42; Lc. 9:49-50)

³⁸ Condom quiaj tasaj nej a Juan:

—Teat, tajawasan nop naxey tawün nimeech wüx ombas nipilan, apaj wüx minüt. Tapajasan ocueaj cos ngo maquiüüb icoots —aj nej a Juan.

³⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ich majlüy, nde mepalan. Cos nejin-guind ngondom marang ateócan wüx xenüt, ndoj andüüban mandeac ngo majneaj wüx ximbas. ⁴⁰ Cos sitiül nop ngo majcüy majaw icoots, aag ayaj najneaj majaw icoots. ⁴¹ Sitiül aljane apmüüch icon masey noic pite yow, cos ajaw xenipilan icon, nalezaing sasaj icon aag ayaj apmajiür cuane najneaj apmüünd alinoic nüt.

Jawan wüx, nde meyacüchiün wüx ngo majneaj

(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

⁴² Sitiül aljane mayac wüx nisoet nop tiül ajcüwa jayats monyar sandeac, najneaj wüxan nganaw marang aaga ngo majneaj quiaj maelich teonic nej nop cow majlos tiül ndec. ⁴³ Aton sitiül aljane ayaag owix nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich mandooig. Cos más najneaj mapac ningüy masey ngo majiür nots owix nej, ingow

ajjiür miijsüw owix, ndoj alinoic nüt mamb tiül biümb niüing ngondom xejqem, mandaab meáwan nüt. ⁴⁴ Cos ninguiün ajcüwa ndiüc apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xejqem. ⁴⁵ Sitiül aljane ayaag oleaj nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich mandooig nots oleaj nej. Cos más najneaj majlüy atquiaj ingow ajiür miijsüw oleaj nej, ndoj alinoic nüt mamb tiül biümb niüing ngondom xejqem. ⁴⁶ Cos ninguiün ajcüwa ndiüc leaw apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xejqem. ⁴⁷ At sitiül aljane ayaag oniiüg nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich masoond noic oniiüg nej. Cos más najneaj majlüy tiül minipilan Teat Dios noic oniiüg, ingow ajiür ijquiaw oniiüg ndoj majlos tiül biümb; ⁴⁸ cos ninguiün tiül a castigo ajcüwa ndiüc apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xejqem.

⁴⁹ Cos meáwan apmatajcüch majneaj naag biümb, y meáwan nichech apmüünd majtix naag quiniüc. ⁵⁰ Najneaj quiniüc aag ayaj najtix; pero jondot lango majtix, ¿cuane ajpar? ¿Nguineay apmajtix alinomb? At icona aton netam merangan atnej quiniüc cos üüch maxix nüeteran; irangan najneaj, nde mejcüyiün mejawan nop alinop —aw.

10

Teat Jesús apiüing wüx moncueateay
(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

¹ Condom Teat Jesús taw tiül cambaj Capernaum maquiüüb minipilan nej, tambüw andüyiw tiül iüt Judea. At tambüw aton tiül a iüt nonüt necamb lam Jordán. Sonongotoj quiaj xeyay nipilan majawüw nej. Quiaj taquiaach nejw atnej mbójan marang. ² Ndoj quiaj acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús matüntüniw manguiyiw nej majawüw cuane apmapiüing. Tasajüw sitiül nop naxey alndom macueat mintaj nej nómban. ³ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Jow mixejchiüts a Moisés, ¿nguineay tapiünga? —aj nejw.

⁴ Quiaj tapiüngüw:

—Teat Moisés tapiüing nop naxey alndom macueat mintaj nej, pero naleaing netam marangüch minawijquiaw nejw müjndiw para mecueatayej nómban —awüw.

⁵ Quiaj Teat Jesús tasaj nejw:

—Teat Moisés tasaj icon merangan atquiaj cos tajaw icona nadam imeajtsan.

⁶ Pero tanomb wüx Teat Dios tarang meáwan cuajantanej, “quiaj tarang nipilan nop naxey nop najtaj”. ⁷ “Wüx aag ayaj nop naxey apmacueat miteat nej mimüm nej, apmaquiüüb mintaj nej. ⁸ Quiaj apmajlüyiw nóiquian, atnej majlüyiw nop nejw ngome ijpw, noic omeajtsüw.” ⁹ Pares leawa Teat

Dios lamüüch mequiüübajej nejingüind ngondom müüch nejw mecueatayej —aj nejw Teat Jesús.

¹⁰ Condom wüx tapeayiw tiül nden, quiaj minipilan nej tatüniw manguiyiw nej aton wüx aaga les ndot mandeac quiaj. ¹¹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejw:

—Sitiül nop naxey apmacueat mintaj nej, ndoj apmaquiüüb alinop najtaj, aag ayaj lamajiür nisoet, cos atnej lamajiür minajtaj nej. ¹² At sitiül nop najtaj apmacueat minoj nej ndoj apmaquiüüb alinop naxey, nej aton ajiür nisoet cos ajlüy atnej majiür minaxey nej —aj nejw.

Namix nine taquiüübaranüw majawüw Teat Jesús

(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

¹³ Condom taquiüübaran niüing ajlüy nej tegüy namix nine matepayiw Teat Jesús, majend nej omalüw. Minipilan nej taliquiaw monquiüüb namix nine, ngo mandüümüw. ¹⁴ Pero wüx Teat Jesús tajaw nguineay teamarangüw, quiaj tajcüy, tasaj nejw:

—Ijchan miünüw a namix nine niüing sajlüy, nde mepalan. Cos sitiül aljane andiüm majmel tiül micambaj Teat Dios netam marang atnej nop nine. ¹⁵ Naleaing sasaj icon sitiül aljane ngo mayar sandeac atnej nop nine ayar cuajantanej masoic, ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nejw.

¹⁶ Quiaj taxaing mapeic namix nine, tajend omalüw, tasaj nejw:

—Mameol icon Teat Dios —aj nejw Teat Jesús.

Nop nejüür xeyay tandeac aweaag Teat Jesús

(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

¹⁷ Wüx Teat Jesús taw quiaj, quiaj ajngot nop naxey acuiür, maquieel micos nej teombas Teat Jesús, tatün manguiyaw:

—Teat Naxey, sawaw ique najneaj irang. Nganüy isaj xic cuane netam narang, nguineay alndom napac meáwan nüt tiül cielo —aj nej.

¹⁸ Condom Teat Jesús tasaj nej:

—¿Neol tepiüing xique sarang najneaja? Nejingüind nipilan ngo marang najneaj, néjan quiaj Teat Dios arang najneaj. ¹⁹ Ique lamenguiay leaw apiüing tiül Mipoch Teat Dios niüing apiüing: “Nde mejiür minajtaj, at najtaj nde mejiür naxey; nde membyi nipilan; nde merneed; nde merndeac ngo maleaing; nde mewaiich nejingüind; netam meyar andeac miteat, mimüm” —aj nej Teat Jesús.

²⁰ Quiaj tasaj nej aaga naxey:

—Teat, meáwan aag ayaj sayac wüx ximeaats narang nde wüx sarang quich —aj nej.

²¹ Quiaj Teat Jesús tajaw nej, tajmiüc omal omeaats, tajiür nej lasta, tasaj:

—Alfünan alcuane nganaw merang. Quiür inüüb meáwan leaw almejiür. Condom imbaag ombeat iich nipilan ngo majiür; quiaj apmejlüy najneajay tiül cielo. Ndoj tewiün mendüüb xic, masey mambiyaw ic wüx cruz —aj.

²² Wüx tanguiy aag ayaj tayaag ngo majneaj, taw quiaj amix omeaats; cos ngo mandiüm mandrooch ombas meáwan leaw almajiür, cos nop nej nejiür xeyay.

²³ Condom Teat Jesús ndiliteay majaw minipilan nej, tasaj nejjiw:

—Xowüy laél ocueajiw monjiür xeyay cuajantanej majmeliw tiül micambaj Teat Dios —aw.

²⁴ Minipilan nej mbayatoj manguiayiw andeac Teat Jesús. Quiaj nej tasaj nejjiw alinomb:

—Xecualüw, xowüy laél majmeliw tiül micambaj Teat Dios leawa xowüy ayacüw omeajtsüw wüx leaw almajiürüw. ²⁵ Sapiüng más ngo maél mamong nop camello teowil nots ndiüc, ngo matnej aél ocueaj nop nejjiür xeyay majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nejjiw.

²⁶ Wüx tanguiyiw aag ayaj, quiaj mbaya-toj xeyay, tetünajey menguiayayej:

—Sitiül atquiaj ajlüy teat, ¿jane alndom maw asoet nej? —awüw.

²⁷ Quiaj Teat Jesús tajaw nejjiw, tapiüng:

—Nejinguind nipilan ngondom mawün asoet alinop, néjan Teat Dios alndom marang. Cos Teat Dios alndom marang cuajantanej —aw.

²⁸ Condom Pedro quiaj tendeac masaj Teat Jesús:

—Teat, xicona lanacueatiün meáwan leawa tajiürasan nandüjpiün ic —aj nej.

²⁹ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Naleaing sasaj icon, ngo majlüy nejinguind jane lamacueat aniüng nej, micoj nej, michiüg nej, miteat nej, mimüm nej, mintaj nej, micual nej, tengwüy miüt nej, cos áag iün mandüüb xic mandeac xepoch; ³⁰ jane ngo müünd majiür xeyay ningüy wüxan aliün mapac, apmajiür aniüng nej, micoj nej, michiüg nej, mimüm nej, micual nej, átan miüt nej. Masey apmamongoch xeyay moncüy nganüy, cos alinoic nüt apmajlüy najneajay meáwan nüt tiül cielo. ³¹ Aton altiül leaw ayaag natang nej nganüy, alinoic nüt apmarang chingüy nej nganüy, alinoic nüt apmarang natang —aw Teat Jesús.

Tandüy wüx mapüüng apmambiyaran
(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

³² Wüx aliw tiül tiüüd ambüw andüyiw Jerusalén, Teat Jesús ombas nej, almandüjpiw nej minipilan nej mbayajówan,

imboloj aton. Quiaj Teat Jesús tawün ningüün quiriw ajcüwa gajpiüp (12), tapots masaj nejjiw wüx nguineay apmamongoch. ³³ Tapiüng:

—Inguaiyiün, sanasaj icon, nganüy andüyüts Jerusalén niüng Teat Naxey apmayacüch teowixaw montangtang miteaats maquiüb mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Quiaj apmapiüngüw mandeow, apmayacüw nej teowixaw napeay miün nipilan. ³⁴ Quiaj apmitsojow nej, apmawüjchiw nej, apmateontsüw onts ombeayiw wüx ombas nej, ndoj apmambiyaw nej. Condom wüx er nüt apmapac alinomb —aw Teat Jesús.

Leawa tatüniw Jacobo y Juan
(Mt. 20:20-28)

³⁵ Condom Jacobo maquiüb a Juan, micual nejjiw Zebedeo, tatüchiw nej masajüw:

—Teat, sandiüman merang leawa sanatüniün icueaj —ajüw.

³⁶ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejjiw:

—¿Cuane indiüman naranga? —aj nejjiw.

³⁷ Tasajüw nej:

—Teat, wüx lacher merang natang nejneajiüt, iich xicon chetenon niüng ijlüy, nop wüx miác, alinop wüx miquiamb —ajüw nej.

³⁸ Quiaj tasaj nejjiw Teat Jesús:

—Teat, ngo mejawan cuane teametüniün. ¿Alndom icona memongochiün meáwan naél atnej xique sanamongoche? ¿Alndom icona mendeowan atnej xique sanandeowa? —aj nejjiw.

³⁹ Tapiüngüw:

—Alndom —awüw.

Quiaj tasaj nejjiw Teat Jesús:

—Naleaing, netam memongochiün naél atnej xique sanamongoch, netam memongochiün xeyay ngo majneaj atnej xique.

⁴⁰ Pero aaga ipiüangan chetemerón wüx xeác xequiamb, aag ayaj ngondom nüüch icon, cos lajlüy aljane apmüünd aag ayaj —aj nejjiw.

⁴¹ Wüx tanguiyiw aag ayaj algajpowüw (10) tajcüyiw majawüw Jacobo y Juan.

⁴² Quiaj Teat Jesús tapaj nejjiw miün, tasaj nejjiw:

—Lamejawan nguineay arangüw monajiüt tiül meáwan cambaj. Cos arangüw apatüw atnej lamaneayiw a nipilan ajlüyiw wüx. At aton montangtang tiül nejjiw ngo majiürüw lasta nejinguind. ⁴³ Pero tiül icona ngome apmajlüy atquiaj. Cos jane andiüm majiür nadam najiüt tiül icona netam marang nop nembeol icon. ⁴⁴ Sitiül aljane tiül icona andiüm marang natang, netam marang atnej najon mos. ⁴⁵ Cos Teat Naxey ngo miün mambeol nej nipilan, nej tiün mambeol nipilan, mandeow para

mangüy asoet meáwan nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

*Teat Jesús tüüch ram onüüg a Bartimeo
(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)*

⁴⁶ Condom tapeayiw Jericó. Almawüw tiül aaga cambaj quiaj Teat Jesús maquüüüb minipilan nej maquüüjpüw algtegüy nipi-lan, quiaj nop nesomb alchetem mbeay tüüd teatüney, nenüt Bartimeo, micual nej Timeo. ⁴⁷ Wüx tanguaiy aaga nesomb quiaj Teat Jesús naw tiül cambaj Nazaret, áag namong niüng ajlüy nej. Quiaj tepaj:

—jTeat Jesús, Micual David, ijiür xic lastal —aw.

⁴⁸ Xeyay nipilan taliQUIAW nej mapal ombeay, pero nej tayac wüx alquiriw apaj:

—jTeat, Micual David, ich majmiüc imal imeaats mejaw xic! —aw.

⁴⁹ Quiaj lembet Teat Jesús, tapiüng:

—Isajan miün ningüy —aw.

Quiaj tambüw masajüw a nesomb:

—Ich mapac imeaats, witiür, teamapaj ic —ajüw.

⁵⁰ Quiaj awíchan tiüt apix nej witiówan tiüt tamb matüch niüng ajlüy Teat Jesús.

⁵¹ Condom Teat Jesús tatün manguiay nej:

—¿Teat, cuane indüüm narang wüx ímbasa? —aj.

Quiaj tasaj nej aaga nesomb:

—Teat, sandiüm ram xiniüüg naxom najaw —aj nej.

⁵² Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Nganüy quiür ijtsor, lerjneaj cos teyac imeaats wüx xic —aj nej.

Quiaj rat onüüg nej, condom tandüüb mamb Teat Jesús tiül tüüd.

11

Teat Jesús tajmel tiül Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Wüx laliüc mapeayiw tiül Jerusalén, aliw niüng ajlüyiw cambaj Betfagé y Betania, lareng miüüch Olivos, quiaj Teat Jesús tüüch mamb ijpüw minipilan nej, ² tasaj:

—Quiüran tiül a nine cambaj quiün. Wüx apmepeayiün quiaj, apmexoman nop quicheech bur netsaag, nganaw müünd memas. Ichejtüün, iquiüjpan miün. ³ Sitiül aljane matün manguiay icon neol terangan atquiaj, isajan cos Teat Naxey apmetam nej, ndoj apmatsoriich alinomb —aj nejiw Teat Jesús.

⁴ Quiaj tambüw. Wüx tapeayiw quiaj, taxomüw nop quicheech bur netsaag mbeay nden, tachejtiw. ⁵ Altiül nipilan aliw quiaj tapiüngüw:

—¿Cua temerangana? ¿Neol techejtiün a bur quiaja? —awüw.

⁶ Condom nejiw tapiüngüw atnej landoj masaj nejiw Teat Jesús. Quiaj tünndiw machejtiw. ⁷ Taquüüjpüw mamb a bur

niüng ajlüy Teat Jesús. Tapojchiw teopech bur apixaw nejiw. Condom quiaj Teat Jesús tajtep chetem wüx. ⁸ Xeyay nipilan tapüjchiw tiüt apixaw nejiw tiül tüüd, altiül tapoliw omal xiül mayacüw tiüt aton.

⁹ Meáwan monmong ombas átan aliüc tamiün teapajüw napac:

—jNajneajay! jIch mapac omeajtsaats, cos lapeay nop niün wüx minüt Teat Dios! ¹⁰ jNajneajay! jLapeay nop natang nenajiüt marang atnej tarang mixejchiüts David! jNajneajay ajlüy Teat Dios! —awüw.

¹¹ Wüx tatüchiw Jerusalén, quiaj Teat Jesús tajmel tiül aaga nadam nangaj iüm ocueajiw. Wüx landoj majaw meáwan leaw ajlüy quiaj, quiaj taw cos langwiiüts. Tamb andüy tiül cambaj Betania, aqiiüüb ajcüwa gajjpiüp (12) minipilan nej.

*Teat Jesús talic noic owil toc
(Mt. 21:18-19)*

¹² Aw alinoic nüt tawüw tiül Betania, tandilileaw alinomb andüyiw Jerusalén. Wüx aliw tiül tüüd, Teat Jesús tind üt.

¹³ Miünquiajan tajaw noic owil toc neóp xeyay. Quiaj tamb majaw sitiül neóng, pero ngo maxom nicuajind, aópan alwüx, cos ngome nüt ajjiür aóng toc. ¹⁴ Condom Teat Jesús talic a toc:

—Nejinguind langome apmüet íong nómban —aj.

Minipilan nej tanguaiyiw aag ayaj.

Tawün tiül nadam nangaj iüm leaw ngo metam majlüy quiaj

(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Condom wüx tapeayiw Jerusalén, quiaj Teat Jesús tajmel tiül nadam nangaj iüm mawün quiaj meáwan monüjpeay, mongalüy. Aton tapaag ningüün mimesiw mongowüch tomiün, at mibangüw monüüb palom. ¹⁶ Ngo müüch mamong nejinguind monjoy cuajantanej tiül a nadam nangaj iüm. ¹⁷ Condom quiaj tapots maquiaach nejiw, tapiüng:

—¿Neol ngo leaam imeajtsan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios? Apiüng: “Saniüng ajlüy niüng alndom matajcüw orar meáwan nipilan monaw palpálwüx cambaj wüx iür”. Nganüy icona lameajchiün marang aaga nangaj iüm cam atnej niüng axotayej mon- eed —aw Teat Jesús.

¹⁸ Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, wüx tanguaiyiw aag ayaj tayambüw nguineay mambiyaw Teat Jesús. Laimboloj mandüyiw, cos meáwan nipilan najneaj majawüw leawa nej teamaquiaach. ¹⁹ Wüx laquinüt, quiaj Teat Jesús taw tiül Jerusalén maquüüüb minipilan nej, tandüyiw Betania alinomb.

*Aaga toc lawaag**(Mt. 21:20-22)*

²⁰ Amb alinoic nüt wüx lajwic nüt, tamon-
goj alinomb niüנג ajlüy aaga toc. Quiaj
tajawüw nómban lawaag naw wüx mioxiich
nej. ²¹ Pedro quiaj leaad omeaats nguineay
Teat Jesús tasaj a toc. Quiaj tapiüנג:

—Teat, ijaw a toc quiaj, áag telic, nganüy
lawaag —aw.

²² Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Iyacan imeajtsan wüx Teat Dios.

²³ Naleaing sasaj icon, jangantanej apmasaj
aaga tüic quiaj: “Iriow, indüy tüil ndec”,
maj, sitiül nej ngo machiw omeaats, nej
mapiüנג naleaing apmarangüch leawa
atün, quiaj apmarangüch leaw atün.

²⁴ Nganüy sasaj icon, wüx isajan Teat
Dios meáwan leaw itüniün, sitiül ipiüנגan
naleaing apmeajndiün, atquiaj apmajlüy.

²⁵ Sitiül iyajcan ijcüyüün mejawan aljane,
wüx itajcan orar netam mewüniün aag
ayaj wüx imeajtsan nómban. Cos sitiül
atquiaj apmerangan, Miteatiüts Dios
najlüy tüil cielo ngome apmayac wüx
omeaats isoetiün. ²⁶ Pero sitiül icona iyacan
wüx imeajtsan ijcüyüün, Miteatiüts Dios
najlüy tüil cielo, ngome apmawün wüx
omeaats isoetiün —aj nejiw Teat Jesús.

*Tasajüw Teat Jesús nguiane ayar minajiüt
nej*

(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

²⁷ Condom tapeayiw alinomb tüil
Jerusalén. Wüx Teat Jesús teajüy tüil aaga
nadam nangaj iüm, quiaj tüünüw majawüw
nej montang miteaats, mondüy wüx
aaga poch tüünd Moisés, at montangtang
monajiüt. ²⁸ Tatüniw nej manguiayiw:

—¿Jane tüüch ic mewiün merang leawa
lamerang quiaja, nguiane teyar minajiüta?
—ajüw nej.

²⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xique aton sanatün nanguiy icon noic
poch, sitiül apmesajan xic, quiaj xique aton
sanasaj icon jane tüüch xic niün narang
leawa teanarang. ³⁰ Jow, wüx tüüch yow
nipilan aaga Juan, ¿jane tüüch nej maranga?
¿Teat Diosa, ngwüy nipilana? Nganüy isajan
xic —aj nejiw.

³¹ Quiaj tesajsajajej nejeyéjan quiaj,
tapiüנגüw:

—¿Cuane apmasajaatsa? Cos sitiül
apmapiüంగాats Teat Dios tüil cielo, quiaj
apmasaj icoots: “¿Neol ngo meyarüün
andeaca?” ³² Aton sitiül apmasajaats imiün
tüil nipilan, meáwan nipilan apmajcüyiw
majawüw icoots —awüw.

Imbолоj mandüyiw nipilan, cos ajawüw
meáwan nipilan apiüנגüw aaga Juan nop nej
nendeac andeac Teat Dios. ³³ Quiaj tasajüw
Teat Jesús:

—Ngo najawan —awüw.

Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ata xique ngo nasaj icon jane tüüch xic
niün narang leaw teanarang —aj nejiw.

12

*Teat Jesús andeac andüy wüx ngo ma-
jneaj monrang najiüt*

(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

¹ Condom Teat Jesús tapots masaj nejiw,
ngome aleaing miün. Tapiüנג:

—Tajlüy nop naxey tapiür xeyay owil
uva tüil micorrül nej. Tarang najneaj
otüeng corrül. Condom taood tüit tüil
piedra marang niüנג apmacuüücharan
najün uva maw miyow. Aton tarang nop
najal oleaj nine iüm nasoic torre niüנג
alndom macüleran cawüx majiürüch corrül.
Ndoj tayac teowix nipilan a corrül quiaj.
Condom nej taw, tamb andüy miünquiaj
iüt. ² Wüx lamatüch a nüt mapeederan
aóng uva, quiaj neneay corrül tüüch mamb
mimos nej mamb majaw monrang najiüt
quiaj, mayar leaw atüch nej neneay corrül.

³ Nejiw tasapüw a mos quiaj, tatoliw, tujúchw
mandilil owíxan. ⁴ Condom neneay iüt
tandüy wüx müüch mamb alinop mimos
nej. Átan taloxiw, talojtiw omal nej,
taliquiaw nej. ⁵ Tandüy wüx müüch mamb
alinop, aag ayaj mbich tambiyaw. Ndoj
tüüch mamb altigüw, átan altiül tatoliw,
altiül tambiyaw nómban.

⁶ Aag miün micual nej aliün majlüy, leaw
xeyay ajiür lasta. Ndojwüx tüüch mamb
micual nej. Cos apiüנג a nej: “Xecual mbich
ngome apmarangüw wüx nicuajind”, aw.

⁷ Pero ajcüwa monrang najiüt quiaj wüx
tajawüw aliüc aaga micual neneay iüt quiaj,
tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüנגüw: “Aag
ayaj micual neneay iüt, nej apmeneay a
corrül cam. Tabaats mambiyaats, ndoj
icoots apmaneayüts a corrül cam”, awüw.
⁸ Quiaj tasapüw mambiyaw. Condom tax-
ainguiw maloxiw ningüiün.

⁹ ¿Cuane apmarang aaga naxey neneay
iüt quiaja? Apmamb mambiy ajcüwa mon-
rang najiüt quiaj. Condom apmayamb ali-
noic ajlüy monrang najiüt, mayac teowixaw
aaga corrül.

¹⁰ ¿Neol, nganaw meteowan leaw apiüנג
tüil Mipoch Teat Dios? Apiüנג:

Aaga piedra leaw taloxiw ningüiün mon-
rang iüm,
nganüy lafün marang xeyay netam piedra
tüil oxing iüm.

¹¹ Teat Dios nerang aag ayaj, ajawaats aag
ayaj xeyay najneaj —aj nejiw Teat
Jesús.

¹² Condom ajcüwa monajiüt tandiümüw
masapüw Teat Jesús, cos tayajcüw aaga
tandeac quiaj tandeac andüy wüx ombasüw.

Pero naleaing cos timboloj mandüyw nipi-lan, quiaj tacueatiw nej, tawüw quiaj.

*¿Netam majwan tomiün andüy Roma?
(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)*

¹³ Condom tujchiw mamb acas fariseos at aton acas minipilan Herodes niüing ajlüy Teat Jesús, mayambüw nguineay masapüw nej wüx aleaic mandeac. ¹⁴ Quiaj tiünüw masajüw nej:

—Teat, sajawan ique indeac naleaing, ngo mewaiich, ngo mermbol mendüy nejingüind. At aton ngo mepiüing wüx jane netam, jane ngo metam. Ique iqiaach naleaing wüx Teat Dios. Nganüy isaj xicon, ¿naleaingue netam mangüyaran leaw atün a César, ngwangwüy ngo metama? ¿Mangüyüütsa, ngwüy ngo mangüyüütsa? —ajüw nej.

¹⁵ Pero Teat Jesús lamajaw nguineay min-deac ombeayiw ajcüwa nipilan quiaj, quiaj tasaj nejw:

—¿Neol tendiüman mejawan majüic cuane sanandea? Ich miün noic tomiün najaw —aj nejw.

¹⁶ Quiaj tujchiw. Almajaw, quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejw:

—¿Jane mitey alwüx a tomiün cama, jane minüt alwüxe? —aj nejw.

Quiaj tasajüw nej:

—César —ajüw.

¹⁷ Teat Jesús tasaj nejw:

—Ijchan a César ocueaj César, aton ijchan Teat Dios ocueaj Teat Dios —aj nejw.

Quiaj mbayatoj manguiayiw andeac nej.

*Wüx apmapacaran tiül mondeow
(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)*

¹⁸ Condom tapeayiw acas saduceos niüing ajlüy Teat Jesús. Ajcüw ayaj noic ajlüy nipi-lan apiüingüw mondeow langome apmapacüw alinomb. Tatüniw nej manguiayiw:

¹⁹ —Teat, Moisés tarang tiül minawüig nej, tapiüing sitiül nop naxey mandeow, macül mintaj nej lemben omal, pero ngo majiürüw micualüw nejw, quiaj michiig nej netam mengoch owix aweaag aaga lemben omal quiaj, para alndom majlüy micual micoc nej.

²⁰ Pues tajlüy ayaiw monxey nop necual nejw. Aaga natang nacojaran tengoch owix, ndoj tandeow, nganaw majiürüw micualüw nejw. ²¹ Condom quiaj michiig nej tangoch owix aweaag aaga najtaj lemben omal quiaj. Aton tandeow a naxey wüx nganaw majiürüw micualüw nejw. Atquiaj tajlüy aton amb arojüw. ²² Atquiaj tengoch owixaw maquiüjpüw aaga najtaj quiaj meáwan aaga ayaiw monxey quiaj. Nejingüind tiül nejw ngo majiürüw micualüw nejw. Ndójuw nejay a najtaj tandeow. ²³ ¿Jow wüx apmapacaran alinomb, jane tiül nejw apmaquiüüb a najtaj quiaja? Cos ajcüwa ayaiw

monxey quiaj tengoch owixaw maquiüjpüw —ajüw.

²⁴ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Icona ngo mejawan cuane wüx teamendeacan quiaj, cos ngo mejawan cuane ajlüy tiül Mipoch Teat Dios. Aton ngo mejawan cuane alndom marang Teat Dios. ²⁵ Pues wüx apmapacaran alinomb ngome apmajlüy mongoch owix, cos apmajlüyaran noic miün atnej ajcüw ángel najlüy tiül cielo. ²⁶ Nganüy aaga itüniün menguiayüün wüx apacaran tiül mondeow, ¿neol ngo meteowan tiül aaga poch tüünd Moisés nguineay tapiüing Teat Dios wüx tandeac imiün tiül noic owil nine xiül teandaab? Cos tapiüing: “Xique Teat Dios, Midios Abraham, Midios Isaac, at Midios Jacob, ajcüw tajlüyiw tanomb”. ²⁷ Teat Dios ngome Midiosüw mondeow, nej Midiosüw jane almapac. Icona xeyay ngo mejawan cuane teamepiüngan —aj nejw Teat Jesús.

¿Ngün tiül aaga poch tüünd Moisés más xeyay netam?

(Mt. 22:34-40)

²⁸ Tiün niüing ajlüy nej nop naw tiül ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés cos tanguiy wüx teandeaacndeacüw. Tajaw Teat Jesús tangoch masaj nejw najneaj. Quiaj nej aton tatün manguiayiw noic, tasaj:

—¿Ngün tiül aaga poch tüünd Moisés más xeyay nembeate? —aj nej.

²⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Aaga leaw najntsop wüx atam apiüing: “Inguiayüün cambaj Israel, áagan nop Dios ajlüy aag ayaj Teat Dios Midiosaats. ³⁰ Netam mendiüman Teat Dios con imeajtsan, con miespiritujan, con mifisan; aton netam mendiüman con meáwan ipacan ijiüran”, aw. Aag ayaj a poch leaw alwüx atam. ³¹ Alinoic aton landiüm matnej, apiüing: “Netam mejiüran lasta nop alinop atnej ijiürayon lasta icoyónan quiaj”, aw. Ngo majlüy alinoic poch majntsop wüx ajcüw ayaj —aj nej Teat Jesús.

³² Quiaj aaga naxey nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés tasaj nej:

—Teat, naleaing ipiüing. Cos aag ipiüing quiaj naleaing áagan nop Dios almajlüy, ngo majlüy alinop. ³³ At aag ipiüing quiaj nguineay netam mandüumaats Teat Dios con omeajtsaats, con mifisaats, con miespirituaats, aton con meáwan apacaats ajiüraats. At aton netam majiüraats lasta nop alinop atnej ajiürayoots lasta icoyóotsan quiaj. Meáwan aag ayaj xeyay nembeate ngo matnej meáwan nichech najmel müünd Teat Dios, ngo matnej meáwan nichech nambelaran wüx artül —aj.

³⁴ Wüx Teat Jesús tajaw aaga naxey tandeac naleaing najneajay, quiaj tasaj:

—Laliüc metüch mejmel tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

Ndoj nejinguind ngome aleaic tandiüm matün manguiay nej.

*¿Jane mixeech a Cristo?
(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)*

³⁵ Teat Jesús aliün tiül nadam nangaj iüm, tengual aquiaach, tapiüng:

—¿Neol ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tapiüngüw wüx aaga Cristo, David mixeech neje? ³⁶ Cos aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tayac wüx omeaats David mapiüng:

Teat Dios tasaj a Teat Naxey:

“Cheter ningüy amb wüx xeác

leaw ndoj nayac moncüy majaw ic maquiejliw micosüw nejw timbas.”

³⁷ ¿Nguineay alndom mapiüngüw David mixeech aaga Cristo? Cos nejay David tapiüng “Teat Naxey” —aw Teat Jesús.

Ajcüwa xeyay nipilan leaw tajlüyw quiaj, tapac omeajtsüw manguiayiw aquiaach.

Jesús andeac wüx ombasüw mondüy wüx poch tüünd Moisés

(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

³⁸ Teat Jesús tasaj nejw tiülan aquiaach, tapiüng:

—Ijawan wüx ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, cos xowüy andiümüw majüyjüyw tiül cambaj asoijquiw najal apixaw para matepeyaranüw cos áag teamayambüw. ³⁹ Aton xowüy andiümüw chetemoj niüng alndom malombaranüw tiül sinagoga. At aton wüx ajlüy monet ayambüw chetemoj niüng ajlüy aaga nerang nangos nüt. ⁴⁰ Nejw anojtüw aniüngüw monleben omal montaj, ndoj andiümüw maxotüw aaga ngo majneaj arangüw quiaj, atajcüw orar xeyay majaw nejw nipilan, pero ombeayíwan. Nejw xeyay ngo majneaj apmamongochiw alinoic nüt —aw Teat Jesús.

*Minichech nop lemben omal najtaj
(Lc. 21:1-4)*

⁴¹ Noic nüt Teat Jesús alchetem tiül aaga nadam nangaj iüm niüng ajlüy iquial nichech, teamajaw nipilan nguineay teamayacüw tomiün tiül. Tajaw xeyay nipilan monjiür, teamayacüw xeyay tomiün.

⁴² Ndoj tapeay quiaj nop lemben omal najtaj ngo majiür, mayac ijquiaw nine tomiün ichech nej, aag ayaj ngo membeat. ⁴³ Quiaj Teat Jesús tapaj minipilan nej masaj:

—Naleaing sasaj icon aaga lemben omal najtaj quiaj alwüx ayac, ngo matnej meáwan leaw lamayacüw ichechiw nejw. ⁴⁴ Cos meáwan lamayacüw nenaw ocueajiw, pero aaga pobre lemben omal najtaj quiaj, lamayac meáwan leaw almajiür, masey ndoj

ngo majiür ombeat üet nej —aj nejw Teat Jesús.

13

Apjarrüüm a nadam nangaj iüm tiül Jerusalén

(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

¹ Wüx Teat Jesús taw tiül aaga nadam nangaj iüm, quiaj nop minipilan nej tasaj nej:

—iTeat, ijaw ajcüwa nadamdad piedra quiaj! iNajneajay tarangüch marang nadamdad iüm quiaj! —aj nej.

² Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Nganüy teamejaw ajcüwa nadamdad iüm quiaj, pero alinoic nüt ngome apmajlüy noic piedra wüx alinoic, cos meáwan ayaj apmümb jarriüm —aj nej.

Wüx laliüc ndrom ombas a iüt cam

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

³ Ndoj tambüw andüyw wüx mitiüc Olivos najlüy lareng nadam nangaj iüm. Teat Jesús lachetej; quiaj Pedro, Jacobo, Juan, at Andrés tatüniw manguiayiw nej wüx tajlüyw nejíwan quiaj, tasajüw:

⁴ —Teat, isaj xicon ngow apmajlüy aag ipiüng wüx apjarrüüm nadamdad iüm quiaj. ¿Cuane apmajlüy sanajawan wüx laliüc majlüy meáwan leawa ipiüng quiaja? —ajüw nej.

⁵ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Ijawan wüx, nde mawaiich icon nejin-guind. ⁶ Cos xeyay nipilan aliücüw miün, apmandeacüw wüx xique, apmapiüngüw: “Xique aaga Cristo”, apmawüw. Quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan.

⁷ Aton masey wüx apmenguiayüün anderac wüx moncüy, at apmapiüngüw laliüc majlüy monbiyay, nde mbyameron cos atquiaj netam majlüy, pero nganaw mümb minüt a iüt cam. ⁸ Cos monaw tiül noic iüt apmembiyayej maquiiüjpüw monaw tiül alinoic iüt. At monaw tiül noic cambaj apmembiyayej maquiiüjpüw monaw alinoic cambaj. Aton apmajlang nadamdad ateam nguiajantanej. Apmajlüy xeyay lop, xeyay moncüy. Meáwan aaga ayaj les tamelich ajlüy ngo majneaj, ajlüy necoy.

⁹ Icona netam mejawan wüx aag ayaj, cos apmayacüw icon teowixaw monajiüt, apmejwüchiün tiül sinagogas. Aton apmejpapan niüng ajlüyiw natang monajiüt cos iyariün sandeac. Quiaj alndom mesajan nejw wüx xique manguiayiw aton. ¹⁰ Wüx nganaw mümb minüt a iüt cam netam masoic meáwan nipilan wüx iüt wüx aaga najneajay nanderac cam, manguiayiw nguineay alndom maw nisoet. ¹¹ Wüx apmaquiiüjpüw icon mayacüw icon teowixaw monajiüt, nde meyamyamban imeajtsan wüx cuane apmepiüngan, cos apmeajndiün

leaw apmepiüangan quiájan. Nangaj Espiritu oceaj Teat Dios apmambeol icon mendeacan. ¹² Nacojaran apmayac teowixaw monajiüt nachiiügeran; at nachiiügeran apmayac teowixaw monajiüt nacojaran mandeow. Aton nateataran apmayac teowixaw monajiüt nacualaran, at nacualaran apmayac teowixaw monajiüt nateataran, namümaran, mandeowüw. ¹³ Meáwan nipilan apmajcüyiw majawüw icon ajcan iyariün sandeac. Pero naleaing jane apmafüc wüx meáwan aag ayaj, apmaw tiül naél.

¹⁴ Tanomb aaga nendeac andeac Teat Dios nenüt Daniel tarang wüx nawüig, tapiüung wüx aaga xeyay ngo majneaj leaw apmüüch ndrom ombas cambaj. Wüx ijawan aag ayaj lajlüy niüng ngo metam majlüy (jane teamateow ich mayamb omeaats majaw cuane wüx apiüng aag ayaj), quiaj jane ajlüy tiül iüt Judea ich mecüiür andüy wüx tüc. ¹⁵ Tiül aaga nüt quiaj jane ngo majlüy tiül iüm, nde majmel tiül iüm mawün leaw ajiür quiaj. ¹⁶ Sitiül aljane altiül corrül, aton nde mandilil andüy aniüng nej mayar apix nej. ¹⁷ jApmaél oceajiw a montaj alteomeajtsüw micualüw nejiw, at leawa nejüür nine teachech wüx aaga nüt quiaj! ¹⁸ Itüniün oceaj Teat Dios nde müüch icon mercuiüran wüx nüt ajlüy naquind, ¹⁹ Cos aaga nüt quiaj apmamongocharan xeyay ngo majneaj, leawa nómban ngomeaag ajlüy ajan wüx Teat Dios tarang a iüt cam, aton ngome apmajlüy alinomb. ²⁰ Sitiül Teat Dios ngo mapal aaga ngo majneaj quiaj, nejingüind ngome apmapac. Cos Teat Dios xeyay ajiür lasta minipilan nej leaw nej lamarrüüd, áag tandondoch najen aaga nüt ajlüy ngo majneaj quiaj.

²¹ Sitiül aljane apmasaj icon: “Jogüy a Cristo”, maw; tengwüy mapüüng: “Joyaj a Cristo”, maw, nde meyariün andeac nej. ²² Cos aliücwüw xeyay monwaiich; altiül apmapiüngüw cristo nejiw. Altiül apmapiüngüw mondeac andeac Teat Dios nejiw; apmarangüw ateócan mambaijchaw nipilan, mawaijchaw para mayarich andeacüw nejiw. At altiül minipilan Teat Dios leawa nej lamarrüüd apmawaiicharanüw aton sitiül ndot alndom. ²³ Pero ich leaam imeajtsan, xique lanasaj icon nde nganüy para alndom mejawan nguineay apmajlüy alinoic nüt.

Wüx aliüc Teat Naxey

(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

²⁴ Wüx aaga nüt quiaj, wüx apmamong meáwan aaga xeyay ngo majneaj quiaj, nüt lango merraj átan a caaw lango merraj. ²⁵ At ocas apmajmiücwüw imiün tiül cielo, meáwan leaw almajlüy cawüx apmajüyü.

²⁶ Condom quiaj apmajaraw aaga Teat Naxey aliüc amb tiül oic xeyay najneajay ajlüy, nelitlit ombas. ²⁷ Quiaj apmüüch mambüw miängeles nej macanchichaw meáwan minipilan nej wüx iüt, imiün nonüt, noleat, calüy, cawac.

²⁸ Inguiayiün leaw sanasaj icon wüx nguineay arang a toc: Cos wüx latsatsaw mipüüg nej mayac aóp, quiaj ajüic laliüc matüch a nüt arraar. ²⁹ Atquiaj icona wüx apmejawan lajlüy aaga lanasaj icon quiaj, quiaj apmejawan laliüc matüch a nüt ma-peay Teat Naxey. ³⁰ Naleaing sasaj icon, meáwan aag ayaj apmajlüy wüxan aliün mapac nipilan ningüy wüx iüt. ³¹ Masey iüt, at a cielo apndrom ombas, xepoch nómban ngondom ndrom ombas.

³² Wüx aaga nüt, aaga ores quiaj, nejingüind ngo majaw, at ajcüwa ángel najlüy tiül cielo, at Micual Teat Dios ngo majaw ngow. Néjan quiaj Teat Dios ajaw.

³³ Netam mepacan nde memeayiün, icülüin, itajcan orar cos ngo mejawan ngow apmajlüy aag ayaj. ³⁴ Cos aag ayaj atnej arang nop naxey wüx amb majüy miünquiaj. Wüxan nganaw maw aniüng nej apmapaj miünüw mimos nej, müüch minajiütüw anopnopoj. Aton nejüür ombey nden apmasaj nde mameay. ³⁵ At icona, icülüin, nde memeayiün, cos ngo mejawan ngow apmapeay neneay nden; sitiül apmapeay andüy wüx quinüt, sitiül pinawan ongwüüts, sitiül andüy wüx arraw, tengwüy ümb arraw; ³⁶ nganandot maxom icon almemeayiün wüx nej apmapeay. ³⁷ Leaw lanasaj icon, aton sasaj meáwan nipilan: Icülüin xic, nde memeayiün —aj nejiw Teat Jesús.

14

Tayambüw nguineay alndom masapüw Teat Jesús

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Aliünan ic nüt wüx nganaw matüch nangos nüt pascua wüx üeteran pan ngo majmel levadura. Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga powh tüünd Moisés, tayambüw nguineay mawaijchaw para masapüw Teat Jesús mambiyaw. ² Pero tapiüngüw:

—Ngondom marangaats aag ayaj wüx nangos nüt, cos nipilan apmajcüyiw, apmajlüy xeyay monyaingyaying —awüw.

Nop najtaj tateng najmboc angan aceite wüx omal Teat Jesús

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Wüx Teat Jesús altiül cambaj Betania, teaüetiw al aniüng Simón, aag laiün wüx axom nej noic ngo majneaj necoy nasoic lepra. Quiaj tajngot nop najtaj ajamiün najmboc angan aceite, nenüt nardo nembeat

xeyay, chipiow nop nine iquial narangüch atnej limet nenüt alabastro. Quiaj tajmbaj apal, tateng wüx omal Teat Jesús aaga najmboc angan aceite quiaj. ⁴ Altiül leaw aliw quiaj tajcüyiw, nejeýéjan quiaj tapiüngüw:

—¿Neol tandrooch ombas aaga najmboc angan aceite quiaja? ⁵ Jondot majnap apmameat arej acoic miow (300) tomiün nenüt denario, mambeolaran nipilan leaw ngo majiür —awüw. Tandeacndeacüw wüx ombas a najtaj.

⁶ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icuaeatiün, ¿neol tapots mesajsajana? Cos nej tarang najneaj wüx ximbas. ⁷ Nipilan leaw ngo majiür aliw ningüy mequiüjpan, alndom membeolan wüx indüüman; nganüy a xique ngome sanajlüy ningüy naquiüüb icon meáwan nüt. ⁸ Aaga najtaj cam lamarang leaw alndom marang; cos wüx nganaw nandeow lamayac aag ayaj wüx ximbas atnej arangüch wüx amiüraad mondeow. ⁹ Naleaing sasaj icon, nguiajantanej wüx aaga iüt cam niüng apmaderac xepoch, quiaj apmaderac wüx aaga najtaj cam nguineay tarang, para alndom leaam omeaatsaran wüx nej —aj nejiw Teat Jesús.

Judas apmayac teowixaw monajiüt a Teat Jesús

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

¹⁰ Condom Judas Iscariote, nop tiül ajcüwa gajpiüp (12) minipilan Teat Jesús, tamb majaw ajcüw montangtang miteaats mandeacüw nguineay apmayac Teat Jesús teowixaw nejiw. ¹¹ Camüm manguaiyiw aag ayaj, quiaj tapac omeajtsüw, tasajüw apmüjchiw nej tomiün. Quiaj tapots mayamb nguineay alndom mayac teowixaw nejiw.

Teat Jesús ndójwüx üet aweaag minipilan nej

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

¹² Wüx lamatüch aaga nangos nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura, wüx ambiyaran sap marang nichech wüx pascua, quiaj minipilan Teat Jesús tatüniw manguaiyiw nej:

—¿Nguiane indüüm, Teat, namban natajan majneaj niüng apmatsambaats a sap wüx pascua? —ajüw nej.

¹³ Quiaj Teat Jesús tüüch mambüw ijpüw minipilan nej, tasaj:

—Quiüran tiül cambaj. Quiaj apmexoman nop naxey ajoy nop ngan yow, indüjpiün mamb. ¹⁴ Niüng apmajmel a naxey, quiaj apmesajan neneay iüm: “Atcüy apiüng Teat Naxey: ¿Nguiane ajlüy niüng sanetiün wüx pascua naquiüüb xenipilana?” apmerajan. ¹⁵ Quiaj apmatiib icueajiün noic nadam

teomeaats iüm cawüx amb ijpüw iüm, latajcüch majneaj. Andüy quiaj apmeyacan üetiüüts —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁶ Quiaj tambüw ijpüw. Wüx tapeayiw tiül cambaj Jerusalén, quiaj taxomüw meáwan atnej Teat Jesús lamasaj nejiw. Quiaj tayacüw leawa apmüetiaw wüx nangos nüt pascua.

¹⁷ Wüx langwiiüts, quiaj tapeay Teat Jesús maquiüüb gajpiüp (12) minipilan nej. ¹⁸ Wüx alchetemoy teaüetiaw, quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, nop tiül icona leawa teasüet anaag apmayac xic teowixaw monajiüt —aw.

¹⁹ Quiaj tamix omeajtsüw, tatüniw manguaiyiw Teat Jesús anopnopo. Nop tapiüng:

—¿Jane, ngwa xique? —aw.

Alinop tapiüng:

—¿Ngwa xique? —aw.

²⁰ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Aag ayaj nop naw tiül aaga gajpiüp ijlüyüün, aag tengual macheniüüts pan tiül polat nóiquian maquiüjpaats. ²¹ Naleaing Teat Naxey apmamongoch atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios, ipero aaga naxey apmeyac nej teowixaw monajiüt xeyay ngo majneaj apmamongoch, más najneaj ngo wijjuiam! —aj nejiw.

²² Wüx tengualeámban üetiaw, quiaj Teat Jesús taxaing a pan, tüüch gracias Teat Dios, ndoj tambaag müüch nejiw, tapiüng:

—Ixaingüün itean, cos aag agüy xecuerpo —aw.

²³ Condom tachipich noic vas miyow uva, tüüch gracias Teat Dios. Ndoj tüüch nejiw manganeowüw. ²⁴ Tapiüng:

—Aag agüy xequeiej, ajüiüch wüx aaga jayats poch lamayac Teat Dios, cos xequeiej apmajüch tiüt mawün wüx asoet xeyay nipilan. ²⁵ Naleaing sasaj icon xique lango nanganeow miyow uva; pero alinoic nüt sananganeow jayats miyow uva tiül micambaj Teat Dios —aw Teat Jesús.

Pedro apmapiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

²⁶ Wüx landoj matajcüw cantar noic himno, quiaj tambüw andüyiw wüx mitiüc Olivos. ²⁷ Almambüw, quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Meáwan icona apmecuatiün xic aaga ongwiiüts cam, atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Sanambiy a nejiür sap, quiaj apndajrriüm meáwan misap nej”, aw. ²⁸ Wüx sanapac tiül mondeow, quiaj sanamb tiül Galilea ombas xic, teoj icon —aj nejiw Teat Jesús.

²⁹ Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Teat, masey meáwan macueatiw ic, xique ngwüy —aj nej.

³⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing sasaj ic Pedro, aaga ongwiiüt cam, wüx nganaw mepaj ijquiaw ombeay a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ngo mejaw jane xic —aj nej Teat Jesús.

³¹ Pedro tandeac napaç, tapiüng:

—Masey sanandeow naquiiüb ic, xique ngome sanapiüng ngo najaw jane ic —aw.

Aton atquiaj tapiüngüw meáwan minipilan nej.

Teat Jesús ataag orar tiül Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)

³² Condom tapeayiw tiül Getsemaní. Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Cheteron ningüy; xique sanamb nataag orar —aj nejiw.

³³ Taquiiüb mamb a Pedro, Jacobo, at a Juan. Quiaj tapots amix omeaats, tayaag xeyay ngo majneaj. ³⁴ Tasaj nejaw:

—Xeyay amix ximeaats, sayaag atnej teasandeow. Icülüün xic ningüy, nde memeayiün —aj nejiw.

³⁵ Condom Teat Jesús tamb quiríwan iün majü, quiaj mejquiet tiüt ataag orar. Tatün ocueaj Teat Dios sitiül alndom mawün nej wüx meáwan leawa apmamongoch. ³⁶ Tapiüng:

—Teat, ngo majlüy nicuajind leawa ique ngondom merang. Sandiüm mewün xic wüx aaga nangaag naél leawa laliüc namongoch. Pero naleaing Teat, nde merang sandiüman xique, irang atnej ique indium —aw.

³⁷ Condom tandilil majaw nejiw. Almapeay quiaj tajaw lameayiw. Quiaj tasaj a Pedro:

—Simón, ¿lremeaya? ¿Neol ngondom meíuc noic ores? ³⁸ Nde memeayiün, iyamban Teat Dios, nde matüch icon nimeech. Masey tiül imeajtsan indüman mendüjpiün Teat Dios, pero naleaing icona ngo meíucan wüx, nind imeayiün —aj nejiw.

³⁹ Condom tandüy quiaj alinomb masaj Teat Dios atnej landoj mandeac. ⁴⁰ Wüx tandilil alinomb niüng ajlüyiw nejiw, taxom nejiw alinomb almameayiw, cos xeyay laínd ameayiw. Quiaj lango majawüw cuane apmasajüw nej. ⁴¹ Wüx tapeay amb arojmbüw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol aliün memeayiüna, tengual ixojtana? Landoj, lamatüch a ores. Nganüy apmayacüch a Teat Naxey teowixaw monrang ngo majneaj. ⁴² Witiüron, tabaats, lapeay aaga apmetiüb xic —aj nejiw Teat Jesús.

Aquiiüpüw mamb Teat Jesús

(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴³ Tengualeámban andeac Teat Jesús, quiaj ajngot a Judas, áag tajlüy tiül a gajpiüp (12). Aquiiüb miün xeyay nipilan, ajamiünüw espada, at xiül; üüch nejiw mambüw ajcüwa montangtang miteaats,

mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at montangtang monajiüt tiül nadam nangaj iüm. ⁴⁴ Aaga Judas lamasaj nejiw nguineay apmatiüb majüiquich ngün apmasapüw, cos lamapiüng:

—Áag sanacheech mimboy nej, aag ayaj isapan, iquiiüjpan nde mecuiür —aw.

⁴⁵ Wüxan apeay aleáingan niüng ajlüy Teat Jesús, tapiüng:

—Teat —aw.

Andüüban macheech mimboy nej. ⁴⁶ Quiaj tasapüw Teat Jesús, taquiiüpüw mamb.

⁴⁷ Naleaing nop minipilan Teat Jesús tasoond miespada nej, quiaj tandoog nop olaag mimos minatang miteaats. ⁴⁸ Teat Jesús tasaj ajcüwa nipilan:

—¿Cuane ijmbichan espadas y xiül wüx isapan xique? ¿Jowa xique, need xic, ngwüy neola? ⁴⁹ Meáwan nüt tajlüyüis niüng ijlyüün naquiaach icon tiül nadam nangaj iüm, icona ngo mesapan xic. Pero naleaing atcüy apmajlüy, cos netam majlüy atnej lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

⁵⁰ Quiaj tacueatiw nej meáwan minipilan nej, tecuiürüw.

Nop nench tecuiür

⁵¹ Nop nench tandüüb mamb Teat Jesús, awinchay tiül noic püy, tasapüw nej. ⁵² Quiaj nej sojndiüt tiül apix nej, tecuiür miotáagan.

Teat Jesús alniüng ajlüy monajiüt

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵³ Condom taquiiüpüw mamb Teat Jesús niüng ajlüy minatang miteaats. Quiaj canchiütoj meáwan montangtang miteaats, at montangtang monajiüt tiül nadam nangaj iüm, aton mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. ⁵⁴ Ata Pedro aton tandüüb Teat Jesús miünquiájan ajngot. Tamb tatüch tiül püjchiün mbeay ombiüm minatang miteaats. Quiaj tsotot maquiiüpüw monjiür aniüng miteaats, metsantsayej mbeay biümb.

⁵⁵ Ajcüwa montangtang miteaats at meáwan monajiüt tiül judíos tayambüw acas nipilan mapiüngüw nóiquian cuane ngo majneaj tandeac Teat Jesús, para mayacüw asoet mandeow, pero ngo maxomüw. ⁵⁶ Cos xeyayiw tandeacüw ngo maleaing wüx ombas nej, palpáwüw andeacüw, ngome nóiquian. ⁵⁷ Altüül witiütoj tewüyayej wüx mawajjchaw, tapiüngüw:

⁵⁸ —Xicona tanguiayasan wüx tandeac mapiüng nej apmajarrich aaga nadam nangaj iüm leaw nipilan tarangüw, ndoj wüx er nüt apmawitich alinop nangaj iüm, ngome narangüch naag owixaran. Atquiaj tandeac aaga naxey quiaj —awüw.

⁵⁹ Pero ngome nóiquian tandeacüw may-acüw asoet.

⁶⁰ Condom aaga minatang miteaats witiüt lombom pinawan, matün manguaiy Teat Jesús. Tasaj:

—¿Neol ngo merndeaca? ¿Cuane aag teamandeacüw wüx imbas quiaja? —aj.

⁶¹ Teat Jesús ndijchiówan, ngo masaj nej nicuajind. Quiaj tatün manguaiy alinomb, tasaj:

—¿Ique aaga Cristo, micual ic Teat Diosa? —aj.

⁶² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xícam aag ipiüing quiaj. Apmejawan xic salcheten amb wüx miác Teat Dios. Cos xique aaga Teat Naxey, apmejawan wüx saliüc ximiün tiül cielo samb tiül oic —aj nej.

⁶³ Quiaj minatang miteaats tachiüt apix nej, xeyay tajcüy, tapiüing:

—¿Cuane tengualeámban macüliüts manguaiyiütsa? ⁶⁴ Nganüy icona lamenguaiyiün meáwan aaga ngo majneaj lamandeac quiaj, cos andeac atnej Teat Dios nej. ¿Cuane ajtür menguaiyiüna? —aw.

Quiaj meáwan nejw tapiüingüw netam mandeow.

⁶⁵ Altiül tapots mateontsüw onts ombeayiw nejw wüx ombas nej. Aton tatsajcüw oniiüg nej, tatoliw. Condom tasajüw:

—¡Nganüy isüet jane netol ic! —ajüw.

At ajcüwa monajiüt quiaj taleambüw nej aton.

Pedro apiüing ngo majaw jane Teat Jesús
(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro aliün quiaj tiül püjchiün, quiaj apeay niüing ajlüy nej nop nüx nerang minajiüt minatang miteaats. ⁶⁷ Wüx tajaw a Pedro teatsantsüy mbeay biümb, quiaj lombot mapiür majaw, tasaj:

—Ique aton tequiiüb aaga Jesús naw Nazaret —aj.

⁶⁸ Quiaj a Pedro tapiüing:

—Ngwüy, ngo najaw jane, ngo najaw cuane leaw ipiüing quiaj —aw.

Ndoj taw quiaj andüy mbeay nden, quiaj tepaj a gallo. ⁶⁹ Aaga nüx tajaw nej alinomb. Ndoj tapots masaj nipilan alquiaj, tapiüing:

—Aaga naxey quiaj nop naw tiül nejw —aw.

⁷⁰ Pedro quiaj tawaiich alinomb. Ndoj ajoy miün quiriw ores, ajcüwa nipilan aliw quiaj tasajüw nej alinomb:

—Naleaing ique nop naw tiül nejw, cos indeac atnej andeacüw monaw Galilea —ajüw.

⁷¹ Quiaj a Pedro tapots mapiüing ngo maleaing aag ayaj, tapaj minüt Teat Dios, tapiüing:

—¡Por dios, ngo najaw jane aaga naxey temepiüing quiaj! —aw.

⁷² Aaga gallo tepaj amb ijmbüw apaj. Quiaj a Pedro leaad omeaats leaw Teat Jesús lamasaj nej. Cos tasaj nej: “Wüxan nganaw mejap ijmbüw apaj a gallo, ique lamepiüing arojmbüw ngo mejaw jane xic”, aj nej. Wüx leaad omeaats aag ayaj, quiaj tapots ajüints.

15

Teat Jesús alteombas Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Wüx lachiüjmbaw, quiaj ajcüwa montangtang miteaats canchiütoj maquiüjpüw montangtang monajiüt tiül nadam nangaj iüm, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, maquiüjpüw alacas monajiüt. Quiaj taquiüjpüw mamb Teat Jesús netsaag, may-acüw teowix Pilato. ² Aaga Pilato tatün nej manguaiy:

—¿Naleaingue, ique aaga minatang nena-jiüt ocueaj cambaj Israele? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Atnej ipiüing quiaj —aj nej.

³ Ajcüwa montangtang miteaats tayacüw nej xeyay asoet. ⁴ Condom Pilato tatün nej manguaiy alinomb, tasaj:

—¿Neol ngo merndeaca? Ijaw nguineay teamayacüw isoet xeyay —aj.

⁵ Teat Jesús ngo masaj nej nicuajind, quiaj a Pilato mbayat majaw nej.

Atüniw mandeow Teat Jesús
(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38—19:16)

⁶ Aaga Pilato quiaj ajlüyay wüx matsambiich nop najlüy tiül manchiüc wüx nangs nüt, leaw nipilan apmatüniw tsajmbiüm. ⁷ Aliw tiül manchiüc acas nipilan cos tambiyaw nipilan wüx tajcüyiw maquiüjpüw monajiüt. Altiül nop nenüt Barrabás. ⁸ Xeyay nipilan tambüw majawüw a Pilato. Tapots matüniw marang atnej mbójan marang. ⁹ Quiaj tasaj nejw a Pilato:

—¿Cuane indümana? ¿Ngwüy, sanatsambiich minatang nenajiüt icueajiüna? —aj nejw.

¹⁰ Cos lamajaw ajcüwa montangtang miteaats tayacüw teowix nej a Teat Jesús, ajcan ngo mandüümüw majawüw mandüüb nej xeyay nipilan. ¹¹ Ajcüwa montangtang miteaats taquajchwi ombeay nipilan mapiüingüw tsajmbiüm Barrabás. ¹² Quiaj a Pilato tatün manguaiy alinomb:

—¿Cuane indüman mejawan narang wüx aag ipiüing minatang nenajiüt icueajiüna? —aj nejw.

¹³ Nejw tepajüw napac:

—¡Ich mandeow wüx cruz! —awüw.

¹⁴ Quiaj tasaj nejw a Pilato:

—¿Cuane asoet ajiür? —aj nejiw.

Meáwan nipilan tepajüw alinomb:

—¡ch mandeow wüx cruz! —awüw.

¹⁵ Cos aaga Pilato tandiüm majneaj aweaag meáwan nipilan, quiaj tatsambiich a Barrabás. Ndoj tapiüng majwüch Teat Jesús, quiaj tüüch mamb mayacüw wüx cruz.

¹⁶ Condom ajcüwa soldados taquiüjpüw Teat Jesús andüy tiül noic püjchiün niüng acül Pilato, nenüt pretorio. Quiaj canchiütoj meáwan soldados. ¹⁷ Condom quiaj tasoi-jquiw tiül noic napixeran morada, ndoj tay-acüw wüx omal nej noic corona nepeat sats. ¹⁸ Quiaj tapots mitsojow nej, tasajüw:

—¡Mbich ique minatang nenajiüt ocueaj judíos! —ajüw.

¹⁹ Tawüjchiw omal nej naag xiül, aton tateontsüw onts ombeayiw nejiw wüx ombas nej. Ndoj taquiejliw micosüw nejiw teombas nej, atnej teayambüw monajneaj. ²⁰ Wüx lapaxiow mitsojow, quiaj tasoindiw aaga morada napixeran, cas tasoijquiw tiül apix nej alinomb. Ndoj quiaj taquiüjpüw mamb mayacüw wüx cruz.

Teat Jesús tajmel wüx cruz

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ Nop naxey naw tiül cambaj Cirene, nenüt Simón, miteatiw Alejandro maquiüüb a Rufo, les tajngot imiün tiül wajchiüc. Wüx tamong amb quiaj, tasapüw nej müjchiw mambitic micruz Teat Jesús.

²² Quiaj taquiüjpüw mamb a Teat Jesús andüy tiül niüng nasoic Gólgota, aag ayaj amb apiüng: Omal Mondeow. ²³ Condom tüjchiw nej vin aolüw tiül noic süüg nenüt mirra, pero nej ngo mayar manganeow. ²⁴ Wüx landoj mayacüw wüx cruz, quiaj tembaagayej wüx apix nej. Tasüetiw wüx majawüw ngün apmajoyiw anopnopo.

²⁵ Aleamb pinawan ajüy nüt tayacüw nej wüx cruz.

²⁶ Condom tarangüw acas poch mayacüw wüx omal cruz niüng apiüng cuane asoet nej. Apiüng: “Aag agüy minatang nena-jiüt ocueajiw nipilan judío”, aw. ²⁷ Aton tajmeliw wüx cruz ijpüw moneed, nop amb wüx miác Teat Jesús, alinop amb wüx miquiamb nej. ²⁸ Atquiaj tajlüy leaw landoj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Tayacüch atnej nop nerang ngo majneaj”, aw.

²⁹ Leaw tamongoj quiaj titsojow nej, tanglangüw omalüw müjchiw majüiquichaw ajctüyiw. Tapiüngüw:

—¡Jaa, ngwüy ique nepiüng apmejarrich aag nadam nangaj iüm, ndoj wüx er nüt ap-melomboch alinomb! ³⁰ ¡Nganüy erwüney wüx cruz iquiáyan quiaj, iriow tüü! —ajüw.

³¹ At aton ajcüwa montangtang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés titsojow nej, tapiüngüw nejeyéjan quiaj:

—Nej tawün wüx alinop, pero nganüy a nej ngondom mewüney wüx nejáyan quiaj. ³² Nganüy apmajawaats sitiül naleaing nej aaga Cristo, minatang nenajiüt ocueaj cambaj Israel, cos sitiül apmaw tiüt imiün wüx cruz, mbich apmayariüts andeac nej —awüw.

At monlüy wüx cruz aton titsojow nej.

Wüx tandeow Teat Jesús

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Wüx lalimnüt, quiaj pojniüt wüx iüt, tiün ram wüx lanchejliow nüt. ³⁴ Wüx lanchejliow nüt, quiaj Teat Jesús tepaj napac, tapiüng:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —aw. Aag ayaj apiüng: Teat Dios, Teat Dios, ¿neol tecueat xic?

³⁵ Altiül leaw alquiaj tanguaiyiw aag ayaj, tapiüngüw:

—Inguiayiün, teamapaj a Elías —awüw.

³⁶ Quiaj tamb nop, acuiür macachiich tiül vinagre noic esponja, aag ayaj atnej walang sap. Tayac wüx nots xiül. Quiaj tüüch machey. Tapiüng:

—Cawül majawaats sitiül aliüc Elías mawün nej tiüt —aw.

³⁷ Quiaj Teat Jesús tepaj napac, ndoj tandeow. ³⁸ Wüx tandeow Teat Jesús, quiaj aaga nadam jael nepal teomeaats nadam nangaj iüm chiütat naw cawüx andüy tiüt, nómban mbajcaw pinawan. ³⁹ Alombom quiaj niüng ajlüy micruz Teat Jesús nop minatang tiül soldados, teamajaw. Wüx nej tanguaiy tepaj, ndoj tajaw nguineay tandeow, quiaj tapiüng:

—¡Naleaing aaga naxey quiaj Micual nej Teat Dios! —aw.

⁴⁰ Aton aliw quiaj acas montaj, miünquiájan alembemiw teamajawüw. Altiül María Magdalena, Salomé, at a María mimümuw José maquiüüb Jacobo aag chingüy. ⁴¹ Ajcüwa montaj quiaj, tandüjpiw Teat Jesús wüx tajlüy tiül Galilea, tambeolüw nej. Aton aliw quiaj altigüy montaj, ajcüw tiünw mandüjpiw nej matüchiw Jerusalén.

Wüx tamiüraad Teat Jesús

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Wüx lamitiüt nüt, langwiiüts, cos aaga nüt quiaj tengual ayambüch leaw apmetam wüx nüt axoodaran, cos oxch quiaj nüt axoodaran. ⁴³ José naw tiül cambaj Arimatea, nej nop nej natang tiül monajiüt ocueaj judíos. Nej ngo mimbol, tamb niüng ajlüy a Pilato matün micuerpo Teat Jesús mamiüt. Cos nej aton teamacül majlüy tiül micambaj Teat Dios. ⁴⁴ Pilato mbyat wüx tanguaiy najénan landeow Teat Jesús. Quiaj tapaj a minatang tiül soldados matün manguiay

sitiül naleaing landeow. ⁴⁵ Wüx minatang soldado tapiüng naleaing landeow, quiaj a Pilato tasaj a José alndom maquiüüb mamb mamiüt. ⁴⁶ Condom quiaj José tamb mangal noic najneaj püy. Ndoj tawün tiüt Teat Jesús, tawinch tiül a püy, taxaing maquiüüb mamb mayac tiül noic jayats oxiüt narangüch tüeng tiüc tiül piedra. Ndoj tayacüw noic nadam piedra mapal. ⁴⁷ María Magdalena, at María mimüm José, tajawüw nguiane tayacüch.

16

Teat Jesús tapac tiül mondeow

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Wüx lamong a nüt axoodaran, quiaj María Magdalena, Salomé, at María mimüm Jacobo tangalüw najmboc angan aceite majoyiw mayacüw wüx ombas Teat Jesús.

² Úmban arraw doming almajnchep nüt, quiaj tambüw andüyiw niüng ajlüy oxiüt.

³ Tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—Jane apmawün ocueajiiüts a piedra nepal ombeay aaga oxiüt? —awüw.

⁴ Wüx tatüchiw quiaj, quiaj tajawüw aaga nadam piedra nepal oxiüt laáw. ⁵ Wüx tajmeliw tiül oxiüt, quiaj tajawüw nop nench, asooig najal apix nej raan. Alchetem wüx miác niüng tayacüch a Teat Jesús. Quiaj mbayatoj. ⁶ Pero nej tasaj nejiw:

—Nde mbayameron, cos sawaj icona teameyamban Teat Jesús naw Nazaret, áag tambiyaw wüx cruz. Nganüy lapac, ngo majlüy ningüy. Jogüy ijawan niüng tayacüw. ⁷ Nganüy quiüran isajan a Pedro at meáwan minipilan nej. Isajan: “Teat Jesús laám ombas nej andüy tiül Galilea. Quiaj apmejawan, atnej lamasaj icon” —aj nejiw.

⁸ Quiaj tawüw tiül oxiüt acuiürrüw, cos xeyay mbayatoj, tambeapmbeap nejiw, ngo masajüw nejinguind cos xeyay mbayatoj.

Teat Jesús tejüiquichay majaw nej María Magdalena

(Jn. 20:11-18)

⁹ Wüx Teat Jesús tapac tiül mondeow úmban arraw doming, quiaj tejüiquichay ombas majaw nej a María Magdalena, aag landoj mawün wüx ombas ayaiw nimeech.

¹⁰ Condom quiaj María tamb masaj minipilan Teat Jesús, cos xeyay amix omeajtsüw, tengual ajiüntsüw. ¹¹ Masey lamanguayiw Teat Jesús lapac, aton a María landoj majaw nej, nejiw ngo mayariw andeac nej.

Teat Jesús tejüiquichay majawüw nej ijpüw minipilan nej

(Lc. 24:13-35)

¹² Wüx ndoj ayaj, quiaj Teat Jesús tejüiquichay alinomb majawüw nej ijpüw minipilan nej wüx aliw tiül tiüüd andüyiw tiül wajchiüc, pero naleaing lango majüic matnej. ¹³ Nejiw aton tambüw masajüw

alacas minipilan nej, átan ngo mayariw nejiw andeacüw.

Teat Jesús tasaj minipilan nej cuane ne-tam marangüw

(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁴ Condom Teat Jesús tejüiquichay majawüw nej ajcüwa gajpanop (11) minipilan nej wüx aliw wüx mes teaüetiw. Quiaj talic nejiw ajcan ngo mayariw leaw tasoiquiw, aton cos adam omeajtsüw, ngo mayariw andeacüw monjaw nej lapac. ¹⁵ Ndoj tasaj nejiw:

—Quiüran tiül meáwan cambaj wüx iüt, isajan meáwan nipilan wüx aaga najneajay nanderac nguineay alndom maw asoeteran. ¹⁶ Jane apmayar xepoch, mayar yow aton, apmaw asoet nej. Pero sitiül aljane ngo mayar xepoch, aag ayaj apmamongoch xeyay ngo majneaj tiül biümb alinoic nüt. ¹⁷ Jane ayar xepoch apndom ombasüw marangüw ateočan. Wüx xenüt apmatajcüw majneaj nipilan leaw alwüx ombasüw nimeech; at apmandeacüw alinoic ombeayiün. ¹⁸ Masey masapüw ndiüc; at sitiül tündiw manganeowüw leaw alndom mambiy nejiw, ngome apmarang nejiw nicuajind. Aton wüx apmayacüw owixaw wüx moniün andeow apmajneajiw —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tamb andüy tiül cielo

(Lc. 24:50-53)

¹⁹ Landoj masaj nejiw aag ayaj, quiaj tamb Teat Jesús andüy cawüx tiül cielo. Quiaj chetet amb wüx miác Teat Dios. ²⁰ Ndoj minipilan nej tambüw tiül meáwan cambaj mandeacüw aaga najneajay nanderac leaw apiüng wüx nguineay Teat Dios alndom mawün asoeteran. Nejaj Teat Cristo tambeol nejiw, tajüiquich majaraw leaw tandeacüw, aag ayaj naleaing, cos tarang ateočan wüx tandeacüw mipoch nej. Atquiaj tajlüy. Amén.

Najneaj nanderac leaw tapiüng SAN LUCAS wüx Teat Cristo

Neol tajlüy aaga nawiig cam

¹ Xeyay lamarangüw wüx nawiig nguineay andüübndüjpeay meáwan leawa tajaraw naleaing tajlüy, ² atnej taquiachiw icoots ajcüw leawa tajawüw tanomb con oniüjcüw; aton tambeolüw wüx mandeacüw meáwan poch leaw tanguiyiw. ³ Nganüy xique laümb natüntün nanguiyay meáwan, nguineay alndom najaw naleaing cuane tajlüy. Áag tapiüngas sanarang nasaj ic palan Teat Teófilo, nguineay andüübndüjpeay, ⁴ mejaw naleaing meáwan leaw lerquiaacharan wüx.

Nop ángel apiüing apwijquiam Juan Bautista

⁵ Tiül mineat Herodes wüx nej tarang minatang monajiüt tiül iüt Judea, tajlüy nop miteaats tiül nipilan judío nenüt Zacarías, ajlüy tiül noic ajlüy miteaats ocueaj Abías. Mintaj nej teat Zacarías nenüt müm Elisabet, naw tiül acualaats teat Aarón, áag tajlüy tanomb. ⁶ Miijpüéj ayariw andeac Teat Dios, arangüw atnej lamapiüng Teat Dios. Nejinguind ngondom mapiüng nejw alcuane ngo majneaj arangüw. ⁷ Naleaing nejw ngo majiürüw micualüw nejw cos müm Elisabet ngondom majiür micual nej; aton cos miijpüéj xeyay latang ombasüw.

⁸ Condom wüx tatüch nejw aaga noic ajlüy miteaats marangüw najiüt tiül nadam nangaj iüm, teat Zacarías tajlüy tiül. ⁹ Cos miteaats ajlüyayej wüx masüetiw majawüw cuane najiüt apmarangüw anopnopo. Teat Zacarías tatüch nej majmel tiül nadam nangaj iüm ocueaj Teat Dios mayac pom. ¹⁰ Meáwan nipilan monaw tiül cambaj acüliwan mbeay nadam nangaj iüm teatajcüw orar wüx teajmel pom. ¹¹ Teat Zacarías altiül nadam nangaj iüm, quiaj tajaw nop ángel ocueaj Teat Dios alembem amb wüx miác artül niüng ajmel pom. ¹² Wüx teat Zacarías tajaw aaga ángel, mbayat xeyay, lango majaw cuane apmarang. ¹³ Quiaj tasaj nej a ángel:

—Teat Zacarías, nde mbayamear, cos Teat Dios lamanguiyay leaw itün ocueaj nej. Nganüy müm Elisabet mintaj apmajiür nop micual nej. Apmeaach manüt Juan. ¹⁴ Ique apmapac imeaats xeyay. Aton xeyay nipilan apmapac omeajtsüw wüx apwijquiam, ¹⁵ cos nej xeyay najneaj

apmarang majaw Teat Dios. Ngome apmanganeow vin, aton ngome apmanganeow alinoic yow leaw alndom müüch mangün nipilan. Teat Dios apmüüch nej majiür Nangaj Miespíritu Nej wüx aliün teomeaats mimüm nej. ¹⁶ Nej apmüüch leaam omeajtsüw alinomb xeyay nipilan tiül israel wüx Teat Dios, midiosüw nejw. ¹⁷ Nej apmamong ombas marang minajiüt nej, teoj aliüc aaga lapiürang aliüc. Apmarang atnej tarang tanomb teat Elías, müüch majneaj omeajtsüw nateateran majawüw micualüw nejw. Aton müüch marangüw najneaj leaw ngo mandiiümüw mayariw leaw asoiquiw. Atquiaj alndom müüch majlüy noic ajlüy nipilan mayariw andeac aaga Cristo leaw lapiürang aliüc —aj nej aaga ángel.

¹⁸ Quiaj tapiüng teat Zacarías, tasaj a ángel: —¿Nguineay alndom najaw naleaing aag ayaja? Cos xique xeyay lasataxey, at xantaj latang ombas aton —aw.

¹⁹ Quiaj tasaj nej a ángel:

—Xique nenütüüs Gabriel nerangas minajiüt Teat Dios. Nej tüüch xic niün nasaj ic aaga najneaj poch quiaj. ²⁰ Nganüy cos ngo meyar sandeac, langome apmerndeac leaw atüch a nüt majlüy aaga lanasaj ic quiaj, ndoj apmerndeac alinomb —aj nej.

²¹ Ajcüwa nipilan leaw ngo majmeliw, teamacüliw teat Zacarías, lambayajow ngo majawüw cua nerang nej, neol tequiy tiül nadam nangaj iüm. ²² Wüx taw tiül nadam nangaj iüm teat Zacarías langondom mendeac masaj nejw nicuajind. Quiaj tapiüngüw:

—Aleaic tüünd majaw tiül nadam nangaj iüm —awüw.

Nej tüüch nejw majawüw cuane apiüng naag owix nej, cos lamejew, langondom mendeac.

²³ Wüx tatüch a nüt ndom minajiüt nej tiül nadam nangaj iüm, quiaj tajtsor. ²⁴ Naleaing ajüür miün acas nüt lacual müm Elisabet mintaj nej. Quiaj tacúlan aniüng nej acoquiaw caaw, ngo maw majüy. Tapiüng: ²⁵ “Teat Dios lamajiür xic lasta, lamüüch xic namongoch xemonxing teombas nipilan”, aw.

Ángel tapiüng apwijquiam Teat Jesús

²⁶ Wüx lamajiür anaíw caaw, quiaj aaga ángel Gabriel tüüch nej mamb Teat Dios andüy tiül iüt Galilea, tiül noic cambaj nenüt Nazaret, ²⁷ majaw nop nüx nenüt María. Aaga nüx quiaj altiüt mipoch aweaag nop nench nenüt José, naw tiül acualaats a Rey David tajlüy tanomb. ²⁸ Aaga ángel wüx tapeay niüng ajlüy a nüx, tasaj:

—¡Jow müm, satepeay ic! Sasoic nasaj ic lamexom xeyay monajneaj, cos Teat Dios lamambeol ic. Xeyay najneajay apmannerac wüx imbas tiül meáwan montaj —aj.

²⁹ Nej a nūx wūx tajaw aaga ángel, mbayaw nanguiay andeac, tapiüng tiül omeaats nej: “¿Neol tatepeay xic atquiaja?” aw. ³⁰ Quiaj tasaj nej aaga ángel:

—María, nde mbayamear, cos Teat Dios apmambeol ic xeyay. ³¹ Nganüy apmejiür micual, apmewiquiach nop nine nench, apmeaach manüt JESS. ³² Nej apmajlüy xeyay netam ajlüy. Apmanderac wūx nej apmapiürang micual nej Teat Dios najlüy tiül cielo. Teat Dios apmüüch nej marang nop minatang nenajiüt atnej tarang wūx a Rey David, mixeex nej najlüy tanomb. ³³ Nej apmajlüy wūx meáwan nipilan judío micual teat Jacob, apmarang natang meáwan nüt, aag ayaj ngo majiür ndoj —aj nej.

³⁴ María tasaj a ángel:

—¿Nguineay alndom majlüy aaga ipiüng quiaja, cos xique nganaw najiür xenoj? —aj.

³⁵ Quiaj tasaj nej a ángel:

—Aag ayaj Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios amperang. Nej Teat Dios apmajiür ic mewiquiach aaga nine, cos aaga nine quiaj nangaj nej Micual Teat Dios. ³⁶ At icualaats müm Elisabet apmajiür nop nine. Masey xeyay latang ombas, anderac nómban ngondom majiür micual nej. Nganüy lacual lamajiür anaíw micaaw a nine teomeaats nej. ³⁷ Cos para Teat Dios ngo majlüy nicua-jind naél ngondom marang —aj nej a ángel.

³⁸ Quiaj tapiüng a María:

—Xique nganüy sajlüy tiül owix Teat Dios, ich marang wūx ximbas atnej lamepiüng apmarang —aw.

Quiaj tamb a ángel.

María tamb majaw Elisabet

³⁹ Tiülan aaga nüt quiaj María tamb najen andüy tiül tüc tiül noic cambaj tiül iüt Judea. ⁴⁰ Wūx tapeay quiaj tajmel aniüng teat Zacarías, quiaj tatepeay müm Elisabet. ⁴¹ Wūx Elisabet tanguiy atepeay nej María, quiaj ajwicwic teomeaats nej aaga nine. Quiaj Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tiün andüy wūx nej. ⁴² Quiaj tandeac napac, tapiüng:

—Xeyay najneajay apmanderac wūx imbas tiül meáwan montaj, aton xeyay najneajay apmanderac wūx ombas aaga nine alteomeaats quiaj. ⁴³ ¿Jow a xique, cuane xic, miün majaw xic mimüm Micual Xeteat Diosa? ⁴⁴ Cos wūxan sanguiy itepeay xic, quiaj xecual apac omeaats, ajwic tiül ximeaats. ⁴⁵ Najneajay apmapac imeaats cos teyar meáwan leaw lamasaj ic Teat Dios nguineay apmarang —aw.

⁴⁶ Condom quiaj tapiüng a María:

Sayaag tiül ximeaats xeyay najneajay arang Teat Dios.

⁴⁷ Apac ximeaats wūx Teat Dios, cos nej newün xic wūx.

⁴⁸ Teat Dios najneaj majaw xic masey xique ngo nembeac nicuajind tiül nipilan.

Naw wūx nganüy meáwan nipilan aliüc miün, apmandeacüw xeyay najneaj wūx ximbas.

⁴⁹ Cos lamarang xeyay najneaj wūx ximbas Teat Dios; nej cuajantanej alndom marang,

Xeyay nangaj minüt Teat Dios.

⁵⁰ Nej andiüm meáwan nipilan leawa lajlüy nganüy, aton ajjiür lasta leaw aliüc miün apmajlüy, meáwan leaw apmariw nej andeac.

⁵¹ Naag owix nej lamarang xeyay nadamdam cuajantanej, aton tandrooch ombasüw monpiüng nejiw alwūx atamüw.

⁵² Tawün niüng tsotojow montangtang monajiüt,

tayac quiaj leaw ayajcüw ngo membeatiw.

⁵³ Nipilan leawa ngo majiür üetiw, nej tüüch meáwan najneaj;

nganüy nipilan monjiür xeyay, tüüch mambüw owixáwan, nicuajind ngo maxomüw.

⁵⁴ Tambeol cambaj Israel, ajcüw monrang minajiüt nej;

ngo ndrom omeaats nejiw, tajiür nejiw lasta xeyay,

⁵⁵ cos atquiaj tasaj mixejchiiüts Abraham wūx micual micual nej;

tapiüng tanaám apmajiür nejiw lasta meáwan nüt —aw a María.

⁵⁶ Ndoj María tacül quiaj maquiüüb müm Elisabet arej caaw, condom tandilil tajtsor alinomb.

Wijquiat Juan Bautista

⁵⁷ Wūx tatüch a nüt wijquiam micual nej müm Elisabet, quiaj wijquiat nop nine nench. ⁵⁸ Wūx tanguiyiw acualaats nej, at moncül quiajan niüng acül nej, nguineay Teat Dios lamajiür nej xeyay lasta, quiaj tapac omeajtsüw aton maquiüjpüw. ⁵⁹ Condom wūx tatüch ojpeacüw nüt, quiaj taquiüjpüw a nine matajcüch circuncidar atnej mbójan arangüw judíos. Tandiumüw müjchiw manüt Zacarías atnej minüt miteat nej. ⁶⁰ Quiaj mimüm nej a nine tapiüng:

—Ngwüy, Juan apmanüt —aw.

⁶¹ Quiaj tasajüw nej:

—¿Neol ayaja? Cos ngo majlüy tiül icualaats nejinguind manüt atquiaj —awüw.

⁶² Quiaj tatüniw manguiyiw miteat a nine, arangüw owixaw majaw, majiüc nguineay andiüm müüch manüt a nine.

⁶³ Teat Zacarías quiaj tatün quiriw nine tirip xiül, condom tarang wūx, tapiüng: “Juan minüt nej”, aw. Meáwan monlüy quiaj mbayatoj majawüw. ⁶⁴ Quiaj taley oniw nej a teat Zacarías, tajneaj mendeac, andüüban

tasaj Teat Dios najneajay arang. ⁶⁵ Meáwan moncül quiájan niüng acüliw nejiw mbayatoj, aton meáwan cambaj najlüy tiül tüüc tiül iüt Judea tumb manguiayiw wüx aag ayaj. ⁶⁶ Meáwan nejiw leawa tanguiayiw tayacüw wüx omeajtsüw, tapiüngüw:

—¿Jane aaga nine quiaja? ¿Cuane apmarang alinoic nüte? —awüw.

Atquiaj tapiüngüw nipilan cos Teat Dios teamabeol a nine, ngo macueat.

Zacarias tandec leaw aliüc miün

⁶⁷ Teat Zacarias miteat a nine, tambeol nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, tüüch nej poch cuane mandeac, tapiüng:

⁶⁸ Xeyay najneaj ajlüy Teat Dios ocueaj Israel,

cos nej lafün ningüy tiül icootsa mawün asoet micambaj nej.

⁶⁹ Lamüüch icoots nop leaw alndom mawün icoots wüx,

aag ayaj imiün tiül acualaats mixejchiüts David, aaga nerang minajiüt nej.

⁷⁰ Atnej lamandec Teat Dios wüx tasaj nangaj mondeac andec nej, ajcüwa tajlüyiw tanomb, cos tapiüng:

⁷¹ Nej apmawün icoots teowixaw leaw andiümüw mambiyaw icoots, at apmawün icoots teowixaw meáwan ajcüy majaw icoots.

⁷² Ajiür lasta meáwan mixejchiüts, aton apleaam omeaats wüx meáwan leawa lamapiüng apmarang.

⁷³ Cos aag agüy Teat Dios tasaj miteatiüts Abraham apmarang:

⁷⁴ Apmawün icoots teowixaw moncüy majaw icoots, marangaats leawa nej andiüm, ngo mimbo-laats.

⁷⁵ Majlüyüts najneajay, ngo majiüraats nicuajind nisoet, marangaats leawa nej andiüm meáwan nüt wüx aliün mapacaats.

⁷⁶ Aton ique xecual, apmenderic wüx apmapiürang ique nop ic nendec andec Teat Dios najlüy tiül cielo, cos ique apmemong ombas, Teat Naxey teoj, apmetaag majneaj mitiüüd nej.

⁷⁷ Apmesajüw minipilan nej nguineay Teat Dios alndom mawün wüx omeaats meáwan asoetiw nejiw, quiaj alndom mawüw wüx.

⁷⁸ Cos xeyay ajiür icoots lasta Miteatiüts Dios,

ág tüüch icoots noic najneaj atnej ran, aag ayaj Micual nej imiün tiül cielo.

⁷⁹ Nej apmüüch majlüyiw tiül ran leaw ajlüyiw atnej aliw tiül pojniün, tengual andeowüw tiül asoetiw nejiw.

Nej apmayac icoots wüx marangaats najneaj, lango majlüy moncüy, aw a Zacarias.

⁸⁰ Aaga nine micual Zacarias quiaj tatang najneaj, xeyay tayamb Teat Dios. Tamb macül tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj, leaw atüch a nüt mejüiquichay majaw nej cambaj israel.

2

*Wijquiat Teat Jesús
(Mt. 1:18-25)*

¹ Wüx aaga nüt quiaj minatang monajiüt tiül Roma nenüt Augusto César tapiüng meáwan nipilan netam mambüw mayacüw mineatüw nejiw. ² Ninguiaj amelich ajmel mineataran wüx Cerenio tarang nenajiüt tiül iüt Siria. ³ Quiaj tambüw meáwan nipilan mayacüw mineatüw nejiw tiül micambajüw nejiw. ⁴ At a José tamb aton imiün tiül cambaj Nazaret tiül Galilea andüy Belén tiül Judea. Aag ayaj micambaj David, cos José micual nej acualaats David. ⁵ Quiaj tamb mayacüw mineatüw nejiw aqiiüüb María minüx nej. Aaga minüx nej laliüc wijquiam micual nej. ⁶ Wüx aliw tiül Belén, quiaj tatüch a nüt wijquiam micual a María. ⁷ Quiaj wijquiat micual nej, nop nine nench; aag ayaj ombas macual. Condom taxaing mawinch ombas tiül noic püy, tapiüb tiül üteay nimal, cos lango matüchiw tiül a iüm niüng xoodaran.

Monjiür sap tanguiayiw andeacüw ángeles

⁸ Aliwan quiaj acas monjiür sap, acüliw tiül wajchiüc ongwüüts majiürüw misapüw nejiw. ⁹ Tapeay niüng ajlüyiw nejiw nop ángel ocueaj Teat Dios. Xowty larraj, nómban arraj nejiw ran ocueaj Teat Dios. Nejiw xeyay mbayatoj majawüw. ¹⁰ Quiaj tasaj nejiw a ángel:

—Nde mbayameron, cos sanasaj icon noic jayats majlüy leaw ngome aag anguiayeran. Xeyay apmüüch mapac omeaats meáwan nipilan. ¹¹ Nganüy nganüy cam tiül micambaj David lawijquaw nop newün icon wüx. Aag ayaj a CRISTO Micual Teat Dios. ¹² Sanasaj icon nguineay alndom mexoman aaga nine. Apmexoman alpiiüm tiül üteay nimal, newinch ombas tiül püy —aj nejiw.

¹³ Ndójan mapiüng aag ayaj, quiaj tapeayiw xeyay ángeles imiün tiül cielo maquiüjpüw aaga ángel quiaj. Condom tapots mandeacüw wüx Teat Dios, tapiüngüw:

¹⁴ ¡Najneajay lamarang Teat Dios najlüy tiül cielo,

najneajay apmajlüy wüx iüt, najneajay apmajlüyiw meáwan nipilan leaw amandüjpüw Teat Dios!, awüw.

¹⁵ Condom wüx tandilileaw ajcüwa ángeles andüyiw tiül cielo, lamacueat nejiw,

quiaj tesajayej monjiür sap nop alinop, tapiüngw:

—Tabaats matüchiiüts Belén majawaats aaga apiüngw lajlüy quiaj, cos Teat Dios lamüüch icoots manguiyaiüts —awüw.

¹⁶ Quiaj tambüw najénan. Wüx tapeayiw quiaj, naleaing taxomüw a María maquiiüb a José, átan a nine alpiiüm tüül üeteay nimal. ¹⁷ Wüx landoj majawüw aag ayaj monjiür sap, quiaj tandeacüw manguiyay meáwan nipilan nguineay tasoiquiw wüx aaga nine quiaj. ¹⁸ Meáwan nipilan leawa tanguiyay andeacüw monjiür sap ajchiquiaw cawüx manguiyay, apac omeajtsüw. ¹⁹ Nej a María meáwan leawa tanguiyay tayac wüx omeaats. ²⁰ Condom monjiür sap wüx tandilileaw xeyay tapac omeajtsüw masajüw Teat Dios. Aton tandeacüw wüx meáwan leawa Teat Dios lamüüch nejüw manguiyay, at leaw lamüjndiw majawüw atnej tasoiquiw.

Taqiüraab nine Jesús tüül nadam nangaj iüm

²¹ Wüx tatüch ojpeacüw nüt, quiaj tarangüch wüx ombas a nine atnej ajlüyay marangüw judíos matajcüw circuncidar monench; tujchiw manüt JESS, atnej aaga ángel lamasaj María wüx nganaw majlüy teomeaats nej a nine.

²² Condom tatüch a nüt mambüw tüül nadam nangaj iüm tüül Jerusalén mayacüw ichech mimüm nine atnej ajlüyay marangüw judíos, cos atquiaj apiüng tüül aaga poch tüünd Moisés. Quiaj tambüw José maquiiüb María maquiiüppüw a nine, majüiquichaw tüül nangaj iüm, müchüw Teat Dios. ²³ Tarangüw aag ayaj cos atquiaj apiüng tüül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Meáwan monench mbas macularan apmajlüyiw ocueaj nejüw Teat Dios”, aw. ²⁴ Quiaj tambüw mayacüw ichechiw nejüw atnej apiüng tüül Mipoch Teat Dios, cos apiüng majmel ijquiwaw nguex tengwüw ijquiwaw palom.

²⁵ Tüül aaga nüt quiaj alquiaj tüül Jerusalén nop teat naxey nenüt Simeón. Aaga naxey quiaj xeyay najneaj arang, cos ayar andeac Teat Dios; nej teamacül aaga nüt wüx Teat Dios apmawün wüx cambaj Israel. Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios alwüx ombas nej. ²⁶ Aton landoj lamasaj nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ngome apmandeow, netam ombas majaw aaga Cristo leaw apmüüch nej miün Teat Dios, ndoj tandeow. ²⁷ Aaga naxey quiaj tamb andüy tüül nadam nangaj iüm cos Nangaj Espiritu neech nej mamb. Wüx tapeayiw tüül nadam nangaj iüm a José maquiiüb María maquiiüppüw a nine Jesús marangüw atnej apiüng tüül aaga poch tüünd Moisés. ²⁸ Quiaj Teat Simeón

angóchan a nine, tasap mapeic. Tandeac najneajay masaj Teat Dios, tapiüng:

²⁹ Nganüy Teat Dios, najneajan sanandeow cos lameaach xic najaw aaga leaw tesaj xic.

³⁰ Lanajaw con xiniüüg aag leaw lameaach miün mawün wüx nipilan;

³¹ cos aaga leaw lamejüiquich quiaj, apmambeol meáwan nipilan.

³² Nej ajlüy atnej noic ran leaw apmarraj mambeol meáwan nipilan monaw tüül palpálwüx cambaj;

aton apmarang xeyay najneajay tüül micambaj Israel, aw teat Simeón.

³³ Condom quiaj teat José at mimüm a nine Jesús mbyatoy manguiyay andeac a teat Simeón wüx a nine quiaj. ³⁴ Quiaj teat Simeón tandeac masaj nejüw, tapiüng:

—Teat Dios mambeol icon —aw.

Condom tasaj a María mimüm a nine, tapiüng:

—Por nej aaga nine cam apmajmiücüw tüül ngo majneaj xeyay nipilan tüül Israel. At altiül apmawün wüx meáwan ngo majneaj. At aton xeyay nipilan ngome apmandiümüw nej, ngome apmayariw nej andeac. ³⁵ Atquiaj apmajüiquich altiül omeaats meáwan anopnop nipilan. Nganüy ique müm, xeyay apmamix imeaats; apmeyaag atnej matsuel ic nots espada —aw.

³⁶ Aton alquiaj tüül nadam nangaj iüm nop müm najtaj nenüt Ana. Nej nop nendeac andeac Teat Dios, micual nej Fanuel, nawüw tüül acualaats Aser Nej xeyay latang ombas. Tajiür minoj nej wüx monguich nej, tacül aweaag ayaiw neat, quiaj tandeow minoj nej. ³⁷ Lacül peic miow apiquiw (84) neat tatow lembej omal. Nej ngo macueat amb tüül nadam nangaj iüm marang najiüt nüt ongwiiüts, xeyay ayamb Teat Dios, xeyay aiünd. ³⁸ Aaga müm natajtaj quiaj andüüban iün majaw nejüw, tüüch gracias Teat Dios. Aton tandeac wüx aag nine Jesús quiaj, masaj meáwan nipilan tüül Jerusalén leawa teamacüliw nop newün nejüw wüx.

Tandilileaw andüyiw Nazaret

³⁹ Wüx landoj marangüw meáwan atnej ajlüy tüül mipoch Teat Dios, quiaj tandilileaw andüyiw tüül iüt Galilea, tüül Nazaret micambajüw nejüw. ⁴⁰ Aaga nine tatang najneajay napac, taxom omeaats, Teat Dios tambeol nej xeyay.

Teat Jesús tandüy tüül nadam nangaj iüm

⁴¹ Miteat nej mimüm nej neatneán ambüw Jerusalén majawüw nangos nüt pascua. ⁴² Wüx lamajiür gajpic (12) mineat nej a Teat Jesús, tambüw Jerusalén atnej mbójan marangüw majawüw nangos nüt. ⁴³ Condom wüx landoj nangos nüt nejüw tajtsoriw; nganüy a nench tacülan Jerusalén. Naleaing José maquiiüb mimüm a nench ngo majawüw. ⁴⁴ Lamajüyiw noic

nüt, apiüngüw nejiw álan tiül acualajtsüw nejiw. Quiaj tapots mayambüw pal nüt. Tayambyambüw meáwan tiül acualajtsüw nejiw, at niüng leaw xowüy andeacüw maquiüjpüw. ⁴⁵ Wüx ngo maxomüw, quiaj tandilileaw alinomb andüyiw Jerusalén mayambüw.

⁴⁶ Wüx er nüt quiaj taxomüw; altiül nadam nangaj iüm, alchetem pinawan mondüy wüx poch leawa tüünd Moisés tanomb. Teamanguiay andeacüw, aton teamatün manguiay nejiw. ⁴⁷ Meáwan leawa teamanguiay nej andeac mbayajow manguiayiw, cos xeyay axom omeaats mangoch masaj nejiw. ⁴⁸ Wüx taxomüw nej miteat nej mbayajow majawüw. Condom tasaj nej mimüm nej:

—Xecual, ¿neol terang atquiay quiaja? Jogüy miteat ata xique xeyay lanayamban ic, lanateowan ximeajtsan wüx imbas —aj.

⁴⁹ Quiaj tasaj nejiw a nench:

—¿Neol teyamban xic, müm, ngo mejawana netam narang minajiüt Xeteate? —aj nejiw.

⁵⁰ Naleaing nejiw ngo maxomüw omeajtsüw wüx leawa tasaj nejiw quiaj.

⁵¹ Condom taquiüjpüw mamb, tandilileaw andüyiw Nazaret. Tanaámb tarang leaw asoic. Mimüm nej tayac wüx omeaats meáwan leawa tajaw leawa tanguiay. ⁵² Teat Jesús tanaámb tatang najneaj, aton taxom omeaats xeyay. Teat Dios tambeol nej, at nipilan najneájan majawüw nej aton.

3

*Juan Bautista aquiaach tiül wajchiüc
(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)*

¹ Lamajiür gajpocoic (15) neat tatow arang natang nenajiüt Tiberio César tiül Roma. Poncio Pilato nenajiüt nej tiül Judea; nganüy a Herodes nenajiüt nej tiül Galilea. At michiig nej Felipe nenajiüt nej tiül Iturea, at tiül iüt Traconite. Aaga Lisianas nenajiüt nej tiül Abilinia. ² Teat Anás at Teat Caifás natang miteaats nejiw tiül nipilan israel. Wüx aaga nüt quiaj aaga Juan micual teat xan Zacarías, tacül tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj. Quiaj Teat Dios tüüch nej poch leawa netam mandeac. ³ Quiaj a Juan tapots mandeac Mipoch Teat Dios tiül meáwan cambaj ajlüyiw mbeay lam Jordán. Tasaj nipilan leaw laleaaw omeaats wüx Teat Dios mayariw yow, majüiquichaw naleaing lamacueatiw arangüw ngo majneaj. Quiaj Teat Dios apmawün wüx omeaats nej asoetiw nejiw. ⁴ Atquiay tajlüy atnej nomb tarang tiül minawiig nej Isaías, aaga nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüing:

Apmanguiyaran aljane teandeac tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj, teamapiüing:

“Xique xiün nüüch leaam imeajtsan mecueatiün merangan ngo majneaj, cos aliüc Teat Naxey,

netam meleainguijchan mitiüü nej.

⁵ Meáwan nesoicolüy tiüc apmiütam, meáwan tiüc apndajrriüm tiüt matotow; meáwan netojngoyay tiüüd apmaleaing, at leawa tiüüd nendojropüy apmatotow.

⁶ Quiaj meáwan nipilan apmajawün nguineay Teat Dios alndom mawün asoeteran.”

⁷ Wüx tambüw majawüw a Juan müüch nejiw yow, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol cua iyamban ningüy icona micual ndiüc? ¿Jane nesaj icon mercuiüran meriowan tiül aaga xeyay ngo majneaj leaw aliüc miün apmajlüye? ⁸ Sitiül naleaing laleaaw imeajtsan nguineay temerangan, ijüiquichan nómban irangan najneaj. Nde merangrangayon wüx mepiüing: “Abraham xeteatiün”, merawan; cos naleaing sasaj icon, Teat Dios alndom müüch majlüy micual Abraham masey a piedra quiaj, ndot mandüüm. ⁹ Aton nganüy aaga üech alwüx mioxiychaw xiül; atquiay meáwan xiül leawa ngo mayac najneaj aóng, apndojquiüm majlos tiül biümb —aj nejiw.

¹⁰ Condom quiaj nipilan tatüniw nej manguiayiw:

—¿Nguineay netam narangana? —ajüw nej.

¹¹ Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Leawa nejiür ijquiaw apix nej ich müüch noic leaw ngo majjiür, at leaw nejiür üet, ich müet aweaag leaw ngo majjiür —aj nejiw.

¹² Átan tambüw majawüw a Juan acas monxaing tomiün, cos andiümüw mayariw yow. Tasajüw nej:

—Teat, ¿jow xicona, cuane netam narangana? —ajüw nej.

¹³ Quiaj tasaj nejiw:

—Itüniün aleaw wüx atow nej isoiquiün, nde meyacan wüx nicuajind —aj nejiw.

¹⁴ Aton acas soldado tatüniw manguiayiw nej:

—Jow xicona, ¿cuane netam narangana? —awüw.

Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Nde mewaijchan aljane mewüniün leaw almajiür, aton nde meyacan asoet leaw ngo marang nicuajind. Ich mapac imeajtsan wüx leaw ingüyaranan —ajowiw.

¹⁵ Meáwan nipilan acülüwan, ngo majawüw jane aaga Juan sitiül nej ngwüy aaga Cristo, leawa lapiürang aliüc mawün nejiw wüx.

¹⁶ Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Xique naleaing süüch icon yow, pero aliüc miün nop teat naxey xeyay netam ajlüy ngo mat xic. Xique sayaag nicua-jind xic, ngondom natüch nacheed aónts apaj nej. Nej apmüüch icon Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, apmawün wüx imbasan meáwan ngo majneaj atnej biümb ambel nendeajndeaj. ¹⁷ Aag ayaj atnej arang nop nerang najiüt, cos alteowix nej minipüch nej, apmaxaing osaab trigo matendeay, condom apmaxaing mayac tiül troj. Ndoj aaga opang trigo apmambel niüng ngondom xejquem —aw.

¹⁸ At quiaj tapaj nej ocueajiw, tasaj meáwan nipilan wüx aaga najneaj leaw aliüc miün apmajlüy, nguineay alndom maw asoeteran. ¹⁹ At aton a Juan talic a Herodes, aaga natang nenajiüt, cos ngo majneaj arang, lamaquiiüb Herodías, aag ayaj mintaj Felipe michiüg nej. Aton tapaj ocueaj wüx meáwan ngo majneaj arang. ²⁰ Naleaing Herodes ngo mayar leaw asoic, tarang alinoic xeyay ngo majneaj, tayac tiül manchiüc a Juan.

Tayar yow Teat Jesús
(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

²¹ Wüx tenguiäl ayariw yow nipilan, at Teat Jesús aton tayar yow. Ndoj wüx tenguiäl andeac masaj Teat Dios, quiaj tajüic tiül cielo, ²² tiün wüx ombas nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, ajüic atnej noic palom. Quiaj tanguaiyaran noic nanderac imiün tiül cielo, tapiüng:

—Ique xecual, xowüy sajiür ic lasta, apac ximeaats najaw ic —aw.

Acuajlajtsüw mixejchiw mixeech Teat Jesús
(Mt. 1:1-17)

²³ Wüx Teat Jesús tamelich aquiaach lamajiür nimiow gajpowüw (30) mineat nej. Ajaraw nej micual nej José; aaga José micual nej Elí. ²⁴ Aaga Elí micual nej Matat, Matat micual nej Leví, Leví micual nej Melqui, Melqui micual nej Jana, Jana micual nej José. ²⁵ José micual nej Matatías, Matatías micual nej Amós. Amós micual nej Nahum. Nahum micual nej Esli, Esli micual nej Nagai. ²⁶ Aaga Nagai micual nej Maat. Maat micual nej Matatías, Matatías micual nej Semei, Semei micual nej José. José micual nej Judá. ²⁷ Judá micual nej Joana, Joana micual nej Resa, Resa micual nej Zorobabel, Zorobabel micual nej Salatiel, Salatiel micual nej Neri. ²⁸ Neri micual nej Melqui, Melqui micual nej Adi, Adi micual nej Cosam, Cosam micual nej Elmodam, Elmodam micual nej Er. ²⁹ Er micual nej Josué, Josué micual nej Eliezer, Eliezer micual nej Jorim, Jorim micual nej Matat. ³⁰ Matat micual nej Leví, Leví micual nej Simeón, Simeón micual nej Judá, Judá

micual nej José, José micual nej Jonán, Jonán micual nej Eliaquim. ³¹ Eliaquim micual nej Melea, Melea micual nej Mainán, Mainán micual nej Matata, Matata micual nej Natán. ³² Natán micual nej David, David micual nej Isai. Isai micual nej Obed, Obed micual nej Booz, Booz micual nej Salmón, Salmón micual nej Naasón. ³³ Naasón quiaj micual nej Aminadab, Aminadab micual nej Aram, Aram micual nej Esrom, Esrom micual nej Fares, Fares micual nej Judá. ³⁴ Judá micual nej Jacob, Jacob micual nej Isaac, Isaac micual nej Abraham, Abraham micual nej Taré, Taré micual nej Nacor. ³⁵ Nacor micual nej Serug, Serug micual nej Ragau, Ragau micual nej Peleg, Peleg micual nej Heber, Heber micual nej Sala. ³⁶ Sala micual nej Cainán, Cainán micual nej Arfaxad, Arfaxad micual nej Sem, Sem micual nej Noé, Noé micual nej Lamec. ³⁷ Lamec micual nej Matusalén, Matusalén micual nej Enoc, Enoc micual nej Jared, Jared micual nej Mahalaleel, Mahalaleel micual nej Cainán. ³⁸ Cainán micual nej Enós, Enós micual nej Set, Set micual nej Adán, Adán micual nej Teat Dios.

4

Nimeech tandiüm mayac wüx naél Teat Jesús

(Mt. 4:1-11; Mr. 1:12-13)

¹ Wüx ndoj ayar yow Teat Jesús tiül lam Jordán, xeyay tambeol nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Condom wüx tandilil imiün tiül lam Jordán, quiaj Nangaj Espiritu tüüch nej mamb andüy tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj. ² Tacül quiaj ic miow (40) nüt, quiaj tandiüm mayac nej wüx naél minatang nimeech. Teat Jesús taüfnd ngo met meáwan tiül aaga nüt quiaj, condom xeyay tind üet. ³ Quiaj tasaj nej a nimeech:

—Sitiül ique Micual Dios ic, ¿neol ngo mesaj aaga piedra quiaj marang pana? —aj nej.

⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Tiül Mipoch Teat Dios apiüng: “Ngome áagan nüeteran ipacüy nipilan; leawa nem-beat, aag ayaj meáwan poch leaw andeac Teat Dios”, aw —aj nej.

⁵ Condom quiaj nimeech taquiiüb nej mamb andüy wüx nop najal oleaj tiüc. Quiaj tüüch nej majaw najen meáwan cambaj leaw almajlüy wüx iüt. ⁶ Quiaj tasaj nej a nimeech:

—Sanüüch ic meyar mejlüy wüx meáwan aaga najneajay cambaj quiaj, cos xique süünd, alndom nüüch jane xic sandiüm nüüch. ⁷ Sitiül ique apmequieel micos tix-imbas meyar sandeac, meáwan aag ayaj sanüüch ic meneay —aj nej.

⁸ Quiaj nganüy tasaj nej Teat Jesús:

—Iriow niüng sajlüy nimeech, cos ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, apiüing: “Aag miün Teat Dios netam mequeiel micos teombas nej meyar andeac”, aw —aj nej.

⁹ Condom nimeech taquiiüb nej mamb andüy tiül cambaj Jerusalén, tambüw andüyiw mal aaga nadam nangaj iüm. Quiaj tasaj nej:

—Sitiül naleaing ique Micual Dios ic, nguiam ijchic tiüt; ¹⁰ cos ajlüy tiül Mipoch Dios, apiüing:

Teat Dios apmüüch miün miängeles nej mambeolüw ic.

¹¹ Apmangochiw ic tiül owixaw nejjiw, ngana maleamb ileaj piedra, aw —aj nej nimeech.

¹² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Aton ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, apiüing: “Nde mendiüm mertsoj leaw apiüing Teat Naxey Midios”, aw —aj nej.

¹³ Quiaj nimeech lango maxom cuane naél mayac wüx Teat Jesús; tacueat nej acas nüt, tamb.

Teat Jesús tamelich aquiaach tiül Galilea (Mt. 4:12-17; Mr. 1:14-15)

¹⁴ Teat Jesús tandilil alinomb andüy Galilea, xeyay tambeol nej Nangaj Espiritu. Tanderac wüx nej tiül meáwan cambaj najlüy quiaj. ¹⁵ Nej taquiaach tiül ajcüwa sinagogas tiül meáwan cambaj; meáwan nipilan xeyay najneaj tandeacüw wüx nej.

Teat Jesús ngo mandüüram tiül Nazaret (Mt. 13:53-58; Mr. 6:1-6)

¹⁶ Condom tandilil Teat Jesús andüy Nazaret, tiül cambaj niüng tatang. Wüx noic nüt axoodaran tamb tiül sinagoga atnej mbójan marang, witiüt, lembem mateow Mipoch Teat Dios. ¹⁷ Quiaj tüünd aaga nawiiig leawa tarang Isaias, aaga nendeac andeac Teat Dios. Andüüban maleaag niüing apiüing atcüy:

¹⁸ Aaga Espiritu ocueaj Teat Dios almaquiiüb xic, cos nej lamarrüüd xic nasajüw meáwan nipilan leaw ngo majiür, nasajüw wüx aaga najneajay nanderac.

Lamtüüch xic niün nüüch mapac omeajtsüw leawa xeyay amix omeajtsüw.

Aton nasajüw apmawüw wüx leaw ayajcüw atnej aliw tiül manchiüc.

At nüüch ram oniüjcüw leawa nesomb, aton nawüniw wüx leaw amongochiw xeyay ngo majneaj.

¹⁹ Tüüch xic niün nandeac wüx aaga najneajay neat leaw apmarang Teat Dios alinoic nüt.

²⁰ Condom quiaj tapal a nawiiig, tüüch aaga nembeol tiül nangaj iüm, ndoj chetet. Meáwan nipilan leaw aliw tiül a sinagoga ngo macueatiw majawüw nej. ²¹ Quiaj tasaj nejjiw:

—Nganüy cam lajlüy aaga leaw apiüing tiül a nawiiig quiaj ningüy niüing ijlüyiün —aj nejjiw.

²² Meáwan nipilan tandeacüw najneaj wüx ombas Teat Jesús, mbayajow manguiayiw aaga najneaj poch leawa tandeac. Quiaj tandeacüw nejeyéjan quiaj:

—¿Neol, ngome aag ayaj micual José? —awüw.

²³ Condom Teat Jesús tasaj nejjiw:

—Lanayaag apmesajan xic aaga poch cam: “Nendüy, ertajquaiy majneaj iquíayan quiaj; cos lananguaiyiün xeyay cuajantanej lamerang tiül Capernaum, irang atquiaj ningüy tiül micambaj aton”, apmerawan —aj nejjiw.

²⁴ Condom tasaj nejjiw alquiriw:

—Naleaing sasaj icon, nop nendeac andeac Teat Dios ngo mayarich andeac nej tiül miüt nej. ²⁵ At sasaj icon, tajlüy xeyay monlemben omal montaj tiül Israel wüx aliün mapac teat Elías, wüx ngo majoet aroom neat al anaíw caaw. Quiaj tajlüy xeyay lop meáwan wüx iüt. ²⁶ Naleaing Teat Dios ngo müüch mamb a Elías mambeol meáwan monlemben omal montaj tiül Israel, tüüch mamb mambeol nop lemben omal najtaj tiül Sarepta niüing ajlüy cambaj Sidón. ²⁷ At wüx aliün mapac teat Eliseo, aaga nendeac andeac Teat Dios, tajlüy xeyay moniün andeow tiül Israel, axom nejjiw napat monandeow nasoiç lepra. Naleaing nejningiind tiül nejjiw mamongoch iün andeowüw, áagan nop naw Siria nenüt Naamán —aw Teat Jesús.

²⁸ Alanguaiyiw ayaj, meáwan nipilan leaw aliw quiaj tiül a sinagoga tajcüyiw xeyay. ²⁹ Quiaj witiütoj, taquiiüjpüw mamb Teat Jesús andüy mbeay cambaj. Condom naw quiaj taquiiüjpüw andüy cawüx wüx omal tüüch niüing ajlüy micambajüw nejjiw, apmatechiw nej tiüt. ³⁰ Teat Jesús ámban pinawan nejjiw tamong tamb, ngo maxomüw majawüw.

Nop naxey nechach, alwüx ombas nej nimeech

(Mr. 1:21-28)

³¹ Condom Teat Jesús tamb tiül cambaj Capernaum tiül iüt Galilea. Tamb tiül a sinagoga wüx noic nüt axoodaran, tapots maquiaach nipilan. ³² Mbayajow manguiayiw nguineay aquiaach, cos aquiaach nejjiw atnej nop natang nenajiüt.

³³ Tiül aaga sinagoga quiaj, alquiaj nop naxey alwüx ombas nej nimeech, üüch nej michach. Aaga naxey quiaj tandeac napac, tasaj Teat Jesús:

³⁴ —¿Cueat xicon Jesús naw Nazaret! ¿Cuane indiüm merang wüx ximbasana? ¿Tewiün mendrooch ximbasana? Xique

sajaw jane ic. Ique Nangaj Micual Teat Dios —aj.

³⁵ Quiaj Teat Jesús talic nej, tasaj:
—¡Tapots ipaj, iriow wüx ombas a naxey quiaj! —aj.

Quiaj a nimeech talox tiüt a naxey niüng ajlüy nipilan, ndoj quiaj taw wüx ombas nej. Tajneaj a naxey, ngo marang nej nicua-jind. ³⁶ Meáwan nipilan mbayajow majawüw, tesajayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:
—¿Cuane aag andeac quiaja? cos ayar nej andeac nej a nimeech wüx talic maw —awüw.

³⁷ Meáwan nipilan tandeacndeacüw wüx Teat Jesús tiül meáwan cambaj.

*Tajneaj müm miocuats Simón Pedro
(Mt. 8:14-15; Mr. 1:29-31)*

³⁸ Condom Teat Jesús witiüt taw tiül a sinagoga, tamb andüy aniüng teat Simón. Müm najtaj miocuats Simón niün andeow, xeyay üüch nej nerraar. Tatüniw Teat Jesús mamongoch nej iün andeow. ³⁹ Quiaj Teat Jesús tatüch aaga niün andeow, tasaj a monandeow maw; quiaj taw, tamong üüch nej nerraar a müm najtaj. Andüüban witiüt, tamb marang nejüw üetiüw.

Teat Jesús tüüch majneaj xeyay moniün andeow

(Mt. 8:16-17; Mr. 1:32-34)

⁴⁰ Wüx lajmel nüt meáwan leaw ajiürüw monandeow, cuajantanej monandeow, taquiüjpüw mamb niüng ajlüy Teat Jesús. Nej tayac owix wüx ombasüw moniün andeow, quiaj tajneajiw. ⁴¹ Altüül moniün andeow leaw alwüx ombas nimeech, tawün wüx ombasüw nejüw. Tepajüw tasajüw Teat Jesús:

—¡Ique Micual Dios! —awüw.

Nej talic nejüw, ngo müüch nejüw mendeacüw, cos nejüw lamajawüw naleaing nej aaga Cristo lapiürang aliüch.

*Teat Jesús aquiaach tiül Galilea
(Mt. 1:35-39)*

⁴² Wüx larrow tiüt alinoic nüt Teat Jesús taw tiül a cambaj, tamb andüy tiül wajchiüch. Nipilan tayambüw nej. Wüx taxomüw, quiaj tandiümüw mapalüw nej, ngo müjchiw mamb macueat nejüw. ⁴³ Quiaj tasaj nejüw:

—Netam namb tiül palpálwüx cambaj aton nandeac nasaj nipilan wüx aaga najneajay nanderac andüy wüx micambaj Teat Dios, cos áag tasoiqüiüs niün —aj nejüw.

⁴⁴ Quiaj tamb Teat Jesús maquiaach tiül meáwan sinagoga leaw ajlüy tiül iüt Galilea.

5

*Tandocoy xeyay cüet
(Mt. 4:18-22; Mr. 1:16-20)*

¹ Noic nüt Teat Jesús almbeay nadam yow nenüt Genesaret. Xeyay nipilan tapeayiw quiaj, acharrayej niüng ajlüy nej, cos andiümüw manguiayiw Mipoch Teat Dios. ² Quiaj Teat Jesús tajaw alquiaj ijpüw müx mbeay yow. Ajcüwa mondoc laawüw tiüt, teajantsüw ndoc. ³ Condom Teat Jesús tajtep tiül nop müx, aaga müx ocueaj teat Simón. Quiaj tasaj matech tiül yow alquiriw macueat mbeay iüt. Chetep tiül müx, tapots maquiaach nipilan. ⁴ Wüx landoj andeac, quiaj tasaj teat Simón:

—Itech a müx andüy tiül najal, iyacan mindocon mesapan cüet —aj nejüw.

⁵ Quiaj tasaj nej teat Simón:

—Teat, pal ongwiiüts sandocon sapacüjchiün xiniüjcan ngo nasapan nicua-jind. Pero nganüy sitiül atquiaj ipiüng Teat, sanayacan ndoc cos lamesaj xicon —aj nej.

⁶ Wüx tayacüw ndoc xeyay cüet tapalüw, ndoc tenguial chiütaw. ⁷ Condom tarangüw owixaw mapajüw aquiiüjpüw nejüw monlüy tiül alinop müx, mambeolüw nejüw. Quiaj tiünüw, tayacüw amal müjüjpüw a müx. Tajlüy tsoyomoj tiüt cos xeyay a cüet. ⁸ Wüx tajaw aag ayaj teat Simón Pedro, quiaj taquieel micos nej tiüt niüng ajlüy Teat Jesús, tasaj:

—Xique Teat, sayaag ngo nembeat nicua-jind, najneaj mecueat xic cos nop xic nipilan nejüuras nisoet —aj.

⁹ Tandeac atquiaj cos mbayat majaw andocoy xeyay cüet; at meáwan leawa tajlüyiw quiaj mbayatoj. ¹⁰ At teat Jacobo maquiüüb teat Juan, micual nejüw teat Zebedeo, ajcüw ayaj aquiiüjpüw teat Simón, mbayatoj aton. Quiaj Teat Jesús tasaj Simón:

—Nde mbayamear teat, cos ajan wüx nganüy langome apmeyamb cüet mendoc, apmeyamb nipilan mesajüw mandüjpiw xic —aj.

¹¹ Condom wüx tapeayiw mbeay iüt maquiüjpüw a müx, acueatiwan quiaj meáwan, tandüjpiw mamb Teat Jesús.

Tamongoch napat monandeow nenüt lepra

(Mt. 8:1-4; Mr. 1:40-45)

¹² Noic nüt Teat Jesús altiül noic cambaj, tapeay niüng ajlüy nej nop naxey, axom nej napat monandeow nasoc lepra. Aaga naxey quiaj wüx tajaw Teat Jesús taquieel micos nej tiüt, mejquiet tiüt nómban, tatün ocueaj, tasaj:

—Teat, sitiül ique indiüm, sawaw alndom memongoch iün sandeow —aj.

¹³ Condom quiaj tandic owix Teat Jesús marreeg nej, tasaj:

—Xecual sandiüm, sanamongoch iün indeow —aj.

Wüxan ndoj mapiüng aag ayaj, andüüban tajneaj aaga naxey quiaj. ¹⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nej nde masaj nejingüind. Aton tasaj:

—Quiür ijchaw majawüw ic miteaats, iyac erchech atnej nomb tapiüing teat Moisés ne-tam marangüch. Quiaj apmajawüw nipilan ique lerneaj —aj.

¹⁵ Xeyay tengual anguiayeran, tengual ajüic nguineay teamarang Teat Jesús. Quiaj tapeayiw nipilan manguiyaw nej andeac, aton mamongoch nej iün andeowüw. ¹⁶ Naleaing Teat Jesús tamb andüy tiül wajchiüc niüing ngo majlüy nipilan, mataag orar, mandeac aweaag Teat Dios.

Tajneaj nop ndron ombas
(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)

¹⁷ Noic nüt wüx Teat Jesús tengual aquiaach, altsotomoj quiaj acas fariseos at aton ajcüwa mondüy wüx poch tüünd Moisés. Ajcüw ayaj napeayiw imiünüw tiül nguiajantanej cambaj tiül iüt Galilea, tiül iüt Judea, at monaw tiül cambaj Jerusalén. Quiaj Teat Dios xeyay tambeol Teat Jesús mamongoch monandeow. ¹⁸ Condom tapeayiw quiaj acas monxey aquüjüpüw mamb nop ndron ombas, amb wüx mats. Tandüümüw mamelichaw mayacüw niüing ajlüy Teat Jesús. ¹⁹ Naleaing ngo maxomüw nguineay mamelichaw cos xeyay nipilan alquiaj. Quiaj tajtepiw malüüm, tajarrichaw quiriw. Cas tamongochiw a ndron ombas amb tiül, alwüx mimats nej. Tayacüw pinawan niüing ajlüy Teat Jesús. ²⁰ Wüx Teat Jesús tajaw nguineay nejiw ayacüw wüx omeajtsüw andeac nej, quiaj tasaj a ndron ombas:

—Laáw isoet teat —aj.

²¹ Quiaj ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos tapots andeacndeacüw wüx nejeyéjan quiaj, tapiüingüw: “¿Jane nej aaga naxey quiaj, neol tapots andeac ngo majneaj wüx Teat Dios? Cos nejingüind nipilan ngondom mawün nisoet, néjan quiaj Teat Dios alndom”, awüw.

²² Naleaing Teat Jesús tajaw cuane teamandeacndeacüw wüx, quiaj tasaj nejiw:

—¿Cuane wüx ipiüingpiüangan tiül imeajt-sana? ²³ ¿Cuane ngo maél iyajcan napiüing: “Laáw isoete”, ngwüy napiüing: “Witiür ijüy, naja”? —aj nejiw.

²⁴ Condom tasaj nejiw nüüangan:

—Nganüy apmejawan naleaing Teat Naxey alndom mawün nisoet ningüy wüx aaga iüt cam —aj nejiw.

Quiaj tasaj a ndron ombas:

—Witiür, ixaing mimats teat, quiür ijtsor —aj.

²⁵ Andüüban ajneaj, witiüt taxaing mimats nej piiow wüx, teamajawüw nej nipilan, tajtsor apac omeaats, tandeac xeyay najneaj wüx Teat Dios. ²⁶ Meáwan nipilan mbayajow majawüw, tandeacüw xeyay najneaj wüx Teat Dios, at xeyay timboloj, tapiüingüw:

—Nganüy landoj majawaats noic xeyay najneaj leaw ngome aag ajaraw —awüw.

Teat Jesús tapaj a Levi
(Mt. 9:9-13; Mr. 2:13-17)

²⁷ Condom Teat Jesús taw quiaj, taxom nop nesap mitomiün cambaj, nenüt Levi, alchetem wüx bang niüing angüyeran tomiün. Quiaj tasaj:

—Mac, indüüb xic —aj.

²⁸ Quiaj witiüt a naxey, acueátan quiaj meáwan, tandüüb mamb Teat Jesús.

²⁹ Condom teat Levi tarang noic nadam monet aniüing nej. Alquiaj xeyay monsap tomiün, at aliw quiaj xeyay nipilan alwüx mes maquiüjpüw. ³⁰ Ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos tandeacndeacüw masajüw minipilan Teat Jesús:

—¿Neol teretiün tenganeowan mequiüjpan monsap mitomiün cambaj, at nipilan monrang nisoete? —ajüw.

³¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Jane ayaag napac najneaj, ngo metam mayamb nop nendüy; pero jane ayaag niün andeow ich mayamb nop nendüy. ³² Xique ngo niün nayamb nipilan leaw ayaag najneaj arang; xique tiünas nayamb leaw ngo mayamb Teat Dios, cos sandiüm nüüch leaam omeajtsüw wüx Teat Dios, marangüw leawa nej andiüm —aj nejiw.

Tatüniw manguiyaw Teat Jesús wüx aiüندان

(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)

³³ Nejiw tasajüw Teat Jesús:

—¿Neol minipilan teat Juan aiüندان xeyay, at atajcüw orar, átan ajcüwa fariseos? Jow nganüy minipilan, ¿neol tetiwan, anganeowüwan? —ajüw.

³⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Alndom monamb niüing nengoch owixe maiündanüwa wüx nej a nench alquiaj almaquiüjpüwa? ³⁵ Alinoic nüt wüx lango majlüy a nench, wüx aaga nüt quiaj mbich apmaiüندان —aj nejiw Teat Jesús.

³⁶ At aton tandeac alacas poch ngome aleáingan, andiüm maquiaach nejiw, tapiüing:

—Nejingüind ngo mandoog quiriw jayats jael macancham tiül noic nguirich napixeran, cos sitiül apmarang atquiaj, apsojndiüm alinomb aaga jayats jael. Ngome áagan, aton aaga jayats jael quiaj ngome apmayar maquiüüb aaga nguirich jael. ³⁷ At aton nejingüind ngo mayac jayats vin tiül nguirich taag iquial vin, cos sitiül apmayac tiül, apmapotiich nej, apmajüunch tiüt a vin, apndrom ombas, at a taag aton. ³⁸ Leaw jayats vin netam majmel tiül jayats taag, quiaj mbich ngo ndrom ombasüw, apmaiücüw. ³⁹ Nejingüind nenganeow ajlüyay vin ngome apmandiüm manganeow

jayats vin, cos anderac ajlüyay vin alwüx ajneaj, ngo matnej jayats vin —aj nejiw Teat Jesús.

6

Tajeliw trigo wüx nüt axoodaran
(Mt. 12:1-8; Mr. 2:23-28)

¹ Wüx noic nüt axoodaran, Teat Jesús tamongoj ambüw tiül corrül. Minipilan nej wüxan amongoj tandojquiw aól trigo, ndoj tapots maliündüw teowixaw nejiw maw osaab müetiw. ² Quiaj acas fariseos teama-jawüw aag ayaj, tasajüw:

—¿Neol terangan leaw ngo metam merangan wüx nüt axoodarana? —ajüw.

³ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—¿Neol, jow icona ngomeaag meteowana mejawana nguineay tarang mixejchiüts David wüx tind üet maquiüüb minipilan neje? ⁴ Cos tajmel tiül nine nangaj iüm ocueaj Teat Dios, tawün aaga pan najmel wüx artül, tüetiw. Aag ayaj nejingüind ngondom müet, ajcüwan miteaats alndom müetiw —aj nejiw.

⁵ At tasaj nejiw:

—Teat Naxey alwüx atam, ngo matnej aaga nüt axoodaran quiaj —aj nejiw.

Nop naxey nawaag nots owix
(Mt. 12:9-14; Mr. 3:1-6)

⁶ At aton alinoic nüt wüx nüt axoodaran Teat Jesús tamb tiül sinagoga maquiaach. Tiül aaga nangaj iüm quiaj alquiay nop naxey ndron ombas, nandeow miác owix nej. ⁷ Mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés at ajcüwa fariseos teamacüliw majawüw majüic sitiül Teat Jesús apmüüch majneaj owix aaga naxey quiaj wüx nüt axoodaran, para alndom masapüw wüx, mayacüw asoet. ⁸ Nej lamajaw cuane alwüx omeajtsüw. Quiaj tasaj aaga naxey nandeow owix:

—Witiür lembem pinawan —aj.

Quiaj witiüt a naxey lembem. ⁹ Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Sanatün nanguiy icon: ¿Jow wüx nüt axoodaran, alndom marangüch najneaja, ngwüy ngondoma? ¿Alndom mambeolaran jangantaneje, ngwüy ich majlütje mandeowa? —aj nejiw.

¹⁰ Condom tajaw nej teombasüw meáwan monlüy quiaj niüng ajlüy nej, quiaj tasaj a naxey:

—Ileanguiich iwix —aj.

Quiaj tarang a naxey atnej asoic; nómban ajneaj owix nej. ¹¹ Altiül tajcüyiw, tandeacüw nejeýéjan quiaj nguineay apmarangüw wüx Teat Jesús.

Teat Jesús tarriüüd gajpiüp minipilan nej
(Mt. 10:1-4; Mr. 3:13-19)

¹² Tiül aaga nüt quiaj tamb Teat Jesús andüy wüx tüic mataag orar, tacül quiaj

aaga ongwiiüts mattün ocueaj Teat Dios. ¹³ Wüx larrow tiüt alinoic nüt, quiaj tapaj minipilan nej xenenguemoj; tarriüüd gajpiüp (12) tiül nejiw. Ajcüw ayaj tüjndiw manütiw apóstoles. ¹⁴ Ajcüw ayaj: nop Simón, aag ayaj nasoiç Pedro, at Andrés michiig nej. Alinop Jacobo, alinop Juan, alinop Felipe, alinop Bartolomé, ¹⁵ alinop Mateo, alinop Tomás, alinop Jacobo micual Alfeo, alinop Simón nasoiç Zelote, ¹⁶ alinop Judas michiig Jacobo. Ata Judas Iscariote, aaga ndoj tayac teowixaw monajiüt a Teat Jesús.

Teat Jesús taquiaach xeyay nipilan
(Mt. 4:23-25)

¹⁷ Condom taw tiüt alinomb Teat Jesús imiün wüx tüic aqiiüüb minipilan nej. Wüx tatüchiw noic nadam püjchiün tacüliwan quiaj. Aliw quiaj aton xeyay nipilan imiün tiül iüt Judea, imiün tiül Jerusalén, at monaw mbeay ndec niüng ajlüy cambaj Tiro maquiüüb Sidón. Ajcüw ayaj tambüw niüng ajlüy Teat Jesús manguiayiw andeac nej; at mamongoch nej iün andeowüw. ¹⁸ Aton tajneajiw leaw alwüx ombasüw nimeech, üüch nejiw michachiw. ¹⁹ Meáwan nipilan tandiümüw marrejquiw nej, cos ajawüw sitiül apmarrejquiw apmajneaj iün andeowüw.

Leaw najneaj apmajlüy, at leaw ngo majneaj

(Mt. 5:1-12)

²⁰ Condom Teat Jesús taxaing omal majaw minipilan nej, tasaj:

—Najneajay ijlüyüün icona leaw ngo mejiüran xeyay, pero ijlüyüün tiül minipilan Teat Dios.

²¹ 'Najneajay ijlüyüün icona leaw nganüy indeowan lop, cos alinoic nüt apaxiüm iretiün.

'Najneajay ijlüyüün icona leaw nganüy ngo majneaj imongochiün, ijiüntsán, cos alinoic nüt apmapac imeajtsan, apme-cuiquian.

²² 'Najneajay ich mapac imeajtsan wüx apmajcüyiw majawüw icon nipilan, mawüniw icon ningüün mandeacüw ngo majneaj wüx imbasan. At wüx apmandeacüw wüx minütiw atnej monrang ngo majneaj cos iyariün andeac Teat Naxey. ²³ Ich majneaj imeajtsan wüx aaga nüt quiaj, ich mapac imeajtsan, cos xeyay najneaj leaw apmeajndiün tiül cielo. Atquiaj tamongochiw mondeac andeac Teat Dios tanomb; cos aton tajcüy majaw nejiw mixejchiün.

²⁴ 'jaa! Nganüy a icona monjiür cuajantanej, landoj lamejiüran apac imeajtsan ningüy wüx a iüt cam.

²⁵ 'Jaa! Ata icona leaw nganüy ayaag paxiünüy üet cos alinoic nüt apmendeowan lop.

'Jaa! Aton icona leaw nganüy tengual icuiquian, cos alinoic nüt apmamix imeajtsan, apmejiütsan.

²⁶ 'Jaa! Icona ngo majneaj apmejliüyün wüx nipilan apmandeacüw najneaj wüx imbasan, cos atquiaj aton tandeacüw mixe-jchiün wüx ombasüw monwüyay andeacüw andeac Teat Dios.

Jjiüran lasta moncüy majaw icon
(Mt. 5:38-48; 7:12)

²⁷ 'Icona leaw ilean ningüy nganüy sasaj icon: Ijüüran lasta leaw ajcüy majaw icon; irangan najneaj wüx ombasüw. ²⁸ Indeacan najneaj wüx ombas jane andeac ngo majneaj wüx imbasan. At itüniün Teat Dios mambeol nejiw leaw andeacüw wüx imbasan ngo majneaj. ²⁹ Sitiül aljane maleamb imbeay, masey, ich maleamb necamb, nde merang wüx nicuajind. Sitiül aljane masoond ic tiül miquieed manood icueaj, iich micamix aton majoy. ³⁰ Aton sitiül jangantanej apmatün icueaj cuajantanej ndot ngo majiür, iich sitiül ijiür. Leaw lamanood icueaj cuajantanej nde metüntün mandilil müüch ic. ³¹ Atnej indiüman marangüch najneaj wüx imbasan, irangan atnej wüx ombas alinop.

³² 'Cos sitiül najneaj mejawan áagan nipilan leaw najneaj majaw icon, ¿ngüneay ajüic irangan najneaja? Atquiaj arangüw nipilan leaw ngo mayamb Teat Dios, ajneaj majawüw leaw najneaj majaw nejiw. ³³ Aton sitiül merangan najneaj wüx ombas nipilan leaw nerang najneaj wüx imbasan, ¿ngüneay ajüic irangan najneaja? Cos atquiaj arangüw monrang ngo majneaj aton. ³⁴ At sitiül ijchan ajüchay áagan nipilan leaw ijawan alndom mangüy, mayac wüx alquiriw, ¿ngüneay ajüic irangan najneaja? Cos atquiaj arangüw monrang ngo majneaj aton, ijchaw ajüchay leaw ajawüw alndom müüch nejiw alquiriw. ³⁵ Icona netam mejüüran lasta leaw ajcüy majaw icon, irangan najneaj wüx ombasüw, ijchan ajüchaw, nde mecüliün mayacüw wüx alquiriw. Atquiaj apmeajndiün xeyay najneaj tiül cielo, aton apmejliüyün micual icon Teat Dios. Cos nej aton ajiür lasta jangantanej, masey aljane ngo mambeol nejingüind, tengwüy masey arang ngo majneaj. ³⁶ Netam mendiüman jangantanej atnej arang Miteatiüts Dios, cos nej ajiür lasta jangantanej.

Nde meyacan asoet alinop
(Mt. 7:1-5)

³⁷ 'Nde meyambyamban cuane asoet alinop, quiaj nejingüind ngome apmayamb isoetiün. Nde meyacan asoet alinop, quiaj

nejingüind ngome apmayac isoetiün. Aton iwüniün wüx imeajtsan leaw arangüch wüx imbasan, quiaj apmajwan wüx omeaat-saran leawa icona irangan aton. ³⁸ Nde merangan reech, imbeolan jangantanej, cos sitiül atquiaj merangan, Teat Dios apmambeol icon xeyay. Irangan atnej nop nenüjpeay leaw najneaj arang; apmapeax palan ipeaxay. Cos atnej imbeolan alinop, atnej apmambeol icon Teat Dios aton —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹ Condom tasaj nejiw acas poch ngome aleáingan, tandeac andüy wüx nop somb, tapiüng:

—Jow nop somb ¿alndom manetet owix alinop somba? ¿Ngo majmiüc aweaag tiül ndorropa maquiüba? ⁴⁰ Nop nequiajchay ngondom majntsop wüx ajaw matnej ajaw nequiaach nej. Naleaing wüx landoj laquiajchay xeyay, nej alndom matüch ajaw nequiaach nej.

⁴¹ 'Neol nguineay ixom mejaw cuane nine najmel tiül oniiüg alinop, nganüy a ique ngo mexom mejaw aaga xiül alatsam tiül iniiüga? ⁴² ¿Cuane wüx alndom mesaj alinop: “Coj, chiün nawün aaga nine najmel tiül iniiüg quiaj”, meraj, sitiül ique ngo mejaw aaga xiül alatsam tiül iniiüga? ¡Ndeac mbeay! Sasaj ic menguiay, iwün aaga xiül alatsam tiül iniiüg quiaj, ndoj quiaj apmejawan najneaj para mewün aaga nine najmel altiül oniiüg alinop.

Noic owil xiül wüx aóng ajaraw
(Mt. 7:17-20; 12:34-35)

⁴³ 'Ngo majlüy noic owil najneaj xiül maóng ngo majneaj, at noic owil ngo majneaj xiül maóng najneaj. ⁴⁴ Cos xiül wüx aóng ajaraw sitiül najneaj tengwüy ngo majneaj. Ngondom mapejtich toc wüx noic owil sats; at ngondom mapejtich uva wüx wajtsats. ⁴⁵ Nop nipilan andeac najneaj, aag ayaj ajüiquich nej najneaj altiül omeaats. Nganüy nop nipilan andeac ngo majneaj; aag ayaj ajüiquich nej xeyay ngo majneaj altiül omeaats nej. Cos leawa ajlüy tiül omeaatsaran, aag ayaj neech mendecaran.

Ijpüw monrang iüm
(Mt. 7:24-27)

⁴⁶ '¿Neol tesajan xic: “Teat Naxey, Teat Naxey”, merawan, sitiül ngo merangan atnej sasaj icon? ⁴⁷ Sanasaj icon jane atnej. Wüx nop aliüc manguiay sandeac ndoj apmarang atnej anguiay, ⁴⁸ aag ayaj atnej nop naxey tawitich nop iüm, taood tiüt xeyay, condom talomboch wüx piedra, lombom nandand. Ndoj, wüx taw noic nadam lam xeyay napac tamong amb wüx a iüm quiaj. Naleaing ngo marang nej nicuajind cos imiün wüx piedra witiow. ⁴⁹ Nganüy leawa nenguiay xepoch ndoj ngo marang

atnej, aag ayaj atnej nop naxey tawitich ombiüm nej tiulan wiitüd, ngo majiür cuane masap nej tiüt. Camüm majngot nadam lam napac xeyay, ámban majarrich aaga iüm quiaj, aj nejiw Teat Jesús.

7

Tajneaj nop nerang minajiüt minatang soldado

(Mt. 8:5-13)

¹ Teat Jesús wüx landoj mandeac aag ayaj manguaiyiw nipilan, quiaj tamb andüy tiül cambaj Capernaum. ² Tiül Capernaum alquiaj nop minatang soldado naw Roma, ajiür nop nerang minajiüt nej xowüy ajiür lasta; pero laxeyay iün andeow, laliüc mandeow. ³ Aaga soldado quiaj wüx tanguaiy anderac wüx Teat Jesús, quiaj tüüch mambüw acas montangtang monajiüt tiül judíos masajüw Teat Jesús mamb mamongoch iün andeow aaga nerang minajiüt nej. ⁴ Quiaj tambüw ajcüwa monxey quiaj majawüw Teat Jesús. Tapots masajüw matüniw ocueaj, tapiüngüw:

—Teat, najneaj membeol aaga soldado quiaj; ⁵ cos nej xeyay najneaj omeaats majaw icoots, tapiüng marangüch nop sinagoga ningüy tiül micambajaats —awüw.

⁶ Quiaj tamb Teat Jesús maquiüüb nejiw. Wüx laliüc mapeayiw aniüng nej, aaga minatang soldado tüüch mamb acas minipilan nej mambüw mangochiw Teat Jesús, masajüw:

—Teat, nde mermbichay ipac. Xique ngo nembeat nicuajind, para mewiün saniüng. ⁷ Ngo nembeat, pares ngo namb natüch niüng ijlüy. Xique sandiüm teat, mepiüng apmajneaj, quiaj apmajneaj aaga nembeol xic. ⁸ Cos xique aton sajiür nesaj xic cuane narang, aton sajiür xesoldado sasajüw cuane netam marangüw. Sitiül xique sanasaj nop: “Quiür”, naj; nej apmamb. Sitiül sanasaj alinop: “Mac”, naj, pues nej aliüc. Tengwüy sanasaj nembeol xic: “Irang aag agüy”, naj, pues nej apmarang —ajüw nej.

⁹ Teat Jesús wüx tanguaiy aag ayaj mbayaw manguaiy nguineay andeac aaga minatang soldado quiaj. Condom ndiliteay majaw nipilan mondüüb nej, tapiüng:

—Naleaing sasaj icon, ngo naxom nop tiül nipilan israel leawa neyar sandeac matnej aaga naxey quiaj —aw.

¹⁰ Wüx tapeayiw tiül nden alinomb ajcüwa monamb quiaj, quiaj tajawüw aaga niün andeow lajneaj.

Tapacüüch micual nop lemben omal najtaj

¹¹ Condom alinoic nüt tamb Teat Jesús andüy tiül noic cambaj nenüt Nain, aqiüüb minipilan nej, at xeyay jangantanej nipilan

aton. ¹² Wüx lapeay quiaj mbeay cambaj, quiaj tajaw laámb apmamiüraad nop nandeow, aag ayaj micual nop lemben omal najtaj ajcánan ajiür. Almaquiüjpüw nej mamb xeyay nipilan monaw quiaj. ¹³ Teat Jesús wüx tajaw aaga najtaj tajiür lasta, tasaj:

—Nde mejiünts müm —aj.

¹⁴ Condom tatüch quiaj marreeg a nandeow, ndoj quiaj monbitic nej lombotoj. Andüüb miün Teat Jesús tasaj a nandeow:

—jWitiür xecual! —aj.

¹⁵ Quiaj witiüt chetem aaga nench nandeow quiaj, tendeac. Condom quiaj Teat Jesús tasaj mimüm a nench:

—Iquiüüb ijtatoriün müm —aj.

¹⁶ Almajawüw aag ayaj a nipilan mbayajow, tapiüngüw:

—Xeyay najneaj arang Teat Dios. Lajlüy tiül icoots nop nendeac andeac nej. Naleaing Teat Dios laiün majaw micambaj nej —awüw.

¹⁷ Quiaj tanguaiyaran nguineay arang Teat Jesús meáwan tiül iüt Judea, at tiül meáwan cambaj nacül quiaj niüng ajlüy Judea.

Minipilan Juan Bautista tambüw majawüw Teat Jesús

(Mt. 11:2-19)

¹⁸ Condom minipilan teat Juan tambüw masajüw nej meáwan aaga jayats majlüy quiaj, leawa tarang Teat Jesús. Quiaj a Juan tapaj ijpüw minipilan nej. ¹⁹ Tüüch mambüw matüniw manguaiyiw Teat Jesús sitiül nej aaga leaw lapiürang aliüc, ngwüy apmacüliw alinop. ²⁰ Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús ajcüw a monxey quiaj, tasajüw:

—Asaj xicon teat Juan, aaga neech yow nipilan, niünan natüniün nanguaiyiün ic sitiül ique aaga Cristo leaw lapiürang aliüc, ngwüy sanacüliün alinop —ajüw.

²¹ Tiül aaga ores quiaj Teat Jesús tamongoch iün andeow xeyay moniün andeow, nexom nejiw cuajantanej necoy. Tawün wüx ombasüw leaw alwüx ombasüw nimeech. Aton xeyay nesomb tüüch maxomüw majawüw. ²² Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Quiüran isajan a teat Juan meáwan leaw temejawan temenguiayiün. Isajan nguineay larrow oniüjcüw leaw nesomb, leaw necoex lajüy, leaw nexom nej napat monandeow nasoc lepra lajneaj, leaw nelaag lamanguaiy, aton leaw tandeow nganüy lapac. At leaw nipilan ngo majiür, temanguaiyiw aaga najneaj nanderac aton. ²³ Najneajay ajliüy leaw ngo machiw omeaats wüx xique —aj nejiw Teat Jesús.

²⁴ Wüx laambüw minipilan Juan, quiaj Teat Jesús tapots mandeac masaj nipilan wüx a Juan, tapiüng:

—¿Cuane teamban mejawan tiül wachhiüca? ¿Teamban mejawan nots najchowa tenguiäl majowjow nej iünda? ²⁵ ¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Teamban mejawan nop naxey asooig najneajay apix neje? Cos icona ijawan leaw asooig najneajay apix nej najneaj ajlüy, ngo metam nej nicuajind, aag ayaj leaw almajlüy aniüng nop natang nenajiüt. ²⁶ ¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Teamban mejawan nop nendec andeac Teat Diosa? Ajaj áag, naleaing nej nop nej nendec andeac Teat Dios leaw alwüx atam. ²⁷ Cos andeac wüx a Juan aaga poch narangüch tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng:

Sanüüch mamb nop nendec xepoch maming ombas, teoj iliüc.

Nej apmataag majneaj mitiüüd niüng apmemong.

²⁸ Naleaing sasaj icon, meáwan nipilan ngo maw tiül ni anop nendec andeac Teat Dios majntsop wüx atam atnej atam aaga Juan neech yow nipilan. Pero naleaing, leawa más chingüy tiül micambaj Teat Dios, aag ayaj alwüx atam —aj nejw Teat Jesús.

²⁹ Meáwan nipilan, at monsap tomiün ocueaj cambaj, ajcüw ayaj leaw lamüüch nejw yow a Juan, wüx tanguiyiw aag ayaj tandeacüw naleaing Teat Dios najneaj lamarang. ³⁰ Nganüy ajcüwa fariseos at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés ngo mayariw leaw Teat Dios tandiüm müüch nejw, ngo mambüw müüch nejw yow a Juan. ³¹ Condom tapiüng Teat Jesús:

—¿Cuane at nejw sanapiüng wüx ajcüwa nipilan monlüy nganüy cama? ³² Aag ayaj at nejw namix monguich montsoton tiül plas matsojow, tenguiäl masajüw aquüüjpüw nejw: “Xicona tenguiäl saindean, icona ngo mejiüngan; nganüy tenguiäl sajiüntsán, icona ngo merangan amix imeajtsan mejiüntsán aton”, awüw. ³³ Tandeacas atquiaj cos wüx tiün a Juan neech yow nipilan, ngo müet pan ngo manganeow vín, icona tepiüngan nej alwüx ombas nej nimeech. ³⁴ Nganüy lapeay a Teat Naxey; nej net, anganeow aweaag jangantanej. Icona ipiüngan nej nerrombüy, nangüngün, ajlüyay maquüüb monrang xeyay ngo majneaj, altiül monsap tomiün. ³⁵ Nganüy nipilan leaw Teat Dios tüüch nejw maxomüw omeajtsüw, ajcüw ayaj ajüic ajjüürw fis, ajawüw naleaing Teat Dios najneaj arang —aw.

Teat Jesús alaniüng nop fariseo nenüt Simón

³⁶ Nop fariseo tasaj Teat Jesús mamb met aniüng nej, quiaj tamb. Alquiaj wüx mes teaüetiw. ³⁷ Quiaj ajngot nop najtaj nejjüürjüür naxey, naw tiül aaga cambaj quiaj. Wüx nej tanguiy Teat Jesús alaniüng aaga

fariseo, quiaj tapeay ajoy najmboc angan aceite, amb tiül noic iquial arangüch alabastro. ³⁸ Aaga najtaj tajiünts, tamb matüch oleaj Teat Jesús imiün wanopech. Condom tajants oleaj Teat Jesús naag miyow oniüng nej, ndoj tajond naag miondeats omal nej, tacheecheech oleaj, cas tateng wüx najmboc angan aceite. ³⁹ Aaga fariseo nequüüb Teat Jesús met aniüng nej, wüx tajaw aag ayaj tapiüng tiül omeaats nej: “Aag ayaj sitiül naleaing nop nendec andeac Teat Dios, nej apmajaw jane aaga najtaj nesamb nej quiaj nguineay arang, cos nerang xeyay ngo majneaj”, aw. ⁴⁰ Condom Teat Jesús tasaj aaga fariseo:

—Teat Simón, sanasaj ic noic poch —aj.

Quiaj tapiüng a fariseo:

—Ipiüng teat —aw.

⁴¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Tajlüy nop naxey ajüchiw nej ipjüw monxey. Nop ajüch acoquiaw acocic miow (500) tomiün nasocic denario; alinop ajüch ic miow gajpowüw (50). ⁴² Ajcüwa monxey quiaj ngo majiüürw cuane mengüyayej ajüchiw. Quiaj tasaj nejw aaga naxey ich majlüy, cos landoj lamawün wüx omeaats nej. Nganüy ipiüng üngün tiül nejw alwüx apmajneaj majaw aaga naxey quiaja? —aj.

⁴³ Quiaj tapiüng a Simón:

—Xique sapiüng aaga nejüch nej xeyay —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Áag, naleaing ipiüng —ajow.

⁴⁴ Quiaj ndiliteay Teat Jesús, wantsat majaw a najtaj, condom tasaj a Simón:

—¿Lamejaw aaga najtaj quiaja? Wüx tajmeliüs ningüy iniüng, ique ngome teaach xic yow nejantsüy xileaj; pero aaga najtaj cam naag miyow oniüng nej tajants xileaj, ndoj tajond naag miondeats omal nej. ⁴⁵ Ique ngo mecheech ximboy, pero aaga najtaj cam wüxan tajmeliüs ningüy ngo macueat macheech xileaj. ⁴⁶ Ique ngo mejend wüx ximal najmboc angan aceite, pero aaga najtaj cam lamajend wüx xileaj najmboc angan aceite. ⁴⁷ Pares sasaj ic, nganüy lanawün wüx ximeaats meáwan xeyay ngo majneaj tarang, cos xeyay ajjüür xic lasta. Nganüy nop leaw apiüng napateay asoet nej najwan, aag ayaj ngo mandiüm xic xeyay —aj nej.

⁴⁸ Condom tasaj a najtaj:

—Isoet lanawün wüx ximeaats müm —aj.

⁴⁹ Meáwan leaw alquiaj teaüetiw maquüüjpüw tapots andeacndeacüw wüx nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Jane aaga naxey quiaja? ¿Nguineay apiüng alndom mawün nisoete? —awüw.

⁵⁰ Pero Teat Jesús tasaj a najtaj:

—Isoet lanawün wüx ximeaats. Quiür, ich mapac imeaats cos lameyar sandeac —aj.

8

Montaj monbeol Teat Jesús

¹ Condom quiaj tamb Teat Jesús andüy tiül meáwan nadam cambaj at namix cambaj, aquíüb ajcúw gajpiüp (12) minipilan nej, maquiaach wüx aaga najneaj nanderac wüx micambaj Teat Dios. ² Aquíüjpüw acas montaj, ajcúw ayaj tamongoch nej iün andeowüw Teat Jesús, cuajantanej monandew leaw taxom nejiw. Altiül nop María nasoic Magdalena, nej tajwan wüx ombas nej ayaiw nimeech. ³ Alinop Juana mintaj Chuza najlüy wüx minajiüt Herodes; alinop Susana, at alacas montaj. Ajcúw ayaj tayacüw leaw alndom mayacüw mambeolüw Teat Jesús.

Andeac wüx nop nepiür
(Mt. 13:1-9; Mr. 4:1-9)

⁴ Noic nüt canchiütoj niüng ajlüy Teat Jesús xeyay nipilan, tapeayiw imiünw nguajantanej cambaj. Quiaj tasaj nejiw acas poch andüy wüx nepiür, tapiüng:

⁵ —Tajlüy nop naxey tamb apiür. Wüx tengual maripip osaab soex, acas tajmiüc andüy tiül tiüü, tacuüch nej tiüt niplan, camüm majngotoj a quiec, taxomüw tüetiw. ⁶ Altigüy tajmiüc tiül piedra, tajntsop, condom tawaag cos ngo masap acats a iüt. ⁷ Altigüy tajmiüc tiül sats, tajntsop aweaag. Ndoj taxotüw tiüt a nine soex quiaj, tandeow. ⁸ Altigüy tajmiüc tiül najneaj iüt, tajntsopiw, terangüy najneajay —aw.

Ndoj mapiüng ayaj, tasaj nejiw napac manguaiyiw meáwan:

—Netam menguiayiün mexoman imeajtsan wüx leaw sandeac quiaj —aj nejiw Teat Jesús.

Cuane wüx tandeac atquiaj
(Mt. 13:10-17; Mr. 4:10-12)

⁹ Minipilan nej tatüniw manguaiyiw, tapiüngüw:

—¿Cuane wüx apiüng aaga indeac quiaja? —awüw.

¹⁰ Nej tasaj nejiw:

—Icona ijndeán menguiayiün nguineay alndom majlüyeran tiül minipilan Teat Dios, pero pálwüx nipilan ngome apmasoiquiw aleáingan; atquiaj masey majawüw, atnej ngo majawüw. Masey manguaiyiw, naleaing ngo majawüw cuane wüx andeac —aj nejiw.

Cuane amb apiüng wüx nepiür
(Mt. 13:18-23; Mr. 4:13-20)

¹¹ Condom quiaj tasaj nejiw:

—Sanasaj icon cuane wüx apiüng aaga nanderac quiaj: Osaab soex, aag ayaj Mipoch Teat Dios. ¹² Ajcüwa osaab soex leawa najmiüc tiül tiüü, ajcúw ayaj atnej nipilan leaw anguiay Mipoch Teat Dios; condom aliüc minatang nimeech mawün

tiül omeajtsüw nejiw. Atquiaj lango mayariw leawa tanguaiyiw, lango mawüw wüx asoetiw nejiw. ¹³ Nganüy aaga osaab soex najmiüc tiül piedra, aag ayaj apiüng wüx nipilan leaw anguiay Mipoch Teat Dios, ajüic xeyay tapac omeaats tayariw. Naleaing aaga nipilan quiaj ajlüy atnej nine soex napateay mioxiich nej, ngome apmaüic; cos acásan nüt apmanguaiyiw Mipoch Teat Dios, camüm majlüy alngün naél, quiaj macueatiw. ¹⁴ Átan aaga osaab soex najmiüc tiül sats, aag ayaj apiüng wüx nipilan anguiay Mipoch Teat Dios; nejiw ayacüw omeajtsüw wüx andiümdümw cuajantanej leaw najlüy wüx aaga iüt cam. Wüx aag ayaj ngo müüch nejiw mandüjpiw leaw lamanguaiyiw. Ngo mambeol nejiw nicuajind, lacüliw miün. ¹⁵ Nganüy aaga osaab soex leaw najmiüc tiül najneaj iüt, aag ayaj apiüng wüx nipilan anguiay Mipoch Teat Dios, ayacüw wüx omeajtsüw. Aaga poch ambeol nejiw marangüw leaw andiüm Teat Dios, tanaám ngo macueatiw —aj nejiw Teat Jesús.

Tandeac wüx ran
(Mr. 4:21-25)

¹⁶ Condom tasaj nejiw alinoic:

—Nejinguind ngo machen noic candil ndójan lamapal omal, at ngo matool tiüt teoleaj mats; netam mayac cawüx marraj, atquiaj jangantanej apmajmel alndom maxom majaw. ¹⁷ Cos meáwan leaw naxotaran apmajüic, at meáwan leaw nexotüy apmajaraw, apmajüic ranüy.

¹⁸ Nganüy ijchan ilajcan inguiayiün, sitiül aljane ayac wüx omeaats xepoch, apmüünd manguaiy altigüy. Pero sitiül nop ngome ayac wüx omeaats, aaga quiriw anguiay quiaj apndrom omeaats, ngome apmambeol nej nicuajind —aj nejiw Teat Jesús.

Tapeay mimüm Teat Jesús, at michiig nej
(Mt. 12:46-50; Mr. 3:31-35)

¹⁹ Condom tapeay mimüm nej Teat Jesús, at michiig nej; naleaing ngondom matüchiw niüng ajlüy nej cos xeyay nipilan. ²⁰ Quiaj tasoic Teat Jesús:

—Teat, mimüm at michiig aliw ninguiay, andiümüw mendeacüw mequiüjpüw —ajow.

²¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús, tapiüng:

—Meáwan leaw nenguiay Mipoch Teat Dios, sitiül marang atnej anguiay, aag ayaj sayaag atnej xemüm, atnej xechiig —aj nejiw.

Teat Jesús talomboch iünd at omalyow
(Mt. 8:23-27; Mr. 4:35-41)

²² Alinoic nüt Teat Jesús tajtep tiül müx maquiüüb minipilan nej, tasaj nejiw:

—Tabaats andüyüüts necamb aaga nadam yow cam —aj nejiw.

Quiaj tambüw. ²³ Wúxan tengual ajü a müx Teat Jesús tameay. Quiaj taw noic nadam iünd anasop a ndec maxaing. Aaga müx laliüc tsoyom tiüt cos tamelich yow. Nejiw lamapiüngüw apmandeowüw. ²⁴ Quiaj tapacüjchüw a Teat Jesús, tasajüw:

—¡Teat! ¡Teat! ¡Laliüc tsoyomoots tiüt! —awüw.

Quiaj witiüt Teat Jesús, tasaj a iünd lombom, at omal yow majlüyan. Quiaj lambat, ayac ndar a yow. ²⁵ Condom tasaj nejiw:

—¿Neol, wül ipiüangan lamejawan nguineay xique alndom narang cuajantaneje? —aj nejiw.

Nejiw mbayajow majawüw leawa lamarang Teat Jesús. Tesajajey nop alinop, tapiüngüw:

—¿Jane aaga teat naxey quiaja? cos wüx tasaj a iünd maquiüw a yow majlüyiw miün, quiaj tajlüyiw miün —awüw.

Nop alwüx ombas nej nimeech
(Mt. 8:28-34; Mr. 5:1-20)

²⁶ Condom tajtepiw wüx iüt tiül Gadara, necamb aaga nadam yow alareng Galilea. ²⁷ Wüx taw tiüt imiün tiül müx Teat Jesús, quiaj ajngot nop naxey miotáagan mangoch nej, naw quiaj tiül aaga cambaj quiaj. Lamajiür nüt acüliw wüx ombas nej nimeech. Aton ngo macül aniüng nej, acülan tiül niüng amiüraad mondeow. ²⁸ Aaga naxey quiaj wüx tajaw Teat Jesús tepaj napac, ndoj tamb maquieel micos nej niüng ajlüy, tendec napac:

—¿Cuane indiüm merang wüx ximbas a ique, Jesús Micual Teat Dios najlüy tiül cielo? Satün icueaj, nde merang wüx ximbas nicuajind —aw.

²⁹ Cos Teat Jesús lamasaj nimeech maw wüx ombas aaga naxey quiaj. Aaga naxey quiaj lamajiür xeyay nüt acül wüx ombas nej aaga nimeech. Masey landeaaw maelich naag galen, ayacüw tiül oleaj nej aton. Nej andooigndóoigan, ndoj lamacuarrech nej nimeech andüy tiül wajchüc. ³⁰ Quiaj tatün nej manguiaj Teat Jesús:

—¿Cuane minüt? —aj.

Nej tapiüng:

—Legión xenüt —aw.

Tapiüng atquiaj cos xeyay nimeech alwüx ombas nej. ³¹ Condom nimeech tatüniw ocueaj nej nde mayac nejiw tiül biümb. ³² Aleambüw quiaj tüeng tiüc noic ajlüy sow teayambüw üetiw. Quiaj a nimeech tasajüw Teat Jesús müüch nejiw mambüw andüyiw tiül sow. Quiaj tüüch nejiw mambüw Teat Jesús. ³³ Tacueatiw aaga naxey, tambüw majmeliw tiül a sow. Quiaj tecuiürrüw a sow ambüw wüx tiüc, tajmiücw tiül yow, tumb mandeowüw.

³⁴ Ajcüwa monjiür sow wüx tajawüw aag ayaj mbayajow acuiürrüw tambüw

mapiüngüw tiül cambaj masajüw nipilan nguiajantanej. ³⁵ Quiaj tambüw meáwan nipilan majawüw cuane najlüy. Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tajawüw aaga naxey laáw wüx ombas nej nimeech alchetem niüng ajlüy Teat Jesús. Almasooig apix, lajneaj, lamajiür fis. Mbayajow majawüw. ³⁶ Leaw alquiaj tajawüw nguineay tajlüy. Nejiw tasajüw nipilan nguineay tajneaj aaga naxey alwüx ombas nimeech. ³⁷ Ajcüwa nipilan monaw tiül aaga iüt Gadara tasajüw Teat Jesús maw quiaj, cos xeyay imboloj mandüyiw. Quiaj Teat Jesús tajtepiw tiül müx alinomb, tawüw quiaj. ³⁸ Aaga naxey laáw wüx ombas nej nimeech quiaj, tapots masaj Teat Jesús maquiüw nej mamb. Quiaj Teat Jesús tasaj nej macül, tasaj:

³⁹ —Indilil, ijtsor indeac meáwan najneaj leaw lamarang wüx imbas Teat Dios —aj.

Quiaj tajtsor aaga naxey. Tapots mandeac meáwan tiül a cambaj nguineay najneaj lamarang wüx ombas nej Teat Jesús.

Micual Jairo, at a najtaj nerreeg apix Teat Jesús

(Mt. 9:18-26; Mr. 5:21-43)

⁴⁰ Wüx Teat Jesús tandilil andüy necamb aaga nadam yow, xeyay nipilan tangochiw nej. Apac omeajtsüw majawüw cos teamacüliw nej. ⁴¹ Condom tamb majaw nej nop naxey nenüt Jairo; nej nop natang tiül sinagoga. Taquieel micos nej niüng ajlüy Teat Jesús, tatün ocueaj mamb aniüng nej. ⁴² Cos xeyay iün andeow micual nej, laliüc mandeow. Ajcánan nop nüx ajiür, lamajiür maseyme gajpic (12) mineat nej. Condom wüx tamb Teat Jesús, xeyay nipilan acharrayej wüx ombas nej.

⁴³ Altiül nop müm najtaj lamajiür gajpic neat iün andeow, atsambiich nej miquej nej. Lamandrooch wüx xeyay tomiün mangüy mondüy. Laümb meáwan leaw almajiür, pero nejingüind ngondom mamongoch nej iün andeow. ⁴⁴ Aaga najtaj quiaj tamb amb wanopech Teat Jesús marreeg apix. Andüüban lomboy atsambiich nej miquej nej.

⁴⁵ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—¿Jane nerreeg xic? —aw.

Meáwan nipilan tapiüngüw ngome nejiw. Quiaj teat Pedro y leaw almaquiüw tapiüngüw:

—Teat, nipilan teamacharrüw ic, teamapatsüw ic, nganüy ipiüng: “¿Jane nerreeg xic?” meraw —awüw.

⁴⁶ Teat Jesús tapiüng:

—Aljane tarreeg xic, cos sayaag aljane lajneaj iün andeow —aw.

⁴⁷ Aaga müm najtaj wüx tajaw ngondom maxot aag ayaj, quiaj tiün anmambeapm-beap nej, taquieel micos nej niüng ajlüy

Teat Jesús. Quiaj tapots mapiüng manguiay meáwan nipilan neol tarreeg Teat Jesús, at nguineay tajneaj iün andeow nej. ⁴⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür xecual, ich mapac imeaats, nğanüy lerneaj cos teyar sandeac —aj nej.

⁴⁹ Teat Jesús tealeámban mandeac aag ayaj, quiaj ajngot nop imiün aniüng Jairo, aaga natang tiül sinagoga, tasaj a Jairo:

—Teat, landeow micual, icueat mesajsaj mamb a Teat Naxey —aw.

⁵⁰ Teat Jesús wüx tanguiay aag ayaj, quiaj tasaj aaga naxey:

—Nde mbayamear, iyar sandeac, apma-neaj micual —aj.

⁵¹ Wüx tapeay aniüng aaga naxey quiaj, ngo müüch majmel nejinguid, áagan a Pedro, Jacobo, Juan; at miteat nej, mimüm nej aaga nüx landeow quiaj tajmeliw. ⁵² Meáwan nipilan teajiüntsüw wüx, teapajüw wüx aaga nandeow quiaj. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nde mejiüntsán cos ngome landeow, al-mameay —aj nejiw.

⁵³ Nejiw itsojayéjan cos ajawüw naleaing landeow. ⁵⁴ Quiaj Teat Jesús tasap owix a nüx, tasaj napac:

—Xecual, witiür —aj.

⁵⁵ Quiaj tapac alinomb. Najénan witiür. Condom Teat Jesús tasaj nejiw mayambüw üet a nüx quiaj. ⁵⁶ Miteat nej mimüm nej a nüx lambayajow. Teat Jesús tasaj nejiw nde masajüw nejinguid wüx aag ayaj.

9

Tajwanüw a gajpiüp mambüw (Mt. 10:5-15; Mr. 6:7-13)

¹ Condom Teat Jesús taxejng a gajpiüp (12) minipilan nej. Tüüch nejiw ndom ombasüw masajüw nimeech maw wüx ombas nipilan, aton matajcüw majneaj moniün andeow. ² Tasaj nejiw mambüw mandeacüw nguineay ajlüy tiül micambaj Teat Dios; aton tüüch ndom ombasüw mamongochiw iün andeow nipilan. ³ Condom tasaj nejiw:

—Nde mejoyiün nicujajnd leaw netam icon tiül tüüd, nde mejoyiün nangoraad, morral, peats, tomiün. Aton nde mejoyiün ijquiw camix. ⁴ Aton jangantanej aniüng mejmeliün icülfünan quiaj, naw quiaj apmeriowan. ⁵ Ngünantanej cambaj niüng ngo mandüümüw icon, iriowan quiaj tiül aaga cambaj quiaj. Itajtan minajndot ileajiün majüic nejiw ngo majneaj arangüw —aj nejiw.

⁶ Quiaj tambüw tamongoj tiül meáwan nine cambaj mandeacüw wüx aaga najneaj nanderac, nguineay apmaw asoeteran; aton tajtajcüw majneaj moniün andeow nguiajantanej tamongoj.

Wüx tambiyaran Juan Bautista (Mt. 14:1-12; Mr. 6:14-29)

⁷ Aaga natang nenajiüt tiül aaga iüt quiaj nenüt Herodes, wüx tanguiay meáwan nguineay arang Teat Jesús, lango majaw ngün naleaing, cos altiül apiüngüw aaga Juan neech yow nipilan lapac laáw tiül mondeow. ⁸ Altiül tapiüngüw mixejchiüts Eliás landilil. Altiül tapiüngüw aag ayaj alinop neech andeac Teat Dios leawa tajlüy tanomb lapac, awüw. ⁹ Pero Herodes tapiüng:

—Aaga Juan xique tujúchiüs mamb ndo-jiüüm onic nej. ¿Jane nğanüy teananguiay arang xeyay cuajantanej quiaja? —aw.

Tandiüm majaw jane.

Teat Jesús tüüch üetiw acoquiaw mil nipi-lan

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

¹⁰ Wüx tandillileaw miapóstoles nej tapots masajüw Teat Jesús meáwan nguineay tarangüw. Condom taquiüüb nejiw mamb tiül wajchiüc niüng ngo majlüy nejinguid, tiül iüt ocueaj noic cambaj nenüt Betsaida. ¹¹ Nipilan wüx tajawüw laámb tandüjpiw mamb. Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús nej tajiür nejiw lasta. Condom tapots mandeac masaj nejiw nguineay alndom majlüyiw tiül minipilan Teat Dios. Aton tamongoch iün andeow leaw niün andeow.

¹² Wüx laquinüt aaga nüt quiaj, ajcüw minipilan nej tambüw matüchiw Teat Jesús, tasajüw:

—Teat, isajüw a nipilan mambüw andüyiw tiül cambaj, tiül rüñch mayambüw nguiane apmaxojtüw, aton mayambüw cuane apmüetiw, cos tiül wajchiüc almajlüyiüts cam —ajüw.

¹³ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ngwüy, icona netam meyamban üetiw —aj nejiw.

Nejiw tapiüngüw:

—Teat, ngo najiüran cuane sanüjchiün, ajcánan acoquiaw pan alijpüw cüet al-ningüy. ¿Ngwüy sanambana nangalan nüeteran müetiw meáwan nipilan quiaja? —awüw.

¹⁴ Cos atüch maseyme acoquiaw mil monxey. Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Isajan a nipilan chetemoj, ic miow gajpowüw (50) noicnoic ajlüy —aj nejiw.

¹⁵ Atquiaj tarangüw, tasajüw nipilan chetemoj. ¹⁶ Condom Teat Jesús tayar acoquiaw pan alijpüw cüet. Ndoj taxaing omal majaw cawüch, tüüch gracias Teat Dios, ndoj tambaag, tüüch minipilan nej majineaw müjchiw meáwan nipilan. ¹⁷ Meáwan nipilan tetiw paxiün, condom leaw tenaw taxaingüw gajpiüp nchep.

Pedro apiüing nejay Teat Jesús aaga leaw lapiürang aliüc

(Mt. 16:13-19; Mr. 8:27-29)

¹⁸ Noic nüt Teat Jesús teandeaç aweaag Teat Dios, ataag orar nejan quiaj; minipilan nej aliwan quiaj maquiüjpüw. Condom nej tatün manguiaj nejw:

—¿Cuane apiüngüw nipilan jane xic? —aj nejw.

¹⁹ Nejiw tasajüw:

—Altiül nipilan apiüngüw Juan, aaga neech yow nipilan. Altiül apiüngüw Teat Elías; altiül apiüngüw alngün nendeac andeaç Teat Dios najlüy tanomb lapac. Atquiaj apiüngüw —ajüw.

²⁰ Condom tatün manguiaj nejw alinomb:

—¿Jow icona, cuane ipiüangan jane xic? —aj nejw.

Quiaj tapiüing a Pedro:

—Ique aaga Cristo ocueaj Teat Dios —aw.

Teat Jesús tapiüing apmambiyaw nej

(Mt. 16:20-28; Mr. 8:30—9:1)

²¹ Teat Jesús tasaj nejw nde masajüw ne-jüingüind jane nej. ²² At aton tasaj nejw:

—Aaga Teat Naxey netam mamongoch xeyay ngo majneaj. Apmajcüy majaw nej montangtang tiül judios, at montangtang miteaats, at ajcüw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés aton. Ndójwüx apmambiyaw nej. Pero naleaing wüx er nüt nej apmapac alinomb —aw.

²³ Condom tasaj meáwan leaw aliw quiaj:

—Sitiül aljane andiüm mandüüb xic mayar sandeaç, ich mawün wüx omeaats leawa nej andiüm marang. Ich mandüüb wüx leaw sarang masey mamongoch xeyay naél meáwan nüt; masey mambiyaw nej wüx cruz cos ayar sandeaç. ²⁴ Sitiül aljane ngo mayar sandeaç ajcan imbol mambiyaw nej nipilan, alinoic nüt nej ngome apmamb tiül cielo. Pero sitiül aljane ngo mapiüing wüx masey mandeow cos ayar sandeaç, alinoic nüt najneajay apmajlüy tiül cielo.

²⁵ ¿Jondot sitiül aljane maneay meáwan cuajantanej leaw almajlüy wüx iüt cam, cuane ambich sitiül nej apndrom ombas, lango mamb tiül cielo? ²⁶ Cos sitiül aljane ngo mayar sandeaç, axing mitsoj nej nipilan wüx xique, at wüx xepoch; atquiaj a Teat Naxey aton apmaxing majaw nej wüx aliüc imiün tiül cielo, aqüiüb miün xeyay nelitlit, ranüy, najneajay ocueaj Teat Dios, at ocueaj nangaj miángeles nej. ²⁷ Naleaing sasaj icon alningüy acas tiül icona aliün mapacüw apmajawüw a Teat Naxey niüng arang natang nenajiüt —aj nejw Teat Jesús.

Tewüney majawüw nej Teat Jesús

(Mt. 17:1-8; Mr. 9:2-8)

²⁸ Condom ajüüran ojpeacüw nüt tatow ndoj mandeaç aaga poch quiaj, quiaj

taquiüüb a Pedro, Juan, at a Jacobo, tajtepiw wüx nop tiüc, tamb mataag orar. ²⁹ Wüx teataag orar Teat Jesús, quiaj tajawüw mitey nej langome atnej, at apix nej rajnüy, xowüy lalitlit. ³⁰ Camüw majawüw, alquiaj mixejchiw nejw leaw monlüy tanomb, ajcüw ayaj teat Moisés maquiüüb a teat Elías, teandeaçüw maquiüjpüw Teat Jesús.

³¹ Niüng alembemoj xowüy lajneaj, ayey nejw tiüt a ran. Teamandeaçüw wüx leaw apmamongoch Teat Jesús wüx apmandeow tiül Jerusalén. ³² Teat Pedro, at aqüiüjpüw nej xeyay laínd ameyaiw, pero tapacüw wüx tajawüw aaga ran xowüy lajneaj niüng ajlüy Teat Jesús maquiüüb ajcüwa ijpüw monxey quiaj. ³³ Moisés ata Elías laámb apmawüw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tapiüing a Pedro: —Teat, najneaj macüliüts ningüy narangan arej nden, noic ineay, noic aneay teat Moisés, alinoic aneay teat Elías —aw.

Atquiaj tapiüing a Pedro cos lango majaw cuane apmajüing. ³⁴ Tengualeámban mandeaç aag ayaj, quiaj pojniüt, taxot nejw noic oic. Xeyay timboloj wüx tajawüw aliw tiül oic. ³⁵ Condom quiaj tanguiayiw noic nanderac imiün tiül oic, tapiüing:

—Aag ayaj xecual xeyay sandiüm; inguiayüün, iyacan wüx imeajtsan leaw andeaç nej —aw.

³⁶ Wüx landoj andeaç a nendeac, quiaj tajawüw a Teat Jesús nejan. Nejw ngo mapiüngüw nicuajind. Tacül acas nüt nejjuingüind ngo mandeaçüw wüx leaw tajawüw.

Tajneaj nop alwüx ombas nej nimeech

(Mt. 17:14-21; Mr. 9:14-29)

³⁷ Raw tiüt alinoic nüt wüx tawüw tiüt imiünüw wüx tiüc, xeyay nipilan tambüw mangochiw Teat Jesús. ³⁸ Nop naxey naw tiül aaga xeyay nipilan quiaj tendeaç napac, tapiüing:

—Teat, satün icueaj meamb mejaw xecual ajcánan sajiür. ³⁹ Alwüx ombas nej nimeech. Nguiay aaga nimeech xeyay üüch nej mepajpaj, ambeapmbeap nej, awün nej teombeay popox. Xeyay ngo majneaj lamarang nej, nómban ngo macueat nej. ⁴⁰ Xique tasajasüw minipilan mawüniw a nimeech wüx ombas nej, pero ngondom ombasüw —aw a naxey.

⁴¹ Quiaj tapiüing Teat Jesús:

—¡Neol icona nipilan ngo meyariün sandeaç, icona monrang ngo majneaj! ¿Cas nüt ipiüangan sanacüw naquiüüb icon, naífic wüx leaw irangan quiaj? —aw.

Condom tasaj a naxey:

—Iquiüüb miün micual, teat —aj.

⁴² Wüx tengual ajüy aaga nench quiaj matüch niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tambeapmbeap nej alinomb. Aaga nimeech alwüx ombas nej talox nej tiüt. Teat Jesús talic a nimeech quiaj, maw macueat; quiaj tajneaj aaga nench. Condom tüüch mamb

maquiüüb miteat nej alinomb. ⁴³ Meáwan nipilan leaw alquiaj mbayatoj majawüw nguineay xeyay najneaj lamarang Teat Dios.

Teat Jesús tapiüing alinomb apmambiyaw nej

(Mt. 17:22-23; Mr. 9:30-32)

Tealeámban mbayajow nipilan majawüw meáwan leaw lamarang Teat Jesús, quiaj tasaj minipilan nej:

⁴⁴ —Iyacan wüx imeajtsan aaga poch sanasaj icon cam, cos Teat Naxey apmay-acüch teowixaw nipilan —aj nejiw.

⁴⁵ Naleaing minipilan nej ngo majawüw cuane wüx asoiquiw quiaj, cos ngo müjndiw majawüw, aton cos nejiw axinguiaw matüniw manguiayiw wüx aaga poch quiaj.

Jane apmarang natang

(Mt. 18:1-5; Mr. 9:33-37)

⁴⁶ Condom minipilan nej tapots andeac-ndeacüw wüx mapiüingüw jane apmarang natang. ⁴⁷ Naleaing Teat Jesús tajaw cuane teamapiüingüw tiül omeajtsüw nejiw. Quiaj taxaing nop nine mayac niüing ajlüy nej.

⁴⁸ Condom tasaj nejiw:

—Jangantanej leaw apmajiür lasta aaga nine cam, aag ayaj atnej teamajiür xic lasta; jangantanej leaw ajiür xic lasta, aag ayaj ajiür lasta neech xic niün. Cos jane chingüy tiül icona, aag ayaj natang —aj nejiw.

Jane ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots

(Mr. 9:38-40)

⁴⁹ Condom quiaj tasaj nej a Juan:

—Teat, tajawasan nop naxey teamapaj minüt wüx tawün nimeech wüx ombas nipilan, lanasajan macueat cos ngome aquüüjpaats —aj.

⁵⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ich majlüy, nde mepalan cos sitiül nop ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots —aj nej.

Teat Jesús talic a Jacobo y Juan

⁵¹ Wüx lamatüch a nüt mamb Teat Jesús andüy tiül cielo, quiaj tapiüing netam mamb Jerusalén. ⁵² Quiaj tüüch mamb acas mambüw ombas nejiw. Ajcüw ayaj tambüw tatüchiw tiül noic nine cambaj tiül iüt Samaria mayambüw niüing apmaxojtüw.

⁵³ Naleaing ajcüwa nipilan monaw quiaj ngome tandiümw müjchwi maxojtüw quiaj Teat Jesús cos tajawüw andüyiw Jerusalén apmambüw. ⁵⁴ Minipilan nej, aaga Jacobo maquiüüb a Juan wüx tajawüw aag ayaj, quiaj tasajüw Teat Jesús:

—Teat, ¿indiüm natüniün bümb imiün tiül cielo atnej nomb tarang mixejchiüts Elíasa, mandajpüw ajcüwa nipilan quiaja? —ajüw.

⁵⁵ Quiaj ndiliteay Teat Jesús majaw nejiw, talic nejiw, tapiüing:

—Icona ngo mejawan cuane teamendeacan. ⁵⁶ Cos Teat Naxey ngo miün mandrooch ombasüw nipilan, nej tiün mawün wüx nipilan —aw.

Quiaj tambüw tandüyiw tiül alinoic cambaj.

Leaw tandiümw mandüjpiw Teat Jesús

(Mt. 8:19-22)

⁵⁷ Condom wüx aleambüw tiül tiüüd tajngot nop naxey masaj Teat Jesús:

—Teat, sanamb nguiajantanej niüing apmeamb —aj.

⁵⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Wiül ajiürüw ombiümw, at a quiec ajiürüw; nganüy a Teat Naxey ngo majiür nguiane alndom maxood —aj nej.

⁵⁹ Condom tasaj alinop:

—Mac, indüüb xic, tabar —aj.

Aaga nasoiw quiaj tapiüing:

—Teat, sanamb nacül leaw andeow xetateat, namiüt; ndoj sanandüüb ic narang leaw ipiüing —aw.

⁶⁰ Teat Jesús tasaj nej:

—Icuaeat, ich majlüy ich memiütayej. Ique quiür indeac wüx nguineay alndom majlüyeran tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

⁶¹ Condom tapiüing alinop:

—Sanamb teat, nguiajantanej niüing apmeamb, pero netam namb saniüing nasajüw manguiayiw —aw.

⁶² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Sitiül nop nechüüt iüt almasap owix arada, andüy wanopech teamajaw, nguineay apmarang najneaja? Aag ayaj ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

10

Teat Jesús tüüch mambüw er miow gajpowüw minipilan nej

¹ Wüx landoj aag ayaj, Teat Jesús tawün er miow gajpowüw (70) minipilan nej. Ajcüw ayaj tiüch mambüw ijpüwpüw ombas nejiw tiül meáwan cambaj leaw niüing nej apmamb. ² Ndoj tasaj nejiw:

—Xeyay najiüt ajlüy, pero monrang najiüt napateay. Itüniün ocueaj a Teat Naxey ne-neay najiüt, müüch miün monrang najiüt.

³ Quiüran; xique süüch icon meamban at icon sap indüyiün tiül tegüy sampüy. ⁴ Nde mejoyiün morral, iquial tomiün, at napüic; nde lomblobomeron metepeayiün jangantanej tiül tiüüd. ⁵ Ngünantanej nden niüing apmejmelüün, ombas mertepeayiün, itüniün monapacüy. ⁶ Sitiül alquiaj aljane ajüic najneaj omeaats majaw icon, indeacan najneaj mequiüjpan; pero sitiül ngwüy, nde mendeacan mequiüjpan xeyay.

⁷ Icülüün tiül aaga nden quiaj, itean, inganeowan leaw apmeajndiün quiaj, cos nop nerang najiüt netam müünd üet nej.

Nde meamban mejüjüyüün tiül ngünantanejندن. ⁸ Nguiajantanej cambaj niüng apmejmeliün sitiül apmangochiw icon najneajan, itean leaw apmeajndiün meatiün. ⁹ Aton imogochiün iün andeow moniün andeow leaw almajlüy tiül aaga cambaj quiaj, at isajan nipilan: “Nganüy laliüc ndom mejmeliün tiül micambaj Teat Dios”, irajan. ¹⁰ Pero nguiajantanej cambaj niüng apmejmeliün, sitiül ngo mangochiw icon najneaj, wüx apmeriowan ilean tiül calle, isajan nipilan: ¹¹ “Leaw najndot najlüy ningüy tiül micambajan ngo nandiüman macül wüx xileajiün nicuajind; satajtan majüic ngo majneaj irangan. Pero ich leaam imeajtsan teajndiün mejmeliün tiül micambaj Teat Dios”, irajan. ¹² Xique sasaj icon, wüx apmajaraw wüx asoet nipilan, napateay quiriw ngo majneaj leaw apmamangochiw nipilan tajlüyiw tiül cambaj Sodoma, ngo matnej aaga cambaj niüng ngo mangochiw icon najneaj.

Nipilan ngo mayambüw Teat Dios
(Mt. 11:20-24)

¹³ ¡Jaa, icona monaw tiül cambaj Corazín! ¡Jaa, icona monaw tiül cambaj Betsaida! ¿Neol ngo meyarüün sandeaca? Cos jondot tiül cambaj Tiro y Sidón tarangüch meáwan ateočan leaw tarangüch tiül icona mejawan, catsats tosojow tiül ngwiat masoiqquiw nambteor apixaw nejwiw, majüiquichaw leaam omeajtsüw wüx meáwan ngo majneaj tarangüw. ¹⁴ Áag sasaj icon, alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, napateay ngo majneaj apmamangochiw monaw Tiro maquiüb Sidón, ngo mat icona. ¹⁵ At icona monaw tiül cambaj Capernaum, ¿iyajcan icona apmeamban tiül cielo? ¡Niquimas! Cos aleáingan apmejlosan tiül aaga xeyay ngo majneaj tiül Hades —aw Teat Jesús.

¹⁶ Ndoj tasaj minipilan nej:
—Nganüy sasaj icon, leaw apmanguyai indeacan, aag ayaj atnej anguiay sandeac; leaw ngo mandüümüw manguiyiw indeacan, ngo mandüümüw xic aton. Leaw ngo mandüüm xic, ngo mandüüm aaga neech xic niün aton —aj nejwiw.

Tandilileaw ajcüwa er miow gajpowüw

¹⁷ Wüx tandilileaw ajcüwa er miow gajpowüw (70) quiaj, apac omeajtsüw, tasajüw Teat Jesús:

—Teat, wüx minüt ique ajcüwa nimeech ayariw sandeacan —ajüw.

¹⁸ Quiaj tasaj nejwiw Teat Jesús:
—Xique tajawas ajmiüc a Satanás atnej ajlip imiün tiül cielo. ¹⁹ Xique nganüy lanüüch icon mecüjchiün tiüt ndiüc tengwü napüp. Masey moncüy majaw icoots apmarangüw leaw andiümüw, icona ngome apmarang icon nicuajind.

²⁰ Naleaing nde mapac imeajtsan ajcan imboloj mandüyiw icon nimeech ayariw indeacan; ngwüy, ich mapac imeajtsan cos minütiün lajlüy tiül cielo —aj nejwiw.

Apac omeaats Teat Jesús
(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Ores quiaj aaga Nangaj Espiritu tüüch Teat Jesús mapac omeaats. Teat Jesús tapiüng:

—Xique sasaj ic apac ximeaats wüx ique Teat, ique natang nenajiüt tiül cielo at wüx iüt, cos meáwan leaw lajlüy textot, ngo meaach majawüw mondüy monxom omeaats. Nganüy lameaach majawüw ajcüwa atnej nine monguich quiaj. Atquiaj ajlüy, Teat, cos atquiaj indüüm —aw.

²² Condom tapiüng:

—Meáwan cuajantanej tündiüs, üüch xic Xeteat; nejingund ngo majaw jane aaga micual nej, áagan Xeteat Dios nejaw. Aton nejingund ngo majaw jane nej Xeteat Dios, áagan micual nej ajaw; at leaw andiüm müüch nej majaw —aw.

²³ Condom Teat Jesús wantsat majaw minipilan nej, quiaj tasaj nejwiw:

—Najneajay ajlüy jangantanej leaw axom majaw leaw icona ixoman mejawan nganüy. ²⁴ Cos naleaing sasaj icon, xeyay mondeac andeac Teat Dios at montangtang monajiüt tandiümüw majawüw leaw lamejawan; naleaing taton ngo majawüw. Tandiümüw manguiyiw leaw lamenguiayiw; naleaing taton ngo manguiyiw —aj nejwiw.

Teat Jesús tandeac wüx nop naw Samaria

²⁵ Alquiaj nop nequiaach wüx aaga poch tüünd Moisés, witiüt matün manguiyaw majaw cuane apmapiüng Teat Jesús, tasaj:

—Teat ¿cuane netam naranga, nguineay alndom namb tiül cielo napac meáwan nüte? —aj.

²⁶ Teat Jesús tasaj nej:

—¿Cuane apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés? ¿Nguineay iyaag? —aj nej.

²⁷ Aaga naxey tasaj nej:

—Netam mendiüm Teat Dios con imeaats, con ipacüy, con mifis; aton netam mejüür lasta jangantanej atnej ijiürüy lasta iquiáyan quiaj —aj nej.

²⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Najneaj aag ipiüng quiaj. Sitiül atquiaj apmerang apmeamb tiül cielo niüng apmepac meáwan nüt —aj nej.

²⁹ Nej aaga naxey tandiüm majüiquich arang meáwan aag ayaj, quiaj tasaj Teat Jesús:

—¿Jane alinop apiüng netam majiürüch lasta quiaja? —aj.

³⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Nop naxey imiün Jerusalén andüy Jericó taxom nej need tiül tiüüd, tanejtiw nej

ocueaj meáwan leaw almajoy, tawüjchiw nej, laliüc mandeow tacueatiw. ³¹ Condom tamong quiaj nop miteaats amb tiül a tüüü quiaj. Wüx tajaw alpiiüm aaga naxey quiaj, tayey tiüt tamong. ³² Camüm tamong quiaj nop nembeol miteaats ajcüw nasoiç levita. Átan wüx tatüch quiaj majaw alpiiüm a naxey, tamóngan aton. ³³ Ndoj tajngot nop naxey naw Samaria aleamb tiül aaga tüüü quiaj. Wüx tajaw a naxey, xeyay tajiür lasta. ³⁴ Quiaj tamb matüch, tayac aceite, tayac a vin wüx aaga necoy quiaj. Condom taöel, cas taxaing mayac wüx mibur nej. Taquiiüb mamb andüy niüng axoodaran; tacül quiaj majaw. ³⁵ Aw alinoic nüt wüx taw quiaj, tawün ijquaw tomiün nenüt denario, füüch neneay nden niüng axoodaran. Ndoj tasaj: “Ijaw ningüy xicueaj, sitiül aleaic tetam, iyamb ocueaj nej. Xique sanangüy icueaj leaw sapeay”, aj. ³⁶ Tiül aaga arojpw quiaj, çjane ajüic tajiür lasta aaga naxey tajlüy mambiy nej need quiaja? —aj nej Teat Jesús. ³⁷ Condom aaga nequiaach wüx aaga poch tüünd Moisés tapiüng:

—Pues aaga tambeol nej —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür a ique irang atnej aton —aj nej.

Teat Jesús al aniüngüw Marta y María

³⁸ Teat Jesús wüx tatüch tiül noic cambaj, alquiaj nop najtaj nenüt Marta. Tüüch nej jiw maxojtüw aniüng nej. ³⁹ Aaga Marta quiaj, almajiür nop michiig nej nenüt María. María tamb chetem niüng ajlüy Teat Jesús manguiy andeac. ⁴⁰ Naleaing Marta tengual amb wüx omeaats meáwan leaw teamarang tinden. Condom tamb matüch Teat Jesús masaj:

—Teat, çnajneaj mejaw arang xechiig quiaja? Cos acueátan xic wüx narang xenajiütan. Isaj mambeol xic, Teat —aj.

⁴¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Marta, Marta, xeyay apal ic, xeyay amb wüx imeaats cuajantanej irang quiaj. ⁴² Ajlüy noic leaw alwüx atam, María teamayac wüx omeaats aaga leaw netam quiaj, nejinguind ngome apmanood nej ocueaj —aj nej.

11

Jesús aquiaach nguineay alndom matajcaats orar

(Mt. 6:9-15; 7:7-11)

¹ Noic nüt Teat Jesús teataag orar, y wüx landoj, quiaj tapiüng nop minipilan nej:

—Teat, iquiaach xicon nguineay natajcan orar atnej tarang teat Juan wüx taquiaach minipilan nej —aw.

² Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Icona, wüx apmetajcan orar atcüy ipiüangan:

Xeteatiün Dios najlüy tiül cielo, ique nangaj minüt.

Sandiüman mejlüy wüx meáwan nipilan nguiajantanej.

Atnej iyambüch ningüün tiül nangaj cielo, atquiaj aton netam meyambüch ningüy wüx aaga iüt cam, marangüch leaw ique indiüm.

³ Iich xicon nüeteran nganüy nüt cam atnej mbójan irang.

⁴ Iwün wüx imeaats aaga ngo majneaj tarangasan Teat, cos xicona aton lanawüniün wüx ximeajtsan meáwan ngo majneaj tarangüch wüx ximbasan.

Imbeol xicon nde narangan ngo majneaj, Teat,

Iwün ningüün meáwan ngo majneaj, nde matüch xicon, irawan —aj nejw Teat Jesús.

⁵ Aton tasaj nejw:

—Jondot nop icona almajiür nop mi-amigo nej pinawan ongwiüts mapeay masaj nej: “Amigo, najüch icueaj arojpw pan. ⁶ Cos napeay nop xeamigo, imiün miünquiaj ajngot, naleaing ngo najiür cuane sanüüch”, maj. ⁷ Pero aaga naxey altiül iüm, apmasaj nej: “Tapots indeac, lanapal a iüm. Xecual lameayiw naquiüpw, ngondom witiün nawün nüüch ic”, maj nej. ⁸ Naleaing sasaj icon, masey ngo mind witiow, nej apwitiüm mawün müüch leaw netam, ngome ajcan ajaw miamigo nej, apmarang cos ngo mandüüm manguiy mapajaj nej. ⁹ Nganüy sasaj icon: Sitiül apmetüniün apmeajndiün; sitiül apmeyamban monajneaj ocueaj nej apmexoman; sitiül apmerndeacan apmengocheran. ¹⁰ Cos meáwan leaw netün apmüünd; leaw neyamb apmaxom; leaw nendead apmangocharan.

¹¹ ‘Mbich alndom nop nateateran wüx matün nej ocueaj pan micual nej, apmüüch noic piedra ingow üüch pana? ÇTengwüy wüx matün cüet, ingow üüch cüet apmüüch nop ndüüca? ¹² ÇJondot matün omb quit, ingow üüch omb quit apmüüch nop napüpa? ¹³ Sitiül icona monrang ngo majneaj icon, ijawan cuane najneaj meajchiün micualan; cuantemas Miteatiüts Dios najlüy tiül cielo apmüüch Nangaj Espiritu jane apmatün nej ocueaj —aj nejw Teat Jesús.

Apiüngüw ambeol nej nimeech

(Mt. 12:22-30; Mr. 3:20-27)

¹⁴ Teat Jesús tawün nimeech wüx ombas nop naxey nejew. Wüx taw aaga nimeech quiaj, quiaj tendead aaga naxey. Meáwan nipilan mbayajow majawüw. ¹⁵ Naleaing altiül tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj awün nimeech cos ambeol nej aaga minatang nimeech nenüt Beelzebú —awüw.

¹⁶ Altüül tandiümüw majawüw cuane apmarang, tasajüw marang noic ateočan majawüw sitiül naleaing Teat Dios ambeol nej. ¹⁷ Teat Jesús tajaw nguineay teamapiüngüw tiül omeajtsüw nejiw, áag tasaj nejiw:

—Tiül meáwan cambaj sitiül monajiüt apmajcüyiw mbajcamoj, apmembiyayej apndrom ombasüw. Sitiül moncül tiül noic nden majcüyiw, ngo majlüyiw nóiquian, apndajrrüümoj. ¹⁸ Atánan quiaj sitiül minatang nimeech ngo majlüy nóiquian maquiüüb mimonbeol nej, ¿nguineay alndom marangüw cuajantanej ngo majneaja? Aag ayaj sasaj icon cos ipiüangan xique sawün nimeech, ambeol xic Beelzebú. ¹⁹ Sitiül naleaing Beelzebú nembeol xic nawün nimeech, isajan xic, jow minipilanan, ¿jane ambeol nejw mawünüw nimeech? ¿Ngwüy nimeech ambeol nejwe? Ninguiáj ajüic ngo mejawan cuane temepiüangan. ²⁰ Nganüy sitiül Teat Dios nembeol xic nawün nimeech wüx ombas nipilan, naleaing sasaj icon lamatüch mejmeliün tiül minipilan Teat Dios.

²¹ Sitiül nop naxey natang nenajiüt almajiür xeyay monjiür nej aniüng, meáwan leaw almajiür aniüng nej najneaj ajlüy. ²² Nganüy sitiül aliüc alinop xeyay minipilan nej aqiiüüb miün, apmanojtiw aaga iüm quiaj, apmasapüw leaw monjiür, apmümb mayariw membaagayej wüx leaw taxomüw. ²³ At sasaj icon, leaw ngo mandiüm xic, ajcüy majaw xic. Jane ngo mambeol xic wüx leaw teanaxaing, aag ayaj awüichan quiün.

Wüx nimeech andilil alinomb wüx ombasaran

(Mt. 12:43-45)

²⁴ Nop nimeech wüx apmacueat aljane, apmajüyjüy tiül wajchiüc mayamb nguiane apmaxood. Wüx lapaxiow ajüyjüy ngo maxom, quiaj apmapiüng: “Sanandilil sandüy tiül niüng tawas”, apmaw. ²⁵ Camüm mapeay quiaj, apmaxom aaga naxey atnej nop iüm najneajay najirimbeol najmel mimbaj. ²⁶ Almajaw atquiaj, quiaj apmamb majan alayaíw aqiiüüb nej alwüx apatüw, ngo matnej. Quiaj apmambüw andüyiw wüx ombas a naxey quiaj. Ndójwüx aaga naxey quiaj xeyay ngo majneaj apmajlüy, ngo matnej tajlüy nomb —aj nejiw Teat Jesús.

Najneajay leaw anguiay Mipoch Teat Dios

²⁷ Teat Jesús wüxan tealeámban mandeac aag ayaj, quiaj tendeac nop najtaj tiül nipilan, tapiüng:

—Najneajay ajlüy a müm najtaj newiüqiach ic, neech ic ichech —aw.

²⁸ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—¡Najneajay aton ajlüyiw meáwan leaw anguiayiw Mipoch Teat Dios ndoj ayacüw wüx omeajtsüw! —aw.

Nipilan atüniw ateočan

(Mt. 12:38-42; Mr. 8:12)

²⁹ Wüx laxeyay nipilan mayeyiw nej tiüt, quiaj tapots masaj nejiw:

—Nipilan nganüy cam ngo majneaj arangüw, atüniw ateočan majawüw. Naleaing ngome apmüjndiw majawüw; apmüjndiw áagan leaam omeajtsüw leaw tajlüy wüx Jonás. ³⁰ Atnej Jonás tajlüy tanomb, wüx nej tatiüb oceajiw nipilan monaw Níneve leaw ngo majneaj teamarangüw, atquiaj ajlüy nganüy a Teat Naxey, teamatiüb icueajiün leaw ngo majneaj teamerangan. ³¹ Alinoic nüt wüx apmajaraw wüx asoet nipilan, quiaj nop najtaj najlüy tanomb, natang nenajiüt imiün cawac, nej apmajüiüqich ajcüwa nipilan aaga nüt cam alwüx axeyay ngo majneaj teamarangüw; cos nej imiün xeyay miünquiaj tamb manguiay andeac Salomón. Nganüy ajlüy ningüy tiül icona nop alwüx xeyay ajaw ngo matnej Salomón, icona ngo meyariün andeac nej. ³² At alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, ajcüwa nipilan monaw Níneve leaw tajlüyiw tanomb apmayacüw isoetiün. Cos ajcüwa nipilan quiaj tayambüw Teat Dios wüx Jonás tapaj nej oceajiw. Nganüy ajlüy tiül icona nop alwüx xeyay atam ngo matnej Jonás, pero icona ngo merangan leaw asaj icon.

Ran oceajjaran

(Mt. 5:15; 6:22-23)

³³ Nejingüind ngome apmachten ran ndoj maxot, tengwüw mamooq omal tiül nop nchep. Ngwüy netam mayac cawüx marraj, maxom majaw jane apmajmel tiül iüm. ³⁴ Oniüügaran aag ayaj nerraj icoots. Sitiül iyac iniüüg wüx mejaw leaw najneaj, apmambeol ic merang najneaj. Wüx irang najneaj, aag ayaj atnej mejlüy tiül ran. Nganüy sitiül indüüm meyac iniüüg wüx mejaw leaw ngo majneaj, quiaj apmerang xeyay ngo majneaj; aag ayaj atnej ijlüy tiül pojniün. ³⁵ Netam mejaw wüx aaga ran ijiür quiaj, nde marang pojniün. ³⁶ Sitiül ique ijlüy tiül aaga ran quiaj, ngo mejlüy tiül pojniün, ranüy apmajlüy niüng ijlüy atnej wüx marraj ic noic nadam ran —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús ayac asoet fariseos y mondüy wüx mipoch Moisés

(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 20:45-47)

³⁷ Wüx landoj andeac Teat Jesús, quiaj tasaj nej nop fariseo mamb metiw aniüng nej maquiüüb. Quiaj tamb Teat Jesús. Nganüy wüx chetet met, ³⁸ aaga fariseo wüx tajaw nguineay Teat Jesús ngo marang atnej

ajlūyay arangūw nejīw wūx ajantsūw ow-ixaw, quiaj mbayat. ³⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Icona fariseos ijantsan ombas a tas, polat, pero amb tiul tan ajlūy ngo majneaj. Icona atquiaj ijlūyūin, masey ajūic iran-gan najneaj, tiul imeajtsan xeyay ngo ma-jneaj ajlūy, cos inojtiūn meyarīūn oceuej alinop, at irangan cuajantanej ngo majneaj. ⁴⁰ ¡Nerchachiūn! ¿Neol ngo mejawana, aag nerang amb wūx ombas, nej nerang amb tiul aton? ⁴¹ Leaw almejiūran ijchan ajcūwa nipilan ngo majiūr. Quiaj apmejliūyūn ner-ixixay najneaj.

⁴² ¡Jaa, icona fariseos! Iyacan erchechiūn naw tiul menta, ruda, at naw tiul cua-jantanej soex napiūrūch; pero icona ngo međerangan leaw najneaj, ngo mejiūran lasta alinop atnej andiūm Teat Dios. Netam merangan meáwan aag ayaj, aton nde mecueatiūn meyacan erchechiūn.

⁴³ ¡Jaa, icona fariseos! Wūx iriūmban tiul sinagogas iyamban nguiane chetemeron, nguineay alndom mejarawan. Aton iyam-byamban merangūchiūn casa niūng ajlūy xeyay nipilan.

⁴⁴ ¡Jaa, icona mondūy wūx aaga poch tūūd Moisés, aton icona fariseos! ¡Monlom-bojchay icon! At icon oxīūt wūx lajarriow, lango majūic, nipilan namong amb wūx ngo majaw sitiūl aag ayaj oxīūt —aj nejīw Teat Jesús.

⁴⁵ Condom tapiūng nop naxey nendūy wūx aaga poch tūūd Moisés, tasaj Teat Jesús:

—Teat, wūx indeac aag ayaj ajūic atnej andūy wūx ximbasan temendeac —aj.

⁴⁶ Quiaj tapiūng Teat Jesús:

—¡Jaa, icona aton mondūy wūx aaga poch tūūd Moisés! Cos ijchan nipilan mamalūw leaw ngondom mamalūw; pero icona ngo mendīuman merrejquiūn aag ayaj masey con nots micual iwixan.

⁴⁷ ¡Jaa icona! Cos teametajan majneaj mioxīūtūw mondeac andeac Teat Dios leaw tajlūyiw tanomb, leaw tandeowūw ambiy nejīw mixejchiūn. ⁴⁸ Aag ayaj ajūic icona na-jneaj mejawan leaw tarangūw mixejchiūn; nejīw monbiy, nganūy icona teamerangan mioxīūtūw.

⁴⁹ ‘Cos Teat Dios meáwan aag ayaj lama-jaw, áag tapiūng: “Sanūjchiw mambūw niūng ijliūyūn mandeacūw sandeac, at sanūjchiw mambūw apóstoles aton. Altiūl apmambi-yaranūw, alacas apmayambūch ombasūw”, aw. ⁵⁰ Aag ayaj tandeac Teat Dios cos ajcūwa nipilan najlūy nganūy cam, apmengūyiw leaw tarangūchiw wūx ombasūw mondeac andeac nej tanomb, ajan wūx tarang iūt cam. ⁵¹ Aag ayaj ajan wūx miqiej Abel, ndójwūx wūx miqiej Zacarías, áag tam-biyaw tiul nadam nangaj iūm niūng ajlūy

artūl. Nganūy sasaj icon, Teat Dios apmūch icon mengūyūin leaw tambiyaranūw quiaj.

⁵² ‘Jaa, icona mondūy wūx aaga poch tūūd Moisés! Cos ijawan leawa netam, pero ngo merangan. At lamepálan alinop, ngo meajchiūn majaw, marang —aw Teat Jesús.

⁵³ Wūx teamandea masaj nejīw aag ayaj, meáwan mondūy wūx aaga poch tūūd Moisés, at a fariseos xeyay tajcūyiw. Con-dom quiaj tapots masajsajūw nej cuajan-tanej. ⁵⁴ Tayambūw nguineay masapūw wūx alngūn poch leaw apmandeac, may-acūw asoet.

12

Teat Jesús tandeac andūy wūx monlom-bojchay

¹ Wūx aaga nūt tapeay quiaj xeyay nipilan, canchiūtoj acas mil, lacharrayej. Quiaj Teat Jesús ombas masaj minipilan nej, tapiūng:

—Ijawan nguineay arangūw a fariseos, nde mitsojow icon. Aag ayaj alndom marang icon atnej arang lewadura wūx ajmel tiul ajtsaj marang pan, cos andūy quiaj apmaxip mexeyay. Nejīw ajūic atnej arangūw najneaj; aag ayaj ngo maleaing, arangūwan. ² Cos meáwan leaw naxotaran apmajūic, at meáwan leaw nexotūy apma-jaraw alinoic nūt. ³ Atquiaj leaw indeacan icónan quiaj masey tiul pojniūn, alinoic nūt apmanguaiyaran. Átan leaw tendeacan wūx indexeyon tiul ilajcan, alinoic nūt ap-manderac napac manguiay cambaj.

Jane netam mermbolan mendūyūin (Mt. 10:26-31)

⁴ ‘Xique sasaj icon xeamigojūw, nde mermbolan mendūyūin leaw alndom mambiy icon, cos áagan alndom marangūw.

⁵ Nganūy sanasaj icon jane netam mermbolan mendūyūin: ermbolan mendūyūin aaga leaw alndom mambiy icon, ndoj alndom mayac icon tiul xeyay ngo majneaj, tiul biūmb. Nej netam mermbolan mendūyūin.

⁶ ‘¿Neol ngo mejawana, acoquiaw nine queic ijquiaw tomīūn ombeat? Naleaing Teat Dios ngo ndrom omeaats masey noic tiul nejīw, cos meáwan ajaw. ⁷ At miondeats omalaran lateoraw. Nde mermbolan nicua-jind, cos icona alwūx imbeatiūn, ngo mat nejīw a nine queic quiaj.

Leaw ngo mexotūy wūx mandeac sandeac

(Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ ‘Aton sasaj icon, jangantanej ngo mex-otūy wūx masaj nipilan ayar sandeac, xique aton sanandeac nasajūw miángeles Xeteat Dios xenipilan nejīw. ⁹ Nganūy jangantanej leaw apmapiūng xique ngome micual xic

Teat Dios, at a xique aton sanasaj miángeles Xeteat Dios ngome xenipilan nejiw.

¹⁰ 'Aton sasaj icon, jangantanej leaw apmandeac alngün ngo majneaj wüx ombas Teat Naxey, nej alndom nawün wüx ximeaats. Nganüy leawa nendeac ngo majneaj wüx ombas Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, aaga nisoet quiaj mbich ngondom maw wüx ombas nej.

¹¹ 'Sitiül alngün nüt apmequiüräjpan mayacüw icon teombas montangtang tiül ajcüwa sinagoga, tengwüy niüing ajlüy montangtang monajiüt, nde meyamban imeajtsan wüx cuane apmepiüangan; ¹² cos wüx apmerndeacan, aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios apmüüch icon poch leaw netam mepiüangan —aj nejiw Teat Jesús.

Ngo majneaj mandüümdiüram cuajantanej

¹³ Condom nop naxey náwan tiül nipilan tasaj nej:

—Teat, isaj xecoj mambaag pinawan aaga najcuet cam nündiün, müüch xic leaw saneay —aj nej.

¹⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Teat ¿jane neyac xic najaw wüx leaw ijndeandean, nambaag icueajiün? —aj nej.

¹⁵ Condom tasaj meáwan nipilan:

—Ijawan wüx, nde mendiümdiüman ocueaj alinop; cos ngome wüx lamejiüran cuajantanej alndom mambeol icon mepacan —aj nejiw.

¹⁶ Quiaj tasaj nejiw acas poch andüy wüx corrül, tapiüing:

—Tajlüy nop naxey nejiür, meáwan omeaats micorrül nej tumb merangüy.

¹⁷ Condom aaga naxey quiaj tapiüing tiül omeaats nej: “¿Nguineay sanarang cos ngo najiür nguiane sanayac omeaats xecorrül?”, aw. ¹⁸ Quiaj tapiüing: “Atcüy sanarang, sanambich najarrich xetroj, ndoj sanarang alacas nadamdandam, nayac tiül meáwan sanaxaing, at meáwan salnajiür.

¹⁹ Quiaj sanapiüing xiqüiáyan quiaj: Canüy najneajay ijlüy cos almejiür meáwan leaw netam, apmaüic ic xeyay neat. Canüy ixood, iret, inganeow, ich mapac imeaats, sanaj ximeaats”, aw a naxey. ²⁰ Quiaj Teat Dios tasaj nej: “¡Chach! Aaga ongwiüts cam apmendeow. Jow, leaw teamecanchich quiaj, ¿cuane ajpare? ¿jane apmaneaye?” aj nej.

²¹ 'Atquiaj leaw necancanchich cuajantanej néjan quiaj wüx, ngo majiür nicuajjind niüing ajlüy Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Dios üüch meáwan leawa netam

(Mt. 6:25-34)

²² Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Sasaj icon, nde mamb wüx imeajtsan mepiüangan cuane apmeatiün, cuane apmesojquiün. ²³ ¿Neol ngwa, icona alwüx itaman, ngo matnej nüeteran; aton micuerpojan alwüx atam, ngo matnej napixerana? ²⁴ Ijawan nguineay ajlüyiw mimüm wiür, cos nejiw ngo mepiürüw maxainguw omeaats corrül, ngo macanchichaw leaw apmüetiwiw alinoic nüt, cos Teat Dios üüch nejiw. ¿Neol ngome alwüx imbeatiüna, ngo matnej quieque? ²⁵ ¿Ngwüy jane tiül icona wüx xeyay ayambamb omeaats alndom matang wüx alquiriwe? ²⁶ Sitiül ngondom merangan leaw ngo maél, ¿neol tapots iyacan imeajtsan wüx cuajantanej leawa naéle?

²⁷ 'Ijawan nguineay ajlüyiw a mbaj, nguineay atangüw. Cos ngo marangüw najiüt nicuajjind, at ngo mendileaw. Nganüy sasaj icon, aaga minatang nenajiüt leaw tajlüy nomb nenüt Salomón, nej tajiür xeyay tomiün. Masey tajiür xeyay najneajay apix nej; ngo matüch matnej ajneajiw a mbaj. ²⁸ Sitiül Teat Dios ayac mimbaj a soex leaw almajlüy nganüy, oxep lamarang asap andaab pow, cuane wüx ngo mambeol icon. ¿Neol ngo meyacan imeajtsan wüx neje? ²⁹ Icona nde meyacan imeajtsan wüx leaw apmeatiün menganeowan. ³⁰ Cos nipilan leaw ngo mayambüw Teat Dios, xeyay ayacüw omeajtsüw wüx aag ayaj. Icona ijawan Miteatiüts Dios, nej alwüx, nej ajaw meáwan leawa teatam icon. ³¹ Netam meyamban merangan meáwan leaw andiüm Teat Dios; quiaj nej apmüüch icon meáwan leawa netam.

Tiül cielo icanchichan leawa nembatmbat

(Mt. 6:19-21)

³² 'Nde mermbolan xecualüw, masey nepateayiün, cos Miteatiüts Dios xeyay ajneaj omeaats, andiüm müüch icon mejlüyiün tiül micambaj nej. ³³ Inüjpiün leaw almejiüran, condom imbeolan leaw nipilan ngo majiür. Aag ayaj atnej mejiüran xeyay tiül iquial tomiün tiül cielo niüing mitomiünan ngo mumb, ngondom pandiüm, ngondom majmel quiaj need maneed, átan a ndeooog ngondom majlüy mandrooch ombas. ³⁴ Cos niüing ijiüran cuajantanej nembatmbat, quiaj almajlüy imeajtsan.

Netam mepacan mecülüin

³⁵ 'Ersooigayon, icülüin, icheniün a ran. ³⁶ Irangan atnej arangüw monrang najiüt tiül noic nden wüx teamacülüw neneay nden. Cos wüx apmapeay imiün niüing nengoch owix, camüm majngot mapaj nejiw, najéjan maleajquiw a iüm majmel. ³⁷ Najneajay apmajlüyiw ajcüw monrang najiüt quiaj wüx apmapeay neneay nden maxom nejiw teamacülüw

nej, ngo mameayiw. Naleaing sasaj icon, ndóiwúx nejay a neneay nden apmayac mes, at nüeteran, masaj nejw chetemoj metiw. ³⁸ Masey mapeay pinawan ongwüüts, masey andüy wüx arraw, sitiül apmaxom nejw teamacüliw nej ngo mameayiw, najneajay apmajlüyiw ajcüw leawa teamacüliw nej quiaj. ³⁹ Aton sanasaj icon, jondot nop nateateran majaw cuame ores apmajmel aniüng nej need, nej ngome apmameay, ngome apmüüch majmel tinden maneed leaw ajiür. ⁴⁰ Ata icona aton netam mecüliün mepacan, cos Teat Naxey apmandilil wüx ngome teateotsaran —aj nejw Teat Jesús.

Nop mos nerang najneaj; alinop nerang ngo majneaj

(Mt. 24:45-51)

⁴¹ Quiaj Pedro tasaj Teat Jesús:

—Teat, ¿indeac aag ayaj nanguiayüün xicon, ngwüy tendec manguiayiw meáwan nipilan atona? —aj.

⁴² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Jane aaga nerang najiüt, nerang najneaj, nexom omeaats, leaw neneay nden tayac teowix nej aniüng nej majaw nej ocueaj, mawiül monlüy quiaj marang leaw netama? ⁴³ Najneajay apmajlüy aaga nerang najiüt quiaj wüx apmandilil neneay nden, cos apmaxom nej teamarang meáwan leaw lamasaj. ⁴⁴ Naleaing sasaj icon, aaga neneay nden quiaj ndóiwúx apmayac teowix nej meáwan leaw almajiür majaw nej ocueaj. ⁴⁵ Nganüy sitiül aaga nerang najiüt quiaj mapiüng neneay najiüt nequiy apmapeay, maw, ndoj tapots mawüüch meáwan monrang najiüt quiaj, muxeay, montaj. At a nej ngo marang nicuajind, metmétan, angüngünan. ⁴⁶ Ndot tealeámban aag ayaj, quiaj apeay aaga neneay najiüt wüx a nüt lango leaam omeaats nerang najiüt macül nej. Quiaj apmüüch mamongoch xeyay ngo majneaj, ndoj apmüüch maquiüüch tiül meáwan leaw ngo mayariw nej andeac.

⁴⁷ Sasaj icon, leaw nerang najiüt nejaw cuane andiüm neneay najiüt, ndoj ngo marang atnej, apmajwüch xeyay. ⁴⁸ Nganüy nop leaw ngo majaw cuane andiüm neneay najiüt, ndoj tarang leaw ngo metam marang, apmajwüch napateay quiriw. Cos meáwan leawa nüünd xeyay, apmajtan ocueaj nej xeyay aton, leaw nüünd xeyay leaw ajaraw alndom marang, nej netam marang xeyay aton.

Teat Jesús üüch mbajcam nipilan

(Mt. 10:34-36)

⁴⁹ Xique tiünas ningüy wüx aaga iüt cam, nganüy apmajlüy xeyay moncüy, atnej xique tiünas nayac biümb. ¡Malüy lajlüy aag ayaj! ⁵⁰ Xique netam namongoch xeyay

necoy. Xeyay ngo majneaj ximeaats ¡Malüy sapiüng landoj lajlüy! ⁵¹ ¿Ngwüy ipiüngana xique xiün ningüy nayac majlüy monajneaj wüx iüt cama? Ngwüy, xique xiün nüüch majlüy xeyay moncüy, mbajcam palpáiwüx. ⁵² Cos naw wüx nganüy alndom majlüy acoquiaw nipilan tiül noic nden ngo majlüyiw nöiquian. Arojpw apmajcüyiw majawwüw ijpw, tengwüy ijpw apmajcüyiw majawwüw arojpw. ⁵³ Nateateran apmajcüy majaw nacualaran, tengwüy nacualaran apmajcüy majaw nateateran. Namümaran apmajcüy majaw nacualaran, nacualaran apmajcüy majaw namümaran. Aton namümaran apmajcüy majaw mintaj nacualaran, mintaj nacualaran apmajcüy majaw napeweran —aj nej.

Apiüng wüx leaw aliüc miün apmajlüy

(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)

⁵⁴ At tasaj meáwan nipilan:

—Icona wüx ijawan lamawitich oic noleat lamepiügan: Apmajoet, irawan. Naleaing atquiaj apmajlüy. ⁵⁵ At wüx apmapey tiüt ncherrec lamepiügan: Apmerraar, irawan. Naleaing atquiaj apmajlüy. ⁵⁶ ¡Sasaj icon ndeac mbeay! Icona ipiügan ijawan wüx oic, wüx caaw, at wüx iüt. ¿Neol a nganüy ngo mejawan nicuajind wüx meáwan leaw tenguial ajlüy tiül aaga nüt cama?

Ijneaj anaag leaw ajcüy majaw ic

(Mt. 5:25-26)

⁵⁷ ¿Neol ngo mejawan icónan quiaj nguineay netam merangan najneaja? ⁵⁸ Cos sitiül aljane aleaic iriow anaag wüx, apmayac ic teombas monajiüt, pues indeac anaag, ijaw cuane ngo majneaj irang, isaj apmeyac ingow wüxan nganaw mepeay anaag teombasüw monajiüt. Cos teat xan alndom masaj mongot mayacüw ic tiül manchiüc. ⁵⁹ Naleaing sasaj ic, wüx lerpeay tiül manchiüc langondom meriow najen, apmeriow leaw imbich mengüy leaw apmatüniw icueaj —aj nejw Teat Jesús.

13

Netam majcueat meáwan leaw ngo majneaj

¹ Wüx aaga nüt quiaj acas nipilan tasajwüw Teat Jesús nguineay a Pilato tapiüng mambiyaranüw acas nipilan monaw Galilea, ndoj taól miquitejiw nejw tiül miquitej nimal leaw teamambiyaw ajcüw monaw Galilea, marang ichechiw nejw. ² Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Cuane ipiügan ¿jow ajcüwa monxey tandeowüw quiaj, más xeyay asoetiw ajiürüwa, ngo mat nejw meáwan nipilan monaw Galilea, áag tamongochiw atquiaja?

³ Xique sasaj icon ngwüy, cos sitiül icona ngo leaam imeajtsan meyamban Teat Dios, meáwan icona apmandrojchich imbasan

aton. ⁴ Ngwüy, cuane ipiüangan zjow ajcüwa gajpopeac (18) nipilan tandeowüw achar nejüw tiüt mitorre Siloé, alwüx ngo majneaj arangüwa, ngo matnejiw meáwan nipilan monlüy tiül Jerusaléne? ⁵ Xique sasaj icon ngwüy, cos sitiül icona ngo leaam imeajtsan meyamban Teat Dios, meáwan icona apmandrojchich imbasan aton —aj nejüw.

Tandeac wüx toc ngo meóng

⁶ Condom Teat Jesús tandeac masaj nejüw, tapiüing:

—Tajlüy nop naxey ajiür noic corrül, altiül noic owil toc. Tamb majaw sitiül alwüx aóng, pero ngo maxom wüx nicuajind. ⁷ Quiaj tasaj aaga naxey nejüw mi-corrül nej: “Aaga toc cam aroomb neat wüx aag agüy xiün ningüy nayamb aóng nej, ngo naxom wüx nicuajind. Indooig, cuane ajar, cos teapalpálan iüt”, aj. ⁸ Aaga nejüw corrül tasaj nej: “Teat, ich macül áagan a neat cam; sanataag majneaj, sanatox-tox mapencha iüt wüx owil, ndoj sanayac omeaats iüt. ⁹ Sapiüing apmeóng, tengwüy sitiül ngo meóng, mbich quiaj sanandooig”, aw —aj nejüw Teat Jesús.

Tajneaj iün andeow nop najtaj wüx nüt axoodaran

¹⁰ Noic nüt axoodaran Teat Jesús altiül sinagoga teaquiaach. ¹¹ Alquiaj nop müm najtaj ajiür noic monandeow ayac nimeech, lamatüch gajpopeac (18) neat tatow maxom nej. Lamandrooch nej ombas, apejnguéxan ajüy, ngondom maleaing. ¹² Teat Jesús wüx tajaw nej, quiaj tasaj:

—Müm najtaj, canüy lerneaj, laáw mimonandeow —aj nej.

¹³ Quiaj tayac owix wüx omal a müm najtaj, andüüban ajneaj, nómban taleaing. Quiaj tapots masaj Teat Dios najneaj arang. ¹⁴ Nganüy aaga natang tiül a sinagoga tajcüy cos Teat Jesús lamataag majneaj monandeow wüx nüt axoodaran. Quiaj tasaj nipilan:

—Ajlüy anaíw nüt leaw alndom marangüch najiüt. Tiül aaga nüt quiaj netam merwiünan matajcüch majneaj iün indeowan, ngome wüx nüt axoodaran —aj nejüw.

¹⁵ Quiaj Teat Jesús tapiüing:

—¡Ndeac mbeay! ¿Neol, jowa icona ngo mechejtüün miboyiüna miburrana mequiüjpan meajchiün yow wüx nüt axoodarana? ¹⁶ Aaga müm najtaj cam, nej nop naw tiül acualaats Abraham aton. Nimeech lamüüch nej mamongoch xeyay ngo majneaj lamatüch gajpopeac (18) neat. ¿Neol ngondom matajcüch majneaj wüx nüt axoodarana? —aw.

¹⁷ Wüx Teat Jesús tandeac aag ayaj taxin-guiaw meáwan leaw tajcüyiw majawüw

nej. Pero altigüy nipilan tapac omeajtsüw xeyay majawüw meáwan najneajay tarang Teat Jesús.

Tandeac wüx osaab mostaza

(Mt. 13:31-32; Mr. 4:30-32)

¹⁸ Condom Teat Jesús tasaj nejüw:

—¿Nguineay alndom nasaj icon cuane atnej ajlüy micambaj Teat Dios, ngwüy cuane wüx alndom nandeac naquiaach icon wüx, mejawana? ¹⁹ Ajlüy atnej arang osaab mostaza wüx nop naxey apmapiür tiül mi-corrül nej. Cos apmadam apmatnej nadam xiül; quiec alndom marangüw ombiümüw wüx mipüüig nej —aw Teat Jesús.

Tandeac wüx levadura

(Mt. 13:33)

²⁰ Teat Jesús tapiüing alinomb:

—¿Cua wüx alndom nandeac naquiaach icon mejawan nguineay ajlüy micambaj Teat Diosa? ²¹ Ajlüy atnej arang levadura, cos wüx nop najtaj apmayac tiül arej nepeax arin, aaga levadura apmüüch maxip ajtsaj marang pan —aw.

Iriümban tiül quicheech ombeay iüm

(Mt. 7:13-14, 21-23)

²² Teat Jesús tanaám amb andüy Jerusalén. Tamong tiül nadamdám cambaj, tiül namix cambaj, tanaám teaquiaach nipilan. ²³ Aljane tatün manguiaj nej:

—Teat zngwa naleaingue, napateay nipi-lan apmawüw wüx asoetiw? —aj.

Quiaj tapiüing Teat Jesús:

²⁴ —Ipacan wüx, ijmeliün iriümban tiül quicheech niüng ajmeleran. Cos xeyay nipilan apmandiümüw majmeliw, pero ngome apmajmeliw. ²⁵ Sitiül nateateran lawitiow mapal a iüm, nganüy icona ngome tejmeliün, condom tapots ipajan mepiügan: “Teat, teat, ileaag a iüm najmeliün”, merajan. Neje apmasaj icon: “Ngo najaw jane icon, nguiane nerowan”, apmaj icon. ²⁶ Icona quiaj apmesajan: “Xicona tetesan, tanganeowasan naquiüjpan ic; aton ique tequiaach tiül xecambajan”, apmer-ajan. ²⁷ Nej apmapiüing: “Lanasaj icon ngo najaw jane icon, nguiane nerowan. Iriowan ningüy niüng sajlüy monrang ngo majneaj”, apmaj icon. ²⁸ Quiaj apmejiütsan xeyay, apmenchicnchiqüian ilüiquiün wüx apmejawan teat Abraham, teat Isaac, teat Jacob, at meáwan mondeac andeac Teat Dios aliw tiül micambaj Teat Dios; pero icona ngondom mejmeliün. ²⁹ Cos aliücüw imiün nonüt, imiün noleat, imiün calüy, imiün cawac; apchetemoj wüx mes tiül micambaj Teat Dios. ³⁰ Altiül leaw ayaag chingüy nej nganüy, tiül aaga nüt quiaj apmarang natang; aton altiül leaw ayaag atnej natang nganüy, tiül aaga nüt quiaj apmarang chingüy —aw Teat Jesús.

Teat Jesús tajiünts majaw moncüil Jerusalem

(Mt. 23:37-39)

³¹ Tiülan aaga nüt quiaj tapeayiw quiaj acas fariseos, tasajüw nej:

—Iriow ningüy, quiür ijaw nguiane apmendüy cos Herodes teamandüüm mambiy ic —ajüw nej.

³² Nej tasaj nejüw:

—Quiüran isajan aaga atnej wiül quiaj: “Xique nganüy teanawün nimeech wüx ombas nipilan, teanamogoch monandewo nganüy at oxep; nawiür landoj xenajiüt”, irajan. ³³ Xique tanaám netam nandüüb xetiüüd nganüy, oxep, at nawiür, cos nop nendead andeac Teat Dios ngondom mandeow nguiajantanej, netam matüch Jerusalem.

³⁴ ‘Jerusalén, Jerusalén! ¿Neol tembiy ajcüwa mondeac andeac Teat Dios? ¿Neol teloxiw leaw Teat Dios üüch mamb masajüw ic wüx nej? ¡Xique xeyay tandiümas naxejneng micual, atnej arang noic quit maxejneng micual nej teombas miolümb nej, pero ngo mendüüm! ³⁵ Nganüy apmejawan nguineay apmajueat imbiüman. Aton sasaj icon langome apmexoman mejawan xic; naleaing apmejawan xic wüx apmatüch a nüt mepiüangan: “Najneajay ajlüy aaga niün, üüch nej miün Teat Dios”, merawan —aj nejüw Teat Jesús.

14

Nop naxey apep nej

¹ Noic nüt axoodaran, Teat Jesús tamb met aniüng nop natang nenajiüt ocueajiw fariseos. Nejiw teamandacüwiw Teat Jesús sitiül aleaic apmarang. ² Alquiaj niüng ajlüy Teat Jesús nop naxey niün andeow, apep nej. ³ Quiaj Teat Jesús tasaj mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos:

—¿Cuane ipiüangan, najneaj matajcüch majneaj nop niün andeow wüx noic nüt axoodarana? —aj nejüw.

⁴ Nejiw ndijchijówan. Condom quiaj Teat Jesús tasap owix a niün andeow, tüüch majneaj, ndoj tasaj mamb. ⁵ Condom tandüy wüx masaj nejüw:

—Jow icona, jondot mejawan miburran, miboyiün lajmiüc tüül lol ¿ngo mewüniünan najénan masey wüx nüt axoodarana? —aj nejüw.

⁶ Nejiw ngondom mangochiw masajüw nej nicuajind.

Leawa najpajüw aniüng nengoch owix

⁷ Wüx Teat Jesús tajaw ajcüwa nipilan nguineay ayambyambüw chetemoj niüng chetewo netamtamüw nipilan, quiaj tasaj nejüw nguineay netam marangüw, tapiüng:

⁸ —Wüx apmejapan aniüng nop nengoch owix, nde memongon ombas chetemerón

quiaj, jondot aliüc alinop aton najpaj quiaj, alwüx atam ngo mat icona. ⁹ Condom aliüc aaga nepaj icon masaj icon: “Witiüron ninguij cos apchetem aaga alinop cam”, apmaj icon. Quiaj apmexinguijan meamban chetemerón niüng ajlüyiw ümb wüx moncheten. ¹⁰ Más najneaj, wüx apmejapan niüng nengoch owix, quiüran cheteron mequiüjpan ümb wüx moncheten. Mbich wüx aliüc aaga nepaj icon apmapiüng: “Xeamigo, imongon ombas”, apmaj icon. Quiaj apmapac imeajtsan, apmemongon mequiüjpan tüül leaw namongoj ombas. ¹¹ Cos jangantanej leaw nerangrang adam apmüünd monxing. Pero leaw ayaag nicuajind nej, apmandiüram —aw Teat Jesús.

¹² Condom tasaj aaga naxey nepaj nej mamb met aniüng nej:

—Wüx apmerang noic nüeteran nde mepajüw miamigo, micoj, michiig, icualaats, mivecin leaw nejüür. Cos nejüw alndom mandilileaw mapajüw ic alinoic nüt, quiaj apmatotow. ¹³ Ngwüy, wüx apmeyac nüeteran ipaj leaw nipilan ngo majiür, at leaw necoex, leaw nesomb. ¹⁴ Quiaj apmapac imeeats cos nejüw ngondom mapajüw ic matotow. Nganüy a ique, Teat Dios apmangüy ic alinoic nüt wüx nej apmapacüch leaw monrang najneaj —aj nej Teat Jesús.

Wüx apmajlüy nadam nüeteran

¹⁵ Nop tüül ajcüw alchetemoj wüx mes maquiüjpw Teat Jesús, tasaj nej:

—Najneajay apmajlüy leaw apmajlüy tüül monet alinoic nüt tüül micambaj Teat Dios —aj.

¹⁶ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Nop naxey tarang noic nadam nüeteran, tapaj xeyay nipilan. ¹⁷ Wüx lamatüch majlüy monet, quiaj tasaj mamb aaga nembeol nej masaj leaw lamapaj: “Tabaats, landoj lajmel a nüeteran”, maw. ¹⁸ Quiaj meáwan nejüw tayambüw nguineay ngo mambüw. Nop tapiüng: “Sangal noic corrül, nganüy netam namb najaw; nde mejcüy teat, naleaing ngondom namb”, aw. ¹⁹ Alinop tapiüng: “Sangal acoquiaw mancuerna boy, netam namb najawüw; nde mejcüy teat, naleaing ngondom namb”, aw. ²⁰ Alinop tapiüng: “Lesndot angoch xiwix; naleaing teat, ngondom namb”, aw. ²¹ Quiaj tandilil aaga nembeol quiaj masaj neneay nden meáwan leawa tasoic. Quiaj tajcüy aaga neneay nden quiaj, tasaj nej: “Nganüy nganüy quiür tüül cambaj, ipajüw miünüw meáwan nipilan leaw ngo majiür, leaw necoex, leaw ngo majiür owix, leaw nesomb; isajüw miünüw”, aj. ²² Ndoj marang aag ayaj, quiaj tasaj neneay nden: “Teat, lanarang atnej ipiüng, pero naleaing

aliün majlüy nüeteran”, aw. ²³ Tandüy wüx masaj nej a neneay nden: “Quiür tiül meáwan tiüü, tiül rüñch, inetet owixaw miünüw leaw apmexom, para alndom chipiüm saniüng. ²⁴ Cos naleaing sasaj ic, nejinguind leaw sapaj ombas ngome apmiüntüw saniüng chetemoj metiw”, aj —aw Teat Jesús.

Minipilan Teat Jesús netam macueatiw cuajantanej

²⁵ Xeyay nipilan tandüjpiw Teat Jesús; condom nej ndilíteay majaw nejw, tapiüng:

²⁶ —Sitiül aljane andiüm majlüy tiül xenipilan, netam mayac omeaats wüx xic. Nde mayac omeaats wüx miteat nej, mimüm nej, mintaj nej, micual nej, micoj nej, michüg nej. At ngondom mayac omeaats wüx leaw apmamogoch. Sitiül ngo marang atquiaj ngondom majlüy tiül xenipilan. ²⁷ At sitiül aljane ngo mandiüm mamogoch naél, masey mambiyan wüx cruz ajcan ayar sandeac, ngondom majlüy tiül xenipilan. ²⁸ ¿Cos jane tiül icona sitiül mandiüm marang nop torre, ngo chetem mayamb omeaats majaw nguitow apmetam nej mandondoche? ²⁹ Jondot lamawitich tiüt marang, condom langondom mandondoche; quiaj nipilan apmajawwüw, apmitsojow nej. ³⁰ Apmapiüngüw: “Aaga naxey quiaj iünan mawitich, nganüy lango majiür cuane naag mandondochoy”, apmawüw. ³¹ Ndot nop natang nenajiüt wüx apmajaw apmajlüy montsoj, aliüc alinop natang nenajiüt aqiiüü miün nimiow mil (20,000) soldados, nej ajcánan gajpowüw mil (10,000) ajiür, ¿quia, ngome ombas apchetem mayamb omeaats sitiül alndom mangoch aaga nimiow mil quiaja? ³² Sitiül ajaw ngondom mengoch aweaag, wüxan aliün miünquiaj ajngotoj ajcüwa alinoic ajlüy quiaj, nej apmüüch mamb minipilan nej mayambüw monajneaj. ³³ Atquiaj icon sitiül ngo mendüüman mecueatiün leaw almejiüran, ngondom mejlüyiün tiül xenipilan.

*Wüx quiniüc larrew
(Mt. 5:13; Mr. 9:50)*

³⁴ Najneaj quiniüc aag ayaj najtix, pero quiniüc langó majtix ¿cuane ajpar, cos nguineay apmajtix alinomb? ³⁵ Ngondom mamb tiül iüt, ngondom ponongom pandiüm marang omeaats iüt, netam majwich ninguiün. Jane apmanguiy aag ayaj, ich mayamb omeaats majaw cuane wüx amb apiüng —aw Teat Jesús.

15

*Andeac wüx ndron sap
(Mt. 18:10-14)*

¹ Tatüchiw niüng ajlüy Teat Jesús xeyay monrang ngo majneaj; aliw tiül aton monsap tomiün ocueaj cambaj. Tambüw niüng ajlüy Teat Jesús manguiayiw aqúiaach nej. ² Ajcüwa fariseos, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tendeadndeacüw, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj aqiiüü tiül monrang ngo majneaj, üet aweaag —awüw.

³ Quiaj Teat Jesús tandeac acas poch andüy wüx nejw, tapiüng:

⁴ —¿Jondot aljane tiül icona ajiür acoi miow (100) sap, camüm ndrot ocueaj nop, nguineay apmaranga? Apmacueat tiül wajchiüc ajcüwa peic miow gajpoquiy (99) quiaj, cas tamb mayamb aaga ndron ocueaj leaw axom. ⁵ Wüx apmaxom apmaxaing mapiib wüx onic, apac omeaats. ⁶ Ndoj, wüx apmapeay aniüng nej apmaxejneng leaw xowüy ajneaj aweaag, at moncülan quiaj niüng acül nej, apmasaj: “Ndrot xesap, nganüy lanaxom. Ich mapac imeajtsan, mapac omeajtsaats”, apmaj. ⁷ Naleaing sasaj icon atquiaj apac omeaatsaran xeyay tiül cielo wüx nop nerang ngo majneaj laleaaw omeaats wüx Teat Dios matün ocueaj, ngo matnej peic miow gajpoquiy (99) nipilan leaw ayajcüw ngo majiürüw nisoet, apiüngüw ngo metam majpaj ocueajw —aw Teat Jesús.

Andeac wüx tomiün leawa ndrot

⁸ Condom tandeac alinoic, tapiüng:

—Jondot nop najtaj ajiür gajpowüw tomiün, ndrot ocueaj noic, ¿nguineay apmaranga? Apmachen ran majimb tiül iüm leaw axom. ⁹ Wüx apmaxom apmaxejneng leaw xowüy ajneaj aweaag, at moncülan quiaj niüng acül nej, apmasaj: “Ndrot noic xetomiün, nganüy lanaxom. Ich mapac imeajtsan, mapac omeajtsaats”, apmaj. ¹⁰ Naleaing sasaj icon, atquiaj xeyay apac omeajtsüw miängeles Teat Dios wüx nop nerang ngo majneaj laleaaw omeaats matün ocueaj Teat Dios mawün asoet nej —aw Teat Jesús.

Nop nacualaran nextiül, arang ngo majneaj

¹¹ Aton Teat Jesús tandeac alinoic, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey ajiür ijpw micual nej. ¹² Aaga chingüy nacualaran tasaj miteat nej: “Teat, imbaag nómban, iich xic leaw apmeaach xic”, aj. Miteat nej quiaj tambaag, tüüch nejw mianopnopo. ¹³ Ngome xeyay nüt aaga chingüy quiaj taxaing meáwan leawa tüünd. Tamb andüy alinoic iüt ninguiün miünquiaj. Quiaj tambich mandrooch meáwan leaw ajoy mamb wüx cuajantanej ngo majneaj. ¹⁴ Condom

wüx laúmb mandrooch meáwan leaw alma-
jiür, tajlüy noic nadam lop tiül aaga camb-
baj quiaj; nej xeyay tind üt pero ngo ma-
jiür cuane apmayar. ¹⁵ Quiaj mbiüjlat wüx
ayamb arang najiüt. Tamb majaw nop
naxey tiül aaga iüt quiaj; tüüch nej mamb
tiül mirrünch nej mejiür sow. ¹⁶ Quiaj
tind müet üt sow, cos nejinguind ngo
müüch nej üt. ¹⁷ Quiaj leaad omeaats,
tapiüng nejáyan quiaj: “¡Xeteat almajiür
xeyay monrang najiüt, nenaw ocueajiw ne-
jow nüeteran; nganüy a xique teasandeow
lop ningüy! ¹⁸ Leaw sanarang, sanandilil
alinomb sandüy niüung ajlüy xeteat. Sanasaj:
Teat, lanarang xeyay ngo majneaj leaw ngo
mandiüm Teat Dios, at ique ngo mendiüm.
¹⁹ Nde meyac xic tiül mepiüng micual xic.
Ngwüy, iyac xic atnej nop nerang minajiüt,
sanaj”, aw. ²⁰ Condom quiaj taw quiaj,
tandilil andüy aniüng miteat nej.

‘Alfücan ningüün majaw nej miteat nej,
xeyay tapac omeaats majaw nej. Acuiür
tamb mangoch nej mapeiquiec nej onic,
majend nej omal. ²¹ Andüüb miün tasaj
miteat nej: “Teat, lanarang xeyay ngo ma-
jneaj leaw ngo mandiüm Teat Dios, ata ique
ngo mendiüm. Nganüy nde meyac xic tiül
mepiüng micual xic”, aj. ²² Quiaj miteat nej
tasaj monrang minajiüt nej: “Iyamban leaw
najneaj napixeran ijchan masooig, aton
noic iquial owixeran, at ijchan masooig na-
jneaj napajaran. ²³ ¡Quiüran ijanan miün
aaga naxip quicheech wacüx; imbiyan mat-
sambaats marangaats nangos nüt! ²⁴ Cos
aaga xecual cam landoj lanapiüng landeow,
nganüy lanaxom almapac. Tapiüngas lan-
doj laámb, nganüy lapeay”, aj nej. Quiaj
tapots apac omeajtsüw ajlüy nangos nüt.

²⁵ ‘Aaga alinop natang micual nej altiül
corrül nganaw mapeay. Wüx nganaw
matüch aniüng nej, tanguiay tenguiäl ajlüy
nangos nüt, at monjiüng. ²⁶ Quiaj tapaj
nop nerang minajiüt miteat nej, tatün
manguiy cuane najlüy. ²⁷ Quiaj tasaj nej:
“Michiig lapeay, miteat tapiüng mandeow
aaga quicheech wacüx naxip tiül, cos apac
omeaats lapeay michiig napac najneajan”,
aj nej aaga nerang najiüt. ²⁸ Quiaj tajcüy
aaga natang quiaj, ngo mandiüm majmel
tinden. Quiaj taw miteat nej mawüywüy
nej majmel. ²⁹ Ndoj nej quiaj tasaj miteat
nej: “Xique xeyay neat lanarang minajiüt,
ngome áag narang adam ximeaats. Wül
meach xic masey nop nine teants nambiy
natsamb anaag xeamigos. ³⁰ Nganüy wüx
apeay aaga micual quiaj, nej lamambich
mandrooch wüx montaj meáwan leawa
teaach; pero ique lamembiy aaga naxip
wacüx mengoch ombas”, aj nej. ³¹ Quiaj
tasaj nej miteat nej: “Xecual, ique meáwan
nüt ilningüy mequiüb xic. Meáwan leawa
alnajiür, aag ayaj landoj ineay. ³² Nganüy

netam marangaats nangos nüt mapac
omeajtsaats, cos aaga michiig cam landoj
lanapiüng landeow, nganüy lanaxom
almapac. Tapiüngas landoj laámb, nganüy
lapeay”, aj nej miteat nej —aw Teat Jesús.

16

*Tandeac wüx nop minatang nerang na-
jiüt*

¹ Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej
aton:

—Tajlüy nop naxey nejür xeyay, ajür
nop minatang nerang minajiüt nej. Aaga
nerang najiüt quiaj tajmel asoet; tapiüngüw
nej androochndróochan ocueaj neneay
najiüt. ² Condom neneay najiüt tapaj
masaj nej: “Lananguiy tenguiäl irang
ngo majneaj. Nganüy apmeaach xic
meáwan leaw altiül iwix, cos ninguiay ndoj
süüch ic najiüt”, aj nej. ³ Condom aaga
naxey quiaj tapiüng nejáyan quiaj: “Jow
nganüy nguineay sanarang, cos neneay
najiüt langome apmüüch xic najiüt. Xique
ngondom ximbas satox iüt; at saxing namb
satüneay. ⁴ Lanajaw nguineay sanarang
para alndom najiür amigo niüung alndom
namb wüx lasajwan tiül xenajiüt”, aw.
⁵ Condom quiaj tapaj anopnopoj leawa
nejüch neneay najiüt. Tatün manguiyay
nop: “¿Nguiow ijüch neneay najiüta?”, aj.
⁶ Quiaj tapiüng: “Coic miow (100) ngan
aceite”, aw. Quiaj tasaj: “Cheter, jogüy
minawiig, irang alinoic, iyac áagan ic miow
gajpowüw (50)”, aj. ⁷ Condom tasaj alinop:
“¿Jow ique, nguiow ijüch?” aj. Quiaj tasaj
nej: “Coic miow (100) nepeax trigo”, aj
nej. Quiaj tasaj: “Jogüy minawiig, irang
alinoic, iyac áagan peic miow (80)”, aj.
⁸ Condom quiaj aaga neneay najiüt talomb
aaga naxey nerang ngo majneaj quiaj
cos taxom omeaats mayamb nguineay
apmajlüy alinoic nüt. Nipilan tiül aaga nüt
cam xeyay axomüw omeajtsüw marangüw
cuajantanej. Pero ajcüw monyamb
Teat Dios ngo mayacüw omeajtsüw wüx
maxomüw xeyay cuajantanej ningüy wüx
iüt.

⁹ ‘Nganüy sasaj icon: Netam mexoman
imeajtsan wüx nguineay apmerangan wüx
cuajantanej leaw ijiüran wüx aliün mepacan
ningüy wüx aaga ngo majneaj iüt cam, pero
ngome atnej tarang aaga naxey quiaj. Pues
netam mejüran amigos leaw apmambe-
olüw icon wüx laúmb meáwan leaw ijiüran.
Ndoj apmejlüyiün najneaj tiül cielo meáwan
nüt.

¹⁰ ‘Cos leaw nerang najneaj wüx cuajan-
tanej, masey wüx noic nine najiüt, atan-
quiaj apmarang wüx noic nadam najiüt
aton. Leaw arang ngo majneaj wüx noic
nine najiüt, wüx noic nadam najiüt aton

ngo majneaj apmarang. ¹¹ Sitiül icona ngo merangan najneaj wüx leaw almejiüran ningüy wüx iüt, ¿ngueay apmerangan najneaj wüx leawa más xeyay netam, aag ayaj wüx minajiüt Teat Dios? ¹² Sitiül ngo merangan najneaj wüx ocueaj alinop, ¿jane apmeech icon mejiüran ineayiüna?

¹³ 'Nejinguind nerang najiüt ngondom marang minajiüt ijpüw monxey nóiquian, cos ndot apmandiüm marang leaw apiüng nop, ngome apmarang leaw apiüng alinop. Tengwüy xeyay mandiüm mandüüb nop, quiaj ngome apmandiüb wüx leaw apiüng alinop. Atquiaj ajlüy, nómban ngondom mendüüb Teat Dios sitiül meyac imeaats wüx xeyay tomiün aton —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁴ Ajcüwa fariseos wüx tanguiyiw aag ayaj, itsojayéjan Teat Jesús cos nejiw xowüy andiümdüümw tomiün. ¹⁵ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icona ipiüangan najneaj irangan, pero irangánan majaw icon nipilan. Nganüy Teat Dios lamajaw nguineay imeajtsan. Cos meáwan leawa nipilan ayajcüw más netam, Teat Dios ngo mind majaw aag ayaj.

Aaga poch tüünd Moisés tan ajlüy

¹⁶ 'Aaga poch tüünd Moisés, at leawa tandeacüw mondeac andeac Teat Dios ajlüyiw leaw tapeay aaga Juan neech yow nipilan. Naw quiaj ajmel anderac wüx aaga najneajay cambaj ocueaj Teat Dios. Nganüy meáwan nipilan tengual mayambüw nguineay najmeliw tiül.

¹⁷ 'Ngo maél ndrom ombas a cielo ndrom ombas a iüt, ngo matnej aél majcueat noic nine letra tiül Mipoch Teat Dios.

Teat Jesús apiüng wüx moncueateay

(Mt. 19:1-12; Mr. 10:1-12)

¹⁸ 'Sitiül nop naxey macueat mintaj nej maquiüüb alinop, aaga naxey quiaj ajjiür xeyay nisoet. At jane apmaquiüüb nop najcueat najtaj ajjiür xeyay nisoet —aj nejiw Teat Jesús.

Andeac wüx Lázaro, at wüx nop nejiür xeyay

¹⁹ Condom Teat Jesús tapiüng alinoic:

—Tajlüy nop naxey ajjiür xeyay tomiün, asoog najneajay apix nej. Meáwan nüt ajlüy monet, ajlüy atnej nadam nangos nüt aniüng nej. ²⁰ At aton tajlüy nop naxey netüney nenüt Lázaro. Xeyay necoy axom nej, lamambich nej ombas. Nej mbójan amb mayacüch chetem mbeay minden a naxey nejiür quiaj. ²¹ Aaga netüney quiaj malüy apiüng alndom mamimil müet leawa najmiüc tiüt teoleaj mimes a naxey nejiür quiaj. Pet ambüw malüpiw minecay nej. ²² Noic nüt aaga pobre Lázaro tandeow. Quiaj ángeles taquiüjpüw nej mamb andüy

niüng ajlüy teat Abraham. Condom aaga nejiür quiaj, tandeow aton, ndoj tamüraad.

²³ Aaga naxey nejiür quiaj tapeay tiül Hades niüng ambüw mondeow, teamamongoch xeyay ngo majneaj. Condom quiaj taxaing omal majaw miünquiaj; quiaj tajaw a Lázaro najneajay ajlüy almaquiüüb Teat Xan Abraham. ²⁴ Quiaj tendec napac tapiüng: "¡Teat Abraham, ijiür xic lasta teat! Isaj a Lázaro maxec tiül yow micual owix nej, miün matequeech wüx xeniw mendeyndey, cos langondom, xeyay necoy teanamongoch tiül aaga biümb cam", aw.

²⁵ Quiaj Abraham tasaj nej: "Xecual, ich leaam imeaats nguineay tajneaj ijlüy wüx iüt, tejiür meáwan leawa tendiüm; pero a Lázaro ngo majneaj tamongoch. Nganüy nej najneajay ajlüy ningüy, ique atüch ic memongoch aaga ngo majneaj quiaj. ²⁶ At

ajiür noic niüng angochay najal andüy tiüt naw ningüy andüy quiaj, ngondom mamongaran andüy niüng ijlüyiün; at imiün ninguij ngondom mamongaran andüy ningüy", aj nej. ²⁷ Quiaj tasaj nej a naxey: "Teat Abraham, satün icueaj teat, isaj a Lázaro mamb aniüng xeteat. ²⁸ Cos

alnajiür acoquiaw xechiig, sandiüm mamb masaj mayambüw Teat Dios; quiaj nejiw ngome aliücüw ningüy alinoic nüt tiül aaga biümb cam", aj nej. ²⁹ Condom tasaj nej teat Abraham: "Alquiaj almajiürüw aaga poch tüünd teat Moisés, at leawa tarangüw mondeac andeac Teat Dios. Ág

ich manguiyiw, aj nej. ³⁰ Quiaj tapiüng a naxey: "Ngwüy Teat Abraham, ngome apmanguiyiw. Pero sitiül aljane mamb niüng ajlüyiw nejiw imiün tiül mondeow, quiaj nejiw apleaam omeajtsüw wüx Teat Dios", aw. ³¹ Teat Abraham tasaj nej: "Sitiül ngo marangüw leawa tapiüng teat Moisés, tengwüy ngo mayariw leawa tandeacüw

ajcüwa mondeac andeac Teat Dios, masey mamb nop imiün tiül mondeow ngome apmayariw andeac", aj nej —aw Teat Jesús.

17

Nde meyacüchiün wüx ngo majneaj

(Mt. 18:6-7, 21-22; Mr. 9:42)

¹ Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Meáwan nüt apmajlüy leaw andiüm mayac icon wüx merangan ngo majneaj. Pero, ¡xeyay ngo majneaj apmamongoch leaw apmayac wüx alinop marang ngo majneaj! ² Najneaj maoelich teonic nej nop cow majlos tiül ndec, wüxan nganaw mayac wüx marang ngo majneaj nop leaw jayats mayar sandeac. ³ Netam mejawan nguineay apmerangan tiül icona.

'Sitiül aljane apmarang ngo majneaj wüx imbas, ipaj ocueaj. Sitiül nej leaad omeaats wüx aaga ngo majneaj tarang quiaj, matün

perdon, pues iwün wüx imeaats leawa tarang. ⁴ Jondot nop apmandeac wüx imbas ngo majneaj ayaiw andeac tiül noic nüt, ndoj tatün icueaj ayaiw atün mewün wüx imeaats aaga ngo majneaj lamandeac wüx imbas, ique netam mewün wüx imeaats nguitówan quiaj —aj nejiw Teat Jesús.

Netam mayacüch omeaatsaran wüx Teat Dios

⁵ Condom miapóstoles nej Teat Jesús tasajüw nej:

—Teat, imbeol xicon naleaing nayacan ximeajtsan más wüx Teat Dios —ajüw nej.

⁶ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiül icona iyacan imeajtsan wüx Teat Dios masey iyajcan nepateayiün alndom merangan, atnej apateay osaab mostaza, apndom mesajan aaga xiül sicómoro quiaj: “Lojquiür, quiür piürar tiül ndec”, merajan, atquiaj apmajlüy —aj nejiw.

Nguineay netam marang nop nerang najiüt

⁷ Aton tasaj nejiw Teat Jesús:

—Jane nop tiül icona ajüür minerang najiüt nej nechüüt iüt, tengwüy nejüür wacüx, wüx apmapeay arang najiüt aaga nerang najiüt quiaj, apmasaj: “Imong, cheter, iret”, maj. ⁸ Sapiüng ngwüy, ingow asaj aag ayaj apmasaj: “Irang süet, iyac mes. Leaw ndoj süet sanganew ndoj teret a ique”, apmaj. ⁹ Ngwüy ¿netam masaja: “Dios mangüy ic”, apmaj, ajcan arang leaw netam maranga? ¡Ngwüy! ¹⁰ Atquiaj wüx icona aton, wüx lamerangan leawa Teat Dios lamapiüng merangan, netam meyajcan ngome alngün xeyay najneaj terangan, cos terangan áagan leaw atüch icon merangan —aj nejiw Teat Jesús.

Gajpowüw monxey axom nejiw napat monandeow nasoic lepra

¹¹ Teat Jesús tanaámb amb andüy Jerusalén, tamong niüng angochay iüt ocueaj Samaria maquiiüb Galilea. ¹² Wüx tapeay tiül noic nine cambaj, quiaj tambüw mangochiw nej gajpowüw monxey axom nejiw napat monandeow nenüt lepra. Miünquiaján lombojow ngo matüchiw nej. ¹³ Tepajüw napac, tapiüngüw:

—¡Teat Jesús, Teat Naxey! ¡jiüür xicon lasta! —awüw.

¹⁴ Wüx Teat Jesús tajaw nejiw, quiaj tasaj:

—Quiüran, ijchan majaw icon miteaats ocueajüüts —aj nejiw.

Quiaj tambüw, condom wüxan tenguiäl ajüyw, quiaj tayajcüw lajneajiw, nómban ndroj a necoy. ¹⁵ Condom nop nejiw wüx tajaw lajneaj, andilílan tiüt tamb, apac omeaats, teamandeac wüx leawa lamarang Teat Dios. ¹⁶ Taquieel micos nej mejquiet tiüt niüng ajlüy Teat Jesús masaj

Dios mangüy nej. Aaga naxey quiaj naw Samaria. ¹⁷ Condom Teat Jesús tapiüng:

—Neol, sayaag gajpowüw lajneaj iün andeowüw. ¿Jow al ojquiej, wüliw? ¹⁸ ¿Neol ngo majlüy alinop tiül nejiw miün müüch gracias Teat Diosa; neol áagan a napeay miün naxey cama? —aw Teat Jesús.

¹⁹ Condom quiaj tasaj aaga naxey:

—Witiür quiür, nganüy lerneaj cos teyar sandeac —aj nej Teat Jesús.

Nguineay apmajlüy minipilan Teat Dios (Mt. 24:23-28, 36-41)

²⁰ Condom fariseos tatüniw manguiayiw Teat Jesús, tasajüw:

—¿Ngow ipiüng apmajlüy ningüy micambaj Teat Dios, aaga nüt wüx nejay Teat Dios apmajlüy wüx minipilan neje? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Wüx Teat Dios apmayac ningüy micambaj nej, aag ayaj ngondom maxoram majaraw. ²¹ Ngondom mapiürang wüx: “Jogüy”, tengwüy mapiürang: “Joiün”, cos micambaj Teat Dios lajlüy tiül icona —aj nejiw Teat Jesús.

²² Condom tasaj minipilan nej:

—Aliüc miün nüt apmendiüman mejawan masey noic nüt tiül aaga nüt wüx Teat Naxey lajlüy wüx micambaj nej; pero ngome apmejawan. ²³ Apmawaijchaw icon mapiüngüw: “Jogüy a Teat Naxey”, tengwüy: “Joiün.” Icona nde meamban mendüjpiün. ²⁴ Alinoic nüt wüx Teat Naxey aliüc apmajüic, cos apmajlüy atnej noic najlip wüx ajlipiich ngondom mexotüy, nómban arraj nguijantanej. ²⁵ Pero naleaing ombas netam mamongoch xeyay ngo majneaj, majcüw majaw nej nipilan najlüy nganüy cam. ²⁶ Aaga nüt wüx aliüc Teat Naxey apmajlüy atnej tajlüy tanomb wüx almapac Noé. ²⁷ Nipilan ngo meteotsüw wüx; netiw nanganeowüw, angoch owixaw atnej ajlüyay marangüw. Wüx tatüch aaga nüt wüx Noé tajmel tiül nadam müx; quiaj tajngot a yow, tandrooch nej ombasüw meáwan. ²⁸ Aton atnej tajlüy tanomb wüx almapac a Lot, nipilan aton ngo meteotsüw wüx; cos netiw, nanganeowüw, nengalayej, nenüübayej, nepiürüw, arangüw ombiümüw. ²⁹ Wüx taw quiaj a Lot tiül cambaj Sodoma tajmiüc biümb, at azufre imiün tiül cielo atnej ajoet. Quiaj tandrooch ombas meáwan leaw almajlüy tiül aaga cambaj quiaj. ³⁰ Atnej wüx aaga nüt quiaj ngome teateatsaran wüx nicuajind, atquiaj apmajlüy wüx a nüt aliüc Teat Naxey.

³¹ Wüx aaga nüt quiaj sitiül aljane ngo majlüy aniüng nej, nde majmel mawün leaw almajüür tiül iüm. Sitiül aljane altiül corrül, nde mandilil andüy aniüng nej. ³² Ich leaam imeajtsan nguineay tarang mintaj a Lot.

³³ Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos imbol mambiyaw nej nipilan, wüx apmandeow apmamongoch xeyay ngo majneaj, ngome apmamb tiül cielo. Nganüy sitiül aljane ngo mapiüng wüx masey mandeow cos ayar sandeac, nej alinoic nüt apmajlüy xeyay najneaj tiül cielo.

³⁴ Aton sasaj icon, wüx aaga ongwiiüts quiaj ijpüw almameayiw wüx noic mats, nop apxaijnguiam, alinop apmajcuaeátan.

³⁵ Átan apmajlüy ijpüw montaj teanchiülüw nóiquian, nop apxaijnguiam, alinop apmajcuaeátan. ³⁶ Ijpüw monxey tearangüw najiüt tiül corrül, nop apxaijnguiam, alinop apmajcuaeátan —aj nejiw Teat Jesús.

³⁷ Wüx tanguiyaw aag ayaj minipilan nej, quiaj tasajüw nej:

—Teat ¿nguiane apmajlüy aag ayaja? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Niüng ajlüy nop nandeow, quiaj apsonongom a potwit —aj nejiw Teat Jesús.

18

Nop lemben omal najtaj y nop juez

¹ Condom Teat Jesús tasaj nejiw alacas poch ngome aleaig miün, cos tandiüm müüch leaam omeajtsüw nguineay netam mandeacüw maquiüjpüw Teat Dios, matajcwüw orar meáwan nüt nde paxiüm. ² Quiaj tapiüng:

—Tajlüy noic cambaj, ajlüy quiaj nop nejaw wüx asoeteran, ngo majiür lasta nipi-lan, at ngo mimbol mandüy Teat Dios. ³ Tiül aaga cambaj quiaj alquiaj nop najtaj lem-ben omal, lambójan amb quiaj masaj aaga naxey mandondoch noic moncüy. ⁴ Pero aaga naxey quiaj ngo mandüüm. Ndójuwüx tapiüng nejájan quiaj: “Masey ngo najiür lasta nipilan, aton ngo nimbol nandüy Teat Dios; ⁵ nganüy sanarang leaw netam wüx mimoncüy aaga lemben omal najtaj quiaj, wüxan nganaw müüch xic najcüy cos olea-jeájan ngingü”, —aw.

⁶ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Inguiayüw nguineay tapiüng aaga ngo majneaj nejaw wüx asoeteran quiaj. ⁷ ¿Jow icona cuane ipiüngana? ¿Jow Teat Dios ngondom mambeol leaw monyamb neje, montün nej ocueaj nüt ongwiiütsa? ¿Ngwüy ipiüngana nequiy mambeol nejibe? ⁸ Xique sasaj icon, nej ngome apmequiy mambeol nejiw. Jow wüx aliüc Teat Naxey, ¿quia apmaxom wüx iüt nipilan leaw aliün mayacüw omeajtsüw wüx neje? —aw Teat Jesús.

Jesús tandeac wüx nop fariseo, at wüx nop nesap tomiün

⁹ Condom tandeac alinoic poch Teat Jesús manguiayiw leaw apiüngüw nejiw xeyay najneaj arangüw, ngo matnejiw jangantanej nipilan. Tapiüng:

¹⁰ —Tajlüy ijpüw monxey, nop fariseo, alinop nesap mitomiün cambaj. Tambüw tiül nadam nangaj iüm metajcwüw orar.

¹¹ Aaga fariseo wüx tataag orar, lombójan, atcüy tapiüng: “Süüch ic gracias Teat Dios, cos xique ngo mat xic jangantanej nipilan leaw moneed, monrang ngo majneaj, monjiür pálwüx montaj; aton ngo mat xic aaga nesap mitomiün cambaj quiaj. ¹² Xique safünd ijbüw tiül noic seman; aton sayac xechech aaga diezmo naw tiül meáwan leawa saxom”, aw. ¹³ Nganüy aaga nesap mitomiün cambaj miünquiajan lembej, ngo mandüüm maxaing omal majaw cawüx, atoltol mal miüfünd nej, tapiüng: “¡Teat Dios, xique nerangas ngo majneaj, ijiür xic lasta Teat!” aw. ¹⁴ Xique sasaj icon aaga naxey nesap mitomiün cambaj quiaj, apmajtsor najneajay omeaats cos Teat Dios tanguiy nej andeac. Nganüy aaga fariseo ngwüy. Atquiaj ajlüy cos jane nelombojchay, nicuajind nej, apmamongoch monxing. Nganüy jane ayaag nicuajind nej, Teat Dios apmapiüng, najneajay arang —aw Teat Jesús.

Taquiüraab mamb namix nine majawüw Teat Jesús

(Mt. 19:13-15; Mr. 10:13-16)

¹⁵ Condom taquiüraab niüng ajlüy Teat Jesús tegüy namix nine matepeayiw nej majend nej omalüw. Minipilan nej wüx tajawüw aag ayaj, tapots maliquiaw monquiüb namix nine. ¹⁶ Quiaj Teat Jesús tapaj minipilan nej masaj:

—Ijchan miünüw a namix nine niüng sajlüy, nde mepalan. Jangantanej apmajmel tiül micambaj Teat Dios netam majlüy atnej ajcüwa namix nine cam. ¹⁷ Naleaig sasaj icon jane andiüm majmel tiül micambaj Teat Dios, sitiül ngo mandüüm marang atnej nop nine, nómban ngondom majlüy tiül —aj nejiw Teat Jesús.

Nop nejüür xeyay tomiün tandeac aweaag Teat Jesús

(Mt. 19:16-30; Mr. 10:17-31)

¹⁸ Nop nenajiüt tiül judíos tatün manguiay Teat Jesús, tasaj:

—Teat, sawaj ique najneaj irang. Nganüy isaj xic Teat, ¿cuane netam narang, nguineay alndom napac meáwan nüt tiül cielo? —aj.

¹⁹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol tepiüng xique nerangas najneaja? Nejinguind nipilan ngo marang najneaj; áagan Teat Dios arang najneaj. ²⁰ Ique lamenguiay leaw andiüm Teat Dios, cos apiüng: “Nde mejiür minajtaj; nde membiy nipilan; nde merneed; nde merwaiich; iyar andeac miteat, mimüm” —aj nej Teat Jesús.

²¹ Quiaj tasaj nej aaga naxey quiaj:

—Teat, meáwan aag ayaj sayac wüx ximeaats nde sajngot miün —aj nej.

²² Wüx tanguiyay aag ayaj Teat Jesús, quiaj tasaj:

—Alfünan alinoic ngranaw merang. Quiür inüüb leaw almejiür, condom imbaag omeat meach leawa nipilan ngo majiür, quiaj apmejiür tiül cielo xeyay nmeatm-beat, ndoj tewiün mendüüb xic —aj.

²³ Aaga naxey wüx tanguiyay aag ayaj ngo majneaj mayaag, tamix omeaats, ngo mandüüm mandrooch ombas leaw ajiür, cos nop nej nejiür xeyay. ²⁴ Wüx Teat Jesús tajaw amix omeaats aaga naxey, quiaj tapiüng:

—iXowüy laél majmeliw tiül micambaj Teat Dios ajcüwa monjiür xeyay! ²⁵ Más ngo maél nop camello mamong amb tiül owil nots ndiüc, ngo matnej aél ocueajiw a nipilan monjiür majmeliw tiül micambaj Teat Dios —aw.

²⁶ Meáwan leawa tanguiyay aag ayaj tapiüngüw:

—Sitiül atquiaj ajlüy, ¿jane alndom maw wüx asoet neje? —awüw.

²⁷ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Leaw nipilan nómban ngondom marang, Teat Dios alndom marang —aj nejiw.

²⁸ Condom tasaj nej teat Pedro:

—Teat, xicona tacueatasan meáwan leaw tajiürasan para nandüjpiün ic —aj nej.

²⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, ngo majlüy ne-jinguind macueat aniüng nej, miteat nej, mimüm nej, micoj nej, michüüg nej, mintaj nej, micual nej, para majlüy tiül micambaj Teat Dios, ³⁰ leaw ngome apmüünd majiür alinomb meáwan leawa tacueat ningüy wüx aaga iüt cam, at alinoic nüt apmüünd mapac meáwan nüt tiül cielo —aj nej.

Tandüy wüx mapiüng apmambiyaran
(Mt. 20:17-19; Mr. 10:32-34)

³¹ Condom Teat Jesús tawün ninguiün quiriw ajcüwa gapiüp minipilan nej, tasaj:

—Ngranüy tabaats matüchiüts Jerusalén.

Quiaj apmajlüy atnej lamapiüngüw mondeac andeac Teat Dios nguineay apmarangüch wüx ombas a Teat Naxey.

³² Cos apmayacüch teowixaw napeay miün nipilan; apmitsojow nej mandeacüw ngo majneaj wüx ombas; apmateontsüw wüx ombas nej onts ombeayiw nejiw. ³³ Apmatoliw, condom apmambiyaw nej nómban. Ndoj, wüx er nüt apmapac alinomb —aj nejiw Teat Jesús.

³⁴ Pero nejiw ngo maxomüw omeajtsüw wüx aag ayaj, ngo majawüw cuane wüx amb apiüng; cos ngo müjndiw majawüw.

Teat Jesús tüch majneaj nop somb tiül Jericó
(Mt. 20:29-34; Mr. 10:46-52)

³⁵ Teat Jesús wüx laliüc mapeay tiül cambaj Jericó, alquiaj nop naxey nesomb alchetem mbeay tiüüd teatüney. ³⁶ Aaga naxey quiaj wüx tanguiyay xeyay nipilan teamong, quiaj tatün manguiyay cuane najlüy. ³⁷ Quiaj tasoic Teat Jesús naw Nazaret namong amb quiaj. ³⁸ Condom tepaj napac:

—iTeat Jesús, micual David, ijiür xic lasta! —aw.

³⁹ Quiaj taliqiuw nej leaw monmong ombas, macueat apaj. Pero nej tayac wüx alquiriw apaj, tapiüng:

—iMicual David, ijiür xic lasta! —aw.

⁴⁰ Quiaj Teat Jesús lembet, tapiüng mamb majanüch aaga naxey quiaj. Wüx tapeay niüng ajlüy nej, tatün manguiyay, tasaj:

⁴¹ —¿Cuane ipiüng, teat? —aj.

Quiaj tasaj nej aaga naxey:

—Teat, sandiüm meach majneaj xiniüg, sandiüm naxom najaw —aj nej.

⁴² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ngranüy apmexom mejaw; lerneaj cos teyac imeaats wüx xique —aj nej.

⁴³ Andüüban rat oniüg, condom tandüüb mamb Teat Jesús, tüch gracias Teat Dios. At meáwan nipilan wüx tajawüw aag ayaj tandeacüw najneaj wüx Teat Dios aton.

19

Zaqueo tandiüm majaw Teat Jesús

¹ Condom Teat Jesús tapeay Jericó, tamong amb tiül cambaj. ² Alquiaj nop naxey nejiür xeyay tomiün, nenüt Zaqueo, minatang ocueajiw monsap mitomiün cambaj. ³ Aaga Zaqueo quiaj andiüm matüch niüng ajlüy Teat Jesús majaw. Pero ngondom cos tequech oleaj, aton cos xeyay nipilan alquiaj. ⁴ Leawa tarang, tecuiür tamong ombas, tajtep noic owil xiül nenüt sicómoro para maxom majaw, cos Teat Jesús netam mamong amb quiaj. ⁵ Wüx tatüch quiaj Teat Jesús, taxaing omal majaw cawüx. Tajaw a Zaqueo, quiaj tasaj:

—iZaqueo! ¡Ernguialeateay, iriow tiüt! Cos ngranüy netam naxood iniüng —aj.

⁶ Almanguiyay aag ayaj a Zaqueo, ajchican tiüt tamb mangoch Teat Jesús, apac omeaats. ⁷ Meáwan nipilan wüx tajawüw aag ayaj tapots andeacndeacüw wüx. Tapiüngüw Teat Jesús laamb maxood aniüng nop nerang xeyay ngo majneaj. ⁸ Pero Zaqueo witiüt lembem masaj Teat Jesús:

—Ngranüy Teat, leaw alnajiür sanawün pinawan nüch leawa ngo majiür; at sitiül aljane aleaic lanayar ocueaj wüx sawaiich, ngranüy sanandilil nüch alapiquiw atow nej sayar —aj.

⁹ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Wüx aag ayaj ajüiquich nej laáw wüx asoet, cos aaga naxey cam aton nop micual

mixejchiiüts Abraham. ¹⁰ Teat Naxey iün mayamb meáwan nipilan mawün wüx asoetiw leawa landrojow tiül arangüw ngo majneaj —aw Teat Jesús.

Gajpowüw monrang najiüt tñjndiw tomiün

(Mt. 25:14-30)

¹¹ Wüx laliüc mapeayiw Jerusalén, quiaj Teat Jesús tandeac alinoic poch masaj ajcüwa nipilan quiaj müüch nejiw majawüw ngome laliüc matüch aaga nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej. ¹² Condom tasaj nejiw:

—Tajlüy nop naxey netamtam ajlüy nipi-lan, tamb tiül noic cambaj miünquiaj mayar minajiüt nej marang natang nenajiüt, cas tandilil. ¹³ Wüxan nganaw mamb, tapaj gajpowüw monrang minajiüt nej. Tüüch anopnopo noic tomiün xeyay nembat, ndoj tasaj nejiw: “Iyamban nguineay al-ndom mexoman wüx alquiriw aaga tomiün cam, ndoj apmeajchiün xic leaw sapeay”, aj nejiw. ¹⁴ Ajcüwa nipilan micual miüt nej ngo mandüümüw, ajcüyiw majawüw nej. Áag tñjchiw mamb noic ajlüy nipilan mapüüngüw ngo mandüümüw aaga naxey quiaj marang natang nenajiüt tiül nejiw. ¹⁵ Masey atquiaj tarangüw, aaga naxey tayar minajiüt nej. Ndoj tandilil andüy tiül miüt nej. Wüx lapeay, quiaj tapaj monrang minajiüt nej leawa tüüch tomiün, majaw nguitow lamax-omüw wüx anopnopo. ¹⁶ Aaga ombas mapeay tasaj nej: “Teat, jogüy mitomiün, lanaxom wüx algajpowüw”, aj nej. ¹⁷ Quiaj tasaj nej aaga natang nenajiüt: “Najneaj-terang cos terang leaw sapiüng; masey napateay süüch ic, ique teyamb nguineay mexom wüx alquiriw. Nganüy sanüüch ic mejlüy wüx gajpowüw cambaj”, aj nej. ¹⁸ Condom wüx tapeay alinop tasaj nej: “Teat, jogüy mitomiün, lanaxom wüx alaco-quiaw”, aj nej. ¹⁹ At tasaj nej aaga natang nenajiüt: “Nganüy sanüüch ic mejlüy wüx acoquiaw cambaj”, aj nej. ²⁰ Quiaj tapeay alinop masaj nej: “Jogüy mitomiün, teat. Tayacas tiül noic nine püy. ²¹ Cos ximbol nandüy ic teat, sayaag xowüy apmejcüy. Cos sawaj ique ixaing omeaats corrül masey ngome ique ipiür, at ique iwit masey ngome ique itendeay”, aj nej. ²² Quiaj tasaj nej aaga natang nenajiüt: “Ngo majneaj irang, aaga poch leaw indeac quiaj ayac isoet. Sitiül lamejaw xique napatas, sawit leaw ngo nayac, at sitiül ipiüng saxaing masey ngome xique sapiür; ²³ ¿neol ngo meyac tiül banco xetomiün? Quiaj wüx sanapeay nayar, lamaxom wüx alquiriw”, aj nej. ²⁴ Condom tasaj leaw aliw quiaj: “Inojtiün ocueaj a tomiün; ijchan aaga nejiür gajpowüw”, aj nejiw. ²⁵ Quiaj tasajüw nej: “¡Teat, aag ayaj lamajiür gajpowüw!”, ajüw nej.

²⁶ Quiaj tasaj nejiw aaga natang nenajiüt quiaj: “Naleaing sasaj icon, leawa tayamb nguineay mayac wüx alquiriw, apmüünd xeyay; nganüy jane ngo mayamb nguineay maxom wüx alquiriw, apmajnot ocueaj aaga leawa tñünd”, aj nejiw. ²⁷ At tapiüng: “Iquiüjpan miün ningüy niüng sajlüy; im-biyan ajcüwa moncüy majaw xic leaw ngo mandüümüw narang minatangüw nejiw”, aw a natang nenajiüt —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tajmel tiül Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Jn. 12:12-19)

²⁸ Ndoj mapüüng aag ayaj, Teat Jesús tanaám tamb andüy Jerusalén. ²⁹ Wüx laliüc matüchiw mal cambaj Betfagé, at Be-tania, niüng ajlüy aaga tiüc nasoiic mitiüc Olivos, quiaj tüüch mamb ijpüw minipilan nej. ³⁰ Tasaj:

—Quiüran tiül aaga cambaj quiün. Wüx apmepeayüün quiaj, apmexoman nop quicheech bur netsaag quiaj, nganaw müünd memas. Ichejtiün iquiüjpan miün. ³¹ Sitiül aljane matün manguiay icon neol techejtiün, isajan: “Cos Teat Naxey neech xicon niünan najanan apmetam nej”, irajan —aj nejiw Teat Jesús.

³² Condom ajcüwa minipilan nej tambüw, taxomüw a bur atnej lamasaj nejiw Teat Jesús. ³³ Naleaing wüx teamachejtiw, quiaj tasaj nejiw moneay nej:

—¿Neol techejtiün a bur quiaja? —ajüw nejiw.

³⁴ Quiaj tasajüw:

—Cos Teat Naxey nesaj xicon niünan najanan, apmetam nej —ajüw.

³⁵ Quiaj taquiüjpw mamb a bur andüy niüng ajlüy Teat Jesús. Condom tayacüw wüx opech a bur apixaw nejiw, cas tatepichaw wüx Teat Jesús. ³⁶ Quiaj nipilan tapots mapojchiw tiüt tiül tiüüd apixaw nejiw niüng apmamong Teat Jesús. ³⁷ Wüx laliüc matüchiw niüng amiücüch tiüt mitiüc Olivos, quiaj meáwan nipilan leaw almandüjpiw nej, ajcüwa monyar nej aquiaach, tepajüw apac omeajtsüw, tandeacüw najneaj wüx Teat Dios cos tajawüw meáwan najneaj leawa tarang Teat Jesús. ³⁸ Tapiüngüw:

—¡Apac omeajtsaats cos lapeay nop leaw iün wüx minüt Teat Dios! ¡Naj natang nenajiüt! ¡Najneajay ajlüy tiül cielo; najneajay ajlüy Teat Dios! —awüw.

³⁹ Altiül nipilan acas fariseos, tasajüw Teat Jesús:

—Teat, iliquiaw mapalüw ombeayiw ajcüwa minipilan quiaj —ajüw nej.

⁴⁰ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Xique sasaj icon sitiül ajcüwa nipilan cam ndijchiümoj, piedra apmangochiw ap-mendeacüw —aj nejiw.

⁴¹ Wüx laliüc matüchiw cambaj Jerusalén, Teat Jesús taxom majaw a cambaj, quiaj tamix omeaats, tajiünts majaw. ⁴² Tapiüng:

—¡Malüy ram iniüjcan mejawan nganüy nüt cam, ajlüy leaw alndom müüch icon mejiüran monajneaj! Nganüy nael mejawan, nexotüy, ngondom mejawan. ⁴³ Aliüc miün nüt apmajlüy xeyay ngo majneaj apmatüch icon. Cos ajcüwa ijcüyüün mequiüjpan apmayeyiw icon tüüt; apmapalüw icon mayacüw icon pinawan. ⁴⁴ Apndajrriüm tüüt meáwan imbiüman, ngome apmacül noic piedra mesapüy maquiüüb alinoic. At icona nóiquian mequiüjpan micualan apmümb ndrom imbasan, cos ngome teyariün wüx Teat Dios tiün mawün icon wüx —aw Teat Jesús.

Tawün tiül nadam nangaj iüm leaw ngo metam majlüy quiaj

(Mt. 21:12-17; Mr. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

⁴⁵ Condom Teat Jesús tajmel tiül nadam nangaj iüm, quiaj tapots mawün meáwan monüjpeay, mongalüy leaw aliw tiül. ⁴⁶ Tasaj nejiw:

—¿Neol ngo leam imeajtsana nguineay apiüng tiül Mipoch Teat Diosa? Cos apiüng: “Saniüng ajlüy niüng alndom matajcüch orar”; pero icona lamerangan aaga nadam nangaj iüm cam atnej niüng axotüy moneed —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁷ Teat Jesús nütnütan aquiaach nipilan tiül nadam nangaj iüm. Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at monajiüt oceaj nipilan judío, tapots mayambüw nguineay alndom mambiyaw nej. ⁴⁸ Naleaing ngo maxomüw cuane wüx masapüw nej, cos meáwan nipilan xeyay andiümüw manguaiyiw andeac nej.

20

Tasajüw Teat Jesús nguiane ayar najiüt

(Mt. 21:23-27; Mr. 11:27-33)

¹ Noic nüt Teat Jesús teaquiaach nipilan tiül aaga nadam nangaj iüm tiül Jerusalén, teamapiüng nguineay alndom mawaran wüx nisoet. Quiaj tapeayiw niüng ajlüy nej montangtang miteaats, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at natangtang monajiüt tiül judíos. ² Quiaj tasajüw nej:

—Isaj xicon nguiane teyar minajiüt merang aag ayaj. ¿Jane neech ic? —ajüw nej.

³ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ata xique aton sanatün nanguaiy icon noic poch. Isajan xic: ⁴ Jow aaga Juan, wüx tüüch yow nipilan, ¿jane ipiüangan nesaj nej marang aag ayaja? ¿Diosa, ngwüy nipilana? —aj nejiw.

⁵ Quiaj tendeadendeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane apmapiüngaatsa? Cos sitiül apmapiüngaats Teat Dios neech nej miün, quiaj apmasaj icoots: “¿Neol ngo meyariün andeac neje?” apmaw. ⁶ Sitiül apmapiüngaats nipilan, apmambiyaw icoots cambaj, apmaloxiw icoots, cos meáwan nipilan apiüngüw aaga Juan nop nendeac andeac Teat Dios nej —awüw.

⁷ Tapiüngüw ngo majawüw jane neech nej miün a Juan. ⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ata xique aton ngo nasaj icon jane neech xic niün narang aaga teanarang cam —aj nejiw.

Ngo majneaj monrang najiüt

(Mt. 21:33-44; Mr. 12:1-11)

⁹ Condom quiaj Teat Jesús tapots masaj nipilan acas poch andüy wüx napiürüch, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey tapiür xeyay owil uva tiül micorrül nej, condom nej taw quiaj tamb xeyay nüt. Tayac teowix nipilan a corrül quiaj. ¹⁰ Wüx tatüch a nüt mapeederan a uva, quiaj aaga neneay corrül tüüch mamb nop nerang minajiüt nej mamb majaw monrang najiüt mayar leaw aneay nej neneay iüt. Pero tatoliw nej, ndoj tujchiw mandilil owíxan, ngo müjchiw nicuajind. ¹¹ Condom aaga neneay iüt tandüy wüx müüch mamb alinop nerang minajiüt nej. Átan wüx tapeay quiaj angochiw miün nej, tapots matoliw. Condom tandilil aton owíxan, ngo müjchiw nicuajind. ¹² Aaga neneay corrül tandüy wüx müüch mamb alinop nerang minajiüt nej. Átan wüx tapeay quiaj, angochiwan mawüjchiw nej, landüy wüx apmambiyaw. Tawüniw maloxiw ninguiün.

¹³ Ndójwüx quiaj tapiüng aaga naxey neneay corrül: “Jow nganüy, ¿nguineay sanaranga? Sanüüch mamb xecual, aag xowüy sajiür lasta. Sapiüng wüx apmajawüw nej apmarangüw leawa nej apiüng”, aw. ¹⁴ Pero ajcüwa monrang najiüt tiül corrül wüx tajawüw micual neneay iüt, quiaj tapiüngüw nejíwan quiaj: “Nej aag ayaj apmaneay aaga corrül cam. Tabaats mambiyaw, ndoj icoots apmaneayiiüts a iüt cam”, awüw. ¹⁵ Quiaj tasapüw, tawüniw tiül corrül, tambiyaw. ¿Cuane ipiüangan apmarang a neneay iüt wüx ombasüw ajcüwa monrang najiüt quiaja? ¹⁶ Pues apmamb mambiy nej, condom apmayamb alinoic ajlüy monrang najiüt mayac teowixaw aaga corrül quiaj —aj nejiw Teat Jesús.

Ajcüwa nipilan wüx tanguaiyiw aag ayaj, tapiüngüw:

—¡Malüy Dios ngo marang atquiaj! —awüw.

¹⁷ Teat Jesús tajaw teombasüw nej, quiaj tapiüng:

—¿Neol, cuane wüx amb apiüng tiül Mipoch Teat Dios? niüng apiüng:
Aaga piedra leawa taloxiw ninguiün mon-
rang iüm,
nganüy laüün marang xeyay netam piedra
tiül oxing iüm.

¹⁸ Jane apmajmiüc wüx aaga piedra quiaj,
apmapol nej; pero sitiül aaga piedra quiaj
apmajmiüc wüx ombas aljane, nómban ap-
macuiaach tiüt —aw Teat Jesús.

*¿Netam majwan tomiün andüy tiül Roma?
(Mt. 21:45-46; 22:15-22; Mr. 12:12-17)*

¹⁹ Ajcüwa montangtang miteaats at
mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés
quiajan tandiümüw masapüw nej, cos
tayajcüw aaga andeac quiaj andüy wüx
ombasüw nejw amb apiüng. Pero
timboloj mandüyiw nipilan, áag taton
ngo marangüw nicuajind. ²⁰ Ndoj tujchiw
mamb acas monxey mandacüwiw. Ajcüw
ayaj ajüic atnej najneaj arangüw, pero
ambüw mayambüw nguineay alndom
mandacüwiw, masapüw wüx, mayambüw
leaw andeac Teat Jesús, mayacüw nej
teowix natang nenajiüt. ²¹ Quiaj tiünw
masajüw nej:

—Teat, sajanan ique indeac iqiaaach
leaw naleaing, ngo mewaiich. At aton ique
ngo mepiüng wüx jane tiül nipilan netam,
jane ngo metam. Ique iqiaaach Mipoch
Teat Dios atnej netam. ²² Nganüy isaj xi-
con ¿naleaing netam majwan tomiün müünd
aaga César, ngwüy ngo metama? —ajüw nej.

²³ Teat Jesús tajaw neol tatüniw nej man-
guiayiw aag ayaj, quiaj tasaj nejw:

—¿Neol tendiüman meyacan xic wüx
naéle? ²⁴ Ich miün noic tomiün majawaats.
¿Jane mitey alwüxe, aton jane minüt alwüx
a tomiün cama? —aj nejw.

Quiaj tasajüw nej:

—César —ajüw.

²⁵ Quiaj tasaj nejw:

—Ijchan a César leaw aneay nej, aton
ijchan Teat Dios leaw aneay Teat Dios —aj
nejw Teat Jesús.

²⁶ Ngo maxomüw alngün poch leaw
alndom masapüw wüx, áag leawa tandeac
niüng teamanguiayiw nipilan. Leawa
tarang, nejw mbayatoj manguiayiw leaw
asaj nejw, ndjchiütójan.

*Wüx apmapacaran tiül mondeow
(Mt. 22:23-33; Mr. 12:18-27)*

²⁷ Condom acas saduceos tambüw ma-
jawüw Teat Jesús. Ajcüwa saduceos quiaj
apiüngüw mondeow langome apmapacüw
alinomb. ²⁸ Tasajüw Teat Jesús:

—Teat, Moisés tarang tiül minawig nej,
tapiüng: Sitiül nop naxey mandeow, macül
mintaj nej lemben omal, ngome tajiürüw
micualüw nejw, quiaj michiig nej netam
mengoch owix aweaag aaga lemben omal

quiaj, majiürüw micualüw majüic atnej
micoj nej tajiür micual nej. ²⁹ Tajlüy
ayaíw monxey nop necual nejw. Aaga
natang nacualaran tengoch owix, ndoj
tandeow wüw nghanaw majiürüw micualüw
nejw. ³⁰ Condom quiaj michiig nej tengoch
owix aweaag aaga najtaj lemben omal
quiaj. Átan tandeow aaga naxey, nghanaw
majiürüw micualüw nejw. ³¹ Atanquiaj
tarang amb arojüw. Ajcüw ayaíw monxey
quiaj, tengoch owix maquiüüb aaga najtaj,
pero ngome tajiürüw micualüw nejw. ³²
Ndojwüx nejay aaga najtaj tandeow.
³³ ¿Jow alinoic nüt wüx apmapacaran
tiül mondeow, ngün tiül ajcüwa monxey
apmaquiüüpüw aaga najtaja? Cos miayaíw
tengoch owixaw maquiüüpüw —ajüw nej.

³⁴ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Nipilan tiül aaga nüt cam angoch
owixaw. ³⁵ Pero jane apmapac tiül
mondeow mamb tiül cielo, ngome apmajlüy
atquiaj, ngome apmajlüy angoch owixeran.
³⁶ Langondom mandeowüw alinomb,
apmajlüyiw at nejw ángeles, apmajlüyiw
micual nejw Teat Dios aton, cos nej lama-
pacüüch nejw tiül mondeow. ³⁷ Nganüy
wüx aaga apacaran tiül mondeow quiaj,
nejay teat Moisés taquiaaach wüx tiül
minawig nej niüng tapiüng tajaw noic owil
nine xiül leaw teandaab. Tiül aaga nawig
quiaj apiüng: Teat Dios Midios Abraham,
Midios Isaac, Midios Jacob. ³⁸ Cos Teat Dios
ajaw meáwan nipilan almapac, ngo majlüy
leaw landeow nómban. Teat Dios ngome
midiosüw mondeow, nej midiosüw leaw
almapac —aj nejw Teat Jesús.

³⁹ Condom acas mondüy wüx aaga poch
tüünd Moisés tasajüw Teat Jesús:

—Najneajay aaga ipiüng quiaj Teat
—ajüw.

⁴⁰ Quiaj lango matüntüniw manguiayiw
nej.

¿Jane mixeex a Cristo?

(Mt. 22:41-46; Mr. 12:35-37)

⁴¹ Condom quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—¿Neol tapiürang wüx aaga Cristo, teat
David mixeex neje? ⁴² Nejay a David
tapiüng tiül aaga nawig nenüt Salmo:
Teat Dios tasaj a Teat Naxey:

“Cheter ningüy wüx xeác,

⁴³ leaw ndoj nayac ajcüwa moncüy majaw ic
maquejliw micosüw nejw timbas.”

⁴⁴ ¿Nguineay alndom mapiürang David mix-
eex aaga Cristo sitiül nejay David tasaj:
Teat Naxey? maj, —aj nejw Teat Jesús.

*Teat Jesús andeac wüx ajcüw mondüy wüx
poch tüünd Moisés*

(Mt. 23: 1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54)

⁴⁵ Meáwan nipilan teamanguiayiw, quiaj
Teat Jesús tasaj minipilan nej, tapiüng:

⁴⁶ —Nde merangan mat nejiw ajcūwa mondüy wūx aaga poch tüünd Moisés, cos nejiw xowūy andiūmūw majüyjüyw niüng ajlüy xeyay nipilan, asojjquiw najaljal apixaw nejiw. Aton xowūy andiūmūw matepeayaranūw. Ayambūw leaw najneaj bang tiül sinagoga chetemoj quiaj. At aton xowūy ayambūw chetemoj niüng chetewoj netamtam nipilan niüng ajlüy monet.⁴⁷ At anojtiw aniüngūw monlemben omal montaj, at meáwan leaw almajiürūw. Ndoj andiūmūw maxotūw arangūw aaga ngo majneaj quiaj, atajcūw orar xeyay majaw nejiw nipilan. Ajcūw ayaj ombeayíwan, nejiw apmüjndiw mamongochiw xeyay ngo majneaj alinoic nüt —aj nejiw Teat Jesús.

21

Ichech nop lemben omal najtaj
(Mr. 12:41-44)

¹ Wūx Teat Jesús altiül nadam nangaj iüm tajaw nipilan monjiür xeyay tomiün nguineay teamayacūw ichechiw nejiw tiül iquial nichech. ² Átan tajaw nop lemben omal mūm najtaj tayac ichech nej ijquaiw nine tomiün. ³ Ndoj quiaj tapiüng:
—Naleaing sasaj icon, aaga mūm najtaj lemben omal quiaj, nej teyac xeyay, ngo mat nejiw ajcūwa nipilan quiaj. ⁴ Cos meáwan lamayacūw leaw nenaw ocueajiw. Nganüy aaga mūm najtaj quiaj tayac meáwan leaw tajiür, masey lango majiür ombeat üet nej —aw Teat Jesús.

Wūx apjarrüüm nadam nangaj iüm
(Mt. 24:1-2; Mr. 13:1-2)

⁵ Altiül teandeacdeacūw wūx aaga nadam nangaj iüm nguineay ajneaj, nguineay atsajüy ombas aaga piedra, at cuajantanej najneajneaj nichech leaw tayacūch tiül nangaj iüm. Wūxan teaman-deacūw wūx meáwan aag ayaj, quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

⁶ —Meáwan aag leawa temejawan nganüy cam, alinoic nüt apndrom ombas. Ngome apmajlüy masey anoic piedra nesapüy maquiiüb alinoic, cos meáwan apmateajquich —aj nejiw.

Wūx laliüc ndrom ombas a iüt cam
(Mt. 24:3-28; Mr. 13:3-23)

⁷ Condom quiaj tatüniw nej manguiayiw, tasajüw:

—Teat ¿ngow apmajlüy aag ayaja? ¿Cuane apmajlüy majaraw ngow apmajlüy aag ipiüng quiaja? —ajüw nej.

⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijawan, nde mawaich icon nejingüind. Cos xeyay nipilan aliücūw miün, apmandeacūw wūx xique. Altiül apmapiüngüw: “Xique aaga Cristo, nganüy lamatüch a nüt”, apmawūw. Xique sasaj icon nde meyarüün

andeacūw ajcūwa nipilan quiaj. ⁹ Wūx apmanguiyüün lajlüy montsoj, lajlüy moncüy, nde mbayameron cos atquiaj netam majlüy ombas; naleaing nganaw matüch a nüt ndrom ombas a iüt cam —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁰ Condom tandüy wūx masaj nejiw:

—Noic iüt apmajcüyiw majawūw monaw tiül alinoic iüt. ¹¹ Aton apmajlüy xeyay nadam ateam, apmajlüy lop, apmajlüy monandeow tiül palpáwūx cambaj; aton apmajlüy xeyay monbayan. Átan apmajaraw xeyay cuajantanej cawūx tiül cielo.

¹² Naleaing wūx nganaw majlüy meáwan aag ayaj, apmayambüch imbasan, apndeameron mayacūw icon toembasūw monajiüt tiül sinagoga. Apmejmelüün tiül manchiüc; apmequiürapjan niüng ajlüyiw montangtang monajiüt. Apmemongochiün aag ayaj ajcan iyariün sandeac. ¹³ Atquiaj icona alndom mendeacan wūx xic nguiajantanej. ¹⁴ Nde meyamban imeajtsan cuane apmepiüngan, nguineay alndom meriowan wūx. ¹⁵ Cos xique sanüüch icon poch cuane apmepiüngan; sanüüch icon mexoman imeajtsan. Quiaj meáwan leawa teajcüyiw majawūw icon ngondom maxomūw cuane apmapiüngüw mangochiw indeacan. ¹⁶ Aton miteatiün, micojon, michijquian, icualajtsan, miamigojan, apmayacūw icon teowixaw monajiüt. Altiül icon apmembiyaranan. ¹⁷ Meáwan nipilan apmajcüyiw majawūw icon ajcan iyariün sandeac. ¹⁸ Naleaing ngome apndrom ombas masey nots miondeats imalan, cos teamajiür icon Teat Dios. ¹⁹ Sitiül icona apmeiücan wūx meáwan aag ayaj, najneajay apmejlüyüün alinoic nüt, cos apmepacan meáwan nüt tiül cielo.

²⁰ Wūx apmejawan a cambaj Jerusalén laimb mayey nej tiüt soldados, quiaj alndom mepiüngan lamatüch a nüt mandrojchich ombas. ²¹ Pues leaw altiül Judea ich mecuiür andüy wūx tiüc; leaw altiül cambaj Jerusalén ich maw quiaj; at leaw altiül corrül nde mandilil andüy tiül cambaj. ²² Cos aaga nüt quiaj apmamongocharan xeyay ngo majneaj. Netam majlüy meáwan leawa lajlüy tiül Mipoch Teat Dios. ²³ ¡Pobre nejiw ajcūwa montaj leaw alteomeajtsūw micualüw nejiw, at leaw ajjür nine tealeámban achech wūx aaga nüt quiaj! Apmajlüy xeyay necoy wūx aaga iüt cam, cos Teat Dios apmüüch mamongochiw ngo majneaj ajcūwa nipilan cam. ²⁴ Altiül apmandeowūw tiül montsoj; altiül apmambūw pres andüy tiül palpáwūx iüt; páwūx nipilan apmarangūw leaw andiūmūw marangūw wūx cambaj Jerusalén, leaw palaw a nüt ocueajiw páwūx nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

*Wüx aliüc Teat Naxey**(Mt. 24:29-35, 42-44; Mr. 13:24-37)*

²⁵ Condom Teat Jesús tandüy wüx masaj nejiw, tapiüng:

—Apmajaraw xeyay cuajantanej wüx oca, wüx nüt, wüx caaw, at ningüy wüx iüt aton. Nipilan xeyay apmbayamoj, lango majawüw cuane apmarangüw, cos apmeterriür napac a nadam ndec, apmajlüy nadamdam ajponch aton. ²⁶ Altiül nipilan apojniüm teomasüw cos xeyay apmbayamoj wüx apmajawüw leawa apmajlüy, cos meáwan leaw almajlüy cawüx tiül cielo apmajüyüy. ²⁷ Quiaj apmajaraw aaga Teat Naxey aliüc amb tiül oic xeyay najneajay ajlüy, ayey nej tiüt nelitlit, cos lamarang minatang nenajiüt. ²⁸ Wüx ijawan lawitiow majlüy meáwan aag ayaj, ich mapac imeajtsan xeyay, cos laliüc meriowan tiül meáwan ngo majneaj —aw Teat Jesús.

²⁹ Condom tasaj nejiw alacas poch andüy wüx xiül, tapiüng:

—Ijawan nguineay arang a toc, tengwüy cuajantanej alinoic xiül. ³⁰ Cos wüx apt-satsam, quiaj ajüic laliüc matüch nüt wüx apmerraar. ³¹ At a ngantüy wüx apmejawan lajlüy aag lanasaj icon quiaj, quiaj apmejawan laliüc matüch a nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej.

³² Naleaing sasaj icon, meáwan aag ayaj apmajlüy wüx aliün majlüyiw ajcüwa nipi-lan quiaj. ³³ Masey a iüt at a cielo apndrom ombasüw, xepoch apmajlüy meáwan nüt, ngome apndrom ombas.

³⁴ Ijawan wüx, nde meatmeatiünan mem-ongochiün wüx iretiün, nde mengüniün, nde meyacan imeajtsan wüx leaw alndom mex-oman wüx aaga iüt cam, ndot quiaj matüch a nüt. ³⁵ Cos wüx aaga nüt aliüc, ngome teamateotsüw wüx meáwan nipilan ningüy wüx iüt. ³⁶ Wüx aag ayaj netam mepacan, meáwan ores meáwan nüt netam metajcan orar, metüniün ocueaj Teat Dios meriowan tiül meáwan aaga ngo majneaj leaw apmajlüy quiaj, mejlüyüin najneajay niüng ajlüy Teat Naxey —aw Teat Jesús.

³⁷ Teat Jesús, noic nüt teaquiaach tiül nadam nangaj iüm. Wüx langwiiüts taw quiaj; tamb andüy wüx aaga tiüc nasoic mitiüc Olivos. ³⁸ Xeyay nipilan tiül cambaj rawrráwan tiüt ambüw tiül nadam nangaj iüm manguaiyiw aquiaach nej.

22*Ayambüw cuane wüx masapüw Teat Jesús**(Mt. 26:1-5, 14-16; Mr. 14:1-2, 10-11; Jn. 11:45-53)*

¹ Laliüc matüch nangos nüt ocueajiw nipi-lan judío, aaga nasoic pascua, aaga nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura. ² Ajcüwa

natangtang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tayambüw nguineay alndom mambiyaw Teat Jesús, pero timboloj mandüyiw nipilan.

³ Quiaj a natang nimeech Satanás tajmel tiül omeaats a Judas Iscariote, nej nop tiül ajcüwa gajpiüp (12) minipilan Teat Jesús.

⁴ Aaga Judas quiaj tamb masaj natangtang miteaats, at montang monajiüt tiül nadam nangaj iüm, tasaj nejiw nguineay alndom mayac teowixaw nejiw Teat Jesús. ⁵ Nejiw quiaj tapac omeajtsüw, tasajüw apmüjchiw nej tomiün. ⁶ Condom nej tapiüng apmayac teowixaw nejiw; quiaj tapots mayamb nguineay marang aag ayaj wüxan ngo majlüy quiaj nipilan.

Teat Jesús ndójwüx üet aweaag minipilan nej

(Mt. 26:17-29; Mr. 14:12-25; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

⁷ Condom tatüch a nangos nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura. Aaga nüt quiaj netam mandeow sap majmel marang nichech wüx pascua. ⁸ Quiaj Teat Jesús tüüch mamb a Pedro maquiüüb a Juan, tasaj:

—Quiüran ijawan cuane apmetam icoots wüx apmetiüüts wüx nangos nüt pascua —aj nejiw.

⁹ Nejiw quiaj tasajüw Teat Jesús:

—¿Nguiane ijac indium, Teat, namban narangan aag ayaja? —ajüw.

¹⁰ Teat Jesús tasaj nejiw:

—Wüx apmejmelüün tiül cambaj, quiaj apmexoman nop naxey ajoy nop ngan yow. Indüjpiün mamb aaga najüy quiaj, apmayac icon tinden niüng andüy quiaj. ¹¹ Condom quiaj apmesajan neneay iüm: “Apiüng Teat Naxey: ¿Nguiane ajlüy niüng saxejnenguenon netiün wüx pascua naquiüüb xenipilana? aw”, apmerajan. ¹² Quiaj apmatiüb iceajüün nop nadam teomeaats iüm cawüx amb jipüw iüm, landoj lamatajcüw majneaj. Andüy quiaj apmeyacan üetiüüts —aj nejiw Teat Jesús.

¹³ Condom quiaj tambüw. Taxomüw meáwan atnej lamasaj nejiw Teat Jesús. Quiaj tambüw mayacüw leaw apmüeteran wüx nangos nüt pascua.

¹⁴ Wüx tatüch metiw, quiaj tapeay quiaj Teat Jesús maquiüüb altigüy miapóstoles nej. Quiaj chetetoj. ¹⁵ Wüx alchetemoj wüx mes, quiaj tasaj nejiw:

—jXeyay teanandiüm net naquiüüb icon wüx aaga pascua cam, wüxan nganaw namongoch xeyay ngo majneaj! ¹⁶ Cos ningüy ndoj, lango net naquiüüb icon alinomb wüx pascua, leaw apmajlüyüüts nóiquian niüng apmajlüyüüts maquiüüpaats Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁷ Condom quiaj taxaing noic vas, tüüch gracias Teat Dios, ndoj tapiüng:

—Jogüy isapan inganeowan noicnoic pite. ¹⁸ Nganüy sasaj icon, xique landoj langome sananganeow miyow uva naquiiüb icon; apndom wüx apmatüch alinoic nüt niüing apmajlüyüüts maquiüjpaats Teat Dios —aw.

¹⁹ Condom quiaj taxaing a pan, tüüch gracias Teat Dios. Quiaj tambaag müüch nejiw, tapiüing:

—Aag agüy xecuerpo, apmayacüch mandeow mawün isoetiün. Atcüy netam merangan para leam imeajtsan xic wüx —aw.

²⁰ Atanquiaj tarang wüx landoj üetiw. Taxaing a vas, tapiüing:

—Aag agüy xequeiej, ajüiquich wüx jayats poch lamarang Teat Dios müüch icon, cos xequeiej apmajünch tiüt mawün isoetiün.

²¹ 'Aaga naxey leaw apmayac xic teowixaw moncüy majaw xic, nganüy teasüet anaag nóiquian wüx mes. ²² Naleaing apmarangüch wüx ombas Teat Naxey atnej tanderac tanomb wüx nej. ¡Nganüy aaga naxey leaw apmayac nej teowixaw monajiüt xeyay ngo majneaj apmamongoch! —aw Teat Jesús.

²³ Condom minipilan nej atünayej menguiayayej wüx jane tiül nejiw apmayac nej teowixaw monajiüt.

Andeacndeacüw wüx jane alwüx atam ajlüy

²⁴ Condom minipilan Teat Jesús tandeacndeacüw tiülan nejiw, tapiüingüw wüx jane tiül nejiw alwüx atam ajlüy, jane apmarang natang. ²⁵ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Meáwan natangtang monajiüt tiül meáwan iüt arangüw apatüw atnej lamaneayiw meáwan nipilan leaw ajlüyiw wüx. Átan ayambyambüw nguineay manderacüw wüx nejiw majüic najneaj arangüw. ²⁶ Icona nde merangan atquiaj. Tiül icona jane natang netam mayaag atnej chingüy. Leaw najmel marang natang tiül icona netam mamebol jangantanej. ²⁷ Ngwüy, cuane ipiüangan, ¿ngüem mayambüch üet nej; ngome aaga neyac nüeteran wüx mes. Nganüy xique sajlüy naquiiüb icon atnej nop neyac nüeteran wüx mes, atnej nop nerang minajiütan.

²⁸ 'Icona ijlüyiün mequiüjpan xic meáwan nüt wüx samongoch cuajantanej naél. ²⁹ Cos atnej Xeteat Dios lamüüch xic narang natang nenajiüt, ata xique santüch icon merangan natang nóiquian mequiüjpan xic, ³⁰ para metiüts manganeowaats nóiquian wüx xemes ningüün niüing sanarang natang. Átan apchetemeron niüing chetejow montangtang monajiüt, mejawan wüx asoetiw ajcüwa gajpic ajlüy nipilan monaw tiül micual micualüw Israel —aj nejiw Teat Jesús.

Pedro apmapiüing ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

³¹ Condom Teat Jesús tasaj a Pedro:

—Simón, Simón inguiay, cos Satanás minatang nimeech teamatün icon, teamandiüm mayac icon tiül naél, atnej ajwüch trigo maw osaab. ³² Xique lanatün ocueaj Teat Dios mamebol ic ney mecueat iyac imeaats wüx nej, atquiaj wüx apmendilil apmamebolüw micojow michijquiw —aj.

³³ Quiaj tasaj nej a Simón:

—Xique teat, sajlüy namb naquiiüb ic nguiajantanej, masey majmeliür tiül manchiüc, masey mambiyaw icor —aj nej.

³⁴ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing sasaj ic, Pedro, gallo apmepaj nganüy leaw ndoj mepiüing arojmbüw ipiüing ngo mejaw jane xic —aj nej.

Laliüc majlüy xeyay ngo majneaj

³⁵ Condom Teat Jesús tatün manguiy nejiw:

—Jow wüx tujúchiüs icon meamban ngo mejoyiün morral, ngo mejoyiün iqual tomiün, ngo mesojquiün napüic, ¿tetam icon aleaic leaw nómban ngome tejiürana? —aj nejiw.

Quiaj tapiüingüw:

—Nicuajind, Teat —awüw.

³⁶ Condom quiaj tasaj nejiw:

—Nganüy, leaw ajiür morral ich majoy, at iqial tomiün. Sitiül nop ngo majiür espada, ich manüüb micamix nej mangal nots. ³⁷ Cos sasaj icon xique netam marangüch wüx ximbas atnej lasanderac wüx tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüing: “Tayacüch atnej nop nerang ngo majneaj”, aw. Meáwan leawa lasanderac wüx quiaj, netam majlüy atnej —aj nejiw.

³⁸ Quiaj tasajüw nej:

—Teat, alningüy ijtsüw espada —ajüw.

Quiaj tasaj nejiw:

—¡Lajlüy, atówan ayaj! —aj nejiw.

Teat Jesús ataag orar tiül Getsemani

(Mt. 26:36-46; Mr. 14:32-42)

³⁹ Condom Teat Jesús taw quiaj maquiiüb minipilan nej, tamb andüy wüx mitiüc Olivos atnej mbójan marang. ⁴⁰ Wüx tapeayiw quiaj, tasaj minipilan nej:

—Itüniün ocueaj Teat Dios, ngana aleaic marang wüx imban nimeech —aj nejiw.

⁴¹ Condom quiaj tacueat nejiw Teat Jesús, tamb tajüy atow nej atüch niüing alndom majlos noic piedra. Quiaj taquieel tiüt micos nej masaj Teat Dios, ⁴² tapiüing:

—Teat, ngwüy alndom mamóngan wüx ximbas meáwan naél leaw aliüc miün; ique ijaw Teat, ngome leawa xique sandiüm, cos leaw ique ijaw netam —aw.

⁴³ Condom quiaj tapeay nop ángel imiün tiül cielo mameol nej, müüch nej apac.
⁴⁴ Cos Teat Jesús xeyay tamix omeaats, ngo macueat matün ocueaj Teat Dios; taw xeyay minimal nej, ancatectec tiüt atnej quiej.

⁴⁵ Wüx ndot mataag orar, quiaj witiüt tamb majaw minipilan nej. Almajngot majaw almeayiw, cos laümb apacüw, xeyay amix omeajtsüw. ⁴⁶ Quiaj tasaj nejw:

—¿Neol tapots imeayiüna? ¡Ipacan, itüniün ocueaj Teat Dios, quiaj ngondom marang nicuajind wüx imbasan nimeech! —aj nejw.

Aquiüjpüw mamb Teat Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Tengualeámban andeac Teat Jesús, quiaj ajngot noic ajlüy nipilan, aaga Judas ombas nej; nej nop nej tiül ajcüwa gajpiüp (12) apóstoles. Wüx tajngot, nómban atüch Teat Jesús macheech mimboy nej.

⁴⁸ Condom Teat Jesús tasaj a Judas:

—¿Atquiaj lameteots metiüb ndeaaam Teat Naxeye, wüx apmecheech mimboy neje? —aj.

⁴⁹ Minipilan nej wüx tajawüw aag ayaj, quiaj tapiüngüw:

—Teat, ¿natsojon naquiüjpan naag espada? —awüw.

⁵⁰ Condom nop minipilan Teat Jesús tamb mangoch nop nerang minajiüt natang miteaats, tandooig miác olaag. ⁵¹ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—¡Ijliüyan, icueat, ich majlüy! —aj.

Condom quiaj tarreeg olaag aaga naxey quiaj, tataag majneaj nómban. ⁵² Quiaj tasaj ajcüwa montangtang miteaats, at monlüy wüx nadam nangaj iüm, at montangtang teat xech monajiüt tiül nejw, leawa tiünüw masapüw nej:

—¿Cuane imbichan espada maquiüüb a tocots xiül quiaj, tewiünana mesapan xique? ¿Neol, jowa xique need xique? ⁵³ Meáwan nüt samb tiül nadam nangaj iüm. ¿Neol ngo mesapan xique? Ngantös cos lamatüch a nüt merangan aag ayaj, at nimeech lamüünd marang atquiaj —aj nejw.

Pedro apiüing ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:57-58, 69-75; Mr. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Condom quiaj ndeaaad Teat Jesús, taquiüraab mamb andüy aniüng minatang miteaats. Teat Pedro tandüüb nej mamb, miünquiajan ajngot. ⁵⁵ Ajcüwa nipilan ajalüw biümb quiaj tiül püjchiün mbeay ombiüm minatang miteaats metsantsayej; alchetemoj ayeyiw tiüt biümb. At a Pedro aton tamb tsotom quiaj maquiüjpüw.

⁵⁶ Alquiaj nop nüx nerang najiüt quiaj, wüx tajaw altsotom mbeay biümb a Pedro, tajaw majneaj, quiaj tapiüing:

—At aaga naxey quiaj aton taquiüüb aaga Jesús —aw.

⁵⁷ Aaga Pedro ngo mandiüm mapiüing naleaing, quiaj tapiüing:

—Ngwüy müm, ngo najaw jane aag ipiüing quiaj —aw.

⁵⁸ Ajóyan quiripite ores, quiaj tajaw nej alinop, tasaj nej:

—Ique aton nop tiül aquiüjpüw nejw —aj nej.

Quiaj tapiüing a Pedro:

—Naxey, ngwüy ngome xique —aw.

⁵⁹ Üüchan ores tatow ndoj masaj nej aaga nop, quiaj tapiüing alinop:

—Naleaing, aaga naxey quiaj aton aquiüüb nej, cos naw Galilea —aw.

⁶⁰ Aaga Pedro tandüy wüx mapiüing:

—Naxey, ngo najaw cuane ipiüing quiaj —aw.

Tengualeámban mandeac aag ayaj a Pedro, quiaj tepaj a gallo. ⁶¹ Teat Jesús ndiliteay majaw a Pedro. Quiaj leaad omeaats aaga tapiüing Teat Jesús: “Sasaj ic Pedro, aaga gallo apmepaj nganüy leaw ndoj mepiüing arojmbüw ipiüing ngo mejaw jane xic”, maj nej. ⁶² Wüx leaad omeaats aag ayaj a Pedro, taw quiaj, tapots müüch ajiünts.

Tawüjchiw Teat Jesús

(Mt. 26:67-68; Mr. 14:65)

⁶³ Ajcüwa monxey monjiür Teat Jesús itsojayéjan nej, tatoliw nej. ⁶⁴ Quiaj taoliw onüüg nej, cas tapots maleambüw mitey. Tasajüw:

—¡Süet jane neleamb ic! —ajüw.

⁶⁵ At tasajüw nej cuajantanej ngo majneaj.

Teat Jesús alniüing ajlüy monajiüt

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

⁶⁶ Wüx larrow tiüt, quiaj canchiütoj montangtang monajiüt tiül judíos, montangtang miteaats, átan mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Taquiüjpüw mamb Teat Jesús andüy niüng alcanchiümoj alegüy montang monajiüt. Quiaj tatüniw nej manguiayiw:

⁶⁷ —Isaj xicon, ¿cuane ipiüing, ngwüy ique aaga Cristo tapiüurang aliüca? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejw:

—Masey nasaj icon, icona ngome apmeyariün sandeac. ⁶⁸ Aton sitiül aleaic natün nanguiyaw icon, ngome apmesajan xic, ngome apmetsambijchan xic. ⁶⁹ Naleaing, naw wüx ngantüy Teat Naxey apchetem amb wüx miác Teat Dios, aag nerang cuajantanej leaw almajlüy —aj nejw Teat Jesús.

⁷⁰ Condom yajnguiat tiüt masajüw nej:

—¿Cuane ipiüing, ique micual ic Teat Dios? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejw:

—Xique, atnej ipiüing quiaj —aj nejw.

⁷¹ Condom quiaj tapiüingüw:

—¡Cuane tengualeámban macüliiüts manguiayiiüts, cos anguiayayoots nguineay andeac! —awüw.

23

Teat Jesús alteombas Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Condom quiaj tambüw meáwan nejiw maquiüjpüw mamb Teat Jesús andüy niüng ajlüy a Pilato. ² Wüx tapeayiw quiaj tapots mayacüw asoet, tapiüngüw:

—Aaga naxey cam taxomasan tea-maquiiaach nipilan nde marangüch leaw netam marangüch. Apiüng ngo metam majwan tomiün müünd a César. Ngome áagan ayaj, aton apiüng nej aaga Cristo leaw lapiürang aliüch, nop minatang nenajiüt —awüw.

³ Quiaj tatün manguiay nej a Pilato:

—¡Naleaingue, ique aaga minatang nena-jiüt tiül cambaj Israele? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing teat, atnej lamepiüng quiaj —aj nej.

⁴ Condom Pilato quiaj tasaj natangtang miteaats at meáwan nipilan:

—Nicuajind nisoet ngo naxom wüx ombas aaga naxey cam —aj nejiw.

⁵ Quiaj nejiw tayambyambüw xeyay nguineay mawaijchaw, tapiüngüw:

—Lamüüch majcüy nipilan, lamaquiiaach ngo majneaj meáwan tiül Judea, tamelich tiül Galilea, nganüy lapeay ningüy —awüw.

Teat Jesús alniüng ajlüy Herodes

⁶ Wüxan tanguiay aag ayaj a Pilato, quiaj tatün manguiay sitiül aaga naxey quiaj naw Galilea. ⁷ Wüx tapiüngüw naleaing, quiaj tüüch mamb andüy niüng ajlüy a Herodes, cos nej nang nenajiüt tiül Galilea. Aton aaga nüt quiaj Herodes ajlüy tiül Jerusalén.

⁸ Condom Herodes wüx tajaw Teat Jesús, quiaj tapac omeaats xeyay, cos lamajiür nüt tengual mandiiüm majaw. Xeyay laman-guiay anderac wüx Teat Jesús nguineay arang. Nej aton tengual mandiiüm majaw marang noic ateócan. ⁹ Ndoj quiaj tapots müüch matüntün manguiay; pero Teat Jesús ngo mendeac nómban. ¹⁰ Ajcüwa montang-tang miteaats, at mondüy wüx aaga poch leaw nomb tarang a Moisés, aliw quiaj aton; tatepichaw asoet nej xeyay. ¹¹ Aaga Herodes maquiüüb misoldados nej atso-jayéjan majawüw Teat Jesús. Tasoijquiw nej tiül noic najneajw napixeran majüic atnej nop minatang nenajiüt. Aag ayaj itsojow nej. Condom tüüch nej mamb alinomb andüy niüng ajlüy a Pilato. ¹² Ninguinüt nej a Pilato najcüy aweaag a Herodes; nganüy wüx aaga nüt quiaj nómban ajneajiw.

Atüniw mandeow Teat Jesús

(Mt. 27:15-26; Mr. 15:6-15; Jn. 18:39—19:16)

¹³ Condom Pilato tapaj canchiümoj meáwan micual cambaj, at montangtang miteaats maquiüüb monajiüt. ¹⁴ Quiaj tasaj nejiw:

—Icona tequiüjpan miün aaga naxey cam. Tepiüangan nej teamaquiiaach nipilan wüx ngo majneaj. Nganüy lamenguiayiiün laimb natüntün nanguiay, ngo naxom wüx ombas nej nicuajind nisoet leaw ipiüangan. ¹⁵ Átan a Herodes aton ngo maxom nicuajind, áag tüüch mandilil alinomb. Nganüy lame-jawan ngo majiür nicuajind nisoet aaga naxey cam mandeow wüx. ¹⁶ Leaw sanarang wüx nganüy, sanüüch majwüch, condom sanatsambiich —aj nejiw a Pilato.

¹⁷ Tapiüng aag ayaj Pilato cos alndom tsajmbiüm nop najlüy tiül manchiüc wüx nangos nüt, leawa cambaj atün. ¹⁸ Quiaj nipilan anyajnguan tiüt apajüw, tapiüngüw:

—¡Ngwüy nde metsambiich aag ayaj! ¡it-sambiich a Barrabás! —awüw.

¹⁹ Aaga Barrabás quiaj, tajmel tiül manchiüc cos tasojnong nipilan majcüyiw majawüw monajiüt; aton nej nop nembiy nipilan. ²⁰ Quiaj Pilato tandüy wüx masaj nejiw alinomb, cos xeyay tandiüm matsambiich Teat Jesús. ²¹ Quiaj a nganüy nipilan tepajüw xeyay napac, tapiüngüw:

—¡Ich mandeow wüx cruz, ich mandeow wüx cruz! —awüw.

²² Pilato quiaj tasaj nejiw amb arojmbüw:

—Xique ngo naxom cuane ngo majneaj arang aaga naxey cam. Ngo naxom wüx ombas nej nicuajind nisoet mandeow wüx. Súpan nüüch majwüch, ndoj sanatsambiich —aj nejiw.

²³ Nejiw tepajüw napac, tapiüngüw majmel wüx cruz. Ajcan laxeyay ayajyajiw a nipilan maquiüjpüw montangtang miteaats, quiaj tajlüy atnej andiümw.

²⁴ Quiaj Pilato tapiüng apmarang leawa nejiw apiüngüw. ²⁵ Condom quiaj tatsambiich aaga naxey nembiy nipilan leaw tatüniw tsajmbiüm, áag leaw tajlüy tiül manchiüc cos tasojnong nipilan majcüyiw majawüw monajiüt. Ndoj tayac teowixaw nejiw a Teat Jesús marangüw wüx leaw andiümw.

Teat Jesús tajmel wiü cruz

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

²⁶ Condom quiaj taquiüjpüw mamb Teat Jesús mayacüw wüx cruz. Tenguiálan ajüyiw, quiaj mangochiw nop naxey nenüt Simón, naw tiül cambaj Cirene, les tajngot imiün tiül corrül. Quiaj tujchiw mambitic a cruz, mandiiüb mamb Teat Jesús.

²⁷ Tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Al-tiül xeyay montaj teajiüntsüw tepajüw cos

xeyay amix omeajtsüw. ²⁸ Quiaj Teat Jesús watsat majaw nejíw, tapiüng:

—Müm montaj monaw Jerusalén, nde mejiüntsán wüx ximbas, ijiüntsán wüxan icona, at wüx micualan. ²⁹ Cos aliüc miün nüt apmapiürang: “Najneajay ajlüy leaw ngondom majiür micual nej, at leaw ngo majiür nine tengual achech.” ³⁰ Aaga nüt quiaj nipilan apmasajüw a tiüc: “Ijmiüc wüx ximbasan, ixot xicon”, apmajüw a lom. ³¹ Cos sitiül alndom marangüw aag agüy wüx nüt aliün majlüy nateaic xiül, ¿cuane apmarangüw wüx nawaag nüt? —aw.

³² Wüx taquiüjpüw mamb Teat Jesús, aquiüjpüw mamb ijpüw monxey leaw xeyay ngo majneaj tarangüw; apmayacaranüw wüx cruz nóiquian maquiüüb. ³³ Condom tapeayiw wüx Calvario, nasoc Omal Mondeow, quiaj tayacüw wüx cruz Teat Jesús maquiüüb ajcüw ijpüw monrang xeyay ngo majneaj quiaj. Nop tayacüw amb wüx miác nej, alinop amb wüx miquiamb nej. ³⁴ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Teat Dios, nde meyac wüx imeaats aaga ngo majneaj teamarangüw cam, cos ngo majawüw cuane teamarangüw —aw.

Condom ajcüwa soldados tasuetiw wüx apix nej, membaagayej wüx. ³⁵ Meáwan nipilan aliw quiaj teamajawüw. Monajiüt aton titsojow nej, tapiüngüw:

—Alinop mbich awün wüx; nganüy ich mewüney wüx nejáyan quiaj, majüic sitiül naleaing nej aaga Cristo lapiürang aliüc —awüw.

³⁶ Átan ajcüwa soldados aton titsojow nej, tatüchiw nej müjchiw nachich vin. ³⁷ Tasajüw:

—Sitiül ique minatang nenajiüt tiül judíos, nganüy erwüney wüx iquiáyan quiaj —ajüw nej.

³⁸ Tarangüch acas poch wüx omal cruz. Aag ayaj tarangüch wüx ombeayiw griego, wüx ombeay latin, at wüx ombeay hebreo. Apiüng: “Aag agüy minatang nenajiüt oceaejiw judíos.”

³⁹ Camüm nop tiül nejíw ajcüwa monrang xeyay ngo majneaj najlüyiw wüx cruz, itsojüyan Teat Jesús, tasaj:

—Sitiül ique aaga Cristo lapiürang aliüc, ¿neol nganüy ngo merwüney wüx iquiáyan quiaj, mewün xicon aton? —aj.

⁴⁰ Pero aag aquiüüb nej talic nej, tasaj: —¿Ngo mermbol mendüy Teat Diosa? Cos icora aton ajlüyüir tiül aaga naél cam.

⁴¹ Icora naleaing netam mamongochiür atcüy, cos tarangar xeyay ngo majneaj. Nganüy aaga teat naxey cam ngo marang nicuajind ngo majneaj —aj.

⁴² Condom aaga naxey tasaj Teat Jesús: —Teat Jesús, ich leam imeaats xic wüx apmejlüy niüng irang natang nenajiüt —aj.

⁴³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing sasaj ic xecual, nganüy apmajlüyüir tiül noic najneajay cambaj nasoc paraíso —aj nej.

Wüx tandeow Teat Jesús

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

⁴⁴ Wüx lamatüch limnüt, quiaj pojniüt nómban meáwan wüx iüt. Tiün ram lapeay tiül pinawan nchejliow nüt. ⁴⁵ Nüt nómban ngo merraj, at aaga tarrang jael nepal teomeaats nadam nangaj iüm nómban chiütaw pinawan. ⁴⁶ Condom Teat Jesús tepaj napac, tapiüng:

—Teat, sayac tiül iwix xeespíritu —aw.

Wüx landoj mapiüng aag ayaj, quiaj tandeow.

⁴⁷ Condom aaga natang tiül soldados, wüx tajaw meáwan leawa tajlüy quiaj, tandeac najneaj wüx Teat Dios, tapiüng:

—Naleaing, aaga naxey quiaj ngo majiür nicuajind nisoet —aw.

⁴⁸ Ajcüwa nipilan leaw tajlüyiw quiaj, wüx tajawüw meáwan nguineay tajlüy, tandilileaw atoltoliw mal miündüw nejíw; xeyay ngo majneaj mayajcüw. ⁴⁹ Nganüy meáwan leaw xowüy andeacüw maquiüjpüw Teat Jesús aliw quiaj, átan montaj leawa tiünüw imiünüw Galilea mandüjpiw nej. Naleaing miünquiájan almajlüyiw, teamajawüw nguineay teajlüy.

Tamiüraad Teat Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

⁵⁰ Tajlüy nop naxey nenüt José, naw tiül cambaj Arimatea tiül iüt Judea, xowüy ajneaj omeaats, arang najneaj. Nej nop tiül natang monajiüt tiül judíos. ⁵¹ Aaga José quiaj teamacül majlüy tiül micambaj Teat Dios. Nej ngo majneaj majaw meáwan leawa ngo majneaj lamarangüw montangtang monajiüt. ⁵² Tamb majaw a Pilato matün Teat Jesús mamiüt. ⁵³ Wüx landoj mawün wüx cruz Teat Jesús, quiaj tawinch tiül noic napixeran. Condom tamb mayac tiül noic oxüüt larangüch noic warraj tüeng tiüc. Tiül aaga oxüüt quiaj nganaw mamelechaw tiül nicuajind mondeow. ⁵⁴ Tiül aaga nüt quiaj tengual ayambüch leaw apmetam wüx nangos nüt, aton laliüc majmel nüt, quiaj amelich a nüt axoodaran.

⁵⁵ Ajcüwa montaj mondüüb miün Teat Jesús imiünüw Galilea, tambüw majawüw oxüüt. Tajawüw nguineay tapiiberan tiül a Teat Jesús. ⁵⁶ Condom tawüw quiaj, tambüw mayambüw najmboc angan soex, at najmboc angan aceite. Condom taxojtúw wüx nüt axoodaran atnej apiüng tiül aaga poch leawa Teat Dios tüüch a Moisés tanomb.

24

*Teat Jesús tapac taw tiül mondeow
(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Jn. 20:1-10)*

¹ Ūmban arraw domingo wūx amelich se-man, ajcūwa montaj tambūw niūng ajlūy oxiūt; ajoyiw mamb najmboc angan soex leawa landoj lamayambūw. At aqiuūjpūw mamb alacas montaj aton. ² Camūm ma-peayiw, quiaj tajawūw aaga piedra napa-laran wūx oxiūt lango majlūy niūng tay-acūch. ³ Quiaj tajmeliw majawūw. Teat Jesús ngo majlūy quiaj niūng tapiiberan. ⁴ Nejiw nōmban mbayajow, ngo majawūw cuane apmarangūw. Quiaj majawūw ijpūw monxey alembemoj niūng ajlūyiw nejiw, xowūy lalilit apixaw nejiw. ⁵ Quiaj mbay-atoj xeyay, taxequiw tiüt omalūw. Condom ajcūwa monxey tasajūw nejiw:

—¿Neol, cuane temeyamban ningūy niūng amūraad mondeow? cos aaga Teat Naxey almapac. ⁶ Nej ngo majlūy ningūy cos la-pac alinomb. Ich leaam imeajtsan leaw tasaj icon wūx altiül Galilea. ⁷ Cos tapiūng, aaga Teat Naxey apmajmel teowixaw nip-ilan monrang ngo majneaj, apmambiyaw nej wūx cruz. Condom wūx er nüt apmapac alinomb, aw —ajūw nejiw.

⁸ Nejiw quiaj leaad omeajtsūw wūx aaga poch tasaj nejiw Teat Jesús. ⁹ Wūx tandilileaw imiūnūw niūng ajlūy oxiūt, quiaj tambūw masajūw ajcūwa gajpanop (11) miapóstoles Teat Jesús, maquiiūb alacas leaw andūūb nej. ¹⁰ Ajcūwa monamb monsj miapóstoles Teat Jesús, ajcūw ayaj nop María Magdalena, alinop Juana, alinop María mimūm Jacobo, at alacas montaj. ¹¹ Nejiw apóstoles tapiūngūw atnej nechachiw montaj tandeacūw a poch quiaj; ngome tapiūngūw aag ayaj naleaing.

¹² Condom teat Pedro witiüt tamb acuiūr andūy niūng ajlūy oxiūt. Almapeay quiaj talech onic majaw tiül oxiūt, tajaw ngo maj-lūy nicuajind, áagan apix Teat Jesús nawin-charan tiül alquiaj. Quiaj a nganūy tandilil mbayánan, ngo majaw cuane najlūy.

*Tiül tiüüd andūy Emaús
(Mr. 16:12-13)*

¹³ Aaga nüt quiaj ijpūw minipilan Teat Jesús aleambūw tiül tiüüd, laambūw andūyiw tiül noic cambaj nenüt Emaús. Ajiūr coen gajpanoic (11) kilómetros naw Jerusalén. ¹⁴ Ajcūwa nipilan quiaj tengual mandeacūw wūx meáwan leawa tajlūy. ¹⁵ Nejiw tengual mandeacūw wūx aag ayaj, quiaj tatūch ne-jiw Teat Jesús, tajūyiw nóiquian maquiiūjpūw. ¹⁶ Naleaing atnej aleaic nexot nej oniūjcūw, ngo majawūw jane. ¹⁷ Condom quiaj tatūn manguaiy nejiw Teat Jesús:

—¿Cuane wūx temendeacan tengual ijūyūn tiül tiüüda? ¿Neol xeyay amix imeajtsana? —aw.

¹⁸ Quiaj tasaj nej nop nenüt Cleofas, tapiūng:

—¿Neol ngwūy, íquian quiaj iltiül Jerusalén aaga nüt cam, pero ngo mejaw cuane tajlūy quiaja? —aj nej.

¹⁹ Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol, cuane najlūy quiaja? —aj nejiw.

Quiaj tasajūw nej:

—¿Ngo tapiūngaiy leaw tajlūy wūx Teat Jesús naw Nazarete? Nej nop nendeac andeac Teat Dios, cuajantanej alndom marang, aton najneajay andeac wūx Teat Dios manguaiy nipilan. ²⁰ Naleaing montangtang miteaats, aton monajiūt tiül xecambajan tayacūw nej teowixaw nipilan mayacūw wūx cruz, mandeow. ²¹ Xicona tapiūngasan nej apmawūn xicon wūx aaga naél leawa meáwan nipilan judío teanamongochiūn. Nganūy lamatūch er nüt tatow ndoj marangūw atquiaj. ²² Nganūy acas montaj tiül xicona teamambolochiw xicon; cos wūx tambūw majawūw oxiūt ūmban arraw, ²³ quiaj tajawūw lango majlūy quiaj Teat Jesús niūng tapiiberan. Ndoj tandilileaw masajūw xicon aag ayaj. Aton apiūngūw tajawūw ijpūw ángeles, tasajūw nejiw aaga Teat Jesús lapac. ²⁴ Condom quiaj tambūw acas saquiiūpan majawūw oxiūt. Tajawūw naleaing atnej tapiūngūw ajcūwa montaj, cos ngo majlūy quiaj Teat Jesús —ajūw nej.

²⁵ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¡Nguirow apac imalan! ¡Ngow ap-mepiūngan naleaing meáwan leawa tapiūngūw mondeac andeac Teat Dios! ²⁶ ¿Neol cuane ipiūngan, ngo metam mamongoch atquiaj aaga Cristo leaw lapūrang aliūca, wūx nganaw mamb andūy tiül cielo? —aj nejiw Teat Jesús.

²⁷ Condom tapots müūch masaj nejiw wūx meáwan leaw apiūng tiül Mipoch Teat Dios, ajan wūx aaga poch leawa tiünd a Moisés, tandūūb meáwan leaw tandeacūw wūx nej mondeac andeac Teat Dios.

²⁸ Condom wūx lapeayiw tiül a cam-baj niūng andūyiw quiaj, quiaj Teat Jesús tajūic atnej apmamōngan. ²⁹ Pero xeyay tasajajūw:

—Icül teat, macüliūts, langwiūts agūy, laliūc majmel nüt —ajūw.

Quiaj tacül Teat Jesús maquiiūb nejiw, taquiiūjpūw andūy niūng acüliw. ³⁰ Condom wūx achetemoj maquiiūjpūw nóiquian wūx mes, quiaj Teat Jesús taxaing a pan, con-dom tataag orar; ndoj tambaag müūch ne-jiw. ³¹ Quiaj rat oniūjcūw, leaad omea-jtsūw majawūw jane nej. Naleaing Teat Jesús quiaj ndrot, lango maxomūw ma-jawūw. ³² Condom quiaj tendeadndeacūw, tapiūngūw:

—¿Naleaing ngwüy, áag tapots apac omeajtsar wüx alembaats tiül tiüüd, wüx teamasaj icor wüx Mipoch Teat Dios? —awüw.

³³ Condom aag ayaj, andlileawan tiüt, tandüiyw Jerusalén alinomb. Taxomüw ajcüwa gajpanop (11) miapóstoles Teat Jesús, at meáwan minipilan nej alcanchiümoj maquiüjpüw nóiquian. ³⁴ Andüüban masoiquiw:

—Naleaing Teat Jesús lapac tiül mondeow, cos landoj axomayej maquiüüb teat Simón —ajüw nejiw.

³⁵ Condom ajcüwa ijpüw quiaj tapiüngüw aton nguineay tandeacüw maquiüjpüw Teat Jesús wüx aliw tiül tiüüd, at cos naleaing tajawüw ranüy wüx tambaag a pan.

Teat Jesús tejüiquichay tiül minipilan nej
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Jn. 20:19-23)

³⁶ Tealeámban mandeacüw aag ayaj, quiaj majawüw Teat Jesús alembem pinawan niüng ajlüyiw nejiw. Tatepeay nejiw, tapiüng:

—Tamtámban ijlüyiüna —aw.

³⁷ Nejiw mbayatoj xeyay, apiüngüw nejiw nembolooch. ³⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol mbayaterona? ¿Neol teteotsan atquiaja? ³⁹ Jogüy ijawan xiwix, xileaj. Xique tan sajlüy. Isamban xic mejawan, cos noic espíritu ngo majiür onij olaats matnej nganüy teamejawan sajlüy cam —aj nejiw.

⁴⁰ Wüx tasaj nejiw aag ayaj, quiaj tüüch nejiw majawüw owix nej oleaj nej.

⁴¹ Nejiw ngo majawüw cuane marangüw, mbayajówan, pero apac omeajtsüw majawüw nej. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Ijiüüran ningüy nüeterana? —aj nejiw.

⁴² Quiaj tujchiw nej quiriw nechench cüet, alquiriw micün xiül. ⁴³ Tasap, tüet quiájan niüng ajlüyiw nejiw. ⁴⁴ Condom tasaj nejiw:

—Aaga leaw teajlüy cam tasajas icon ninguinüt wüx saliün naquiüüb icon. Tapiüngas netam majlüy atnej lasanderac wüx tiül aaga poch leawa tüünd a Moisés nomb, at leaw tapiüngüw mondeac andeac Teat Dios, at tiül salmos aton —aj nejiw.

⁴⁵ Quiaj tüüch nejiw majawüw ranüy nguineay lamapiüng wüx nej tiül Mipoch Teat Dios. ⁴⁶ Tasaj nejiw:

—Atquiaj lajlüy larangüch wüx nawiiig, cos aaga Cristo leaw lapiürang aliüc netam mambiyeran. Condom wüx er nüt apmapac alinomb naw tiül mondeow. ⁴⁷ Netam manderac wüx nej manguiyiw meáwan cambaj wüx aaga iüt cam, masoiquiw netam mayambüw Teat Dios, matüniw ocueaj, para mawüw wüx asoetiw. Netam memelichan mendeacan wüx nej naw tiül Jerusalén andüy quiaj. ⁴⁸ Nganüy icona netam mejlüyiün wüx, mepiüangan meáwan aag ayaj cos ijawan naleaing. ⁴⁹ Xique

sanüüch miün leawa lamapiüng Xetead Dios apmüüch icon. Icüliünan ningüy tiül cambaj Jerusalén leaw ndoj meajndiün aag ayaj imiün tiül cielo. Nej apmüüch icon merangan cuajantanej —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tamb andüy tiül cielo
(Mr. 16:19-20)

⁵⁰ Condom quiaj tawüw tiül cambaj, taquiüüb nejiw mamb andüy Betania. Quiaj tandic cawüx owix nej, tatün monajneaj müüch nejiw Teat Dios. ⁵¹ Tengualeámban atün monajneaj, quiaj tacueat nejiw, tanaámb amb andüy cawüx tiül cielo. ⁵² Minipilan nej wüx landoj maquiejliw micosüw nejiw mandeacüw najneajay wüx Teat Jesús, quiaj tandilileaw andüyiw Jerusalén, najneajay apac omeajtsüw. ⁵³ Tanaámb ngo macueatiw ambüw tiül nadam nangaj iüm mandeacüw najneajay arang Teat Dios.

**Najneaj nanderac leaw
tapiüng
SAN JUAN
wüx Teat Cristo**

Nanderac tiün marang nipilan

¹ Tanomb wüx nganaw majlüy iüt, nganaw majlüy nicuajind, pero aaga Nanderac quiaj almajlüy. Aaga Nanderac quiaj almajlüy maquiiüb Teat Dios; nej Dios nej. ² Nej ajlüy nöiquian maquiiüb Teat Dios nde ajlüy. ³ Meáwan leaw almajlüy, tajlüy arang nej. Nicuajind ngondom majlüy leawa almajlüy nganüy, sitiül nej ngo marang. ⁴ Nej üüch mapac meáwan cuajantanej leaw almajlüy. Aaga neech mapacaran quiaj, arraj nipilan atnej ran arraj cuajantanej. ⁵ Aaga ran quiaj arraj tiül pojniün; pojniün ngondom mapeniich aaga ran quiaj.

⁶ Tajlüy nop naxey nenüt Juan, aaga neech yow nipilan; nej tiün üüch nej miün Teat Dios. ⁷ Aaga naxey quiaj tiün mandeac wüx aaga almajlüy atnej ran quiaj, para mayariw andeac nej meáwan nipilan. ⁸ Juan ngome nej aaga ran quiaj. Nej tiün majüiquich cuane amb apiüng aaga ran quiaj, jane wüx andeac. ⁹ Nej aaga ran quiaj naleaing, tenguiäl marraj meáwan nipilan; nej tiün wüx aaga iüt cam.

¹⁰ Aaga ran quiaj tajlüy wüx iüt cam, pero nipilan ngo majawüw jane nej masey nej tarang meáwan leaw almajlüy. ¹¹ Nej tiün tiül micambaj nej; pero micambaj nej ngo mandüümw nej. ¹² Nganüy meáwan monyar andeac nej, ajcüw ayaj tujúndiw majlüyiw micual nejw Teat Dios. ¹³ Cos ngome wijquiatoj awiquiach nejw nipilan, átan ngome aljane tandiüm majaw wijquiamoj. Aton ngome nop naxey tandiüm majiür micual nej. Ngwüy, nejw micual nejw Teat Dios.

¹⁴ Aaga Nanderac quiaj tiün wijquiam marang nipilan atnej icoots; at tacül ningüy maquiiüpaats. Tajawaats nej tarang xeyay cuajantanej najneaj. Nej arang leaw naleaing, cos naleaing nej anopüyan micual Teat Dios. ¹⁵ Juan tiün mandeac wüx nej, tapiüng:

—Tandeacas wüx aaga Teat Naxey cam wüx tapiüngas aliüc miün nop natang, xeyay netam ajlüy, ngo mat xic; cos wüx nganaw najlüy, nej almajlüy —aw.

¹⁶ Xeyay ajüiquich mimonajneaj nej tiül meáwan icoots, cos nej üüch icoots meáwan leaw netam, üüchan. ¹⁷ Aaga ajlüyay poch tüünd teat Moisés tajlüy, para ndom majawaats nguineay netam marangaats. Nganüy aaga jayats poch Teat Jesucristo

tüüch icoots para alndom majawaats cuane naleaing, at para mayariüts mimonajneaj nej. ¹⁸ Naleaing nejinguind ngo maxom majaw nejay Teat Dios. Ágan anopüyan micual nej lamajaw cos almaquiiüb, nej ajüiquichay majaw nguineay ajlüy.

*Leawa tandeac Juan Bautista
(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)*

¹⁹ Atcüy tapiüng a Juan wüx ajcüwa mon-ajiüt ocueaj nipilan judío tiül Jerusalén tujúchiw mamb acas miteats ata lewitas, matüniw manguiayiw wüx aaga teamandead quiaj. Tasajüw:

—¿Jowa ique jan ic? —ajüw.

²⁰ Nej ngo mawaiich, aleáingan tapiüng:

—Xique ngome aaga Cristo lapiürang aliüc —aw.

²¹ Tandüyiw wüx matüniw nej manguiayiw:

—¿Jane ic? ¿Ngwüy ique Elías? —awüw.

Juan tandüy wüx mapiüng:

—Ngwüy, ngome xique —aw.

Condom tandüyiw wüx masajüw nej:

—¿Ngwüy ique alinop nendead andeac Teat Diosa? —ajüw nej.

—Ngwüy —aw.

²² Condom tasajüw nej alinomb:

—Ngwüy naleaing sapiüangan, ipiüng jane ic, isaj xicon. Cos netam napiüangan wüx sanapeayiün niüng ajlüyiw moneech xicon niünan. Ipiüng jan ic —ajüw nej.

²³ Quiaj tasaj nejw a Juan:

—Xique aaga nendead tiül wajchiüc atnej tapiüng Isaias wüx tapiüng: “Ileanguijchan mitiüüd Teat Naxey cos aliüc” —aw.

²⁴ Ajcüwa nasoiquiw mambüw majawüw a Juan quiaj, üüch nejw mambüw fariseos.

²⁵ Condom tasajüw a Juan:

—Sitiül ngome ique a Cristo, at ngome aaga Elías, at ngome alinop nendead andeac Teat Dios, ¿neol tapots meaach yow nipilan? —ajüw nej.

²⁶ Quiaj tasaj nejw a Juan:

—Naleaing ipiüangan xique süüch yow. Nganüy almajlüy nop tiülan nipilan, icona ngo mejawan jane nej. ²⁷ Xique tapiüngas aliüc miün nop natang netam ajlüy, ngo mat xic, cos wüx nganaw najlüy, nej lajlüy. Sayaag ngondom nacheed aonts apaj nej, cos sayaag nicuajind xic —aj nejw.

²⁸ Atquiaj tajlüy tiül cambaj Betábara nonüt necamb lam Jordán niüng tenguiäl üüch yow nipilan a Juan.

Teat Jesús atnej sap ocueaj Teat Dios

²⁹ Aw alinoic nüt, Juan tajaw Teat Jesús aliüc andüy niüng ajlüy nej. Quiaj tapiüng:

—Ijawan aaga naxey aliüc quiaj. Aag ayaj Teat Dios neech nej miün. Aparangüch wüx nej atnej arangüch wüx quicheech sap nambiyaran wüx pascua, cos nej apmangüy asoet nipilan. ³⁰ Aag ayaj lanapiüng wüx,

cos tapiungas: “Aliüc miün nop teat naxey xeyay netam ajlüy, ngo mat xic. Nej ombas majlüy, xique teoj; cos wüx nganaw najlüy, nej almajlüy”, saw. ³¹ Xique ngo najaw jane nej, nguineay apmajawüw nipilan judío. Áag tünas nüjchwi mayariw yow —aw.

³² At tapiüng a Juan:

—Xiquiay saw Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tüñ imiün cielo atnej noic palom mejquiem wüx ombas nej. ³³ Xique nganaw najaw jane nej. Pero cos aaga nesaj xic niün nüüch yow nipilan lamasaj xic: “Wüx apmejawan Nangaj Espíritu miün andüy wüx ombas nop teat naxey macül wüx nej, aag ayaj apmüüch nipilan Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios.” ³⁴ Naleaing, nganüy lanajaw Micual Teat Dios nej, cos xiquiay tajawas atquiaj tajlüy —aw a Juan.

Teat Jesús tarrüüd acas minipilan nej

³⁵ Aw alinoic nüt Juan alembem quiaj almaquiüüb ijpüw minipilan nej. ³⁶ Quiaj majaw aleamb quiaj Teat Jesús, tapiüng:

—Ijawan, jogüy lapeay aaga nasoiç Misap Teat Dios —aw.

³⁷ Ajcüwa ijpüw minipilan Juan wüx tanguaiyiw aag ayaj, quiaj tambüw mandüjpiw Teat Jesús. ³⁸ Teat Jesús wantsat majaw almandüjpiw nej, tasaj nejw:

—¿Cuane iyamban, teat? —aj nejw.

Quiaj tapiüngüw:

—Rabí (amb apiüng nequiaach), ¿nguiane icül? —ajüw nej.

³⁹ Tasaj nejw Teat Jesús:

—Tabaatsaron mejawan —aj nejw.

Quiaj tambüw majawüw nguiane acül. Condom tacülüwan quiaj maquiüjpüw, cos langwiiüts.

⁴⁰ Nop tiül aaga ijpüw quiaj leaw tanguaiyiw andeac teat Juan, condom tandüjpiw Teat Jesús, aag ayaj teat Andrés, michüüg teat Simón Pedro. ⁴¹ Condom aaga Andrés quiaj tsajmbiüt mayamb Simón micoj nej, tasaj:

—Lanaxoman aaga Mesías nasoiç a Cristo, aag lapiürang aliüc —aj.

⁴² Condom teat Andrés taquiüüb mamb teat Simón majaw Teat Jesús. Wüx Teat Jesús tajaw a Simón, quiaj tasaj:

—Ique Simón micual teat Jonás, nde nganüy apmenüt Cefas, aag ayaj nasoiç Pedro —aj nej.

Teat Jesús tarrüüd Felipe y Natanael

⁴³ Aw alinoic nüt Teat Jesús tind amb andüy tiül iüt Galilea, quiaj taxom Felipe, tasaj:

—Mac, tabar —aj.

⁴⁴ Aaga Felipe quiaj naw Betsaida tiül micambajüw Andrés y Pedro. ⁴⁵ Condom aaga Felipe tamb mayamb Natanael. Wüx taxom tasaj:

—Lanaxoman aaga teat naxey leaw tanomb lamandeaç wüx nej tiül aaga nawiiig tarang Moisés. At ajcüwa mondeaç andeaç Teat Dios tandeacüw wüx nej. Aag ayaj nenüt Jesús, micual José, naw cambaj Nazaret —aj.

⁴⁶ Quiaj tapiüng Natanael:

—Jow aaga cambaj Nazaret quiaj, ¿mbich cuane najneaj alndom maw quiaja? —aw.

Quiaj tapiüng a Felipe:

—Tabar mejaw —aw.

⁴⁷ Wüx Teat Jesús tajaw ajngot a Natanael, quiaj tapiüng:

—Jogüy aliüc nop nipilan judío leaw ngome áag awaiich —aw.

⁴⁸ Quiaj tasaj nej Natanael:

—¿Neol teat, nguiane meyaag ximbas? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xique tajawas ic wüx nganaw mapaj ic Felipe, wüx alchetemear teowil toc —aj nej.

⁴⁹ Condom quiaj tasaj nej Natanael:

—Rabí, ique aaga Micual Teat Dios, ique minatang nenajiüt tiül nipilan judío —aj nej.

⁵⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol, aag sasaj ic tajawas ic teowil toc teyar sandeaca? Naleaing apmejawan aliüc miün apmajlüy xeyay najneajneaj, ngome áagan ayaj —aj nej.

⁵¹ At tasaj nejw Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj icon, nde nganüy andüy quiaj apmejawan lejquiw nangaj cielo, apmejawan ajcüwa ángeles ocueaj Teat Dios iünüw at andüüleaw niüng ajlüy Teat Naxey —aj nejw.

2

Nengoch owix tiül Caná

¹ Wüx er nüt tajlüy nop nengoch owix tiül cambaj Caná tiül iüt Galilea. Alquiaj mimüm Teat Jesús. ² Teat Jesús maquiüüb minipilan nej tasoiquiw mambüw quiaj aton. ³ Camüm wüx tumb a vin, quiaj tasaj nej mimüm nej Teat Jesús:

—Lango majlüy vin manganeowaran —aj nej.

⁴ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Müm, ¿neol tesaj xic atquiaja? Cos xique nganaw matüch a nüt narang cuajantanej —aw.

⁵ Quiaj tasoiquiw monbeol, asaj nejw mimüm Teat Jesús:

—Irgan leaw apmasaj icon —aj.

⁶ Ajlüy quiaj anaw xor iquial yow narangüch piedra. Ajcüw ayaj atam nejw a nipilan judío wüx arangüw leawa lambójan marangüw para majlüyiw nerixix alinomb teombas Teat Dios. Ajcüwa xor quiaj ajoy ojpeacüw tengwüy gajpowüw ngan yow. ⁷ Condom Teat Jesús tasaj monbeol:

—Ichipichan yow a xor quiaj —aj nejiw.

Quiaj tachipichaw. ⁸ Ndoj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nganüy itembiün noic pite, ijoyiün mamb, ijchan aaga najlüy wüx nengoch owix —aj nejiw.

Condom atquiaj tarangüw. ⁹ Wüx ndoj manganeow aaga yow narangüch marang vin, aaga najlüy wüx nengoch owix quiaj, nej ngo majaw nguia naw. Pero ajcüwa monbeol lamajawüw cos nejiw monpiow yow. Condom aaga najlüy wüx nengoch owix quiaj, tapaj aaga nench, ¹⁰ tasaj:

—Meáwan nipilan ombas mayacüw najneajay vin. Wüx laxeyay anganeowaran, quiaj apmayacüw ngo majneajay vin. Nganüy a ique tepal aaga najneajay vin, ndojwüx tewün —aj nej.

¹¹ Ninguij amelich arang ateócan Teat Jesús tiül aaga cambaj Caná tiül Galilea. Tüüch majaraw nguineay nej alndom marang cuajantanej. Quiaj minipilan nej tayariw nej andeac.

¹² Wüx ndoj ayaj, quiaj Teat Jesús tamb andüy tiül cambaj Capernaum, taquiüb mimüm nej, michiig nej, minipilan nej. Tacüliw quiaj acas nüt.

Jesús tawün leaw ngo metam majlüy tiül nangaj iüm

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

¹³ Laliüc matüch a nüt majlüy aaga nangos nüt pascua ocueajiw nipilan judío. Quiaj tamb Teat Jesús andüy tiül cambaj Jerusalén. ¹⁴ Wüx tajmel tiül nadam nangaj iüm, taxom quiaj monüüb boy, monüüb sap, monüüb palom, at mongowüüch tomiün altsotomoj quiaj. ¹⁵ Wüx tajaw aag ayaj, quiaj tarang nots newüjchay para mewüjchay. Condom tawün meáwan tiül nadam nangaj iüm maquiüjpüw misapüw nejiw, at miboyiw nejiw. Tawiich ninguiün mitomiünüw mongowüüch tomiün; tatech ningiün mimesüw nejiw. ¹⁶ Tasaj monüüb palom:

—¡Iwüniün ningüy aag ayaj! Nde merangan ombiüm Xeteat marang plas —aj nejiw.

¹⁷ Minipilan nej quiaj leaad omeajtsüw naleaing tarangüch tanomb niüng apiüng: “Xeyay sanajcüy, cos ngo mind najaw marangüw ngo majneaj tiül ombiüm Xeteat”, aw.

¹⁸ Condom ajcüwa nipilan judío tatüniw manguiayiw nej:

—¿Neol terang atquiaja, cuane apmejüiquich merang najawan, majüic nguiane iyar minajiüt merang atquiaja? —ajüw nej.

¹⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Indrojchiün ombas aaga nangaj iüm cam, ndoj xique wüx er nüt sanawitich alinomb —aj nejiw.

²⁰ Quiaj titsojow nej, tapiüngüw:

—Aaga nadam nangaj iüm cam tarangüch wüx ic miow anaíw (46) neat; ¿nguineay ipiüng ique apmewitich wüx er nüte? —awüw.

²¹ Pero Teat Jesús ngo mandeac wüx aaga nadam nangaj iüm quiaj. Nej tandeac andüy wüx ombas nej. ²² Wüx Teat Jesús tapac alinomb imiün tiül mondeow, quiaj minipilan nej leaad omeajtsüw aaga poch leaw tandeac quiaj. Aton tayariw tayacüw wüx omeajtsüw leawa nomb tarangüw mondeac andeac Teat Dios, at aaga poch tasaj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús ayaag omeajtsüw meáwan nipilan

²³ Wüx Teat Jesús altiül Jerusalén tiül nangos nüt pascua, xeyay nipilan tayariw leaw nej aqiuaach cos tajawüw meáwan ateócan leaw nej tarang. ²⁴ Naleaing Teat Jesús ngo masap ombas majaw nejiw, cos ajaw nguineay ajlüyiw meáwan. ²⁵ Nej ngo metam nejingüind masaj nej nguineay omeaats nipilan, cos nej lamajaw nguineay omeaats meáwan nipilan.

3

Teat Jesús tandeac aweaag Nicodemo

¹ Tajlüy nop naxey tiül fariseos nenüt Nicodemo. Nej nop nenajiüt tiül nipilan judío. ² Aaga naxey quiaj tamb majaw Teat Jesús noic ongwiiüts. Tasaj:

—Rabí, sawanan Teat Dios tüüch ic mewiün mequiuaach xicon; cos nejingüind ngondom marang ateócan atnej ique irang sitiül ngome Teat Dios ambeol nej —aj.

³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj ic, sitiül aljane ngo wijquiam alinomb, ngome apmajlüy tiül xenipilan majaw micambaj Teat Dios —aj nej.

⁴ Quiaj Nicodemo tatün nej manguiay:

—¿Nguineay alndom nop nangang nipilan mandilil wijquiam alinomba? ¿Mbich alndom majmel teomeaats mimüm nej alinomb wijquiam? —aj nej.

⁵ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj ic, sitiül nop nipilan ngo wijquiam alinomb naag yow y Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, aag ayaj ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios. ⁶ Leaw micual cambajiüt, cambajiüt nej; nganüy jane apwijquiam alinomb naag Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ajlüy atnej jayats wijquiam, awiquiach nej Nangaj Espiritu. ⁷ Nde mbayamear menguiay

sasaj ic quiaj: “Netam wijquiamaran alinomb”, naj ic. ⁸ Cos iünd apep nguiajantanej imiün, alndom menguiay aterriür, pero ngo mejaw nguiane imiün, at ngo mejaw nguiane andüy. Atquiaj ajlüy wüx nop jayats wijquiam, awiquiach nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios —aj nej.

⁹ Nicodemo tandüy wüx matün man-guiay:

—¿Nguineay alndom marangüch atnej ipiüing quiaja? —aj nej.

¹⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ique nop ic natang nequiaach tiül nipilan judío. ¿Neol ngo mejaw wüx aag ayaja?

¹¹ Naleaing naleaing sasaj ic, xicona sandeac-can wüx leaw sajawan naleaing, at leaw sajawan naag xiniüjcan sandeacan manguiayaran. Pero icona ngo mendiüman me-yariün sandeacan. ¹² Sitiül ngo meyariün sandeac wüx leaw almajlüy ningüy wüx aaga iüt cam, ¿nguineay apmeyariün sitiül sanandecac wüx leaw almajlüy tiül cielo?

¹³ Nejinguid ngawan mamb andüy cawüx tiül cielo, áag miün tiün imiün cawüx tiül cielo, aag ayaj Teat Naxey, cos imiün quiaj tiün. ¹⁴ Atnej tanomb tarang Moisés tiül wajchiüc wüx taxaing nop narangüch ndiüc mayac cawüx wüx nots xiül, atanquiaj apxajnguiam Teat Naxey mayacüch wüx cruz. ¹⁵ Pares meáwan jangantanej leaw apmayar nej andeac, apmapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios.

Teat Dios xeyay andiüm meáwan nipilan

¹⁶ Cos Teat Dios xeyay andiüm meáwan nipilan wüx aaga iüt cam, áag tüüch miün anopüyan Micual Nej mawün wüx asoet jangantanej leaw apmayar nej andeac. Atquiaj ngondom ndrom mamb tiül aaga xeyay ngo majneaj; pero apmapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios. ¹⁷ Teat Dios ngo müüch miün anopüyan Micual nej wüx aaga iüt cam mayac asoet nipilan. Ngwüy, nej tiün mawün wüx asoetiw meáwan nipilan wüx aaga iüt cam. ¹⁸ Jane apmayar andeac Micual Teat Dios, Teat Dios lango mayac nej asoet; pero jane ngo mayar andeac nej, mbich landoj lamayac nej asoet Teat Dios, cos ngo mayar andeac anopüyan Micual Nej. ¹⁹ Nej tiün wüx aaga iüt cam majlüy atnej ran, cos aquiaach leaw naleaing. Pero altiül ngo mandiumüw aaga ran quiaj, cos xeyay tandiümüw aaga pojniün niüng alndom mexotayej marangüw ngo majneaj. Ajcüw ayaj lamayac nejw asoetiw Teat Dios. ²⁰ Meáwan ajcüw leaw andiümüw marangüw ngo majneaj ngo mandiumüw aaga ran quiaj, ajcüyiw majawüw, ngo matüchiw. Cos sitiül apmambüw quiaj, aaga ran quiaj apmajüquich ngo majneaj teamarangüw. ²¹ Nganüy monrang najneaj, nejw mbich ambüw niüng ajlüy aaga

ran. Quiaj ajüiquichaw nguineay arangüw najneaj atnej andiüm Teat Dios —aj nej Teat Jesús.

Juan Bautista tandeac alinomb wüx Teat Jesús.

²² Ndoj Teat Jesús taw Jerusalén tamb andüy tiül iüt Judea aqiiüü minipilan nej. Tacüliw quiaj acas nüt, tujúchiw yow nipilan.

²³ Aton Juan tengual üüch yow nipilan tiül Enon, quíájan niüng ajlüy Salim cos ajlüy quiaj xeyay yow. Xeyay nipilan apeayiw quiaj müjndiw yow. ²⁴ Aag ayaj tajlüy wüx nganaw mayacüch tiül manchiüc a Juan.

²⁵ Condom tajlüy noic mondeac tiül nipilan judío maquiüjpüw minipilan Juan nguineay alndom najneajw majlüyiw majaw nejw Teat Dios. ²⁶ Ndoj ajcüw aaga nipilan quiaj, tambüw masajüw a Juan:

—Rabí, ijaw nguineay teamarang aaga naxey leaw tequiüü nonüt necamb lam Jordán, áag tesaj xicon wüx. Nganüy nej aton tengual üüch yow nipilan, meáwan laambüw mandüjpiw nej —ajüw.

²⁷ Quiaj tasaj nejw a Juan:

—Nejinguid ngondom marang aag ayaj sitiül Teat Dios najlüy tiül cielo ngo müüch nej marang. ²⁸ Icona tenguiayüün wüx tapiungas, xique ngome aaga Cristo lapiürang aliüc. Xique tujúndüs niün ombas xic, nej aliüc tamiün. ²⁹ Pues wüx nop nench apmaquiüü nop nüx, aaga nench quiaj almajür miamigo nej alquiaj almaquiüü nej. Wüx anguiay nej andeac xeyay apac omeaats manguiay. Ata xique nganüy wüx sanguiay nguineay Teat Jesús xeyay andüjpiw nej, xeyay apac ximeaats nanguiy, cos leaw ninguiay netam narang. ³⁰ Nej netam marang natang, nganüy xique apmapateay satam.

Aaga niün imiün tiül cielo

³¹ Aaga niün imiün tiül cielo, nej ajlüy wüx meáwan leaw almajlüy. Nganüy nop najlüy wüx iüt, aag ayaj naw wüx iüt; nej andeac wüx leaw ajlüy wüx aaga iüt cam. Nganüy aaga niün imiün tiül cielo, nej ajlüy wüx meáwan almajlüy. ³² Nej andeac wüx leaw ajaw, at andeac wüx leaw anguiay; pero nejinguid ngo mayar andeac nej. ³³ Jane apmayar andeac nej, aag ayaj apmajaw naleaing andeac Teat Dios. ³⁴ Cos jane Teat Dios üüch miün, nej andeac leaw andeac Teat Dios, cos Teat Dios üüch nej Nangaj Miespíritu nej palanüy, ngo metam mapeax. ³⁵ Teat Dios xeyay andiüm Micual Nej; meáwan leaw almajlüy lamayac tiül owix nej. ³⁶ Jane ayar andeac Micual Teat Dios apmapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios. Nganüy jane ngo mandiumüw mayar andeac Micual Teat Dios, ngome apmajaw aaga apacaran quiaj cos xeyay ajcüy majaw nej Teat Dios —aj nejw a Juan.

4

Teat Jesús tendead aweaag nop najtaj naw Samaria

¹ Wüx Teat Jesús tajaw nguineay ajcüwa fariseos tandeacndeacüw wüx nej cos teaxeyay minipilan nej, aton xeyay teamüüch yow nipilan ngo matnej Juan; ² masey ngome nejay Teat Jesús neech yow, minipilan nej arangüw. ³ Wüx Teat Jesús tajaw aag ayaj, quiaj taw quiaj tiül Judea, tandilil andüy Galilea alinomb.

⁴ Pero netam mamong amb tiül iüt Samaria. ⁵ Condom tatüch tiül noic nine cambaj nenüt Sicar tiül iüt Samaria. Quiájan mbeay cambaj ajlüy miüüt aaga Jacob najlüy tanomb. Aaga iüt quiaj nej tiüch José micual nej. ⁶ Alquiaj aaga lol pil tarang teat Jacob tanomb. Teat Jesús cos laümb apac ajüy, chetet quiaj mbeay lol, laliüc lembem nüt. ⁷ Quiaj tapeay nop najtaj naw Samaria mepiow yow. Teat Jesús tasaj nej:

—Nachej tigüy miyow müm, nanganeow —aj.

⁸ Minipilan nej laambüw tiül cambaj mangalüw nüeteran. ⁹ Aaga najtaj naw Samaria tasaj Teat Jesús:

—¿Neol techej xicueaj yow, teat? Cos ique nop ic nipilan judío, nganüy xique nop najtaj nawas Samaria. Ique ijaw nipilan judío ngome áag andeacüw maquiüjpüw monaw Samaria —aj.

¹⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Sitiül mejaw leaw Teat Dios alndom müüch, aton mejaw jane nechej icueaj yow, sayaag apmetün xicueaj, condom sanüüch ic yow leaw üüch mapacaran meáwan nüt —aj.

¹¹ Quiaj tasaj nej a najtaj:

—Teat, ique ngo mejiür cuane merwüneyay yow, nganüy aaga lol cam xeyay nequiüüt. ¿Ngüia naw apmeyer aaga yow ipiüng quiaja? ¹² Cos xexejchiün teat Jacob tacueat müüch xicon aaga lol cam. Nej tanganeow aaga yow, at micual nej, minimal nej. ¿Jow nganüy ique, alwüx itama, ngo matneje? —aj nej.

¹³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Jangantanej apmanganeow a yow cam apmind anganeow yow alinomb. ¹⁴ Pero jane apmanganeow aaga yow xique sanüüch, langome apmind anganeow yow alinomb. Cos aaga yow xique sanüüch, apmajlüy tiül nej atnej noic lol teapacaw müüch nej mapac meáwan nüt —aj nej.

¹⁵ Condom tasaj nej aaga najtaj:

—Teat, iich xic aaga yow ipiüng quiaj, quiaj langome apmind sanganeow yow alinomb, atquiaj ngo metam niün ningüy naray yow —aj nej.

¹⁶ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür ipaj minoj, iquiüüb müün —aj.

¹⁷ Quiaj tapiüng a najtaj:

—Ngo najiür xenoj —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing ipiüng ngo mejiür minoj; ¹⁸ cos lamejiür acoquiaj. Nganüy aag almequiüüb, aag ayaj ngome minoj. Naleaing tepiüng —aj nej.

¹⁹ Camüm manguiay aag ayaj a najtaj, quiaj tapiüng:

—Teat, sapiüng ique nop nendeac andeac Teat Dios. ²⁰ Isaj xic neol xexejchiün tarangüw casa Teat Dios cawüx wüx aaga tiüc quiaj, nganüy icona nipilan judío ipiüangan áagan tiül Jerusalén alndom marangüch casa Teat Dios —aw.

²¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Netam meyar sandeac, müm, cos aliüc müün nüt wüx ngome apmetam meamban wüx aaga tiüc quiaj, átan ngome apmetam meamban Jerusalén merangan casa Teat Dios. ²² Icona monaw Samaria ngo mejawan jane teamerangan casa; xicona mbich sawangan jane sarangan casa, cos naw tiül nipilan judío ajlüy jane apmawün wüx asoeteran. ²³ Aliüc apmatüch a nüt, aag ayaj nganüy, cos jane naleaing ayamb Teat Dios wüx omeaats, apmajüquich naleaing wüx omeaats arang, ngo mitsoj. Cos Teat Dios aton atquiaj andiüm marangüch casa. ²⁴ Teat Dios Espiritu nej; jane apmayamb nej netam marang con omeaats, masey ngondom maxom majaw —aj nej.

²⁵ Quiaj tasaj nej a najtaj:

—Lanajaw aliüc Mesias, aaga nasocristo. Wüx nej apmapeay apmasaj icoots nguineay ajlüy meáwan cuajantanej —aj nej.

²⁶ Teat Jesús tapiüng:

—Xique aag ipiüng quiaj, tengual andeac —aw.

²⁷ Aliünüw wüx andeacüw, quiaj ajngotoj minipilan Teat Jesús. Nejiw mbayajow wüx tajawüw Teat Jesús teandead maquiüüb nop najtaj. Pero taton ngo matüniw nej manguiayiw cuane andiüm a najtaj, cuane wüx teamandeacüw. ²⁸ Condom quiaj taw quiaj a najtaj, acueátan quiaj mingan nej; tamb andüy tiül cambaj, tasaj nipilan:

²⁹ —Macaron, ijawan nop naxey lamasaj xic meáwan leaw lanarang. ¿Ngwüy ijaca, aaga Cristo neje? —aj nej.

³⁰ Quiaj tawüw tiül cambaj, tambüw majawüw Teat Jesús. ³¹ Wüx nipilan nganaw mapeayiw quiaj, minipilan nej teamasajüw nej:

—Teat, mac iret —ajüw.

³² Nej tasaj nej:

—Xique sajiür süet, icona ngo mejawan cuane —aj nej.

³³ Condom minipilan nej tapots atünayej menguiayayej:

—¿Ngwüy, aljane tajamiün üet neje? —awüw.

³⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona apac imeajtsan wüx landoj iretiün, xique apac ximeats wüx sarang leaw Xeteat Dios tüich xic niün narang, cos sandiüm nandondoch minajiüt nej. ³⁵ Icona wüx lapiürüch corrül ipiüangan: “Wüx lamatüch apiquiw caaw, quiaj apxaijnguiam omeats corrül”, irawan. Nganüy xique sasaj icon: Netam mejawan a corrül, cos nganüy lajneaj xaijnguiam omeats corrül. ³⁶ Jane arang xenajiüt maxaing sapiür, sanangüy alinoic nüt, cos aaga arang quiaj apmajlüy meáwan nüt. Aaga nepiür, maquiüüb nexaing omeats corrül, apmapac omeajtsüw nóiquian. ³⁷ Ningüy ajüic naleaing leaw apiürang: “Pálwüx nepiür, pálwüx nexaing”. ³⁸ Xique lanüüch icon meamban merangan xenajiüt. Aag ayaj apmajlüy atnej wüx nop mayambüch mamb maxaing omeats corrül, masey ngome nej nepiür; cos pálwüx nesaj nipilan wüx xique, nganüy icona ipeánan mesajüw mayambüw xic —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹ Xeyay nipilan monaw tiül aaga cambaj tiül iüt Samaria tayariw andeac Teat Jesús wüx tanguiaiyw andeac aaga najtaj, cos tapiüng: “Tasaj xic meáwan leaw lanarang”, maw. ⁴⁰ Wüx tapeayiw quiaj monaw tiül aaga cambaj quiaj, tapots masajüw Teat Jesús macül quiaj maquiüjpüw. Quiaj tacül quiaj ic nüt. ⁴¹ Xeyay nipilan tayariw nej andeac wüx tanguiaiyw nejay Teat Jesús tengual aquiaach. ⁴² Condom tasajüw a najtaj:

—Nganüy mbich lanayariün andeac nej cos nejay tanguiaiywan andeac, ngome áagan leaw tesaj xicon wüx nej. Nganüy sajawan naleaing nej aaga Cristo leaw lapiürang aliüc mawün wüx asoet nipilan meáwan wüx iüt —ajüw nej.

Teat Jesús tamongoch iün andeow micual nop nenajiüt

⁴³ Wüx tamong ic nüt quiaj, Teat Jesús taw Samaria, tamb andüy Galilea. ⁴⁴ Masey nejay Teat Jesús tandeac guineayw nop nendeac andeac Teat Dios ngome andiüram tiül miüt nej, nganüy nej apmandilil mandüy quiaj alinomb. ⁴⁵ Wüx tapeay tiül Galilea, apac omeajtsüw majawüw nej monaw quiaj, cos nejw laiünüw Jerusalén aton majawüw nangos nüt pascua. Tajawüw quiaj meáwan leaw nej tarang wüx nangos nüt.

⁴⁶ Condom Teat Jesús tandilil alinomb andüy cambaj Caná tiül Galilea, niüng ningüinüt tangowüüch yow marang vin. Ajlüy tiül cambaj Capernaum nop natang nenajiüt ocueaj cambaj, xeyay iün andeow

micual nej. ⁴⁷ Aaga naxey quiaj wüx tanguiaiy Teat Jesús lapeay Galilea imiün Judea, tamb matüch quiaj majaw. Tapots matün ocueaj Teat Jesús mamb aniüng nej mamongoch iün andeow micual nej, cos laxeyay, laliüc mandeow. ⁴⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Icona sitiül ngo mejawan ateócan ngome apmeyariün sandeac —aj.

⁴⁹ Naleaing aaga nenajiüt xeyay tatün ocueaj Teat Jesús, tasaj:

—Teat, ich majmiüc imal imeaats, tabar wüxan nganaw mandeow xecual —aj nej.

⁵⁰ Condom quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür ijtsor, micual lajneaj —aj.

Aaga naxey tayar andeac Teat Jesús, quiaj tajtsor. ⁵¹ Wüx laámb apmapeay aniüng nej, tambüw mangochiw nej mimos nej, tapiüngüw:

—Micual lajneaj —ajüw nej.

⁵² Condom quiaj tatün manguiaiy nejw cuame ores tajneaj micual nej. Quiaj tapiüngüw:

—Tim lanchejliow nüt tacueat müüch nej nerraar, quiaj tajneaj —awüw.

⁵³ Quiaj leaad omeaats aaga naxey, naleaing aaga ores wüx tasaj nej Teat Jesús: “Micual lajneaj”, maj nej. Quiaj aaga naxey tayar andeac Teat Jesús maquiüüb meáwan leaw alaniüng nej.

⁵⁴ Aaga leaw tarang Teat Jesús wüx tandilil andüy Galilea imiün Judea, aag ayaj amb ijmbüw ateócan lamarang quiaj.

5

Tajneaj nop ndron ombas tiül Betesda

¹ Wüx ndoj ayaj lamatüch a nüt wüx nipilan judío ajüürüw noic nangos nüt. Quiaj Teat Jesús tamb alinomb andüy Jerusalén. ² Ajlüy quiaj tiül Jerusalén noic apal ombeay cambaj niüng among sap. Alquiaj noic nadam oniüg yow, minüt nej Betesda tiül ombeayiw nipilan judío. Ayey nej tiüt acoquiaiw iüm ngo majiür owil. ³ Ajlüyiw quiaj xeyay moniün andeow: altiül nesomb, altiül necoex, altiül ndron ombas ngondom majüy. Teamacüliw ngow, cojores apmendalalüy a yow quiaj. ⁴ Cos nguiajnguiay iün nop ángel ocueaj Teat Dios maól a yow, ndoj jane ombas apmajmel tiül a yow quiaj apmajneaj iün andeow. ⁵ Alquiaj nop naxey lamajiür nimiow gajpopeac (38) neat iün andeow. ⁶ Teat Jesús tajaw alpiüüm quiaj, lamajaw lamajiür xeyay neat iün andeow a naxey quiaj, quiaj tasaj:

—¿Ngwüy indiüm mejneaja? —aj.

⁷ Quiaj tasaj nej aaga niün andeow:

—Teat, ngo najiür jane mayac xic tiül yow wüx apmendalalüy. Cos wüx lasamb sanajmel, quiaj lajmel alinop ombas nej —aj nej.

⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Witiür, ixaing mitec ijüy —aj.

⁹ Andüüban ajneaj a naxey quiaj, taxaing mitec nej, tajüy. Pero cos aaga nüt quiaj, noic nüt axoodaran, ¹⁰ quiaj ajcüwa monajüüt tiül judíos tasajüw aaga naxey lajneaj quiaj:

—Nganüy nüt axoodaran, ngondom mexaing mejoy mitec —ajüw.

¹¹ Quiaj tasaj nejüw aaga naxey:

—Aaga neech xic najneaj, nej nesaj xic: “Ixaing mitec, ijüy” —aj xic.

¹² Quiaj tatüniw nej manguiayiw:

—Jane aaga nesaj ic: “Ixaing mitec, ijüye”? —ajüw nej.

¹³ Naleaing aaga naxey quiaj ngo majaw jane netaag nej majneaj, cos tajlüyiw quiaj xeyay nipilan, nganüy Teat Jesús laáw quiaj. ¹⁴ Condom Teat Jesús taxom nej tiül nadam nangaj iüm. Tasaj:

—Ijaw nganüy lerneaj, nde mendüy wüx merang nisoet, ngana maxom ic alinoic xeyay ngo majneaj —aj nej.

¹⁵ Condom tamb a naxey quiaj masaj ajcüwa monajüüt tiül judíos Teat Jesús netaag nej majneaj. ¹⁶ Quiaj ajcüwa monajüüt tajcüyiw majawüw Teat Jesús, tayambüw ombas mambiyaw cos arang cuyantanej wüx nüt netam maxoodaran. ¹⁷ Condom Teat Jesús tasaj nejüw:

—Xeteat meáwan nüt arang najiüt, ata xique aton —aj nejüw.

¹⁸ Quiajan ajcüwa monajüüt tandiümüw mambiyaw nej cos ngome áagan arang wüx nüt axoodaran, pero cos tayac atnej Dios nej wüx tapiüng miteat nej Teat Dios.

Leaw Micual Teat Dios aldom marang

¹⁹ Condom quiaj tasaj nejüw Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj icon, Micual Teat Dios ngondom marang nicuajind aráangan; nej arang leaw ajaw arang miteat nej. Cos meáwan leaw arang miteat nej, átan micual nej aldom marang aton. ²⁰ Teat Dios xeyay andiüm Micual Nej, üüch nej majaw meáwan leawa nej teamarang;

aliüc miün apmüüch majaw alngün xeyay najneaj leawa icona apmbayameron mejawan. ²¹ Cos Teat Dios apacüüch mondeow, atquiaj Micual Nej aton apmapacüüch jane nej andiüm. ²² Ngome nejay Teat Dios apmayac asoeteran, meáwan ayaj lamayac teowix Micual Nej. ²³ Atquiaj meáwan nipilan netam marangüw casa Micual Nej atnej arangüw casa Teat Dios. Jane ngo mandiüm Micual Teat Dios, átan ngo mandiüm Teat Dios, cos Teat Dios neech nej miün.

²⁴ Naleaing sasaj icon: Jane apmayac omeaats wüx manguiay sandeac, aton mayar andeac aaga neech xic niün, nej apmapac meáwan nüt, lango majmel asoet. Apmapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat

Dios. ²⁵ Naleaing sasaj icon, aliüc apmatüch a nüt, aag ayaj nganüy, wüx mondeow apmanguiayiw andeac Micual Teat Dios. Jane apmanguiay mayar andeac apmapac. ²⁶ Teat Dios üüch mapacaran, atquiaj Micual Nej aton aldom müüch mapacaran, cos atquiaj üüch nej Teat Dios marang. ²⁷ At lamüüch majaw wüx asoeteran cos nej Teat Naxey. ²⁸ Nde mbayameron menguiayiün aaga sasaj icon cam, cos aliüc miün nüt wüx meáwan mondeow apmanguiayiw nej andeac. ²⁹ Jane tarangüw najneaj apmawüw tiül mondeow mapacüw meawan nüt tiül cielo; nganüy monarang ngo majneaj apmapacüw aton majmel asoetiw nejüw.

Ajlüy nejüüquich jane nej Teat Cristo

³⁰ Xique ngondom narang nicuajind sandiüman xique, sarang leawa sasoic. Wüx xique sayac asoet aljane, sayac leaw naleaing nej tarang. Xique ngo nateots narang sandiüman xique, sarang leaw andiüm Xeteat Dios, cos nej tüüch xic niün. ³¹ Sitiül xiquiáyan quiaj teanandeac wüx leaw aldom narang, aldom mapiürang aag ayaj ngo membeat. ³² Ajlüy nop nendeac naleaing wüx xique nguineay aldom narang. Xique sawaw leaw nej andeac wüx xique, aag ayaj xeyay nembat. ³³ Icona teajchiün mambaran niüng ajlüy Juan matüniw manguiayiw nej. Leaw nej tapiüng wüx xique aag ayaj naleaing. ³⁴ Xique ngo metam xic aljane mapiürang jane xic. Aag ayaj sasaj icon cos sitiül apmeyariün sandeac apmeriowan wüx isoetiün. ³⁵ Aaga teat Juan tajlüy atnej nots najjuil teatitit andaab marraj nipilan. At icona tapac imeajtsan acas nüt wüx tarraj icon cos tenguiayiün aquiaach nej. ³⁶ Xique sajiür cuane nejüüquich jane xic; aag ayaj alwüx ambeat, ngome áagan leaw tapiüng a Juan. Meáwan leawa xic sarang, leaw tündiüs niün narang, ajüüquich majaw naleaing Teat Dios neech xic niün. ³⁷ Aaga Teat neech xic niün quiaj, aton lamandeac wüx xique; masey icona ngo menguiayiün andeac nej, ngo mexoman mejawan. ³⁸ Meáwan andeac nej ngo macül wüx imeajtsan, cos ngo mendüüman meyariün andeac aaga leawa Teat Dios tüüch miün. ³⁹ Icona xeyay ipacan wüx meteowan Mipoch Teat Dios cos ipiüangan quiaj aldom mepacan meáwan nüt tiül cielo. ¿Neol ngo mejawana, tiül Mipoch Teat Dios andeac wüx xique? ⁴⁰ Naleaing icona ngo mendüüman meyariün sandeac nüüch icon mepacan meáwan nüt tiül cielo.

⁴¹ Xique ngo nayamb nipilan marangüw xic casa ombeayiwan. ⁴² Xique sayaag imbasan, sawaw icona ngo mendüüman Teat Dios. ⁴³ Jogüy xique tiünas, tüüch xic niün Xeteat Dios, pero icona ngo meyariün

sandeac. Jondot miün nop nejáyan quiaj, aag ayaj mbich apmeyariün andeac nej. ⁴⁴ ¿Nguineay icona apmeyariün andeac Teat Dios sitiül mbich meaw ilombochayon icoyónan quiaj? Cos ngo meyacan wüx imeajtsan meyamban mandeac najneaj wüx imbasan Teat Dios. ⁴⁵ Nde mepiüangan xique sanayac isoetiün niüng ajlüy Xetead Dios; cos leaw arang atquiaj, aag ayaj a poch tüünd Moisés leaw ipiüangan indüjpiün. Aag ayaj ajüiquich nguineay irangan. ⁴⁶ Jondot naleaing iyariün andeac Moisés, apmeyariün sandeac aton, cos Moisés tapiüng wüx xique. ⁴⁷ ¿Nguineay apmeyariün sandeaca, sitiül andeac teat Moisés ngo meyariün? —aj nejiw Teat Jesús.

6

Teat Jesús tüüch üetiw acoquiaw mil monxey

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

¹ Noic nüt Teat Jesús tamb andüy necamb nadam yow Galilea, aaga nasoiç Tiberias aton. ² Xeyay nipilan tandüjpiw nej mamb cos lamajawüw tarang xeyay atocan, tamongoch iün andeow xeyay moniün andeow. ³ Condom Teat Jesús tamb andüy wüx nop tüüch chetet quiaj maquiüüb minipilan nej. ⁴ Laliüc matüch aaga nangos nüt pascua ocueajiw nipilan judío. ⁵ Wüx Teat Jesús taxaing omal majaw aliücüw xeyay nipilan, quiaj tasaj a Felipe:

—¿Nguiane apmangalaats nüeteran müjchiüts metiw meáwan ajcüwa nipilan quiaja? —aj.

⁶ Aag ayaj tandeac cos andiüm majaw cuane apmapiüing a Felipe, cos Teat Jesús lamajaw cuane apmarang. ⁷ Quiaj tasaj nej a Felipe:

—Teat, masey majlüy ijquiaw coic miow (200) tomiün denario majon pan, ngome apmatüch nejiw nequirquiriw —aj nej.

⁸ Condom quiaj alinop minipilan nej Teat Jesús, aaga Andrés michiüg a Simón Pedro, tapiüng:

⁹ —Alningüy nop nench ajüür acoquiaw pan cebada alijpüw nine cüet. Pero ¿nguítow apmawiül aaga atoyay nipilan quiaja? —aw.

¹⁰ Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Isajan meáwan chetemoj —aj nejiw.

Cos niüng almajlüyiw ajlüy xeyay nine nateaic soex, quiaj chetetoj tüüt, atüch tam acoquiaw mil monxey. ¹¹ Quiaj Teat Jesús taxaing aaga acoquiaw pan; condom wüx landoj müüch gracias Teat Dios, quiaj tambaag müüch minipilan nej. Condom minipilan nej tajineaw müjchiw meáwan ajcüwa nipilan. Atanquiaj tarang wüx aaga cüet aton, tüüch nejiw leaw tandiümüw.

¹² Condom wüx lapaxiow üetiw, quiaj tasaj minipilan nej:

—Ixainguiün meáwan leawa nenaw, ngondom majcueat tüüt nicuajind —aj nejiw.

¹³ Almümb maxainguiw, leaw nenaw üetiw tüül aaga acoquiaw pan cebada leaw tajlüy, chipiüt gajpiüp (12) nchep. ¹⁴ Ajcüwa nipilan almajawüw aaga atocan lamarang Teat Jesús quiaj, tapiüngüw:

—Naleaing, nejay aaga nendeac andeac Teat Dios leaw netam miün ningüy wüx iüt cam —awüw.

¹⁵ Nej a Teat Jesús wüx tajaw andiümüw masapüw nej mayacüw marang minatang nenajiüt ocueajiw nejiw, quiaj taw quiaj anopüyan. Tamb andüy miünquiaj tüül tüüch.

Teat Jesús tajüy teomal yow

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶ Wüx langwiiüts, quiaj minipilan nej Teat Jesús tawüw tüüt tambüw andüyiw mbeay aaga nadam yow. ¹⁷ Lapojniowüy, nganaw mapeay quiaj Teat Jesús, quiaj tajtepiw tüül nop müx mamongoj a yow quiaj andüyiw cambaj Capernaum. ¹⁸ Condom quiaj taw noic nadam iünd xowüy lapac, tayac nadamdand omal yow. ¹⁹ Wüx lamiünquiaj ambüw, quiaj tajawüw Teat Jesús laliüc matüch nejiw, teajüy amb teomal yow. Quiaj mbayatoj. ²⁰ Nej tasaj nejiw:

—Nde mbayameron, xique, ngome aljane —aj nejiw.

²¹ Nejiw apac omeajtsüw, quiaj tatepichaw nej tüül müx, camüm mayajcüw lapeayiw niüng andüyiw quiaj.

Nipilan tayambüw Teat Jesús

²² Ajcüwa nipilan tacüliwan necamb yow aaga ongwiiüts quiaj. Wüx rat tüüt tealeámban mayambüw quiaj Teat Jesús; cos tajawüw ambüw tüül müx minipilan nej nejiwan quiaj, pero Teat Jesús ngo mamb; aton cos áagan a müx tajlüy quiaj. ²³ Aliünüw quiaj niüng Teat Jesús tatün ocueaj Teat Dios metiw ajcüwa nipilan quiaj; quiaj apeayiw quiaj acas müx imiünüw tüül cambaj Tiberias. ²⁴ Wüx tajawüw naleaing ngo majlüy quiaj Teat Jesús átan minipilan nej, quiaj tajtepiw tüül ajcüwa müx quiaj, tambüw andüyiw Capernaum mayambüw Teat Jesús.

Jesús, aaga pan üüch mapacaran

²⁵ Wüx tapeayiw necamb aaga nadam yow quiaj, quiaj taxomüw Teat Jesús, tasajüw:

—Rabí ¿ngüt tepeay ningüye? —ajüw.

²⁶ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, sawaw tenguijal meyamban xic cos paxiüt iretiün, ngome teameyamban xic cos ijawan neol alndom

narang cuajantanej. ²⁷ Netam merangan najiüt meyamban cuane meatiün. Pero nde meycan imeajtsan wüx leaw alndom mexoman ningüy wüx iüt cos ngome apmaüc, apmamong najen. Netam meycan leawa ngome apmamong: aaga neech mapacaran meáwan nüt niüing ajlüy Teat Dios. Aag ayaj Teat Naxey apmüüch icon, cos Teat Dios lamayac teowix nej marang aag ayaj —aj nejiw.

²⁸ Condom quiaj tatüniw manguiayiw nej: —¿Cuane netam narangana? ¿Nguineay alndom narangan leaw Teat Dios andiüma? —awüw.

²⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —Leaw andiüm Teat Dios majaw merangan, aag ayaj meycariün andeac jane üüch miün —aj nejiw.

³⁰ Condom quiaj tasajüw nej: —¿Cuane alndom merang najawan para nayariün indeaca? Jow nganüy, ¿cuane apmeranga? ³¹ Cos xexejchiün tündiw nüeteran wüx tajlüyiw tiül wajchiüc, atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Tündiw nüeteran imiün cielo” —ajüw nej.

³² Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —Naleaing sasaj icon, ngome mixejchiün Moisés neech nejiw a nüeteran quiaj; nejaj Xeteat Dios neech nejiw. Nganüy nej lamüüch icon leaw najneajay nüeteran imiün tiül cielo. ³³ Cos nüeteran leawa Teat Dios üüch nganüy, aag ayaj tüüch miün imiün tiül cielo, para meáwan nipilan wüx iüt mapacüw meáwan nüt —aj nejiw.

³⁴ Condom tasajüw nej: —Teat, iich xicon aaga nüeteran ipiüng quiaj —ajüw nej.

³⁵ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús: —Xique aaga nüeteran alndom müüch mapacaran meáwan nüt. Cos jane aliüc niüing sajlüy langome apmind üet; jane apmayar sandeac langome apmind anganeow yow alinomb. ³⁶ Naleaing landoj nasaj icon, pero cos icona ngo meycariün sandeac masey lamejawan xic. ³⁷ Meáwan leaw Xeteat Dios üüch xic majlüy xenipilan nejiw, nejiw aliücüw niüing sajlüy, xique ngome sanawüniw. ³⁸ Xique tiünas ximiün cielo narang leaw andiüm aaga neech xic niün, ngome xiün narang leaw xique sandiüm. ³⁹ Xeteat Dios, aag neech xic niün, nej ngo mandiüm majaw ndrom nop tiül nejiw leaw nej lamüüch xic; leawa nej andiüm, aag ayaj napacüjchiw alinoic nüt. ⁴⁰ Leaw Xeteat Dios andiüm, aag ayaj meáwan jane apmajaw Mical nej mayar andeac, apmapac meáwan nüt; xique sanapacüjchiw alinoic nüt —aj nejiw Teat Jesús.

⁴¹ Quiaj ajcüwa monajiüt tiül nipilan judío tapots andeacdeacüw ngo majneaj wüx Teat Jesús cos apiüng: “Xique aaga nüeteran tiün imiün cielo”, maw. ⁴² At tapiüngüw:

—¿Neol, ngome aag ayaj Jesús micual José? Icoots ajawaats jane miteat nej miüm nej. Jow nganüy, ¿neol tapiüng nej imiün tiül cielo tiüna? —awüw.

⁴³ Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icuatiün indeacdeacan quiaj. ⁴⁴ Nejingüind ngondom miün niüing sajlüy sitiül Xeteat Dios neech xic niün ngo mambeol nej miün. Aton xique sanapacüüch alinoic nüt majlüy niüing sajlüy. ⁴⁵ Tiül minawijquiaw mondeac andeac Teat Dios apiüng: “Teat Dios apmaquiaach meáwan nipilan.” Atquiaj a nganüy jane ayar andeac Teat Dios mayac wüx omeaats aliüc niüing sajlüy.

⁴⁶ Nejingüind alinop ngo maxom majaw Xeteat Dios, aag miün leaw tiün imiün niüing ajlüy nej, nej ajaw. ⁴⁷ Naleaing naleaing sasaj icon, jane ayar sandeac aag ayaj lama-jiür mapacaran nganüy, at apmajiür mapacaran meáwan nüt tiül cielo. ⁴⁸ Xique aaga nüeteran neech mapacaran meáwan nüt. ⁴⁹ Mixejchiün tanomb tündiw nüeteran imiün cielo wüx tajlüyiw tiül wajchiüc, pero tandeowüw. ⁵⁰ Nganüy xique teanasaj icon wüx leaw nüeteran tiün imiün tiül cielo, cos jane apmüet aag ayaj langome apmandeow. ⁵¹ Xique aaga nüeteran almapac, tiün imiün cielo. Jane apmüet aaga nüeteran cam apmapac meáwan nüt. Aaga nüeteran leaw xique sanüüch, aag ayaj xecuerpo. Cos sanandew ingow andeow meáwan nipilan wüx iüt —aj nejiw Teat Jesús.

⁵² Condom ajcüwa nipilan judío quiaj, tapots andeacdeacüw tiülan nejiw, tapiüngüw:

—¿Nguineay apiüng aag ayaj nej nüeterana? ¡Mbiich icoots apmatsambaats nej! —awüw.

⁵³ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, sitiül ngo met-samban a Teat Naxey, ngo manganeowan miquiej nej, ngondom mepacan meáwan nüt. ⁵⁴ Jane apmatsamb xic manganeow xequiej apmapac meáwan nüt; cos xique sanapacüüch alinoic nüt. ⁵⁵ Xique aaga naleaing nüeteran, at xequiej aton aaga naleaing nanganeowaran. ⁵⁶ Jane apmatsamb xic manganeow xequiej apmaw wüx asoet nej; quiaj apmajlüy nóiquian maquiüüb xic, ata xique sanajlüy nóiquian naquiüüb. ⁵⁷ Xeteat Dios neech xic niün almapac, ata xique aton salnapac cos nej almapac. Atan-quiaj jane apmatsamb xic sanüüch mapac meáwan nüt. ⁵⁸ Xique aaga atnej nüeteran tiün imiün tiül cielo. Aaga nüeteran quiaj ngome atnej Teat Dios tüüch mixejchiüts müetiw wüx tajlüyiw tiül wajchiüc. Masey tüetiw, pero tandeowüw. Jane apmüet aaga nüeteran sasaj icon quiaj, apmapac meáwan nüt —aj nejiw Teat Jesús.

⁵⁹ Atquiaj taquiaach Teat Jesús tiül noic sinagoga tiül Capernaum niüng xenenguejow nipilan judío.

Leaw üüch mapacaran meáwan nüt

⁶⁰ Wüx tanguiaiyw aag ayaj, altiül minipilan nej tapiüngüw:

—Aag ayaj xeyay naél. ¿Mbich jane alndom manguiaiy mayac wüx omeaats aag ayaja? —awüw.

⁶¹ Condom Teat Jesús wüx tajaw teandeaendeacüw wüx aag ayaj, quiaj tatün manguiaiy nejw:

—¿Ngo majneaj meyajcan aag ayaja?

⁶² ¿Cuane apmepiüangan ndot mejawan landilil Teat Naxey andüy tiül cielo niüng tajlüy nomba? ⁶³ Áagan Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios alndom müüch mapacaran; nganüy aaga cuerpo ngondom mambeol nicuajind. Meáwan poch leaw lanasaj icon quiaj Nangaj Espíritu üüch xic nendeac, ajcüw ayaj üüch mapacaran.

⁶⁴ Xique sawaw ngome meáwan icona iyariün sandeac —aj nejw.

Tandeac atquiaj Teat Jesús cos lamajaw jane ngo mayar nej andeac, at lamajaw jane apmayac nej teowix monajiüt. ⁶⁵ Aton tasaj nejw:

—Lanasaj icon, nejinguind ngondom miün niüng sajlüy mayar xepoch sitiül Xeteat Dios ngo mambeol nej miün —aj nejw.

⁶⁶ Ajan quiaj xeyaiyw tiül minipilan nej tanotoj tiüt, lango mandüjpiw nej. ⁶⁷ Condom quiaj Teat Jesús tatün manguiaiy ajcüwa gajpiüw (12) minipilan nej:

—¿Jow icona, ngwüy indüüman meriümban mecueatiün xic atona? —aj nejw.

⁶⁸ Quiaj tasaj nej Simón Pedro:

—Teat ¿jane alinop alndom nandüjpiün? Cos íquan quiaj indeac a poch leaw alndom müüch mapacaran meáwan nüt. ⁶⁹ Xicona lanayariün indeac, aton sawawan naleaing ique a Cristo lapiürang aliüc, aaga Nangaj Micual Teat Dios almpac —aw.

⁷⁰ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—¿Neol ngwüy, lanarriiüd icon gajpiüw (12) xenipilan? Pero naleaing sawaw nop tiül icona minipilan nej nimeech —aj nejw.

⁷¹ Teat Jesús tandeac aag ayaj wüx ombas Judas, aaga micual Simón Iscariote, cos lamajaw aaga Judas quiaj apmayac nej teowixaw monajiüt, masey nej naw tiül a gajpiüw (12) minipilan nej.

7

Michiig Teat Jesús ngo mayariw nej andeac

¹ Wüx ndoj aag ayaj, Teat Jesús tajüy maquiaach tíulan iüt Galilea; ngo mandüüm mamb tiül iüt Judea, cos ajcüwa monajiüt tiül judíos andüümüw mambiyaw nej.

² Laliüc matüch nangos nüt wüx nipilan judío arangüw namix nine nden leaw ormeajtsüw wüx tajlüyiw tiül wajchiüc mixejchiw nejw. ³ Quiaj michiig nej Teat Jesús tasajüw nej:

—¿Neol tecúlan ningüye? Quiür indüy tiül iüt Judea; atquiaj minipilan monlüyiw quiaj apndom majawüw leawa teamerang. ⁴ Cos sitiül nop andiüm majaraw, ngondom marang leaw arang axotüyan. Nganüy ique sitiül temendiüm mejaraw, ijüiquichay nómban majawüw meáwan nipilan leaw alndom merang —ajüw nej.

⁵ Ninguiaj ajüüquich nejw michiig nej ngo mayariw nej andeac. ⁶ Condom quiaj Teat Jesús tasaj nejw:

—Xique nganaw matüch a nüt namb quiaj, icona ngünantanej nüt alndom meamban. ⁷ Cos ngome apmajcüyiw majawüw icon nipilan; pero ajcüyiw majawüw xic, cos aleáingan sapaj ocueajiw wüx arangüw ngo majneaj. ⁸ Quiüran icona ijawan a nangos nüt quiaj; xique ngo namb cos nganaw matüch namb —aj nejw.

⁹ Ndoj masaj nejw aag ayaj tacúlan tiül iüt Galilea.

Teat Jesús tamb majaw nangos nüt

¹⁰ Condom wüx laambüw michiig nej, ndoj Teat Jesús aton tamb Jerusalén tiül iüt Judea majaw aaga nangos nüt quiaj, axotüyan cos ngo mandüüm majawüw nej nipilan. ¹¹ Ajcüwa monajiüt tiül judíos tayambüw nej quiaj, tapiüngüw:

—¿Wül aaga naxey? —awüw.

¹² At tiül a nipilan aton tandeacndeacüw wüx nej. Altiül tapiüngüw: “Aaga naxey najneaj arang”; altiül tapiüngüw: “Ngo majneaj arang, xowüy awaiich nipilan”, awüw.

¹³ Pero nejinguind ngo mandeac wüx ombas nej manguiaiyaran, cos imboloj mandüyiw monajiüt.

¹⁴ Lapeay pinawan ajlüy a nangos nüt, quiaj Teat Jesús tajmel tiül nadam nangaj iüm, tapots aquiaach nipilan. ¹⁵ Quiaj mbyatoy ajcüwa monajiüt, tapiüngüw:

—¿Nguineay tendüy aag ayaja, sitiül nej ngo mequiajchaya? —awüw.

¹⁶ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Leawa xique saquiaach, aag ayaj ngome xepoch; xique saquiaach leaw asaj xic aaga neech xic niün. ¹⁷ Sitiül aljane naleaing andiüm marang leaw andiüm Teat Dios, nej apmajaw sitiül meáwan saquiaach quiaj naleaing ocueaj Teat Dios, tengwangüw sandeacán. ¹⁸ Jangantanej leaw andeac awünan tiül omeaats, aag ayaj teamayamb malomboocharan; nganüy jane ayamb nguineay alndom manderac najneaj wüx aaga neech nej miün, aag ayaj andeac naleaing, ngo mawaiich.

19⁹ ζNeol ngwa, teat Moisés tüüch icon aaga poch netam merangana? Naleaing nejinguind tüül icona ngo marang atnej tapiüng. Jow nganüy, ζneol tendiüman membiyan xique? —aj nejiw.

20 Quiaj tasajüw nej nipilan:

—¡Lamaxom ic nimeech! ζNeol, jane tea-
mandiüm mambiy ique? —ajüw nej.

21 Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xeyay tamb wüx imeajtsan wüx tarangas noic najneaj wüx nüüt axoodaran.

22 Ipiüangan teat Moisés tüüch icon leaw ajlüyay arangüch, aaga circunción, masey ngome nejay tayac, cos nde tanomb lamarangüw mixejchiün. Nganüy icona itajcan circuncidar nop masey wüx nüüt axoodaran. 23 Atquiaj ajlüyay merangan masey wüx nüüt axoodaran, cos ipiüangan netam merangan aaga poch tayac teat Moisés. Jow nganüy, ζneol tejcüyüün mejawan xic cos samongoch iün andeow nop naxey wüx nüüt axoodarana? 24 Netam mejawan nop cuane arang, ndoj cas teyacan asoet. Nde meyacyacánan asoet jangantanej sitiül ngo mejawan naleaing cuane arang —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús apiüng nguiane imiün

25 Condom acas nejiw leaw monaw quiaj tüül Jerusalén tapots andeacndeacüw wüx Teat Jesús, tapiüngüw:

—ζNeol ngome aag ayaj leaw teamayambüw mambiyawa? 26 Nganüy joyaj tengual aquiaach nipilan, nejinguind ngo mapal nej. ζNgwüy ijaca monajiüt lamapiüngüw naleaing aaga naxey quiaj, nej aaga lapiürang netam miüna? 27 Icootsa ajawaats nguia naw aaga naxey quiaj, pero wüx aliüc a Cristo lapiürang aliüc nejinguind ngome apmajaw nguia naw —awüw.

28 Teat Jesús alquiaj teaquiaach nipilan tüül nadam nangaj iüm; tandeac napac, tapiüng:

—Icona ijawan jane xic; ijawan nguiane nawas. Naleaing xique ngo niün narang leaw sandiüman xique, tiünas cos Xeteat tüüch xic niün. Icona ngo mejawan jane nej, pero naleaing nej Teat Dios nej. 29 Xique sajaw jane nej, cos nej tüüch xic niün —aw.

30 Quiaj tandiümüw masapüw nej; pero nejinguind ngo majntsop masap cos nganaw matüch a nüüt ndeaaam. 31 Xeyay nipilan tayariw nej andeac, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj naleaing nej áag lapiürang netam miün. ζMbich alndom majlüy alinop marang atnej nej lamaranga? —awüw.

Fariseos tasajüw mongot masapüw Teat Jesús

32 Wüx ajcüwa fariseos tanguiayiw nipilan teandeacüw najneaj wüx Teat Jesús, quiaj nejiw maquiüjpüw ajcüwa

montangtang miteaats tasajüw mongot monjiür aaga nadam nangaj iüm masapüw nej. 33 Tengualeámban aag ayaj, Teat Jesús tasaj nipilan:

—Áagan acas nüüt sanacül ningüy naquiüüb icon, condom sanandilil sandüy niüng ajlüy aaga neech xic niün. 34 Icona masey apmeyamban xic, naleaing ngome apmexoman, cos ngondom meamban niüng sanamb —aj nejiw.

35 Quiaj ajcüwa monajiüt tapots andeacndeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—ζNguiane apiüng apmamba niüng ngondom maxomaatsa? ζNgwüy ijaca, apmamb maquiaach ajcüwa icootsa leaw tambüw tüül iüt Grecia, ngwüy tüül alinoic iüta; ngwüy naleaing apmamb maquiaach pálwüx nipilana? 36 ζNguineay amb aag apiüng quiaj wüx tapiüng: “Apmeyamban xic pero ngome apmexoman xic, cos ngondom meamban niüng sanajlüy?” —awüw.

Yow neech mapacaran meáwan nüüt

37 Aaga nüüt wüx ndojndojay nangos nüüt, wüxay chipiowaran quiaj, quiaj Teat Jesús witiüt, tandeac napac, tapiüng:

—Sitiül aljane nind anganeow yow, ich miün niüng sajlüy manganeow. 38 Cos apiüng tüül Mipoch Teat Dios, jane ayar sandeac apmajlüy atnej teapacaw tüül omeaats nej aaga yow leaw iüch mapacaran —aaw Teat Jesús.

39 Pues aaga yow quiaj apiüng wüx Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios leaw apmüjndiw meáwan monyar andeac Teat Jesús. Aaga Nangaj Espíritu quiaj nganaw miün cos Teat Jesús nganaw mandilil andüy tüül cielo.

Nipilan ngo mandeacüw nóiquian

40 Altiül nipilan wüx tanguiayiw aag ayaj tapiüngüw:

—Naleaing aaga naxey quiaj nejay aaga ndeac andeac Teat Dios leaw netam miün —awüw.

41 Altiül tapiüngüw:

—Aag ayaj a Cristo leawa Teat Dios tapiüng apmüüch miün mawün asoet nipilan —awüw.

Altiül tapiüngüw:

—ζMbich tüül Galilea alndom maw quiaj aaga Cristo? 42 Cos Mipoch Teat Dios apiüng aaga Cristo netam majlüy nop naw tüül acualaats mixejchiüts David. Aton netam maw tüül cambaj Belén niüng tanomb wi-jquiat David —awüw.

43 Atquiaj tajlüy, palpálwüx tandeacüw wüx Teat Jesús. 44 Altiül tandiümüw masapüw nej mamb tüül manchiüc, pero nejinguind ngo majntsop masap.

Monajiüt ngo mayariw andeac Teat Jesús

45 Wüx ajcüwa mongot monjiür nadam nangaj iüm tandilileaw niüng ajlüyiw

fariseos maquiiüb montangtang miteaats, quiaj tatüneran manguiayaranüw:

—¿wül, neol ngo mequiiüjpan miün a naxeye? —ajowiw.

⁴⁶ Quiaj tapiüngüw a mongot monjiür nadam nangaj iüm:

—Nejinguind ngome áag mandeac atnej teamandeac aaga naxey —awüw.

⁴⁷ Quiaj tasajüw nejw a fariseos:

—¿Ngwüy, at icona aton lamawaiich icon?

⁴⁸ ¿Neol, cuane ijawan, mbich aljane monajiüt tiül icootsa, ngwüy aljane tiül fariseos lamayariw andeac neje? ⁴⁹ Ajcüwan a nipilan leaw ngo majawüw wüx aaga poch tüünd Moisés, nejw monyar andeac nej. Nejiw cuajparüw, apmambüw tiül ngo majanej —ajüw nejw.

⁵⁰ Alquiaj aaga Nicodemo, áag tamb majaw Teat Jesús noic ongwüüts, cos nop nej fariseo aton. Quiaj tasaj nejw:

⁵¹ —¿Neol, nguiane tenguiayiün aag ayaja? Sajaw ngondom mayacaats asoet nop naxey sitiül ngome ombas mapajaats manguiayiiüts andeac, majawaats cuane arang —aj nejw.

⁵² Quiaj tasajüw nej:

—¿Ngwüy ique aton nerioiw Galilea? Iyamb, iteow tiül Mipoch Teat Dios, quiaj apmejaw ngome áag ajlüy nop nendeac andeac Teat Dios naw Galilea —ajüw nej.

⁵³ Condom quiaj tacueatiw, tajtsoriw anopnopo.

8

Nop najtaj ndeean wüx naxey

¹ Condom Teat Jesús tamb andüy wüx mitüic Olivos. ² Raw miün tiüt, quiaj tandilil andüy tiül nadam nangaj iüm. Xeyay nipilan tambüw majawüw nej; quiaj chetet tapots maquiaach nejw. ³ Camüñ tapeayiw quiaj mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos. Aquíüjpüw mamb nop najtaj asapüw wüx naxey, mayacüw pinawan nipilan niüng ajlüy Teat Jesús.

⁴ Quiaj tasajüw Teat Jesús:

—Teat, aaga najtaj cam ndeean wüx naxey. ⁵ Tiül aaga poch tüünd Moisés apiüñg netam majlos mandeow ajcüwa montaj monrang atquiaj. Jowa ique, ¿cuane ipiünga? —ajüw nej.

⁶ Aag ayaj asajüwan majawüw cuane apmapiüñg, nguineay maxomüw cuane wüx mayacüw nej asoet. Quiaj Teat Jesús mejquiet tiüt, tapots majenchjench tiüt owix nej. ⁷ Cos tanaámb matüniw manguiayiw nej, quiaj lembet, tasaj nejw:

—Jangantanej tiül icona ayaag ngo majiür nisoet, nej ich malox ombas aaga najtaj cam —aj nejw.

⁸ Ndoj mejquiet tiüt alinomb, tandüy wüx majenchjench tiüt owix nej. ⁹ Quiaj ajcüwa

monajiüt wüx tanguiayiw aag ayaj taya-jcüw ngo majneaj, taxinguiaw; tawüw quiaj nopnöpan, ajan wüx leaw natang, ndójjwüx meáwan nejw tawüw quiaj. Néjan quiaj Teat Jesús tacül quiaj niüñg ajlüy aaga najtaj.

¹⁰ Quiaj Teat Jesús witiüt alinomb. Wüx tajaw néjan a najtaj aliün quiaj, quiaj tasaj:

—Müm najtaj, ¿wüliwe? ¿Neol, nejinguind lango mayacüw isoete? —aj.

¹¹ Quiaj tasaj nej a najtaj:

—Ngwüy teat, nejinguind —aj nej.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ata xique aton ngo nayac isoet. Quiür, nde mendüy wüx merang nisoet —aj nej.

Teat Jesús atnej ran wüx iüt

¹² Teat Jesús tandüy wüx maquiaach nipilan, tapiüñg:

—Xique sajlüy ningüy wüx aaga iüt cam atnej ran. Jane andüüb xic ngome apmajüy tiül pojniün; cos xique sanarraj mitüüjtüw nejw, aton apmactüw meáwan nüt —aw.

¹³ Quiaj tasajüw nej ajcüwa fariseos:

—Ique indeácan aag ayaj; nguineay sanajawan sitiül naleaing, cos wüx nop andeac wüxan ombas nej, aag ayaj ngo membeat —ajüw nej.

¹⁴ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Masey sandeac wüxan xique, naleaing leaw sandeac aag ayaj nembeat; cos sawaw nguiane ximiün tüñas, at sawaw nguiane sandüy sanamb. Pero icona ngo mejawan nguiane ximiün tüñas, átan ngo mejawan nguiane sandüy sanamb. ¹⁵ Icona iyacan asoet atnej ajlüyay merangan ningüy wüx iüt. Xique ngo niün nayac asoet nejinguind. ¹⁶ Ndot xique nayac asoet aljane, sanarang naleaing atnej netam; cos ngome xiquian quiaj wüx sarang, saquiiüb wüx Xeteat, aaga neech xic niün. ¹⁷ Tiül minaw-ijquian apiüñg sitiül ajlüy ijpüw monjaw mandeacüw nöiquian leawa tajawüw, netam mayarich andeacüw nejw. ¹⁸ Nganüy sasaj icon xique nop nendeac leawa sawaw wüx xique, alinop nejay Xeteat aaga neech xic niün, nej aton apiüñg wüx jane xique —aj nejw Teat Jesús.

¹⁹ Condom quiaj tatüniw manguiayiw nej:

—¿Nguiane almajlüy miteate? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Icona ngo mejawan jane xic, átan Xeteat ngo mejawan jane nej. Sitiül icona mejawan jane xic, at Xeteat aton apmejawan jane nej —aj nejw.

²⁰ Atquiaj tapiüñg Teat Jesús wüx tenguiail aquiaach nipilan tiül nadam nangaj iüm niüñg ajlüy iquial nichech. Nejinguind ngo masap nej cos nganaw matüch minüt nej ndeeam.

Niüñg sanamb icona ngondom meamban

²¹ Condom tasaj nejw alinomb Teat Jesús:

—Xique sanamb, icona apmeyamban xic. Naleaing icona apmendeowan tiül isoetiün. Niüng sanamb icona ngondom meamban quiaj —aj nejiw.

²² Quiaj ajcüwa monajiüt tiül judíos tandeacndeacüw wüx, tapiüngüw:

—¿Ngwüy, apmembiyay nejáyan quiaja, áag tapiüng ngondom mambaats niüng apmamba? —awüw.

²³ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icona neriowan wüx iüt; xique nawas cawüx tiül cielo. Icona ijiüran iniüangan ningüy; xique tiül cielo saniüng. ²⁴ Áag tasajas icon apmendeowan wüx isoetiün, cos ngo meyarüyan mepiüangan naleaing xiquiaay aaga teanasaj icon wüx quiaj —aj nejiw.

²⁵ Condom quiaj tatüniw nej manguiayiw:

—¿Neol, jane ique? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Landoj lanasaj icon jane xic. ²⁶ Alndom nasaj icon xeyay cuajantanej, at alndom najüiquich nguineay irangan; pero ngo metam narang, cos sandeac leaw asaj xic aaga neech xic niün. Aag ayaj sasaj meáwan nipilan cos sawaw aag ayaj naleaing —aj nejiw.

²⁷ Naleaing nejiw nómban ngo maxomüw omeajtsüw nguineay Teat Jesús teamasaj nejiw wüx Teat Dios. ²⁸ Áag tasaj nejiw Teat Jesús:

—Wüx landoj mexaingüiün meyacan cawüx aaga Teat Naxey, quiaj apmejawan xique. Ngo narang nicuajind xiquiáyan quiaj, xique sandeac leaw Teat Dios asaj xic nandeac. ²⁹ Aaga neech xic niün tanaám aqüiüüb xic; nej nómban ngo macueat xic cos xique meáwan nüt sarang leaw nej andiüm —aj nejiw.

³⁰ Wüx tandeac atquiaj xeyay nipilan tayariw nej andeac.

Aaga naleaing nanderac quiaj alndom mawün wüx jangantanej

³¹ Condom quiaj Teat Jesús tasaj ajcüwa nipilan judío leawa lamayariw andeac nej:

—Sitiül icona tanaám meyacan wüx imeajtsan leaw sasaj icon, apmejüyiün tiül xenipilan. ³² Quiaj apmejawan cuane naleaing; ndoj aaga naleaing quiaj apmawün icon wüx isotiün —aj nejiw.

³³ Quiaj tasajüw nej:

—Xicona áagan Abraham xexejchiün, ngome áag sarangan mimos aljane. Jow nganüy ¿neol tepiüng apmewün xicon wüxe? —ajüw nej.

³⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj icon, meáwan nipilan leaw arang nisoet ajlüy atnej mos ocueaj nisoet. ³⁵ Nop mos ngondom matoraw tiül nacualaran cos aag ayaj acas nüt acül quiaj. Nganüy nop nacualaran meáwan nüt acül quiaj. ³⁶ Sitiül Micual Teat Dios

apmawün icon wüx, naleaing apmeriowan wüx nómban. ³⁷ Xique lanajaw icona mixejchiün Abraham; pero altiül indiüman membiyan xic cos ngo mind meyarüyan leawa sasaj icon. ³⁸ Xique sandeac leawa sawaw niüng ajlüy Xeteat; nganüy icona irangan leawa inguiayüün asaj icon miteatiün —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹ Quiaj tasajüw nej:

—Néjan quiaj Abraham xeteatiün —awüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiülme naleaing micual icon Abraham, neol ngo merangan atnej tarang. ⁴⁰ Nganüy icona indiüman membiyan xic masey teanasaj icon naleaing leaw Teat Dios asaj xic. Mixejchiün Abraham ngome atquiaj tarang. ⁴¹ Icona indüpiün wüx atnej tarangüw miteatiün —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej:

—Xicona ngo macual xicon pálwüx; sajiüran nop xeteatiün, aag ayaj Teat Dios —ajüw nej.

⁴² Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiül naleaing Teat Dios miteatiün, apmendiüman xic, cos xique ximiün niüng ajlüy Teat Dios tiünas. Xique ngo niünan, nej tüüch xic niün. ⁴³ ¿Neol ngondom mexoman imeajtsan wüx leawa sandeaca? Cos ngo mendiüman menguiayüün meyarüyan leawa teanasaj icon. ⁴⁴ Icona lamiteatiün nimeech cos ajlüyay indiüman merangan leaw andiüm nej. Aaga nimeech quiaj nop nej membiy nipilan ajlüyay. Nómban ngo marang leaw naleaing, átan ngo mapiüng leaw naleaing. Meáwan andeac awaiich, cos nej minatang newaiich, aton nej miteat monwaiich. ⁴⁵ Nganüy a xique sandeac leaw naleaing, áag ngo meyarüyan. ⁴⁶ ¿Jane tiül icona alndom majüiquich sitiül xique sajiür nisoete? Sitiül xique teanasaj icon leaw naleaing, ¿neol ngo meyarüyan sandeaca? ⁴⁷ Jane altiül minipilan Teat Dios, Mipoch Teat Dios andiüm manguiay. Nganüy icona cos ngome ocueaj icon Teat Dios, áag ngo mendiüman menguiayüün andeac nej —aj nejiw.

Wüx nganaw majlüy Abraham, Cristo almajlüy

⁴⁸ Condom quiaj ajcüwa monajiüt tiül nipilan judío tasajüw nej:

—¿Neol ngwa, naleaing tapiüngasan, ique irang atnej nop naw Samaria? ¡Aton lamaxom ic nimeech! —ajüw nej.

⁴⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xique ngo majlüy wüx ximbas nimeech. Sarang leaw andiüm Xeteat, nganüy icona andeacan ngo majneaj wüx ximbas. ⁵⁰ Xique ngo nayamb nerangrangüy wüx majaw xic nipilan. Ajlüy nop andiüm majaw narangüch casa. Nej apmajüiquich asoeteran. ⁵¹ Naleaing sasaj icon, jane

apmayar sandeac mayac wüx omeaats ngome apmandeow nómban —aj nejiw.

⁵² Condom quiaj tasajüw nej ajcüwa nipilan:

—Nghanüy mbich lanajawan alwüx imbas nimeech. Cos teat Abraham at meáwan mondeac andeac Teat Dios tandeowüw; nghanüy ique ipiüng: “Jane ayar sandeac leaw xic sapiüng, nej nómban ngome apmandeow”, iraw. ⁵³ ¿Neol, jowa ique, alwüx itam ijlüy, ngo matnej xexejchiün teat Abraham? Cos nej tandeow, aton meáwan mondeac andeac Teat Dios tandeowüw. ¿Jowa ique, jane ic? —ajüw nej.

⁵⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiül ndot xiquiáyan quiaj teasalombojchay, aag ayaj ngo membeate nicuajind. Pero cos Xeteat Dios, áaga ipiüngan Midiosan, nej teamandeac najneaj wüx xique. ⁵⁵ Icona ngo mejawan jane nej; xique sawaw jane. Sitiül napiüng ngo najaw, aag ayaj tengual sawaiich atnej icona teamerangan. Nghanüy xique naleaing sawaw jane nej, aton sarang leaw apiüng. ⁵⁶ Mixejchiün Abraham tapac omeaats wüx tajaw saliüc —aj nejiw.

⁵⁷ Condom quiaj tasajüw nej ajcüwa monajüüt tiül judíos:

—Ique nghanaw mejiür ic miow gajpowüw (50) mineat, ¿nguineay ipiüng tejaw teat Abraham? —ajüw nej.

⁵⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing naleaing sasaj icon, wüx nghanaw majlüy Abraham, xique salnajlüy —aj nejiw.

⁵⁹ Quiaj taxainguw piedra maloxiw nej; pero nej textüy, taw tiül nadam nangaj iüm, tamong amb pinawan nejiw, quiaj tamb.

9

Teat Jesús tüüch ram oniiüg nop somb

¹ Teat Jesús wüx tamong tiül tiüüd, tajaw nop naxey nesomb nde wijquiw. ² Quiaj minipilan nej Teat Jesús tatüniw nej manguiayiw:

—Rabí ¿neol wijquiat nesomb aaga naxey quiaja? ¿Jane tajiür nisoete, miteat neje ngwüy mimüm neje, ngwüy nejay ajüür nisoete? —ajüw nej.

³ Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ngome cos nej nerang nisoet, taton ngome miteat nej mimüm nej. Tajlüy atquiaj cos Teat Dios atquiaj apmajüiquich leaw alndom marang. ⁴ Wüxan aliün tiüt nüt netam narang minajiüt aaga neech xic niün, cos aliüc apojniüm, quiaj nejingund langondom marang najiüt. ⁵ Wüxan saliün ningüy wüx iüt, sajlüy atnej ran —aj nejiw.

⁶ Ndójan mapiüng aag ayaj, quiaj tateonts tiüt onts ombeay nej, tarang ndeor. Condom tayac wüx oniiüg aaga nesomb quiaj. ⁷ Quiaj tasaj:

—Quiür ijants iniiüg tiül oniiüg yow nenüt Siloé —aj. Aaga poch Siloé quiaj apiüng wüx leaw üünd mamb.

Quiaj aaga nesomb tamb mapej oniiüg; camüm mandilil lajneaj, larraw oniiüg. ⁸ Condom quiaj meáwan monlüy niüng ajlüy aniüng nej, at meáwan leaw tajawüw nej nesomb tapiüngüw:

—¿Neol, ngome aag ayaj ajlüyay chetem, metüneye? —awüw.

⁹ Altiül tapiüngüw:

—Nejay —awüw.

Altiül tapiüngüw:

—Ngome áag, masey ajüic atnej —awüw.

Quiaj tasaj nejiw aaga naxey:

—Xiquiay —aj nejiw.

¹⁰ Condom tatüniw nej manguiayiw:

—¿Nguineay tejneaja, rat iniiüga? —ajüw nej.

¹¹ Quiaj tasaj nejiw:

—Aaga naxey nenüt Jesús tarang ndeor mayac wüx xiniüüg, condom tasaj xic: “Quiür tiül Siloé, ipej iniiüg quiaj”, aj xic. Quiaj tambas. Wüx tapejiüs xiniüüg, quiaj rat sawaw —aj nejiw.

¹² Quiaj tatüniw nej manguiayiw:

—¿Nguiane almajlüy aaga naxey quiaja? —awüw.

Quiaj tapiüng:

—Ngo najaw —aw.

Fariseos atüntüniw manguiayiw aaga lamong misomb quiaj

¹³ Condom quiaj taquiüjpüw mamb aaga naxey lamong misomb andüy niüng ajlüyiw a fariseos. ¹⁴ Aaga nüt wüx Teat Jesús tarang ndeor müüch majneaj aaga somb, aag ayaj wüx nüt axoodaran. ¹⁵ Quiaj ajcüwa fariseos tandüyiw wüx matüniw manguiayiw aaga naxey nguineay tajneaj oniiüg. Quiaj tasaj nejiw:

—Tayac wüx xiniüüg ndeor. Condom tapejiüs xiniüüg, nghanüy saxom najaw —aj nejiw.

¹⁶ Altiül fariseos tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj ngome ocueaj Teat Dios, cos arang cuajantanej wüx nüt axoodaran —awüw.

Altiül tapiüngüw:

—Aaga naxey ngome nop nerang ngo majneaj, cos nop nerang ngo majneaj ngondom marang meáwan najneaj leaw nej arang quiaj —awüw.

Atquiaj nejiw ngo mandeacüw nóiquian. ¹⁷ Condom tandüyiw wüx matüniw manguiayiw aaga naxey lamong misomb quiaj, tasajüw:

—Jowa ique ¿cuane ipiüŋ, jane nej aaga naxey ipiüŋ netaag majneaj iniüga? —ajüw.

Quiaj tasaj nejiw:

—Xique sapiüŋ nej nop nendec andec Teat Dios —aj nejiw.

¹⁸ Naleaing ajcüwa monajiüt tiül judíos ngo mandüümüw mayariw andec aaga naxey quiaj; apiüŋgüw ngome naleaing tesomb, nganüy lajneaj. Quiaj tapajüw miteat nej,¹⁹ tatüniw manguaiyiw:

—¿Aag agüy micualana, ipiüŋgan nesomb wijquiata? Jow nganüy, ¿nguineay rat oniüga? —ajüw.

²⁰ Quiaj miteat nej tapiüŋgüw:

—Naleaing nej xecualan nde wijquiaw nesomb. ²¹ Pero ngo najawan nguineay tajneaj, jane neech nej ram oniüg. Itüniün menguiayüün nejay; nej latang, alndom masaj icon nguineay tajlüy —awüw.

²² Atquiaj tapiüŋgüw miteat nej cos timboloj mandüyiw ajcüwa monajiüt, cos ajcüwa monajiüt lamandecüw sitiül aljane mapiüŋ naleaing Teat Jesús nej aaga Cristo lapiürang aliüc, nómban apmajwan tiül a sinagoga. ²³ Áag tapiüŋgüw miteat nej: “Itüniün menguiayüün nejay cos nej latang”, awüw.

²⁴ Condom monajiüt tandüyiw wüx mapajüw masajüw aaga naxey lamong misomb quiaj, tasajüw:

—Nganüy mbich isaj xicon naleaing, nde mewaiich; cos xicona sawawan Teat Dios netaag ic majneaj; aaga naxey quiaj nop nejiür nisoet, ngondom mataag ic majneaj —ajüw nej.

²⁵ Quiaj tasaj nejiw:

—Xique ngo najaw sitiül nej nop nejiür nisoet. Leaw xique sawaw tajlüyüis nesomb, nganüy larraw xiniüg —aj nejiw.

²⁶ Tandüyiw wüx matüniw manguaiyiw:

—¿Nguineay tarang wüx imbasa? ¿Nguineay tüüch ram iniüga? —ajüw nej.

²⁷ Quiaj tasaj nejiw:

—Lanasaj icon, pero naleaing icona ngo mendüüman menguiayüün. ¿Neol nganüy tendüüman napiüŋ alinomba? ¿Ngwüy, icona aton indüüman mendüjpiüna? —aj nejiw.

²⁸ Quiaj tajcüyiw, taliqiw nej, tasajüw:

—Ique minipilan aaga naxey quiaj, nganüy xicona mbich minipilan xicon teat Moisés. ²⁹ Xicona sawawan Teat Dios tandec aweaag teat Moisés; nganüy aaga naxey quiaj ngo najawan nguia naw —ajüw nej.

³⁰ Quiaj tasaj nejiw aaga naxey:

—¿Nguineay aag ayaja? Icona ngo mejawan nguia naw, nganüy a xique sawaw

lamüüch ram xiniüg, aag ayaj xeyay najneajay. ³¹ Ajawaats Teat Dios ngo manguiay andec nop nejiür nisoet; nej ambeol leaw monyamb nej, monrang leaw nej andiüm. ³² Ngome áag ajlüy aljane müüch ram oniüg nop nesomb nde wijquiaw. ³³ Sitiül aaga naxey quiaj ngome Teat Dios neech nej miün, ngondom marang nicuajind —aj nejiw.

³⁴ Quiaj tasajüw nej:

—Cuane ique, cos ique wüx wijquiatear lamejiür xeyay nisoet. Jow nganüy indüüm mequiaach xicon —ajüw nej.

Quiaj tawüniw nej tiül a sinagoga.

Ajlüyiw atnej somb

³⁵ Teat Jesús tanguiay lajwan tiül sinagoga aaga naxey quiaj. Condom wüx taxom, quiaj tasaj:

—¿Jowa ique, iyar andec Micual Teat Diosa? —aj.

³⁶ Quiaj tasaj nej aaga naxey:

—Teat, isaj xic jane, para alndom nayar andec nej —aj nej.

³⁷ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Lamejaw, cos nganüy nejay tengual indeac anaag —aj.

³⁸ Condom quiaj aaga naxey taquieel mi-cos nej tiüt teombas Teat Jesús, tasaj:

—Sayar indeac Teat —aj.

³⁹ Quiaj Teat Jesús tapiüŋ:

—Xique tünas wüx aaga iüt cam najaw wüx asoeteran. Jane nesomb apndom maxom majaw; pero jane apiüŋgan ajaw apmajlüy atnej nesomb —aw.

⁴⁰ Condom altiül fariseos leaw aliw niüŋ ajlüy nej, wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj tasajüw nej:

—¿Ngwüy ipiüŋ xicona nesombasan atona? —ajüw nej.

⁴¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiül ndot icona nersomban, ngome apmejiüran nisoet. Pero cos ipiüŋgan ijawan meáwan, atquiaj apmecülüünan tiül isoetiün —aj nejiw.

10

Andec wüx micorrül sap

¹ Aton Teat Jesús tapiüŋ:

—Naleaing naleaing sasaj icon, jane ngo majmel amb teombeay micorrül sap, pero apmajmel amb wüx otüeng corrül, aag ayaj nop need, nop nerang ngo majneaj. ² Nganüy nop nejiür sap ajmel amb teombeay corrül. ³ Aaga najlüy wüx micorrül sap apmaleaig ombeay corrül majmel nejiür sap mawün misap nej. Ajcüwa sap anguiayiw nej andec, aton apaj minüt misap nej mawün tiül corrül. ⁴ Wüx lamawün misap nej, condom apmamong ombas, misap nej apmandüjpiw nej, cos anguiayiw nej andec. ⁵ Nejiw ngome

apmandüjpiw nop pálwüx, apmecuiürrüw cos ngo manguiyiw andeac pálwüx nipilan —aw.

⁶ Aaga poch quiaj tasaj nejiw Teat Jesús, pero nejiw ngo majawüw cuane wüx apiüng.

Teat Jesús aaga najneaj nejiür sap

⁷ Condom Teat Jesús tandüy wüx masaj nejiw, tapiüng:

—Naleaing naleaing sasaj icon: Xique aaga ombeay micorrül sap. ⁸ Meáwan leawa ombas miünüw, moneed nejiw, monrang ngo majneaj. Naleaing ajcüwa sap ngo manguiyiw andeacüw, ngo mandüjpiw nejiw. ⁹ Xique atnej ombeay corrül; jane apmajmel amb niüng sajlüy apmaw wüx asoet nej. Nej apmajmel tiül micorrül nej, aton apmaw maxom nateaic soex.

¹⁰ 'Nop need aliüc úpan maneed, mamby, mandrooch ombas. Nganüy xique xiün nawün icon wüx isoetiün para mapac imeajtsan meáwan nüt. ¹¹ Xique sarang atnej nop najneaj nejiür sap, cos nop najneaj nejiür sap apmandeow mawün misap nej wüx naél. ¹² Nganüy nop nangüyan ngo maneay nej a sap, wüx apmajaw aliüc sampüy acueátan a sap apmecuiür, cos ngo maneay a sap. Condom aaga sampüy apmatsamb a sap, apmüüch sajrriüm. ¹³ Aaga naxey quiaj acuiür cos nangüyan, ngo mapiüng wüx leaw alndom marang nejiw a sap.

¹⁴ Xique aaga najneaj nejiür sap. Sajaw jane nejiw xesap, ata nejiw ajawüw jane xic. ¹⁵ Atquiaj Teat Dios ajaw jane xic, aton xique sajaw jane nej. Xique sanandew para nawün wüx xesap. ¹⁶ Átan salnajiür alinoic ajlüy sap tiül alinoic corrül, neta m naquiüjpüw miün aton. Nejiw apmanguiyiw sandeac; condom apcanchümoj majlüyiw noic ajlüy, nop nejiür nejiw.

¹⁷ Xeteat Dios xeyay andiüm xic, cos saneyacüy teowix nipilan mambyaw xic. Condom sanapac alinomb xiquiáyan quiaj. ¹⁸ Nejingüind ngondom mamby xic sitiül ngo nandiüm, cos xique alndom nandew, aton alndom napac alinomb xiquiáyan quiaj, nicuajind ngondom mapal xic. Cos aag ayaj asaj xic Xeteat Dios narang —aw.

¹⁹ Camüm manguiyiw aag ayaj ajcüwa monajiüt tiül nipilan judío, quiaj tapots andeacndeacüw wüx alinomb. ²⁰ Xeyay tiül nejiw tapiüngüw:

—Alwüx ombas nej nimeech, lamichach. ¿Neol tapots menguiayiün andeaca? —awüw.

²¹ Nganüy altiül tapiüngüw:

—Aaga poch quiaj ngondom mandeac nop naxey alwüx ombas nej nimeech. ¿Mbich alndom nop nimeech müüch ram oniüg nop somba? —awüw.

Monajiüt tiül judíos ngo mandüümüw Teat Jesús

²² Wüx nüt aquind tearangüw nangos nüt tiül nadam nangaj iüm tiül Jerusalén. Aaga nangos nüt quiaj arangüw cos leaaw omeajtsüw wüx tatajüch majneaj alinomb aaga nadam nangaj iüm quiaj. ²³ Tiül aaga nüt quiaj Teat Jesús alquiaj tiül nadam nangaj iüm; aleamb quiaj tiül noic nden apiürang wüx Portal de Salomón. ²⁴ Quiaj ajcüwa monajiüt tiül nipilan judío tayeyiw nej tiüt, tasajüw nej:

—¿Ngow sanajawan naleaing jane ique? Sitiül ique aaga Cristo lapiüurang aliüc, isaj xicon aleáingan —ajüw nej.

²⁵ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Landoj lanasaj icon, pero icona ngo meyariün sandeac. Meáwan leaw asaj xic Xeteat Dios, aag ayaj teanarang. Meáwan leaw sarang quiaj, ajüquich aleáingan jane xic. ²⁶ Naleaing icona ngo meyariün sandeac cos ngo mejlüyiün tiül xesap, atnej lanasaj icon. ²⁷ Xesap anguiyiw sandeac, andüjpiw xic; xique sajaw jane nejiw. ²⁸ Xique süjchiw mapacüw meáwan nüt, ngome apndrom ombasüw; nejingüind ngondom mawün nejiw tiül xiwix. ²⁹ Xeteat Dios neech xic, nej natang wüx meáwan leaw almajlüy; pares nejingüind ngondom mawün nejiw teowix nej. ³⁰ Xique saquiüb Xeteat Dios, nop nej sajlüyiün —aj nejiw Teat Jesús.

³¹ Condom quiaj ajcüwa monajiüt tandüyiw wüx maxaingüiw piedras maloxiw nej. ³² Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xeteat Dios lamambeol xic narang xeyay cuajantanej najneaj mejawan. Jow nganüy ¿ngün tiül aaga najneaj sarang quiaj indiüman meloxiün xic wüxe? —aj nejiw.

³³ Quiaj tasajüw nej:

—Ngome sanaloxiün ic cos alngün najneaj irang, sanaloxiün cos ertsoj minüt Teat Dios. Ique nipilánan ic, nganüy temepiüng Dios ic —ajüw nej.

³⁴ Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol ngo meteowan tiül Mipoch Teat Dios? niüng apiüng: “Icona ijlüyiün at icon dios”, aw. ³⁵ Ajawaats meáwan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios ngondom mapiürang ngo maleaing andeac. Naleaing Teat Dios apiüng atnej dios nejiw leaw arangüw minajiüt nej masajüw nipilan leaw nej asaj nejiw. ³⁶ ¿Nguineay alndom mepiüngan lanatsoj minüt Teat Dios aag tapiüngas xique Micual Teat Dios xic, sitiül nejay Teat Dios tawün xic müüch xic niün narang minajiüt neje? ³⁷ Sitiül ngome teanarang cuajantanej najneaj leaw Xeteat üüch xic narang, nde meyariün sandeac. ³⁸ Pares ngo nacueat narang, masey icona ngo meyariün sandeac, pero sandiüm meyariün leawa teanarang. Quiaj alndom mejawan

naleaing Xeteat Dios ambeol xic, cos ajlüy tiül xique, ata xique sajlüy tiül nej —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹ Quiaj tandiümüw alinomb masapüw nej; pero Teat Jesús tsajmbiüt teowixaw nejiw.

⁴⁰ Condom Teat Jesús tandüy nonüt necamb lam Jordán niüng Juan ninguinüt tüüch yow nipilan. Tacül quiaj. ⁴¹ Tambüw majawüw nej quiaj xeyay nipilan, tapiüngüw:

—Naleaing, masey teat Juan ngo marang nicuajind atéocan majaraw, pero nganüy ajüic meáwan leaw tapiüng wüx aaga naxey cam naleaing —awüw.

⁴² Quíajan xeyay nipilan tayariw andeac Teat Jesús.

11

Lázaro tandeow

¹ Tajlüy nop naxey niün andeow, nenüt Lázaro, michiig Marta maquiüüb María, nawüw tiül cambaj Betania. ² Aaga María micoj Lázaro quiaj, nej apmateng najmboc angan aceite wüx oleaj Teat Jesús alinoic nüt, condom apmajond naag miondeats omal nej. ³ Nganüy ajcüwa micoj Lázaro quiaj, wüx tajawüw michijquiaw nejiw laxeyay iün andeow, quiaj tujchaw mamb masoic Teat Jesús:

—Teat, aaga teat naxey xowüy ijneaj anaag laxeyay iün andeow —ajow.

⁴ Wüx tanguaiy aag ayaj Teat Jesús, quiaj tapiüng:

—Aaga monandeow quiaj ngome apmambiy nej nómban. Taxom nej cos atquiaj alndom majüiquicharan mimonajneaj Teat Dios; aton cos atquiaj alndom majüiquich najneajay arang Mícual Teat Dios —aw.

⁵ Masey Teat Jesús xeyay ajneaj aweaag müm Marta, aton müm María michiig nej, at teat Lázaro; ⁶ pero wüx tanguaiy iün andeow a Lázaro, ngo mamb majaw, tacúlan mamong ic nüt. ⁷ Condom wüx lamong ic nüt, quiaj tasaj minipilan nej:

—Tabaats alinomb andüyiiüts tiül Judea —aj nejiw.

⁸ Quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—Rabí, ngome lamajiür xeyay nüt wüx ajcüwa nipilan moncül quiaj tandiümüw maloxiw ic, nganüy ¿indiüm meamb quiaj alinomba? —ajüw nej.

⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ajawaats arraj nüt ajüür gajpic (12) ores. Sitiül nop apmajüy tiül arraj nüt ngome apmajtoch, cos aaga ran quiaj ambeol nej maxom majaw. ¹⁰ Pero sitiül nop ajüy ong-wiüts, alndom majtoch, cos nej ngo majiür ran —aj nejiw.

¹¹ Condom tasaj nejiw:

—Miamiogoajts Lázaro lameay, nganüy sanamb napaçüüch —aj nejiw.

¹² Quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—Teat, sitiül lameay, aag ayaj ajüic teaamb ajneaj —awüw.

¹³ Teat Jesús tandeac atquiaj cos ajaw Lázaro landeow; pero minipilan nej apiüngüw naleaing almameay. ¹⁴ Condom quiaj Teat Jesús tasaj nejiw aleíngan:

—Lázaro landeow. ¹⁵ Najneaj ngo najlüy quiaj wüx tandeow, cos nganüy icona apmejawan leawa sanarang, quiaj alndom meyariün sandeac. Nganüy tabaats majawaats —aj nejiw.

¹⁶ Condom quiaj teat Tomás, aaga nasoic Cuüch, tasaj alacas minipilan Teat Jesús:

—Tabaats icoots aton mandeowaats maquiüjpaats Teat Jesús —aj nejiw.

Teat Jesús üüch mapacaran meáwan nüt

¹⁷ Wüx tapeay quiaj Teat Jesús, Lázaro lamiüraad lamatüch peic nüt. ¹⁸ Aaga cambaj Betania ngome miünquiaj, ajlüy ijquiaw kilómetro alwüx pinawan naw Jerusalén. ¹⁹ Xeyay nipilan monaw Jerusalén lapeayiw quiaj majawüw müm Marta maquiüüb müm María, para mawüywüyiw nejiw majneaj omeajtsüw, cos tandeow michijquiaw nejiw. ²⁰ Müm Marta wüx tanguaiy aliüc Teat Jesús, quiaj tamb mangoch; nganüy müm María tacúlan tinden. ²¹ Quiaj müm Marta tasaj Teat Jesús:

—Teat, sitiül ique mejlüy ningüy sapiüng xechiig ngo mandeow. ²² At nganüy aton sawaw Teat Dios apmarang cuajantanej leaw apmetün oceuej —aj nej.

²³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Michiig apmapac alinomb müm —aj nej.

²⁴ Quiaj müm Marta tasaj nej:

—Naleaing teat, sawaw apmapac alinoic nüt wüx Teat Dios apmapacüüch meáwan mondeow —aj nej.

²⁵ Condom quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xique nepacüüch mondeow, xique neech mapacaran. Jane ayar sandeac masey mandeow apmapac alinomb.

²⁶ Meáwan leaw almapac nganüy, sitiül ayar sandeac ngome apmandeow nómban. ¿Cuane ipiüng müm, naleaingue aag ayaja? —aj nej.

²⁷ Quiaj tasaj nej müm Marta:

—Sawaw naleaing ipiüng Teat, ique aaga Cristo leaw lapiürang aliüc, Mícual Teat Dios —aj nej.

Tajiünts Teat Jesús

²⁸ Ndoj mapiüng aag ayaj müm Marta, quiaj tamb mapaj müm María, tandex teolaag:

—Lapeay a Maestro, atün ic meamb mejaw —aj nej.

²⁹ Müm María camüm manguiay ayaj, quiaj tamb najen majaw Teat Jesús. ³⁰ Teat Jesús nganaw majmel tiül cambaj, alíünan niüing tangoch nej müm Marta. ³¹ Ajcüwa nipilan leaw aliw tiül nden maquiüjpüw müm María mawüywüyw nej mújchiw mapac omeaats, wüx tajawüw amb acuiür tandüjpiw mamb cos apiüngüw nej laámb apmajiünts niüing ajlüy oxiüt.

³² Müm María camüm mapeay niüing ajlüy Teat Jesús, quiaj taquieel tiüt micos nej, tapiüing:

—Teat, sitiül ndot mejlüy ningüy ngo mandeow xechüig —aw.

³³ Wüx Teat Jesús tajaw ajiünts müm María, at ajcüwa mondüüb nej mamb aton, quiaj tajngot amix omeaats. ³⁴ Tatün manguiay nejw:

—¿Nguiane temiütana? —aj nejw.

Quiaj tasajüw:

—Teat, tabaats mejaw —ajw.

³⁵ Teat Jesús tajiünts. ³⁶ Quiaj tapiüngüw ajcüwa nipilan quiaj:

—Ijawan, xeyay andiüm a Lázaro —awüw.

³⁷ Altiül tapiüngüw:

—Neol ngwüy, tüüch ram oniiüg a somb, jow nganüy, ¿neol ngo mambeol a Lázaro mapac, ngo mandeowa? —awüw.

Tapac imiün tiül mondeow a Lázaro

³⁸ Teat Jesús tamix omeaats alinomb, quiaj tamb matüch aaga oxiüt. Aaga oxiüt quiaj noic warraj tiüc narangüch, nepal wüx noic nadam piedra. ³⁹ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Iwüniün a piedra apal oxiüt quiaj —aj nejw.

Quiaj tasaj nej müm Marta, micoj aaga nandeow quiaj:

—Teat, nganüy lango majneaj, lajmboc, cos lamajiür peic nüt tatow andeow —aj nej.

⁴⁰ Teat Jesús tasaj nej:

—¿Neol, ngome tasajas ic sitiül apmeyar sandeac apmejaw noic najneajay leaw Teat Dios apmaranga? —aj nej.

⁴¹ Condom quiaj tawüniü a piedra. Quiaj Teat Jesús taxaing omal majaw cawüx, tasaj Teat Dios:

—Teat, süüch ic gracias Teat, cos sawaw inguiay sandeac. ⁴² Xique sawaw meáwan nüt teamenguiay sandeac. Nganüy sasaj ic aag ayaj manguiayiw ajcüwa nipilan cam, majawüw naleaing ique teaach xic niün —aj.

⁴³ Ndoj mapiüing aag ayaj, quiaj tendeac napac:

—¡Lázaro, mac, iriow ninguiaj! —aj.

⁴⁴ Quiaj aaga nandeow quiaj taw, tan ajlüy awincharan ombas, naw wüx omal andüy wüx oleaj. Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Ipüjliün ombas nej para majneaj majüy —aj nejw.

Tayambüw nguineay masapiüw Teat Jesús (Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵ Ndoj aag ayaj, xeyayiw nipilan judío leaw tambüw maniüngüw müm María tayaran andeac Teat Jesús, cos ajawayej nguineay tarang. ⁴⁶ Pero altiül aleáingan tambüw majawüw ajcüwa fariseos. Tapots masajüw meáwan nguineay lamarang Teat Jesús. ⁴⁷ Condom quiaj ajcüwa fariseos, at montangtang miteaats, tapajüw monajiüt tiül nipilan judío canchiütoj mandeacüw, tapiüngüw:

—¿Cuane apmarangaatsa? Cos aaga naxey quiaj xeyay cuajantanej teamarang.

⁴⁸ Sitiül mújchiüts majlüyan marang leaw andiüm, meáwan nipilan apmayariw andeac nej; ndoj ajcüwa monajiüt monaw Roma apmandrojchiw ombas aaga nadam nangaj iüm oceajiiüts; apmanojtiw miiütaats aton —awüw.

⁴⁹ Nop nejw nenüt Caifás, minatang miteaats nej tiül aaga neat quiaj, tasaj nejw:

—Icona ngo mejawan nicuajind. ⁵⁰ Neol ngo leaam imeajtsan mepiüngan más najneaj mandeow nop naxey ingow ndroj ombas cambaj Israel —aj nejw.

⁵¹ Aaga Caifás tandeac aag ayaj ngome wüx omeaats. Nej minatang miteaats tiül aaga neat quiaj, pares Teat Dios tüüch nej mapiüing nguineay Teat Jesús apmandeow mawün wüx cambaj Israel. ⁵² Y ngome áagan nipilan judío, at apmawün wüx asoetiw meáwan micual Teat Dios leaw ajlüyiw wüx aaga iüt cam. Atquiaj alndom majlüyiw nóiquian. ⁵³ Ajan wüx aaga nüt quiaj ajcüwa monajiüt tiül judíos tapots mayambüw nguineay mambyaw Teat Jesús.

⁵⁴ Nde quiaj Teat Jesús lango mejüiquichay niüing ajlüy ajcüwa monajiüt tiül nipilan judío; taw tiül Judea, tamb andüy tiül cambaj Efraín, noic cambaj niüing ajlüy wajchiüc. Quiaj tacül aquiiüb mipilan nej.

⁵⁵ Laliüc matüch nangos nüt pascua, aaga nadam nangos nüt oceajiw nipilan judío. Xeyay nipilan monaw tiültiül nine cambaj laambüw Jerusalén marangüw leaw mbójan marangüw wüx ajantsaranüw majlüyiw nerixixay teombas Teat Dios. Cos andiümüw marangüw aag ayaj wüxan nganaw matüch nangos nüt. ⁵⁶ Nipilan tayamyambüw Teat Jesús. Wüxan aliw tiül nadam nangaj iüm tetünayej menguiayayej:

—¿Cuane ipiüngana? ¿Quia aliüc ajaw nangos nüt, ngwüy ngo miüna? —awüw.

⁵⁷ Cos ajcüwa montangtang miteaats, átan ajcüwa fariseos lamayacüw mipochiw nejw sitiül aljane majaw nguiane almajlüy Teat Jesús, ich mapiüing nguineay alndom masapüw.

12

Nop najtaj tajend najmboc angan aceite wüx oleaj Teat Jesús

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

¹ Alíunan anaíw nüt ngranaw matüch pascua, quiaj Teat Jesús tamb Betania aniüng teat Lázaro, áag tapacüüch tiül mondeow. ² Quiaj tarangüw noic nüeteran metiw maquiüjpüw Teat Jesús. Müm Marta tengual ayac nüeteran, nganüy teat Lázaro alchetem nóiquian maquiüüb Teat Jesús. ³ Condom quiaj müm María tayar pinawan litro najmboc angan aceite nenüt nardo, aag ayaj nembeate xeyay. Tateng wüx oleaj Teat Jesús, condom tajend naag miondeats omal nej. Ndoj xowüy tajmboc angan meáwan tiül aaga iüm quiaj. ⁴ Quiaj micual Simón Iscariote, aaga Judas, nop minipilan Teat Jesús leaw apmayac nej teowixaw monajiüt, tapiüng:

⁵ —Aaga najmboc angan aceite quiaj xeyay nembeate. ¿Neol ngo majnapa, majneran ombate müjndiw nipilan ngo majiüre? —aw.

⁶ Aaga Judas quiaj andeácan, ngome naleaing andiüm mambeolaran nipilan ngo majiür, pero cos need nej. Alteowix nej iquial tomiün, nguiainguiaw awün maxot tomiün leaw ayacüw tiül. ⁷ Condom quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Icuaeat, ich majlüy. Aag ayaj lamarang wüxan nganaw namiüraad. ⁸ Nipilan leaw ngo majiür, meáwan nüt aliw ningüy mequiüjpan; nganüy xique ngome sanajlüy ningüy tiül icona meáwan nüt —aj nej.

Tayambüw a Lázaro aton

⁹ Xeyay nipilan judío wüx tanguyaiyw al Betania Teat Jesús, quiaj tambüw majawüw. Naleaing ngome néjan tambüw majawüw; aton tambüw cos andiümüw majawüw a Lázaro, aaga naxey leaw Teat Jesús tapacüüch tiül mondeow. ¹⁰ Condom quiaj ajcüwa montangtang miteaats tapiüngüw netam mandeow a Lázaro aton; ¹¹ cos wüx tajawüw Lázaro almapac, xeyay nipilan tiül cambaj Israel lamacuaeatiw nejüw, lamaryariw andeac Teat Jesús.

Teat Jesús ajmel tiül Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹² Xeyay nipilan aliw Jerusalén majawüw nangos nüt pascua. Ráwan tiüt tanguyaiyw aliüc Teat Jesús. ¹³ Condom quiaj tajojchiw op nit, andeandeajndiw tiüt tambüw mangochiw nej. Teapajüw teamapiüngüw:

—¡Najneajay arang Teat Dios! ¡Najneajay leaw Teat Dios üüch miün marang Minatang Nenajiüt tiül icoots! —awüw.

¹⁴ Teat Jesús taxom nop quicheech bur; tajtep wüx opech atnej lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng:

¹⁵ Nde mermbolan cambaj Israel; ijawan, aliüc Minatang Nenajiüt icueajiün, alchetem wüx opech nop quicheech bur.

¹⁶ Wüxan tengual ajlüy aag ayaj minipilan nej ngo majawüw neol. Ndoj, wüx Teat Jesús landilil andüy tiül cielo, quiaj leaad omeajtsüw naleaing meáwan leaw tajlüy quiaj; aag ayaj landoj lamarangüch wüx nawiig nde tanomb.

¹⁷ Ajcüwa nipilan leaw tajlüyiw niüng ajlüy Teat Jesús wüx tapacüüch teat Lázaro, lamandaeüw manguiyaran leaw tajawüw arang Teat Jesús. ¹⁸ Pares meáwan nipilan tambüw mangochiw nej cos lamanguyaiyw nguineay arang. ¹⁹ Condom ajcüwa fariseos tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—Nganüy lamajawaats ngondom marangaats nicuajind cos meáwan nipilan almandüjpiw nej —awüw.

Acas nipilan griego andiümüw majawüw Jesús

²⁰ Tiül ajcüwa monjaw nangos nüt quiaj, ajlüyiw tiül acas nipilan griego. ²¹ Tambüw majawüw teat Felipe, aaga naw cambaj Betsaida tiül Galilea. Tasajüw:

—Teat, xicona xiünan cos sandiüman najawan aaga Jesús —ajüw.

²² Quiaj tamb teat Felipe masaj teat Andrés, ndoj tambüw nóiquian masajüw Teat Jesús. ²³ Condom quiaj Teat Jesús tasaj nejüw:

—Lamatüch a nüt wüx Teat Naxey netam mandilil andüy tiül cielo, niüng apmajlüy najneajay. ²⁴ Naleaing naleaing sasaj icon, sitiül noic osaab trigo ngo majmiüc tiül iüt ndrom ombas, ngome apmajntsop, apmajlüyan noic nej. Nganüy sitiül apmapiürüch, apndrom ombas, mbich apmajntsop, ndoj apmayac altegüy. ²⁵ Jane xeyay andiüm leaw alndom maxom wüx iüt cam, ngome apmaxom leaw andiüm. Pero jane apmayamb Teat Dios, ngo mayac omeaats wüx leaw alndom maxom wüx iüt cam, nej teamacül mapac meáwan nüt maquiüüb Teat Dios. ²⁶ Sitiül aljane andiüm marang xenajiüt, ich mandüüb xic. Niüng xique sanajlüy, nej apmajlüy aton. Jane arang xenajiüt, Xeteat Dios apmapiüng nej najneaj arang.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej

²⁷ Nganüy xeyay ngo majneaj ximeaats. ¿Cuane sanapiüng? ¿Quia napiüng: “Teat, iwün xic wüx, nde namongoch aaga xeyay ngo majneaj leaw aliüc”, nawa? Ngwüy, cos xiün namongoch aag ayaj. ²⁸ Teat, ijüiquich mimonajneaj majaraw —aw.

Condom tanguiyaran noic nanderac imiün tiül cielo, tapiüng:

—Lanajüiquich, pero nganüy sanajüiquich alinomb —aw.

²⁹ Meáwan nipilan leaw aliw quiaj tea-manguaiyiw, tapiüngüw monteoc teater-riür; altiül tapiüngüw:

—Ngwüw, nop ángel ocueaj Teat Dios tandeac —awüw.

³⁰ Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Teat Dios tandeac aag ayaj ngome cos netam nanguaiy xique; tandeac para menguiayüün icona. ³¹ Lamatüch a nüt majaraw wüx asoetiw monlüy wüx iüt cam; nganüy minatang nimeech leaw ajlüy teowix nej aaga iüt cam apmajwan teowix nej. ³² Wüx xique saxaijnguiam nayacüch cawtüx, ndoj sanüjchüw miünüw niüng sajlüy meáwan nipilan —aj nejiw.

³³ Aag ayaj tandeac manguaiyaran nguineay apmandeow. ³⁴ Quiaj tasajüw nej nipilan:

—Teat, xicona lananguaiyüün nguineay apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng aaga Cristo leaw netam miün apmapac meáwan nüt. Jow nganüy, ¿neol tepiüng Teat Naxey netam xaijnguiam mayacüch cawüxe? ¿Jane aaga Teat Naxey ipiüng quiaja? —ajüw nej.

³⁵ Condom quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Nganüy acásan nüt sajlüy ningüy naquiüüb icon. Netam mendüjpiün xic wüxan nganüy, cos xique sajlüy atnej ran. Sanambeol icon ngana mejlüyüün tiül aaga ngo majneaj atnej pojniün; cos jane ajüy tiül pojniün ngo majaw cuane teamarang, ngo majaw nguiane apmandüy. ³⁶ Wüxan alningüy aaga ran quiaj, netam meyariün andeac nej para mejlüyüün tiül micual aaga ran —aw.

Ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, textotüy taw quiaj.

Napateay nipilan tayariw andeac Teat Jesús

³⁷ Masey Teat Jesús lamarang xeyay cuajantanej majawüw, aliün majlüy xeyay nipilan leaw ngo mayariw andeac nej; ³⁸ cos netam majlüy atnej nomb tarang tiül minawiiğ nej Isaías, aaga nendeac andeac Teat Dios, cos apiüng:

Teat, ¿jane lamayar leaw teaach xic nandeaca?

¿Jane lamayac wüx omeaats meáwan leaw iwix tarang majawüwa? aw.

³⁹ Pares ngo mayariw, cos aaga Isaías aton lamapiüng:

⁴⁰ Teat Dios tüüch majlüyiw at nejiw somb. Aton tüüch madam omeajtsüw. Atquiaj ngondom majawüw.

Ngondom leaam omeajtsüw wüx xic, miünüw niüng sajlüy nawüniw wüx asoetiw nejiw, aw.

⁴¹ Atquiaj tanomb tandeac Isaías wüx Teat Dios tüüch nej majaw nguineay ajneaj ajlüy Teat Jesús, at leawa nej apmarang.

⁴² Masey atquiaj tajlüy, naleaing altiül monajiüt tiül nipilan judío tayariw andeac Teat Jesús. Pero imboloj mandüyiw ajcüwa fariseos, ngo majüüquichaw nõmban, cos ajawüw andom majwanüw tiül sinagoga. ⁴³ Xeyay andiümüw malomb nejiw nipilan ingow ayambüw Teat Dios.

Mipoch Teat Jesús apmajüüquich asoet nipilan

⁴⁴ Ndoj Teat Jesús tasaj nipilan, tandeac napac:

—Jane ayar sandeac ngome sandeacán xique ayar, aton ayar andeac Xeteat Dios, aaga neech xic niün. ⁴⁵ Jane ajaw xique, ajaw jane neech xic niün aton. ⁴⁶ Xique, aag atnej ran quiaj, laxiün wüx iüt; jane apmayar sandeac langome apmacül tiül pojniün. ⁴⁷ Sitiül aljane apmanguaiy sandeac, ndoj ngo mayac wüx omeaats marang atnej, xique ngome sanayac asoet nej, cos ngo niün nayac asoet nipilan; tiünas nawüniw wüx asoetiw. ⁴⁸ Jane ngo mind majaw xic, ngo mayar xepoch, lajlüy neyac nej asoet alinoic nüt, cos aaga poch leawa lanandeac apmayac nej asoet. ⁴⁹ Xique ngo nandeac leaw sandiüman xique. Xeteat Dios neech xic niün lamasaj xic cuane netam nandeac, cuane netam naquiaach. ⁵⁰ Sajaw leaw Xeteat asaj xic napiüng, aag ayaj üüch mapacaran meáwan nüt. Xique áagan sandeac, leaw asaj xic Xeteat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

13

Teat Jesús ajants oleaj minipilan nej

¹ Raw tiüt nangos nüt pascua, quiaj Teat Jesús ajaw laliüc matüch a nüt maw ningüy wüx aaga iüt cam, mamb niüng ajlüy Teat Dios. Nej tanaám xeyay andiüm minipilan nej leaw aliw ningüy wüx iüt, pero nganüy apmajüüquich nguineay andiüm nejiw mas xeyay.

² Aaga ongwiiüts quiaj wüx teaüetiw, alquiaj Judas Iscariote micual Simón. Nimeech lamayac tiül omeaats nej mandiüm mayac Teat Jesús teowixaw monajiüt. ³ Teat Jesús ajaw Teat Dios lamüüch nej marang cuajantanej. Aton ajaw nej tiün imiün niüng ajlüy Teat Dios; nganüy laliüc mandilil alinomb andüy niüng ajlüy Teat Dios. ⁴ Wüx alchetemoj teaüetiw, quiaj witiüt Teat Jesús, taxeend najal apix mapeech quiaj, tayar noic püy tatsaag teomeaats. ⁵ Quiaj tayar tigüy yow mateng tiül palangan, tapots majants oleaj minipilan nej. Condom tajond naag aaga püy leaw almatsaag teomeaats nej.

⁶ Wüx laám apmajants oleaj teat Simón Pedro, quiaj tasaj nej:

—Teat, ¿ique apmerjants xileaja? —aj nej.

⁷ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Nğanüy ngo mejaw neol tarangas, pero alinoic nüt apmejaw —aj nej.

⁸ Quiaj tasaj nej teat Pedro:

—Ngwüy teat, ngome apmejants xileaj —aj nej.

Teat Jesús tasaj nej:

—Sitiül ngo meach xic narang aag ayaj, ngome apmejlüy tiül xenipilan —aj nej.

⁹ Quiaj tasaj nej teat Simón Pedro:

—Sitiül atquiaj ajlüy Teat, ngome áagan xileaj ijants, at xiwix, ximal aton —aj nej.

¹⁰ Teat Jesús tasaj nej:

—Jan les ndot axeb lango metam max-eeb alinomb cos nerixix ombas, áagan oleaj nej netam majants. Icona ijlüyiün nerixixan, pero naleaing ngome meáwan —aj nej.

¹¹ Cos Teat Jesús lamajaw jane apmayac nej teowixaw monajiüt, áag tapiüng: “Ngome meáwan icona nerixixan ijlüyiün”, maw.

¹² Wüx landoj majants nej oleajiw, quiaj tasooig apix nej chetet alinomb. Tasaj nejw:

—¿Ijawana neol tarangas aaga yaja?

¹³ Icona isajan xic Maestro, at isajan xic Teat Xan. Najneaj, atquiaj netam cos xique minatangan, aton xique nequiaach icon.

¹⁴ Sitiül xique minatangan, aton xique nequiaach icon, nğanüy lanajants ileajüün, atquiaj icona aton netam mejantsayon ileajüün. ¹⁵ Xique lanüüch icon mejawan aag ayaj alndom merangan atnej xique lanarang wüx icona. ¹⁶ Naleaing naleaing sasaj icon, nop mos ngondom marang natang teombas neneay nej. Aton nop nüünd miün ngondom marang natang teombas neech nej miün. ¹⁷ Sitiül ijawan aag ayaj, merangan atnej, najneajay apmejlüyiün.

¹⁸ Ngome teanandec aag ayaj wüx meáwan icona, cos xique nerriüjtas icon, sawaj imeajtsan. Pero naleaing netam majlüy atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Nop leaw teasüet anaag apmarroob xileaj najmiüc”, aw. ¹⁹ Xique lanasaj icon aag ayaj wüxan nganaw majlüy, cos wüx apmajlüy, quiaj apmejawan xique aaga naxey leaw lanasaj icon wüx. ²⁰ Naleaing naleaing sasaj icon, jane apmangoch mayar andec nop leawa xique süüch mamb, aag ayaj atnej mangoch xic; jane apmangoch xic apmangoch Xeteat aton, cos nej neech xic niün —aj nejw Teat Jesús.

Apiüng Judas apmayac nej teowixaw monajiüt

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

²¹ Wüx ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, quiaj xeyay tamix omeaats. Condom ranüy tandec masaj nejw:

—Naleaing sasaj icon, nop tiül icona apmayac xic teowixaw monajiüt —aj nejw.

²² Minipilan nej wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj tejawayej teombasüw, ngo majawüw jane. ²³ Tajlüy nop tiül nejw leawa Teat Jesús xeyay tandiüm, alchetem aweaag nóiquian teaüetiw. ²⁴ Quiaj teat Simón Pedro tarang owix müüch nej matün manguiay jane wüx ombas teamandec. ²⁵ Condom aaga nasoiç quiaj tatüch alquiriw Teat Jesús, matün manguiay:

—Teat, ¿jane aag ipiüng quiaja? —aw.

²⁶ Teat Jesús tasaj nej:

—Jane sanüüch lapon pan —aw.

Quiaj talop a pan, tüüch a Judas, micual Simón Iscariote. ²⁷ Wüx Judas landoj müet a pan, quiaj tajmel tiül omeaats nej aaga natang nimeech nenüt Satanás. Condom tasaj nej Teat Jesús:

—Leaw apmerang, quiür irang najen —aj nej.

²⁸ Nejingüind tiül leaw teaüet aweaag ngo maxomüw omeajtsüw neol tasaj atquiaj. ²⁹ Cos aaga Judas nesap iquial tomiün, altiül tapiüngüw Teat Jesús tasaj nej mamb mangal leaw netam nejw wüx nangos nüt. Altiül tapiüngüw tasoic mamb mambeol nipi-lan ngo majiür. ³⁰ Judas wüx landoj müet a pan, quiaj taw quiaj, langwiüts.

Noic jayats poch leaw netam marangüch

³¹ Wüx laáw quiaj a Judas, quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Nğanüy apmajüic najneajay ajlüy Teat Naxey; aton nej apmajüiquich nguineay ajneaj ajlüy Teat Dios. ³² Teat Naxey teamajüiquich nguineay ajneaj ajlüy Teat Dios, at Teat Dios aton apmajüiquich nguineay ajneaj ajlüy Teat Naxey; aag ayaj laliüc majlüy. ³³ Xecualüw, langome sanajlüy ningüy naquiüüb icon alacas nüt. Icona apmeyamban xic; pero sasaj icon atnej tasajasüw monajiüt ninguinüt: Ngondom meamban niüng sanamb. ³⁴ Netam mendüüman nop alinop atnej xique sandiüm icon. Aag ayaj jayats poch leaw sasaj icon merangan. ³⁵ Sitiül icona mendüüman nop alinop, quiaj nipilan apmajawüw xenipilan icon —aw Teat Jesús.

Teat Pedro apmapiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶ Teat Simón Pedro quiaj tatün manguiay Teat Jesús:

—Teat, ¿nguiane apmeamba? —aj.

Teat Jesús tasaj nej:

—Niüng sanamb, ngondom mendüüb xic mamb nğanüy; alinoic nüt alndom mendüüb xic mamb —aj nej.

³⁷ Condom quiaj teat Pedro tasaj nej:

—Teat, ¿neol ngondom nandüüb ic mamb nganüye? Xique sajlüy masey nandeow ingow indeow —aj nej.

³⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol tepiüing ique apmendeow ingow sandeowa? Naleaing naleaing sasaj ic menguiay Pedro, wüx nganaw mepaj a gallo, ique lamepiüing arojmbüw ngo mejaw jane xic —aj nej.

14

Teat Jesús atnej tiiüd andüy niüing ajlüy Teat Dios

¹ Aton tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nde mechiwean imeajtsan wüx inguiayün sanamb. Iyacan imeajtsan wüx Teat Dios; iyacan imeajtsan wüx xique aton.

² Aniüing Xeteat tiül cielo ajlüy quiaj xeyay najneajneaj iüm niüing alndom macüleran. Sitiül ngo maleaing, xique ngome sanasaj icon atquiaj. Nganüy sanamb nataag majneaj niüing apmecüliün. ³ Wüx landoj nataag majneaj niüing apmecüliün, quiaj sanandilil najan icon, apmajlüyüits nóiquian niüing sanajlüy. ⁴ Icona lamejawan nguiane sanamb; aton iyajcan a tiiüd —aj nejiw Teat Jesús.

⁵ Quiaj tasaj nej teat Tomás:

—Teat, ngo najawan nguiane apmeamb, ¿nguineay sanayajcan a tiiüd? —aj nej.

⁶ Teat Jesús tapiüing:

—Xique aaga tiiüd, xique nequiajchiüs palan leawa naleaing, at xique nejchiüs mapacaran. Nejingund ngondom mamb niüing ajlüy Xeteat Dios sitiül ngo mayar sandeac. ⁷ Sitiül naleaing lamejawan jane xic, aton apmejawan jane Xeteat. Nde nganüy lamejawan jane nej —aw.

⁸ Quiaj tasaj nej teat Felipe:

—Teat, iich xicon najawan miteat, quiaj apmajneaj ximeajtsan —aj nej.

⁹ Tasaj nej Teat Jesús:

—Felipe, ijaw cas nüt sajlüy naquiiüb icon, ¿neol nganaw mejaw jane xique? Cos jane ajaw xic, atanej majaw Teat Dios aton. ¿Neol tepiüing nüüch icon mejawan Teat Dios? ¹⁰ ¿Neol ngo meyar sandeac mepiüing naleaing xique sajlüy tiül Xeteat, at Xeteat aton ajlüy tiül xique? Meáwan leaw sasaj icon, aag ayaj ngome sapiüing xique. Xeteat najlüy tiül xic, nej arang minajüt nej. ¹¹ Netam mepiüing naleaing xique sajlüy tiül Xeteat, at Xeteat ajlüy tiül xique. Sitiül ngwüy netam meyariün mepiüing naleaing leawa sarang. ¹² Naleaing naleaing sasaj icon, jane ayar sandeac, aton apmarang leaw sarang. Nej apmantsopiich wüx leawa xique tarangas, cos xique sanamb niüing ajlüy Xeteat Dios. ¹³ Meáwan leaw apmetüniün ocueaj Teat Dios wüx xenüt,

xique sanarang, cos atquiaj sanajüiquich mimonajneaj Teat Dios. ¹⁴ Xique sanarang cuajantanej leaw apmetüniün xicueaj wüx xenüt.

Teat Jesús apiüing apmüüch miün Nangaj Espiritu

¹⁵ Sitiül icona indüüman xic, apmerangan meáwan leaw lanasaj icon. ¹⁶ Quiaj sanatün ocueaj Xeteat müüch miün alinop nembeol icon müüch mapac imeajtsan. Aag ayaj Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Nej apmacül maquiiüb icon meáwan nüt. ¹⁷ Nipilan leaw ngo mayambüw Teat Dios ngondom mayariw aag ayaj, cos nejingund ngondom maxom majaw aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Icona lamejawan, nej arang leaw naleaing, cos nej almaquiiüb icon, ndoj meáwan nüt apmacül tiül imeajtsan. ¹⁸ Ngome sanacueat icon nómban mejlüyüin atnej ndeoj; saliüc alinomb. ¹⁹ Nipilan wüx aaga iüt cam acásan nüt ajawüw xic, ndoj langome apmaxomüw majawüw xic; pero icona apmejawan xic alinomb cos sanapac. Atquiaj icona aton apmepacan meáwan nüt niüing sajlüy. ²⁰ Wüx aaga nüt quiaj apmejawan naleaing xique sajlüy tiül Xeteat Dios; at icona ijlüyüin tiül xique, y xique sajlüy tiül icona. ²¹ Jane anguiay leawa xic sapiüing, sitiül apmayac wüx omeaats marang atnej, quiaj ajüic naleaing andiüm xic. Xeteat aton andiüm jane andiüm xic, ata xique aton sanandiüm, sanüüch maxom omeaats majaw wüx xique, —aj nej.

²² Quiaj teat Judas, ngome aaga Iscariote, tasaj:

—Teat ¿neol tepiüing xicónan quiaj apmeaach xicon najawan ic, jow meáwan nipilan wüx iüt, neol ngondoma? —aj nej.

²³ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Leaw nendiüm xic apmarang leawa sapiüing. At Xeteat aton apmandiüm nej, quiaj saliücan najlüyüin nóiquian naquiiüjpan. ²⁴ Nganüy leaw ngo mandiüm xic ngome apmarang leawa sapiüing. Aaga poch leawa teanasaj icon quiaj, ngome sandeacán xique, Xeteat ága neech xic niün nesaj xic.

²⁵ Teanasaj icon meáwan aag ayaj wüxan saliün ningüy naquiiüb icon. ²⁶ Nganüy Nangaj Espiritu, aaga Nembeol, leawa Xeteat apmüüch miün wüx xenüt, nej apmaquiaach icon wüx meáwan leaw netam. Nej apmüüch leaam imeajtsan meáwan leaw lanasaj icon.

²⁷ Nganüy sanacueat ningüy xemonajneaj nüüch icon, müüch mapac imeajtsan; aag ayaj ngome nóiquian among atnej apac omeajtsüw nipilan monrang ngo majneaj. Ngo metam mechiwean imeajtsan,

ngo metam mermbolan. ²⁸ Lamenguiayiün lanasaj icon xique sanamb, condom saliüc alinomb najan icon. Sitiül naleaing indüman xic, apmapac imeajtsan wüx inguiayiün sanamb niüng ajlüy Xeteat Dios, cos nej xenatang. ²⁹ Nganüy lanasaj icon nguineay apmajlüy; atquiaj wüx apmajlüy meáwan aag ayaj, quiaj apmepiüangan naleaing leaw tandeacas.

³⁰ Lango matüch nendeac naquiiüb icon alquiriw, cos laliüc majngot minatang nerang ngo majneaj wüx aaga iüt cam. Nej nicuajind ngondom marang wüx ximbasa. ³¹ Nganüy cos netam majawüw meáwan nipilan wüx iüt nguineay sandiüm Teat Dios, sanarang leawa nej lamapiüing. Nganüy witiüron, tabaats.

15

Andeac wüx noic owil uva

¹ Xique sajlüy atnej noic owil uva leawa Teat Dios tapiür; nej ajlüy wüx, teamajiür.

² Meáwan xepüüg leaw ngo mayac aóng apmandojquiüm; nganüy meáwan leaw neóng apmajorrüchan omal para tsatsam mayac alegüy aóng. ³ At icona aton, Teat Dios lamawün wüx imbasan meáwan ngo majneaj, cos lameyariün xepoch. ⁴ Netam tanaámb mejlüyiün nóiquian mequiüjpan xic; ata xique aton sanajlüy nóiquian naquiiüb icon. Sitiül ngo mejlüyiün nóiquian mequiüjpan xic, ngondom merangan nicuajind. Cos atnej arang mipüüg xiül sitiül landojquiow, langondom mayac aóng.

⁵ Xique sajlüy atnej noic owil uva; icona ijlüyiün atnej mipüüg aaga uva quiaj. Jane tanaámb ajlüy nóiquian mequiüüb xic, xique sanaquiiüb; nej apmarang xeyay xenajiüt. Icona ngondom merangan nicuajind sitiül ngo majlüyüüts nóiquian. ⁶ Jane ngo macül nóiquian naquiiüb, apmajwan majlos ninguiün atnej arangüch wüx mipüüg uva leaw ngo mayac aong. Quiaj apmawaag, ndoj apxaijnguiam majwich tiül biümb mandaab.

⁷ Sitiül tanaámb mejlüyiün nóiquian mequiüjpan xic, ngo ndrom imeajtsan leaw lanaciaach icon, alndom metüniün xicueaj leaw indüman, quiaj apmeajndiün. ⁸ Wüx icona irangan xeyay xenajiüt, quiaj apmaderac najneajay wüx ombas Xeteat Dios; aton atquiaj ijüiquichan naleaing xenipilan icon. ⁹ Xique sandiüm icon atnej Xeteat Dios andiüm xic. Tanaámb ich leaam imeajtsan nguineay xique sandiüm icon. ¹⁰ Xeteat Dios andiüm xic cos sarang leawa nej apiüing. Sitiül atquiaj icona tanaámb merangan leaw lanapiüing, ata xique aton tanaámb sanandiüm icon.

¹¹ Aag ayaj sasaj icon para mapac imeajtsan xeyay meáwan nüt atnej apac

ximeaats. ¹² Leawa xic sasaj icon merangan: Aag ayaj mendiüman nop alinop atnej xique sandiüm icon. ¹³ Wüx nop naleaing andiüm aljane, ngo mapiüing wüx, masey mandeow ingow andeow aaga xeyay ajneaj aweaag. ¹⁴ Icona, sitiül apmerangan leawa sasaj icon, apmajlüyüüts xeyay najneaj. ¹⁵ Ngo napiüing icona ijlüyiün atnej mos, cos nop mos ngo majaw cuane arang neneay najiüt. Xique lanasaj icon mejlüyiün xeyay ajneajüüts, cos lanüüch icon menguiayiün meáwan leaw lamasaj xic Xeteat Dios. ¹⁶ Ngome icona teyamban xic, xique tayambas icon mejlüyiün xenipilan. Lanüüch icon meamban merangan xenajiüt mesajan meáwan nipilan mayariw sandeac, para nejiw aton tanaámb marangüw leaw sapiüing. Atquiaj Teat Dios apmüüch icon meáwan leaw apmetüniün wüx xenüt. ¹⁷ Inguiayiün, sanasaj icon alinomb: Netam mendiüman nop alinop.

Nipilan apmajcüyiw majawüw icon

¹⁸ Sitiül meáwan nipilan ajcüyiw majawüw icon, ich leaam imeajtsan nejiw landoj lajcüyiw majawüw xic aton. ¹⁹ Sitiül ndot icona apmerangan atnej arangüw meáwan nipilan, nejiw apmajneaj majawüw icon atnej ajneaj mejawayej nejeyéjan quiaj. Nganüy cos xique lanawün icon tiül nejiw, áag ajcüyiw majawüw icon, cos lango merangan meáwan ngo majneaj leaw nejiw arangüw. ²⁰ Ich leaam imeajtsan leaw lanasaj icon wüx tapiüngas: “Nop najon mos ngome alwüx atam minajiüt nej; ajaraw alwüx atam minajiüt neneay najiüt.” Sitiül ayambüw ximbasa, ata icona aton apmayambüw imbasan xeyay. Sitiül nipilan lamayacüw wüx omeajtsüw leawa sandeac, atquiaj apmayacüw wüx omeajtsüw leaw indeac. ²¹ Meáwan aag ayaj apmarangüw wüx imbasan cos iyariün sandeac. Ngo majawüw jane neech xic niün.

²² Sitiül xique ngo niün nasajüw wüx asoetiw nejiw, ngome apmayajcüw ajiürüw nisoet. Nganüy cos tiünas nasajüw, áag ngo majiürüw cuane mewüyayej wüx. ²³ Jane ajcüy majaw xic, ajcüy majaw Xeteat aton. ²⁴ Sitiül ndot ngo narang xeyay cuajantanej najneaj tiül nejiw, leaw nejinguind ngondom marang, ngome apmayajcüw ajiürüw nisoet. Nganüy masey tajawüw leawa tarangas, tanaámb ajcüyiw majawüw xic, átan Xeteat aton ajcüyiw majawüw. ²⁵ Atquiaj netam majlüy atnej tapiüngüw mondeac andeac Teat Dios wüx tapiüngüw: “Ngo majlüy cuaneol tajcüyiw majawüw xic”, awüw.

²⁶ Sanüüch miün nop nembeol icon, aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Aliüc imiün niüng ajlüy Teat Dios. Nej aton apmajüquich wüx xic. ²⁷ At icona aton

apmejüiquichan naleaing wüx xique, cos nde wüx tamelichas saquiaach, icona almequiüjpan xic.

16

¹ Nganüy lanasaj icon meáwan aag ayaj, nganandot mepiüangan alinoic nüt xique ngo nasaj icon. ² Cos apmejwanaranan tiül sinagoga. Aton aliüc miün nüt wüx apmambiyaw icon. Ajcüwa monbiy quiaj apmapiüngüw tearangüw minajiüt Teat Dios. ³ Atquiaj apmarangüw cos ngo majawüw jane nej Xeteat, átan ngo majawüw jan xic. ⁴ Nganüy lanasaj icon aag ayaj cos wüx apmajlüy atnej lanapiüing quiaj, quiaj apleaam imeajtsan nguineay xique landoj lanapiüing wüx aag ayaj.

Leaw apmarang Nangaj Espiritu

'Xique nganaw nasaj icon wüx aag ayaj cos saliün naquiüb icon. ⁵ Nganüy sanandilil, sandüy niüing ajlüy aaga neech xic niün; icona ngo metüniün menguiayiün nguiaj süp. ⁶ Cos lanasaj icon meáwan aag ayaj, nganüy xeyay lamix imeajtsan. ⁷ Naleaing sasaj icon, najneaj sitiül xique sanamb; cos ndot ngo namb, aaga Nembeol müüch mapac imeajtsan ngome aliüc macül mequiüjpan. Nganüy sitiül sanamb, xique sanüüch miün aaga Nembeol quiaj. ⁸ Wüx nej aliüc, apmüüch leaam omeaats meáwan nipilan mayajcüw ajjürüw nisoet; aton apmüüch mayajcüw netam marangüw leawa najneaj. Apmüüch leaam omeajtsüw nguineay Teat Dios apmajaw wüx asoeteran alinoic nüt. ⁹ Ajjürüw nisoet cos ngo mayariw sandeac. ¹⁰ Nej apmajüiquich leaw naleaing, leaw najneaj marangüch, cos xique sanamb niüing ajlüy Xeteat Dios, langome apmexoman mejawan xic. ¹¹ Nej apmüüch leaam omeaats nipilan nguineay Teat Dios apmajaw wüx asoeteran; cos Satanás, aaga minatang nerang ngo majneaj wüx aaga iüt cam landoj layacüch asoet.

¹² 'Aliün najjür cuane sanasaj icon; pero icona nganüy ngondom mejawan cuane wüx sandeac. ¹³ Wüx aliüc Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, nej apmüüch icon mejawan meáwan leaw naleaing; cos nej ngo mandeacán leawa andüüman nej, apmandeac leaw anguiay, aton apmüüch icon mejawan leaw aliüc miün apmajlüy. ¹⁴ Nej apmandeac najneaj wüx xique. Apmayar meáwan leawa sapiüing, apmüüch icon mejawan cuane wüx apiüing. ¹⁵ Meáwan leaw ocueaj Xeteat, aag ayaj xicueaj aton. Áag tapiüngas leaw Nangaj Espiritu apmandeac masaj icon, aag ayaj ajngot imiün wüx xique.

Apmamix imeajtsan, ndójwüx apmapac imeajtsan

¹⁶ 'Alacas nüt langome apmexoman mejawan xic, cos sanamb sandüy niüing ajlüy Xeteat. Condom alinoic nüt apmejawan xic alinomb —aj nejwü Teat Jesús.

¹⁷ Altiül minipilan nej tatünayej menguiayayej, tapiüngüw:

—¿Quia nguineay amb aag apiüing quiaja? Cos asaj icoots: "Alquiriw nüt aliünan wüx icona langome apmexoman mejawan xic, cos sanamb sandüy niüing ajlüy Xeteat. Condom alinoic nüt apmejawan xic alinomb", maw. ¹⁸ ¿Cuane aag apiüing: "Aliünan alquiriw nüt quiaja"? Ngondom majawaats cuane wüx amb apiüing —awüw.

¹⁹ Teat Jesús tajaw teamandiümw matüniw nej manguiayiw. Quiaj tasaj nejwü:

—¿Tengual ertünayon menguiayayon wüx áag sasaj icon quiaja, alacas nüt langome apmexoman mejawan xic, condom alinoic nüt apmejawan xic alinomba? ²⁰ Naleaing naleaing sasaj icon, apmejiütsan apmamix imeajtsan, pero alegüy nipilan apmapac omeajtsüw. Masey icona apmamix imeajtsan, ndójwüx apmapac imeajtsan xeyay. ²¹ Atnej arang nop najtaj wüx apwiüquiam micual nej, apmecooy omeaats cos lamatüch a ores. Ndoj, wüx lawijquiaw a nine, lango leaam omeaats aaga necoy tamongoch quiaj, cos xeyay apac omeaats majaw lawijquiaw nop nine. ²² At icona, nganüy amix imeajtsan; pero wüx saliüc alinomb najaw icon, quiaj apmapac imeajtsan xeyay; nejingüind ngome apndom mawün aaga apac imeajtsan quiaj.

²³ 'Wüx aaga nüt quiaj nicuajind langome apmetam metüniün menguiayiün xic. Naleaing naleaing sasaj icon meáwan leaw apmetüniün ocueaj Xeteat wüx xenüt, nej apmüüch icon. ²⁴ Nganüy nicuajind nganaw metüniün ocueaj Xeteat wüx xenüt; pero sitiül icona apmetüniün apmeajndiün, quiaj apmapac imeajtsan xeyay.

Xique altiül xiwix aaga iüt cam

²⁵ 'Meáwan leawa lanasaj icon ngo najüiquich aleaing miün cuane wüx sandeac. Laliüc matüch a nüt wüx xique langome sanandeac atquiaj, sanandeac aleáingan wüx Xeteat. ²⁶ Wüx aaga nüt quiaj icona apmetüniün leaw indiüman wüx xenüt, ngome apmetam natün ocueaj Xeteat Dios müüch icon. ²⁷ Xeteat Dios andiüm icon cos indiüman xic. Aton cos lameyariün mepiüangan naleaing tiünas ximiün niüing ajlüy nej. ²⁸ Xique tiünas ningüy wüx iüt ximiün niüing ajlüy Xeteat Dios. Nganüy sanaw ningüy, sanamb alinomb sandüy niüing ajlüy nej —aj nejwü Teat Jesús.

²⁹ Quiaj tasajwü nej minipilan nej:

—¡Ajaj teat, nganüy mbich lamejüiquich aleáingan leaw indeac! ³⁰ Nganüy lanajawan ique ijaw meáwan cuajantanej. Nejinguínd ngo metam masaj ic cuane andiüm, cos ique lamejaw. Atquiaj sawawan naleaing Teat Dios neech ic mewüün —ajüw nej.

³¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Lameyariün sandeac nganüye?

³² Nganüy lamatüch a nüt ndajrüümeron, mejawan nguiane apmendüiyün inopnopon, cos apmecuatiün xic. Naleaing ngome sanajlüy xíquian quiaj cos Xeteat almaquíiüb xic. ³³ Lanasaj icon meáwan aag ayaj para mapac imeajtsan wüx xic. Masey wüx aaga iüt cam apmemongochiün xeyay ngo majneaj, pero alndom meüücan wüx sitiül apmeyacan imeajtsan wüx xique, cos najntsopiüs wüx aaga iüt cam —aj nejiw.

17

Teat Jesús atün ocueaj Teat Dios mambeol minípilan nej

¹ Wüx ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, quiaj taxaing omal majaw cawüx, tataag orar, tapiüng:

—Xeteat Dios, nganüy lamatüch a nüt, ijüiquich mimonajneaj wüx Micual, para nej majüiquich mimonajneaj aton. ² Atnej ique lameaach nej majlüy wüx meáwan nipilan, atanquiaj aton iich mapacüw meáwan nüt ajcüwa nipilan leawa ique lameaach nej. ³ Apmacüw meáwan nüt cos ajawüw naleaing ique inopüyan Teat Dios, at apiüngüw ique teaach miün Jesucristo.

⁴ Xique lanandeac najneajay wüx ique ningüy tiül nipilan. Lanambich narang meáwan leawa teaach xic niün narang. ⁵ Nganüy Teat, sanandilil sandüy niüng ijlüy, majlüyiür najneajay atnej tajlüyiür wüx nganaw majlüy aaga iüt cam.

⁶ Ajcüwa nipilan leawa terriütjüt meajchiw xic, lanüjchiw majawüw jane ic. Ajcüw ayaj minípilanüw, nganüy ique lameajchiw xic. Nejiw lamayacüw wüx omeajtsüw Mipoch, Teat. ⁷ Nganüy lamajawüw naleaing ique tesaj xic meáwan leawa tandeacas. ⁸ Aaga poch leawa teaach xic lanasajüw, nejiw lamayariw. Lamajawüw aag ayaj naleaing cos ique teaach xic niün, ximiün niüng ijlüy sajngot.

⁹ Satün icueaj Teat, membeolüw ajcüwa leaw teajchiw xic, cos icueajiw. Xique ngo natün membeol meáwan nipilan leaw ngo mayamb ic. ¹⁰ Meáwan xenipilan ajcüw ayaj iney; aton meáwan leaw ijüür, ajcüw ayaj saneay. Nejiw teamajüiquichaw xemonajneaj.

¹¹ Nganüy Teat, xique laliüc naw ningüy wüx iüt cam, sanamb sandüy niüng ijlüy;

nejiw apmacüliwan ningüy. Xeteat Dios, nangaj ic, imbeolüw meáwan nüt ajcüwa leaw lameajchiw xic, para alndom majlüyiw nóiquian atnej ajlüyiür. ¹² Cos wüx xique sajlüy ningüy naquíüjpüw, ique teamembeol xic nayacüw tiül iwix meáwan leawa teajchiw xic. Nejinguínd tiül nejiw ngo ndromoj tiül aaga xeyay ngo majneaj, áagan anop minípilan nimeech; cos netam majlüy atnej lajlüy tiül Nangaj Mipoch.

¹³ Nganüy Teat, sanamb sandüy niüng ijlüy. Wüxan saliün ningüy wüx aaga iüt cam, teanandeac aag ayaj manguiayiw, mapac omeajtsüw xeyay atnej apac ximeaats.

¹⁴ Xique lanasajüw wüx mipoch. Naleaing nipilan ajcüyiw majawüw nejiw, cos lango marangüw ngo majneaj atnej arang jangantanej nipilan, Xique aton ngo narang leaw arang jangantanej nipilan. ¹⁵ Teat, ngo natün mewün nejiw ningüy wüx aaga iüt cam; satün icueaj membeolüw nganandot matüch nejiw nimeech. ¹⁶ Cos xique ngo narang atnej jangantanej nipilan wüx iüt, atanquiaj nejiw aton lango marangüw ngo majneaj atnej arangüw jangantanej nipilan. ¹⁷ Iwüniw pálwüx, majlüyiw icueaj, cos atquiaj alndom marangüw najneaj. Nangaj Mipoch apmambeol nejiw cos andeac naleaing. ¹⁸ Atnej ique teaach xic niün wüx iüt, atanquiaj xique aton lanasajüw mambüw meáwan wüx aaga iüt cam. ¹⁹ Xique lanüüch ximeaats namongoch leaw netam namongoch. Atanquiaj aton nejiw netam mäjchiw omeajtsüw marangüw leaw ique indiüm, cos aag ayaj naleaing.

²⁰ Aton Teat, ngo natün wüxan nejiw; satün membeol meáwan leaw aliüc miün apmayariw sandeac wüx nejiw apmandeacüw masajüw nipilan wüx xic. ²¹ Satün majlüyiw nóiquian omeajtsüw atnej icora ajlüyiür nóiquian Teat, atanquiaj majlüyiw aton; cos atquiaj jangantanej nipilan alndom majawüw naleaing ique teaach xic niün. ²² Atnej xique sajüiquich wüx ique Teat, nguineay ajneaj ijlüy, atanquiaj aton lanüjchiw majüiquichaw xemonajneaj. Wüx aag ayaj alndom majlüyiw nóiquian atnej icora ajlüyiür. ²³ Xique sajlüy tiül nejiw, ata ique Teat, ijlüy tiül xique. Atanquiaj aton alndom majlüyiw nóiquian omeajtsüw, para meáwan nipilan majawüw naleaing ique teaach xic niün. Aton indiümüw xeyay atnej indiüm xic.

²⁴ Teat, ajcüwa leawa teaach xic, sandiüm majlüyiw niüng sajlüy, majawüw nguineay ajneaj sajlüy. Cos ique Teat, indiüm xic tanaám atnej wüx nganaw majlüy aaga iüt cam. ²⁵ Xeteat Dios, najneajay irang. Masey nipilan ngo majawüw jane ic, xique naleaing sawaw jane ic. At ajcüwa xenipilan lamajawüw ique teaach xic niün. ²⁶ Xique lanüjchiw majawüw jane ic Teat;

tanaám tēnasajūw nguineay ijlūy. Atnej indiiūm xic Teat, atanquiaj nganūy sandiiūm mēndiiūmw. Xique sanajlūy naquiiūpūw aton —aw.

18

Ndeaad Teat Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

¹ Wūx landoj mapiiūng aag ayaj Teat Jesús, tawūw quiaj. Tambūw andūyiw necamb nine lam nasoi Cedrón. Tandūyiw quiaj niūng ajlūy acas owil nateaic xiūl, maquiiūb minipilan nej. ² Aaga Judas, leaw apmayac nej teowixaw monajiūt, ayaag quiaj cos ajlūyay canchiūjow quiaj maquiiūpūw Teat Jesús. ³ Quiaj tapeay aaga Judas, aqiiūb mamb noic ajlūy soldados, at acas monjiūr nadam nangaj iūm, iūch nejiw mambūw montangtang miteaats maquiiūb fariseos. Ajoyiw linternas, at najquiol irrajayej; aton ajoyiw espadas. ⁴ Teat Jesús cos lamajaw cuane aliūc miūn apmamogoch, quiaj witiūt tamb mangoch nejiw. Tapiūng:

—¿Jane iyambana? —aj nejiw.

⁵ Quiaj tasajūw nej:

—Aaga Jesús naw Nazaret —ajūw nej.

Teat Jesús tasaj nejiw:

—Jogūy xic —aj nejiw.

Aaga Judas, leaw apmayac nej teowixaw monajiūt, altiūl nipilan aton. ⁶ Wūx tasaj nejiw Teat Jesús: “Jogūy xic”, maj nejiw, tanaám tanotoj opechiw, ajmiūcūw pajcaw tiūt. ⁷ Condom Teat Jesús tandūy wūx matūn manguiay nejiw:

—¿Jane iyambana? —aj nejiw.

Quiaj tasajūw nej alinomb:

—Aaga Jesús naw Nazaret —ajūw nej.

⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Lanasaj icon jogūy xic. Sitiūl xique temeyamban, ijchan mambūw xenipilan —aj nejiw.

⁹ Atquiaj tajlūy atnej lamapiiūng Teat Jesús wūx tapiūng: “Meáwan leawa teaach xic, nejinguind tiūl nejiw ngome apndrom”, aw. ¹⁰ Simón Pedro almajoy nots espada, tasoond tiūl ombiūm, tandoig miác olaag nop naxey nenūt Malco, mimos minatang miteaats. ¹¹ Quiaj Teat Jesús tasaj a Pedro:

—¡Pedro, isoc alinomb tiūl ombiūm nej miespada! ¿Neol, iyaag a ique ngo metam namogoch aaga naél leaw lamapiiūng Xetateat netam namongoche? —aj nej.

Teat Jesús alteombas minatang miteaats
(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)

¹² Ajcūwa soldados maquiiūpūw minatangūw nejiw, at monjiūr nadam nangaj iūm ocueajiw nipilan judío, tasapūw Teat Jesús maoliw. ¹³ Condom taquiiūpūw mamb andūy aniūng Anás, miocuats Caifás. Aaga Caifás quiaj, nej minatang miteaats

tiūl aaga neat quiaj. ¹⁴ Nej aaga Caifás quiaj, nejay nesaj monajiūt najneaj mandeow nop naxey ingow ndroj ombas aaga cambaj Israel, maw.

Pedro apiūng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵ Simón Pedro aqiiūb alinop minipilan Teat Jesús, tambūw mandūjpiw mamb Teat Jesús. Aaga alinop quiaj, ayaag nej ombas minatang miteaats. Aag tiiūd majmel tinden maquiiūb Teat Jesús; ¹⁶ pero Pedro tacūlan mbeay nden. Quiaj aaga naxey neyaag nej ombas minatang miteaats taw, tamb mandeac aweaag nej iūr ombeay nden mamelich a Pedro aton.

¹⁷ Condom aaga nūx nej iūr ombeay nden tatūn manguiay a Pedro:

—¿Neol ngome ique nop minipilan aaga Jesús quiaja? —aj.

Pedro quiaj tapiūng:

—Ngwūy ngome xique —aw.

¹⁸ Ores quiaj naquind, pares tajalūw biūmb ajcūwa nos maquiiūpūw monjiūr nangaj iūm, alombomoj teatsantsayej. At a Pedro aton alembem quiaj teatsantsūy mbeay biūmb.

Minatang miteaats atūn manguiay Teat Jesús

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

¹⁹ Condom minatang miteaats tatūn manguiay Teat Jesús jane minipilan nej, at cuane wūx teamaquiaach. ²⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xique ngo naxot, sandeac niūng ajlūy nipilan; samb tiūl tiūl ajcūw a sinagogas, aton samb tiūl aaga nadam nangaj iūm, niūng canchiūjow meáwan micual miiūtaats. Xique ngo nexotūy wūx sandeac. ²¹ ¿Jow nganūy, neol tetūn menguiay xique? Itūn menguiayiw ajcūwa tanguiayiw sandeac. Nejiw ich mapiūngūw cuane wūx tandecas, cos lamajawūw —aj nej.

²² Wūx ndoj mapiūng aag ayaj Teat Jesús, nop nej iūr nadam nangaj iūm taleamb nej, tapiūng:

—¿Neol tesaj atquiaj minatang miteaatsa? —aw.

²³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Sitiūl ngo majneaj sasaj, ipiūng cuane ngo majneaj sasaj; sitiūl najneaj, ¿neol teleamb xique? —aj nej.

²⁴ Condom quiaj aaga Anás tiiūch mamb Teat Jesús neol, andūy niūng ajlūy alinop minatang miteaats, aaga Caifás.

Teat Pedro tandūy wūx alinomb mawai-ich

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵ Teat Pedro tealeámban aliün lembem quiaj, teatsantsü. Quiaj tasajüw nej:

—¿Ngome ique nop minipilan neje aaga naxey quiaja? —ajüw nej.

Quiaj tapiüng teat Pedro:

—Ngwüy, ngome xique —aw.

²⁶ Condom nop mimos minatang miteaats, acualaats aaga naxey nandooigan olaag, andooig nej teat Pedro, tasaj nej:

—¿Ngome ique saw almequiiüb nej niüng ajlüy acas owil nateaic xiüla? —aj nej.

²⁷ Teat Pedro quiaj tandüy wüx alinomb mawaiich, tapiüng ngome nej. Quiaj apaj a gallo.

Teat Jesús alteombas a Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

²⁸ Ümban arraw taquiiüjpüw mamb Teat Jesús imiün aniüng a Caifás andüy awan niüng ajlüy a gobernador romano. Nejiw ngo majmeliw cos tiül aaga ajlüyay netam marangüw quiaj, sitiül majmeliw aniüng nop ngome nipilan judío wüx aaga nüt quiaj, apmajlüyiw ngo merixix, langondom metiw tiül nangos nüt pascua. ²⁹ Quiaj taw a Pilato mandeacüw maquiiüjpüw, tasaj nejw:

—¿Cuane ngo majneaj arang aaga naxey cama? —aj nejw.

³⁰ Quiaj tasajüw nej:
—Sitiül nej ngome aleaic arang ngo naquiiüjpan miün niüng ijlüy —ajüw nej.

³¹ Quiaj tapiüng a Pilato:
—Icona iquiiüjpan mamb, ijawan wüx asoet nej atnej apiüng tiül minawijquian —aw.

Quiaj tasajüw nej ajcüwa nipilan:
—Xicona ngondom nambiyan nejinguind —ajüw nej.

³² Atquiaj tajlüy para majlüy atnej lamapiüng Teat Jesús nguineay apmandeow. ³³ Condom a Pilato tandilil alinomb tajmel tiül awan, tapaj Teat Jesús matün manguiaj, tasaj:

—¿Ique minatangüw nipilan israele? —aj.

³⁴ Teat Jesús tasaj nej:
—¿Aag ayaj itün menguiaj cos indium mejawa, ngwüy aljane tasaj ic wüx xique? —aj nej.

³⁵ Quiaj tapiüng a Pilato:
—¿Neol jow xique mbich nop icona xique? Cos micual mifüt at montangtang miteaats monquiiüb ic miün niüng sajlüy. ¿Neol, cuane iranga? —aw.

³⁶ Condom tasaj nej Teat Jesús:
—Ngome ningüy wüx aaga iüt cam sarang natang. Jondot wüx aaga iüt cam sarang natang xenipilan apmatsojow; ngome apmüjchiw ndeaaan najmel teowixaw monajiüt tiül judíos. Nganüy cos ngwüy, ngome ningüy sarang natang —aj nej.

³⁷ Pilato tasaj nej:

—¿Naleaingue, ique nop minatang nena-jiüt tiül nejw ipiünga? —aj nej.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xique natang atnej lamepiüng quiaj. Áag wijquiatos tiünas wüx aaga iüt cam najüiquich cuane naleaing. Meáwan leawa andiümüw marangüw leawa naleaing, ajcüw ayaj apmandiümüw manguiajw sandeac —aj nej.

³⁸ Quiaj tasaj nej a Pilato:

—¡Mbich jane ajaw cuane naleaing! —aj nej.

Atüniw mandeow Teat Jesús

(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Ndoj mapiüng aag ayaj a Pilato, quiaj taw alinomb masaj nipilan, tapiüng:

—Xique sapiüng aaga naxey cam ngo majiür asoet. ³⁹ Icona ipiüngan alndom natsambiich nop najlüy tiül manchiüc wüx nangos nüt pascua. ¿Jow nganüy, indiuman natsambiich aaga naxey minatangana? —aj nejw.

⁴⁰ Quiaj tepajüw tapiüngüw:

—¡Ngwüy, nde metsambiich aag ayaj! ¡Barrabás aptsajmbiüm! —awüw.

Pues aaga Barrabás quiaj, need nej.

19

¹ Condom a Pilato tapiüng majwüch Teat Jesús. ² Ajcüwa soldados tapeatiw sats masoijquiw wüx omal Teat Jesús. At tasoijquiw nej tiül noic napixeran morada. ³ Quiaj tapots mitsojow, tasajüw:

—¡Nganüy mbich ique minatang nenajiüt ocueaj nipilan judío! —ajüw.

Quiaj tapots maleambüw nej.

⁴ Condom a Pilato taw alinomb, tasaj a nipilan:

—Jogüy lanawün miün mejawan, naleaing sasaj icon xique ngo naxom nicuajind nisoet wüx ombas nej —aj nejw.

⁵ Quiaj taw Teat Jesús, alwüx omal nej aaga nepeat sats, at almasoog morada napixeran. Quiaj tasaj nejw a Pilato:

—¡Jogüy aaga naxey! —aj nejw.

⁶ Quiaj montangtang miteaats maquiiüjpüw monjiür nadam nangaj iüm camüm majawüw ajntsop Teat Jesús, yajnguiatoj tiüt apajüw, tapiüngüw:

—¡Ich mandeow wüx cruz! ¡Ich mandeow wüx cruz! —awüw.

Pilato tasaj nejw:

—¡Iquiiüjpan, icona iyacan wüx cruz, cos xique ngo naxom cuane asoet aaga naxey cam —aj nejw.

⁷ Ajcüwa nipilan judío tapiüngüw:

—Xicona salnajiüuran poch tiül xenaw-ijquian niüng apiüng netam mandeow cos awaiich, apiüng Micual nej Teat Dios —awüw.

⁸ Wüx a Pilato tanguiy aag ayaj, mbayat xeyay. ⁹ Condom tajmel awan alinomb, tatün manguiy Teat Jesús:

—¿Nguiane neriowa? —aj.

Teat Jesús ngome tasaj nej nicuajind.

¹⁰ Quiaj tasaj nej a Pilato:

—¿Neol ngo merndeaca? ¿Neol ngo mejaw xique alndom nayac ic wüx cruz, aton alndom natsambiich ique? —aj nej.

¹¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ngwüy, nicuajind ngondom merang wüx ximbas sitiül Xeteat Dios ngo müüch ic merang. Naleaing sasaj ic, najntsop asoet aaga neyac xic tiül iwix —aj nej.

¹² Ajan quiaj a Pilato tayamb nguineay alndom matsambiich Teat Jesús, pero ajcüwa monajiüt tiül judíos tepajüw napac, tapiüngüw:

—iSitiül apmetsambiich, ngo majüic ijneaj aweaag a César; cos jangantanej nendiüm marang minatängyü nenajiüt, aag ayaj ngo majneaj aweaag a César! —awüw.

¹³ Wüx tanguiy aag ayaj a Pilato tawün tiül iüm Teat Jesús. Condom nej tsotot niüng ajaw wüx asoeteran, tiül noic nden nenüt Gabata tiül ombeayiw nipilan judío. Aag ayaj amb apiüng niüng nequiand tiüt piedra. ¹⁴ Wüx laliüc lembem nüt aaga nüt quiaj, oxep quiaj pascua, quiaj a Pilato tasaj ajcüwa nipilan judío:

—jogtyü minatang nenajiüt! —aj nejwi.

¹⁵ Nejiw tepajüw napac, tapiüngüw:

—iwün, iwün, ich mandeow wüx cruz! —awüw.

Quiaj tasaj nejw a Pilato:

—¿Quia netam nayac wüx cruz aaga natang nenajiüt icueajiüna? —aj nejwi.

Quiaj montangtang miteaats tasajw nej:

—iXicono ngo najiüran alinop minatang nenajiüt, áagan a César! —ajüw nej.

¹⁶ Quiaj a Pilato tayac teowixaw nejwi Teat Jesús mayacüw wüx cruz, taquiüjpüw mamb.

Teat Jesús tajmel wüx cruz

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷ Teat Jesús tamb, tujchiw mambitic a cruz. Taquiüjpüw mamb andüy tiül niüng nasoiic omal mondeow. Tiül nombeayiw nejwi apiüngüw Gólgota. ¹⁸ Quiaj tayacüw wüx cruz Teat Jesús maquiüüb alijpüw. Nop amb wüx miác nej, alinop amb wüx miquiamb nej; nganüy Teat Jesús amb pinawan. ¹⁹ Condom a Pilato tarang acas poch mayacüch wüx omal a cruz. Aaga poch quiaj apiüng: “Jesús naw Nazaret, minatang nenajiüt ocueaj judíos.” ²⁰ Xeyay nipilan judío tateowüw aaga poch quiaj, cos niüng tayacüch wüx cruz Teat Jesús ngome miünquiaj, aton cos aaga poch tarangüch wüx ombeayaran hebreo, griego, at wüx

latín. ²¹ Pero ajcüwa montangtang miteaats tasajüw a Pilato:

—Nde meyac: “Minatang nenajiüt ocueaj judíos.” Leaw netam meyac: “Nej nepiüng minatang nenajiüt ocueaj judíos,” —ajüw nej.

²² Quiaj tasaj nejw a Pilato:

—Leaw lanarang landoj lanarang —aj nejwi.

²³ Ajcüwa soldados wüx landoj mayacüw wüx cruz Teat Jesús, quiaj tayarw apix nej, tambajcüw apiquiw quiriw mayariw noicnoic quiriw. Condom tayarw a najal micamix nej, aag ayaj ngo majiür niüng ambeteay, najüyeran naw cawüx andüy tiüt. ²⁴ Quiaj tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—Ngome apmambajcaats micamix nej, apmasüetiüts wüx, majüic jane apmayar —awüw.

Atquiaj tajlüy cos landoj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng: “Tambajcüw sapix mayariw, tasüetiw majawüw jane apmayar xecamix”, aw. Atquiaj tarangüw soldados.

²⁵ Aliw quiaj niüng ajlüy a cruz mimüm nej Teat Jesús, at michiig mimüm nej; at müm María mintaj teat Cleofas, at müm María Magdalena. ²⁶ Teat Jesús wüx tajaw mimüm nej, at nop minipilan nej, aaga xeyay tandiüm alquiaj aton, quiaj tasaj mimüm nej:

—Müm, joyaj nganüy apmajlüy atnej micual —aj.

²⁷ Condom quiaj tasaj aaga nop minipilan nej:

—Joyaj teat, nganüy apmajlüy atnej mimüm —aj.

Naw quiaj aaga nop minipilan nej taquiüüb mamb mimüm Teat Jesús andüy aniüng nej atnej majiür mimüm nej.

Tandeow Teat Jesús

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸ Wüx landoj aag ayaj, nej lamajaw meáwan lamapalüch marang. Cos netam majlüy atnej apiüng wüx nej tiül Mipoch Teat Dios, quiaj tapiüng:

—Nind sanganeow yow —aw.

²⁹ Ajlüy quiaj nop xar chipiow nachich vino, quiaj tasocoj tiül noic esponja, aag ayaj atnej walang sap. Ndoj cas tayacüw wüx omal nots narix xiül mipüüg hisopo. Quiaj tayacüw wüx ombeay Teat Jesús. ³⁰ Teat Jesús wüx landoj machey aaga nachich vino, quiaj tapiüng:

—Cantüy lanambich narang meáwan leawa tiünas narang —aw.

Quiaj mangueer omal nej; tayac miespíritu nej teowix Teat Dios; tanaámb andeow.

Tajtiül teombas micostil Teat Jesús

³¹ Oxep quiaj pascua, y nipilan judío ngomandiumüw macúlan wüx cruz mondeow, cos aaga nüt axoodaran quiaj xeyay nangaj. Quiaj tatüniw ocueaj a Pilato majmbajüch oleajiw leaw monlüw wüx cruz para alndom mawüniw tiüt najen. ³² Quiaj tambüw a soldados tajmbajüw oleajiw ajcüw tajmeliw wüx cruz maquiüjpüw Teat Jesús. ³³ Pero wüx tapeayiw niüng ajlüw Teat Jesús, quiaj tajawüw landeow, taton ngo majmbajüw oleaj nej.

³⁴ Condom nop soldado tatil teombas micostil Teat Jesús naag nots lanza, quiaj taw quiej maquiüüb tiül yow. ³⁵ Jan tajaw meáwan aag ayaj teamandec wüx; leawa andeac aag ayaj ajaw naleaing. Alndom mepiüngan icona aton naleaing. ³⁶ Meáwan aag ayaj tajlüw atnej lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios wüx tapiüng: “Miolaats nej ngo majmbajaran”, maw. ³⁷ Aton apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Apmajawjüw aaga naxey tatileran quiaj”, aw.

Tamiüraad Teat Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸ Wüx landoj meáwan aag ayaj, quiaj teat José naw tiül cambaj Arimatea tamb majaw a Pilato matün ocueaj, müüch nej maquiüüb mamb Teat Jesús mamiüt. Pilato taneam, quiaj tawün maquiüüb mamb. Aaga José quiaj nop nej minipilan Teat Jesús, pero naleaing axotüyan cos imbol mandüy monajiüt tiül judíos. ³⁹ At teat Nicodemo, aaga tamb mandeac aweaag Teat Jesús noic ong-wiüts, nej tamb quiaj aton, ajoy mamb maseyme nimiow gajpowüw (30) kilo najmboc angan süüig naolüch omal tiül mirra maquiüüb áloes. ⁴⁰ Quiaj teat José maquiüüb teat Nicodemo taxainguiw, tawinchaw tiül noic püy najneajay, ayacüw wüx aaga najmboc angan süüig, cos atquiaj arangüw nipilan judío wüx apmamiütüw nop nandeow. ⁴¹ Niüng tayacüw wüx cruz Teat Jesús, quiajan ajlüw acas owil nateaic xiül. Alquiaj noic oxiüt jayatsüy, nganaw mamiütaran quiaj nejinguind. ⁴² Quiajan tayacüw Teat Jesús, cos aaga oxiüt quiaj ngome miünquiaj ajlüw, aton ajcan lami nangos nüt pascua ocueajiw judíos.

20

Teat Jesús tapac imiün tiül mondeow
(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

¹ Ümban arraw domingo wüx aliün mexemem, quiaj tamb niüng ajlüw oxiüt müm María Magdalena, tajaw aaga piedra nayacüch mapal oxiüt ngo majlüw niüng tayacüch. ² Andililan tiüt tamb majaw teat Simón Pedro maquiüüb alinop aaga xowüw andiüm nej Teat Jesús. Quiaj tasaj nejüw:

—Lamawüniw tiül oxiüt Teat Naxey, ngo majawaats nguiane tambüw mayacüw —aj nejüw.

³ Camüm manguiayiw aag ayaj, quiaj tamb teat Pedro maquiüüb alinop minipilan Teat Jesús andüyiw niüng ajlüw oxiüt. ⁴ Ijpüéj tambüw acuiürrüw nóiquian, pero aaga alinop quiaj alwüx acuiür, tamong wüx ombas teat Pedro, ombas mapeay niüng ajlüw oxiüt. ⁵ Quiaj tapiür majaw tiül. Tajaw aaga püy tan ajlüw quiaj; nej taton ngo majmel. ⁶ Condom quiaj tapeay teat Simón Pedro andüüban nej. Nej mbich nómban tajmel tiül oxiüt, tajaw aaga püy alquiaj. ⁷ At aaga püy nawincheran wüx omal Teat Jesús ngo majlüw nóiquian maquiüüb aaga alinoic püy; alpejchiüm pálwüx, tan ajlüw awinchay. ⁸ Condom quiaj alinop minipilan Teat Jesús, aaga napeay ombas, tajmel tiül oxiüt aton. Wüx tajaw aag ayaj, aleáingan tajaw naleaing lapac. ⁹ Cos ores quiaj nganaw majawüw leawa lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios niüng apiüng Teat Jesús apmapac tiül mondeow. ¹⁰ Condom ajcüwa ijpw minipilan Teat Jesús quiaj, tandilileaw alinomb andüyiw aniüngüw nejüw.

Teat Jesús tejüiquichay majaw nej müm María Magdalena

(Mr. 16:9-11)

¹¹ Müm María wüx tapeay alinomb, tacúlan mbeay oxiüt, tengual ajjiüts, tapiür majaw tiül oxiüt. ¹² Quiaj tajaw ijpww ángeles alchetemoj niüng tayacüch Teat Jesús; nop amb wüx omal, alinop amb wüx oleaj, apixaw nejüw rajnúw. ¹³ Quiaj tatüniw nej manguiayiw, tasajüw:

—Müm najtaj, ¿Neol tapots ijiüntsaa? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejüw aaga najtaj:

—Cos lajwan aaga Teat Naxey, ngo najaw nguiane tamb mayacüch —aj nejüw.

¹⁴ Wüxan ndoj mapiüng aag ayaj, wantsat majaw wanopech nej. Quiaj majaw alembem quiaj Teat Jesús, pero nej ngo majaw majneaj sitiül aag ayaj Teat Jesús. ¹⁵ Condom quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Müm najtaj ¿neol tapots ijiüntsaa, jane teameyamba? —aj nej.

Müm María apiüng nej aag ayaj nop nerang najiüt quiaj. Quiaj tasaj:

—Teat, sitiül ique nerwün, isaj xic nguiane almeyac para namb naxaing —aj.

¹⁶ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¡María! —aj nej.

Müm María quiaj wantsat majaw nej, tasaj nej wüx ombeayiw nejüw, tiül hebreo: —¡Raboni! —aj. Aag ayaj wüx ombeayiw nejüw apiüng Nequiaach.

¹⁷ Teat Jesús tasaj nej:

—Nde mesamb xic müm, cos nganaw namb sandüy niüng ajlüw Xeat Dios. Quiür

isajüw xenipilan, xique sanamb sandüy niüng ajlüy Xeteat, aag ayaj Miteatiün aton; niüng ajlüy Xedios, aag ayaj Midiosan aton —aj nej.

¹⁸ Quiaj tamb müm María Magdalena masaj minipilan Teat Jesús nej landoj jaw Teat Jesús. Aton tapiüng meáwan leawa tasaj nej.

Teat Jesús tejüiquichay tiül minipilan nej
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹ Tiülan aaga nüt domingo quiaj, wüx langwiiüts, minipilan nej aliw tiül iüm canchiünoj; apalüw ombeay iüm cos imboloj mandüyiw monajiüt ocueaj judíos. Camüm majawüw Teat Jesús alembem pinawan nej. Quiaj tatepeay nej, tapiüng:

—Tamtámban ijlüyiüna —aw.

²⁰ Wüx ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj tüüch nej, wüx majawüw owix nej at micostil nej. Xeyay tapac omeajtsüw wüx tajawüw nej.

²¹ Condom tandüy wüx matepeay nej, alinomb. Tapiüng:

—Tamtámban ijlüyiün. Atnej Xeteat Dios tüüch xic niün, atanquiaj nganüy xique süüch icon meamban meáwan wüx aaga iüt cam —aj nej.

²² Wüx ndoj mapiüng aag ayaj, quiaj tapep miüünd nej wüx ombasüw nej. Tasaj nej:

—Iyariün Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. ²³ Nganüy jangantanej leaw icona apmeajchiün macueat arang ngo majneaj, mewüniün wüx imeajtsan asoet nej, at Teat Dios aton apmawün wüx omeaats. Sitiül aljane ngo mandüüm macueat arang ngo majneaj, Teat Dios aton ngome apmawün wüx omeaats asoet nej —aj nej Teat Jesús.

Teat Jesús tejüiquichay majaw nej Tomás

²⁴ Tomás, aaga nasoi Cuüch, nej nop tiül ajcüwa gajpiüp (12) minipilan Teat Jesús, ngome tajlüy quiaj wüx tapeay Teat Jesús.

²⁵ Alacas minipilan Teat Jesús tasajüw nej:

—¡Landoj najawan Teat Naxey! —ajüw nej.

Quiaj tasaj nej, a Tomás:

—Sitiül ngo najaw aóp owix nej niüng tapaparan clavos, sitiül ngo naxec tiül nots micual xiwix niüng tapaparan clavos; aton sitiül ngo naxec xiwix teombas micostil nej, nómban ngo nayar indeacan —aj nej.

²⁶ Wüx lamajiür opeacüw (8) nüt tatow ndoj aag ayaj, minipilan Teat Jesús canchiütoj alinomb tiül iüm; alquiaj a Tomás maquiüppüw. Tan ajlüy palaw ombeay iüm, camüm majawüw Teat Jesús alembem pinawan nej, tatepeay nej, tapiüng:

—Tamtámban ijlüyiüna —aw.

²⁷ Condom quiaj Teat Jesús tasaj a Tomás:

—Ijaw aop xiwix teat, ixec ningüy nots micual iwix, condom iwind iwix andüy

ningüy, ixec teombas xecostil. Ipiüng naleaing, nde mechüw imeaats —aj.

²⁸ Quiaj tapiüng a Tomás:

—¡Teat Naxey, Xeteat Dios! —aw.

²⁹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Tomás ¡neol, ajcan lamejaw xic tepiüng naleaing lasapaca? Najneajay apmajlüyiw jane apmapiüngüw naleaing lasapac masey ngo majawüw xic naag oniüjcüw —aj nej.

Neol tarangüch a nawüig cam

³⁰ Teat Jesús tarang xeyay cuajantanej ngome aag ajaraw, müüch majaw minipilan nej; pero aton ngome meáwan tarangüch tiül aaga nawüig cam. ³¹ Nganüy meáwan leawa tarangüch tiül aaga nawüig cam, tarangüch para alndom mepiüangan naleaing Teat Jesús Micual Teat Dios nej; aton mepiüangan nej aaga Cristo lapiürang aliüc. Cos jangantanej leaw apmayar mapiüng naleaing aag ayaj, apmapac meáwan nüt.

21

Teat Jesús tejüiquichay majawüw nej ayaíw minipilan nej

¹ Wüx landoj aag ayaj, tejüiquichay alinomb Teat Jesús majawüw nej minipilan nej. Atcüy tajlüy wüx tajlüyiw mbeay nadam yow Tiberias. ² Cos acas minipilan nej ajlüyiw quiaj nóiquian, nop teat Simón Pedro, nop teat Tomás aaga nasoi Cuüch, alinop teat Natanael naw tiül cambaj Caná tiül iüt Galilea, at ijpüw micual teat Zebedeo, maquiüppüw alijpüw minipilan nej.

³ Condom tasaj nej, teat Simón Pedro:

—Sanamb sandoc —aj nej.

Quiaj tasajüw nej:

—Ata xiconan sanamban, tabaats —ajüw nej.

Quiaj tambüw, ambüw tiül nop müx. Aaga ongwiiüts quiaj ngo mandocoy nicuajind.

⁴ Wüx ümb chüüjmbaw raw, quiaj majawüw Teat Jesús alembem mbeay yow. Naleaing nej, ngo mateotsüw wüx sitiül aag ayaj Teat Jesús.

⁵ Condom quiaj tasaj nej, Teat Jesús:

—Xecualüw ¿tesapan indocona? —aj nej.

Quiaj tasajüw:

—Ngo nasapan —ajüw.

⁶ Quiaj tasaj nej, Teat Jesús:

—Iyacan mindocon amb wüx miác otüeng müx, mbich apmesapan —aj nej.

Tarangüw atnej tasoiquiw. Ndoj ngondom maxainguw mindocoy nej, cos chipiow a cüet. ⁷ Quiaj nop tiül nej, aaga xowüy andüüm nej Teat Jesús, tasaj teat Pedro:

—¡Aaga iün Teat Naxey! —aj.

Teat Pedro camüm manguiay aag ayaj, quiaj masooig micamix nej cos tasoond, tanaám ajchic tiül yow. ⁸ Condom ajcüwa

aquiüjpüw nej taquiüjpüw mamb aaga müx andüy wüx iüt. Átan ndoc tanototoj mamb chipiow a cüet, cos ngome miünquiaj wüx iüt, ajiür maseyme coic miow (100) metros. ⁹ Wüx tajtepiw wüx iüt, tajawüw olüic biümb quiaj. Alpiüw wüx nop cüet, aton alquiaj pan. ¹⁰ Quiaj tasaj nejw Teat Jesús:

—Ijamiünan acas cüet leawa les ndot mesapan quiaj —aj nejw.

¹¹ Quiaj teat Simón Pedro tajtep tiül müx machede a ndoc manot andüy wüx iüt. Aaga ndoc ngo chiütam masey chipiüt tiül nadamdam cüet. Atüch coic miow ic miow gajparooob (153) cüet. ¹² Condom tasaj nejw Teat Jesús:

—Macaron metiüts —aj nejw.

Nejinguind tiül nejw ngo majntsop matüniw nej manguiayiw jane nej, cos lamajawüw nejay Teat Jesús. ¹³ Quiaj tatüch nejw Teat Jesús, tayar a pan müüch nejw, at a cüet.

¹⁴ Aag ayaj arojmbüw wüx ajiüquichay majaw nej minipilan nej, wüx landoj apac tiül mondeow.

Teat Jesús tandeac aweaag teat Simón Pedro

¹⁵ Wüx landoj üetiw, quiaj Teat Jesús tasaj teat Simón Pedro:

—Simón, micual teat Jonás ¿cuane ipiüng, indiüm xic, ngwüy ajntsop wüx indiüm meáwan aag ayaja? —aj.

Quiaj tapiüng teat Pedro:

—Teat, ique ijaw xique sandiüm ic —aw.

Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Ijiürüw quicheech xesapüw —aj nej.

¹⁶ Condom tandüy wüx masaj nej amb ijmbüw:

—Simón, micual teat Jonás ¿naleaing indiüm xic? —aj nej.

Quiaj teat Pedro tasaj nej:

—Teat, ique ijaw xique sandiüm ic —aj nej.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ijiürüw xesap —aj nej.

¹⁷ Condom quiaj tasaj nej amb arojmbüw:

—Simón, micual teat Jonás ¿naleaingue indiüm xique? —aj nej.

Teat Pedro quiaj tamix omeaats ajcan lamasaj nej amb arojmbüw sitiül andiüm nej, quiaj tapiüng:

—Teat, ique ijaw meáwan cuajantanej; ique ijaw naleaing sandiüm ic —aj.

Tasaj nej Teat Jesús alinomb:

—Ijiürüw xesap. ¹⁸ Naleaing naleaing sasaj ic, wüx aliün mermonguich, iquiáyan quiaj isooig ipix, iriümb leaw niüng indiüm; pero wüx apmertaxey pálwüx apmasooig ic tiül ipix, apmendic iwix, apmequiüraab niüng ngo mendiüm meamb —aj nej.

¹⁹ Tasaj nej aag ayaj majüiquich nguineay netam mandeow teat Pedro, cos apmandeow wüx arang minajiüt Teat Dios. Ndoj mandeac aag ayaj, tapiüng:

—Indüüb xic tanaámb —aj.

Nop minipilan nej aaga xeyay andiüram

²⁰ Wüx watsat teat Pedro, quiaj tajaw almandüüb nejw aaga xeyay andiüm nej Teat Jesús, aaga leaw chetet aweaag nóiquian maquiüüb Teat Jesús wüx tetiw, wüx tatün manguiay: “Teat ¿jane apmayac ic teowixaw monajiüt?” maw. ²¹ Teat Pedro wüx tajaw almandüüb nejw aaga alinop quiaj, quiaj tasaj Teat Jesús:

—Teat ¿jowa neje aaga alinop quiaja? —aj.

²² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Sitiül xique nandiüm ngo mandeow, aliün mapac wüx sanandilil alinomb, ¿neol, cuane imbiche? Ique tanaámb indüüb xic —aj nej.

²³ Condom aaga poch quiaj tejüiquichay manguiayiw meáwan monyar andeac Teat Jesús, tapiürang aaga nop minipilan nej ngome apmandeow. Pero naleaing Teat Jesús ngo mapiüng lango mandeow. Nej tapiüng: “Sitiül xique nandiüm ngo mandeow, aliün mapac wüx sanandilil alinomb, ¿neol, cuane imbich?”, aw.

²⁴ Nej aaga nop tiül minipilan Teat Jesús teamarang aaga nawüig cam. Meáwan aag agüy tajaw, tanguiay. Atquiaj alndom majawaats meáwan leaw tarang, aag ayaj naleaing.

²⁵ Aliün majlüy xeyay leaw tarang Teat Jesús. Naleaing sapiüng sitiül apmarangüch wüx nawüig meáwan leawa tarang, ngome apmajoy aaga iüt cam. Atanquiaj tajlüy. Amén.

Leawa tarangüw miapóstoles Teat Jesucristo Los HECHOS de los apóstoles

Apmüüch miün Nangaj Espiritu

¹ Teat Teófilo, tiül aaga nawiig tarangas ninguinüt tasajas ic meáwan leaw tarang Teat Jesús, at leaw tapots maquiaach. ² Ndófwüx tasajas ic nguineay tamb andüy cawüx tiül cielo. Naleaing wüx nganaw mamb andüy tiül cielo tarriiüd miapóstoles nej. Condom tasaj nejiw nguineay netam marangüw, atnej tasaj nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. ³ Condom tandeow, pero naleaing wüx tapac alinomb tejiüiquichay majawüw nej minipilan nej tiül ic miow (40) nüt. Atquiaj tarang majaraw naleaing nej almapac. At tasaj nejiw nguineay ajlüy tiül micambaj Teat Dios.

⁴ Wüx Teat Jesús aliün maquiüüb nejiw, tasaj nejiw nde mawüw tiül Jerusalén, tapiüng:

—Icülüün aag leaw lamapiüng Teat Dios aliüc miün apmajlüy. Aag ayaj landoj lanasaj icon ninguinüt. ⁵ Naleaing Juan tüüch yow nipilan, pero aag ayaj náagan yow. Nganüy icona alningüy alacas nüt apmeyariün Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios —aw.

Wüx Teat Jesús tamb andüy tiül cielo

⁶ Condom alinoic nüt wüx aliün maquiüüjpüw Teat Jesús, tatüniw manguiayiw:

—Teat, ¿nganüy nüt cam apmeaach majlüyüüts wüx micambajaats Israel alinomba? —ajüw.

⁷ Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona ngo metam mejawan ngow, ngün nüt apmajlüy aag ayaj. Cos néjan quiaj Teat Dios ajaw ngow apmüüch majlüy aag ayaj. ⁸ Icona apmeajndiün Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios majlüy wüx imbasan, quiaj alndom merangan cuajantanej. Apmemelichan mendeacan wüx xique naw ningüy tiül cambaj Jerusalén. At apmeamban tiül meáwan cambaj tiül Judea, at meáwan tiül Samaria. At apmeamban meáwan tiül palpáwüx cambaj wüx iüt —aj nejiw.

⁹ Condom wüx Teat Jesús landoj mapiüng aag ayaj, tanaámb amb andüy cawüx tiül cielo, teamajawüw nej. Ndoj tajngot noic oic taxot nej, lango maxomüw majawüw. ¹⁰ Nejiw tealeámban majawüw andüy cawüx niüng amb Teat Jesús, quiaj tajawüw ijpüw

teat monxey alembemoj niüng ajlüyiw nejiw, xowüy larraw apixaw nejiw. ¹¹ Condom tendeacüw masajüw nejiw, tapiüngüw:

—Teat monxey monaw Galilea ¿neol teleámban lembemeron ningüy mejawan andüy cawüxe? Cos aaga Teat Jesús les ndot mejawan aw niüng ijlüyüün amb andüy cawüx tiül oic quiaj, atquiaj aliüc alinomb wüx aliüc imiün tiül cielo —awüw.

Tarriüjtüch Matías marang ingow Judas

¹² Condom quiaj tandilileaw andüyiw Jerusalén imiünüw wüx tüc nasoiç mitiüç Olivos. Aaga tüc quiaj ngome miünquiaj ajlüy naw Jerusalén; ajiür atonej alndom majüyiw wüx noic nüt axoodaran. ¹³ Nejiw wüx tapeayiw tiül cambaj Jerusalén, quiaj tajtepiw andüyiw cawüx tiül amb ijpüw iüm niüng axojtüw Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jacobo micual Alfeo, Simón nasoiç Zelote, at a Judas michiig Jacobo. ¹⁴ Meáwan nejiw noic nej omeajtsüw tanaámb canchiüjow quiaj matajcwüw orar, aqiuüjpüw michiig Teat Jesús, at a María mimüm nej, aton alacas montaj.

¹⁵ Noic nüt wüx tajlüyiw quiaj, atüch maseyme acoic miow nimiow (120) nipi-lan, quiaj witiüt a teat Pedro masaj nejiw, tapiüng:

¹⁶ —Xecojow xechijquiw, naleaing tajlüy meáwan atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios tarang teat David, wüx Nangaj Espiritu tambeol nej mapiüng nguineay apmarang a Judas, aaga nequiüüb monsap Teat Jesús. ¹⁷ Cos Judas tateoraw tiül naquiüjpan, at tajlüy tiül marang aaga najiüt sarangan. ¹⁸ Aaga Judas quiaj, tamb mangal noic iüt naag mitomiün nej, aag tangüyeran wüx tarang aaga xeyay ngo majneaj quiaj. Condom tamb terrondüy onic, tandeow. Ndoj tajmiüc mojcoj tiüt, tajpoet otüeng nej, taw meáwan mixiüt aonts nej. ¹⁹ Meáwan nipi-lan moncül Jerusalén tanguiayiw nguineay tajlüy. Ág tujchiw manüt aaga iüt quiaj Acéldama. Aaga poch Acéldama quiaj, apiüng Miiüt Quieje.

²⁰ Cos larangüch tiül Mipoch Teat Dios tiül Salmo, apiüng:

Ich majlüyan aaga iüt niüng acül nej,
nde macül quiaj nejninguind, aw.

At aton tiül alinoic Salmo apiüng:

Ich majmel alinop marang ingow nej, aw.

²¹ Nganüy netam mayacaats nop naxey leaw almaquiüüb icoots meáwan nüt wüx Teat Jesús almaquiüüb icoots, ²² ajan wüx a nüt Juan tüüch yow Teat Jesús, ndófwüx quiaj Teat Jesús tamb andüy tiül cielo. Cos netam maquiüüjpaats alinop leaw naleaing tajaw Teat Jesús nguineay tapac alinomb —aw a Pedro.

²³ Quiaj tayacüw ijpüw monxey náwan tiül nejiw, nop José nasoic Barsabás, at ajiür alinoic minüt nej nasoic Justo. At tayacüw alinop nenüt Matías. ²⁴ Ndoj, quiaj tatajcüw orar, tapiüngüw:

—Xeteatiün Dios, ique ijaw tiül omeats meáwan nipilan, nganüy iich majüic najawan ngün lamerriiüd tiül ajcüwa ijpüw cam. ²⁵ Netam alinop majmel marang apóstol, cos aaga Judas tacueat aaga najiüt quiaj wüx tarang aaga nadam nisoet, ndoj tamb tiül aaga xeyay ngo majneaj niüng atüch nej mamb —awüw.

²⁶ Ndoj, quiaj tasüetiw jane nop tiül nejiw, quiaj tajawüw Matías netam marang. Quiaj tateoraw tiül ajcüwa gajpanop (11) apóstoles.

2

Wüx tapeay Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios

¹ Wüx tatüch a nüt, nangos nüt nasoic Pentecostés, meáwan minipilan Teat Jesús alxenenguemoj nóiquian. ² Camüm manguaiyiw aliüc noic neterriür napac imiün tiül cielo, atnej aterriür napac iünd. Aaga neterriür quiaj tajmel tiül iüm niüng alchetemoj. Meáwan monlüy quiaj tanguaiyiw. ³ Quiaj tajawüw atnej xeyay oniw biümb, ajcüw ayaj tajmiüc wüx ombasüw anopnopo. ⁴ Meáwan monlüy quiaj tajlüy wüx ombasüw nejiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Ndoj tapots andeacüw pálwüx ombeayaran leaw tüüch nejiw Nangaj Espiritu mandeacüw.

⁵ Tiül aaga nüt quiaj, aliw tiül Jerusalén xeyay nipilan judío, monyamb Teat Dios monaw tiül palpáwüx cambaj wüx iüt. ⁶ Wüx tanguaiyaran aaga neterriür quiaj, quiaj sonongotoj quiaj xeyay nipilan. Mbayatoj xeyay wüx tanguaiyiw andeacüw ombeayiw nejiw meáwan anopnop minipilan Teat Cristo. ⁷ Xeyay mbayatoj majawüw aag ayaj, quiaj tesajayej, tapiüngüw:

—¿Neol, ngome monaw Galilea nejiw ajcüwa teandeacüw quiaja? ⁸ ¿Neol, nguineay andeacüw ombeayiiütsa, leaw andeacaats nde ajngotoots miüna? ⁹ Cos alningüy palpáwüx nipilan, altiül monaw Partia, monaw Media, monaw Elam, monaw Mesopotamia, monaw Judea, monaw Capadocia, monaw Ponto, monaw Asia, ¹⁰ monaw Frigia, monaw Panfilia, monaw Egipto, at monaw tiül Africa niüng ajlüy cambaj Cirene. Alningüy monjüy miün nipilan naw Roma. Altiül nejiw wijquian ningüy judíos nejiw; altiül aton nipilan ngome judío leaw lamayambüw Teat Dios aton. ¹¹ At alningüy monaw Creta, at monaw Arabia. Pero nganüy meáwan icoots ranüw manguaiyüts teamandeacüw ombeayiiüts, nguineay Teat Dios lamarang

xeyay najneaj leaw ngome áag ajaraw —awüw.

¹² Cos xeyay mbayajow, ngo majawüw cuane najlüy, áag tesajayej nejeyéjan quiaj, apiüngüw:

—¿Cuane aag ayaja? —awüw.

¹³ Nganüy altiül itsojayéjan, tapiüngüw:

—Nangüniw, amongochiw wüx angane-owüw vin —awüw.

Pedro tandeac tiül xeyay nipilan

¹⁴ Ndoj Pedro, quiaj tamong maquiüb ajcüwa gajpanop (11) minipilan Teat Jesús, lembemoj niüng ajlüy nipilan. Condom tandeac napac manguaiyiw, tasaj nejiw:

—Teat cambaj Israel, at meáwan leawa jayats mapeay tiül Jerusalén, nganüy inguiayüün leaw sanasaj icon: ¹⁵ Ajcüwa monxey teamenguiayüün andeacüw cam ngome nangüniw atnej icona ipiüangan. Cos nganüy les tatüch pinawan ajüy nüt. ¹⁶ Aaga leaw tengual mejawan quiaj, aag ayaj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios, tiül nawüig tarang Joel, aaga nendeac andeac Teat Dios, cos apiüng:

¹⁷ Teat Dios apiüng: Alningüy alinoic nüt, sanüjchiw mayariw Nangaj Xeespíritu meáwan nipilan;

quiaj micualan monench at monüx apmandeacüw sandeac,

monguich sanüüch maxomüw omeajtsüw leaw ajawüw atnej aümiw,

y montangtang ombas nipilan sanüjchiw maxomüw omeajtsüw wüx aümiw.

¹⁸ Wüx aaga nüt quiaj, sanüüch mayariw Nangaj Xeespíritu meáwan monrang xenajiüt, monxey at montaj;

condom nejiw aton apmandeacüw sandeac.

¹⁹ Sanarang atéocan cawüx tiül cielo majaraw,

tiüt wüx iüt sanarang cuajantanej leaw ngomeaag ajaraw.

Apmajlüy xeyay quiej, apmajlüy xeyay biümb, at apmajlüy xeyay nasop.

²⁰ Quiaj a nüt lango merraj, apmajlüy pojniün,

at a caaw apmacants atnej quiej.

Aag ayaj apmajlüy wüx laliüc matüch a najneajay nüt wüx apmandilil Teat Naxey.

²¹ Meáwan nipilan leaw apmayambüw Teat Dios,

matüniw Teat Dios mawün nejiw wüx asoetiw, apmawüw wüx, aw.

²² Teat cambaj Israel, inguiayüün leaw sanasaj icon: Icona tejawan aaga Teat Jesús naw Nazaret tarang xeyay atéocan wüx tajlüy ningüy maquiüjpaats. Tajüic naleaing Teat Dios neech nej miün, cos tambeol nej marang xeyay cuajantanej, leaw icona tejawan aton. ²³ Condom tayacüch tiül iwixan merangan wüx leaw tendüman. Atquiaj

netam majlüy, para majlüy atnej lamapiüng Teat Dios. Icona teyacan teowixaw nipilan monrang ngo majneaj, tesajanüw mayacüw wüx cruz mandeow. ²⁴ Naleaing Teat Dios tapacüüch nej alinomb, tawün nej tiül mondeow, cos nej ngondom macüli niüng acüli mondeow. ²⁵ Teat David tanomb tandeac wüx nej tiül minawiig nej, tapiüng:

Xique tajawas Teat Dios tanaám al-maquiiüb xic;

cos nej alwüx xeác, ngo nimbol nandüy nicuajind.

²⁶ Xeyay apac ximeaats, ngo paxiüm nandead wüx aag ayaj.

At ngo napiüng wüx masey nandead, cos sanapac alinomb.

²⁷ Ique ngome apmecueat xic tiül niüng acüliw mondeow, apmepacüüch xic alinomb.

Ngome apmeaach majmboc xecuerpo, cos nangaj micual xic.

²⁸ Ique Teat, teaach xic najaw ngün a tiüüd amb andüy niüng apacaran meáwan nüt.

Apmeaach mapac ximeaats cos sanajlüy niüng ijlüy, aw.

²⁹ Teat monxey micual iüt, inguiayiün. Aaga miteatiüüts David naleaing tandeow tamiüraad; mioxiüt nej alningüy ajawaats nganüy nüt cam aliün majlüy. ³⁰ Naleaing cos nej nop nej nendead andead Teat Dios tajaw naleaing apmajlüy leaw tasaj nej Teat Dios, nguineay Teat Cristo aliüc miün apmajlüy naw tiül micual micual nej. Aag ayaj apchetem niüng chetey nej, apmarang natang nenajiüt. ³¹ Teat David, cos tajaw aag ayaj, áag tandeac wüx nguineay apmapac alinomb Teat Cristo, ngo macüli tiül niüng acüliw mondeow, at micuerpo nej ngome apmajmboc. ³² Nej aaga Jesús quiaj, Teat Dios tapacüüch nej alinomb. Meáwan xicona tajawasan naleaing aag ayaj. ³³ Teat Dios taquiüüb nej mamb andüy tiül cielo marang natang quiaj. Nej lamüünd aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios leawa tasoic apmüünd. Nganüy lamüüch miün. Meáwan aaga leaw ijawan quiaj, leaw inguiayiün nganüy cam, aag ayaj Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios nerang. ³⁴ Teat David ngo mapac alinomb mamb tiül cielo, pero nej tapiüng:

Teat Dios tasaj a Teat Naxey:

“Cheter ningüy amb wüx xeác,

³⁵ leaw ndoj nayac moncüy majaw ic,

melembach wüx ileaj”.

³⁶ Nganüy ich manguiay meáwan micual iüt Israel, aaga Teat Jesús tembiyan wüx cruz, Teat Dios lamayac nej nganüy marang natang, cos nejay aaga Cristo —aj nejw.

³⁷ Wüx tanguiyaw aag ayaj ajcüwa nipilan quiaj, tayajcüw tiül omeajtsüw nejw

xeyay ngo majneaj arangüw. Quiaj tasajüw a Pedro y alacas apóstoles:

—Teat monxey, jow nganüy ¿cuane sanarangana? —ajüw.

³⁸ Quiaj tasaj nejw a Pedro:

—Ich leam imeajtsan xeyay ngo majneaj irangan, nde nganüy irangan najneaj. Ndoj iyariün yow meáwan inopnopo wüx minüt Teat Jesucristo, majüic laáw isoetiün. Quiaj Teat Dios apmüüch meyariün Nangaj Miespíritu nej. ³⁹ Cos Teat Dios lamapiüng apmüüch miün Nangaj Miespíritu nej müüch icon, müüch micualan, at meáwan leaw apmayamb Teat Dios alinoic nüt. Cos aag ayaj apmüjndiw meáwan nipilan leaw Miteatiüüts Dios apmapaj miünüw —aj nejw.

⁴⁰ Condom tasaj nejw xeyay wüx aag ayaj, tapaj nej ocueajiw, tapiüng:

—Iyamban Teat Dios, isajan mawün isoetiün, cos atquiaj alndom meriowan tiül ajcüwa nipilan monrang ngo majneaj quiaj —aw.

⁴¹ Condom meáwan leawa tayariw, at leawa tayacüw wüx omeajtsüw andead teat Pedro tayariw yow. Aaga nüt quiaj tajlüyiw xeyay jayats monyar andead Teat Dios, atüch maseyme arej mil nipilan. ⁴² Nejw tanaám arangüw atnej taquiajchiw nejw miapóstoles Teat Jesús. Tajlüyiw nóiquian maquiüjpw meáwan monyar andead Teat Dios, tatajcüw orar, at tajineaw a pan müetiwiw nóiquian para leam omeajtsüw wüx neol tandeow Teat Cristo.

Leaw tarangüw ajcüw ombas monyar mipoch Teat Cristo

⁴³ Meáwan nipilan xeyay mbayatoj, cos minipilan Teat Jesús tarangüw xeyay atecan, xeyay cuajantanej leaw ngome aag ajaraw. ⁴⁴ Meáwan leaw tayariw andead Teat Jesús tajlüyiw nóiquian. At meáwan leaw almajiürüw tacanchichaw nóiquian. ⁴⁵ Wüx anüjpiw iüt, iüm, tengwüy cuajantanej leaw ajiürüw, ajineaw ombeat müjchiw anopnop leaw netam nejw. ⁴⁶ Nejw ngo macueatiw ambüw canchiümoj tiül nadam nangaj iüm. At tanaám canchiüjow nóiquian müetiwiw pan aniüngw nejw. Ajlüyay apac omeajtsüw, xeyay ajneaj omeajtsüw. ⁴⁷ Nejw palüyan tandeacüw najneaj wüx Teat Dios, at meáwan nipilan ajneaj majaw nejw. Meáwan nüt Teat Dios teamayac wüx majlüy xeyay monyar andead nej.

3

Tajneaj nop coex

¹ Noic nüt teat Pedro maquiüüb teat Juan tambüw nóiquian andüyiw tiül nadam nangaj iüm, andüy wüx nchejliow nüt, ores atajcüch orar. ² Alquiaj nop naxey necoex nde wijquiw. Meáwan nüt aquüüraab mamb machetecharan mbeay nadam nangaj iüm

metüney, matün ocueaj jane apmajmel tiül a nadam nangaj iüm. Aaga ombeay nangaj iüm quiaj nasoiç Natsajüy Ombas. ³ Aaga necoex quiaj, wüx tajaw a Pedro y Juan laambüw apmajmeliw tiül nadam nangaj iüm, quiaj tatün nej ocueajiw. ⁴ Quiaj lembe-toj majawüw nej. Condom tasaj nej a Pedro: —Ijaw xicon —aj.

⁵ Quiaj tajaw nejiw apac omeaats, tea-macül cuane apmüjchiw. ⁶ Quiaj a Pedro tasaj nej:

—Ngo najiür plata, ngo najiür oro; pero naleaing leawa sajiür sanüüch ic: wüx minüt Teat Jesucristo naw Nazaret, sasaj ic witiür ijüy —aj nej.

⁷ Quiaj teat Pedro tasap miác owix nej mawitich. Andüüban tajneaj oleaj nej, at nic oleaj nej. ⁸ Condom ajchic cawüx witiow lombom, quiaj tajüy. Ndoj tajmel tiül nadam nangaj iüm maquiiüb nejiw, teajüy, tea-jchic, teamapiüng najneajay lamarang Teat Dios. ⁹ Meáwan nipilan tajawüw nej lajüy, at teamapiüng najneajay lamarang Teat Dios. ¹⁰ Tajawüw nejay aaga naxey quiaj lambójan chetej metüney mbeay nadam nangaj iüm nasoiç Natsajüy Ombas, áag mbayatoj xeyay wüx tajawüw lajneaj.

Pedro tandeac tiül minden iüm nasoiç ocueaj Salomón

¹¹ Aaga naxey lajneaj micoex quiaj, ngo matsambiich a Pedro y Juan. Condom meáwan nipilan mbayatoj, tambüw acuiürüw majawüw nejiw tiül minden iüm nasoiç ocueaj Salomón. ¹² Pedro wüx tajaw ajcüwa nipilan quiaj, tapiüng:

—Teat cambaj Israel, ¿Neol mbayateron wüx aag ayaja? ¿Neol tejawjawan xicona? Atnej ajüic ipiüangan xicona süjchiün majneaj aaga naxey quiaj, atnej xicona süjchiün majüy nde ajneaj ximeajtsan. ¹³ Ngwüy, xicona ngondom narangan aag ayaj. Teat Dios nerang aag ayaj, Midios miteatiüts Abraham, Midios teat Isaac, Midios teat Jacob, at Midiosüw mixejchiiüts monlüy tanomb. Nejay aaga Teat Dios quiaj tataag majneaj aaga naxey cam, para alndom mayarich andeac Teat Jesús, aaga Micual Nej. Aag ayaj icona tejacan teowix monajiüt mandeow. Wüx tandiüm a Pilato matsambiich, icona ngome tendiüman, tepiüangan ich mandeow. ¹⁴ Icona ingow itüniün tsajmbiüm aaga nangaj nerang najneaj quiaj, tetüniün maw wüx aaga nerang ngo majneaj nembiy nipilan. ¹⁵ Atquiaj terangan, tembiyan aaga tengual nepacüüch meáwan leaw almajlüy. Pero naleaing Teat Dios tapacüüch nej alinomb. Aag ayaj xicona tajawasan naleaing. ¹⁶ Nganüy aaga naxey cam leaw ijawan, Teat Dios tataag nej majneaj, cos sayacan ximeajtsan wüx

Teat Jesús, ngo nachiwean ximeajtsan. Áag nganüy ijawan nej lajneaj nómban.

¹⁷ Teat monxey, xique sawaw naleaing icona wüx tembiyan Teat Jesús mequiüjpan minatangan monajiüt, terangan aag ayaj cos ngo mejawan nicuajind; ipiüangan najneaj temerangan. ¹⁸ Quiaj tajlüy atnej tanomb lamapiüng Teat Dios. Cos meáwan mondeac andeac nej tapiüngüw aaga Cristo, Micual Teat Dios, apmamongoch xeyay ngo majneaj. ¹⁹ Nganüy ich leam imeajtsan naleaing xeyay ngo majneaj temerangan. Indillean iyamban Teat Dios cos nej alndom mawün isoetiün. Quiaj Teat Dios apmüüch icon mapac imeajtsan, ²⁰ wüx apmüüch miün Teat Jesucristo, aaga lamapiüng apmüüch miün mambeol icon. ²¹ Nganüy naleaing nej netam macül tiül cielo, leaw atüch a nüt wüx Teat Dios apmataag majneaj meáwan ngo majneaj, atnej lamapiüngüw mondeac andeac nej najlüyiw tanomb. ²² Teat Moisés aton tasaj mixejchiiüts, tapiüng: “Teat Dios apmayac nop nendeac andeac nejimiün tiül icona, atnej tayac xic. Netam menguiayiün meáwan leaw apmasaj icon. ²³ Cos meáwan nipilan leaw ngo mayar andeac aaga nendeac andeac Teat Dios quiaj, apmajwan nómban, ngondom macül tiül micambaj nej.”

²⁴ Meáwan mondeac andeac Teat Dios leaw tajlüyiw tanomb ajan wüx Samuel tapiüngüw wüx aaga leaw almajlüy nganüy cam. ²⁵ Icona micual icon Israel, atnej tajlüyiw mondeac andeac Teat Dios. At ijlüyiün tiül aaga poch Teat Dios tüüch mixejchiiüts, cos tasaj Abraham: “Meáwan nipilan wüx iüt apmaxomiw monajneaj wüx ombas micual leaw aliüch miün apmajlüy.” ²⁶ Teat Dios wüx tapacüüch alinomb Micual Nej, mbas tüüch miün mambeol icon, müüch icon mejiüran monajneaj; aton müüch icon inopnopoñ mecueatiün irangan ngo majneaj —aj nejiw a Pedro.

4

Teat Pedro y teat Juan tajlüyiw teombasüw monajiüt

¹ Pedro y Juan tengualeámban mandeacüw aag ayaj masajüw nipilan, quiaj ajngotoj miteaats aqüiüjpüw minatanganon najiür nadam nangaj iüm, aton aqüiüjpüw saduceos. ² Quiaj tajcüyiw xeyay, cos Pedro y Juan tengual maquijachiw nipilan, teamasajüw mondeow apmapacüw alinomb cos Teat Jesús tapac alinomb. ³ Quiaj tasaparanüw maquibaránüw mamb mayacaranüw tiül manchiüch cos langwiiüts. Tawüniw amb alinoic nüt. ⁴ Pero naleaing xeyay nipilan leaw tanguiyiw andeacüw Pedro y Juan tayariw Mipoch Teat Dios.

Ajcüw ayaj atüch maseyme acoquiaw mil monxey.

⁵ Larraw tiüt amb alinoic nüt, quiaj sonongotoj tiül Jerusalén meáwan monajiüt ocueajiw judíos, aquíüjpüw montangtang monajiüt tiül nejijw, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. ⁶ Aquíüjpüw aton aaga minatang miteaats nenüt Anás, aquíüjpüw Caifás, Juan, Alejandro, at meáwan acualajtsüw natangtang miteaats. ⁷ Quiaj tapiüngüw majanüw a Pedro y Juan. Wüx lapeayiw, quiaj tamongochiw lembemoj pinawan. Ndoj cas tatüniw manguiayiw, tasajüw:

—¿Nguiane meyariün minajiütan merangan aag ayaja? ¿Ngwüw jane nesaj icon merangana? —ajüw.

⁸ Teat Pedro, ambeol nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, quiaj tasaj nejijw:

—Teat Xan monajiüt, montangtang monajiüt tiül Israel: ⁹ Icona lametüniün menguiayüün xicon wüx aaga najneaj larangüch wüx ombas nop naxey lajneaj micoex, nguineay tajneaj. Najneaj, sanapiüangan. ¹⁰ Nganüy meáwan icona inguiayüün, ich manguiay aton meáwan cambaj Israel. Aaga naxey alningüy timbasan cam, tajneaj wüx minüt Teat Jesús naw Nazaret, áag icona teyacan wüx cruz, ndoj Teat Dios tapacüüch alinomb. ¹¹ Aaga Teat Jesús quiaj, nejay aaga piedra icona monrang iüm teloxiün ninguiün, nganüy lafüün marang xeyay netam piedra tiül oxing iüm. ¹² Nejinguind alinop ngondom meáwan asoeteran; cos Teat Dios ngo mayac alinop ningüy wüx aaga iüt cam leaw alndom mawün asoetiüts, áagan Teat Jesús alndom —aj nejijw.

¹³ Monajiüt wüx tajawüw a Pedro y Juan nómban ngo mimboloj wüx andeacüw, at tajawüw nejijw ngome nequiaachayej, ajlüyiw at nejijw jangantanej, quiaj mbayatoj. At tajawüw ajcüw ayaj taquíüjpüw Teat Jesús. ¹⁴ Cos aaga naxey lajneaj micoex nej alembem niüng ajlüyiw nejijw, quiaj lango majiürüw cuane mapiüngüw. ¹⁵ Quiaj tasoiquiw a Pedro y Juan mawüw tiül moncanchiün para alndom mandeacüw wüx nguineay apmarangüw. ¹⁶ Quiaj tapiüngüw:

—¿Cuane apmarangaats wüx ombasüw ajcüwa monxey quiaja? Cos naleaing ndam ateócan lamarangüw, aag ayaj lajüic, lamanguiyiw meáwan nipilan moncül tiül Jerusalén. Icootsa ngondom mapiüngaats ngo maleaing. ¹⁷ Nganüy, ngana majüy aag ayaj manguiay cambajiüt, netam maliquajtsüw mambolochiüts, masajaats nde mandüyiw wüx alinomb mandeacüw wüx minüt aaga Jesús quiaj —awüw.

¹⁸ Ndoj, quiaj tapajüw a Pedro y Juan maliquaiw, tasajüw nómban ngondom mandeacüw, aton ngondom maquiajchiw nipilan wüx Teat Jesús. ¹⁹ Quiaj tapiüngüw a Pedro y Juan:

—Nganüy ipiüangan teat, ¿quia najneaj majaw Teat Dios nayariün indeacana, ngwüw nayariün andeac neje? ²⁰ Naleaing xicona ngondom nacueatiün nandecan leaw lanajawan, leawa lananguiyiün —awüw.

²¹ Quiaj tandüyiw wüx maliquaiw alinomb, tasajüw apmamongochiw xeyay ngo majneaj sitiül mandilileaw marangüw alinomb. Ndoj tatsambijchaw, cos ngo maxomüw nguineay müjchiw mamongochiw ngo majneaj. At imboloj mandüyiw nipilan, cos meáwan nipilan tapiüngüw Teat Dios netaag majneaj aaga necoex quiaj. ²² Pues aaga naxey lajneaj micoex quiaj, lamong ic miow (40) mineat nej.

Tatüniw ocueaj Teat Dios mambeol nejijw nde mimboloj

²³ Pedro y Juan, wüx landoj tsajmbiüjow, quiaj tambüw majawüw aquíüjpüw nejijw. Tapiüngüw meáwan leaw tasajüw nejijw montangtang miteaats at montangtang monajiüt tiül nangaj iüm. ²⁴ Wüx landoj manguiayiw aag ayaj, quiaj tatajcüw orar, tasajüw Teat Dios noic nej omeajtsüw, tapiüngüw:

—Xeteatiün Dios, ique terang cielo, terang iüt, terang ndec, at terang meáwan leaw almajlüy. ²⁵ Naleaing nde tanomb tapiüng a teat David, aag nerang minajiüt, cos timbeol nej marang wüx nawiiig nguineay ipiüng. Nej tapiüng:

¿Neol tapots ajcüyiw meáwan nipilan tiül meáwan cambaja?

¿Neol tamb wüx omeajtsüw leaw nómban ngondom marangüwa?

²⁶ Meáwan monajiüt monaw tiül palpálwüx cambaj sonongotoj,

at montangtang tiül cambaj canchiütoj nóiquian,

majcüyiw majawüw Teat Dios, aton majcüyiw majawüw Teat Cristo, aw.

²⁷ 'Cos naleaing canchiütoj tiül aaga cambaj cam a Herodes maquiüb a Poncio Pilato maquiüjpüw nipilan judío, at pálwüx nipilan ngome judíos, majcüyiw majawüw nangaj micual, aaga Teat Jesús, leaw lameyac marang minajiüt. ²⁸ Atquiaj tarangüw para majlüy atnej lamepiüng nomb atquiaj apmajlüy. ²⁹ Nganüy Teat, ijaw nguineay tandeacüw wüx ximbasan ajcüwa monajiüt. Aag satüniün meach xicon narangan minajiüt, nandecan mipoch nde nimbolan. ³⁰ At tanaám Teat, iyac iwix wüx xicon, para alndom namongochiün iün andeow nipilan, narangan ateócan, at

cuajantanej ngomeaag ajaraw, wüx nangaj minüt micual Teat Jesús, —awüw.

³¹ Ndoj matüniw ocueaj Teat Dios, quiaj tajlang atnej noic ateam niüng canchiüjow. Quiaj tüün wüx ombasüw nejiw meáwan anopnopo; aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios; ndoj ngo mimboloj mandeacüw Mipoch Teat Dios.

Tacanchichaw nóiquian meáwan ajiürüw

³² Meáwan nejiw leaw lamayariw mipoch Teat Cristo tajlüyiw noic nej omeajtsüw, noic nej ayajcüw. Atquiaj nejingüind ngo mapiüng aneáyan nej leaw ajiür, tajlüy ocueajiw nejiw meáwan. ³³ Miapóstoles Teat Jesús tanaám mandeacüw, ngo memboloj masajüw wüx nipilan nguineay tapac alinomb Teat Jesús, cos Teat Dios xeyay ambeol nejiw. ³⁴ Atquiaj ngo majlüy tiül nejiw nejingüind leaw ngo majiür leaw netam. Cos meáwan leaw ajiür iüt tengwüy iüm, wüx ndoj manüüb lamajoy ombeat ³⁵ mayacüw teowixaw miapóstoles Teat Jesús. Condom nejiw lamajineaw müjchiw anopnop leaw netam nej. ³⁶ Tajlüy nop tiül nejiw nenüt José, leaw ajcüw apóstoles tujchiw manüt Bernabé. Aaga poch quiaj amb apiüng micual neech mapac omeaatsaran. Nej levita nej naw Chipre. ³⁷ Tajiür noic miüt nej, tanüüb. Condom tajoy ombeat tayac teowixaw miapóstoles Teat Jesús.

5

Tajiürüw nisoet Ananías maquiiüb Safira

¹ At aton nop naxey nenüt Ananías y mintaj nej nenüt Safira, nej tanüüb noic miüt nej. ² Aaga naxey quiaj ngo mambich majoy ombeat iüt anüüb, tawün quiriw, taxot aweaag mintaj nej. Condom tajoy alquiriw mayac teowixaw apóstoles. Tawai-ich, tapiüng ágan ayaj ombeat. ³ Quiaj tasaj nej teat Pedro:

—Ananías ¿neol nguineay nimeech tayac tiül imeaats mewaiich Nangaj Espiritu, mexot ombeat miüta? ⁴ ¿Neol jondot majlüy ngo menüüba, neol ngome ineaye? Aton wüx lamenuüb, ¿neol ngome ineay a tomiün ombeate? ¿Neol tendiüm merang aaga ngo majneaj quiaja? Aag ayaj Teat Dios iwaiich, ngome nipilan —aj nej.

⁵ Ananías wüxan tanguiay aaga poch quiaj, quiaj ajmiüc andeow wüx. Condom meáwan leawa tanguiayiw aag ayaj mbayatoj. ⁶ Quiaj tawüw acas monguich monxey, tambüw mawinchaw ombas, taxainguiw, taquiüjpüw mamiütüw.

⁷ Lamajoy maseyme arej ores tatow ndoj aag ayaj, quiaj tapeay quiaj mintaj nej. Nej ngo majaw cuane landoj ajlüy. ⁸ Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Isaj xic ¿naleaingue, atogüy tenüjpiün miütana? —aj nej.

Nej tapiüng:

—Naleaing atoyaj —aw.

⁹ Pedro tasaj nej:

—¿Neol tendecan nóiquian mewaijchan Nangaj Espiritu? Nganüy, joyaj lapeayiw teombeay iüm monmiüt minoj. At a ique aton apmaxainguiw ic —aj nej.

¹⁰ Quiaj ajmiüc aaga najtaj quiaj niüng ajlüy a Pedro, andeow wüx. Wüx tajngotoj ajcüwa monguich monxey majawüw landeow niüngan, quiaj taxainguiw aton, taquiüjpüw mamiütüw niüng ajlüy minoj nej. ¹¹ Condom xeyay mbayatoj meáwan monyar andeac Teat Cristo, at meáwan leaw tanguiayiw aag ayaj.

Xeyay cuajantanej ateócan tajlüy

¹² Ajcüw apóstoles tarangüw xeyay ateócan tiül nipilan, at cuajantanej ngome aag ajaraw. Cos noic nej omeajtsüw, canchiütoj nóiquian tiül minden nadam nangaj iüm, niüng nasoi ocueaj Salomón. ¹³ Meáwan nipilan apac omeajtsüw majawüw nejiw, pero altiül imboloj, ngo mandiümüw mambüw maquiüjpüw wüx canchiüjow. ¹⁴ Xeyay nipilan, monxey at montaj, tayariw mipoch Teat Cristo. ¹⁵ Altiül nipilan tawüniw moniün andeow mayacüw tiül calle; altiül napeaaberan wüx mats, altiül wüxan tec, cos atquiaj wüx apmamong a Pedro, masey mindiw nej mamong wüx ombasüw apmajneajiw. ¹⁶ At xeyay nipilan monaw tiültiül cambaj najlüyan quiaj, tambüw Jerusalén maquiüjpüw mamb moniün andeow, at leaw alwüx ombasüw nimeech, lamüüch nej michachiw. Meáwan tumb majneajiw.

Tayambüch ombasüw a Pedro y Juan

¹⁷ Quiaj tajcüy aaga minatang miteaats maquiüüb meáwan minipilan nej. Ajcüw ayaj noic ajlüy nipilan nasoi saduceos. Nejiw xeyay ngo majneaj majawüw aag ayaj. ¹⁸ Tasapüw ajcüw apóstoles mayacüw tiül manchiüc. ¹⁹ Naleaing aaga ongwiüts quiaj, nop ángel ocueaj Teat Dios taleaaig ombeay manchiüc, tawün nejiw. Condom tasaj nejiw:

²⁰ —Quiüran indüyiün tiül nadam nangaj iüm, isajan meáwan nipilan wüx aaga najneajay poch neech mapacaran —aj nejiw.

²¹ Nejiw wüx landoj manguiayiw aag ayaj, úmban arraw tajmeliw tiül nadam nangaj iüm maquiajchiw nipilan.

Tiülan aaga ores quiaj minatang miteaats canchiütoj maquiüüb minipilan nej. Condom tapajüw meáwan montangtang ombas tiül cambaj Israel mandeacüw. Ndoj cas tujchiw mamb majanaranüw miün ajcüwa apóstoles imiün tiül manchiüc. ²² Naleaing wüx monjiür nangaj iüm tapeayiw mbeay

manchiüc maleajjquiw, tajawüw ngo majlüyiw tiül manchiüc. Quiaj tandilileaw mapüüngüw. ²³ Wüx tajngotoj tapiüüngüw:

—Naleaing wüx tapeayasan quiaj, manchiüc tan palaw nandand; at ajcüwa monjiür aliün lombomoj quiaj mbeay manchiüc. Pero wüx taleaaigasan, quiaj tajawasan nejingund ngo majlüy tiül —awüw.

²⁴ Wüx tanguiy aag ayaj aaga minatang miteaats, at a minatang ocueajiw monjiür nadam nangaj iüm, at alacas montangtang miteaats, quiaj titsoj nej omalüw, ngo majawüw nguineay apndom aaga tengual ajlüy quiaj. ²⁵ Quiaj tajngot nop naxey masaj nejiw:

—Joyajiw, aliw ninguiay tiül nadam nangaj iüm ajcüwa monxey teyacan tiül manchiüc, tengual aquiajchiw nipilan —aj nejiw.

²⁶ Quiaj tamb a minatang monjiür nadam nangaj iüm, aqiiüb minipilan nej majanüw miün. Ngo majcüyiw nicuajind, taquiüjpüw miün najneajan, cos imboloj mandüyiw nipilan, ngana maloxiw nejiw. ²⁷ Wüx tapeayiw quiaj maquiüjpüw, quiaj tamelichaw tiül moncanchiün. Condom aaga minatang miteaats tatün manguiy nejiw, tapiüüng:

²⁸ —Xicona lanasajan icon ngondom mequiajchiün nipilan wüx aaga Jesús quiaj. ¿Neol ngo mecueatiüna? Nganüy laümb meajchiün manguiy meáwan nipilan tiül Jerusalén wüx aaga indeacan quiaj. Nganüy indiüman meyacan sasoetiün mepiüangan xicona nembiyasan aaga naxey quiaj —aj nejiw.

²⁹ Quiaj tendeac a Pedro maquiüüb alacas apóstoles, tapiüüngüw:

—Xicona netam narangan leaw asaj xicon Teat Dios, ngame leaw asaj xicon nipilan. ³⁰ Aaga Teat Dios quiaj Midiosüw mixejchiüts, nej nepacüüch alinomb a Teat Jesús, leaw icona teyacan wüx cruz, tembiyan. ³¹ Nganüy Teat Dios lamayac nej marang natang, mawün wüx asoet nipilan. Atquiaj tarang Teat Dios müüch leaam omeajtsüw nipilan israel wüx meáwan ngo majneaj teamarangüw, macueatiw, para marangüw leaw najneaj. Atquiaj nej apmawün wüx omeaats asoetiw nejiw. ³² Meáwan aag ayaj xicona tajawasan. At a Nangaj Espiritu leaw Teat Dios lamüüch ajcüw monyar andeac nej üüch nejiw majawüw aag ayaj naleaing —awüw.

³³ Wüx tanguiyiw aag ayaj ajcüwa nipilan tiül moncanchiün, quiaj tajcüyiw, tandiümüw mambiyaw nejiw nómban. ³⁴ Altiül nejiw nop fariseo nenüt Gamaliel. Nej nop nequiaach wüx aaga poch tüünd Moisés. Meáwan nipilan ayariw nej andeac. Aaga naxey quiaj witiüt, tasaj nejiw

mawüniw quiaj noic ores ajcüw apóstoles. ³⁵ Condom tapiüüng:

—Teat cambaj Israel, ijawan majneaj leaw apmerangan wüx ombasüw ajcüwa monxey quiaj. ³⁶ Cos atquiaj nomb tajlüy nop naxey nenüt Teúdas. Nej apiüng nop nej xeyay am ajlüy. Aaga naxey quiaj tandüjpiw nej xeyay nipilan; atüch maseyme piqüiw acoc miow (400) nipilan. Ndoj, wüx tandeow, meáwan leawa tandüjpiw nej tümb ndajrriümoj, ngo majlüy nicuajind. ³⁷ Ndoj aag ayaj tajlüy alinop naxey nenüt Judas naw Galílea. At tandüjpiw nej xeyay cambaj wüx nüt ajmel mineataran. Aaga naxey quiaj tandeow aton. Condom meáwan leaw tandüjpiw nej tümb ndajrriümoj. ³⁸ Nganüy sasaj icon, icueatiün ajcüwa teat monxey quiaj, ijchan mambüw. Cos sitiül aaga aquiajchiw quiaj, aaga najiüt arangüw quiaj, ocueajan nipilan apndrom ombas. ³⁹ Nganüy sitiül aaga arangüw quiaj ocueaj Teat Dios, icona ngondom mendarrichan. Netam mejawan, jondot Teat Dios tengual ijcüyüün mequiüjpan —aw.

⁴⁰ Quiaj tayarariw andeac nej. Ndoj tapajüw alinomb ajcüwa apóstoles, tapots mawüjchiw. Condom tasajüw macueatiw nómban andeacüw wüx Teat Jesús. Ndoj cas tatsambijchaw. ⁴¹ Ajcüwa apóstoles wüx tawüw tiül moncanchiün, tapac omeajtsüw xeyay, cos Teat Dios lamüüch nejiw mamongochiw aaga monxing quiaj teowix monajiüt, cos lamayariw andeac Teat Jesús. ⁴² Nejiw ngo macueatiw maquiajchiw nipilan, mandeacüw wüx leaw tarang Teat Jesucristo. Atquiaj tarangüw meáwan nüt, átan tiül nadam nangaj iüm, átan tiül aniüng nipilan.

6

Tarriütüch ayaüw monxey marangüw diáconos

¹ Tiül aaga nüt quiaj, teaxeyayiw monyar andeac Teat Cristo. Noic nüt ajcüwa judíos tiül nejiw leaw mondeac griego ngo majneaj majawüw ajcüwa judíos mondeac hebreo. Cos leawa mondeac griego apiüngüw ajcüwa monlemben omal montaj tiül nejiw ngo müjndiw palan wüx ajineran cuajantanej meáwan nüt. ² Quiaj ajcüwa gajpiüp (12) apóstoles tapajüw canchiümoj meáwan monyar andeac Teat Cristo. Tasajüw:

—Ngo majneaj sitiül xicona nacueatiün saquiajchiün Mipoch Teat Dios najinean nüeteran. ³ Pares nganüy xecojow xechijquiaw, irriütan tiül icona ayaüw monxey leaw ijawan arangüw najneaj, jane xeyay ambeol nejiw Nangaj Espiritu, at jane xowüy axomüw omeajtsüw wüx cuajantanej. Ajcüw ayaj apmüjchiüts

marangüw aaga najiüt quiaj. ⁴ Nganüy a xicona tanaámb saquiajchiün Mipoch Teat Dios, at satajcan orar tanaámb —ajüw.

⁵ Meáwan monyar andeac Teat Cristo tandiümüw marangüw leaw apiüngüw apóstoles. Quiaj tayacüw a Esteban. Aaga naxey quiaj, xeyay ayac omeaats wüx Teat Dios, aton xeyay ambeol nej Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Tayacüw alacas, nop Felipe, nop Prócoro, nop Nicanor, nop Timón, nop Parmenas, alinop Nicolás naw Antioquia. Aaga Nicolás quiaj ngome judío nej, pero lamandüüb Teat Dios, Midios Israel. ⁶ Ajcüwa nipilan quiaj taquiübaranüw niüng ajlüyiw apóstoles. Ndoj, wüx ajcüw apóstoles tatüniw ocueaj Teat Dios mambeol nejiw, tayacüw owixaw wüx omalüw nejiw anopnopo.

⁷ Atquiaj tajüy Mipoch Teat Dios, nguiajantanej tanguaiyaran. Quiaj texeyay monyar andeac Teat Cristo tiül Jerusalén, at xeyay miteaats ocueaj israel tandüjpiw Teat Cristo aton.

Ndeaad teat Esteban

⁸ Aaga Esteban quiaj, xeyay tambeol nej Teat Dios. Áag ndot ombas marang cuajantanej ateócan tiül cambaj leaw ngome aag ajaraw. ⁹ Quiaj acas monxey monaw tiül a sinagoga nenüt Esclavos Libertados, ajcüw ayaj altiül monaw Cirene, monaw Alejandria, monaw tiül Cilicia, at monaw tiül Asia. Ajcüw ayaj witiütöj majcüyiw wüx leaw taquiaach Esteban. Tambüw tapots asajayej maquiüjpüw. ¹⁰ Naleaing ngondom mangochiw andeac, cos Esteban xeyay axom omeaats, tandeac atnej netam, cos ambeol nej Nangaj Espíritu. ¹¹ Condom ajcüwa monxey quiaj, tayambüw acas nipilan, tangüyiw para mawaijchaw mapiüngüw nejiw tanguaiyiw nguineay andeac aaga Esteban, cos andeac xeyay ngo majneaj wüx ombas Moisés at wüx ombas Teat Dios aton. ¹² Ajcüwa monxey quiaj, tambüw tapots masajüw meáwan nipilan, at montangtang monajiüt tiül cambaj, at ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, müüch majcüyiw majawüw Esteban. Condom, quiaj tambüw masapüw a Esteban, tanototoj mamb taquiüjpüw andüy teombasüw monajiüt ocueajiw Israel. ¹³ Condom tayambüw acas monxey mawaijchaw. Ajcüw ayaj tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj ngo paxiüm ocueaj andeac ngo majneaj wüx aaga nangaj iüm cam at wüx aaga poch tüünd Moisés. ¹⁴ Xicona tanguaiyasan andeac, apiüng aaga Jesús naw Nazaret apmandrooch ombas aaga nadam nangaj iüm cam, at apmambiülüüch meáwan leaw arangaats, leawa tüüch icoots teat Moisés —awüw.

¹⁵ Quiaj meáwan monajiüt ajlüyiw tiül moncanchiün taxaingüiw omalüw majawüw teombas teat Esteban. Quiaj tajawüw atnej teombas nop ángel.

7

Teat Esteban tandeac tiül monajiüt

¹ Condom aaga minatang miteaats tasaj a Esteban:

—¿Naleaingue meáwan leaw apiüngüw quiaja? —aj.

² Quiaj tapiüng a Esteban:

—Teat cambaj micual iüt Israel, inguiayüün sanasaj icon. Naleaing aaga Teat Dios xeyay najneajay ajlüy, tejüiquichay majaw nej mixejchiüts Abraham. Aag ayaj wüx Abraham aliün tiül iüt Mesopotamia, nganaw mamb macül tiül Harán. ³ Teat Dios quiaj tasaj nej: “Iriow tiül miüt, icueat icualaats, quiür indüy tiül aaga iüt niüng sanüüch ic mejaw”, aj nej. ⁴ Quiaj Abraham taw tiül aaga iüt niüng acüliw nipilan Caldeos, tiün macül tiül Harán. Naw quiaj, wüx tandeow miteat nej, tawün nej quiaj Teat Dios; tayac nej tiül aaga iüt cam niüng acüliüts nganüy. ⁵ Naleaing Teat Dios ngo müüch nej noic iüt maneay tiül aaga iüt cam, masey quiripite atonej niüng acuüüch oleaj. Teat Dios tasaj nej apmüüch nej meáwan aaga iüt cam maneayiw micual nej alinoic nüt wüx nej landeow. Aag ayaj tasoic wüx nganaw majiür micual nej. ⁶ Aton Teat Dios tasaj nej: “Micual apmarangüw napeay miün nipilan tiül miüt pálwüx nipilan, ngome miiütüw nejiw, apmarangüw najon monrang najiüt ocueaj pálwüx nipilan, apmüjndiw mamongochiw xeyay ngo majneaj apiquiw acoc miow (400) neat. ⁷ Ndoj xique sanüjchaw mamongochiw xeyay ngo majneaj ajcüwa nipilan niüng apmarangüw najon monrang najiüt. Wüx landoj aag ayaj, nejiw apmawüw quiaj, aliücüw mayambüw xic tiül aaga iüt cam”, aj nej. ⁸ Teat Dios tayac noic poch müüch a Abraham nguineay apmarang aweaag. Tasaj mataag circuncidar micual nej majüic naleaing teamandüüb aaga poch leawa layacaranüw wüx marangüw. Atquiaj wüx wijquiat Isaac micualüw nejiw, tataag circuncidar wüx tajiür ojpeactüw nüt tatow wijquiw. Condom Isaac aton atquiaj tarang wüx Jacob micual nej, at a Jacob atnej tarang wüx ajcüwa gajpiüp (12) micual nej. Ajcüw ayaj mixejchiüts tanomb.

⁹ Ajcüwa mixejchiüts quiaj, tanüjpiw José michijquaw nejiw, cos ngo majneaj majawüw. Condom mongalüy taquiüjpüw manüjpiw tiül Egipto. Pero naleaing Teat Dios ngo macueat a José. ¹⁰ Meáwan ngo majneaj leaw tamongoch José, Teat Dios

tawün nej tiül. At tüüch nej mendüy xeyay, majneaj majaw nej a Faraón minatang nenajiüt tiül Egipto. Condom aaga Faraón tayac nej majiür najiüt majlüy wüx meáwan cambaj tiül Egipto, at tiül aniüng a Faraón aton tarang natang.

¹¹ 'Condom tajlüy nadam montiün andüy tiül meáwan cambaj tiül Egipto. At tiül meáwan cambaj tiül iüt Canaán ngo majlüy nüeteran. Quiaj mixejchiüts aton ngo maxomüw nüeteran. ¹² Wüx Jacob tanguiaiy aliün majlüy trigo tiül Egipto, quiaj tüüch mambüw micual nej tiül Egipto. Ajcüw ayaj mixejchiüts tajlüyiw nomb. Quiaj tambüw nomb oleajiw. ¹³ Wüx tambüw amb iwic oleajiw, quiaj José tüüch majawüw micoj nej jane nej. At a Faraón aton quiaj tanguiaiy nguia naw, ngün minipilan a José. ¹⁴ Condom José tatün mapeay miteat nej Jacob, maquiüüb miün meáwan micual nej macüliw tiül Egipto. Ajcüw ayaj ajlüyiw er miow gajpoco (75) nipilan. ¹⁵ Naw quiaj tamb a Jacob macül tiül Egipto. Tiül aaga iüt quiaj tandeow. At ajcüwa gajpiüp mixejchiüts tandeowüw quiaj aton. ¹⁶ Condom ajcüw ayaj, tajoyaran miolajtsüw nejw mamiüraad tiül cambaj Siquem. Tamiürajtüw tiül aaga oxiiüt tangal Abraham tanomb, angal ocueajiw micual Hamor tiül Siquem.

¹⁷ Wüx laliüc matüch aaga nüt lamapiüung Teat Dios wüx tasaj Abraham nguineay apmambeol nejw, quiaj micual Jacob laxeyayiw tiül Egipto. ¹⁸ Tiül aaga nüt quiaj, tajmel alinop minatang nenajiüt tiül Egipto, leaw ngo majaw jane nej a José. ¹⁹ Aaga nenajiüt quiaj, xeyay ngo majneaj arang, tawaiich ajcüwa nipilan acualajtsaats tanomb. Tüüch nejw mamongochiw xeyay ngo majneaj. Tapiüung netam maloxiw ningüün micualüw nejw ajcüw namix nine monench jayats wijquiam, mandeowüw, cos ngo mandiüm majaw mexeyayiw. ²⁰ Tiül aaga nüt quiaj, wijquiat a Moisés. Teat Dios tandiüm nej, tatangüchwiw nej miteat nej mimüm nej arej caaw. ²¹ Wüx langondom maxotüw nej, netam macueatiw; quiaj taxom nej nop nux micual a Faraón, taxaing maquiüüb. Condom tatangüüch atnej majiür micual nej. ²² Atquiaj Moisés wüx latang taquiajchich wüx meáwan leaw ajawüw mondüy tiül Egipto, áag tayarich meáwan leaw tandeac at leaw tarang.

²³ Wüx lamajiür ic miow (40) mineat nej, quiaj tateots mamb majaw micual miüt nej, ajcüw micual Israel, quiaj tamb. ²⁴ Naleaing wüx tajaw nguineay nop tiül micual Israel, teamambiy nej nop naw Egipto, quiaj tamb mawün. Condom Moisés tambiy aaga naxey naw Egipto mapalüch ombas. ²⁵ Cos nej apiüung tiül omeaats

nej micual Israel apmajawüw Teat Dios apmambeol nej mawün nejw quiaj. Naleaing nejw ngo mapiüungüw atquiaj. ²⁶ Wüx rat tiüt amb alinoic nüt tamb quiaj alinomb a Moisés. Quiaj tajaw teajcüyiw ijpüw micual Israel. Quiaj tasaj nejw macueatiw, tapiüung: "Teat, icona nercualaatsayon; ¿neol tapots ermbiyayona?" aj nejw. ²⁷ Quiaj aaga naxey tengual ambiy quiaj, tatech nej ningüün, tasaj: "¿low a ique cuane minajiüta, jan neyac ic merang xenatangana, mejaw wüx sasoetiüna? ²⁸ ¿Ngwüy, indium membiy xic aton, atnej tembiy tim aaga naxey naw Egipto?" aj nej. ²⁹ Moisés wüx tanguiaiy aag ayaj, quiaj tawün oleaj, tamb macül tiül iüt Madián. Condom quiaj tajiürüw micualüw nejw ijpüw monench.

³⁰ 'Condom wüx lamajiür ic miow (40) neat tatow acül quiaj, noic nüt altiüw wajchiüc niüng ajlüy nop tiüc nenüt Sinaí. Quiaj tajaw teandaab noic owil sats. Tajaw nop ángel tiül aaga biümb quiaj. ³¹ Moisés mbayat wüx tajaw aag ayaj, tatüch quiaj alquiriw majaw majneaj. Quiaj tanguiaiy andeac Teat Dios, tasaj nej: ³² "Xique Teat Dios xic, Midiosüw miteatiün, Midios Abraham, Midios Isaac, Midios Jacob", aj nej. Moisés quiaj tambeampbeap nej, timbol majaw. ³³ Quiaj tasaj nej Teat Dios: "Isoond a naptiüc altiül ileaj quiaj, cos aaga niüng alembemear quiaj nangaj. ³⁴ Xique sawaw nguineay amongochiw tiül Egipto xenipilan, lananguiaiy nguineay aiümüw, ümb apacüw. Pares nganüy sajngot nawüniw quiaj. Nganüy mac, sanüüch ic meamb indüy Egipto", aj nej.

³⁵ 'Aaga Moisés quiaj, ngome tandiüram, tasoic: "¿Jan neyac ic merang xenatangan mejaw wüx sasoetiüna?" ajow. Pero nganüy Teat Dios tayac nej marang natang tiül nejw, mawün nejw tiül Egipto. Aaga ángel tajaw tiül biümb wüx tandaab aaga sats, aag ayaj tembeol nej. ³⁶ Aaga Moisés quiaj tawün nejw tiül Egipto wüx landoj marang xeyay cuajantanej atedöcan leaw ngome aag ajaraw tiül aaga iüt quiaj. At tarang atedöcan tiül a ndec nasoiic Nacants Ndec, at wüx tacüliw tiül wajchiüc ic miow (40) neat. ³⁷ Nej aaga Moisés quiaj, tasaj micual Israel, tapiüung: "Alningüy alinoic nüt Midiosaats apmayac nop nendeac andeac nej tiül icona, atnej tayac xic. Aag ayaj apmaw tiül icona. Netam menguiayüün leaw nej apmasaj icon", aw. ³⁸ Nej aaga Moisés quiaj, tajlüy tiül nipilan wüx tacüliw tiül wajchiüc. Aton nej tandeac aweaag nop ángel wüx tajlüy wüx aaga tiüc Sinaí. Condom nej tandeac masaj ajcüwa miteatiüts leawa tasaj nej a ángel. Nej tüünd Mipoch Teat Dios, leaw alndom müüch mapacüw nipilan. Aag ayaj atüch icootsa aton.

³⁹ 'Naleaing nejiw mixejchiüts ngame tandiümüw mayariw aag ayaj; tandiümüw mandilileaw alinomb andüyw Egipto.

⁴⁰ Áag tasajüw Aarón: "Xicona sandiüman merang nop midiosaats maquiüüb icoots. Cos aaga Moisés newün icoots tiül Egipto, nganüy ngo majawaats guia tandüy", ajüw.

⁴¹ Quiaj tarangüw nop dios atnej nop nine wacüx. Condom tambiyaw nimal mayacüw teombas aaga narangüch dios quiaj, marang ichechiw nejiw. Tapac omeajtsüw majawüw aaga narangüch naag owixan quiaj. ⁴² Quiaj tacueat nejiw Teat Dios marangüw leaw andiümüw. Tayambüw ocas najlüy cawüx, atnej apiüing tiül Mipoch Teat Dios leaw tarangüw mondeac andeac nej, cos apiüing:

Inguiayiün cambaj Israel: ¿jow wüx tejlüyiün tiül wajchiüc ic miow (40) neat,

mbich tembiyan nimal meyacan erchechiün meajchiün xique?

⁴³ Ingow aag ayaj, icona tejoyiün ombiüm midiosan Moloc nguiajantanej niüng teamban.

Aton tejoyiün aaga irangan atnej ocas, ipiüangan aag ayaj midiosan Renfán.

Ajcüw ayaj terangan, tequiejliün micosan teombasüw nejiw.

Ajcan irangan aag ayaj sanawün icon ningüy tiül miiütan, sanayac icon miünquiaj necamb a cambaj Babilonia.

⁴⁴ 'Mixejchiüts, wüx tajüyw tiül wajchiüc tajüürüw nop nine nangaj iüm narangüch taag. Tiül aaga nine nangaj iüm quiaj tacül aaga piedra alwüx ajcüw gajpowüw poch tayac Teat Dios. Aaga nine nangaj iüm quiaj tarangüch atnej Teat Dios lamapiüing wüx tasaj a Moisés marang atnej lamüüch majaw. ⁴⁵ Aaga nine nangaj iüm taag quiaj tamong teowixaw ajcüwa mixejchiüts tajlüyiw tanomb. Wüx taquiüüb nejiw miün Josué, at a nine nangaj iüm taquiüüpüw miün aton. Aag ayaj wüx tasapüw aaga iüt cam niüng tacüliw pálwüx nipilan. Teat Dios tandrooch ombas ajcüwa pálwüx nipilan quiaj, para macüliw ningüy mixejchiüts. Aaga nangaj iüm quiaj, aliün majlüy ningüy wüx tajlüy David. ⁴⁶ David xeyay tambeol nej Teat Dios, nej tandiüm marang nop jayats nangaj iüm nadam, macül tiül Teat Dios, aaga midios Jacob. ⁴⁷ Taton ngo marang, Salomón tarang aaga nadam nangaj iüm ocueaj Teat Dios. ⁴⁸ Pero naleaing Teat Dios najlüy tiül cielo, ngo macül tiül nangaj iüm narangüch naag owixan, atnej tapiüing wüx nawiig nop nendeac andeac Teat Dios:

⁴⁹ Nangaj cielo aag ayaj niüng chetejos, aaga iüt niüng sacüüch xileaj.

¿Nguineay ajlüy a iüm apmerangan meajchiün xique?

¿Ngwüy nguiane alndom naxooda?

⁵⁰ ¿Neol, ngame xique nerangas meáwan leaw almajlüye naag xiwixe?, aw.

⁵¹ 'Nganüy icona xeyay adam imeajtsan, ngo meycan wüx imeajtsan andeac Teat Dios, ngo meajchiün ilajcan menguiayiün. At icon nipilan ngo mayamb Teat Dios; ngame áag merangan atnej andiüm a Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Icona irangan leaw indüman, atnej tarangüw mixejchiün. ⁵² ¿Cas mondeac andeac Teat Dios ngo majcüyw majawüw nejiw mixejchiüna? Nejiw tambiyaw mondeac andeac Teat Dios tajlüyiw tanomb, cos nejiw tandeacüw naleaing wüx aliüc nop nerang najneaj. Aaga nerang najneaj quiaj, icona teycan teowixaw nipilan monrang ngo majneaj, mandeow; atquiaj tembiyan.

⁵³ Masey nangaj ángeles tüüch icon aaga Mipoch Teat Dios mejüuran, naleaing icona ngo meyacan wüx imeajtsan, aj nejiw a teat Esteban.

Tambiyaw a Esteban

⁵⁴ Nejiw wüx tanguaiyw aag ayaj, quiaj tajcüyw xeyay, ancaporros oliüquiw majawüw a Esteban. ⁵⁵ Naleaing Esteban, cos altiül nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, wüx taxaing omal majaw cawüx tiül cielo, quiaj taxom majaw nguineay ajneaj ajlüy Teat Dios; aton tajaw a Teat Jesús alembem amb wüx miác Teat Dios. ⁵⁶ Quiaj tapiüing:

— ¡Joyaj lanaxom najaw tiül cielo! Saxom najaw a Teat Naxey alembem amb wüx miác Teat Dios —aw.

⁵⁷ Quiaj nipilan tepajüw napac, tapalüw olajcüw ngana manguiayiw. Quiaj tajmeliw masapüw a Esteban. ⁵⁸ Ndoj taquiüüpüw andüy mbeay cambaj, tapots maloxiw. Ajcüwa monlox quiaj, tasojndiw micamixaw nejiw mayacüw niüng ajlüy nop naxey nenüt Saulo. ⁵⁹ Wüx tengual maloxiw, Esteban tasaj Teat Dios, tapiüing:

— Teat Jesús, ingoch xic —aw.

⁶⁰ Condom taquieel micos nej tiüt, tendeac napac, tapiüing:

— Teat Dios, nde meycan wüx ombasüw nejiw aaga nisoet teamarangüw cam —aw.

Landoj mapiüing aag ayaj, quiaj tandeow.

8

Saulo tayamb ombas monyar andeac Teat Jesús

¹ Aaga naxey nenüt Saulo quiaj, aton tajneaj majaw mandeow a Esteban.

Tiül aaga nüt quiaj, witiüt noic nadam moncüy wüx ombasüw monyar andeac Teat Jesús monlüy tiül Jerusalén. Ndoj meáwan tümb mawüniw oleajiw, tambüw andüyw tiül iüt Judea, at tiül iüt Samaria.

Áagan ajcúw apóstoles ngo mawüw quiaj.
 2 Ndoj acas monxey monyamb Teat Dios taxainguiw a Esteban, taquiüjpüw mamiütüw, xeyay tajiüntsüw wüx ombas.
 3 Condom aaga naxey nenüt Saulo quiaj, tapots mayamb ombasüw monyar andeac Teat Jesús. Tajmel tültiül nden masap mayac tüül manchiüc monxey at montaj.

Tanderac wüx Teat Jesús tüül Samaria

4 Meáwan monwün oleaj tasajüw nipilan leaw niüng tambüw wüx aaga najneajay nanderac. 5 Felipe aton tamb andüy tüül noic cambaj tüül Samaria, tapots masaj nipilan wüx Teat Cristo. 6 Meáwan nipilan tujchiw olajcüw manguiayiw leaw apiüng Felipe, aton tajawüw xeyay atéocan leaw tarang. 7 Xeyay nipilan leaw alwüx ombasüw nimeech, tajneajiw. Wüx tawüw aaga nimeech quiaj, tepajüw napac. At xeyay nipilan axom nejiw napat monandeow, altiül landeow owix landeow oleaj, altiül necoex, pero tumb majneajiw. 8 Quiaj xeyay tapac omeajtsüw ajcüwa nipilan tüül aaga cambaj quiaj.

9 Alquiaj nop naxey nenüt Simón. Nej aton arang quiripite atéocan tüül aaga cambaj quiaj. Naleaing nej axot onüügáran mawaiich nipilan tüül Samaria. Apiüng nej nop naxey xeyay netam ajlüy. 10 Aaga naxey quiaj, anguiayiw andeac nej namix monguich at natangtang nipilan, apiüngüw: —Aaga naxey quiaj, naleaing xeyay ambeol nej Teat Dios —awüw.

11 Xeyay ayariw nej andeac, cos nej axot onüügáran arang quiripite atéocan. Lamawaiich nejiw xeyay nüt wüx aag ayaj. 12 Nganüy wüx tanguiayiw nguineay andeac a Felipe cos tasaj nejiw nguineay alndom majlüyeran tüül micambaj Teat Dios; y tasaj nejiw aton wüx Teat Jesucristo, quiaj tayariw. Condom tayariw yow, monxey at montaj. 13 Quiaj aaga Simón tapiüng lamayar Mipoch Teat Dios, ndoj tayar yow. Condom tamb maquiüüb a Felipe nguiajantanej. Nej xeyay mbayaw wüx ajaw nguineay a Felipe arang cuajantanej nadam atéocan leaw ngomeaag ajaraw.

14 Ajcüwa apóstoles monlüy Jerusalén, wüx tanguiayiw nipilan monaw Samaria lamayariw Mipoch Teat Dios, quiaj tujchiw mamb a Pedro maquiüüb a Juan mambüw quiaj, mambeolüw a Felipe. 15 Nejiw wüx tapeayiw quiaj, tatüniw ocueaj Teat Dios müüch Nangaj Espiritu ajcüwa nipilan quiaj. 16 Cos nejingüind tüül nejiw nganaw mayariw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Nejiw tayariw áagan yow wüx minüt Teat Jesús. 17 Quiaj a Pedro y Juan tayacüw owixaw wüx omalüw ajcüwa nipilan quiaj, quiaj tüün wüx ombasüw nejiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios.

18 Aaga Simón wüx tajaw nguineay ajcüwa apóstoles ayacüw owixaw wüx omalüw nipilan, quiaj apeay wüx ombasüw nejiw aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Quiaj tandiüm müüch nejiw tomiün. 19 Tasaj nejiw:

—Ijchan xic aton narang aag ayaj, nüjchiw mayariw Nangaj Espiritu leaw sanayac xiwx wüx omal nej —aj nejiw.

20 Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Ijoy ninguiün aaga tomiün quiaj, ich ndrom imbas anaag, cos ique tendiüm mengal aaga leaw Teat Dios üüch, üüchan. 21 Ique ngo matüch ic meaand aag ayaj, ngome minajiüt, cos Teat Dios ajaw imeaats ngome najneaj. 22 Nganüy icueat aaga xeyay ngo majneaj temerang quiaj, itün ocueaj Teat Dios sitiül alndom mawün wüx omeaats aaga xeyay ngo majneaj ipiüng tüül imeaats quiaj. 23 Xique sawaw ique xeyay ngo majneaj alwüx imeaats. Ijlüyay wüx irang ngo majneaj —aj nej.

24 Quiaj tasaj nejiw a Simón:

—Itüniün ocueaj Teat Dios mambeol xic, ngana namongoch aaga ipiüangan quiaj —aj nejiw.

25 Condom a Pedro y Juan, wüx landoj majüiquichaw wüx Teat Jesús, at wüx landoj mandeacüw Mipoch Teat Dios, quiaj tandilileaw alinomb andüyiw Jerusalén. Xeyay cambaj tüül Samaria leaw niüng tamongoj, tasajüw nipilan wüx Mipoch Teat Dios.

Felipe tangoch nop naxey naw Etiopía

26 Condom nop ángel ocueaj Teat Dios tasaj a Felipe, tapiüng:

—Ernguialeateay, quiür indüy cawac, ingoch aaga tüüd imiün Jerusalén andüy Gaza. Aaga tüüd quiaj, amb tüül wajchiüc among —aw.

27 Quiaj tamb a Felipe. Ndoj tangoch nop naxey naw tüül iüt Etiopía, eunuco nej, pero ajiür nadam najiüt ocueaj nop najtaj nenüt Candace. Aaga najtaj quiaj minatang nenajiüt nej tüül iüt Etiopía. Aaga naxey quiaj, acül teowix nej meáwan tomiün. Nej tamb Jerusalén marang casa Teat Dios. 28 Wüx tajtsor alchetem tüül micarret nej, tengual mateow Mipoch Teat Dios tüül aaga nawüig tarang Isaías, nendeac andeac Teat Dios. 29 Quiaj Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tasaj a Felipe:

—Quiür itüch aaga carret quiün, indüüb mamb —aj nej.

30 Quiaj tamb a Felipe matüch a carret. Tanguiay aaga naxey quiaj tengual mateow Mipoch Teat Dios leaw tarang Isaías. Tatün manguiay, tasaj:

—¿Teat, ixom imeaats wüx aag temeteow quiaja? —aj.

³¹ Quiaj tapiüng aaga naxey:

—¿Nguineay sanaxom ximeaats sitiülo ngo majlüy aljane maquiaach xic? —aw.

Ndoj quiaj tasaj a Felipe majtep tiül a carret chetem aweaag.

³² Aaga Mipoch Teat Dios niüng tenguiäl mateow, apiüng:

Wüx taquiüraab mamb mandeow, ajlüyan ngo menojteay, atnej nop sap.

Atnej nop quicheech sap wüx ajerep milan nej, ngo mepaj.

Atquiaj a nej aton wüx tandeow, ngo majcüy majaw monbiy nej.

³³ Nej tüünd mamongoch monxing, ndoj ngome tajaraw cuane asoet.

¿Jane alndom mapiüng meáwan ngo majneaj tarangüw wüx ombas nej ajcüwa nip- ilan quiaja?

Cos tambiyaw nej ningüy wüx iüt.

³⁴ Quiaj tatün manguiay aaga naxey quiaj, tasaj a Felipe:

—Isaj xic teat, ¿jane wüx ombas apiüng aaga nendeac andeac Teat Dios quiaja? ¿Apiüng wüx nejáyan quiaja, ngwüy apiüng wüx alinop aljane? —aj.

³⁵ Condom Felipe tapots maquiaach nej ajan wüx aaga poch quiaj. Tapots masaj nej wüx Mipoch Teat Dios leaw tandeac Teat Jesús. ³⁶ Condom wüx tatüchiw niüng ajlüy yow, quiaj tapiüng aaga naxey quiaj:

—Joyaj yow ¿quia ngondom nayar yowa? —aw.

³⁷ Quiaj tapiüng a Felipe, tasaj nej:

—Alndom sitiül iyaag naleaing lajmel tiül imeaats Mipoch Teat Dios —aj nej.

Quiaj tapiüng aaga naxey quiaj:

—Nganüy lanapiüng naleaing aaga Teat Jesucristo quiaj Micual nej Teat Dios —aw.

³⁸ Quiaj tapiüng lombom a carret. Condom tawüw tiüt ijpüéj, tambüw tajmeliw tiül yow, Felipe maquiüb aaga naxey quiaj. Quiaj tüüch nej yow a Felipe. ³⁹ Condom wüx tawüw imiün tiül yow, quiaj a Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tawün quiaj a Felipe. Aaga naxey quiaj, ngo maxom majaw nguia tandüy a Felipe. Condom tamb maquiüb mitiüüd nej apac omeaats.

⁴⁰ Felipe camüm mayaag altiül cambaj Azoto. Quiaj tamb tapots mandeac Mipoch Teat Dios tiültiül meáwan cambaj niüng tamong, atánan quiaj tatüch tiül cambaj Cesarea.

9

Saulo tayar andeac Teat Jesús
(Hch. 22:6-16; 26:12-18)

¹ Pues aaga Saulo ngo mamong ajcüy majaw minipilan Teat Jesús, andiüm mam- bich mambiy meáwan. Quiaj tamb majaw natang miteaats. ² Tatün nawiig majoy majüiquich tiül nangaj iüm tiül Damasco, alndom masap matsaag meáwan mondüüb

Teat Jesús leaw apmaxom, masey monxey masey montaj. Ndoj apmaquiüb mamb andüy Jerusalén. ³ Naleaing wüx aleamb tiül tiüüd laliüc matüch Damasco, quiaj tajaw noic ran imiün cielo, anmarraj nej, ayej nej tiüt. ⁴ Quiaj tajmiüc a Saulo. Condom tanguiy andeac nop nendeac, tapiüng:

—Saulo, Saulo ¿neol tapots meyamb xim- bas mejcüy mejaw xique? —aw.

⁵ Nej, quiaj tapiüng:

—¿Jan ic teat? —aw.

Quiaj tasaj nej aaga nendeac quiaj:

—Xique aaga Jesús, leaw ique tenguiäl meyamb ombas mejcüy mejaw. Ngo ma- jneaj mejcüy, cos andüy miün wüx imbas irang memongoch ngo majneaj, atnej nop jayats wacüx wüx atoel, quiaj atileran —aj nej.

⁶ Quiaj mbayaw, ancambeapmbeapeay. Tapiüng:

—Jow nganüy Teat ¿cuane indiüm mejaw naranga? —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Witiür, quiür itüch tiül aaga cambaj quiün. Quiaj apmesoic cuane netam merang —aj nej.

⁷ Ajcüwa monxey monquiüb Saulo alom- bomoj quiaj, xeyay lambayajow aton. Cos anguiayayej andeac aaga nendeac, pero naleaing ngo maxomüw majawüw nej- jind. ⁸ Quiaj witiüt tiüt a Saulo; pero wüx taleaag oniüüg ngo maxom majaw nicua- jind. Quiaj taquiüraab mamb, naneteteran owix, tamb andüy Damasco. ⁹ Tajlüy quiaj er nüt ngo maxom majaw nicuajind nicua- jind, ngo met, ngo manganeow.

¹⁰ Tiül aaga nüt quiaj altiül Damasco nop minipilan Teat Jesús nenüt Ananías. Aaga naxey quiaj aleaic tajaw atnej aüm, cos Teat Jesús tejüiquichay majaw nej. Tasaj:

—¡Ananías! —aj.

Ananías tapiüng:

—Sal ningüy Teat —aw.

¹¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ernguialeateay, quiür iquiüüb aaga calle nasoic Naleainguiay, itün menguiay aniüng Judas. Alquiaj nop naxey nenüt Saulo naw Tarso, nej nganüy nganüy cam tenguiäl ataag orar. ¹² Nej aton lanüüch majaw atnej aüm, nop naxey nenüt Ananías lajmel niüng nej axood, apmayac owix nej wüx omal nej, quiaj aprram oniüüg nej alinomb —aj nej.

¹³ Ananías wüx tanguiy aag ayaj, tapiüng:

—Teat, xique lananguiy xeyay nipilan andeacüw wüx aaga naxey quiaj, apiüngüw nej xeyay ngo majneaj teamarang wüx om- basüw minipilan tiül Jerusalén. ¹⁴ Nganüy lapeay ningüy, ajamiün nawiig ocueajiw montangtang miteaats, quiaj alndom masap matsaag meáwan mondüüb ic —aw.

¹⁵ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür, cos aaga naxey quiaj lanarriiüd marang xenajüüt. Nej apmamb mandeac xic wüx tiül palpálwüx nipilan, at niüng ajlüyiw minatangüw monajüüt, at tiül micual iüt Israel aton. ¹⁶ Cos xique sanüüch majaw nguineay apmamongoch xeyay ngo mājnej áag andüüb xic —aj nej.

¹⁷ Quiaj tamb a Ananías andüy tiül aaga nden niüng axood Saulo. Wüx tapeay quiaj, tayac owix wüx omal a Saulo. Tasaj:

—Teat Saulo, aaga Teat Jesús tejuiquichay mejaw tiül tiüüd wüx tewiün, nej nesaj xic niün nüüch ram iniüüg alinomb. Aton aliüc Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios majlüy wüx imbas —aj.

¹⁸ Andüüban ajmiüc imiün teoniüüg nej atnej milil cüet. Quiaj rat onüüg nej a Saulo. Condom quiaj witiüt, tamb mayar yow. ¹⁹ Saulo wüx landoj üet, landoj anganeow, quiaj tayar apac alinomb. Condom tacül quiaj acas nüt maquiüüb minipilan Teat Jesús monlüy tiül Damasco.

Saulo tandeac wüx Teat Jesús tiül Damasco

²⁰ Quiájan tamb meáwan tiül ajcüwa sinagogas tiül Damasco mandeac masaj nipilan, naleaing aaga Teat Jesús Micual Teat Dios nej. ²¹ Quiaj mbayatoj meáwan jane tanguiayiw andeac nej, tapiüngüw:

—¿Neol, ngome nej aag ayaj tasap xeyay minipilan Teat Jesús tiül Jerusalén? ¿Neol ngome áag iün marang ningüy, masap matsaag minipilan Teat Jesús maquiüüb andüy teombasüw montangtang miteaatsa? —awüw.

²² Naleaing aaga Saulo taxom omeaats xeyay masaj nipilan, áag ngondom mangochiw nej andeac ajcüwa judíos moncül tiül Damasco, cos tasaj nejiw naleaing Teat Jesús aag ayaj a Cristo leaw netam miün.

Saulo tawün oleaj

²³ Wüx lamajiür xeyay nüt acül quiaj, quiaj ajcüwa judíos tandeacüw nóiquian apmambiyaw nej. ²⁴ Pero Saulo tanguiay aag ayaj. Masey tajiürüw mbeay mbeay cambaj nüt ongwiiüts cos andiümüw masapüw mambiyaw, pero ngondom mambiyaw. ²⁵ Condom minipilan Teat Jesús tawüniw nej ongwiiüts; tayacüw nej tiül nop nadam nchep, tamongochiw nej amb nic coet neyey tiüt cambaj. Aaga coet quiaj, najtep oleaj xeyay, narangüch piedra. Atquiaj taw wüx.

Saulo alJerusalén

²⁶ Wüx tapeay tiül Jerusalén a Saulo, tandiüm maquiüjpüw tiül minipilan Teat Jesús; pero naleaing nejiw timbолоj mandüyiw nej; ayajcüw ngome naleaing minipilan nej Teat Jesús. ²⁷ Quiaj a Bernabé tambeol nej, taquiüüb nej mamb

andüy niüng ajlüyiw apóstoles. Condom tapots masaj nejiw wüx a Saulo nguineay tajaw Teat Jesús tiül tiüüd. At tasaj nejiw cuane tasaj nej Teat Jesús, aton tasaj nejiw nguineay tandeac wüx Teat Jesús tiül Damasco, ngo mimbol. ²⁸ Condom quiaj tacül tiül Jerusalén a Saulo maquiüüb nejiw, ambüw nguiajantanej maquiüjpüw. ²⁹ Nej ngo mimbol mandeac wüx Teat Jesús. At aton tasajaj ajcüwa mondeac griego; pero nejiw ngo mayariw nej andeac; tayambüw nguineay mambiyaw. ³⁰ Wüx minipilan Teat Jesús tanguiayiw aag ayaj, quiaj taquiüjpüw nej mamb andüy Cesarea. Condom naw quiaj tujchiw nej mamb andüy Tarso.

³¹ Tiül aaga nüt quiaj tajlüy najneajan tiül meáwan niüng canchiüjow minipilan Teat Jesús. Lango majcüyaran majarawüw tiül meáwan cambaj tiül Judea, tiül Galilea, at tiül Samaria. Tayacüw wüx omeajtsüw mandüjpiw leawa tandeac Teat Jesús, tarangüw leaw andiüm Teat Dios. Quiaj texeyayiw, cos tambeol nejiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios.

Tajneaj Eneas

³² Condom alinoic nüt wüx tamb a Pedro mamong tiül tiül cambaj niüng ajlüyiw minipilan Teat Jesús majaw cuane arangüw, quiaj tamb aton tiül cambaj Lida. ³³ Taxom quiaj nop naxey nenüt Eneas. Aaga naxey quiaj lamajiür ojpeacüw neat acül wüx mats, androoch nej ombas monandeow. ³⁴ Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Teat Eneas, Teat Jesucristo lamataag ic majneaj, witiür, ıxaing mimats —aj.

Andüüban ajneaj aaga naxey quiaj, witiüt.

³⁵ Wüx tajawüw nej lajneaj, meáwan nipilan tiül Lida, at monaw tiül cambaj Sarón aton tandüjpiw Teat Jesús.

Dorcac tapac alinomb

³⁶ Tiül aaga nüt quiaj, altiül cambaj Jope nop najtaj minipilan Teat Jesús nej aton, nenüt Tabita. Aag ayaj nasoiic Dorcas tiül ombeay griego. Nej xeyay najneaj arang, at ambeol nipilan ngo majiür. ³⁷ Wüx aaga nüt quiaj, tiün andeow a Dorcas, tandeow. Condom wüx landoj axejm-beacharan, taquiüraab majmel cawüx tiül amb ijpüw iüm. ³⁸ Pues aaga cambaj Jope ngome xeyay miünquiaj ajlüy aweaag cambaj Lida, niüng ajlüy Pedro. Wüx minipilan Teat Jesús monaw Jope tanguiayiw Pedro altiül cambaj Lida, quiaj tujchiw mamb ijpüw monxey masajüw:

—Teat, irang favor, mac najen mejaw xicon ningüy tiül Jope —awüw.

³⁹ Quiaj tamb a Pedro maquiüüb nejiw. Wüx tapeay quiaj, taquiüjpüw nej mamb andüy cawüx tiül amb ijpüw iüm. Camüm mapeay quiaj, andüüban mayeyiw nej

tiüt monlemben omal montaj, ajiüntsüw. Tüjchiw nej majaw apixaw nejiw arang Dorcas wüx almapac. ⁴⁰ Condom Pedro tawün nejiw quiaj meáwan, ndoj taquieel tiüt micos nej mataag orar Teat Dios. Condom ndiliteay majaw aaga nandeow quiaj, tasaj:

—Tabita, witiür —aj.

Quiaj taleaag onüüg aaga najtaj quiaj, wüx tajaw a Pedro quiaj witiüt chetem. ⁴¹ Pedro, quiaj tandic owix nej masap owix a najtaj, tawitich lembem. Condom, quiaj tapaj miünüw minipilan Teat Jesús at monlemben omal montaj. Wüx tajngotoj majawüw, quiaj tajawüw lapac. ⁴² Aag ayaj tanguiayaran meáwan tiül cambaj Jope, ndoj xeyay nipilan tandüjpiw Teat Jesús. ⁴³ Condom Pedro tacül tiül cambaj Jope xeyay nüt, aniüng nop naxey nenüt Simón, nop nerang najiüt wüx taag.

10

Pedro alaniüng Cornelio

¹ Altiül cambaj Cesarea nop naxey nenüt Cornelio, minatang noic ajlüy soldados nasoc Italiana. ² Aaga naxey quiaj, xeyay ayamb Teat Dios, xeyay andiüm marang leaw andiüm Teat Dios, nóiquian maquiiüb meáwan leaw al aniüng nej. At aton xeyay ambeol nipilan tiül aaga cambaj quiaj. Nej ajlüyay matün ocueaj Teat Dios mambeol nej. ³ Aaga naxey quiaj, ranüy tüünd majaw atnej aüm, tajaw nop ángel ocueaj Teat Dios andüy wüx nchejliow nüt. Tajaw aaga ángel quiaj tajmel niüng ajlüy nej. Condom tasaj nej:

—¡Teat Cornelio! —aj nej.

⁴ Cornelio mbayat xeyay wüx tajaw a ángel. Quiaj tapiüng:

—¿Cuane Teat? —aw.

Quiaj tasaj nej a ángel:

—Teat Dios teamanguaiy aag itün ocueaj, teamajaw nguineay imbeol nipilan ngo majiür. ⁵ Nganüy iich mambüw acas monxey tiül cambaj Jope, majanüw miün nop naxey nenüt Simón, aag ayaj nasoc Pedro. ⁶ Nej acül aniüng nop naxey nenüt Simón, aaga nerang najiüt wüx taag. Aaga nden quiaj ajlüy mbeay ndec. Nej a Pedro quiaj, apmasaj ic cuane netam merang —aj nej.

⁷ Wüx laámb aaga ángel tengual andeac aweaag, quiaj Cornelio tapaj ijpüw monrang minajiüt nej, at alinop soldado neyamb Teat Dios. ⁸ Condom Cornelio wüx landoj masaj nejw meáwan cuane tajaw, quiaj tüüch nejw mambüw tiül cambaj Jope majanüw miün a Pedro.

⁹ Amb alinoic nüt nejw aliw tiül tiüüd, laliüc mapeyiw Jope. Aag ayaj laliüc lembem nüt. Pedro tajtep andüy cawüx mal iüm mataag orar. ¹⁰ Condom tind üt a

Pedro. Tengualeámban arangüch üt nej, aleaic tajaw atnej aüm. ¹¹ Quiaj taxom majaw atnej lejquiat a cielo. Tajaw aliüc imiün tiül cielo andüy wüx iüt atnej noic nadam püy, naoeloeleran oxing, tengual aw tiüt. ¹² Tiül aaga püy quiaj, altiül cuajantanej nimal. Altiül nimal nejüür apiquiw oleaj; altiül nimal nesatatüy tiüt ajüy; altiül quieac aton. ¹³ Quiaj tanguaiy a Pedro andeac nop nendeac, tasaj nej:

—Pedro, witiür imbiy aag ayaj, itsamb —aj nej.

¹⁴ Quiaj tapiüng a Pedro:

—Ngwüy Teat, cos xique nómban ngome aag natsamb ajcüwa ngo majneaj nimal quiaj leaw xicona ngondom natsamban —aw.

¹⁵ Quiaj tendeac amb ijmbüw aaga nendeac quiaj, tasaj nej:

—Leaw lamapiüng Teat Dios najneaj matsaramb, ique ngondom mepiüng ngo majneaj —aj nej.

¹⁶ Aag ayaj tajaw arojmbüw. Condom, quiaj xaijnguiat alinomb aaga püy quiaj, andüy tiül cielo. ¹⁷ Pedro aliün wüx aag ayaj, tengualeámban mayamb omeaats nguineay amb aaga landoj majaw quiaj. Quiaj apeayiw mbeay nden ajcüwa monxey üüch nejw mambüw a Cornelio, cos landoj matüniw manguiayiw nguiane acül a Simón. ¹⁸ Quiaj tendeacüw, tatüniw manguiayiw, sitiül quiaj axood nop naxey nenüt Simón nasoc Pedro. ¹⁹ Pedro tengualeámban mayamb omeaats wüx aaga landoj majaw quiaj, quiaj tasaj nej Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios:

—Joyaj arojpw monxey lapeayiw mayambüw ic. ²⁰ Nganüy iriow tiüt quiür ijawüw, iquiüjpw mamb nde mechiw imeaats. Cos xique nejchiüs miünüw ningüy —aj nej.

²¹ Quiaj taw tiüt a Pedro majaw ajcüwa monxey neech nejw miünüw a Cornelio. Condom tasaj nejw:

—Jogüy xic, teat. ¿Aleaic iyamban xic wüx tewiünan ningüye? —aj nejw.

²² Nejw quiaj tapiüngüw:

—Nop minatang soldado nenüt Cornelio nesaj xicon niünan. Aaga naxey quiaj xeyay najneaj arang, ayamb Teat Dios. Aton meáwan nipilan judío apiüngüw nej xeyay najneaj arang. Nop ángel ocueaj Teat Dios landoj masaj nej miün mejanüch meamb aniüng nej manguiay leaw ique apmasaj —awüw.

²³ Quiaj tamelich nejw a Pedro, tüüch nejw nguiane maxojtüw. Wüx larrow tiüt amb alinoic nüt, quiaj tamb a Pedro maquiiüb nejw. At aton tambüw alacas minipilan Teat Jesús moncül tiül Jope.

²⁴ Larrow tiüt amb alinoic nüt, quiaj tatüchiw tiül cambaj Cesarea. Cornelio tengual macül nejijw; laümb mapaj meáwan acualaats nej, at meáwan leaw xowüy andeac aweaag. ²⁵ Wüx tajmel tiül nden a Pedro, quiaj tamb a Cornelio mangoch nej, taquieel tiüt micos nej teombas a Pedro. ²⁶ Quiaj a Pedro tawitich nej, tasaj:

—Witiür teat, cos xique aton nipilan xic sat ic —aj nej.

²⁷ Tengual andeac aweaag tajmeliw tiül iüm. Quiaj tajaw xeyay nipilan lacanchüjow quiaj. ²⁸ Condom quiaj tasaj nejijw a Pedro:

—Icona lamejawan nguineay nop nipilan judio ngondom maquiiüb tiül pálwüx nipilan; at ngondom majmel aniüngüw nejijw. Pero Teat Dios lamüüch xic najaw, nejingüind nipilan ngondom mapiürang ngo majneaj, ngo metam nej. ²⁹ Pares wüx tasoiquiüs niün, quiaj tiünas, ngo napiüng nicuajind. Nganüy sandiüm nanguiay ¿neol tepajan xic niün? —aj nejijw.

³⁰ Quiaj tapiüng a Cornelio, tasaj nej:

—Xique lamajiür apeic nüt, aaga ores cam andüy wüx nchejliow nüt taiündas, tengual sataag orar ningüy saniüng. Quiaj tajawas nop naxey alembem niüng sajlüy, xowüy lalülit apix nej. ³¹ Condom tasaj xic aaga naxey quiaj, tapiüng: “Cornelio, Teat Dios teamanguaiy leaw itün ocueaj, aton teamajaw nguineay imbeol nipilan ngo majjiür. ³² Nganüy iich mamb majanüch miün nop naxey altiül cambaj Jope, nenüt Simón nasoic Pedro. Aaga naxey quiaj axood aniüng Simón aaga nerang najiüt wüx taag, acül mbeay ndec. Wüx apmapeay aaga naxey quiaj, nej apmasaj ic cuane netam merang”, aw. ³³ Quiaj tujúchiüs mamb menjanüch. Nganüy ique najneaj irang cos lerpeay. Meáwan xicona sajlüyiün ningüy narangan leaw Teat Dios andiüm, nanguiayiün meáwan leaw nej lamasaj ic mesaj xicon —aj nej.

Pedro tandeac aniüng Cornelio

³⁴ Quiaj a Pedro tendec masaj nejijw, tapiüng:

—Nganüy lanajaw Teat Dios andiüm jangantanej nipilan, ngo mapiüng wüx jane netam, jane ngwüy. ³⁵ Nej najneaj majaw meáwan nipilan tiül meáwan cambaj wüx iüt jane apmayamb nej, jane apmarang najneaj. ³⁶ Teat Dios tüüch manguyaiyiw mipoch nej aaga cambaj Israel, pero tapiüng nej najneajan majaw meáwan nipilan leaw apmayar andeac Teat Jesucristo. Aaga Teat Jesús quiaj, minatang ocueaj meáwan nipilan. ³⁷ Icona lamenguiaiyiün cuane tajlüy meáwan tiül iüt Judea. Aag ayaj tamelich tiül Galilea, wüx Juan landoj maquiaach

nipilan cuane netam marangüw para alndom mayariw yow. ³⁸ Lamejawan aton nguineay Teat Dios tayac Nangaj Miespíritu nej wüx ombas Teat Jesús naw Nazaret para marang cuajantanej. At lamejawan nguineay Teat Jesús tarang xeyay najneaj cos Teat Dios almaquiiüb nej. Nej aton tüüch majneaj meáwan nipilan leaw tüüch nejijw michachiw nimeech. ³⁹ Xicona tajawasan naleaing meáwan leaw tarang Teat Jesús tiül iüt Judea, at tiül Jerusalén. Condom tayacüw nej wüx cruz mandeow. ⁴⁰ Aaga Jesús quiaj Teat Dios tapacüüch nej wüx er nüt; tüüch nej mejúiquichay najawan. ⁴¹ Ngome meáwan nipilan tajawüw nej, áagan xicona leaw lasarriüddaranan nandeacan wüx nej cuane tarang. Xicona tajawasan, cos tetesan, tanganeowasan naquiiüjpan wüx landoj apac alinomb. ⁴² Nej tasaj xicon namban nasajan nipilan, napiüangan naleaing Teat Dios lamayac nej majaw wüx asoet meáwan nipilan, leaw aliün mapac at leaw landeow. ⁴³ Meáwan mondeac andeac Teat Dios lamapiüngüw wüx nej tanomb. Tapiüngüw meáwan leaw apmayar andeac Teat Jesús, Teat Dios apmawüw wüx omeaats nej asoetiw nejijw —aw.

Nipilan ngome judio ayariw Nangaj Espíritu

⁴⁴ Tengualeámban mandeac a Pedro wüx aag ayaj, quiaj tiün Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, tajmiüc wüx ombasüw meáwan nipilan leaw teamanguiaiyw andeac nej. ⁴⁵ Quiaj mbayatoj ajcüwa judios monyar andeac Teat Jesús leaw tambüw maquiiüjpüw teat Pedro, cos tajawüw nguineay ajcüwa nipilan ngome judio lamayariw Nangaj Espíritu aton. ⁴⁶ Cos teamanguiaiyw laman-deacüw alinoic ombeayiün, teamapiüngüw najneajay lamarang Teat Dios. ⁴⁷ Condom tasaj nejijw a Pedro:

—¿Alndom aljane mapal, ngo mayariw yow ajcüwa nipilan quiaja? Cos nejijw aton lamayariw Nangaj Espíritu atnej icootsa —aj nejijw.

⁴⁸ Quiaj a Pedro tapiüng müüch nejijw mayariw yow wüx minüt Teat Jesús. Condom tasajüw a Pedro macül quiaj alacas nüt maquiiüb nejijw.

11

Teat Pedro tamb Jerusalén masaj minipilan Teat Jesús nguineay tarang

¹ Condom ajcüw apóstoles y aldemas minipilan Teat Jesús monlüy tiül Judea tanguiaiyw nguineay ajcüwa nipilan ngome judios aton lamayariw Mipoch Teat Dios. ² Wüx tapeay Jerusalén a Pedro, quiaj taliquiaw nej ajcüwa judios leaw lamandüjpiw Teat Jesús. ³ Tasajüw:

—¿Neol teamb aniüngüw nipilan ngome icootsa meretiün mequiüjpana? —ajüw nej.

⁴ Quiaj tapots masaj nejij a teat Pedro andüübdüjpeay nguineay tajlüy, tapiüng:

⁵ —Xique sal tiül cambaj Jope, tengual sataag orar. Quiaj tajawas aleaic atnej saüm. Tajawas aliüc imiün tiül cielo atnej noic nadam püy, ndeaan oxingxing; aag ayaj tiün andüy niüng sajlüy. ⁶ Tajawas majneaj tiül aag ayaj. Quiaj tajawas altiül cuajantanej nimal nejür apiquiwi oleaj; altiül napat nimal, altiül nimal nesatätü tiüt ajüy, altiül quiec aton. ⁷ Quiaj tanguiayüis andeac nop nendeac, tasaj xic: “Pedro, witiür imbiy cuajantanej aag ayaj, itsamb”, aj xic. ⁸ Quiaj a xique tasajas: “Ngwüy Teat, cos xique nómban ngomeaag natsamb ajcüwa ngo majneaj nimal quiaj, leaw xicona ngondom natsamban”, saj. ⁹ Quiaj tasaj xic amb ijmbüw aaga nendeac imiün tiül cielo: “Leaw lamapiüng Teat Dios najneaj matsaramb, ique ngondom mepiüng ngo majneaj”, aj xic. ¹⁰ Aag ayaj tajawas arojmbüw. Condom, quiaj xaijnguiat alinomb andüy tiül cielo. ¹¹ Condom, quiaj tapeayiw quiaj arojpbüw monxey niüng saxood mayambüw xic, müjndiw miünw imiün Cesarea. ¹² Quiaj tasaj xic a Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios namb naquiüjpüw nde nachiw ximeaaats. Tambüw aton maquiüjpüw xic ajcüwa anaüw monyar andeac Teat Jesús cam. Tajmelasan aniüng nop teat naxey. ¹³ Aaga teat naxey quiaj tasaj xicon nguineay tajaw nop ángel aniüng nej, lembet niüng ajlüy nej, tasaj nej: “Ijchaw mambüw acas monxey andüyiw Jope, majanüw miün nop naxey nenüt Simón, nasoic Pedro. ¹⁴ Aaga naxey quiaj apmasaj ic nguineay alndom maw isoetiün, mequiüüb meáwan leaw al iniüng”, aj nej. ¹⁵ Wüx tandeacas nasajüw, quiaj tayariw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios atnej tayariüts nomb. ¹⁶ Quiaj leaad ximeaaats nguineay tasaj icoots Teat Jesús wüx tapiüng: “Juan naleaing tiüch yow nipilan, aag ayaj náagan yow. Nganüy a icona apmeajndiün Nangaj Espiritu”, aw. ¹⁷ Sitiül Teat Dios lamüüch nejijw Nangaj Espiritu aton, atnej tiüch icoots wüx tayariüts andeac Teat Jesucristo ¿jow nganüy a xique, jane xic napiüng napal leaw andiüm Teat Dios? —aj nejij a Pedro.

¹⁸ Wüx ndot manguiayiw aag ayaj, quiaj ndijchiüto, apac omeajtsüw, tapiüngüw:

—¡Najneajay lamarang Teat Dios! Nganüy naleaing Teat Dios lamüüch nipilan ngome judíos leaam omeajtsüw ngo majneaj tea-marangüw y macueatiw, cos atquiaj nejijw aton alndom mapacüw meáwan nüt tiül cielo —awüw.

Minipilan Teat Jesús monlüy tiül Antioquia

¹⁹ Nganüy ajcüwa minipilan Teat Jesús leawa tawüniw oleajiw ajan wüx tajlüy nadam moncüy wüx tambiyaran Esteban, altiül tätüchiw tiül iüt Fenicia; altiül tambüw Chipre; altiül tätüchiw tiül cambaj Antioquia. Nejijw ngo masajüw meáwan nipilan wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Jesús, áagan nipilan judío tasajüw. ²⁰ Condom acas monyar andeac Teat Jesús monaw tiül Chipre, at monaw tiül cambaj Cirene, tambüw tiül cambaj Antioquia. Wüx tapeayiw quiaj, tasajüw nipilan griegos wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Jesús. ²¹ Teat Dios xeyay tambeol nejijw; quiaj xeyay nipilan tayariw Mipoch Teat Dios, tacueatiw meáwan ngo majneaj leawa tarangüw.

²² Minipilan Teat Jesús monlüy tiül Jerusalén wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj tütchiw mamb andüy Antioquia a teat Bernabé mamb mambeol nejijw. ²³ Wüx tapeayiw quiaj a teat Bernabé, xeyay tapac omeaats wüx tajaw nguineay lamambeol nejijw Teat Dios. Quiaj tasaj nejijw mayacüw wüx omeajtsüw Mipoch Teat Dios tanaámb, nde macueatiw. ²⁴ Teat Bernabé najneaj omeaats, nómban ngo machiw omeaats wüx Teat Dios. At cos xeyay ambeol nej Nangaj Espiritu, xeyay nipilan tayariw Mipoch Teat Dios.

²⁵ Ndoj tamb a Bernabé andüy tiül cambaj Tarso mayamb a Saulo. Wüx taxom, quiaj taquiüüb mamb andüy Antioquia. ²⁶ Quiaj tacüliw maquiüjpüw monyar andeac Teat Jesús nomb neat; taquiajchiw xeyay nipilan wüx Mipoch Teat Dios. Tiül Antioquia tamelich masoiquiw Cristiano nejijw leaw monyar andeac Teat Cristo.

²⁷ Tiül aaga nüt quiaj, tapeayiw Antioquia acas mondeac andeac Teat Dios monaw Jerusalén. ²⁸ Nop tiül nejijw nenüt Agabo. Aaga naxey quiaj tasaj nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios nguineay apmajlüy alinoic nüt. Quiaj witiüt masaj monyar andeac Teat Jesús wüx alcanchiümo; tapiüng laliüc majlüy montiün andüy tiül meáwan cambaj, ngome apmajlüy nüeteran. Aag ayaj naleaing tajlüy wüx Claudio tarang natang nenajüüt tiül Roma. ²⁹ Quiaj minipilan Teat Jesús monlüy tiül Antioquia tapiüngüw anopnopo apmambeolüw monyar andeac Teat Jesús monlüy tiül Judea; apmüjchiw leaw alndom. ³⁰ Naleaing atquiaj tarangüw, tütchiw mamb aaga leaw ütchiw quiaj majoyiw mamb a Bernabé maquiüüb a Saulo, müjchiw montangtang tiül monyar andeac Teat Jesús monlüy tiül Judea.

Tandeow Jacobo, Pedro tayacüch tiül manchiüc

¹ Wüx aaga nüt quiaj, aaga Herodes minatang nenajiüt tayamb ombas minipilan Teat Jesús. Tasap acas müüch mamongochiw xeyay ngo majneaj. ² Ndoj tapiüng mambiyaran a Jacobo (Santiago minüt nej aton) micoj a Juan, tambiyaw naag espada. ³ Condom Herodes wüx tajaw ajcüwa judíos najneajan majawüw aaga arang quiaj, quiaj tasap teat Pedro mayac tiül manchiüc aton. Naleaing tiül aaga nüt quiaj arangüw nangos nüt wüx üetiwan pan ngo majmel levadura. ⁴ Wüx lamasap a Pedro mayac tiül manchiüc, quiaj tayac teowixaw apiquiw ajlüy soldados monjiür manchiüc, majiürüw. Aag ayaj ajlüy apiquiw soldados tiül noicnoic ajlüy. Cos Herodes apiüng wüx landoj pas-cua, quiaj apmawün a Pedro mayac teowix cambaj. ⁵ Pedro tajiürüch majneaj tiül manchiüc. Nganüy ajcüwa minipilan Teat Jesús xeyay tatajcüw orar Teat Dios mambeol nej.

Teat Dios tawün tiül manchiüc a Pedro

⁶ Tiül aaga ongwiiüts quiaj, wüx Herodes apmawün a Pedro müüch cambaj ráwan tiüt, Pedro alnameay nipawan niüng ajlüyiw ijpüw soldados. Netsaag naag ijtsüw galen; aliw tiül ombeay manchiüc alijpüw soldados tengual majiürüw nej. ⁷ Quiaj tapeay niüng ajlüy nej nop ángel ocueaj Teat Dios, anmarraj tiül manchiüc, tareeg teombaj a Pedro mapacüch, tasaj:

—Witiür najénan —aj.

Tanaámbo sojndiow aaga galen netsajcüy owix nej. ⁸ Quiaj tasaj nej a ángel:

—Ersoijquiaj, aton isooig ipaj —aj nej.

Pedro atquiaj tarang. Condom aaga ángel tasaj nej alinomb:

—Isooig najal micamix, mac tabar —aj nej.

⁹ Quiaj taw a Pedro tandüüb mamb a ángel. Naleaing ngo majaw sitiül naleaing meáwan leaw lamarang aaga ángel quiaj, tengwüw ajáwan. Nej apiüng aag ayaj ajáwan atnej maüm. ¹⁰ Condom tamongoj noic ombeay manchiüc niüng ajlüy nop soldado nejiür manchiüc. Condom tamongoj amb ijquiw ombeay manchiüc niüng ajlüy alinop soldado. Wüx tatüchiw aaga nadam ombeay manchiüc niüng awaran andüy tiül cambaj, aag ayaj narangüch manchiüc, lejquiat nejáyan quiaj. Quiaj tambüw. Condom wüx tatüchiw nots calle, quiaj tacueat nej a ángel. ¹¹ Quiaj rat andüy a Pedro, tapiüng:

—Nganüy sawaw naleaing Teat Dios tüüch miün miángel nej mawün xic teowix Herodes, ngana majlüy atnej andiümüw marangüw ajcüwa nipilan judío quiaj —aw.

¹² Atquiaj tapiüng tiül omeaats, condom tamb andüy aniüng María mimüm a Juan, aaga nasoi Marcos aton. Quiaj alcanchiümoj xeyay minipilan Teat Jesús tengual atajcüw orar. ¹³ Wüx tapeay mbeay nden, quiaj tendec. Quiaj tiün nop nüx nenüt Rode majaw jane. ¹⁴ Aaga nüx quiaj wüx tanguiay andeac a Pedro, xeyay apac omeaats, ngo maleaag ombeay nden, andililan tiüt andüy tiül nden masaj nejiw lapeay a Pedro, al mbeay nden. ¹⁵ Quiaj tasajüw nej monlüy quiaj:

—¡Nerchach! —ajüw nej.

Nej nomb apiüng naleaing. Quiaj tapiüngüw:

—Ngome nej, aag ayaj miángel nej —awüw.

¹⁶ Pedro nde asap andeac mbeay nden. Wüx tambüw maleajquiw, quiaj tajawüw naleaing. Quiaj mbayatoj xeyay. ¹⁷ Pedro tarang owix ndijchiümoj. Quiaj tapots masaj nejiw nguineay tawün nej tiül manchiüc Teat Dios. At tasaj nejiw:

—¡Jchan manguiay a Jacobo, at meáwan minipilan Teat Jesús —aj nejiw.

Condom taw quiaj, tamb.

¹⁸ Camüm ram tiüt mbayajow a soldados. Xeyay tendecndeacüw wüx, cos ngo majawüw nguineay taw a Pedro. ¹⁹ Condom Herodes tüüch mamb mayambüch a Pedro. Wüx laimb mayamb ngo maxom, quiaj tandüy wüx matüntün manguiay ajcüwa soldados monjiür manchiüc. Condom tüüch mamb maquiürajpüw mandeowüw. Ndoj Herodes taw Judea, tamb macüel tiül cambaj Cesarea.

Tandeow Herodes

²⁰ Herodes xeyay tajcüy majaw nipilan monaw tiül cambaj Tiro at monaw tiül cambaj Sidón. Pero nipilan monaw Tiro maquiüüb Sidón tandeacüw nóiquian, mambüw majawüw aaga nenajiüt quiaj. Tandeacüw maquiüjpüw a Blasto mambeol nejiw. Aaga naxey quiaj, natang nejiür najiüt ocueaj Herodes. Quiaj tatüniw ocueaj a Herodes nde majcüyaran majarawüw. Cos nejiw teamaxomüw nüeteran naw tiül meáwan cambaj leaw Herodes ajlüy wüx. ²¹ Herodes tayac noic nüt sonongom nipilan manguiayiw andeac nej. Condom wüx tatüch a nüt, tasooig najneaj apix nej, apix minatang nenajiüt. Ndoj tsotot tiül apal nej. Quiaj tapots andeac masaj nipilan. ²² Quiaj tepajüw nipilan napac. Tapiüngüw:

—¡Nop dios teandeac quiaj, ngome nipilan! —awüw.

²³ Quiaj ajngot iün andeow a Herodes, tüüch nej miün andeow nop ángel ocueaj Teat Dios, cos tayaag nej xeyay atam ajlüy; nganüy Teat Dios ngo metam. Quiaj tandeow, tendiüw.

²⁴Naleaing Mipoch Teat Dios tajüy xeyay, tanguiyaran nguiajantanej.

²⁵Bernabé maquiüüb a Saulo wüx landoj marangüw minajiütüw nejiw tiül Jerusalén, quiaj tandillileaw alinomb andüyiw Antioquia, taquiüjpüw mamb a Juan nasoiç Marcos.

13

Bernabé y Saulo tambüw mandeacüw andeac Teat Dios

¹Tiül nipilan monyar andeac Teat Jesús monlüy tiül Antioquia altiül acas mondeac andeac Teat Dios, aton altiül monquiaach wüx Mipoch Teat Dios. Ajcüw ayaj nop Bernabé, alinop Simón nasoiç Niger, alinop Lucio naw Cirene, alinop Manaén, alinop Saulo. Aaga naxey nenüt Manaén quiaj, tatang aweaag a Herodes, aaga nenajiüt tiül Galilea. ²Noic nüt wüx alxenenguemoj tengual anderac Mipoch Teat Dios aton wüx teaiündüw, quiaj tasaj nejiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, tapiüng:

—Iwüniün xicueaj a Bernabé maquiüüb a Saulo marangüw xenajiüt leawa lanateots nüjchiw —aw.

³Quiaj wüx landoj aiündüw, landoj matüniw ocueaj Teat Dios, tayacüw owixaw wüx omalüw a Bernabé maquiüüb a Saulo. Condom tetepeayayej maquiüjpüw, quiaj tawüw quiaj.

Bernabé y Saulo tandeacüw Mipoch Teat Dios tiül Chipre

⁴Condom tambüw niüng Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios lamüüch nejiw mayajcüw netam mambüw. Quiaj tambüw andüyiw tiül cambaj Seleucia. Condom nawüw quiaj tajtepiw tiül nadam müx, tandüyiw wüx noic iüt tiül ndec nasoiç Chipre. ⁵Wüx tajtepiw wüx iüt tiül cambaj Salamina, quiaj tandeacüw Mipoch Teat Dios tiül meáwan sinagogas. At almaquiüjpüw a Juan mambeol nejiw. ⁶Wüx laümb majüyiw tiül aaga nine iüt tiül ndec, quiaj tatüchiw tiül cambaj Pafos. Taxomüw quiaj nop naxey nenüt Barjesús, nop judío nej. Aaga naxey quiaj nop nesüet, y apiüng nej nop nendead andeac Teat Dios, pero aag ayaj ngo maleaing. ⁷Aaga naxey mbich meaw maquiüüb nop nenajiüt nenüt Sergio Paulo, nenajiüt nej tiül aaga iüt quiaj. Aaga nenajiüt quiaj, xeyay fis ajüür. Nej tüüch mamb majpajüw miün a Bernabé y Saulo, cos andiüm manguiaj Mipoch Teat Dios. ⁸Pero aaga newüyay asüet aton nasoiç Elimas tiül ombeayiw Griegos; nej tandiüm mapal nejiw, cos ngo mandüüm majaw mayar Mipoch Teat Dios aaga nenajiüt quiaj. ⁹Quiaj a Saulo nasoiç Pablo aton, tayaag tiül omeaats nej a Nangaj Espiritu ocueaj Teat

Dios, quiaj tajaw teombas aaga naxey quiaj. ¹⁰Tasaj:

—Ique minaj ic newaiich, nerang xeyay ngo majneaj, micual ic minatang nimeech, cos ijcüy mejaw monrang najneaj! ¿Neol tapots iwaich nipilan nde mayariw Mipoch Teat Dios? ¹¹Nganüy Teat Dios apmüüch ic memongoch xeyay ngo majneaj, apmersomb, ngome apmexom mejaw a nüt acas nüt —aj.

Quiaj pojniüt oniiüg aaga naxey quiaj, nómban ngo maxom majaw nicuajind. Ndoj tapots ajüyjüw, amb ningiün amb ningiün mayamb jane manetet nej owix. ¹²Aaga naxey nenajiüt quiaj wüx tajaw aag ayaj, quiaj tayar Mipoch Teat Dios, mabayat manguiaj leaw aquiajchiw wüx Teat Dios.

Pablo maquiüüb Bernabé aliw Antioquia tiül Pisidia

¹³Condom tawüw Pafos a Pablo maquiüüb leaw aquiüüb mamb, tambüw ambüw tiül müx, tandüyiw tiül cambaj Perge tiül Panfilia. Condom wüx tapeayiw quiaj, quiaj tacueat nejiw a Juan, tandilil alinomb andüy Jerusalén. ¹⁴Condom nejiw tawüw Perge, tandüyiw tiül cambaj Antioquia tiül Pisidia. Wüx tapeayiw quiaj, tambüw tajmeliw tiül nangaj iüm wüx nüt axoodaran, chetemoj. ¹⁵Wüx landoj ateraw tiül Mipoch Teat Dios leaw tüünd a Moisés, at leaw tarangüw mondeac andeac Teat Dios, quiaj montangtang tiül a sinagoga, tüjchiw mamb masoiquiw a Pablo y a Bernabé sitiül ajüürüw noic poch mapiüngüw. Tasoiquiw:

—Teat monxey, sitiül almejiüuran alngün poch mepiungan manguiaiyw nipilan, alndom mepiungan —ajowiw.

¹⁶Quiaj witiüt a Pablo lembem, tarang owix nej ndijchiümójan. Condom tasaj nejiw:

—Teat monxey micual iüt Israel, at icona monyar andeac Teat Dios, inguiayüün sanasaj icon: ¹⁷Aaga Teat Dios Midiosüw cambaj Israel, nej tarriüüd ajcüwa mixejchiiüts monlüy tanomb. Condom tüüch nejiw mexeyayiw wüx tacüliw tiül Egipto, tiül miüt pálwüx nipilan. Ndoj tawün nejiw quiaj. ¹⁸Condom wüx tacüliw tiül wajchiüc ic miow (40) neat, taüc wüx meáwan leaw tarangüw. ¹⁹Wüx tajmeliw tiül iüt Canaan, nej tandrooch ombas ayaíw nadamdam cambaj tiül aaga iüt quiaj, müüch mixejchiiüts maneayiw aaga iüt quiaj. ²⁰Condom tatüch apiquiw acoic miow ic miow gajpowüw (450) neat, meáwan tiül aaga neat quiaj, Teat Dios tayac jueces majawüw wüx asoetiw nipilan. Tiün mandondoch wüx tajlüy aaga Samuel, nop nendead andeac Teat Dios. ²¹Condom tatüniw ocueaj Teat Dios mayac

nop natang nenajiüt tiül nejiw, aaga nasoiç rey. Quiaj Teat Dios tayac a Saül, micual Cis, marang natang nenajiüt tiül nejiw ic miow neat. Aaga naxey quiaj naw tiül acualaats Benjamin. ²² Ndoj, wüx Teat Dios tawün a Saül, tayac a David mingow. Cos Teat Dios lamapiüing aag ayaj tanomb wüx tapiüing: “Lanaxom a David micual Isai. Aaga naxey quiaj xeyay apac ximeaats najaw, nej apmarang meáwan leaw xique sandiüm”, aw. ²³ Naw tiül micual nej aaga rey David quiaj, wüx lamong xeyay neat, quiaj tiün majlüy Teat Jesús. Teat Dios tayac nej mawün asoetiw cambaj Israel, atnej lamapiüing apmarang. ²⁴ Pero nganaw mapeay a Teat Jesús, quiaj aaga Juan neech yow nipilan tasaj a cambaj Israel leaam omeajtsüw wüx aaga xeyay ngo majneaj teamarangüw, macueatiw, cas tayariw yow. ²⁵ Juan wüx laliüc ndom minajiüt nej, tasaj nipilan: “¿Jane xic iipiüing? Ngome xique leawa temepiüing quiaj. Aliüc miün nop, aag ayaj xeyay netam ajlüy, xique ngo nembea nicuajind, ngondom natüch nasoodn apaj nej”, aj nejiw.

²⁶ Nganüy xique sasaj icon menguiayüin Teat monxey, micual acualaats Abraham, at icona monyamb Teat Dios: Aaga poch nepiüing wüx nguineay Teat Dios alndom mawün asoet nipilan, icona netam menguiayüin, meyarüin. ²⁷ Cos ajcüwa micual miütaats moncül tiül Jerusalén, at monajiüt tiül nejiw ngome tajawüw jane nej Teat Jesús. Cos ngo maxomüw omeajtsüw wüx Mipoch Teat Dios leaw tarangüw mondeac andeac Teat Dios, nateoraw wüx nüt axoodaran. Áag nejiw tayacüw asoet Teat Jesús mandeow. Quiaj tajlüy atnej landoj lajlüy tiül Mipoch Teat Dios. ²⁸ Masey ngo maxomüw wüx ombas Teat Jesús nicuajind nisoet para mandeow, nejiw tasajüw a Pilato mapiüing mandeow. ²⁹ Nejiw ngo leaam omeajtsüw, tarangüw meáwan leaw larangüch tiül Mipoch Teat Dios nguineay apmajlüy wüx ombas Teat Jesús. Wüx landeow, quiaj tajwan tiüt imiün wüx cruz. Condom tamiüraad. ³⁰ Pero naleaing Teat Dios tapacüüch nej alinomb. ³¹ Ndoj tejüiquichay xeyay nüt majawüw nej ajcüw leawa taquiüjpüw nej naw tiül Galilea, andüy Jerusalén. Nganüy nejiw tengual masajüw nipilan leaw tajawüw.

³² Nganüy xicona aton teanasajan icon wüx aaga najneajay majlüy, cos aag ayaj Teat Dios lamasaj mixejchiüts. ³³ Nganüy lajlüy atnej Teat Dios lamapiüing apmajlüy tiül micualüw nejiw mixejchiüts; ajcüw ayaj icootsa. Teat Dios tapacüüch alinomb Teat Jesús atnej larangüch tiül amb ijquiaw Salmo, cos apiüing: “Ique Xecual ic, nganüy lanüch ic wijquiamear”, aw. ³⁴ Teat Dios tapacüüch nej alinomb, ngo müüch nej

majmboc, cos atquiaj lajlüy tiül Mipoch Teat Dios, niüing Teat Dios apiüing: “Xique naleaing sanajiüt icon lasta, cos sanarang atnej tasajas a David”, aw. ³⁵ Áag Teat Dios tapiüing tiül alinoic Salmo, wüx David tarang wüx nawiig, tapiüing: “Nde meach majmboc aaga nangaj micual”, aw. ³⁶ Cos naleaing David wüx landoj arang natang tiül nipilan atnej lamasaj nej Teat Dios, quiaj tandeow. Condom tamiüraad niüing tamiürajtütüw montangtang tajlüyiw tanomb, micuerpo nej tajmboc. ³⁷ Nganüy micuerpo Teat Jesús ngo majmboc, cos Teat Dios tapacüüch nej alinomb. ³⁸ Teat monxey micual xeüt, netam mejawan, nganüy tengual nasajan icon áagan wüx Teat Jesús alndom meriowan wüx isoetiün. ³⁹ Meáwan nisoet leaw aaga poch tiünd Moisés apiüing ngondom maw, aaga nisoet quiaj alndom maw ocueaj jane apmayar andeac Teat Jesús. ⁴⁰ Nganüy netam mejawan, nde memongochiün atnej lamapiüing tiül Mipoch Teat Dios leaw tarangüw mondeac andeac Teat Dios, apiüing:

⁴¹ Icona mondám omeaats, ijawan wüx, cos apmbayameron apndromeron.

Cos xique aleaic sanarang wüx aliün mepacan.

Aag ayaj icona apmepiüing ngo maleaing, masey aljane apmasaj icon, aw —aj nejiw.

⁴² Wüx tawüw imiünüw tiül a sinagoga ocueajiw judíos, quiaj tatüniw nej ocueajiw nipilan ngome judío, sitiül apmandüyiw quiaj alinomb wüx apmatüch alinoic nüt maxoodaran masajüw nejiw alquiriw wüx aaga poch quiaj. ⁴³ Wüx landajrriüjow imiünüw tiül a sinagoga, quiaj tandüjpiw a Pablo y Bernabé xeyay nipilan judío, at nipilan ngome judío leaw lamayambüw Teat Dios. Condom Pablo y Bernabé tasajüw nejiw mayacüw wüx omeajtsüw Mipoch Teat Dios y mimonajneaj nej.

⁴⁴ Wüx tatüch alinoic nüt axoodaran, tajlüy mümb mamb meáwan nipilan monaw tiül cambaj manguiayiw Mipoch Teat Dios. ⁴⁵ Pero wüx ajcüwa judíos tajawüw laxeyay nipilan, quiaj tajcüyiw, ngo majneaj majawüw. Xeyay ngo majneaj tandeacüw wüx leaw Pablo taquiaach, tapiüingüw aag ayaj ngo maleaing. ⁴⁶ Quiaj tandeacüw a Pablo y Bernabé, ngo mimboloj, tasajüw nejiw:

—Naleaing icona ombas nasajan icon wüx Mipoch Teat Dios cos judíos icon. Pero icona ngo meyarüin, pares ngome apmeajndiün mepacan meáwan nüt niüing ajlüy Teat Dios. Nganüy sanamban nasajan nipilan ngome judío. ⁴⁷ Cos atquiaj lamasaj xicon Teat Dios narangan, atnej lamapiüing tiül Mipoch nej:

Lanayac ic mejlüy atnej ran ocueajiw palpälwüx nipilan ngome judío, meamb mesajüw meáwan nipilan wüx iüt nguineay alndom maw asoetiw nejiw —aj nejiw.

⁴⁸ Ajcüwa nipilan ngome judíos, wüx tanguiayiw aag ayaj, xeyay tapac omeajtsüw, najneajay majawüw Mipoch Teat Dios. Tüjchiw omeajtsüw Teat Dios meáwan leaw landoj lamapaj nejiw Teat Dios majlüyiw najneajay, mapacüw meáwan nüt tiül cielo. ⁴⁹ Quiaj tanguiayaran Mipoch Teat Dios meáwan tiül aaga iüt quiaj. ⁵⁰ Pero ajcüwa judíos leawa ngo mayariw mipoch Teat Dios tasajüw montangtang ombas montaj leaw andüjpiw Mipoch Teat Dios, at montangtang ombas monxey tiül aaga cambaj quiaj, majcüyiw majawüw a Pablo y Bernabé. Quiaj witiüt noic nadam moncüy wüx ombasüw Pablo y Bernabé, tawüniw nejiw nómban tiül aaga iüt quiaj. ⁵¹ Nejiw quiaj tatajtüw minajndot oleajiw nejiw, cas tambüw tandüyiw tiül cambaj Iconio. ⁵² Meáwan leaw lamayariw andeac Teat Jesús xeyay tapac omeajtsüw, tajlüy wüx ombasüw nejiw Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, tambeol nejiw.

14

Pablo y Bernabé aliw tiül Iconio

¹ Pablo y Bernabé tapeayiw tiül cambaj Iconio; tambüw tiül a sinagoga ocueajiw nipilan judío. Wüx tandeacüw wüx Teat Jesús, tayariw aag ayaj xeyay nipilan judío, at xeyay nipilan griego aton. ² Pero ajcüwa judíos leaw ngo mayariw aaga poch quiaj, tambüw tapots mawajichaw ajcüw pälwüx nipilan, mapiüngüw nipilan monyar andeac Teat Jesús ngo majneaj teamarangüw. ³ Pares tacüliw quiaj a Pablo y Bernabé xeyay nüt. Nejiw tandeacüw wüx Teat Jesús ngo mimboloj cos ayacüw omeajtsüw wüx nej. Aton nej tüüch nejiw ndoj ombasüw marangüw cuajantanej ateócan leawa ngome aag ajaraw. Atquiaj tarang majüiquich naleaing meáwan leaw andeacüw quiaj. ⁴ Nipilan tiül aaga cambaj quiaj, ngo majlüyiw nóiquian; altiül tambeolüw ajcüwa judíos, altiül tambeolüw apóstoles. ⁵ Condom ajcüwa judíos maquiüjpüw nipilan ngome judíos, witiütoj nóiquian maquiüjpüw monajiüt majcüyiw majawüw apóstoles, andiümüw maloxiw naag piedra, mambiyaw. ⁶ Nejiw a Pablo y Bernabé, wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj tawüniw oleajiw, tandüyiw tiül ajcüwa cambaj Listra y Derbe tiül iüt Licaonia, at tambüw tiül meáwan nine cambaj quiájan. ⁷ Meáwan tiül niüng tambüw tasajüw nipilan aaga najneajay poch wüx Teat Jesús.

Taloxiw a Pablo tiül Listra

⁸ Tiül cambaj Listra, alquiaj nop naxey chetéjan ngandom majüy, necoex nde wijquiaw, ngome aag ajüy. ⁹ Aaga naxey quiaj teamanguiaj meáwan leaw teamandea a Pablo. Wüx Pablo tajaw nej majneaj, quiaj tajaw aaga naxey quiaj ajüic ayaag tiül omeaats naleaing Teat Dios alndom mataag nej majneaj. ¹⁰ Quiaj tendea a Pablo, tasaj nej napac:

—Witiür lembber —aj.

Aaga naxey quiaj, ajchic lembem, quiaj tajüy. ¹¹ Nipilan wüx tajawüw nguineay lamarang a Pablo, quiaj tepajüw napac, tandeacüw wüx ombeayiw nejiw, tapiüngüw:

—¡Lapeayiw a dios imiünüw cawüx, at nejiw nipilan! —awüw.

¹² Condom tüjchiw manüt a Bernabé, Júpiter, atnej minüt nop midiosüw nejiw, nganüy a Pablo tüjchiw manüt Mercurio, atnej minüt alinop midiosüw nejiw, cos Pablo nendea. ¹³ Condom nop miteaats ocueaj aaga dios Júpiter, taquiüüb mamb acas boy, aton ajoy mbaj nembet mandig a boy, laámb andüy mbeay cambaj niüng ajlüy ombiüm aaga dios Júpiter. Xeyay nipilan taquiüjpüw nej mamb; apmambiyaw a boy mayacüw ichechiw nejiw. ¹⁴ Ajcüw apóstoles Bernabé y Pablo wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj tachiütüw apixaw nejiw, tajmeliw tiül a xeyay nipilan mapalüw teombas, tandeacüw napac, tapiüngüw:

¹⁵ —¡Monxey! ¿Neol tepiüangan merangan aag ayaja? Xicona aton nipilan xicon atnej ijlüyiün. Xicona xiünan nasajan icon mcueatiün iyamban cuajantanej narangüch dios, mendüjpiün ágan Teat Dios almapac, aag nerang cielo, nerang iüt, nerang ndec, nerang meáwan leaw alma- jlüy. ¹⁶ Naleaing tanomb nej tüüch majlüyíwan meáwan nipilan, marangüw leaw andiümüw. ¹⁷ Pero naleaing Teat Dios ngo macueat nejiw nómban, cos tengual majüiquich jane nej wüx arang meáwan najneaj; nej üüch majoet, üüch mayac óng meáwan cuajantanej napiürüch. Aton üüch icoots nüeteran, üüch mapac omeajtsaats —awüw.

¹⁸ Masey atquiaj tapiüngüw a Pablo y Bernabé, pero xeyay taéi ocueajiw para mapalüw teombas a nipilan, ngana mambiyaw a nimal mayacüw ichechiw, müjndiw.

¹⁹ Condom tapeayiw quiaj acas judíos monaw Antioquia at monaw Iconio. Ajcüw ayaj taquiajchiw ombeay nipilan majcüyiw majawüw a Pablo, mambiyaw. Quiaj tajcüyiw a nipilan, tapots maloxiw a Pablo naag piedra. Condom tanototoj tiüt, taquiüjpüw mamb maloxiw mbeay cambaj, apiüngüw landeow nómban. ²⁰ Ndoj, wüx xenenguetoj monyar andeac Teat Dios niüng ajlüy nej, quiaj tapac witiüt. Condom

tandüy tiül cambaj alinomb maquiiüb nejiw. Wüx rat tiüt amb alinoic nüt, quiaj taw quiaj maquiiüb Bernabé, tandüyiw Derbe.

²¹ Wüx landoj mandeacüw aaga najneajay poch tiül cambaj Derbe, y wüx lajlüy xeyay monyar andeac Teat Jesús, quiaj tandilileaw alinomb andüyiw Listra. Condom tandüyiw Iconio, naw quiaj tandüyiw Antioquia. ²² Meáwan leaw niüng tamongoj, tujchiw mapac omeajtsüw leaw monyar andeac Teat Jesús, tasajüw nde machiweaw omeajtsüw wüx Teat Dios, tasajüw:

—Netam mamongochiiüts xeyay ngo majneaj, cos atquiaj alndom majmeliüts tiül micambaj Teat Dios —ajüw. ²³ At aton tayacüw acas montangtang tiül monyar andeac Teat Jesús leaw niüng tamongoj. Aag ayaj wüx ndoj aiündüw matüniw ocueaj Teat Dios, quiaj lamayacüw teowix Teat Dios ajcüwa nipilan lamayariw nej andeac, mambeol nejiw.

Tandilileaw andüyiw Antioquia tiül Siria

²⁴ Condom nawüw Antioquia tambüw tamongoj tiül Pisidia, quiaj tatüchiw Panfilia. ²⁵ Ndoj mandeacüw Mipoch Teat Dios tiül cambaj Perge, quiaj tambüw andüyiw tiül cambaj Atalia. ²⁶ Condom nawüw quiaj, tajtepiw tiül müx, tandüyiw Antioquia tiül Siria niüng tayacüchiw teowix Teat Dios, mambeol nejiw wüx aaga najiüt leaw landoj marangüw quiaj. ²⁷ Wüx tapeayiw Antioquia, taxejnenguüw meáwan monyar andeac Teat Dios. Condom tapots masajüw nguineay tambeol nejiw Teat Dios, nguineay lamayariw Mipoch Teat Dios xeyay nipilan leaw ngome israel. ²⁸ Ndoj Pablo y Bernabé tacüliw quiaj xeyay nüt maquiiüpüw monyar andeac Teat Dios.

15

Tarangüw moncanchiün tiül Jerusalén

¹ Condom tapeayiw tiül Antioquia acas monquaiaach imiünüw tiül Judea. Ajcüw ayaj taquiajchiw monyar andeac Teat Cristo monlüy quiaj; tasajüw sitiül ngo majlüyiw circuncidado atnej apiüng Moisés marangüch, Teat Dios ngome apmawün asoetiw nejiw.

² Quiaj tajlüy noic nadam mondeacndeac, cos Pablo y Bernabé ngo majneaj majawüw aag ayaj. Quiaj tasoiquiw a Pablo y Bernabé mambüw Jerusalén maquiiüpüw alacas monaw quiaj, majawüw ajcüw apóstoles at montangtang monajiüt tiül mondüüb Teat Cristo, majawüw wüx aaga mondeac quiaj.

³ Condom ajcüw minipilan Teat Jesús tambeolüw nejiw mambüw. Quiaj tambüw. Wüx tamongoj tiül Fenicia at tiül Samaria tandeacüw masajüw minipilan Teat Jesús nguineay lamayariw Mipoch Teat Dios

xeyay palpälwüx nipilan ngome judíos. Wüx tanguaiyiw aag ayaj, xeyay tapac omeajtsüw.

⁴ Wüx tapeayiw Jerusalén, apac omeajtsüw majawüw nejiw meáwan minipilan Teat Jesús, átan apóstoles, átan montangtang. Quiaj nejiw a Pablo y Bernabé tapots masajüw nejiw nguineay tambeol nejiw Teat Dios marangüw minajiüt nej. ⁵ Condom acas monxey monaw tiül fariseos, leaw lamayariw andeac Teat Jesús, witiütöj tapiüngüw:

—Netam matajcüchiw circuncidar ajcüwa nipilan ngome judíos, aton masoiquiw marangüw meáwan atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés —awüw.

⁶ Quiaj xenenguetoj ajcüw apóstoles at montangtang majawüw nguineay apmajlüy wüx aaga mondeac quiaj. ⁷ Wüx laxeyay mandeacüw wüx aag ayaj, quiaj witiüt a Pedro masaj nejiw:

—Xecojow xechijquiaw, lamajiür nüt icona tejawan nguineay tarriiüd xic Teat Dios namb nasajüw aaga najneajay poch nguineay Teat Cristo awün asoeteran, manguiayiw ajcüwa nipilan ngome judíos y mayariw aag ayaj aton. ⁸ Teat Dios nejaw tiül omeaatsaran, tajüiquich majaraw naleaing lamayar nejiw cos tiün wüx nejiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios atnej tiün wüx icoots. ⁹ Teat Dios ngo marangüw tiül icootsa, pälwüx tiül nejiw, cos nej tawün asoetiw nejiw aton, wüx tayacüw omeajtsüw wüx nej. ¹⁰ Jow nganüy, ¿neol tendiüman meajchiün majcüy Teat Dios? ¿Neol icona tendiüman meajchiün marangüw monyar andeac Teat Jesús leaw mixejchiüts átan icootsa ngome tarangaats palan atnej netama? ¹¹ Masey nganüy icootsa ajawaats Teat Jesús nde ajneaj omeaats lamawün asoetiüts, ngome cos aleaic arangaats; atquiaj arang wüx nejiw aton —aj nejiw.

¹² Quiaj ndijchiütöj meáwan, condom tanguaiyiw meáwan tandeacüw Bernabé y Pablo cos tasajüw nguineay tambeol nejiw Teat Dios marangüw tiül palpälwüx nipilan cuajantanej atéocan leaw ngome aag ajaraw. ¹³ Wüx landoj andeacüw a Pablo maquiiüb a Bernabé, quiaj tapiüng a Jacobo:

—Xecojow xechijquiaw, inguiayiün sanasaj icon: ¹⁴ Teat Simón Pedro landoj mandeac nguineay tajlüy wüx Teat Dios tamelich mambeol ajcüwa nipilan ngome judíos mayariw nej andeac marangüw minipilan nej aton. ¹⁵ Aag ayaj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios leaw tarangüw mondeac andeac nej niüng apiüng:

¹⁶ Ndoj aag ayaj sanandilil alinomb, sanawitich alinomb aniüng David cos lamjiüc;

sanataag majneaj leaw ndrot ombas, sanalomboch alinomb.

17 Atquiaj sanarang para mayariw andeac Teat Naxey meáwan nipilan leaw aliúnan.

Aton meáwan nipilan monaw palpáwüx iüt apmarangüw xenipilan, aw.

18 Atquiaj tapiüng Teat Dios, cos nej lamüüch majaraw wüx aag ayaj nde tanomb.

19 Nganüy xique sapiüng nde maxolaats ajcüwa nipilan ngome judíos sitiül lamacueatiw arangüw ngo majneaj y lamandüjpiw Teat Dios. 20 Úpan marangaats noic nawiig masajajtsüw macueatiw üetiw cuajantanej najmel teombas dioses, aton nde majlüyiw maquiüjpüw pálwüx naxey pálwüx najtaj, aton nde matsambüw mionij nimal napatsüch onic andeow, nde matsambüw quiej. 21 Cos tiül ngünantanej cambaj ajlüy jane mequiaach wüx aaga poch tüünd Moisés. Nde tanomb ajlüyay ateoraw aag ayaj tiül meáwan sinagogas wüx nüt axoodaran —aw.

22 Condom ajcüwa apóstoles at montangtang at meáwan monyar andeac Teat Dios, wüx ndot manguaiyiw aag ayaj, najneájan majawüw. Condom quiaj tarriüjtüw acas monxey tiül nejw müjchiw mamb andüy Antioquia maquiüjpüw a Pablo y Bernabé. Quiaj tayacüw a Judas nasoic Barsabás, alinop Silas. Ajcüwa monxey quiaj, natang nejw tiül minipilan Teat Jesús. 23 Quiaj tarangüw noic nawiig majoyiw mamb ajcüwa monxey quiaj. Tiül aaga nawiig quiaj apiüng:

“Xicona micojon michijquian, xicona apóstoles y montangtang tiül monyar andeac Teat Jesucristo, satepeayiün icon leaw ngome judíos moncül tiül Antioquia, tiül Siria, at tiül Cilicia. Tambtámban ijlüyiün. 24 Xicona lananguaiyiün nguineay acas monxey monáwan tiül xicona tambüw masajüw icon merangan leaw ngo metam merangan. Cos sanguaiyiün tasajüw icon netam mejlüyiün circuncidado, y aton merangan meáwan atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Ajcüwa monxey quiaj, xicona ngome sasajan mambüw. 25 Wüx canchiütason tandaeacas nôiquian, quiaj tapiüngasan najneaj narriüjtan acas monxey nüjchiün mambüw niüng ijlüyiün maquiüjpüw teat Bernabé y teat Pablo. 26 Nejiw xeyay lamamongochiw cos aag andeacüw wüx Miteatiüts Jesucristo. 27 Aag nganüy süjchiün mambüw a Judas y Silas mambüw maquiüjpüw. Nejiw aton apmasajüw icon wüx meáwan aag ayaj. 28 Cos Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, átan xicona aton, najneaj najawan sitiül ngo nüjchiün icon merangan leaw naél. Ágan acas poch cam mbich netam merangan:

29 Nde meatiün alngün nüeteran leawa landoj ajmel teombas dioses merang nichech. Nde metsamban quiej, nde metsamban mionij nimal napatsüch onic andeow, aton nde mejlüyiün mequiüjpan pálwüx naxey pálwüx najtaj. Sitiül apmecueatiün meáwan aag ayaj, najneajay irangan. Ágan sasajan icon, tamtámban ajlüyiüts”, aw.

30 Condom quiaj tambüw, ajcüwa nüjndiw mambüw quiaj andüyiw Antioquia. Wüx tapeayiw quiaj, tapajüw canchiümoj meáwan monyar andeac Teat Cristo müjchiw a nawiig. 31 Meáwan monyar andeac Teat Cristo wüx ndot manguaiyiw ateoraw aaga nawiig quiaj, xeyay tapac omeajtsüw manguaiyiw nguineay tasoiquiw tiül a nawiig. 32 Condom Judas maquiüüb a Silas aton, cos nejw mondeac andeac Teat Dios nejw áag tendeacüw masajüw monyar andeac Teat Cristo, tüjchiw mapac omeajtsüw xeyay, tasajüw nde mimboloj. 33 Condom wüx lamacülüw quiaj acas nüt, quiaj tandilileaw alinomb andüyiw niüng ajngotoj, tayacüchiw teowix Teat Dios mambeol nejw. 34 Naleaing Silas tapiüng apmacül quiaj, ngo majtsor. 35 Pablo y Bernabé aton tacülüwan tiül Antioquia. Tanaám aquiajchiw aaga poch wüx Teat Cristo. At tambeolüw nejw xeyay monaw quiaj, cos taquiajchiw aton.

Teat Pablo tamb amb ijbüw oleaj mandeac wüx Teat Dios tiül palpáwüx cambaj

36 Wüx lamacülüw quiaj acas nüt, quiaj a Pablo tasaj a Bernabé:

—Tabar andillear majawar monyar andeac Teat Jesús tiül meáwan cambaj niüng lamasajarüw wüx Mipoch Teat Dios, majawar cuane tarangüw —aj.

37 Quiaj a Bernabé tapiüng maquiüjpüw mamb alinomb a Juan, nasoic Marcos. 38 Naleaing Pablo ngo majneaj majaw maquiüjpüw mamb alinomb, cos landoj macueat nejw tiül Panfilia nomb, ngo mamb maquiüüb nejw wüx aaga najiüt tarangüw. 39 Ndoj ajcan ngo meyarayej andeacüw, quiaj tecueatayej. Bernabé taquiüüb a Marcos, tandüyiw Chipre ambüw tiül müx. 40 Condom Pablo tasaj a Silas maquiüüb mamb. Wüx tatüch a nüt mambüw, ajcüwa monyar andeac Teat Cristo tayacüw nejw teowix Teat Dios mambeol nejw. Ndoj quiaj tambüw. 41 Condom nejw tambüw tamongoj tiül Siria at tiül Cilicia, tasajüw monyar andeac Teat Cristo monlüy quiaj, nde macueatiw ayambüw Teat Dios.

16

Pablo y Silas taquiüjpüw a Timoteo

1 Condom tambüw tandüyiw Derbe, naw quiaj tandüyiw Lистра. Quiaj taxomüw

nop neyar andeac Teat Jesús nenüt Timoteo, micual nop najtaj judía nendüüb Teat Jesús, pero miteat nej a Timoteo griego nej. ² Meáwan minipilan Teat Jesús monaw Lистра at monaw Iconio apiüngüw aaga Timoteo quiaj xeyay najneaj arang. ³ Quiaj a Pablo tandiüm maquiiüb mamb a Timoteo mambeol nej. Ndoj taquiiüb mataag circuncidar ngana müjchiw majcüyw ajcüwa judíos monlüy tiül aaga iüt niüing apmambüw, cos meáwan ajawüw aaga Timoteo quiaj, griego miteat nej. ⁴ Condom meáwan cambaj niüing tamongoj, tujchiw hermanos majawüw aaga nawiig leaw tarangüw apóstoles y montangtang minipilan Teat Jesús monlüy tiül Jerusalén. ⁵ Atquiaj meáwan noic noic ajlüy minipilan Teat Cristo leaw niüing tamongoj tujndiw mapac omeajtsüw, y nütnütan tengual axeyayiw aton.

Pablo tüünd majaw nop naxey naw Macedonia atnej aüm

⁶ Condom tambüw tamongoj tüültiül cambaj tiül Frigia at tüültiül cambaj tiül Galacia. Tatüchiw tiül Asia, pero tamongójan, ngo mandeacüw quiaj aaga najneajay poch quiaj; cos Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ngo müüch nejiw mandeacüw. ⁷ Wüx tapeayiw tiül niüing angochay iüt ocueajiw monaw Misia, tapiüngüw apmambüw andüyw Bitinia, pero naleaing aaga Nangaj Espiritu ngo müüch nejiw mambüw quiaj. ⁸ Quiaj tamongójan ambüw tiül Misia, tandüyw cambaj Troas mbeay ndec. ⁹ Noic ongwiiüts, Pablo aleaic tajaw atnej aüm, tajaw nop naxey naw Macedonia alembem niüing ajlüy nej. Aaga naxey quiaj, teamatün nej ocueaj, tasaj: “Imong indüy Macedonia membeol xicon”, aj nej. ¹⁰ Wüx landoj majaw aag ayaj a Pablo, quiaj najénan tambasan sandüyiün Macedonia, cos sawawan naleaing Teat Dios nepaj xicon namban nasajanüw wüx aaga najneajay poch wüx Teat Jesucristo.

Pablo y Silas aliw tiül Filipos

¹¹ Condom tawasan Troas samban tiül nadam müx, saleaingüünan sandüyiün wüx noic iüt tiül ndec nenüt Samotracia. Amb alinoic nüt, quiaj tambasan sandüyiün tiül cambaj Neápolis. ¹² Condom nawasan quiaj, tandüyasan Filipos. Tiül aaga cambaj quiaj acüliw xeyay nipilan Romanos; aton aag ayaj más xeyay nembecat cambaj tiül Macedonia. Tacülasan quiaj acas nüt. ¹³ Wüx noic nüt axoodaran tawasan tiül cambaj, tambasan sandüyiün mbeay lam niüing mbójan ambüw matajcw orar. Quiaj chetetason. Condom tasajasanüw wüx Mipoch Teat Dios meáwan montaj leaw lapeayiw quiaj. ¹⁴ Alquiaj nop najtaj nenüt Lidia, naw tiül cambaj Tiatira, nenüüb najneaj

nacants jael. Aaga jael quiaj xeyay nembecat. Nej xeyay ayamb Teat Dios, teamanguiaj meáwan cuane teanderac. Cos Teat Dios tambeol nej mayac wüx omeaats manguiay y mayar leaw teamandeac a Pablo. ¹⁵ Wüx landoj ayar yow maquiiüb micual nej, quiaj tasaj xicon namban aniüing nej naxojtan quiaj, tapiüing:

—Sitiül icona ipiüangan naleaing xique sayar andeac Teat Dios, nganüy tabaats saniüing mexojtan —aj xicon.

Tatün xicon namban, quiaj tambasan.

¹⁶ Condom alinoic nüt wüx tambasan sandüyiün niüing atajcüch orar, tangochasan nop nüx nesiet, cos alwüx ombas nej nimeech. Aaga nüx quiaj almajiür moneay nej, axomüw wüx ombas nej xeyay tomiün wüx aaga asüet quiaj. ¹⁷ Aaga nüx quiaj tapots mandüüb xicon, teandeac napac manguiay nipilan, apiüing:

—Ajcüwa monxey quiaj, monrang minajiüt Teat Dios najlüy tiül cielo. Nejiw teamasajüw icon nguineay alndom maw isoetiün —aw.

¹⁸ Palüy atquiaj tarang xeyay nüt. Ndoj Teat Pablo lapaxiow manguiay, quiaj ndiliteay majaw. Condom tasaj aaga nimeech najlüy wüx ombas a nüx:

—Sasaj ic menguiay wüx minüt Teat Jesucristo, iriow wüx ombas aaga nüx quiaj —aj.

Quiaj taw aaga nimeech, tacueat nej najénan.

¹⁹ Ajcüwa moneay nej, wüx tajawüw langome apmaxomüw tomiün wüx ombas aaga nüx quiaj, quiaj tasapüw a Pablo maquiiüb a Silas. Condom taquiiüpüw mamb andüy awan niüing ajlüyw monajiüt. ²⁰ Wüx tapeayiw niüing ajlüyw monajiüt, quiaj tapiüngüw:

—Ajcüwa monxey cam judíos nejiw, nganüy xeyay moncüw teamayacüw tiül micambajaats. ²¹ Nejiw tengual maquiajchiw nipilan wüx midiosüw nejiw leaw icootsa ngondom mayariüts marangaats, cos icootsa romanos icoots —awüw.

²² Quiaj a cambaj tajcüyw majawüw a Pablo y Silas wüx tanguiaiyw aag ayaj. Condom monajiüt tapiüngüw masojndich tiül apixaw; ndoj tapots awüjchiw. ²³ Wüx landoj mawüjchiw xeyay, quiaj tayacüw tiül manchiüc. Condom tasajüw aaga nejiür manchiüc majiür nejiw majneaj. ²⁴ Aaga naxey quiaj, wüx ndoj manguiay nguineay netam marang, quiaj tayac nejiw tiül manchiüc, tiül ümb wüx palaw teomeaats iüm. Condom tapünaran oleajiw nejiw tiül xiül.

²⁵ Lapeay pinawan ongwiiüts, Pablo y Silas tengual atajcüw orar matüniw ocueaj Teat Dios, y tengual atajcüw cantar himnos müjchiw Teat Dios. Meáwan leaw aliw tiül manchiüc tengual manguiayiw.

²⁶ Condom, quiaj tajlang noic nadam ateam, nómban alangüüch oleaj a manchiüc. Quiaj lejquiat meáwan apal ombeay manchiüc. Aton sojndiüt meáwan galen netsajcüy monlüy tiül manchiüc. ²⁷ Camüm mapac a nejiür manchiüc majaw laimb lejquiam meáwan apal manchiüc, quiaj tasoond micochil nej membiyay nejáyan quiaj. Cos apiüng a nej laümb mecuiürüw meáwan monlüy tiül manchiüc. ²⁸ Quiaj a Pablo tendead napac, tapiüng:

—Nde mermbiyay, jogüy meáwan xicon saliün ningüy —aw.

²⁹ Quiaj tatün ran aaga naxey quiaj. Condom tajmel tiül manchiüc acuiür ancambeapmbeapeay. Quiaj taquieel micos nej teombasüw a Pablo y Silas. ³⁰ Condom quiaj tawün nejiw, tatün manguiay nejiw:

—Teat monxey ¿cuane netam narang para naw wüx sasoete? —aj nejiw.

³¹ Nejiw quiaj tasajüw nej:

—Iyar andeac Miteatiüts Jesucristo, quiaj apmeriow wüx isoet, at meáwan leaw monlüy iniüng —ajüw nej.

³² Condom tasajüw nej wüx Mipoch Teat Dios, at meáwan monlüy aniüng nej.

³³ Tiülan aaga ongwiiüts quiaj, aaga naxey quiaj tajants minecoy ombasüw nejiw. Ndoj tayar yow maquiüüb meáwan monlüy aniüng nej. ³⁴ Condom tamelich nejiw tiül iüm, tayac nüeteran metiw. Xeyay tapac omeaats aaga naxey quiaj maquiüüb meáwan monlüy aniüng nej, cos lamayariw Mipoch Teat Dios.

³⁵ Ajcüwa monajiüt wüx larraw tiüt, quiaj tujchiw mamb mongot masajüw a nejiür manchiüc matsambiich a Pablo y Silas.

³⁶ Quiaj aaga nejiür manchiüc tasaj a Pablo: —Monajiüt lamüjchiw miün nasoic natsambiich icon. Nganüy alndom meriowan, quiüran ngo majlüy nicuajind naél —aj.

³⁷ Quiaj a Pablo tasaj a mongot:

—Xicona nipilan romano xicon, nejiw tawüjchiw xicon majawüw meáwan nipi-lan. Taton ngame tajawüw wüx sasoetiün, ndoj tayacüw xicon tiül manchiüc. ¿Neol nganüy tapiüngüw mawüniw xicon axo-tayéjan? ¡Ngwüy ngo mat! Ich miünüw ne-jejeje mawüniw xicon —aj nejiw.

³⁸ Quiaj tambüw a mongot müjchiw manguiay monajiüt aaga poch quiaj. Ajcüwa monajiüt xeyay mbayatoj wüx tanguaiyiw aaga Pablo y Silas romano nejiw. ³⁹ Quiaj tambüw matüniw monajneaj teombasüw a Pablo y Silas; tawüniw tiül manchiüc, pero tatüniw ocueajiw mawüw tiül aaga cambaj quiaj. ⁴⁰ Wüx tawüw tiül manchiüc, tandüyiw aniüng Lidia. Condom wüx landoj andeacüw maquiüjpüw minipilan Teat Cristo monlüy quiaj, masajüw tanaám mapac omeajtsüw mayambüw Teat Dios, quiaj tambüw.

17

Witiüt noic moncüy tiül Tesalónica

¹ Pablo maquiüüb a Silas wüx tambüw, tamongoj ambüw tiül cambaj Anfipolis, ambüw tiül cambaj Apolonia, ndoj tatüchiw Tesalónica. Alquiaj nop sinagoga ocueaj nipilan judío. ² Pablo tamb tiül aaga sinagoga atnej mbójan marang nguia-jantanej niüng amb. Nej tamb tiül aaga nangaj iüm miaröjmbüw nüt axoodaran, tandeac maquiüjpüw nipilan. ³ Tasaj nejiw majawüw leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng aaga Cristo netam mamongoch xeyay ngo majneaj, netam mandeow. Condom netam mapac alinomb. Aton tasaj nejiw:

—Aaga Teat Jesús teanasaj icon wüx quiaj, aag ayaj a Cristo temecüliün —aj nejiw.

⁴ Altiiül nejiw tayariw, tujchiw omeajtsüw Teat Dios; condom taquiüjpüw a Pablo y Silas. Aton xeyay nipilan griego monyamb Teat Dios tayariw mipoch Teat Jesús aton, at xeyay montangtang ombas montaj monaw quiaj. ⁵ Pero ajcüwa judíos leaw ngo mayariw andeac Teat Jesús, xeyay ngo majneaj majawüw aag ayaj. Quiaj tayambüw acas monjüyüy nipilan leaw ngo majiür cuane marang, mambeolüw nejiw. Condom tambüw masajüw nipilan tiül a cambaj, mawitichaw noic nadam moncüy. Condom tajmeliw aniüng Jason mayambüw a Pablo y Silas mawüniw mayacüw teowix cambaj. ⁶ Pero ngo maxomüw a Pablo y Silas, quiaj tasapüw a Jason, at alacas monyar andeac Teat Jesús, tanototoj mamb andüy teombasüw monajiüt tiül aaga cambaj quiaj. Wüx tapeayiw quiaj, tepajüw napac, tapiüngüw:

—Ajcüwa monxey tengual awitichaw moncüy tiül meáwan cambaj, nganüy lamatüchiw ningüy tiül micambajaats.

⁷ Aaga Jason cam lamayac aniüng nej ajcüwa monxey quiaj. Ajcüwa nipilan quiaj, arangüw leaw ngo mandüüm a César minatang nenajiüt ocueajiiüts. Cos apiüngüw almajlüy alinop natang nenajiüt, aag ayaj aaga Jesús —awüw.

⁸ Xeyay nipilan at monajiüt wüx tanguaiyiw aag ayaj, quiaj tajcüyiw xeyay.

⁹ Quiaj a Jason at alacas monyar andeac Teat Dios leaw almaquiüüb, wüx landoj mayacüw mipochiw nejiw mapiüngüw Pablo apmaw quiaj, langome apmüüch majcüy nipilan, quiaj tsajmbiütoj.

Pablo y Silas aliw tiül Berea

¹⁰ Condom meáwan monyar andeac Teat Cristo najénan tujchiw mamb a Pablo maquiüüb a Silas andüyiw tiül cambaj Berea ores ongwiiüts. Nejiw wüx tapeayiw Berea, tambüw tiül a sinagoga ocueajiw nipilan judío. ¹¹ Ajcüwa judíos monlüy quiaj, alwüx

ajneaj omeajtsüw ngo mat nejiw monlüy Tesalónica, cos ayacüw wüx omeajtsüw manguiayiw Mipoch Teat Dios. Meáwan nüt tateowüw Mipoch Teat Dios majawüw sitiül naleaing leaw apiüngüw a Pablo y a Silas. ¹² Atquiaj xeyayiw tayariw Mipoch Teat Dios, at xeyay nipilan griego tayariw Mipoch Teat Dios aton; átan natangtang ombas montaj tiül cambaj, átan monxey. ¹³ Wüx ajcüwa judíos monlüy Tesalónica, tanguiyiw nguineay a Pablo lamayac Mipoch Teat Dios tiül Berea aton, quiaj tambüw matüchiw quiaj. Condom tapots maquiájchiw ombeay nipilan majcüyiw majawüw a Pablo. ¹⁴ Quiaj ajcüwa monyar andeac Teat Jesús najénan tüjchiw mamb a Pablo andüy mbeay ndec. Nganüy a Silas maquiüüb a Timoteo tacüliwan Berea. ¹⁵ Ajcüwa monquiüüb mamb Pablo, taquiüjpüw mamb andüy tiül cambaj Atenas. Condom wüx tandilileaw, tasaj nejiw a Pablo masajüw a Silas y Timoteo, mambüw najénan majawüw nej quiaj.

Pablo altiül Atenas

¹⁶ Pablo altiül cambaj Atenas tealeámban macül a Silas y Timoteo, pero almajaw xeyay narangüch dios ajlüy tiül aaga cambaj quiaj, xeyay ngo majneaj mayaag. ¹⁷ Nej tamb tiül a sinagoga, tandeac masaj nipilan judío at pálwüx nipilan monyamb Teat Dios monlüy quiaj. At meáwan nüt tamb mbeay plas aton mandeac Mipoch Teat Dios manguiayiw nipilan leaw axom quiaj. ¹⁸ Tapeayiw quiaj acas monxey mondüy wüx minawijquaw nasoi epicüreos at ajcüwa nasoi estoicos. Ajcüw ayaj tapots andeacüw maquiüjpüw a Pablo, altiül tapiüngüw:

—¿Cuane andiüm mapiüing aaga naxey ngo majaw ndijchiow ombeay quiaja? —awüw.

Altiül tapiüngüw:

—Ajüic atnej teamandeac wüx pálwüx dioses —awüw.

Atquiaj tapiüngüw, cos Pablo tandeac wüx Teat Jesús, aton tandeac nguineay tapac alinomb. ¹⁹ Condom quiaj taquiüjpüw nej andüy tiül nop nadam iüm nasoi Areópago. Wüx tapeayiw quiaj, tasajüw nej:

—¿Alndom nanguiyaiüna cuane aaga jayats iquiaach quiaja? ²⁰ Cos ique sanguiyaiün temendeac xeyay cuajantanej ngome aag nanguiyaiün. Nganüy sandiüman nanguiyaiün cuane amb apiüing aag ayaj —awüw.

²¹ Cos meáwan nipilan micual iüt tiül Atenas at monaw alinoic iüt moncúlan quiaj, ngo majlüy alinoic cuajantanej marangüw, sitiül ngo mandeacüw tengwüy manguiayiw alngün jayats manderac wüx.

²² Quiaj lembet pinawan nejiw a Pablo tiül Areópago. Condom tapiüing:

—Teat monxey micual iüt Atenas, sawaj icona irangan casa xeyay palpáwüx dioses. ²³ Cos wüx tajüyüs ningüy tiül micambajan, tajawas xeyay artül niüing irangan casa midiosan. Ndoj tamongos niüing ajlüy noic artül narangüch wüx poch apiüing: “Ocueaj aaga dios ngo majaraw jane nej”. Pues aaga dios quiaj, leawa icona ngo mejawan jane masey irangan nej casa, aag Dios quiaj xique nganüy xiün nasaj icon wüx.

²⁴ Aag ayaj Teat Dios nerang iüt, nerang meáwan cuajantanej najlüy ningüy wüx iüt, cos nej natang tiül cielo at wüx iüt. Nej ngo macül tiül cuajantanej nangaj iüm narangüch naag owixaran. ²⁵ Nej ngo metam nej nicuajind, ngondom aljane mambeol nej müüch nej aleaic, cos nej üüch icoots müündaats, y teamepacüch majlüy meáwan leaw almajlüy.

²⁶ Nej nerang meáwan nipilan ajan wüx nop. Condom naw wüx aaga nop quiaj tajlüy palpáwüx nipilan macüliw wüx aaga iüt cam, pero noic miquiejw. Nej lamajaw ngow apmajlüyiw anopnopo, aton lamüüch iüt niüing apmacüliw. ²⁷ Nej andiüm mayambüw nej, müjchiw nej omeajtsüw. Nej ngome miünquiaj almajlüy, álan niüing ajlüyüüts anopnopoots. ²⁸ Cos nej neech icoots mapacaats, nej nerang icoots. Sitiül nej ngo marang icoots, ngo majlüyüüts. Atnej lamarangüw wüx nawüig aton altiül monáwan tiül icona leaw monxom omeaats, apiüngüw: “Icootsa micual icoots Dios.” ²⁹ Sitiül naleaing micual icoots Dios, ngondom mapiüngaats Teat Dios ajlüy atnej alngün cuajantanej narangüch oro, tengwüy plat, tengwüy piedra. Meáwan ajcüw ayaj nipilan tarangüw, cos nejiw ayajcüw atquiaj ajlüy Dios. ³⁰ Aag ayaj arangrangüwan, cos ngo majawüw nguineay ajlüy Teat Dios. Pares Teat Dios ngome apmateow tiül leaw ngo majneaj tarangüw; pero nganüy nej apiüing netam manguiayiw wüx nej meáwan nipilan wüx iüt y macueatiw meáwan ngo majneaj arangüw. ³¹ Cos Teat Dios lamayac noic nüt apmajaraw wüx asoet meáwan nipilan wüx iüt. Aag ayaj apmajlüy cos nej lamayac nop Teat Naxey majaw wüx asoeteran. Aag ayaj tajüiüch majaraw wüx tapacüch nej alinomb maw tiül mondeow —aw a Pablo.

³² Ajcüwa nipilan wüx tanguiyaiw aaga poch apacaran alinomb, altiül titsojawan nej, altiül tasajüw:

—Alinoic nüt ndoj sananguiyaiün indeac —ajüw nej.

³³ Condom quiaj tacueat nejiw, taw quiaj a Pablo. ³⁴ Pero altiül tandüjpiw mamb a Pablo, tüjchiw omeajtsüw Teat Dios. Tiül ajcüw ayaj, altiül nop naxey nenüt Dionisio. Aaga naxey quiaj, ajtür najüt tiül Areópago.

At altiül nop najtaj nenüt Dámaris. Ngome áagan, aton tajlüyiw alacas.

18

Pablo altiül Corinto

¹ Ndoj aag ayaj, quiaj taw tiül Atenas a Pablo, tamb andüy tiül cambaj Corinto.

² Wüx tapeay Corinto, quiaj taxom nop naxey nenüt Aquila, judío nej naw tiül iüt Ponto, jayats mapeayiw imiün Italia, aquiüüb mintaj nej nenüt Priscila. Cos aaga Claudio minatang nenajiüt tiül Roma, tapiüng netam mawüw quiaj meáwan nipilan judío, pares nejw tawüw quiaj. Teat Pablo tamb majaw nejw mandeacüw maquiüjpüw.

³ Condom tacül quiaj maquiüjpüw, cos nej aton arang aaga najiüt arangüw Aquila y Priscila, tarangüw najiüt nóiquian; aag ayaj arangüw iüm taag manüjpiw. ⁴ Teat Pablo mbójan amb tiül sinagoga wüx nüt axoodaran maquiaach Mipoch Teat Dios manguiayiw nipilan judío, at nipilan griego aton.

⁵ Wüx Silas y Timoteo tapeayiw imiünw tiül iüt Macedonia, quiaj a Pablo tarang áagan minajiüt Teat Dios pal nüt. Tengual müüch a nipilan judío majawüw majeaj naleaing Teat Jesús, aag ayaj a Cristo leawa lapiürang aliüc. ⁶ Pero ajcüwa nipilan judío tajcüyiw majawüw a Pablo; tandeacüw xeyay ngo majeaj wüx ombas nej. Quiaj a Pablo tataad apix nej, ndoj tasaj nejw:

—Ich macül wüx imbasan aaga nisoet mandrooch imbasan, aag ayaj xique ngo najiür naél. Ajan wüx nganüx sanamb nasajüw meáwan nipilan ngome judío —aj nejw.

⁷ Quiaj taw tiül a sinagoga, tamb andüy aniüng nop naxey nenüt Justo, nop neyamb Teat Dios. Aaga naxey quiaj ajüür aniüng nej niüng ajlüy a sinagoga. ⁸ Condom nop naxey nenüt Crispo, natang nej tiül a sinagoga, nej aton tüüch omeaats Teat Jesús maquiüüb meáwan monlüy aniüng nej. Aton xeyay nipilan tiül Corinto wüx tanguaiyiw andeac Pablo, tujchiw omeajtsüw Teat Dios, ndoj tayariw yow. ⁹ Ndoj, noic ongwiiüts Teat Dios tüüch manguiay a Pablo atnej maúm, tasaj:

—Nde mermbol, indeac xic wüx, nde ndi-chüümeear. ¹⁰ Cos xique salnaquiüüb ic, ne-jinguind ngondom marang algün ngo majeaj wüx imbas. Cos sajiür xeyay xenipilan tiül aaga cambaj cam —aj nej.

¹¹ Quiaj tacül quiaj a Pablo nomb neat pinawan, maquiaach nipilan wüx Mipoch Teat Dios.

¹² Pero wüx Galión tarang nenajiüt tiül iüt Acaya, quiaj a judíos sonogotoj nóiquian mapiüngüw masapüw a Pablo. Quiaj

tasapüw, taquiüjpüw mamb andüy awan. ¹³ Condom quiaj tasajüw nenajiüt:

—Aaga naxey cam tengual maquiaach ombeay nipilan müjchiw omeajtsüw Teat Dios, pero naleaing alinoic aquiaach, ngome atnej apiüng aaga poch tüünd Moisés —ajüw.

¹⁴ Pablo laámb apmendeac, quiaj tandeac a Galión masaj ajcüwa judíos:

—Sitiül aaga naxey quiaj ajüür algün nisoet, tengwüy algün xeyay ngo majeaj arang, najneaj sananguiay leaw apmepiüangan cuane arang. ¹⁵ Pero nganüx cos ijcüyüanan mejawan ajcan aleaic aquiaach, ajcan andeac wüx minüt aljane, aton aag ayaj wüx poch leaw icona indüjpiün; pues ijawan coen ninguiay, xique ngo nandiüm najaw wüx aag ayaj —aj nejw.

¹⁶ Ndoj quiaj tawün nejw tiül awan. ¹⁷ Condom ajcüwa nipilan griego tasapüw a Sóstenes, nop nej natang tiül sinagoga. Tapots matoeliw nej quiaj mbeay awan. Aaga Galión ngo mapiüng nicuajind, masey teamajaw.

Pablo tandilil andüy Antioquia, condom tandüy quiaj amb arojmbüw oleaj

¹⁸ Teat Pablo tacül tiül Corinto alacas nüt, condom wüx taw quiaj, tatepeay meáwan monyar andeac Teat Jesús monlüy quiaj, cas tamb andüy Siria amb tiül müx, taquiüjpüw nej mamb a Priscila y Aquila. Quiaj tambüw ambüw wüx iüt andüyiw Cencrea majtepiw tiül müx. Tiül Cencrea tajerep omal nej a Pablo nangwing, majüic nej lamarang leawa lamasaj Teat Dios apmarang. Condom quiaj tawüw quiaj, tambüw. ¹⁹ Wüx tapeayiw tiül Éfeso, quiaj a Pablo tecueatayej maquiüjpüw a Priscila y Aquila. Ndoj nej tamb andüy tiül a sinagoga, mandeac maquiüjpüw nipilan judío. ²⁰ Condom tasajw nej macül quiaj xeyay nüt maquiüjpüw, pero nej ngo mandüüm. ²¹ Wüx tandiüm maw quiaj, tatepeay nejw, tapiüng:

—Netam namb najaw aaga nangos nüt laliüc majlüy tiül Jerusalén. Ndoj saliüc alinomb najaw icon sitiül Teat Dios mapiüng —aj nejw.

Quiaj taw Éfeso amb tiül nadam müx. ²² Wüx tapeay Cesarea, quiaj tamb andüy Jerusalén, matepeay meáwan minipilan Teat Cristo monlüy quiaj. Ndoj naw quiaj, tamb andüy Antioquia. ²³ Ndoj acül quiaj acas nüt taw quiaj, tamb alinomb andüy tiül meáwan cambaj tiül Galacia, at tiül Frigia, müüch mapac omeajtsüw mambeol meáwan monyar andeac Teat Cristo monlüy tiül aaga iüt quiaj.

Apolos tandeac mipoch Teat Dios tiül Éfeso

²⁴ Ndoj tapeay tiül Éfeso nop naxey judío nenüt Apolos naw Alejandria. Aaga naxey quiaj xeyay axom omeaats wüx andeac, y ajaw xeyay leaw apiüing tiül Mipoch Teat Dios. ²⁵ Nej laquiaacharan wüx Teat Jesús, y ngo paxiüm mandeac wüx leaw taquiaach Teat Jesús, masey nej tajlüy minipilan nej aaga Juan neech yow nipilan. ²⁶ Apolos tapots mandeac tiül a sinagoga ngo mimbol; pero wüx Priscila y Aquila tanguiayiw nguineay aquiaach, quiaj taquiüjpüw andüy aniüingüw nejiw. Condom taquiajchiw nej alquiriw wüx Teat Jesús leaw nej nganaw manguiay. ²⁷ Condom wüx tandiüm Apolos mamb andüy tiül Acaya, quiaj tambeolüw nej minipilan Teat Cristo monlüy Éfeso. Tarangüw noic nawüig müjchiw nej majoy, majawüw minipilan Teat Cristo monlüy tiül Acaya, cos atquiaj alndom mangochiw nej najneajan. Wüx nej tapeay tiül Acaya, xeyay tambeol ajcüw monyar andeac Teat Cristo monlüy quiaj, leaw Teat Dios lamambeol mayambüw nej. ²⁸ Nej wüx andeac wüx Teat Jesús manguiayiw nipilan, tajüiquich nguineay ajcüwa judíos ngo majneaj arangüw. Ngondom mapiüingüw ngo maleaing cos tasaj nejiw nguineay apiüing tiül Mipoch Teat Dios. Tasaj nejiw aaga Cristo leawa tealeámban macüliw, aag ayaj Teat Jesús.

19

Pablo altiül Éfeso

¹ Wüx Apolos aliün tiül cambaj Corinto, Pablo laimb majüy tiül meáwan cambaj tiül tüic; nganüy lamatüch Éfeso. Quiaj taxom acas monyar andeac Teat Jesús. ² Condom tatün manguiay nejiw:

—¿Jow icona, wüx teajchiün imeajtsan Teat Dios, teyariün Nangaj Espiritu ocueaj neje? —aj nejiw.

Nejiw tapiüingüw:

—Xicona ngo nanguiayüin sitiül alma-jlüy aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios —awüw.

³ Quiaj tasaj nejiw:

—¿Cuane wüx teyariün yow? —aj nejiw.

Nejiw tapiüingüw:

—Wüx leaw tapiüing a Juan wüx tüüch yow nipilan —awüw.

⁴ Quiaj tasaj nejiw a Pablo:

—Juan wüx tüüch yow nipilan, aag ayaj tarang majüic jane laleaaw omeaats wüx aaga ngo majneaj teamarang y macueat, para marang leaw najneaj. At a Juan tasaj nipilan mayariw andeac aaga nop aliüc miün andüüban nej. Aaga apiüing aliüc miün quiaj, aag ayaj Teat Jesús, aaga Cristo —aj nejiw.

⁵ Wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj tayariw yow wüx minüt Teat Jesús. ⁶ Ndoj, wüx

Pablo tayac owix wüx omalüw nejiw, quiaj tiün wüx ombasüw nejiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. Condom quiaj tandeacüw pálwüx ombeayüin. At aton tandeacüw leaw Teat Dios tasaj nejiw mandeacüw. ⁷ Ajcüwa monxey quiaj ajlüyiw maseyme gajpiüp (12) nejiw.

⁸ Condom Pablo nde asap amb tiül a sinagoga. Ngo mimbol mandeac Mipoch Teat Dios manguiayiw nipilan; tamb quiaj arej caaw. Tapots masaj nejiw mayariw mipoch Teat Jesús para majlüyiw tiül micambaj Teat Dios. ⁹ Pero naleaing altiül nipilan nadam omeajtsüw ngo mandüimüw mayariw aaga poch wüx Teat Jesús. Tapots mandeacüw xeyay ngo majneaj manguiay nipilan wüx leaw tandeac a Pablo. Ndoj quiaj tacueat nejiw a Pablo, taquiüb mamb leaw lamayariw mipoch Teat Jesús; taquiaach nejiw meáwan nüt tiül noic escuela niüing aquiaach nop naxey nenüt Tiranno. ¹⁰ Atquiaj tarang a Pablo iüm neat. Quiaj meáwan nipilan judío at nipilan griego moncül tiül iüt Asia tanguiayiw mipoch Teat Jesús. ¹¹ Teat Dios xeyay tambeol a Pablo marang xeyay cuajantanej nadam atocan. ¹² Altiül tajoyiw masey mipüy nej, tengwüy cuajantanej apix nej leaw naw wüx ombas nej, majoyiw mayacüw wüx ombas ajcüwa moniün andeow, quiaj tajneajiw; at masey nimeech alwüx ombasüw, tawüw aton.

¹³ Alquiaj acas nipilan judío leaw ajüyüyiw, ngo macüliw tiül noic cambaj. Nejiw aton apiüingüw alndom ombasüw mawüniw nimeech wüx ombas nipilan. Wüx taxomüw nop nipilan alwüx ombas nimeech, quiaj tasajüw a nimeech:

—Sasajan ic wüx minüt aaga Jesús, leawa teamandead wüx a Pablo, iriow —ajüw.

¹⁴ Ajcüwa monxey monrang aag ayaj, ajlüyiw ayaiw, micual nejiw nop judío nenüt Esceva. Aaga naxey quiaj natang miteaats nej. ¹⁵ Wüx tarangüw aag ayaj, quiaj tandeac a nimeech, tasaj nejiw:

—Xique sawaw jane a Jesús, sawaw jane a Pablo aton; pero icona ¿jane icona? —aj nejiw.

¹⁶ Quiaj tajmel masap nejiw aaga naxey alwüx ombas nej nimeech quiaj. Tapots atsojow maquiüjpüw. Tajntsop wüx cos napac, tapots mambiy nejiw. Quiaj tenodayej tecuiürüw tajtsoriw miotaagtajcüwan, anmecoy ombasüw ajmbiyaw. ¹⁷ Meáwan nipilan moncül tiül Éfeso, átan nipilan judío átan nipilan griego, wüx tanguiayiw aag ayaj timboloj xeyay. Tandeacüw najneaj wüx minüt Teat Jesús.

¹⁸ Condom xeyay nipilan leaw lamandüjpiw Teat Jesús tiünüw mapiüingüw nguineay laiünüw wüx arangüw ngo majneaj. ¹⁹ At xeyay nipilan leaw ateowüw

nawiig ocueaj nimeech, tajamiünüw minawijquiaw nejiw mambeliw niüng ajlüy meáwan nipilan. Condom mawüniw nguitow ombeat meáwan aaga nawiig quiaj, tajawüw atüch ic miow gajpowüw mü (50,000) tomiün plat. ²⁰ Atquiaj tajüy aaga poch wüx Teat Jesús, ngo majcueat, cos tajüic naleaing cuajantanej alndom.

²¹ Landoj meáwan aag ayaj, quiaj a Pablo tapiüng apmamb tiül iüt Macedonia at tiül iüt Acaya, ndoj apmamb Jerusalén. At tapiüng naw Jerusalén netam mamb tiül Roma aton.

²² Condom tüüch mambüw ijpüw monbeol nej tiül Macedonia: nop Timoteo alinop Erasto; nganüy a nej tacülan quiaj tiül Asia alacas nüt.

Witiüt noic nadam moncüy tiül Éfeso

²³ Tiül aaga nüt quiaj, witiüt noic nadam moncüy wüx aaga najneaj nanderac nguineay Teat Cristo awün asoeteran. ²⁴ Aag ayaj tawitich nop naxey nerang plat, nenüt Demetrio, cos nej arang plat nine ombiüm diosa nasoc Diana. Ajcüw monbeol nej marangüw aaga najiüt quiaj, axomüw wüx xeyay tomiün. ²⁵ Quiaj a Demetrio tasojnong nejiw, at altigüy monrang aaga najiüt quiaj, tasaj nejiw:

—Teat monxey, icona ijawan axomaats xeyay tomiün wüx aaga najiüt arangaats cam. ²⁶ Nganüy lamejawan lamenguiayiün nguineay aaga Pablo tengual maquiaach ombeay nipilan masaj ngome dios nej leaw narangüch naag owixaran. Xeyay nipilan lamayariw nej andeac, ngome ágan nipilan ningüy tiül Éfeso, aton laliüc mambich masaj meáwan nipilan ningüy tiül iüt Asia. ²⁷ Xeyay ngo majneaj ajlüy, cos ngome ágan minajiütaats apmümb, at aton apmajcueat ayambüch aaga nangaj iüm ocueaj natang müm dios Diana, camüm apmajcueat ayambüch a müm dios aton, leaw meáwan moncüy ningüy tiül Asia, at meáwan nipilan wüx iüt üjchiw omeajtsüw —aj nejiw.

²⁸ Wüx nejiw tanguiyayiw aag ayaj, quiaj tajcüyiw xeyay, tepajüw napac, tapiüngüw:

—¡Xeyay netam ajlüy aaga müm dios Diana, midiosaats meáwan nipilan ningüy tiül Éfeso! —awüw.

²⁹ Quiaj tajcüyiw xeyay nipilan tiül aaga cambaj quiaj. Condom tasapüw teat Gayo maquiüüb teat Aristarco, tanototoj mamb andüy niüng lambójan ajlüy moncanchiün. Ajcüwa ijpüw monxey quiaj monaw Macedonia, aqúiüjpüw a Pablo. ³⁰ Teat Pablo tandiüm mamb ajmel niüng tengual ajcüyiw quiaj, pero ajcüwa monyar andeac Teat Jesús ngo müjchiw nej mamb. ³¹ At aton acas monajiüt tiül Asia leaw miamigos nej, tujchiw mamb masoic nde mamb tiül a moncanchiün quiaj. ³² Nejiw a nipilan tiül

aaga moncanchiün quiaj ngo mandeacüw nóiquian, palpálwüx tandeacüw cos ngo majawüw cuane najlüy, neol sonongot nipilan. ³³ Quiaj acas judíos tasajüw nop tiül nejiw nenüt Alejandro cuane najlüy. Condom tatechiw nej teoچه mamong mendeac. Quiaj तरंग owix nej ndijchiümüjan. Tandium mandeac noic poch ngana majcüyan majarawüw meáwan nipilan judío. ³⁴ Wüx nipilan tajawüw nej nop judío nej, quiaj yajnguiat tiüt apajüw, tepajüw maseyme ijquiaw ores, tapiüngüw:

—¡Xeyay netam ajlüy aaga müm dios Diana, midiosaats monaw Éfeso! —awüw.

³⁵ Condom quiaj aaga nerang nawiig ocueaj cambaj, tasaj nipilan ndijchiümoj. Tapiüng:

—Teat cambaj micual iüt Éfeso, meáwan nipilan wüx iüt ajawüw aaga cambaj Éfeso cam ajlüyay majiür aaga nangaj iüm ocueaj natang müm dios Diana. Cos aaga müm dios quiaj, najmiüc imiün cielo. ³⁶ Aag ayaj nejingüind ngondom mapiüng ngo maleaing. Nganüy netam ndijchiümeron, ngondom merangan nicuajind irangan. ³⁷ Icona tequiüpanüw miün ningüy ajcüwa monxey quiaj; nejiw ngo manejiw nicuajind tiül a nangaj iüm ocueaj müm dios; at ngo mandeacüw ngo majneaj wüx ombas aaga mimümaats dios quiaj. ³⁸ Nganüy sitiül teat Demetrio y ajcüwa monrang najiüt atnej arang nej, andiümüw maquiüjpüw teombas monajiüt aljane, ich mambüw awan majawüw monajiüt. Quiaj ich mapiüngüw jane nejiw asoet para majaraw wüx. ³⁹ At sitiül ijiüran alngün pálwüx indiüman manderac wüx, quiaj alndom majlüy noic nadam moncanchiün majaraw wüx. ⁴⁰ Icootsa alndom majlüyüüts tiül naél; cos sitiül apmaderac wüx aag agüy teombas natang monajiüt mapiüngüw ningüy lawitiow moncüy, cuane apmapiüngaats —aw.

⁴¹ Ndoj mapiümg aag ayaj, quiaj tasaj nipilan ndajrüümoj majsoriw.

20

Pablo tamong tiül Macedonia at tiül Grecia aton

¹ Wüx lalomboj moncüy, quiaj a Pablo tapaj miünüw meáwan monyar andeac Teat Jesús; tasaj nejiw tanaám mandüjpiw. Condom tatepeay nejiw cos apmaw quiaj. Ndoj quiaj taw quiaj, tamb andüy tiül iüt Macedonia. ² Tajüy tiül meáwan cambaj tiül aaga iüt quiaj majaw monyar andeac Teat Jesús, masaj nejiw tanaám mandüjpiw Teat Dios, nde macueatiw. Quiaj tamb matüch tiül iüt Grecia. ³ Condom tacül quiaj arej caaw. Wüx lamatüch a nüt maw quiaj, mamb amb

tiül nop nadam müx andüy Siria, quiaj tanguiay nguineay lamapiüngüw ajcüwa judíos moncül quiaj, cos lamapiüngüw apmasapüw nej. Quiaj tapiüng lango mamb amb tiül müx, apmamb amb wüx iüt, apmamong tiül Macedonia alinomb. ⁴ Taquiüjpüw nej acas monxey: nop naw Berea nenüt Sópater; alijpüw monaw Tesalónica, nop Aristarco, alinop nenüt Segundo; alinop naw Derbe nenüt Gayo; alinop Timoteo; at alijpüw monaw tiül Asia, nop Tíquico alinop Trófimo. ⁵ Ajcüw ayaj tambüw ombas nejüw macülüw xicon tiül cambaj Troas. ⁶ Condom xicona wüx lamong aaga nangos nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura, quiaj tawasan Filipos, samban tiül müx. Wüx acoquiaw nüt tatüchasan Troas. Quiaj texomasayon naquiüjpanüw. Condom tacülasan quiaj ayaiw nüt.

Pablo tamong tiül Troas

⁷ Wüx tamelich semán, minipilan Teat Jesús canchiütason nüetiün pan atnej tapiüng Teat Jesús. Ndoj Pablo taquiaach xicon cos arraw tiüt apmaw quiaj. Nej tandeac xeyay najal, tatüch pinawan ong-wiüts. ⁸ Pues aaga iüm niüng canchiütason, cawüx tiül amb arojpw iüm, y teandaab xeyay candil quiaj. ⁹ Alquiaj nop nench nenüt Eutico, alchetem tiül ventan. Cos Pablo xeyay najal tandeac, áag tind ameyay aaga nench quiaj. Wüx lamasap nej ameyay nómban, quiaj tajmiüc andüy tiüt imiün cawüx tiül amb arojpw iüm. Wüx tamb xaijnguiam, landeow nómban. ¹⁰ Condom teat Pablo taw tiüt majaw. Wüx tajngot majaw, quiaj taquieel micos tiüt mejquiet wüx, mapeic. Ndoj tapiüng:

—Nde mbayameron, nej almapac —aw.

¹¹ Condom tajtep alinomb a Pablo andüy cawüx tiül aaga iüm niüng canchiütason, quiaj tambaag a pan. Condom wüx landoj üet, tandüy wüx andeac; atquiaj tatüch ümb arraw. Ndoj taw quiaj. ¹² Aaga nench almapac, taquiüraab mamb majtsor, xeyay tapac omeajtsüw meáwan minipilan Teat Jesús.

Pablo taw Troas tandüy Mileto

¹³ Condom xicona tambasan ombas xicon, samban tiül nadam müx, tandüyasan tiül cambaj Asón, nangochiün quiaj a Pablo. Cos nej lamapiüng andiüm majüy tiüt amb wüx iüt. ¹⁴ Wüx texomasayon naquiüjpan tiül Asón, quiaj tajtepasan tiül müx, tambasan sandüyiün tiül cambaj Mitilene. ¹⁵ Condom tawasan quiaj. Larrow tiüt tamongasan mbas noic iüt tiül ndec nenüt Quío. Condom amb alinoic nüt tajtepasan wüx noic iüt tiül ndec nenüt Samos, ndoj taxoodasan tiül cambaj nenüt Trogilio. Condom amb alinoic nüt, quiaj tatüchasan tiül cambaj Mileto. ¹⁶ Pablo lamapiüng apmamóngan tiül Éfeso, ngana

mequiy tiül Asia. Cos andiüm mamb najen, sitiül alndom matüch Jerusalén, majlüy quiaj wüx nangos nüt Pentecostés.

Pablo tequiaach tiül Mileto

¹⁷ Wüx altiül Mileto, tüüch mamb masoiquiw montangtang monajiüt tiül minipilan Teat Jesús tiül Éfeso miünüw majawüw nej. ¹⁸ Wüx tapeayiw majawüw nej, quiaj tasaj nejüw:

—Icona tejawan nguineay mbójan narang tiül icona ajan wüx aaga nüt tapeayüts tiül Asia. ¹⁹ Tejawan nguineay tarangas minajiüt Teat Dios, ngo nerangrangüw wüx, pero tajiüntsas. At tejawan nguineay tamongochiüs xeyay ngo majneaj wüx ajcüwa judíos tandiümüw mambiyaw xic. ²⁰ Naleaing xique ngo nacueat nasaj icon wüx meáwan najneaj. Atquiaj tarangas, tandeacas niüng canchiowaran, aton tambas najüy tiül nden nandeac. ²¹ Tasajasiw meáwan nipilan, masey judíos, masey pálwüx nipilan, ich leaam omeajtsüw macueatiw aaga ngo majneaj teamarangüw, marangüw najneaj atnej Teat Dios andiüm, mayacüw omeajtsüw wüx Miteatiüts Jesucristo. ²² Nganüy sanamóngan, sanamb Jerusalén. Naleaing ngo najaw cuane sanamongoch quiaj. Pero sanamb cos Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios lamapiüng netam namb. ²³ Leaw xique sawaw, aag ayaj tiül ngünantanej cambaj niüng samong, Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios asaj xic nguineay tengual sajcal ndeaand, namongoch ngo majneaj. ²⁴ Meáwan aag ayaj, xique ngo napiüng wüx, ngo netajquiy lasta napiüng ngondom nandeow. Cos leaw sayac ximeaats wüx, aag ayaj mapac ximeaats nambich meáwan xenajiüt leaw lamasaj xic Teat Jesús narang, napiüng wüx aaga najneajay poch manguiayeran nguineay Teat Dios andiüm mawün wüx asoet nipilan.

²⁵ Nganüy sawaw aleaw ningüy ajawayoos; nejingüind tiül icona niüng tamongos nasaj icon nguineay alndom mejlüyiün tiül micambaj Teat Dios, langome apmejawan xic alinomb. ²⁶ Pares nganüy sasaj icon, nejingüind ngondom mayac sasaoet sitiül aljane ngo maw wüx asoet nej; ²⁷ cos xique ngo naxot, tambichas nasaj icon meáwan leaw lamapiüng Teat Dios. ²⁸ Nganüy icona montangtang, netam mejawan cuane irangan; at netam membeolan meáwan monyar andeac Teat Jesús. Cos aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios lamayac icon mejlüyiün minatangüw, membeolan meáwan, mejlüranüw atnej arangüw monjiür sap; cos Teat Jesús lamangüy asoetiw nejüw naag miquiej nej. ²⁹ Sawaw wüx xique lango najlüy ningüy, apmajmeliw tiül icona nipilan atnej rombüy sampüy;

ngome apmawüniw wüx ajcüwa sap.³⁰ At tiulan icona apmaw altiül apmaquiajchiw leaw ngo maleaing; apmandiüümüw müüch mandüjpiw nejiw minipilan Teat Jesús.³¹ Nganüy netam mepacan wüx aag ayaj. Ich leaam imeajtsan nguineay tarangas wüx tacüliüs tiül icona aroomb neat, cos ngo lombom napaj icueajiün nüt ongwiiüts, nguaj sajiünts wüx nasaj icon inopnopol.

³² Nganüy teat, sayac icon teowix Teat Dios. Sasaj icon merangan atnej apiüing tiül Mipoch nej, cos aag ayaj apmambeol icon xeyay, ngo müüch icon mermbolan. At apmüüch icon mejlüyiün niüing ajlüyiw aldemas leawa lajwanüw wüx asoetiw.³³ Xique ngo nandiümdiüm ocueaj aljane nicuajind, ngo nandiüm tomiün at ngo nandiüm napixeran;³⁴ pero icona tejawan nguineay tarangas najiüt naag xiwx para naxom leaw netam xic y leaw netam nejiw leaw saquiüjpüw.³⁵ Atquiaj tarangas para naquiaach icon nguineay netam merangan najiüt, membeolan leaw ngo majiür. Ich leaam imeajtsan wüx aaga poch leaw tapiüing Teat Jesús: "Najneajay apmajlüy jane ambeol alinop ingow imbeolaranan" —aj nejiw teat Pablo.

³⁶ Wüx ndot mapiüing aag ayaj, quiaj teat Pablo taquieel tiüt micos nej, tataag orar maquiüüb nejiw nóiquian.³⁷ Meáwan nejiw tajiüntsüw xeyay, mejquietoy wüx onic a Pablo, y tachejchiw mimboy nej.³⁸ Tamix omeajtsüw xeyay wüx tanguaiyiw aaga poch apiüing langome apmajawüw nej alinomb. Ndoj quiaj taquiüjpüw mamb mayacüw nej niüing ajlüy a nadam müx.

21

Pablo tamb andüy Jerusalén

¹ Wüx landoj sacueatayon naquiüjpanüw, quiaj tawasan quiaj, samban tiül nadam müx, saleaingüfünan tambasan sandüyiün wüx noic iüt tiül ndec nenüt Cos. Condom amb alinoic nüt tatüchasan alinoic iüt tiül ndec nenüt Rodas, samongónan tambasan najtepiün wüx iüt tiül noic cambaj nenüt Pátara.² Quiaj taxomasan alinop müx apmamb andüy Fenicia; tajtepasan tiül. Ndoj tawasan quiaj tambasan.³ Tamongasan niüing ajlüy noic iüt tiül ndec nenüt Chipre, tajlüy amb wüx miqüiamb a müx, samongónan sandüyiün wüx iüt nenüt Siria. Tajtepasan wüx iüt tiül cambaj Tiro, cos a müx quiaj netam majwan amal.⁴ Wüx taxomasan monyar andeac Teat Jesús monlüy quiaj, tacülasan quiaj ayaíw nüt naquiüjpanüw. Naleaing nejiw tasajüw a Pablo nde mamb Jerusalén, cos Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios lamasaj nejiw nguineay apmamongoch a Pablo tiül Jerusalén.⁵ Wüx lamong aag ayaíw

nüt, quiaj tawasan quiaj. Taquiüjpüw xicon meáwan monyar andeac Teat Jesús at mintajüw nejiw y micualüw nejiw, mayacüw xicon mbeay cambaj mbeay ndec. Quiaj taquieelasan xacosan, tataagan orar.⁶ Wüx landoj satepeayon naquiüjpanüw anopnopol, quiaj tajtepasan tiül müx. Ndoj nejiw tandilileaw alinomb, tajtsoriw.

⁷ Xicona nawasan Tiro, tambasan tiül cambaj Tolemaida, samban tiül nadam müx. Ndoj tambasan natepeayiün meáwan monyar andeac Teat Jesús monlüy quiaj. Condom tacülasan quiaj noic nüt naquiüjpanüw.⁸ Amb alinoic nüt, quiaj teat Pablo y leaw saquiüjpan tawasan quiaj, tambasan sandüyiün Cesarea. Wüx tatüchasan quiaj, tandüyasan aniüing nop nendeac wüx Mipoch Teat Dios, nenüt Felipe, aag ayaj nop tiül ayaíw diáconos. Quiaj taxoodasan aniüing nej.⁹ Nej almajiür apiqüiw micual nej monüx. Ajcüwa monüx quiaj, andeacüw leaw asaj nejiw Teat Dios.¹⁰ Xicona tacülasan quiaj acas nüt. Ndoj tapeay quiaj nop nendeac andeac Teat Dios imiün Judea nenüt Agabo.¹¹ Aaga naxey quiaj, wüx tiün majaw xicon, tayar misiend a Pablo. Condom taóel oleaj nej owix nej nejáyan quiaj. Ndoj tapiüing:

—Atcüy apiüing Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, apiüing atquiaj apmarangüw a judíos, cos apmaoeliw tiül Jerusalén aaga naxey neneay a siend cam, ndoj apmayacüw nej teowixaw napeay miün nipilan —aw.

¹² Xicona wüx tanguaiyasan aag ayaj, quiaj tasajasan a Pablo naquiüjpanüw meáwan monyar andeac Teat Jesús tiül Cesarea, nde mamb Jerusalén.¹³ Quiaj tasaj xicon a Pablo:

—¿Neol tapots ijiüntsán meajchiün mamix ximeaatsa? Cos xique sajlüy ngome áagan naoelaran, at sajlüy masey nandow tiül Jerusalén wüx minüt Teat Jesús —aj xicon.

¹⁴ Pues wüx tajawasan ngondom napalan, quiaj tacueatasan nasajan, tapiüngasan:

—Teat Dios ajaw nguineay apmarang —sawan.

¹⁵ Wüx lamatüch a nüt nawan quiaj, wüx laímb naxaingüiün meáwan leaw sanajoyiün, quiaj tambasan sandüyiün Jerusalén.¹⁶ Taquiüjpüw xicon acas monyar andeac Teat Jesús monaw Cesarea. Altiül nop naxey nenüt Mnasón naw Chipre, lamajiür nüt ayar mipoch Teat Jesús; aniüing nej sanaxojtan.

Teat Pablo amb majaw a teat Jacobo

¹⁷ Wüx tapeayasan Jerusalén, najnéjan tangochiw xicon monyar andeac Teat Jesús, apac omeajtsüw majawüw xicon.

¹⁸ Aw alinoic nüt, quiaj tamb a Pablo majaw a Jacobo, taquíübasan mamb aton. Alcanchiümoj quiaj meáwan montangtang monajiüt tiül minipilan Teat Jesús. ¹⁹ Teat Pablo tatepeay nejw. Condom tapots mandeac masaj nejw andüübdüjpeay nguineay Teat Dios lamarang tiül nipilan ngome judío wüx nej tamb mandeac Mipoch Teat Dios tiül meáwan cambaj. ²⁰ Nejw wüx tanguiayiw aag ayaj, tapiüngüw najneajay lamarang Teat Dios. Ndoj tasajüw a Pablo:

—Pero naleaing teat, ique ijaw cas mil judíos almajlüy leaw lamayariw mipoch Teat Jesús. Meáwan nejw andiümüw marangüw atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. ²¹ Nejw lamanguiayiw, asoiquiw ique iquiaach meáwan judíos moncüü tiül palpáwüx cambaj, macueatiw marangüw atnej apiüng aaga poch tüünd Moisés. Teamesajüw lango metam matajcüw circuncidar micualüw nejw. Teamesajüw aton lango metam marangüw meáwan leawa lambójan arangaats. ²² ¿Nguineay apmarangaats a nganüy? Cos nipilan apsonongomoj, apmajlüy nadam moncüy wüx apmanguiayiw ique lerpeay. ²³ Nganüy sapiüngan najneaj merang atcüy: Alningüy tiül xicona apiquiw monxey, nejw netam marangüw leaw lamapiüngüw apmarangüw. ²⁴ Alndom meamb mequiüjpüw merangan atnej ajlüyay marangaats wüx üjchiüts merixix ajlüyüüts. Aton netam mengüy leaw apmandrojchiw. Condom apmajerep omalüw nangwang, quiaj apmajawüw nipilan ngo maleaing leaw tanguiayiw nguineay irang. Cos apmajawüw at a ique aton ijlüy tiül, irang atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. ²⁵ Pero ajcüwa nipilan ngome judíos leaw lamayariw mipoch Teat Jesús, ngo metam marangüw meáwan aag ayaj. Cos icootsa lamarangaats nawüig masajajtsüw ngondom müetiwiw alngün nüeteran landoj arang nichech teombas dioses; ngondom matsambüw quej, átan mionij nimal napatsüch onic andeow. Aton ngondom majiürüw pálwüx naxey pálwüx najtaj —ajüw nej.

Asapüw Teat Pablo tiül nadam nangaj iüm

²⁶ Teat Pablo quiaj taquíübasan mamb ajcüwa piquiw monxey quiaj. Condom amb alinoic nüt tarangüw leaw ajlüyay marangüw wüx üjchiw merixix ajlüyiw. Quiaj tajmel tiül nadam nangaj iüm mapiüng ngün nüt apndom aaga teamarangüw quiaj wüx apmayacüw nimal mambiyaran majmel marangichechiw nejw anopnopo.

²⁷ Pero wüx laliüc palam ayaíw nüt, quiaj tajawüw nej tiül nadam nangaj iüm acas judíos monaw tiül Asia. Condom quiaj

tapots masajsajüw meáwan nipilan monlüy quiaj, nguineay ndom majcüyiw majawüw a Pablo. Quiaj tambüw masapüw a Pablo. ²⁸ Condom tepajüw napac, tapiüngüw:

—¡Teat cambaj Israel, macaron imbeolan xicon! Jogüy lanasapan aaga naxey tengual aquiaach ombeay nipilan tiül meáwan cambaj majcüyiw majawüw micambajaats, aton macueatiw marangüw meáwan leaw apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. At aton andeac ngo majneaj wüx aaga nadam nangaj iüm cam. Y ngome ágan ayaj, átan lamamelich tiül aaga nadam nangaj iüm cam acas nipilan griego; atquaiy lamitsojow aaga nadam nangaj iüm cam —awüw.

²⁹ Atquiaj tapiüngüw cos laiünüw quiaj majawüw a teat Pablo alquiaj tiül cambaj, almaquíübasan naxey ngome judío nej, naw Éfeso, nenüt Trófito. Pares tapiüngüw Pablo nemelich nej tiül nadam nangaj iüm.

³⁰ Quiaj witiüt noic nadam moncüy, sonongot meáwan nipilan. Quiaj tawüniw a Pablo, tanotoj imiün tiül nadam nangaj iüm. Condom andüübasan mapalüw meáwan ombeay nangaj iüm. ³¹ Cos lamapiüngüw apmambiyaw nómban, quiaj tamb masoic nop minatang ocueajiw soldados, nguineay nipilan tiül Jerusalén lamawitichaw noic nadam moncüy. ³² Aaga naxey quiaj wüx ndot manguiayiw aag ayaj, quiaj tamb maquíübasan mamb tigüy soldados, at alacas montangtang ocueaj nej, acuíürrüw majawüw cuane najlüy. Wüx nipilan tajawüw aliücüw monajiüt aquíüjpüw soldados, quiaj tacueatiw matoeliw a Pablo. ³³ Wüx tapeayiw quiaj a monajiüt, quiaj tüüch mamb ndeaa a Pablo maoeleran naag ijtsüw galen. Condom tatün manguiayiw jane nej, cuane arang. ³⁴ Nipilan ancayajyaj ngo majüic cuane teamapiüngüw. Altiül teapajüw teamapiüngüw pálwüx, altiül teamapiüngüw pálwüx. Quiaj aaga nenajiüt ngondom maxom omeaats wüx nicuajind cos tengual apajüw. Quiaj tapiüngüw maquíüraab a Pablo andüy niüng acüliw soldados. ³⁵ Wüx lapeayiw tiül ombeay iüm maquíüjpüw a Pablo, ajcüwa soldados quiaj tandeajndiw tiüt, cos nipilan xeyay lajcüyiw majawüw nej. ³⁶ Xeyay nipilan almandüjpiw nejw, tengual apajüw, apiüngüw:

—¡Ich mandeow nómban! —awüw.

Teat Pablo tandeac nguineay arang manguiay nipilan

³⁷ Pablo wüx laámb apmamelichaw nej niüng acüliw soldados, quiaj tasaj a nenajiüt:

—¿Ngwüy, alndom nendeac nasaj ic noic poch? —aj.

Aaga naxey quiaj tasaj nej:

—¿Alndom mendeac griego? ³⁸ ¿Neol, ngome ique aaga naxey naw Egipto,

teawitich moncüy ninguinüt, ndoj temelich tiül wajchiüc apiquiw mil monbiy nipilana? —aj nej.

³⁹ Quiaj tasaj nej a Pablo:

—Xique naleaing judío xic, nawas Tarso. Aaga cambaj quiaj najntsop atam tiül iüt Cilicia. Nganüy satün iceuaj meeach xic nendeac nasajüw nipilan —aj nej.

⁴⁰ Quiaj tüünd mendeac, Pablo nüügan lembej tiül ombeay iüm, tarang owix nej ndijchiüm nipilan. Wüx ndijchiütöj, quiaj tamelich andeac, tandeac wüx hebreo, tapiüing:

22

1 —Teat monxey micual xeiüt, nganüy inguiayün, sanapiüing menguiayün nguineay sarang —aw.

² Wüx nipilan tanguiaiyiw nguineay teamasaj nejiw a Pablo wüx ombeayiw nejiw, quiaj ndijchiütöjan. Condom Pablo tapiüing:

³ —Xique judío xic, wijquianos tiül cambaj Tarso, tiül Cilicia. Naleaing ningüy satang tiül a cambaj cam, taquiaach xic teat Gamaliel. Tequiaachayos wüx aaga poch tüünd Moisés, leaw tündiw mixejchiüts. Xique xeyay tayacas ximeaats wüx narang, cos sapiüing minajiüt Teat Dios teanarang, atnej teamerangan nganüy cam. ⁴ Xique tayambas ombasüw monyar andeac Teat Jesús. Tasapasüw nayacüw tiül manchiüc monxey y montaj, mandeowüw. ⁵ At a natangtang miteaats, at meáwan montangtang monajiüt tiül nipilan judío, aldom mapiüingüw wüx aag ayaj aton. Cos nejiw tujchiw xic nawüig najoy nujchiw nipilan judío micual miütaats monlüy tiül Damasco, para mujchiw xic nasap natsaag meáwan monyar andeac Teat Jesús leaw sanaxom quiaj, naquiiüb miün andüy ningüy tiül Jerusalén, mujndiw mamongochiw ngo majneaj.

Pablo tapiüing nguineay tandiüb Teat Jesús

(Hch. 9:1-19; 26:12-18)

⁶ 'Quiaj tambas, y wüx saleamb tiül tiüüd laliüc natüch Damasco, limnüt camüm nayaag lamarraj xic noic nar imiün cielo, xowüy larraw. ⁷ Quiaj tajmiüc. Condom tanguiaiyüs andeac nop nendeac, tasaj xic: "Saulo, Saulo, ¿neol tapots ijcyü mejaw xique?" aj xic. ⁸ Quiaj tatüniüs nanguiaj: "¿Jan ic Teat?" saj. Quiaj tasaj xic: "Xique Jesús naw Nazaret, leaw ique tenguijal ijcyü mejaw", aw. ⁹ At leaw alnaquiiüb tajawüw aaga ran quiaj aton, xeyay mbayatoj majawüw; pero ngo manguiayiw cuane andeac aaga nendeac masaj xic. ¹⁰ Xique quiaj tapiüngas: "¿Jow nganüy Teat, cuane netam naranga?" saj. Quiaj tasaj xic aaga nendeac quiaj, tapiüing: "Witiür, quiür

indüy Damasco. Quiaj apmesoic meáwan cuane netam merang", aj xic. ¹¹ Cos xique nómban ngo naxom najaw, nde ndoj machech xinüüg aaga ran. Quiaj ajcüwa monxey saquiiüpüw, tanetetiwx xiwx natüch Damasco.

¹² 'Altiül Damasco nop naxey nenüt Ananías, nej xowüy ayac wüx omeaats marang atnej apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. Meáwan nipilan judíos moncü quiaj apiüingüw nej xeyay najneaj arang. ¹³ Aaga Ananías quiaj, tamb majaw xic. Wüx tapeay niüing sajlüy, quiaj tasaj xic: "Teat Saulo, nganüy aprram iniiüg", aj xic. Quiaj rat xinüüg tiülan a ores quiaj, taxomas najaw aaga naxey quiaj. ¹⁴ Condom tasaj xic: "Aaga Teat Dios Midiosüw mixejchiüts, nej lamarriüd ic, müüch ic menguiay cuane andiüm merang, aton mejaw aaga nerang najneaj, menguiay andeac nej. ¹⁵ Cos netam mepiüing wüx nej, mesaj meáwan nipilan tiül meáwan cambaj leaw tejaw leaw tenguiay. ¹⁶ Nganüy ngo metam mecül, witiür iyar yow, itün ocueaj nej, isaj mawün isoet", aj xic.

Pablo tapiüing nguineay tüünd mamb tiül nipilan ngome judíos

¹⁷ 'Condom wüx tandiüleas sandüy Jerusalén, sal tiül nadam nangaj iüm tenguijal nataag orar nasaj Teat Dios, quiaj atnej aleaic tajawas atnej saüm. ¹⁸ Quiaj tajawas a Teat Jesús, tasaj xic: "Ernguialeateay, iriow ningüy tiül Jerusalén najénan. Cos nipilan ngome apmayariw indeac wüx apmepiüing xic wüx", aj xic. ¹⁹ Xique tasajas: "Teat, nejiw tajawüw nguineay tarangas wüx tasapas xeyay monyar indeac nayacüw tiül manchiüc, wüx tawüüchastüw tiültiül sinagogas leaw niüing saxomüw. ²⁰ Aton wüx tambiyaw aaga Esteban nendeac ic wüx, xique aton sal quiaj, tajawas, ajneajan najaw mandeow, aton xique nesapas micamixaw monbiy nej", saj. ²¹ Quiaj nej tasaj xic: "Quiür, cos xique sanüüch ic meamb miünquiaj tiül nipilan ngome judío", aj xic —aw a Pablo.

Pablo alteowix monajiüt

²² Nipilan aleaw ninguijal taiüündiw manguiayiw. Condom tepajüw napac, tapiüingüw:

—Ich mandeow aaga naxey quiaj; ngo metam mapac! —awüw.

²³ Nipilan tajcüyiw xeyay, tepajüw, andalalüw cawüx micamixaw nejiw, apüchiw cawüx najndot. ²⁴ Quiaj tapiüing a nenajiüt mamelicharan a Pablo andüy niüing acüliw soldados. Ndoj tapiüing majwüch, mapiüing cuane arang, neol tapots apajüw atquiaj a nipilan, cuane wüx ajcüyiw majawüw nej. ²⁵ Naleaing Pablo wüx landoj aelich, wüx

laámb apmajwüch, quiaj tasaj nop natang ocueaj soldados najlüy quiaj:

—¿Ngwüy, aldom majwüch nop nipilan romano, sitiül ngome ombas majaraw wüx asoet neje? —aj.

²⁶ Wüx aaga minatang ocueaj soldados tanguaiy aag ayaj, tsajmbiüt masaj a nena-jiüt, camüm majngot tasaj:

—¿Cuane apmeranga? Cos aaga naxey quiaj romano nej —aj.

²⁷ Quiaj tamb a nena-jiüt majaw a Pablo, tasaj:

—Isaj xic, ¿naleaingue, nipilan romano ique? —aj.

Quiaj tapiüng a Pablo:

—Naleaing —aw.

²⁸ Quiaj tasaj nej a nena-jiüt:

—Xique tayacas xeyay tomiün para narang romano —aj nej.

Quiaj tapiüng a Pablo:

—Xique wijquiajos romano xic —aw.

²⁹ Atquiaj ajcüwa soldados laámb apmewüjchiw nej, pero wüx ndot manguiayiw aag ayaj, acueatiwan tawüw quiaj. At a nena-jiüt aton wüx tajaw naleaing Pablo romano nej, quiaj mbayat xeyay, cos ajcan lamüüch maoleran.

Pablo alteombas montang monajiüt ocueaj judíos

³⁰ Rat tiüt amb alinoic nüt, aaga nena-jiüt quiaj tandiüm manguiay majneaj, neol cuane wüx tayacüw asoet a Pablo ajcüwa nipilan. Áag tüüch mamb macheederan a Pablo, cos aoeliw naag galen. Condom tapaj mapeayiw canchiümoj meáwan montangtang miteaats, at meáwan ajcüwa noic ajlüy monjiür najiüt tiül judíos. Wüx la-canchiüjow meáwan, quiaj tawün a Pablo maquiüüb andüy niüng ajlüyiw.

23

¹ Condom quiaj taxaing omal a Pablo majaw teombasüw ajcüwa monxey montangtang monajiüt tiül judíos. Quiaj tapiüng:

—Teat monxey, micual iüt. Xique sayaag tiül ximeaats tanaámbarang najneaj majaw Teat Dios —aw.

² Quiaj tapiüng a Ananías natang miteaats, tasaj monlüy niüng ajlüy a Pablo mjüchiw wüx ombay. ³ Quiaj a Pablo tasaj a Ananías:

—¡Teat Dios apmüüch wüx imbeay a ique newüyay arang najneaj! ¿Neol ngome chetetear ninguiaj mejaw wüx sasoete atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisésa? ¿Neol a nganüy terang leaw ngo mapiüng tiül aaga poch tüünd Moisésa, cos tepiüng maleambüch ximbeaye? —aj.

⁴ Quiaj tapiüngüw alacas monxey monlüy niüng ajlüy a Pablo, tasajüw a Pablo:

—¿Neol tesap mendeac ngo majneaj wüx ombas teat natang miteaats ocueaj Teat Dios? —ajüw nej.

⁵ Quiaj tasaj nejiw a Pablo:

—Teat, cos xique ngo najaw sitiül nej natang miteaats nej. Naleaing atquiaj larangüch wüx nawiiüg tiül Mipoch Teat Dios, apiüng: “Nde mendeac ngo majneaj wüx ombas nop natang nena-jiüt tiül micambaj” —aj nejiw.

⁶ Pablo tajaw ajcüwa monxey monlüy tiül moncanchiün quiaj, noic ajlüy saduceos nejiw, alinoic ajlüy fariseos nejiw, quiaj tapiüng:

—Teat monxey, xique aton fariseo xic, micual xic fariseo. Xique sajlüy ningüy majaraw wüx sasoet, cos xique sapiüng ajcüwa mondeow apmapacüw alinoic nüt —aw.

⁷ Wüx ndot mapiüng aag ayaj, quiaj witiüt noic mondeac tiül fariseos maquiüjpüw saduceos. Quiaj mbajcatoj ajcüwa nipilan quiaj. ⁸ Cos saduceos apiüngüw nipilan landeow lango mapacüw alinoic nüt. At apiüngüw ngo majlüy ángeles, átan espíritu aton ngo majlüy. Nganüy ajcüwa fariseos apiüngüw almajlüy meáwan aag ayaj. ⁹ Tepajüw napac cos lajcüyiw. Condom acas monxey mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, aqiiüjpüw tiül fariseos, witiütoj, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj, ngo majiür nicuajind nisoet. Cos ngo majaraw, jondot miespíritu Teat Dios tendeaac masaj nej, tengwüy alngün ángel. Ngondom majcüyüüts maquiüjpaats Teat Dios —awüw.

¹⁰ Cos nipilan tapots ajcüyiw, quiaj mbayat a natang nena-jiüt, lango majaw cuane marang, ngwüy apmambiyaw a Pablo. Quiaj tapaj miünüw a soldados mawüniw quiaj a Pablo maquiüjpüw andüy niüng acüliw.

¹¹ Aw alinoic ongwüüts, Teat Jesús tajüiquichay niüng ajlüy a Pablo, tasaj nej:

—Nde mermbol teat, cos atnej tepiüng xic wüx ningüy tiül Jerusalén, atquiaj netam mepiüng xic wüx tiül Roma aton —aj nej.

Tayambüw nguineay mambiyaw a Pablo

¹² Wüx rat tiüt, acas judíos teyambayej nejejejan quiaj, tayambüw nguineay mambiyaw a Pablo. Wüx lamaxomüw nguineay apmarangüw, quiaj tayacüw mipochiw nejiw mjüchiw Teat Dios, tapiüngüw lango metiw lango manganeowüw nicuajind sitiül ngo mambiyaw a Pablo. ¹³ Ajcüwa monxey monyacuüw mipochiw wüx aaga ngo majneaj apmarangüw quiaj, ajlüyiw maseyme ic miow (40) monxey. ¹⁴ Tambüw majawüw montangtang miteaats at montangtang monajiüt tiül nejiw, tasajüw:

—Xicona lanayacan xepochiün nasajan Teat Dios, sapiüangan lango netiün ngo nanganeowan nicuajind sitiül ngo nambiyana a Pablo. ¹⁵ Nganüy indeacan mequiüpanüw ajcüwa monajiüt tiül icootsa mesajan a nenajiüt mawün oxep a Pablo maquiüüb miün mayac niüng ijlüyüün, atnej indiüman menguiayüün majneaj cuane arang. Xicona sanajlüyüün ninguiün nambiyana wüxan nganaw mapeay niüng ijlüyüün —awüw.

¹⁶ Naleaing nop micual michiig najtaj a Pablo tanguiy andeacüw ajcüwa nipilan quiaj, nguineay apmangüw mambiyaw a Pablo. Quiaj tamb, tajmel niüng acüliw soldados müüch manguiay a Pablo. ¹⁷ Condom Pablo wüx landoj manguiay, quiaj tapaj nop minatang soldado, tasaj:

—Teat, iquiiüb aaga nench cam, iyac niüng ajlüy nenajiüt, cos nej andiüm müüch manguiay noic poch a nenajiüt —aj.

¹⁸ Aaga minatang soldado quiaj taquiüüb mamb a nench andüy niüng ajlüy nenajiüt. Wüx tapeay quiaj, tapiüing:

—Aaga Pablo najlüy tiül manchiüc tapaj xic, tasaj xic naquiüüb miün andüy ningüy niüng ijlüy aaga nench cam, cos nej andiüm masaj ic noic poch —aw.

¹⁹ Quiaj aaga nenajiüt tasap owix a nench quiaj, taquiüüb andüy ninguiün quirir, tatün manguiay:

—¿Cuane indiüm masaj xique? —aj.

²⁰ Quiaj tapiüing a nench:

—Teat, ajcüwa judíos lamapiüingüw apmasajüw ic mewün oxep a Pablo, mequiüüb andüy niüng apcanchiümoj montangtang monajiüt tiül nejw, atnej andiümüw manguiayiw majneaj cuane arang. ²¹ Naleaing ique nde meyar andeacüw nejw, cos ajlüy maseyme ic miow monxey teamacüliw nej axotayéjan. Nejiw lamayacüw mipochiw nejw masajüw Teat Dios, lamapiüingüw lango metiw lango manganeowüw nicuajind sitiül ngo mambiyaw a Pablo. Nganüy landojay, tengual macüliw ic cuane apmepiüing —aj nej.

²² Condom quiaj aaga nenajiüt quiaj, tasaj a nench majtsor, naleaing tasaj nde masaj nejingüind wüx aaga lamüüch nej manguiay quiaj.

Pablo tüünd mamb andüy teombas a Félix tiül Cesarea

²³ Ndójan manguiay, quiaj tapaj ijpüw montangtang ocueaj soldados. Tasaj nejw netam majlüyiw quiaj ijquiw acoic miow (200) soldados, al ermiow gajpowüw (70) montep cawüy, al ijquiw acoic miow monjoy lanzas, majlüyiw quiaj aaga ongwiiüts quiaj, cos úmban pojniow apmambüw Cesarea. ²⁴ At tasaj nejw mayambüw cawüy majtep wüx a Pablo, para mapeay quiaj najneaj, mayacüw nej teowix a Félix, aaga

natang nenajiüt tiül Cesarea. ²⁵ Condom tarang noic nawiiig majoyiw mamb. Tiül a nawiiig quiaj, apiüing:

²⁶ “Xique Claudio Lisias, sarang aaga nawiiig cam nüüch ic teat Félix, satepeay ic Teat Xan nenajiüt. ²⁷ Aaga naxey cam ndeaaad, tasapüw nej nipilan judío; tandiümüw mambiyaw nej. Naleaing xique tawüniüs saquiüjpüw xesoldados, cos tajawas nej nipilan romano nej. ²⁸ Condom tandiümas najaw neol tayacüw nej asoet. Quiaj taquiüjpas andüy niüng ajlüyiw montangtang monajiüt tiül nejw. ²⁹ Quiaj tajawas tayacüw nej asoet imiün wüx ajlüyay mipochiw nejw. Naleaing nej ngo marang nicuajind leaw netam mandeow wüx, aton ngo metam mamb tiül manchiüc. ³⁰ Nganüy wüx tanguiyiüs nguineay ajcüwa judíos lamayambüw nguineay mambiyaw aaga naxey quiaj, quiaj xique najénan tujchiüs miün andüy niüng ijlüy. At lanasajiw ajcüwa monyac nej asoet, mambüw mapiüingüw menguiay cuane asoet aaga naxey quiaj. Tamtámban teat”, aw.

³¹ Ajcüwa soldados taquiüjpüw mamb a Pablo aaga ongwiiüts quiaj, atnej tasoiquiw, tambüw matüchiw tiül cambaj Antipatris.

³² Larrow tiüt, quiaj tandilileaw alnomb ajcüwa soldados monjüy tiüt, andüyiw Jerusalén niüng acüliw. Tacueatiw müjchiw ajcüwa montep cawüy a Pablo maquiüjpüw mamb. ³³ Wüx tapeayiw Cesarea ajcüwa soldados, quiaj tujchiw nawiiig a nenajiüt; aton tayacüw teowix nej a Pablo. ³⁴ Aaga nenajiüt quiaj, wüx landoj mateow a nawiiig, quiaj tatün manguiay a Pablo nguia naw. Wüx landoj manguiay Pablo naw Cilicia, ³⁵ quiaj tasaj:

—Najneaj, ndoj sananguiay indeac, leaw apeayiw monyac isoet —aj.

Condom quiaj tüüch mamb majiürüch a Pablo tiül noic najneaj iüm ocueaj Herodes.

24

Teat Pablo tasaj Félix nguineay arang

¹ Lamajiür acoquiaw nüt, quiaj tapeay Cesarea aaga natang miteaats nenüt Ananías, aqiiüüb acas montangtang monajiüt tiül judíos. Aton aqiiüüb nop teat xeech nexom omeaats, nenüt Tértulo. Camüm mapeayiw quiaj, tambüw niüng ajlüy nenajiüt mayacüw asoet a Pablo. ² Wüx tapeay maquiüraab miün a Pablo, quiaj tapots andeac a Tértulo mayac asoet. Tasaj a nenajiüt:

—Teat xan, sawawan ique neech namongochiün najneájan; at sawawan ique xeyay najneaj lamerang tiül meáwan cambaj, cos ique xeyay ixom imeaats. ³ Pares sapiüangan Dios mangüy ic teat Félix, cos meáwan

nüt ajlüy najneaj nguiajantanej. ⁴ Nganüy teat, ngana napalan ic xeyay, nandec xeyay najal, satüniün icueaj teat, menguiay sandeacan. ⁵ Xicona lanajawan aaga naxey cam, xeyay ngo majneaj teamarang, xeyay awitich moncüy tiül judíos tiül meáwan cambaj wüx iüt. Nej natang aton tiül noic ajlüy nipilan nasoic nazareno. ⁶ Ngome áagan ayaj, aton tandiüm mitsoj leaw nangaj najlüy tiül nadam nangaj iüm tiül Jerusalén. Áag xicona tasapasan, tandiümasan najawan wüx asoet nej, atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés tanomb. ⁷ Condom, quiaj tajngot a nenajiüt Lisias aquiiüb misoldados nej, najcüyiw tajngotoj tanojtíw xicueajiün. ⁸ Ndoj, tapiüng netam niünan ningüy niüng ijlüy napiüangan cuane asoet aaga naxey quiaj. Nganüy íque aton teat, alndom metün menguiay nej sitiül naleaing meáwan leaw sapiüangan quiaj —aj.

⁹ Quiaj tapiüngüw ajcüwa judíos alquiaj:

—Naleaing teat, atquiaj tajlüy meáwan —awüw.

¹⁰ Quiaj aaga nenajiüt tarang owix nej müüch a Pablo mendeac. Quiaj tendec a Pablo, tapiüng:

—Najneaj teat xan, sanandec menguiay nguineay sarang, cos sawaj lamajiür xeyay neat irang nenajiüt ocueaj aaga iüt cam.

¹¹ Xique lamajiür gajpic (12) nüt tatow sapeay Jerusalén narang casa Teat Dios. Aag ayaj alndom metün menguiay sitiül naleaing, tengwüy ngo maleaing. ¹² Nejiw ngome taxomüw xic teasajcüy anaag nipilan; taton ngome tenguiay sawitich moncüy tiül nadam nangaj iüm, tengwüy tiül alngün sinagoga, tengwüy tiül cambaj. ¹³ Nejiw ajcüwa monyac sasoet monlüy ningüy cam, ngondom müjchiw ic mejaw sitiül naleaing meáwan leaw tenguiay mandeacüw wüx ximbas quiaj. ¹⁴ Leawa xique alndom nasaj ic naleaing, aag ayaj sandüüb leaw taquiaach Teat Jesús, leaw nejiw apiüngüw ngo maleaing. Atquiaj sarang minajiüt Midiosüw xexejchiün monlüy tanomb. Sandüüb opech leaw apiüng tiül a poch tüünd Moisés, at leaw tarangüw mondeac andeac Teat Dios. ¹⁵ Xique sapiüng Teat Dios alinoic nüt apmacüüch meáwan nipilan leaw landeow, masey monrang najneaj, masey monrang ngo majneaj. At nejiw aton atquiaj apiüngüw. ¹⁶ Wüx aag ayaj a xique sayamb nguineay narang najneaj meáwan nüt majaw Teat Dios, at nipilan aton.

¹⁷ Xique, lamajiür acas neat ngo najlüy tiül xecambaj Jerusalén, aag a nganüy tapeayüis quiaj. Sajoy xeyay cuajantanej nüjchiw nipilan tiül xecambaj jane ngo majiür. Condom tambas tiül nadam nangaj iüm nayac xechech. ¹⁸ Sal wüx aag ayaj, quiaj taxomüw xic acas judíos monaw

Asia, sal tiül nadam nangaj iüm tenguiay narang atnej netam marangüch. Ngo majlüy quiaj xeyay nipilan, aton ngome tenguiay süüch majcüy nipilan. ¹⁹ Nejiw ajcüwa nipilan quiaj netam miünüw ningüy niüng ijlüy teat xan, mapiüngüw cuane sawan wüx naquiiüjpüw. ²⁰ Tengwüy joyajiw ajcüwa monxey quiaj, ich mapiüngüw sitiül taxomüw wüx ximbas alngün nisoet, alngün ngo majneaj sarang wüx tajlüyüis niüng ajlüyiw montangtang monajiüt tiül nejiw. ²¹ Tengwüy mapiüngüw ngo majneaj tarangas wüx tandecas tiül nejiw. Tapiüngas: “Xique nganüy sajlüy ningüy majaraw wüx sasoet, cos xique sapiüng alinoic nüt meáwan nipilan leawa landeow apmac alinomb”, sajüw —aw.

²² Aaga Félix lamajaw nguineay ajlüy monyar andeac Teat Cristo; pero cos ngo mandiüm mandondoch nómban, quiaj tasaj nejiw:

—Leaw apeay a nenajiüt Lisias, quiaj sanambich nanguiy meáwan leaw ipiüangan —aj nejiw.

²³ Condom, quiaj tasaj nop minatang soldado maquiiüb alinomb a Pablo majiür. Tasaj ngondom mapal nejingiind, sitiül aljane minipilan nej a Pablo andiüm mamb majaw nej, ndot aljane andiüm mambeol nej.

²⁴ Wüx lamajiür acas nüt, quiaj tapeay alinomb a Félix maquiiüb miün mintaj nej Drusila. Aaga najtaj quiaj, judía nej. Ndoj tüüch mamb majpaj a Pablo mandeac manguiayiw wüx mipoch Teat Jesucristo.

²⁵ Naleaing wüx tasaj nej a Pablo nguineay alndom marangüch najneaj, tasaj nej nguineay anopnop nipilan netam majaw cuane teamarang. Tasaj nej nguineay Teat Dios apmajaw wüx asoet meáwan nipilan alinoic nüt. Quiaj mbayat a Félix, condom tasaj a Pablo:

—Canüy lajlüy, quiür. Alinoic nüt wüx sanajlüyan ndoj sanapaj ic alinomb —aj nej.

²⁶ At aton aaga Félix teamacüb sitiül Pablo apmüüch nej tomiün para tsajmbiüm. Pares catscatsüyan mapaj a Pablo mandeac aweaag. ²⁷ Wüx lamajiür iüm neat, quiaj tajmel ingow a Félix, tangoch a Porcio Festo marang nenajiüt. Pero aaga Félix cos andiüm majneaj aweaag judíos, pares ngo matsambiich a Pablo.

25

Pablo alteombas a Festo

¹ Aaga Festo tapeay mayar minajiüt nej. Condom wüx lamajiür er nüt tatow ndoj ayar minajiüt nej, quiaj tamb andüy Jerusalén imiün Cesarea. ² Wüx tapeay Jerusalén, quiaj montangtang miteaats at montangtang monajiüt tiül judíos tambüw majawüw a Festo, mayacüw asoet a Pablo.

³Tatüniw ocueaj, tasajüw müüch mamb majanüch a Pablo andüy Jerusalén. Cos nejiw lamandeaçüw axotayéjan apmambiyaw tiül tiüüd. ⁴ Quiaj a Festo tasaj nejiw, Pablo tengual ajtürüch tiül manchiüc tiül Cesarea, y nej apmandilil najénan andüy quiaj. ⁵ Ndoj tasaj nejiw:

—Sitiül ajlüy acas monajiüt tiül icona alndom mambüw, alndom naquiüjpüw mamb mapiüngüw sitiül naleaing ajiür alngün nisoet aaga naxey quiaj, alngün ngo majneaj arang —aj nejiw.

⁶ Festo tactül maseyme ojpeactüw tengwüy gajpowüw nüt tiül Jerusalén, condom quiaj tandilil andüy Cesarea. Wüx larraw tiüt amb alinoic nüt, quiaj chetet tiül apal nej. Ndoj tüüch mamb majanüch a Pablo. ⁷ Wüx tapeay maquiüraab miün a Pablo, quiaj sonogotoj niüing ajlüy nej ajcüwa judíos napeayiw imiünüw Jerusalén. Quiaj tapots mayacüw asoet a Pablo, mapiüngüw xeyay ngo majneaj arang. Pero ngo maw ocueajiw, cos ngo maxomüw cuane wüx alndom majüiquichaw mapiüngüw naleaing meáwan aag ayaj. ⁸ Condom, quiaj tandeac a Pablo nguineay arang, tapiüng:

—Xique ngo najiür nicuajind nisoet, ngo narang alngün ngo majneaj leaw apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. At ngo narang alngün ngo majneaj tiül nadam nangaj iüm tiül Jerusalén. Aton ngo nandeaç ngo majneaj wüx ombas a César —aw.

⁹ Pero a Festo, cos andiüm majneaj majawüw nej ajcüwa judíos, áag tasaj a Pablo:

—¿Indiüm meamb Jerusalén, majaraw wüx isoet quiaj niüing sajlüye? —aj.

¹⁰ Quiaj a Pablo tasaj nej:

—Xique sajlüy tiül iwix, cos ique nop ic nenajiüt ocueaj a César natang nenajiüt tiül Roma. Ningüy netam majaraw wüx sasoet, ngome tiül Jerusalén. Xique ngo narang nicuajind ngo majneaj tiül a judíos, ique aton lamejaw. ¹¹ Cos sitiül alngün xeyay ngo majneaj sarang, leaw alndom nandeaç wüx, xique ngondom napiüng ngo nandeaç. Pero cos xique ngo najiür nicuajind sasoet wüx meáwan leaw lamapiüngüw quiaj, nejingüind ngondom mayac xic teowixaw nejiw. Nganüy a xique sanamb majaraw wüx sasoet teombas a César, aaga natang nenajiüt tiül Roma —aj nej.

¹² Condom Festo wüx landoj andeaç aweaag a monxey monbeol nej wüx leaw arang, quiaj tasaj a Pablo:

—Sitiül indiüm meamb teombas a César tiül Roma, pues najneaj, apmeamb quiaj —aj.

Pablo alteombas Rey Agripa

¹³ Wüx lamajiür acas nüt, quiaj tamb tiül cambaj Cesarea nop nenajiüt nenüt Agripa,

aquiüb mintaj nej nenüt Berenice, metepeayey maquiüjpüw a Festo. ¹⁴ Tacüliw quiaj xeyay nüt, quiaj a Festo tasaj aaga nenajiüt quiaj nguineay arangüch wüx ombas a Pablo, tasaj:

—Wüx taw a Félix, tacueat tiül manchiüc nop naxey. ¹⁵ Condom wüx tambas Jerusalén, quiaj tambüw majawüw xic ajcüwa montangtang miteaats at montangtang monajiüt tiül judíos. Tasajüw xic natepich asoet aaga naxey quiaj, mandeaç. ¹⁶ Quiaj a xique tasajasüw, monajiüt ocueaj Roma ngondom mayac teowixaw nipilan nop najlüy tiül manchiüc mandeaç sitiül nganaw manguiay andeaçüw monyac nej asoet, cos atquiaj nej alndom mewüney. ¹⁷ Condom nejiw tiünüw maquiüjpüw xic miün ningüy. Xique ngome tequiyas; ráwan tiüt amb alinoic nüt, quiaj chetetos najaw wüx asoet nej. Ndoj tujúchiüs mamb majanüch aaga naxey najlüy tiül manchiüc. ¹⁸ Ajcüwa monyac nej asoet, wüx tendeaçüw, quiaj tanguiyaiüs nguineay andeaçüw. Ngo mandeaçüw wüx atnej xique tayajcas apmandeaçüw. ¹⁹ Nejiw tandeacüw wüx midiosüw nejiw, aton wüx aaga nop naxey tandeow, nenüt Jesús. Naleaing cos a Pablo apiüng aaga naxey quiaj almapac. ²⁰ Xique ngo naxom ximeaats nguineay najaw wüx aag ayaj, quiaj tatüniüs nanguiay a Pablo. Tasajas sitiül andiüm mamb Jerusalén majaw wüx asoet nej. ²¹ Pero nej tapiüng andiüm mamb majaraw wüx asoet nej teombas Augusto César tiül Roma, quiaj tujúchiüs mamb majiürüch; ndoj, wüxan apmatüch sanamongoch mamb andüy teombas a César —aj.

²² Quiaj tapiüng Agripa, tasaj a Festo:

—Xique aton sandiüm nanguiay andeaç aaga naxey quiaj —aj.

Festo tasaj nej:

—Najneaj, oxep apmenguiaj —aj nej.

²³ Rat tiüt amb alinoic nüt, quiaj tamb Agripa aquiüb a Berenice andüyiw awan. Nejiw xeyay najneaj ambüw, aquiüb nejiw nangos nüt. Aton aquiüjpüw meáwan monajiüt ocueaj soldados, aquiüjpüw montangtang ombas monxey tiül aaga cambaj quiaj. Condom Festo tüüch mamb majanüch miün a Pablo. ²⁴ Wüx lapeay, quiaj tapiüng a Festo:

—Teat Xan Agripa, at icona teat monxey leaw iliünan ningüy mequiüjpan xicon, nganüy jogüy ijawan aaga naxey cam. Xeyay judíos tasajüw xic aaga naxey cam xeyay ngo majneaj arang. Átan tiül Jerusalén, átan ningüy Cesarea, tepajüw apiüngüw aaga naxey cam netam mandeaç. ²⁵ Naleaing xique tajawas nej ngo majiür nicuajind nisoet cuane wüx apmandeaç, aton cos nejay tapiüng

andiüm mamb teombas César tiül Roma; áag tapiungas sanüüch mamb. ²⁶ At aton cos ngo najaw cuane sanarang wüx nawiig nasaj xenatang, áag nganüy tapiungas miün ningüy niüng ijlüyiün, teat monxey. At cos sajaw ique Teat Xan Agripa alwüx xeyay atam ijlüy. Cos wüx landoj mapiüing menguiay nguineay arang, quiaj sanajaw cuane alndom narang wüx nawiig. ²⁷ Cos xique sapiüing ngo majneaj nüüch mamb nop najlüy tiül manchiüc sitiül ngo napiüing cuane asoet ajjür —aw a Festo.

26

Pablo tasaj Agripa nguineay arang

¹ Condom quiaj tapiüing Agripa, tasaj a Pablo:

—Nganüy apmendeac mepiüing nguineay irang —aj.

Quiaj a Pablo tarang owix nej ndi-jchiümoj. Condom quiaj tapots müüch mapiüing nguineay arang, tapiüing:

² —Teat Xan Agripa, apac ximeeats cos nganüy ningüy niüng ijlüy alndom napiüing meáwan cuane sarang, neol tayacüw sasoet ajcüwa judíos quiaj. ³ Aton xeyay apac ximeeats, cos sajaw ique ijaw meáwan leawa xicona nipilan judío sarangan, ijaw cuane naél ajlüy tiül xicona. Nganüy teat, sandiüm meüc wüx menguiay sandeac.

Pablo tapiüing nguineay tarang wüx nganaw mandüüb Teat Jesús

⁴ 'Meáwan judíos tajawüw nguineay sajngot miün sarang quich, cos xique tatangas tiül micual xeüüt, átan tiül xecambaj, átan tiül Jerusalén. ⁵ At aton tajawüw nguineay xique nde wüx sarang nench tajlüyiüs fariseo xic. Aag ayaj nejij alndom mapiüingüw wüx aton sitiül andiümüw, cos fariseos xeyay apacüw wüx marangüw meáwan leaw iün tiül a nawiig sajjüuran. ⁶ Nganüy sajlüy ningüy majaraw wüx sasoet, cos xique sapiüing sayac ximeeats wüx nguineay Teat Dios alinoic nüt apmacacüüch meáwan nipilan leaw landeow, atnej tanomb tasaj xexejchiün. ⁷ Meáwan micualüw a gajjiüp (12) monxey micual Israel apiüingüw naleaing aag ayaj aton; áag arangüw, ayambüw Teat Dios nüt ongwiiüts. Teat Xan Agripa, xique aton sayac ximeeats wüx aag ayaj atnej nejij, áag tayacüw sasoet. ⁸ Jow icona, monyac sasoet ¿neol tepiüangan Teat Dios ngome apmacacüüch alinoic nüt nipilan leaw landeowa?

Pablo tapiüing nguineay tayamb ombas minipilan Teat Jesús

⁹ 'Naleaing xique aton tanomb ngo majneaj tarangas, tapiungas netam narang xeyay ngo majneaj wüx ombasüw mondüüb Teat Jesús naw Nazaret. ¹⁰ Aag ayaj

tarangas tiül Jerusalén. Tayacasüw tiül manchiüc xeyay minipilan Teat Jesús, cos tajiüras nawiig ocueajiw montangtang miteaats narang aag ayaj. At wüx tambiyaw minipilan Teat Jesús, at a xique aton sal tiül, tapiungas najneaj mandeowüw. ¹¹ Ngome nomb tarangas, tawüüchasüw tiül meáwan sinagogas, nguineay ndom mapiüingüw apmacueatiw mandüjpiw Teat Jesús. Cos xeyay tajcüyiüs najawüw; tapots nayamb ombasüw masey tiül ngünantanej cambaj tiül palpálwüx iüt.

Teat Pablo tandüy wüx mandeac nguineay tandüüb Teat Jesús

(Hch. 9:1-19; 22:6-16)

¹² 'Aag ayaj sanarang, ndoj tambas sandüy tiül cambaj Damasco, sajoy nawiig ocueajiw montangtang miteaats. ¹³ Teat Xan Agripa, wüx saleamb tiül tiüüd lalimnüt, quiaj tajawas noic ran imiün tiül cielo, xowüy larrow, alwüx arraw ngo matnej achech nüt. Nómban arraj xic naquiüjpüw saquiüjpüw. ¹⁴ Quiaj tajmiücas, condom tanguiaiyiüs andeac nop nendeac, andeac wüx ombeay hebreo, tasaj xic: "Saulo, Saulo, ¿neol tapots ijcüy mejaw xique? Ngo majneaj mejcüy, cos ngo majneaj apmemo-ngocho, atnej arang boy wüx atoel, andüüb atileran", aj xic. ¹⁵ Xique quiaj tasajas: "¿Jan ic Teat?" saj. Nej tapiüing: "Xique Jesús, leaw ique tengualij ijcüy mejaw. ¹⁶ Nganüy witiür lembet. Xique tejüiquichayos mejaw xic, cos lanayac ic merang xenajiüt, mendeac meáwan leawa lamejaw nganüy, at leawa sanüüch ic mejaw alinoic nüt, ¹⁷ wüx xique sanawün ic teowixaw nipilan judío, at tiül pálwüx nipilan niüng sanüüch ic meamb nganüy, ¹⁸ para alndom meajchiw majawüw cuane netam marangüw. Cos nganüy ngo majawüw cuane teamarangüw, atnej aliw tiül pojniün. At aton apmesajüw macueatiw marangüw meáwan ngo majneaj ocueaj Satanás quiaj, marangüw najneaj leaw Teat Dios andiüm. Cos netam müjchiw xic omeajtsüw nejij para alndom nawün asoetiw nejij. Atquiaj nejij alndom majlüyiw niüng apmajlüyiw meáwan leaw apmayar xepoch", aj xic teat Jesús.

Pablo tarang leawa tasoic

¹⁹ 'Teat Xan Agripa, xique sarang leaw Teat Dios tüüch xic najaw imiün tiül cielo. ²⁰ Ombas tambas nandeac nasajüw nipilan monlüy tiül Damasco. Condom tandeacas nasajüw monlüy tiül Jerusalén. Condom tandeacas nasajüw monlüy tiül meáwan cambaj tiül iüt Judea. Ndójwüx tambas nasajüw meáwan palpálwüx nipilan. Tasajasüw leaam omeajtsüw macueatiw meáwan ngo majneaj leaw teamarangüw, marangüw najneaj, mayariw andeac Teat Dios. ²¹ Ajcan sarang aag ayaj tasapüw xic

judíos tiül namang nangaj iüm tiül Jerusalén; tandiümw mambiyaw xic. ²² Pero naleaing cos Teat Dios xeyay ambeol xic, áag saliün najlüy nganüy nüt cam, tealeámban nandead Mipoch nej manguiay meáwan nipilan masey montangtang, masey monguich. Cos xique ngo nandead nicuajind pálwüx; xique sandeac meáwan leaw lamapiüngüw tanomb ajcüwa mondeac andeac Teat Dios. At Moisés lamenteac aton nguineay aliüc miün apmajlüy. ²³ Cos lamapiüngüw nguineay aaga Cristo netam mamongoch xeyay ngo majneaj, apmandeow, ndoj nej ombas apmapac tiül mondeow; condom apmüüch manguiayiw mipoch nej nipilan judío at pálwüx nipilan, cos mipoch nej ambeol nipilan atnej aaga ran ambeol nipilan maxom majaw —aw a Pablo.

Pablo tandiüm müüch aaga Agripa mayamb Teat Jesús

²⁴ Wüx tapiüng a Pablo meáwan aag ayaj, quiaj tendead a Festo napac, tasaj a Pablo:

—¡Nerchach Pablo! lamüüch ic merchach iteowteow nawiig —aj.

²⁵ Quiaj Pablo tasaj nej:

—Ngwüy teat xan Festo, xique ngome nechachiüs, xique sandeac naleaing leaw alndom majlüy. ²⁶ Joyaj Teat xan Agripa, nej aton lamajaw meáwan aag ayaj, pares xique ngo nimbol nandead manguiay. Sayaag nej ajaw wüx aag ayaj aton cos aag ayaj ngome nextotüy. ²⁷ ¿Ngwüy cuane ipiüng Teat xan Agripa, ngome naleaing leaw lamapiüngüw mondeac andeac Teat Dios? Xique sawaj ique ijaw naleaing aag ayaj —aj.

²⁸ Quiaj tapiüng a Agripa, tasaj a Pablo:

—¡Laliüc meaach xic nayar aquiaach Teat Cristo! —aj.

²⁹ Quiaj tasaj nej a Pablo:

—Masey laliüc tengwüy masey nequiy, Teat Dios andiüm ngome ic miün quiaj, aton nej andiüm meáwan leawa laman-guiayiw sandeac nganüy cam, aton mayariw mipoch Teat Jesús para majlüyiw atnej sajlüy. Pero ngome naoeleranüw naag galen atnej sajlüy cam —aj.

³⁰ Wüx landoj mapiüng aag ayaj a Pablo, quiaj witiüt aaga natang nenajiüt maquiüüb alinop nenajiüt, at a Berenice, at meáwan montsoton quiaj maquiüüpüw. ³¹ Condom tawüw andüyiw ninguiün quiriw mandeacüw nguineay apmarangüw. Quiaj tendeadüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj ngo majüür nicuajind asoet cuane wüx apmandeow, at cuane wüx macül tiül manchiüc —awüw.

³² Condom Agripa tasaj a Festo:

—Aaga naxey quiaj alndom tsajmbiüm sitiül nej ngo mapiüng mamb teombas a César —aj.

27

Teat Pablo tüünd mamb andüy Roma

¹ Wüx tapiüngüw sanamban sandüyüün tiül iüt Italia, samban tiül namad müx, quiaj tayacüw a Pablo, at alacas monlüy tiül manchiüc, teowix nop naxey nenüt Julio, natang nej ocueaj noic ajlüy soldados nenüt Augusto. ² Condom tajtepasan tiül nop namad müx naw tiül cambaj Adramitio. Aaga müx quiaj apmamong mbeay acas cambaj tiül Asia. Quiaj tambasan, saquiüjpan mamb teat Aristarco naw tiül cambaj Tesalónica tiül Macedonia. ³ Amb alinoic nüt, quiaj tatüchasan wüx iüt mbeay cambaj Sidón. Aaga teat capitán Julio xeyay najneaj tarang, tüüch mamb a Pablo matepeay miámigoj nej, mambeolüw nej. ⁴ Condom nawasan quiaj, tateajquiw a vela, tambasan sandüyüün calüy, tamongasan milan iüt Chipre najlüy tiül ndec, samban wüx ombas nonüt, cos xowüy lapac a iünd imiün noleat, ngondom nangochiün. ⁵ Wüx lasamongon tiül mindequiw monaw Cilicia, at tiül mindequiw monaw Panflia, quiaj tajtepasan wüx iüt mbeay cambaj Mira tiül iüt Licia.

⁶ Quiaj aaga minatang soldado taxom nop namad müx naw Alejandria. Aaga müx quiaj apmamb andüy Italia. Quiaj tasaj xicon najtepiün tiül. ⁷ Ndoj tawasan quiaj, tambasan teamteáman, tajüyasan xeyay nüt. Tajlüy ngo natüchiün niüng ajlüy cambaj Gnido, cos aliün mapac a iünd imiün noleat, ngo müüch xicon najüyüün najen. Áag tasapanan andüy cawac, sasapan milan iüt Creta. Condom tamongason samban niüng ajlüy oxing iüt Creta nasoiç Salmón. Sayeyüün tiüt aaga iüt, tandüyasan noleat. ⁸ Tambasan sasapan mbeaymbeay iüt amb cawac. Xowüy laél, tajlüy ngo natüchiün mbeay iüt nasoiç Najneaj Puerto. Naw quiaj ngome miünquiaj ajlüy a cambaj Lasea.

⁹ Lasaquiyan xeyay nüt, nganüy laliüc matüch maw napac iünd, apmaquind. Tiül aaga nüt quiaj naél majüy müx, áag tapaj nej ocueajiw a Pablo. ¹⁰ Tasaj nejw:

—Teat monxey, sawaj laliüc matüch a nüt maél majüy müx. Sitiül apmambaats, apmangochiüts xeyay ngo majneaj. Ngome áagan a müx maquiüüb amal nej alndom ndrom ombas, at a icootas aton alndom mandeowaats —aj nejw.

¹¹ Pero aaga minatang soldado tayar leaw andeacüw nejyüich a müx maquiüüb neneay müx, ingow ayar andeac a Pablo. ¹² Cos aton aaga niüng lomboj müx, niüng sax-ojtan quiaj, ngome najneaj macül quiaj a müx wüx apac iünd, áag xeyayiw nejw tapiüngüw nawan quiaj, natüchiün najtepiün wüx iüt mbeay cambaj Fenice tiül iüt Creta nacüliün quiaj. Cos aaga niüng

lomboj a mûx quiaj andüy ombeay nonüt, at najneaj macüli quiaj wûx apac iünd.

Tangoch nejw nadam iünd tiül ndec

¹³ Wûx tawün nine ncherec imiün cawac, quiaj tapiüngüw najneaj namban. Quiaj tax-
anguiw aaga piedra nesap mûx. Condom
tambasan, sasapan mbeaymbeay iüt Creta.
¹⁴ Naleaing ngome xeyay lasajüiyün, quiaj
tangoch xicon noic napac xeech iünd imiün
calüy nonüt, atnej leaw alndom mayac
ndiüc oic, Euroclidón minüt nej. ¹⁵ Aaga
xeech iünd quiaj, tapots mawün a mûx,
ngondom nangochiün. Quiaj tajlüyasánan
maquiüüb xicon a iünd. ¹⁶ Wûx tatüchasan
milan noic nine iüt najlüy tiül ndec nenüt
Clauda, quiaj taxaingan a nine mûx ron-
don wil a nadam mûx, masey taél nax-
anguiün. ¹⁷ Wûx landoj natepichan tiül
nadam mûx aaga nine mûx, quiaj tatsajcüw
pinawan otüeng a mûx nandand naag tsapaj
las mameol nej. Condom tawüniw a
vela cos imboloj malox xicon wûx noic
nawaag tiül ndec nasoiç Sirte. Ndoj quiaj
tajlüyasánan maquiüüb xicon mamb a iünd.
¹⁸ Naleaing cos wûx rat tiüt amb alinoic
nüt aaga iünd nde asap apac, teamachach
xicon omal yow. Quiaj tapots mawijchaw
tiül ndec amal a mûx para tejem quiriw.
¹⁹ Wûx amb er nüt, quiaj tawiichasan tiül
ndec altigüy leawa netam tiül nadam mûx.
²⁰ Tamong xeyay nüt ngo majüic nüt, ngo
majüic ocas, cos xeyay apac aaga xeech
iünd. Ndojwûx lanapiüangan lango nawan
wûx, sanandeowan.

²¹ Wûx lamajiür xeyay nüt ngo netiün,
quiaj witiüt a Pablo masaj nejw, tapiüng:

—Teat monxey, xique tasajas icon sitiül
meyariün sandeac ngo mawaats Creta,
ngo miünaats mamongochiüts aaga naél
cam, aton ngo ndrom ombas nicuajind.
²² Nganüy sasaj icon nde mermbolan,
nde mamix imeajtsan, cos masey a mûx
apndrom ombas, icootsa nejingüind ngome
apmandeowaats. ²³ Cos Xetate Dios leawa
xique sandüüb, tengüal narang minajüt
nej, tüüch miün niüng sajlüy nop miängel
nej tepood. ²⁴ Aaga ángel quiaj, tasaj
xic: “Pablo, nde mbayamear; cos ique
netam memong teombas a César. Langome
apmandeow nejingüind leaw almequiüüb
tiül mûx; cos almaquiüpw ic”, aj xic a ángel.
²⁵ Xique nganüy sasaj icon teat monxey,
nde mermbolan, ich mapac imeajtsan,
cos xique sayac ximeaaats wûx Teat Dios,
sajaw naleaing apmajlüy atnej lanasoic.
²⁶ Nguineayantanej netam majtochiüts
wûx alngün nine iüt tiül ndec —aj nejw a
Pablo.

²⁷ Noic ongwiiüts lamatüch ijquaiw
semán sajlüyiün tiül ndec, saleamban tiül
ndec nasoiç Adriático, aqiiüüb xicon a xeech

iünd. Aleamb pinawan ongwiiüts, quiaj
tapiüngüw ajcüwa monrang najiüt tiül mûx
ayajcüw atnej ajüic laliüc natüchiün iüt.

²⁸ Quiaj tapeaxiw majawüw nguitow ajal a
ndec. Tajawüw atüch nimiow gajponüy (36)
metro. Ndoj tajlüyasán alquiripite. Condom
tandüyiw wûx mapeaxiw alinomb. Quiaj
tajawüw ajüür nimiow ayaíw (27) metro.
²⁹ Quiaj taloxiw tiüt apiquiw piedra nesap
mûx amb wûx owil a mûx, apmacüliw
ram, cos imboloj majtochiw wûx piedra.
Nejiw malüy apiüngüw larrow. ³⁰ Condom
ajcüwa monrang najiüt tiül a nadam mûx
tandüümüw mecuiürrüw macueatiw a mûx.
Quiaj tawüniw tiüt a nine mûx mayacüw tiül
ndec, arangüwan atnej ajüic apmaloxiw tiüt
nesap mûx amb teombas. ³¹ Pero teat Pablo
wûx tajaw aag ayaj, quiaj tasaj a natang
soldado, at misoldados nej:

—Sitiül nejw ayaj apmecuiürrüw, ngo
macüliw tiül mûx, icona aton ngondom
meriowan wûx —aj nejw.

³² Quiaj a soldados tambüw mandojquiw
milas a nine mûx, mamb nómban.

³³ Condom wûx lajngot chiüjmbaw, quiaj
tasaj nejw a Pablo metiw, tapiüng:

—Nganüy amb gajpoeic nüt (14) tatow
apacaats aiündaats, ngo metiüts nicuajind.

³⁴ Nganüy netam meretiün, müüch icon
mejiüran ipacan. Cos nejingüind ngome
apmandeow, ngome apndrom masey nots
miondeats imalan —aw.

³⁵ Wûx landoj mapiüng aag ayaj, quiaj
tayar a pan. Condom tüüch gracias Teat
Dios niüng ajlüyiw. Ndoj cas taquiüw a pan
müet. ³⁶ Quiaj meáwan nejw tajneaj omea-
jtsüw, tetiw aton. ³⁷ Leaw sajlüyiün tiül
aaga nadam mûx quiaj, sajlüyiün ijquaiw
acoic miow ermiow gajponüy (276) nipilan.
³⁸ Wûx landoj üetiw paxiün, quiaj tawijchaw
tiül ndec meáwan trigo, tejem alquiriw a
mûx.

Tsoyot tiüt a nadam mûx

³⁹ Wûx larrow, quiaj tajüic a iüt, naleaing
ngo mayajcüw nguiane. Tajawüw aaga iüt
quiaj almajiür noic socol ayac püjchiün.
Quiaj tapiüngüw sitiül alndom matepichaw
quiaj a mûx. ⁴⁰ Quiaj tandojquiw milas
nesap nine mûx, tacueatiwan tiül ndec.
Aton tachejtiw aaga las neoeleay remo
neleainguiich a mûx. Condom tateapiw a
vela najlüy teoxing a nadam mûx mangoch
a iünd. Quiaj tajüy a mûx aleáingan andüy
tiül aaga socol quiaj. ⁴¹ Naleaing iünd
talox xicon andüy wûx noic oxing niüng
angochay ndec. Quiaj tajtoch a mûx,
nómban tajtsot tiüt teombas. Quiaj tapots
ajmbaj imiün wûx owil, ajmbaj nej omal
yow. ⁴² Condom tapiüngüw a soldados
mambiyaw meáwan leaw apmambüw tiül
manchiüc ngana mecuiürrüw, cos ndot

apmajchiqiw tiüt majrrocoj. ⁴³ Naleaing aaga minatang ocueajiw soldados ngo müüch nejiw marangüw cos andiüm mawün wüx a Pablo. Quiaj tapiüing jane ndoj ombas ajrroc, ich majchiqiw tiüt ombas nejiw, majtepiw wüx iüt. ⁴⁴ Nganüy jane ngondom ombas ajrroc, ich mayambüw xiül tengwüy masey quiriw najmbaj müx leaw axomüw mambüw wüx. Atquiaj tawasan wüx ngo mandeow nejinguind, tümb najtepiün wüx iüt.

28

Teat Pablo alwüx nine iüt tiül ndec nenüt Malta

¹ Wüx landoj laümb najtepiün wüx iüt, quiaj tanguiayakan aaga nine iüt tiül ndec quiaj, nenüt Malta. ² Ajcüwa nipilan micual iüt moncül quiaj, najneájan majawüw xicon, tambeolüw xicon xeyay, tajalüw biümb najjüetiün cos xowüy laquind, tengual ajoet. ³ Condom tamb a Pablo mayamb nawaag soex mandaab. Wüx tapeay mayac tiül biümb a soex, quiaj taw nop ndiüc naw tiül a soex quiaj, cos larraar mayaag. Quiaj matsamb nej owix nej, rondótan wüx. ⁴ Ajcüwa nipilan micual iüt moncül quiaj, wüx tajawüw aaga ndiüc alrrondom wüx owix a Pablo, quiaj tendecüw nejeyéjan quiaj, tapiüingüw:

—Aaga naxey quiaj naleaing nembiy nipilan nej. Cos masey laáw wüx, ngo mandeow tiül ndec, nganüy mbich apmandeow; cos midiosaats ngondom müüch macül mapac nop nembiy nipilan —awüw.

⁵ Naleaing Pablo tawiich owix nej andüy tiül biümb, quiaj tajmiüc a ndiüc andüy tiül biümb; ndoj nej ngo marang nej nicuajind. ⁶ Nejiw tengual macülüw cajores apmapep nej, tengwüy cajores apmajmiüc mandeow. Pero wüx paxiüt macülüw ngo majüic marang nej nicuajind; quiaj tambüüljchiw andeacüw, tapiüingüw Pablo lamidios nej.

⁷ Tiül aaga iüt niüng tajtepasan quiaj, ajlüy quiaj miüt nop naxey nenüt Publio. Aaga naxey quiaj nenajüt nej tiül aaga nine iüt tiül ndec quiaj. Nej tangoch ximbasan, at tüüch xicon nguiane naxojtan najneajey er nüt. ⁸ Wüx aaga nüt quiaj tiün andeow miteat a Publio, tasap mats üüch nej nerraar, arang nej nequixquix. Quiaj tamb a Pablo majaw nej, condom tataag orar. Wüx landoj masaj Teat Dios, tayac owix wüx ombas aaga niün andeow quiaj, quiaj tajneaj. ⁹ Wüx tanguiayaran aag ayaj, quiaj tapeayiw altigüy moniün andeow monaw tiül aaga nine iüt quiaj majaw nejiw a Pablo. Meáwan tajneajiw. ¹⁰ Condom ajcüwa nipilan quiaj, tapac omeajtsüw majawüw xicon, tambeolüw xicon. Ndoj wüx laliüc nawan quiaj, tujchiw xicon meáwan leaw netam xicon najoyiün.

Teat Pablo tapeay Roma

¹¹ Wüx laümb arej caaw tatow sacülüün wüx aaga nine iüt tiül ndec, quiaj tawasan quiaj, samban tiül nop nadam müx naw tiül cambaj Alejandria, cos aaga müx quiaj tacülan quiaj wüx nüt aquind iünd. Aaga nadam müx quiaj narangüch wüx oxing ijpüw dios, nop nenüt Cástor alinop nenüt Pólux. ¹² Condom tajtepasan wüx iüt tiül cambaj Siracusa. Tacülasan quiaj er nüt. ¹³ Ndoj nawasan quiaj, tambasan sasapan mbeaymbeay iüt, nómban samban tatüchasan cambaj Regio. Amb alinoic nüt tawasan quiaj, cos lamawün ncherec imiün cawac. Quiaj tatüchasan cambaj Puteoli wüx amb ic nüt. ¹⁴ Quiaj taxomasanüw acas monyar andeac Teat Jesús, tasajüw xicon nacülüün quiaj noic semán naquiüjpanüw. Condom nawasan quiaj, tambasan natüchiün tiül cambaj Roma, samban wüx iüt. ¹⁵ Ajcüwa monyar andeac Teat Jesús monaw Roma lamanguiyiw xicona saliücan, quiaj tambüw mangochiw xicon tiül cambaj Foro de Apio, altiül tangochiw xicon tiül cambaj Tres Tabernas. Wüx Pablo tajaw nejiw, quiaj tapac omeaats xeyay, tüüch gracias Teat Dios. ¹⁶ Wüx tapeayasan Roma, quiaj aaga minatang soldado tayac teowixaw monajiüt meáwan monamb tiül manchiüw. Naleaing Pablo tujchiw macül pálwüx anopüyan, tajiür nej nop soldado.

Teat Pablo tandec Mipoch Teat Dios tiül Roma

¹⁷ Laümb er nüt tatow sapeayiün Roma, quiaj tapiüing a Pablo majpajüw miün montangtang tiül nipilan judío leaw aliw quiaj. Condom wüx laümb mapeayiw niüng ajlüy nej, quiaj tasaj nejiw, tapiüing:

—Teat monxey micual xeüt, masey xique ngo narang nicuajind ngo majneaj wüx ombasüw micual miütaats, at ngo napiüing ngo majneaj marangüch meáwan leaw tarangüw mixejchiüts, nganüy micual miütaats tasapüw xic tiül Jerusalén, mayacüw xic teowixaw monajiüt monaw ningüy Roma namb tiül manchiüw. ¹⁸ Nejiw monajiüt wüx laümb manguiyiw nguineay sarang, quiaj tandiümüw matsambijchaw xic, cos ngo maxomüw wüx ximbas nicuajind nisoet para nandeow. ¹⁹ Pero nejiw micual miütaats ngo mandiümüw majawüw tsajmbiün. Pares tapiüngas netam niün ningüy teombas a César majaraw wüx sasoet. Naleaing, xique ngo niün nayac asoet micual xeüt. ²⁰ Nganüy tapajas icon mewiünan mejawan xic, nasaj icon neol tayacüw sasoet micual miütaats. Nganüy xique tatsaagaranas naag a galen cam, cos sayac wüx ximeaats nacül leaw lamapiüing tiül Mipoch Teat Dios aliüc niün

apmajlüy, atnej meáwan icootsa micual Israel teamacüliüts —aw a Pablo.

²¹ Nejiw quiaj tapiüngüw:

—Xicona ngo nanguiayiün nicuajind, ngo mapeay alngün nawlig imiün Judea mapiüng wüx ique, aton ngo miün alngün micual müütaats masajüw xicon mandeacüw sitiül ique ngo majneaj temerang. ²² Naleaing nganüy sandiüman nanguiayiün mesaj xicon nguineay indeac. Cos xicona lananguiayiün nguiajantanej anderac ngo majneaj wüx ombasüw leaw monquiajchay wüx aaga poch quiaj —ajüw nej.

²³ Condom tayacüw alinoic nüt miünüw. Wüx tatüch aaga nüt, quiaj tapeayiw niüng acül nej xeyay nipilan. Nej tamelich masaj nejiw wüx Mipoch Teat Dios leaw taquiaach Teat Jesús, tamelich andeac ümb arraw, ndot laquinüt. At tasaj nejiw nguineay alndom majlüyiw tiül micambaj Teat Dios. Nej tüüch nejiw majawüw nguineay lamapiüng wüx Teat Jesús tiül Mipoch Teat Dios leaw tarang Moisés at leaw tarangüw mondeac andeac Teat Dios. ²⁴ Altiül tajawüw naleaing, aton tayariw leaw tandeac a Pablo; nganüy altiül ngo mayariw. ²⁵ Cos ngo mandeacüw nóiquian, altiül tapiüng naleaing, altiül tapiüng ngo maleaing; quiaj tandiümüw majtsoriw. Wüxan nganaw majtsoriw, quiaj tasaj nejiw a Pablo:

—Naleaing lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios tarang teat Isaías aaga nendeac andeac Teat Dios, wüx tüüch nej poch a Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios mandeac masaj mixejchiiüts. Tapiüng:

²⁶ Quiür isajüw a cambaj quiaj:

Masey apmenguiayiün naag ilajcan,
ngome apmejawan cuane amb apiüng.
Masey apmejawan naag iniüjcan, naleaing
ngome apmejawan cuane.

²⁷ Cos ajcüwa nipilan quiaj nadam omeajtsüw,

nelajcüw, pares ngo manguiayiw,
amontsotsüw oniüjcüw,
gana maxomüw majawüw;
cos ngo mandiümüw majawüw cuane amb
apiüng,
ngo müjchiw olajcüw manguiayiw,
at ngo mayacüw wüx omeajtsüw leaw an-
guiayiw,
cos ngo mandiümüw leam omeajtsüw wüx
aaga ngo majneaj teamarangüw, ndoj
marangüw najneaj.

Pares xique ngondom nawün asoetiw ne-
jiw, irajüw, aj nej a Isaías.

²⁸ Nganüy inguiayiün, cos ngo mendiüman meyariün aag ayaj, pares Teat Dios lamüüch mamb masoiquiw nipilan ngome judíos alndom maw asoetiw nejiw. Nejiw mbich apmanguiayiw —aj nejiw a Pablo.

²⁹ Wüx landoj masaj nejiw aag ayaj a Pablo, quiaj tajtsoriw, tapots asajayej wüx aag leaw tanguiayiw quiaj.

³⁰ Pablo tacül quiaj palanüy iüm neat tiül nop iüm angüy, xeyay tapac omeaats majaw meáwan leaw tambüw quiaj majawüw nej. ³¹ Nej tasaj nejiw nguineay alndom majlüyiw tiül micambaj Teat Dios, at taquiaach nejiw wüx Teat Jesucristo, ngo mimbol manguiyai jangantanej, nejingüind ngo mapal nej.

**Poch tarang wüx nawiig San
Pablo müüch mondüüb Teat
Cristo monlüy tiül cambaj
Roma
ROMANOS**

*Pablo atepeay mondüüb Teat Cristo tiül
Roma*

¹ Xique nenütiüs Pablo nerangas minajiüt Teat Jesucristo. Teat Dios tayac xic narang miapóstol nej, namb nasaj meáwan nipilan wüx aaga najneaj nanderac nguineay alndom mawüw wüx asoetiw nejw.

² Aaga najneaj nanderac quiaj, aag ayaj tanomb Teat Dios lamapiüng apmajlüy, lamarangüw wüx nawiig ajcüw mondeac andeac nej. ³ Aaga leawa lamapiüng Teat Dios quiaj, aag ayaj apiüng wüx Miteatiüts Teat Cristo, micual nej. Teat Cristo tajlüy nipilan nej, micual micualüw David. ⁴ Tajüic naleaing Micual Teat Dios nej cos alndom marang cuajantanej, y cos Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tapacüüch nej imiün tiül mondeow. ⁵ Nej lamambeol xic xeyay, lamüüch xic narang nop miapóstol nej namb nasaj nipilan tiül meáwan cambaj wüx iüt mayariw nej andeac, mandüümüw nej. ⁶ Icona aton ijlüyiün tiül ajcüwa nipilan quiaj, cos Teat Dios lamayamb icon müüch icon mejlüyiün tiül minipilan Teat Jesucristo.

⁷ Xique sarang aaga nawiig cam nüüch icon leawa iliün tiül cambaj Roma, cos Teat Dios ajiür icon lasta, aag tayamb icon mejlüyiün micual nej. Miteatiüts Dios y Teat Jesucristo mambeol icon, müüch icon monajneaj tiül imeajtsan.

Pablo andiüm mamb tiül cambaj Roma

⁸ Xique süüch gracias Miteatiüts Dios wüx minüt Teat Cristo por meáwan icona, cos tiül meáwan cambaj andeacüw nguineay icona ngo mechiwean imeajtsan wüx Teat Dios. ⁹ Teat Dios ajaw xique ngo nacueat natün ocueaj nej mambeol icon. Xique xeyay apac ximeaats narang minajiüt nej; cos xenajiüt, aag ayaj nasaj nipilan nguineay lamarang Teat Cristo. ¹⁰ Xique ngo nacueat natün ocueaj Teat Dios malüy alndom namb najaw icon, sitiül nej andiüm. ¹¹ Sandiüm namb najaw icon nasaj icon wüx noic mimonajneaj Teat Dios, leaw Nangaj Miespíritu nej alndom müüch icon, mapac imeajtsan wüx nej. ¹² Aag ayaj sasaj icon cos sandiüm membeolayoots mayacaats omeajtsaats wüx Teat Dios.

¹³ Xecojow xechijquaw, sandiüm menguiayiün nguineay xique xeyay sandiüm namb najaw icon, nambeol icon wüx Mipoch Teat Dios, atnej sarang tiül pálwüx

nipilan tiül meáwan cambaj. Pero ajlüy cuane mepal xic ngondom namb. ¹⁴ Xique netam nasaj meáwan nipilan nguineay apiüng Teat Dios, masey nipilan griego, masey pálwüx nipilan, masey nipilan mondüy nawiig, masey nipilan ngo najaw xeyay. ¹⁵ Xique sayaag atnej lango nafüic wüx sandiüm namb nasaj icon aton monlüy tiül Roma, wüx aaga najneaj nanderac nguineay alndom maw asoeteran.

*Aaga najneaj nanderac alndom mawün
wüx nipilan*

¹⁶ Aaga najneajay nanderac leawa lamapiüng Teat Cristo, ngo naxing nandeaac wüx, cos aag ayaj alndom mawün wüx asoet meáwan nipilan leaw apmayar, ombas nejw a nipilan judío, condom aldemas nipilan ngome judío. ¹⁷ Tiül aaga leawa lamapiüng Teat Cristo quiaj, ajawaats nguineay nej alndom mawün asoetiüts, majlüyiüts ocueaj nej: aag ayaj sitiül mapiüngaats tiül omeajtsaats aag ayaj naleaing, ngo machiweaats omeajtsaats. Cos apiüng tiül Mipoch Teat Dios: "Sitiül aljane naleaing neyar andeac Teat Dios, aag ayaj apmapac", aw.

Leaw ngo majneaj arangüw nipilan

¹⁸ Ajawaats nguineay Teat Dios imiün tiül cielo, apmajcüy majaw meáwan nipilan leaw ngo mayar nej andeac, leaw nerang ngo majneaj. Nejw ngo mayariw leawa naleaing, cos andiümüw marangüw ngo majneaj. ¹⁹ Leaw alndom majaraw wüx Teat Dios, nejw ajawüw. Cos Teat Dios lamüüch nejw majawüw aag ayaj. ²⁰ Cos nde wüx Teat Dios tarang a iüt cam, quiaj tajüic naleaing nej almajlüy, at alndom marang cuajantanej meáwan nüt masey nej ngo maxoram majaraw. Cos wüx meáwan leawa Teat Dios lamarang, nipilan alndom majawüw nej almajlüy. Quiaj nejinguind ngo majiür cuane apmewüyay wüx. ²¹ Masey ajcüwa nipilan quiaj ajawüw naleaing Teat Dios almajlüy, nejw ngo mapiüngüw najneaj tarang, at ngo müjchiw gracias Teat Dios. Ingow ayambüw Teat Dios, nejw alomboochayey, ayambüw leaw ngo metam. Quiaj nómban ngondom mayacüw omeajtsüw wüx leaw najneaj. ²² Nejw apiüngüw ajiürüw xeyay fis, pero naleaing nejw xeyay nechachiw. ²³ Cos ingow müjchiw omeajtsüw Teat Dios leaw almapac, mapiüngüw najneajay ajlüy, nejw üjchiw omeajtsüw leawa narangüch dios ngome almapac; ajlüyiw atnej nipilan. At üjchiw omeajtsüw narangüch dios, aag atnej quieac, atnej nimal nejüür piquiw oleaj, atnej nimal nesatatüy tiüt ajüy.

²⁴ Áag tacueat nejw Teat Dios marangüw meáwan ngo majneaj leaw nejw andiümüw marangüw; altiül nejwan quiaj itsojow

micuerojw nejiw. ²⁵ Nejiw arangüw aag ayaj cos tangowüchiw meáwan aaga naleaing leaw apiüing Teat Dios; tandüjpiw leaw ngo maleaing. Nejiw ingow üjchiw omeajtsüw Teat Dios nerang meáwan leaw almajlüy, tüjchiw omeajtsüw meáwan cuajantanej leaw Teat Dios tarang. Néjan quiaj Teat Dios netam masoic najneajy arang, aton müjchiiüts gracias meáwan nüt. Amén, aag ayaj naleaing.

²⁶ Por aag ayaj Teat Dios tacueat nejiw marangüw xeyay monxing majaw nipilan. Montaj y monüx lango mind anojow, cos andiümw majiürüw najtaj. ²⁷ At monxey y monench lango mind aquiüjpüw najtaj, cos andiümw majiürüw naxey. Aag ayaj xeyay monxing wüx nop naxey majiürüw naxey. Cos arangüw atquiaj, áag taxom nejiw cuajantanej monandeow. Aaga ngo majneaj teamamongochiw quiaj, aag ayaj netam nejiw cos xeyay ngo majneaj arangüw quiaj.

²⁸ Nejiw cos ngo mandiümw mayambüw Teat Dios mapiüingüw netam nejiw, quiaj Teat Dios tüüch nejiw marangüw aaga ngo majneaj amb wüx omeajtsüw quiaj, marangüw leaw ngo metam marangüch. ²⁹ Nejiw xeyay arangüw cuajantanej ngo majneaj, monxey ajiürüw pálwüx najtaj, montaj ajiürüw pálwüx naxey. At monxey ajiürüw naxey, montaj ajiürüw najtaj. Altiül nerrejchiw, napatüw, ngo mind majawüw majiürüw cuajantanej alinop, ambiyaw nipilan. Ayambyambüw moncüy, newajchaw; andeacüw ngo majneaj wüx ombas alinop. ³⁰ Nejeýéjan quiaj andeacndeacayej wüx ombasüw, apajchaw; ajcüyiw majawüw Teat Dios, ngo majiürüw lasta alinop, nelomboochayej, nerangrangayej. Ayambüw nguineay marangüw alngün ngo majneaj leaw ngo majlüy tanomb; at ngo mayariw andeac miteatiw, mimümüw nejiw, ³¹ nechachiw, ngo majawüw cuane najneaj, ngo marangüw leaw apiüingüw apmarangüw. Ngo mandiümw nejingüind, ngo mawüniw wüx omeajtsüw leaw arang alinop, ngo majiürüw lasta nejingüind. ³² Nejiw ajawüw naleaing Teat Dios lamapiüing netam mandeow meáwan leaw nerang atquiaj; ngome áagan arangüw aaga ngo majneaj quiaj, aton apac omeajtsüw wüx alinop apmarang atnej arangüw nejiw.

2

Teat Dios ajaw wüx asoeteran

¹ Nganüy sanasaj ic, ngo mejiür cuane apmewüyay wüx, ¿pues jane ic meyac asoet alinop? Cos wüx iyac asoet alinop iquiáyan quiaj iyacüy isoet, cos atanej temerang aton. ² Icootsa ajawaats naleaing Teat Dios ajaw monrang ngo majneaj; apmüüch mamongochiw ngo majneaj atow nej arangüw.

³ Nganüy ique neryac asoet alinop, ique atanej temerang. ¿Nguineay ipiünga, Teat Dios langome apmüüch ic memongoch ngo majneaja, ipiüing apmeriow wüxe? ⁴ ¿Ngwüy, ique ipiüing ngo metam ic mimonajneaj neje, iyaag Teat Dios apmaiüc wüx leaw irang, ngome apmajcüye? Neol ngo mejaw sitiül nej teamaiüc wüx meáwan, aag ayaj cos andiümw majaw meyaag xeyay ngo majneaj temerang, mecueat. ⁵ Nganüy cos nadam imeaats, ngo meyaag ngo majneaj teamerang. Atquiaj ique tenguiäl meach majcüy Teat Dios, ndoj alinoic nüt nej apmajüiquich cuane ngo majneaj netam memongoch wüx nüt apchetem majaw wüx asoeteran. ⁶ Quiaj apmüüch anopnop atow nej tarang. ⁷ Wüx aaga nüt quiaj, Teat Dios apmüüch mapac meáwan nüt tiül cielo leaw tanaám arang najneaj, majlüy najneajy mapac meáwan nüt. ⁸ Nganüy leaw nelombojchay, leaw ngo mandiüm mayariw andeac Teat Dios, leaw monrang ngo majneaj; ajcüw ayaj Teat Dios ajcüy majaw. ⁹ Meáwan nipilan monrang ngo majneaj apmamongochiw xeyay necoy, apmamix omeajtsüw. Meáwan aag ayaj nipilan judío ombas apmüjndiw mamongochiw, andüüban a nipilan ngome judío. ¹⁰ Nganüy meáwan monrang najneaj, Teat Dios apmüüch majlüyiw najneaj, apmasoiquiw najneaj arangüw, apmüüch nejiw majneaj omeajtsüw. Meáwan aag ayaj Teat Dios ombas apmüüch ajcüwa nipilan judío, ndoj andüüban apmüüch a nipilan ngome judío aton.

¹¹ Atquiaj arang Teat Dios atotow, cos ngo mapiüing wüx jane nembeat jane ngo membeat. ¹² Meáwan leaw nerang ngo majneaj wüx nganaw majlüy aaga poch tüünd Moisés; pues wüx Teat Dios apmayac nej asoet, ngome apmasaj nej wüx aaga poch tüünd Moisés. Pero leaw nerang ngo majneaj masey lamanguaiy aaga poch tüünd Moisés, Teat Dios apmayac nej asoet atnej apiüing aaga poch tüünd Moisés. ¹³ Cos Teat Dios ngo mawün asoet jane nenguaiáyan cuane apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. Nej awün asoet leaw nerang palan aaga poch. ¹⁴ Jane ngome nipilan judío ngo majiürüw aaga poch tüünd Moisés. Naleaing wüx arangüw nejeýéjan quiaj atnej apiüing tiül aaga poch, aag ayaj nembeat poch ocueajiw nejiw, masey ngo majiürüw aaga poch tüünd Moisés. ¹⁵ Cos wüx arangüw najneaj atnej apiüing, quiaj ajüic meáwan aaga poch quiaj ajlüy wüx omeajtsüw. Ayajcüw tiül omeajtsüw nejiw aaga poch nembeat poch quiaj, cos nguiaj leaaw omeajtsüw sitiül najneaj arangüw tengwüy ayajcüw ngo majneaj arangüw. ¹⁶ Atquiaj apmajlüy aaga nüt quiaj wüx Teat Dios apmüüch Teat Jesucristo majaw wüx asoetiw nejiw leawa

tarangüw axotayéjan. Cos Teat Cristo apmajaw wüx asoeteran atnej tüüch xic nasaj icon.

Nipilan judío y aaga ley ocueaj Moisés

¹⁷ Nganüy sanasaj ic jangantanej naw tiül nipilan judío, ique ipiüing judío ic. At ipiüing irang atnej apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. Irangrangüy wüx cos ipiüing ijaw jane nej Teat Dios. ¹⁸ Ijaw cuane andiüm Teat Dios merang, at ijaw cuane najneaj, cos tequiaacharan wüx a poch tüünd Moisés. ¹⁹ Ipiüing alndom metiib mitiüüd nop somb; ipiüing alndom meach majlüy tiül ran nop leaw ajlüy tiül pojniün. ²⁰ Ipiüing alndom mequiaach jane ngo majaw nicuajind; at alndom mequiaach monguich, cos ijaw cuane apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. Ipiüing aag ayaj üüch ic merndüy mexom imeaats wüx cuane naleaing. ²¹ Sitiül ique iquiaach alinop, ¿neol ngo merquiajchay iquiáyan quiaja? Ique iquiaach nipilan ngo maneed, nganüy a ique tengual erneed. ²² Ique ipiüing ngondom nop naxey majiür minajtaj nej, at nop najtaj ngondom majiür minaxey nej. ¿Jow a ique neol teranga? At ipiüing ngo mind mejaw narangüch dios. ¿Jow a ique neol teneed aaga nembat najlüy tiül nangaj iüm ocueaj ajcüwa dioses quiaja? ²³ Irangrangüy, cos ipiüing ijiür aaga poch tüünd Moisés. ¿Neol ngo mejaw, tengual meach majcüy Teat Dios wüx irang leaw apiüing Moisés ngondom marangüch? ²⁴ Naleaing tarangüch tiül Mipoch Teat Dios, apiüing: “Nipilan leaw ngome judío andeacüw ngo majneaj wüx ombas Teat Dios cos icona ngo majneaj irangan”, aw.

²⁵ Naleaing aaga circuncisión irangan, aag ayaj nembat sitiül iyac wüx imeaats leaw apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. Pero sitiül ngo merang atnej, aaga circuncisión quiaj ngo membeat nicuajind, atanej ngo mejiür masey ijiür. ²⁶ Sitiül pálwüx nipilan ngome judío leaw ngo majlüy circuncidado ayac wüx omeaats atnej apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés, Teat Dios apmajaw nej atanej majlüy circuncidado, masey ngo majlüy. ²⁷ Masey aljane ngo majlüy circuncidado, sitiül nej arang atnej apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés, nej alndom mayac isoet, cos ique irang ngo majneaj, masey ijiür meáwan aaga poch tüünd Moisés narangüch wüx nawiig, masey ijlüy circuncidado aton. ²⁸ Cos nop ngo majlüy merrey judío nej masey naw tiül nipilan judío, cos aaga circuncisión arangüch wüx cuerpo ngome nembat sitiül nej ngo mayac wüx omeaats Mipoch Teat Dios. ²⁹ Pues nop merrey judío, aag ayaj nop neyac wüx omeaats marang leaw apiüing tiül Mipoch Teat Dios. Aton aaga circuncisión quiaj apiüing wüx

leawa Nangaj Espiritu arang sitiül nop apmayac wüx omeaats marang najneaj atnej andiüm Teat Dios. Aag ayaj Teat Dios apiüing najneaj arang, masey nipilan ngo mapiüingüw najneaj arang.

3

¹ ¿Cuane axomüw wüx nipilan sitiül judío nejiw; aton cuane axomüw wüx sitiül ajlüyiw circuncidado? ² Pues xeyay axomüw wüx, cos Teat Dios ombas tüüch nejiw majiürüw Mipoch nej. ³ Naleaing ngome meáwan nipilan tiül Israel tarangüw atnej apiüing Teat Dios. Nganüy cuane ipiüingan, ¿ndot ngo marangüw meáwan aag ayaj, Teat Dios langome apmarang leaw lamapiüing apmaranga? ⁴ Ngwüy, Teat Dios apmarang leaw lamapiüing, cos nej ngo mawaiich, masey meáwan nipilan awajichaw. Aag ayaj apiüing tiül Mipoch nej, cos apiüing:

Apmajaraw naleaing meáwan leaw indeac. Wüx apmajaraw wüx isoet, apmapiüingüw ique ngo mejiür nicuajind nisoet, aw.

⁵ Sitiül wüx arangaats ngo majneaj, quiaj ajüiquichaats Teat Dios arang más najneaj, ¿cuane apmapiüingüw wüx aag ayaja? ¿Apmapiüingüw Teat Dios ngo majneaj arang sitiül apmüüch icoots mamongochiüts ngo majneaja por aaga ngo majneaj arangaats? (Sandeac atquiaj cos nipilan atquiaj apiüingüw.) ⁶ ¿Ngwüy, Teat Dios nómban ngondom marang ngo majneaj! Cos sitiül Teat Dios ngo majneaj arang, ¿nguiineay apmajaw wüx asoet nipilan?

⁷ Nganüy sitiül xique sawaiich, quiaj sajüiquich Teat Dios nómban ngo mawaiich; ¿neol apmanderac wüx ximbas at xic nop nejiür nisoete? ⁸ Sitiül atquiaj ajlüy, ¿neol ngo marangaats ngo majneaj para majlüy más najneaja? Cos atquiaj andeacüw acas nipilan apiüingüw xicona atquiaj saquiajchüün. Aag ayaj apiüingüwan cos andeacüw ngo majneaj wüx ximbasan. Ajcüwa nipilan quiaj apmamongochiw xeyay ngo majneaj cos áag netam nejiw.

Meáwan icootsa ajüüraats nisoet

⁹ Nganüy cuane ipiüingan, ¿jowa icootsa nipilan judío, más najneaj majaw icoots Teat Dios, ngo mat icoots meáwan pálwüx nipilana? Aag ayaj ngo maleaing, cos lanapiüing meáwan nipilan arangüw ngo majneaj, masey judíos, masey nipilan ngome judío. ¹⁰ Atcüy apiüing tiül Mipoch Teat Dios: Ngo majlüy nejinguind nerang palan najneaj, ngome nop;

¹¹ nejinguind ngo mandiüm majaw leaw andiüm Teat Dios, nejinguind ngo mayamb nej.

¹² Meáwan nipilan lambiüjlajow wüx arangüw ngo majneaj;

nómban lamandüjpiw aaga ngo majneaj tiüü.

Ngo majlüy nejinguind marang najneaj, ngome nop.

¹³ Xeyay ngo majneaj poch aw teombeayiw nejiw,

atnej najmboc naw tiül niüng amiüraad mondeow.

Oniweaw nejw ayac nejw wüx mewaijchaw.

Apal ombeayiw nejw ajlüy atnej micüy napat ndiü;

¹⁴ apajichaw, ngo mandeacüw najneaj poch.

¹⁵ Najénan acüürrüw mambiyaw andinop.

¹⁶ Nguajantanej mambüw androjchiw ombas cuajantanej, üjchwiw mamix omeaatsaran.

¹⁷ Nómban ngondom mayajcüw monajneaj.

¹⁸ Ngo mapiüngüw wüx mimbолоj mandüyiw Teat Dios.

¹⁹ Icootsa ajawaats meáwan leaw apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés, aag ayaj nembat ocueajiw ajcüwa nipilan leaw ajüürüw aaga poch quiaj. Aaga poch quiaj ajüüquich nguineay meáwan nipilan arangüw ngo majneaj. Aaga poch apal ombeayaran, quiaj nejinguind ngondom mapiüing Teat Dios ngondom mayac nej asoet. ²⁰ At nejinguind ngondom mapiüing apmaw asoet nej, cos arang atnej apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. Cos aaga mipoch Moisés quiaj, üüch icoots majawaats cuane nisoet ajüüraats.

Néjan Teat Dios alndom mawün icoots wüx

²¹ Nganüy Teat Dios lamüüch icoots majawaats nguineay alndom mawün asoetiüts. Aaga poch tüünd Moisés ngo mambeol nicuajind, masey naleaing tandeac wüx. At mondeac andeac Teat Dios tapiüngüw wüx aag ayaj. ²² Nganüy ajawaats Teat Dios awün asoet meáwan nipilan monyar andeac Teat Jesucristo. Atquiaj arang Teat Dios wüx meáwan nipilan leaw apmüüch nej omeaats nej, masey judios, masey jangantanej nipilan. ²³ Cos meáwan nipilan arangüw nisoet, nejinguind ngondom matüch mimonajneaj Teat Dios maw asoet nej. ²⁴ Pero Teat Dios alndom mawün asoetiüts, ngo metam mangüyüts nicuajind, cos Teat Cristo tandeow mawün icoots wüx asoetiüts. ²⁵ Teat Dios tayac Teat Cristo mandeow ingow andeowaats maw asoetiüts sitiül apmüjchiiüts omeajtsaats. Atquiaj tarang Teat Dios majüiquich naleaing nej najneaj arang; taüüch wüx meáwan nisoet tajiüraats. ²⁶ Nganüy nej ajüüquich tanaámb najneaj arang cos awün asoet meáwan nipilan leaw üüch omeaats Teat Jesús.

²⁷ Pares ngondom merangrangayoots, cos ngome ajcan lamarangaats atnej apiüing

tiül a poch tüünd Moisés apmaw asoetiüts; asoetiüts aw wüx ayariüts mipoch Teat Cristo. ²⁸ Quiaj ajawaats Teat Dios lamawün asoetiüts cos ayariüts mipoch Teat Cristo, ngome aag arangaats atnej apiüing tiül a poch tüünd Moisés.

²⁹ ¿Jow Teat Dios, áagan Midiosan nipilan judío neje? ¿Ngwüye, ngome Midiosüw pálwüx nipilan atona? Pues naleaing, nej Midios pálwüx nipilan aton. ³⁰ Cos Teat Dios nop nej, alndom mawün asoet meáwan nipilan leaw ayar nej andeac, masey ajlüy circuncidado, masey ngo majlüy. ³¹ ¿Jow nganüy, cuane apmapiüngaatsa? ¿Alndom mapiüngaatsa aaga poch tüünd Moisés lango metama, cos lamayariüts andeac Teat Cristo? ¡Ngwüy ngondom mapiüngaats atquiaj! Cos wüx ayariüts andeac Teat Cristo, arangaats atnej apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. Quiaj ajüic aaga poch leaw Moisés tüünd naleaing aliün metam.

4

Nguineay Abraham taw wüx asoet

¹ ¿Jow nganüy nguineay apmapiüngaats wüx mixejchiiüts Abrahama, nguineay taw asoet neje? ² Cos sitiül Abraham taw asoet nej ajcan arang najneaj, nej alndom merangrangüy wüx, pero naleaing ngome arangrangüy majaw nej Teat Dios. ³ ¿Neol cuane apiüing tiül Mipoch Teat Dios wüx aag ayaja? Apiüing: “Abraham tayar andeac Teat Dios, pares taw asoet nej”, aw. ⁴ Cos sitiül aljane marang najiüt apmangüyeran minajiüt nej, naleaing aag ayaj ngome üündan, aag ayaj ombeat arang najiüt. ⁵ Pero wüx aljane apmüüch omeaats Teat Dios, mapiüing Teat Dios alndom mawün wüx nisoet jangantanej leaw apmayar nej andeac; quiaj Teat Dios apmawün nej asoet cos ayar nej andeac, masey nej ngome aleaic marang para alndom maw wüx. ⁶ Aaga Rey David tandeac wüx aag ayaj aton, cos tapiüing najneaj ayaj leaw Teat Dios apmawün asoetiüw nejw masey ngondom marangüw nicuajind. ⁷ Rey David tapiüing: Najneaj apac omeaats leaw Teat Dios lamawün nej asoet, nómban lango majüic asoet nej.

⁸ Najneaj apac omeaats leaw Teat Dios lamasaj nej lango majiür nicuajind nisoet, aw.

⁹ ¿Jow nganüy cuane apmapiüngaats wüx aag ayaja? ¿Apmapiüngaatsa aaga najneaj quiaj, tasoiquiw áagan nipilan judío monlüy circuncidado? ¿Ngwüy aag ayaj aton tasoiquiw ajcüwa nipilan ngome judío leaw ngo majlüyiw circuncidado? Lanapiüing Teat Abraham tawün nej asoet nej Teat Dios cos tayar nej andeac. ¹⁰ ¿Ngüt tajwan asoet nej? ¿Tajwan asoet nej wüx landoj ajlüy

circuncidado, ngwüy wüx nganawa? Pues nej tajwan asoet nej wüx nganaw majlüy circuncidado. ¹¹ Abraham tayar andeac Teat Dios, ndoj quiaj tajlüy circuncidado. Aag ayaj tajlüy para majüiquich naleaing lamayar andeac Teat Dios. Cos Teat Dios lamawün nej asoet wüx nganaw majlüy circuncidado, quiaj a Abraham tüün marang atnej nateataran oceajiw meáwan monyar andeac Teat Dios, ajcüw leawa Teat Dios lamawün asoetiw masey ngo majlüyiw circuncidado. ¹² Aton Abraham arang atnej nateataran oceajiw meáwan nipilan monlüy circuncidado, para nejw aton alndom mayariw andeac Teat Dios atnej nej tayar wüx nganaw majlüy circuncidado.

Teat Dios apmarang leawa lamapiüing sitiül mayariüts andeac nej

¹³ Cos Teat Dios ngome tasaj a Abraham apmüjndiw mayariw micual nej meáwan iüt leaw almajlüy, ajcan andüjpiw aaga poch tüünd Moisés. ¡Ngwüy! Aag ayaj cos ayacüw omeajtsüw wüx Mipoch Teat Dios marangüw leaw apiüing. ¹⁴ Cos sitiül ajcüwan a nipilan monrang leaw apiüing tüül a poch tüünd Moisés apmüjndiw leaw lamapiüing Teat Dios, quiaj lango metam mayariüts andeac Teat Cristo. At leaw Teat Dios lamasaj Abraham apmüüch, lango membeat aton. ¹⁵ Meáwan nipilan leaw ngo marang atnej apiüing tüül mipoch Moisés üüch majcüy Teat Dios. Nganüy sitiül ngo majlüy aaga mipoch Moisés quiaj, nejuingind ngondom majiür asoet wüx aag ayaj.

¹⁶ Leawa Teat Dios lamapiüing apmüüch quiaj, aag ayaj apmüüch jane neyar nej andeac, apmüüch üüchan. Teat Dios apmüüch meáwan micual Abraham. Aag ayaj ngome ajcüwan judíos mondüüb mipoch Moisés, aton apmüjndiw meáwan nipilan ngome judío leaw lamayariw andeac Teat Dios atnej Abraham tayar, cos nej miteatiüts. ¹⁷ Aag ayaj apiüing wüx aton tüül Mipoch Teat Dios, cos apiüing: “Lanayac ic merang miteatiw xeyay papálwüx nipilan”, aw. Aaga leaw apiüing quiaj, nembeat majaw Teat Dios, aaga Dios leaw alndom mapacüüch alinomb mandeow. Aton nej alndom müüch majlüy cuajantanej masey nganaw majlüy. Aaga Teat Dios quiaj, Abraham tayar nej andeac.

¹⁸ Abraham tayar leaw lamapiüing Teat Dios wüx tapiüing apmajüürüw xeyay micualüw nejw, masey langondom majiürüw. Nej tayar wüx tasoic: “Apmejiüran xeyay micualan”, ajow. ¹⁹ Abraham ngome tachiw omeaats wüx Teat Dios masey langondom majiürüw micualüw nejw, cos tayaag nej latang laliüc mandeow, cos laliüc majiür coic miow (100) mineat nej. Aton Sara mintaj nej ngondom majiür micual

nej. ²⁰ Abraham ngo machiw omeaats mapiüing ngo maleaing leaw lamapiüing Teat Dios. Nej tüüch gracias Teat Dios, tapac omeaats. ²¹ Nómban tapiüing naleaing Teat Dios alndom marang meáwan leaw lamapiüing apmarang. ²² Cos Abraham tapiüing naleaing apmajlüy meáwan leaw lamasoic, áag Teat Dios tawün nej asoet.

²³ Ngome néjan quiaj apiüing tüül Mipoch Teat Dios taw asoet nej, ²⁴ Aton aag ayaj apiüing wüx icootsa leaw lamayariüts andeac Teat Dios, áag tapacüüch alinomb Miteatiüts Jesús. ²⁵ Cos Teat Jesús tayacüch teowixaw nipilan mandeow ingow andeowaats, condom tapacüüch nej Teat Dios alinomb para majlüyüts atnej nómban ngome aag arangaats nisoet.

5

Nganüy ajaw icoots Teat Dios atnej ngo majiüraats nisoet

¹ Nganüy lango majiüraats nisoet majaw icoots Teat Dios; lamawün asoetiüts cos ayariüts andeac nej, aton cos ayacaats omeajtsaats wüx Teat Cristo. Najneajay ajlüyüts lango majcüy majaw icoots, cos aqüiüjpaats Teat Dios. ² At icootsa ajawaats lamaxomaats xeyay monajneaj wüx nej cos tanaámb ayariüts andeac nej, ngo macueatiüts. Xeyay apac omeajtsaats cos ajawaats apmajlüyüts najneaj maqüiüjpaats Teat Dios. ³ Ngome áagan ayaj, apac omeajtsaats aton masey amongochiüts naél. Cos wüx amongochiüts naél, ambeol icoots xeyay maiücaats wüx cuajantanej. ⁴ Sitiül icootsa maiücaats wüx alndom mawaats tüül naél; wüx laawaats tüül aaga naél quiaj, quiaj alndom macüliüts leaw aliüc miün. ⁵ Aaga leaw teamacüliüts aliüc miün quiaj, aag ayaj naleaing apmajlüy atnej lamapiüing Teat Dios. Cos nej xeyay lamajiür icoots lasta, lamüüch icoots majiüraats Nangaj Miespíritu nej tüül omeajtsaats.

⁶ Wüx icootsa nómban ngo majiüraats apacaats, quiaj tatüch a nüt mapiüing Teat Dios, miün Teat Cristo mandeow mawün wüx monrang nisoet. ⁷ Naleaing naél maxoram aljane mandüüm mandeow ingow andeow alinop masey nerang najneaj. ¿Ngwüy naleaingue aljane alndom mapiüing mandeowa ingow andeow nop nerang najneaja? ⁸ Nganüy Teat Dios tajüiquich nguineay nej ajüür icoots lasta, cos tüüch miün mandeow Teat Cristo ingow andeowaats wüx aliün marangaats ngo majneaj. ⁹ Pares nganüy cos Teat Cristo tandeow taw miqueij nej para mawün asoetiüts, Teat Dios lango majcüy majaw icoots. ¹⁰ Cos icootsa nomb tajcüy majaw icoots Teat Dios; nganüy najneaj majaw icoots, cos Micual nej tandeow

ingow andeowaats. Nganüy ajlüyüüts najeñan maquiüjpaats Teat Dios, apmawaats wüx asoetiüüts cos Teat Cristo almapac. ¹¹ Ngome ágan, xeyay apac omeajtsaats aton wüx Teat Dios, cos Miteatiüüts Jesucristo tüüch icoots majlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Teat Dios, lango majcüy majaw icoots.

Adány Teat Cristo

¹² Cos nisoet tajlüy ningüy wüx iüt imiün wüx nop naxey nenüt Adán, aaga nisoet quiaj tüüch mandeowaran. Naw quiaj meáwan nipilan wüx iüt andeowüw, cos meáwan nipilan ajiürüw nisoet. ¹³ Tanomb wüx nganaw majlüy aaga poch tüünd Moisés, meáwan nipilan tarangüw ngo majneaj. Naleaing wüx ngo majlüy mipoch Moisés, nejingüind ngo majmel asoet nej wüx aag ayaj. ¹⁴ Pero naleaing meáwan nipilan tandeowüw ajan wüx Adán aleaw wüx Moisés, masey ngo majiürüw nisoet atnej leaw tajiür Adán. Aaga Adán quiaj ajlüy landiüm matnej leaw tapiürang aliüc.

¹⁵ Leawa Teat Dios tüüch icoots, üüchan, aag ayaj xeyay najneaj, ngo matnej leaw Adán tüüch icoots. Cos sitiül meáwan nipilan andeowüw ajcan tarang nisoet nop naxey, aag ayaj Adán, cuantemas nganüy Teat Dios alndom mawün wüx meáwan nipilan, cos nop naxey, aag ayaj Teat Jesucristo xeyay tajiür icoots lasta. ¹⁶ Aaga leaw Teat Dios üüchan icoots, aag ayaj ngo matnej leaw tayac icoots wüx nop naxey wüx tarang nisoet. Cos tajmel asoetiüüts ajan wüx aaga nisoet tarang Adán. Nganüy aaga leaw tüüch icoots Teat Dios, üüchan, tüüch icoots masey xeyay nisoet arangaats, cos atquiaj alndom maw asoetiüüts. ¹⁷ Sitiül meáwan nipilan netam mandeow ajan wüx aaga nisoet tarang nop naxey, cuantemas nganüy xeyay nipilan apmacüw por nop naxey. Ajcüw ayaj leaw lamüjndiw majiürüw monajneaj, üjndiwan. Lamawün nej asoetiw Teat Dios cos ayariw andeac nop Teat Naxey aag ayaj Teat Jesucristo. ¹⁸ Atnej nganüy ajlüy noic xeyay ngo majneaj apmamongochiw nipilan, ajcan nop naxey ngo marang leaw apiüng Teat Dios. Atquiaj aton alndom maw asoeteran mapacaran meáwan nüt, cos Teat Cristo xeyay najneaj tarang wüx tandeow wüx cruz. ¹⁹ Cos atquiaj atnej wüx nop naxey ngo marang atnej apiüng Teat Dios, meáwan nipilan lajlüyiw monrang nisoet. Atquiaj nganüy cos nop naxey tarang atnej apiüng Teat Dios, xeyay nipilan apmajlüyiw najneaj majaw nejw Teat Dios, cos laáw asoetiw nejw.

²⁰ Teat Dios tüüch Moisés aaga poch majüiquich ajlüy xeyay nisoet. Naleaing masey nipilan tarangüw xeyay ngo majneaj, Teat Dios tajiür nejw lasta

xeyay. ²¹ Ajawaats meáwan nipilan netam mandeow cos ajiürüw nisoet, pero Teat Dios tüüch icoots mimonajneaj nej, tajiür icoots lasta. Nganüy alndom majlüyüüts najneaj teombas Teat Dios, mapacaats meáwan nüt tiül cielo, cos Miteatiüüts Jesucristo tandeow mawün asoetiüüts.

6

Por Teat Cristo icoots almapacaats, lango aliünaats tiül nisoet

¹ ¿Cuane apmapiüngaats nganüye? ¿Netam tanaám marangaats nisoete para alndom majiür icoots lasta Teat Dios? ² ¡Ngwüy ngo matquiaj! Cos ajlüyüüts atnej landeowaats. ¿Nguineay alndom mandüyüüts wüx marangaats nisoete? ³ ¿Neol ngo mejawana, meáwan leawa lamayariüüts yow, majüiquichaats ajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo, aton tajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats wüx tandeowa? ⁴ Cos wüx ayariüüts yow ajlüyüüts atnej tamiürajtaats maquiüjpaats Teat Cristo. Ndoj Teat Dios tapacüüch Teat Cristo, cos nej alndom marang cuajantanej najneaj. Atquiaj icoots aton ajlüyüüts atnej tapacaats alinomb marangaats leaw najneaj, ngo matnej tarangaats nomb.

⁵ Sitiül tajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats wüx tandeow, naleaing aton apmajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats wüx apmapacaats tiül mondeow atnej tapac. ⁶ Ajawaats meáwan ngo majneaj tarangaats nomb, aag ayaj atnej tamb wüx cruz nóiquian maquiüüb nej ndrom ombas nómban. Aaga nganüy ngo metam mandüyüüts wüx marangaats leaw ngo majneaj. ⁷ Cos sitiül aljane landeow nóiquian maquiüüb Teat Cristo aag ayaj laáw asoet nej. ⁸ Cos sitiül tandeowaats maquiüjpaats Teat Cristo, ajawaats aton alinoic nüt apmapacaats maquiüjpaats tiül cielo. ⁹ Ajawaats Teat Cristo tapac imiün tiül mondeow, nej langondom mandeow alinomb, nómban ngondom mandeow. ¹⁰ Cos Teat Cristo wüx tandeow tandrooch ombas meáwan nisoet, ndoj wüx tapac alinomb, tapac majlüy nóiquian maquiüüb Teat Dios. ¹¹ Nganüy icona aton netam meyajcan ijlüyüün atnej nop nandeow, cos nop nandeow langondom marang ngo majneaj. Pero naleaing netam meyajcan lamüüch icon mepacan Teat Dios, cos ijlüyüün nóiquian mequiüjpan Teat Cristo.

¹² Nde merangan ngo majneaj leaw andiüm micuerpojan mayac icon wüx, cos nisoet lango marang minatangan, lango metam merangan leaw andiüm. ¹³ At nde meyacan wüx micuerpojan marang ngo majneaj; ingow aag ayaj ijchan imeajtsan Teat Dios. Nej apmüüch merangan najneaj, cos nganüy ijlüyüün atnej lamapacüüch icon alinomb. At netam meajchiün micuerpojan

merangan najneaj atnej Teat Dios andiüm. ¹⁴ Nganüy nisoet langondom müüch icon merangan leaw ngo majneaj, cos langome temeyamban mawün icon wüx aaga poch tüünd Moisés. Icona nganüy ijlüyiün tiül mimonajneaj Teat Dios.

Nop najon marang najiüt ngondom marang andiüman nej

¹⁵ ¿Jow nganüy cuane apmangaatsa? ¿Ngome apmacueatiüts arangaats nisoete, cos nganüy lango metam marangaats atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés ajcan ajlüyiüts tiül mimonajneaj Teat Dios? ¿Ngwüy ngondom! ¹⁶ Cos icona ijawan sitiül irangan minajiüt alinop ngondom merangan leaw indiüman; netam merangan leaw apiüng neneay najiüt. Atquiaj aton sitiül apmerangan leaw andiüm micuerpojan ndóiwüx apmendeowan. Tengwüy sitiül apmerangan leaw andiüm Teat Dios, nej apmawün isoetiün. ¹⁷ Süüch gracias Teat Dios, cos nganüy ijchan imeajtsan meyariün aaga leawa tequiaacharanan wüx, masey nomb terangan xeyay nisoet. ¹⁸ Temerangan najneaj atnej andiüm Teat Dios; leriowan tiül irangan ngo majneaj leaw terangan nomb. ¹⁹ (Aag ayaj sasaj icon leaw nipi-lan arang, cos nganaw mejawan nguineay amb leaw teanasaj icon quiaj.) Atquiaj atnej nomb teajchiün micuerpojan majlüy tiül nisoet marang ngo majneaj; atquiaj a nganüy ijchan marang najneaj micuerpojan, marang leaw andiüm Teat Dios.

²⁰ Cos nomb wüx ngondom mecueatiün merangan nisoet, ngondom merangan nicuajind najneaj atnej andiüm Teat Dios. ²¹ ¿Naleaing cuane texoman wüx aaga ngo majneaj terangan nomb leaw üüch icon monxing nganüy? Nicuajind ngo mexoman wüx, cos andüy wüx apmayac icon tiül ngo majneaj meáwan nüt. ²² Nganüy Teat Dios lamawün icon tiül nisoet, lamüüch icon mejlüyiün ocueaj nej. Aag ayaj apmexoman xeyay najneaj nganüy, ndóiwüx apmepacan meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios. ²³ Cos sitiül aljane tanaám arang nisoet, wüx apmandeow, quiaj apmangüy xeyay ngo majneaj; pero jane apmayar aaga najneajay leaw Teat Dios üüchan, aag ayaj apmapac meáwan nüt tiül cielo maquiüüb Miteatiüts Cristo Jesús.

7

Andeac wüx mongoch owix

¹ Xecojow xechijquiaw, sasaj icon leaw ijawan wüx a poch tüünd Moisés. ¿Neol ngo mejawana? Cos wüxan aljane aliün mapac netam marang atnej apiüng tiül mipoch Moisés. ² Moisés tapiüng nop najtaj netam mayar andeac minoj nej wüx aliün mapac.

Pero sitiül minoj nej landeow, quiaj nej lajlüyan, lango membeat aaga poch. ³ Nganüy sitiül almapac minoj nej, ndoj nej maquiüüb alinop naxey, aag ayaj atnej nop nejiür minaxey nej. Pero sitiül minoj nej landeow, quiaj nej lajlüyan lango membeat aaga poch quiaj, masey majiür alinop minoj nej, aag ayaj ngome nisoet.

⁴ Atquiaj icona ijlüyiün nganüy, xecojow xechijquiaw, cos wüx Teat Cristo tandeow, icona atnej tendeowan mequiüjpan aton. Nganüy lango metam mendüjpiün aaga poch leaw tarang Moisés; ijlüyiünan para mendüjpiün alinop, aag ayaj Teat Cristo, cos nej tapac alinomb. Atquiaj ijlüyiün para merangan najneaj atnej andiüm Teat Dios. ⁵ Wüx icootsa aliün marangaats leaw andiümdümaats, tandiümaats marangaats ngo majneaj, cos wüx tanguaiyiüts nguineay apiüng tiül a poch tüünd Moisés, quiaj tajüic xeyay ngo majneaj arangaats, aag ayaj andüy wüx apmayac icoots tiül ngo majneaj. ⁶ Nganüy lango metam mandüjpiüts aaga poch tüünd Moisés, cos wüx tandeowaats maquiüjpaats Teat Cristo, quiaj lango metam icoots aaga poch quiaj. Nganüy ajlüyiütsan marangaats leaw andiüm Teat Dios. Cos Nangaj Miespíritu nej lamüüch icoots marangaats najneaj, ngo matnej arangaats nomb, wüx arangaats atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés.

Nisoet ngo mandiüm macueat xic

⁷ ¿Jow nganüy nguineay apmapiüngaats wüx aag ayaja? ¿Apmapiüngaats aaga poch tüünd Moisés quiaj, aag ayaj nisoete? ¿Ngwüy, ngome áag! Cos sitiül ngo majlüy aaga poch tüünd Moisés, xique ngome tajawas cuane nisoet. Sitiül aaga poch tüünd Moisés ngo mapiüng: “Nde mendümdüüm ocueaj alinop”, ¿nguineay sanajaw sarang nisoet wüx sandiümdüüm ocueaj alinopa?

⁸ Naleaing aaga poch tüünd Moisés tüüch xic najaw wüx apmandiümdümaran cuajantanej, aag ayaj nisoet, quiaj xique tandiümdümas cuajantanej. Pero sitiül ngo majlüy a poch tüünd Moisés ngo majaraw cuane nisoet. ⁹ Nomb xique sapiüng salnapac sarang najneaj, cos ngo nayaag ximeats cuane ajlüy tiül aaga poch tüünd Moisés. Naleaing wüx tateowas aaga poch tüünd Moisés, quiaj tajawas sarang nisoet, sajlüy atnej nop nandeow. ¹⁰ Quiaj tajawas aaga poch tüünd Moisés leaw tajlüy para mambeol mapacaran, tüüch xic nayaag atnej lasandeow. ¹¹ Cos masey aaga poch tüünd Moisés tüüch xic najaw aaga nisoet teanarang quiaj, pero tawaiich xic, cos ngondom nacueat narang.

¹² Naleaing aaga poch tüünd Moisés quiaj, nangaj najneaj; y leaw apiüng netam marangüch, aag ayaj nangaj najneaj aton.

¹³ ¿Jow nganüy, aaga poch tüünd Moisés quiaj masey najneaj, pero tüün müüch xic nandeow tiül ngo majneaja? ¡Ngwüy! Nisoet nerang aag ayaj, tüüch xic nandeow tiül ngo majneaj para majüic sarang nisoet, aag tayamb leaw najneaj mejüiquichay wüx. Cos wüx ajaraw cuane apiüng tiül mipoch Moisés, quiaj ajaraw a nisoet nguineay ngo majneaj ajlüy.

¹⁴ Cos ajawaats aaga poch tüünd Moisés, aag ayaj Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios neyac. Nganüy xique cos nipilan xic, sarang leaw nisoet andiüm. ¹⁵ Xique ngo najaw neol tarangas leawa sarang, cos ngo narang leawa sandiüm narang, sarang leawa ngo nandiüm narang. ¹⁶ Pero sitiül sarang leawa ngo nandiüm narang, quiaj ajüic aaga poch tüünd Moisés quiaj najneaj. ¹⁷ Atquiaj ngome xique sarang aaga ngo majneaj quiaj, nisoet leaw sajiür tiül ximeaats nerang aag ayaj. ¹⁸ Sajaw xiquian quiaj ngondom narang nicuajind najneaj, masey alwüx ximeaats sandiüm narang najneaj, pero naleaing ngondom narang. ¹⁹ Cos ngondom narang najneaj leaw sandiüm narang, sarang ngo majneaj leaw ngo nandiüm narang. ²⁰ Sitiül sarang leaw ngo nandiüm, ngome xique sarang aag ayaj, nisoet leaw ajlüy tiül ximeaats nerang aag ayaj.

²¹ Atquiaj wüx sandiüm narang najneaj, quiaj sayaag aliün nandiüm narang ngo majneaj. ²² Tiül xique, tiül ximeaats sandiüm narang najneaj leaw Teat Dios andiüm. ²³ Pero naleaing sayaag altiül xique alngün ngo majneaj leaw ngo müüch xic narang leaw najneaj sayaag tiül ximeaats. Aag ayaj nisoet leaw üüch xic najlüy atnej nop najlüy tiül manchüü.

²⁴ ¡Pares xeyay ngo majneaj ximeaats! ¿Nganüy jane alndom mambeol xic nacueat narang aaga ngo majneaj leaw sandiüm? Cos andüy wüx apmambiy xic. ²⁵ Süüch gracias Teat Dios, cos Miteatiüts Teat Cristo lamambeol xic. Nganüy sayar Mipoch Teat Dios tiül ximeaats, masey xecuerpo aliün mandüüm marang nisoet.

8

Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ambeol icoots

¹ Nganüy meáwan mondüüb Teat Cristo lango majmel nicuajind asoetiw. Cos nejw lango mandüümüw marangüw atnej andiüm micuerpojüw nejw; nejw andiümüw marangüw leaw andiüm Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. ² Cos Dios Nangaj Espiritu, aaga neech icoots mapacaats nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo, lamawün icoots tiül nisoet; lango mandeowaats mambaats tiül castigo. ³ Aaga poch tüünd Moisés

ngondom mawün wüx ombasaats nisoet, cos nipilan icoots. Naleaing Teat Dios tawün asoetiüts cos tüüch miün micual nej majlüy nipilan atnej ajlüyüüts. Nej tandeow atnej nichech mangüy asoetiüts. Quiaj tawün meáwan nisoet najlüy wüx ombasaats. ⁴ Atquiaj tarang Teat Dios para alndom marangaats palan atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés, cos lango marangaats atnej icoyóotsan quiaj andiümaats; nganüy arangaats atnej andiüm Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios.

⁵ Cos jane arang atnej néjan quiaj andiüm marang, aag ayaj ayac wüx omeaats leaw andiüm micuerpo nej. Nganüy jane arang atnej andiüm Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, ayac wüx omeaats leaw andiüm Nangaj Espiritu. ⁶ Cos sitiül arangaats atnej icoyóotsan quiaj andiümaats, apmüüch icoots mandeowaats mambaats tiül castigo. Nganüy sitiül arangaats atnej andiüm Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, apmapacaats meáwan nüt tiül cielo, najneajay apmajlüyüüts. ⁷ Pero jane ayac omeaats wüx leawa néjan quiaj andiüm, Teat Dios ngo majneaj majaw, cos ngo mandüüm mandüüb leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios, at ngondom marang. ⁸ Atquiaj jane neyac omeaats wüx marang leaw néjan quiaj andiüm, nómban ngondom majneaj majaw nej Teat Dios.

⁹ Pero nganüy icona nde merangan leaw icoyónan quiaj indiüman. Sitiül naleaing ijiüran Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tiül imeajtsan, irangan leaw andiüm Nangaj Espiritu. Nganüy sitiül aljane ngo majiür Nangaj Espiritu tiül omeaats nej, ngome ocueaj nej Teat Cristo. ¹⁰ Nganüy sitiül Teat Cristo ajlüy tiül imeajtsan quiaj imeajtsan almapac cos lamawün isoetiün; pero micuerpojan atnej landeow cos ajlüy tiül nisoet. ¹¹ Sitiül ajlüy tiül imeajtsan Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, áag tapacüüch Teat Jesús alinomb imiün tiül mondeow; pues nej aton apmapacüüch alinomb micuerpojan ijiüran nganüy. Cos Teat Dios apmarang aag ayaj naag Miespíritu nej najlüy tiül imeajtsan.

¹² Nganüy xecojow xechijquiaw, ngo metam marangaats leaw icoyóotsan quiaj andiümaats. ¹³ Cos sitiül apmerangan atnej indiüman icoyónan quiaj, apmendeowan. Nganüy sitiül apmeajchiün mambeol icon Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios mawün wüx imeajtsan leaw icónan quiaj indiüman merangan, quiaj apmepacan.

¹⁴ Meáwan leaw arang atnej andiüm Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, ajcüw ayaj micual nejw Teat Dios. ¹⁵ Cos aaga Nangaj Espiritu lameajndiün quiaj, ngo müüch icon mermbolan alinomb mejlüyüün at nejw najonüw monrang najiüt. Aaga Espiritu

lameajndiün quiaj, aag ayaj lamüüch icon mejlüüin micual icon Teat Dios. Áag nganüy üüch icon mepiügan: “¡Xeteatiün Teat Dios!”, merawan. ¹⁶ Nejay Miespíritu Teat Dios quiaj, üüch icoots mayajcaats tiül omeajtsaats icootsa ajlüüyüts micual icoots Teat Dios. ¹⁷ Sitiül ajlüüyüts micual icoots Teat Dios, quiaj apmüjndiüts ocueaj Teat Dios. At apmüjndiüts maquiüjpaats Teat Cristo nóiquian leaw apmüünd. Sitiül apmamongochiüts atnej nej tamongoch, quiaj apmajlüüyüts nóiquian najneajay maquiüjpaats.

¹⁸ Xique sayaag meáwan leaw apmamon-gochiüts ningüy cam, aag ayaj nicuajind, cos ajawaats apmajlüüyüts xeyay najneaj alinoic nüt tiül cielo. ¹⁹ At meáwan leaw almajlüy tarang Teat Dios, teamacül aaga nüt wüx apmajüiquicharan meáwan micual Teat Dios. ²⁰ Cos meáwan leaw tarang Teat Dios, aag ayaj lango majneaj nganüy, ngo matnej tajlüy nomb. Atquiaj ajlüy ajan wüx tajlüy nisoet, lango majneaj. Naleaing tengüal acüleran aaga nüt wüx meáwan leaw almajlüy apmajlüy najneajay alinomb. ²¹ Alinoic nüt meáwan leaw Teat Dios tarang lango ndrom ombas, apmajlüy najneajay alinomb, atnej micual Teat Dios. ²² Ajawaats meáwan leaw Teat Dios tarang tanomb, nganüy atnej teamamongoch necoy, atnej nop najtaj amongoch necoy wüx apmawiquiach micual nej. ²³ Ngome nejíwan quiaj amongochiw ngo majneaj nganüy, pero icootsa aton amongochiüts, masey ajiüraats Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tiül omeajtsaats. Aag ayaj üüch icoots majawaats apmajlüüyüts najneaj alinoic nüt. Icootsa aiümaats, teamacüliüts aaga nüt wüx Teat Dios apmacüliüts icoots atanej micual nej, andüy tiül cielo. Quiaj apmajiüraats jayats micuerpojaats. ²⁴ Icootsa tajwanaats wüx asoetiüts cos apiüngaats apmüjndiüts leawa teamacüliüts. Pues sitiül lamax-omaats leawa teamacüliüts, langondom mapiüngaats tealeámban macüliüts aag ayaj. ¿Cos jane apmacül müünd leawa lamüünd?

²⁵ Pero sitiül ngo maxomaats majawaats aaga leawa teamacüliüts quiaj, netam maiündaats wüx macüliüts aag ayaj. ²⁶ Atquiaj aton aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios ambeol icoots wüx ngo majawaats nguineay apmasajaats Teat Dios wüx atajcaats orar. Quiaj Nangaj Espíritu apmasaj Teat Dios masey ngo maxomaats poch alndom mandeacaats. ²⁷ Teat Dios ajaw omeaatsaran, ajaw nguineay andiüm Nangaj Espíritu wüx atün ocueaj Teat Dios ingow atüniüts, cos nej arang leaw andiüm Teat Dios.

Apmajntopiiüts wüx cuajantanej

²⁸ Icootsa ajawaats meáwan leaw amon-gochiüts, Teat Dios apmambeol icoots, ap-müüch maw najneaj atnej andiüm nej, cos lamapaj icoots mandlüpiüts, marangaats leawa nej andiüm. ²⁹ Cos meáwan monyar andeac Teat Dios, ajcüw ayaj Teat Dios tarriüd nejw wüx nganaw majlüyiw; tayac nejw majlüyiw atnej ajlüy Micual nej. Aag ayaj tarang Teat Dios para majlüy Teat Cristo ombas nej tiül meáwan monyar andeac Teat Dios. ³⁰ Pues ajcüw leawa Teat Dios tajaw wüx nganaw wijquiamoj ap-mayariw nej andeac, ajcüw ayaj tarriüd. Ajcüw leawa Teat Dios tarriüd quiaj, aton tawün asoetiw nómban. At ajcüw leawa tawün asoetiw quiaj, lamüüch nejw majlüyiw najneajay.

³¹ ¿Cuane alndom mapiüngaats wüx aag ayaja? Cos sitiül Teat Dios almaquiüüb icoots, nejinguind ngondom marang alcuane wüx ombasaats. ³² Teat Dios ngo mapiüng wüx, tüüch mamb wüx cruz micual nej mandeow mawün asoetiüts; aton ngome apmapiüng wüx müüch icoots meáwan leawa lamapiüng apmüüch. ³³ Jow nganüy ¿jane apmayac nej asoetiw leaw lamarriüd nejw Teat Dios? Cos Teat Dios nepiüng najneaj ajlüyiw maquiüjpüw nej. ³⁴ ¿Jane apmeyac asoetiütsa? Nejinguind, cos Teat Cristo tandeow condom tapac alinomb; nganüy ajlüy amb wüx miác Teat Dios niüng tengüal masaj Teat Dios mambeol icoots. ³⁵ Teat Cristo xeyay ajiür icoots lasta. ¿Nguineay alndom mecueateyoots maquiüjpaats Teat Cristo? ¿Ngwüy, wüx amongochiüts naéle? ¿Wüx amix omeajtsaatsa xeyaye? ¿Ngwüy, wüx ajcüw majaw icoots nipilana? ¿Wüx aiündaats lopa? ¿Ngwüy, wüx ngo majiüraats apixaatsa? ¿Wüx aliüts tiül naéle, alndom mandeowaatsa? ¿Ngwüy, wüx ambiyaranaatsa? ³⁶ Wüx aag ayaj apiüng tiül Mipoch Teat Dios:

Ajcan sayariün indeac, sajlüyüin meáwan nüt atnej laliüc nandeowan;

cos sajlüyüin at xicon sap najon mandeow, matsambaran.

³⁷ Pero icootsa, masey amongochiüts meáwan aaga ngo majneaj quiaj, apmajiütsopiüts wüx cuajantanej naél, cos Teat Dios xeyay ajiür icoots lasta. ³⁸ Pares xique sawaw majneaj, nicuajind ngondom müüch macueat majiür icoots lasta Teat Dios. Masey apmandeowaats, masey aliün mapacaats; ata ángeles, nimeech, tengwüy leaw amongochiüts nganüy, tengwüy leaw apmamongochiüts oxep nawüür, ³⁹ leaw ajlüy cawüx tiül cielo, tengwüy leaw ajlüy ningüy wüx iüt, tengwüy cuajantanej leaw tarang Teat Dios; nicuajind ngondom müüch macueat majiür icoots lasta Teat

Dios cos Teat Cristo tandeow mawün icoots wüx.

9

Teat Dios tayamb nipilan monaw Israel

¹ Leawa xique teanasaj icon, aag ayaj naleaing, ngo nawaiich, cos sayar andeac Teat Cristo. Aton Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tüch xic nayaag tiül ximeaats meáwan aag ayaj naleaing. ² Xique xeyay amix ximeaats, ngo majneaj ximeaats. ³ Nguiaj sayaag malüy xique aldom namb tiül castigo ingow ambüw micual xeüüt, ajcüw xecojow, xechijquiaw. ⁴ Teat Dios xeyay lamambeol micual xeüüt cos xicona micual xicon cambaj Israel. Teat Dios lamaquiüüb xicon atanej micual nej, tüch xexejchiün tanomb majawüw nej atnej noic ran. Aton tayac poch maquiüjpüw, tüch a Moisés aaga poch müüch nejiw majawüw nguineay netam marangüw. Aton tüch nejiw mayambüw nej, müjchiw nej omeajtsüw, tasaj nejiw aton apmarang meáwan leaw lamapiüng. ⁵ Ajcüwa xexejchiün quiaj, imiün tiül nejiw tajlüy Teat Cristo, tajüür cuerpo atnej meáwan nipilan, pero naleaing nej Midiosüw meáwan leaw almajlüy. Nej netam masoic najneajay ajlüy meáwan nüt. Amén, atquiaj netam majlüy.

⁶ Teat Dios tarang leaw lamapiüng tiül Mipoch nej apmarang, pero ngome meáwan nipilan micual Israel naleaing nipilan israel nejiw. ⁷ Aton ngome meáwan micual micualüw Abraham naleaing micual nejiw Abraham; cos Teat Dios tasaj Abraham: “Ajcüwa leaw apmasoiquiw naleaing micual, aag ayaj apmajlüyiw nawüw tiül micual Isaac”. ⁸ Aag ayaj apiüng ngome meáwan leawa naw tiül micual Abraham ajcüw ayaj micual Teat Dios; ngwüy, micual Teat Dios aag ayaj jane Teat Dios lamapiüng apmajlüy micual nej, ajcüw ayaj ateoraw tiül micual Abraham. ⁹ Cos Teat Dios tasaj Abraham: “Wüx apmatüch aaga nüt tapiüngas, saliüc alinomb, quiaj müm Sara apmajüür nop micual nej”, aw.

¹⁰ Ngome áagan ayaj, aton wüx müm Rebeca mintaj Isaac tajlüy teomeaats nej micual nej, tajüür micual nej cüch, micual aweaag Isaac minoj nej. ¹¹ Wüx nganaw wijquiamoj a cüch, nganaw marangüw nicuajind najneaj nicuajind ngo majneaj; quiaj Teat Dios tarriüüd tiül nejiw leawa nej tandiüm marang micual nej, ngome aag tarang najneaj tengwüy arang ngo majneaj. ¹² Teat Dios tasaj müm Rebeca: “Aaga natang tiül a cüch quiaj, apmarang minajüüt chingüy”, aj. ¹³ Aag ayaj aton apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos Teat Dios apiüng: “Aaga Jacob sajiür lasta, nganüy aaga Esau ngo mind najaw”, aw.

¹⁴ ¿Jowa nganüy cuane apmapiüngaats wüx aag ayaja? ¿Apmapiüngaats Teat Dios arang ngo majneaja? ¡Ngwüy ngondom! ¹⁵ Cos Teat Dios tasaj a Moisés: “Sanajiür lasta jane xique sandiüm najiür lasta, sanambeol jane xique sandiüm nabeol”. ¹⁶ Aag ayaj ajüiquich nejingüind ngondom maxom monajneaj ocueaj Teat Dios por nejáyan quiaj andiüm, at ngome ajcan alcuaane arang, aag ayaj cos Teat Dios tandiüm majiür lasta. ¹⁷ Wüx aag ayaj apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos Teat Dios tasaj a Moisés masaj a Faraón, aaga natang nenajiüt tiül Egipto: “Tayacas ic merang natang nenajiüt, najüiquich wüx imbas nguineay xique aldom narang cuajantanej sitiül ngo marangüch atnej sandiüm. Aag ayaj sanarang para aldom manguaiyiw wüx xique meáwan nipilan wüx iüt”, aw Teat Dios. ¹⁸ Atquiaj ajüic nguineay Teat Dios ajüür lasta jane andiüm majiür lasta, aton jane nej andiüm müüch madam omeaats, aag ayaj üüch madam omeaats.

¹⁹ Jondot aljane apmasaj xic: “Sitiül naleaing aag ayaj, ¿neol Teat Dios ayac asoet nipilan wüx arangüw ngo majneaja? cos ngondom mbiüjlam leaw andiüm Teat Dios”, maj xic. ²⁰ Pero nde mepiüng aag ayaj, ¿cos cuane ic mendiüm mengoch andeac Teat Dios? Jondot nop xor mendeac masaj nerang nej: “¿Neol terang xic atcüy?” maj. ²¹ Nop nerang xor aldom marang leawa nej andiüm marang. Nej aldom marang nop xor natsüjyay ombas, aton aldom marang alinop nawan tiül ndeor, quiaj ngo matsüjyay ombas.

²² Atquiaj Teat Dios aton aldom müüch majaw nipilan nguineay nej aldom marang leawa nej andiüm. Naleaing nej afüc wüx leaw arangüw monrang ngo majneaj, pero aton nganaw müüch mamongochiw ngo majneaj ajcüwa nipilan leawa laliüc mandroocheran ombasüw. ²³ Teat Dios arang aag ayaj majüiquich nguineay nej xeyay najneaj arang wüx ombasaats, cos lamajiür icoots lasta; at lamapiüng majlüyüüts micual nej icoots, majlüyüüts najneajay tiül cielo. ²⁴ Teat Dios tayamb icoots aton, ngome ajcüwan a nipilan judio; tayamb nipilan ngome judio aton. ²⁵ Atnej tapiüng Teat Dios tiül a nawig tarang Oseas:

Leawa tanomb ngome xenipilan, nganüy sanasajüw xenipilan; at ajcüwa leaw ngo najiürüw lasta nomb, nganüy sanajiürüw lasta.

²⁶ Aton niüng tasajasüw: “Ngome xecambaj icon”, nganüy sanasajüw xecual icon, cos xique Dios almapac.

²⁷ Pero Isaías tandeac wüx nipilan israel aton, wüx tapiüng: “Masey apmajlüyiw

xeyay micual micualw Israel atnej wiitd mbeay ndec, pero naleaing nejiw napateayiw apmawwüw wüx asoetiw. ²⁸ Cos Teat Dios najénan apmajaw wüx ombasüw meáwan nipilan; apmüüch mamongoch ngo majneaj jane ngo mayar nej andeac", aw. ²⁹ Wüx aag ayaj nde tanomb tandeac Isaías wüx tapiüng:

Sitiül Teat Dios najlüy tiül cielo y nerang cuajantanej, ngo mawün wüx nejin-
guind majlüyiw micual nej,

quiaj xicona landroj ximbasan atnej meáwan nipilan tiül ajcüwa cambaj Sodoma y Gomorra ndrot ombasüw.

Alndom mawüw wüx asoetiw nipilan judío

³⁰ ¿Cuane apmapiüngaats nganüy? Sandiüm nasaj icon, ajcüwa nipilan leaw ngome judíos nganüy alndom maw asoetiw nejiw nómban. Masey ngome nejiw ayambüw aag ayaj, pero naleaing apmaw asoetiw nejiw sitiül apmayacüw omeajtsüw wüx Teat Dios. ³¹ Pero ajcüwa nipilan israel leaw teamarangüw atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés, nejiw ngondom maw asoetiw nejiw wüx aag ayaj. ³² ¿Pero neola? Cos nejiw masey teamarangüw atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés, ngo mayacüw omeajtsüw wüx Teat Dios. Arangüwan, cos lasap ombasüw wüx cuajantanej leaw arangüw. Ngo mandiumüw mayariw andeac Teat Cristo, aaga apiüng tiül Mipoch Teat Dios nasoiç "noic piedra najtocharan wüx". ³³ Aag ayaj apiüng Teat Dios tiül Mipoch nej, cos apiüng:

Xique sanayac wüx tiüc nenüt Sion noic piedra najtocharan wüx, najmiücaran wüx;

jangantanej leaw apmayar nej andeac, ngome apmaxing.

10

¹ Xecojow xechijquiaw, xique naleaing sayac wüx ximeaats malüy nipilan israel mawüw wüx asoetiw nejiw, pares satün ocueaj Teat Dios mambeol nejiw. ² Xique alndom napiüng nejiw xeyay ayambüw Teat Dios atnej ajlüyay marangüw, pero aag ayaj ngo matnej apiüng Teat Dios. ³ Nejiw ngo majawwüw nguineay Teat Dios tarang para mawün asoetiw nejiw. Apacüw wüx andiümüw marangüw cuajantanej leaw ajlüyay marangüw para mawüw wüx asoetiw nejiw. Aag ngo mandiumüw marangüw atnej apiüng Teat Dios. ⁴ Cos Teat Cristo tarang meáwan leaw apiüng tiül aaga poch tüünd Teat Moisés, nganüy meáwan monyar nej andeac, apmaw wüx asoetiw nómban.

⁵ Teat Moisés tarang tiül mipoch nej mapiüng nguineay alndom majlüyaran najneaj teombas Teat Dios, cos tapiüng: "Jane apmarang palan meáwan leaw apiüng tiül a poch cam apmapac". ⁶ Nganüy leaw tapiüng nguineay Teat Dios alndom mawün asoetiüts ajcan ayariüts andeac Teat Cristo apiüng: "Nde mepiüngan tiül imeajtsan: ¿Jane apmamb cawüx tiül cielo? —cos aag ayaj atnej para müüch miün Teat Cristo alinomb—; ⁷ tengwüy mepiüngan: ¿Jane apmamb tiüta?" —cos aag ayaj atnej majtep Teat Cristo alinomb imiün tiül mondeow. ⁸ ¿Nguineay apiüng aag ayaja? Apiüng: "Aaga poch leaw alndom mawün isoetiün, aag ayaj ajlüy tiül imeajtsan, indeacan wüx". Aaga poch quiaj leawa sasajan icon netam me-yariün, meyacan wüx imeajtsan. ⁹ Cos sitiül apmepiüng Teat Jesús, aag ayaj Cristo nej leawa tapiürang aliüc, aton sitiül mepiüng tiül imeaats Teat Dios tapacüch nej naw tiül mondeow, quiaj apmeriow wüx isoet, lango meamb tiül castigo. ¹⁰ Cos wüx nop ayar andeac Teat Jesús con omeaats, quiaj Teat Dios lajneaj majaw nej. Pero aton netam masaj nipilan nguineay tawün nej wüx Teat Jesucristo.

¹¹ Tiül Mipoch Teat Dios apiüng: "Meáwan monyar andeac Teat Cristo, ngome apmangoch alngün monxing", aw. ¹² Teat Dios ngo mayac nipilan judío pálwüx, nganüy pálwüx nipilan griego, cos nop Dios ajlüy ocueaj meáwan nipilan; nej xeyay ambeol meáwan monyambüw nej. ¹³ Aag ayaj aton apiüng tiül Mipoch Teat Dios: "Meáwan jane apmasaj Teat Dios mawün nejiw wüx, aag ayaj apmaw asoetiw nejiw". ¹⁴ Sitiül nganaw mayariw andeac Teat Cristo, ¿nguineay alndom masajüw Teat Cristo mawün nejiw wüxe? Sitiül nganaw manguiyiw wüx Teat Cristo, ¿nguineay alndom mayariw andeac neje? At sitiül ne-jinguind ngo mamb masaj nejiw, ¿nguineay apmanguiyiw wüx neje? ¹⁵ Cos sitiül ngo müjndiw mambüw, ¿nguineay alndom mandeacüw wüx neje? Wüx aag ayaj apiüng tiül Mipoch Teat Dios: "¡Najneajay oleaj, najneajay arang leaw apmamb masaj nipilan aaga najneaj poch leaw apiüng nguineay Teat Dios alndom mawün nipilan wüx asoetiw!"

¹⁶ Pero naleaing ngome meáwan nipilan ayariw aaga najneajay poch, cos atnej tapiüng teat Isaías: "Teat Dios, nejingüind ngo mayar sandeacan", aw. ¹⁷ Pues jangantanej alndom mayar aaga najneajay poch wüxan anguiay; y nipilan apmanguiyiw aaga najneajay poch wüx aljane apmasaj nejiw wüx Teat Cristo.

¹⁸ Nganüy sapiüng: ¿Neol, nganaw manguiyiw andeac Teat Dios ajcüwa nipilan? ¡Naleaing nejiw lamanguiyiw! Cos aag ayaj aton apiüng Mipoch Teat Dios:

Meáwan nipilan tiül palpáwüx cambaj lamanguaiyiw andeacüw nejjiw, y aaga poch quiaj tanguiyaran meáwan wüx a iüt cam.

¹⁹ Pero sapiüing alinomb: ¿Jow Israel, ngo majawüw wüx aag ayaja? Ngwüy tajawüw, cos Teat Dios tapiüing tiül aaga poch tüünd Moisés:

Xique sanüüch icon mejcüyiün wüx ombasüw alinoic nipilan imiün alinoic iüt;

sanüüch icon mejcüyiün mejawan ajcüwa nipilan ngo mandüümüw manguaiyiw wüx Teat Dios.

²⁰ Aton Teat Isaías tapiüing:

Ajcüwa nipilan leaw ngo mayambüw xic, taxomüw xic;

y leaw ngo matüniw manguiai wüx xique, tujúchiüs majawüw xic.

²¹ Teat Isaías wüx andeac wüx Israel, apiüing: “Pal nüt tandiquias xiwx napajüw mandilileaw mayambüw xic, pero nejjiw ngo mandüümüw, ngo mayariw sandeac”, aw Teat Dios.

11

Altiül nipilan israel tawüw wüx asoetiw

¹ Nganüy sanatün nanguiai icon: ¿Cuane ipiüangan, naleaingue, Teat Dios lango mandüüm micambaj neje Israel? ¡Ngwüy ngo meáwan ngome atquiaj! Cos xique aton nawas tiül nipilan israel, acualaats xic teat Abraham, nawas tiül micual teat Benjamín. ² Teat Dios ngome lamacueat minipilan nej, cos nde tanomb tayamb nejjiw. ¿Ngwüy ngo mejawan guineay apiüing teat Elías tiül Mipoch Teat Dios wüx nej tasaj Teat Dios wüx aaga ngo majneaj arangüw Israele?

³ Tapiüing: “Teat Dios, lamambiyaw ajcüwa monxey mondeac indeac, lamajarrichaw meáwan miartül, y xíquian quiaj saliün napac, pero andüümüw mambiyaw xic aton”, aw. ⁴ Pero Teat Dios tapiüing:

“Aliün najiür ayaíw mil nipilan leaw ngo maquejliw micosüw nejjiw teomas aaga narangüch dios nenüt Baal”, aw Teat Dios. ⁵ At nganüy aliün majlüy noic ajlüy nipilan leaw Teat Dios tarriiüd nde ajneaj omeaats, andüüm mambeol nejjiw. ⁶ Cos Teat Dios tajiür nejjiw lasta, quiaj tayamb nejjiw majlüyiw micual nej; y wüx arang aag ayaj, quiaj ajüic nejjiw ngo marangüw nicuajind para maxomüw aaga monajneaj quiaj. Cos sitiül aljane netam marang aleaic, quiaj ajüic ngome úündan.

⁷ ¿Condom cuane apmapiüngaats? Alndom mapiüngaats altiül nipilan israel tandüümüw maw asoetiw nejjiw, pero ngo maxomüw; áagan ajcüwa leaw Teat Dios tarriiüd, tajwan asoetiw nejjiw; pero ategüy nipilan tadam omeajtsüw. ⁸ Atquiaj apiüing tiül Mipoch Teat Dios: “Teat Dios tüüch nejjiw majlüyiw

atnej ngondom mayambüw omeajtsüw wüx nej; ajlüyiw atnej nop somb ngo maxom majaw; ajlüyiw atnej nop laag ngo manguiai. Atquiaj aliün majlüyiw nganüy”, aw. ⁹ Aton teat David tapiüing wüx nejjiw:

Ich mandrooch nej ombasüw, cos palüy ambüw tiül nangos nüt.

Ich mandeowüw atnej cüet andeow wüx asap nej ndoc wüx ngo mateots andeow.

Ich mamongochiw leaw netam nejjiw.

¹⁰ Ich majlüyiw atnej nesomom oniüjcüw, ngo majawüw cuane teamarangüw.

Ich mamongochiw ngo majneaj meáwan nüt atnej nop naxey anmejquien wüx amal naüm.

Nguineay alndom mawüw wüx asoetiw nipilan ngome judío

¹¹ Nganüy satün nanguiai: ¿Jowa cambaj Israel, ajcan ngo mayariw andeac Teat Dios, lamacueat nejjiw nómban? ¡Ngwüy ngo matquiaj! Cos nejjiw tarangüw ngo majneaj, ngo mayariw andeac Teat Cristo, quiaj Teat Dios tawün wüx asoetiw xeyay nipiilan ngome judío. Atquiaj tarang Teat Dios müüch mandüümüw a nipilan judío mawün nejjiw wüx asoetiw Teat Dios. ¹² Sitiül ajcan nipilan judío ngo mayariw andeac Teat Cristo, pares Teat Dios tawün wüx asoetiw xeyay nipilan ngome judío, ¡cuantemas wüx nejjiw apmayariw andeac Teat Cristo xeyay najneajay apmajlüyiw!

¹³ Nganüy icona ngome nipilan judío icon, sanasaj icon Teat Dios tayac xic namb nasaj icon wüx Mipoch Nej, xique sayac wüx ximeaaats narang najneaj leaw tujúchiüs narang. ¹⁴ Xique sandüüm, malüy micual xeíüt majawüw nguineay iyamban Teat Cristo, y mandüümüw aton mayariw andeac nej, para mawüw wüx asoetiw. ¹⁵ Teat Dios tawün wüx asoetiw xeyay nipilan ngome judío, cos nej tacueat a cambaj Israel. Jow nganüy wüx Teat Dios apmawün wüx nipiilan judío, ¿nguineay apmajlüy? Apmajlüy najneajay, atnej wüx apacaran jane landeow. ¹⁶ Sitiül aaga pan narangüch ombas apmajmel marang nichech ocueaj Teat Dios, pues aldemas pan nangaj aton. Sitiül noic owil xiül almapac y nangaj mioxiich nej, mipüüig nej aton almapac, nangaj.

¹⁷ Altiül nipilan judío ajlüyiw atnej noic owil najneaj xiül nenüt olivo; nganüy icona nipilan ngome judío ijlüyiün atnej noic owil olivo najntsopeáyan tiül xiül. Pues tandojquiüt mipüüig a najneaj xiül olivo quiaj, condom tapech mipüüig najntsopeáyan xiül wüx aaga najneaj xiül quiaj. Nganüy almapac mipüüig aaga najntsopeáyan xiül cos ayar miyow mioxiich aaga najneaj olivo quiaj. ¹⁸ Nganüy icona nipilan ngome judío,

nde merangrangayon wüx mejawan nipilan judío. Ich leaam imeajtsan aaga newün isoetiün ngome naw tiül icona; mioxich nej nipilan judío. Icona ngo meajchiün mapac aaga xiül; más naleaing mioxich aaga najneaj xiül tüch icon mepacan.

¹⁹ Jondot nganüy icona nipilan ngome judío apmepiungan: “Naleaing, pero Teat Dios tandooig talox ningüün nipilan judío para mapech xicon wüx; nganüy sajlüyün najneajay ngo mat nejw”, merawan.

²⁰ Naleaing, pero icona ngome alwüx ijneajiün, cos Teat Dios tandooig nejw, tacueat nejw ajcan ngo mayariw andeac. Nganüy icona, Teat Dios lamawün icon wüx isoetiün cos teyariün andeac nej. Pero nde merangrangayon mejawan nejw, netam mermbolan mendüyün Teat Dios.

²¹ Cos sitiül Teat Dios ngo majiür lasta mawün wüx omeaats nej leawa tarangüw nipilan judío, cuantemas te icona ngome apmajiür icon lasta sitiül ngo meyariün nej andeac.

²² Nganüy ich leaam imeajtsan Teat Dios xeyay najneaj omeaats, pero at aton alndom majcüy, mapaj ocueajiüts. Naleaing xeyay tadjcüy majaw jane ngo mayar nej andeac, pero tajiür icon lasta. Nej ngome apmacueat majiür icon lasta sitiül tanaám meyariün andeac nej, pero sitiül ngwüy, nej apmacueat icon aton. ²³ Pues nejw nipilan judío, ndot apmandilileaw mayariw andeac Teat Dios, nej apmaquiüüb nejw mambeol nejw alinomb. Aag ayaj atnej apmapech nejw alinomb tiül aaga najneaj owil olivo. Cos Teat Dios alndom marang leaw nipilan ngondom marang. ²⁴ Sitiül Teat Dios lamaquiüüb icon leaw ngome judío, mejlüyün micual nej nóiquian mequiüjpan nipilan judío cos teyariün nej andeac; cuantemas nganüy apmaquiüüb alinomb nipilan judío leawa tacueat, sitiül apmayariw nej andeac.

Ndóiwüx a cambaj Israel apmajwanüw wüx asoetiw

²⁵ Xechijquiaw xecojow, xique sandiüm nüüch icon mejawan leaw Teat Dios ngo müüch icon mejawan nde tanomb; pero nde mepiungan icona xeyay lerndüyün. Cos netam mejawan masey altiül nipilan judío xowüy ladam omeajtsüw nganüy; pero aag ayaj apmajlüy leaw apalam jane apmayariw andeac Teat Dios monaw tiül nipilan ngome judío. ²⁶ Condom Teat Dios apmawün wüx asoetiw cambaj Israel, atnej nomb tapiüng Teat Dios tiül minawiiig nej, cos apiüng:

Aaga newün wüx asoeteran aliüc imiün Sion,

quiaj apmawün asoetiw meáwan micual a Jacob, macueatiw arangüw ngo majneaj.

²⁷ Quiaj apmümb majlüy meáwan leaw tasan jasüw apmajlüy, wüx sanawün asoetiw nejw.

²⁸ Cos cambaj Israel ngo mayariw nej andeac, áag tacueat nejw Teat Dios, quiaj tawün icon wüx isoetiün. Naleaing Teat Dios aliün majiür lasta Israel cos tarriüüd mixejchiw nejw. ²⁹ Teat Dios ngo mangowüch leaw nej lamapiüng apmarang, cos leawa nej lamapiüng apmüüch, aag ayaj apmüüch. At leaw nej lamapiüng micual nej, aag ayaj micual nej. ³⁰ Icona nipilan leaw ngome naw tiül Israel, icona nomb ngo meyariün andeac Teat Dios, pero nganüy lamajiür icon lasta, cos nipilan judío ngo mayariw nej andeac. ³¹ Nganüy icona lamajiür icon lasta Teat Dios cos nipilan judío ngo mayariw andeac nej. Ndoj nejw apmajiürüchiw lasta atnej tajiür icon lasta Teat Dios. ³² Teat Dios tacueat meáwan nipilan leaw ngo mayariw nej andeac. Condom meáwan atotow tajiür nejw lasta.

³³ Quiaj ajawaats nguineay Teat Dios xeyay najneajay ajlüy, xeyay nendüy, xeyay axom omeaats. Nejingüind ngondom majaw nguineay teamapiüng apmarang, cuane apmarang. ³⁴ “Jane ajaw cuane alwüx omeaats nej Teat Diosa, ngwüy jane nesaj nej cuane netam maranga?” ³⁵ “Jane alndom mangüy Teat Dios, müüch nej cuajantaneje?” ³⁶ Nejingüind, cos meáwan leaw almajlüy naw teowix nej, nej tarang; alteowix nej meáwan leaw almajlüy. Pares netam mayarich andeac Teat Dios meáwan nüt. ¡Amén!

12

Netam marangaats casa Teat Dios

¹ Nganüy xecojow xechijquiaw, cos Teat Dios lamüüch icoots xeyay mimonajneaj nej, áag sasaj icon nganüy netam mejchiün Teat Dios imeajtsan y micuerpojan, para mejlüyün at icon noic nichech almapac, mejlüyün nangaj, atnej andiüm Teat Dios. Cos aag ayaj najneajay majaw Teat Dios merangan. ² Nde mendüjpiün wüx merangan ngo majneaj atnej arangüw meáwan nipilan nganüy cam. Netam mengowüjchiün meáwan ngo majneaj leaw iyajcan tiül imeajtsan, merangan najneaj, ngo matnej irangan nomb. Cos atquiaj alndom mejawan cuane andiüm Teat Dios merangan. Nej andiüm merangan najneaj, merangan palan; aag ayaj andiüm majaw.

³ Por mimonajneaj nej Teat Dios tayac xic nasaj icon: Nejingüind tiül icona nde mapiüng tiül omeaats nej alwüx ajaw ngo matnej alinop. Netam meyajcan icona ijawan atow nej Teat Dios lamüüch anopnop majaw leaw netam majaw, para merangan leawa nej andiüm. ⁴ Cos atnej

icootsa ajawaats, micuerpojaats ajiür oleaj, ajiür owix, ajiür omal, ajiür onüüg, ajiür olaag, ajiür oxing, ajiür ombeay, pero ngome meáwan aag ayaj noic nej arangüw. ⁵ Atquiaj aton icootsa, masey xeyay ajlüyüüts, pero ajlüyüüts nóiquian wüx Teat Cristo, atnej majlüyüüts nop nipilan.

⁶ Aton cos Teat Dios lamajiür icoots lasta, lamüüch icoots anopnopoots cuane alndom marangaats palpáwüx. Netam marangaats atnej lamüüch icoots Teat Dios marangaats. Sitiül Teat Dios lamüüch nop mandeac andeac nej, netam mandeac leaw Teat Dios asaj nej, nde mayac wüx. ⁷ Tengwüy sitiül Teat Dios lamüüch alinop ndoj ombas mambeol, ich mambeol najneajay. Tengwüy sitiül Teat Dios lamüüch alinop ndoj ombas maquiaach, ich mayac omeaats wüx aquiaach. ⁸ Tengwüy sitiül Teat Dios lamüüch alinop ndoj ombas müüch mapac omeaats alinop, ich müüch mapac omeaats alinop najneajay. Tengwüy sitiül aljane lamüüch nej Teat Dios majiür, ich mapac omeaats mambeol leaw ngo majiür. Tengwüy sitiül Teat Dios lamüüch aljane marang natang, ich mayac omeaats wüx marang atnej netam. Aton sitiül aljane lamüüch nej Teat Dios majiür lasta alinop, ich mapac omeaats wüx mambeol.

Leaw netam marangüw monyar andeac Teat Cristo

⁹ Ijiüran lasta meáwan nipilan con imeajtsan, nde merangan. Nde mendiüman merangan leaw ngo majneaj, ngwüy irangan leawa najneaj. ¹⁰ Aton ijiürayon lasta nop alinop atnej mejiüran micojon michi-quian, ermbeolayon.

¹¹ Leaw irangan, iyacan wüx imeajtsan merangan najneaj. Nde merangan anch wüx irangan minajiüt Teat Dios.

¹² Ich mapac imeajtsan, icülüün Teat Cristo imiün tiül cielo. Netam mejiüran wüx imongochiün ngo majneaj, tanaámb itajcan orar, nde mecueatiün.

¹³ Imbeolan monyar andeac Teat Dios sitiül aljane ngo majiür. Ijchan maxood inüangan monyar andeac Teat Dios napeay miün.

¹⁴ Nde mendeacan ngo majneaj wüx ombas nipilan leaw arangüw ngo majneaj wüx imbasan, itüniün majiürw mimonajneaj Teat Dios, nde mepajchan nejw.

¹⁵ Ich mapac imeajtsan mequiüjpan leaw apac omeaats, at jane ajiünts, ijiüntsan mequiüjpan aton.

¹⁶ Ijlüyiün nóiquian nop alinop, nde merangrangayon atnej alwüx ijawan, pero ijlüyiün at icon nipilan leaw ajüic ngo membeat. Nde mepiüangan tiül imeajtsan icona nerndüyiün.

¹⁷ Nde merangan ngo majneaj wüx ombas jane arang ngo majneaj wüx imbasan; iyamban imeajtsan nguineay merangan leaw najneaj majaw nipilan. ¹⁸ Ipacan wüx sitiül alndom mejlüyiün najneaj mequiüjpan meáwan nipilan. ¹⁹ Xecojow xechijquaw, sitiül aljane arang ngo majneaj wüx imbasan, nde mepalüchiün ombas. Ich majlüy, Teat Dios apmepalüch. Cos apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Xique sanüüch mangüy, xique sanapalüch ombas”, aw. ²⁰ Aton apiüng: “Sitiül aljane najcüy majaw ic mind üet, pues iich; tengwüy sitiül mind anganeow yow, iich manganeow. Cos wüx apmerang aag ayaj, quiaj apmaxing xeyay cos terang wüx ombas najneaj”, aw. ²¹ Nde meaach majntsop ngo majneaj wüx imbas; netam merang najneaj masey aljane arang ngo majneaj wüx imbas.

13

¹ Meáwan nipilan netam mayar andeacüw monajiüt. Cos Teat Dios neyac nejw, nej neech nejw majiürw najiüt. ² Jane ngo mayar andeacüw monajiüt, aag ayaj ngo mayar andeacüw leaw tayac nejw Teat Dios. Jane ngo mayar andeac monajiüt, nejw apmamongochiw ngo majneaj. ³ Nop nerang najneaj ngo metam mimbol mandüy monajiüt; pero nop nerang ngo majneaj netam mimbol mandüy monajiüt. ¿Jowa ique, ngo mendiüm mermbol mejaw monajiüta? Pues irang najneaj, quiaj monajiüt apmandeacüw najneaj wüx imbas. ⁴ Teat Dios tayac nejw mambeolüw ic, pero sitiül apmerang ngo majneaj, quiaj netam mermbol; cos monajiüt alndom müjchiw ic memogoch ngo majneaj. Teat Dios tüüch nejw marangüw aag ayaj; tayac nejw müjchiw mangüyiw monrang ngo majneaj leaw arangüw. ⁵ Netam meyariün andeacüw monajiüt, ngome ajcan ermbolan müjchiw icon memongochiün ngo majneaj, netam merangan cos tiül imeajtsan ijawan netam merangan najneaj. ⁶ At netam mengüyiün leaw atüniw ocueaj cambaj, cos Teat Dios tayac nejw marangüw najiüt ocueaj cambaj.

⁷ Ingüyiün meáwan leaw ijüchiün. Netam memiücüchiün leaw atüniw; at netam memiücüchiün leaw netam mengüyiün monajiüt. Aton leaw netam meyariün andeac, iyariün andeac; leaw netam mesajan najneajay ajlüy, netam mesajan najneajay ajlüy. ⁸ Nde mejüchiün alinop, aton netam mejiüran lasta nipilan meáwan nüt. Cos leaw ajiür lasta alinop, aag ayaj arang palan atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. ⁹ Cos tiül aaga gajpowüw poch apiüng: “Nde mejiür minajtaj, nde mejiür minaxey, nde membiy nipilan, nde merneed, nde mewüy ombasaran,

nde mendümdium ocueaj alinop”, aw. Meáwan aaga poch quiaj, at ategüy poch leaw alünan, aton apiüng andüy wüx aaga poch leaw apiüng: “Netam mejiürayon lasta atnej iquiáyan quiaj merjiürüy lasta”, aw. ¹⁰ Cos sitiül ajiürayoots lasta, quiaj ngo mandüumaats marangaats ngo majneaj wüx alinop. Aag ayaj ajiüquich sitiül ajiürayoots lasta, quiaj arangaats palan atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés.

¹¹ Aag ayaj netam marangaats, cos ajawaats acüliüts tiül nipilan monrang ngo majneaj. Nganüy netam mapacaats, cos Teat Cristo aliüc mawün icoots wüx, laliüc matüch a nüt mapeay, ngo matnej wüx nüt ayariiüts andeac nej. ¹² Minütiüts ajlüyüüts ningüy wüx a iüt cam, aag ayaj tequech atnej noic ongwüüts. Aaga nüt aliüc Teat Cristo laliüc matüch. Nganüy netam macueatiüts marangaats meáwan ngo majneaj arangüch tiül pojniün, marangaats leaw najneaj arangüch tiül ran. ¹³ Netam marangaats leaw najneaj atnej majlüyüüts tiül ran. Ngondom mangüniüts majlüyüüts tiül alngün nangos nüt, ngondom majiüraats minajtajaats, minaxeyiüts. At ngondom mitsojoots micuerpojaats, marangaats cuajantanej ngo majneaj. At ngondom majcüyüüts majawaats nop alinop, ngondom mayajcaats ngo majneaj ajcan ngo majiüraats leaw ajiür alinop. ¹⁴ Ingow aag ayaj, netam müjchiüts nejay Teat Cristo mambeol icoots ngo mayacaats omeajtsaats wüx ajcüwa ngo majneaj quiaj leaw micuerpojaats andiüm mayac icoots wüx.

14

Nde mendeac wüx ombas alinop

¹ Sitiül aljane lamayar andeac Teat Cristo, pero naleaing nganaw majaw xeyay, iquiüjpan najneájan tiül icona, nde mendeacndeacan wüx leaw nej nganaw majaw. ² Cos altiül ajaw alndom müeteran matsaramb cuajantanej, pero altiül leaw nganaw majaw xeyay wüx Mipoch Teat Cristo, apiüng áagan soex alndom müeteran. ³ Jane lamajaw alndom müeteran matsaramb cuajantanej, ngondom maneoc ombas leaw ngo müet meáwan aag ayaj. At leaw ngo müet meáwan aag ayaj ngondom mandeac ngo majneaj wüx ombas leaw üet cuajantanej, cos Teat Dios lamawün nej asoet aton. ⁴ Nganüy sanasaj ic, ¿neol tendeac ngo majneaj wüx ombas nop nerang minajiüt alinopa? Ngo majneaj mendeac aag ayaj, cos nej ngame minajiüt arang, nej arang minajiüt Teat Dios. Sitiül nej arang najneaj tengwüy arang ngo majneaj, Teat Dios apmajaw wüx aag ayaj, ngame ique. Nej alndom marang najneaj, cos Teat Dios apmambeol nej.

⁵ Nop apiüng noic nüt alwüx atam mayambüch Teat Dios ngo matnej alinoic; pero alinop apiüng: Ngwüy, meáwan nüt atanej ajlüy, aw. Naleaing, wüx aag ayaj meáwan anopnop ich marang leaw nej ayaag tiül omeaats najneaj. ⁶ Cos leaw nepiüng noic nüt alwüx atam mayambüch Teat Dios, aag ayaj najneaj, ngo majiür nicuajind, cos ayamb Teat Dios. At leaw nepiüng meáwan nüt atanej alndom mayambüch Teat Dios, aag ayaj najneaj aton, cos ayamb Teat Dios. Aton leawa andüy matsamb cuajantanej natsambaran, aag ayaj najneaj majaw Teat Dios, cos üüch gracias Teat Dios, at leaw ngo mandüy matsamb leaw natsambaran, aag ayaj najneaj aton majaw Teat Dios, cos nej üüch gracias Teat Dios wüx apmüet.

⁷ Nejingüind icootsa ngondom mapiüngaats icóotsan quiaj nguineay apmapacaats oxep nawüür, at nguineay apmandeowaats. ⁸ Cos sitiül almapacaats, alndom marangaats leawa Teat Dios andiüm; sitiül apmandeowaats, aag ayaj cos Teat Dios andiüm. Atquiaj masey almapacaats masey landeowaats ajlüyüüts ocueaj Teat Dios. ⁹ Cos Teat Cristo tandeow ndoj tapac alinomb para marang natang ocueajiw meáwan nipilan, masey landeow, masey almapac.

¹⁰ ¿Jowa ique, neol teyambamb cuane asoet alinopa? ¿Neol teneoc ombasüw micojow michijquiajawa? Cos ajawaats alinoic nüt apmajlüyüüts nóiquan niüng ajlüy Teat Cristo, majaraw wüx cuane tarangaats. ¹¹ Atquiaj ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng:

Cos naleaing xique salnapac, meáwan nipilan apmaquejliw micosüw nejiw tiximbas.

Meáwan anopnop apmapiüngüw xique Teat Dios, aw.

¹² Quiaj meáwan anopnopoots netam masaajaats Teat Dios cuane tarangaats.

Nde meyac wüx marang ngo majneaj alinop

¹³ Pares netam macueatiüts mayambambaats nisoet wüx ombas nop alinop. Netam mayambaats nguineay marangaats najneaj, ngana müjchiüts majtoch alinop micojoots michijquiaats, müjchiüts majiür nisoet. ¹⁴ Xique sayaag meáwan natsaramb najneaj matsambaats, cos Teat Jesús lamüüch xic nayaag atquiaj. Pero naleaing, aljane nepiüng almajlüy natsaramb ngondom matsamb, quiaj ngo majneaj sitiül nej apmatsamb aag ayaj, cos netam marangüch leaw apiüng omeaats. ¹⁵ Sitiül icona wüx itsamban cuajantanej, quiaj alinop mihermanojan apmamix omeaats, quiaj apmajüic icona ngo mejiüran nej

lasta. Ijawan, nde meajchiün majcüy wüx leaw iretiün, ngana macueat andüüb Teat Cristo, cos Teat Cristo tandeow mawün nej wüx aton. ¹⁶ Nde meajchiün manderac ngo majneaj wüx aaga najneaj leaw irangan. ¹⁷ Cos Teat Dios ngo metam nej leaw inganeowan, leaw itsamban; pero leaw netam nej, aag ayaj leawa asaj icon merangan. Irangan najneaj, ijlyüiün nóiquian nop alinop, mapac imeajtsan atnej andiüm Nangaj Miespíritu nej. ¹⁸ Cos sitiül atquiaj irangan minajiüt Teat Cristo, Teat Dios najneajay majaw icon, at nipilan aton apmapiüngüw najneaj irangan.

¹⁹ Icootsa netam marangaats najneaj, ngo majcüyüüts majawaats nop alinop; netam mamebolaats nop alinop mayacaats omeajtsaats wüx Teat Cristo. ²⁰ Nde meajchiün aljane majcueat minajiüt Teat Dios wüx nüetaran. Naleaing meáwan nüetaran najneaj müeteran. Nganüy sitiül apmeyacan wüx naél alinop wüx ajaw leaw itean, aag ayaj mbich ngo majneaj. ²¹ Najneaj sitiül ngo metsamban onij, sitiül ngo menganeowan yow neech mangüneran, aton sitiül ngo merangan nicuajind leaw alndom mayac wüx naél alinop. Nde merangan leaw alndom müüch nop mandüy wüx marang ngo majneaj. Nde merangan leaw alndom müüch machiw omeaats alinop. ²² Meáwan anopnop nejáyan quiaj ich majaw nguineay ayar andeac Teat Dios, nguineay andiüm Teat Dios majaw marang. Najneajay apac omeaats leaw ngo metam machiw omeaats wüx leaw arang. ²³ Pero naleaing sitiül ichiwean imeajtsan wüx leaw itean itsamban, aag ayaj üüch icon mejiüran nisoet, cos iyajcan aag ayaj ngo majneaj. Meáwan leaw irangan sitiül ichiwean imeajtsan wüx, ngo mejawan sitiül najneaj tengwüy ngo majneaj, aag ayaj nisoet sitiül irangan.

15

Ijchan majneaj omeaats alinop, ngome icónan quiaj

¹ Icootsa leaw lamajawaats wüx Mipoch Teat Dios xeyay netam mamebolaats leaw aliün mapateay ajaw, ngondom marangaats leaw andiümaats. ² Meáwan anopnopoots netam marangaats atnej andiüm alinop; aag ayaj apmamebeol nej apmüüch nej mapac omeaats wüx Teat Dios. ³ Cos nej Teat Cristo ngome tarang leaw andiüm; nej tarang atnej apiüing tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüing: "Meáwan ngo majneaj leaw asajüw ic, leaw arangüw, tiün andüy wüx ximbas". ⁴ Cos meáwan leaw tarangüch tiül Mipoch Teat Dios tanomb, aag ayaj tarangüch maquiaacheranaats wüx. Aag

ayaj ambeol icoots majawaats majneaj wüx leaw teamacüliüts, müüch icoots maiücaats wüx, majawaats apmamebeol icoots Teat Dios. ⁵ Malüy Teat Dios neech mapac omeaatsaran, neech icoots maiücaats wüx cuajantanej, müüch icoots majlüyüüts nóiquian omeajtsaats nop alinop atnej Teat Cristo andiüm. ⁶ Quiaj nóiquian masajaats najneajay arang Teat Dios miteat Miteatiüts Teat Cristo.

Tasoiquiw nipilan ngome judío alndom mawüw wüx asoetiw

⁷ Atquiaj icona erndeacan mequiüjpan nop alinop, ijiürayon lasta atnej Teat Cristo ajiür icoots lasta. Quiaj apmanderac najneaj wüx Teat Dios. ⁸ Naleaing sasaj icon, Teat Cristo tiün mamebeol nipilan judío majüiquich naleaing Teat Dios lamarang leaw lamapiüng apmarang. Atquiaj tarang Teat Cristo para alndom majlüy leaw Teat Dios tasaj tanomb xexejchiün. ⁹ Aton Teat Cristo tiün para mapac omeajtsüw mayambüw Teat Dios ajcüwa nipilan ngome judío, cos ajiür nejüw lasta. Atnej apiüing tiül Mipoch Teat Dios:

Xique sanandeac wüx minüt tiül nipilan ngome judío,

sanataag cantar himnos wüx ique.

¹⁰ Apiüing alinoic tiül Mipoch Teat Dios:

Ich mapac imeajtsan icona nipilan ngome judío

nóiquian mequiüjpan nipilan judío.

¹¹ At apiüing alinomb:

Icona nipilan monaw palpálwüx iüt isajan Teat Dios najneajay ajlüy.

Aton meáwan nipilan indeacan nguineay najneajay arang Teat Dios.

¹² Isaías aton tarang wüx nawiig:

Apmajmel nop nenajiüt naw tiül micualüw micual Isaías,

nej apmajlüy wüx palpálwüx iüt;

nejüw apmacüliw aaga nenajiüt quiaj mamebeol nejüw.

¹³ Malüy Teat Dios, aaga nemebeol meiücan wüx leaw almajlüy, müüch icon mapac imeajtsan xeyay, mejlüyüün najneaj mejawan nop alinop, meycan imeajtsan wüx nej. Quiaj aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios apmüüch icon meiücan wüx, ngana paxiüm mecüliün leaw temecüliün.

¹⁴ Xecojow xechijquiw, xique saw majneaj icona xeyay najneaj imeajtsan, at ijawan nguineay alndom mepajan ocueaj nop alinop. ¹⁵ Naleaing tiül a nawiig cam nguiaj tayacas tiül napacpac poch nüüch leaam imeajtsan wüx meáwan aag ayaj. Teat Dios tajiür xic lasta; ¹⁶ tayac xic narang najiüt ocueaj Teat Cristo, nasaj nipilan ngome judío mayariw andeac Teat Dios, para majlüyiw at nejüw noic najneajay

nichech leawa Teat Dios andiüm. Cos Nangaj Espiritu lamüch nejw majlüyw ocueaj Teat Dios.

¹⁷ Xique nganüy xeyay apac ximeaaats wux aaga najiüt lanarang ocueaj Teat Dios, cos sajlüy nóiquian naquiüüb Teat Cristo. ¹⁸ Xique ngo nandiüm napiüung wux alinoic najiüt, sandeac áagan wux najiüt ocueaj Teat Cristo, cos nej ambeol xic nüüch mayariw andeac nej ajcüwa nipilan ngome judío. Nejiw andüjpiw Teat Cristo wux leaw sandeac, at wux leaw Teat Dios üüch xic narang. ¹⁹ Cos Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tüüch xic narang ateócan leaw ngome aag ajaraw. Atquiay tasajas nipilan nguineay Teat Cristo awün nisoet, nawas tiül cambaj Jerusalén sajüy tiül meáwan cambaj leaw tatüchiüs tiül iüt Ilírico. ²⁰ Xique sayamb namb nasaj nipilan niüng nganaw manguiayiw aaga najneaj nanderac wux Teat Cristo, ngana narang najiüt niüng alinop lamawitich marang. ²¹ Tarangas atnej larangüch tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüing: Apmajawüw nej ajcüwa leawa nómban ngome áag masoiquiw wux nej, jane nganaw manguiayiw wux nej, nejw apmayariw andeac nej.

Teat Pablo apiüing apmamb andüy Roma

²² Pares ngo matüch namb najaw icon, masey xeyay tandiümas namb. ²³ Pero nganüy cos lanandondoch xenajiüt ocueaj Teat Dios tiül aaga cambaj cam, aton cos lamajiür xeyay neat sandiüm namb najaw icon; ²⁴ nganüy sapiüung wux sanamb España sanamong niüng ijlüyiün. Quiaj apmandeacaats maquiüjpaats nop alinop, mapac omeajtsaats nóiquian. Condom sandiüm membeolan xic namong namb mas ningüiün. ²⁵ Nganüy ombas sanamb Jerusalén najoy mamb tomiün nambeolüw mondüüb Teat Cristo tiül Jerusalén. ²⁶ Cos mondüüb Teat Cristo monaw tiül iüt Macedonia, at monaw tiül iüt Acaya tapiüngüw najneaj mamiüchüch quiriw tomiün mambeolüw mondüüb Teat Cristo leaw ngo majiür, monlüy Jerusalén. ²⁷ Naleaing nejw tapiüngüw najneaj mambeolüw leaw ngo majiür, monlüy tiül Jerusalén, cos nejw masey ngome judío nejw, tündiw aaga najneajw mipoch Teat Cristo. Nganüy nejw aton netam mambeolüw mondüüb Teat Cristo monaw tiül Israel wux cuajantanej leaw ngo majiürüw. ²⁸ Nganüy sapiüung wux landoj xiün nayac meáwan tomiün, nandondoch leaw teanarang, quiaj sanamong niüng ijlüyiün, ndoj sanamb España. ²⁹ Xique saw majneaj nguineay Teat Cristo apmambeol xic, müüch mapac ximeaaats xeyay wux sanapeay niüng ijlüyiün.

³⁰ Xecojow xechijquiaw, nganüy satün icueajiün membeolan xic, metüniün ocueaj Teat Dios mambeol xic xeyay. Aag ayaj sasaj icon, cos ajlüyiüts nóiquian maquiüjpaats Miteatiüts Teat Cristo, aton cos ajüürayoots lasta atnej andiüm Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. ³¹ Itüniün ocueaj Teat Dios mambeol xic, ngana masapüw xic nipilan moncüy majaw xic monlüy tiül iüt Judea. Aton itajcan orar para mayariw najneajan leaw sajoy mamb nüüch ajcüwa mondüüb Teat Cristo leaw ngo majiür, ajcüwa monlüy tiül Jerusalén. ³² Atquiay alndom natüch niüng ijlüyiün mapac ximeaaats naquiüüb icon, sitiül Teat Dios andiüm. Quiaj sanaxood quiriw naquiüüb icon. ³³ Teat Dios, aaga neech monajneaj tiül omeajtsaats majlüy maquiüüb icon. Amén.

16

Atepeay anopnopoj

¹ Nganüy sanüüch mamb müm Febe, apmamb quiaj majaw icon, ingochiün najneaj. Cos nej ajüür najiüt tiül mondüüb Teat Cristo monlüy tiül cambaj Cencrea. ² Itepeayiün, ingochiün najneajan atnej netam mangocheran meáwan monyar andeac Teat Dios. At imbeolan wux cuajantanej netam nej, cos nej lamambeol xeyay jangantanej; ata xique aton lamambeol xic.

³ At aton itepeayiün teat Aquila at mintaj nej müm Priscila. Nejiw xeyay tambeolüw xic wux sarang minajiüt Teat Cristo. ⁴ Cos nejw aton tajlüyw tiül xeyay naél wux tambeolüw xic ngana mambiy xic nipilan. Pares süüch nejw gracias xeyay, ngome xiquian quiaj, aton meáwan monyar andeac Teat Cristo leaw ngome judío nejw, üjchüw nejw gracias aton. ⁵ Itepeayiün meáwan mondüüb Teat Cristo leaw canchiüjow aniüngüw teat Aquila. At itepeayiün xeamigo teat Epeneto, cos nej ombas mayar andeac Teat Cristo tiül iüt Acaya. ⁶ Itepeayiün aton müm María, cos nej lamarang xeyay najiüt ocueaj Teat Dios tiül icona. ⁷ At itepeayiün teat Andrónico at teat Junias, ajcüw ayaj micual xeüft, aton taquiübasüw tiül manchiüc. Nejiw xowüy ajüür nejw lasta meáwan apóstoles, aton ombas mayariw andeac Teat Cristo, teoj a xique.

⁸ Itepeayiün teat Amplias, xique xowüy sajiür lasta wux minüt Teat Dios. ⁹ Itepeayiün teat Urbano, nej nembeol xicon wux minajiüt Teat Cristo. At a teat Estaquis itepeayiün. Xique xowüy sajiür lasta. ¹⁰ Itepeayiün teat Apeles, nej xeyay ajüüquich andüüb Teat Cristo. At itepeayiün meáwan acualaats teat Aristóbulo. ¹¹ Itepeayiün teat Herodiön, micual xeüft. At itepeayiün acualaats teat Narciso, ajcüw monyar

andeac Teat Cristo. ¹² Itepeayiün müm Trifena, at müm Trifosa, nejiw mimonrang minajiüt Teat Cristo; átan mimümaats Pérsida, cos nej lamarang xeyay najiüt aton. ¹³ Itepeayiün teat Rufo, nej nop naxey leaw tarriüd nej Teat Cristo. Aton mimüm nej itepeayiün, cos ajlüy atnej xemüm aton. ¹⁴ Itepeayiün teat Asíncrito, teat Flegonte, müm Hermas, teat Patrobas, teat Hermes, at meáwan leaw aqiuüjpüw nejiw itepeayiün aton. ¹⁵ Itepeayiün teat Filólogo, müm Julia, teat Nereo, at michiig najtaj nej. Aton itepeayiün teat Olimpas at meáwan monyar andeac Teat Cristo monlüy quiaj.

¹⁶ Meáwan icon itepeayiün nop alinop, müüch mapac imeajtsan. Aton meáwan noicnoic ajlüy mondüüb Teat Cristo atepeayiw icon aton.

¹⁷ Xecojow xechijquiaw, sasaj icon netam mejawan wüx ajcüwa nipilan leaw andiümüw mayacüw icon wüx naél, mayacüw moncüy tiül icona. Ajcüw ayaj ngo marangüw atnej terquiaachayon wüx. Icueatiün ajcüw ayaj, nde mequiüjpan.

¹⁸ Cos ajcüwa nipilan quiaj ngome minajiüt Miteatiiüts Teat Cristo arangüw; ajcüw ayaj nejíwan quiaj andiümüw. Nejiw ajiürüw nguineay mawüywüyw nipilan; alndom mawaijchaw mondüüb Teat Cristo leaw nganaw majaw xeyay. ¹⁹ Cos xeyay languaiyaran nguineay icona xeyay iyacan imeajtsan wüx merangan andiüm Teat Dios, pares apac ximeaats xeyay. Pero aton sandiüm mexoman imeajtsan más xeyay wüx irangan najneaj; ngo metam mexoman imeajtsan para merangan ngo majneaj. ²⁰ Teat Dios aaga neech monajneaj tiül omeajtsaats, apmambeol icon mecuüjchiün tiüt aaga Satanás. Miteatiiüts Teat Cristo mambeol icon, müüch icon monojneaj.

²¹ At aton atepeay icon teat Timoteo, nej nemebeol xic wüx aaga najiüt sarang. At atepeayiw icon teat Lucio, teat Jasón, y teat Sosípater. Nejiw micual xeüüt aton.

²² At a xique Tercio nerangas aaga nawiig cam ocueaj teat Pablo, xique aton satepeay icon wüx minüt Teat Cristo.

²³ At aton teat Gayo atepeay icon, xique aniüng nej sacül. Aton aniüng nej canchiüjow meáwan monyar andeac Teat Cristo. At teat Erasto, nesap mitomiün aaga cambaj cam, atepeay icon aton; at teat Cuarto atepeay icon.

²⁴ Miteatiiüts Teat Cristo mambeol meáwan icon. Amén.

Andondoch andeac, andeac najneajay wüx Teat Dios

²⁵ Nganüy marangaats casa Teat Dios, masajaats najneaj arang, cos nej alndom mambeol icon mejawan más xeyay wüx leaw tasajas icon, nguineay lamawün

isoetiün Teat Jesucristo. Aag ayaj Teat Dios ngo müüch nejinguid majaw aaga ayaj tanomb. ²⁶ Pero nganüy Teat Dios lamüüch icoots majawaats aag ayaj, cos mondeac andeac Teat Dios monlüy tanomb tarangüw wüx nawiig. Nganüy meáwan nipilan netam manguiayiw aag ayaj, cos Teat Dios almapac meáwan nüt, y tapiüng meáwan palpálwüx ajlüy nipilan netam manguiay andeac nej, marangüw leawa nej andiüm.

²⁷ Pares apmarangaats casa Teat Dios meáwan nüt, néjan quiaj nendüy; masajaats najneajay arang wüx minüt Teat Jesucristo. Amén.

**Anoic nanderac arang wüx
nawiig San Pablo müüch
minipilan Teat Cristo moncül
tiül Corinto
1ª CORINTIOS**

Atepeay

¹ Xique Pablo nop apóstol ocueaj Teat Jesucristo, cos Teat Dios tayac xic narang. Nganüy cam saquiiüb teat Sóstenes. ² Xicona satepeayüün icon meáwan monyar andeac Teat Cristo moncül tiül cambaj Corinto; icona aton micual icon Teat Dios cos tayamb icon mejlüyüün nangaj nóiquian mequiüjpan meáwan nipilan leaw andüjpiw Miteatiüts Jesucristo. ³ Sandiüman Miteatiüts Dios at Miteatiüts Jesucristo müjchiw icon mimonajneajiw, at mejiüran noic omeajtsan naneajay.

Teat Pablo üüch gracias Teat Dios

⁴ Xique ajlüyay nüüch gracias Teat Dios cos nej lamüüch icon mimonajneaj nej ajan ijlüyüün nóiquian mequiüjpan Teat Cristo Jesús. ⁵ Cos indüjpiün Teat Cristo Jesús, quiaj Teat Dios lamambeol icon wüx meáwan indeacan, at meáwan leaw netam mexoman imeajtsan wüx. ⁶ Ninguiaj ajüic naleaing leaw tasajac icon wüx Teat Cristo. ⁷ Pares nganüy lamejiüran meáwan najneaj leaw Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tapiüng apmüüch. Lamejiüran aag ayaj tatow tam mecüliün mapeay Miteatiüts Jesucristo. ⁸ Nej apmambeol icon ngo mejiüran nicuajind nisoet wüx aaga nüt apmajaw wüx asoeteran wüx nej aliüc alinomb. ⁹ Cos Teat Dios leawa lamayac mipoch nej marang, aag ayaj apmarang. Nejay Teat Dios tayamb icon mejlüyüün nóiquian mequiüjpan Micual nej Miteatiüts Jesucristo.

Ngo majlüyiw nóiquian

¹⁰ Xecojow xechijquiaw, satün xeyay icueajiün wüx minüt Miteatiüts Jesucristo; malüy sapiüng nguineay mejlüyüün nóiquian. Nde mbajcameron meriowan palpálwüx; netam mejlüyüün noic nej imalan, noic nej imeajtsan. ¹¹ Xecojow xechijquiaw, sasaj icon aag ayaj cos xique lanasoic nguineay tengual ijlüyüün; tasajüw xic altiül monaw aniüng Cloé. Apiüngüw ajlüy moncüy tiül icona. ¹² Nganüy sandiüm nasaj icon nguineay sanguiay temendeacan; cos altiül icon apiüng: “Xique sandüüb teat Pablo”, aw; altiül apiüng: “Xique sandüüb teat Apolos”, aw; altiül apiüng: “Xique sandüüb teat Cefas”, aw; aton altiül apiüng: “Xique sandüüb nejay Teat Cristo”, aw. ¹³ ¿Neola, mbich ajlüy acas Teat Cristo? ¿Ngwüy, tamb

wüx cruz a Pablo mangüy isoetiün? ¿Ngwüy, teyariün yow wüx minüt Pablo? ¹⁴ Xique süüch gracias Teat Dios, cos ngo nüüch yow nejinguind icon; áagan teat Crispo tüjchiüs yow, aton teat Gayo. ¹⁵ Pares nejinguind ngondom mapiüng nej tayar yow wüx minüt Pablo. ¹⁶ At aton tüjchiüs yow acualaats Estéfanos. Lango leaam ximeats sitiül tüjchiüs yow alinop. ¹⁷ Cos Teat Cristo ngo müüch xic niün nüüch yow nipilan; nej tüüch xic niün napiüng wüx nguineay alndom mawaran wüx asoeteran. Áag ngo nandeac naél poch nerangrangüy wüx atnej xique xeyay saxom ximeats. Naleaing sandeac ngo maél ngana mapiürang ngo membeat tandeow wüx cruz Teat Cristo.

Teat Cristo ajüiquich nguineay omeaats Teat Dios

¹⁸ Ajcüwa nipilan leaw apndrom ombasüw tiül aaga xeyay ngo majneaj apiüngüw chach miün aaga tengual anderac wüx nguineay Teat Cristo tandeow mangüy asoetiüts. Pero aaga najneaj nanderac wüx nguineay Teat Cristo lamawün icoots wüx asoetiüts ajüiquich Teat Dios alndom marang cuajantanej. ¹⁹ Cos Teat Dios apiüng tiül mipoch nej: Xique sanandrooch mifis leawa nepiüng xowüy landüy;

sanaajüiquich ngo majawwüw nicuajind.

²⁰ Jow nganüy, ¿wül, cuajpar leaw nepiüng xeyay andüy? ¿Wül leawa nepiüng xeyay andüy wüx aaga poch tüünd Moisésa? ¿Wül leawa nepiüng ndoj ombas mandeac leaw almajlüy wüx aaga nganüy nüt cama? Wüx meáwan aag ayaj Teat Dios lamapiüng nej jiw ngo mandüyiw nicuajind, ajlüyiw atnej nop chach. ²¹ Cos Teat Dios nde tanomb lamajaw nipilan ngondom maxomüw nej nejeyéjan quiaj, pares tajaw najneaj mawün wüx asoeteran ajcüw leaw apmayariw andeac nej, masey nipilan apiüngüw chach poch sandeacan, ngo membeat.

²² Nipilan israel apiüngüw aaga poch sandeacan ngo membeat cos andiümüw majawwüw ateócan; at nipilan griego ayambyambüw nguineay alndom majawwüw wüx meáwan cuajantanej con mifisüw nej jiw. ²³ Naleaing xicona sandeacan wüx nguineay Teat Cristo tandeow wüx cruz; aag ayaj nipilan israel ajtochiw wüx cos ngo mandüümüw manguaiyiw. Nganüy nipilan ngome israel apiüngüw ngo membeat aaga nanderac quiaj, cháchan. ²⁴ Pero ajcüw leawa Teat Dios lamapaj majlüyiw micual nej, masey nipilan israel, masey nipilan griego, nej jiw ajawwüw áagan Teat Cristo alndom müüch nej jiw mayariw nej andeac, at majiürüw fis maxomüw Teat Dios. ²⁵ Masey altiül apiüngüw ngo membeat leawa tarang Teat Dios, pero Teat Dios

axom omeaats xeyay, ngo matnej nipilan monpiüng nendüyiw. At masey apiüngwüw Teat Dios ngondom marang nicuajind, naleaing ajawaats Teat Dios alndom marang xeyay cuajantanej, ngo matnej ajcüwa nipilan leawa monpiüng nejw alndom marangwüw cuajantanej. ²⁶ Xecojow xechijquiw, ich leaam imeajtsan nguineay tejlüyüün wüx tarriiüd icon Teat Dios. Ngo majlüyüw tiül icona mondüyndüw wüx cuajantanej wüx aaga iüt cam. Aton ngo majlüyüw tiül icona xeyay natangtang monajüüt; at ngo majlüyüw tiül icona xeyay netam ajlüyüw nipilan. ²⁷ Naleaing, Teat Dios lamarriiüd leaw ngome nendüyüw xeyay cos atquaij apmüüch maxing leaw apiüng xowüyüw landüy. At tarriiüd leaw napiürang ngo membeatiw, cos atquaij alndom müüch maxing monpiüng nejw xowüyüw lambeatiw. ²⁸ Aton tarriiüd nipilan leaw apiürang ngo membeat, at leaw napiürang cuane ajpar. Atquaij tarang Teat Dios para majüiquich lango membeatiw leaw apiürang wüx ombasüw nejw xeyay nembatiw. ²⁹ Atquaij nejingüind ngondom merangrangüw teombas Teat Dios. ³⁰ Naleaing cos Teat Dios andiüm, pares ijlüyüün nöiquian mequiüjpan Teat Cristo. At Teat Dios lamüüch icoots mendüyüüts wüx andüjpiüts Teat Cristo. Nganüyüw ajlüyüüts najneaj, ngo majiüraats nicuajind nisoet teombas Teat Dios cos nej tawün icoots wüx. ³¹ Mipoch Teat Dios apiüng: “Jane nind arangüyüw casa, ich marang casa Teat Dios”, aw.

2

Taquiaach nejwüw áagan wüx Teat Cristo

¹ Pares xecojow xechijquiw, ningüinüt wüx tambas niüng ijlüyüün nasaj icon nguineay tarang Teat Dios mawün icoots wüx asoetiüts, ngo nasaj icon at xic nöp xowüyüw landüy, at ngo nasaj icon naél poch. ² Tapiüngas ngome sanaquiaach icon wüx cuajantanej alinoic, sanaquiaach áagan wüx Teat Cristo leaw tamb wüx cruz mandeow mangüyüw asoetiüts. ³ Ijawan wüx tajlüyüüs niüng ijlüyüün, xique ngo nerangrangüw napiüng xiquian quaij alndom narang cuajantanej. Naleaing timbolás, tambeapmbeap xic. ⁴ Wüx tandeacas nasaj icon wüx Teat Cristo, ngo nandecac atnej xowüyüw lasandüy. Tejawan nguineay tambeol xic Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios majüiquich leaw tarangas aag ayaj minajüüt Teat Dios. ⁵ Atquaij tarangas para mepiüngan nejw Teat Dios nembeol icon meyarüün andeac nej, ngome alngün nipilan xeyay axom omeaats mandeac.

Nangaj Espiritu üüch majawaats nguineay ajlüyüw Teat Dios

⁶ Naleaing nguiaj saquiajchiün wüx leaw xowüyüw laél, cos leawa latangwüw wüx Mipoch Teat Dios alndom manguiaiw. Aaga sandeacan quaij ngome ocueaj monpiüng nendüyüw wüx a iüt cam, at ngome nifis montang monajüüt, cos ajcüw ayaj najen apndrom ombasüw. ⁷ Naleaing sandeacan aaga poch leaw Teat Dios üüch xicon. Aag ayaj nomb ngo manguiyaran cos nej ngo majüiquich nguineay apmarang. Naleaing nej tajaw nguineay apmarang, nguineay apmawün icoots wüx, nde wüx nganaw marang a iüt cam. ⁸ Nejingüind montangtang monajüüt monlüyüw cam ngo majawwüw nguineay andiüm marang Teat Dios. Cos sitiül tajawwüw aag ayaj, ngome tayacüw wüx cruz Teat Cristo, aaga najneajay imiün tiül cielo. ⁹ Atquaij aton tarangüch tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng:

Ajlüyüw cuajantanej najneajay leaw ngome áag ajaraw,
ngome áag anguiyaran,
ngome áag ajmel tiül omalaran.
Teat Dios lamarang aag ayaj müüch meáwan mondiüm nej.

¹⁰ Teat Dios tüüch miün aaga Nangaj Espiritu mambeol icoots majawaats aag ayaj. Cos Nangaj Espiritu ajaw meáwan cuajantanej ocueaj Teat Dios, masey xowüyüw laxotüy.

¹¹ ¿Jane alndom majaw cuajantanej leawa almajlüyüw tiül omeaats nöp nipilana? Nejáyan quaij ajaw cuane ajlüyüw tiül omeaats nej. Atquaij aton nejingüind ngondom majaw leawa almajlüyüw tiül omeaats Teat Dios, áagan a Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios nejaw aag ayaj. ¹² Icootsa ngo mayajcaats tiül omeajtsaats atnej ayajcüw altiül nipilan; pero ayajcaats tiül omeajtsaats atnej andiüm Nangaj Espiritu, aag ayaj lamüüch icoots Teat Dios. Quaij alndom majawaats leawa lamüüch icoots Teat Dios. ¹³ Wüx aag ayaj xicona sandeacan, ngome atnej axom omeaats nipilan ningüyüw wüx iüt; ngwüyüw sandeacan leaw aquiaach xicon Nangaj Espiritu. Cos aaga poch leawa saquiajchiün, aag ayaj poch leaw asaj xicon Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios.

¹⁴ Meáwan nipilan leawa ngo majiür Nangaj Espiritu tiül omeaats nej ngondom majaw cuane Nangaj Espiritu andiüm müüch, cos nej apiüng aag ayaj atnej ngo membeat nicuajind. Cos niquimas ngondom majaw wüx aag ayaj sitiül Nangaj Espiritu ngo mambeol nej majaw. ¹⁵ Cos leaw nembeol nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios alndom majaw cuane najneaj, cuane ngo majneaj. Pero pálwüw nipilan ngondom majawwüw nguineay omeaats leaw ambeol nej Nangaj Espiritu. ¹⁶ Atnej ajlüyüw tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “¿Jane alndom majaw leaw alwüx omeaats Teat Diosa? ¿Ngwüyüw, jane

alndom maquiaach neje?" Nganü icootsa leaw ajiüraats Nangaj Espiritu alndom maxomaats omeajtsaats wüx leaw apiüng Teat Cristo.

3

Monbeol wüx minajiüt Teat Dios

¹ Xecojow xechijquiaw, ninguinüt ngondom naquiaach icon matnej nipilan leaw ambeol nejiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, cos tealeámban merangan leaw indüüman icona, ngome leaw andiüm Teat Cristo. Pares taquiajchiüs icon atnej maquiajchich nop nine leaw nganaw majaw nicuajind. ² Cos icona tejlüyiün atnej nop nine tealeámban achech, nganaw ndom ombas üet, pares ngondom naquiaach icon matnej natang nipilan. Átan nganü, nganaw ndom cos ngondom meyariün. ³ Tealeámban nganaw merangan leaw andiüm Teat Dios; naleaing temerangan leaw icona indüüman. Cos tealeámban ngo majneaj mejawan nop alinop, ijcyüyiün icoyónan quiaj, at lambajcaron mejlüyiün palpáwüx. ¿Neol terangan atquiaja? Cos tealeámban merangan atnej arangüw pálwüx nipilan. ⁴ Altiül icona apiüng: "Xique sandüüb teat Pablo", aw. Altiül apiüng: "Xique sandüüb teat Apolos", aw. ¿Pues neol terangan atquiaja? Cos nganaw merangan atnej andiüm Teat Cristo; aliün merangan atnej arangüw meáwan nipilan.

⁵ ¿Cuane neje a Pablo? ¿Cuane neje Apolos? Xicona monrang minajiüt Teat Dios xicon, masey tasajasan icon meyariün andeac Teat Cristo; cos Teat Dios tüüch xicon sanopnopen aaga najiüt leaw netam narangan. ⁶ Xique tapiüras Mipoch Teat Dios tiül icona; condom tiün Apolos tambeol icon alquiriw. Aag ayaj atnej wüx nop apmateow leaw landoj apiürüch. Condom Teat Dios tüüch icon metangan wüx Mipoch Nej. ⁷ Aaga nepiür nicuajind nej; at neteow nicuajind nej. Leawa más nembat, aag ayaj Teat Dios, cos nej nerang meáwan, nej netangüch cuajantanej. ⁸ Pues leawa nepiür, at leawa neteow atanej ajlüyiw. Teat Dios apmüüch anopnoots leaw netam maxomaats wüx aaga najiüt tarangaats. ⁹ Xicona monrang minajiüt Teat Dios, nganü icona ijlüyiün atnej noic corrül ocueaj nej.

At ijlüyiün atnej nop iüm ocueaj Teat Dios leaw nej teamawitich. ¹⁰ Teat Dios lamambeol xic narang minajiüt nej, najlüy atnej nop nerang iüm leawa neyac tiüt piedra witiow wüx iüm. Condom alinop tengual mambeol icon, aag ayaj atnej teamajüyich wüx alquiriw. Nganü netam majaraw nguineay apmajüyicheran wüx alquiriw. ¹¹ Cos aaga najiüt lawitiow marangüch, aag ayaj minajiüt Teat Dios.

Teat Cristo ajlüy atnej aaga piedra witiow wüx iüm. Naleaing nejinguind alinop ngondom mayac alinoic witiow wüx iüm. ¹² Jane tanaámb matangüüch aaga najiüt lawitiow quiaj, ich majaw cuane apmayac wüx. Cos sitiül apmayac oro, tengwüy plat, tengwüy natsüjyay ombas piedra, aag ayaj ngo mandaab. Pero sitiül apmayac xiül, tengwüy soex, tengwüy miolam naxiül, pues apmandaab. ¹³ Nganü apmajüic nguineay arangüw najiüt, cos wüx nüt Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, quiaj aaga biümb apmajüiquich sitiül tarang najneaj. Condom apmajüic jane tafüc minajiüt nej, jane tandaab ocueaj, cos biümb apmajüiquich. ¹⁴ Sitiül aljane tafüc minajiüt nej, ngo mandaab, nej apmüünd leaw netam maxom wüx. ¹⁵ Pero sitiül aljane tandaab minajiüt nej, quiaj nej ngome apmaxom wüx nicuajind; masey nej apmaw wüx, biümb ngome apmambel nej.

¹⁶ ¿Neol ngo mejawana, icona at icon noic templo ocueaj Teat Dios, at Nangaj Espiritu acül tiül imeajtsana? ¹⁷ Sitiül aljane apmaquiaach icon ngo matnej apiüng Teat Dios, Teat Dios apmandrooch nej ombas, cos icona aaga templo ocueaj Teat Dios, aaga templo quiaj nangaj.

¹⁸ Nde merwaiichayon icoyónan quiaj; cos sitiül aljane tiül icona mapiüng nej xeyay ajaw wüx cuajantanej leaw almajlüy nganü cam, ich marang atnej ngo majaw nicuajind, cos quiaj alndom mambeol nej Teat Dios maxom omeaats wüx cuajantanej. ¹⁹ Cos aaga fis leaw ajiür nipilan ningüy wüx iüt, Teat Dios ajaw aag ayaj chach müün. Atquiaj apiüng tiül Mipoch Teat Dios: "Teat Dios apmasap nejiw wüx aaga fis apiüngüw ajiürüw, aag ayaj nejeyéjan quiaj ayacayej tiül naél", aw. ²⁰ At apiüng: "Teat Dios ajaw nguineay apiüngüw ajcüw leaw apiüngüw xeyay ajawüw, aag ayaj ngo membeat nicuajind", aw. ²¹ Nde merangrangyan mendüjpiün nipilan cos icona ineyiün meáwan cuajantanej almajlüy. ²² Masey Pablo, masey Apolos, masey Pedro, masey a iüt cam, masey wüx nepacan nejneajiün, tengwüy masey mendeowan, masey leaw apmemongochiün nganü, tengwüy leaw apmemongochiün alinoic nüt; pues najneaj meáwan aag ayaj. ²³ Cos icona micual icon Teat Cristo, at Teat Cristo naleaing Micual nej Teat Dios.

4

Minajiütüw apóstoles

¹ Sandiüüman majaw nipilan que xicona mimonrang minajiüt Teat Cristo; sajlüyiün wüx minajiüt nej naquiajchiün meáwan leaw Teat Dios lamüüch xicon najawan, leawa nomb ngo majüiquich. ² Nganü

ajawaats jangantanej ajlŷy wŷx minajiüt alinop, netam marang najneaj leaw asaj nej minatang nej. ³ Xique ngo metam mesa-jan xic cuane sarang, at leaw apmapiüngŷw monajiüt wŷx xique. At xique aton ngondom napiüing nguineay sarang. ⁴ Naleaing xique sayaag tiül ximeaaats ngo narang nicuajind ngo majneaj; pero ngome wŷx aag ayaj alndom napiüing ngo najiür nisoet, cos Teat Dios ajaw meáwan leaw sarang. ⁵ At icona nde meyacan asoet alinop wŷx nganaw mandilil Teat Cristo, cos wŷx nej lapeay, nej apmüüch majüic leaw naxoraad, leaw ngo majaraw. Aton apmajüiquich leaw altiül omeajtsaats anopnopoots. Condom Teat Dios apmandeac nguineay tarangaats anopnopoots.

⁶ Xecojow xechiquiaw, aag ayaj teanasaj icon wŷx xique, at wŷx Apolos, nguineay sarangan, para mejawan nguineay netam merangan leaw apiüing tiül Mipoch Teat Dios. Ngondom mepiüing pälwŷx, nganandot aljane apmarang casa nop, tengwŷy majcüy majaw alinop. ⁷ Jow ique, ¿neol tepiüing ique irang najneaj, nganŷy alinop ngwŷye? Jow ique, ¿cuane almejiür sitiül ngo müüch ic Teat Dios? Ngwŷy sitiül teaand, ¿neol terangrangŷy wŷx atnej íquian quiaj texoma?

⁸ Nganŷy iyajcan ijiüran meáwan cuajantanej leaw netam icon wŷx minajiüt Teat Dios; at iyajcan atnej ngo majlŷy nicuajind leaw ngondom imbanan merangan; ajüic atnej lango netaman. Malŷy naleaing irangan atnej arang nop natang niüing ajlŷy Teat Dios, cos quiaj alndom majlŷyüüts nóiquian wŷx minajiüt Teat Dios. ⁹ Nguij sapiüing Teat Dios tayac xicon narangan apóstoles para najarawan atnej ngo nembatiün nicuajind. Sajlŷyüün atnej nipilan layacüch asoet mandeow. At lasajlŷyüün atnej teasyacan majaw xicon nipilan; aton ángeles teamajawŷw xicon. ¹⁰ Pues apiürang wŷx xicona atnej nechachasan cos sandŷjpiün Teat Cristo; nganŷy icona ajüic nerndŷyüün wŷx indŷjpiün Teat Cristo. Apiürang xicona ngondom narangan nicuajind; nganŷy icona ajüic alndom merangan cuajantanej, masey icónan quiaj. Icona najneaj mejarawan; nganŷy xicona ngo majneaj majaw xicon nipilan. ¹¹ Masey tanaám nganŷy saiündan lop, saiündan yow, ngo najiüran sapixan, sajtolan, ngo najiüran saniüngan. ¹² Aton sambichayon sapacan narangan najiüt naag xiwxan. Sitiül aljane andeac ngo majneaj wŷx ximbasan, xicona sasajan Dios mambeol nej. Wŷx ajlŷy xeyay moncüy, xicona saiücánan wŷx. ¹³ Masey nipilan andeacüw ngo majneaj wŷx ximbasan, xicona ngo nangochiün ombeayiw cos sandüüman najneajiün naquüüpan tanaám.

Sajlŷyüün at xicon nendeajndeaj, atnej nequiachquiach leaw nejingund ngo metam nej.

¹⁴ Ngo narang aaga nawiig cam para nüüch icon monxing, ngwŷy sarang para nambéol icon cos sayaag atnej xecual icon, sandiüm icon xeyay. ¹⁵ Masey lamejiüran agajpowŷw mil (10,000) monquiaach icon wŷx Teat Cristo, naleaing ngo mejiüran xeyay miteatiün, cos xiquian quiaj ombas naquiaach icon meyariün andeac Teat Cristo. ¹⁶ Pares sasaj icon netam mendŷjpiün wŷx leawa sarang.

¹⁷ Áag tŷjchiüs mamb Timoteo majaw icon, cos sayaag nej ajlŷy atnej xecual leaw sandiüm xeyay; aton nej tanaám andüüb Teat Cristo. Nej apmüüch leam imeajtsan wŷx nguineay netam mendŷjpiün wŷx leaw sarang cos sandüüb Teat Cristo. Aag ayaj saquiaach tiül meáwan cambaj tiül meáwan niüing ajlŷy minipilan Teat Cristo. ¹⁸ Naleaing saw altiül icona nganŷy apac omeaats, apiüingŷw xique lasamb nómban, lango nandilil najaw icon, pares tengual alombojchayej timbasan. ¹⁹ Nganŷy sapiüing najen sanamb najaw icon sitiül Teat Dios mandüüm. Quiaj sanajaw nguineay arangŷw ajcüwa monlombojchay quiaj, ngome ágan leaw andeacndeacüw sanajaw, at sanajaw leaw arangŷw. ²⁰ Cos najiüt tiül micambaj Teat Dios, aag ayaj ngome anderac miün, ajüic wŷx leaw Teat Dios arang. ²¹ ¿Ngün indüüman? ¿Sanamb ninguij nalic icona? ¿Ngwŷy najneaj najaw icona najiür icon lasta, ngo najcüye?

5

Nop nerang xeyay ngo majneaj

¹ Naleaing languaiyaran lajlŷy tiül icona nop nejüür minajtaj nej, lamaquüüß ingow mimüm nej. Aag ayaj ngondom marangüch masey tiül nipilan leaw ngo mayar andeac Teat Dios, pero tiül icona lajlŷy. ² ¿Nganŷy icona irangan ngo mejawan, tanaám erlomboochayon! ¿Neol, ngo metam mamix imeajtsana, mejiüntsana? Netam mewüniün tiül icona aaga nerang atquiay quiaj. ³ Masey xique naleaing ngo najlŷy niüing ijlŷyüün, pero tiülan ximeaaats sayaag atnej salniüing ijlŷyüün. Áag tapiüngas nguineay netam marangüch wŷx ombas aaga nerang atquiay quiaj. ⁴ Cos xique lanapiüing netam canchiümeron metüniün mambeol icon Miteatiüts Jesucristo. Xique sayaag atanej najlŷy naquüüß icon, aton Miteatiüts Jesucristo apmambeol icon maw icueajiün najneaj leaw amperangan. ⁵ Condom, iyacan aaga naxey nerang atquiay quiaj teowix Satanás masey ndrom ombas micuerpo nej, cos miespíritu nej alndom maw wŷx, wŷx nüt aliüic Teat Cristo.

⁶ ¿Cuane wüx apmelomboochayon sitiül lamitsoj icon aaga nerang atquiay quiaj? Cos aaga ngo majneaj quiaj arang atnej arang levadura wüx apmayacüch tiül ajtsaj marang pan. Masey quiripite ayacüch, ndoj apmambich majüü tiül, müüch maxip meáwan ajtsaj. ⁷ Pares netam mewüniün aaga ngo majneaj tiül icona para mejlüyiün najneaj. Condom apmejlüyiün at icon jayats ajtsaj ngo majiür levadura. Aag ayaj apiüng wüx lajwan isoetiün, cos Teat Cristo tandeow atnej quichech sap marang ichechiüts wüx tamb wüx cruz, aag ayaj wüx nangos nüt pascua. ⁸ Netam marangaats aaga nangos nüt pascua quiaj, naleaing atnej apiüng omeajtsaats. Aag ayaj atnej müetiüts pan ngo majmel levadura, cos aaga levadura quiaj apiüng wüx nisoet. Ngondom marangaats aaga pascua wüx arangaats ngo majneaj, cos aag ayaj atnej müetiüts pan leaw ajiür levadura.

⁹ Tasajas icon tiül alinoic nawiig, nde mequiüjpan tiül leaw ajiürüw pálwüx najtaj tengwü pálwüx naxey. ¹⁰ Aag ayaj ngo nasaj icon wüx meáwan nipilan leaw arangüw aaga nisoet quiaj, tengwü leaw nerreech, tengwü neneed, tengwü monrang casa pálwüx dios. Cos sitiül apmerangan aag ayaj, quiaj netam meriowan ningü wüx iüt. ¹¹ Tarangas aaga nawiig quiaj nasaj icon nde mequiüjpan nejingüind masey apiüng ayar andeac Teat Dios, sitiül tanaám arang aaga nisoet quiaj; tengwü nerreech, tengwü nerang casa pálwüx dios, tengwü andeac ngo majneaj wüx alinop, tengwü nangün, tengwü neneed. Pues aaga nerang atquiay quiaj, ngondom meretiün mequiüjpan. ¹² Ngo metam najaw wüx asoetiw nipilan leaw ngo mayar andeac Teat Dios, pero leaw ajlüyiw tiül icoots netam mejawan wüx asoetiw nejiw. ¹³ Pares iwüniün tiül icona aaga nerang ngo majneaj quiaj. Pero leaw ngo mayar andeac Teat Dios, Teat Dios apmajaw wüx asoetiw nejiw.

6

Ngo metam masoic monajiüt wüx noic monciy tiülan icona

¹ ¿Jondot nop tiül icona apmajcüy aweaag alinop, neol tamb teombas monajiüt leaw ngo mandüüb Teat Diosa? Netam mamb teombas monyar andeac Teat Cristo. ² ¿Neol ngo mejawana, minipilan Teat Cristo apmajawüw wüx asoet meáwan nipilan wüx iüta? Sitiül icona apmejawan wüx ombasüw meáwan nipilan, ¿neol ngondom mejawan wüx leaw más ngo maéle? ³ ¿Neol ngo mejawana, icootsa apmajawaats wüx ombasüw ángeles? ¿Neol ngondom majawaats wüx leaw más napateay ningü

wüx a iüt cama? ⁴ Sitiül icona ijcüyiün merjawayon wüx cuajantanej leaw ajlüy nganü cam; ¿neol teriümban teombas monajiüt leaw ngo majlüyiw tiül icona? ⁵ Aag agüy sasaj icon cos netam mexinguiyan wüx. ¿Neola, ngo majlüy tiül icona masey anop nexom omeaatsa, majaw wüx cuajantanej naél leaw ajlüy tiül monyar andeac Teat Cristo? ⁶ ¿Neol nganü netam nop icona mayac asoet alinop icona teombas jostis leaw ngo mandüjpiw Teat Cristo?

⁷ Naleaing xeyay ngo majneaj wüx aljane icona apmayac alinop teombas jostis. ¿Neol ngome más najneaj meüican wüx aaga ngo majneaj arangüch wüx imbasan quiaja? ¿Neol ngome más najneaj meüican wüx leaw najnot icueajiün quiaja? ⁸ Pero sanguiay altiül icona más ngo majneaj teamarang, cos awaijchaw y anojtiw ocueaj alinop.

⁹ ¿Neol ngo mejawana, leaw nerang ngo majneaj ngome apmajlüy tiül micambaj Teat Diosa? Nde merwaiichayon wüx aag ayaj, mepiüangan masey marangüw nisoet monench tengwü monüx. Nde mepiüangan najneaj marangüch casa pálwüx dios. Nde mepiüangan masey nop majiür minajtaj, tengwü minaxey, tengwü najtaj nejiür najtaj, tengwü naxey nejiür naxey. ¹⁰ At nde menejtiün, nde merangan reech, nde mendeacdeacan wüx ombas alinop, nde menojtiün aneay alinop. Cos meáwan leaw monarang atquiay, ngome apmajlüyiw tiül micambaj Teat Dios. ¹¹ Altiül icona nomb tarang meáwan aag ayaj, pero nganü Teat Dios lamawün icon wüx. Aag ayaj atnej lamajants icon müüch icon merangan najneaj. Lamawün isoetiün nómban cos teyariün andeac Teat Cristo, at cos Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios teamambeol icon.

Minipilan Teat Cristo netam marangüw najneaj

¹² Apiürang: “Nop alndom marang leaw andiüm, nejingüind ngo mapal”. Aag ayaj naleaing, pero ngome meáwan aag ayaj najneaj marangüch. Cos masey nop alndom marang meáwan, pero ngo majneaj sitiül apmarangüch leaw apmayac nej wüx marang ngo majneaj. ¹³ Aljane tapiüng: “Nüeteran netam majmel tiül otüengueran, at otüengueran netam nej nüeteran”. Nganüy sasaj icon Teat Dios apmandrooch ombas mijjuiaw. Pares sasaj icon ngomeaag atom micuerpojaats merangayoots nisoet, pero naleaing tarangüchiiüts para marangaats casa Teat Dios, ndoj nej apmambeol icoots. ¹⁴ Atnej Teat Dios tapacüüch alinomb Teat Jesús, atquiay apmapacüüch icoots alinomb, cos nej cuajantanej alndom marang.

¹⁵ ¿Neol ngo mejawana ajlüyiüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo? ¿Nguineay

apmüjchiiüts micuerpojaats majlüy nóiquian maquiiüb nop najüyjüy najtaja? ¡Ngwüy, aag ayaj niquimas! ¹⁶ ¿Neol, ngo mejawana, leaw ajlüy aweaag nop najüyjüy najtaj ajlüy nóiquian maquiiüba? Cos apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Masey ajlüyiw jipüw, pero atnej noic nej ajlüyiw”, aw. ¹⁷ Nganüy leaw lajlüy nóiquian maquiiüb Teat Cristo lajlüy nóiquian wüx miespíritu nej aton.

¹⁸ Nde mejiüran minajtajan tengwüy minaxeyiün. Cos cuajantanej alinoic nisoet leawa narangüch, aag ayaj andüy wüx ombas alinop; pero leaw ajiür najtaj tengwüy naxey, aag ayaj arang nisoet andüy miün wüx ombas nej. ¹⁹ ¿Neol ngo mejawana, icootsa ajlüyüüts atnej templo ocueaj Nangaj Espiritu leaw Teat Dios tüüch miüna? Ngome icoyóotsan quiaj aneayayoots, marangaats leaw andüümaats. ²⁰ Cos Teat Dios lamangüy xowüy lambeat mawün icoots wüx asoetiüts. Nganüy netam marangaats casa Teat Dios wüx micuerpojaats at wüx miespirtujaats, cos ocueaj icoots Teat Dios.

7

Andeac wüx angoch owixaran

¹ Nganüy sanasaj icon wüx alacas poch leaw tetüniün menguiayüün xic tiül aaga nawiiig terangan. Sapiüng naleaing najneaj sitiül nop naxey ngo majiür mintaj nej. ² Pero cos nots quiaj alndom marangüw ngo majneaj, pares najneaj anopnopo majiür mintaj nej, at montaj ich majiürüw minojow nej. ³ Nanojaran ich marang leaw netam marang maquiiüb mintaj nej; at aton najtajaran ich marang leaw netam marang maquiiüb minoj nej. ⁴ Najtajaran ngome aneay nej micuerpo nej, cos ocueaj minoj nej. At nanojaran ngome nej aneay micuerpo nej, cos ocueaj mintaj nej. ⁵ Pero jondot tendeacan mejlüyüünan acas nüt ngo mertüchayon, para metajcan orar mesajan Teat Dios wüx alcuane; aag ayaj najneaj sitiül ngome lercueatayon, nganandot aaga minatang nimeech Satanás mayac icon wüx merangan ngo majneaj.

⁶ Meáwan leawa lanasaj icon quiaj, aag ayaj sasaj icon najneaj merangan; ngo napiüng netam merangan. ⁷ Xique sapiüng najneaj sitiül meáwan monxey majlüy atnej sajlüy cam, cos ngo najiür xantaj; pero naleaing inopnopo ich marang leaw ayaag tiül omeaats Teat Dios lamüüch nej marang.

⁸ Xique sapiüng leaw nganaw majiür mintaj nej, tengwüy leaw lemben omal, najneaj majlüy néjan quiaj atnej sajlüy cam. ⁹ Pero sitiül ngondom maiüc wüx, pues najneaj ich mengoch owix ingow andüümdüüm alinop.

¹⁰ Nganüy sasaj icon leawa landoj angoch iwixan, masey ngome xique sapiüng, aag agüy asaj icon Teat Dios: Najtajaran ngondom macueat minoj nej. ¹¹ Naleaing sitiül najtajaran apmacueat minoj nej nde maquiiüb alinop, ich majlüy néjan quiaj, tengwüy ich maquiiüb minoj nej alinomb. Átan nanojaran nde macueat mintaj nej.

¹² At aton meáwan aldemas, ich manguiayiw leawa sanapiüng, masey aag agüy ngome Teat Dios nesaj xic, ngwüy xiquiáyan quiaj sapiüng; Sitiül nop neyar andeac Teat Cristo ajiür mintaj nej nganaw mayar andeac Teat Cristo, pero aaga najtaj najneaj ajlüy maquiiüb nej, nde macueat. ¹³ Átan nop najtaj neyar andeac Teat Cristo, sitiül ajiür minoj nej ngome neyar andeac Teat Cristo, pero sitiül aaga naxey najneaj ajlüy maquiiüb nej, nde macueat aton. ¹⁴ Cos aaga naxey nganaw mayar andeac Teat Cristo, nots quiaj apmandiüm wüx apmambeol nej mintaj nej. At nop najtaj leaw nganaw mayar andeac Teat Cristo, nots quiaj apmandiüm sitiül minoj nej apmambeol nej. Cos sitiül apmecueatayej, micualüw nejw naél mayariw andeac Teat Cristo. Nganüy sitiül tanaámb aqiiübbayej, nots quiaj Teat Dios apmambeol micualüw nejw mandüjpiw nej. ¹⁵ Sitiül aaga ngo mandüüb Teat Cristo quiaj, apmandiüm macueat minoj nej tengwüy mintaj nej, ich mecueatayej. Condom aaga neyar andeac Teat Cristo, masey naxey tengwüy najtaj, apmajlüy néjan quiaj, cos Teat Dios ngo mandüüm majlüy moncüy. ¹⁶ ¿Nguineay alndom mejaw ique najtajaran, sitiül alndom membeol minoj mayar andeac Teat Cristo alinoic nüte? ¿Jow ique nanojaran, nguineay alndom mejaw sitiül alndom membeol mintaj mayar andeac Teat Cristo alinoic nüte?

¹⁷ Pues wüx meáwan aag ayaj, inopnopo ich mayar marang leaw Teat Dios lamasaj nej marang. Atquiaj sasajüw marangüw tiül meáwan noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo. ¹⁸ Sitiül aljane lajlüy circuncidado wüx tayar andeac Teat Cristo, ich majlüy atnej ajlüy. At sitiül aljane nganaw majlüy circuncidado, ich majlüy atánan quiaj. ¹⁹ Cos ngo membeat sitiül nop ajlüy circuncidado, sitiül ngwüy. Leaw netam xeyay, aag ayaj marangaats leaw lamapiüng Teat Dios. ²⁰ Pares inopnopo ich majlüy atnej tajlüy wüx tayar andeac Teat Dios. ²¹ Sitiül aljane ajlüy najon mos nej wüx tayar andeac Teat Dios, nde mapiüng wüx. Pero naleaing sitiül axom nguineay alndom maw wüx aag ayaj, ich marang sitiül alndom. ²² Cos jane tajlüy najon mos wüx tayar andeac Teat Dios, nganüy ngome najon mos ocueaj Teat Cristo. Aton leaw ngome najon

mos wüx tayar andeac Teat Cristo, nganüy ajlüy atnej najon mos, cos Teat Cristo apmüüch nej cuane marang. ²³ Teat Cristo tangüy nembeac xeyay para mawün icoots wüx asoetiüts; pares nde merangan atnej nop mos leaw netam marang apiüing nipilan. ²⁴ Xecojow xechijquiaw, netam inopnop tanaám mejlüyiün atnej tejlüyiün wüx tapaj icon Teat Dios.

²⁵ Nganüy xique sanapiüing nguineay alndom marangüw leaw nganaw mengoch owix. Pero naleaing ngome asaj xic Teat Dios; sanapiüing leaw sawaw cos Teat Dios lamajiür xic lasta, lamajaw xique sanandac leaw andiüm nej. ²⁶ Xique sapiüing najneaj sitiül nop nipilan alndom majlüy atnej ajlüy, sitiül nop ajiür mintaj nej, tengwüy ngo majiür; cos ajiüc tengual ajlüy xeyay naél nganüy cam. ²⁷ Pero leaw almajiür mintaj nej, nde mandiüm macueat; at leaw ngo majiür mintaj nej, nde mandiüm mayamb. ²⁸ Pero sitiül nop nench apmengoch owix, aag ayaj ngome nisoet. At sitiül nop nüx apmengoch owix, aag ayaj ngome nisoet. Pero leaw apmengoch owixaw apmangochiw naél. Aag ayaj sasaj icon, nganandot memongochiün aaga naél quiaj.

²⁹ Nganüy xecojow xechijquiaw, sanasaj icon: Aaga nüt cam latequechej, laliüc mümb. Pares leaw nejiür mintaj nej, nde mayac omeaats áagan wüx mintaj nej, netam mayac omeaats wüx minajiüt Teat Dios. ³⁰ Sitiül aljane ajiünts, amix omeaats, pues ich mapac omeaats; at sitiül aljane apac omeaats, netam majiünts, majlüy triste. Leaw nengalüy, nde mayac omeaats wüx leaw apmangal cos aag ayaj ngome apmaüic meáwan nüt. ³¹ At leaw nejiür cuajantanej wüx a iüt cam nde mayac omeaats wüx áagan, cos meáwan najlüy wüx a iüt cam apndrom ombas.

³² Aag ayaj sasaj icon ngana meyacan imeajtsan wüx cuajantanej leaw alndom mapalpal icon. Cos leaw ngo majiür mintaj nej alndom mayac omeaats wüx minajiüt Teat Dios, wüx áagan leaw andiüm Teat Dios. ³³ Naleaing leaw nejiür mintaj nej netam mayac omeaats wüx cuajantanej leaw netam marang. At netam majaw nguineay alndom marang aag andiüm majaw mintaj nej; pares apalpal nej. ³⁴ Pues nop nüx alndom mayac omeaats wüx nguineay alndom marang minajiüt Teat Dios, nguineay alndom marang áagan najneaj leaw andiüm Teat Dios. Pero nop nejiür minoj nej, netam mayac omeaats wüx cuajantanej leaw netam marang, para marang leaw minoj nej najneaj majaw.

³⁵ Aag ayaj sasaj icon nguineay alndom nambeol icon, ngo nandiüm napal icon nganandot mengoch iwixan. Sandiüm merangan áagan najneaj, ngo majlüy

nicuajind merpalayon wüx merangan minajiüt Teat Dios atnej apiüing imeajtsan.

³⁶ Nop nateataran sitiül ayaag ngo majneaj cos micual nej nüx teatang nganaw majiür minoj nej, ich mengoch owix sitiül andiüm. At sitiül minench nej xeyay ayaag andiüm maquiüüb nej, mengoch owix aweaag, pues ich mengoch owixaw, aag ayaj ngome nisoet. ³⁷ Pero sitiül nateataran naleaing ayaag tiül omeaats, nejingund ngo masaj nej, lamayac omeaats wüx micual nej macül marang nüx, pues najneaj aton, aag ayaj ngome nisoet. ³⁸ Wüx aag ayaj, leaw neech majiür minoj micual nej, najneaj arang. Naleaing leaw ngo müüch majiür minoj micual nej, sapiüing más najneaj arang.

³⁹ Nop najtaj nejiür minoj nej netam tanaám maquiüüb wüx aliün mapac minoj nej. Pero sitiül landeow minoj nej, nej alndom mengoch owix aweaag alinop leaw andiüb Teat Cristo sitiül andiüm. ⁴⁰ Pero xique sapiüing apmajlüy najneaj sitiül apmacül atánan quiaj, ngo mengoch owix alinomb. Xique sayaag Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ambeol xic wüx sasaj icon aag ayaj.

8

Nüeteran najmel teombas narangüch dios

¹ Nganüy sanasaj icon wüx nüeteran najmel teombas narangüch dios. Wüx aag ayaj apiürang ajawwü nguineay netam narangüch. Sitiül aljane apmapiüing aag ayaj, quiaj ajiüc nej arangrangüy wüx leaw ajaw, aag ayaj ngo majneaj. Pero sitiül arangaats casa nop alinop, quiaj ajiüc ajiürayoots lasta. ² Pues sitiül aljane apiüing nej najntsop wüx andüy, aag ayaj ngo majaw nicuajind atnej netam majaw. ³ Sitiül aljane arang casa Teat Dios, Teat Dios najneaj majaw nej.

⁴ Nganüy sanasaj icon wüx aaga nüeteran najmel teombas ajcüd narangüch dios quiaj; cos ajawaats ajcüd narangüch dios ngo membeat nicuajind; áagan nop Dios almajlüy. ⁵ Masey anderac wüx dioses najlüyiw cawüx, tengwüy leaw najlüyiw wüx iüt, cos apiürang almajlüy xeyay dioses, masey chingüy masey natang. ⁶ Naleaing icoots ajawaats áagan nop Dios almajlüy, aag ayaj Teat Dios. Imiün wüx nej almajlüy meáwan leaw almajlüy. Nej tayac icoots ningüy wüx iüt marangaats nej casa. At almajlüy nop Miteatiüts Jesucristo, cos imiün wüx nej almajlüy cuajantanej leaw almajlüy. At aton nej tengual mapacüüch icoots.

⁷ Ngome meáwan ajawwü aag ayaj. Cos aliün masap ombasüw wüx aaga ajlüyay narangüch, cos ayacüch nüeteran teombas

narangüch dios. Masey ngome nej neyac, nganüy wüx üet leaw najmel teombas dioses, aag ayaj ayaag tiül omeaats ngo majneaj arang. ⁸ Teat Dios ngo mamb wüx leaw üetiüts. Cos sitiül tetiüts tengwüy ngo metiüts, ngome wüx aag ayaj alndom majlüyüts najneaj teombas Teat Dios. ⁹ Ijawan wüx aag ayaj, cos masey aag ayaj ngo marang icon nicuajind wüx itean, pero cos alinop jayats nendüüb Teat Cristo nganaw majaw wüx meáwan aag ayaj; nots quiaj nej alndom mayaag ngo majneaj teamerangan. ¹⁰ Masey lamejawan aag ayaj ngo majiür nicuajind; jondot alinop jayats nendüüb Teat Cristo leaw aliün mapateay ajaw apmajaw icon niüng arangüch casa dioses, alchetemeron tengual meatiün leaw najwan teombas dioses, quiaj apmandiüm müet aton leaw najmel teombas dioses, ndoj ngo majneaj mayaag leaw tarang. ¹¹ Pares netam mejawan wüx, cos sitiül apmeajchiün mamong ngana wüx alinop leaw nganaw maxom omeaats wüx mandüüb Teat Cristo, aag ayaj ngo majneaj, cos Teat Cristo tandeow mawün nej wüx aton. ¹² Wüx irangan atquiaj majaw nop leaw nganaw maxom omeaats, aag ayaj ngo majneaj irangan, cos nej ngo majaw cuane najneaj marang tengwüy cuane ngo majneaj. Wüx irangan aag ayaj, Teat Cristo ngo majneaj majaw leaw irangan. ¹³ Pares xique, sitiül sawaj xecoj tengwüy xechiig ngo majneaj majaw wüx süet cuajantanej, nómban sanacueat nüet leaw najmel teombas narangüch dioses, nganandot nayac wüx nisoet xecoj tengwüy xechiig.

9

Leaw netam marang nop apóstol

¹ Cuane ipiüangan, ¿neol ngome apóstol xique? ¿Ngome sajlüye ndom narang leaw andiüm Teat Dios? ¿Neol ngome xiquiaj tajawas Miteatiüts Teat Cristo? ¿Neol ngome icona teyariün andeac Teat Jesús cos tarangas najiüt wüx imbasana? ² Sitiül aljane apiüng xique ngome apóstol xic, pero icona lamejawan naleaing xique nop apóstol xic, cos teyariün andeac Teat Cristo wüx tasajas icon wüx nej. Quiaj tajüic nejay Teat Dios neyac xic narang apóstol.

³ Sitiül aljane andiüm mayac sasöet, sanasaj; ⁴ ¿Neol jow xicona, neol ngondom netiün, nanganeowan atnej irangana? ⁵ ¿Neol ngondom najiüran xantajana atnej arangüw meáwan apóstoles, atnej arangüw michiig Teat Jesús, atnej arang Teat Pedro aton? ⁶ ¿Neol áagan a xique naquiiüb a Bernabé netam narangan pálwüx najiüt para naxoman süetiüna? ¿Neol atquiaj arangüw aldemas apóstoles? ⁷ ¿Nguiane ajlüy

nop soldado ngo müünd majiür meáwan leaw netam neje? ¿Nguiane ajlüy nop naxey mapiür tiül micorrül nej cuajantanej xiül neóng, naleaing ngondom mapeed müete? ¿Nguiane ajlüy nop nejür sap, ngondom mapats onts mijiw misap nej manganeowa? ⁸ Áag sasaj icon quiaj ngome nanderacan cos atánan quiaj apiüng aton aaga poch tüünd a Moisés. ⁹ Atcüy apiüng: “Nde meyac minchiüts ombeay a boy leaw tearang najiüt teawiiig osaab soex”, aw. ¿Teat Dios tapiüng aag ayaja wüxan boye; ¹⁰ ngwüy, apiüng aag ayaj wüx icootsa? Naleaing, aag ayaj tandeac wüx icoots. Cos nop nechüüt iüt, nepiür, netam macül leaw ayac aóng aag apiür. Aton nop netaad osaab soex netam macül mawaag, cas taxaing najneaj. ¹¹ Pues xicona tapiürasan Mipoch Teat tiül icon. ¿Jow nganüy, ngwüy iyajcana laxowüy saxoman wüxe, sitiül apmeajchiün xicon nüeterana? ¹² Sitiül alacas monquiaach icon ngo maxinguiaw wüx matüniw icueajiün leaw netam nejw, cuantemas xicona alndom natüniün icueajiün.

Naleaing ngo narangan aag ayaj. Tean-mongochiün nguineayantanej cos ngo nandiüman nüjchiün majcüy nejingüind. Tanaámb sanarangan minajiüt Teat Cristo. ¹³ ¿Ngo mejawana, miteaats ocueaj nipilan israel axomüw leawa netam nejw wüx arangüw minajiüt Teat Dios? At wüx ajmel nichech wüx artül alndom mayariw mionij nimal najmel wüx artül. ¹⁴ Cos atquiaj tapiüng Teat Cristo: Meáwan leaw nerang minajiüt Teat Dios, wüx aaga najiüt quiaj alndom maxom leawa netam nej. ¹⁵ Xique, wüx aag ayaj ngo natün nicuajind. At ngo narang aaga nawiiig cam nasaj icon meajchiün xic leaw netam xic. Cos sapiüng más najneaj nandeow wüx nganaw mapiürang xique satüntün leaw alnajiür.

¹⁶ Masey sandeac Mipoch Teat Dios, ngo metam nerangrangüy wüx, cos sawaj netam narang aag ayaj. ¡Ngo majneaj nayaag sitiül ngo nandeac Mipoch Teat Dios! ¹⁷ Sitiül sanandea Mipoch Teat Dios cos xique sandiüm narang, quiaj lanajiür leaw saxom wüx. Nganüy sitiül sanandea Mipoch Teat Dios cos nej nesaj xic narang, pues masey aton, cos aaga najiüt quiaj lanüünd narang. ¹⁸ ¿Cuane saxom wüx, wüx sanandea Mipoch Teat Dios? Áagan agüy saxom: Apac ximeaats cos ngome alcuane saxom wüx. Cos masey alndom natün icueajiün wüx sarang minajiüt Teat Dios, naleaing ngo natün nicuajind.

¹⁹ Xique sajlüy miün, masey nejingüind ngondom masaj xic leaw netam narang; naleaing sandiüm narang atnej najon mos ocueaj meáwan nipilan, para nasajüw mayariw andeac Teat Cristo. ²⁰ Wüx

salnaquiüjpüw nipilan israel, sarang at xic nop nejiw para alndom nasajüw mandüjpiw Teat Cristo. At wüx alnaquiüjpüw ajctüwa nipilan ngome israel leaw nepiüng netam marangüch aaga poch tayac Moisés, xique aton sarang atnej arangüw, para alndom mayariw sandeac, masey xique lango metam narang aaga ajlüyay narangüch leawa tayac Moisés. ²¹ Nganüy wüx salnaquiüjpüw leaw ngo mandüjpiw aaga poch tayac Moisés, xique aton sarang atnej arangüw nejiw, para alndom manguiayiw sandeac. ²² Wüx salnaquiüjpüw leaw napateay ajawüw wüx Mipoch Teat Dios, xique teamteáman sasajüw. Xique sarang nguineayantanej cos sandiüm nawüniw alacas, mawüw wüx asoetiw nejiw. ²³ Meáwan aag ayaj sarang para manguiayaran wüx Teat Cristo, cos sandiüm nüünd aaga najneajay leawa Teat Dios lamapiüng apmüch.

²⁴ ¿Ngo mejawana nguineay arangüw leaw nonamb wüx apuesta? Cos meáwan andiümüw majntsopiw wüx, pero naleaing netam maw tiül áagan nop najntsop acuiür. Áagan nop alndom mayar leaw apmüünd cos tajntsop wüx. Nganüy icona aton netam merangan leaw alndom wüx minajiüt Teat Dios, aag ayaj atnej mecuiüran napac para alndom meyariün aaga najneajay leaw Teat Dios apmüch. ²⁵ Pues meáwan leaw andiüm mamb tiül cuajantanej apuesta netam maüünd wüx, macueat cuajantanej leaw ngo mambeol nej. Nejiw naleaing arangüw aag ayaj para mayariw noic corona arangüch naag op xiül, masey aag ayaj apndrom ombas najen. Nganüy icootsa netam marangaats leaw alndom, cos atquiaj apmüjndiüts leaw Teat Dios lamapiüng apmüch. Aag ayaj ngondom ndrom ombas. ²⁶ Pues xique leaw sarang, sacuiür leaw alndom, cos sawaj nguiane sandüy. Sarang at xic nop natsoj ndoj ombas atsoj, ngome atnej nop atsojan. ²⁷ Más naleaing, ngo nejiürüy lasta, xique sasapüy nandand nganandot neyacüy wüx naél. Cos ndot xeyay nipilan lanasaj wüx Teat Cristo, ndoj tarangas ngo majneaj, nots quiaj najcueat, ngo mambeol xic nicuajind meáwan aaga najiüt lanarang.

10

Ngo metam marangüch casa narangüch dios

¹ Xecojow xechijquiaw, sandiüm nüüch leaam imeajtsan nguineay tamongochiw tanomb mixejchiüts wüx tawün tiül iüt Egipto, tawün nejiw Moisés. Cos Teat Dios tangoch nejiw, taquiüüb nejiw ambüw tiül minden oic. At wüx tatüchiw nots ndec nenüt Nacants Ndec, nej tambaag noic ores

aaga ndec quiaj, nguineay alndom mamongoj. ² Aag ayaj tajüiquich atanej mayariw yow, cos tamongoj tiül aaga ndec quiaj, at taquiüüb nejiw mamb a oic. Tajlüyiw nóiquian cos tayariw andeac Moisés. ³ At meáwan nejiw tüetiwi nüeteran leaw tüüch nejiw Teat Dios. ⁴ Meáwan tanganeowüw aton aaga yow tüüch nejiw Teat Dios imiün tiül piedra wüx tüüch. Aaga piedra quiaj ajüiquich wüx Teat Cristo, cos nej taquiüüb nejiw tiül wajchiüch. ⁵ Naleaing xeyayiw ngo majneaj majaw nejiw Teat Dios; tandeowüw patayatójan tiül wajchiüch.

⁶ Meáwan aag ayaj tajlüy para alndom leaam omeajtsaats wüx, nganandot mandiümaats marangaats ngo majneaj atnej tarangüw. ⁷ Pares nde merangan casa narangüch dioses atnej altiü tarangüw, cos tiül Mipoch Teat Dios apiüng: "Nejiw chetetoj müetiwi, manganeowüw leaw ayacüw teombas midiosüw nejiw. Condom witiütoj mejiüngüw", aw. ⁸ At ngondom mesapayoots marangaats nisoet atnej tarangüw altiül, ndoj tandeowüw nóiquian nimiw aropjow mil (23,000) nipilan tiül noic nüt. ⁹ Ngondom müjchiüts majcüy Teat Dios atnej tarangüw altiül; condom tapots andeowüw, tatsamb nejiw ndiüch. ¹⁰ Ngondom mandeacaats wüx ombas Teat Dios atnej tandeacüw altiül; condom tambiy nejiw nop ángel ocueaj Teat Dios.

¹¹ Meáwan aag ayaj tamongochiw para majawaats icootsa aton nguineay tarangüw ngo majneaj. Tarangüch wüx nawüig para müüch icoots majawaats, nganandot mandüjpiüts wüx atnej tarangüw, cos nganüy cam ajlüyüüts tiül úmbwüx nüt. ¹² Pares leaw nepiüng tiül omal tiül omeaats nej ngondom majmiüc tiül nisoet netam majaw wüx, nganandot majmiüc. ¹³ Cos meáwan leaw ngo majneaj arang nipilan, nots quiaj alndom malocooch icon mendiüman merangan aton. Naleaing Teat Dios apmambeol icon atnej lamapiüng, ngo müüch malocooch icon cuajantanej leaw ngondom meücan wüx. Cos wüx apmalocooch icon cuajantanej, quiaj Teat Dios apmüch icon nguineay alndom meücan wüx, nganandot merangan aag ayaj.

¹⁴ Xecojow xechijquiaw, niquimas nde metepeayiün narangüch dios. ¹⁵ Xique sasaj icon ayaj, cos sawaj alndom mexoman imeajtsan wüx. Nganüy netam mejawan leaw sanasaj icon, sitiül naleaing tengwüy ngo maleaing. ¹⁶ Pues wüx anganeowaats vin wüx arangaats aaga Cena del Señor, aag ayaj ajüiquich ajlüyüüts nóiquian wüx miquiej Teat Cristo. At aton wüx ajineran a pan müetiüts, quiaj ajüiquichaats ajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo. ¹⁷ Masey xeyayoots, nganüy ajlüyüüts nóiquian wüx

üetiüts aaga pan quiaj. Aaga pan quiaj apiüng wüx micuerpo Teat Cristo.

¹⁸ Ajawaats nguineay ajlüy tiül nipilan israel. Cos wüx atsambüw mionij nimal najmel wüx artül marang nichech wüjchiw Teat Dios, quiaj ajüic nóiquian arangüw casa Teat Dios. ¹⁹ At sasaj icon: Ajcüw narangüch dios ngo membeat nicuajind; at ngo membeat leaw ajmel teombas ajcüwa dioses quiaj. ²⁰ Sasaj icon, sitiül jangantanej nipilan leaw ngo mayariw andeac Teat Cristo ayacüw ichechiw wüx artül, aag ayaj nimeech üjchiw, ngome Teat Dios. Pares xique ngo nandiüm metsamban leaw najmel wüx artül ocueaj nimeech, cos aag ayaj ajüic ijlüyiün nóiquian mequiüjpan nimeech. ²¹ Pues ngondom merangan ijquiaw, cos ngondom menganeowan aaga vñ najlüy tiül Cena del Señor condom apmenganeowan leaw najmel wüx artül ocueaj nimeech. At ngondom meatiün aaga pan najlüy tiül Cena del Señor, condom apmeatiün leaw najmel wüx mes ocueaj nimeech. ²² ¿Pues nguineay apmangaatsa, masey müjchiiüts majcüw Teat Dios? ¿Ngwüy ipiüngana icootsa xowüy lapacaatsa, pero Teat Dios ngo majiür apaca?

Minipilan Teat Cristo netam mandüümüw meáwan nipilan

²³ Altiül apiüngüw nop alndom marang leaw andiüm, pero naleaing ngome meáwan leaw nandiüram najnej marangüch. Masey nop alndom marang leaw andiüm, naleaing altiül ngome apmambeol nej matang wüx Mipoch Teat Cristo. ²⁴ Pares nejingüind nde mayac omeaats wüx mayamb áagan leawa néjan quiaj andiüm; ngwüy ich marang leawa najnej, leaw apmambeol alinop.

²⁵ Nganüy sanasaj icon wüx onij najnap tiül plas. Nde metüniün menguiayüün nejingüind nguia naw aag ayaj. ²⁶ Naleaing Teat Dios tarang a iüt, ndoj meáwan leaw almajlüy wüx aaga iüt cam ocueaj nej.

²⁷ Pares sitiül aljane leaw ngo mayar andeac Teat Cristo mandüüm maquiüüb icon meamban meretiün aniüng nej, quiüran sitiül indiüman. Meáwan leaw apmayac metsamban, pues itsamban. Nde metüniün menguiayüün nejingüind nguia naw aag ayaj. ²⁸ Pero sitiül aljane apmasaj icon: “Aag ayaj nichech najmel teombas narangüch dios”, maj icon, pues nde metsamban. Cos nots quiaj nej ngo majnej mayaag tiül omeaats sitiül apmetsamban. ²⁹ Pues aaga lanasaj icon ngome cos icona iyajcan ngo majnej metsamban, ngwüy, pero cos alinop alndom mayaag ngo majnej.

Jondot aljane tiül icona apmasaj xic: “¿Neol ngondom natsamb leaw sandiüma, neol netam mapal xic leaw ayaag alinop quiaja? ³⁰ Cos sitiül süüch gracia Teat Dios

wüx satsamb aag ayaj, ¿neol alinop nipilan apmapiüng ngo majnej saranga?” maw.

³¹ Sanasaj icon neol: Cos meáwan leaw iran-gan, masey wüx itsamban tengwüy inganeowan, netam merangan meáwan atnej najnej majaw Teat Dios. ³² Nde merangan nicuajind leaw alndom mayac wüx alinop marang leaw nej ayaag ngo majnej; ngome wüx nipilan israel, tengwüy wüx pálwüx nipilan ngome israel, tengwüy wüx leawa neyar andeac Teat Dios. ³³ Xique sarang leaw alndom, nganandot majcüyw majawüw xic aljane. Ngo narang áagan leaw najnej sawaw xique, sarang leaw najnej majaw aldemas, cos sandiüm meáwan nipilan mayariw andeac Teat Cristo y mawüw wüx asoetiw.

11

¹ Indüjpiün wüx merangan atnej sarang, cos xique sandüüb wüx narang atnej tarang Teat Cristo.

Nguineay netam marangüw montaj

² Xecojow xechijquiaw, xeyay apac ximeaats cos sawaw leaw imeajtsan xic, at ngo ndrom imeajtsan leaw taquiajchiüs icon. ³ Nganüy ajlüy alinoic sandiüm mejawan: Cos Teat Cristo ajlüy natang wüx meáwan monxey, at naxey netam majlüy natang wüx najtaj, at aton Teat Dios ajlüy natang wüx Teat Cristo. ⁴ Sitiül nop naxey apooch omal wüx ataaq orar, tengwüy wüx aquiaach Mipoch Teat Dios, aag ayaj monxing ocueaj minatang nej. ⁵ Nganüy sitiül nop najtaj ngo mapooch omal wüx ataaq orar tengwüy wüx andeac leaw üüch nej mandeac Teat Dios, pues aag ayaj monxing ocueaj minoj nej, cos aag ayaj atanej majep omal nej nangwang. ⁶ Sitiül nop najtaj ngo mapooch omal, más najnej ich majerep omal nej nómban. Pero sitiül axing majerep omal nangwang, más najnej ich mapooch omal nej. ⁷ Nop naxey ngo metam mapooch omal nej, cos Teat Dios tarang naxey majlüy najnejay atnej mindiw nej, majüiquich nej natang. Nganüy najtaj tarangüch najnejay atnej mindiw naxey. ⁸ Cos Teat Dios tarang a najtaj imiün wüx micostil naxey, ngome imiün wüx micostil najtaj tajlüy naxey. ⁹ Teat Dios ngo marang a naxey ajcan lajlüy a najtaj; ngwüy, najtaj tarangüch cos ajcan lajlüy a naxey. ¹⁰ Por aag ayaj nop najtaj netam mapooch omal, cos aag ayaj ajüic arang casa naxey, aton ángeles alndom majawüw aag ayaj. ¹¹ Teat Dios tayac a naxey, átan tayac a najtaj, cos naxey netam nej najtaj, aton najtaj netam nej naxey. ¹² Naleaing najtaj tajlüy imiün wüx micostil naxey, condom naxey micual nej najtaj, masey Teat Dios nerang meáwan leaw almajlüy.

¹³ Cuane ipiüangan, ¿jow nop najtaj, najneaja sitiül mataag orar ngo mapooch omala? ¹⁴ ¿Neol ngo mejawana nguineay netam majlüy omal nop naxeye? Cos sitiül nop naxey matangüüch omal nej najaljal, aag ayaj monxing. ¹⁵ Pero sitiül najtaj matangüüch omal nej najaljal aag ayaj ambeol nej mataag nej majneaj, cos aaga ondeats quiaj apooch nej omal. ¹⁶ Sitiül aljane ngo majneaj majaw aag ayaj, pues xicona ngo najiüuran alinoic poch wüx aag ayaj. At aton tiül meáwan noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo ngo majlüy alinoic leaw arangüw wüx aag ayaj.

Ngo marangüw Cena del Señor atnej netam

¹⁷ Nganüy leaw sanasaj icon cam, ngondom napiüng najneaj najaw leaw irangan. Cos sanguiay wüx canchiüron ingow mambeol icon müüch mapac imeajtsan, más naleaing ayac icon wüx ngo majneaj. ¹⁸ Nganüy sanasaj icon, cos tanguaiyüs wüx canchiüteron indeacan palpáiwüx, ngo mejlüyiün nóiquian. Xique sapiüng nots quiaj naleaing atquiaj irangan. ¹⁹ Jonde ngwa, atquiaj netam majlüy para majüiquich jane tiül icona naleaing almandüüb Teat Cristo. ²⁰ Pues aag irangan quiaj wüx canchiüron, aag ayaj naleaing ngome Cena del Señor irangan. ²¹ Cos wüx teretiün, inopnopon üet leaw aneay nej, at altiül angün wüx. Pero alinop leaw ngo majiür netam maiünd. ²² ¿Cuane aag ayaja? ¿Neol, ngo mejiüuran iniüngana niüng alndom meretiün, menganeowan quiaja? Cos leaw irangan quiaj, ajüic ngo membeat mejawan nopnop nendüüb Teat Cristo, cos teajchiün monxing leaw ngo majiür nicuajind nüeteran. ¿Pues cuane sanasaj icon wüx aag ayaja? ¿Sanasaj icon najneaj najawa? ¡Ngwüy niquimas!

Teat Cristo tayac Cena del Señor

(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20)

²³ Teat Cristo tüüch xic najaw nguineay netam marangaats aaga Cena del Señor. Lanasaj icon nguineay tarang Teat Jesús wüx aaga ongwiüüts apmayacüch tewow monajiüt, cos taxaing a pan mandeand. ²⁴ Condom wüx landoj müüch gracias Teat Dios, quiaj tambaag. Tapiüng: “Iyariün, itean, cos aag agüy xecuero, saneyacüy mangüy asoeteran. Wüx itean aag ayaj netam leaam imeajtsan xic”, aw. ²⁵ Condom wüx landoj müetiüw, taxaing a vas, tapiüng: “Aaga vin tiül a vas cam apiüng wüx jayats poch üüch Teat Dios, cos xequeiej apmajüunch tiüt wüx sanandeow. Wüx aag ayaj Teat Dios apmawün isoetiün. Meáwan nüt wüx apmenganeowan aag ayaj ich leaam imeajtsan wüx xique”, aw. ²⁶ Pares wüx apmetiün

aaga pan, menganeowan aaga vin, aag ayaj ijüiquichan nguineay Teat Jesús tandeow. Atquiaj netam merangan tanaámb, leaw nej andilil miün alinomb.

Leaw ngo metam marangüch wüx ayarich Cena del Señor

²⁷ Wüx aag ayaj, jangantanej leaw apmüet aaga pan quiaj, leaw apmenganeow aaga vin quiaj, naleaing sitiül ngo marang atnej apiüng Teat Jesús netam marang, pues aag ayaj lamajiür xeyay nisoet, cos atnej ngo marang casa leaw tamongoch Teat Jesús wüx taw miquiej nej, tandeow wüx cruz. ²⁸ Pares wüx apmerangan aaga Cena del Señor netam meyamban imeajtsan nganandot terangan algün ngo majneaj, para alndom metüniün mesajan Teat Dios mawün wüx omeats leaw terangan. Quiaj alndom metiün aaga pan quiaj, menganeowan aaga vin. ²⁹ Cos jangantanej leaw apmüet, leaw apmenganeow, ndot ngo leaam omeats wüx nguineay tamongoch Teat Jesús, Teat Dios apmajaw wüx aaga nisoet quiaj. ³⁰ Por aag ayaj ajlüy tiül icona xeyay moniün andeow, altiül ngo majiür monapacüy, at altiül landeowüw. ³¹ Nganüy sitiül icootsa apmapiüngaats cuane nisoet ajüüraats, quiaj Teat Dios apmawün wüx omeats aaga nisoet quiaj. ³² Naleaing sitiül ajüüraats nisoet, más najneaj Teat Dios majaw wüx aag ayaj nganüy nómban, quiaj langome apmajlüyüüts tiül, wüx aaga nüt Teat Dios apmajaw wüx asoet meáwan nipilan wüx iüt.

³³ Xecojow xechijquiw, wüx apcanchiüneron merangan aaga Cena del Señor, ercülasyon merangan nóiquian. ³⁴ Sitiül aljane ayáagan apmind üet, ich met aniüng nej, cos atquiaj mbich ngome apmejiüuran naél wüx apmerangan aaga Cena del Señor niüng canchiüron. Sanasaj icon wüx leaw aliün majlüy wüx sanamb najaw icon.

12

Nangaj Espiritu üüch anopnop leaw alndom marang

¹ Xecojow xechijquiw, sandiüm mejawan wüx leaw üüch icoots anopnopoots Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios nguineay marangaats minajiüt nej.

² Lamejawan wüx nganaw meyariün andeac Teat Cristo, nimeech tayac icon wüx merangan casa ajcüwa dios narangüch leaw ngondom mandeac. ³ Naleaing sandiüm mejawan: Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ngo müüch nejingüind mapaiich Teat Jesús. Átan nejingüind ngondom mapiüng Teat Jesús miteatiüts, sitiül Nangaj Espiritu ngo müüch nej mandeac aag ayaj.

⁴ Leaw üüch icoots Teat Dios anopnopoots para alndom marangaats minajiüt nej, pues Nangaj Espiritu neech icoots aag

ayaj. ⁵ Masey Teat Dios lamüüch icoots palpáwüx najiüt marangaats ocueaj nej, naleaing aaga najiüt arangaats quiaj, wüx minüt nej Teat Dios arangaats. ⁶ At meáwan cuajantanej najiüt leaw üjndiüts anopnopoots marangaats, nej Teat Dios neech icoots ndom ombasaats marangaats aaga najiüt quiaj. ⁷ Pues meáwan leaw Nangaj Espiritu üüch anopnopoots marangaats, aag ayaj üüch para alndom mambeolaats meáwan minipilan Teat Cristo. ⁸ Cos Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios üüch altiül maxom omeaats mandeac wüx cuajantanej najneaj. At Nangaj Espiritu üüch altiül majaw cuajantanej para maquiaach alinop. ⁹ Átan Nangaj Espiritu üüch altiül majaw xeyay wüx leawa nej andiüm, ngo machiw omeaats wüx. At nejay Nangaj Espiritu üüch alinop ndom ombas mamongoch iün andeow moniün andeow. ¹⁰ At alinop üünd ndom ombas marang ateócan leaw ngomeaag ajaraw. Alinop üünd maxom omeaats mandeac leaw lamasaj nej Teat Dios. Alinop üüch nej Teat Dios majaw jane teamambeol nej, sitiül Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, tengwüy ambeol nej nimeech. Alinop üünd mandeac alinoic ombeayiün leaw nej ngo majaw; alinop üünd maxom omeaats mapiüng cuane andeac aaga nendeac alinoic ombeayiün quiaj. ¹¹ Pues meáwan aag ayaj Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ajaw cuane nej andiüm müüch, cos nej üüch icoots anopnopoots palpáwüx leaw alndom marangaats.

Meáwan monyar andeac Teat Cristo ajlüyiw noic miün

¹² Nop nipilan ajiür omal, owix, oleaj, meáwan ajiür, pero aag ayaj nop nej. Atquiaj aton ajlüy monyar andeac Teat Cristo. Cos masey ajlüyüüts xeyay, ajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo. ¹³ Aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tayac icoots majlüyüüts nóiquian maquiüjpaats atnej nop nipilan, masey nipilan israel, masey nipilan griego; masey nipilan arang najon mos teombas alinop, masey nipilan ngome mos nejiw. Nganüy meáwan icootsa tündiüts aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios.

¹⁴ Noic cuerpo ngome noic quiriw ajlüy, cos ajiür palpáwüx. ¹⁵ Jondot oleajaran mapiüng: “Xique ngome owixaran xic, pares ngome sajlüy wüx cuerpo”, maw. Masey mapiüng ayaj, naleaing nej tanaámb alwüx cuerpo. ¹⁶ Jondot olaagaran mapiüng: “Xique ngome oniiügaran xic, pares ngome sajlüy wüx ombasaran”, maw. Masey mapiüng aag ayaj, naleaing tanaámb alwüx cuerpo. ¹⁷ Cos sitiül nop nipilan palüy miün oniiügaran alwüx, ¿ngueiney alndom manguiyarana? Jondot nop nipilan palüy

miün olaagaran alwüx, ¿ngueiney alndom maximarana? ¹⁸ Cos Teat Dios tayac meáwan niüng netam majlüy wüx cuerpo atnej andiüm nej. ¹⁹ Sitiül ndot áagan oniiügaran ajiür, tengwüy áagan olaagaran ajiür, quiaj apmajüic ngo palam aaga cuerpo. ²⁰ Pero masey xeyay palpáwüx ajiür, naleaing nop nej.

²¹ Pares oniiügaran ngondom masaj owixaran: “Ngo metam xic ic”, maj. Aton omalaran ngondom masaj oleajaran: “Ngo metam xic icona”, maj. ²² At leaw ajawaats najlüy wüx cuerpo leaw ajüic ngo majiür apac, naleaing xeyay netamüw. ²³ Ajawaats wüx noic cuerpo leaw ajüic ngo membeat, aag ayaj atajcaats majneaj atnej xeyay nembeat. Pero leaw axinguaats majawaats najlüy wüx cuerpo, aag ayaj ayambaats guineay alndom maxotaats. ²⁴ Naleaing leaw ngo maxinguaats majawaats wüx cuerpo, ngo metam maxotaats. Atquiaj ajawaats Teat Dios tüüch majlüy xeyay nembeat leaw ajüic ngo membeat. ²⁵ Atquiaj tarangüchiiüts, ngo majüic noic quiriw xeyay netam, alinoic ngwüy, ajlüyiw atotow, meáwan ambeolayej. ²⁶ Pares sitiül alngün maxom nej necoy, meáwan apmayaag acoy. Nganüy sitiül apmajneaj nop, meáwan aton apmbixiüm.

²⁷ Nganüy icootsa ajlüyüüts at icoots micuerpo Teat Cristo; at anopnopoots ajiüraats atamaats wüx nej. ²⁸ Teat Dios tayac anopnopoots marangaats leawa nej andiüm tiül noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo. Leaw natangüw, ajcüw ayaj apóstoles. Condom andüüban mondeac andeac Teat Dios. Andüüban marangüw natang monquiaach. Condom andüüban leaw üüch nejw Teat Dios marangüw ateócan. Condom ajcüw moneech majneaj moniün andeow. Condom monbeol jangantanej tiül monyar andeac Teat Cristo. Andüüban nejw monlüy wüx cuajantanej najiüt. Ndójwüx ajcüw ayaj mondeac alinoic ombeayaran leaw Teat Dios tüüch nejw mandeacüw. ²⁹ ¿Jow nganüy cuane ipiüngana, jangantanej alndom marang apóstol? ¿Ngwa, palüyan mondeac andeac Teat Dios? ¿Ngwa, palüyan monquiaach tiül noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo? ¿Ngwa, meáwan leawa neech nejw Teat Dios ndom ombasüw marangüw ateócana? ³⁰ ¿Ngwüye, jangantanej alndom müüch majneaj moniün andeowa? ¿Ngwüye, jangantanej alndom mandeac alinoic ombeayaran? ¿Ngwüye, jangantanej alndom mapiüng cuane amb apiüng alinop wüx andeac alinoic ombeayaran? ¿Ngwüy ngondom! ³¹ Netam mandiüm imeajtsan leawa más najneaj, quiaj Teat Dios apmüüch icon aaga najiüt leawa más xeyay atam.

Pero nganüy sanasaj icon wüx leaw ajntsop wüx ajneaj merangan.

13

Netam mandüümaats nop alinop

¹ Jondot xique lanüünd nandeaç ombeay pálwüx nipilan, at lanüünd nandeaç andeaçüw ángeles aton, naleaing sitiül ngo nandiüm nop alinop, sanajlüy at xic manchiüc nentsarar ajiünts, tengwüy sanajlüy at xic platilla ngo majneaj ajiünts wüx atsünderan. ² Masey lanüünd nandeaç leaw asaj xic Teat Dios, at lanüünd najaw wüx leaw nomb ngo majüic nguineay ajlüy, at lanüünd najaw wüx meáwan leaw almajlüy; masey sawaw Teat Dios alndom maxaing noic tüic mawün mayac niüng andiüm nej, ngo nachiw ximeaaç wüx; pero sitiül ngo nandiüm nop alinop, pues ngo nembeat nicuajind. ³ Sitiül sanüüch meáwan leawa sajür nambeol nipilan leaw ngo majiür nicuajind; at sitiül sanüüch xecuero mandaab atnej noic nichech, pero naleaing sitiül ngo nandiüm nop alinop, cuane saxom tiül, nicuajind.

⁴ Cos sitiül aljane andiüm nop alinop apmaüç wüx cuajantanej, xeyay ajneaj omeaaç. At ngome apmandiümdüüm majiür leaw ajiür alinop, ngo merangrangüy, ngome lombojchay, ⁵ ngome itsojúyan, ngo mayamyamb marangüch leaw andiüm nej, ngome najen ajcüy, ngo mayac wüx omeaaç mapalüch ombas cuajantanej. ⁶ Ngo mapac omeaaç wüx leaw ngo majneaj arangüw nipilan; naleaing apac omeaaç wüx nipilan arangüw najneaj. ⁷ Jane naleaing ajiür lasta alinop, ngo mapiüing wüx nicuajind, masey ngo majneaj apmamongoch. At ngo machiw omeaaç wüx cuajantanej, ayar meáwan leaw najneaj asoic. Tiül omeaaç nej apiüing nipilan apmarangüw najneaj. At aüç wüx cuajantanej masey naél, nej tanaámbarang najneaj.

⁸ Sitiül andiümaats nop alinop, aag ayaj ngo mamong. Alinoic nüt ngome apmetam aljane mandeaç andeaç Teat Dios; ngome apmetam aljane mandeaç pálwüx ombeayaran; at Teat Dios langome apmetam müüch aljane majaw wüx cuajantanej. ⁹ Cos leaw ajawaats nganüy, aag ayaj ngome palan ajlüy; at leaw lamasaj icoots Teat Dios, aag ayaj quiripite ajawaats, ngome palan. ¹⁰ Naleaing wüx apmatüch a nüt apmajawaats palan wüx meáwan cuajantanej, quiaj langome apmetam leaw ngome palan.

¹¹ Pues wüx nine xic, tandeaças atnej andeaç nine monguich, tapiüngas tiül ximeaaç atnej arang nop nine, xefis atnej mifis nop nine. Nganüy wüx lasatang lanarang naxey, quiaj tacueatiüs narang

atnej arang nop nine. ¹² Nganüy ngondom maxomaats majawaats nicuajind palan; aag ayaj atnej majawaats teombasaats tiül noic nesomom cheeg. Nganüy ngo nambich najaw meáwan, pero alinoic nüt sanajaw meáwan cuajantanej atnej Teat Dios ajaw tiül ximeaaç nganüy nguineay sarang. ¹³ Pero ajlüy arej sanasaj icon wüx leaw netam meyacan wüx imeajtsan meáwan nüt. Netam meyacan imeajtsan wüx leaw apiüing Teat Dios, ngondom mechiwean imeajtsan wüx. Alinoic: Netam meyajcan tiül imeajtsan Teat Dios apmarang meáwan leawa lamapiüing apmarang. At alinoic: Netam mejiüran lasta nop alinop. Pero leaw ajntsop wüx atam tiül ajcüw arej quiaj, aag ayaj merndiümayon, merjiürayon lasta.

14

Wüx anderac alinoic ombeayaran

¹ Irangan leaw niüng alndom mendüüman nop alinop. At aton iyacan imeajtsan wüx leaw alndom müüch icon Nangaj Espiritu merangan. Cos leaw xeyay netam meyacan imeajtsan wüx, aag ayaj ndom imbasan mesajan nipilan leaw andeaç Teat Dios. ² Wüx nop apmandeaç alinoic ombeayaran, aag ayaj ngo nambeol alinop, cos Teat Dios ajaw cuane; nejingüind alinop ngo manguiay cuane teamapiüing. Masey Nangaj Espiritu ambeol nej mandeaç aag ayaj, nipilan ngondom majawüw cuane. ³ Pero leaw üünd mandeaç leaw asaj nej Teat Dios, aag ayaj andeaç manguiay nipilan, ambeol nejiw mapactüw wüx mandüjpiw Teat Cristo, üüch mapac omeajtsüw, at üüch nejiw mabeolüw aljane mamong amix omeaaç. ⁴ Cos leawa nendeaç alinoic ombeayaran, aag ayaj nejáyan quiaj ambeolüy. Pero leaw nendeaç leaw asaj nej Teat Dios, aag ayaj ambeol meáwan noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo.

⁵ Xique malüy sapiüing meawarónan mendeacan alinoic ombeayaran, pero más xeyay sandiüm sitiül alndom mendeacan mesajan nipilan leaw asaj icon Teat Dios, cos aag ayaj xowüy latam. Nganüy sitiül aljane üünd mandeaç cuane apiüing aaga nendeaç alinoic ombeayaran quiaj, aag ayaj alndom nambeol monyar andeaç Teat Cristo matangüw wüx Mipoch Teat Dios. ⁶ Xecojow xechijquaw, jondot xique nganüy sanamb niüng ijlüyiün nandeaç alinoic ombeayaran, ¿cuane apmambeol icon wüx? ¡Nicuajind! Pero sanambeol icon sitiül sanandeaç nasaj icon leaw tasaj xic Teat Dios, tengwüy sitiül sanasaj icon leaw tündiüs najaw, tengwüy sitiül sanasaj icon leaw tasoiquiüs nandeaç, asaj xic Teat Dios, tengwüy sitiül sanaquiaach icon leaw apiüing tiül Mipoch Teat Dios.

⁷ Jondot cuajantanej natsünderan tengwüy nainderan ngo mayambüch onic, ngondom mawün najneaj ton. ¿Nguineay apmajüic cuane soen tawüne? ⁸ Sitiül a trompet ngo maw onic, nguineay apmajaj soldados mambüw tiül montsoj. ¿Jane apmetajquaiy majneaj mamb tiül montsoja? ⁹ Pues atquiai icona aton wüx indeacan sitiül ngo mendeacan ranüy, ¿nguineay apmajüic cuane teamendeacana? Aag ayaj atnej mendeacndeacan tiül nepepep. ¹⁰ Naleaing, masey ajlüy xeyay ombeayaran ningüy wüx iüt, meáwan nanderac ajüür cuane amb apiüng. ¹¹ Sitiül xique ngo nanguiay aaga ombeayaran leaw andeac alinop, sanajlüy at xic napeayüis miün; at aaga nendeac masaj xic quiaj, apmajlüy atnej napeay miün. ¹² At icona aton cos lamendiüman mejiüran meáwan leaw apmüüch icon Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, netam merangan aaga najiüt leaw apmambeol meáwan monyar andeac Teat Cristo mapacüw wüx minajiüt nej.

¹³ Pares sitiül aljane andeac alinoic ombeayaran, ich matün ocueaj Teat Dios müüch nej majaw nguineay alndom masaj alinop cuane landoj mapiüng quiaj. ¹⁴ Jondot sitiül xique sanataag orar wüx alinoic ombeayaran, masey Nangaj Espiritu üüch xic narang, jondot ngo najaw cuane teanandeac, pues ngondom mambeol nejingüind. ¹⁵ Pero, ¿nguineay netam naranga? Cos alndom nataag orar wüx alinoic ombeayiün leaw üüch xic Nangaj Espiritu, pero aton netam nataag orar leaw alndom najaw cuane sandeac. At aton alndom nataag cantar himnos leaw üüch xic Nangaj Espiritu, pero netam najaw cuane sataag cantar. ¹⁶ Pero icona sitiül isajan Teat Dios leaw najneajay lamarang wüx icona wüx alinoic ombeayiün, ¿nguineay alndom alinop jayats leaw ngo majaw mapiüng “amén” nóiquian maquiüüb icona wüx aag leaw ipiüangan quiaja, sitiül ngo manguiay cuane temendeacana? ¹⁷ Naleaing icona alndom meajchiün gracias Teat Dios najneajay, pero alinop leaw ngo manguiay ngo mambeol nej nicuajind. ¹⁸ Xique süüch gracias Teat Dios cos más alndom nandeac palpáwüx ombeayaran ngo matnej icona. ¹⁹ Pero wüx sajlüy niüng canchiüjow monyar andeac Teat Cristo, sandiüm nandeac masey acoquiaw poch leaw alndom manguiayiw, leaw apmambeol nejw; ngo nandiüm nandeac agajpowüw mil (10,000) poch wüx alinoic ombeayaran leaw ngo mambeol nejingüind.

²⁰ Xecojow xechijquaiw, nde mepiüangan tiül imalan atnej apiüngüw naliw monguich. Netam mepiüangan atnej natang nipilan, menguiayiün leaw sasaj icon quiaj. Pero wüx cuajantanej ngo majneaj, netam

mejlüyiün atnej naliw monguich leaw nganaw majaw cuane ngo majneaj. ²¹ Tiül aaga ajlüyay poch tarang Isaías apiüng nipilan israel apmasoiquiw wüx alinoic ombeayaran, cos Teat Dios tapiüng: “Xique sanüüch mambüw niüng ijlüyiün nipilan mondeac palpáwüx ombeayaran. Sanandeac nasaj icon wüx ombeayiw. Masey atquiai sanarang, nejw ngome apmayariw sandeac”, aw Teat Dios. ²² Atquiai ajlüy nganüy aton, cos sitiül aljane apmandeac alinoic ombeayaran wüx canchiüron, aag ayaj alndom mambeol leaw nganaw mayariw andeac Teat Cristo, ngome apmambeol leaw lamayariw andeac Teat Cristo. Nganüy wüx aljane apmandeac noic poch leaw asaj nej Teat Dios, aaga andeac quiaj apmambeol monyar andeac Teat Cristo, ngome apmambeol leaw nganaw mayar andeac Teat Cristo. ²³ Sitiül meáwan monyar andeac Teat Cristo apcanchiüm, condom teamandeacüw alinoic ombeayaran, jondot mapeayiw acas jayats leaw ngo majawüw xeyay, tengwüy mapeayiw alacas leaw ngo mayariw andeac Teat Cristo, ¿cuane apmapiüngüwa? ¿Ngome apmapiüngüw nerchachiün wüx indeacan aag ayaja? ²⁴ Nganüy sitiül meáwan teamandeacüw leaw asaj nejw Teat Dios, pues masey apmapeay nop ngo mayar andeac Teat Cristo, tengwüy nop jayats leaw nganaw majaw xeyay, pero wüx apmanguaiy leaw indeacan, apmayaag tiül ngo omeaats nej ngo majneaj arang, apleaam omeaats netam macueat arang ngo majneaj. ²⁵ Wüx apleaam omeaats leaw ngo majneaj lamarang, pues quiaj apmaquieel micos nej marang casa Teat Dios, mapiüng naleaing Teat Dios alniüng ijlüyiün.

Wüx apcanchiümeron netam merangan meáwan najneaj

²⁶ Xecojow xechijquaiw, nganüy sanasaj icon nguineay netam merangan. Wüx apcanchiümeron, jangantanej tiül icona alndom majiür cuane aparang. Nop alndom mapiüng matajüch cantar noic salmo, alinop alndom maquiaach, alinop alndom mapiüng cuane lamüüch nej Teat Dios majaw, alinop alndom müüch nej Teat Dios mandeac alinoic ombeayaran, alinop alndom müünd mapiüng cuane tapiüng aaga nendeac alinoic ombeayaran quiaj. Meáwan leaw irangan quiaj, aag ayaj apmembeolayon mapac imeajtsan, metangan wüx Mipoch Teat Dios. ²⁷ Sitiül almajlüy acas alndom mandeacüw alinoic ombeayaran, pues ich mandeacüw masey ijpüw tengwüy arojüw, pero nopnopo ich mandeacüw; aton alinop ich mapiüng cuane teamapiüngüw. ²⁸ Sitiül ngo majlüy

aljane alndom mapiüng wüx cuane teamapiüngüw, más najneaj ich ndijchiümoj, nde mandeacüw niüng canchiowaran. Ich mandeacüw tülan omeajtsüw nejw, at masajüw Teat Dios, ngome tüll nipilan.²⁹ At aton leaw mondeac leaw asaj nejw Teat Dios, pues leaw wüx ijpüw tengwüy arojpw alndom mandeacüw. Aldemas ich müjchiw olajcüw manguiayiw sitiül aag ayaj naleaing tengwüy ngo maleaing.³⁰ Sitiül aljane ajcüwa moncheten quiaj, lamasaj nej Teat Dios cuane alndom mapiüng, pues ich müünd mendeac; pero alinop ich macueat andeac.³¹ Icona alndom mendeacan inopnophon leaw lamasaj icon Teat Dios, cos atquiaj alndom merquiaachayon, at apmapac imeajtsan wüx Teat Cristo.³² Meáwan leaw nedeac leaw asaj nej Teat Dios alndom ndijchiüm wüx andiüm.³³ Cos leaw andiüm Teat Dios aag ayaj majlüy najneajan tüll moncanchiün, ngome aolüyan andeacüw.

Meáwan niüng apcanchiümoj monyar andeac Teat Cristo, atquiaj netam majlüy.³⁴ Cos montaj netam ndijchiümójan wüx canchiowaran; ngo netam mendeacüw, netam mayariw andeac minojow nejw atnej apiüng tüll ajlüyay Mipoch Teat Dios.³⁵ Sitiül andiümüw manguiayiw leaw ngo majawüw, ich matüniw manguiayiw minojow nejw aniüngüw nejw, cos monxing sitiül nop najtaj apmandeac tüll moncanchiün.

³⁶ Ich leaam imeajtsan Mipoch Teat Dios ngome tülan icona witiüt, at ngome áagan icona lameyariün.³⁷ Sitiül aljane tüll icona apiüng nej alndom mandeac leaw asaj nej Teat Dios, tengwüy apiüng Nangaj Espíritu lamüüch nej marang cuajantanej, nej netam mayaag mapiüng leaw sarang wüx nawiiig cam, aag ayaj asaj xic Teat Cristo.³⁸ Pero sitiül aljane ngo mandiüm mayar aag ayaj, nde merangan casa.

³⁹ Xecojow xechijquaiw, indeacan leaw lameajndiün mendeacan, leawa lamasaj icon Teat Dios; at nde mepalan leaw nendiüm mandeac alinoic ombeayaran.⁴⁰ Pero irangan meáwan najneaj, nendüübndüjpeay, nde meolüyan.

15

Wüx Teat Cristo tapac alinomb

¹ Nganüy xecojow xechijquaiw, sanasaj icon alinomb para alndom leaam imeajtsan leawa landoj nasaj icon, nguineay lamawün icon wüx isoetiün Teat Cristo. Aag ayaj icona teyariün, at nganüy tanaám temendüjpiün.² Cos wüx aaga poch tasajas icon quiaj, landoj leriowan wüx isoetiün sitiül temeyacan wüx imeajtsan. Pero sitiül ngo meyacan wüx imeajtsan, ajüic piüngánan iyariün andeac Teat Cristo.

³ Xique taquiajchiüs icon wüx leawa xeyay atam menguiayün atnej tasoiquiüs, cos tüll Mipoch Teat Dios apiüng Teat Cristo tandeow mawün asoetiüts.⁴ Ndoj tamiüraad, pero tapac alinomb wüx er nüt, atnej lapiürang wüx nej tüll Mipoch Teat Dios.⁵ Condom tejüiquichay majaw nej néjan teat Pedro nasoic Cefas. Ndoj tejüiquichay majawüw nej meáwan gajpiüp (12) miapóstoles nej aton.⁶ Ndoj tejüiquichay majawüw nej among acoquiaw acoic miow (500) minipilan Teat Cristo nóiquian. Ajcüw ayaj xeyayiw aliünüw mapacüw nganüy, altiül acas landeowüw.⁷ Condom tejüiquichay majaw nej teat Jacobo. Ndoj tejüiquichay majawüw nej alinomb meáwan miapóstoles nej.

⁸ Ndóiwüx tejüiquichay najaw aton, masey xique atnej wijquiatos ümbwüx, atnej nop nine nganaw matüch a nüt wijquiam.⁹ Xique chingüy tüll meáwan apóstoles, ngo nembat nicuajind, ngo metam nasoic apóstol xic, cos tanomb xeyay tajcüyüs najawüw; tayambas ombasüw monyar andeac Teat Cristo.¹⁰ Cos Teat Dios tajjür xic lasta xeyay, pares tajlüyüs atnej nganüy sajlüy cam. Ngome por gana miün tajjür xic lasta, cos sarang xeyay najiüt, ngo matüchiw xic meáwan apóstoles. Naleaing aag ayaj ngome xiquian quiaj sarang, cos Teat Dios nembol xic narang.¹¹ Ngo metam mandeacaats wüx jane tarang aaga najiüt tüll icona, sitiül xique tengwüy nejw. Naleaing leaw xeyay nembat, aag ayaj cos lameyariün andeac Teat Cristo.

Wüx apmapacüw alinomb leawa landeowüw

¹² Sitiül lamapiüngaats Teat Cristo tapac alinomb, ñnguineay altiül apiüngüw leaw landeow langome apmapacüw alinomba?¹³ Cos sitiül naleaing leaw landeow langome apmapacüw alinomb, aton Teat Cristo ngome tapac alinomb.¹⁴ Sitiül Teat Cristo taton ngo mapac alinomb, por gana miün andeacaats wüx, at por gana miün ayariüts andeac Teat Cristo.¹⁵ At xicona ajüic atnej monwaiich xicon wüx tandeacasan nguineay tarang Teat Dios, cos tapiüngasan Teat Dios tapacüüch Teat Cristo. Sitiül naleaing mondeow ngo mapacüw alinomb, quiaj Teat Dios taton ngome tapacüüch Teat Cristo.¹⁶ Cos sitiül mondeow ngo mapacüw, at aton Teat Cristo ngome tapac alinomb.¹⁷ Átan sitiül Teat Cristo ngome tapac alinomb, por gana iyariün andeac nej, aliün mejjüran isoetiün.¹⁸ At aton sitiül atquiaj ajlüy, nipilan leaw tayariw andeac Teat Cristo ndoj tandeowüw, ngo maw asoetiw, lambüw tüll castigo.¹⁹ Jondot niüngancüy wüx iüt cam ambeat andüjpiüts Teat Cristo,

nots quiaj ngo membeat leaw arangaats, quiaj ajüic najtsop tiül michachiüts.

²⁰ Naleaing Teat Dios tapacüüch alinomb Teat Cristo. Cos Teat Cristo ombas mapac tiül mondeow, pares ajaawaats Teat Dios apmapacüüch alinomb meáwan nipilan leaw ayar nej andeac.

²¹ Tamelich andeowaran wüx leaw tarang nop naxey; at naw wüx leawa tarang nop naxey tamelich apacaran tiül mondeow. ²² Meáwan nipilan wüx iüt tengual andeowaats cos acualaats icoots Adán; pero meáwan nipilan leaw lamayariw andeac Teat Cristo apmapacüw alinomb. ²³ Andüübndüjpeay apmapacüw, cos Teat Cristo ombas mapac. Condom wüx nüt apmandilil Teat Cristo, apmapacüw meáwan leaw minipilan nej.

²⁴ Condom aliüc miün nüt apmümb aaga iüt cam wüx Teat Cristo landoj mandrooch ombas meáwan montangtang monajiüt, at meáwan moncüy majaw nej. Condom apmayac teowix Teat Dios meáwan leaw almajlüy.

²⁵ Cos naleaing nej Teat Cristo netam majlüy wüx meáwan leaw almajlüy, leaw ndoj mayac teoleaj nej meáwan moncüy majaw nej. ²⁶ Condom aaga ümbwüx ngo majneaj leaw nej apmandrooch ombas, aag ayaj andeowaran. ²⁷ Lajlüy tiül Mipoch Teat Dios niüng apiüng: “Meáwan leaw almajlüy, Teat Dios tayac teoleaj Teat Cristo, cos nej netam majlüy wüx meáwan”, aw. Naleaing wüx tapiüng aag ayaj ajüic ngome teandeac wüx Teat Dios cos nejay Teat Dios tayac meáwan teoleaj Teat Cristo. ²⁸ Condom wüx Teat Cristo lajlüy wüx meáwan leaw almajlüy, nej aton quiaj apmeyacüy teowix Teat Dios, cos Teat Dios tayac teowix nej meáwan. Quiaj Teat Dios apmajlüy wüx meáwan leaw almajlüy. ²⁹ Nganüy sanasaj icon alinoic. Sitiül naleaing mondeow ngo mapacüw alinomb, ¿cuajpar altiül icona ayariw yow ingow ayar yow nop leaw landeowa?

³⁰ Aton sitiül mondeow ngo mapacüw alinomb, ¿cuane saxoman wüx sitiül ajcüyiw majawüw xicon nipilana? ³¹ Nganüy xique, xecojow xechijquaiw, sayaag ngünantanej nüt aljane alndom mambiy xic. Aag ayaj naleaing sasaj icon cos xeyay apac ximeaats lameyariün andeac Miteatiüts Jesucristo. ³² Sitiül wüx xique tambas natsoj anaag napat nimal tiül Efeso, ¿cuane ambeol xic wüx sitiül mondeow ngo mapacüw alinomba? ¡Nicuajind! Más najneaj marangaats atnej apiürang, cos apiüng: “Metiüts manganeowaats, cos ngünantanej nüt alndom mandeowaats”, aw.

³³ Nde mawaiich icon nejinguind, cos ajawaats atnej apiürang: “Nipilan monrang ngo majneaj apmayacüw wüx alinop marang ngo majneaj aton sitiül ajlüyay maquiüüb nguiajantanej”, maw. ³⁴ Ich leam imeajtsan, indüyiün wüx alinomb

irangan najneaj, nde merangan ngo majneaj. Cos almajlüy nipilan tiül icona nómban nganaw maxomüw omeajtsüw majawüw nguineay apiüng Teat Dios. Aag ayaj sasaj icon nguineay alndom mexinguian.

Nguineay apmapacüw alinomb leaw landeowüw

³⁵ Aljane apmapiüng: “¿Nguineay alndom mapacüüch mondeow alinomb Teat Dios? ¿Nguineay apmajlüyiw nejw wüx apmapacüw alinomba?” apmaw. ³⁶ ¡Nechach leaw nepiüng atquiaj! ¿Neol ngo mejaw nguineay arang esaab soex wüx apiürüche? Cos cuajantanej esaab leaw apmapiürüch, sitiül ngo majtex mipang, ngo majtsop. ³⁷ Aton ngo mapiürüch natang soex, aag miün esaab apiürüch, masey os masey trigo, tengwüy cuajantanej esaab leaw napiürüch. ³⁸ Pero Teat Dios iüch majtsop noicnoic esaab majlüy atnej andiüm nej; wüx ajntsop, Teat Dios iüch nej majlüy atnej netam majlüy. ³⁹ Aton ngome meáwan cuerpo atanej ajlüy, cos palpáwüx ajlüy. Cos ajlüy noic micuerpo nipilan, alinoic ajlüy nimal, alinoic ajlüy quiec, at alinoic ajlüy cüet. ⁴⁰ Aton páwüx leaw najlüyiw cawüx tiül cielo, at páwüx leaw najlüy ningüy wüx iüt. Leaw najlüy cawüx tiül cielo tarangüch najneajay para majlüy cawüx. Aton leaw najlüy wüx iüt tarangüch najneajay para majlüy wüx iüt. ⁴¹ Ajawaats aaga nüt alinoic arraj, at a caaw alinoic arraj, ocas alinoic arrajüw; nganüy tülan ajcüw ocas alinoic arrajüw anoicnoiquiw. ⁴² Atquiaj wüx meáwan mondeow apmapacüw alinomb, cos wüx amiüraad a nandeow apndrom ombas; pero wüx apmapac alinomb langondom ndrom ombas. ⁴³ Pues aaga nandeow wüx amiüraad ngo metan, cuane ajpar. Pero wüx apmapac alinomb, quiaj apmajlüy najneajay. Wüx amiüraad lajlüyan, ngondom marang nicuajind; pero wüx apmapac alinomb, quiaj apndom marang cuajantanej. ⁴⁴ At wüx amiüraad, ajlüy atnej meáwan mondeow; pero wüx apmapac alinomb lami alinoic, cos Teat Dios lamangowüch marang jayats. Nganüy ajlüy micuerpojaats atnej ajlüy meáwan nipilan. Pero alinoic nüt apmajlüy páwüx, cos Teat Dios apmangowüch marang jayats.

⁴⁵ Atquiaj apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Teat Dios ombas marang Adán, tüüch mapac”, aw. Condom tajlüy alinop atnej Adán, aag ayaj Teat Cristo; Miespíritu nej apacüüch nipilan alinomb. ⁴⁶ Nganüy micuerpojaats cam ajlüyay nipilan nej, pero alinoic nüt apmajlüy jayats. Quiaj ajüiquich ngome aaga jayats cuerpo espiritual ombas tajlüy, cos aaga ajlüyay cuerpo ombas majlüy. ⁴⁷ Aaga naxey ombas marangüch

ningüy wüx iüt, Teat Dios tarang iüt nej. Condom tajlüy alinop naxey imiün tiül cielo, aag ayaj Teat Cristo. ⁴⁸ Atnej tajlüy micuerpo aaga naxey ombas marangüch iüt nej, atnej ajlüy micuerpojaats nganüy. At aton atnej ajlüy micuerpo aaga naxey imiün tiül cielo, atnej apmajlüy micuerpojaats alinoic nüt wüx apmajlüyüüts tiül cielo. ⁴⁹ Cos ajlüyüüts atnej tajlüy aaga naxey ombas marangüch iüt nej, at aton apmajlüyüüts atnej aaga naxey tajlüy imiün cielo.

⁵⁰ Xecojow xechijquiaw sanasaj icon, aaga micuerpojaats ajüüraats nganüy cam ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios tiül cielo; cos leaw apndrom ombas ngondom majmel niüng lango ndrom ombas nicuajind. ⁵¹ Nganüy sanasaj icon leaw nomb ngo majaraw. Ngome meáwan icoots apmandeowaats; naleaing Teat Dios apmangowüch micuerpojaats. ⁵² Apmarang najénan, atnej noic ameecharan onüügaran wüx ndógwüx ajüüts trompet ocueaj Teat Dios. Quiaj apmapacüw alinomb meáwan monyar andeac Teat Cristo leawa tandeowüw, apmajüürüw jayats micuerpojüw nejüw, langondom ndrom ombasüw alinomb. At icootsa leaw aliün mapacaats, Teat Dios apmangowüch micuerpojaats aton. ⁵³ Aaga micuerpojaats leaw apndrom ombas netam mangowüücharan cos langondom ndrom ombas. Nganüy alndom mandeowaats, áag netam mangowüücharan micuerpojaats, quiaj langondom mandeowaats. ⁵⁴ Cos wüx langowüücharan micuerpojaats majlüy jayats, quiaj langondom ndrom ombas; apmajlüy atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Ninguiaj ndoj andeowaran, langondom mandeowaran alinomb”, aw. ⁵⁵ ¿Wül nganüy andeow nipilana? ¿Nguiane ajlüye? ¿Wül nganüy oxüüta? ¿Nguiane ajlüye? ⁵⁶ Cos ajlüy nisoet, quiaj netam mandeowaran; at cos aaga ajlüyay poch ayac Teat Dios, aag ayaj ajüiquich ajüüraats nisoet. ⁵⁷ Nganüy netam müjchüüts gracias Teat Dios, cos lamüüch icoots majtsopiüüts wüx meáwan cuajantanej. Aag ayaj tarang Miteatiüüts Jesucristo.

⁵⁸ Pares xecojow xechijquiaw, irangan tanaám leaw alndom merangan, nde paxiüm icueajiün wüx iyariün andeac Teat Cristo. Irangan minajiüt Teat Dios meáwan nüt, cos lamejawan wüx irangan minajiüt Teat Dios ngome irangánan.

16

Amüüücharan tomiün mambeol minipi-lan Teat Cristo

¹ Nganüy sanasaj icon nguineay alndom mecanchichan aaga tomiün leaw apmeyacan membeolan monyar andeac Teat Cristo

tiül Jerusalén. Irangan atnej tasajasüw noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo tiül Galicia. ² Wüx noic nüt doming iwüniün quiriw leaw ixoman tiül namong seman; quiaj ngo metam memüücüchiün nicuajind wüx sanapeay quiaj. ³ Wüx sanapeay niüng ijlüyüün, quiaj sanarang nawüig majoyiw ajcüwa monxey leaw lamepiüangan alndom mambüw mayacüw tiül Jerusalén leaw namüic. ⁴ Sitiül sapiüng najneaj namb a xique aton, quiaj sanamb naquiüjpüw.

Pablo apiüng nguineay apmarang

⁵ Ombas netam namb namong tiül Macedonia, condom sanamb tiül Corinto najaw icon. ⁶ Nots quiaj nacül acas nüt niüng ijlüyüün, tengwüy sanacül ninguij tiül meáwan nüt wüx aquind. Condom quiaj alndom membeolan xic meajchiün xic namb niüng sanandüy quiaj. ⁷ Naleaing ngo nandüüm namöngan niüng ijlüyüün, cos sitiül Teat Dios mandüüm, sanacül naquiüüb icon xeyay nüt. ⁸ Sanacül tiül cambaj Efeso leaw ndoj nangos nüt Pentecostés. ⁹ Cos ningüy lanaxom xeyay najiüt ocueaj Teat Dios leaw alndom narang; áag sanarang wüxan alndom, masey almajlüyiw xeyay leaw ajcüyiw majawüw xic.

¹⁰ Wüx apmapeay niüng ijlüyüün a Timoteo, imbeolan para alndom mapac omeaats macül maquiüüb icon, cos nej arang minajiüt Teat Dios atnej xique sarang. ¹¹ Pares nde mepiüangan nej ngo metam, imbeolan mapeay ningüy najneajay mapac omeaats, cos teanacül mapeay nóiquian maquiüüb alacas micojoots michijquiaats.

¹² Nganüy sanasaj icon wüx michijquiaats teat Apolos. Xeyay tasajas sitiül alndom mamb niüng ijlüyüün maquiüjpüw alacas monyar andeac Teat Cristo wüxan ambüw. Pero ngo mandüüm mamb nganüy; apmamb wüx apmatüch ocueaj.

Ndójwüx atepey

¹³ Netam mepacan wüx merangan najneaj; tanaám indüüpiün leaw lameyariün ocueaj Teat Cristo, nde merbolan, iycan imeajtsan wüx merangan leaw andüüm nej. ¹⁴ At meáwan leaw irangan, ijüiquichan naleaing indüümayon nop alinop.

¹⁵ Nganüy xecojow xechijquiaw, icona lamejawan meáwan acualaats teat Estéfanas, nejüw ombas mayariw andeac Teat Cristo tiül iüt Acaya. Nejüw tanaám ayacüw omeajtsüw wüx mamebolüw monyar andeac Teat Cristo. ¹⁶ Xique xowüy satün icueajiün meyariün andeacüw nejüw, at netam meyariün andeacüw meáwan monarang atnej arangüw nejüw, cos ambeolüw icon wüx aaga najiüt quiaj. ¹⁷ Pues wüx tapeayiw ajcüw teat Estéfanas, teat Fortunato, at teat Acaico, xeyay tapac ximeaats, cos nejüw tajlüyiw ningüy mamebolüw xic

ingow ijlüyiün ningü. ¹⁸ Nejiw xeyay tujchiw mapac ximeaats, at sawaw nejiw tujchiw mapac imeajtsan. Netam meyajcan mesajan najnej arangüw.

¹⁹ Meáwan noicnoic ajlüw monyar andeac Teat Cristo monlüw tiül iüt Asia atepeayiw icon. At teat Aquila, aton müm Priscila mintaj nej, y meáwan monyar andeac Teat Cristo leaw canchiüjow aniüngüw nejiw, xeyay andiümüw matepeayiw icon wüx minüt Teat Cristo. ²⁰ At atepeayiw icon meáwan monyar andeac Teat Cristo leaw alningüy. At icona itepeayiiün nop alinop najneájan.

²¹ Nganüy xiquiay sarang aaga úmbwüx poch cam naag xiwix natepeay icon.

²² Sitiül aljane ngo mandium Teat Cristo, ich maw ninguiün nómban mamb tiül castigo. ¡Teat Cristo aliüc najen!

²³ Miteatiiüts Jesucristo mambeol icon tamtámban. ²⁴ Xique xeyay sandiüm icon, cos nóiquian teamandüjpiiüts Teat Cristo Jesús. Amén.

**Amb iwic nanderac arang
wüx nawiiḡ San Pablo müüch
minipilan Teat Cristo moncül
tüül Corinto
2ª CORINTIOS**

Atepeay

¹ Xique Pablo sajlüy miapóstol Teat Jesucristo cos Teat Dios tayac xic. At alningüy michijquiaats Timoteo alnaquiiüb. Xique sarang aaga nawiiḡ cam nüüch monyar andeac Teat Cristo monlüy tüül cambaj Corinto. At aton süüch mamb manguiayiw meáwan micual Teat Dios moncül tüül iüt Acaya. ² Sandiüm Miteatiiüs Dios at Miteatiiüs Jesucristo müjchiw icon mimonajneajiw, at mejlüyiün najneajan tüül imeajtsan.

Teat Pablo tamongoch xeyay

³ Najneajay ajlüy Teat Dios, miteat Miteatiiüs Jesucristo. Nej andiüm meáwan nipilan, at tanaám teamüch majneaj omeaatsaran. ⁴ Nej üüch majneaj omeajtsaats wüx meáwan naél amongochiiüs. Atquiaj alndom icootsa aton müjchiüs majneaj omeajtsüw jangantanej teamamongoch naél. Cos atnej teambeol icoots Teat Dios, atnej alndom müjchiüs majneaj omeajtsüw jangantanej aton. ⁵ Masey teamamongochiiüs xeyay ngo majneaj atnej tamongoch Teat Cristo, atquiaj nej apmüch majneaj omeajtsaats xeyay. ⁶ Xicona samongochiün xeyay naél cos atquiaj alndom nambeolan icon necamb wüx imongochiün naél. Tamongochasan xeyay naél alndom nasajan icon nguineay Teat Cristo alndom mawün icon wüx isoetiün. Cos Teat Dios teamambeol xicon, pares xicona aton alndom nambeolan icon meiücan wüx cuajantanej apmemongochiün atnej xicona saiücan wüx leaw samongochiün. ⁷ Xicona sajawan icona apmeiücan wüx meáwan leaw apmemongochiün, cos sajawan sitiül apmemongochiün ngo majneaj atnej samongochiün, quiaj Teat Dios apmambeol icon atnej ambeol xicon.

⁸ Xecojow xehijquiaw, nganüy sanasaj icon menguiayiün nguineay tamongochasan tüül iüt Asia. Cos xeyay tamongochasan ngo majneaj quiaj, langondom narangan nicuajind, lanüjchiün ximeajtsan sanandeowan quiaj. ⁹ Lanapiüangan landoj, sanandeowan. Nganüy sawaw aag ayaj tamongochasan niüng ngondom napiüangan sanawan wüx xicónan quiaj. Naleaing nejay Teat Dios áag nepacüch mondeow tawün xicon wüx. ¹⁰ Najneaj tarang Teat Dios cos tawün xicon wüx, tajlüy nandeowan;

at nganüy tanaám teamawün xicon wüx. Sajawan naleaing nej apmawün xicon wüx alinomb. ¹¹ Naleaing netam membeolan xicon metüniün mambeol xicon Teat Dios. Cos atquiaj xeyay nipilan leaw atüniw ocueaj Teat Dios mambeol xicon, apmüjchiw gracias Teat Dios cos nej xeyay tambeol xicon.

Pablo tequiy mamb andiü Corinto

¹² Xicona xeyay apac ximeajtsan cos sayajcan tüül ximeajtsan sarangan najneaj tüül nipilan, sarangan áagan leaw andiüm Teat Dios; ngo nawajchan nejingüind, cuantemas te icona ngo nawajchan icon. Teat Dios teamambeol xicon narangan aag ayaj, ngome xicónan quiaj alndom narangan. ¹³ Xique sarang wüx nawiiḡ áagan ngo maél leaw alndom meteowan mexoman imeajtsan wüx. Malüy naleaing apmexoman imeajtsan wüx meáwan leaw sarang wüx aaga nawiiḡ cam. ¹⁴ Sapiüḡ icona lamejawan quiriw. Wüx aaga nüt Teat Jesús apmandilil sandiüm mapac imeajtsan wüx xique; at sandiüm mapac ximeaaats wüx icona cos xique tambeolas icon meyariün andeac Teat Cristo.

¹⁵ Cos tapiüḡas atquiaj ipiüḡan wüx xique; pares tandiümas ombas namong quiaj, namebol icon amb ijmbüw. ¹⁶ Tapiüḡas naw quiaj sanandüy tüül Macedonia, ndoj nawas Macedonia tapiüḡas sanandilil alinomb najaw icon amb ijmbüw. Condrom tapiüḡas alndom membeolan xic namb sandüy tüül iüt Judea. Nganüy naleaing ngondom namb ombas najaw icon atnej tapiüḡas. ¹⁷ Cuane ipiüḡan, ¿jow wüx tapiüḡas sanamb najaw icon, aag ayaj sapiüḡan, lango narang leaw tapiüḡasa? Ngwüy, naleaing sapiüḡ, cos ngo narang atnej arang jangantanej nipilan. Xique leawa lanapiüḡ sanarang, pues netam narang, ngondom napiüḡan. ¹⁸ Teat Dios ajaw leaw sasaj icon ngo napiüḡan, naleaing sanarang. ¹⁹ Xicona, xique, teat Silvano at teat Timoteo tasajasan icon wüx Teat Cristo, Micual Teat Dios. Nej mbójan marang leaw lamapiüḡ, ngo napiüḡan. ²⁰ Teat Cristo tarang meáwan leaw lamapiüḡ Teat Dios, pares apiüḡaats "Amén, aag ayaj naleaing" wüx arangaats casa Teat Dios, cos najneaj lamarang Teat Cristo. ²¹ Nejay Teat Dios neech icoots lembemoots nandand mandüpiüts Teat Cristo, cos nej nerriüd icoots. ²² Aton nej tayac tüül omeajtsaats aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, majlüy tüül omeajtsaats, majüiquich ajlüyiüs micual nej icoots.

²³ Nganüy sanasaj icon neol ngo namb tüül cambaj Corinto najaw icon wüx aaga nüt tapiüḡas. Teat Dios ajaw ngo nawajich. Naleaing ngo namb najaw icon cos ngo

nandiüm nalic icon xeyay. ²⁴ Xicona lango netam nasajan icon más wüx Teat Cristo cos lamejawan wüx aag ayaj. Más naleaing, sandiüman nambeolan icon nüjchiün mapac imeajtsan.

2

¹ Xique taton ngo nandilil najaw icon, cos ngo nandiüm nüüch icon mamix imeajtsan alinomb. ² Sitiül xique nüüch mamix imeajtsan, ¿pues jane apmeech mapac ximeaatsa? Nejingüind, cos icónan quiaj alndom müüch mapac ximeaats. ¿Pero nguineay alndom, ndot nüüch icon mamix imeajtsana? ³ Tarangas alinoic nawiig cos ngo nandiüm mamix ximeaats wüx sanatüch niüng ijlüyiün. Cos áagan icona alndom meajchiün mapac ximeaats; sawaw ngondom mapac imeajtsan sitiül xique amix ximeaats. ⁴ Xique xeyay ngo majnej ximeaats, tajiüntsas wüx tarangas aaga alinoic nawiig nüüch icon. Ngo narang aag ayaj nüüch mamix imeajtsan, naleaing tarangas para mejawan nguineay sajiür icon lasta.

Pablo awün wüx omeaats leaw tarang alinop

⁵ Naleaing sitiül aljane tiül icona tüüch mamix ximeaats, ngome xiquian quiaj, cos meáwan icona aton tüüch mamix imeajtsan. Malüy naleaing meawarónan tamix imeajtsan. ⁶ Sapiüng ngocháyan aaga naél leaw icona teajchiün mamongoch aaga naxey quiaj, cos lamamongoch xeyay. ⁷ Nganüy netam mewüniün wüx imeajtsan leaw tarang, netam membeolan, nganandot mamix omeaats nómban. ⁸ Nganüy sasaj icon mejüiquichan alinomb ijiüran lasta. ⁹ Tarangas aaga nawig nasaj icon wüx aag ayaj cos tandiümas nambich najaw sitiül icona naleaing apmerangan meáwan leaw sasaj icon. ¹⁰ Sapiüng najnej mewüniün wüx imeajtsan leaw tarang aaga naxey quiaj, cos xique aton lanawün wüx ximeaats. Sitiül aleaic aliün majlüy netam nawün wüx ximeaats, Teat Cristo ajaw sanarang para alndom nambeol icon. ¹¹ Sitiül atquiaj apmarangaats, quiaj Satanás ngondom mayac icoots wüx naél, cos lamajawaats nguineay mbójan arang.

Pablo ngo majnej omeaats tiül cambaj Troas

¹² Wüx tapeayiüs tiül cambaj Troas, Teat Dios tambeol xic xeyay nasaj nipilan wüx Teat Cristo. ¹³ Pero naleaing xique ngo majnej ximeaats, cos ngo naxom quiaj teat Tito. Por aag ayaj tasajasüw sanaw quiaj; tambas tandüyiüs tiül iüt Macedonia.

Teamambeol xicon Teat Cristo

¹⁴ Nganüy süüch gracias Teat Dios, nej teamambeol xicon nasajan meáwan nipilan

nguineay Teat Cristo tandeow mawün wüx asoetaran. Aaga süjndiün nandecan quiaj, najen ajüy miünquiaj atnej ajüy noic najmboc angan. ¹⁵ Xicona sajlüyiün atnej najmboc angan pom leaw Teat Cristo teamayac müüch Teat Dios. Aaga najmboc angan quiaj, ajüic tiül jane laáw wüx asoetiw nejiw, at ajüic masey tiül nipilan apndrom ombasüw tiül aaga xeyay ngo majnej. ¹⁶ Jane ngo mayariw andeac Teat Cristo, wüx apmaximeaw aaga najmboc angan quiaj, ayajcüw ngo majnej cos apmambüw tiül aaga xeyay ngo majnej. Pero monyar andeac Teat Cristo, wüx aximeaw aaga najmboc angan quiaj, ayajcüw najnej cos ajawüw Teat Dios apmapacüüch nejiw mapacüw meáwan nüt. ¿Jane alndom marang aaga najiüt cama? Xicona alndom, cos Teat Dios teamambeol xicon. ¹⁷ Pero ngo narangan atnej arangüw ajcüwa mondeac Mipoch Teat Dios mexomxomayej wüx. Xicona sandeacan naleaing, ngo nawajichan, cos Teat Dios tayac xicon wüx narangan aag ayaj, nej teamajaw naleaing aaga sandeacan quiaj, cos minipilan Teat Cristo xicon.

3

Monrang minajiüt Teat Cristo

¹ Jow nganüy, ¿cuane ipiüngana? ¿Netam natüniün noic nawiig mapiüng jane xicon, mejawan nguineay sarangana? ¿Ngwüye, netam najoyiün nawiig atnej ajoyiw altiül, para alndom natüchiün niüng ijlüyiüna? ¿Ngwüy netam natüniün icueajiün noic nawiig atnej arangüw altiüla? ² Ngwüy, ngo metam xicon alngün nawig; cos áagan leaw netam xicon, aag ayaj icona. Cos wüx nipilan ajawüw nguineay Teat Dios tangowüüch imeajtsan wüx taquiaachasan icon wüx Mipoch Teat Dios, quiaj alndom majawüw nguineay tarangasan najnej tiül icona. ³ Nipilan alndom majawüw icon at icon nawiig imiün tiül owix Teat Cristo, tajamiünasan. Aag ayaj ngome noic nanderac tarangüch naag tinta, at ngome wüx piedra; pero Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios almapac tarang wüx imeajtsan aag ayaj.

⁴ Sajawan aag ayaj naleaing, Teat Dios tambeol xicon ajcan teyariün andeac Teat Cristo. ⁵ Meáwan leaw sarangan ngome xicónan quiaj sarangan, Teat Dios nembel xicon narangan meáwan. ⁶ Nej lamüüch xicon naxoman ximeajtsan nasajan nipilan nguineay Teat Cristo awün wüx asoeteran. Jane ngo marang palan meáwan leaw apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés, nej apmamb tiül castigo. Pero nganüy sasajan icon, aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tüüch mapacaran meáwan nüt.

⁷ Cos aaga poch narangüch wüx piedra tapiüng apmamb tiül castigo meáwan leaw ngo mandüüb leaw apiüng. Wüx Moisés tüünd aaga poch quiaj, nipilan Israel ngondom majawüw teombas nej cos xowüy lal-itlit, condom aag ayaj tamong. ⁸ Sitiül xowüy lajneaj aaga poch quiaj, cuantemas nganüy aaga nanderac leaw Nangaj Espiritu üüch, aag ayaj más najneaj ajlüy. ⁹ Pues sitiül xowüy lajneaj aaga poch tüünd Moisés, masey tarangüch majliquich jane nejwi apmambüw tiül castigo, pues más xeyay najneaj arang nganüy Nangaj Espiritu, cos nej apiüng nguineay alndom mawün asoetiüts Teat Dios, lango mambaats tiül aaga xeyay ngo majneaj quiaj. ¹⁰ Cos aaga poch leaw nomb tajlüy najneajay, aag ayaj tayac Moisés, nganüy lajüic atnej ngo majneaj cos ngo matüch matnej leaw lajlüy nganüy. ¹¹ Sitiül aaga ajlüyay arangüch leaw tayac Moisés xeyay najneaj tajlüy, masey nganüy lamong, pues más xowüy lajneaj leaw tüüch icoots Teat Cristo cos aag ayaj apmajlüy meáwan nüt.

¹² Xicona sajawan aag ayaj naleaing, pares ngo nimbolan nasajan nipilan. ¹³ Xicona ngo nexotayon wüx sandeacan Mipoch Teat Dios, ngo mat xicon Moisés, cos taxot teombas nej naag noic püy nganandot majawüw nej nipilan israel nguineay teámb ndroj alitlit teombas nej. ¹⁴ Ngo maxomüw omeajtsüw cos tanaámb nganüy cam nadam omeajtsüw. Pares nganüy wüx ateuwüw aaga ajlüyay Mipoch Teat Dios, ngo majawüw cuane, cos atnej aliün teombasüw püy. Néjan Teat Cristo alndom mawün aag ayaj. ¹⁵ Pares nganüy nipilan israel wüx apmateowüw aaga ajlüyay poch tüünd Moisés, ngo majawüw cuane wüx apiüng, cos atnej aleaic nexot nej oniüjcwü. ¹⁶ Nganüy wüx aljane nejwi apmayar andeac Teat Cristo, quiaj apmaw aaga nexot nej oniüjcwü quiaj. ¹⁷ Aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ajlüy nóiquian maquiiüb Teat Cristo. Pares jangantanej leaw ajiür Nangaj Espiritu lango metam mayac omeaats wüx marang leaw apiüng tiül aaga ajlüyay poch tüünd Moisés. ¹⁸ Icootsa leaw lamayariiüts andeac Teat Cristo lango majiüraats alcuane mexot teombasaats; cos Nangaj Espiritu üüch icoots majawaats nguineay Teat Cristo xowüy lajneajay ajlüy. Quiaj nütñútan teajlüyüüts najneaj atnej ajlüy nej.

4

¹ Teat Dios tayac xicon najlüyiün wüx aaga najiüt teanarangan cam. Nej ajiür xicon lasta, áag ngo paxiüm xicueajüün. ² Xicona ngo narangan nexotayon wüx nicuajind; ngo narangan nicuajind müüch monxing.

At ngo nawajjchan, ngo nambiülüjchiün andeac Teat Dios. Sandeacan áagan naleaing manguiay meáwan nipilan. Wüx aag ayaj nipilan ajawüw, at Teat Dios teamajaw xicon sandeacan naleaing, ngo nawajjchan. ³ Nganüy sitiül aljane ngo majaw nguineay ajlüy aaga Najneaj Nanderac wüx Teat Cristo, aag ayaj ngome cos ngondom majaw, pero cos ngo mandüüm mayar andeac Teat Cristo; por aag ayaj apmamb tiül castigo. ⁴ Ajcüwa nipilan quiaj ngo mandüümüw mayariw andeac Teat Cristo, cos minatangüw nimeech leaw ajlüy wüx a iüt cam apal nejwi nganandot mayariw. Teat Cristo najneajay ajlüy; nej ajlüy atanej Teat Dios. ⁵ Xicona sandeacan áagan wüx Teat Cristo; ngo nandeacan leawa sarangan xicona para narangüchiün casa. Sandeacan wüx áagan leawa lamarang Miteatiüts Jesucristo. Xicona sajlüyiün atnej mimos nej para alndom nambeolan icon, cos sandiüman Teat Jesús. ⁶ Teat Dios ombas mapiüng majlüy ran masey áagan pojniün tajlüy. Pues nejay nganüy lamüüch icoots maxomaats omeajtsaats majawaats nguineay ajneaj ajlüy Teat Dios wüx ajawaats Teat Cristo xeyay najneaj ajlüy.

Mayacaats omeajtsaats wüx mandüjpiüts Teat Cristo

⁷ Masey xicona atnej nop xor narangüch iüt cos ngo nemeatiün, pero Teat Dios lamüüch xicon nandeacan leaw nemeat xeyay. Leaw sarangan, aag ayaj ocueaj Teat Dios, ngome saranganán xicona. ⁸ Masey apalpal xicon nipilan cos ajcüyiw majawüw xicon, pero Teat Dios awün xicon wüx meáwan aaga naél quiaj. Nguiay ngo najawan cuane sanarangan, pero ngo mamix ximeajtsan dedaámb. ⁹ Masey ayamb ximbasan nipilan, naleaing Teat Dios ngo macueat xicon. Masey awüjchwi xicon tüüt, ngo nandeowan. ¹⁰ Xicona nguiajnguiay laliüc nandeowan atnej tamongoch Teat Cristo; cos Teat Dios neech xicon namongochiün aag ayaj majüic Teat Cristo almapac, tenguijal mambeol xicon. ¹¹ Wüxan saliiünan napacan samongochiün xeyay, sayajcan laliüc nandeowan, cos wüx Teat Jesús sasajan nipilan. Samongochiün aag ayaj para majüic nguineay Teat Jesús almapac, teamambeol xicon masey aliün najiüran aaga cuerpo leaw apndrom ombas. ¹² Xicona samongochiün xeyay ngo majneaj, laliüc nandeowan; cos atquiaj alndom nambeolan icon nasajan icon nguineay alndom mepacan meáwan nüt.

¹³ Xicona lanayariün andeac Teat Dios atnej apiüng tiül Mipoch Nej niüng apiüng: “Xique tayariüs andeac Teat Dios, nganüy alndom nandeac wüx”, maw. At xicona

aton sayariün andeac Teat Dios, pares nandeacan. ¹⁴ Cos sawawan Teat Dios nepacüüch alinomb Teat Jesús, nejay apmepacüüch xicon aton, cos sanajlüyiün nóiquian naquiüjpan Teat Jesús. Quiaj apmaquiüüb icoots nóiquian andüy niüng ajlüy nej. ¹⁵ Pues meáwan leaw samongochiün, aag ayaj ajlüy para alndom mejlüyiün más najneaj, cos wüx Teat Dios ambeol xeyay nipilan, quiaj apmayajcüw masajüw najneajay lamarang, marangüw nej casa.

¹⁶ ¡Pares ngo paxiüm xicueajiün! Masey tenguaal satangan, laümb sapacan; pero tüül ximeajtsan sayajcan nütñütñ xeyay sandiüman narangan minajiüt Teat Dios. ¹⁷ Cos leawa ngo majneaj amongochiüts ningüy wüx aaga iüt cam, aag ayaj amórgan, ngome apmaüc. Naleaing wüx aag ayaj apmarangüchiiüts casa xeyay ninguiün tüül cielo, ngo majiür ümb. ¹⁸ Pues atquiaj apmajlüyüüts, cos ngo mayacaats omeajtsaats wüx leaw axomaats majawaats ningüy wüx iüt cam; pero naleaing ayacaats omeajtsaats wüx leaw altiül cielo, leaw ngondom maxomaats majawaats nganüy. Cos meáwan leaw almajlüy naxoram majaraw nganüy, aag ayaj apndrom ombas; pero leaw ngo maxoram majaraw, aag ayaj apmajlüy meáwan nüt.

5

Aniüngaats ninguiün tüül cielo

¹ Ajawaats micuerpojaats ajlüy atnej nop iüm ningüy wüx iüt, ngome apmaüc xeyay. Pero wüx apmandeowaats, quiaj micuerpojaats apmajlüy jayats atnej nop jayats iüm. Aag ayaj Teat Dios apmarang, ngome nipilan apmerang, lango ndrom ombas nómban cos tüül cielo almajlüy. ² Nganüy aiümaats, cos teamamongochiüts xeyay naél wüx aaga cuerpo cam. Pares xeyay andiümaats majiüraats aaga jayats cuerpo leaw apmüjndiüts ninguiün tüül cielo. ³ Atquiaj ngome apmajlüyüüts ninguiün tüül cielo atnej miotajcáatsan, apmajiüraats jayats micuerpojaats. ⁴ Pero nganüy wüx ajlüyüüts ningüy tüül micuerpojaats cam aiümaats cos amongochiüts xeyay ngo majneaj. Pares xeyay andiümaats majlüyüüts tüül jayats micuerpojaats leaw ngome apmandeow; más naleaing andiümaats mangowüjchiiüts micuerpojaats leaw apmandeow, para majiüraats jayats micuerpojaats leaw ngome apmandeow. ⁵ Ajawaats apmajiüraats jayats micuerpojaats tüül cielo. Aag ayaj ajawaats, cos nej lamüüch icoots majiüraats Nangaj Espiritu tüül omeajtsaats.

⁶ Ajawaats wüx ajlüyüüts tüül micuerpojaats cam ningüy wüx iüt, miünquiaj ajlüyüüts niüng ajlüy Teat Dios, cos nganaw

majlüyüüts tüül cielo niüng ajlüy nej. ⁷ Aag ayaj ajawaats naleaing cos ayariüts andeac Teat Cristo, masey ngome axomaats majawaats. ⁸ Apac omeajtsaats cos ajawaats más najneaj sitiül apmacueatiüts aaga cuerpo cam para mapacaats tüül cielo niüng ajlüy Teat Dios. ⁹ Pares netam marangaats atnej andiüm Teat Dios, masey aliünaats ningüy, tengwüy lapeayüüts tüül cielo. ¹⁰ Cos meáwan icoots netam matüchiiüts teombas Teat Cristo manguaiyüüts nguineay tarangaats, sitiül tarangaats najneaj tengwüy tarangaats ngo majneaj wüx aliün mapacaats. Quiaj apmüjndiüts leaw nej andiüm müüch icoots.

Teat Dios lajneaj majaw icoots

¹¹ Cos lanajawan nguineay Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, pares xicona sasajan nipilan mayariw andeac Teat Cristo. Teat Dios ajaw nguineay sarangan. Malüy icona aton mejawan nguineay sarangan. ¹² Xicona ngo metam narangan nawiiig menguiayiün jane xicon cuane sarangan, cos lamejawan nguineay sarangan. Nganüy sasajan icon ich leeam imeajtsan nguineay sarangan, para mejiüran cuane apmesajan ajcüwa nipilan monrangrangüy teombas nipilan, ngo metam nejiw leaw altiül omeaatsaran. ¹³ Sitiül ajüic xicona nechachasan, aag ayaj cos sandiüman narangan xeyay najiüt ocueaj Teat Dios. Tengwüy sitiül ajüic saxoman ximeajtsan wüx cuajantanej, aag ayaj cos sandiüman nambeolan icon. ¹⁴ Xicona sandiüman narangan áagan andiüm Teat Cristo, cos nej xeyay ajüir icoots lasta. Sawawan nej tandeow ingow andeow meáwan nipilan; pares ajüic atnej meáwan icoots tandeowaats nóiquian maquiüjpaats. ¹⁵ Naleaing nej tandeow ingow andeowaats, pares jane apmayar nej andeac apmpac meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios; pero naleaing langondom marangüw leaw andiümüw. Netam marangüw leaw andiüm Teat Cristo, áag tandeow ingow andeowaats, y tapac alinomb. ¹⁶ Xicona nganüy ngondom nateotsan wüx ombas alinop atnej arangüw altiül, masey nomb atquiaj tateotsan wüx ombas Teat Cristo, nganüy ngo narangan atquiaj. ¹⁷ Pares sitiül aljane ajlüy nóiquian maquiüüb Teat Cristo, pues nej lajlüy atnej jayats wijquiam; lango mapiüng tüül omeaats atnej tapiüng nomb, cos nej jayats ajlüy, lami alinoic.

¹⁸ Meáwan aag ayaj Teat Dios nerang, cos nganüy lajneaj omeaats, lango majcüy majaw icoots, cos Teat Cristo tiün mandeow mangüy asoetiüts. At tasaj xicon namban nasajan nipilan mandilileaw mayambüw nej, cos nej lango majcüy majaw nejw. ¹⁹ Teat Dios tajneaj majaw

nipilan cos Teat Cristo tiün mangüy asoet nipilan, pares nej nganüy lango leaam omeaats wüx asoetiüts. Nej tasaj xicon namban nasajan meáwan nipilan nganüy lajneaj majaw nejiw wüx apmayambüw nej. ²⁰ Naleaing tasaj xicon Teat Cristo namban nasajan nipilan, napiüngan leaw apiüng nej. Xeyay sasajan icon wüx minüt Teat Cristo, netam mendililean meyamban Teat Dios. ²¹ Teat Cristo masey ngo majiür nicuajind nisoet, condom tajlüy atnej tajiür nisoet, cos Teat Dios tacanchich wüx ombas nej meáwan asoetiüts. Atquiaj tarang para majlüyüts najneaj atnej andiüm Teat Dios. Aag ayaj tajlüy cos Teat Cristo tandeow mangüy asoetiüts.

6

¹ Xicona sarangan najiüt ocueaj Teat Dios nüjchiün icon menguiayüün, pares sasajan icon nde mecueatiün, nde ndrom imeajtsan leaw najneajay lamüüch icon Teat Dios. ² Cos tiül Mipoch Teat Dios apiüng: Wüx tatüch a nüt tanguiayüis indeacan; wüx tatüch a nüt meriowan wüx isoetiün, quiaj tambeolas icon, aw. Nganüy lamatüch aaga nüt wüx Teat Dios andiüm mambeol icon; lamatüch a nüt mawaran wüx asoeteran.

³ Xicona ngo narangan nicuajind ngo majneaj, para maxomüw nguineay mandeacüw ngo majneaj wüx aaga najiüt sarangan ocueaj Teat Dios. ⁴ Meáwan leaw sarangan, sarangan najneaj, majüic xicona nerangan minajiüt Teat Dios. Ajüic aag ayaj naleaing, cos saiücan wüx samongochiün ngo majneaj, wüx ngo najiüran nicuajind, at wüx sajlüyüün wüx naél. ⁵ Nguiaj sajwüchiün, nguiaj sajmeliün tiül manchiüc, nguiaj sajlüyüün tiül nadam moncüy, nguiaj xeyay ümb sapacan cos xeyay najiüt sarangan, nguiaj ngo nameayüün, nguiaj saiündan lop wüx ngo majlüy. ⁶ Ajüic sarangan minajiüt Teat Dios cos sarangan palüyan najneaj. Saxoman ximeajtsan wüx cuajantanej, saiücan wüx leaw arang jangantanej nipilan, sambeolan jangantanej, sarangan leaw andiüm Nangaj Espiritu, y xeyay sandiüman nop alinop. ⁷ At wüx sasajan nipilan wüx Teat Cristo sandeacan naleaing, ngo nawajchan. Meáwan leaw alndom narangan, aag ayaj cos Teat Dios ambeol xicon, üüch xicon najiüran xengochayon jane apmajngot amb wüx xeacan at wüx xequiambiün. ⁸ Nguiaj sarangüchiün casa, nguiaj ngo narangüchiün casa; nguiaj anderac wüx ximbasan ngo majneaj, nguiaj anderac najneaj; nguiaj anderac xicona newaiichasan, pero xicona sandeacan leaw naleaing. ⁹ Nguiaj sajlüyüün atnej ngo nembeatiün; nguiaj sajlüyüün atnej nembeatasan. Nguiaj

laliüc nandeowan, pero tapacasan. Nguiaj xeyay sayacüchiün wüx naél, pero ngo nandeowan. ¹⁰ Nguiaj amix ximeajtsan, nguiaj xeyay apac ximeajtsan. Masey ngo najiüran nicuajind, naleaing süjchiün xeyay nipilan majiürüw leaw Teat Dios üüch nejiw. Masey ajüic ngo najiüran nicuajind ningüy, naleaing alnajiüran meáwan leaw almajlüy.

¹¹ Xecojow xechijquaiw monlüy tiül cambaj Corinto, xicona lanasajan icon meáwan leaw alwüx ximeajtsan cos sajiüran icon lasta. ¹² Pues xicona najneaj ximeajtsan najawan icon, pero icona ngo mendiüman mejawan xicon. ¹³ Sanasaj icon atnej nateataran asaj micual nej: Ijiüran xic lasta atnej sajiür icon lasta.

Teat Dios acül tiül omeajtsaats

¹⁴ Nde mejlüyüün wüx yugo mequiüjpan jangantanej leaw ngo mayar andeac Teat Cristo, cos ngo marangüw atnej irangan. ¿Nguineay alndom nop nerang najneaj majlüy maquiüüb nop nerang ngo majneaja? ¿Nguineay alndom a ran maquiüüb pojniün nóiquian? ¹⁵ At, ¿nguineay alndom majlüy Teat Cristo nóiquian maquiüüb nimeeche? ¿Nguineay alndom nop neyar andeac Teat Cristo majlüy nóiquian maquiüüb nop leaw ngo mayar andeac Teat Cristo? ¹⁶ ¿Nguineay alndom macül Teat Dios nóiquian maquiüüb niüng ajlüyiw narangüch dios? Cos aaga Teat Dios almpac ajlüy tiül omeajtsaats. Aag ayaj apiüng Teat Dios tiül Mipoch nej: Sanacül tiül omeajtsüw, sanaquiüjpüw; xique Midiosüw nejiw, nejiw apmajlüyiw xecambaj. ¹⁷ Pares Teat Dios tapiüng aton: Iriowan niüng ajlüy nipilan ngo marang xic casa, icueatiün; nómban nde merangan ngo majneaj. Quiaj xique sanaquiüüb icon; ¹⁸ sanajlüy Miteatiün, icona apmejlüyüün xecual, aw Teat Dios nerang meáwan cuajantanej.

7

¹ Xecojow xechijquaiw, lamanguaiyüüts nguineay Teat Dios lamapiüng apmarang; pares netam macueatiüts arangaats meáwan ngo majneaj, masey leaw icóotsan quiaj andiümaats marangaats, tengwüy leaw omalaats andiüm mayac icoots wüx. Netam marangaats najneaj atnej andiüm Teat Dios, müjchiüts omeajtsaats.

Pablo apac omeaats cos arangüw najneaj alinomb

² Xeyay sandiüm mejüüran xicon lasta, cos xicona nejinguind ngo narangan ngo majneaj wüx ombas; nejinguind ngo nüjchiün macueat andiüüb Teat Cristo; nejinguind ngo nawajchan nawüniün ocueaj alcuane. ³ Ngo nasaj icon aag ayaj para nayac

isoetiün, cos lanasaj icon xique xeyay sajiür icon lasta. Nique mandeowaats, nique mapacaats, pero ajlüyüüts nóiquian. ⁴ Xique sawaw apmerangan najneaj atnej lanasaj icon. Aton xeyay apac ximeaaats wüx icona, xeyay ajneaj ximeaaats, masey samongochiün xeyay ngo majneaj.

⁵ Naleaing, nde wüx tapeayasan ningüy tiül iüt Macedonia ngondom naxojtan. Xeyay samongochiün ngo majneaj, ajlüy xeyay moncüy. Tiül ximeajtsan ximbolan xeyay cos ngo najawan nguineay apmajlüy. ⁶ Naleaing Teat Dios, áag neech majneaj omeaats jane namix omeaats, tüüch majneaj ximeajtsan, cos tapeay niüng sajlüyiün michijquiaats Tito. ⁷ Pues ngome áagan wüx apeay a Tito najneaj ximeajtsan, nganüy cos tapiüng nguineay teajchiün majneaj omeaats nej aton wüx tapeay niüng ijlüyiün. Tasaj xicon nguineay tendiüman mejawan xic alinomb, nguineay amix imeajtsan wüx leawa terangan. Wüx tapiüng nguineay ijiüran xic lasta, quiaj más xeyay tapac ximeaaats.

⁸ Masey tujchiüs icon mamix imeajtsan wüx aaga nawiig tarangas, nganüy lajneaj ximeaaats wüx icona. Masey tamix ximeaaats quiriw wüx tarangas aaga nawiig, cos tajawas wüx aag ayaj apmamix imeajtsan acas nüt. ⁹ Nganüy apac ximeaaats ngome por aaga amix imeajtsan, pero cos tamix imeajtsan wüx leaad imeajtsan cuane terangan. Quiaj terangan leaw andiüm Teat Dios. Pares aaga nawiig tarangas tambeol icon. ¹⁰ Wüx amix omeajtsaats atnej andiüm Teat Dios, aag ayaj üüch mandümaats macueatiüts arangaats ngo majneaj; atquiaj alndom mawün icoots wüx asoetiüts Teat Dios. Pero masey amix omeaaats jangantanej leawa ngo mandüüb Teat Cristo aag ayaj andüw wüx ayac nejwi tiül castigo. ¹¹ Nganüy ajüic terangan leaw andiüm Teat Dios, cos tamix imeajtsan wüx aaga naél tejiüran. At alndom mejawan leaw ixoman wüx nganüy, cos nejay Teat Dios tüüch icon membeolan xic, tüüch icon mejcüyiün, at mermbolan; condom tendiüman mejawan xic alinomb. Quiaj aton tendiüman meajchiün mamongoch ngo majneaj aaga naxey nerang a nisoet quiaj. Wüx aag ayaj ajüic ngo mequiüjpan wüx leaw tarang. ¹² Wüx tarangas aaga alinoic nawiig nüüch icon, ngome tarangas wüxan nej aaga naxey nequiüüb ingow mimüm nej, aton ngome wüx nej aaga naxey najnot mintaj nej. Naleaing tarangas aaga nawiig nüjchiün leam imeajtsan wüx leaw andiüm Teat Dios; at sandiüman najüiquichan nguineay sajiüran icon lasta.

¹³ Xeyay tajneaj ximeajtsan nanguiayiün nguineay irangan. At tapac ximeajtsan wüx tanguaiyasan nguineay teat Tito xeyay

tapac omeaaats cos icona teajchiün majneaj omeaaats. ¹⁴ Xique tasajas teat Tito nguineay irangan najneaj, pares nganüy ngo naxing nicuajind, cos terangan atnej tapiüngas. Meáwan leaw tasajas icon wüx tajlüyiüs niüng ijlüyiün, aag ayaj naleaing ngo nawaiich. At leaw tasajas teat Tito wüx icona, aag ayaj naleaing. ¹⁵ Pues teat Tito xeyay ajüic icon lasta wüx leaad omeaaats nguineay terangan, cos tengochiün najneaj wüx tapeay quiaj, terangan casa. Tajüic tendiüman merangan meáwan leaw tapiüng merangan. ¹⁶ Nganüy xeyay apac ximeaaats cos najneaj terangan, ngo nachiw ximeaaats wüx icona.

8

Apac omeajtsüw tayacüw tomiün

¹ Xecojow xechijquiaiw, nganüy sanasaj icon nguineay ambeol nejwi Teat Dios ajcüw noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo moncanchiün tiül iüt Macedonia. ² Cos masey teamamongochiw xeyay naél, at ngo majiürwüw nicuajind, pero xeyay apac omeajtsüw, tayacüw leaw alndom mayacüw. ³ Xique tajawas naleaing tayacüw leaw alndom mayacüw, ngome aleaw wüx tayacüw, tayacüw más xeyay. ⁴ Tasajüw xicon sitiül alndom nüjchiün mambeolüw leaw ngo majiür tiül ajcüw minipilan Teat Cristo. ⁵ Pues ngome áagan ayaj tarangüw, naleaing tarangüw alwüx leaw ngo nateatsan aparangüw. Cos ombas müjchiw omeajtsüw Teat Dios, condom tapiüngüw nejwi aparangüw leawa sandiüman, cos aag ayaj andiüm Teat Dios. ⁶ Pares tasajas teat Tito najneaj mamb majaw icon para alndom mendondochiün meyacan leaw apmejchiün, cos ninguinüt nej najlüy wüx maxaing aaga tomiün tiül icona. ⁷ Sajawan icona tenguaij ijtsoipiün wüx meáwan cuajantanej: Ijntsoipiün wüx iyariün andeac Teat Cristo; at ijntsoipiün wüx mesajan nipilan wüx Teat Cristo; aton ijntsoipiün wüx leaw nipilan alndom majawüw wüx cuajantanej; ijntsoipiün wüx indüman merangan leaw andiüm Teat Dios; aton ijntsoipiün wüx mejiüran xicon lasta. Pares nganüy sandiüman aton mejntsoipiün wüx meyacan leaw apmeyacan.

⁸ Xique ngo napiüng netam merangan aag ayaj, pero sasaj icon para menguiayiün nguineay arangüw altiül. Aag ayaj sasaj icon nguineay alndom mejiüquichan naleaing ijiüran lasta nipilan. ⁹ Icona lamejawan nguineay lamambeol icoots Miteatiüts Jesucristo. Masey nej neneay meáwan leaw almajlüy tiül cielo, tacueat meáwan aag ayaj para mambeol icoots. Nganüy cos nej tarang aag ayaj, pares icootsa apmajlüyüts tiül cielo alinoic nüt.

¹⁰ Nganüy sandiüm nasaj icon wüx aaga leaw iyacan membeolan nipilan leaw ngo majiür. Sapiüng najneaj mernguialeatayon meyacan aag ayaj, cos nde namong neat tapots meycan tomiün cos icona xeyay tendiüman merangan. ¹¹ Najneaj sitiül apmendondochiün aag ayaj, pero naleaing irangan nde ajneaj imeajtsan atnej terangan ninguinüt. Nganüy irangan atnej, indondochiün najen meycan leaw alndom meycan. ¹² Sitiül aljane andiüm mayac, ich mayac leaw almajiür, masey quiripite, cos Teat Dios ajneaj majaw; nej ngo matün ocueaj aljane mayac xeyay sitiül ngo majiür.

¹³ Ngome samb wüx aag ayaj para majiürüw xeyay ajcüw leaw apmembeolan, nganüy icona mecülüño ngo mejiüran leaw netam icon. ¹⁴ Naleaing sandiüm mejlüyiün atotow. Pero cos icona almejiüran, pares alndom meajchiün leaw netam wüx nüt nej jiw ngo majiürüw. Masey alinoic nüt nej jiw sitiül apmajiürüw, quiaj alndom mäjchiw mambeolüw icon wüx nüt ngo mejiüran. Atquiaj apmejlüyiün atotow. ¹⁵ Ich leaam imeajtsan nguineay apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: "Leaw nexaing xeyay ngome apmenaw ocueaj, at leaw nexaing napateay apmatüch ocueaj majiür meáwan leaw netam", aw.

Teat Tito y ajcüw monbeol nej

¹⁶ Süüch gracias Teat Dios cos nej tayac wüx omeaats teat Tito mandium mamb mambeol icon atnej tarangas. ¹⁷ Cos nej andiüm marang leaw tasajas; at nejáyan quiaj xeyay andiüm; pares nganüy apmamb majaw icon.

¹⁸ Sanüjchiün mamb maquiiüb teat Tito nop teat naxey naw tiül icootsa leaw ajaraw najneaj arang nguiajantanej niüng ajlüy noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo. Nej amb nguiajantanej mandeac wüx nguineay lamawün asoetiüts Teat Cristo. ¹⁹ Ngome áagan ayaj, cos lamarriüjtüw nej monyar andeac Teat Cristo mambeol xicon tiül tiüüd naquiiüpan mamb najoyiün leaw sanajoyiün nayacan. Aag ayaj sarangan cos sandiüman narangan casa Teat Dios, at para majüic icona naleaing wüx imeajtsan iyacan leaw ijchan. ²⁰ Atquiaj sarangan, nganandot majlüy aljane mandeacndeac ngo majneaj wüx aaga najiüt sarangan, cos sajlüyiün wüx aaga xeyay tomiün leawa najmel. ²¹ Sandiüman narangan najneaj, ngome áagan wüx Teat Dios teamajaw, naleaing meáwan nipilan aton netam mambichaw majawüw sarangan najneaj wüx aag ayaj.

²² At sanüjchiün maquiiüjpüw mamb alinop mihermanojaats. Lanajawan meáwan leaw sasajan marang, apmarang najneaj. At nganüy xeyay andiüm mamb

majaw icon, cos ajaw nguineay imeajtsan. ²³ Pues sitiül aljane apmatün manguiay jane nej teat Tito, isajan nop saquiiüb, nej nembeol xic wüx sambeol icon. Nganüy alijpüw quiaj, tarriiüd nej jiw noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo cos nej jiw aton xeyay arangüw casa Teat Cristo. ²⁴ Nganüy ijüiquichan icona naleaing irangan casa, para alndom manguiayiw meáwan noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo; at netam majüic naleaing icona irangan najneaj atnej lanapiüangan wüx icona.

9

Leaw najmel müjndiw monyar andeac Teat Cristo

¹ Pues wüx aaga tomiün leaw teameycan membeolan monyar andeac Teat Cristo, ngo metam narang wüx nawüig alinomb nasaj icon. ² Cos lanajaw icona aliün wüx imeajtsan indiüman meycan. Wüx aag ayaj apac ximeaats nasajüw nipilan tiül iüt Macedonia nguineay icona tiül iüt Acaya tendiüman meycan tomiün nde tajneat. Pares xeyay monyar andeac Teat Cristo andiümüw mäjchiw aton, cos lamanguiaiyw nguineay icona indiüman mepalüchiün meycan najen. ³ Nganüy sanüüch mambüw ajcüw ayaj, mambüw masajüw icon alinomb mernguialeatayon wüx aag ayaj, cos ngo nandium manderac ndeac mbeay xic cos lanasajan nipilan nguineay lamerangan icona. ⁴ Jondot apmambüw acas monaw Macedonia maquiiüjpüw xic wüx sanamb najaw icon, ndoj apmajawüw icona nganaw membichan meycan aaga tomiün, quiaj sanaxinguiian xeyay, cuantemas icona. Cos lanandeadndeacan xeyay wüx icona nguineay tengual meycan aaga tomiün. ⁵ Pares tapiungas sanüjchiw mamb ajcüwa hermanos quiaj, mambüw ombas quiriw masajüw icon meycan leaw lamepiüangan apmeajchiün. Quiaj apmejüiquichan naleaing irangan nde ajmiüc imalan imeajtsan, ngome cos sasajan icon.

⁶ Ich leaam imeajtsan, leaw nepiür xeyay apmaxaing xeyay; nganüy leaw napateay apiür, napateay apmaxaing. ⁷ Meawarónan ich mayac leawa lamapiüng tiül omeaats mayac, ngo mapiüng wüx; at nde mapiüng netam mayac, cos Teat Dios andiüm meycan nde apac imeajtsan. ⁸ Teat Dios alndom müüch icon cuajantanej leaw netam mejiüran. Atquiaj alndom mejiüran leaw netam para alndom mermbeolayon leaw ngo majiür. At apmajlüy leaw netam para mermbeolayon wüx meáwan najneaj najiüt. ⁹ Pues atanquiaj apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng:

Teat Dios apac omeaats majaw leaw ngo majiür, tüch leaw netam, ngo masap owix.

Nej arang palan, ngo majiür ümb.

¹⁰ Teat Dios neyac osaab leaw napiürüch, at neyac meáwan nüeteran leaw netam; nejay apmüüch mexeyay icueajiün leaw ijiüran. Quiaj apmejiüran leaw netam para membeolan jangantanej leaw ngo majiür. ¹¹ Nej apmüüch icon mejiüran cuajantanej, para membeolan jangantanej aton. Cos wüx atquiaj imbeolan, xeyay nipilan apmüjchiw gracias Teat Dios wüx sanüjchiün nejüw leawa tengual meajchiün. ¹² Wüx aaga leaw ijchan quiaj, aag ayaj ngome áagan membeolan monyar andeac Teat Cristo leaw ngo majiürüw, pero wüx aag ayaj apmayajcüw ambeol nejüw Teat Dios, apmüjchiw gracias. ¹³ Wüx aaga leaw ijchan quiaj, ajcüwa nipilan leaw ngo majiür apmarangüw casa Teat Dios, cos por aag ayaj ijüiquichan irangan atnej apiüng Teat Cristo. Apmarangüw casa Teat Dios cos icona xeyay temembeolan; at aton tembeolan pálwüx nipilan. ¹⁴ Nejüw apmatüiw ocueaj Teat Dios mambeol icon, apmajüürüw icon lasta xeyay, cos Teat Dios lamayac mimonajneaj nej tüül imeajtsan. ¹⁵ Netam mapiüngaats najneajay arang Teat Dios cos nej tüüch miün micual nej Teat Cristo. Aag ayaj lamong wüx ajneaj, ngondom mapiüngaats nguitow ajneaj.

10

Pablo apac wüx aaga najiüt arang

¹ Nganüy xique Pablo satün icueajiün nde ajneaj ximeaaats, atnej Teat Cristo tasaj nipilan. Altiül apiüngüw, wüx xique sajlüy niüng ijlüyiün xeyay ajneaj sandeac, pero wüx sarang nawüig nasaj icon, ajüic atnej napatas. ² Pues xique sasaj icon meyacan wüx imeajtsan merangan najneaj, cos ngo nandiüm nalic icon wüx sana-peay niüng ijlüyiün. Naleaing sanarang sapat najawüw ajcüwa leawa monpiüng xicona sarangan atnej jangantanej nipilan leaw ngo mandüüb Teat Cristo. ³ Masey sajlüyiün ningüy wüx iüt atnej meáwan nipilan, naleaing meáwan leaw sarangan ngo narangan atnej arang nipilan leaw ngo mandüüb Teat Cristo. ⁴ Pues xicona satsojon naquüjpan nimeech cos ambeol xicon Teat Dios. Ngome xicónan quiaj satsojon, pares alndom najntsopiün wüx, ngondom majntsop wüx xicona nimeech. ⁵ Teat Dios ambeol xicon nangochiün ombeay leaw ngo mayar andeac Teat Cristo; at ambeol najntsopiün wüx jane nepiüng nej más xeyay ajaw, at leaw nepiüng ngo maleaing leaw lamapiüng Teat Dios. Aton ambeol

xicon nüjchiün nipilan maxomüw omeajtsüw marangüw leaw andiüm Teat Cristo. ⁶ Sandiüman ombas najawan sitiül icona apmerangan meáwan najneaj, condom quiaj alndom nalic jane ngo marang najneaj.

⁷ Icona netam membichan mejawan nguineay irangan inopnpon. Cos sitiül aljane apiüng tüül omeaats ocueaj nej Teat Cristo, ich leaam omeaats xicona aton ocueaj Teat Cristo xicon. ⁸ Masey ajüic atnej sarangrangüy quiripite wüx sasaj icon, aag ayaj cos sajlüy wüx icon. Naleaing ngo naxing, cos Teat Dios neech xicon nambeolan icon mepacan wüx áag andüjpiüts, ngo nandiüm nandarrüich icon. ⁹ Ngo nandiüm mepiügan xique sarang aaga nawüig cam nambolooch icon. ¹⁰ Naleaing altiül apiüngüw xique napatas, ngo najiür lasta wüx sarang wüx nawüig; pero wüx sajlüy niüng ijlüyiün xiquiaj, ajüic atnej ngo najiür sapac, atnej ngo naxom ximeaaats nandead. ¹¹ Leaw nepiüng atquiaj, ich majaw leaw sarang wüx nawüig atnej sanarang aton wüx sanajlüyiün niüng ijlüyiün.

¹² Xicona ngo najlüyiün tüül ajcüwa monrangüyan casa, apiüngüw najneajay arangüw. Ninguiaj ajüic nechachiw, cos mbójan ajawayej nguineay najneaj arang nop alinop tüülan nejüw. ¹³ Pero xicona ngo nelomboochayon wüx nayacan wüx leaw sarangan, sarangan aleaw wüx asaj xicon Teat Dios. Pares tatüchasan niüng ijlüyiün. ¹⁴ Xicona ngo namban najmeliün leaw niüng Teat Dios ngo mapiüng. Pares alndom nasajan icon, cos xicona ombas namban niüng ijlüyiün nasajan icon wüx Teat Cristo nguineay tandeow mawün asoetiüts. ¹⁵ Xicona ngo nelomboochayon wüx leaw lamarang alinop wüx minajiüt Teat Dios. Pero sandiüman mepacan wüx leaw andiüm Teat Dios, cos atquiaj alndom membeolan xic namb nguiajantanej, ¹⁶ nandeadan nguineay alndom maw wüx asoetiw nipilan leaw acül miünquiaj necamb niüng ijlüyiün. Cos ngo nandiüm najmeliün niüng alinop lamarang najiüt, nerangrangayon wüx leawa nej lamarang.

¹⁷ Pares sitiül aljane nind mandeac nguineay arang, nde mandeac leaw arang nej, ich mandeac leaw arang Teat Dios. ¹⁸ Cos leaw arangrangüy wüx leaw arang nej, aag ayaj nicuajind ngo membeat; pero sitiül Teat Dios najneaj majaw leaw arang aljane, aag ayaj membeat.

11

Pablo andeac wüx leaw monpiügan apóstoles nejüw

¹ Malüy meiündan wüx leaw sanapiüng, cos sanasaj icon quiriw atnej andeac nop

chach. Netam meiidandan, nde mejcüüün.² Xique xeyay ajiünts ximeaats wüx imbasan, atnej Teat Dios ajiünts omeaats wüx imbasan. Cos xique lanasaj icon apmecüliün nóiquian mequiiüpan Teat Cristo, atnej nop nüx nayambüch, awün nej miteat nej, apmacül nóiquian maquiiüb minench nej.³ Nganüy ngo majneaj ximeaats, ndot aljane lamawaiich icon ngo mendüjpiün Teat Cristo con imeajtsan, atnej tanomb Eva ngo mayar andeac Teat Dios, cos tawaiich nej ndüü. ⁴ Icona aton wüx aljane amb niüng ijlüüün, masey mandeac wüx Teat Jesús pálwüx ngo matnej sasajan icon; tengwüy wüx aljane apmasaj icon meajndiün alinoic espíritu ngo matnej aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios leaw teajndiün wüx tasajasan icon; tengwüy wüx aljane apmamb maquiaach icon pálwüx ngo matnej taquiaachasan icon wüx Teat Cristo guineay awün asoetiüts, pero naleaing icona temeyariün meáwan aag ayaj. ⁵ Xique sapiüng nejiw ajcüwa monwaiich monpiüng xeyay netamüw, aag ayaj ngo maleaing cos xique ngome chingüy xic. ⁶ Nots quiaj naleaing ngo nendeac najneajay ngo matnej andeac altiül. Masey, cos lamejawan guineay saxom ximeaats naquiaach icon.

⁷ ¿Cuane ipiüangan, jow wüx tarangas najiüt quiaj para naxom ombat süet, aag ayaj ngo majneaj tarangas cos ngo naray icueajiün nicuajind wüx tasajas icon nguineay lamawün icon wüx Teat Cristo? Ngwüy niquimas, aag ayaj ngome ngo majneaj, cos aag ayaj tarangas para nambeol icon meyarüün andeac Teat Cristo. ⁸ Xique tayariüs tomiün ocueaj palpálwüx noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo, cos atquiaj alndom naquiaach icon. ⁹ Wüx tajlüüüis ninguij niüng ijlüüün masey xeyay ngo najiür leaw tetam xic, nejingüind icon ngo natün ocueaj mambeol xic. Cos wüx alcuane tetam xic tambeolüw xic minipilan Teat Cristo monaw Macedonia. Pues wüx meáwan aag ayaj taiüdas wüx, ngo nasaj icon nicuajind. At aton nganüy ngome sanasaj icon membeolan xic. ¹⁰ Teat Cristo ajaw meáwan leaw sandeac ngo nawaiich, pares ngo nacueat nasaj meáwan nipilan tiül iüt Acaya, xique ngo metam nangüyaran. ¹¹ ¿Neol tapiüngas sarang atquiaja, cos ngo najiür icon lasta? Ngwüy niquimas, Teat Dios ajaw sajiür icon lasta xeyay.

¹² Xique tanaám sanarang atnej tenguijal narang, cos atquiaj ngome apmajiürüw andeacüw ajcüwa monpiüangan apóstoles nejiw, aton ngondom mapiüngüw nejiw arangüw atnej sarangan. ¹³ Nejiw ngome naleaing apóstoles nejiw, cos awaijchaw, arangüwan at nejiw apóstoles ocueaj Teat Cristo. ¹⁴ Ngo metam mbayameron wüx aag ayaj, cos

aaga minatangüw nimeech nenüt Satanás alndom mawaiich mejüiquichay atanej nop ángel ocueaj Teat Dios. ¹⁵ Pares nejingüind ngo metam mbayameron wüx aag ayaj, cos mimonrang najiüt Satanás alndom majüiquichaw arangüw atnej monrang najneaj. Naleaing wüx ümbwüx nüt, quiaj apmaxomüw leaw netam nejiw.

Pablo tamongoch xeyay cos apóstol nej

¹⁶ Nganüy sanasaj icon alinomb, pero nejingüind nde mapiüng xique nechachiüs wüx leaw sanandea. Cos sitiül aljane apiüng nechachiüs, masey ich mapiüng, pero ich manguiay leaw sanapiüng majiüc xique aton alndom nerangrangüy, masey quiriw. ¹⁷ Nganüy leaw sanapiüng aag ayaj ngome leaw asaj xic Teat Dios; sanapiüng atnej nechachiüs cos sanerangrangüy. ¹⁸ Cos almajlüy xeyay leaw tearangrangayej wüx leaw arangüw, ata xique aton sanerangrangüy wüx leaw sarang. ¹⁹ Icona ipiüangan xeyay ixoman imeajtsan, pares apac imeajtsan menguiayüün andeac leaw nechach. ²⁰ Wüx nejiw asajüw icon merangan leaw andiümwüw nejiw, icona terangan. At wüx tandiümwüw mambichaw leaw ijiüwan, icona teajchiün. Wüx tandiümwüw mawaijchaw icon, teyariün andeacüw. At sitiül arangrangayej, ngo mepiüangan nicuajind. Masey apmaleambüw icon, icona ngo mejcüüün. ²¹ Masey saxing nasaj icon timbasan, pero ximbol narang atnej nejiw arangüw.

Nejiw arangrangayej wüx leaw tarangüw. Pues ata xique nganüy sanerangrangüy wüx leaw tarangas, masey apmajüic teanandea atnej nechachiüs. ²² Pues sitiül nejiw hebreos nejiw, ¿jow xique, ngome hebreo xic? Sitiül nipilan israel nejiw, ¿jow xique, ngome nipilan israel xic? Sitiül nejiw monaw tiül acualaats teat Abraham, ¿jow xique, ngome nawas tiül acualaats teat Abraham atona? ²³ Sitiül nejiw apiüngüw monrang najiüt ocueaj Teat Cristo nejiw, nganüy xique najntsop wüx sarang, masey atnej nechachiüs sandeac. Xeyay najiüt lanarang, ngo matnej nejiw. Najntsop wüx sawjüch, najntsop wüx sajml tiül manchiüc, najntsop wüx ajlüy nandeow. ²⁴ Nipilan israel tawüjchaw xic acoquiaw awüjchaw, nimiow gajpoquey (39) tawüjchaw noicnoic. ²⁵ Arojmbüw tawüjchiüs naag xiül. Alinoic tajlüüis. Arojmbüw ajlüy nandeow tiül ndec wüx tajmbaj a nadam müx. Alinoic tajlüüis pinawan nadam ndec noic nüt noic ongwiiüts. ²⁶ Xeyay tambas tiül tiüüd namb nguiajantanej. Nguiaj tajlüy nandeow tiül lam. Nguiaj tajlüy mambiyaw xic need. Nguiaj tajlüy mambiyaw xic micual xeüüt. Nguiaj tajlüy mambiyaw xic pálwüx nipilan ngome israel.

Nguiaj tajlüy nandeow tiül alinoic cambaj. Nguiaj tajlüy nandeow tiül wajchiüc. Nguiaj tajlüy nandeow tiül ndec. Nguiaj tajlüy mambiyaw xic leaw monpiüangan ayariw andeac Teat Dios. ²⁷ Nguiajnguiaj xeyay laümb sapac cos xeyay najiüt sarang. Nguiaj ngo nameay, nguiaj safünd lop, nguiaj safünd yow, nguiaj ngo net cos ngo majlüy, nguiaj ambiy xic naquind, nguiaj ngo najiür sapix.

²⁸ Aliün majlüy xeyay alndom napiüing, pero leaw xeyay amb wüx ximeaats meáwan nüt, aag ayaj nguineay teajlüyiw noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo. ²⁹ Sitiül aljane ngo majiür apac, tengwüy ngo mayac omeaats wüx mandüüb Teat Cristo, xique ngo majneaj ximeaats nanguiaj. At sitiül aljane ayac wüx alinop sarang ngo majneaj, xique aton xeyay sajcüy wüx aag ayaj. ³⁰ Más najneaj nerangrangüy wüx leaw arang Teat Dios, aag ayaj leaw ngondom narang xiquiáyan quiaj. ³¹ Sitiül Dios, miteat Miteatiüts Jesucristo, aaga alma- jlüy meáwan nüt, nej ajaw naleaing meáwan leawa lanapiüing quiaj, ngo nawaiich. ³² At aton wüx tajlüyiüs tiül cambaj Damasco, aaga natang nenajiüt ocueaj aaga rey Aretas tapiüing majiürjiürüch niüing ajmeleran. Tajiüraran a cambaj masapüw xic. ³³ Pero tajwanas samb tiül noic ventana tiül muro leaw ayey nej tiüt a cambaj. Samb tiül noic nadam nchep, quiaj tawas wüx.

12

Teat Dios tüüch nej majaw atnej maüm

¹ Ngo metam nerangrangüy cos ngo naxom wüx nicuajind. Naleaing sanapiüing nguineay tündiüs najaw atnej saüm, at nguineay tasaj xic Teat Dios. ² Sajaw nop naxey leaw andüüb Teat Cristo, lamajiür gajpopeic (14) neat taquiüüb nej mamb Teat Dios matüch tiül amb arej cielo. Ngo najaw sitiül tajiür micuerpo nej tiül cielo, tengwüy ngo majiür, néjan Teat Dios ajaw. ³ Xique sawaw naleaing aaga naxey quiaj taquiüüb nej mamb Teat Dios andüy tiül cielo, pero ngo najaw sitiül tajiür micuerpo nej tiül cielo, tengwüy ngo majiür, áagan Teat Dios ajaw. ⁴ Quiaj tiül cielo tanguiaj xeyay nanderac leaw naleaing, ngondom mapiüing wüx nguineay amb leaw tanguiaj, cos aag ayaj nejninguind nipilan ngo müünd mandeac wüx. ⁵ Pero leaw tajaw tiül cielo aaga naxey, xique wüx aag ayaj alndom nerangrangüy. Pero wüx leaw sarang xique nganüy ngo metam nandeacndeac wüx. Sanandeac wüx áagan leaw tambeol xic wüx Teat Dios, cos ngondom narang nicuajind xiquiáyan quiaj. ⁶ Sitiül nandiüm nerangrangüy, aag ayaj ngome nechachiüs, cos naleaing meáwan leaw sanapiüing.

Pero ngo nandiüm nandeac wüx aag ayaj, nganandot mayacüw wüx leaw sarang, at leaw sandeac, cos ngo nandiüm malombüw xic nipilan.

⁷ Nganandot nerangrangüy wüx leaw tüüch xic najaw Teat Dios, pares taxom xic noic necoy, atnej sayaag altiül sats. Aag ayaj tüüch xic minatangüw nimeech nenüt Satanás para mambiy xic, müüch mecoy nayaag. ⁸ Pues wüx aag ayaj, arojmbüw tasajas Teat Dios sitiül alndom mawün aag ayaj wüx ximbac. ⁹ Pero Teat Dios tasaj xic: "Ich mapac imeaats cos ijaw sandiüm ic. Wüx ique ngondom merang nicuajind, quiaj xique alndom najiüiquich leaw alndom narang", aj xic. Pares apac ximeaats masey langondom narang nicuajind, cos quiaj apmajüic meáwan leaw sarang ngome xique sarang, Teat Cristo nerang. ¹⁰ Por aag ayaj apac ximeaats wüx samongoch ngo majneaj wüx sandüüb Teat Cristo, masey wüx sayaag langondom narang nicuajind, masey wüx aljane asaj xic ngo majneaj, masey ngo najiür leaw sapiüing netam, masey wüx ajlüy moncüy, masey wüx sajlüy tiül naél. Pares wüx lango najaw nguineay sanarang, quiaj ambeol xic Teat Dios narang cuajantanej.

Xeyay amb wüx omeaats teat Pablo wüx minipilan Teat Cristo tiül Corinto

¹¹ Lanarang at xic nop chach, cos lasarangrangüy wüx nguineay tarangas najneaj, pero tarangas aag ayaj cos icona teyacan xic wüx nandeac. Icona netam mendeacan wüx xique nguineay tambeol xic Teat Dios narang najneaj. Masey ajüic ngo nembeac nicuajind, pero acüwa monpiüangan apóstoles nejiw ngome más nembeatiw. ¹² Tajiüc xique naleaing apóstol xic, cos wüx tajlüyiüs niüing ijlüyiün tarangas xeyay najiüt ocueaj Teat Dios, ngo nacueat. At tarangas xeyay ateócan y tarangas cuajantanej leaw ngome aag ajaraw. ¹³ Xique tambeolas icon atanej tambeolas minipilan Teat Cristo nguiajantanej, pero naleaing ngo natün icueajiün nicuajind, ngo matnej tarangas nguiajantanej. Ajcan ngo natüntün icueajiün nicuajind, aag ayaj ngo majneaj tarangas. Iwüniün wüx imeajtsan aaga ngo majneaj tarangas quiaj.

Teat Pablo apiüing apmamb majaw nejiw amb iwear

¹⁴ Nganüy lanapiüing amb arojmbüw sanamb najaw icon. Naleaing ngo natün membeolan xic, cos ngo namb wüx leaw ijiüran, samb wüx icona. Cos nop nacualaran ngome nej netam müüch miteat nej cuajantanej; nateataran netam mambeol micual nej. ¹⁵ Xique apac ximeaats masey sanüüch icon meáwan leaw sajiür, at masey sanembichay sapac wüx imbasan para alndom metangan wüx Teat

Cristo. Masey ajüic ngo mejiüran xic lasta nicuajind, xique xeyay sandiüman icon.

¹⁶ Masey xique ngo nayar icueajiün nicuajind, pero altiül apmapiüngüw xique xeyay sayambyamb nguineay alndom nawaiich icon. ¹⁷ ¿Jow, wüx tujchiüs mamb niüng ijlüyiün aljane, tatüniw icueajiün leaw ijiürana, majoyiw müjchiw xique? ¿Ngwüy, ngo narang! ¹⁸ Pues wüx tasajas teat Tito mamb niüng ijlüyiün, tujchiüs mamb alinop aton maquiüüb mamb. Ngo matüniw icueajiün nicuajind, cos teat Tito aton apiüng tiül omeaats atnej sapiüng, aton arang atnej xique sarang.

¹⁹ ¿Ngwüy icona ipiüangan xicona sandeacan atquiaja para mewüniün wüx imeajtsan leawa tarangasana? Ngwüy, cos Teat Dios ajaw leaw sandeacan, aag ayaj cos sandüjpiün Teat Cristo. Meáwan leawa sandeacan, aag ayaj alndom müüch icon mejiüran ipacan wüx indüjpiün Teat Cristo. ²⁰ Ximbol, jondot wüx sanapeay niüng ijlüyiün sanaxom icon ngome teamerangan atnej sandiüm; at icona ngome apmexoman xic atnej indüman. Cos ximbol naxom icon majlüy mondeacndeac tiül icona, tengwüy indüman leaw ocueaj alinop, tengwüy icüyiün, tengwüy nerrejchiün, tengwüy nerndeacayon wüx imban ngo majneaj, tengwüy nerndeacayon, tengwüy nerlomboochayon, tengwüy ngo mejlüyiün nóiquian. ²¹ Ximbol aton, jondot wüx sanamb niüng ijlüyiün alinomb, Xeteat Dios apmüch xic naxing wüx leaw irangan. Nots quiaj najiünts wüx ajcüw leaw tanaámb arangüw ngo majneaj, cos nganaw leam omeajtsüw cuane teamarangüw, nganaw macueatiw. Altiül monxey ngo macueatiw ajiürüw minajtajüw nejiw, aton montaj ngo macueatiw ajiürüw minaxeyiw nejiw, at tanaámb teamarangüw ngo majneaj leaw andiümüw.

13

Ndójwüx apaj ocueajiw

¹ Pues nganüy amb arojmbüw sanamb niüng ijlüyiün. Ich leam imeajtsan, wüx ajlüy alcuane majaraw, netam ijpüw tengwüy arojpw monjaw mapiüngüw nguineay tajlüy. ² Cos atnej lanasaj icon ninguinüt, nganüy sanasaj icon alinomb atanej tasajas icon wüx xiün quiaj amb ijbüw. Wüxan nganaw napeay niüng ijlüyiün sandiüm nasajüw leaw tealeámban arangüw ngo majneaj, at meáwan icona, sitiül tapeayiüs niüng ijlüyiün alinomb, langome sanajiür lasta leaw tealeámban arangüw ngo majneaj. ³ Atquiaj sanarang, cos indüman mejawan sitiül Teat Cristo naleaing teamasaj xic nguineay netam narang. Nej lamajüquich mejawan nguineay alndom marang cuajantanej tiül

icona. ⁴ Naleaing Teat Cristo tajüic atnej ngondom marang nicuajind wüx tajmel wüx cruz mandeow, pero nganüy lapac, cos Teat Dios tapacüüch nej alinomb. Ata xique aton masey ajüic atnej ngondom narang nicuajind, atnej tajüic wüx Teat Cristo wüx tandeow. Cos xique nganüy teanarang atnej tarang Teat Cristo, pares wüx sanapeay niüng ijlüyiün, quiaj apmajüic Teat Dios neech xic najaw wüx cuajantanej wüx icona.

⁵ Pues icónan quiaj netam meyajcan sitiül naleaing lameyariün andeac Teat Cristo. ¿Ngwüy ngo meyajcana, Teat Cristo ajlüy tiül icona? Tengwüy sitiül altiül ngo mandüüb Teat Cristo, quiaj naleaing ngo majlüy tiül icon Teat Cristo. ⁶ Malüy mejawan xicona ngo nawaijchan, cos naleaing xicona miapóstol Teat Cristo xicon. ⁷ Satüniün mambeol icon Teat Dios nganandot merangan ngo majneaj. Atquiaj satüniün cos sandiüman icon, ngome cos sandiüman najüquichan nguineay tarangasan najneaj najiüt tiül icona. Más najneaj, irangan leaw najneaj masey altiül apiüngüw ngo narangan leawa netam narangan tiül icona. ⁸ Xicona ngo nandiüman narangan nicuajind leaw ngo mambeol nipilan mandüjpiw Teat Cristo, ngo nandiüman napalan nejingüind. ⁹ Xicona apac ximeajtsan wüx ngo metam napaj icueajiün cos teamerangan najneaj. Tanaámb teanasajan Teat Dios mambeol icon merangan más najneaj. ¹⁰ Pares tarangas aaga nawiig cam wüx nganaw napeay niüng ijlüyiün, cos ngo nandiüm nalic icon wüx sanapeay quiaj, masey alndom nalic icon cos apóstol xic. Sandiüm nambeol icon metangan wüx Mipoch Teat Dios; ngo nandiüm nüüch mamix imeajtsan, nasarriich icon.

Ndójwüx atepeay

¹¹ Ndójwüx sasaj icon xecojow xechiquiaw, lasamb. Ich mapac imeajtsan irangan najneaj atnej lanasaj icon, ermbeolayon nop alinop para alndom mejlüyiün nóiquian; nde merneocayon imban. Quiaj apmajlüy tiül icon Teat Dios, aaga neech icon monajneaj, merjiürayon lasta. ¹² Itepeayiün nop alinop cos ijlüyiün nóiquian wüx Teat Cristo. Tamtámban ijlüyiün. ¹³ Meáwan minipilan Teat Cristo leaw alningüy atepeayiw icon.

¹⁴ Sandiüm mambeol icon Teat Jesucristo, majiür icon lasta Teat Dios, tanaámb majlüy nóiquian mequiüjpan aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Amén.

**Noic nanderac tarang wüx
nawiig San Pablo müüch
minipilan Teat Cristo moncül
tiül Galacia
GÁLATAS**

Pablo atepeay nejiw

¹ Xique Pablo nop apóstol, ngome ayac xic nipilan, at ngome nipilan tarriiüd xic. Teat Jesucristo nejay tarriiüd xic, at miteatiiüts Teat Dios tarriiüd xic aton. Nej tapacüüch Teat Cristo tiül mondeow. ² Xique naquiüjpüw ajcüw mondüüb Teat Cristo leaw aliw ningü, satepeayiün icon noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo tiül iüt Galacia. ³ Tanaám ich mambeol icon Miteatiiüts Dios at Teat Jesucristo müüch icon mejiüran monajneaj. ⁴ Cos Teat Jesucristo tiün mandeow mawün asoetiiüts, ngo mapiüng wüx nicuajind, tarang atnej andiüm Miteatiiüts Dios alndom mawün icoots wüx tiül aaga ngo majneaj najlüy nganüy nüt cam. ⁵ Teat Dios netam masoic najneaj arang meáwan nüt. ¡Amén!

Ngó majlüy alinoic najneaj nanderac alndom mawün asoeteran

⁶ Xeyay mbayajos wüx sanguiaý nguineay icona najen teamecueatiün Teat Dios, aaga nepaj icon mexoman aaga monajneaj arang Teat Cristo. Nganüy tengual meyariün mipoch pálwüx nipilan, ngo matnej aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo. ⁷ Ngo majlüy alinoic najneaj nanderac wüx Teat Cristo. Naleaing aljane lamitsoj imalan, andiümtüw mambiüülüjchiw leaw tapiüng Teat Cristo nguineay alndom mawaran wüx asoeteran. ⁸ Sitiül aljane maquiaach icon alinoic ngo matnej lanaquiajchiün icon wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo, aaga nipilan quiaj ich mayac nej tiül aaga xeyay ngo majneaj Teat Dios; masey sitiül ndot xicona, masey nop ángel imiün tiül cielo. ⁹ Atnej nomb tasajas icon wüx aag ayaj, nganüy sandilil nasaj icon alinomb: Sitiül aljane teamandüüm maquiaach icon pálwüx poch wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo, ngo matnej lamenguiaýiün, ¡ich mayac tiül aaga xeyay ngo majneaj Teat Dios!

¹⁰ Jow nganüy, ¿jane sayamb monajneaj wüx ombas? ¿Nipilan, ngwüy Teat Dios? ¿Ngwüy ajüic sayamb nguineay majneaj majawüw xic nipilana? Cos sitiül aliün narang leaw andiüm nipilan ngondom narang minajiüt Teat Cristo.

Pablo tüünd majlüy nop apóstol

¹¹ Xecojow xechijquiaw, xique sandiüm menguiaýiün aaga najneaj nanderac wüx

Teat Cristo leawa xic saquiaach, aag ayaj ngome nipilan taxom omeaats mandeac. ¹² Ngo nayar ocueaj nipilan, aton ngo maquiaach xic aljane; nejay Teat Jesucristo tüüch xic najaw.

¹³ Icona lamenguiaýiün nguineay sarang nomb wüx saquiüjpüw nipilan judío, nguineay tayambas ombasüw mondüüb Teat Cristo, at tandarriichasüw. ¹⁴ Xique tajtsopiüs wüx sandüy tiül nipilan judío, ngo matnej saquiüjpüw, cos xeyay tandiümas narang leaw tarangüw xexejchiün. ¹⁵ Naleaing Teat Dios tarriiüd xic wüx nganaw wijquian; xeyay tajiür xic lasta, pares tayamb xic, ¹⁶ müüch xic najaw Teat Cristo. Atquiaj alndom nandeaac wüx nej nasaj wüx nipilan ngome judío. Wüx ndoj aag ayaj ngo namb najaw nejingüind. ¹⁷ Ngome tambas Jerusalén najawüw ajcüw ombas marangüw apóstoles; tambas sandüy tiül iüt Arabia; condom tandilileas sandüy tiül cambaj Damasco alinomb.

¹⁸ Condom wüx laümb aroomb neat, quiaj tambas sandüy Jerusalén najaw a Teat Pedro, tacüliüs anaag gajpacoic (15) nüt. ¹⁹ Naleaing ngo naxom najaw altegüy apóstoles; áagan Jacobo michiig Teat Jesús taxomas. ²⁰ Naleaing sasaj icon, Teat Dios ajaw meáwan aaga poch teanasaj icon cam, aag ayaj naleaing.

²¹ Condom tambas tiül iüt Siria at tiül iüt Cilicia. ²² Pero nganaw majawüw jane xic ajcüw noicnoic ajlüy minipilan Teat Cristo monlüy tiül Judea. ²³ Nejiw tanguiayiw teombeay miün nipilan, tanderac: “Aaga naxey leaw nomb xowüy tayamb ombasaats, nganüy tengual maquiaach nipilan wüx mipoch Teat Cristo, masey nomb xowüy tandiüm masarriich icoots”, awüw. ²⁴ Condom xeyay tapac omeajtsüw majawüw leaw Teat Dios lamarang wüx xique, tapiüngüw najneaj lamarang Teat Dios.

2

Altigüy apóstoles ajneáján majawüw leaw arang a Pablo

¹ Ndoj, wüx laümb gajpopeic (14) neat, quiaj tandilileas sandüy Jerusalén alinomb saquiüüb teat Bernabé; at teat Tito aton salnaquiüjpan. ² Xique tambas, cos Teat Dios tüüch xic najaw netam namb. Condom tiül Jerusalén, wüx tajlüyasan xicónan quiaj naquiüjpan monajiüt tiül minipilan Teat Cristo, quiaj tapots nasajüw nguineay saquiaach wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo tiül nipilan ngome judío. Xique tarangas aag ayaj cos ngo nandiüm mapiürang ngo metam meáwan leaw lanarang, at leaw teanarang nganüy. ³ Naleaing, masey teat Tito aag alnaquiüüb ningü, nipilan griego nej, ngo mapiüngüw

wüx sitiül netam marangüch wüx ombas nej aaga circuncisión. ⁴ Pero nganüy ajcüwa leaw ngome naleaing andüjpiw Teat Cristo axotayej ajmeliw tiül icoots. Tajmeliw mandacüwiw nguineay ajlüyüüts nóiquan wüx Teat Cristo, cos andiümüw mayacüw icoots alinomb wüx meáwan leaw nipilan judío ajlüyay marangüw. ⁵ Naleaing xicona ngo mbiüjlanon wüx narangan leaw apiüngüw masey noic ores, cos sandiüman mejjüran tiül imeajtsan leawa naleaing wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo.

⁶ Leawa natangtang monjiür najiüt tiül minipilan Teat Cristo, nicuajind jayats ngo masajüw xic nguineay netam narang. Xique ngo napiüng wüx jane nejw cos Teat Dios ngo marriiüd jane netam ajlüy, jane ngwüy. ⁷ Nejiw iünan mapiüngüw Teat Dios lamüüch xic aaga najiüt quiaj, para naquiaach nipi-lan ngome judío nguineay alndom mawüw wüx asoetiw. Aag ayaj atnej najiüt tüünd teat Pedro masaj wüx nipilan judío. ⁸ Cos nejay Teat Dios neech mamb teat Pedro maquiaach nipilan judío, aton nejay Teat Dios tüüch xic namb naquiaach nipilan ngome judío.

⁹ Ndoj ajcüwa montangtang monajiüt tiül minipilan Teat Cristo, ajcüwa teat Jacobo, teat Pedro, ata teat Juan, tapiüngüw naleaing Teat Dios lamüüch xic narang aaga najiüt quiaj; ndoj tesapasayon xiwxan naquiüjpanüw, xique naquiiüb a teat Bernabé. Tarangasan aag ayaj najüiquichan sajiüran monajneaj. Quiaj tapiüngüw najneaj namban narangan najiüt tiül nipilan ngome judío; pero nejw apmarangüw najiüt tiül nipilan judío. ¹⁰ At tasajüw xicon leam ximeajtsan wüx nipilan leaw ngo majiür; pero xique meáwan aag ayaj ngo nacueat narang.

*Pablo apaj ocueaj teat Pedro tiül Antio-
quia*

¹¹ Naleaing noic nüt wüx teat Pedro tamb tiül cambaj Antioquia, quiaj tases-
jas teombas nguineay arang, cos tarang
leaw ngo metam marang. ¹² Cos nej tet
aweag nipilan ngome judío wüx nganaw
mapeay nejinguind imiün niüng ajlüy teat
Jacobo. Condom wüx lapeayiw, quiaj
tacueat üet maquiüjpüw, cos imbol ma-
jawüw nej ajcüwa nipilan monpiüng ne-
tam majlüy circuncidado meáwan minip-
ilan Teat Cristo. ¹³ Altegiy minipilan
Teat Cristo tiül nipilan judío tarangüw at-
nej arang teat Pedro. Ata teat Bernabé
tandüüb wüx aton, tarangüw aaga ayaj
masey ajawüw nguineay netam marangüw.
¹⁴ Wüx tajawas lamarangüw pálwüx ngome
atnej aquiaach aaga najneaj nanderac wüx
Teat Cristo, quiaj tapots nasaj a teat Pedro
niüng ajlüyeran: "Sitiül ique masey nipilan

judío ic, pero temerang atnej nop nipilan
ngome judío, ¿neol tesajüw nipilan ngome
judío netam marangüw atnej arangüw nip-
ilan judío?" saj.

*Atotow alndom mawaats wüx asoetiüts
por Teat Cristo*

¹⁵ Xicona wijquiataston nipilan judío xi-
con, ngome nawasan tiül pálwüx nipilan
monrang ngo majneaj. ¹⁶ Pero nganüy
ajawaats nejinguind ngondom maw asoet
nej ajcan arang leaw apiüng aaga poch
tüünd Moisés. Ajcüwan monyar andeac
Teat Jesucristo apmawüw wüx asoetiw. Ata
xicona aton lanayariün andeac Teat Jesu-
cristo, pares alndom majaw icoots Teat Dios
ngo majiüraats nisoet ajcan ayariüts andeac
Teat Cristo, ngome ajcan sarangan leaw
apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés.

¹⁷ Nganüy sitiül xicona masey judío xi-
con, sayamban aton nguineay alndom na-
jlüyüün najneaj naquiüjpan Teat Dios por
leaw tarang Teat Cristo; quiaj ajüic xicona
sajiüran nisoet aton. ¿Wüx aag ayaj al-
ndom mapiürang Teat Cristo ayac icoots
wüx nisoete? ¡Ngwüy ngo matquiaj! ¹⁸ Cos
sitiül tapiüngas ngo metam narang leaw
apiüng aaga poch tüünd Moisés, condom
tandilileas narang aag ayaj alinomb, quiaj
lanajiür sasoet. ¹⁹ Cos xique sayaag tajlüyüts
atnej tüüch xic nandeow aaga poch tüünd
Moisés, cos apiüng netam nandeow por
sasoet. Nganüy lango metam xic aag
ayaj, cos sayaag lamapacüüch xic Teat Dios
nguineay alndom narang leaw andiüm nej.
²⁰ Nganüy xique sajlüy atnej laxiün wüx
sandeow nóiquan naquiiüb Teat Cristo wüx
tamb wüx cruz. Aaga nganüy cam ngome
xique salnapac, cos Teat Cristo almapac
tiül ximeaats. Leaw sarang nganüy ngo
narang leaw sandiüman xique, cos sayar
andeac Micual Teat Dios. Nej tandiüm xic
xeyay, tiün nejáyan quiaj mandeow ingow
sandeow. ²¹ Nguineay alndom napiüng ngo
metam xic aaga najneajay lamarang Teat
Diosa? Cos sitiül aljane alndom majlüy
najneaj maquiiüb Teat Dios ajcan arang
leaw apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés,
quiaj ajüic andeówan Teat Cristo, atnej ngo
metam.

3

*¿Ngün alwüx ambeat, aaga poch tüünd
Moisésa, ngwüy mipoch Teat Cristo?*

¹ ¡Nguitow merchachiün monaw Gala-
cia! ¿Jane netsoj imalan mecueatiün
mendüjpiün leawa lamenguiayiüna? Cos
leawa lamenguiayiün aag ayaj naleaing.
Xicona tasajasan icon naleaing nguineay
Teat Jesucristo tamb wüx cruz. ² Nganüy
sandiüm mesajan xic wüx aag ayaj.
¿Teyariün Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios

ajcan irangan leaw apiüung tiül aaga poch tüünd Moisésa? ¿Ngwüy, ajcan teyariün leaw inguiayüün wüx Teat Cristo? ³ ¿Neol terchachiüna? Cos wüx temelichan indüjpiün Teat Cristo, quiaj teajndiün Nangaj Espiritu mambeol icon. ¿Nguineay tendililean alinomb mendüyüün wüx merangan leaw alndom merangan icona? ⁴ Ajüic atnej ngo mambeol icon nicuajind meáwan leawa temongochiün. ¡Ngwüy, ngome por ngana miün temongochiün aag ayaj! ⁵ Wüx Teat Dios üüch icon Nangaj Miespíritu nej, at wüx arang ateócan tiül icona, ¿nej arang aag ayaj ajcan irangan leaw apiüung tiül aaga poch tüünd Moisésa, ngwüy arang ajcan iyariün leawa lamenguiayüün wüx Teat Cristo?

⁶ Atquiaj teat Abraham tayar andeac Teat Dios, quiaj Teat Dios tajneaj majaw nej. ⁷ Nganüy icona netam mejawan leaw naleaing ayariw andeac Teat Dios, ajcütüw ayaj atnej acualaats teat Abraham. ⁸ Tiül Mipoch Teat Dios lamapiüung tanomb nguineay Teat Dios apmawün wüx asoetiw nipilan ngome judío leaw apmayariw nej andeac. Áag Teat Dios tasaj a teat Abraham tanomb wüx aaga najneajay nanderac, tapiüng: “Meáwan nipilan wüx iüt apmajlüyiw najneaj sitiüi apmayariw sandeac atnej ique teyar sandeac”, aw. ⁹ Atquiaj meáwan leaw apmayariw andeac Teat Dios, najneajay apmajlüyiw maquiüjpüw teat Abraham cos nej aton tayar andeac Teat Dios.

¹⁰ Leaw nepiüung alndom maw wüx asoet nej cos arang leaw apiüung tiül aaga poch tüünd Moisés, aag ayaj apmamongoch xeyay ngo majneaj. Cos Mipoch Teat Dios apiüung: “Apmamb tiül castigo jane ngo marang palan atnej apiüung tiül aaga poch tüünd Moisés”. ¹¹ Cos naleaing nejinguind ngondom majneaj majaw Teat Dios ajcan arang leaw apiüung minawüig Moisés, cos Mipoch Teat Dios apiüung: “Jane ayac omeaats wüx Teat Dios apmapac meáwan nüt cos lamayar nej andeac”. ¹² Aaga poch tüünd Moisés ngo mapiüung netam mayacüch wüx omeaatsaran. Apiüung: “Leaw arang palan, nej apmapac majlüyiw najneaj cos arang palan”.

¹³ Teat Cristo lamawün icoots tiül aaga ngo majneaj atnej apiüung tiül minawüig Moisés, cos apiüung netam mamongochiüts aaga ngo majneaj ajcan ngo marangaats palan. Cos Teat Cristo tamongoch meáwan ngo majneaj ingow amongochiüts, alndom mawün icoots wüx asoetiüts. Cos apiüung tiül Mipoch Teat Dios: “Leaw najntsop arang ngo majneaj aag ayaj apmamb wüx cruz”. ¹⁴ Atquiaj tajlüy alndom mayariw nipilan ngome judío aaga monajneaj leawa Teat Dios tüüch teat Abraham. At

apmüjndiüts Nangaj Miespíritu nej leaw Teat Dios lamapiüung apmüjndiüts ajcan ayariüts andeac Teat Cristo.

Mipoch Moisés y leaw Teat Dios lamapiüung apmüüch

¹⁵ Xecojow xechijquiaw, sanasaj icon menguiayüün wüx leaw nipilan alndom marang. Wüx alngün nipilan mayac mipoch nej mapiüung apmarang alcuaane, nejinguind ngondom mapiüung ngo membeat aag ayaj, tengwüy mapiüung mayac wüx alquiriw. ¹⁶ Teat Abraham tasoic, nej apmüünd leaw Teat Dios lamapiüung apmüüch nej at micual nej. Nej ngo masoic andüy wüx meáwan micual nej, pares tasoic: “Micual”, ajow. Aag ayaj andeac wüx nop, aag ayaj Teat Cristo. ¹⁷ Nganüy atcüy sapiüung: Wüx Teat Dios tasaj Abraham leaw apmüüch nej, nganaw majlüyiw aaga poch tüünd Moisés. Aaga poch quiaj tajlüyiw wüx lamajüür piquiw acóic miow nimow gajpowüw (430) neat. Aaga poch tüünd Moisés quiaj, ngondom mangowüüch leaw Teat Dios lamapiüung apmarang. ¹⁸ Cos sitiüi aaga leaw apmaxomüw alnoic nüt apmaxoram wüx arangüch leaw apiüung tiül aaga poch tüünd Moisés, quiaj ajüic ngo membeat leaw tapiüung Teat Dios apmüüch. Pero Teat Dios tapiüung apmüüch, üüchan teat Abraham aag ayaj.

¹⁹ Jow nganüy, ¿neol tajlüyiw aaga poch tayac Moisésa? Aag ayaj tajmel majüiquich arangüch nisoet. Teat Dios tüüch ángeles mandeacüw aaga poch quiaj manguiay Moisés, condom Moisés tajlüyiw wüx masaj nipilan judío. Aaga poch tüünd Moisés quiaj tetam leaw apeay aaga nacularan leaw lamapiüung Teat Dios apmüüch miün. ²⁰ Wüx Teat Dios tayac mipoch nej masaj a Abraham leaw apmüüch, nejay tarang, ngo metam mambeolaran, ngo matnej wüx tüüch poch a Moisés.

¿Neol tajlüyiw aaga poch tüünd Moisésa?

²¹ ¿Jow nganüy ngo majlüyiw nóiquian aaga poch tüünd Moisésa maquiüüb leaw Teat Dios tasaj a Abraham apmüüche? Ngwüy ngo matquiaj, cos sitiüi aaga poch tayac Moisés alndom mawün asoeteran, quiaj naleaing alndom majneaj ajlüyiwüts teombas Teat Dios wüx arangaats palan leaw apiüung. ²² Cos lamapiüung tiül Mipoch Teat Dios meáwan nipilan ajlüyiwüts tiül nisoet. Atquiaj ajlüyiw alndom müjndiw leaw apmayariw andeac Teat Jesucristo aaga leaw Teat Dios lamapiüung apmüüch.

²³ Wüx nganaw mapeay Teat Cristo, aaga poch tüünd a Moisés tapal icoots atnej ajpal tiül manchiüc aljane, cos netam macüliüts mapeay Teat Cristo mayacaats omeajtsaats wüx nej. ²⁴ Aaga poch tüünd Moisés tajlüyiw

atnej nop new nine. Cos tajiür icoots, tambeol icoots dedacasap; tiün macueat wüx tapeay Teat Cristo, cos alndom majlüyüüts najneaj teombas Teat Dios sitiül ayariiüts andeac Teat Cristo. ²⁵ Nganüy cos lapeay Teat Cristo, lango membeat aaga poch tayac Moisés, aaga atnej new nine.

²⁶ Nganüy meáwan icootsa micual icoots Teat Dios icoots cos ayariiüts andeac Teat Cristo Jesús. ²⁷ Meáwan icona leaw lameyariün yow mejüiquichan ijlüyiün nóiquian wüx Teat Cristo, nganüy ijlüyiün noic nej imeajtsan mequiüjpan Teat Cristo. ²⁸ Nganüy lango metam mepiüangan jane nipilan judío, jane nipilan ngome judío, jane najon nipilan marang najiüt, jane nangüyeran minajiüt nej, jane monxey, jane montaj; cos meáwan icootsa nóiquian ajlüyüüts, atowtowüüts ajlüyüüts wüx Teat Cristo. ²⁹ Pero sitiül icona ocueaj icon Teat Cristo, átan ijlüyiün micual icon teat Abraham, quiaj apmeajndiün leaw Teat Dios lamapiüing apmüüch.

4

¹ At aton sasaj icon: Wüx nop nacualaran aliün mapateay, ajlüy atnej nop najon marang najiüt, masey alinoic nüt nej apmeneay meáwan leaw almajiür miteat nej. Ngo majüic sitiül nej apmeneay meáwan. ² Nej netam mayar andeac monbeol nej, at netam mayar andeacüw jane ajlüyiw wüx minajiüt nej, leaw atüch a nüt mapiüing miteat nej müünd meáwan leaw almajlüy najcuaeat cam. ³ Atquiaj tajlüyüüts icoots aton, tajlüyüüts atnej namix nine monguich. Cos tarangaats cuajantanej atnej ajlüyayej wüx marangüw jangantanej nipilan. ⁴ Wüx tatüch a nüt, Teat Dios tüüch miün Micual nej, mawiquiach nej nop nüx nipilan judío nej, wijquiät wüx aaga nüt tealeámban atam marangüch leaw apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. ⁵ Nej tiün mawün icoots tiül meáwan leawa mipoch Moisés apiüing netam marangüch, atquiaj alndom majlüyüüts alinomb macual icoots Teat Dios.

⁶ Nganüy micual nej icoots, pares tüüch miün Miespíritu Micual nej macül tiül omeajtsaats, alndom masajaats Teat Dios: “¡Xeteat, necual xic!” majaats. ⁷ Nganüy ique ijlüy micual ic Teat Dios, lango mejlüy at ic nop najon nerang najiüt. Sitiül micual nej ic, aton apmüüch ic aaga leaw lamapiüing apmüüch por Teat Cristo.

Pablo xeyay ayac wüx omeaats meáwan mondüüb Teat Cristo

⁸ Naleaing icona nomb wüx nganaw mejawan jane Teat Dios, teajchiün imeajtsan leaw ngome naleaing dios nej. ⁹ Pero

nganüy lamejawan jane Teat Dios, aton alndom napiüing Teat Dios lamüüch leaam imeajtsan wüx nej. Jow nganüy, ¿ngueineay tendiüman mendillean meajchiün imeajtsan merangan alinomb cuajantanej leaw ngo metam, leaw ngo membeate? ¹⁰ ¿Neol tendüyiün wüx leaw tanomb terangan wüx atüch nüt, wüx atüch caaw, wüx atüch neat, at alacas nüt leaw mixejchiün tarangüwa? ¹¹ Sateow ximeaats wüx icona cos jondot aaga najiüt tarangas wüx imbasan ngome tembeat.

¹² Xecojow xechijquiaw, xique satün icueajiün mejlüyiün atnej xique sajlüy nganüy cam, cos xique lango nandüüb leaw apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés, sajlüy atnej icona tejlüyiün nomb; icona ngome alngün ngo majneaj teyacan xic wüx. ¹³ Icona lamejawan ngueineay tamelichas nasaj icon wüx a najneaj nanderac wüx Teat Cristo, masey axom xic noic monandeow wüx aaga nüt quiaj. ¹⁴ Masey aaga monandeow tajiüras quiaj, aag ayaj tajiüras majaraw nguitow sanaüc wüx. Naleaing icona ngo mepiüangan ngo mind mejawan xic, ngo mepiüangan ngo netam ajan sajiür monandeow. Ingow aag ayaj icona teajchiün ilajcan menguiayiün saquiaach, atnej nejay nop ángel ocueaj Teat Dios, atnej nejay Teat Jesucristo xic. ¹⁵ Jow nganüy, ¿wül apac imeajtsan tejiüran nomba? Cos tiül aaga nüt quiaj sayaag sitiül ndot alndom icona apmesojndiün osaab iniüjcan meajchiün xic. ¹⁶ Jow nganüy, ¿jicüyiün mejawan xic aag sasaj icon leaw naleaingue?

¹⁷ Nejiw ajcüwa nipilan quiaj awüywüyüwan icon; ngome arangüw leawa alndom mamebolüw icon. Nejiw andiümüw mecueatiün leaw saquiajchiün, para mendüjpiün leaw andiümüw. ¹⁸ Najneaj xeyay mawüywüyaran jangantanej sitiül naleaing apmayac nej wüx leaw najneaj. Xique meáwan nüt sandiüm nüüch mapac imeajtsan, ngome áagan wüx salnaquiüb icon. ¹⁹ Xecualüw, xeyay ngo majneaj nayaag. Sayaag atnej necoy, sapiüing atnej ayaag necoay montaj wüx apwijquiam micual nej. Aag ayaj sanayaag tanaámb sitiül icona ngome apmendiüman merangan leaw andiüm Teat Cristo. ²⁰ Malüy sapiüing alndom najlüy ninguiay niüing ijlüyiün nganüy cam, para nasaj icon xiquiay, cos lango najaw cuane alinoic sanasaj icon.

Ngueineay tajlüy wüx Agar, at wüx a Sara

²¹ Jow icona leaw indiüman mendüjpiün aaga poch tüünd Moisés, nganüy isajan xic: ¿Ngwa nganaw mejawana cuane apiünga? ²² Cos apiüing Abraham tajiür ijpiüw micual

nej. Nop micual aweaag nop najon najtaj nerang najiüt, alinop micual aweaag mintaj nej ngome najon. ²³ Aaga micual aweaag najtaj najon marang najiüt, aag ayaj wijquian atnej jangantanej. Pero aaga micual aweaag mintaj nej, aag ayaj tajjiürwüw cos Teat Dios lamapiüung apmüüch majjiürwüw micualwüw nejiw. ²⁴ Aag ayaj ajiür cuane amb apiüung. Ajcüwa ijpüw montaj quiaj, apiüung wüx ijquiw ajlüy poch leaw Teat Dios tayac müüch nipilan. Noic aag ayaj leaw tayac müüch nejiw wüx tüüch Sinaí, aag ayaj tüüch a Moisés. Leaw andüüb aaga poch quiaj, ajlüyiw atnej ajcüwa najon monrang najiüt, atnej aaga Agar quiaj. ²⁵ Cos Agar, aag ayaj apiüung wüx a tüüch Sinaí tüül iüt Arabia; at apiüung wüx aaga cambaj Jerusalén, at wüx meáwan nipilan judío, cos ajlüyiw at nejiw najon nipilan marang najiüt. ²⁶ Pero icootsa ajlüyüüts najnejay, ngo matnej ajcüwa najon monrang najiüt quiaj, cos micual icoots aaga Jerusalén najlüy tüül cielo. ²⁷ Altiül Mipoch Teat Dios apiüung:

Ich mapac imeaats najtaj leaw ngondom mejiür micual;
erpaj napac majüic apac imeaats,
ique nganaw meyaag necoy wüx wijquiw
nop nine.

Cos aaga najcuaeat najtaj nganüy apmajiür
más xeyay micual nej,
ngo matnej nop najtaj nejür minoj nej.

²⁸ Xecojow xechijquiw, icona ijlüyüün atnej tajlüy teat Isaac, cos ijlüyüün necularanan leawa Teat Dios lamapiüung apmüüch. ²⁹ Pero icootsa wijquijoots, üüch icoots wijquiamoots Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, ayambüw ombasaats ajcüwa monpiüung netam mandüjpich aag arangüw nipilan judío. Aag ayaj atnej tajlüy wüx teat Isaac, cos micual Agar tayamb nej ombas nej. ³⁰ ¿Cuane apiüung tüül Mipoch Teat Dios? Teat Dios tasaj teat Abraham: "Iwün iniüung aaga najon nerang minajiütan maquiüüb micual nej, cos micual nej ngondom müünd nicuajind leawa apmaneay micualan", aw. ³¹ Atquiaj icootsa xecojow xechijquiw, ngo majlüyüüts matnej micual aaga najon nerang najiüt quiaj; icootsa ajlüyüüts atnej micual mintaj teat Abraham.

5

Nde mendüyüün wüx mendüjpiün aaga poch tüünd Moisés

¹ Pero cos Teat Cristo lamawün icoots tüül arangaats leaw apiüung tüül aaga poch tüünd Moisés, tanaámb netam mendüjpiün Teat Cristo; nde mendüyüün wüx alinomb mejlüyüün at icon najon monrang najiüt.

² Nganüy inguiayüün, xique Pablo sanasaj icon, cos sitiül icona mendüjpiün wüx merangan aaga circuncisión, quiaj

ijüiquichan atnej ngo membeate tandeow Teat Cristo, ngo metam. ³ Sandiüm nasaj icon alinomb menguiayüün, sitiül nop naxey andiüm majlüy circuncidado, at netam marang palan leaw apiüung tüül aaga poch tüünd Moisés. ⁴ Sitiül aljane tüül icona apiüung wüx nop lamarang leaw apiüung tüül aaga poch tüünd Moisés, quiaj Teat Dios apmawün nej asoet, pues quiaj ajüic nej tengual macueat andüüb Teat Cristo; at tengual macueat aaga monajnej leaw andiüm müüch nej Teat Dios. ⁵ Pero icootsa ambeol icoots Nangaj Espiritu macüliüts a nüt wüx apmajlüyüüts najnejay, cos ayacaats omeajtsaats wüx Teat Cristo. ⁶ Cos sitiül apmayariüts andeac Teat Cristo Jesús, quiaj ngo membeate sitiül ajlüyüüts circuncidado, tengwüy ngwüy. Leaw nembeate aag ayaj mayacaats omeajtsaats wüx Teat Cristo, cos üüch icoots mapac omeajtsaats majawaats nop alinop.

⁷ Icona ningüün nüt terangan najnej. Jow nganüy, ¿jane tepal icon mecueatiün mendüjpiün leaw ijawan naleaingue? ⁸ Aag ayaj ngome Teat Dios nerang, cos tasaj icon mendüjpiün wüx merangan leawa nej andiüm. ⁹ Ich leaam imeajtsan noic nanderac: quiripite nine levadura alndom majüy tüül ajtsaj, müüch maxip, mexeyay. ¹⁰ Xique sawaj Teat Dios apmambeol icon, ngome apmecueatiün mendüjpiün. Pero jangantanej teamandiüm mitsoj imalan, Teat Dios apmüüch nej mamongoch xeyay ngo majnej alinoic nüt.

¹¹ Xecojow xechijquiw, jondot xique aliün naquiaach netam marangüch aaga circuncisión quiaj wüx ombas aljane andiüm mandüüb Teat Cristo, nipilan judío ngome apmayambüw ximbas; at lango mayajcüw necoy wüx apmanguaiyiw aaga najnej nanderac wüx Teat Cristo tandeow wüx cruz. ¹² Nejiw ajcüwa mondiüm mayacüw icon wüx circuncisión quiaj, ¿neol ngo marangüw wüxan ombasüw nejw mandoijquiw nómbana?

¹³ Cos icona xecojow xechijquiw, tepajaranan meriowan tüül indüjpiün aaga poch tüünd Moisés. Naleaing netam mejawan wüx, nde mepiüangan ijlüyüün mendüjpiün merangan leaw icona indüüman. Leaw netam merangan aag ayaj mejiürayon lasta, membeolan nop alinop. ¹⁴ Cos meáwan apiüung tüül a poch tüünd Moisés alndom marangüch palan sitiül apmarangüch atcüy, cos apiüung: "Ijiür lasta jangantanej atnej erjiürüy lasta." ¹⁵ Nde merangan atnej arangüw napat nimal leaw acüüchcüchayej, atsambayej. Ijawan wüx, nde mejcüyüün mejawan nop alinop, nganandot mümb ndajrüümeron.

Leaw ngo mandüüm Nangaj Espiritu

¹⁶ Xique sandiüm nasaj icon: Irangan leaw andiüm Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, quiaj ngome apmerangan leaw indüman. ¹⁷ Cos leaw nipilan andiüm, Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ngo mandiüm. Pero leaw andiüm Nangaj Espiritu, nipi-lan ngo mandiüm. Wüx aag ayaj ngon-dom mejlüyiün nóiquian; pares ngondom merangan leaw najneaj iün tiül imeajtsan. ¹⁸ Sitiül apmeajchiün a Nangaj Espiritu matiib icueajüün nguineay netam merangan, quiaj lango metam mendüjpiün aaga poch tüünd Moisés.

¹⁹ Ngo maél mejaw nguineay ajlüyiw nipilan leaw andüjpiw leaw nejawan quiaj andiümüw: aag ayaj leawa nejüür minajtaj, nejüür minaxey, leaw aquiübajéjan ngo mengoch owixaw, at leaw arang cuajantanej ngo majneaj wüx aag ayaj. ²⁰ At monyac omeaats wüx narangüch dios, monsiüt, monwüney, monyambü ombas, moncüy, moneocüy ombas, monbiyay, monsojnongüy majcüyiw, leaw ngo majlüyiw nóiquian, at monquiaach leaw ngo mandiüm Teat Dios. ²¹ At leaw moncüy wüx ajaw alinop ajüür, at monbiw nipilan, mongün, monétan, at almajlüy xeyay cuajantanej ngo majneaj arangüw. Áag sasaj icon atnej landoj napiüng, leaw teamarang aag ayaj ngondom majlüy tiül micambaj Teat Dios.

²² Pero leaw Nangaj Espiritu üüch marangaats, aag ayaj majneaj majawaats nop alinop, majiüraats apac omeajtsaats, majiüraats monajneaj, at maiücaats wüx cuajantanej, marangaats najneaj wüx alinop, majneaj omeajtsaats ngo merrejchiüts wüx nicuajind, nde macueatiüts marangaats leaw netam marangaats. ²³ Nde merangrangayoots, nde marangaats leaw andiüm micuerpojaats. Jane apmarang meáwan aaga najneaj quiaj, ngo majlüy alngün poch mayac nej asoet. ²⁴ Jane ocueaj Teat Cristo ngo metam marang andiüman nej. Cos wüx tandeow wüx cruz Teat Cristo, quiaj tajlüy atnej tandeowaats nóiquian maquiüjpaats. ²⁵ Sitiül Nangaj Espiritu ajlüy wüx icootsa, ambeol icoots marangaats leaw andiüm Teat Dios, netam müjchiüts mayac icoots wüx leaw andiüm nej.

²⁶ Ngo majneaj sitiül merangrangayoots, müjchiüts majcüy nop alinop; aton ngo majneaj meyambayoots ombasaats.

6

Netam mermbeolayon

¹ Xecojow xehijquiaw, sitiül aljane maraw wüx arang ngo majneaj, icona leawa xowüy ipacan wüx iyariün andeac Teat

Cristo netam meyamban nguineay meajchiün majaw cuane ngo majneaj teamarang, nde mejcüyiün mequiüjpan. Netam mejawan wüx, nde merangrangayon wüx mepiüangan icona najneaj irangan, nganandot alndom wüx imalan icona mejüüran naél. ² Netam membeolan nop alinop wüx aljane ajüür naél, cos sitiül apmembeolan alinop, quiaj irangan leaw andiüm Teat Cristo.

³ Sitiül aljane ayaag nej alwüx ajaw ngo matnej alinop, nicuajind nej, aag ayaj nejáyan quiaj teawajchay. ⁴ Meáwan anopnop ich mayamb omeaats wüx majaw nguineay arang, quiaj alndom mapac omeaats nejáyan quiaj, ngo metam mayambamb nguineay arang alinop. ⁵ Cos meáwan anopnopoots netam mayajcaats áagan asoetiüts.

⁶ Leawa naquiaacharanüw wüx Mipoch Teat Dios, nejiw netam mambeolüw wüx cuajantanej ajcüwa monquiaach nejiw.

⁷ Nde merwaichayon meáwan quiaj, cos nejinguid ngondom mitsoj Teat Dios. Ajawaats atnej arang nop nepiür wüx apmatüch a nüt maxaang omeaats micorrül nej, apmaxaang leaw tapiür. ⁸ Sitiül aljane arang andiüman nej, nejáyan quiaj apmendrojchay ombas. Pero jane arang leaw andiüm Nangaj Espiritu, Nangaj Espiritu apmüüch mapac meáwan nüt tiül cielo. ⁹ Nde paxiüm ocueajiiüts marangaats najneaj. Cos sitiül ngo paxiüm ocueajiiüts, wüx lamatüch a nüt apmüjndiiüts leaw axomaats wüx leaw tarangaats. ¹⁰ Atquiaj wüx alndom, netam mayambaats nguineay mambeolaats jangantanej nipilan; pero leaw micojoots michijquiaats monyar andeac Teat Cristo, netam mambeolaats alwüx qiriw.

Andondoch atepeay

¹¹ Ijawan nganüy nguitoptop adam a poch. Aag agüy xiquiay sarang naag xiwix nüüch icon. ¹² Ajcüw leawa andiümüw majlüyiw najnéajan maquiüjpw nipilan judío, ajcüw ayaj mondiüm mayacüw icon wüx merangan aaga circuncisión quiaj, nganandot mayambüch ombasüw cos áag andüjpiw Teat Cristo leawa tandeow wüx cruz. ¹³ Nejiw ajcüwa monjiür circuncisión quiaj, ngo marangüw meáwan leaw apiüng tiül a poch tüünd Moisés; nejiw andiümüw mejüüran circuncisión para merangrangayej wüx mapiüngüw icona aton almejoiüün aag ayaj wüx imbasan. ¹⁴ Pero xique ngo nandiüm nerangrangüy wüx nicuajind. Leaw sandiüm, aag ayaj mapac ximeats wüx Teat Cristo cos tandeow wüx cruz mawün asoetiüts. Cos atquiaj tajlüy, pares nganüy lango metam xic meáwan ngo majneaj leaw arang nipilan

wüx iüt, at nejiw lango metam nejiw xic.

¹⁵ Cos sitiül ajlüyüüts nóiquian wüx Teat Cristo Jesús, lango membeat sitiül ajiüraats circuncisión tengwüy ngwüy. Pero leaw nembear aag ayaj macueatiiüts meáwan ngo majneaj, marangaats leaw najneaj.

¹⁶ Meáwan icona leaw irangan atquiaj, ich müüch icon Teat Dios xeyay monajneaj, majiür icon lasta, at meáwan nipilan judío leaw naleaing ayariw andeac Teat Dios, cos nejiw aton micambaj Teat Dios.

¹⁷ Pero naw ningüy andüy ninguiün nde mayac xic wüx naél nejingüind. Cos ajcüwa ndooch alwüx ximbas, aag ayaj ajüiquich xique nop xic nerang minajiüt Teat Jesús, cos wüx sarang minajiüt nej saxom aag ayaj.

¹⁸ Xecojow xechijquiaw, tanaámb ich mambeol icon Miteatiiüts Jesucristo. Amén.

**Noic nanderac tarang wüx
nawiig San Pablo müüch
minipilan Teat Cristo moncül
tiül Efeso
EFESIOS**

Pablo atepeay minipilan Teat Cristo tiül Efeso

¹ Xique Pablo miapóstol Teat Jesucristo, cos Teat Dios andiüm. Xique sarang aaga nawiig cam nüjchiw monyar andeac Teat Jesucristo monlüy tiül cambaj Efeso, leaw tanaám ngo macueatiw nej. ² Tanaám ich mambeol icon Miteatiüts Dios at Teat Jesucristo müüch icon mejüüran monajneaj.

Teat Dios lamüüch icoots mimonajneaj Teat Cristo

³ Najneajay ajlüy Teat Dios miteat Miteatiüts Jesucristo, cos lamüüch icootsa majlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo. Lamüüch majiüraats meáwan najneaj leaw üüch Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios cos ayariüts andeac Teat Cristo; lamüüch majneaj omeajtsaats najneajay atnej wüx apmajlüyüüts tiül cielo. ⁴ Cos Teat Dios tarriüd icoots wüx nganaw majlüy a iüt cam, para alndom majlüyüüts najneajay, ngo majiüraats nicuajind nisoet. ⁵ Teat Dios tajneaj majaw icoots, pares tarriüd icoots wüx nganaw wijquiamoots, majlüyüüts atnej micual nej por Teat Jesucristo, cos atquiaj tandiüm marang. ⁶ Pares tanaám apmandeacaats najneajay tarang Teat Dios wüx icoots, cos ajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Micual nej, aag xowüy andiüm. ⁷ Nganüy por micual nej alndom mawaats wüx asoetiüts cos tajüch tiüt miqiej nej. Quiaj tarang xeyay najneaj wüx icoots; tawün wüx omeaats meáwan nisoet leaw tajiüraats. ⁸ Lamajüiquich xeyay andiüm icoots cos tüüch icoots mendüyüüts, maxomaats omeajtsaats xeyay; ⁹ at lamüüch icoots majawaats leaw nómban ngomeaag ajaraw, leaw tapiüng apmarang. ¹⁰ Teat Dios lamapiüng wüx apmatüch a nüt meáwan apmajlüy atnej lamapiüng. Quiaj Teat Cristo apmajlüy wüx meáwan leaw almajlüy tiül cielo, at meáwan leaw almajlüy wüx a iüt cam.

¹¹ Nganüy ajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo, cos Teat Dios tarriüd icoots wüx nganaw majlüyüüts, nguineay alndom müjndiüts leaw tapiüng apmüüch icoots. Meáwan aag ayaj tajlüy atnej lamapiüng apmajlüy, cos arang meáwan atnej andiüm nej. ¹² Atquiaj tarang para meáwan icootsa leawa ombas majlüyüüts minipilan icoots Teat Cristo alndom marangaats najneaj,

cos atquiaj nipilan apmapiüngüw najneajay tarang Teat Dios. ¹³ At icona wüx tenguiayüün aaga poch leawa naleaing, at tenguiayüün nguineay alndom meriowan wüx isoetiün, teyariün andeac Teat Cristo. Quiaj Teat Dios tüüch icon Nangaj Miespíritu nej atnej lamapiüng, majüic minipilan nej icon. ¹⁴ Aaga Nangaj Miespíritu nej quiaj, aag ayaj nejüiquich naleaing apmüjndiüts aaga lamapiüng apmüüch icoots, leaw apmatüch a nüt mawün wüx jane lamarriüd, quiaj apmandeacüw najneajay arang Teat Dios.

Pablo atün ocueaj Teat Dios mambeol monaaq creer monaw Efeso

¹⁵ Nganüy xique aton, wüx tanguiyüüts nguineay icona ngo mechiwean imeajtsan wüx Teat Jesús, nguineay apac imeajtsan mejawan monyar andeac nej cos indüüman nop alinop, ¹⁶ quiaj ngo nacueat nasaj Teat Dios najneajay arang cos lamambeol icon. Ajlüyay leaaw ximeaats icona wüx sataag orar. ¹⁷ Satün ocueaj Teat Dios, Midios Miteatiüts Jesucristo, aaga najneaj Nateataran najlüy tiül cielo, müüch icon merndüyüün mexoman imeajtsan nguineay amb apiüng, müüch icon mejawan ranüy jane nej. ¹⁸ Aton satün ocueaj nej müüch ram imalan mejawan cuane aaga najneajay temecülüün apmejawan alinoic nüt, at mejawan cuane aaga najneajay nembeat leawa Teat Dios apmüüch meáwan monyar nej andeac. ¹⁹ Átan satün mejawan nguineay Teat Dios alndom marang xeyay cuajantanej ngomeaag ajaraw, para mambeol meáwan monyar andeac nej. Nej cuajantanej alndom marang, ngo majiür ümb; ²⁰ atnej wüx tapacüüch alinomb Teat Cristo tiül mondeow, ndoj tüüch chetem amb wüx miác nej tiül cielo. ²¹ Nganüy Teat Cristo lamarang natang tiül meáwan montangtang, tiül meáwan monjiür najiüt, tiül meáwan monlüy wüx alngün cambaj. Nejingüind alinop ngondom matüch ajneaj ajlüy, ngome áagan nganüy nüt cam, at meáwan nüt aliüc miün. ²² Teat Dios tayac meáwan leaw almajlüy tiül owix Teat Cristo marang wüx leaw andiüm. At tüüch Teat Cristo majlüy natang wüx meáwan noicnoic ajlüy monyar andeac nej. ²³ Pues minipilan Teat Cristo ajlüyiw atnej micuerpo nej, y Teat Cristo ajlüy tiül nejw meáwan nüt para ndom majlüyiw palanüy, cos nej ajlüy nguiajantanej, y aton ajlüy wüx cuajantanej leaw almajlüy.

2

Teat Dios tawün icoots wüx asoetiüts cos ajüür icoots lasta

¹ Teat Dios tapacüüch icon cos nomb tejlüyüün atnej lerndeowan tiül meáwan ngo majneaj leaw terangan, tiül meáwan

nisoet. ² Aaga nüt quiaj wüx icona aliün mendüjpiün meáwan ngo majneaj leawa narangüch ningüy wüx iüt, tendüjpiün leaw andiüm nimeech, aaga minatangüw meáwan jane ngo mandiiüm marang leaw andiüm Teat Dios. ³ Nomb icootsa aton tajlüyüüts tiül ajcüwa nipilan quiaj. Cos tarangaats ngo majneaj atnej tandiümaats; tarangaats leawa ngo majneaj aw tiül omeajtsaats. Icootsa aton netam majcüy majaw icoots Teat Dios atnej meáwan nipilan leaw ngo mayar andeac. ⁴ Pero Teat Dios xeyay ajneaj omeaats, xeyay tandiüm icoots. ⁵ Masey icootsa tajlüyüüts atnej landeowaats cos xeyay asoetiüts tajiüraats. Naleaing Teat Dios tajiür icoots lasta, tawün icoots wüx asoetiüts, tüüch icoots mapacaats nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo. ⁶ Teat Dios tapacüüch icoots tiül mondeow nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo, átan tüüch icoots chetemoos tiül cielo nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo Jesús. ⁷ Atquiaj tarang Teat Dios para müüch majaraw alinoic nüt nej lamambeol icoots xeyay, at najneaj omeaats majaw icoots cos ajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo Jesús. ⁸ Teat Dios xeyay andiüm icoots, pares tawün icoots wüx asoetiüts, aag ayaj cos ayacaats omeajtsaats wüx nej, ngome alcuane najneaj tarangaats. Aag ayaj mimonajneaj Teat Dios üjndiütsan. ⁹ Atquiaj nejinguind ngondom merangrangüw wüx, cos aag ayaj ngome por arangaats najneaj. ¹⁰ Teat Dios tarang icoots atnej nganüy ajlüyüüts, ndoj tayac icoots nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo para marangaats najneaj atnej lamapiüng.

Teat Cristo neech majlüyüüts najneajan

¹¹ Icona netam leam imeajtsan jane icon, nguineay tejlüyiün nomb. Cos ngome nipilan judío icon, at ngo mejlüyiün circuncidado; pares tesoiquiün ngome circuncidado icon. Atquiaj tasajüw icon leaw monlü circuncidado, pero naleaing nejüw arangüw aag ayaj wüxan a cuerpo. ¹² Tiül aaga nüt quiaj, icona ngome tejlüyiün nóiquian mequiüjpan Teat Cristo, at aton ngo mejlüyiün tiül micual micualüw Israel. Pares ngo mejlüyiün tiül aaga najneajay leawa Teat Dios tapiüng apmarang wüx nipilan judío. Ngo mejawan nguineay apmeriowan wüx isoetiün, at ngo meyajcan jane Teat Dios. ¹³ Nganüy ijlüyiün nóiquian mequiüjpan Teat Cristo Jesús, masey icona nomb tejlüyiün miünquiaj, cos ngo mejawan jane Teat Dios. Nganüy Teat Dios lamüüch icon metüchiün niüng ajlüy nej, cos Teat Cristo tandeow tajünch tiüt miqüiej nej. ¹⁴ Nganüy Teat Cristo lamüüch nipilan judío at nipilan ngome judío majlüyiw nóiquian, majlüyiw najneajan,

lango majcüyiw mejawayej. Tawün aaga nepal noicnoic ajlüy nipilan quiaj. ¹⁵ Teat Cristo wüx tandeow, tandarriich nómban aaga poch tüünd Moisés, maquiüüb meáwan leaw nipilan judío tapacüw wüx marangüw. Condom tüüch judíos y nipilan ngome judíos majlüyiw nóiquian maquiüjpw nej, lango majcüyiw mejawayej. ¹⁶ Wüx Teat Cristo tamb wüx cruz, quiaj tüüch majlüyiw najneajan miijquiaw ajlüy palpálwüx nipilan. At tüüch majlüyiw nóiquian maquiüjpw Teat Dios, majlüyiw atnej nop nejüw.

¹⁷ Teat Cristo tiün masaj meáwan nipilan nguineay alndom majlüyiw najneajan maquiüjpw Teat Dios. Aag ayaj tasaj nipilan leaw aliw miünquiaj cos ngo mayambüw Teat Dios, ngo majawüw jane Teat Dios. At aton tasaj nipilan judío leawa ngo majlüyiw miünquiaj, cos ajawüw jane Teat Dios. ¹⁸ Por leaw tarang Teat Cristo alndom matüchiiüts niüng ajlüy Miteatiüts Dios, noic nej Nangaj Espiritu apmambeol icoots, masey nipilan judío masey nipilan ngome judío icoots. ¹⁹ Nganüy icona leaw ngome judíos lango mejlüyiün atnej nerpeayiün miün nipilan, langome atnej nermongon miün; nganüy icona ijlüyiün tiül minipilan Teat Dios, lamequiüjpan tiül micual Teat Dios. ²⁰ Icona at icon nop iüm witiow tiüt wüx piedra. Aaga piedra apiüng wüx leaw tapiüngüw apóstoles y mondeac andeac Teat Dios. Aaga piedra leaw üüch metotow iüm, aag ayaj apiüng wüx Teat Cristo. ²¹ Wüx aaga piedra quiaj, leaw apiüng wüx Teat Cristo, imiün wüx witiow a iüm, meáwan nesooig najneajay ajlüy, andüy quiaj teadam najneajay, macül nangaj ocueaj Teat Dios. ²² Atquiaj ijlüyiün aton nóiquian mequiüjpan Teat Cristo mejlüyiün nop iüm icon niüng acül Miespíritu Teat Dios.

3

Teat Dios tayac a Pablo mandeac mipoch nej masaj nipilan ngome judío

¹ Xique Pablo sajlüy tiül manchiüc ajan saquiaach icon wüx Mipoch Teat Cristo, icona nipilan ngome israel. ² Xique sawang lamenguiayiün nguineay Teat Dios tajiür xic lasta, cos tayac xic najlüy wüx nasaj icon wüx mimonajneaj Teat Cristo. ³ Teat Dios tüüch xic najaw aaga leawa nejinguind nganaw majaw, nguineay lamapiüng apmarang, cos tasaj xic sanopüyan. Aag ayaj lanarang wüx nawiiig quiriw nasaj icon. ⁴ Wüx apmeteowan aag ayaj, quiaj apmejawan naleaing xique lanajaw nguineay apiüng Teat Cristo apmarang, aaga leawa nejinguind ngo majaw nomb. ⁵ Aag ayaj tanomb ngo müjndiw nipilan majawüw. Nganüy Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios lamüüch majawüw aag ayaj

miapóstoles nej, at mondeac andeac nej. ⁶ Cos aaga leaw nejinguid nganaw majaw nomb quiaj, aag ayaj apiüing wüx nganüy masey nipilan ngome judío apmüjndiw aton majlüyiw minipilan Teat Dios; at apmajlüyiw nóiquian maquiüjpüw nipilan judío, noic ajlüy monyar andeac Teat Cristo. Aton nejw apmüjndiw aaga leaw Teat Dios lamapiüing apmüüch nipilan judío, cos ayariw apiüing Teat Cristo leaw alndom mawün nejw wüx asoetiw. ⁷ Nejaj Teat Dios tayac xic nandeac wüx aag ayaj, cos xeyay tajiür xic lasta. Aag ayaj tarangas cos Teat Dios tambeol xic. ⁸ Masey xique sayaag ngo nembeat nicuajind tiül meáwan minipilan Teat Dios, pero Teat Dios tambeol xic xeyay para nasaj nipilan ngome judío nguineay xowüy lajneaj tarang Teat Cristo, aag ngo majiür ümb. ⁹ Teat Dios tasaj xic nüüch majawüw meáwan nipilan wüx aag lamapiüing apmarang, aag leawa nejinguid ngo majaw nomb; cos masey Teat Dios nerang meáwan leaw almajlüy, pero nomb ngo majüiquich nguineay apmarang. ¹⁰ Atquiaj tajlüy nguineay ndom meáwan montangtang ángeles at monjiür najiüt monlüy tiül cielo, majawüw nguineay Teat Dios axom omeaats xeyay, wüx apmajawüw nguineay ajlüyiw najneajay meáwan minipilan Teat Cristo. ¹¹ Meáwan aag ayaj Teat Dios tarang, cos atquiaj lamapiüing tanomb apmarang. Meáwan aag ayaj tajlüy wüx Teat Cristo Jesús tiün mandeow. ¹² Nganüy cos ayariüts andeac Teat Cristo, quiaj alndom matüchiiüts niüing ajlüy Teat Dios ngo mimbolaats. ¹³ Áag sasaj icon nde paxiüm icueajüin masey mejawan samongoch xeyay ngo majneaj wüx icona, cos wüx aag ayaj ambeol icon mejlüyiün najneaj.

Teat Cristo xeyay andiüm icoots

¹⁴ Wüx aag ayaj xique saquieel xecos teombas Miteatiiüts Dios, Miteat Miteatiiüts Jesucristo, ¹⁵ cos xeyay netam ajlüy, majawüw nej micual nej monlüy tiül cielo at monlüy ningüy wüx iüt, cos Teat Dios miteat meáwan nipilan. ¹⁶ Satün ocueaj Teat Dios müüch icon Nangaj Miespíritu nej para mejüüran meáwan mimonajneaj nej, mepacan wüx merangan cuajantanej andiüm nej. ¹⁷ At aton satün ocueaj Teat Dios nguineay alndom macül tiül imeajtsan Teat Cristo cos iyariün andeac nej, mejüürayon lasta meáwan nüt. ¹⁸ Satün mexoman imeajtsan tiül aag ayaj, mejawan mequiüjpan meáwan monyar andeac nej nguitow adam tiüt mimonajneaj Teat Dios, nguitow ajal tiüt, nguitow ajmiüc tiüt, nguitow ajtep andüy cawüx xeyay ajiür icoots lasta Teat Cristo. ¹⁹ Satün mejawan nguineay andiüm icoots Teat Cristo,

masey ngondom mayajcaats nguitow axeyay andiümaranaats. Satün majlüy tiül imeajtsan Teat Dios.

²⁰ Nganüy xeyay netam mayambaats Teat Dios; nej alndom marang xeyay cuajantanej, meáwan leaw icoots apmatüniüts. Nej apmayac más xeyay, masey icootsa ngo maxomaats omeajtsaats tiül. Nej apmambeol icoots marangaats cuajantanej. ²¹ Néjan quiaj netam manderac najneajay wüx ombas nej meáwan monyar andeac Teat Cristo meáwan nüt ngo majiür ümb. Amén.

4

Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios üüch majlüyüüts nóiquian

¹ Xique sal tiül manchiüc cos sarang minajiüt Teat Jesús. Satün icueajüin merangan atnej netam marang meáwan leawa Teat Dios lamapaj, cos tayamb icon. ² Nde merangrangayon mepiüingán alwüx ijawan ngo matje alinop. Netam mejüüran najneaj imeajtsan; netam meüican wüx cuajantanej, inguiayiün andeac nop alinop con najneajay imeajtsan. ³ Netam meyamban nguineay mejlüyiün nóiquian, cos Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios andiüm mambeol icon mejüüran monajneaj. ⁴ Meáwan monyar andeac Teat Dios ajlüy atnej majlüy noic cuerpo, y noic Nangaj Espíritu almejüüran. At meáwan icona temecülüün aaga najneajay apmejawan alinoic nüt. ⁵ Átan nop Teat Cristo almajlüy, at nop ayariüts andeac nej, y noic ayarich yow. ⁶ Ágan nop Dios almajlüy, aag ayaj miteat meáwan monyar andeac Teat Cristo. Nej ajlüy wüx meáwan monyar nej andeac, tanaám almaquiüüb nejw.

⁷ Pero meáwan anopnopoots tündiiüts leaw alndom marangaats, atnej Teat Cristo lamajaw alndom marangaats. ⁸ Pares, tiül Mipoch Teat Dios atcüy apiüing: Teat Cristo wüx tamb andüy cawüx, taquiüüb mamb andüy tiül cielo jane ndeajnoj, nej tüüch nopnop nipilan leaw ndoj ombas marang.

⁹ Aaga tamb andüy cawüx quiaj, ¿cuane apiüing wüx aag ayaja? Aag ayaj apiüing wüx nej ombas tamb tiüt tiül iüt (Hades).

¹⁰ Aaga leawa tamb tiüt tiül iüt quiaj, nejay tamb andüy cawüx tiül meáwan cielo; nganüy nej almajlüy nguiajantanej. ¹¹ Teat Cristo tüüch nipilan leaw alndom marangüw. Nej tayac acas apóstoles, aton tayac acas mondeac andeac Teat Dios, at tayac acas mondeac masajüw nipilan nguineay alndom mawüw wüx asoetiw. Aton tayac acas pastor, at monquiaach tiül minipilan nej. ¹² Atquiaj tarang

Teat Cristo, tüüch marangüw minajiüt nej meáwan monyar nej andeac, para müüch matangüw wüx nej. ¹³ Atquiaj netam majlüy, leaw apmajlüyüüts nóiquian wüx ayariüüts andeac nej, at majawaats meáwan nguineay ajlüy Micual Teat Dios. Quiaj apmajlüyüüts atnej nop natang nipilan; apmatüchiüts majlüyüüts más atnej ajlüy Teat Cristo. ¹⁴ Quiaj langome apmajlüyüüts at icoots nop nine, leaw najénan apmayar cuajantanej asoic, camüm najénan apmbiüjlam wüx mayar leaw apmaquiaach nej nipilan monxom omeaats nguineay mawaiich, maquiaach nej leaw ngo maleaing. ¹⁵ Icootsa tanaám netam mandüjpiüts leawa naleaing, mejiürayoots lasta. At netam mayambaats nguineay alndom majlüyüüts atnej ajlüy Teat Cristo, cos nej natang, y ajlüy atnej ajlüy omalanan ocueaj cuerpo. ¹⁶ Aaga cuerpo quiaj apiüing wüx meáwan monyar andeac nej cos cuerpo ajlüy nóiquian, ajiür niüing asapüy para alndom membeolüy, meáwan anoicnoic ajiür cuane marang. Wüx meáwan arang najiüt najneaj, quiaj apmatang. At icootsa aton wüx apmajlüyüüts najnéajan apmejiürayoots lasta.

Nganüy alinoic ajlüyüüts

¹⁷ Nganüy sanasaj icon wüx minüt Teat Cristo nguineay netam merangan. Pero nde merangan atnej arangüw nipilan leaw ngo mandüjpiw Teat Dios, cos nejiw palüyan ngo majneaj alwüx omeajtsüw. ¹⁸ Ajlüyiw atnej aliw tiül pojniün, ngo ram omalüw; Teat Dios ngo müüch nejiw mapacüw. Nadam omeajtsüw cos ngo mandüümüw majawüw nguineay apiüing Teat Dios marangüch. ¹⁹ Ajcüw ayaj lango mayajcüw sitiül ngo majneaj teamarangüw, cos nómban lambiüjlaw wüx, palüyan arangüw ngo majneaj leaw andiümüw. ²⁰ Icona ngo matquiaj tequiaacharanan wüx Teat Cristo, ²¹ sitiül ndot tenguiayüün naleaing wüx nej, atnej aquiajchiw monrang minajiüt nej, cos meáwan aag ayaj naleaing. ²² Netam mecueatiün meáwan leaw ngo majneaj terangan nomb, cos aag ayaj andüy wüx apmandrooch imbasan. ²³ Ingowüjchiün ijchan majlüy jayats meáwan leaw alwüx imeajtsan, leaw altiül imalan aton. ²⁴ Netam mejlüyüün atnej nop jayats nipilan, arang nej Teat Dios; cos apmarang palan, apmajlüy najneaj atnej Teat Dios andiüm.

²⁵ Pares nganüy netam mecueatiün iwaijchan, netam mendeacan áagan naleaing mequiüjpan nop alinop, cos nóiquian ajlüyüüts.

²⁶ Wüx apmejcüyüün nde meyacan wüx imeajtsan pal nüt, cos alndom mayac icon

wüx nisoet. ²⁷ Nde merangan leaw andiüm nimeech.

²⁸ Sitiül aljane teneed, ich macueat, nde mandüy wüx marang; ich marang najiüt para majiür cuane apmüüch nop ngo majiür.

²⁹ At nde mendeacan ngo majneaj poch, indeacan leaw najneaj, leaw netam, cos atquiaj alndom meajchiün mapac omeajtsüw mandüjpiw Teat Dios. Apmembeolan meáwan leaw apmanguiayiw indeacan. ³⁰ Nde merangan ngo majneaj meajchiün mamix omeaats Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, cos nej ajüiquich micual Teat Dios icon, leaw atüch a nüt mejiüran jayats micuerpojan.

³¹ Icueatiün ipatan, nde mejcüyüün, nde merpajpajan mendeacan ngo majneaj, nde merpaijchan, nde mendeacan ngo majneaj wüx ombas alinop. ³² Ich majneaj imeajtsan mequiüjpan nop alinop, merjiürayon lasta; iwüniün wüx imeajtsan aaga ngo majneaj tarang alinop, atnej Teat Cristo tawün wüx omeaats isoetiün.

5

Nguineay netam majlüyiw micual Teat Dios

¹ Nganüy cos icona micual icon Teat Dios, netam merangan atnej arang nej. ² Netam merjiürayon lasta atnej Teat Cristo ajiür icoots lasta, cos ngo menojtay wüx tandiümüw mambiyaw nej; tandiüm marang nichech mawün asoetiüüts. Aaga nichech quiaj xeyay najneaj majaw Teat Dios.

³ Cos icona micual icon Teat Dios, pares monxey ngondom majiürüw minajtajüw nejiw, at montaj ngondom majiürüw minaxeyiw nejiw. Átan ngondom majlüy tiül micual Teat Dios cuajantanej ngo majneaj arangüch, at meáwan nerreech, nendiümdüim ocueaj alinop. ⁴ Nde mendeacan ngo majneaj wüx ombas alinop mereechayon monxing. Nde mendeacan cuajantanej ngo metam mendeacan; nde mertsoj alinop. Meáwan aag ayaj ngo metam; leaw netam aag ayaj meajchiün gracias Teat Dios, mesajan najneaj arang.

⁵ Cos icona netam mejawan sitiül aljane ajiür minajtaj nej tengwüy minaxey nej, at meáwan nerang ngo majneaj atquiaj; aton leawa nendiümdüiman tomiün atnej lamayac marang midios nej a tomiün. Ajcüw ayaj ngome apmajmeliw tiül micambaj Teat Dios maquiüüb Teat Cristo.

⁶ Nde mawaiich icon nejingüind wüx aaga ngo majneaj quiaj, masajüw icon najneaj merangan aag ayaj. Cos imiün wüx aaga ngo majneaj quiaj, Teat Dios

xeyay apmajcüy majaw jane ngo mayar nej andeac. ⁷ Icona nde mequiüjpan tiül.

⁸ Cos nomb tejlüyiün atnej ilean tiül pojniün, aican terangan ngo majneaj, nganüy atnej ilean tiül ran, cos ijlüyiün nóiquian mequiüjpan Teat Cristo. Netam merangan najneaj cos micual Teat Dios icon. ⁹ Leawa micual Teat Dios, aag ayaj ambeol alinop, andeac naleaing, arang najneaj. ¹⁰ Iyamban cuane najneaj merangan atnej Teat Dios andiüm. ¹¹ Nde mequiüjpan tiül ajcüwa monrang ngo majneaj quiaj, cos ajlüyiüw atnej aliw tiül pojniün. Icona netam mesajan macueatiw arangüw ngo majneaj. ¹² Naleaing monxing manderac wüx leawa nejw arangüw axotayéjan. ¹³ Mipoch Teat Dios ajlüy atnej ran; pares meáwan cuajantanej ngo majneaj narangüch, nej apmüüch majtüc. ¹⁴ Wüx aag ayaj atcüy apiürang:

Ique leaw almemeay, ipac,
witiür tiül mondeow,

ndoj apmarraj ic Teat Cristo.

¹⁵ Pares sasaj icon, ijawan nguineay netam merangan; nde merangan atnej nop ngo majaw nicuajind, irangan atnej nop nendüy. ¹⁶ At irangan najneaj wüxan alndom, masey tiül aaga nüt cam teajlüy xeyay ngo majneaj. ¹⁷ Nde merangan atnej nop ngo majaw nicuajind, iyamban imeajtsan ijawan cuane andiüm Teat Cristo majaw merangan. ¹⁸ Aton nde mengüniün, cos aag ayaj apmayac icon wüx merangan ngo majneaj. Ingow irangan aag ayaj, ijchan imeajtsan Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios mambeol icon. ¹⁹ Ideacan mequiüjpan nop alinop wüx salmos, wüx himnos, wüx atajcüc cantar müünd Teat Dios. Icona itajcan cantar con imeajtsan; isajan najneaj arang Teat Dios. ²⁰ Meáwan nüt ijchan gracias Teat Dios wüx meáwan cuajantanej, wüx minüt Miteatiüts Jesucristo.

Nguineay netam mejürayej lasta tiül nden

²¹ Irangan con najneaj imeajtsan leaw atün icueajiün alinop, cos atquiaj apmajüc indüjpiün Teat Dios.

²² Montaj ich mayariw andeac minojow nejw, atnej ayariw andeac Teat Cristo. ²³ Cos nanojaran ajlüy minatang ocueaj mintaj nej atnej Teat Cristo ajlüy minatangüw monyar andeac nej, cos ajcüw ayaj atnej micuerpo nej, nej newün nejw wüx. ²⁴ Cos monyar andeac Teat Cristo ajlüyiüw nóiquian maquiüjpüw Teat Cristo, pares nantajaran aton ich majiür noic nej omeaats maquiüüb minoj nej.

²⁵ At nanojaran ich majiür lasta mintaj nej, atnej Teat Cristo ajüür lasta monyar nej andeac, pares tiün mandeow ingow andeowüw. ²⁶ Nej tarang aag ayaj para majlüyiüw

pälwüx monyar andeac nej, ndoj müüch nejw majneaj ajlüyiüw atnej ajants nejw naag yow, cos lamayariw mipoch nej. ²⁷ Atquiaj tarang Teat Cristo para majiür noic ajlüy minipilan nej najneaj, ngo manchom nejw nicuajind nisoet, majlüy najneaj, ngo majlüy cuane wüx manderac ngo majneaj wüx ombasüw nejw. ²⁸ Atquiaj nanojaran netam majiür lasta mintaj nej, atnej mejiürüy lasta nejáyan quiaj. Leaw nejüür lasta mintaj nej, nejáyan quiaj ajüürüy lasta. ²⁹ Cos nejningüind ngo mandiüm marang ngo majneaj wüx micuerpo nej, ingow aag ayaj nej tüch meáwan leaw netam. Atquiaj Teat Cristo ajaw wüx monyar andeac nej. ³⁰ Cos icoots ajlüyiüts atnej micuerpo Teat Cristo, atnej mionij nej atnej miolaats nej. ³¹ Apiürang: “Wüx aag ayaj nop naxey apmacueat miteat nej, mimüm nej, apmaquiüüb mintaj nej majlüyiüw noic nej omeajtsüw”. ³² Aag ayaj nejningüind ngo majaw nomb, pero xique teanasaj icon aag ayaj andüy wüx nguineay ajlüy Teat Cristo maquiüüb monyar nej andeac. ³³ At apiüng wüx nguineay inopnopen netam mejiüran lasta mintajan, atnej merjiürayon lasta icoyónan quiaj. Aton montaj ich mayariw andeac minojow nejw.

6

¹ Nganüy icona nacualaranüw, iyariün andeacüw miteatiün mimüman, atnej andiüm Teat Dios; cos aag ayaj najneaj y netam merangan. ² Tiül aaga poch leaw Teat Dios ombas tayac, apiüng wüx nguineay apmajlüy nop sitiül apmarang atnej apiüng, cos atcüy apiüng: “Iyariün andeacüw miteatiün, mimüman; ³ atquiaj alndom mejlüyiün najneájan, mejiüran xeyay minütiün ningüy wüx iüt”.

⁴ At icona nateataranüw, nde meajchiün majcüy micualan, itangüjchiün najneaj, ipajan ocueaj, iquiajchiün wüx marangüw atnej andiüm Teat Cristo.

⁵ At icona najon monrang minajiüt alinop, netam meyariün andeacüw moneay najiüt ningüy wüx a iüt cam; irangan leaw apmasajüw icon, iyacan wüx imeajtsan minajiütan majüic najneaj irangan, atnej merangan minajiüt Teat Cristo. ⁶ Nde merangan najiüt áagan wüx tengual ijarawan para mexoman monajneaj, ngwüy icona irangan najneaj mimonrang najiüt Teat Cristo, irangan con imeajtsan cos atquiaj andiüm Teat Dios. ⁷ Aton irangan minajiütan wüx monajneaj. Iyacan imeajtsan wüx atnej temerangan minajiüt Teat Dios, ngome minajiüt nipilan. ⁸ Cos lamejawan inopnopen meáwan najneaj temerangan ningüy, alinoic nüt Teat Dios apmüüch icon atanej. Masey najon monrang najiüt icon, masey nangüyeran

monrang najiüt. ⁹ At icona aton moneay najiüt, irangan najneaj wüx monrang minajiütan, nde meajchiün mamix omeajtsüw. Netam leaam imeajtsan jane minatangüw nejiw, jane minatangan aton. Aag ayaj Teat Dios najlüy tiül cielo. Nej ngome amb wüx majaw jane nejiür, jane ngo majiür.

Leaw nembeol monyar andeac Teat Dios

¹⁰ Xecojow xechijquiaw, nganüy sanasaj icon, iyamban Teat Cristo müüch icon mepacan wüx mipoch nej, cos alndom mambeol icon. ¹¹ Netam merangan meáwan leaw Teat Dios apiüng, ngana mawaiich icon nimeech. Cos sitiül irangan apiüng Teat Dios, quiaj apmejliüyün atnej nop soldado leaw asooig apix nej manchiüc ngana mambiy nej moncüy majaw nej tiül montsoj. ¹² Cos ngome teambiyayoots maquiüjpaats nipilan; nimeech teambiyayoots maquiüjpaats, ajcüw monrang xeyay ngo majneaj, ajcüw monlüy nguajantanej wüx iüt at tiül cielo. Ajcüwa nimeech arangüw leaw andiüm minatang nimeech najlüy tiül pojniün najlüy aaga nüt cam. ¹³ Netam merangan meáwan leawa Teat Dios lamapiüng, cos atquiaj alndom meiücan wüx cuajantanej wüx nüt apmandiüm mayac icon tiül naél minatang nimeech. Condom wüx landoj memongochiün meáwan aag ayaj, quiaj apmeyajcan nejingüind ngondom müüch icon mecueatiün Teat Dios. ¹⁴ Tanaámb nde mecueatiün indüjpiün Teat Dios. Netam mesapayon nandand atnej arang nop soldado wüx ajlüy tiül montsoj. Tanaámb irangan najneaj, indeacan naleaing, cos aag ayaj atnej nop soldado asooig noic camix manchiüc para mambeol nej tiül montsoj. ¹⁵ Itaagayon majneaj cos netam meamban najénan mesajan nipilan nguineay lamarang Teat Cristo para müüch nejiw mimonajneaj nej. Irangan atnej arang soldado wüx asooig apaj nej mamb nguajantanej. ¹⁶ Netam meyacan imeajtsan wüx Teat Dios mambeol icon, ngana merangan leawa nimeech apmayac icon wüx mendiüman merangan; cos wüx apmeyacan imeajtsan wüx Teat Dios nej apmambeol icon atnej ambeol soldado aaga nengoch nitil, ngana malood nej nitil wüx apmatileran. ¹⁷ At aton iyacan imeajtsan wüx nguineay Teat Dios lamawün icon wüx isoetiün. Cos aag ayaj apmambeol icon, atnej nop soldado ambeol nej aaga sombrero manchiüc amoog wüx omal. At iyacan wüx imeajtsan leawa Teat Dios lamapiüng tiül Mipoch nej, quiaj aaga Nangaj Espiritu apmambeol icon atnej nop soldado ambeol nej miespada nej tiül montsoj. ¹⁸ Icona netam metajcan orar, metüniün ocueaj Teat Dios meáwan nüt, cos atquiaj andiüm

Nangaj Espiritu. Ipacan wüx, nde paxiüm icueajiün; netam tanaámb metüniün ocueaj Teat Dios mambeol meáwan monyar andeac nej. ¹⁹ At aton itüniün mambeol xic Teat Dios, müüch xic a poch netam andeac, nde nimbol wüx sandeac manguiayiw meáwan nipilan nguineay alndom maw asoetiw nejiw. Cos aag ayaj Teat Cristo tarang y nejingüind ngo manguiay wüx aag ayaj nomb. ²⁰ Teat Dios tayac xic nasaj nipilan aaga poch cam, pares sal tiül manchiüc nganüy. Itüniün nguineay alndom nandeac ngo nimbol atnej netam nandeac.

Ndójwüx atepeay

²¹ Teat Tíquico apmasaj icon menguiayiün cuane teanarang, nguineay teanamongoch. Nop nej najneaj nerang minajiüt Teat Cristo, xowüy sajiür lasta. ²² Xique tujúchiüs mamb niüng ijliüyün menguiayiün cuane sarangan, aton cos apmüüch icon mapac imeajtsan.

²³ Miteatiüts Teat Dios at Teat Jesucristo müüch monajneaj meáwan monyar nej andeac, at mejiürayej lasta, nde machiweaw omeajtsüw. ²⁴ Teat Dios tanaámb mambeol meáwan leawa andiümwüw Miteatiüts Jesucristo con omeajtsüw, para ngo macueatiw mandiümwüw nej. Amén.

Noic nanderac tarang San Pablo müüch minipilan Teat Cristo moncül tiül Filipos FILIPENSES

Altiül manchiüc Teat Pablo, atepeay nejw

¹ Xique Pablo naquiiüb Timoteo, sarangan najiüt ocueaj Teat Jesucristo, satepeayiün meáwan minipilan Teat Cristo Jesús moncül tiül cambaj Filipos. At satepeayiün meáwan montangtang monajiüt y diáconos tiül minipilan Teat Cristo. ² Tanaámb ich mambeol icon Miteatiüts Dios at Teat Jesucristo müüch icon mejiüran monajneaj.

Pablo ataag orar wüx minipilan Teat Cristo

³ Xique süüch gracias Teat Dios wüx leaaw ximeaats icon. ⁴ At meáwan nüt wüx sasaj Teat Dios wüx icona, niüngan apac ximeaats xeyay. ⁵ Cos naw wüx aaga nüt tamelichaats marangaats najiüt nóiquian masajaats nipilan mayariw andeac Teat Cristo; ⁶ sawaw naleaing Teat Dios nembeol icon meyariün andeac nej. Nej aton tanaámb apmambeol icon wüx aaga najneaj najiüt, leaw atüch a nüt mandilil Teat Jesucristo. ⁷ Xique apac ximeaats wüx icona, sajiür icon lasta xeyay. Teat Dios ambeol meáwan icoots majlüyiiüts nóiquian, masey wüx sal tiül manchiüc, tengwüy wüx sajlüy niüng ajlüy monajiüt, alndom napiüng nguineay xique saquiaach nipilan aaga Najneajay Nanderac wüx Teat Cristo. ⁸ Teat Dios ajaw xique xeyay sajiür icon lasta atnej xeyay ajüür icon lasta Teat Jesucristo. ⁹ At satün ocueaj Teat Dios wüx icona, merjiürayon lasta xeyay. At satün mexoman imeajtsan wüx cuajantanej, mejawan nguineay netam merangan. ¹⁰ Cos netam merriüjtan cuane najneaj, quiaj apmejlüyiün najneajay, ngo majlüy cuane apmesoiquian wüx nüt apmandilil Teat Cristo. ¹¹ Teat Cristo apmüüch icon merangan cuajantanej najneaj. Wüx aag ayaj Teat Dios apmarangüch casa, apmanderac wüx nej xeyay najneaj.

Wüxan salnapac sanarang atnej andiüm Teat Cristo

¹² Xecojow xechijquiw, sandiüm menguiayiün meáwan leawa samongoch, cos wüx aag ayaj naleaing xeyay teanderac wüx nguineay Teat Cristo awün asoet nipilan. ¹³ Meáwan soldados leaw ajlüyiw ningüy, at pálwüx nipilan, lamanguaiyiw xique sal tiül manchiüc cos sandüüb Teat Cristo. ¹⁴ Cos sal ningüy tiül manchiüc, pares xeyay minipilan Teat Cristo ngo mimboloj, ngo maxinjuiaw mandeacüw wüx nej nganüy.

¹⁵ Altiül monquiaach wüx Teat Cristo nind ajcüyiw majawüw xic cos andiümüw malombaranüw. Masey, cos álan tiül nejiw asajüw nipilan wüx Teat Cristo con omeajtsüw, ngome aleaic ambüw wüx. ¹⁶ Naleaing ajcüwa leaw mondiüm manderac najneaj wüx ombasüw, ajcüw ayaj arangüw wüx omeajtsüw, cos andiümüw müchwiw mamix ximeaats wüx nganüy sal tiül manchiüc cam. ¹⁷ Masey, cos alacas andeacüw wüx Teat Cristo nde ajneaj majawüw xic, ajawüw Teat Dios neyac xic nasaj nipilan nguineay lamawün asoetiüts Teat Cristo. ¹⁸ ¿Jow nganüy cuane ajüür aag ayaja? Masey altiül andeacüw con omeajtsüw wüx Teat Cristo, altiül ngwüy. Naleaing Teat Cristo tanaámb teanderac wüx nej; aag ayaj üüch mapac ximeaats.

¹⁹ Apac ximeaats xeyay cos sawaw wüx itajcan orar, quiaj aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios leaw Teat Jesucristo tüüch miün, nej apmambeol xic namongoch najneajay leawa naél sal wüx cam. ²⁰ Xique nganüy leawa teanandiüm, malüy ngo naxing wüx nicuajind leaw teanarang, nandeac najneajay leaw netam nandeac nde nganüy cam, at meáwan nüt alndom marangüch casa Teat Cristo, masey nganüy wüx salnapac, tengwüy alinoic nüt wüx lasandeow. ²¹ Wüxan salnapac sandiüm narang meáwan leaw andiüm Teat Cristo; at wüx sanandeow, quiaj más najneajay sanajlüy. ²² Masey sitiül tealeámb aliün napac, quiaj alndom narang najiüt leaw andiüm Teat Dios; pues ngo najaw ngün sanarriüü. ²³ Xique ngo najaw ngün más najneaj, Cos noic sandiüm nandeow namb naquiiüb Teat Cristo, aag ayaj najntsop ajneaj najaw a xique. ²⁴ Alinoic aton leaw netam icon xeyay, aag ayaj malüy ngo nandeow, nacül ningüy wüx iüt tanaámb nambeol icon. ²⁵ Pares sawaw naleaing sanacül ningüy wüx iüt alacas nüt naquiiüb icon, para nambeol icon metangan wüx Teat Cristo, nüüch mapac imeajtsan xeyay wüx indüjpiün nej. ²⁶ Sapiüng apmapac imeajtsan xeyay wüx sanajlüy naquiiüb icon alinomb. Quiaj apmerangan casa Teat Cristo, cos lamambeol xic.

²⁷ Nganüy aag agüy sandiüm nasaj icon: netam meyamban nguineay alndom mejlüyiün atnej apiüng aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo. Masey sanamb najaw icon, tengwüy ngo namb, xique sandiüm nanguiyw icona tan iriümban mejlüyiün nóiquian wüx merangan leaw andiüm Nangaj Espiritu; tanaámb mendüjpiün nóiquian wüx aaga leaw lameajndiün meyajcan tiül imeajtsan, wüx tenguiayiün nguineay alndom meriowan wüx isoetiün. ²⁸ Nde mermbolan mendüyiün jane ajcüyiw majawüw icon, cos aaga leaw

arangüw quiaj ajüiquich apmambüw tiül castigo alinoic nüt. Pero icona leriowan wüx isoetiün, ngome apmeamban tiül aaga xeyay ngo majneaj quiaj. Atquiaj apmarang Teat Dios. ²⁹ Naleaing icona ngome áagan meyariün andeac Teat Cristo, at netam memongochiün ngo majneaj wüx minüt nej. ³⁰ Tanaámb tengual memongochiün atnej tamongochiüs wüx tajlüyiüs niüng ijlüyiün; nganüy aton temenguiayiün nguineay teanamongoch.

2

Teat Cristo tajüic atnej ngo membeat, ndöjwüx tembeat

¹ Teat Cristo üüch icon mbixiüm imeajtsan; nej ambeol icon üüch majneaj imeajtsan cos andiüm icon; aton Nangaj Espiritu üüch icon mejlüyiün nóiquian. Lamejawan nguineay mimonajneaj Teat Cristo cos ajiür icon lasta. ² Pares netam meajchiün mapac ximeaats. Atquiaj apmajlüy sitiül apmejlüyiün noic nej imeajtsan merjiüran monajneaj nop alinop, aton mejlüyiün nóiquian wüx cuajantanej. ³ Wüx irangan cuajantanej, nde merangan para mexoman wüx alcuane, tengwüy merangrangayon wüx; ngwüy irangan najneaj, nde merlomboochayon wüx. Meáwan inopnopen ich mayaag nej ngome alwüx atam. ⁴ Nejingund nde mayamb wüxan nej majlüy najneaj, ngwüy ich mayamb aton nguineay alndom meáwan majlüyiw najneaj.

⁵ Netam meyajan tiül imeajtsan atnej Teat Cristo aton tayaag tiül omeaats nej. ⁶ Masey Dios nej, ngome tapac wüx mapiüng nej ngondom masüüd macueat majlüy atnej ajlüy Teat Dios. ⁷ Tacueat meáwan leaw tajür tiül cielo; tiün majlüy atnej nop nerang minajiüt nipilan wüx tiün wijquiam wüx iüt cam marang nipilan. ⁸ Wüx tajlüy atnej nipilan, nej ngome telombojchay; tarang najneajay atnej andiüm Teat Dios; tiün mandeow wüx cruz, masey xeyay monxing tamongoch. ⁹ Pares Teat Dios tiüch nej majlüy más natang wüx meáwan leaw almajlüy, meáwan montangtang monajiüt tangueriw omalüw teombas nej; at tüüch nej minüt nej najneajay tiül meáwan minüteran leaw almajlüy. ¹⁰ Cos wüxan apmanguaiyiw minüt Teat Jesús apmaquiejliw micosüw nejiw marangüw casa minüt nej meáwan monlüy tiül cielo, meáwan monlüy wüx iüt, at meáwan ajcüw aliw tiüt landeowüw. ¹¹ Quiaj meáwan nipilan apmapiüngüw Teat Jesucristo natang tiül meáwan almajlüy, quiaj apmarangüch casa Teat Dios.

Minipilan Teat Cristo ajlüyiw atnej ran ningüy wüx iüt

¹² Nganüy xecojow xechijquiaw, tilüy nüt tilüy ores wüx sal ninguiaj naquiiüb icon, terangan najneaj atnej tasajas icon. Nganüy wüx lango najlüy cos sal miünquiaj, sandiüm najaw merangan alwüx alquiriw. Netam mejawan wüx, nde tegüy ndrom imeajtsan nguineay laáw isoetiün. ¹³ Cos Teat Dios ambeol icon meáwan nüt, nej üüch mendiüman merangan najneaj atnej andiüm nej.

¹⁴ Meáwan leaw irangan, irangan najneaj, ngo metam majlüy wüx mondeac, tengwüy moncüy. ¹⁵ Quiaj nejingund ngondom mapiüng ngo merangan palan. Netam merangan najneaj, cos icona micual icon Teat Dios masey ijlüyiün tiül nipilan monrang ngo majneaj. Quiaj alndom majüic at icon ran para membeolan meáwan nipilan wüx aaga iüt cam, ¹⁶ mesajan wüx meáwan nipilan nguineay alndom mawüw wüx asoetiw. Wüx aag ayaj apmapac ximeaats xeyay wüx nüt aliüc Teat Cristo, cos quiaj apmajüic ngome tembichayos miün sapaac, aton ngome tarangrangas miün najiüt tiül icona. ¹⁷ Masey netam maw xequej nandeow nambich napalüch erchechiün, meajchiün Teat Dios ajcan lanambeol icon menguiayiün andeac nej. Wüx aag ayaj ngo mamix ximeaats, apac ximeaats nóiquian naquiiüb icon. ¹⁸ At aton icona ich mapac imeajtsan nóiquian mequiüjpan xic.

Timoteo y Epafrodito

¹⁹ Sitiül Teat Jesús mandiüm, xique tengual nandiüm nüüch mamb Timoteo najen majaw icon, para mapac ximeaats wüx apmandilil masaj xic cuane terangan. ²⁰ Cos ngo majlüy alinop mandiüm mayac wüx omeaats mambeol icon atnej arang teat Timoteo. ²¹ Meáwan ayambüw leaw nejíwan quiaj andiümüw marangüw, ngo mayambüw leaw andiüm Teat Cristo Jesús. ²² Icona lamejawan nguineay arang Timoteo; xeyay najneaj arang cos ambeol xic wüx minajiüt Teat Dios atnej nop nacualaran ambeol miteat nej. ²³ Tengual napiüng sanüüch mamb majaw icon, wüx landoj najaw nguineay sanajlüy ningüy. ²⁴ Sajaw Teat Jesús apmambeol xic aton namb najaw icon najen.

²⁵ Tapiüngas netam nüüch mandilil andüy niüng ijlüyiün michijquiaats Epafrodito, aag ayaj icona teajchiün miün mambeol xic wüx meáwan leawa netam. Tembeolasayon xeyay atnej arangüw tiül soldados. ²⁶ Sajaw xeyay andiüm mamb majaw icon, xeyay leaaw omeaats icon. Ninguinüt tenguiayiün niün andeow. ²⁷ Naleaing tiün andeow, tajlüy mandeow. Apmandeow jondot Teat Dios ngo majüiquich mimonajneaj nej wüx nej, at wüx xique, cos apmamix ximeaats xeyay, ngome quiriw. ²⁸ Wüx aag ayaj ayac

xic wüx nüüch mamb majaw icon najen, müüch mapac imeajtsan wüx apmejawan alinomb; ata xique lango mamix ximeaats xeyay. ²⁹ Nganüy ich mapac imeajtsan wüx apmengochiün, cos arang najiüt ocueaj Teat Dios. At ich mapac imeajtsan mejawan meáwan monrang najneaj atnej nej arang. ³⁰ Cos wüx minajiüt Teat Cristo tajlüy mandeow. Nej ngo mapiüng wüx, masey mandeow cos nind mambeol xic, cos icona ngondom mewüünan membeolan xic.

3

Néjan quiaj Teat Cristo alndom mawün asoetiüts

¹ Nganüy xecojow xechijquiaw, sanasaj icon alinomb, ich mapac imeajtsan wüx Teat Jesús. Xique ngo paxiüm narang wüx nawüig alinomb leaw landoj lanasaj icon, cos sawaj aag ayaj netam menguiayiün; quiaj ngome apmehiwean imeajtsan wüx aaga landoj menguiayiün. ² Netam mepacan wüx ajcüwa nipilan leaw arangüw ngo majneaj, at nejiw pet. Cos ngo maquiajchiw atnej apiüng Teat Dios; apiüngüw nejiw arangüw atnej apiüng Teat Dios ajcan ajlüyw circuncidado. ³ Icootsa lajlüyiiüts tiül minipilan Teat Dios cos ayambaats Teat Dios, ngome cos ajlüyiiüts circuncidado. Nangaj Espiritu ambeol icoots mandüümaats Teat Dios; üüch mapac omeajtsaats cos ajlüyiiüts ocueaj icoots Teat Cristo Jesús. Icootsa ngo mayajcaats más netam cuajantanej leaw alndom marangaats icóotsan quiaj. ⁴ Sitiüleme aljane alndom mapiüng nembeat leawa tarang, ndot aag apmambaran wüx, xique najntsopiüs tiül. ⁵ Cos xique tajlüyiiüts circuncidado wüx tajiüras opeacüw nüt. Xique nacualaranas tiül cambaj Israel, nawas tiül acualaats Benjamín. Xeteatiün palüyan hebreo nejiw, at a xique. Tajlüyiiüts tiül noic ajlüy nipilan nasoiquiw fariseos, leaw xowüy andüjpiw aaga poch tüünd Moisés. ⁶ Tapacas wüx xeyay leaw taquiaachasan, cos tayambas ombasüw minipilan Teat Cristo. Tarangas meáwan palan atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés; ngo majlüy cuane alndom nasoc wüx. ⁷ Pero meáwan leawa tarangas quiaj, leawa tayajcas nembeat xeyay, nganüy sapiüng ngo membeat nicuajind, cos nganüy sandiüm Teat Cristo. ⁸ Naleaing meáwan leaw tarangas nomb, nganüy lango membeat nicuajind najaw. Leaw sarang nganüy aag ayaj xeyay nembeat cos teanandüüb Teat Cristo Jesús Xeteat Dios. Ajcan sandüüb Teat Cristo lanacueat meáwan leawa tajiüras nomb, at leawa tarangas. Lanawiich ningüün aag ayaj atnej nendeajndej. Nganüy leaw xeyay sandiüm, aag ayaj naxom monajneaj

wüx ombas Teat Cristo, ⁹ najlüy nóiquian naquiüüb. Nganüy Teat Dios lamawün sasoet wüx tarangas apiüng Teat Cristo, ngome wüx sarang apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Cos aaga awaran wüx quiaj, Teat Dios tarang wüx tujchiüs ximeaats Teat Cristo. ¹⁰ Nganüy leaw sandiüm, najaw xeyay wüx Teat Cristo, y nayaag tiül ximeaats nguineay Teat Dios tapacüüch nej tiül mondeow. Sandiüm naquiüüb wüx namongoch atnej nej tamongoch, masey nandeow atnej tandeow. ¹¹ Nganüy leawa teanacül, matüch a nüt mapacaran tiül mondeow.

Netam marangaats leaw niüng alndom

¹² Xique ngo napiüng lanatüch meáwan aag ayaj, at ngo napiüng lanarang palan; ngwüy xique sandiüm sitiül alndom natüch narang leaw apaj xic wüx Teat Cristo. Cos tawün xic wüx para najlüy micual nej. ¹³ Xecojow xechijquiaw, xique ngondom napiüng lanapalüch leaw niüng netam natüch. Ngwüy, leawa xique sarang, aag ayaj ndrom ximeaats leawa lamong; sayac ximeaats wüx leaw aliüc miün, ¹⁴ para alndom natüch niüng netam natüch. Cos quiaj sanüünd aaga najneajay leaw apmüüch icoots Teat Dios tiül cielo wüx ajlüyiiüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo.

¹⁵ Meáwan icootsa leawa latangaats wüx aaga leawa Teat Dios lamüüch icoots majawaats, netam mayajcaats atquiaj aton. Nganüy sitiül aljane ayaag alinoic tiül aaga les ndot napiüng quiaj, Teat Dios apmüüch maxom omeaats wüx aag ayaj. ¹⁶ Pares netam mandüjpiiüts leawa niüng laman-guayayiüts wüx Teat Cristo.

¹⁷ Xecojow xechijquiaw, indüjpiün wüx leawa sarang. At leaw ijawan arangüw atnej sarangan, indüjpiün wüx aton. ¹⁸ Cos almajlüy xeyay leaw apiüngüw arangüw leaw andiüm Teat Cristo, pero naleaing ajcüyw majawüw Teat Cristo, aag tandeow wüx cruz mawün asoetiüts. Lanasaj icon xeyay wüx ajcüw ayaj, y nganüy sajiünts wüx nasaj icon alinomb. ¹⁹ Alinoic nüt ajcüw ayaj apmambüw tiül castigo cos pálwüx arangüw, áagan leaw andiümüw marangüw; ayacüw aag ayaj atnej midiosüw nejiw. At leawa netam maxinguiaw wüx, aag ayaj arangrangayej wüx. Nejiw a nipilan quiaj palüy miün ayacüw omeajtsüw wüx leawa najlüy ningüy wüx iüt cam. ²⁰ Pero icootsa, micambajaats ajlüy tiül cielo. Imiün quiaj teamacüliüts mapeay Miteatiüts Jesucristo, aaga newün icoots wüx asoetiüts. ²¹ Wüx nej aliüc, quiaj apmangowüch micuerpojaats cam leaw ngo membeat; apmajiüraats alinoic najneajay atnej micuerpo nej. Cos nej alndom marang ayaj, atnej arang wüx cuajantanej leaw almajlüy.

4

Meáwan nüt ich mapac imeajtsan wüx Teat Cristo

¹ Xecojow xechijquaw, xowüy apac ximeaats wüx icona, xeyay sandiüm najaw icon. Meáwan nüt apac ximeaats wüx icona, cos wüx icona saxom sarang xenajiüt. Nganüy sandiüm tanaámb mapac imeajtsan wüx Teat Jesús, nde mecueatiün.

² Sandiüm nasajüw müm Evodia at müm Síntique majlüyiw nóiquian wüx Teat Cristo, macueatiw ajcüycüyiw. ³ Átan sandiüm nasaj ic xechiig, imbeolüw ajcüwa montaj quiaj, cos nejiw naleaing tambeolüw xic xeyay wüx tarangas minajiüt Teat Dios maquiüjpüw xechiig Clemente, y alacas leawa tambeolüw xic. Minütiw nejiw altiül aaga nawüig niüng ajmel minüt leaw apmacüw meáwan nüt tiül cielo.

⁴ Ich mapac imeajtsan meáwan nüt wüx Teat Cristo. Sasaj icon alinomb ich mapac imeajtsan. ⁵ At nde mejcüyiün najen, ijüiquichan ijüüran lasta; atquiaj alndom majaw meáwan nipilan nguineay irangan najneaj. Teat Jesús laliüc mandilil.

⁶ Nde meyacan wüx imeajtsan alcuane naél leaw ijlüyiün tiül; aleáingan itüniün ocueaj Teat Dios leawa indüman metüniün; y wüx itüniün isajan Teat Dios apac imeajtsan wüx leaw ixoman. ⁷ Quiaj Teat Dios apmüüch majneaj imeajtsan leawa nejin-guind wüx cambajiüt ngondom maxom omeaats wüx. Aaga monajneaj quiaj apmambeol icon wüx leawa iyajcan tiül imeajtsan, at apmüüch mexoman imeajtsan cos ijlüyiün nóiquian mequiüjpan Teat Cristo Jesús.

Iyacan imeajtsan wüx leawa najneaj

⁸ Xecojow xechijquaw, sandomdoch leaw sandiüm nasaj icon. Iyacan imeajtsan wüx meáwan leawa naleaing, leawa najneaj majaraw, leawa najneaj marangüch atnej netam, leawa palúyan najneaj, leawa najneajay nandiüram, leawa najneaj anderac wüx. Meáwan cuajantanej leawa najneaj, leaw alndom marangüch casa, wüx aag ayaj iyacan imeajtsan.

⁹ Leawa taquiajchiüs icon at leaw teyariün, leaw tenguiayiün, aton leaw tejawan nguineay sarang, atquiaj irangan. Quiaj Teat Dios, aaga neech monajneaj apmajlüy maquiüüb icon.

Hermanos monaw tiül cambaj Filipos ambeolüw a Pablo

¹⁰ Nganüy xeyay apac ximeaats sarang casa Teat Dios, cos sawaw icona laleaaw imeajtsan wüx xique alinomb. Ngome teanapiüng nómban ndrot imeajtsan xic, cos tajawas ngondom membeolan xic masey tendüman. ¹¹ Xique ngo nasaj icon aag

ayaj ajcan ngo najiür; ngwüy, cos lasap ximbas wüx leaw alnajiür. ¹² Lanajaw nguineay alndom namongoch, masey ngo najiür nicuajind, tengwüy masey sajiür xeyay. Cuajantanej majngot, xique lanajaw nguineay sanarang, masey netiüs paxiün, tengwüy ngo naxom nicuajind; masey sajiür xeyay, tengwüy masey ngo najiür nicuajind. ¹³ Cuajantanej alndom namongoch, cos Teat Cristo ambeol xic, üüch xic sapac. ¹⁴ Masey atquiaj ajlüy, icon najneaj terangan cos tembeolan xic wüx samong tiül naél.

¹⁵ Icona monaw Filipos, icoyónan quiaj lamejawan nguineay tembeolan xic wüx tawas ninguiaj tiül Macedonia; tamelichas nasaj wüx nipilan nguineay tandeow Teat Cristo mawün asoeteran. Icónan quiaj tiül Filipos teajchiün xic tomiün membeolan xic wüx aaga najiüt sarang. ¹⁶ At wüx tajlüyiüs tiül cambaj Tesalónica, teajchiün mamb tomiün nomb iwic, meajchiün xic leawa netam. ¹⁷ Xique ngo namb wüx sitiül alndom meajchiün xic alcuane; ngwüy, cos xique sandiüm najaw mexoman wüx xeyay leaw irangan quiaj ninguiün tiül cielo. ¹⁸ Meáwan leaw teajchiün müm lapeay tiül xiwix, tüüch xic teat Epafrodito. Nganüy lamong wüx alnajiür. Leaw teajchiün xic, aag ayaj atnej najmboc angan pom, atnej noic najneaj nichech leawa Teat Dios najneajay majaw. ¹⁹ Midiosaats apmüüch icon meáwan leaw ngo mejiüran, cos Teat Cristo ajiür xeyay cuajantanej tiül cielo. ²⁰ Miteatiüts Dios netam marangüch casa meáwan nüt ngo majiür ümb.

Ndójwüx atepeay

²¹ Itepeayiün quiaj meáwan minipilan Teat Cristo Jesús. Atepeayiw icon meáwan minipilan Teat Cristo leawa aliw ningüy naquiüjpüw. ²² Ningüy meáwan monyar andeac Teat Cristo atepeayiw icon, aton andiümüw matepeayiw icon xeyay ajcüwa monlüy aniüng a César, natang nenajiüt ningüy tiül Roma.

²³ Tanaámb mambeol icon Miteatiüts Jesucristo, müüch icon mimonajneaj nej. Amén.

**Noic nanderac tarang San
Pablo müüch minipilan Teat
Cristo moncül tiül cambaj
Colosas
COLOSENSES**

*Pablo atepeay minipilan Teat Cristo
moncül tiül Colosas*

¹ Xique Pablo miapóstol Teat Jesucristo, ayac xic Teat Dios. ² Alnauquiiüb michijquiaats Timoteo. ² Xique sarang aaga acas poch wüx nawiig cam nüüch meáwan micual Teat Dios monyar andeac nej moncül tiül cambaj Colosas, cos tanaámb andüjpiw Teat Cristo. Ich mambeol icon Miteatiiüts Dios y Miteatiiüts Jesucristo, müüch icon mejiüran monajneaj.

*Pablo atün ocueaj Teat Dios mambeol
moncül Colosas*

³ Xicona meáwan nüt wüx satüniün ocueaj Teat Dios mambeol icona, süjchiün gracias Teat Dios, miteat Miteatiiüts Jesucristo. ⁴ Cos xicona lananguiyaiün ngo mechiwean imeajtsan wüx Teat Cristo Jesús, y sanguiyaiün nguineay indiiüman meáwan monyar andeac nej. ⁵ Aag ayaj teamerangan cos aton icüliün aaga leawa lamejawan apmeajndiün tiül cielo. Aag ayaj landoj lameneayaiün nde wüx tenguiyaiün aaga najneaj poch, aaga naleaing wüx Teat Cristo. ⁶ Aaga nanderac wüx Teat Cristo leawa tenguiyaiün, tengual ajyü meáwan wüx iüt. Atquiaj teajlüy xeyay mondüüb Teat Cristo. At icona aton teyariün andeac nej, cos wüx nüt tenguiyaiün tejawan naleaing Teat Dios lamawün icon wüx. ⁷ Aag ayaj tenguiyaiün wüx taquiaach icon teat Epafras, aaga nerang najiüt nóiquian naquiiüjpan. Nej nop najneaj nerang minajiüt Teat Cristo, teamambeol icon. ⁸ Nej nesaj xicon nguineay erjiürayon lasta, cos ambeol icon Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios.

⁹ Xicona aton wüx nüt tanguiyaysan aag ayaj, ngo nacueatiün natüniün ocueaj Teat Dios mambeol icon. Satüniün müüch icon mejawan nguineay andiüm Teat Dios merangan; y müüch icon mexoman imeajtsan leaw andiüm Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. ¹⁰ Satüniün merangan atnej netam marangüw monyar andeac Teat Dios, merangan leawa najneaj majaw Teat Dios. Meáwan leaw irangan netam merangan atnej Teat Dios andiüm, y metangan wüx Mipoch nej. ¹¹ Satüniün ocueaj Teat Dios müüch icon mejiüran xeyay ipacan wüx nej, müüch icon ndoj imbasan merangan leawa nej andiüm, y meücan

wüx meáwan leaw aliüc miün apmajlüy, mapac imeajtsan wüx. ¹² Isajan Teat Dios najneajay lamarang cos lamambeol icoots mayariiüts aaga apmüjndiüts, leaw Teat Dios apmüüch meáwan micual nej. ¹³ Teat Dios lamawün icoots tiül pojniün niüng nimeech arang natang; lamayac icoots tiül niüng Micual nej arang natang, áag xowüy lamajüür lasta. ¹⁴ Cos aaga Micual nej quiaj, lamangüy naag miquiej nej leaw ngo majneaj tarangaats, lamawün wüx omeaats meáwan asoetiüts.

*Teat Dios tajneaj majaw icoots wüx
tandeow Teat Cristo*

¹⁵ Teat Cristo ajlüy atnej mejaw Teat Dios, cos Teat Dios ngo maxoram majaraw. Nej a Teat Cristo mbas majlüy, teoj majlüy meáwan leaw almajlüy. ¹⁶ Meáwan leaw almajlüy, Teat Cristo tarang atnej tapiüng Teat Dios, meáwan leaw almajlüy tiül cielo, leaw almajlüy wüx iüt, leaw alndom maxoram majaraw, aton leawa ngondom maxoram majaraw; masey montangtang monajiüt, masey ángeles, masey jangantanej monajiüt. Meáwan leaw almajlüy, Teat Cristo tarang ocueaj nej. ¹⁷ Teat Cristo lajlüy wüx nganaw majlüy meáwan leaw almajlüy nganüy. Nej ajaw nguineay netam majlüy, nguiane netam majlüy. ¹⁸ At aton nej ajlüy atnej omal, nganüy monyar andeac nej ajlüyiw atnej micuerpo nej. Nej newitich majlüy meáwan cuajantanej. Nej ombas mapac tiül mondeow, atquiaj ajüic naleaing nej ombas nej wüx meáwan cuajantanej. ¹⁹ Miteatiiüts Dios tapac omeaats cos Teat Cristo meáwan nüt ajlüy atnej nej ajlüy. ²⁰ Teat Dios najneaj majaw meáwan leaw almajlüy, masey leawa almajlüy wüx iüt, masey leawa almajlüy tiül cielo. Meáwan tajlüyiw najneajan maquiiüjpw Teat Dios nde wüx tandeow Teat Cristo wüx cruz, tajüinch tiüt miquiej nej. ²¹ Icona aton nomb ngo mejlüyüün nóiquian mequiiüjpan Teat Dios. Tejcüyüün mejawan nej cos ngo majneaj terangan; pero nganüy ijlüyüün najneaj mequiiüjpan Teat Dios, ²² cos Teat Cristo tandeow wüx cruz para maquiiüb icon niüng ajlüy Teat Dios mejlüyüün ocueaj nej, ngo mejiüran nicuajind nisoet. ²³ Nganüy tanaámb netam meyacan imeajtsan wüx indüjpiün Mipoch Teat Dios. Nde mbiüjlameron wüx alcuane, cos aag ayaj alndom mawün wüx imeajtsan leawa lamenguaiyaiün wüx tenguiyaiün aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo. Aag ayaj teanderac tiül meáwan cambaj ningüy wüx iüt. Xique Pablo tündiüs nambeol y nandeac wüx aag ayaj aton.

*Teat Pablo tünd mambeol monyar andeac
Teat Cristo*

²⁴ Xique nganüy apac ximeaats wüx meáwan necoy leaw samongoch wüx icona, cos nganüy tengual nambich namongoch atnej Teat Cristo tamongoch para mawün wüx asoetiw minipilan nej, ajcüwa monyar andeac nej. ²⁵ Teat Dios tayac xic narang najiüt tiül minipilan nej, nambeol icon namb nasaj nipilan manguiayiw meáwan leawa tapiüng. ²⁶ At netam nüüch icon mejawan aaga leaw nejingüind ngo majaw nde wüx tajlüy aaga iüt cam. Pero nganüy Teat Dios lamajüiquich manguiayiw monyar andeac nej. ²⁷ Teat Dios tandiüm müüch majawüw ajcüwa nipilan leaw ngome israel nguineay xeyay ajneaj ajlüy áag leawa nomb ngo manguiayaran. Pero nipilan leaw ngome israel andom majawüw aton. Aaga ngo manguiayaran quiaj, apiüng wüx Teat Cristo ajlüy tiül imeajtsan, wüx nej nganüy temecüliün mejlüyiün xeyay najneajay alinoic nüt tiül cielo.

²⁸ Xicona sandeacan wüx Teat Cristo, sapajan ocueajiw meáwan nipilan, saquiajchiün wüx atnej Teat Dios üüch xicon najawan, para aldom marangüw palan meáwan leaw andiüm Teat Cristo. ²⁹ Wüx aag ayaj xique sarang xeyay najiüt, sambichay sapaç wüx narang leaw lamüüch xic Teat Cristo narang, cos nej teamambeol xic.

2

¹ Xique sandiüm menguiayiün nguineay sapaç wüx nambeol icon, y meáwan monlüy tiül cambaj Laodicea, at meáwan leaw nganaw nejawayon naquiüjpüw. ² Sapaç wüx para mapac omeajtsüw, mejiürayej lasta nóiquian, matüchiw majawüw meáwan leaw andiüm Teat Cristo marangüch. At para majawüw wüx aaga leaw nomb Teat Dios taxot ngo majaraw; aag ayaj wüx Teat Cristo. ³ Cos wüx Teat Cristo almajlüy meáwan fis, meáwan leaw ngomeaag maxom omeaats wüx nipilan, nej ajaw meáwan. ⁴ Aag ayaj sasaj icon ngana mawaiich icon aljane masey ajüic xowüy lajneaj andeac. ⁵ Cos masey ngo najlüy niüng ijlüyiün mejawan xic, naleaing xique sayaag atnej sal niüng ijlüyiün, apac ximeaats, cos sawaj nguineay irangan najneaj, tanaámb ngo mecueatiün indüjpiün Teat Cristo.

⁶ Nganüy cos lameyariün andeac Miteatiüts Jesucristo, netam merangan atnej apiüng nej. ⁷ Nde mechiwean imeajtsan wüx Teat Cristo y mecueatiün. Irangan atnej noic owil xiül nemiücüch tiüt mioxiich, aplombom nandand. Atquiaj netam meyacan imeajtsan wüx Teat Dios, atnej lerquiaacharanan wüx. Ich majüic apac imeajtsan wüx ijchan gracias Teat Dios.

Nganüy alinoic arangaats cos andüjpiüts Teat Cristo

⁸ Ijawan wüx, nde mawajchaw icon ajcüwa leaw monquiaach pálwüx poch masey ajüic atnej naleaing. Nejiw ngo maquiajchiw leaw apiüng Teat Cristo; aquiajchiw atnej ajlüyayej wüx marangüw, leawa axomüw omeajtsüw.

⁹ Pues Teat Cristo masey nipilan nej, tanaámb Dios nej aton. ¹⁰ Ngo metam icon alcuane, cos wüx Teat Cristo ijiüran meáwan. Nej ajlüy wüx meáwan montangtang monajiüt wüx iüt, átan tiül cielo. ¹¹ Wüx teyariün andeac Teat Cristo, quiaj atnej tejlüyiün circuncidado; pero naleaing aag ayaj ngo matnej leaw arangüw wüx ombas nipilan. Aag ayaj apiüng wüx icona lamewüniün ningüiün ngo majneaj, lango mendüman merangan leaw terangan nomb. ¹² At wüx teyariün yow, aag ayaj atnej temiürajtan nóiquian mequiüjpan Teat Cristo. Aton tepacan mequiüjpan nóiquian, cos lamepiüangan naleaing Teat Dios aldom mapacüüch mondeow atnej tapacüüch Teat Jesús. ¹³ Icona wüx nganaw meyariün andeac Teat Cristo, tejlüyiün atnej lerndewan cos irangan ngo majneaj; nganaw maw wüx imeajtsan meáwan ngo majneaj leaw tendiüman merangan. Pero Teat Dios lamawün wüx omeaats isoetiün, atnej lerpacan alinomb nóiquian mequiüjpan Teat Cristo. ¹⁴ Teat Dios tandariich meáwan asoetiüts tajlüy wüx nawüig, cos aag andeac wüx ngo marangaats palan leaw apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Pero Teat Cristo tangüy aaga nisoet quiaj wüx tandeow wüx cruz. ¹⁵ Teat Cristo talox tiüt meáwan nimeech leaw arangüw natang, langondom marangüw leaw andiümüw. Teat Cristo tüüch majaw nipilan nguineay tajtsop wüx nejw wüx tandeow wüx cruz.

Iyamban ocueaj Teat Dios

¹⁶ Nganüy nejingüind ngondom mayac isoetiün wüx leaw itean, leaw inganeowan; at wüx nangos nüt, wüx aliw caaw, tengwüy wüx nüt axoodaran, sitiül irangan tengwüy ngo merangan. ¹⁷ Cos meáwan aag ayaj atnej minden leawa lapiürang aliüc apmajlüy. Aaga lapiürang aliüc quiaj nganüy lapeay; aag ayaj Teat Cristo. ¹⁸ Nde meajchiün nejingüind mawün icueajiw leaw apmeajdiün tiül cielo, cos altiül apiüngüw netam majtan ocueajiw ángeles matüniw ocueaj Teat Dios mambeol icoots. Nejiw apiüngüw ajawüw alcuane atnej aümiw, arangrangayej wüx leaw axomüw omeajtsüw wüx nejwan quiaj. ¹⁹ Nejiw ngo majlüyiw nóiquian maquiüjpüw Teat Cristo, aaga minatangaats. Cos Teat Cristo asaj icoots cuane netam marangaats, tüüch icoots matangaats wüx Mipoch Teat

Dios, ambeol icoots majlüyüüts nóiquian, matangaats atnej Teat Dios andiüm.

²⁰ Sitiül naleaing atnej lerndeowan nóiquian mequiüjpan Teat Cristo, icona lamecueatiün meáwan ngo majneaj leaw arangüw nipilan. Jow nganüy ¿neol tendüyüün wüx alinomb merangan atnej nipilan ajlüyayej wüx marangüwa? ²¹ Cos apiüngüw: “Nde merreeg ayaj, nde meat aiün, nde mexaing mendeaand ayaj”. ²² Meáwan aaga ajlüyay arangüch quiaj, apndrom wüx landoj atam, cos meáwan aag ayaj nipilan monyac, maquiajchij wüx. ²³ Aaga ajlüyay narangüch quiaj naleaing ajüic atnej najneaj. Nejiw arangüw ayaj majüic naleaing ayambüw Teat Dios, atnej ngo merangrangayej, ngo majiürüw lasta micuerpojüw nejiw. Pero meáwan aag ayaj ngo mmebeat, cos ngondom mambeol nejiw macueatiw aaga ngo majneaj leaw andiümüw marangüw.

3

¹ Atquiaj sitiül icona naleaing lerpacan alinomb mequiüjpan Teat Cristo, iyamban leaw najlüy cawüx tiül cielo niüng alchetem Teat Cristo amb wüx miác Teat Dios. ² Iyacan imeajtsan wüx leaw altiül cielo, ngome leaw alningüy wüx iüt. ³ Cos icona atnej tendeowan mequiüjpan Teat Cristo wüx nej tandeow; nganüy almepacan almequiüjpan niüng ajlüy Teat Dios. ⁴ Wüx aliüc Teat Cristo alinomb, aaga neech icoots mapacaats, quiaj icona aton apmequiüjpan, apmejlüyüün najneajay atnej ajlüy nej.

Alinoic arangaats nganüy ngo matnej nomb

⁵ Iwüniün wüx imeajtsan meáwan ngo majneaj leaw almajlüy ningüy wüx iüt cam. Aag ayaj apiüng wüx: nde merangan nisoet mejiüran minajtajan, nde mejiüran minaxeyiün; nde mendiüman leaw ngo majneaj; nde mendiümdiüman merangan leaw ijawan; at nde mendiümdiüman cuajantanej leaw almajlüy ningüy wüx iüt cam, meyacan atnej midiosan. ⁶ Cos ajcüwa nipilan ngo mayamb Teat Dios, ajcüw monrang aaga ngo majneaj quiaj, Teat Dios apmüch nejiw mamongochiw xeyay ngo majneaj tiül Castigo. ⁷ Icona wüx nganaw meyamban Teat Cristo terangan meáwan aag ayaj aton. ⁸ Nganüy netam mecueatiün meáwan aaga teanasaj icon cam: aag ayaj moncüy, monteots ngo majneaj wüx ombas alinop, mondeac ngo majneaj wüx Teat Dios; aton meáwan ngo majneaj poch leaw alndom maw teombeayaran. ⁹ At nde merwaiichayon, cos lamecueatiün merangan leaw terangan nomb. ¹⁰ Nganüy lame alinoic ijlüyüün. Meáwan nüt Teat Dios tengual mawün wüx imeajtsan ngo

majneaj, para mejlüyüün najneajay atnej ajlüy nej. ¹¹ Quiaj nganüy ngo metam sitiül nipilan griego icon, tengwüy nipilan judío icon; sitiül ijlüyüün circuncidado, tengwüy ngo mejlüyüün; sitiül icona nipilan icon naw alinoic iüt, tengwüy sitiül icona neriowan tiül noic cambaj ocueajiw nemeechmeech nipilan; tengwüy sitiül icona nipilan najon marang minajiüt alinop, tengwüy sitiül icona nipilan leaw ngo metam merangan minajiüt alinop. Aag ayaj lango metam, cos nganüy nóiquian ajlüyüüts wüx Teat Cristo; néjan quiaj más nmebeat nguiajantanej.

¹² Cos Teat Dios lamajiür icon lasta, nej lamarriüüd icon mejlüyüün minipilan nej. Pares netam merjiürayon lasta, mermbeolayon. Lango merlomboochayon; netam majneaj imeajtsan, y netam meücan wüx cuajantanej. ¹³ Netam meücan wüx leaw arang nop alinop; sitiül aljane tarangüch alcuane wüx ombas alinop, ich mawün wüx omeaats. Atnej Teat Cristo tawün wüx omeaats leaw ngo majneaj terangan, atquiaj icona aton netam merangan. ¹⁴ Pero leaw más xeyay netam, aag ayaj merjiürayon lasta, cos atquiaj alndom mejlüyüün nóiquian najneajay. ¹⁵ Aaga monajneaj ocueaj Teat Cristo majlüy tiül imeajtsan müch icon meyajcan cuane netam merangan, cos áag tarriüüd icon Teat Dios para mejlüyüün nóiquian atnej majlüy nop nipilan. Netam meajchiün gracias Teat Dios cos najneajay arang.

¹⁶ Meáwan leaw apiüng Teat Cristo, ich macül wüx imeajtsan meáwan nüt. At iquiajchiün, ipajan ocueaj nop alinop atnej netam. Ijchan imeajtsan Teat Dios, ijüiquichan apac imeajtsan wüx itajan cantar salmos, himnos, y leaw iüch icon Nangaj Miespíritu nej metajcan cantar. ¹⁷ Meáwan leaw irangan, masey wüx indeacan, tengwüy wüx cuajantanej irangan, netam merangan meáwan wüx minüt Teat Cristo. Ijchan gracias Teat Dios wüx minüt Teat Cristo.

Nguineay netam marang nop minipilan Teat Cristo

¹⁸ Nganüy sanasaj icon montaj, irangan leaw apiüng minojon. Aag ayaj netam merangan cos iyariün andeac Teat Cristo. ¹⁹ At icona nanojaran, netam mejiüran lasta mintajan, nde mejcüyüün mejawan. ²⁰ At icona monguich, iyariün andeac miteatiün wüx meáwan leaw netam merangan, cos Teat Dios aag ayaj najneaj majaw. ²¹ Aton icona nateateran, nde meajchiün majcüy micualan ngana paxiüm ocueajiw. ²² At icona najonüw monrang najiüt, irangan leaw asaj icon neneay najiüt. Nde merangan áagan wüx tengual ijarawan, majüic najneaj irangan. Irangan meáwan con imeajtsan, majüic naleaing iyariün andeac Teat

Dios. ²³ Meáwan leaw irangan, irangan con imeajtsan atnej merangan ocueaj Teat Dios, ngome ocueaj nipilan. ²⁴ Cos lamejawan Teat Dios apmüüch icon alinoic nüt noic najneajay, cos temerangan minajiüt Teat Cristo. ²⁵ Pero leawa nerang ngo majneaj apmüünd mamongoch ngo majneaj atnej tarang, cos Teat Dios ngo marriiüd jane nembeat, jane ngo membeat.

4

¹ At icona moneay najiüt, irangan najneaj wüx ijchan najiüt monrang minajiütan, cos lamejawan icona aton almejiüran tiül cielo nop minatangan.

² Pero tanaámb itajcan orar nde mecueatiün. Wüx itajcan orar ijchan gracias Teat Dios cos najneajay lamarang.

³ At isajan Teat Dios mambeol xicon nüjchiün manguiyiw nipilan wüx aaga poch ngomeaag anguiyaran tanomb, nguineay Teat Cristo apmawün nipilan wüx asoetiw. Ngantüy sal tiül manchiüc cos ajcan sandeac wüx nej. ⁴ Itüniün ocueaj Teat Dios para aldom nandeac ranüy leaw netam nandeac.

⁵ Irangan najneaj wüx ajcüwa nipilan ngo mayambüw Teat Dios, cos atquiaj apmajawüw icon naleaing irangan najneaj. Iyamban nguineay aldom mesajan wüx Teat Cristo. ⁶ Wüx indeacan mequiüjpanüw, indeacan najneaj; atquiaj jangantanej apmandiüm manguiy leaw ipiüangan. At netam mejawan wüx leaw indeacan, nguineay apmesajan anopnop nipilan wüx cuajantanej apmatüniw manguiyiw icon.

Ndójwüx atepeay

⁷ Teat Tíquico apmasaj icon meáwan cuane teanarang, nguineay teanamongoch. Nej nop najneaj nerang minajiüt Teat Dios, sarang najiüt naquiiüb. ⁸ Xique süüch nej mamb majaw icon masaj icon cuane sarangan, nguineay samongochiün, para majneaj imeajtsan. ⁹ At apmaquiiüb mamb teat Onésimo; nej aton nop nej najneaj nerang minajiüt Teat Dios. Aag ayaj micual micambajan. Nejiw apmasajüw icon cuane teajlüy ningüy.

¹⁰ At teat Aristarco, áag salnaquiiüb ningüy tiül manchiüc atepeay icon. At atepeay icon teat Marcos micual michiig teat Bernabé. Xique lanasaj icon wüx teat Marcos cuane apmarang. Sitiül apmamb majaw icon, ingochiün najneaj. ¹¹ At a Jesús, áag nenüt Justo aton, atepeay icon. Cos nejíwan quíaj nipilan judío mondüüb Teat Cristo leawa tambeolüw xic wüx minajiüt Teat Dios; nejiw nejchiw majneaj ximeaaats. ¹² At atepeay icon teat Epafras. Nej aton micual micambajan, arang minajiüt Teat Cristo. Nej ngo macueat mataag orar matün

ocueaj Teat Dios mambeol icon mendüjpiün Teat Cristo tanaámb, y merangan palan meáwan atnej andiüm Teat Dios. ¹³ Xique sajaw nguineay nej naleaing arang xeyay najiüt mambeol icona, at mondüüb Teat Cristo monlüy tiül cambaj Laodicea, y monlüy tiül Hierápolis. ¹⁴ At atepeay icon teat Lucas, aaga nejaw moniün andeow, nej xeyay andiümaats. At teat Demas aton atepeay icon.

¹⁵ Itepeayiün meáwan minipilan Teat Cristo moncül tiül Laodicea. Itepeayiün teat Ninfas aton, y meáwan minipilan Teat Cristo leawa canchiüjow aniung nej. ¹⁶ Wüx landoj meteowan aaga nawiig cam, ijoyiün ijchan mateowüw minipilan Teat Cristo monlüy Laodicea aton. At a nawiig süüch mamb andüy tiül Laodicea, at icona iteowan aton. ¹⁷ Isajan teat Arquipo mayac omeaats wüx aaga najiüt tüüch nej Teat Dios marang.

¹⁸ Xique Pablo sarang naag xiwiw aaga acas poch ndójwüx satepeay icon cam. Ich leaam imeajtsan wüx xique cos sal tiül manchiüc. Teat Dios tanaámb mambeol icon, müüch icon mimonajneaj nej. Amén.

**Anoic nanderac arang wüx
nawiig San Pablo müüch
minipilan Teat Cristo moncül
tiül Tesalónica
1ª TESALONICENSES**

Atepeay

¹ Xique Pablo saquiüjpüw Silvano y Timoteo, sarang aaga acas poch cam natepeayiün icon meáwan moncül tiül cambaj Tesalónica, monlüy nóiquian mequiüjpan Teat Dios at Miteatiüts Jesucristo. Sandiüman Teat Dios müüch icon mimonajneaj nej, at mejlüyiün najneájan.

Monaw Tesalónica ajüiquichaw nguineay ayacüw omeajtsüw wüx Teat Jesucristo

² Meáwan nüt süjchiün gracias Teat Dios, y leaam ximeats icon meawaron wüx satajcan orar. ³ At meáwan nüt leaaw ximeajtsan nasajan Miteatiüts Dios wüx aaga najiüt teamerangan, cos aag ayaj ijüiquichan lameyariün Mipoch Teat Dios, at ijüirayon lasta. Masey imongochiün xeyay ngo majneaj, tengual meücan wüx meáwan aag ayaj cos teamecülüen mandilil Teat Jesucristo. ⁴ Xecojow xechijquiaw, sawawan Teat Dios xeyay andiüm icon, y lamarriiüd icon. ⁵ Wüx tasajasan icon wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Jesucristo, aag ayaj ngo nandéacan, naleaing tayaagasan Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios xeyay tambeol xicon, cos tajawasan meáwan aag ayaj naleaing. Lamejawan nguineay tarangasan wüx ajlüyiüts nóiquian naquiüjpan icon, cos sandiüman nambeolan icon.

⁶ Icona tendüjpiün wüx leaw sarangan, at tendüjpiün wüx leaw arang Teat Jesucristo. Teyariün aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo, masey xeyaj tajcüyiw majawüw icon nipilan, cos naleaing aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios tüüch icon mapac imeajtsan xeyay. ⁷ Por aag ayaj tejüiquichan irangan najneaj; tajawüw icon meáwan monyar andeac Teat Jesús monlüy tiül iüt Macedonia at moncül tiül Acaya. ⁸ Atquiáj tajüiquichay aaga nanderac wüx Teat Jesús manguiyaran ngome áagan tiül Macedonia y tiül Acaya, pero at aton tiül meáwan cambaj teajaraw nguineay indüjpiün Teat Dios. Pares ngo metam nandéacan wüx nguineay indüjpiün Teat Dios. ⁹ Cos nipilan teamandecüw wüx nguineay tapac imeajtsan mengochiün xicon wüx tasajasan icon wüx Teat Jesús; nguineay tecueatiün ajcüwa narangüch dios, mendüjpiün aaga naleaing Teat Dios almapac. ¹⁰ Aton apiüngüw icona teamecülüen Micual Teat Dios, aaga Teat Jesús aliüc imiün tiül cielo, aaga leaw Teat

Dios tapacüüch tiül mondeow. Nej apawün icoots wüx aaga ngo majneaj leaw aliüc miün apmajlüy wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran.

2

Leaw tarang teat Pablo tiül Tesalónica

¹ Xecojow xechijquiaw, icona lamejawan wüx tambasan quiaj niüng ijlüyiün ngome sambánan. ² Lamejawan nguineay tamongochasan xeyay ngo majneaj, nguineay tandeacüw ngo majneaj wüx ximbasan nipilan monaw tiül cambaj Filipos. Aag ayaj tajlüy wüx nganaw namban najawan icon. Masey teajlüy nadam moncüy tiül micambajan aton, pero Teat Dios tambeol xicon nasajan icon aaga najneaj nanderac, nguineay alndom mawaats wüx asoetiüts. ³ Cos leawa taquiaachasan icon, aag ayaj palanüy naleaing; ngo narangan nicuajind ngo majneaj, ngo nawaijchan icon. ⁴ Teat Dios tajaw sanarangan meáwan leaw apiüng, quiaj tüüch xicon namban naquiajchiün aaga najneaj nanderac wüx Teat Jesús. Aag sandeacan, ngome leaw nipilan andiüm manguiay, sandeacan áagan leaw andiüm Teat Dios, cos nej lamajaw nguineay ximeajtsan. ⁵ Icona lamejawan xicon aaga nawüwüyiün aljane; at Teat Dios ajaw xicon aaga newüyayon wüx saquiajchiün para naxoman wüx alcuane. ⁶ At ngo nayamban malomb xicon aljane, ngome icona tengwüy pálwüch nipilan. Masey xicon aaga alndom narangan, cos miapóstoles Teat Cristo xicon. ⁷ Tarangasan najneaj wüx imbasan, atnej nop namümaran ajüür lasta micual nej. ⁸ Atquiáj xicon aaton xeyay leaaw ximeajtsan icon. Ngome áagan tandiüman nasajan icon wüx aaga najneaj nanderac leawa tüüch Teat Dios; at tajlüyasan nandéowan ingow indeowan sitiül netam, cos xeyay sandiüman icon. ⁹ Xecojow xechijquiaw, sawawan nganaw ndrom imeajtsan nguineay tumb sapacan wüx tarangasan xeyay najiüt tiül icona. Nüt ongwüiüts sarangan najiüt cos ngo nandiüman natüniün icueajiün nicuajind wüx tasajasan icon wüx aaga najneaj nanderac tüüch Teat Dios.

¹⁰ Icona ijawan, at Teat Dios ajaw nguineay tarangasan wüx tajlüyasan nguiaj tiül icona. Tarangasan leaw andiüm Teat Dios, nejingüind ngondom mayac sasoetiün. ¹¹ At lamejawan nguineay taquiaachasan icon, y tambeolasan icon inopnopon wüx amix imeajtsan. At tapajasan icueajiün xeyay atnej nop nateataran arang wüx micual nej. ¹² Atquiáj tasajasan icon merangan najneaj, atnej netam marang jane ocueaj Teat Dios, cos

lamapaj icon mejlüyiün tiül aaga najneajay cambaj niüng ajlüy nej.

¹³ Pares ngo nacueitiün nūjchiün gracias Teat Dios, cos wūx tenguiayiün sasajan icon wūx aaga najneaj nanderac, icona ngome tenguiayiünan, teyariün aag ayaj cos aag ayaj naleaing Mipoch Teat Dios, ngo matnej poch andeac nipilan. Aaga najneaj nanderac ocueaj Teat Dios quiaj, ayac icon wūx merangan najneaj. ¹⁴ Xecojow xechijquiaw, icona temongochiün atnej tamongochiw noicnoic ajlüy mondüüb Teat Dios tiül iüt Judea wūx tayariw andeac Teat Cristo Jesús. Pues ajcūw micual miütan tayambūw imbasan aton, atnej ajcūwa judíos tayambūw ombasūw minipilan Teat Cristo tiül Judea. ¹⁵ Ajcūwa judíos tambiyaw Teat Jesús. Atan nde tanomb tambiyaw mondeac andeac Teat Dios monáwan tiül nejw; y aton tawūniw xicon quiaj. Nejw ngo marangūw leaw andiüm Teat Dios, y ajcūyiw majawūw meáwan nipilan. ¹⁶ Andiümüw mapalūw xicon para ngo nasajan wūx Teat Jesucristo pálwūx nipilan ngome judíos, nganandot mawūw wūx asoetiw. Atquiaj teaxeyay asoetiw nejw; Teat Dios lajcūy majaw nejw xeyaw.

Pablo andiüm mamb majaw alinomb moncül Tesalónica

¹⁷ Xecojow xechijquiaw, masey ngo mexomayoots acas nüt, ngo ndrom ximeajtsan icon. Nganüy xeyay lanandiüman mejawayoots alinomb. ¹⁸ Naleaing xicona tandiümasan namban najawan icon. Masey xique Pablo tajlüy namb nomb ijmbūw, pero aaga Satanás tayac naél mapal xicon. ¹⁹ ¿Jane apmüüch xicon xeyay apac ximeajtsan wūx aliüc alinomb Miteatiüts Jesucristo majlüyiüts nóiquian maquiüpaatsa? ¿Jane üüch xicon nayajcan najneaj tarangasan minajiüt Teat Dios tiül icona? Pues iconan quiaj. ²⁰ Naleaing, icona apmeajchiün xicon nayajcan xeyay apac ximeajtsan.

3

¹ Lango naiündan wūx cos laínd nanguaiyiün wūx icona, quiaj tandeacasan sanacülüün xicónan quiaj tiül cambaj Atenas, ² condom sanūjchiün mamb michijquiaats Timoteo mambeol icon. Cos nej nop nerang minajiüt Teat Dios, at nop nembeol xicon wūx sandeacan aaga najneaj nanderac wūx Teat Cristo. Tasajas maquiaach icon cuane najneaj merangan, mambeol icon müüch mejlüyiün nandand wūx indüjpiün Teat Cristo. ³ Atquiaj tarangasan nganandot mbayameron wūx aaga naél imongochiün quiaj. Cos icona lamejawan aag ayaj netam mamongochiüts. ⁴ Cos wūx saliünan

ninguiaj naquiüjpan icon tasajasan icon apmamongochiüts naél. Nganüy mbich lamejawan atquiaj teajlüy. ⁵ Wūx xique lango naiünd wūx, quiaj tūjchiüs mamb teat Timoteo cos sandiüm nanguaiy cuane terangan, nguineay temendüjpiün Teat Dios, nganandot nimeech mayac icon wūx merangan ngo majneaj, ndot cuajpar sarangan aaga najiüt tiül icona.

⁶ Pero wūx tandilil teat Timoteo imiün niüng ijlüyiün, taquiüüb miün najneaj poch nguineay icona tanaám temendüjpiün Teat Cristo. At tapiüng nguineay indiüman nop alinop, y tanaám leaw imeajtsan xicon. Apiüng indiüman mexomayoots mejawayoots atnej xicona teanandiüman najawan icon aton. ⁷ Wūx aag ayaj xecojow xechijquiaw, tajneaj ximeajtsan wūx tanguiayasan icona tanaám temeyacan imeajtsan wūx Teat Cristo, masey xicona sajlüyiün tiül xeyay naél cos ajcūy majaw xicon nipilan. ⁸ Nganüy apac ximeajtsan wūx icona cos tanaám ersapayon nandand wūx Teat Jesucristo. ⁹ Xeyay sūjchiün gracias Teat Dios wūx icona; nej ajaw xeyay apac ximeajtsan cos tanaám teamendüjpiün Teat Cristo. ¹⁰ Nüt ongwiiüts satüniün ocueaj Teat Dios sitiül alndom mejawayoots alinomb, para nasajan icon meáwan leaw nganaw mejawan wūx indüjpiün Teat Cristo.

¹¹ Sandiüman Teat Dios y Miteatiüts Jesucristo mambeol xicon natüchiün niüng ijlüyiün. ¹² Sandiüman Teat Jesucristo müüch mejiüran xeyay monajneaj, müüch mejiürayon lasta, at mendiüman meáwan nipilan aton, atnej sajiüran icon lasta. ¹³ Tanaám nde mechuwean imeajtsan; irangan leaw andiüm Miteatiüts Dios, cos atquiaj apmaxom icona tenguijal merangan najneaj wūx nüt apmandilil Miteatiüts Jesucristo maquiüüb miün meáwan minipilan nej.

4

Netam marangūch leaw andiüm Teat Dios

¹ Nganüy xecojow xechijquiaw, sasajan icon alinomb, satüniün wūx minüt Teat Jesús tanaám merangan leaw andiüm Teat Dios atnej tenguiayiün wūx taquiaachasan icon. Masey sawawan temerangan atquiaj, nganüy sandiüman tanaám merangan más xeyay najneaj.

² Tenguiayiün nguineay tasajasan icon merangan leaw andiüm Teat Jesús, cos nej atquiaj tasaj xicon. ³ Leawa Teat Dios andiüm, aag ayaj irangan palan najneaj. Pues naxey ngondom maquiüban najtaj, at aton najtaj ngondom maquiüban naxey sitiül nganaw mengoch owixaw;

at monguich ngondom marangüw aag ayaj. ⁴ Pues inopnopon netam mequiüjpan mintajan najneajay mejiürayon lasta; ⁵ ngondom merangan wüx ombas leaw indüman atnej arangüw altiül nipilan leawa ngo mandüjpiw Teat Dios. ⁶ Nejingüind ngo metam mitsoj alinop wüx aag ayaj, cos Teat Dios apmapalüch ombas jane arang atquiaj, atnej lanasajan icon. ⁷ Cos Teat Dios ngo marriüd icoots marangaats aaga ngo majneaj quiaj; nej andiüm marangaats palüyan najneaj. ⁸ Leaw itsojüyan aag ayaj ngome nipilan itsoj, Teat Dios itsoj, aaga neech icoots aaga Nangaj Espiritu.

⁹ Xecojow xechijquiaw, ngo metam nasajan icon nguineay netam mejiürayon lasta, cos lamenguiayiün nguineay apiüng Teat Dios. ¹⁰ Sanguiayiün atquiaj temerangan wüx meáwan minipilan Teat Cristo moncül tiül iüt Macedonia. Pero sandiüman tanaám mejüüran lasta más xeyay. ¹¹ Iyamban nguineay alndom mejlüyiün najneájan, merangan leawa netam merangan; irangan minajiütan con iwixan, atnej lanasajan icon. ¹² Atquiaj pálwüx nipilan apmajawüw nguineay irangan najneaj; ngome apmaxomüw cuane wüx mandeacndeacüw wüx imbasan, aton ngome apmetam meyariün nicuajind ocueaj alinop.

Wüx apmandilil Teat Jesús

¹³ At aton xecojow xechijquiaw, ngo nandiüman mejlüyiünan ngo mejawan nguineay ajlüy wüx mondeow. Ngo metam mamix imeajtsan atnej nipilan ngo mandüjpiw Teat Cristo, cos ngo majawüw nguineay apmajlüyiw alinoic nüt. ¹⁴ Ajawaats Teat Jesús tandeow, ndoj tapac alinomb. At ajawaats Teat Dios apmüüch miün mandilileaw nóiquian maquiüjpiw Teat Jesús meáwan monyar andeac nej leawa landeow.

¹⁵ Nganüy sasajan icon aag agü leaw tapiüng Teat Jesucristo, cos icootsa leaw aliünaats mapacaats lapeay Teat Jesucristo, ngondom mamongoots ombas nejiw leawa landeowüw. ¹⁶ Cos nejay Teat Jesucristo aliüc imiün cielo, apmandeac napac müüch manguiayaran. Aaga natang ángel apmendeac napac, y nots trompet ocueaj Teat Dios apmajiünts. Quiaj ombas apmapacüw meáwan mondeow leawa tayariw andeac Teat Cristo. ¹⁷ Condom icootsa leawa aliünaats mapacaats ningüy wüx iüt, aton apxaijnguiamoots nóiquian maquiüjpaats tiül oic mangochiüts Teat Jesucristo. Quiaj apmajlüyiüts nóiquian maquiüjpaats Teat Jesús meáwan nüt. ¹⁸ Nganüy ijchan mapac imeajtsan nop alinop wüx aaga poch quiaj.

5

¹ Xecojow xechijquiaw, ngo narangan wüx nawiig ngün neat ngün nüt apmajlüy aag ayaj, cos ngo metam majawaats ngow. ² Cos icona lamejawan wüx nüt aliüc Teat Jesucristo, aag ayaj wüx ngo mateotsaran, atnej arang nop need wüx apmajmel ongwiiüts maneed. ³ Wüx nipilan apmapiüngüw: "Nganüy najneajay ajlüyiüts ngo majlüy nicuajind naél", mawüw, quiaj aliüc miün najénan apndrom ombasüw. Aag ayaj atnej arang nop najtaj, cos ngondom mewüneay wüx, netam mamongoch aaga necoy wüx apwijquiaw micual nej. ⁴ Nganüy icona xecojow xechijquiaw, langome apmejlüyiün tiül aaga ngo majneaj atnej pojniün quiaj. Aaga nüt wüx aliüc Teat Jesucristo ngome apmasap icon wüx, ngome atnej arang nop need wüx ngo mateotsaran. ⁵ Meawarónan ijlüyiün tiül ran, ngo mejlüyiün tiül pojniün. Lango majlüyiüts tiül pojniün, at aton ngo majlüyiüts tiül ongwiiüts. ⁶ Pares ngondom marangaats atnej arangüw jangantanej nipilan, cos ajlüyiwan at nejiw monmeay. Nganüy icoots netam mapacaats wüx leaw aliüc miün, marangaats palantü najneaj. Netam majiüraats fis, ngo matnej mongün. ⁷ Ajawaats ameayaran ongwiiüts. At aton mongün ongwiiüts más angüniw. ⁸ Pero icootsa ajlüyiüts tiül ran, cos ayariüts andeac Teat Dios. Netam maxomaats omeajtsaats wüx marangaats najneaj, ngo matnej arang mongün. Cos sitiül ajawaats naleaing teamandüjpiüts Teat Jesucristo, at sitiül ajüürayoots lasta, aag ayaj apmambeol icoots atnej camix manchiüc ambeol soldados tiül montsoj. Aton cos ajawaats naleaing apmawaats wüx meáwan ngo majneaj; aag ayaj apmambeol icoots atnej sombrer manchiüc ambeol soldados. ⁹ Cos Teat Dios ngo marriüd icoots mayac icoots tiül ngo majneaj, nej tüüch miün Miteatiüts Jesucristo mawün icoots wüx asoetiüts. ¹⁰ Nej tandeow ingow andeowaats. Masey almapacaats masey landeowaats, almajlüyiüts nóiquian maquiüjpaats meáwan nüt. ¹¹ Pares ich mapac imeajtsan nop alinop wüx leaw indüjpiün atnej tanaám teamerangan quiaj. Aton ermeolayon membichan mejawan wüx Mipoch Teat Dios.

Pablo asaj nejiw nguineay netam marangüw

¹² Xecojow xechijquiaw, sasajan icon netam merangan casa ajcüwa monajiüt leaw Teat Dios ayac marangüw minajiüt nej tiül icona, mambeolüw icon y mapaj icueajiün. ¹³ Netam merangan nejiw casa mendiüman, cos arangüw minajiüt Teat Dios tiül icona;

najneájan mejawan nop alinop tíulan icona, nde mejcüyiün.

¹⁴ At aton sasajan icon xecojow xechijquiaw, ipajan ocueaj leaw neánc, isajan netam marang najiüt. Netam meajchiün mapac omeaats monmix omeaats, at imbeolan leaw napateay ajaw. Netam meüücan wüx cuajantanej arangüw nipilan.

¹⁵ Ijawan wüx, nde mepalüchiün ombas jane arang ngo majneaj wüx imbasan, iyamban merangan najneaj wüx nop alinop, at wüx meáwan nipilan.

¹⁶ Netam mapac imeajtsan meáwan nüt.

¹⁷ Itajcan orar Teat Dios, itüniün ocueaj, nde paxiüm. ¹⁸ Ijchan gracias Teat Dios wüx meáwan cuajantanej. Aag ayaj andiüm Teat Dios merangan, cos lameyariün andeac Teat Cristo Jesús.

¹⁹ Nde mepalan Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios; ijchan marang leaw andiüm tíul icona. ²⁰ Nde mepiüangan ngo membeal leaw Nangaj Espíritu üüch nop alinop mequiaachayon wüx. ²¹ Pero naleaing netam mejawan wüx meáwan leaw aquiajchich, meyariün áagan leaw naleaing najneaj. ²² Leawa ngo majneaj nde meyariün merangan.

²³ Nejaj Teat Dios, aaga neech majlüy monajneaj, alndom müüch icon merangan palan najneaj. Nej apmajaw wüx miespíritujan, imeajtsan, at micuerpojan. Quiaj alndom mejlüyiün najnejaj, ngo mejiüan nisoet wüx aliüc alinomb Miteatiiüts Jesucristo. ²⁴ Cos aaga nerriiüd icon quiaj, najnejaj ajlüy, apmarang leawa lamapiüng.

Ndójwüx atepeay

²⁵ Xecojow xechijquiaw, itüniün Teat Dios mambeol xicon.

²⁶ Aton itepeayiün tamtámban meáwan minipilan Teat Cristo.

²⁷ Sasaj icon wüx minüt Teat Dios, netam meteowan aaga nawüig cam manguiayiw meáwan minipilan Teat Cristo.

²⁸ Sandiüman Miteatiiüts Jesucristo tanaámb mambeol icon, tamtámban ijlüyiün. Amén.

**Amb iwic nanderac arang
wüx nawiiḡ San Pablo müüch
minipilan Teat Cristo moncül
tiül Tesalónica
2ª TESALONICENSES**

Atepeay

¹ Xique Pablo salnaquiüjpüw Silvano y Timoteo, sarang aaga acas poch cam, natepeayiün icon meáwan hermanos moncül tiül cambaj Tesalónica, cos icona ijlyüiün nóiquian mequiüjpan Teat Dios at Miteatiüts Jesucristo. ² Sandiüman Teat Dios at Miteatiüts Jesucristo müjchiw icon mimonajneajiw, at mejlüyiün najneajan tiül imeajtsan.

Teat Dios apmajaw wüx asoeteran wüx aliüc Teat Cristo

³ Xecojow xechijquiaw, meáwan nüt ne-tam nüjchiün gracias Teat Dios cos icona al-mendüjpiün Teat Cristo. Icona ajüic tengual itangan xeyay wüx indüjpiün Teat Jesucristo cos xeyay ijiürayon lasta. ⁴ Por aag ayaj sandeacan najneaj wüx icona tiül meáwan noicnoic ajlüy mondüüb Teat Dios. Sandeacan nguineay iücan wüx cuajantanej, at tanaámb indüjpiün Teat Jesús, masey tengual memongochiün xeyay naél, xeyay moncüy. ⁵ Meáwan aaga imongochiün quiaj ajüiquich Teat Dios najneaj arang, team-beol icon, mejlüyiün najneajay wüx apme-jmeliün tiül micambaj nej.

⁶ Teat Dios apmealüch ombas jane nerang ngo majneaj wüx imbasan, cos nej atquiaj arang, apalüch ombas jane arang ngo majneaj. ⁷ Icona, cos atquiaj tememongochiün, apmeajndiüb mejlüyiün najneaj alinoic nüt, ata xicon aton. Apmajlüy aag ayaj wüx Teat Jesús apmandilil imiün tiül cielo tiül oniw biümb, maquiüüb miün napac miängeles nej. ⁸ Cos nej aliüc mapalüch ombas wüx ombasüw jane ngo mandiüm Teat Dios, aton jane ngo mayar aaga najneaj nanderac wüx Miteatiüts Jesucristo. ⁹ Ajcüwa nipilan quiaj apmambüw tiül xeyay ngo majneaj, tiül castigo niüng apmajlüyiüw meáwan nüt, ngondom mawüw mambüw niüng ajlüy Teat Dios; at ngondom majawüw nguineay ajneaj niüng ajlüy Teat Dios, nguineay Teat Dios arang cuajantanej najneaj. ¹⁰ Aag ayaj apmajlüy wüx nüt aliüc Teat Jesucristo maxejneng minipilan nej, apmapac omeajtsüw xeyay, apmandeacüw najneaj wüx nej, apmarangüw nej casa meáwan mondüüb nej. At icon aton apmequiüjpan cos teyariün sandeacan wüx nej.

¹¹ Por aag ayaj xicona tanaámb sataj-can orar por icona. Satüniün ocueaj Teat Dios mambeol icon merangan aaga najneaj leawa nej lamarriiüd icon para merangan. Satüniün mambeol icon, müüch icon ndoj imbasan merangan meáwan najneaj leaw indiüman merangan, at meáwan najiüt leaw alndom merangan cos iyariün andeac Teat Cristo. ¹² Por aag ayaj meáwan nipilan apmandeacüw xeyay najneaj wüx minüt Miteatiüts Jesucristo, cos ajawüw nej teamambeol icon merangan najneaj. At apmandeacüw najneaj wüx imbasan cos ajawüw icona ocueaj icon Teat Jesucristo. Aag ayaj apmajlüy cos Teat Dios y Miteatiüts Jesucristo üüch icon mimonajneajiw.

2

Apmajüiquich nop nerang xeyay ngo majneaj

¹ At aton xecojow xechijquiaw, sanasaj icon wüx nguineay aliüc Miteatiüts Jesucristo maxejneng icoots majlüyiüts niüng nej ajlüy. ² Sasajan icon nde meajchiün aljane mitsoj imalan, nde mbayameron. Cos sitiül aljane mapiüng algün espíritu tüüch nej majaw lamatüch a nüt lapeay Teat Cristo alinomb, tengwüy aljane tasaj nej, tengwüy mapiüng xique tarangas nawiiḡ napiüng aag ayaj, nde mepiüngan naleaing. ³ Ndeme aljane mawaiüch icon, cos ngondom mapeay aaga nüt quiaj sitiül ngome ombas majlüy nadam moncüy, at xeyay nipilan apmacueatiw mandüjpiw Teat Dios. Apmejüiquichay nop naxey nerang xeyay ngo majneaj; aag ayaj nerang minajiüt nimeech; alinoic nüt apmamb tiül castigo. ⁴ Nej ajcüy majaw Teat Dios, at ajcüy majaw meáwan cuajantanej leaw ajüür minüt dios, y cuajantanej leaw arangüch casa. Nej apmajmel tiül aaga nadam nangaj iüm ocueaj Teat Dios, apchetem quiaj mapiüng dios nej.

⁵ ¿Nḡo leaam imeajtsana, tasajas icon aag ayaj wüx sal ninguiaja? ⁶ Nganüy icona ijawan cuane teamepal aaga nerang minajiüt nimeech quiaj; condom leaw atüch a nüt, quiaj apmejüiquichay. ⁷ Masey minajiüt aaga ngo majneaj naxey quiaj tearangüch nganüy, pero nganaw mejüiquichay. Wüx Teat Dios apmawün aaga nepal nej, ⁸ quiaj aaga ngo majneaj naxey apmejüiquichay nómban. Gondom wüx apmandilil Teat Jesús con xeyay najneajay, quiaj apmambiy nej wüx apmapep miifünd nej, quiaj apndrom ombas aaga naxey. ⁹ Aaga naxey nerang ngo majneaj quiaj, minatangüw nimeech nenüt Satanás tüüch nej miün. Pares ndot ombas marang xeyay cuajantanej, at alndom marang ateöcan mawaiüch nipilan. ¹⁰ Apmayambamb xeyay cuajantanej

nguineay alndom mawaiich ajcūwa leaw apndrom ombasūw, apmambūw tiül castigo cos ngo mandüümūw mayariw aaga naleaing poch leaw alndom mawūn nejw wūx asoetiw nejw. ¹¹ Quiaj Teat Dios apmüüch mawaiicharanūw xeyay, apmandüjpiw leaw ngo maleaing, leaw apiüng aaga newaiich quiaj. ¹² Por aag ayaj apmambūw tiül castigo meáwan nejw leawa ngo mandüümūw mayariw aaga poch naleaing leawa taquiaach Teat Jesucristo, cos xeyay apac omeajtsūw marangūw ngo majneaj.

Lamarriüd icon Teat Dios

¹³ Xecojow xechijquiaw, netam müjchiiüts gracias Teat Dios cos sajawan xeyay andiüm icon. Nde tanomb lamarrüüd icon mawūn icon wūx isoetiün; tüüch icon Nangaj Miespíritu nej mejneajiün, müüch mendüjpiün leawa naleaing. ¹⁴ Wūx tasajasan icon wūx aaga najneaj nanderac nguineay alndom maw nisoet, quiaj Teat Dios tarriüüd icon mejlüyiün najneajay, mejlüyiün nóiquian mequiüjpan Teat Jesucristo alinoic nüt.

¹⁵ Nganüy xecojow xechijquiaw, irangan leaw alndom imbasan, nde mecueatiün leaw taquiaachasan icon, masey leaw lanasajan icon wūx tajlüyasan niüng ijlüyiün, tengwüy leaw sarangan wūx nawiig. ¹⁶ Sandiüman Miteatiüts Jesucristo y Miteatiüts Dios, áag nejüür icoots lasta, neech majneaj omeajtsaats meáwan nüt, áag nembeol icoots neech majlüyiüts najneajan wūx teamacüliüts mandilil Teat Cristo. ¹⁷ Sandiüman nej müüch mapac imeajtsan, mambeol icon mendeacan najneaj wūx nej, tanaámb merangan meáwan minajiüt nej.

3

Itüniün ocueaj Teat Dios mambeol xicon

¹ Nganüy xecojow xechijquiaw, itüniün ocueaj Teat Dios mambeol xicon. Isajan Teat Dios müüch majüy najen aaga najneaj nanderac wūx Teat Jesucristo manguiayaran tiül meáwan cambaj, müüch mayariw aaga najneaj nanderac atnej icona tenguiayiün, ndoj teyariün. ² Itüniün aton ocueaj Teat Dios mambeol xicon nganandot aleaic marangūw wūx ximbasan nipilan monrang ngo majneaj, cos ngome meáwan nipilan andiümūw mayariw andeac Teat Dios. ³ Nganüy ich leaam imeajtsan, Teat Jesucristo ngome apmacueat icon; apmajiür icon nganandot matüch icon nimeech. ⁴ Teat Dios lamüüch mapac ximeajtsan wūx icona cos sajawan tanaámb teamerangan leaw saquiajchiün icon; at sajawan tan iriümban apmerangan aag ayaj. ⁵ Aton satüniün Teat Dios mambeol icon meyajcan tiül imeajtsan nej xeyay andiüm icon,

müüch meücan wūx cuajantanej naél atnej tarang Teat Cristo.

Netam merangan najiüt

⁶ Xecojow xechijquiaw, sasajan icon wūx minüt Miteatiüts Jesucristo, nde mequiüjpan nop leawa neánc ngo mandüüm marang najiüt, tengwüy nop leawa ngo mandüüm marang leawa saquiajchiün icon. ⁷ Icona lamejawan netam merangan atnej tarangasan, cos wūx tacülasan nguiaj naquiüjpan icon, ngo neanchiün. ⁸ Ngo nayariün ocueaj nejinguind netnetüinan aniüng nej. Ngwüy tarangasan xeyay najiüt, sambichayon sapacan nüt ongwiiüts, ngana nüjchiün icon mejjüran naél. ⁹ Masey alndom natüniün nawiülaranan, ngwüy xicona tarangasan najiüt mejawan nguineay netam merangan aton. ¹⁰ Cos wūx tajlüyasan nguiaj tasajasan icon sitiül aljane ngo mandüüm marang najiüt, ich maiünd. ¹¹ Sanguiaiyiün altiül acas icona ajlüyan, ngo marangūw nicuajind najiüt, pero apalpalüwan alinop. ¹² Ajcūwa nipilan quiaj, sasajan y sapajan ocueajiw wūx minüt Miteatiüts Jesucristo, marangūw najiüt najneajan para maxomüw üetiw.

¹³ Xecojow xechijquiaw, nde paxiüm icueajiün merangan najneaj. ¹⁴ Sitiül aljane ngo mayar leawa teanasajan icon tiül aaga nawiig cam, iyacan wūx iniüjcan, nde mequiüjpan, para maxing. ¹⁵ Nde mejcüyiün mejawan, pero ipajan ocueaj cos nej aton ayamb Teat Dios.

Ndójwūx atepeay

¹⁶ Sandiüm nejay Teat Jesucristo, aaga neech monajneaj, tanaámb müüch icon monajneaj wūx meáwan cuajantanej irangan, maquiüüb icon nguiajantanej.

¹⁷ Nganüy xique Pablo sarang naag xiwix satepeay icon cam. Aag agüy sarang tiül meáwan xenawiig. ¹⁸ Miteatiüts Jesucristo mambeol icon meawarónan. Amén.

Anoic nanderac tarang San Pablo müüch Timoteo 1ª TIMOTEO

Teat Pablo atepeay teat Timoteo

¹ Miteatiüts Dios aaga newün icoots wüx asoetiüts, aton Miteatiüts Jesucristo aaga teamacüliüts, tayacüw xique Pablo narang nop apóstol ocueajiw. ² Timoteo, xique sarang aaga acas poch cam nüüch ique, cos sayaag atnej naleaing xecual ic cos lamariüts andeac Teat Dios. Tanaám ich mambeol ic Miteatiüts Dios y Miteatiüts Cristo Jesús, majiür ic lasta, müüch ic xeyay monajneaj.

Ijawan wüx ajcüwa monquiaach ngo maleaing

³ Nganüy sanasaj ic alinomb aag atnej tasajas ic wüx nganaw namb sandüy tiül iüt Macedonia. Cos tasajas ic mecülan tiül cambaj Efeso mesajüw ajcüwa monquiaach quiaj ngo metam maquiajchiw leawa tea-maquiajchiw, cos altiül aquiajchiw ngo maleaing. ⁴ Isajüw macueatiw andeacndeacüw leaw ngo metam; nde mayambyambüw mandeacüw wüx mixejchiw nde tanomb. Cos aag ayaj ngo mambeol icon nicuajind mejawan leaw Teat Dios andiüm merangan wüx indüjpiün Teat Cristo; más naleaing para miün majlüy wüx mondeacndeac.

⁵ Sasaj ic aaga poch quiaj, cos sandiüm merjiürayon lasta, meyajcan tiül imeajtsan irangan najneaj, y mejawan naleaing indüjpiün Teat Cristo. ⁶ Cos altiül lamambiülüjchiw ayaj, andeacndeacüw pálwüx leaw ngo metam. ⁷ Masey nejiw apiüngüw nendüyiw wüx aquiajchiw aaga poch tüünd Moisés, pero nejiw ngo majawüw cuane aquiajchiw, ngo majawüw cuane naleaing.

⁸ Icootsa ajawaats aaga poch tüünd Moisés, aag ayaj najneaj cos ajawaats cuane ajar, neol tajlüy. ⁹ Ajawaats Teat Dios ngo müüch Moisés aaga poch para nipilan arang najneaj. Ngwüy, tayac majüquich asoet jane nerang ngo majneaj, jane nepiüng ngo metam nej monajiüt, nermal nipilan, leawa xowüy arang ngo majneaj, jane ngo metam nej Teat Dios, jane ngo mayar andeac Teat Dios, jane nembiy miteat nembiy mimüm, at meáwan monbiy nipilan. ¹⁰ At Moisés tüünd aaga poch majüquich ngo majneaj arang leaw monjiür minajtaj, leaw monjiür minaxey, leaw naxey aquiüüb naxey, leaw najtaj aquiüüb najtaj, leaw neneed nipilan manüüb, leaw newaiich wüx cuajantanej, leaw newaiich apaj wüx minüt dios, leaw ngo mayar leaw apiüng Mipoch Teat Dios. ¹¹ Meáwan aag ayaj

lamapiüng tiül aaga najneajay nanderac wüx Teat Cristo, nguineay awün asoetiüts. Aaga nanderac quiaj tündiüs nandeaac, tüüch xic najneajay Miteatiüts Dios.

Teat Pablo üüch gracias

¹² Süüch gracias Miteatiüts Jesucristo, aaga nembeol xic narang aag ayaj, cos tajaw xique sanarang leaw apmapiüng. Aag tayac xic narang minajiüt nej. ¹³ Masey nomb titsojos Teat Cristo, tayambas ombasüw monyar nej andeac, tandeacas xeyay ngo majneaj wüx nej. Pero tajiürüchiüs lasta cos tarangas ayaj wüx ngo najaw nicuajind, wüx nganaw nandüüb Teat Cristo. ¹⁴ Miteatiüts Dios tüüch xic xeyay mimonajneaj nej, xeyay tajiür xic lasta, tambeol xic nandüüb Teat Cristo Jesús.

¹⁵ Aaga poch cam naleaing, netam mayar meáwan nipilan: Teat Cristo Jesús tiün wüx iüt mawün wüx asoetiw nipilan, cos meáwan nipilan arangüw ngo majneaj. Sayaag xique najntsop sarang ngo majneaj, cos xeyay ngo majneaj tarangas. ¹⁶ Masey najntsop sarang xeyay ngo majneaj, tajiürüchiüs lasta cos atquiaj alndom majüic nguineay Miteatiüts Jesucristo xeyay aiüc wüx leaw arangüw nipilan. Wüx aag ayaj nipilan alndom majawüw nguineay tajiürüchiüs lasta. Quiaj apmandiümüw mayariw andeac nej, mapacüw meáwan nüt majlüyiw najneaj niüng ajlüy Teat Dios. ¹⁷ Najneajay ajlüy Minatang Nenajiüt, nej aaga Rey almapac meáwan nüt, nej ngo majiür ümb, masey ngondom maxomaats majawaats. Néjan Teat Dios, ngo majlüy alinop dios. Netam müjchiüts gracias meáwan nüt, masajaats najneajay ajlüy meáwan neat, ¡Amén!

¹⁸ Timoteo, sayaag ique ijlüy atnej xecual. Sasaj ic netam merang atnej tanderac tanomb wüx imbas. Nganüy irang atnej tesoic, irang con imeaats atnej arang nop soldado wüx ajlüy tiül montsoj. ¹⁹ Tanaám indüüb leawa lameyar ocueaj Teat Dios. Irang leaw iyaag tiül imeaats najneaj. Cos ajlüy acas masey ayajcüw cuane najneaj, ngo marangüw leaw ayajcüw quiaj, arangüw leaw andiümüw nejiw. Ngo mayacüw omeajtsüw wüx mayariw andeac Teat Dios. ²⁰ Atquiaj tarangüw Himeneo y Alejandro. Condom xique tayacasüw teowix a Satanás majawüw ngondom mitsojow Teat Dios.

2

Aquiaach wüx atajcüch orar

¹ Nganüy sanasaj ic wüx leawa más netam. Itün ocueaj Teat Dios mambeol meáwan nipilan, isaj Teat Dios müüch leawa netam nej nopnop nipilan nguajantanej ajlüyiw. At netam müünd gracias Teat Dios

wüx leaw lamarang. ² Netam metün ocueaj Teat Dios mambeol meáwan montangtang monajiüt. Itün Teat Dios mambeol monajiüt nguajantanej ajlüyiw, cos atquiaj alndom majlüyüüts najneájan, ngo majlüy xeyay naél, ngo majlüy monstoj y monbiy. Atquiaj alndom mayajcaats, marangaats leaw andiüm Teat Dios, cos aag ayaj más xeyay netam. ³ Miteatiüts Dios newün icoots wüx asoetiüts, najneaj majaw aag ayaj. ⁴ Teat Dios andiüm mawün wüx asoetiw meáwan nipilan, müüch majawüw naleaing leawa nej tapiüng. ⁵ Áagan nop Teat Dios almajlüy, aton áagan nop ajlüy de teat mambeol nipilan niüng ajlüy Teat Dios. Aag ayaj Teat Jesucristo cos nipilan nej aton. ⁶ Nejáyan quiaj teyacüy mandeow mawün wüx asoetiw meáwan nipilan. Cos wüx tatüch a nüt, quiaj tejüquichay, tajüic jane nej. ⁷ Wüx aag ayaj tarriüd xic Teat Dios nandeaq andeaq nej, najlüy apóstol, naquiajchiw pálwüx nipilan ngome judíos majawüw cuane naleaing, mayariw andeaq Teat Dios. Xique aag ayaj sandeaq wüx, aag ayaj naleaing, ngondom nawaiich.

⁸ Sandiüm nipilan nguajantanej matajcw orar, mandeaq wüx maquiüjpüw Teat Dios. Wüx aljane andic cawüx owix mataag orar netam mayaag tiül omeaats ngo majiür nisoet, ngondom majcüy majaw aljane, at ngondom masajsaj aljane wüx cuajantanej. ⁹ At montaj netam masojquiw apixaw nejw najneaj, ngo merangrangeyej wüx leaw asojquiw, ngome para majarawüw. At ngo metam merangrangeyej wüx mapeatiw omalüw nejw atnej arangüw altiül. Ngo metam mandijquiw xeyay oro, tengwüy xeyay perla, tengwüy masoig xeyay nembear napixeran melombochayej wüx. ¹⁰ Cos montaj leaw ayariw andeaq Teat Dios, ingow merangrangeyej wüx napixeran netam marangüw najneaj, majüquichaw naleaing andüjpiw Teat Dios. ¹¹ Montaj ich ndijchiümójan manguaiyiw leawa teaquiajchich; nejw ngondom marangüw natang. ¹² Xique ngo nüüch montaj maquiajchiw tiül nipilan; at sapiüng ngondom majlüyiw wüx masajüw monxey nguineay netam marangüw. Naleaing ich manguaiyiw ndijchiümójan. ¹³ Sandeaq atquiaj cos Adán ombas tarangüch, tarang nej Teat Dios, ndoj tarang a Eva. ¹⁴ Condom aaga müm najtaj quiaj ombas mawaiicheran, ngome Adán. Ndoj aaga najtaj quiaj tarang nisoet. ¹⁵ Masey tarang xeyay ngo majneaj, Teat Dios apmawün nej wüx, ngo mandeow wüx apmawiquiach micual nej sitiül tanaámb andiüm Teat Dios, ajüür lasta jangantanej, arang najneaj, y ngo merangrangüy wüx nicuajind.

3

Nguineay netam marangüw natang monajiüt tiül noic ajlüy minipilan Teat Cristo

¹ Naleaing leaw anderac: Sitiül aljane andiüm marang natang nenajiüt, aag ayaj najneaj, ich marang. ² Sitiül aljane apmarang natang nenajiüt tiül icona, netam mayac wüx omeaats marang palanüy najneaj. Netam majiür áagan nop mintaj nej, majlüy najneájan, majaw cuane najneaj netam marang. Netam mapac omeaats majaw jangantanej masey müüch maxood aniüng nej; netam majlüy nop ndoj ombas maquiaach najneaj. ³ Ngondom mangün, ngondom mayamyamb moncüy, ngondom mayac omeaats wüx mandüümdüüm tomiün. Netam majiür lasta nipilan, majüic ajneaj omeaats. ⁴ At netam majaw wüx aniüng nej, mambeol mintaj nej micual nej, cos atquiaj apmayariw nej andeaq, marangüw leawa apmapiüng. ⁵ Sitiül aljane ngondom majaw wüx aniüng nej, nguineay alndom majaw wüx noic ajlüy monyar andeaq Teat Dios. ⁶ Nop jayats ngondom marang natang nenajiüt tiül monyar andeaq Teat Dios, jondot merangrangüw wüx atnej nimeech tarang, ndoj apmajmiüc tiül xeyay nisoet. ⁷ Nop natang nenajiüt tiül icona netam mayamb nguineay alndom majiür monajneaj maquiüüb nipilan leawa ngo mayariw Mipoch Teat Dios. Cos sitiül apmandeaqndeaq wüx leawa nej arang, ajan wüx aag ayaj nimeech alndom malox nej tiüt.

Nguineay netam marang diáconos

⁸ At ajcüwa diáconos aton netam majlüyiw najneájan, ngondom marangüw ndeaq mbeay, ngondom mangüniw, ngondom mayacüw wüx omeajtsüw mawajchaw maxomüw tomiün. ⁹ At aton netam mandüjpiw aaga najneaj poch leaw Teat Dios tüüch icoots mayariüts, mayajcw tiül omeajtsüw arangüw najneaj. ¹⁰ Ombas netam majarawüw nguineay arangüw, condom sitiül ngo maxoram ngo majneaj wüx aag ayaj, ich marangüw diáconos. ¹¹ Átan mintajüw nejw netam majlüyiw najneájan, nde mandeaq wüx ombas aljane. Nde marangüw nicuajind arangüwan; ich marangüw leaw asoiquiw najneaj miün. ¹² At aton ajcüwa diáconos alndom majiürüw áagan nop mintajüw nejw. Netam ndom ombasüw majawüw wüx, mambeolüw mintajüw nejw, micualüw nejw, y mimosüw nejw. ¹³ Cos sitiül ajcüwa diáconos arangüw minajiütüw nejw najneaj, quiaj apmarangüchiw casa, at apmajiürüw andeaq wüx nguineay andüjpiw Teat Cristo Jesús.

Lamajawaats nganüy leawa nomb ngo mejüiquichay

¹⁴ Tarangas aaga nawiiig cam masey tealeámban napiüing sanamb najaw ic najen. ¹⁵ Cos nganandot nequiy namb, lamenguiaiy tam nguineay netam marangüch tiül noic ajlüy monyar andeac Teat Dios, ajcüw ayaj iglesia ocueaj Teat Dios almapac; cos ajiürüw aaga naleaing poch, y aquiajchiw áagan leawa naleaing. ¹⁶ Ajawaats nejinguind nejáyan quiaj ngondom mambich majaw nguineay Teat Jesús lamawün icoots wüx asoetiüts. Pero naleaing ajawaats leawa tarang:

Cos tejüiquichay marang nipilan; Nangaj Espiritu tajüiquich Teat Jesucristo palüyan najneaj arang, tajawüw nej nangaj ángeles. Tanderac wüx nej tiül meáwan palpáwüx nipilan; tayariw mipoch nej meáwan wüx a iüt cam; ndoj tandilil najneajay andüy cawüx tiül cielo.

4

Altiül apmandüjpiw monquiaach ngo majneaj

¹ Pero aaga Nangaj Espiritu ranüy apiüing laliüc úmbwüx nüt, wüx altiül apmacueatiw mandüjpiw leawa naleaing, apmandüjpiw monquiaach leaw ajiürüw ngo majneaj espíritu, aton altiül apmandüjpiw leawa lamawaiich nejiw nimeech. ² Ajcüwa monquiaach quiaj apmelomboochayej, apmewaijchaw, cos xowüy ladam omeajtsüw. ³ At apmaquiajchiw ngondom majiürüch mintajaran. Átan apmapiüingüw altiül nüeteran ngondom müeteran. Pero Teat Dios andiüm monyar andeac nej müjchiw nej gracias cos nejiw ajawüw naleaing meáwan aaga nüeteran quiaj nej neyac. ⁴ Meáwan leawa Teat Dios lamarang, aag ayaj najneaj. Nicuajind nüeteran ngondom mapiürang wüx ngo majneaj ajlüy sitiül apmayajcaats Teat Dios neyac meáwan y müjchiiüts gracias. ⁵ Aaga nüeteran quiaj najneaj cos Mipoch Teat Dios apiüing najneaj; aton najneaj cos üjchiiüts gracias Teat Dios.

Nop najneaj nerang najiüt ocueaj Teat Cristo

⁶ Sitiül aag ayaj apmequiajchiw wüx meáwan monyar andeac Teat Dios, apmejlüy nop najneaj nerang minajiüt Teat Jesucristo. Tanaámb apmewaw más, aton apmepac wüx aaga poch leawa lamendüüb. ⁷ Nde meyac wüx imeaats andeacüw mondeacndeac; aag ayaj ngo mambeol nicuajind. Pero iyac imeaats wüx mendiüm leaw andiüm Teat Dios. ⁸ Cos wüx iwind xiüt merang cuajantanej, aag ayaj ngo mambeol ic xeyay; nganüy wüx irang leaw andiüm

Teat Dios aag ayaj apmambeol ic xeyay, cos aag ayaj meáwan nüt apmambeol ic, ngome áagan nganüy. ⁹ Aaga poch quiaj naleaing, meáwan nipilan netam mayariw. ¹⁰ Wüx aag ayaj icoots arangaats xeyay najiüt masey ajlüy naél, cos teamandüjpiüts Teat Dios. Nej almapac, alndom mawün wüx asoetiw meáwan nipilan jane ayariw andeac nej.

¹¹ Ajcüwa poch quiaj netam mequiajchiw wüx nipilan, mesajüw mayacüw wüx omeajtsüw marangüw. ¹² Nganüy ique Timoteo, ijaw wüx leaw irang, irang najneaj nganandot ngo mayariw iquiaach cos monguich ic. Irang najneaj majawüw meáwan monyar andeac Teat Dios nguineay indeac, mejüiquich nguineay mimonajneaj, nguineay ijiür lasta nop alinop, nguineay ambeol ic Nangaj Espiritu meyar andeac nej, nguineay irang palüyan najneaj. ¹³ Masey nganaw napeay ninguij, ique tanaámb iteow Mipoch Teat Dios manguiayiw, iquiajchiw, isajüw nguineay netam marangüw. ¹⁴ Ijaw wüx, tanaámb indüüb opech irang leawa landerac wüx imbas nomb nguineay apmerang. Aag ayaj wüx tayacüw owixaw wüx imal ajcüwa montangtang monajiüt tiül monyar andeac Teat Dios, ndoj tatüniw Teat Dios mambeol ic.

¹⁵ Irang aaga najiüt quiaj najneaj, quiaj apmajüic ique tenguijal ijntsoy wüx minajiüt Teat Dios. ¹⁶ Ijaw wüx iquiáyan quiaj, y wüx leawa iquiaach. Tanaámb indüüb wüx aag ayaj, cos sitiül atquiaj irang, apmeriow wüx iquiáyan quiaj, y apmewüniw wüx leawa anguiayiw iquiaach.

5

Nguineay netam merang tiül noic ajlüy mondüüb Teat Cristo

¹ Nde melic nop natang ombas naxey, isaj najneaj atnej mesaj miteat. At jane chingüy ipaj ocueaj atnej mesaj michiig. ² Átan montang ombas montaj isajüw najneaj atnej mesaj mimüm. At monüx aton isajüw atnej mesaj michiig, pero nde aleaic mepiüing wüx ombasüw.

³ Imbeol ajcüwa lembeñ omal montaj jane naleaing landeow minojow nejiw. ⁴ Pero sitiül aljane najtaj lembeñ omal almajiür micual nej tengwüy micual micual nej, nejiw a monguich quiaj ich mambeolüw mimümüw nejiw atnej tambeolaranüw wüx almapac miteatiw nejiw, cos atquiaj najneaj majaw Teat Dios. ⁵ Nganüy jane naleaing lembeñ omal najtaj tiül mondüüb Teat Dios sitiül néjan ajlüy, ngo majiür nejingüind, nej naleaing áagan Teat Dios apmayac wüx omeaats matün ocueaj nüt ong-wiiüts. ⁶ Pero jane lembeñ omal ndoj

apmajüjyü marang leaw andiüm, masey almapac, ajlüy atnej nop nandeow. ⁷ Isajüw meáwan mondüüb Teat Dios wüx aaga sasaj ic quiaj, cos atquiaj ngome apmeliquiaw. ⁸ Sitiül aljane ngo mambeol acualaats nej, ngo mambeol moncül aniüng nej, aag ayaj xeyay ngo majneaj arang, atnej lango mayar Mipoch Teat Dios, lango leaam omeaats nguineay apiüng tiül Mipoch Teat Dios.

⁹ Leawa lembe omal najtaj lamajiür er miow (60) mineat nej, y áagan nop minoj nej tajiür, alndom majmel minüt nej wüx noic nawiig mambeolaranüw. ¹⁰ Pero netam majüic nej mbójan arang najneaj. Sitiül najneaj tatangüüch micual nej, sitiül apac omeaats müüch maxood aniüng nej napeay miün nipilan; sitiül ajants oleajiw napeay miün monyar andeac Teat Cristo; sitiül ajiür lasta mambeol jane teamongoch ngo majneaj; sitiül ayac omeaats wüx marang meáwan najneaj; quiaj alndom majmel wüx aaga nawiig ocueajiw monlemben omal montaj leaw netam mambeolaran.

¹¹ Pero monguich montaj lembe omal nde meyac minütiw nejiw wüx aaga nawiig, nganandot marangüw leawa nejiw andiümüw, apmengoch owixaw alinomb. Nots quiaj ngome apmayac omeajtsüw wüx marangüw leaw andiüm Teat Cristo. ¹² Quiaj apmajüürüw nisoet cos ngo marangüw leaw lamapiüngüw apmarangüw. ¹³ At aton nganandot majüjyüw aniüng nipilan, ngo marangüw minajiütüw nejiw. Cos ngome áagan arangüw anch quiaj, ndot mayambüw cuane mandeacdeacüw wüx, masocoj ombeayiw tiül cuajantanej mondeac, mandeacüw leaw ngo metam mandeacüw. ¹⁴ Pares sapiüng meáwan monguich montaj lembe omal nandeow minojow nejiw, najneaj sitiül apmengoch owixaw alinomb, majiürüw micualüw nejiw, majawüw wüx aniüngüw nejiw. Quiaj nejingüind ngome apmaxom cuane mandeacdeacüw wüx ombasüw. ¹⁵ Cos almajlüy acas monguich montaj lembe omal lambiüjlajow, lamandüjpiw wüx marangüw leaw andiüm Satanás.

¹⁶ Sitiül aljane tiül minipilan Teat Cristo ajiür micoj nej michiig nej lembe omal najtaj, nej netam mambeol aaga lembe omal quiaj. Ngo majneaj macueat müüch ajcüw noic ajlüy minipilan Teat Cristo mambeolüw. Cos minipilan Teat Cristo netam mambeolüw ajcüwa lembe omal montaj leaw naleaing ngo majiürüw nejingüind.

¹⁷ Ajcüwa montangtang ombas monajiüt tiül noicoic ajlüy minipilan Teat Cristo leaw arangüw najneaj netam marangüchiw casa, pero netam majntsop wüx marangüchiw casa jane ndoj ombas mandeac wüx y maquiaach Mipoch Teat Dios. ¹⁸ Cos tiül Mipoch Teat Dios apiüng:

“Nde meyac minchiüts ombeay a boy wüx arang najiüt acüüch tiüt trigo maw osaab”, aw. Aton apiüng: “Nop nerang najiüt netam mangüyaran”, aw.

¹⁹ Nde majmel asoet nop natang nenajiüt tiül minipilan Teat Cristo, sitiül ngo majlüy ijpüw arojüw monjaw leawa tarang. ²⁰ Pero leawa naleaing tanaám arang ngo majneaj, netam mepaj ocueaj niüng ajlüyaran, cos atquiaj apmimboj meáwan mondüüb Teat Cristo. ²¹ Sasaj ic wüx minüt Teat Dios, wüx minüt Teat Jesucristo, y wüx ajcüwa nangaj ángeles, netam meyac wüx imeaats merang atnej lanasaj ic quiaj. Nde merang nicuajind sitiül ngo mejaw naleaing nguineay tajlüy; netam merang meáwan atotow. ²² Nde merang najen meyac iwix wüx omal aljane meach majiür najiüt tiül minipilan Teat Cristo. Netam mejaw naleaing nguineay arang, nganandot ngo majneaj teamarang, quiaj alndom mapiürang najneajan mejaw leaw arang. At netam mejaw wüx iquiáyan quiaj, merang najneajan.

²³ Alinoic sanasaj ic teat Timoteo, cos xowüy iüniün indeow, ngo majneaj tiül imeaats. Nganüy nde menganeow áagan napac yow; irang misüüg inganeow noic pite vin.

²⁴ Altiül nipilan ranüy ajüiquichay arang ngo majneaj, masey nganaw majaraw wüx ombasüw leaw arangüw. Pero altiül ngo mejiüquichay nganüy, alinoic nüt apmajüic. ²⁵ Atanquiaj ajlüy aton wüx monrang najneaj, cos altiül nipilan ajüic arang najneaj nganüy, altiül nganaw majüic, condom alinoic nüt apmajüic nguineay arang najneaj.

6

1 Meáwan najon mos najlüyiw tiül minipilan Teat Cristo netam marangüw casa neneay nejiw, ngana mitsojaran minüt Teat Dios, tengwüy mitsojaran leaw saquiajchiün icon. ² At sitiül neneay nejiw nop minipilan Teat Cristo aton, nde mapiüngüw ngo metam marangüw casa cos nej aton ayar andeac Teat Cristo. Ngwüy, ich majntsopiw wüx arangüw najiüt, cos aaga neneay najiüt quiaj nop minipilan Teat Cristo aton; pares netam mejiür aweaag lasta. Atquiaj netam mequiaach wüx, mesajüw wüx meáwan monyar andeac Teat Dios.

Xeyay nembeat leawa teamandüjpiüts

³ Sitiül aljane aquiaach pálwüx, ngo matnej aaga najneaj Mipoch Miteatiüts Jesucristo, tengwüy ngo matnej aquiaachayoots wüx marangaats leaw andiüm Teat Dios; ⁴ aag ayaj, arangrangüyan wüx, ngo majaw nicuajind. Lamichach wüx cuajantanej andeac, ayacyácan wüx poch. Aaga

poch quiaj witiow wüx mondeacndeac wüx ombasaran, moncüy majaw nop alinop, mondeac ngo maleaing wüx alinop, monteots wüx ngo majneaj, ⁵ monyamyamb moncüy cos ayacüw omeajtsüw wüx ngo majneaj, ngo majawüw cuane naleaing. Nejiw apiüngüw alndom maxomüw tomiün wüx leaw andüjpiüts. Nde mequiüjpüw ajcüwa nipilan quiaj. ⁶ Naleaing nembeat xeyay leaw andüjpiüts, cos aaga atajcaats creer quiaj üüch mapac omeajtsaats, ngo metam xeyay cuajantanej. ⁷ Cos wüx wi-jquiatoots ngo majamiünaats nicuajind wüx aaga iüt cam; at wüx apmandeowaats ngondom majoyiiüts nicuajind. ⁸ Sitiül ajiüraats ombeat üetiüts, apixaats, ich mapac omeajtsaats wüx áagan ayaj. ⁹ Cos sitiül al-jane andiüm majiür xeyay, ajan wüx aag ayaj apmalocooch nej. Quiaj apmandiüm marang cuajantanej ngo majneaj para alndom maxom wüx xeyay. Condom apmbiüjlam wüx mayac omeaats wüx marang meáwan ngo majneaj; quiaj apndrom ombas. ¹⁰ Cos sitiül andiüram xeyay tomiün, wüx aag ayaj witiow arangüch meáwan ngo majneaj. Altiül wüx lamarang aag ayaj lamacueat mandüüb leaw andüjpiüts. Nejáyan quiaj ayacty tiül naél, mamongoch ngo majneaj tiül omeaats.

Tan iriümb irang minajiüt Teat Cristo

¹¹ Nganüy ique Timoteo, tan iriümb irang minajiüt Teat Dios, nde mbiüjlamear wüx merang nicuajind aaga ngo majneaj quiaj; indüüb opech leawa najneaj. Cos netam mendüüb leaw andiüm Teat Dios, nde mecueat leaw andüjpiüts; ijiür lasta nop alinop; iüfc wüx meáwan cuajantanej; ich majneaj imeaats mejaw jangantanej. ¹² Iyac imeaats wüx mendüüb Teat Cristo atnej meamb wüx apuesta; isap nandand wüx leaw apmüüch mapacaran meáwan nüt. Cos Teat Dios tarriüd ic, ndoj tendead manguiayiw xeyay nipilan nguineay lameyar andeac Teat Cristo. ¹³ Nganüy sasaj ic wüx minüt Teat Dios, aag teamapacüch meáwan leaw almajlüy, sasaj ic aton wüx minüt Miteatiüts Jesucristo, aaga tandeac naleaing ngo mimbol wüx taquiüraab mamb nüng ajlüy a gobernador Poncio Pilato. ¹⁴ Wüx minütiw nejiw sasaj ic merang palan leawa lanasaj ic merang, tan iriümb, leaw atüch a nüt mandilil Miteatiüts Jesucristo. Nde mengowüch nicuajind, quiaj nejinguid ngondom mayac isoet. ¹⁵ Wüx lamatüch a nüt, quiaj Teat Dios, aaga najlüy wüx meáwan leaw almajlüy, apmüüch mandilil Teat Cristo. Néjan Teat Dios alndom marang cuajantanej. Nej najneajay, nej natangüy wüx meáwan montangtang monajiüt. ¹⁶ Néjan Teat Dios ngondom mandeow. Nej acül tiül noic

najneajay ran nüng nejinguid ngondom matüch. Nejinguid nipilan ngondom maxom majaw Teat Dios. Néjan netam marangüch casa, cos nej ajlüy wüx meáwan leaw almajlüy, tanaámb meáwan nüt. Amén.

¹⁷ Isajüw leawa monjiür xeyay wüx iüt cam, ngo metam merangrangayej wüx; isajüw ngo mayacüw omeajtsüw wüx leaw almajiürüw, cos aaga ajiürüw quiaj acas nüt ajlüy. Isajüw netam mayacüw omeajtsüw wüx Teat Dios, cos nej almapac, nej üüch icoots meáwan leawa netam para mapac omeajtsaats. ¹⁸ Isajüw ich marangüw najneaj, ich mayacüw omeajtsüw wüx mambeolüw jangantanej, ich müjchiw cuajantanej wüx apmetam, nde marangüw reech. ¹⁹ Pues atquiaj apmüjndiw majiürüw meáwan leaw netam nejiw tiül cielo alinoic nüt, aag ayaj najntsop wüx ajneaj.

Andondoch tasaj Timoteo

²⁰ Teat Timoteo, iyac wüx imeaats irang leawa Teat Dios lamayac tiül iwix merang. Nde meaach nipilan mitsojow imal wüx cuajantanej nanderac, cos ngo membeat nicuajind. Nde meyar nanderac ocueaj nipilan apiüngüw nendüyiw, pero monwaiich nejiw. ²¹ Altiül lamandüjpiw ajcüw ayaj, lango mandüjpiw Teat Cristo.

Tanaámb ich mambeolic Teat Dios. Amén.

Amb iwic nanderac tarang San Pablo müüch Timoteo 2ª TIMOTEO

Teat Pablo atepeay teat Timoteo

¹ Xique Pablo, miapóstol Teat Jesucristo cos Teat Dios tüüch xic narang minajiüt nej, napiüng nguineay Teat Cristo Jesús andiüm müüch nipilan mapac meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios. ² Xique sarang aaga nawüig cam nüüch ic, xechüig Timoteo, cos xeyay sandiüm ic. Miteatiüts Dios at Miteatiüts Jesucristo tanaám mambeolüw ic xeyay, majiürüw ic lasta, müjchiw ic xeyay monajneaj.

Andeac wüx leaw arang Teat Cristo

³ Xique sayaag tiül ximeaats sarang minajiüt Teat Dios najneaj, atnej tarangüw xexejchiw. Süüch gracias Teat Dios wüx ique Timoteo. Ngo ndrom ximeaats ic wüx satün ocueaj Teat Dios masey nüt, masey ongwiiüts. ⁴ Xeyay sandiüm najaw ic para mapac ximeaats, cos meáwan nüt leaaw ximeaats ic nguineay tejiünts wüx tecueatayor. ⁵ At leaaw ximeaats nguineay lameyar andeac Teat Dios, ngome ipüngan. Cos ombas mimüm vida, müm Loida, at aton mimüm ique, müm Eunice, tayariw andeac Teat Cristo, condom sawaw atquiaj ique aton.

⁶ Pares sandiüm nasaj ic nde mamong mendiüm aaga najiüt leawa Teat Dios tüüch ic merang wüx tayacas xiwx wüx imal, wüx tatüniüs mambeol ic Teat Dios. ⁷ Cos Teat Dios ngo müüch icoots mimbolaats. Nej ayac icoots mapacaats wüx nej, majiüraats lasta nop alinop, at ngo müüch icoots marangaats leaw andiümaats. ⁸ Nde mexing mendeac wüx Teat Cristo; at nde mexing wüx sal tiül manchiüc cos minajiüt nej sarang. Naleaing netam meyac wüx imeaats aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo masey memongoch cuajantanej naél, cos Teat Dios apmüüch ic meüic wüx cuajantanej. ⁹ Teat Dios tawün asoetiüts, tayamb icoots marangaats leaw andiüm nej. Aag ayaj ngome cos arangaats najneaj, pero cos nej áag andiüm; at cos andiüm majüquich mimonajneaj nej. Cos wüx nganaw marang a iüt cam, nej lamajaw apmüüch miün Teat Cristo Jesús. ¹⁰ Nganüy lajüic nguineay andiüm marang Teat Dios wüx tüüch miün Miteatiüts Cristo Jesús mawün asoetiüts. Nej tandrooch ombas aaga nandeowaran quiaj, lamüüch icoots mapacaats meáwan nüt. Aag ayaj ngome apndrom ombas, tajüic wüx tayariüts aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo Jesús.

¹¹ Teat Dios tayac xic narang apóstol, nandeac Nangaj Mipoch Nej, naquiaach monaw palpälwüx iüt wüx aaga jayats nanderac wüx Teat Jesucristo. ¹² Masey wüx aag ayaj teanamongoch cuajantanej, pero ngo naxing, cos sawaw jane sandiüb, at sawaw nej alndom majiür tiül owix nej xenajiüt leawa lanarang, leaw apmajüquich aaga nüt wüx nej aliüc alinomb.

¹³ Tan iriümb iqquiaach aaga najneaj poch tenguiay saquiaach. Wüx irang atquiaj netam mejüquich ijiür xeyay lasta, at tan iriümb netam mersapüy nandand wüx Mipoch Teat Dios, áag lamayariüts cos nóiquian ajlüyüts maquiüjpaats Teat Cristo Jesús. ¹⁴ Iyac wüx imeaats, nde mecueat aaga naleaing poch Teat Dios tüüch ic mequiaach, cos apmambeol ic Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios leaw acül tiül omeajtsaats.

¹⁵ Lamejaw lamacueatiw xic meáwan monaw tiül iüt Asia, altiül Figelo at Hermógenes. ¹⁶ Satün Teat Dios majiür lasta meáwan acualaats teat Onesiforo, cos xeyay tambeol xic. Nej ngo maxing mamb majaw xic, masey sal tiül manchiüc. ¹⁷ Cos nej naleaing wüx tapeay tiül cambaj Roma tayamyamb xic, quiaj taxom xic. ¹⁸ Ique lamejaw nguineay tambeol icor tiül cambaj Efeso aton. Satün Teat Dios mambeol nej, majiür nej lasta xeyay wüx aaga nüt aliüc Teat Cristo.

2

Irang at ic nop najneaj soldado ocueaj Teat Jesucristo

¹ Ique Timoteo, sayaag jilüy atnej najiür xecual, pares sasaj ic netam mepac wüx Teat Cristo Jesús cos nej teamambeol icoots xeyay. ² Aaga poch tenguiay nguineay tandeacas nasajüw xeyay nipilan, atquiaj iquiajchiw monxey leaw naleaing lamayariw andeac Teat Dios, cos atquiaj nejw apndom maquiajchiw nop alinop aton.

³ Ique netam meüic wüx leaw imongoch wüx indüüb Teat Jesucristo. Irang atnej arang nop najneaj soldado, cos nej aiüc wüx cuajantanej naél. ⁴ Nop soldado ngondom marang cuajantanej najiüt tarang nomb, pero netam marang leaw apmapiüng minatang nej. ⁵ At aton sitiül nop arang atnej arangüw monpeaxay acuiür, nej ngo müünd nicuajind sitiül ngo matsoj atnej netam. ⁶ Aton sitiül nop arang najiüt tiül corrül, nej ombas alndom maxaing omeaats corrül leaw aneay nej. ⁷ Iyamb imeaats wüx aaga sasaj ic quiaj, ndoj Teat Dios apmüüch ic mejaw meáwan cuane wüx sasaj ic.

⁸ Ich leaam imeaats wüx Teat Cristo Jesús nguineay tapac tiül mondeow. Aton aaga natang nenajiüt tajlüy tanomb, nenüt David, naleaing monxey mixeech nej. Xique

mbójan naquiaach wüx aaga najneaj nanderac quiaj. ⁹ Cos sandeac aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo, pares taolaranas, teamamongoch ngo majneaj tiül manchiüc cam atnej nop nerang xeyay ngo majneaj. Pero Mipoch Teat Dios niquimas ngondom maoelich. ¹⁰ Naleaing xique saüc wüx meáwan aag ayaj, cos atquiaj alndom nambeol leawa lamariiüd nejiw Teat Dios manguiayiw nguineay Teat Cristo Jesús lamawün nejiw wüx meáwan nisoet, quiaj apmajlüyiw najneajay meáwan nüt.

¹¹ Aag ayaj naleaing nanderac:

Sitiül landeowaats nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo,

quiaj aton apmapacaats maquiüjpaats;

¹² sitiül aiücaats wüx leaw amongochiüts, aton apmaquiüjpaats Teat Cristo wüx arang natang tiül cielo.

Sitiül apmawajchaats mapiüngaats ngo mandüjpiüts,

nej aton apmapiüng ngo majaw jane icoots.

¹³ Masey sitiül icoots achiweaats omeajt-saats wüx Teat Dios,

nej tanaám b apmarang leawa lamapiüng,

cos Teat Dios, ¿nguineay alndom ndrom omeaats leaw lamapiüng apmarang?

Irang najneaj wüx minajiüt Teat Cristo

¹⁴ Ijchaw leaam omeajtsüw, isajüw wüx minüt Teat Cristo netam macueatiw asajsajayej wüx cuajantanej poch. Cos aag ayaj ngondom mambeol nejiw nicuajind. Naleaing awün ngana ocueaj jane teamandiüm manguiay Mipoch Teat Dios.

¹⁵ Irang najneaj leaw alndom merang, quiaj apmajaw Teat Dios temerang minajiüt nej najneaj. Ndoj ngome apmejiür cuane wüx mexing, cos iquiaach áagan leaw Teat Dios lamapiüng naleaing. ¹⁶ Nde mbiüjlamear wüx menguiaynguay andeacndeacüw nipilan leaw ngo mandüüm Mipoch Teat Dios, cos ngo membeat nicuajind leaw andeacüw. Wüx aag ayaj witiow arangüw xeyay ngo majneaj. ¹⁷ Aaga poch quiaj apmarang xeyay ngo majneaj atnej noic necoy ngo majaw ndej, andüy quiaj teamatexiich. Cos atquiaj arang leaw aquiajchiw Himeneo y Fileto. ¹⁸ Nejiw lango mandeacüw naleaing, cos apiüngüw landoj apacaran tiül mondeow. Atquiaj lamitsojow omal aljane; altiül lango majawüw nguineay apiüng Mipoch Teat Dios. ¹⁹ Leawa lamapiüng Teat Dios tiül Nangaj Mipoch Nej, aag ayaj apmajlüy meáwan nüt. Nej lamapiüng: “Xique sawaj jane xicueaj xique”, aw. At aton lamapiüng: “Meáwan mondüüb Teat Cristo netam macueat arang ngo majneaj”, aw.

²⁰ Tiül nop nadam iüm ngome áagan oro tengwüy plat ajlüy nitajquaiy minajiütaran;

altiül narangüch xiül, altiül narangüch iüt. Cos ajlüy acas xeyay netam, at ajlüy alacas nguiajantanej tojliüm. ²¹ Atquiaj icoots ajlüyüüts ocueaj Teat Cristo, atnej ajcüwa nitajquaiy minajiütaran quiaj. Cos sitiül macueatiüts meáwan ngo majneaj, quiaj apmajlüyüüts atnej ajlüy najneaj nitajquaiy minajiütaran; ndoj Teat Cristo apndom marang meáwan najneaj najiüt leaw nej andiüm marang wüx icoots.

²² Ique Timoteo, nde mbiüjlamear wüx mendüüb leaw andiüm monench monüx leaw ngo mandüjpiw Teat Cristo. Cos palüyan andiümüw marangüw leaw nejiw andiümüw. Pero ique indüüb opech aaga najneaj teamerang quiaj. At indüüb wüx leaw ijaw naleaing, ijiür lasta nop alinop, ich majneaj imeaats mejaw jangantanej, iquiüjpüw áagan ajcüw leawa naleaing andüjpiw Teat Cristo. ²³ Nde meyar ombeayiw mondeacndeac cuajantanej ngo metam, cos wüx aag ayaj witiow wüx xeyay moncüy. ²⁴ Nop nerang minajiüt Teat Cristo ngo metam majmel tiül moncüy; naleaing netam majüquich mimonajneaj nej tiül meáwan nipilan. Netam ndoj ombas maquiaach najneaj, at netam maiüc wüx cuajantanej. ²⁵ Netam majiür xeyay monajneaj mawüywüw müüch majneaj omeaats jane najcüy majaw nej, ndot Teat Dios apmüüch nejiw leaam omeajtsüw majawüw cuane naleaing. ²⁶ Quiaj apmawüw teowix nimeech leawa lamasap nejiw mayac nejiw wüx marangüw andiüm nej.

3

Nguineay apmajlüy nipilan wüx laliüc mümb a iüt cam

¹ At aton Timoteo, netam mejaw aag agüy, cos wüx landüy wüx apmümb aaga iüt cam, quiaj apmajlüy xeyay naél, xeyay ngo majneaj. ² Apmajlüy nipilan andiümüy nejáyan quiaj, at apmajlüy mondiümdüüm tomiüw, monlombojchay, monrangrangüy, mondeac ngo majneaj wüx Teat Dios. At apmajlüy nipilan ngo mayariw andeac nateataran, nexiül, ngo marangüw casa nicuajind dios. ³ Altiül nadam omeajtsüw, ngo metam nejiw aljane. Ngondom mawüniw wüx omeajtsüw leaw arang alinop. Andeacüw ngo majneaj wüx ombas alinop. Ngo maiücüw wüx leaw nejiw andiümdüümüw. Ajcüyiw, ngo majiürüw lasta nejingüind. Itsojayéjan jane nendiüm marang najneaj. ⁴ Apmajlüy monwaiich masey ajüic ajneaj aweaag. Apmajlüy monrang leaw andiümüw, lango majawüw wüx; ngo marangüw casa nejingüind, lamong wüx alom-boochayej. Altiül apmandiümdüümüw leaw

andiümüw, ngame leaw andiüm Teat Dios.
⁵ Altiül apmapiüngüw arangüw najneaj, apmajüiquiw atnej mondüüb Teat Cristo nejiw pero arangüwan, ngame naleaing.

Nde mequiüjpüw ajcüwa nipilan quiaj.
⁶ Cos altiül ajcüwa monquiaach quiaj andiümüw majmeliw jangantanej aniüng, maxomüw alngün nechach najtaj mawaijchaw. Ajcüwa montaj quiaj najen apmanguaiyiw cos xeyay ajiürüw nisoet, arangüw áagan leawa nejiw andiümüw.
⁷ Ajcüwa montaj quiaj andiümüw manguaiyiw leaw aquiaach jangantanej; pero masey nop apmaquiaach nejiw leaw naleaing, ngo mayariw.
⁸ Atnej ajcüwa monxey monwüney, nenütiw Janes y Jambres, leawa tandiümüw mapalüw a Moisés; atnej nganüy aton ajcüwa nipilan quiaj andiümüw mapalpalüw leaw naleaing. Cos nejiw ayacüw wüx omeajtsüw leaw ngo majneaj, pares niqumas ngondom mayariw andeac Teat Cristo.
⁹ Pero nejiw ngondom marangüw leaw andiümüw, cos meáwan nipilan apmajawüw nguineay michachiw, atnej tajaraw nguineay tarangüw ajcüwa ijpüw monxey tanomb wüx tandiümüw mapalüw a Moisés.

Pablo ndójiwüx asaj Timoteo nguineay netam marang

¹⁰ Pero ique Timoteo, lamejaw nguineay saquiaach, nguineay sarang. At lamejaw cuane sandiüm narang, ijaw nguineay sandüüb Teat Cristo. Lamejaw nguineay safüc wüx cuajantanej, nguineay sajiür lasta nipilan; at aton ijaw ngo nacueat masey samongoch cuajantanej.
¹¹ Lamejaw nguineay tamongochiüs tiül ajcüwa cambaj Antioquia, Iconio, Listra, nguineay tamongochiüs ngo majneaj quiaj. Masey, cos Teat Cristo tawün xic tiül meáwan aag ayaj.
¹² Icootsa ajawaats naleaing meáwan leawa nendiüm marang najneaj apmamongoch xeyay moncüy, cos andiüb Teat Cristo Jesús.
¹³ Pero nipilan monrang ngo majneaj, y monwaiich apmarangüw mas xeyay ngo majneaj, apmewaijchaw, at apmawaiicharanüw.

¹⁴ Nganüy ique Timoteo, tan iriümb indüüb leawa terquiajchay wüx, cos lamejaw aag ayaj naleaing; at ijaw jane taquiaach ic.
¹⁵ Cos nde wüx iliün mepateay terquiajchay wüx Nangaj Mipoch Teat Dios. Wüx aag ayaj ijaw nguineay alndom mendüüb Teat Cristo Jesús, y nej apmawün ic wüx meáwan nisoet.
¹⁶ Meáwan Nangaj Mipoch Teat Dios, aag ayaj taw naleaing atnej Teat Dios tandiüm. Apmambeol wüx apmaquiajchich, apmüüch mayaag aljane cuane teamarang, apmambeol marangüch palan, apmatiib ocueajich cuane najneaj marangüch.

¹⁷ Atquiaj nopnop nendüüb Teat Dios apmajiür palan leawa netam, quiaj apndom marang meáwan najneaj leawa Teat Dios apmüüch nej marang.

4

Iquiajchiw Mipoch Teat Dios

¹ Nganüy Timoteo, sasaj ic wüx minüt Teat Dios y wüx minüt Teat Jesucristo, aag aliüc majaw wüx asoetiw jane almapac y jane landeow. Nej wüx aliüc alinomb apmajlüy natang nenajiüt wüx micambaj nej.
² Nganüy netam mendeac aaga najneaj nanderac leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios. Isajüw wüxan andiümüw manguaiyiw, aton masey ngo mandiümüw manguaiyiw. Pero naleaing netam meyamb nguineay mesajüw, ipaj ocueajiw, isajüw najneajan wüx iquiajchiw.
³ Cos aliüc miün nüt wüx ngame apmandiümüw manguaiyiw maquiaacharanüw wüx leawa naleaing, palüyan apmandiümüw manguaiyiw leawa najneaj manguaiyiw. At apmayambyambüw jane maquiaach nejiw leawa andiümüw manguaiyiw.
⁴ Ngame apmüjchiw olajcüw manguaiyiw leawa naleaing; ngwüy, apmandiümüw mandüjpiw leawa ngo maleaing.
⁵ Pero ique Timoteo, netam meyamb imeaats wüx leaw irang. Netam mefüc wüx leaw apmemongoch. Tanaám isajüw nipilan wüx aaga najneaj nanderac nguineay alndom maw nisoet. Irang palan leawa netam marang nop minerang minajiüt Teat Cristo.

⁶ Laliüc mambiyaw xic atnej arangüch wüx nichech; laliüc matüch a nüt nacueat icon.
⁷ Xique lasatsoj xeyay, lanarang najneaj leaw alndom narang. Lanambich xenajiüt, tanaám teanayac ximeaats wüx Teat Cristo.
⁸ Apmamac ximeaats xeyay, cos wüx aaga nüt aliüc, sanüünd noic corona cos tarangas najneaj. Aag ayaj apmüüch xic Teat Cristo wüx aliüc majaw wüx asoetaran, cos nej najneaj arang. Ngame xiquian quiaj sanüünd, at aton apmüünd meáwan leaw andiümüw Teat Cristo, leaw teamacül nej wüx aliüc alinomb.

Pablo asaj Timoteo alacas poch

⁹ Irang leaw alndom sitiül mewiün mejaw xic najen.
¹⁰ Teat Demas lamacueat xic, cos nej andiüm atnej andiüm meáwan nipilan. Nganüy laám andüy tiül cambaj Tesalónica. Teat Crescente ngo majlüy, tamb tiül iüt Galacia. Ata teat Tito ngo majlüy, tamb tiül iüt Dalmacia.
¹¹ Áagan teat Lucas alnaquiüb. Nganüy iyamb teat Marcos mequiüb miün wüx iliüc, cos nej aton alndom mambeol xic wüx aaga najiüt sarang.
¹² At teat Tíquico aton lanasaj mamb andüy tiül cambaj Efeso.
¹³ Wüx iliüc Timoteo,

ijamiün aaga capot tacueatiüs tiül cambaj Troas aniüng teat Carpo. Átan ijamiün xelibros, at xenawiig aton cos xeyay atam xic.

¹⁴ Tamongochiüs xeyay ngo majneaj teowix Alejandro, aaga nerang manchiüc. Teat Dios apmapalüch ombas leawa tarang wüx ximbas. ¹⁵ Ique aton netam mejaw wüx nej, cos nej nómban ngo mandiüm leaw aquiajchiüts.

¹⁶ Wüx ombas mayacüw xic tiül jostis napiüng cuane tarangas, nejinguiund ngo mambeol xic, meáwan tacueatiw xic. Malüy Teat Dios ngo mayac nej asoetiw wüx aag ayaj. ¹⁷ Pero naleaing Teat Cristo almaquiüb xic mambeol xic müüch xic nandeaç palan nguineay nej alndom mawün wüx asoet nipilan. Quiaj tanguaiyiw meáwan nipilan ngome judío. Tayajcas atnej ajlüy namb teombeay nop león; pero atanquiaj tawas wüx, taton ngo marangüw wüx ximbas nicuajind. ¹⁸ Átan Teat Cristo apmawün xic tiül meáwan ngo majneaj leaw aliüc miün apmajlüy; y sawaw apmaquiüb xic namb niüng ajlüy nej tiül cielo. Nej najneajay ajlüy meáwan nüt. ¡Amén!

Ndójwüx atepeay

¹⁹ Sandiüm metepeay müm Priscila at teat Aquila, aton meáwan leaw alaniüng teat Onesíforo. ²⁰ Teat Erasto tacülan tiül cambaj Corinto; pero teat Tróximo tacueatiüs tiül cambaj Mileto, cos niün andeow. ²¹ Irang nguineay alndom mewiün wüx nganaw maquind. Aton atepeayiw ic meáwan minipilan Teat Cristo monaw ningüy, nop teat Eubulo, alinop teat Pudente, alinop teat Lino, alinop müm Claudia.

²² Miteatiiüts Jesucristo tanaámb maquiüb ic; at Teat Dios tanaámb müüch icon mimonajneaj nej meawarónan. ¡Amén!

Poch tarang San Pablo müüch

Tito TITO

Teat Pablo atepeay teat Tito

¹ Xique Pablo nerangas minajiüt Teat Dios, at miapóstol Teat Jesucristo xic. Xique tündiüs nüün nasajüw mayariw mipoch Teat Cristo leaw lamarriiüd nejiw Teat Dios; nüjchiw maxomüw omeajtsüw wüx aaga naleaing nanderac leaw andüjpiüts, cos aag ayaj üüch marangüch leaw andiüm Teat Dios. ² Xique sarang meáwan aag ayaj para majawüw wüx aaga leawa teamacüliüts, aag ayaj mapacaats meáwan nüt. Cos aag ayaj nde wüx nganaw majlüy a iüt cam Teat Dios lamapiüng apmüüch; nej ngondom mawaiich. ³ Nganüy cos lamatüch a nüt, Teat Dios aaga newün icoots wüx, lamüüch xic nüüch manguaiyaran aaga najneaj nanderac wüx Teat Jesucristo. ⁴ Aaga nawüig cam sarang nüüch ic teat Tito, cos sayaag naleaing ique atnej xecual ic, cos ayariür andeac Teat Cristo. Miteatiüts Dios at Teat Jesucristo newün icoots wüx, mambeol ic, müüch ic xeyay monajneaj, at mejiür monapacüy wüx Mipoch Teat Dios.

Leaw tarang teat Tito tiül Creta

⁵ Ique lamejaw neol tacueatiüs ic tiül aaga iüt tiül ndec nenüt Creta, cos tacueatiüs ic mendondoch leaw nganaw mümb majlüy, at meyang montangtang ombas monajiüt tiül monyar andeac Teat Cristo tiül meáwan noicnoic cambaj, atnej tasajas ic merang. ⁶ Pero naleaing iyac leaw ijaw nerang najneaj, leaw ajiür nop minjtaj nej, at micual nej aton andüjpiw Teat Cristo, ngo manderac wüx ombasüw nejiw mapiürang nejiw arangüw leaw andiümüw, ngo majiürüw nepaj nej ocueajiw. ⁷ Jane natang nenajiüt tiül mondüüb Teat Cristo netam marang najneaj, cos minerang minajiüt Teat Dios nej. Ngondom marang andiüman nej, ngome najen ajcüy, ngome nangün, ngome neyambyamb moncüy, ngome newaiich maxomxom tomiün. ⁸ Pero nej netam majüiquich naleaing apac omeaats majaw jangantanej wüx apeay majaw nej. At netam majiür monajneaj, nop nexom omeaats, nerang najneaj, neech omeaats marang leaw andiüm Teat Dios, nop nerang leaw ayaag tiül omeaats aag ayaj najneaj, ngome leaw andiüman nej. ⁹ Netam nop leaw nendüüb wüx aaga naleaing nanderac leawa taquiaacharan wüx, para alndom mambeol jangantanej maxom omeaats wüx Mipoch Teat Dios, y müüch mapal ombeay jane nepiüng aag ayaj ngo maleaing.

¹⁰ Cos almajlüy xeyay nipilan ngo mayariw wüx ajpaj ocueajiw, nelomboochayej wüx andeacüw, monwaiich. Leaw najntop wüx arangüw atquiaj, ajcüw ayaj judíos monpiüng netam aaga circuncisión. ¹¹ Meáwan ajcüw ayaj netam majpal ombeayiw, cos üjchiw machiweaw omeajtsüw moncüil tiül nden niüng ajmeliw. Aquiajchiw leaw ngo maleaing para maxomüw wüx alngün tomiün.

¹² Atnej tanomb tapiüng nop naw tiül nejiw, tandeac wüx ombasüw micual miüt nej. Tapiüng: “Monaw Creta monwaiich nejiw, napatüw, rombüy, aton neanchiw”, aw. ¹³ Aaga nanderac quiaj naleaing. Pares netam mepaj ocueajiw para marangüw najneaj, majüiquich naleaing ayariw andeac Teat Cristo. ¹⁴ Isajüw nde müjchiw olajcüw manguaiyiw mayariw leaw andeacndeacüw nipilan judío, at leawa nipilan apiüngüw netam marangüch, cos ajcüwa nipilan quiaj ngo mandüjpiw leaw naleaing.

¹⁵ Ajcüwa monyac omeaats wüx leawa najneaj, meáwan cuajantanej leaw almajlüy, najneaj majawüw. Pero jane ngo mayariw andeac Teat Dios, jane monyac omeaats wüx leaw ngo majneaj, nejiw ayajcüw ngo majlüy nicuajind najneaj; cos xeyay ngo majneaj alwüx omeajtsüw nejiw, lango mayajcüw cuane najneaj. ¹⁶ Nejiw apiüngüw andüjpiw Teat Dios, pero naleaing ombeayiw; cos wüx meáwan aaga arangüw quiaj, ajüiquichaw ngome áag teamarangüw. Xowüy micoraje omeajtsüw, ngo marangüw leaw asoiquiw, at ngondom marangüw nicuajind najneaj.

2

Najneaj naquiajchich wüx Mipoch Dios

¹ Nganüy ique teat Tito, netam mequiaach leawa naleaing wüx Mipoch Teat Dios. ² Isajüw montang ombas monxey ich mesapayej wüx, nde mamongochiw wüx leaw arangüw, ich marangüw palanüy najneaj. Isajüw mayacüw wüx omeajtsüw mayariw áagan naleaing, majiürüw lasta jangantanej, maiücüw wüx cuajantanej netam mamongochiw. ³ At montang ombas montaj aton isajüw marangüw áagan najneaj leaw andiüm Teat Dios. Isajüw nde mandeacndeacüw leaw ngo metam. Nde mangüniw. Nejiw netam majüiquichaw nguineay netam marangüch najneaj, ⁴ cos atquiaj alndom maquiajchiw monguich montaj nguineay netam majneaj ajlüyiw maquiüjpüw minojw nejiw, at majiürüw lasta micualüw nejiw. ⁵ Isajüw mayambüw omeajtsüw wüx leawa netam, nde majüyjüyiw. Netam majawüw cuane netam marangüw aniüngüw nejiw. At majüiquichaw ajneaj omeajtsüw marangüw

leaw apiüng minojow nejiw, ngana manderac ngo majneaj wüx Mipoch Teat Dios cos nejiw ngo marangüw atnej netam.

⁶ At monench aton ipaj ocueajiw marangüw leaw netam marangüw. ⁷ Ique teat Tito, ijüquich majawüw nguineay irang najneaj wüx meáwan cuajantanej. At wüx iquiaach, iquiaach najneaj, nde mertsoj. ⁸ Indeac leaw netam, quiaj nejingüind ngondom maxom alngün ngo majneaj wüx iquiaach. Atquiaj apmaxingulaw ajcüwa moncüy majaw icoots, cos ngome apmaxomüw mandeacüw ngo majneaj wüx ombasaats.

⁹ Ipaj ocueajiw ajcüwa najonüw monrang najiüt, marangüw leaw andiüm neneay nejiw. Ich marangüw najneaj, nde mangochiw ombeay. ¹⁰ Isajüw nde menejtiw; netam marangüw najneaj wüx cuajantanej, cos atquiaj apmandeacüw meáwan nipilan xeyay najneaj wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Dios, áag newün icoots wüx.

¹¹ Nganüy Teat Dios lamajüquich mimonajneaj nej, cos andiüm mawün wüx asoet meáwan nipilan. ¹² Aag ayaj üüch icoots majawaats netam macueatiüts nómban leawa Teat Dios ngo mandiüm, meáwan ngo majneaj leaw andiüm nipilan wüx aaga iüt cam. Netam mayacaats omeajtsaats marangaats najneaj, nde mamongochiüts wüx leaw arangaats; netam majlüyüts atnej andiüm Teat Dios. ¹³ At üüch icoots majawaats nguineay mapac omeajtsaats macüliüts aaga najneajay teamandiümaats majawaats. Xeyay najneajay apmajlüy wüx apmandilil Teat Cristo Jesús, cos nej Midiosaats newün icoots wüx. ¹⁴ Nej teyacyü nejáyan quiaj teowixaw monajiüt mandeow ingow andeowaats icootsa, mawün icoots tiül meáwan ngo majneaj. Nej andiüm mambeol icoots majlüyüts noic najneaj cambaj ocueaj nej, mandiümaats marangaats áagan najneaj.

¹⁵ Meáwan aag ayaj indeac, iquiajchiw wüx, ipaj ocueajiw atnej arang nop nena-jiüt. Nde merang leaw ajüic ngo majneaj, ngana mapiüngüw ngo mertam tiül minajiüt Teat Dios.

3

Leaw netam marangüw mondüüb Teat Jesús

¹ Ich leaam omeajtsüw netam marangüw leaw apiüngüw montangtang monajiüt, at chingüy monajiüt tiül cambaj, mandiümüw mambeolüw wüx cuajantanej najneaj najiüt leawa netam. ² Isajüw nde mandeacüw ngo majneaj wüx ombas aljane, nde mayambyambüw moncüy, netam maiündüw wüx cuajantanej,

majüquichaw ajiürüw monajneaj wüx andeacüw maquiüjpüw meáwan nipilan.

³ Cos icootsa nomb aton tajlüyüts atnej nop nexiül ngo manguiay nanderac, ngo marangaats leaw andiüm Teat Dios. Ndrotoots tandüjpiüts leaw ngo majneaj, tarangaats leaw andiümaats. Ngo majneaj majawaats alinop nejiür cuajantanej. At tajcüyaran majarawaats, tajcüyüts majawaats nop alinop. ⁴ Pero naleaing wüx Teat Dios, aaga newün icoots wüx, tajüquich andiüm icoots at tüüch meáwan nipilan mimonajneaj nej, ⁵ cos tawün icoots wüx asoetiüts. Naleaing aag ayaj ngome ajcan arangaats najneaj, aag ayaj tarang cos xeyay ajiür icoots lasta, tawün icoots wüx asoetiüts, majlüyüts nerixixay. Nganüy ajlüyüts atnej jayats wijquiamoots, awiüquich icoots Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. ⁶ Pares ngo macueat müüch icoots Nangaj Miespíritu nej, cos ambeol icoots Teat Jesucristo, aaga newün icoots wüx. ⁷ Cos nej lamarang aaga xeyay najneaj quiaj wüx ombasaats, nganüy ajlüyüts atnej nómban ngo marangaats ngo majneaj. Pares nganüy tenguiäl macüliüts leaw Teat Dios apmüüch icoots, aag ayaj mapacaats meáwan nüt tiül cielo.

⁸ Meáwan aag ayaj naleaing, sandiüm mepac wüx mequiajchiw wüx, cos atquiaj alndom meáwan monyar andeac Teat Dios mayacüw wüx omeajtsüw marangüw najneaj. Cos aag ayaj najneaj, y apmambeol meáwan nipilan. ⁹ Naleaing nde mejmel tiül cuajantanej mondeac leaw ngo metam. Nde meyambyamb mendeac wüx leawa tarangüw mixejchiün nde tanomb, nde mejmel tiül moncüy. At nde mendeacndeac mejcüy anaag aljane wüx aaga poch tüünd Moisés, cos aag ayaj ngo mambeol wüx nicuajind, ngo majiür ümb.

¹⁰ Sitiül aljane ayac naél tiül monyar andeac Teat Cristo, netam mepaj ocueaj nomb ijmbüw. Pero naleaing sitiül ngo mayar indeac, icueatiün, nde mequiüjpan. ¹¹ Cos quiaj lamejaw aaga nipilan quiaj lamitsoj nej omal, lamanot nej marang ngo majneaj, nejáyan quiaj ayacyü tiül naél.

Teat Pablo asaj teat Tito alacas poch

¹² Wüx sanüüch mamb niüng ijlüy teat Artemas tengwüy teat Tiquico, iyamb nguineay alndom meamb mejaw xic tiül cambaj Nicópolis, cos lanapiüng quiaj sanamongoch nüt wüx apmaquind. ¹³ Iyamb aton nguineay membeol teat Zenas, aaga nendüy wüx nguineay amb apiüng aaga ley. At teat Apolos aton imbeol, meajchiw meáwan leawa netam nejiw tiül tiüüd. ¹⁴ Cos atquiaj meáwan monyar andeac Teat Cristo alndom mequiaachayej wüx marangüw cuajantanej najneaj,

mambeolüw jangantanej leaw ngo majiür.
Atquiaj apmajüiquichaw arangüw najneaj.

Andonoch atepeay

¹⁵ Meáwan leawa almajlüyiw ningüy
naquiüjpüw atepeayiw ic. Aton sandiüm
metepeayiw tam ninguij alacas leaw
almajlüyüüts nóiquian wüx minüt Teat
Cristo. Teat Dios mambeol icon tamtámban.
Amén.

Poch leawa tarang San Pablo müüch Filemón FILEM N

Pablo y Timoteo atepeayiw Filemón

¹ Xique Pablo, nayacüchiüs tiül manchiüc ajcan sarang minajiüt Teat Jesucristo. Xique sarang aaga poch wüx nawiiig cam naquiiüb teat Timoteo, natepeayiün ic teat Filemón, cos noic nej najiüt arangaats. ² At satepeayiün meáwan monyar andeac Teat Cristo leaw mbichmeaw canchiüjow iniüng. Átan satepeayiün müm Apia. At teat Arquipo, áag nerang najneaj soldado wüx minajiüt Teat Jesucristo maquiiüpaats. ³ Tambtámban ijliüyüün, nejneajüunan, at sandiüm mejiüran monapacüy ocueaj Miteatiüts Dios y Miteatiüts Jesucristo.

Filemón andiüb Teat Cristo

⁴ Xique wüx sataag orar süüch gracias Teat Dios wüx ique teat Filemón, ngondrom ximeats ic. ⁵ Cos lananguiaj anderac wüx ique nguineay ajüic iyar andeac Teat Jesús, nguineay indium meáwan mondüüb Teat Jesús. ⁶ Satün ocueaj Teat Dios mambeol meáwan leaw lamembeolüw mayariw andeac Teat Dios, majawüw meáwan aaga najneajay leaw Teat Dios üüch icoots wüx Teat Cristo Jesús. ⁷ Teat, xeyay ajneaj nayaag, üüch mapac ximeats wüx sanguiay nguineay indiumüw, at lameaach mapac omeajtsüw meáwan mondüüb Teat Cristo.

Pablo atün majneaj majaraw a Onésimo

⁸ Masey nop apóstol ocueaj Teat Cristo xic, pares alndom nasaj ic nguineay netam merang, ⁹ pero nganüy sandiüm natün icueaj wüx mimonajneaj Teat Dios. Xique Pablo nop xic natang ombas, nganüy sal tiül manchiüc cos sarang minajiüt Teat Jesucristo. ¹⁰ Sandiüm natün icueaj majneaj mejaw teat Onésimo, cos nej ajlüy atnej najiür xecual ningüy tiül manchiüc, cos xique tasajas nej wüx Teat Cristo.

¹¹ Naleaing nej ninguinüt ngo metam ic; pero nganüy nej xeyay netam icor cos alndom mambeol ic, at alndom mambeol xic aton. ¹² Nganüy sanüüch mamb majaw ic alinomb. Ich mapac imeaats, ingoch atnej mengoch xic. ¹³ Masey tandiümas macül ningüy naquiiüb mambeol xic ingow imbeol xic wüxan sajlüy tiül aaga manchiüc cam, niüng sandeac wüx aaga najneaj nanderac wüx Teat Cristo. ¹⁴ Pero ngo nandiüm narang nicuajind xiquiáyan quiaj; netam natün icueaj mesaj xic. Cos xique ngo nandiüm meaach Onésimo macül ningüy ajcan sasaj ic; xique sandiüm merang con

imeaats, ngome cos netam merang. ¹⁵ Cos, ¿jonde ngwüy naleaingue? teat Onésimo taw niüng ijlüy acásan nüt, nganüy alndom mandilil niüng ijlüy macül quiaj nómban. ¹⁶ Nganüy lango majlüy atnej nop najon nerang najiüt, nej nganüy ajntsop wüx atam, ngo matow nej ambeat nop najon nerang najiüt, cos nej ajlüy atnej nop micoy michiig wüx Teat Cristo. Sitiül xique sandiüm nej, ique alwüx netam mendium cos apmambeol ic wüx minajiüt, at aton cos ajlüyüts noic nej wüx minajiüt Teat Dios.

¹⁷ Pares sapiüng sitiül iyaag ajlüyüir amigós, sandiüm mengoch nej atnej mengoch xic. ¹⁸ Sitiül aleaic lamarang wüx imbas, tengwüy aleaic ajüch ic, iyac atnej xique alnajüch ic. ¹⁹ Xique sarang aag agüy naag xiwx napiüm xic sanangüy meáwan. Pero sapiüng ngo metam nüüch leaam imeaats nguineay tambeolas ic, pares ijüch xic aton. ²⁰ Nganüy xechiig, sandiüm meaach mapac ximeats merang leaw sasaj ic quiaj, cos andüjpiiüts Teat Cristo.

²¹ Xique sayaag apmerang leawa sapiüng, pares tarangas aaga nawiiig cam nüüch ic, cos sawaj apmeyac wüx alquiriw leawa satün. ²² Satün icueaj aton teat, meyamb niüng sanaxood, cos sapiüng Teat Dios apmüüch icon leaw itüniün ocueaj, apmambeol xic namb najaw icon.

Andondoch atepeay

²³ Nganüy atepeay ic teat Epafras, áag saquiiüb ningüy tiül manchiüc, cos arang minajiüt Teat Cristo Jesús aton. ²⁴ Átan atepeayiw ic teat Marcos, teat Aristarco, teat Demas, at teat Lucas. Nejiw ajlüyiw ningüy aton, ambeolüw xic wüx aaga najiüt sarang.

²⁵ Miteatiüts Jesucristo mambeol icon, müüch majlüy tiül imeajtsan mimonajneaj nej, tambtámban. Amén.

**Tarangüch wüx nawiiḡ aaga
nanderac cam müjndiw
nipilan judío
HEBREOS**

Teat Dios tandeac wüx Teat Cristo

¹ Teat Dios tanomb tandeac xeyay, tayamb nguineay masaj mondeac andeac nej (profetas) nguineay alndom masajüw mixejchiiüts palpálwüx poch leaw andiüm masaj nejiw. ² Nganüy wüx aaga nüt cam Teat Dios tüüch miün Micual Nej mandeac masaj icoots. Tüüch Micual Nej marang meáwan ocas, nüt, at a iüt cam; ndoj tacueat teowix nej meáwan leaw almajlüy. ³ Micual nej ajlüy najneajay, atanej Teat Dios cos Dios nej aton; cuajantanej alndom marang. Wüx áagan andeac nej teamajiür meáwan leaw tarang, ngo ndrom ombas nicuajind. Wüx landoj mawün meáwan asoetiüts, quiaj tamb andüy cawüx tiül cielo chetem amb wüx miác Teat Dios.

Micual Teat Dios natang, ángeles chingüyiw

⁴ Micual Teat Dios natang, nganüy meáwan ángeles chingüyiw, ngo matüchiw. Minüt nej micual Teat Dios nembeat xeyay. ⁵ Cos Teat Dios ngo masaj nejingüind ángel: Ique Xecual ic;

nganüy lanajüiquich xique miteat, aj. At ngo mandeac wüx nejingüind ángel: Xique sanajlüy miteat nej, nej apmajlüy xecual, aj.

⁶ Pero wüx Teat Dios tüüch miün anopüyan Micual nej ningüy wüx a iüt cam, quiaj tasaj meáwan miángeles nej; Irangan nej casa, aj.

⁷ Teat Dios tandeac wüx miángeles nej wüx tapiüng; Tarangasüw majlüyiw atnej nepepep, aton tarangas majlüyiw atnej oniw biümb, aw.

⁸ Pero wüx Teat Dios tandeac wüx Micual Nej, tapiüng; Ique Dios, apchetemear wüx aaga najneajay chetejeran wüx meáwan nüt; apmejlüy wüx meáwan leaw almajlüy. Ique najneajay apmejaw wüx cuajantanej wüx apmear minajiüt.

⁹ Ique palüy indium leawa najneaj, ijcüy mejaw meáwan leawa ngo majneaj; pares Teat Dios, aaga naleaing Midios, lamüüch ic mapac imeaats mejlüy natang, mejntsop wüx iquiüjpüw, aw.

¹⁰ Aton Teat Dios tasaj Micual Nej; Teat, ique ombas terang a iüt cam wüx nganaw majlüy nicuajind, Terang nüt, caaw, at ocas naag iwix.

¹¹ Meáwan ajcüw ayaj apndrom ombas, pero ique tan ijlüy ngo ndrom imbas. Ajcüw ayaj apmataxeyiw atnej noic napixeran;

¹² ajcüw ayaj apmembiül melox ningüün atnej ngarrats napixeran, apmengowüüch majlüy jayats. Pero ique tan iriümb meáwan nüt, mineat ngondom mümb, aj.

¹³ Teat Dios ngo masaj nejingüind ángele: Cheter ningüy wüx xeác, leaw sanayac meáwan moncüy majaw ic majmiücüw tileaj, maj.

¹⁴ Pero meáwan ángeles mimonrang minajiüt Teat Dios, tündiw miüüw mamebolüw nipilan leaw apmawüw wüx asoetiw nejiw.

2

Aaga leaw tawün icoots wüx, nembeat xeyay

¹ Pares nganüy netam mayacaats wüx omeajtsaats leawa lamanguaiyüüts, nganandot macueatiiüts mandüjpiiüts.

² Cos sitiül aljane ngo marang aaga nembeat poch leaw nomb Teat Dios tüüch mandeacüw miángeles nej, sitiül jane ayaag ngo metam marangüch palan aaga poch quiaj, nej apmüünd mamongochiw xeyay ngo majneaj. ³ ¡Cuantemás icoots nganüy apmamongochiiüts xeyay ngo majneaj sitiül ngo mayacaats wüx omeajtsaats aaga najneajay leawa tarang Teat Cristo para mawün icoots wüx meáwan asoetiüts! Aag ayaj Teat Jesús ombas mandeac nguineay apmarang, condom ajcüwa leawa tanguaiyiw andeac nej tajawüw aag ayaj naleaing, ndoj tasajüw icoots. ⁴ Teat Dios aton tajüiquich aag ayaj naleaing, cos tüüch majaraw cuajantanej; tüüch apóstoles ndom ombasüw marangüw xeyay cuajantanej ateócan. Tambeol nejiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios cos tüüch ndom marangüw cuajantanej najiüt leaw andiüm nej.

Jesucristo tajlüy atnej nipilan

⁵ Teat Dios ngome apmayac ángeles majlüyiw wüx a iüt cam alinoic nüt wüx apmarang aaga jayats iüt leawa teamandeaacaats wüx. ⁶ Tiül aaga ajlüyay Mipoch Teat Dios aljane tapiüng;

¿Cuane nej nipilan ndom leaam imeaats wüxe?

¿Neol indium membeol micual nipilana?

⁷ Ique Teat Dios, acásan nüt teyac nipilan majlüy chingüy, pero teyac ángeles majlüyiw natang.

Condom teaach nipilan majlüy natang wüx a iüt cam, marangüch casa;

teaach majlüy wüx meáwan leaw lamerang; ⁸ lango majlüy nicuajind leaw ngo meyac majlüy teoleaj nej, aw.

Teaach nipilan majlüy wüx meáwan leaw almajlüy, nicuajind ngo majlüy leaw ngondom majlüy wüx. Pero nganaw majawaats nipilan majlüyiw wüx meáwan leaw almajlüy. ⁹ Pero ajawaats Teat Jesús, acas nüt tajlüy chingüy, wüx ángeles tajlüyiw natang. Condom Teat Jesús tajlüy natang, marangüch casa; cos Teat Dios tandiüm müüch nej mamongoch xeyay ngo majneaj wüx tandeow mawün wüx asoet meáwan nipilan.

¹⁰ Cos Teat Dios tarang meáwan leaw almajlüy, nganüy netam marangüch meáwan leaw andiüm nej. Nej andiüm xeyay micual nej mambüw tiül cielo, áag tüüch Teat Jesús mamongoch xeyay ngo majneaj. Nej tarang palan leaw andiüm Teat Dios, cos atquiaj alndom mawün nejw wüx asoetiw. ¹¹ Teat Jesús tapaj nipilan majlüyiw ocueaj nej, aton ajcüw leawa tajpaj majlüyiw nóiquian, cos nop miteatiw; pares Micual Teat Dios ngo maxing masajüw micojow michijquiaw nej.

¹² Cos nomb tapiüng:

Sanasajüw xecojow xechijquiaw jane ic Teat Dios.

Niüng canchiüjow, quiaj sanataag cantar najneajay wüx ique, aw.

¹³ Aton tapiüng:

Xique sanayac ximeaats wüx nej, aw.

Alinomb tapiüng:

Jogüy xic, salnaquüjpüw meáwan xecualüw leaw Teat Dios lamüüch xic, aw.

¹⁴ Cos nacualaran ajiürüw quiej, ajiürüw cuerpo, Teat Jesús aton tajiürüw cuerpo, at tajiürüw quiej cos nipilan newiquiach nej. Nej tandeow para mandrooch ombas aaga minatangüw nimeech nasoic diablo, cos nej neyac mandeowaran tiül nipilan. ¹⁵ Teat Jesús tandeow mawün imbol mandeowüw nipilan, cos meáwan nüt nipilan imboloj mandeowüw. ¹⁶ Aag agüy naleaing, cos Teat Cristo ngome tiün mambeol ángeles, tiün mambeol acualaats Abraham. ¹⁷ Pares Teat Jesús tiün majlüy nipilan nej, mayaag atnej ayaag nipilan, cos atquiaj alndom marang najneaj natang miteaats leaw ajiürüw lasta nipilan wüx arang leaw Teat Dios tüüch nej marang. Teat Jesús nejay tarang nichech, mawün wüx asoetiw nipilan. ¹⁸ Cos nej tamongoch xeyay ngo majneaj, tayacüch wüx naél. Pares nganüy alndom mambeol leaw teayacüch wüx majiürüw naél.

3

Teat Jesús natang, Moisés chingüy

¹ Xecojow xechijquiaw, Teat Dios lamawün isoetiün, lamapaj icon mendüjpiün nej; nganüy ich leaam imeajtsan wüx Teat Cristo Jesús, cos Teat Dios tüüch nej miün marang minatang miteaats ocueajiüts. ² Nej tarang meáwan palan

leawa tüüch nej Teat Dios marang, atnej tarang tanomb teat Moisés wüx tarang minajiüt Teat Dios, cos nej aton tarang palan tiül minipilan Teat Dios. ³ Nganüy Teat Jesús xeyay netam marangüch casa, ngo matnej teat Moisés, cos atnej nop nerang iüm más netam ajlüy, ngo matnej aaga iüm leawa tarang. ⁴ Cos meáwan iüm arang nej nipilan, pero leawa nerang meáwan leaw almajlüy, aag ayaj Teat Dios. ⁵ Naleaing teat Moisés tarang najneaj tiül meáwan monrang minajiüt Teat Dios. Meáwan najiüt leaw tarang, aag ayaj apiüng wüx leaw aliüc miün apmaderac alinoic nüt. ⁶ Pero Teat Cristo ajlüy wüx minipilan Teat Dios atnej nop natang nacualaran ajlüy wüx aniüng nej. Aaga aniüng nej quiaj apiüng wüx icootsa. Netam tanaamb mandüjpiiüts, aton macüliiüts nde apac omeajtsaats leawa Teat Dios lamapiüng aliüc miün apmajlüy.

Wüx axojtüw minipilan Teat Dios

⁷ Pares netam manguiayiiüts leaw apiüng Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, cos apiüng: Nganüy sitiül inguiayüün andeac Teat Dios,

⁸ nde merangan adam imeajtsan matnej tarangüw tanomb mixejchiün, cos nejw ngo mayariw andeac Teat Dios, tujchiw majcüy wüx aliw tiül wajchiüc.

⁹ Nejw tujchiw xic najcüy xeyay, masey tajawüw nguineay tambeolasüw tiül ic miow (40) neat.

¹⁰ Wüx aag ayaj tajcüyüts najawüw ajcüwa nipilan quiaj,

tapiüngas: "Mbójan ndroj omeajtsüw xic, ngo mayacüw wüx omeajtsüw marangüw leaw sandiüm", saw.

¹¹ Pares tajcüyüts xeyay,

tapiüngas: "Langome sanüjchiw majmeliw maxojtüw niüng sajlüy", aw Teat Dios.

¹² Ijawan xecojow xechijquiaw, nde majlüy nejingüind tiül icona mayac wüx omeaats ngo majneaj, mepiüangan ngo meyariün andeac Teat Dios, mecueatiün aaga Teat Dios almapac. ¹³ Ipaüw nop alinop meáwan nüt wüxan aliün majlüy nganüy nüt cam, ngana madam omeaats aljane tiül icona mapiüng arang najneaj masey arang ngo majneaj. ¹⁴ Apmajlüyüts nóiquian maquiüjpaats Teat Cristo sitiül tanaamb apmandüjpiiüts atnej tarangaats wüx tayariüts andeac nej.

¹⁵ Pares apiüng:

Nganüy sitiül inguiayüün andeac Teat Dios, nde madam imeajtsan matnej tarangüw tanomb mixejchiün, wüx tujchiw majcüy Teat Dios, aw.

¹⁶ ¿Jane nejw tanguaiyiw andeac Teat Dios quiaj, condom ngo mayariw? ¿Ngome ajcüw ayaj meáwan leaw tawüw tiül Egipto, tawün

nejiw teat Moisésa? ¹⁷ ¿Jane tajcüy majaw nejiw Teat Dios tiül aaga ic miow (40) neat quiaja? ¿Ngome ajcüw ayaja leaw tarangüw ngo majneaja, condom tandeowüw tiül wajchiüca? ¹⁸ ¿Jane nejiw tasaj nejiw Teat Dios niquimas ngondom majmeliw maxojtúw niüng ajlüy neje? ¿Ngome ajcüw ayaja leaw ngo mayariw andeac Teat Diosa? ¹⁹ Quiaj ajawaats nejiw ngondom majmeliw tiül aaga niüng apmaxojtúw, cos ngo mayariw andeac Teat Dios.

4

¹ Ata nganüy Teat Dios apiüng aliün ndom müüch icoots maxojtaats niüng ajlüy nej. Pares netam mejawan wüx leaw irangan, nganandot ngo metüchiün. ² Icoots aton nganüy lamasoiquiüts aaga najneaj nanderac quiaj atnej tasoiquiw mixejchiiüts, ndoj ngo mambeol nejiw nicuajjind wüx tanguiayiw a poch quiaj, cos tanguiayiwán, ngo mayariw. ³ Pero icootsa leawa lamayariiüts andeac Teat Dios, tajmeliüts maxojtaats niüng ajlüy Teat Dios. Wüx aag ayaj nej tapiüng:

Wüx tajcüyüts tapiüngas,
niquimás lango majmeliw maxojtúw niüng saxood, saw.

Atquiaj tapiüng Teat Dios cos minajiüt nej laümb nde wüx tarang a iüt cam. ⁴ Aton tiül Mipoch Teat Dios andeac wüx nej taxood wüx ayaíw nüt, cos apiüng:

Teat Dios taxood wüx ayaíw (7) nüt, wüx landoj marang meáwan minajiüt nej, aw.

⁵ Alinoic poch tapiüng:

Lango majmeliw niüng saxood, aw.

⁶ Altiül nejiw leaw ombas manguiayiw andeac Teat Dios nganaw majmeliw, cos ngo mandüümüw mandijpiw Teat Dios. Nganüy aliün ndom aljane majmel tiül niüng axood Teat Dios. ⁷ Teat Dios lamayac alinoic nüt, aag ayaj nganüy cam. Cos atquiaj tapiüng Rey David, lamajiür xeyay neat, tapiüng: Sitiül nganüy inguiayüw andeac Teat Dios, nde madam imeajtsan, aw.

⁸ Ndot teat Josué müüch maxojtúw nipilan Israel tiül niüng alndom maxojtúw, quiaj Teat Dios ngo metam mapiüng alinomb netam maxojtúw. ⁹ Cos ngo maxojtúw ningüün nüt, pares Teat Dios nganüy andiüm müüch maxood minipilan nej atnej nej axood. ¹⁰ Meáwan leaw laxood niüng axood Teat Dios, at aton laxood wüx cuajantanej najiüt arang, atnej Teat Dios taxood wüx landoj marang minajiüt nej. ¹¹ Netam marangaats leaw alndom, maxojtaats niüng axood Teat Dios, ngana marangaats atnej tarangüw leaw nomb ngo mayariw andeac Teat Dios, ndoj ngome tajmeliw niüng apmaxojtúw.

¹² Mipoch Teat Dios almapac, alndom marang cuajantanej. Aaga Mipoch nej alndom majmel tiül omeaatsaran atnej nots espada nexing necamb necamb; alndom matüch tiül omeaats nipilan müüch mayajcüw nguineay ajlüy tiül omeaatsaran. ¹³ Meáwan leaw Teat Dios tarang, nej teamajaw nguineay ajlüy. Naleaing meáwan leawa almajlüy, ranüy majaw Teat Dios, ngo mexotüy nicuajjind. Netam masajaats Teat Dios nguineay tarangaats.

Teat Jesús minatang miteaats

¹⁴ Icoots ajüuraats nop minatang miteaats, aaga laámb tiül cielo. Aag ayaj Teat Jesús micual Teat Dios. Netam mesapayoots nandand wüx andeac nej leawa lamayariiüts. ¹⁵ Cos aaga minatang miteaats ajüuraats quiaj, ajaw nguineay ayajcaats wüx amongochiiüts naél, cos ajaw nguineay ajlüyüüts. Masey nej aton tamongoch naél atnej amongochiiüts, pero nej ngo marang nicuajjind ngo majneaj. ¹⁶ Pares alndom matüchiiüts niüng ajlüy Teat Dios, ngo metam mimbolaats, cos nej apmajiür icoots lasta, apmaxomaats mimonajneaj nej; apmambeol icoots wüx amongochiiüts cuajantanej naél.

5

¹ Meáwan natang miteaats narriüjtüch tiül nipilan, tajmel marang minajiüt Teat Dios mambeol nipilan mayac nichech, at mambiy nimal marang nichech mangüy asoeteran. ² Cos meáwan natang miteaats nipilan nejiw, amongochiw naél atnej amongochiiüts. Pares alndom majiürüw lasta jane ngo majaw cuane arang, at leaw ajaw arang ngo majneaj. ³ Cos nipilánan nejiw, netam mayacüw ichechiw mawün nej asoetiw, aton netam mayacüw nichech mawün asoet meáwan nipilan.

⁴ Nejinguind ngondom mapiüng apmarang natang miteaats, cos áag miün Teat Dios alndom mayac nop natang miteaats atnej tayac Aarón. ⁵ Atquiaj Teat Cristo aton ngome nejáyan quiaj tapiüng apmarang natang miteaats, Teat Dios neyac nej, cos tasaj:

Ique Xecual,
nganüy lanüüch ic mejlüy nipilan ic, aj.

⁶ Aton Teat Dios tapiüng:

Ique miteaats ic meáwan nüt,
atnej tanomb wüx tarang miteaats
Melquisedec, aw.

⁷ Teat Cristo wüx tajlüy ningüy wüx iüt tatün xeyay, tajiünts masaj Teat Dios, aaga alndom mambeol nej ngo mandeow. Teat Dios tanguiay nej andeac cos nej tandiüm marang leaw Teat Dios apiüng. ⁸ Masey Micual Teat Dios nej, pero netam mamongoch naél, cos atquiaj tajaw

ngueaney ayajcūw nipilan, at ngueaney netam marangūch leaw andiūm Teat Dios. ⁹ Cos landoj mamongoch aaga xeyay naél quiaj; quiaj meáwan nūt alndom mawūn wūx asoeteran jangantanej nipilan leaw apmayar nej andeac. ¹⁰ Quiaj Teat Dios tayac nej marang minatang miteaats atnej tarang Melquisedec.

Nde ndrom imeajtsan Mipoch Teat Dios

¹¹ Wūx aag ayaj aliūn najiūr xeyay sandiūm nasaj icon; aag ayaj naél, pero ngondom nasaj icon najen cos icona nequiy menguiayiūn. ¹² Cos lamajiūr xeyay nūt mendüjpiūn Teat Cristo, pares lajneaj merquiajchiūn; nganüy icona netam mequiaacharanan wūx leaw ngo maél tiül Mipoch Teat Dios. Ijlüyiūn atnej nop lambiniow nine tealeámban achech, nganaw müet nüeteran. ¹³ Jangantanej leawa tealeámban achech ajlüy atnej nop nine, cos nganaw majaw ngueaney aquiaach aaga poch leaw apiüng cuane najneaj cuane ngo majneaj. ¹⁴ Cos nipilan wūx latang alndom müet cuajantanej nüeteran. Aag ayaj apiüng wūx nipilan leaw ayacūw wūx omeajtsūw marangūw leaw apiüng Teat Dios, cos atquiaj apmajawūw cuane najneaj cuane ngo majneaj.

6

¹ Pares lango nasaj icon alinomb leaw landoj mesoiquiūn wūx Teat Cristo. Nganüy netam matangaats wūx Mipoch Teat Dios; ngo metam mequiaachayoots wūx ngueaney netam macueatiūts marangaats ngo majneaj, ngueaney netam mayariūts andeac Teat Dios. Meáwan aag ayaj lanasaj icon xeyay. ² Lango nasaj icon alinomb netam me-yariūn yow, tengwüy ngueaney netam may-acūch owixeran wūx omalaran. Aton ngo nasaj icon wūx apacaran tiül mondeow, at wūx Teat Dios apmajaw wūx asoeteran alinoic nūt. Cos meáwan aag ayaj lanaquiaach icon wūx. ³ Sitiül Teat Dios andiūm, nganüy sanasaj icon ngueaney netam matangaats wūx Mipoch Teat Dios.

⁴ Meáwan leawa lamajawūw ranüy leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios, lamayariw aag imiūn tiül cielo, lamüjndiw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, ⁵ sitiül taya-jcūw najneaj aaga andeac Teat Dios, at lamayariw ngueaney apmarang Teat Dios alinoic nūt; ⁶ sitiül ajcūw ayaj apmacueatiw mandüjpiw Mipoch Teat Dios, lango ndom leam omeajtsūw mandüjpiw Teat Cristo alinomb, cos aag ayaj atnej ayacūw Teat Cristo wūx cruz alinomb müjchiw mamongoch monxing. ⁷ Ajcūw ayaj ajlüyiw atnej nacats iūt niüng ajoet najneaj, cos sitiül aag iūt quiaj apmayac najneaj leaw apiürüch tiül, at monpiūr alcuane apmaxaingiw müetiw,

quiaj ajüic Teat Dios tambeol majlüy aag ayaj. ⁸ Pero sitiül noic iūt palüy sats ayac, at cualsoj ajlüy tiül, aaga iūt ngo metam nicuajind, ngo majneaj apmaderac wūx. Ndójwūx apmambeliw leaw altiül.

Leaw teamacüliiūts ambeol icoots mandüjpiiūts Teat Cristo

⁹ Xecojow xechijquiaw leaw xeyay sandiūm, masey atquiaj sandeacan, sapiügan icona atnej aaga iūt terangü, tanaámb apmerangan najneaj; aag ayaj ajüic leriowan wūx isoetiūn. ¹⁰ Cos Teat Dios najneaj arang, ngo ndrom omeaats ngueaney teamerangan, ngueaney tanaámb membeolan meáwan mondüüb Teat Cristo. ¹¹ Sandiūman inopnopo tanaámb mepacan wūx mendüjpiūn Teat Cristo, cos wūx irangan aag ayaj, quiaj apmeajndiūn leawa temecüliūn wūx ümb minütiūn ningü. ¹² Nde meranchiūn; irangan atnej arangūw ajcūwa mondüüb Teat Cristo con omeajtsūw, cos taiündwū wūx cuajantanej amongochiw, condom ayariw leaw Teat Dios lamapiüng apmüüch nejijw.

¹³ Wūx Teat Dios tasaj Abraham cuane apmüüch nej alinoic nūt, quiaj nejáyan quiaj tandeac wūx minütan nej, cos ngo majlüy alinop natang atnej. ¹⁴ Quiaj Teat Dios tasaj Abraham: "Xique sanambeol ic xeyay, sanüüch ic mejiūr xeyay icualaats", aw. ¹⁵ Atquiaj Abraham, cos tacül, ngo paxiūm ocueaj, quiaj tüünd leawa lamasoic apmüünd. ¹⁶ Naleaing, tiül nipilan apajūw minüt nop más natang wūx ngo meyarayej andeacüw. Cos wūx andeacüw atquiaj, quiaj ajüic andeacüw naleaing, lango metam mandeacüw wūx más. ¹⁷ Wūx Teat Dios tandiūm majüiquich naleaing, nej ngondom mangowüüch leawa lamapiüng apmüüch acualaats Abraham, quiaj tandeac wūx minütan nej majüiquich naleaing apmarang leaw lamapiüng. ¹⁸ Cos Teat Dios tapiüng ngueaney apmarang, tandeac wūx minüt nej, pares leaw tandeac ngondom mangowüüch, cos Teat Dios ngondom mawaiich. Nganüy icoots leawa lajwanaats wūx asoetiūts, Teat Dios teamambeol icoots ngo paxiūm macüliiūts aaga leaw nej lamapiüng apmüüch icoots alinoic nūt. ¹⁹ Nganüy aaga teamacüliiūts quiaj, aag ayaj üüch icoots majlüyiūts nandand wūx mandüjpiiūts Teat Dios, atnej nop müx nandand ajlüy wūx ajür micang müx masap nej. Wūx aaga leawa teamacüliiūts quiaj, alndom majmeliūts necamb aaga cortina tiül nangaj iüm tiül cielo; ²⁰ niüng tajmel Teat Jesús, ombas nej, marang natang miteaats ocueajüüts meáwan nūt atnej tarang Melquisedec.

7

Teat Jesús natang miteaats atnej tajlüy Melquisedec

¹ Pues aaga Melquisedec quiaj minatang nenajiüt tiül cambaj Salem, aton miteaats nej ocueaj Teat Dios najlüy tiül cielo. Aaga naxey quiaj taw mangoch Abraham wüx tapeay landoj ajntsoj wüx montangtang monajiüt tiül montsoj. Quiaj aaga Melquisedec tasaj Abraham najneaj tarang, at tasaj Teat Dios mambeol nej. ² Condom Abraham tüüch Melquisedec igajpowüw (1/10) awün tiül leaw axom tiül montsoj. Pues aaga minüt Melquisedec quiaj apiüing wüx najneaj natang nenajiüt tiül cambaj Salem; at tajiür alinoic minüt nej, aag ayaj natang nenajiüt nendondoch moncüy. ³ Aaga Melquisedec quiaj ngo majiür miteat nej, mimüm nej, mixeech nej; ngo majaraw nguineay tajlüy, nguineay tandeow. Nej tajiüc atnej Mical Teat Dios nej, apmarang miteaats meáwan nüt.

⁴ Nganüy ijawan nguineay tarangüch casa aaga Melquisedec quiaj, cos mixejhiüts Abraham tüüch nej igajpowüw naw tiül leaw taxom wüx tamb tiül montsoj. ⁵ Ajawaats meáwan micual Levi leaw monrang miteaats netam mayariw igajpowüw naw tiül leaw axom cambaj, cos atquiaj apiüing tiül aaga poch tüünd Moisés. Naleaing nejw alndom mayariw aag ayaj ocueaj cambaj, masey micual nejw Abraham aton. ⁶ Nganüy Melquisedec masey ngome naw tiül nejw, nej tayar igajpowüw naw tiül leaw taxom Abraham, at tatün ocueaj Teat Dios mambeol nej, marang wüx leaw apiüing apmarang. ⁷ Wüx aag ayaj ajüic leaw atün mimonajneaj Teat Dios wüx alinop, nej ajlüy natang; pero aaga leaw nepar monajneaj ajlüy chingüy. ⁸ Naleaing nganüy aton miteaats ayariw igajpowüw naw tiül leaw axomüw nipilan, masey nipilan nejw. Pero ninguiün nüt wüx tandeac wüx Melquisedec, apiüing nej almpac ngo mandeow. ⁹ Ajawaats ajcüwa miteaats micual Levi aton tangüyw Melquisedec igajpowüw naw tiül leaw taxomüw, cos Abraham mixejchiw nejw tangüy Melquisedec, masey nejw nganaw majlüyw. ¹⁰ Cos wüx Melquisedec tamb mangoch Abraham, naleaing nejw nganaw majlüyw. Masey nganaw majlüyw, tajlüy atnej tangüyw aton, cos apwijquiamoj tiül acualaats Abraham.

¹¹ Teat Dios tüüch nipilan israel aaga ajlüyay poch müüch majawüw nguineay miteaats netam marangüw wüx ayacüw ichechiw nejw. Pero miteaats micual Levi ngondom mawün asoet nipilan, pares netam majlüy alinop miteaats marang atnej tarang Melquisedec leaw ngome naw

tiül micual Aarón. ¹² Cos sitiül miteaats mbiüjlat, pues aaga ajlüyay poch tüünd Moisés aton netam mbiüjlam müünd alinop pálwüx miteaats marang minajiüt Teat Dios. ¹³ Aaga landerac wüx quiaj, aag ayaj Teat Cristo. Nej ngome naw tiül micual Levi, nej naw tiül micual Judá. Nejingüind tiül ajcüw ayaj ngondom mayac nichech wüx artül. ¹⁴ Naleaing ajawaats nej Teat Cristo tajlüy naw tiül micual Judá; nganüy Moisés ngo mandeac wüx Judá nicuajind, ngo mapiüing aljane apmaw marang miteaats.

¹⁵ Wüx aag ayaj ranüy majawaats, cos aaga jayats miteaats quiaj, apmajlüy atnej Melquisedec. ¹⁶ Aaga jayats miteaats quiaj tarang miteaats, cos niqumás ngondom ndrom ombas. Nej ngo marang miteaats atnej ajcüwa nipilan leaw tarangüw miteaats cos miteatiw nejw tarangüw miteaats. ¹⁷ Atquiaj aton Teat Dios apiüing tiül Mipoch Nej:

Ique miteaats ic meáwan nüt, atnej tarang Melquisedec, aw.

¹⁸ Quiaj ajüic aaga ajlüyay poch tüünd Moisés lango membeat nganüy, cos ngondom mawün asoet nipilan. ¹⁹ Atquiaj tajlüy, cos wüx aaga ajlüyay poch quiaj, nejingüind ngondom maw wüx asoet nej. Nganüy ajlüy alinoic poch jayats, xeyay najneaj; wüx aag ayaj alndom matüchiüts niüing ajlüy Teat Dios.

²⁰ Wüx aaga jayats poch quiaj, Teat Dios tandeac wüx minütan nej wüx tayac Teat Cristo marang minatang miteaats. ²¹ Cos Teat Dios ngo mandeac wüx minüt nej wüx tayacüchiw ajlüyay miteaats; nganüy wüx Teat Jesús tarang miteaats, quiaj Teat Dios tandeac wüx minüt nej. Aag ayaj apiüing tiül Mipoch Dios:

Teat Dios tandeac wüx minüt nej, pares ngondom mambiülüüch andeac nej. Nej tasaj Teat Cristo: "Ique apmerang miteaats meáwan nüt, atnej tarang Melquisedec", aj.

²² Pares nganüy ajüiraats noic poch najneaj, cos Teat Jesús, aaga najlüy wüx a poch quiaj, apmajlüy meáwan nüt. ²³ Tajlüyw xeyay miteaats; nganüy cos landeowüw, áag ngondom marangüw miteaats meáwan nüt. ²⁴ Nganüy nej Teat Jesús, cos almajlüy meáwan nüt, pares alinop ngondom mayar aaga najiüt ocueaj nej. ²⁵ Aton Teat Jesús alndom mawün wüx asoet meáwan nipilan leaw mondüüb Teat Dios. Cos nej almpac meáwan nüt, pares alndom matün ocueaj Teat Dios mambeol nejw.

²⁶ Aaga natang miteaats ocueajiiüts quiaj, xeyay ajneaj, nangaj nej, nejingüind ngondom mayac nej asoet, cos ngo majiür nisoet nicuajind, ngo majlüy matnej meáwan nipilan. Aton tayacüch majlüy natang wüx meáwan najlüy tiül cielo. ²⁷ Nej

ngo metam ombas mambiy nimal mayac ichech nej majüquich asoet nej, condom mayac ichech nipilan atnej arangüw ajcüw ajlüyay montangtang miteaats. Cos nejiw rawrráwan tiüt ombas mambiyaw nimal majüquich maw asoetiwiw nejiw; condom ambiyaw nimal majüquich maw asoet nipilan. Nganüy Teat Jesús teyacüy mandeow marang nichech mawün asoet nipilan. Aag ayaj ngocháyan, ngo metam marangüch alinomb. ²⁸ Tiül aaga poch tüünd Moisés apiüng jane apmarang minatang miteaats; cos ajcüw ayaj nipilánan nejiw, ajiürüw nisoet aton. Condom wüx Teat Dios tandeac wüx minüt nej, tayac Micual nej marang minatang miteaats, cos nej apmajlüy palanüy meáwan nüt.

8

Teat Jesús ajlüy wüx noic jayats poch

¹ Nganüy leaw xeyay netam mejawan, aag ayaj wüx aaga minatang miteaats landoj nasaj icon wüx. Cos nej alchetem amb wüx miác Teat Dios tiül cielo niüng ajlüy xeyay najneaj. ² Aaga minatang miteaats quiaj arang minajiüt nej tiül aaga najneajay nangaj iüm tiül cielo. Aaga nangaj iüm quiaj, ngome nipilan nerang, Teat Dios nerang. ³ Pero meáwan minatang miteaats ningüy wüx iüt ajmel mayac nichech, mambiy nimal para maw nisoet. Nganüy aaga minatang miteaats tiül cielo quiaj, netam majiür cuane mayac aton. ⁴ Nganüy sitiül Teat Cristo majlüy ningüy wüx iüt, niquimas ngondom marang miteaats, cos ajcüwa miteaats najlüyiw ningüy wüx iüt ayacüw ichechiw nejiw atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. ⁵ Aaga najiüt leaw arangüw ajcüwa miteaats ningüy wüx iüt cam, aag ayaj apiüng wüx leawa najlüy tiül cielo. Cos wüx Moisés tasoic nguineay apmarang aaga nine nangaj iüm tiül wajchiüc miotaag nimal, quiaj tasaj nej Teat Dios: “Irang meáwan atnej tujchiüs ic mejaw wüx tiüc”, aj. ⁶ Pero minajiüt Teat Cristo tiül cielo najntsop wüx ajneaj, ngo matnej arangüw ajcüwa miteaats ningüy wüx iüt. Nej ajlüy wüx noic poch najntsop wüx ajneaj leawa tüünd Moisés, cos aaga poch leaw xeyay najneaj quiaj, apiüng wüx nguineay Teat Dios ajiür lasta nipilan mawün asoetiwiw nejiw.

⁷ Sitiül aaga ombas majlüy poch tajlüy najneaj, quiaj lango metam marangüch amb ijquaiw poch. ⁸ Pero Teat Dios tajaw ngome palan arangüw ajcüwa nipilan, cos ngo marangüw atnej apiüng tiül aaga poch quiaj. Quiaj tapiüng Teat Dios:

Aliüc miün nüt sanarang noic jayats poch naquiüjpüw nipilan monaw Israel, at nipilan monaw Judá.

⁹ Aaga jayats poch quiaj, ngo matnej aaga poch tarangas naquiüjpüw mixejchiw nejiw

wüx a nüt tawünasüw imiün Egipto; cos nejiw ngo marangüw atnej apiüng tiül a poch tarangas naquiüjpüw; pares ngo nanguaiy andeacüw.

¹⁰ Nganüy aaga jayats poch sanarang naquiüjpüw nipilan israel wüx lamatüch aaga nüt aliüc miün, apmajlüy atcüy:

Sanüüch macül xepoch teomalüw nejiw, sanayac wüx omeajtsüw nejiw.

Quiaj xique sanajlüy Midiosüw nejiw, nejiw apmajlüyiw xenipilan.

¹¹ Nejingüind ngome apmetam maquiaach alinop;

ngo metam maquiaach micoj nej michiig nej mapiüng: “Netam mendüüb Teat Dios”, maw,

cos meáwan nipilan apmajawüw jane xic, masey namix masey natang.

¹² Sanajiürüw lasta masey ngo majneaj tarangüw;

asoetiwiw nejiw lango leam ximeaats wüx alinomb, aw Teat Dios.

¹³ Wüx Teat Dios andeac wüx aaga jayats poch quiaj, quiaj ajüic aaga ombas majlüy lango metam. Pares leaw lango metam apmamong, apndrom.

9

Niüng arangüch casa Teat Dios ningüy wüx iüt, at tiül cielo

¹ Naleaing aaga ajlüyay poch tapiüng nguineay marangüch casa Teat Dios, at tandeac wüx nop nangaj iüm ningüy wüx iüt. ² Cos aaga nine nangaj iüm taag quiaj, nasoic tabernáculo, tajiür ijquaiw teomeaats. Aaga ombas teomeaats quiaj minüt nej Nangaj. Altiül noic nadam candiler, at nop mes alwüx pan leawa tajmel marangüch casa Teat Dios. ³ Aaga nine nangaj iüm quiaj ajiür cortin pinawan; necamb aaga cortin quiaj ajiür alinoic teomeaats; aag ayaj minüt nej Xeyay Nangaj. ⁴ Tiül aaga Xeyay Nangaj teomeaats quiaj, alquiaj noic artül narangüch oro ambeliw wüx pom. Aton tajlüy quiaj nop mbaw, ombas nej oro. Aaga mbaw quiaj minüt nej Mimbaw Jayats Poch, cos tiül aaga mbaw quiaj ajlüy nop nine xar palüy oro, iquial aaga atnej pan nenüt maná leaw tajmiüc imiün tiül cielo. Aton altiül a mbaw quiaj aaga nangoraad tsatsat, aag ayaj angot Aarón. Átan altiül ajcüwa piedra alwüx gajpowiw poch tarang Teat Dios. ⁵ Wüx opech aaga mbaw quiaj alembemoj ijpw querubines, ajlüyiw atnej ángeles, cos aag ayaj ajüiquichaw Teat Dios ajlüy quiaj. Ajcüw ayaj andeniw naag miölümbiw nejiw

aaga mbaw quiaj. Aag ayaj nganüy lango matüch nasaj icon wüx palan.

⁶ Wüx landoj lajlüy quiaj meáwan tiül aaga nangaj iüm quiaj, quiaj ajcüwa miteaats ajmeliw rawrráwan tiüt tiül aaga mbas teomeaats iüm taag marangüw minajiütüw nejiw marangüw casa Teat Dios. ⁷ Pero tiül aaga amb ijquiw teomeaats iüm taag, néjan minatang miteaats alndom majmel nomb oleaj tiül nomb neat. Naleaing nej ngondom majmel sitiül ngo majoy miquiej nimal maripip quiaj, cos ombas netam mayac ichech nej, ndoj alndom mayac ichech nipi-lan majüquich asoetiw masey ngo maya-jcüw arangüw. ⁸ Wüx aag ayaj Dios Nangaj Espiritu üch icoots majawaats nganaw lejquiam majmeleran tiül aaga Xeyay Nangaj tiül iüm taag, wüxan ajcüw miteaats arangüw minajiütüw nejiw tiül aaga ombas palaw teomeaats nangaj iüm quiaj. ⁹ Aaga nangaj iüm ningüy wüx iüt cam apiüng wüx nguineay ajlüy tiül cielo niüng ajlüy Teat Dios. Cos aaga leaw tearangüch tiül aaga nangaj iüm quiaj, wüx ayacüw nichech, ambiyaw nimal majüquich asoetiw nejiw, aag ayaj ngondom müüch nejiw mayajcüw laáw asoetiw nejiw. ¹⁰ Cos aaga ajlüy tarangüw quiaj wüx nüeteran, wüx nanganeowaran, wüx cuajantanej najantsüch; ajcüw ayaj najneaj, ocueaj ombasaran. Cos meáwan aag ayaj tetam, tiün ndom wüx Teat Dios tüüch miün Teat Cristo, quiaj mbiüjlat aag ayaj, lango metam.

¹¹ Pero wüx Teat Cristo tamb marang minatang miteaats tiül cielo, nej tüüch icoots noic tabernáculo leaw xeyay najneajay. Aag ayaj ngome arangüch naag owix nipilan, at ngome ocueaj iüt cam. ¹² Cos wüx Teat Cristo tajmel quiaj tiül aaga Xeyay Nangaj tiül cielo niüng ajlüy Teat Dios, nej ngo majoy miquiej teants, tengwüy miquiej wacüx; nejay tamb mayac miquiej nej marang nichech. Atquiaj lamawün asoetiüts nómban. ¹³ Cos nomb jane ngo marang leaw ajlüy netam marang, netam majwüch wüx ombasüw miquiej toro, tengwüy miquiej teants, tengwüy mingweat vaquilla; cos atquiaj alndom majlüyiw najneaj alinomb teombas Teat Dios. ¹⁴ Sitiül aaga leaw arangüw quiaj tüüch nejiw majlüyiw najneaj, ¡cuantemas nganüy miquiej Teat Cristo nómban apmüüch icoots majlüyüüts najneaj! Cos Teat Cristo masey ngo majüür nisoet nicuajind, nejay teyacüy marang nichech müüch Teat Dios. Tarang aag ayaj cos Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios leaw almajlüy meáwan nüt tambeol nej. Nganüy lango metam marangaats aaga ajlüy quiaj; alndom marangaats leaw Teat Dios andiüm cos nej almapac.

¹⁵ Teat Cristo ajlüy wüx noic jayats poch. Nganüy meáwan nipilan leawa Teat Dios

lamarriüd apmüjndiw leawa nej lamapiüng apmüüch majüürw meáwan nüt. Cos Teat Cristo tandeow mawün nej asoetiw, masey áag leawa tarangüw wüx aliün majlüyiw tiül aaga poch ombas majlüy. ¹⁶ Wüx ajlüy noic poch apiüng wüx nguineay apmbaj-cam cuajantanej leaw aneay aljane, quiaj ombas netam majaraw sitiül naleaing landeow leaw neyac aaga poch quiaj, ¹⁷ Cos aaga poch quiaj ngo membeat sitiül nerang nej aliün mapac; nganüy sitiül landeow, quiaj nembeat. ¹⁸ Atquiaj sitiül ngo majlüy miquiej nop nimal marang nichech, aaga ombas poch ngo membeat aton. ¹⁹ Cos Moisés wüx landoj masaj nipilan meáwan poch leawa tüüch nej Teat Dios, quiaj tayar miquiej nine toro, at miquiej teants, mayac tiül yow; condom tayar nacants milan sap, at mipüüg xiül nasoic hisopo masoc tiül a quiej, cas tawiichwiich wüx nawüig; at tawiichwiich wüx ombasüw meáwan nipilan. ²⁰ Wüxan tengual marang aag ayaj Moisés tapiüng: “Aaga quiej cam tüüch membeat aaga poch tayac Teat Dios, leaw netam merangan”, aw. ²¹ Ngame áagan ayaj, at aton tawiichwiich quiej wüx aaga nangaj iüm taag, y wüx meáwan cuajantanej leawa netam nejiw wüx arangüw casa Teat Dios. ²² Lami cuajantanej netam mawiichwiich wüx quiej para matajüch majneaj atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Átan sitiül nimal ngo mambiyaran maw miquiej nej, nejinguind ngondom maw wüx asoet.

Teat Cristo wüx tandeow tawün asoeteran nómban

²³ Quiaj ajüic netam majwüch quiej wüx cuajantanej najlüy tiül aaga nangaj iüm taag, para matajüch majneaj atnej apiüng tiül aaga poch tayac Moisés; cos aag ayaj apiüng wüx leaw almajlüy tiül cielo. Nganüy aaga najlüy tiül cielo netam mayacüch noic nichech alwüx ajneaj, alwüx atam, ngome atnej najlüy ningüy wüx iüt. ²⁴ Cos Teat Cristo ngo majmel tiül aaga Xeyay Nangaj omeaats iüm tiül nangaj iüm leaw almajlüy ningüy wüx iüt; naleaing, tajmel tiül aaga Xeyay Nangaj leawa najlüy tiül cielo. Cos aaga nangaj iüm leawa najlüy ningüy wüx iüt, aag ayaj apiüng wüx nguineay ajlüy tiül cielo. Pares Teat Cristo tajmel quiaj tiül cielo niüng ajlüy Teat Dios matün ocueajüüts. ²⁵ Nej ngo metam meyacüy marang nichech neatneátan atnej arang minatang miteaats wüx ajmel tiül aaga Xeyay Nangaj majoy mamb miquiej nimal, ngome miquiej nej. ²⁶ Cos sitiül Teat Cristo netam mayac nichech mangüy asoetiüts neatneátan atnej tetam marangüw minatang miteaats, quiaj apmetam mandeow neatneátan aton, nde wüx tajlüy aaga iüt cam. Nganüy nde wüx tapeay ningüy wüx iüt

cam, quiaj nomb teyacüy mandeow mawün asoeteran. ²⁷ Meáwan nipilan nomb netam mandeow, condom Teat Dios apmajaw wüx asoetiw nejiw. ²⁸ Atquiaj Teat Cristo aton teyacüy nomb mandeow mawün asoet xeyay nipilan. Nganüy wüx aliüc amb ijbübüw langome apmawün asoet nipilan; nej aliüc mawün wüx nipilan leaw teamacül nej.

10

¹ Aaga poch tüünd Moisés ajüiquich wüx leawa najneajay apmajlüy alinoic nüt, ngo mapiüng ranüy nguineay apmajlüy. Pares wüx aaga poch tüünd Moisés, nejingüind ngondom majwan asoet nej nómban masey mayac nichech, cos neatneátan netam mayacüch nichech. ² Sitiül aljane mayac ichech nej maw asoet nej nómban, quiaj ngome apmayaag ajiür nisoet. Nganüy cos asoet nej ngondom maw nómban, pares ngondom macueat mayac nichech. ³ Pero aaga nichech ajmel neatneátan quiaj, alndom müüch leaam omeajtsüw wüx asoetiw nejiw, áagan alndom marang. ⁴ Cos miqüiej toro, tengwüy miqüiej teants niquimás ngondom mawün asoeteran nómban.

⁵ Por aag ayaj wüx tapeay Teat Cristo ningüy wüx iüt, nej tasaj Teat Dios, tapiüng: Ngo mendiüm majmel wüx artül nimal nambiyan, tengwüy cuajantanej nichech,

cos ique teach xic najlüy nipilan para ndom nandeow narang nichech.

⁶ Ngo mind mejaw aaga nichech wüx nimal mandaab wüx artül;

at ngo mind mejaw cuajantanej nichech leaw nayacüch maw nisoet.

⁷ Quiaj tapiüngas: “Jogüy xic Teat, lasapeay ningüy narang leawa ique indiüm, atnej larangüch tiül nawiig niüng apiüng wüx xique”, aw.

⁸ Wüx aaga landoj mapiüng quiaj, ajawaats Teat Cristo tasaj Teat Dios: “Ique ngo mendiüm, ngome tajneaj mejaw majmel wüx artül nimal nambiyan marang nichech. At ngome tendiüm mejaw cuajantanej nichech leaw andaab wüx artül; at ngome tendiüm mejaw cuajantanej alinoic nichech ocueaj nisoet”, aw. Atquiaj tapiüng Teat Dios, masey meáwan nipilan tayacüw ichechiw nejiw atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. ⁹ Condom Teat Cristo tapiüng alinomb: “Jogüy xic Teat, lasapeay ningüy narang leaw ique indiüm”, aw. Aag ayaj ajüic Teat Dios lamawün ajcüwa nichech leaw Moisés tayac, condom nejay Teat Cristo teyacüy marang nichech wüx tandeow. ¹⁰ Teat Cristo tarang leaw apiüng Teat Dios, pares nganüy laáw

asoetiüts nómban, cos nej tandeow marang nichech nómban mangüy asoetiüts.

¹¹ Naleaing ajcüwa miteaats tiül nipilan israel arangüw minajiütüw nejiw rawrráwan, mbójan ayacüw nichech; pero aag ayaj ngondom mawün nisoet nómban. ¹² Nganüy Teat Cristo áagan nomb teyacüy mandeow marang nichech mawün asoet nipilan. Condom quiaj tamb andüy tiül cielo chetem amb wüx miác Teat Dios. ¹³ Teamacül wüx Teat Dios apmayac tiüt teoleaj nej meáwan leaw ngo mandüümüw nej. ¹⁴ Cos Teat Cristo áagan nomb teyacüy mandeow marang nichech. Naleaing nej nómban tawün nisoet ocueaj meáwan nipilan leawa larriüjtüch majlüyiw najneaj, nangaj. ¹⁵ At aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios aton ajüiquich aag ayaj naleaing wüx tapiüng:

¹⁶ Aag agüy jayats poch sanarang naqüiüjpüw wüx aaga nüt aliüc miün, atcüy apmajlüy:

Sanüüch macül xepoch tiül omalüw, at wüx omeajtsüw nejiw.

Sanüjchiw majawüw nguineay sandiüm marangüw, aw.

¹⁷ Aton apiüng:

Niquimás ngome apleaam ximeaats wüx asoetiw nejiw, leaw ngo majneaj arangüw.

¹⁸ Pues wüx laáw asoeteran, quiaj lango metam majmel nichech alinomb maw nisoet.

Netam mayambaats Teat Dios

¹⁹ Pares xecojow xechijquiaw, ngo metam mimbolaats cos alndom majmeliüts tiül aaga Xeyay Nangaj niüng ajlüy Teat Dios, cos Teat Cristo tandeow, taw miquiej nej mangüy asoetiüts. ²⁰ Nej tarang aaga jayats tiüüd leaw among necamb aaga cortin wüx teyacüy nejáyan quiaj mandeow mangüy asoetiüts. Cos nej tarang atquiaj, nganüy alndom mapacaats meáwan nüt.

²¹ Nganüy ajiüraats Teat Cristo, nej minatang miteaats ocueaj meáwan minipilan Teat Dios. ²² Pares alndom matüchiüts Teat Dios con omeajtsaats cos ajawaats leawa teamandüjpiüts. At ajawaats miquiej Teat Cristo lamawün asoetiüts; quiaj ngo mayajcaats ajiüraats nisoet, cos aag ayaj atnej Teat Dios taxejmbeach icoots naag norexix yow. ²³ Nganüy netam tanaámb macüliüts aaga xeyay najneaj leaw apmüjndiüts alinoic nüt; ngondom machiweaats omeajtsaats, cos Teat Dios apmüüch icoots leawa lamapiüng apmüüch, nej ngo mawaiich. ²⁴ Pares netam mayambaats nguineay alndom mejiürayoots lasta nop alinop, nguineay alndom membeolayoots marangaats más najneaj. ²⁵ Tanaámb netam canchiümoots nóiquian mequiaachayoots wüx Mipoch

Teat Dios; ngondom mecueatayoots matnej arangüw altiül. Tanaám netam membeolayoots, pero nganü más netam cos ajawaats laliüc matüch aaga nüt wüx aliüc Teat Cristo.

²⁶ Nganü sitiül aljane alwüx omeaats mandüüm marang ngo majneaj, masey nej lamajaw naleaing leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios, quiaj lango majlüy nicuajind nichech para ndom mawün asoet nej. ²⁷ Xeyay apmayamoj majawüw aaga xeyay ngo majneaj leaw apmajlüy alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, ndoj apmandrooch ombas tiül biümb meáwan leaw ngo mayar nej andeac. ²⁸ Cos nomb sitiül aljane ngo marang atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés, at sitiül ajlüy ijpüw arojpw monjaw leaw arang, aaga nipilan quiaj netam mandeow, niqimás ngondom maw wüx. ²⁹ ¡Sitiül aag ayaj tetam mandeow, cuantemas ngo majneaj apmajlüy wüx aljane leaw apiüng ngo metam nej Micual Teat Dios; at leaw tayac atnej ngo membeat miquiej nej; at leaw ngo marang casa Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aaga nembeol icoots! Pues miquiej Teat Cristo awün asoet meáwan nipilan leaw ayariw aaga jayats poch leaw üüch nejw marangüw najneaj. ³⁰ Cos ajawaats Teat Dios tapiüng: “Xique sanapalüch ombas mangüyw leawa tarangüw”, aw. Alinoic tapiüng: “Teat Naxey apmajaw wüx asoetiw minipilan nej”, aw. ³¹ ¡Xeyay xeyay ngo majneaj apmamongoch nop nerang ngo majneaj wüx apmajmiüc teowix Teat Dios almapac!

³² Pero ich leaam imeajtsan wüx teyariün aaga poch ocueaj Teat Cristo, quiaj temongochiün xeyay ngo majneaj. Masey tajcüy majaw icon nipilan, naleaing icona teiücan wüx. ³³ Naleaing nguiaj titsojow icon, tandeacüw ngo majneaj wüx imbasan niüng ajlüy nipilan. Nguiaj tequiüjpan tiül ajcüw leawa tamongochiw ngo majneaj. ³⁴ Tejiüran lasta leawa tajmeliw tiül manchiüc. At wüx tajnot icueajiün leaw ijiüran ngo mamix imeajtsan, cos tejawan apmeajndiün tiül cielo leaw alwüx ajneaj, leaw nejinguind ngondom manood, cos aag ayaj apmejiüran meáwan nüt. ³⁵ Nde paxiüm icueajiün; ich leaam imeajtsan aaga najnejay leaw apmeajndiün tiül cielo. ³⁶ Pares icona netam meiündan wüx leaw apmemongochiün wüx irangan leaw andiüm Teat Dios; quiaj apmeajndiün leaw lamapiüng Teat Dios apmüüch. ³⁷ Tiül Mipoch Teat Dios apiüng:

Najénan aliüc leawa lamapiüng aliüc, ngome apmequiy.

³⁸ Nganü leaw lamayar sandeac, tanaám netam mandüüb xic meáwan nüt.

Pero sitiül aljane achiw omeaats, ngo mandüüb xic, aag ayaj ngo mapac ximeaats najaw, aw.

³⁹ Pero icootsa ngo majlüyüts matnej ajcüw lapaxiow ocueajiw, lamacueatiw nómban, ndoj apndrom ombasüw tiül aaga xeyay ngo majneaj. Naleaing ajlüyüts tiül ajcüw leaw tanaám teamayariw Mipoch Teat Dios, ndoj laawüw wüx, lango mambüw tiül aaga xeyay ngo majneaj.

11

Ajawaats naleaing leawa tea-mandüüpiüts

¹ Wüx lamayariüts andeac Teat Dios, quiaj ajawaats apmajüraats leawa te-macüliüts, masey nganaw maxomaats majawaats aag ayaj. ² At wüx nipilan nde tanomb tayariw andeac Teat Dios, quiaj Teat Dios najneaj majaw nejw.

³ Nganü cos lamayariüts andeac Teat Dios, quiaj ajawaats nej tarang iüt, tarang nüt, tarang caaw, tarang ocas; cos wüx nej tandeac quiaj tajlüy meáwan leaw almajlüy. Pares meáwan leaw axomaats majawaats nganü, aag ayaj Teat Dios tarang naag leawa ngomeaag ajaraw.

⁴ Abel tayar andeac Teat Dios, tayac noic nichech leawa Teat Dios tandiüm, ngo matnej leawa tayac micoj nej Caín; aag ayaj Teat Dios ngo mandiüm. Quiaj Teat Dios tajüiquich najneaj arang Abel wüx tayar ichech nej. Nganü masey nej landeow, tanaám anderac wüx nguineay nej tayar andeac Teat Dios.

⁵ At Enoc, cos tayar andeac Teat Dios, aleáingan tamb andüy tiül cielo, ngo mandeow. Masey nipilan tamb mayambüw nej, ngo maxomüw, cos Teat Dios lamaquiüb nej mamb andüy tiül cielo. Wüx nganaw maquiüraab andüy tiül cielo, tajüic nej naleaing tarang palan leawa andiüm Teat Dios. ⁶ Nejinguind ngondom marang palan leaw andiüm Teat Dios sitiül ngo mayar andeac nej. Cos leawa nendiüm matüch niüng ajlüy Teat Dios, netam mayaag tiül omeaats, majaw Teat Dios almajlüy. Jangantanej leaw apmayamb nej, Teat Dios apmüüch majaw jane nej.

⁷ Aaga Noé nde tanomb tayar andeac Teat Dios, tarang nop nadam müx mawün nejw wüx, ngo mandeowüw tiül yow mintaj nej, at meáwan micual nej. Atquiaj tarang cos Teat Dios ombas lamasaj nej apmajlüy leaw nganaw majaraw. Quiaj Noé tayar andeac Teat Dios, tarang atnej lamasoic. Wüx nej tarang aag ayaj, quiaj tajüiquich meáwan aldemas nipilan wüx iüt ngo mayariw andeac Teat Dios. Noé tayar andeac Teat Dios, quiaj taw wüx cos Teat Dios tajaw najneaj arang.

⁸ Teat Abraham aton, wüx tapaj nej Teat Dios, tayar leawa tasoic; taw tiül miüt nej, tamb andüy tiül alinoic iüt niüing lamapiüing Teat Dios apmüüch nej. Tamb andüy alinoic iüt masey ngo majaw nguiane andüy apmamb. ⁹ Tayar andeac Teat Dios, pares tacül tiül aaga iüt niüing Teat Dios lamapiüing apmüüch. Tacül quiaj atnej napeay miün nipilan tfulan iüm taag maquiüüb micual nej Isaac y Jacob. Atquiaj tarangüw cos Teat Dios lamapiüing nejiw apmüjndiw aaga iüt quiaj. ¹⁰ Atquiaj tarang Abraham cos teamandiüm macül tiül aaga najneajay cambaj leaw ngo ndrom ombas cos witiüt wüx leawa nandand. Aaga cambaj quiaj Teat Dios tapiüing nguineay apmajlüy, ndoj tarang.

¹¹ At nejay müm Sara mintaj Abraham, tayar andeac Teat Dios; pares Teat Dios tüüch nej majiür teomeaats nej micual nej, masey lamong nüt alndom majiür micual nej. Atquiaj tajlüy, cos tayar andeac Teat Dios wüx tasaj nej apmüüch nej micual nej. ¹² Ajan wüx nop naxey tajlüy xeyay nacualaran, masey nej xeyay latang. Ajan wüx micual nej quiaj, tajlüyiw xeyay nipilan atnej ajlüyiw ocas, aton atnej miwiüüd nadam ndec, nejingüind ngondom mateow.

¹³ Meáwan nejiw tandeowüw wüx nganaw müjndiw leaw Teat Dios lamapiüing apmüüch. Pero nejiw cos lamayariw andeac Teat Dios, áag tapiüingüw naleaing alinoic nüt apmüjndiw aag ayaj. Nejiw apiüingüw ajawüw ajlüyiw ningüy wüx iüt at nejw napeay miün nipilan. ¹⁴ Cos leaw nepiüing atquiaj ajüic tealeámban mayambüw noic iüt niüing apmacüliw. ¹⁵ Sitiül ndot leaam omeajtsüw miüütüw nejiw niüing tawüw, quiaj ngo maél mandilileaw alinomb. ¹⁶ Pero nejiw tayacüw omeajtsüw wüx noic cambaj más najneaj, aag ayaj tiül cielo. Pares Teat Dios apac omeaats masoic nej Midiosüw ajcüwa nipilan quiaj; nej lamarang noic cambaj niüing apmacüliw.

¹⁷ Teat Abraham cos tayar andeac Teat Dios, quiaj tayac Isaac micual nej marang ichech nej, cos Teat Dios tandiüm majaw sitiül naleaing apmarang atnej lamasaj. Quiaj Abraham tamb maquiüüb aag anopüyan micual nej marang ichech nej, masey tilüy quiaj Teat Dios tasaj nej: ¹⁸ "Ajan wüx Isaac apmajlüy xeyay micual", aj. ¹⁹ Cos Abraham tapiüing tiül omeaats, tajaw Teat Dios alndom mapacüüch micual nej alinomb. Pero masey Teat Dios ngo müüch Abraham mambiy micual nej, naleaing Abraham tayaag atnej landeow micual nej, ndoj tayaag atnej Teat Dios lamapacüüch nej alinomb.

²⁰ Teat Isaac cos tajaw nguineay apmajlüy alinoic nüt, quiaj tayar andeac Teat Dios, tatün ocueaj Teat Dios mambeol micual nej

Jacob at a Esaú. ²¹ Aton teat Jacob cos tayar andeac Teat Dios, pares wüx laliüc mandeow, quiaj tayar mapeaand tiüt angot nej, ndoj tangeer omal tiüt, tatün ocueaj Teat Dios mambeol nopnop micual José. ²² Teat José aton cos tayar andeac Teat Dios, pares wüx laliüc mandeow tapiüing micual Israel apmawüw tiül Egipto alinoic nüt. Aton tasaj nejiw netam macajüw tiüt miolaats nej majoyiw mamb mamiütüw niüing andüyiw quiaj.

²³ Aton miteat Moisés y mimüm nej, cos tayaran andeac Teat Dios, pares wüx wijquiat Moisés taxotiw arej caaw; cos tajawüw nej nop nine najneaj natsüjyay ombas. Ngo mimboloj masey minatang nenajiüt lamapiüing netam mandeow meáwan namix nine monench tiül nipilan israel.

²⁴ At teat Moisés aton tayar andeac Teat Dios, pares wüx latang ngo mandiüm masoic micual nej aaga nüx micual Faraón. ²⁵ Pero teat Moisés tarriiüd mamongoch ngo majneaj nóiquian maquiüüb minipilan Teat Dios ingow mapac omeaats acásan nüt marang leaw ngo majneaj. ²⁶ Atquiaj tarang cos ajaw más najneaj mamongoch naél wüx aaga Cristo leaw aliüc miün alinoic nüt, ingow ajüiw cuajantanej tiül Egipto. Cos nej tajaw Teat Dios apmüüch nej leaw xeyay nembeat alinoic nüt. ²⁷ Teat Moisés tayar andeac Teat Dios, pares taw tiül Egipto; ngo mimbol masey xeyay apmajcüy natang nenajiüt. Moisés taüic wüx meáwan cos atnej taxom majaw Teat Dios masey ngondom maxoram majaraw.

²⁸ At cos teat Moisés tayar andeac Teat Dios, pares tapiüing marangüw aaga pascua atnej lamasaj nej Teat Dios. Aton tasaj minipilan nej mawichwich miqueiej sap mbeaymbeay ombiümüw nejiw, cos atquiaj aaga ángel apmamóngan wüx, ngome apmambiy aaga ombas wijquiam nacualaran tiül israel. ²⁹ Ajcüwa nipilan israel cos ayariw andeac Teat Dios, pares tamongoj tiül aaga Nacants Ndec. Tamongoj cos Teat Dios tambaag a ndec, tüüch nómban mawaag, iütan tiüt. Nganüy wüx monaw Egipto tandiümüw mamongoj aton, quiaj tapal nejiw tiüt tiül ndec, meáwan nejiw tandeowüw.

³⁰ At aton cos nipilan israel tayaran andeac Teat Dios, pares wüx landoj mayeyiw tiüt a cambaj Jericó ayaüw nüt, quiaj Teat Dios tüüch majmiüc meáwan aaga piedra leaw arangüch otüeng coet neyey tiüt aaga cambaj quiaj. ³¹ At aaga Rahab, nop nelomblombüy najtaj leawa ndoj tayar andeac Teat Dios, tambeol ajcüwa monxey monaw Israel, ajcüw leaw tambüw mandacüwiw a iüt. Aaga Rahab ndoj taw wüx, ngo mandeow maquiüüb nipilan tiül Jericó leaw ngo mayariw andeac Teat Dios.

³² ¿Cuane alinoic sanasaj icon wüx aag ayaja? Naleaing lango matüch nasaj icon wüx Gedeón, wüx Barac, wüx Sansón, wüx Jefté, wüx David, wüx Samuel, at wüx meáwan mondeac andeac Teat Dios. ³³ Pues nejiw tayariw andeac Teat Dios, áag wüx tambüw tiül montsoj tajntsopiw wüx meáwan leaw tajcüy majawüw nejiw tiül palpálwüx iüt. Ndoj tarangüw najneaj wüx a nipilan quiaj. Teat Dios tüüch nejiw leawa lamapiüng apmüüch, at tapal ombeay león, ngo matsamb nejiw. ³⁴ Aton leaw tayacaranüw tiül biümb, ngo mandajpüw. At wüx aljane andiüm mamby nejiw naag espada, nejiw tawüw wüx. Altiül tambeol nejiw Teat Dios tiül montsoj wüx ngondom ombasüw. Aton altiül ndoj ombasüw majntsopiw wüx leaw ajcüy majaw nejiw tiül montsoj, tüüch mecuiürrüw montsoj monaw palpálwüx iüt. ³⁵ Alacas montaj, cos tayariw andeac Teat Dios, pares Teat Dios tapacüüch alinomb acualajtsüw nejiw leawa landeowüw.

Altiül monyar andeac Teat Dios tamongochiw xeyay ngo majneaj; tambiyaranüw cos ngo mandüümüw macueatiw andüjpiw Teat Dios. Nejiw tajawüw apmajlüyiw más najneaj wüx apmapacüw alinomb. ³⁶ Alacas cos ayariw andeac Teat Dios, pares titsojaranüw. Altiül tajwüchiw, altiül taoeleranüw naag galen, altiül tajmeliw tiül manchiüc. ³⁷ Alacas cos tayariw andeac Teat Dios tandeowüw najlosüw; alacas tandooigaranüw naag sier; alacas tambiyaranüw naag espada. Alacas tajüjüyiw acüliw ninguiün ninguiün, tasoijqüiw apixaw nejiw miotaag sap miotaag teants, ngo majiürüw nicuajind; tajcüyaran majarawüw, tamongochiw xeyay cuajantanej ngo majneaj. ³⁸ Alacas cos tayariw andeac Teat Dios netam majüjüyiw. Altiül tacüliw tiül wajchiüc, altiül tacüliw wüx tiüc, at tiül warraj tiüc, tengwüy tiül nadam warraj iüt. Masey tamongochiw meáwan aaga ngo majneaj quiaj, nejiw xeyay nembeatiw majaw nejiw Teat Dios. ³⁹ Naleaing tajüiquichaw ayariw andeac Teat Dios cos tajüic nguineay tamongochiw aag ayaj. Nganüy Teat Dios tiül aaga nüt quiaj ngo müüch nejiw leaw lamapiüng apmüüch. ⁴⁰ Cos Teat Dios tajaw alinoic nüt apmüüch icoots leawa más najneaj, áag ngo müüch nejiw ombas leaw lamapiüng apmüüch icoots.

12

Netam mayacaats omeajtsaats wüx Teat Jesús

¹ Ajawaats tajlüyiw xeyay nipilan leaw taiündüw wüx cuajantanej cos tayariw andeac Teat Dios; ajcüw ayaj atnej oic

ayeyiw icoots tiüt nganüy. Sitiül ajlüy cuajantanej leaw alndom mapal icoots ngo marangaats najneaj, tengwüy sitiül nisoet itsoj omalaats, meáwan aag ayaj netam macueatiüts. Netam mandüjpiüts leaw Teat Dios lamayac icoots wüx. ² Netam mayacaats omeajtsaats wüx Teat Jesús, cos nej tayac icoots wüx leaw teamandüjpiüts, at teamambeol icoots marangaats palan leaw andiüm Teat Dios. Nej tajaw alinoic nüt xeyay apmapac omeaats, pares taiüc wüx mamongoch xeyay necoy wüx tandeow wüx cruz, ngo mapiüng wüx masey xeyay monxing. Wüx ndoj aag ayaj, nej tamb chetem amb wüx miác Teat Dios wüx aaga najneaj chetejeran wüx tiül cielo.

³ Ich leaam imeajtsan wüx nguineay tamongoch Teat Jesús; cos xeyay tajcüyiw majawüw nej nipilan monrang ngo majneaj. Pares tanaám indüjpiün, nde paxiüm icueajüün, nde mamix imeajtsan. ⁴ Masey itsojon mequiüjpan nisoet, pero nganaw maw miquiejün mendeowan cos iyariün andeac Teat Jesús. ⁵ ¡Neol landroj imeajtsan wüx aaga poch tüüch icon Teat Dios atnej asoic wüx nop nacualaran! Cos tiül Mipoch Teat Dios atcüy apiüng:

Xecual, nde mepiüng ngo mind menguiay wüx apmapaj icueaj Teat Dios.

Nde paxiüm icueajüün wüx nej apmayac ic wüx naél.

⁶ Cos meáwan nipilan leawa Teat Dios andiüm, nej apmapaj ocueaj.

Aton nej alic meáwan leawa lajlüyiw micual nej.

⁷ Netam meücan wüx aaga apaj icueajüün quiaj; cos quiaj ajüic Teat Dios apaj icueajüün atnej nop nateateran apaj ocueaj micual nej. ¿Mbich ajlüy nop nacualaran ngo mapaj nej ocueaj miteat neje? ⁸ Pero sitiül Teat Dios ngo mapaj icueajüün atnej ajpaj ocueaj nacualaran, quiaj ajüic icona ngome naleaing necualaranan, ijlüyüün atanej necualaranan wüx lada.

⁹ Cos ajüüraats miteatiüts ningüy wüx iüt leaw tapajüw ocueajüüts, ndoj tayariüts ocueajiw. ¡Cuantemas Miteatiüts Dios tiül cielo netam mayariüts ocueaj wüx apaj ocueajüüts, ndoj apmapacaats meáwan nüt! ¹⁰ Naleaing miteatiüts ningüy wüx iüt tapajüw ocueajüüts acas neat cos nejiw apiüngüw netam; pero Teat Dios meáwan nüt apaj ocueajüüts cos nej awa aag ayaj apmambeol icoots marangaats najneaj, majlüyüts najneaj atnej ajlüy nej. ¹¹ Cos wüx ajpaj ocueajüüts, aag ayaj ngo müüch icoots mapac omeajtsaats; üüch icoots mamix omeajtsaats. Pero wüx landoj mamongochiüts aaga apajaran ocueajüüts quiaj, lamajawaats nguineay netam marangaats. Condom quiaj apmajüüraats

más najneaj omeajtsaats, at apmarangaats más najneaj.

Xeyay ngo majneaj apmajlüy jane ngo mind manguiay andeac Teat Dios

¹² Pares ijchan mapac iwixan ileajiün leaw ngo majiür apac, para alndom meücan wüx leawa tememongochiün. ¹³ Netam meycan ileajiün wüx mejüyiün tiül aaga naleaing tiüüd para ndom merangan leaw andiüm Teat Dios, cos atquiaj apmembeolan leaw atnej necoex ngana majmiüc tiül tiüüd, ngo mapac wüx mandüüb Teat Cristo.

¹⁴ Átan ipacan wüx mejlüyiün najneájan mequiüjpan meáwan nipilan, tanaámb netam merangan leaw andiüm Teat Dios. Cos sitiül ngo merangan atquiaj niquimas ngondom mejawan Teat Dios. ¹⁵ Aton ipacan wüx, ngana aljane ngo mayar mimonajneaj Teat Dios. Cos sitiül moncüy majntsop tiül icona, aag ayaj atnej mioxiich nangaag soex leaw apmayac ngo majneaj tiül icona. Cos atquiaj alndom majüy aaga nangaag tiül icona mayac icon wüx majlüy ngo majneaj. ¹⁶ Nde mejiüran minajtajan, minaxeyiün; nde mepiüangan ngo nembeat leawa Teat Dios ajaw nembeat, cos atquiaj tarang Esaú. Nej tanüüb leaw apmajcuaeat müünd natang nacularan. Tanüüb aag ayaj cos tandiüm noic nüeteran. ¹⁷ Icona lamejawan alinoic nüt wüx Esaú tandiüm mayar leaw apmajcuaeat müünd, naleaing ngondom müünd, at ngo maxom guineay alndom mayar, masey tajiünts xeyay cos andiüm mayar.

¹⁸ Aaga leawa lamayariüts ocueaj Teat Dios nganüy, aag ayaj ngome atnej cuajantanej alndom majaraw masaramb. Ngo matnej wüx nüt mixejchiüts tajawüw aaga tiüc teandaab, ancatitit, at anpojniün wüx, aton ancatearriür wüx atnej napac iünd. ¹⁹ Icona ngo menguiayiün ajiünts trompet, taton ngo menguiayiün andeac Teat Dios. Nganüy leaw tanguiayiw aaga andeac Teat Dios quiaj, xeyay tatüniw nde mandeac alinoic poch. ²⁰ Cos ngo mind manguiayiw aaga xeyay naél poch quiaj leaw tapiüng: “Sitiül ndot nop nimal mamong wüx aaga tiüc quiaj, netam majlos tengwüw majengueran”, aw. ²¹ Xeyay tambolooch nejiw aaga tajawüw quiaj wüx mitiüc Sinaí. Quiaj Moisés tapiüng: “Xeyay ximbol, ambeapmbeap xic”, aw.

²² Nganüy icona atnej lametüchiün aaga tiüc nenüt Sión, tiül micambaj Teat Dios almapac, aaga Jerusalén tiül cielo niüng ajlüy xeyay ángeles ngo matüch mateoraw; teamarangüw casa Teat Dios. ²³ At aton atnej lerpeayiün tiül niüng canchiüjow nacularanüw ombas, larangüch minütiw nejiw tiül cielo. At atnej lerpeayiün niüng ajlüy Teat Dios, áag apmewaw wüx ombas meáwan nipilan. At atnej lerpeayiün

noiquian mequiüjpan ajcüw espíritus ocueaj monyar andeac Teat Dios leaw tajlüyiw nomb. Nganüy Teat Dios lamüüch nejiw majlüyiw palanüy najneajay tiül cielo. ²⁴ At atnej lerpeayiün niüng ajlüy Teat Jesús, aaga najlüy wüx jayats poch. At niüng ajlüy miqüiej nej leaw xeyay nembeat, ngome atnej miqüiej Abel.

²⁵ Ijawan wüx, nde mepalan ilajcan, netam menguiayiün leaw asaj icon Teat Dios. Cos sitiül ajcüwa nipilan tajlüyiw tanomb tamongochiw ngo majneaj, cos ngo mayariw leaw tasaj nejiw Moisés ningüy wüx iüt; ¡cuantemas icootsa ngo mawaats wüx asoetiüts sitiül ngo mayariüts leaw lamasaj icoots Teat Dios najlüy tiül cielo! ²⁶ Wüx Teat Dios tendeac wüx aaga tiüc nenüt Sinaí wüüch manguiayiw nipilan israel, áag andeac nej nómban alanglang a iüt. Pero nganüy Teat Dios asaj icoots tiül Mipoch nej, apiüng: “Alinomb sanüüch melanglangüy ngome ágan a iüt; apmelanglangüy a nüt, caaw, ocas aton”, aw. ²⁷ Aaga poch leaw tapiüng quiaj: “Alinomb sanüüch melanglangüy” maw, aag ayaj apiüng wüx leaw apmelanglangüy ngome apmacül meáwan nüt. Nganüy aaga leaw ngondom melanglangüy, aaga cielo niüng acül Teat Dios, aag ayaj apmacül meáwan nüt. ²⁸ Pares nganüy müjchiüts gracias Teat Dios, cos lamüüch icoots mayariüts aaga najneajay cambaj tiül cielo leaw ngondom melanglangüy. Netam marangaats casa Teat Dios con omeajtsaats atnej andiüm nej. ²⁹ Pues Midiosaats ajlüy atnej noic biümb leaw alndom mambel cuajantanej.

13

Netam marangaats leaw andiüm Teat Dios

¹ Tanaámb ijiürayon lasta, netam mejlüyiün atnej nop necual icon. ² Aton nde ndrom imeajtsan, netam mapac imeajtsan mejawan napeay miün nipilan, meajchiün leaw netam. Cos atquiaj tarangüw acas monxey tanomb, tüjchiw maxood aniüngüw nejiw ángeles, ngo mateotsüw wüx jane nejiw.

³ Aton netam leaam imeajtsan wüx leaw altiül manchiüc, meyajcan atnej ilean tiül manchiüc mequiüjpan. Átan leaw teamamongochiw ngo majneaj, netam meyajcan atnej teamemongochiüw ngo majneaj noiquian mequiüjpan.

⁴ Leaw langoch owixaw mequiübayej najneaj arangüw, wüx ameyiw noiquian ngo majiür nicuajind. Pero naleaing naxey ngondom majiür pálwüx najtaj, at najtaj ngondom majiür pálwüx naxey. Meáwan monxey monjiür pálwüx najtaj tengwüw nüx, aton meáwan montaj monjiür pálwüx

naxey tengwüy nench, pues Teat Dios apmajaw wüx asoetiw nejiw.

⁵ At aton nde meycan imeajtsan wüx mendümdüman tomiün. Ich mapac imeajtsan wüx leaw almejiüran nganüy, cos Teat Dios apiüng: “Ngo nacueat nambeol icon”, aw. ⁶ Pares ngo machiweaats omeajtsaats, alndom mapüngaats atnej tanderac nomb: Teat Dios nembeol xic, ngo nimbol nicuajind leaw alndom marang wüx ximbas aljane.

⁷ Ich leaam imeajtsan wüx ajcüw leaw tarangüw natang tiül icona, leaw taquiajchiw icon wüx Mipoch Teat Dios. Iyamban imeajtsan mejawan nguineay tarangüw najneaj wüx almequiüjpan; irangan atnej tarangüw wüx tayariw andeac Teat Cristo.

⁸ Teat Jesucristo, áag tambeol nejiw tim quiaj, atanej teamambeol icoots nganüy, aton atanej apmambeol icoots oxep nawüw, ngo majiür ümb. ⁹ Nde mendüjpiün wüx sitiül aljane apmaquiaach icon wüx cuajantanej pálwüx, ngo matnej lamayariüts. Áagan Teat Dios alndom müüch icoots mimonajneaj nej cos ajiür icoots lasta. Sitiül mandüjpiüts aaga poch leaw andeac wüx nguineay alndom meteran, aag ayaj ngo mambeol icoots nicuajind.

¹⁰ Nganüy ajiüraats noic nichech más xeyay nembeat, ngo matnej tajlüy nomb. Tanomb miteaats tayacüw nimal wüx artül marang nichech tiül nangaj iüm taag, ngondom müetiw. ¹¹ Cos nomb minatang miteaats ajmel tiül aaga Xeyay Nangaj tiül nangaj iüm ajoyiw miqiej nimal maripip quiaj mangüy asoeteran. Ndoj taquiüjpüw aaga nandew nimal mambeliw mbeay cambaj. ¹² Pares Teat Jesús aton tandeow mbeay cambaj mangüy asoet meáwan nipilan naag miqiej nej. ¹³ Nganüy netam mambaats mbeay cambaj niüng Teat Jesús tandeow, masey mamongochiüts monxing atnej nej tamongoch. ¹⁴ Pues ningüy wüx iüt cam ngo majiüraats micambajaats leaw apmajlüy meáwan nüt. Nganüy teamayambaats aaga cambaj leawa aliüc miün niüng apmacüliüts alinoic nüt. ¹⁵ Cos Teat Jesucristo tandeow, pares netam marangaats casa Teat Dios meáwan nüt, cos aag ayaj atnej mäjchiüts ichechiüts nganüy, y mäjchiüts gracias Teat Dios. ¹⁶ Aton tanaámb netam membeolayoots, mejiürayoots lasta, cos aag ayaj atnej nichech leaw Teat Dios najneaj majaw.

¹⁷ Netam merangan leaw apiüngüw monajiüt tiül minipilan Teat Dios; netam meyajcan chingüy icona, nganüy nejiw natangüw. Cos aag ayaj minajiütüw nejiw, netam mambeolüw icon wüx minajiüt Teat Dios. Ali-noic nüt Teat Dios apmajaw wüx nguineay

tarangüw. Pares imbeolüw marangüw najneaj, cos atquiaj apmapac omeajtsüw wüx minajiütüw nejiw, ngome apmamix omeajtsüw. Cos sitiül amix omeajtsüw wüx minajiütüw nejiw, aag ayaj ngo mambeol icon nicuajind.

¹⁸ Itüniün ocueaj Teat Dios mambeol xicon, cos tanaámb sandüman narangan leaw apiüng Teat Dios, nayajcan najneaj tiül ximeajtsan wüx cuajantanej leaw sarangan. ¹⁹ Alinomb sasaj icon metüniün mambeol xic Teat Dios para ndom namb najaw icon najen.

Ndójwüx atepeay, teamasaj Teat Dios mambeol nejiw

²⁰ Nganüy satün ocueaj Teat Dios, aaga neech icoots majlüyüts najneájan, leaw tapacüch alinomb Miteatiüts Jesucristo. Nej nganüy nop natang nejiür icoots, atnej nop nejiür sap ajiür misap nej. Nej ajlüy wüx aaga jayats poch leaw apmajlüy meáwan nüt, cos taw miqiej nej tandeow. ²¹ Ich mambeol icon Teat Dios merangan palan leaw andiüm nej, müüch icon merangan najneaj, cos Teat Cristo apmambeol icon. Nej netam marangüch casa meáwan nüt. Amén.

²² Satün icueajiün xecojow xehijquiaj, inguiayiün leaw lanasaj icon tiül aaga nawüig cam, iyacan wüx imeajtsan. Áagan acas poch sarang wüx nawüig cam ngome xeyay najal. ²³ Nganüy sanasaj icon aton, michijquiaats Timoteo laáw tiül manchiüc. Sitiül nej mapeay najen, saleamban quiaj najawan icon.

²⁴ Itepeayiün meáwan natang nenajiüt tiül icona; aton itepeayiün meáwan monyar andeac Teat Cristo. Leaw aliw ningüy monaw Italia atepeayiw icon aton.

²⁵ Teat Dios tanaámb müüch icon mimonajneaj nej, tamtámban. Amén.

Noic nanderac tarang wüx nawiig SANTIAGO

*Teat Santiago atepeay nipilan israel
nguijantanej*

¹ Xique nenütüs Santiago, nerangas minajiüt Teat Dios at minajiüt Teat Jesucristo. Satepeayiw meáwan micual Israel, ajcúwa micual gajpiüp (12) monxey leaw ndajririüch tandüyw tiül palpálwüx iüt.

Teat Dios üüch maxoram omeaatsaran

² Xecojow xechijquiaw, ich mapac imeajtsan xeyay, masey imongochiün cuajantanej ngo majneaj. ³ Cos ijawan wüx imongochiün xeyay ngo majneaj wüx indüjpiün Teat Dios, quiaj apmejawan nguineay üüch icon meüücan wüx, ngo paxiüm icueajiün. ⁴ Sitiül apmeiücan wüx meáwan cuajantanej leaw imongochiün, aag ayaj apmajüiquich irangan palan najneaj, lango metam icon nicuajind.

⁵ Sitiül aljane icona ngo maxom omeaats nguineay netam marang leaw Teat Dios andiüm, ich matün ocueaj Teat Dios, quiaj apmüünd. Cos nej xeyay üüch meáwan nipilan leaw apmatün nej ocueaj, ngo malic. ⁶ Wüx nop apmatün, tiül omeaats netam mapiüng apmüünd, ngondom machiw omeaats, cos jane apmachiw omeaats, aag ayaj ajlüy atnej arang omal yow tiül ndec, aqüiüb nej mamb iünd tengwüy ncherrec nguiajantanej. ⁷ Leawa nerang atquiaj ngondom mapiüng Teat Dios apmüüch nej leaw atün. ⁸ Cos nop nipilan nejiür ijquiaw omeaats, noic nüt andiüm marang atnej andiüm Teat Dios, alinoic nüt andiüm marang andiüm nej. Aaga nipilan quiaj ngondom mandüüb noic nej.

⁹ Nop nendüüb Teat Dios masey napateay ajiür, ich mapac omeaats wüx ambeol nej Teat Dios. ¹⁰ Nop nejiür, ich mapac omeaats aton, masey nipilan itsojow nej wüx andüüb Teat Dios. Nej alinoic nüt apmandeow, at leaw almajiür apmamong atnej among ajpoet mbaj. ¹¹ Cos wüx apmajntsop nüt apmerraar xeyay, quiaj soex apmawaag, ajpoet nej apmajtean, quiaj ümb ajüic atsüjyay ombas. Atquiaj alndom majlüy wüx nop nejiür, masey teamapiüng marang minajiüt nej oxep nawiür, pero tealeámban marang, quiaj andeow.

Netam maiüücaran wüx meáwan naél

¹² Najneajay apmajlüy jane aüic wüx meáwan naél amongoch, cos wüx landoj maüic mamongoch meáwan aaga naél quiaj, quiaj apmüünd atnej noic corona leaw apmüüch mapac meáwan nüt, cos aag ayaj Teat

Dios lamapiüng apmüüch meáwan mondiüm nej. ¹³ Sitiül aljane ayaag tiül omeaats nej andiüm marang ngo majneaj, ngondom mapiüng Teat Dios tüüch nej leam omeaats aag ayaj, cos nejinguid ngondom mayac wüx Teat Dios marang ngo majneaj, at Teat Dios ngo mayac wüx nejinguid marang ngo majneaj. ¹⁴ Cos jangantanej nejáyan quiaj ayacüy tiül omeaats nej mandüüm marang ngo majneaj, wüx anot nej mandüüm marang leaw axom majaw, quiaj apmeyacüy tiül naél. ¹⁵ Wüx nop apmapiüng tiül omeaats nej marang ngo majneaj, aaga nisoet wüx landoj lamarang alndom mambiy nej.

¹⁶ Xecojow xechijquiaw, nde mewaiicharanan wüx aag ayaj. ¹⁷ Meáwan leawa najneajay ündiüts ündiütsan, aag ayaj palanüy ajiüraats. Meáwan aag ayaj aliüc imiün cawüx niüng ajlüy Teat Dios, aaga nerang nüt, nerang caaw, nerang ocas. Nej ngondom mambiüüch atnej angowüüch minden cuajantanej. ¹⁸ Cos nej Teat Dios tandiüm müüch icoots wijquiamoots wüx aaga naleaing poch wüx Teat Cristo, para majlüyüüts natang tiül meáwan leawa lamarang.

Netam marangüch atnej apiüng

¹⁹ Xecojow xechijquiaw, ich leaam imeajtsan netam mecüliün menguiayüün. Ndoj, wüx lamejawan nguineay ajlüy, quiaj tendecan. Nde majéan mejcüyüün. ²⁰ Cos sitiül aljane apmajcüy, quiaj langondom marang najneaj atnej andiüm Teat Dios. ²¹ Ngantüy netam mecueatiün meáwan ngo majneaj irangan, meáwan ngo majneaj ajlüy tiül imalan at tiül imeajtsan. Iyariün con imeajtsan aaga Nangaj Poch leaw alndom mawün icon wüx nisoet.

²² Netam merangan atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios, nde menguiayüünan. Cos sitiül apmenguiayüünan, ngo merangan leaw apiüng, quiaj apmejüiquichan icyóyan quiaj tengüal iwaiichayon. ²³ Sitiül aljane anguiáyan Mipoch Teat Dios, ngo marang atnej apiüng, aag ayaj ajlüy atnej nop naxey nejaw mitey nej tiül cheeg nguineay ajlüy. ²⁴ Cos aaga nerang atquiaj quiaj masey tajaw nguineay ajlüy, condom wüx apmamb, quiaj landroj omeaats nguineay tajaw. ²⁵ Pero jane tanaámb majaw palan aaga poch ocueaj Teat Dios aaga newün icoots wüx, mayac wüx omeaats marang leaw apiüng, quiaj aaga nipilan lango majlüy matnej nop nenguiáyan condom landroj omeaats. Pero nej apmajlüy nop nerang atnej apiüng Teat Dios, condom xeyay apmapac omeaats wüx leaw arang.

²⁶ Sitiül aljane tiül icona apiüng xeyay andüüb Teat Dios, pero naleaing ngo majaw wüx andeac, aag ayaj nejáyan quiaj tengüal

awajichay, cos masey apiüing andüüb Teat Dios, aag ayaj ngo maleaing. ²⁷ Sitiül aljane naleaing andüüb Mipoch Teat Dios, ngo matsopoch nej nicuajind nisoet teombas Teat Dios; aag ayaj apmamb majaw mamb-eol ajcüwa nendeoj monguich, at apmamb-eol monlemben omal montaj wüx amon-gochiw naél. Atquiaj alndom majlüy ner-xixay omeaats, ngo marang atnej arangüw nipilan nganaw mandüjpiw Mipoch Teat Dios.

2

Ngo metam marrüüjtan tiül nipilan

¹ Xecojow xechijquiaw, cos indüjpiün na-
jneajay Miteatiüts Jesucristo, ngo metam
merriüjtan tiül nipilan. ² Cos sitiül aljane
apmamb niüing canchiüron, nop asooig na-
jneajay apix nej, at iquial owix nej oro;
pero alinop apmamb quiaj netiün andüy,
nguirich apix nej; ³ condom icona apma-
jneaj mejawan aaga xeyay ajneaj asojiquiay
quiaj, apmesajan: “Mac cheter ningüy
tiül najneajay chetejangan wüx cam”, mer-
ajan. Condom apmesajan aaga netiün
andüy quiaj: “Lombóran ninguiay, tengwüy
tsotóran ningüy tiüt”, merajan. ⁴ Wüx iran-
gan atquiaj, ajüic ngo majneaj tenguiál ir-
riüdayon, cos tenguiál mejawan nguineay
ajlüy wüx ombas nop alinop; aag ayaj ngo
majneaj ipiüangan tiül imalan quiaj.

⁵ Xecojow xechijquiaw, inguiayüün
sanasaj icon: Teat Dios lamarriüüd ajcüwa
nipilan ngo majiür xeyay wüx aaga iüt
cam mandüjpiw nej; at apmajlüyiw nóiquian
maquiüüb Teat Cristo tiül micambaj nej tiül
cielo. Cos lamapiüing apmüüch aag ayaj
meáwan leawa nej andiüm. ⁶ Pero icona ngo
mind mejawan nipilan leaw ngo majiür,
¿neol, ngome ajcüwa monjiür, nejiw xeyay
arangüw ngo majneaj wüx imbasana? ¿Neol,
ngome nejiw asapüw icon mayacuüw icon
teombas monajiüta? ⁷ ¿Neol, ngome ajcüwa
monjiür andeacndeacüw ngo majneaj wüx
aaga najneajay minüt Teat Jesucristo, áag
tenguiál mendüjpiün nganüye?

⁸ Sitiül icona apmerangan atnej Teat
Dios apiüing tiül Nangaj Mipoch Nej wüx
apiüing: “Netam mendüjtan nop alinop
atnej iquiáyan quiaj indüümüy”, aw. Aag
ayaj najneaj apmerangan. ⁹ Pero sitiül
irriüdayon nop alinop, aag ayaj xeyay
nisoet ijiüran; aaga poch tayac Teat Dios
ajüiquich ngo majneaj irangan. ¹⁰ Sitiül
aljane apmapiüing arang palan meáwan
aaga poch tayac Teat Dios; pero sitiül nej
ngo marang masey noic poch, aag ayaj Teat
Dios ajaw atnej ngo marang nicuajind leaw
apiüing tiül Mipoch Nej. ¹¹ Cos nejay Teat
Dios leaw tapiüing: “Nop naxey ngondom
majiür pálwüx najtaj, nop najtaj ngondom
majiür pálwüx naxey”, aton tapiüing: “Nde

membiy nejinguind”, aw. Atquiaj Teat Dios
apiüing, cos sitiül nop naxey ngo majiür
pálwüx najtaj, at najtaj ngo majiür pálwüx
naxey, pero sitiül apmambiy nipilan, aag
ayaj ngo marang leaw apiüing aaga poch
tayac Teat Dios. ¹² Netam merangan
najneaj, aton netam mendeacan najneaj
atnej apiüing Teat Cristo, cos nej andiüm
icon, pero aton apmajaw wüx isoetiün
alinoic nüt. ¹³ Sitiül aljane ngo majiür lasta
alinop, alinoic nüt wüx Teat Cristo apmajaw
wüx asoet nej, ngome apmajiür nej lasta
nicuajind. Pero sitiül aljane apmajiür lasta
alinop, quiaj Teat Cristo apmajiür nej lasta
wüx apmajaw wüx asoeteran.

*Netam mejüiquich nguineay indüüb Teat
Dios*

¹⁴ Xecojow xechijquiaw, ¿cuajpar sitiül al-
jane mapiüing andüüb Teat Cristo sitiül ngo
majüic arang leaw apiüing Teat Cristo? Aag
ayaj ngo majüiquich laáw asoet nej. ¹⁵ Jondot
nop micoi michiig ngo majiür apix, ngo
majiür cuane apmüet, ¹⁶ condom nop icona
masaj nej: “Tamtámban ijlüy, quiür iyamb
ipix ngana mambiy ic naquind, iyamb it
ngana mendeow lop”, maj nej. Pero sitiül
ngo müüch nicuajind, ¿nguineay ajüic am-
beol neje? ¹⁷ Atquiaj sitiül aljane apiüing
ayar andeac Teat Dios; pues aaga apiüing
quiaj ngo membeat nicuajind sitiül ngo
marang leawa netam marang.

¹⁸ Sitiül apmasaj xic aljane: “Ique ipiüing
temeyar andeac Teat Dios, pero xique
teanarang leaw apiüing Teat Dios”, maw.
Pues iich xic najaw nguineay iyar andeac
Teat Dios masey ngo majüic irang najneaj,
nganüy xique sanüüch ic mejaw nguineay
sayar andeac Teat Dios cos sarang leawa nej
andiüm. ¹⁹ Ique ipiüing ijaw áagan nop Dios
almajlüy, aag ayaj naleaing ipiüing. At aton
nimeech ajawüw nop Teat Dios almajlüy,
pero ambeapmbeap nejiw, xeyay imboloj
mandüyiw. ²⁰ ¡Ique nerchach! ¿Ngo mejaw
sitiül nop apmayar andeac Teat Dios, pero
ngo marang leaw apiüing Teat Dios, aag ayaj
por ngana miün mapiüing lamayar andeac
Teat Dios? ²¹ ¿Neol ngo menguiayüna
nguineay tarang mixejchiüts Abraham
wüx tayac nichech müüch Teat Diosa? Cos
nej tarang leaw tasaj nej Teat Dios, taquiüüb
micual nej Isaac mayac wüx artül marang
nichech. ²² Naleaing ajawaats Abraham
tarang aag ayaj cos tayar andeac Teat Dios.
Quiaj tajüic nej naleaing ayar andeac Teat
Dios, cos tarang leaw tapiüing Teat Dios.
²³ Wüx tarang aag ayaj, quiaj tajüic nej
lamarang atnej apiüing tiül Mipoch Teat
Dios, cos apiüing: “Abraham tayar leaw
tasaj nej Teat Dios, quiaj tajüic Teat Dios
lamawün nej asoet nómban”, aw. Ndoj

tanderac najneaj wüx Abraham cos nej xeyay ajneaj aweaag Teat Dios.

²⁴Nganüy ijawan sitiül naleaing nop ayar andeac Teat Dios, at sitiül arang atnej Teat Dios andiüm, aag ayaj ajüic Teat Dios lamawün nej asoet nómban. ²⁵Tanomb aaga najtaj nejiürjiür naxey nenüt Rahab, Teat Dios tawün nej asoet, cos nej tarang leaw Teat Dios andiüm wüx taxot aniüing nej ajcüwa monxey, ndoj tüüch mambüw amb tiül alinots tüiüd, ngana ndeajmoj. ²⁶Atquiaj ajlüy, cos nop nandeow nipilan ngo majiür espíritu; at aton masey nop apiüing lamayar andeac Teat Dios, sitiül ngo marang leaw apiüing Teat Dios, aag ayaj ajlüy atnej nop nandeow.

3

Oniweran

¹Xecojow xechijquiaw, ngo metam majlüy tiül icona xeyay leawa apiüingüw alndom ombasüw maquiajchiw, cos ijawan leaw aquiajchiiüts sitiül ngo maquiajchiiüts naleaing atnej apiüing Teat Dios, nej apmayac asoetiüts xeyay. ²Naleaing nejingüind ngondom marang palan. Ndot sitiül aljane ngo mandeac nicuajind leaw ngo metam mandeac, aag ayaj arang palan. Aton nej alndom mesapüy wüx marang palanüy leaw netam marang. ³Ndot ayacaats freno teombeay nop cawüy, quiaj alndom maleainguijchaats mayacaats tiül tüiüd. ⁴At nop nadam müx masey nadam, aaga nejüyich nej alndom maleaingüich naag nots nine tímón, masey napac iünd mandüüm maquiiüb nej nguiajantanej. ⁵Atquiaj ajlüy wüx oniweran, cos masey nine oniweran, alndom merangrängüy mandeac wüx cuajantanej. ¿Neol ngo mejawana, noic nine biümb alndom mambel xeyay xiüla? ⁶Atquiaj ajlüy oniweran, cos alndom marang xeyay ngo majneaj atnej biümb alndom marang. Aaga oniweran, nimeech alndom majüyich nej müüch mandeacaats xeyay ngo majneaj. Pares netam leaam omeajtsaats nguineay andeacaats meáwan nüt. ⁷Meáwan nimal masey napatüw, alndom müünd memas, masey quiec, masey ndiüc, masey nimal naw tiül ndec. Meáwan ajcüwa nimal quiaj, nipilan alndom müüch memas. ⁸Pero nejingüind ngondom mapal ombeay müüch memas oniw nej, cos aaga oniweran quiaj ngondom müünd memas. Aag ayaj ajlüy atnej micüy olüic napat ndiüc cos alndom mambiy. ⁹Cos naag ombeayaran alndom mandeacaats najneaj wüx Teat Dios; at alndom mapajchaats nipilan, aag tarang Teat Dios atnej ajlüy nej. ¹⁰Cos ombeayaran alndom mandeac najneaj, aton alndom mandeac ngo majneaj. Xecojow xechijquiaw, atquiaj ngo metam

marangüch. ¹¹¿Jondot, noic oniiüg yow, mbich nóiquian alndom maw tiül nangan yowa, at nangaag yowa? ¹²Xecojow xechijquiaw, ¿alndom noic owil toc maóng olívas? ¿Ngwüy alndom noic owil uva maóng toca? ¡Aag ayaj ngondom niquimas! Aton noic oniiüg yow ngondom maw tiül najtix yow nóiquian maquiiüb nangan yow.

Teat Dios ambeol maxoram omeaatsaran

¹³¿Jane tiül icona xeyay axom omeaats, at ajaw wüx cuajantaneje? Nej ich majüiquich nguineay axom omeaats marang cuajantanej najneaj, at ngo merangrängüy wüx nicuajind. ¹⁴Sitiül aljane ayac wüx omeaats ajcüy majaw alinop, at xeyay arang cuajantanej leaw arang melombojcháyan wüx; aag ayaj ngondom merangrängüy wüx mapiüing nej xeyay andüy, cos nop nerang atquiaj ajüiquich tengualin awaiich. ¹⁵Leaw nepiüing atquiaj, aag ayaj ngame ocueaj Teat Dios, aag ayaj ocueaj nipilan ningüy wüx iüt, tengwüy ocueaj nimeech. ¹⁶Cos sitiül aljane andiümdüüm ocueaj alinop, tengwüy sitiül alwüx omeaats ajcüy majaw aljane, quiaj apmajlüy xeyay moncüy, aton meáwan palpáwüx ngo majneaj alndom marangüch. ¹⁷Nganüy sitiül aljane axom omeaats wüx cuajantanej, aaga leawa teamaxom omeaats wüx quiaj imiün cawüx niüing ajlüy Teat Dios. Palanüy najneaj ajlüy, ngo müüch moncüy, ajjür monajneaj, alndom manguiay leaw apiüing alinop, ajjür lasta jangantanej, arang najneaj mambeol alinop. Ngo marang casa nop, pero alinop ngwüy; at ngo mawaiich nejingüind. ¹⁸Jane ayamb monajneaj nguiajantanej mamb, apmaxom monajneaj.

4

Mondiümdüüm leaw almajlüy wüx aaga iüt cam

¹¿Cuane wüx ajlüy moncüye, at mondeac-ndeac tiül icona? ¿Ngame aag ayaja naw tiül imeajtsana, merangan leaw icona indiümana? ²Cos indiüman mejiüran cuajantanej leaw ngondom mejiüran, pares tendiüman membayan leaw nejiür. At aton indiüman mejiüran leaw almajjür alinop, pero ngondom mejiüran, áag teyambyamban moncüy, mejcüyiün mequiüjpan monjiür, para alndom menoitiün leaw alma-jiürüw. Níüngan aton ngondom mexoman mejiüran nicuajind, cos ngo meyamban Teat Dios metüniün ocueaj. ³At aton masey itüniün, naleaing ngo meajndiün cos Teat Dios ajaw ngo majneaj itüniün. Nej ngo müüch cos itüniün para merlomboochayon wüx. ⁴Icona tepiüngan apmerangan leaw andiüm Teat Dios, ndoj ngo merangan.

¿Neol ngo mejawana sitiül irangan ngo majneaja leaw arangüch ningüy wüx iüta, Teat Dios ngo majneaj majaw icon? ⁵ ¿Ngwüy, cuane ipiüngana? ¿Jow, leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios ngo metama? Ngwüy netam, cos apiüng: “Aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios leawa nej tayac tiül omeajtsaats andiüm icoots xeyay; teamajiür icoots, ngo mandium marangaats ngo majneaj”, aw. ⁶ Teat Dios teamambeol icoots xeyay, ngo metam mandiumaats marangaats ngo majneaj. Atcüy apiüng: “Teat Dios ambeol jane ngo merangrangüy; pero leaw nerangrangüy, nej ngo mambeol”, aw. ⁷ Ijchan imeajtsan Teat Dios; nde merangan leaw minatangüw nimeech andiüm. Ndoj quiaj apaxiüm, apmacueat icon. ⁸ Sitiül apmeajchiün imeajtsan Teat Dios, nej apmatüch niüng ijlyüiün mambeol icon. ¡Icuaeatiün irangan ngo majneaj icona monrang nisoet! Iwüniün tiül imeajtsan meáwan ngo majneaj, nde mejiüran ijquiaw imeajtsan. Netam merangan áagan leaw andiüm Teat Dios; ngondom merangan leaw icona indiüman. ⁹ Netam meyajcan ngo majneaj tiül imeajtsan, mejiüntsán xeyay. Nde mapac imeajtsan wüx aaga ngo majneaj irangan. ¹⁰ Sitiül ngo merangan adam imeajtsan teombas Teat Dios, nej apmajüquich najneaj irangan.

Leaw nedeac ngo majneaj wüx ombas alinop

¹¹ Xecojow xechijquiaw, nde mendeacan ngo majneaj wüx ombas nop alinop. Cos leaw nedeac ngo majneaj wüx ombas alinop, tengwüy ayac asoet alinop, aag ayaj atnej andeac ngo majneaj wüx aaga poch tayac Teat Dios. Cos atquiaj ajüic ngo metam nej, ngo marang leaw apiüng. ¹² Cos néjan Teat Dios lamayac Mipoch Nej, aton néjan alndom mayac asoet aljane. Nej alndom mawün wüx asoeteran, aton nej alndom mandrooch ombas nipilan tiül aaga xeyay ngo majneaj. ¿Jow nganüy icona, neol teyacan asoet alinopa?

Ngondom mejaw cuane apmajlüy oxep nawiwür

¹³ Sitiül aljane apmasaj icon mapiüng: “Ngaranüy tengwüy oxep apmambaats marangaats najiüt tiül noic cambaj miünquiaj; apmacüliüts quiaj nomb neat; apmengalayoots apmenüübayoots alndom maxomaats tomiün”, maw; aag ayaj ngo majneaj mapiürang atquiaj. ¹⁴ Cos ngo mejawan cuane apmexoman oxep nawiwür, sitiül alndom mepacan tengwüy mendeowan. Acásan nüt ajlyüiüts niüngüy atnej oic, cos oic alndom majlüy acásan ores condom lamong. ¹⁵ Netam mepiüangan: “Sitiül Teat Dios apiüng aliün mapacaats, quiaj apmarangaats aaga

najiüt cam. Pero sitiül Teat Dios ngo mandium marangaats aaga najiüt cam, quiaj lango marangaats”, merawan. ¹⁶ Pero naleaing icona ngo mepiüangan atquiaj, cos indeacndeacan, erlomboochayon wüx nguineay apmerangan oxep nawiwür. Meáwan ajcüwa monlombojchay quiaj, Teat Dios ngo majneaj majaw nejiw. ¹⁷ Cos sitiül nop ajaw nguineay netam marang, ndoj ngo marang, quiaj lamajiür xeyay nisoet.

5

Apaj ocueajiw monjiür

¹ ¡Inguiayüün icona monyac imeajtsan wüx leaw almejiüran! Sanasaj icon, netam mejiüntsán, merpajan, cos laliüc memongochiün xeyay ngo majneaj. ² Cos meáwan leaw almejiüran, aag ayaj atnej pandiün, at meáwan najneaj ipixan almejiüran, aag ayaj ajlüy atnej lamüet nej ndeooog. ³ At meáwan oro, meáwan plata leaw almejiüran, aag ayaj ajlüy atnej lajtep miüt, lango majneaj. Ninguiaj ajüic icona nerrejchiün wüx leaw almejiüran. Wüx aag ayaj alinoic nüt apmeyajcan xeyay ngo majneaj wüx Teat Dios apmajaw wüx isoetiün; cos apmeyajcan atnej teamambel icon biümb. ⁴ Icona tewaijchan ajcüwa nipilan monrang minajiütan, ngo mengüyiün palan, por aag ayaj Teat Dios apmepalüch ombas, cos nej lamanquiay nguineay teamapiüngüw ajcüwa monrang najiüt quiaj. ⁵ Icona najneajay ijlyüiün ningüy wüx aaga iüt cam, lamong wüx ijiüran cuajantanej; temerangan meáwan leaw üüch mapac imeajtsan. Icona at icon nop naxip nimal wüx apmatüch a nüt apmembiyaranan. ⁶ Icona lameyacan asoet mandeowüw leawa ngo majiürüw nisoet nicuajind. ¡Nejiw ngondom mewünayej!

Iiücan wüx cuajantanej leaw imongochiün

⁷ Xecojow xechijquiaw, netam meücan wüx meáwan ngo majneaj leaw imongochiün, leaw atüch a nüt mandilil Teat Jesús. Cos ijawan nguineay arang nop nepiür, netam maiüc wüx leaw ajoet ndoj apmapiür. Condom apmatüch aaga nüt maxaing omeaats corrü. ⁸ Atquiaj icona aton netam meücan wüx leaw almendüjpiün, nde paxiüm icueajün; cos laliüc mapeay Teat Jesús imiün tiül cielo. ⁹ Xecojow xechijquiaw, nde mendeacan ngo majneaj wüx ombas nop alinop, nganandot Teat Dios mayac xeyay isoetiün, cos laliüc matüch a nüt majaw wüx asoeteran. ¹⁰ Xecojow xechijquiaw, netam merangan atnej nomb tarangüw ajcüwa mondeac andeac Teat Dios, cos nejiw taiücüw wüx meáwan ngo majneaj leawa tamongochiw. ¹¹ Ajawaats najneajay

tajlüyw leawa taiücw wüx meáwan ngo majneaj tamongochiw quiaj. Lamenguiayün nguineay teat Job tafüc wüx meáwan ngo majneaj, at nguineay Teat Dios tambeol nej xeyay wüx landoj mamongoch aag ayaj. Atquiaj arang Teat Dios cos najneaj omeaats, andiüm meáwan nipilan.

¹² Nganüy xecojow xechijquiaw, sasaj icon nde mepajan wüx minüt Teat Dios. Nde mepajan wüx minüt cuajantanej najlüy tiül cielo, tengwüy leaw najlüy wüx iüt. Nde mepajan minüt wüx cuajantanej leaw almajlüy. Ngwüy netam mepiüangan naleaing tajawas, tanguiayiüs; tengwüy ipiüangan naleaing ngo najaw ngo nanguiay. Cos sitiül apmerangan atquiaj Teat Dios ngome apmayac isoetiün alinoic nüt.

¹³ Sitiül aljane icona amongoch ngo majneaj, ich masaj Teat Dios mambeol nej; sitiül aljane apac omeaats, ich mataag cantar himnos wüx minüt Teat Dios. ¹⁴ Sitiül aljane tiül icona niün andeow, ich mapaj montangtang monajiüt tiül icona monyar andeac Teat Cristo, mambüw quiaj matüniw ocueaj Teat Dios mambeol nej. Aton ich matequejchiw wüx ombas nej aceite wüx minüt Teat Jesucristo. ¹⁵ Condom ich matüniw ocueaj Teat Dios, nde machiweaw omeajtsüw. Quiaj aaga niün andeow quiaj apmajneaj, Teat Dios apmawitich nej, y sitiül ajiür nisoet Teat Dios apmawün meáwan asoet nej. ¹⁶ Nganüy sitiül aljane tiül icona arang ngo majneaj, ich macheed masaj icon cuane nisoet ajiür. Condom isajan Teat Dios mambeol nop alinop wüx aag ayaj; quiaj apmamong, apmajneaj iün andeow. Cos sitiül nop naleaing andüüb Teat Dios con omeaats y arang leaw andiüm Teat Dios, wüx apmatün ocueaj Teat Dios, quiaj apmarangüch leaw nej atün. ¹⁷ Aaga teat Elías tajlüy tanomb, aag ayaj nop naxey atnej icootsa. Naleaing wüx nej tatün ocueaj Teat Dios ngo majoet, quiaj ngo majoet aroomb neat pinawan. ¹⁸ Condom tatün alinomb ocueaj Teat Dios, tasaj müüch majoet, quiaj tajoet. Condom tajlüy nüeteran cos terangüy omeaats micorrüliw nejiw.

¹⁹ Xecojow xechijquiaw, sitiül aljane tiül icona lango mandüüb aaga poch naleaing leaw tandeac Teat Dios, nganüy sitiül alinop icona apmambeol nej mandilil alinomb mandüüb Teat Dios, ²⁰ quiaj aaga nerang ngo majneaj quiaj apmaw wüx asoet nej, lango mandeow tiül nisoet. Aton aaga nembeol nej alndom mayaag najneaj cos lamawün wüx aaga nipilan quiaj, lango majiür nicuajind nisoet.

Anoic nanderac arang wüx nawiig San Pedro 1ª Carta de SAN PEDRO

Atepeay

¹ Xique nop apóstol ocueaj Teat Jesucristo, nenütiüs Pedro. Nganü sarang aaga acas poch cam natepeayiw meáwan nipilan is-rael leawa tajwanüw tiül micambajüw nejiw, leawa nganüw ajlüyiw tiül alinoic iüt, tiül Ponto, tiül Galacia, tiül Capadocia, tiül Asia, tiül Bitinia. ² Cos Teat Dios nde tanomb ajaw icona apmendüjpiün nej; pares lamar-riüüd icon meajchiün imeajtsan merangan leawa Nangaj Espiritu asaj icon. Lamajants icon miqüej Teat Jesucristo para mejlüyün nerexixay. Tamtámban nejneajünan, ich mexeyay tiül icona mimonajneaj Teat Dios.

Teamacüliüts leaw ngome apndrom ombas

³ Najneajay ajlüy Teat Dios, Miteat Miteatiüts Jesucristo, cos tajmiüc omal omeaats majaw leaw amongochiüts. Tüüch icoots wijguiamoots alinomb cos tapac tiül mondeow Teat Jesucristo. Aag ayaj üüch mapac omeajtsaats xeyay macüliüts aaga nüt wüx icoots apmapacaats alinomb. ⁴ Quiaj apmüjndiüts leawa Teat Dios lamapiüng apmüüch icoots ningüün tiül cielo. Aaga leaw apmüjndiüts quiaj, ngome apndrom ombas, apmajiüraats meáwan nüt. Ngondom matsopoch nej nicuajind; aton ngondom mantsoy mawaag. ⁵ Cos ijchan imeajtsan meyariün andeac Teat Dios, nej teamajiür icon leaw apmatüch a nüt nómban meriowan wüx isoetiün. Aag ayaj aliüc miün apmajlüy wüx ümb wüx nüt.

⁶ Meáwan wüx aag ayaj icona netam mapac imeajtsan xeyay, masey ningüy wüx aaga iüt cam apmemongochiün xeyay naél. Naleaing aag ayaj acásan nüt apmajlüy. ⁷ Icona netam meücan wüx meáwan naél leaw apmemongochiün wüx indüjpiün Mipoch Teat Dios, cos aag ayaj najntsop wüx ambeat, ngo matnej netsüjyay ombas oro. Masey majmel wüx biümb maponcharan majwan misoy nej maw áagan jayats oro. Atquiaj icona sitiül apmejüiquichan nguineay iücan wüx meáwan imongochiün quiaj, najneajay apmapac omeaats Teat Jesucristo majaw icon wüx nej aliüc alinomb.

⁸ Cos Teat Jesucristo indiüman, masey ngome nejay tejawan, nganüw tanaámb iyariün mipoch nej. Xeyay apac imeajtsan wüx nej, masey ngo mexoman poch leaw alndom mapiüng wüx nguineay ajneaj ajlüy. ⁹ Pues aaga mipoch Teat Jesucristo

leawa temeyacan imeajtsan wüx, aag ayaj apmawün icon wüx isoetiün.

¹⁰ Ajcüwa mondeac andeac Teat Dios monlüy tanomb tandiümüw majawüw nguineay ajlüy mimonajneaj Teat Dios leaw apmeajndiün, ijndeánan. Tayambüw teamteáman majüiquichaw nguineay ajlüy aaga awaran wüx asoeteran. ¹¹ Tayambüw ngün nipilan ngün nüt andeac wüx aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Cristo leaw almajlüy tiül nejiw. Cos tandeac wüx meáwan ngo majneaj leaw apmamongoch aaga Cristo, condom tajuquich nguineay apmajlüy xeyay najneajay. ¹² Condom tündiw majawüw aag ayaj ngome apmajlüy tiül minütiw nejiw; aag ayaj apmajlüy wüx icootsa. Cos meáwan leawa tandeacüw, aag ayaj lajlüy nganüw, lamenguiayüün wüx. Pues aaga Nangaj Espiritu niün imiün tiül cielo tambeol nejiw mandeacüw aag ayaj. Meáwan aaga lajlüy quiaj, ajcüwa ángeles monaw tiül cielo xeyay tandiümüw majawüw nguineay ajlüy.

Teat Dios tayamb icoots marangaats najneaj

¹³ Nganüw iyacan wüx imeajtsan leaw lamenguiayüün, merangan palanüw leawa najneaj. Icülüün meajndiün aaga monajneaj leaw apmeajndiün wüx Teat Cristo aliüc alinomb. ¹⁴ Nganüw irangan atnej arangüw nacualaran leaw arangüw asaj nejiw miteatiw nejiw. Nde merangan ngo majneaj atnej terangan nomb wüx nganaw meyariün andeac Teat Cristo. ¹⁵ Cos aaga nepaj icon mendüjpiün nej arang palanüw najneaj; at icona netam merangan áagan najneaj meáwan nüt wüx ijlüyüün wüx aaga iüt cam. ¹⁶ Tiül Mipoch Teat Dios apiüng: “Netam merangan najneaj cos xique najneaj sarang”, aw Teat Dios.

¹⁷ Sitiül icona ipiüangan Teat Dios miteatiün, pues nej ajaw jane arang najneaj jane ngwüy; nej apmajaw wüx leawa arangaats anopnopoots. Netam mermbolan mendüyüün Teat Dios meáwan nüt wüx almejüyüün wüx aaga iüt cam atnej napeay miün nipilan. ¹⁸ Cos Teat Dios lamawün icon tiül meáwan leaw ngo metam merangan, áag leawa tayacüw icon wüx mixejchiün. Nganüw ijawan aaga tawün icon wüx isoetiün ngome nangüyan naag oro tengwüy plata leaw alndom ndrom ombas. ¹⁹ Pero tejwanaranan naag xeyay nembeat miqüej Teat Jesucristo wüx tandeow wüx cruz mangüy isoetiün. Cos nej tajlüy atnej nop quicheech sap najneajay, ngome ndron ombas. ²⁰ Nej Teat Cristo lajlüy netam mandeow nde wüx nganaw majlüy aaga iüt cam, pero nej tiün mejuiquichay majaraw wüx tatüch a nüt, cos xeyay andiüm icon. ²¹ Nganüw

icona lamesoxoman Teat Dios cos nej Teat Cristo tamongoch meáwan aag ayaj. Nejaj Teat Dios tapacüüch alinomb Teat Cristo tiül mondeow; tüüch nej majlüy najneajay. Nganüy icona lameyacan imeajtsan wüx Teat Dios.

²² Nganüy ijlüyüün atnej lerjantsaranan norexix nde wüx Nangaj Espiritu tambeol icon meyariün, mendüjpiün aaga naleaing poch. Nganüy netam mejlüyüün nóiquian atnej nop necual icon, meyacan imeajtsan wüx mendiüman nop alinop. ²³ Nganüy ijlüyüün atnej lawijquiaron alinomb; aag ayaj ngome atnej macual icon miteatiün mimüman, cos nejw apmandeowüw. Nganüy aaga jjiüran quiaj ngome apndrom ombas, cos aag ayaj Mipoch Teat Dios tanaám apmajlüy meáwan nüt. ²⁴ Mipoch Teat Dios apiüng:

Meáwan nipilan ajlüyiw at nejw nateaic soex,

nganüy meáwan nalombocharanüw wüx, ajlüy atnej ajpoet soex.

Cos aaga soex quiaj apmawaag, ajpoet nej apmajtean;

²⁵ Pero Mipoch Teat Dios tanaám apmajlüy meáwan nüt, aw.

Aaga poch cam tenguiayüün wüx tasajüw icon nguineay Teat Cristo alndom mawün isoetiün.

2

¹ Nganüy netam mecueatiün meáwan ngo majneaj irangan: monwaiich, mondeacndeac iwüniüman wüx imeajtsan, monctüy majaw alinop leaw nejüür, at meáwan mondeacndeac wüx ombasaran. ² Irangan atnej arangüw namix nine les wijquiat cos ayambüw machech. Atquiaj icona netam meyamban metangan wüx aaga Nangaj Mipoch Teat Dios leawa temendüjpiün, cos aag ayaj apmewün isoetiün. ³ Atquiaj apmerangan sitiül naleaing ijawan Teat Dios najneaj arang.

Teat Cristo atnej noic piedra xeyay netam

⁴ Itüchiün niüng ajlüy Teat Cristo, ijchan imeajtsan, cos nej ajlüy atnej noic piedra almapac. Masey nipilan aloxiw ninguüün, apiüngüw ngo metam. Nganüy Teat Dios landoj lamarrüüd majlüy nembeate xeyay.

⁵ Nganüy icona ijlüyüün atnej xeyay piedras almapac. Teat Cristo apmawitüch wüx icona atnej noic templo oceuj Teat Dios; at apmejlüyüün noic ajlüy miteaats nangaj oceuj Teat Dios, meajchiün imeajtsan atnej meycan noic nichech müüch mapac omeaats Teat Dios. ⁶ Lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios:

Xique sanayac tiül Jerusalén noic piedra xowüy latam, narriüjtüch, nembeate xeyay, apmamb tiül oxing iüm.

Jane apmayar, mandüüb aquiaach nej, ngome apmaxing, mamix omeaats, aw.

⁷ Jane tiül icona lameyariün aquiaach Teat Cristo, lamepiüngan nej xeyay nembeate. Nganüy jane ngo mayar aquiaach nej, atcüy apiüng wüx nejw tiül Mipoch Teat Dios:

Aaga piedra leaw monrang iüm ngome tandiümüw;

nganüy lamarang aaga netamüy piedra tiül oxing iüm, aw.

⁸ Aton tandeac wüx Teat Cristo wüx apiüng:

Aaga piedra nelimb oleajaran, aton üüch majmiücaran wüx, aw.

Atquiaj apiüng cos altiül ajtoechiw wüx leawa taquiaach Teat Cristo, ngo mandüümüw marangüw leawa tapiüng, landoj lajwanüw marangüw aaga ngo majneaj quiaj.

⁹ Nganüy icona ijlüyüün noic ajlüy nipilan leaw lerriüjtücharanan mejlüyüün noic ajlüy miteaats tiül noic nangaj cambaj oceuj Teat Dios. Netam mejüiquichan mesajan meáwan nipilan nguineay Teat Dios tapaj icon meriowan tiül pojniün, mendüyüün tiül aaga najneajay ran. ¹⁰ Icona tanomb ngome tejlüyüün minipilan Teat Dios; nganüy lejlüyüün minipilan nej. Tanomb ngome tetüchiün meyariün mimonajneaj Teat Dios; nganüy mbich lametüchiün, lamejiüran.

Netam merangan atnej andiüm Teat Dios

¹¹ Xecojow xechijquaw, inguiayüün leawa sanasaj icon. Icona netam meyajan ijlüyüün at icon napeay miün nipilan tiül aaga iüt cam. Iücan wüx, nde merangan ngo majneaj leaw indüüman. Cos meáwan aag ayaj tengual atsoj wüx müüch ndrom imeajtsan indüjpiün Teat Dios.

¹² Tanaám irangan najneaj para majawüw meáwan nipilan leaw nganaw mayariw andeac Teat Dios. Masey nejw nganüy andeacndeacüw ngo majneaj wüx imbasan, ayacüw icon monrang xeyay ngo majneaj. Wüx apmatüch a nüt Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, nejw apmajawüw icona terangan najneaj. Quiaj apmapiüngüw Teat Dios najneaj arang.

¹³ Cos temendüjpiün Teat Cristo, pares netam meyariün andeacüw meáwan monajüüt leaw ajmeliw marangüw natang wüx aaga iüt cam, masey aaga minatangüy nenajüüt nasoic rey aton. ¹⁴ At iyariün andeacüw ajcüwa chingüy monajüüt cos najmeliw majawüw wüx nipilan monrang ngo majneaj, mjüchw mangüyiw aaga ngo majneaj arangüw; pero apmandeacüw najneaj wüx ombasüw monrang najneaj. ¹⁵ Aag agüy andiüm Teat Dios: merangan najneaj, cos atquiaj alndom mepalan ombeayiw

ajcūwa nipilan leaw ngo majawūw nicuajind, leaw andeacndeacūw ngo majneaj wūx imbasan.

¹⁶ Icona nganūy leriowan wūx isoetiūn para merangan leaw apiūng Teat Dios. Naleaing ngondom mepiūngan por aaga leriowan wūx quiaj alndom merangan leaw indiiūman. Ngwūy, cos icona ijlyūiūn mimonrang minajiūt Teat Dios. ¹⁷ Itūniūn monapacūy teombasūw meáwan nipilan. Meáwan minipilan Teat Cristo netam mendiūman. Aag miūn Teat Dios netam merbolan mendiūiūn. At itūniūn monapacūy teombas aaga minatang monajiūt.

Leaw tamogoch Teat Cristo

¹⁸ Nganūy sanasaj icon monrang minajiūt alinop nipilan: iyariūn irangan leaw andiūm neneaj najiūt, ngome áagan ajcūwa xeyay ajneaj omeajtsūw majawūw icon, at ajcūw leawa xowūy apatūw. ¹⁹ Sitiūl icona apmeiūcan wūx naél wūx irangan minajiūt alinop, masey imongochiūn ngo majneaj leaw ngo metam memongochiūn, nde mamix imeajtsan, cos Teat Dios najneaj majaw merangan atquiaj, meiūcan wūx cuajantanej. ²⁰ Sitiūl icona terangan alngūn ngo majneaj, condom apmeajndiūn memongochiūn naél, ndoj iūcan wūx leaw imongochiūn, ¿nguineay ajūic irangan najneaja? Pero jondot imongochiūn leaw ngo metam memongochiūn wūx irangan najneaj, at iūcan wūx, aag ayaj najneaj majaw Teat Dios. ²¹ Wūx aag ayaj teyambūcharanan cos Teat Cristo aton tamogoch meáwan ngo majneaj ingow amongochiūts icootsa. Nej taūnd wūx meáwan aag ayaj para majūiquich nguineay netam mendūjpiūn wūx merangan atnej tarang. ²² Cos Teat Cristo nómban ngome tarang nisoet, nómban ngo mawaiich aljane; ²³ y wūx tasajsajūw nej, ngo mangoch nej ombeayiw; at wūx tūjchiw mamogoch xeyay ngo majneaj, xeyay necoy, nej nómban ngo mapiūng apmapalūch ombas. Leawa tarang, meáwan tayac teowix Teat Dios, cos nej ajaw wūx jane arang najneaj jane ngwūy. ²⁴ Teat Cristo nejáyan quiaj tayar asoetiūts wūx tamb wūx cruz, cos icootsa tandeowaats nóiquian maquiūjpaats; nganūy lango metam marangaats nisoet, alndom marangaats najneaj. Cos nej tamogoch xeyay necoy para mawūn icoots wūx asoetiūts. ²⁵ Icona nomb tejlyūiūn atnej tigūy ndron sap; nganūy lerndililean niūng ajlyūy Teat Cristo aaga najneaj nejūr sap; nej tanaámb teamajiūr icon cos ijlyūiūn teowix nej.

3

Nguineay netam majlyūyw leaw landoj angoch owixaw

¹ Átan icona mūm montaj, netam mejlyūiūn nóiquian mequiūjpan minojon, mendiūman merangan leaw nejw andiūmūw. Cos atquiaj leaw nganaw mandiūmūw Mipoch Teat Dios alndom mandiūmūw mandūjpiw masey ngo mesajan wūx, cos nejw apmajawūw nguineay irangan najneaj. ² Cos apmajawūw nguineay ijlyūiūn ocueajiwan nejw, at majawūw nguineay irangan leaw Teat Dios andiūm. ³ Ngo metam mejūiquichan ámban wūx imbasan wūx isojuūiūn noic najneaj napixeran, wūx itajcan majneaj ipeatiūn imalan, at wūx meycan najneajy iquial owixan, tengwūy arend olajan. ⁴ Ngwūy netam mejūiquichan nguineay larangūy tiūl imeajtsan leawa ngondom ndrom ombas; aag ayaj apmajūquich icon nguineay ajneaj imeajtsan, cos aag ayaj nembeat xeyay teombas Teat Dios. ⁵ Atquiaj nde tanomb tejūiquichayej ajcūwa mūm montaj leaw tūjchiw omeajtsūw Teat Dios; at tajlyūyw nóiquian marangūw leaw andiūmūw minojw nejw. ⁶ Atquiaj tarang nop mūm najtaj nenūt Sara, nej tarang leaw tandiūm minoj nej teat Abraham, at tandeac wūx nej, “xeteat naxey”, aj. Cos naw wūx nej tejlyūiūn icona atnej micual nej. Nganūy sitiūl atquiaj apmerangan áagan najneaj, quiaj lango metam merbolan wūx nicuajind.

⁷ Icona teat nanojaranūw, netam mecūliūn nóiquian mequiūjpan mintajan najneajan. Ijchan mayajcūw naleaing indiiūman nejw, cos masey nop najtaj ngo matūch apac nop naxey, nejw ajlyūyw tiūl nóiquian mequiūjpan leaw Teat Dios tūūch tūūchan mapacaran wūx. Nganūy sitiūl apmerangan atquiaj, Teat Dios apmanguaiy wūx apmetūniūn ocueaj alcuane.

Najneajy omal omeaats

⁸ Ndójwūx, sapiūng netam mejlyūiūn noic nej imeajtsan, mendiūman nop alinop atnej nacojaran nachiiguerán, mejūiquichan ajneaj imeajtsan. Nde meycan nop xeyay netam, alinop ngwūy. ⁹ Nde mendiūman mepalūchiūn ombas jane arang ngo majneaj wūx imbasan; nde mengochiūn ombeay leaw itsojówan icon. Leaw netam merangan, mendeacan najneaj, metūniūn monapacūy teombasūw nejw; cos Teat Dios tarriūd icon merangan atquiaj, at icona aton teyariūn mimonapacūy Teat Dios. ¹⁰ Cos atcūy apiūrang:

Jane andiūm majlyū najneajan wūx acūl ningūy wūx aaga iūt cam, mapac omeaats meáwan nūt, netam majaw wūx andeac, at ngondom mawaiich.

¹¹ Iwūn ileaj tiūl ngo majneaj, irang aaga najneaj leaw netam,

iyamb monapacüy, áag indüüb.

¹² Cos Teat Dios tengual ajaw ajcüwa monrang najneaj,
aton anguiay cuane atüniw;
pero nej ajüiquich ajcüy majaw monrang
ngo majneaj.

¹³ ¿Jane alndom marang ngo majneaj wüx imbasan sitiül icona áagan najneaj indüjpiün? ¹⁴ Sitiül aleaic imongochiün wüx irangan najneaj, masey, cos Teat Dios apmambeol icon memongochiün najneajan. Nde mermbolan mendüyiün nejw leaw arangüw ngo majneaj wüx imbasan; nde paxiüm icueajiün, iücan wüx, nde mejcüyiün. ¹⁵ Iyacan imeajtsan nómban wüx Teat Cristo. Meáwan nüt netam mejiüran tiül imeajtsan cuane alndom mepiügan, nguineay alndom mesajan jangantanej leaw apmattün manguiay icon. Pero naleaing netam mesajan teamteáman, ijüiquichan xeyay ajneaj imeajtsan wüxan ilean ningüy wüx iüt. ¹⁶ At ijüiquichan nguineay ajneaj imeajtsan para alndom majawüw meáwan leaw mondeacndeac wüx imbasan ngo majneaj. Ndoj apmaxinguaiw wüx meáwan leaw andeacüw quiaj, wüx apmajawüw icona najneaj irangan cos indüjpiün Teat Cristo. ¹⁷ Najneaj sitiül apmemongochiün naél wüx irangan najneaj sitiül Teat Dios atquiaj andiüm memongochiün, ngome wüx irangan ngo majneaj.

¹⁸ Cos Teat Cristo nomb tandeow mawün asoeteran; masey nej ngo majiür nicuajind nisoet, naleaing tandeow ingow andeowüw monrang ngo majneaj, para mambaats niüng ajlüy Teat Dios. Alndom mandeow cos nipilan nej, condom tapac alinomb, apacüüch nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. ¹⁹ Wüx nej tandeow, miespíritu nej tamb tiül mondeow mandeac masaj ajcüw espíritu monlüy atnej ajlüyiw tiül manchiüc, ²⁰ ajcüwa leawa tanomb ngo mayariw leaw tasoiquiw. Aag ayaj wüx minüt teat Noé, cos Teat Dios tacül nejw mayambüw nej wüxan tengualeámban arangüch aaga nadam müx, nasoiç arca. Wüx aaga nüt quiaj acásan nipilan tayariw nej andeac; áagan ojpeacüw nipilan tawüw wüx, ngo mandeowüw tiül najal yow wüx ndliliteay meáwan a iüt. ²¹ Atnej tawüw wüx, ngo mandeowüw tiül yow, ata nganüy apiüng wüx nguineay alndom mawaats wüx asoetiüts wüx apmayariüts yow. Aaga ayarich yow quiaj ngondom majants meáwan ngo majneaj arangüch. Leawa ajüiquich aag ayaj majjüüaran tiül omalaran at tiül omeaatsaran naleaing andiüram marangüch leaw Teat Dios andiüm, cos Teat Jesucristo landoj lapac tiül mondeow. ²² Teat Cristo wüx tapac alinomb, tandilil andüy tiül cielo. Nganüy ajlüy amb wüx miác Teat Dios. Nej ajlüy

wüx meáwan ángeles, at ajlüy wüx meáwan monajüit.

4

Marangaats minajüit Teat Dios leawa nej iüch icoots

¹ Cos Teat Cristo tamongoch xeyay ngo majneaj, xeyay necoy ingow amongochiüts; ata icona aton nütam mejlüyiünan masey memongochiün necoy. Nganüy jane lamamongoch necoy cos andiüb Teat Cristo, ajüiquich lamacueat nisoet. ² Quiaj nej langondom mandüim marang andiüman nej, aton ngome apmarang leaw arangüw meáwan nipilan wüx aaga iüt cam. Nej apmarang áagan leaw andiüm Teat Dios. ³ Cos xeyay nüt terangan atnej arangüw ajcüwa nipilan ngo mandüjpiw Teat Dios. Terangan leaw tendiüman; terangan meáwan ngo majneaj leawa texoman merangan wüx aaga iüt cam: tengüniün, terangan xeyay nangos nüt niüng tembichan meáwan leawa tejiüran, at terangan xeyay ngo majneaj wüx tendüjpiün ajcüwa narangüch dios. ⁴ Nganüy leawa nipilan tealeámban marangüw aag ayaj, xeyay amb wüx omeajtsüw neol lango mequüjpan merangan meáwan ngo majneaj atnej terangan nomb. Wüx aag ayaj tengual mandeacndeacüw ngo majneaj wüx imbasan. ⁵ Alinoic nüt wüx apmajlüjyiw teombas Teat Dios apmapiüngüw meáwan leawa tarangüw; cos nej apmajaw wüx cuane arangüw leaw almapac y leawa landeow. ⁶ Cos nejw wüx aliün mapacüw tasoiquiw wüx Mipoç Teat Dios, nguineay alndom mawüw wüx asoetiw mapacüw wüx miespíritu Teat Dios. Masey wüx aaga iüt cam ajaraw cuane tarangüw, atnej meáwan nipilan.

⁷ Nganüy cos laliüc mümb minüt meáwan leaw almajlüy ningüy wüx aaga iüt cam; icona netam merangan meáwan najneaj, tanaámb itüniün ocueaj Teat Dios, nde paxiüm icueajiün. ⁸ Leawa más netam mejiüran tiül icona, aag ayaj merjiürayon lasta xeyay, cos sitiül xeyay indüman nop alinop alndom mewüniün wüx imeajtsan meáwan nisoet. ⁹ Ijchan maxojtüw iniügan nop alinop, ngo metam mendeacndeacan wüx. ¹⁰ Leawa lameajndiün inopnopon merangan, lamüüch icon Teat Dios, nganüy netam merangan aag ayaj para membeolan nop alinop, cos ijlüyiün noic ajlüy monjiür aaga monajneaj leawa Teat Dios lamüüch. ¹¹ Sitiül aljane andeac, netam mandeac atnej asaj nej Teat Dios. Sitiül aljane ajjür najiüt mambeol wüx cuajantanej, ich marang atnej Teat Dios iüch nej marang. Cos meáwan narangüch quiaj, tengual ajüiquichan nguineay ajneaj Teat Dios wüx

minüt Teat Jesucristo, cos nej ajlly wux meáwan leaw almajly; aldomo marang cuajantanej nganü, oxep, nawiw, at meáwan nüt. Amén.

Leawa meáwan mondüüb Teat Cristo netam mamongochiüts

¹² Xecojow xechijquaw, nde mbayameron wux apmemongochiün cuajantanej leaw aliüc miün, cos apmeyajcan atnej memongon tiül biümb. Nde mepiüangan aag naél quiaj ngondom majlly wux icona. ¹³ Leaw netam merangan, ich mapac imeajtsan xeyay, cos atquiaj apmejiüqichan atnej almequiüjpan Teat Cristo tiül leaw tamongoch. Atquiaj aldomo mapac imeajtsan xeyay wux nej aliüc alinomb mejiüqichay najnejay ajly. ¹⁴ Sitiül andeacüw ngo majnej wux imbasan áag indüjpiün Teat Cristo, najnejay ijllyiün, cos ajly tiül icona Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Naleaing, masey nejw itsojowan minüt Teat Cristo, nganü icona indeacan najnej wux nej. ¹⁵ Malü nejningund tiül icona ngo memongochiün matnej amogoch nop nembiy nipilan, matnej nop neneed, matnej nop nerang alinoic ngo majnej, tengwü wux nop apmajmel tiül ocueaj alinop niüng ngo metam majmel. ¹⁶ Pero sitiül aljane aleaic mamongoch cos andüüb Teat Cristo, aag ayaj ngo metam maxing wux; leaw netam marang, ich mapiügang najnejay arang Teat Dios cos almaquiüüb nej.

¹⁷ Nganü lamatüch a nüt mamelich Teat Dios majaw wux asoeteran naw wux minipilan nej. Naleaing sitiül apmamelich naw wux icootsa, űngueineaye apmajlyiwe ajcüwa leaw nganaw mayariw Mipoch Teat Diosa? ¹⁸ Cos sitiül nop nerang najnej, pero xeyay aél maw wux asoet nej, űngueineaye apmajlyiwe leaw ngo mayamb Teat Diosa, leaw tanaám arang nisoete? ¹⁹ Nganü sitiül imongochiün xeyay naél wux irangan leaw andiüm Teat Dios, nde paxiüm icueajiün; iyacan imeajtsan teowix Teat Dios, tanaám irangan áagan najnejay cos nej nerang meáwan leaw almajly.

5

Netam mejlyiün nóiquian

¹ Sapaj ocueajiw meáwan montangtang monajiüt leaw ajly tiül icona. Xique nop xic natang ombas sat nejw. Xique tajawas meáwan nguineay tamogoch ngo majnej Teat Cristo. Sanajly quiaj aton wux nej apmejiüqichay nguineay ajnejay ajly alinoic nüt. ² Ijllyiün wux, ijawan minipilan Teat Dios leaw almequiüjpan. Aag ayaj ngo metam merangan cos aljane teamasaj icon merangan; ngwü, irangan cos

indiüman. At nde mepiüangan aleaic apmexoman wux; ngwü, irangan najen nde apac imeajtsan. ³ Ngondom mepiüangan ineayiün meáwan leaw ijllyiün wux. Leaw netam merangan, mejiüqichan nguineay irangan áagan leaw netam, majaww meáwan minipilan Teat Cristo. ⁴ Cos wux aliüc alinomb aaga natang najly wux icona, aag ayaj Teat Cristo, quiaj apmeajndiün najnejay corona leawa ngondom ndrom ombas.

⁵ Sasaj icon monguich, irangan leawa apiügang montangtang monajiüt tiül icona. At tiulan icona iyariün leaw apiügang nop alinop; ijüqichan ajnej imeajtsan, cos apiügang:

Teat Dios ajcüw majaw monrang adam omeaats.

Nej üch mimonajnej nej leaw najnej omeaats.

⁶ Netam meyajcan nicuajind icon, cos ijllyiün tiül nangaj owix Teat Dios; naleaing alinoic nüt nej apmantsopiich icon mapiügang najnej terangan. ⁷ Iyacan tiül owix nej meáwan leaw alwux imeajtsan cos tengual majiür icon.

⁸ Netam mejawan cuane temerangan, at tanaám mepacan wux Mipoch Teat Dios, cos aaga nimeech ajcüw majaw icon, atnej nop natap leon tengual mayeyey icon tiüt mayamb jane masap matsamb. ⁹ Netam mendandand wux aaga leaw iyacan imeajtsan wux mendüjpiün. At netam mejawan atanquiaj tengual mamongochiw micojon michijquian minipilan Teat Cristo tiül meáwan aaga iüt cam. ¹⁰ Masey lamemongochiün xeyay naél, aag ayaj acásan nüt. Nganü nej Teat Dios apmüch icon mejlyiün palan, at mandand wux imeajtsan Mipoch nej, mejiüqichay tiül icona. Cos Teat Dios üch meáwan leaw netam para mejlyiün atnej andiüm, cos tayamb icoots wux minüt Teat Jesucristo majlyiüts niüng ajly nej meáwan nüt. ¹¹ Néjan quiaj najnejay ajly. Aton nej ajly wux meáwan leaw almajly nganü, oxep, nawiw, at meáwan nüt. Amén.

Andondoch atepeay

¹² Süch teat Silvano majoy mamb aaga acás poch cam müch icon, cos sawaj nej nop najnej minipilan Teat Cristo. Tarangas nüch leaam imeajtsan nasaj icon aaga naleaing ocueaj Teat Dios, üch üchan leaw nganü tengual mendüjpiün.

¹³ Ajcüwa minipilan Teat Cristo najlyiw tiül Babilonia, ajcüwa larrüjtücharanüw majlyiw nóiquian atnej icona, atepeayiw icon. At xecual teat Marcos atepeay icon. ¹⁴ Itepeayün nguiaj nop alinop nde apac imeajtsan, at itüniün monapacty.

Tamtámban ijllyiün, at mejnejjiün meáwan icona minipilan Teat Cristo. Amén.

Amb iwic nanderac yarang wüx nawig San Pedro 2ª Carta de SAN PEDRO

Atepeay

¹ Xique Simón Pedro nop apóstol ocueaj Teat Jesucristo, nop nerang minajiüt nej. Nganüy sarang aaga acas poch cam nüüch icon leawa lamendüjpiün Miteatiüts Dios atnej sarangan. Miteatiüts Dios tarang xeyay najneaj wüx icoots, cos Teat Cristo tawün asoetiüts. ² Tambtámban ijlüyüin. Tanaámb mambeol icon Teat Dios, müüch icon mejiüran monajneaj, cos lamejawan nguineay andiüm Teat Dios y Miteatiüts Jesús.

Nguineay netam marangüw minipilan Teat Cristo

³ Pues Teat Dios lamüüch icoots meáwan leaw netam para alndom mapacaats marangaats leaw andiüm nej, cos tüüch icoots mayariüts andeac Teat Cristo, majlüyüüts najneaj nóiquian maquiüjpaats. ⁴ At tüüch icoots majawaats nguineay alndom marang meáwan najneajay leaw lamapiüng apmarang. Por aag ayaj nganüy alndom merangan najneaj, atnej arang Teat Dios, mecueatiün irangan ngo majneaj leaw arangüw meáwan nipilan leaw ngo mayariw andeac Teat Cristo, cos nejiw arangüw leaw nejiwan quiaj andiümüw marangüw. ⁵ Nganüy cos lameyariün andeac Teat Cristo, pares netam mepacan wüx merangan najneaj. Pero ngome áagan ayaj, cos netam mexoman imeajtsan mejawan leawa Teat Dios andiüm merangan. ⁶ Wüx ijawan cuane andiüm Teat Dios, quiaj alndom mersapayon wüx, ngo metam merangan leaw indiüman. Netam meiücan wüx cuajantanej almajlüy, at aton merangan casa Teat Dios tanaámb. ⁷ Netam merjiürayon lasta atnej ijiüran lasta micojon nichijquian, mendüüman nop alinop.

⁸ Pues wüx irangan meáwan aag ayaj con imeajtsan, quiaj ajüic naleaing irangan najneaj, ngome irangánan iyariün andeac Teat Cristo. ⁹ Sitiül aljane lamanguiay meáwan aag ayaj, ndoj ngo marang, aag ayaj landroj omeaats nguineay Teat Dios tawün nej tiül meáwan nisoet leawa tarang nomb; ajlüy atnej nop nesomom oniüü. ¹⁰ Nganüy xecojow xechijquaw, netam mepacan wüx merangan leawa Teat Dios tarriiüd icon merangan, cos nej tarriiüd icon merangan áagan najneaj. Sitiül apmeyacan imeajtsan wüx merangan atquiaj, langome apmejmücan tiül nisoet. ¹¹ Atquiaj apmeajndiün mejmeliün najneajay tiül aaga nangaj cambaj niüng ajlüy Miteatiüts Jesucristo, aaga

newün icoots wüx asoetiüts. Quiaj apmecüliün meáwan nüt, ngo majiür ümb.

¹² Wüx aag ayaj, xique ngo nacueat nüüch leaam imeajtsan, masey lamejawan, lerndandand wüx aaga naleaing indüjpiün quiaj. ¹³ Nganüy sapiüng najneaj napaj icueajiün wüxan saliün napac, nüüch leaam imeajtsan nguineay netam merangan; ¹⁴ cos Miteatiüts Jesucristo tüüch xic najaw laliüc matüch a nüt nacueat a iüt cam, nandeow. ¹⁵ Pares sandiüm nacueat nüüch icon leaw alndom, cos atquiaj masey lango najlüy ningüy, icona apleaam imeajtsan tanaámb leawa teanasaj icon quiaj.

Tajüic nguineay ajneaj ajlüy Teat Cristo

¹⁶ Meáwan leawa lanasajan icon wüx Miteatiüts Jesucristo, nguineay nej aliüc alinomb xeyay najneajay, pues aag ayaj ngome sapiüngánan, ngome nandeaánan; aag ayaj palüy naleaing. ¹⁷ Cos xicona tawawasan tanguiayasan wüx Teat Dios tendeac imiün tiül raan oic, xeyay tarangüch casa Teat Jesús wüx tüüch militit ombas nej. Condom tasaj: "Ique xecual, naleaing xecual ic, xeyay sajiür ic lasta, apac ximeaats najaw ic", aj nej. ¹⁸ Xicona tanguiayasan aaga nanderac tiün imiün tiül cielo wüx salnaquiüjpan Teat Jesús, saliünan quiaj nóiquian wüx tiüc. Quiaj tanguiayasan andeac Teat Dios masaj Teat Jesús.

¹⁹ Nganüy ajawaats naleaing aaga poch tandeacüw nomb ajcüwa mondeac andeac Teat Dios. Pares netam mayariüts, cos aaga poch quiaj ajlüy atnej nots najquiol teatitü tiül pojniün pal ongwiiüts, pero wüx lachiüjmbaw lajntsoy aaga nadamüy ocas marraj tiül omeaatsaran. ²⁰ Netam mexoman imeajtsan wüx aag agüy: nejinguind ngo ndom maquiaach wüx Mipoch Teat Dios, awünan tiül omal nej; naleaing netam mayaag ambeol nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios. ²¹ Ajcüwa mondeac andeac Teat Dios, ngo marangüw wüx nawig leawa nejiwan quiaj taxomüw omeajtsüw wüx. Ngwüy, nejiw tarangüw wüx nawig leawa Nangaj Espiritu tüüch nejiw marangüw.

2

Altiül aquiajchüw leaw ngo maleaing (Judás 3-13)

¹ Nomb tajlüy tiül nipilan israel acas leawa ngo maleaing mondeac andeac Teat Dios nejiw. Atanej nganüy apmajlüy tiül icona leawa ngome naleaing monquiaach Mipoch Teat Dios. Apmamelichaw ámban tiüt, apmandiümüw maquiajchüw icon leawa ngomeaag, cos andiümüw mecueatiün mendüjpiün aaga naleaing. Ngo majüic naleaing andüjpiw Teat Jesús leawa tandeow mangüy asoetiw nejiw. Pues ajcüwa monquiaach quiaj, najen

apndrom ombasüw. ² Pero xeyay nipilan apmandüjpiw nejiw, apmarangüw xeyay ngo majneaj atnej arangüw nejiw. Wüx aaga arangüw quiaj, apmanderac wüx Mipoch Teat Dios ngo maleaing. ³ Cos andiümdümw tomiün apmexomxomayej wüx imbasan, apmaquiajchiw icon leaw ngo maleaing; nganüy ajcüwa nipilan quiaj ngome nequiy apndrom ombasüw, landoj lajwanüw mambüw tiül aaga xeyay ngo majneaj.

⁴ Teat Dios ngome tawün wüx omeaats aaga nisoet tarangüw tegüy ángeles; ág tajlosüw tiül niüng amongocharan xeyay ngo majneaj tiül noic pojniün, maeleranüw majlüyiw quiaj leaw apmatüch a nüt Teat Dios apmajaw wüx asoeteran. ⁵ Naleaing Teat Dios ngo mawün wüx omeaats leaw ngo majneaj tarangüw nipilan tanomb. Áagan teat Noé tawün wüx cos tarang at quiaach wüx leaw andiüm Teat Dios. Aton Teat Dios tawün wüx alayaiw nipilan acualaats Noé. Condom tüüch majal a yow ndilimeay iüt, quiaj tandeowüw mewán nipilan. ⁶ At Teat Dios aton nómban tandrooch ombas ajcüwa nadamdám cambaj Sodoma maquiüüb Gomorra wüx tandajpüw, tacülüw ngweátan, cos xeyay ngo majneaj tarangüw moncül quiaj. Pwes atquiaj tarang Teat Dios para majüiquich majawüw ajcüwa nipilan monrang ngo majneaj leaw aliüch miün apmajlüy. ⁷ Pero teat Lot taw wüx cos nej nop neyamb Teat Dios; lapaxiow majaw arangüw xeyay nisoet ajcüwa nipilan quiaj. ⁸ Cos aaga naxey nerang najneaj quiaj, nütñütan xeyay tamix omeaats majaw, manguiay leawa ngo majneaj arangüw aaga nipilan quiaj. ⁹ Nganüy aton Teat Dios alndom mambeol, mawün tiül ngo majneaj ajcüwa monrang leawa nej andiüm. Nganüy ajcüwa monrang ngo majneaj landoj lajwanüw mangüyiw leaw arangüw wüx apmatüch a nüt majaraw wüx asoeteran. ¹⁰ Teat Dios apmüüch mamongochiw xeyay ngo majneaj ajcüwa nipilan monrang aaga ngo majneaj leaw andiümüw, leaw ngo marangüw nej casa. Cos nejiw arangüw adam omeajtsüw, ngo mimboloj mandeacüw ngo majneaj wüx ombas Teat Dios, tengwüw wüx ombas monajüt monlüy tiül nangaj cielo. ¹¹ Masey ajcüw ángeles ocueaj Teat Dios leaw najntsop wüx atam ajlüyiw, y alndom marangüw cuajantanej, nejiw ngo mayacüw asoet ajcüwa monwaiich quiaj. ¹² Pero ajcüwa nipilan monwaiich quiaj, andeacüw ngo majneaj wüx cuajantanej leaw ngo majawüw; ngo majiüw fis. At nejiw nimal, cos nimal ajaw áagan leaw teamamongoch ningüy wüx iüt; wijquiajow para ndeajmoj

mandeowüw. Atquiaj ajlüyiw ajcüwa monwaiich quiaj, cos áagan ayaj apiüngüw wüx, leaw axomüw majawüw ningüy wüx iüt. Itsojow leawa ngo maxomüw majawüw. Por aaga ngo majneaj arangüw quiaj, wüx apmandeowüw apmambüw tiül aaga xeyay ngo majneaj. ¹³ Quiaj apmamongochiw xeyay ngo majneaj, apmangüyiw aaga ngo majneaj arangüw, cos nejiw arangüw rawrráwan tiüt leaw alndom müüch mapac nej omeajtsüw. Pares wüx itean mequiüjpan, aag ayaj noic monxing icueajiün, cos nejiw ngoyay macueatiw arangüw ngo majneaj. Xeyay apac omeajtsüw wüx aaga ngo majneaj arangüw quiaj.

¹⁴ Nejiw ngo maiündüw majawüw nop najtaj, andiümüw manajtajüw; tanaám arangüw nisoet. Ayambüw nguineay maloxiw tiüt jane nganaw mandand wüx Mipoch Teat Dios. Nejiw áag ajlüyiw wüx mawajchaw, ndoj apmambüw tiül castigo. ¹⁵ Nejiw ngo mandiümüw marangüw leaw apiüng Teat Dios, lambójan marangüw alinoic, cos arangüw atnej tarang nop naxey tajlüy tanomb, micual Beor nenüt Balaam. Aaga naxey quiaj tandiümdüw marangüw ngo majneaj maxom tomiün wüx. ¹⁶ Pares Teat Dios tapaj nej ocueaj, tüüch mendeac mibür nej masaj nej ngo majneaj arang. Atquiaj tarang Teat Dios wüx ombas a naxey quiaj, ngana marang aaga ngo majneaj teamandiüm marang quiaj.

¹⁷ Ajcüwa nipilan quiaj ajlüyiw at nejiw noic lol ngo majlüy tiül yow. At ajlüyiw at nejiw oic ajüyich nej nepepep. Nejiw landoj lajwanüw mamongochiw xeyay ngo majneaj tiül xeyay pojniün niüng nómban ngome apmaxomüw majawüw ran. ¹⁸ Nejiw aquiajchiw ombeay nipilan, pero aaga aquiajchiw quiaj ngo membeat nicuajind, cos asajüw jayats monyar andeac Teat Dios mandilileaw marangüw ngo majneaj atnej arangüw nejiw. ¹⁹ At asajüw alndom marangüw leaw andiümüw, ngo majiür nicuajind. Nganüy ajcüwa monwaiich quiaj, masey apiüngüw andüjpiw Teat Dios, aag ayaj ngo maleaing cos arangüw atnej andiümüw; arangüw leaw ataaq nejiw mandar nisoet. ²⁰ Sitiül aljane lamayar andeac Teat Cristo, aaga newün icoots wüx, at lamacueat marangüw ngo majneaj ningüy wüx iüt cam, ndoj apmandilil marangüw alinomb aaga nisoet, ndójwüx apmajlüy más xeyay ngo majneaj. ²¹ Pwes sitiül nop tajaw, tayaag Mipoch Teat Dios aag ayaj naleaing, y tandüüb acas nüt marangüw atnej apiüng, condom tandilil marangüw ngo majneaj, quiaj apmajüür xeyay nisoet, cos tajaw aag ayaj naleaing, pero ngo mandiüm marangüw atnej apiüng. ²² Nejiw ajlüyiw atnej apiüng noic nanderac: “Pet andilil müet

ajtiür nej, at sow andilil maxeeb ndeor alinomb masey taxejmbeacharan”.

3

Wüx apmandilil Teat Cristo

¹ Xecojow xechijquaiw, aag agüy amb ijquaiw nanderac narang wüx nawüig nasaj icon. Tiül aaga ijquaiw nawüig sasaj icon leaam imeajtsan wüx leaw naleaing. ² At sandiüm nüüch leaam imeajtsan leawa tandeacüw tanomb ajcüw mondeac andeac Teat Dios, at nüüch leaam imeajtsan nguineay tapiüngüw apóstoles wüx Miteatiüts Teat Cristo, aaga newün icoots wüx asoetiüts.

³ Netam mejawan, wüx laliüc matüch a nüt mandilil Teat Cristo, xeyay nipilan apmitsojow leaw apiüng Teat Dios, apmarangüw ngo majnej leaw andiümüw marangüw. ⁴ Cos nejüw apmapiüngüw: “¿Wül, ngow apmandilil a Cristo, aaga apiüngüw aliüc alinomba? Cos lamajiür xeyay nüt wüx aliün mapac xeteatiün tapiüngüw aliüc. Nganüy tanaámb níüngan ajlüy meáwan cuajantanej, atnej wüx tarangüch a iüt cam”, apmawüw. ⁵ Pero aaga apmapiüngüw quiaj ngo maleaing, awajchaw, cos nejüw ngo mandiümüw majawüw nguineay Teat Dios tarang a iüt cam tanomb. Cos Teat Dios wüx tapiüng marang nüt, caaw, ocas, iüt; pues quiaj tajlüy iüt imiün tiüt tiül yow, cos atquiaj tapiüng Teat Dios majlüy. ⁶ Condom ajcananüyan a yow, Teat Dios tüüch ndilimeay iüt, ndrom ombas nipilan. ⁷ Nganüy aaga nüt, caaw, ocas, iüt, leaw almajlüy apmandaab, cos atquiaj apiüng Teat Dios apmajlüy. Atquiaj apmajlüy wüx Teat Dios apmajaw wüx asoet nipilan ngo mayar nej andeac. Condom apndrom ombasüw.

⁸ Xecojow xechijquaiw, nde ndrom imeajtsan, Teat Cristo ngome nequiy aliüc. Cos gajpowüw acoc miow (1,000) neat Teat Dios ajaw atnej noic nüt, aton noic nüt ajlüy atnej gajpowüw acoc miow neat. ⁹ Xeyay nipi-lan apiüngüw Teat Cristo nequiy apmapeay, lango miün najen atnej tapiüng. Naleaing Teat Cristo afüc wüx majaw icoots, cos ngo mandiüm ndrom ombas nejingüind. Nej andiüm meáwan nipilan leaam omeajtsüw wüx asoetiüw nejüw, macueatiüw.

¹⁰ Wüx aaga nüt aliüc Teat Cristo nejingüind ngo mateots wüx, atnej arang nop need wüx ngo mateotsaran, quiaj apmajmel meneed. Cos aaga nüt quiaj apmeterrüür cawüx, apmajlüy noic nadam monbayan. Quiaj apmandrooch ombas meáwan leaw almajlüy cawüx, aton meáwan leaw almajlüy wüx iüt apmandaab.

¹¹ Sitiül atquiaj apndrom ombas meáwan, ¿jow nganüy icona, nguineay apmerangan? Netam meajchiün imeajtsan Teat Dios merangan palanüy najnej, merangan leawa nej andiüm. ¹² Tatow tam temecüliün matüch aaga nüt quiaj, irangan minajiüt Teat Dios leaw alndom; cos aaga nüt quiaj apmandaab, apjayam meáwan ocas, at a nüt, at a caaw aton. ¹³ Nganüy icootsa, ngome aaga apndrom ombas quiaj teamacüliüts, teamacüliüts majlüy jayats ocas, jayats caaw, jayats nüt, jayats iüt. Cos aag ayaj lamapiüng Teat Dios apmarang. Condom tiül aaga jayats quiaj, apmajlüy najnejay.

¹⁴ Xecojow xechijquaiw, tatow tam teamecüliün meáwan aag ayaj, irangan leaw alndom, irangan najnej majaw Teat Dios. Nde mejcüyiün mejawan nop alinop, ijlüyiün najneájan, ngo mejiüran nisoet. ¹⁵ At netam mejawan neol ngo miün Teat Cristo najen. Aag ayaj, cos nej ajtiür lasta meáwan nipilan, andiüm mawün nejüw wüx asoetiüw. Atquiaj tarang wüx nawüig micojoots teat Pablo, leawa xowüy andiümaats, cos Teat Dios tüüch nej majaw nguineay masaj icon. ¹⁶ Cos meáwan leawa nej tarang tiül noicnoic minawüig nej tandeac andüy wüx aaga nganüy teanasaj icon cam, masey altiül noicnoic naél maxoram cuane amb apiüng. Altiül nipilan leaw naleaing ngo mandiümüw majawüw mayariw leaw apiüng, angowüjchüw andeac teat Pablo. Atanquiaj arangüw wüx meáwan Mipoch Teat Dios. Aag ayaj ayambüw ndrom ombasüw.

¹⁷ Aag agüy lanasaj icon wüx, xecojow xechijquaiw, netam mejawan wüx aag ayaj, nde mawaiich icon ajcüwa monrang ngo majnej quiaj, nde merangan atnej arangüw nejüw, cos nots quiaj manot icon, mecueatiün irangan najnej. ¹⁸ Sandiüm tanaámb metangan wüx aaga poch tayac Miteatiüts Jesucristo, aaga newün icoots wüx asoetiüts, para marangaats leaw nej andiüm. Marangaats casa Teat Cristo nganüy at meáwan nüt. Amén.

2

Anoic nanderac arang wüx nawiig San Juan 1ª carta de SAN JUAN

Aaga poch cam alndom müüch mapacaran

¹ Sarang aaga acas poch cam nasaj icon wüx aaga leawa lajlüy nde tanomb wüx nganaw majlüy aaga iüt cam. Aag ayaj tanguiayasan andeac, tajawasan nejay, tajawasan nguineay arang, aton tarreegasan naag xiwixan. Aaga Nanderac quiaj leaw alndom müüch mapacaran, aag ayaj Teat Cristo. ² Nej wijquiat wüx aaga iüt cam. Wüx latang, quiaj xicona tajawasan nejay. Aag nganüy sasajan icon wüx Teat Cristo, aaga alndom müüch icoots mapacaats meáwan nüt. Cos nej tajlüy maquiüb Teat Dios, condom tiün mejüiquichay najawan. ³ Nganüy sanasaj icon menguiayüün wüx aaga leawa tajawasan, tanguiayasan andeac; para alndom majlüyüüts nóiquian atnej xicona sajlüyüün nóiquian naquiüjpan Teat Dios y Mical nej Teat Jesucristo. ⁴ Aag agüy sarang wüx nawiig menguiayüün, para müüch mapac imeajtsan xeyay.

Teat Dios ran nej

⁵ Nganüy sanasaj icon leaw tanguiayasan asaj xicon Teat Cristo. Nej tapiüng: “Xetead Dios ajlüy ran nej, ngo majlüy pojniün wüx nej”, aw. ⁶ Sitiül icootsa apiüngaats ajlüyüüts najneaj nóiquian maquiüjpaats Teat Dios, nganüy naleaing sitiül tengualeámban ajüyüüts tiül aaga pojniün quiaj, quiaj ajüiquichaats tengual awajichaats, ngo marangaats aaga naleaing leawa Teat Dios lamapiüng. ⁷ Nganüy sitiül ajüyüüts tiül aaga ran quiaj atnej Teat Dios ajlüy ran nej, quiaj alndom majlüyüüts najneaj nóiquian maquiüjpaats nop alinop. Cos Teat Jesucristo Mical Teat Dios nejants icoots naag miquiej nej meáwan asoetiüts.

⁸ Sitiül icootsa apiüngaats ngo majiüraats nisoet, quiaj ajüiquichaats icoyóotsan quiaj awaiichayoots, ngo mandeacaats naleaing. ⁹ Pero sitiül apmachejtüüts asoetiüts, masajaats Teat Dios cuane ngo majneaj arangaats, quiaj alndom majawaats naleaing nej apmawün icoots wüx asoetiüts; apmüüch icoots majlüyüüts nerixix teombas nej. ¹⁰ Pero sitiül apiüngaats nómban ngo majiüraats nisoet, wüx aaga poch quiaj ayacaats nej Teat Dios newaiich, y aaga naleaing poch leawa nej lamapiüng, ngo majlüy wüx omeajtsaats.

Teat Cristo nop nembeol icoots

¹ Xecualüw, nganüy sarang aag agüy nasaj icon nde merangan nisoet; pero sitiül aljane apmarang nisoet, quiaj Teat Jesucristo apmasaj Teat Dios mawün wüx omeaats asoet nej. Cos Teat Cristo arang palan áagan najneaj, üüch atowtow. ² Teat Cristo tandeow ingow andeowaats wüx asoetiüts. Naleaing ngome nej tandeow mawün áagan asoetiüts, nej tandeow mawün wüx asoetiü meáwan nipilan wüx aaga iüt cam.

³ Sitiül marangaats atnej apiüng Teat Dios, quiaj alndom mayajcaats tiül omeajtsaats áagan nej andüjpiüts. ⁴ Pero jane apiüng: “Xique sawaj jane Teat Dios”, maw; naleaing sitiül nej ngo marang atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios, aaga nepiüng atquiaj nop newaiich nej; pues aaga naleaing nanderac ngo majlüy tiül omeaats nej. ⁵ Nganüy jane ayac wüx omeaats Mipoch Teat Dios, quiaj ajüic naleaing arang atnej andiüm Teat Dios, at Teat Dios ajlüy tiül omeaats nej. Aag ayaj neech icoots majawaats naleaing ajlüyüüts nóiquian maquiüjpaats Teat Dios. ⁶ Nganüy jane apiüng ajlüy nóiquian maquiüb Teat Dios, aaga nepiüng quiaj netam marang meáwan najneaj atnej tarang Teat Cristo.

Jayats poch nepaj ocueajaran

⁷ Xecojow xechijquaw, aaga poch leaw teanarang cam nasaj icon, aag ayaj ngome jayats majlüy, cos aag ayaj ajlüyay poch tejiüran mbas; nganüy aaga ajlüyay poch quiaj, aag ayaj lamenguiayüün nde wüx teyariün Mipoch Teat Dios. ⁸ Pero nganüy sarang noic jayats poch nasaj icon. Aag ayaj ajüic naleaing wüx Teat Cristo, aton teajlüy naleaing wüx icona. Cos aaga pojniün tengual among; nganüy aaga ran naleaing teamarraj nipilan.

⁹ Sitiül jane apiüng ajlüy tiül ran, pero ajcüy majaw alinop nendüüb Teat Cristo, quiaj nej ajüiquich aliün tiül pojniün, nganaw majntop tiül ran. ¹⁰ Jane andiüm nop alinop, quiaj ajüic ajlüy tiül aaga ran, cos arang atnej andiüm Teat Cristo. Quiaj ngo majlüy nicuajind cuane alndom müüch nej majtoech majmiüc tiül ngo majneaj. ¹¹ Nganüy sitiül jane ajcüy majaw alinop nendüüb Teat Cristo, quiaj ajüic aliün tiül pojniün; tengual ajüy tiül aaga pojniün quiaj niüng ngo majaw nguiane andüy amb, cos aaga pojniün quiaj lamüüch nej mesomb.

¹² Xecualüw, nganüy aag agüy sarang menguiayüün, naleaing Teat Dios landoj lamawün isoetiün, cos iyacan wüx imeajtsan mipoch Teat Cristo. ¹³ Sarang aag agüy nüüch icon, teat monxey, cos icona lamejawan nej, aaga lajlüy nde tanomb

wüx nganaw majlüy aaga iüt cam. Sarang aag agüy nüüch icon monench, cos icona lejntsopiün wüx leaw nimeech andiüm mayac icon wüx.

Sarang aag agüy xecualüw nasaj icon, cos lamejawan jane nej Teat Dios. ¹⁴ Sarang aag agüy nasaj icon teat monxey, cos lamejawan jane aaga lajlüy nde tanomb wüx nganaw majlüy aaga iüt cam. Sarang aag agüy nasaj icon monench, cos ipacan wüx Mipoch Teat Dios. Aaga poch quiaj landoj lajlüy wüx imeajtsan; lejntsopiün wüx leaw nimeech andiüm mayac icon wüx.

¹⁵ Nde mendüüman imeajtsan cuajantanej leaw ajlüy wüx aaga iüt cam. Nde meycan imeajtsan wüx cuajantanej ngo majneaj leaw almajlüy ningüy wüx iüt; cos sitiül aljane andiüm marang ngo majneaj, quiaj ajüic ngo mandiüm marang leaw apiüng Teat Dios. ¹⁶ Meáwan ngo majneaj leaw ajlüy wüx aaga iüt cam, aag ayaj wüx nipilan andiümüw marangüw leaw andiümüwan nej, aton meáwan ngo majneaj leaw andiüm oniüjcüw nejw majaw, aton andiümüw majiürüw meáwan cuajantanej leaw alndom merangangayej wüx. Meáwan aaga ngo majneaj quiaj witiünüyan wüx aaga iüt cam, ngome imiün niüng ajlüy Teat Dios. ¹⁷ Pues aaga iüt cam teaümb teandroj ombas, at meáwan ngo majneaj andiüram marangüch apmümb ndrom ombas. Pero jane arang leaw andiüm Teat Dios apmapac meáwan nüt.

Leaw naleaing, leaw ngo maleaing

¹⁸ Xecualüw, aaga nüt ajlüyüüts tiül cam, aag ayaj ndójuwüx nganüy. Icona lamenguaiyüün aliüc aljane apmapiüng Cristo nej; aag ayaj apmajcüy majaw Teat Cristo. Nganüy lajüic lajaraw lajlüyiw leaw apiüngüw Cristo nejw. Wüx lajüic aag ayaj, quiaj ajawaats laliüc mümb aaga nüt cam. ¹⁹ Nejw nawüwan tiül icootsa, pero ajcüw ayaj ngome aquüüpaats, cos sitiül nejw aquüüpaats, ngo mawüw tiül icootsa. Pero cos tawüw, quiaj tejüiquichay nejw ngome aquüüpaats.

²⁰ Teat Cristo lamüüch icon Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios mambeol icon wüx iyariün mipoch nej, y para alndom mejawan ngün naleaing, ngün ngo maleaing. ²¹ Sarang aag agüy nasaj icon, ngome cos icona ngo mejawan cuane naleaing; sawaj ijawan cuane naleaing, at ijawan jane tengual awaiich aag ayaj ngo mandeac leaw naleaing.

²² ¿Jane aaga newaiiche? Aag ayaj leaw nepiüng Teat Jesús ngome aaga Cristo lapiürang aliüc. Aag ayaj ngome áagan Teat Cristo ajcüy majaw; ajcüy majaw Teat Dios aton. ²³ Meáwan jane apiüng Teat Cristo ngome Mical nej Teat Dios, aag ayaj ngo

majlüy tiül omeaats nej Teat Dios. Nganüy leaw ayar, apiüng Teat Cristo Mical nej Teat Dios, aag ayaj ajlüy tiül omeaats nej Teat Dios.

²⁴ Leawa lamenguaiyüün nde tanomb wüx teyariün Mipoch Teat Dios, aag ayaj ajlüy, acül wüx imeajtsan. Nganüy sitiül meáwan tenguaiyüün nde tanomb iyacan wüx imeajtsan, aag ayaj apmüüch icon mejlüyüün nóiquian mequüüjpan Teat Dios y Mical nej Teat Jesucristo. ²⁵ Nganüy aag ayaj leaw Teat Cristo lamapiüng apmüüch icoots, aag ayaj apmüüch mapacaats meáwan nüt niüng ajlüy Teat Dios.

²⁶ Sarang aaga nawüig cam nasaj icon nde mawaiich icon ajcüwa monwaiich. ²⁷ Icona ijiüran Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios; ajlüy nóiquian maquüüb icon. Aag ayaj tüüch miün Teat Cristo. Nganüy nejingüind alinop pálwüx ngo metam maquiaach icon, cos aaga Nangaj Espiritu aquiaach icon mejawan ngün naleaing, ngün ngo maleaing. Tanaám netam meyariün mendüjpiün Teat Cristo nóiquian atnej lamaquiaach icon Nangaj Espiritu.

²⁸ Nganüy xecualüw, nde mecueatiün mendüjpiün wüx leaw taquiaach Teat Cristo, cos atquiaj alndom masap imbasan wüx nej, ngo mermbolan mejawan wüx aaga nüt aliüc, ngome apmexingüiüw mejawan. ²⁹ Cos icona ijawan Teat Cristo arang áagan najneaj, quiaj alndom mejawan meáwan leaw nerang najneaj, aag ayaj mical Teat Dios nej.

3

Jane mical nejw Teat Dios

¹ Nganüy ich leam imeajtsan nguineay andiüm icoots Teat Dios. Alndom ma-soiquüüts mical Teat Dios icoots, cos naleaing mical nej icoots nganüy. Masey ajcüwa nipilan wüx aaga iüt cam ngo majawüw jane icoots, cos nganaw majawüw jane Teat Dios. ² Nganüy ajlüyüüts mical icoots Teat Dios, masey nganaw majawaats nguineay aliüc miün apmajlüyüüts alinoic nüt. Pero ajawaats wüx Teat Cristo aliüc alinomb, quiaj apmajlüyüüts atnej ajlüy nej, cos quiaj apmajawaats nejay nguineay ajlüy. ³ Nganüy meáwan jane teamacül Teat Cristo wüx aliüc alinomb, nejáyan quiaj üjchay merixixay omeaats, atnej Teat Cristo ajlüy nerixix.

⁴ Pero jangantanej arang nisoet, aag ayaj teamarang leaw Mipoch Teat Dios apiüng ngondom; cos wüx apmarangüch nisoet aag ayaj ngo matüch marang leaw apiüng Teat Dios. ⁵ Icona ijawan Teat Cristo tiün wi-jquiam ningüy wüx aaga iüt cam mawün asoetiüts. Nej nómban ngome tajiür nisoet. ⁶ Meáwan leaw ajlüy nóiquian maquüüb Teat

Cristo, aag ayaj lango mandüy wüx marang nisoet. Jane tanaám arang nisoet ngo majaw jane nej. ⁷Xecualüw, nde mawaiich icon nejinguid, cos jane arang palan ajüiquich najneaj arang, atnej arang Teat Cristo. ⁸Nganüy jane tanaám arang nisoet, aag ayaj minipilan nej nimeech, cos nimeech nde wüx tajlüy aaga iüt cam nej tengual arang nisoet. Nganüy Teat Cristo, Micual Teat Dios, tiün mandarriich meáwan leawa nimeech lamarang.

⁹Meáwan jane awiquiach nej Teat Dios ngo mandüy marang nisoet, cos Teat Dios lamambiülüch omeaats nej. Áag ngo mandüüm mandüy wüx marang nisoet, cos micual nej Teat Dios. ¹⁰Wüx meáwan aag ayaj ajüiquichayej jane micual nejw Teat Dios, at aton jane micual nejw nimeech. Meáwan jane ngo marang palan atnej netam, at ngo mandüüm nop nendüüb Teat Cristo, aag ayaj ngome ocueaj nej Teat Dios.

Netam mandüümaats nop alinop

¹¹Cos aaga nanderac cam landoj lamenguaiyüün nde tanomb apiüng: “Netam mandüümaats nop alinop”, aw. ¹²Ngondom marangaats atnej nomb tarang nop minipilan nimeech nenüt Caín, cos tambiy michiig nej. ¿Neola, cuane wüx tambiy? Cos tajaw meáwan leawa nej tarang, aag ayaj ngo majneaj; nganüy michiig nej meáwan leawa tarang, aag ayaj palan leaw andüüm Teat Dios.

¹³Xecojow xechijquiaw, nde mbayameron sitiül majcüy majaw icon jangantanej nipilan. ¹⁴Icootsa ajawaats atnej laawaats tiül mondeow, tapacaats; cos nganüy andüümaats meáwan mondüüb Teat Cristo. Jane ngo mandüüm nop nendüüb Teat Cristo ajüic tanaám andeow. ¹⁵Meáwan jane ajcüy majaw nop nendüüb Teat Cristo, aag ayaj atnej nop nembiy nipilan. Icona ijawan nop nembiy nipilan ngondom mapac meáwan nüt. ¹⁶Teat Cristo tandeow mawün icoots wüx asoetiüts; quiaj ajawaats nguineay nej xeyay andüüm icoots. Nganüy icoots aton netam mandeowaats ingow andeow alinop nendüüb Teat Cristo. ¹⁷Nganüy sitiül aljane tiül icoots ajüür cuajantanej wüx aaga iüt cam, condom ajaw alinop nendüüb Teat Cristo netiün andüy, pero aaga nejüür quiaj arang adam omeaats, ngo müüch nicuajind; pues ¿nguineay alndom majüiquich ajlüy tiül omeaats nej mimonajneaj Teat Dios? ¹⁸Xecualüw, nde majüiquichaats andüümaats nop alinop ombeayüütsan; ngwüy, netam majüiquichaats naleaing tengual arangaats aag ayaj.

Netam masap ombasaats teombas Teat Dios

¹⁹Wüx meáwan aag ayaj ajawaats ajlüyüüts tiül ajcüw leaw andüjpiw aaga naleaing nanderac leaw apiüng Teat Dios. Aton ajawaats ajlüyüüts teombas nej najneaj. ²⁰Sitiül ayajcaats tiül omeajtsaats ngo marangaats atnej netam, nganüy Teat Dios ajntsop wüx ajaw meáwan cuane alwüx omeajtsaats, cos nej ajaw meáwan cuajantanej. ²¹Xecojow xechijquiaw, sitiül ayajcaats tiül omeajtsaats najneaj teamarangaats, quiaj alndom mayajcaats lasap ombasaats teombas Teat Dios. ²²Atquiaj cuajantanej leaw apmatüütiüts ocueaj nej apmüjndüüts, cos ayacaats wüx omeajtsaats mipoch nej; arangaats leawa nej andüüm. ²³Aag agüy apiüng marangüch: Mayariüts mandüjpiüts Micual nej Teat Jesucristo; at mandüümaats nop alinop atnej landoj lamapiüng. ²⁴Jane apmayac wüx omeaats marang leaw apiüng Teat Dios, nej ajlüy nóiquian maquiüüb Teat Dios, y Teat Dios ajlüy nóiquian maquiüüb. Cos Teat Dios lamüüch icoots Nangaj Miespíritu nej, ajawaats nej meáwan nüt almaquiüüb icoots.

4

Nde mendüümdüüman cuajantanej ocueaj a mundo cam

¹Xecojow xechijquiaw, nde meyariün andeacüw meáwan leaw apiüngwü ambeol nejw Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, pero netam mejawan sitiül naleaing ambeol nejw Nangaj Espíritu, tengwüy ngwüy; cos xeyay monwaiich lajlüyw ningüy wüx aaga mundo cam. ²Wüx aag agüy alndom mejawan ngün naleaing ambeol nej Nangaj Espíritu: Meáwan espíritu jane apmapiüng Teat Jesucristo tiün imiün cielo wijquiam ningüy wüx aaga iüt cam, aag ayaj ocueaj nej Teat Dios. ³At aton meáwan espíritu jane apmapiüng Teat Cristo ngome tiün imiün niüng ajlüy Teat Dios, aag ayaj ngome ocueaj nej Teat Dios; cos ambeol nej espíritu ocueaj aaga newaiich aaga najcüy majaw Teat Cristo. Aag ayaj icona lamenguaiyüün aliüc apmajlüy, nganüy lapeay, lajlüy wüx aaga iüt cam.

⁴Xecualüw, icona ocueaj icon Teat Dios. Cos tejntsopiün wüx ombasüw ajcüwa monwaiich quiaj, nganüy ngondom mawaijchaw icon. At aton cos aaga Nangaj Espíritu nembeol icon, aag ayaj ajntsop wüx marang cuajantanej; pero aaga espíritu ocueaj nimeech ngo matüch matnej. ⁵Nganüy ajcüwa monwaiich quiaj, ngome ocueaj nejw Teat Dios; pares andeacüw leaw ajlüy wüx aaga iüt cam, aton nipilan aag andüümwü manguaiyw. ⁶Pero icootsa micual icoots Teat Dios. Jane ayamb Teat Dios apmüüch olaag manguaiy andeacaats; pero jane ngome ocueaj nej Teat Dios ngo

mandiüm manguaiy leaw andeacaats. Wüx aag ayaj ajawaats jane ambeol nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, at jane nembeol nej espiritu ocueaj aaga newaiich.

Teat Dios xeyay andiüm icoots

⁷ Xecojow xechijquaiw, netam mandiümaats nop alinop, cos Teat Dios üüch icoots mimonajneaj nej alndom mandiümaats nop alinop. Meáwan jane ajiür aaga monajneaj quiaj ajüiquich micual nej Teat Dios, at ajaw jane nej Teat Dios. ⁸ Pero jane ngo mandiüm nop alinop, aag ayaj nganaw majaw jane nej Teat Dios, cos Teat Dios andiüm meáwan nipilan. ⁹ Teat Dios ajüiquich xeyay andiüm icoots, cos tüüch miün anopüyan Micual nej ningüy wüx aaga iüt cam mandeow para mapacaats por nej. ¹⁰ Wüx aag agüy ajüic nguineay andiüm icoots Teat Dios: cos ngome icootsa tayambaats mimonajneaj nej; ngwüy, nej tüüchan icoots aaga monajneaj quiaj, wüx tüüch miün Micual nej mandeow para mawaats wüx asoetiüts.

¹¹ Xecojow xechijquaiw, cos sitiül Teat Dios xeyay lamandiüm icoots, atquiaj aton icootsa netam mandiümaats nop alinop. ¹² Nejingüind nganaw maxom majaw Teat Dios, pero sitiül andiümaats nop alinop, quiaj Teat Dios apmajlüy tiül omeajtsaats; aton mimonajneaj nej apmatang tiül omeajtsaats. ¹³ Wüx aag agüy ajawaats ajlüyüüts tiül nej, aton nej ajlüy tiül icootsa, cos lamüüch icoots Nangaj Espiritu ocueaj nej. ¹⁴ Nganüy xicona cos tajawasan nejay, aag sandeacan wüx, naleaing Teat Dios tüüch miün Micual nej mawün wüx asoet meáwan cambajiüt. ¹⁵ Sitiül jangantanej apmajüiquich mapiüng Teat Jesús aag ayaj Micual nej Teat Dios, quiaj Teat Dios ajlüy tiül omeaats nej, aton nej ajlüy tiül omeaats Teat Dios.

¹⁶ Icootsa lamajawaats Teat Dios andiüm icoots cos lamayariüts mimonajneaj nej. Cos Teat Dios ajiür xeyay monajneaj, jane ayaj aaga monajneaj quiaj, ajlüy tiül omeaats Teat Dios, y Teat Dios ajlüy tiül omeaats nej. ¹⁷ Wüx aag ayaj ajüiquichaats nguineay larangüy tiül omeajtsaats mimonajneaj Teat Dios, cos aaga nüt wüx apmajaraw wüx asoetaran ngo metam mimbolaats. Pues atnej ajlüy Teat Cristo, atquiaj icoots netam majlüyüüts wüx aaga iüt cam. ¹⁸ Jane ajiür tiül omeaats nej mimonajneaj Teat Dios ngo mimbol, cos aaga monajneaj quiaj üüch nej ndrom omeaats mbol. Nganüy aaga mbol quiaj ngo müüch masap ombasaran wüx mimonajneaj Teat Dios; alndom malox tiül naél nop. Nganüy jane imbol, aag ayaj nganaw merangüy tiül omeaats nej mimonajneaj Teat Dios.

¹⁹ Icootsa andiümaats Teat Dios cos nej ombas tandiüm icoots. ²⁰ Sitiül aljane apiüng: “Xique sandiüm Teat Dios”, maw; pero aaga nepiüng quiaj ajcüy majaw alinop nendüüb Teat Cristo, aag ayaj newaiich. Cos jane ngo mandiüm nop nendüüb Teat Cristo leaw mbichmeaw majaw çnguineay alndom mandiüm Teat Dios leaw ngondom maxom majaw? ²¹ Icootsa ajiüraats aaga poch niüng apiüng: jane andiüm Teat Dios, netam mandiüm aton alinop nendüüb Teat Cristo.

5

Apmajntsopiüts wüx leaw almajlüy wüx a iüt cam

¹ Meáwan jane apmayar andeac Teat Jesús wüx tapiüng nej aaga Cristo lapiürang aliüc, aaga leaw nepiüng atquiaj ajüiquich awiüquich nej Teat Dios. At meáwan jane andiüm Teat Dios apmandiüm meáwan micual nej aton. ² Wüx ayambaats mimonajneaj Teat Dios, y ayacaats wüx omeajtsaats marangaats leawa nej lamapiüng, quiaj ajawaats naleaing andiümaats meáwan micual Teat Dios. ³ Sitiül arangaats atnej apiüng Teat Dios, quiaj ajüic andiümaats Teat Dios, cos aaga poch leawa nej tayac, aag ayaj ngome xeyay naél marangaats. ⁴ Meáwan leaw awiüquich nej Teat Dios, aag ayaj ngo marang atnej andiüm nipilan ningüy wüx iüt. At leaw andüjpiüts apmantsoplich icoots wüx meáwan ngo majneaj leaw altiül aaga iüt cam. ⁵ ÇJane alndom majntsop wüx leaw ngo majneaj arangüw nipilan? Ágan leaw nendüüb Teat Jesús cos ajaw Micual Teat Dios nej.

Apiüng wüx jane Micual Teat Dios

⁶ Teat Jesucristo tiün tejüquichay wüx tayar yow, at wüx tajüch tiüt miqüiej nej. Ngome tejüquichay ágan wüx tayar yow; ngwüy, nej tiün, tayar yow, y aton tajüch tiüt miqüiej nej. Aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios lamajüiquich nej cos apiüng ágan leaw naleaing, ngondom mawaiich. ⁷ Cos ajlüy arojpw leaw ajüiquichayej tiül nangaj cielo. Ajcüw ayaj nop Teat Dios, nop aaga Nanderac, alinop aaga Nangaj Espiritu; miaropjéj ajlüyiw nop nej. ⁸ At ajlüy miaropjéj nejüiquichayej wüx aaga iüt cam. Nop aag ayaj Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios; alinop tejüquichay wüx tayar yow; y alinop aag ayaj Teat Jesús wüx tandeow tajüch tiüt miqüiej nej. Aaga arojpw quiaj, noic nej andeacüw. ⁹ Sitiül icootsa ayariüts leaw andeacüw nipilan, nganüy najntsop wüx atam leaw apiüng Teat Dios. Cos aaga netam poch leaw apiüng Teat Dios, aag ayaj andeac wüx Micual nej. ¹⁰ Jane ayar andeac Teat Cristo micual Teat Dios, nej aaga neyar quiaj ajüiquich ajlüy tiül omeaats nej

Mipoch Teat Dios. Pero jane ngo mayar andeac Teat Dios, aag ayaj nop newaiich, cos ngo mejüiquichay tiül omeaats nej Mipoch Teat Dios leawa landerac wüx Micual nej. ¹¹ Nganüy aag agüy ajüiquicharan manguiayaran: Teat Dios lamüüch icoots mapacaats meáwan nüt; aaga apacaran quiaj axoram wüx Micual nej. ¹² Jane ajiür tiül omeaats nej Micual Teat Dios, aton lamajiür aaga apacaran quiaj. Nganüy jane ngo majiür Micual Teat Dios tiül omeaats nej, at ngo majiür aaga apacaran quiaj.

Andondoch, apaj ocueajaran

¹³ Nganüy meáwan aag agüy sarang wüx nawiiig nasaj icon leaw lameyariün mendüjpiün Micual Teat Dios, para alndom mejawan naleaing lamejiüuran aaga üüch mapacaran meáwan nüt.

¹⁴ Wüx aag agüy üüch icoots masap ombasaats wüx nej; cos sitiül apmatüniüts cuajantanej leaw andiüm nej, nej apmanguiy andeacaats. ¹⁵ Sitiül ajawaats nej anguiay andeacaats wüx atüniüts cuajantanej, quiaj aton ajawaats apmüjndiüts meáwan leawa lamatüniüts.

¹⁶ Sitiül aljane ajaw nop nendüüb Mipoch Teat Dios arang nisoet, pero aaga nisoet quiaj ngome indeowüyaran wüx, pues aaga nejaw quiaj netam matün ocueaj Teat Dios mambeol nej macueat aaga nisoet. Aag ayaj leaw ajcüw arangüw nisoet ngondom mindeowüyaran wüx. Cos ajlüy nisoet andeowaran wüx, aag ayaj ngo napiüng majtan ocueaj Teat Dios. ¹⁷ Cos meáwan leaw ngo majneaj arangüch, aag ayaj nisoet. Pero ajlüy nisoet ngo metam mindeowüyaran wüx.

¹⁸ Ajawaats meáwan jane awiüquiach nej Teat Dios, ngo mandüy marang nisoet, cos Teat Cristo Micual Teat Dios tenguijal majiür nej, nde tegüy matüch nej nimeech. ¹⁹ Icootsa nganüy ajawaats micual icoots Teat Dios, masey ajawaats meáwan aaga iüt cam ajlüy teowix nimeech.

²⁰ Ajawaats Micual Teat Dios tiün ningüy wüx aaga iüt cam; nej tüüch icoots maxomaats omeajtsaats majawaats ngün aaga naleaing Dios nej. Nganüy ajlüyüts ocueaj aaga naleaing Dios quiaj, nóiquian maquiüjpaats Micual nej Teat Jesucristo. Aag ayaj naleaing Dios nej, neech mapacaran meáwan nüt. ²¹ Xecualüw, nde mendüjpiün narangüch dioses. Amén.

Amb iwic nanderac arang wüx nawiiḡ San Juan 2ª Carta de SAN JUAN

Atepeay

¹ Xique nop teat naxey natang ombas; sarang aaga acas poch cam, müm najtaj, nüüch ic, at nüüch micualüw. Xique xeyay sandiümüw cos andüjpiw aaga naleaing nangaj poch. Ngome áagan xique sapiüḡ aag ayaj, aton atquiaj apiüḡüw meáwan leawa lamayariw mandüjpiw aaga poch leawa naleaing. ² Cos aaga naleaing poch nanderac quiaj lajlüy tiül icootsa, at aton ajawaats landoj apmacül tiül icoots meáwan nüt. ³ Tamtámban ijlüyiün, Miteatiiüts Dios mambeol icon mejiüran monapacüy, at nejneajiünan wüx minüt Teat Jesucristo Micual Teat Dios; cos indüjpiün aaga naleaing nanderac, at ijiüran monajneaj.

Tanaámb indüjpiün aquiaach Teat Cristo

⁴ Xeyay tapac ximeeats wüx taxomas acas micualüw tanaámb andüjpiw aaga naleaing nangaj poch leawa tayariüts ocueaj Teat Dios. ⁵ Nganüy sandiüm nasaj ic müm najtaj, ngome sarang nüüch ic noic jayats poch. Ngwüy, aag ayaj lamajiüraats xeyay neat, niüḡ apiüḡ: Netam mandüümaats nop alinop. ⁶ Sitiül ajiüraats mimonajneaj Teat Dios, quiaj apmarangaats leaw apiüḡ tiül Mipoch Nej. Nganüy leawa netam marangaats: majüyiiüts tiül aaga monajneaj quiaj, mandüümaats nop alinop atnej lamenguiayiün lamajiür xeyay nüt.

Monwaiich

⁷ Xeyay monwaiich lajlüyiw ningüy wüx aaga iüt cam, ngo mapiüḡüw Teat Jesucristo tiün wijquiam marang nipilan. Jane apiüḡ atquiaj, monwaiich nejiw, y ajcüyiw majawüw Teat Cristo. ⁸ Ijawan wüx aag ayaj icoyónan quiaj, ngana ndrom ombas minajiüt Teat Dios leaw icona lamerangan, ndoj ngome apmeajndiün palan leaw Teat Dios andiüm müüch icon.

⁹ Sitiül aljane apmapiüḡ nej ajaw xeyay, pero aag ayaj ngo matnej aquiaach Teat Cristo, nej ngo majiür tiül omeaats nej Teat Dios. Nganüy jane tanaámb ayac wüx omeaats leaw aquiaach Teat Cristo, aag ayaj ajiür tiül omeaats nej Teat Dios, aton ajiür tiül omeaats Micual nej Teat Cristo. ¹⁰ Nganüy sitiül aljane mamb majaw icon, ngo majoy aaga poch aquiaach Teat Cristo, nde mengochiün iniüḡan, aton nde metepeayiün. ¹¹ Cos jane apmatepeay aaga newaiich quiaj, aton ajüic nej ambeol wüx aaga ngo majneaj leaw aquiaach quiaj.

Ndójwüx atepeay

¹² Sajiür xeyay leaw netam nasaj icon, pero ngo nandiüm narang wüx aaga nawiiḡ cam, más najneaj sapiüḡ sanamb najaw icon, quiaj alndom mejawayoots mendeacaats, y mapac omeajtsaats nóiquian.

¹³ At atepeayiw ic micual michiiḡ najtaj, áag leaw Teat Dios lamarriüd. Amén.

Amb arojmbüw nanderac arang wüx nawiig San Juan 3ª Carta de SAN JUAN

Atepeay teat Gayo

¹ Xique nop teat naxey natang ombas tiül mondüüb Teat Cristo; sarang aaga acas poch wüx nawiig cam nüüch ic teat Gayo, naleaing sandiüm ic xeyay.

² Xechiig wüx minüt Teat Cristo, xique meáwan nüt satün mambeol ic Teat Dios memongoch najneaj, mejiür monapacüy. Sajaw tengual itang wüx Mipoch Teat Dios leaw andüjpiüts. ³ Xeyay tapac ximeaaats wüx tapeayiw micoojots michijquiaats wüx minüt Teat Cristo mapiüngüw nguineay ajneaj ijlüy wüx aaga naleaing nanderac leaw andüjpiüts, cos naleaing ique temerang atnej apiüng Teat Dios. ⁴ Wüx sanguiay meáwan xecualüw wüx Mipoch Teat Dios andüjpiw aaga naleaing poch, ngo majlüy alinoic leaw alndom müüch xic mapac ximeaaats xeyay.

⁵ Xechiig, xeyay najneaj irang wüx imbeolüw mondüüb Mipoch Teat Dios leaw napeay miün, masey ngo meyaag ombasüw. ⁶ Cos ajcüwa teat monxey quiaj, wüx tandilileaw tandeacüw tiül niüng canchiüjow majüiquichaw nguineay ajneaj imeaaats. Naleaing nganüy sandiüm natün icueaj imbeolüw alinomb; ijchaw leaw netam nejw tiül tiüüd wüx apmambüw masajüw nipilan tiül alinoic cambaj, cos arangüw minajiüt Teat Dios. ⁷ Nejw tambüw marangüw minajiüt Teat Cristo, naleaing ngo mayariw nicuajind ocueaj nipilan leaw nganaw mayambüw Teat Dios. ⁸ Aag ayaj netam marangaats, mambeolaats ajcüw mondeac Mipoch Teat Dios quiaj, marangaats najiüt nöiquian maquiüjpaats.

Ngo majneaj tarang teat Diótrefes

⁹ Ninguiün nüt xique tarangas acas poch wüx nawiig nüüch mondüüb Mipoch Teat Dios; pero naleaing Diótrefes ngo mayar leaw tapiüngas cos nej tanaámb andiüm marang natang tiül icona. ¹⁰ Sitiül sanamb najaw icon, quiaj sanandeaac nasajüw meáwan icona nguineay arang, cos andeaac ngo majneaj wüx ximbasan, awaiich. Ngome áagan ayaj, at ngo mandiüm müüch maxojtüw aniüng nej mondüüb Mipoch Teat Dios monaw alinoic cambaj. Átan andeaac niüng canchiüjow, asaj nejw nde müjchiw maxojtüw aniüngüw nejw mondüüb Mipoch Teat Dios. Nganüy sitiül aljane apmarang aag ayaj, nej apmawün nejw tiül moncanchiün.

¹¹ Xechiig, nde mendüüb wüx merang ngo majneaj, tanaámb irang najneaj. Cos jane nerang najneaj, ajneaj majaw nej Teat Dios; pero jane nerang ngo majneaj, aag ayaj nganaw majaw leaw andiüm Teat Dios.

Najneaj tarang Demetrio

¹² Meáwan nipilan andeaacüw najneaj wüx ombas teat Demetrio, cos meáwan nüt ajüiquich nguineay ajneaj arang. At xicona aton alndom nandeaacan nguineay ajneaj arang. Ique ijaw xicona ngo nawaijchan, sandeaacan naleaing.

Ndójwüx atepeay

¹³ Aliün najiür xeyay nasaj ic, pero naleaing ngo nandiüm narang wüx nawiig. ¹⁴ Sapiüng alndom mejawayor najen, quiaj apmendeacar.

¹⁵ Nganüy satepeay ic tamtámban, at atepeayiw ic meáwan leaw ajawüw jane ic. At sandiüm metepeay anopnopo leaw lama-jawüw jane xic.

Noic nanderac arang wüx nawiiġ San Judas SAN JUDAS

Teat Judas atepeay meáwan leaw Teat Dios lamapaj

¹ Xique nenütüs Judas michiig Teat Jacobo (Santiago), nerangas minajiüt Teat Jesucristo. Nganüy xique sarang acas poch wüx aaga nawiiġ cam nüüch meáwan leawa landoj lajwanüw majlüyiw micual Teat Dios, lajlüyiw nóiquian mandüjpiw Teat Jesucristo cos nej teamajiür nejiw. ² Tamtámban ijlüyün, mejiüran monapacüy, nejneajiünan, mexeyay tiül icona mimonajneaj Teat Dios.

*Monquiaach leaw ngo maleaing
(2 Pedro 2:1-7)*

³ Xecojow xechijquiw, xeyay tandiümas narang acas poch nüüch icon, nasaj icon nguineay laawaats wüx asoetiüts. Pero nganüy lango nasaj icon wüx aag ayaj, cos netam napaj icueajiün mersapayon wüx, at mepacan wüx leawa lameyariün nde wüx indüjpiün Mipoch Teat Dios, áag leawa lamüjndiw meáwan mondüüb Teat Dios. ⁴ Nganüy cos ajlüy acas nipilan lajmeliw axotayéjan almequiüjpan. Ajcüw ayaj lamapiüw wüx nejiw tiül Mipoch Teat Dios lamajiür xeyay neat. Cos nejiw landoj lajwanüw mambüw tiül castigo alinoic nüt. Nejiw arangüw meáwan ngo majneaj; awüyayej wüx apiüngüw Teat Dios xeyay afüc wüx cuajantanej, ngome apmayac nejiw tiül aaga xeyay ngo majneaj masey arangüw leaw andiümüw. Apiüngüw Teat Dios ngome néjan quiaj ajlüy natang; átan apiüngüw Miteatiüts Jesucristo ngome natang nej.

⁵ Nganüy sandiüm nüüch leaam imeajtsan wüx nipilan israel, masey icona lamejawan nguineay Teat Dios tawün nejiw wüx naél tiül iüt Egipto; condom tandrooch ombas jane ngo mayar andeac nej. ⁶ At ajcüwa ángeles, leaw ngo marangüw atnej netam wüx minajiütüw nejiw cos tawüw tiül cielo niüng netam macüliw. Ndoj tasap nejiw Teat Dios matsaag nejiw tiül noic pojniün, niüng apmacüliw meáwan nüt leaw apmatüch aaga nadam nüt majaraw wüx asoeteran. ⁷ Atquiaj tajlüy tiül ajcüwa cambaj Sodoma y Gomorra, aton alacas cambaj monlüy quíajan. Nejiw tarangüw xeyay ngo majneaj ngomeag wijquiajow marangüw. Cos monxey tandiümüw marangüw mon-taj, monjtaj tandiümüw marangüw monxey. Atquiaj tajlüy ndom majawüw meáwan nipilan leaw ngo mayariw andeac Teat Dios nguineay apmamongochiw tiül biümb ali-noic nüt.

⁸ Masey nejiw tamongochiw aaga naél quiaj, atanquiaj aton alndom mamongochiw ajcüwa monümeay quiaj. Cos nejeyéjan quiaj tengual androochayej ombasüw wüx ngo mandiümüw mayariw leaw apiüng Teat Dios. At itsojayéjan meáwan monlüy tiül nangaj cielo. ⁹ Wüx aaga minatangüy ángel nenüt Miguel tajcüy aweaag minatangüy nimeech, tandeacndeacüw nguineay apmarangüw wüx micuerpo Moisés. Aaga ángel Miguel ngo ndom malic minatangüy nimeech. Tasaj atcüy: "Teat Dios mapaj icueaj", aj. ¹⁰ Nganüy ajcüwa nipilan monwaiich quiaj itsojayéjan leaw ngo majawüw cuane amb apiüng. Nejiw arangüw leaw awüniwan tiül omalüw, at nejiw nop nimal ngo majiür omal omeaats, cos ngo majawüw cuane arangüw.

¹¹ ¡Pobre nejiw! ¿Neol tajlüyiw atquiaja? Cos tandüjpiw mitiütüd Caín, aton tambüw wüx tomiün atnej tarang Balaam. ¿Neol tajcüyiw majawüw Teat Dios? ¿Ngo majawüwa, nej alndom mandrooch ombasüw atnej tarang wüx Coré? ¹² Ajcüwa monwaiich quiaj tengual manchom icon wüx iquiüjpan tiül niüng irangan noic monet ocueaj hermanos. Nejiw üetiw, anganewüw, apac omeajtsüw, ngo mapiüngüw wüx. At nejiw oic ngo majoy yow, alüellich nejiw iünd nguiajantanej andüy. At nejiw noic owil xiül ngo mayac aóng wüx atüch a nüt meóng, cos landeow lasojndiow tiüt mioxiich nej. ¹³ Nejiw napatüw, at nejiw wüx arang napac ndec, ayac apop, atepich cuajantanej nequiachquiach. Aag arangüw quiaj üüchayéjan monxing. At nejiw najüyjüyan ocas, cos landoj lajwanüw majlüyiw tiül pojniün meáwan nüt niüng nómban ngondom maxomüw majawüw ran.

¹⁴ Wüx meáwan ajcüw ayaj tandeac nop nendeac andeac Teat Dios nenüt Enoc; cos aaga Enoc quiaj, amb ayaiw nipilan naw wüx teat Adán. Tapiüng: "Tajawas Teat Dios lapeay, aqiiüüb miün xeyayiw nangaj miángeles nej, ¹⁵ majaw wüx meáwan asoeteran tiül meáwan nipilan. Apmajaw wüx meáwan monrang ngo majneaj, meáwan ngo majneaj lamandeacüw arangüw wüx omeajtsüw; at meáwan cuajantanej ngo majneaj andeacüw wüx ombas Teat Dios", aw. ¹⁶ Ajcüw ayaj ndeac mbeay nejiw, cos arangüw leaw üüch nejiw majneaj omeajtsüw; at ombeayiw nejiw andeac cuajantanej axom mandeac ndom marangrangayej wüx; at andeacüw najneaj wüx ombasüw nipilan ndom maxomxomayej wüx.

Asaj nejiw, ajpaj ocueajiw

¹⁷ Nganüy icona xecojow xechijquiw, ich leaam imeajtsan wüx aaga poch tandeacüw

mia póstones Miteatiüts Jesucristo. ¹⁸ Cos nejiw tapiüngüw aliüc miün nüt apmajlüy niplan apmitsojówan leaw apiüng Teat Dios, at apmarangüw xeyay ngo majnej leaw nejiw andiümüw marangüw. ¹⁹ Ajcüw ayaj ambajcüw mawüniw pálwüx mondüüb Mipoch Teat Dios. Arangüw leaw awüniwan tiül omalüw nejiw, cos ngo majiürüw Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios.

²⁰ Nganüy icona xecojow xechijquiaw, ijchan matang wüx imeajtsan aaga nangaj poch leaw indüjpiün. At itüniün ocueaj Nangaj Espiritu mambeol icon, matiib icueajiün leawa nej andiüm. ²¹ Iyacan wüx imeajtsan aaga mimonajnej Teat Dios. At icülünan matüch aaga nüt wüx aliüc alinomb Miteatiüts Jesucristo. Quiaj apmüüch icoots mapacaats meáwan nüt niüng ajlüy nej.

²² Sitiül aljane nganaw ram ocueaj leaw indüjpiün, teamteáman imbeolan maxom omeaats wüx. ²³ Átan iwüniün tiül ngo majnej leawa lajmiücüw, ixaiinguiün mawüw tiül biümb macueatiw arangüw nisoet. Nganüy alacas iteowan imeajtsan mejawan wüx isajan; naleaing ijawan nde tegüy manchom icon apixaw nejiw cos nejiw lamanchomüw wüx meáwan ngo majnej arangüw, nde manot icon tiül merangan leaw nejiw teamarangüw.

Andondoch andeac

²⁴ Teat Dios nej nadam ajlüy, alndom majiür icon ngondom mejmiücan tiül nisoet. Nej apmajüiquich icon alinoic nüt nerixixay imeajtsan, at xeyay apmapac imeajtsan teombas nej. ²⁵ Nej anopüyan Dios nejaw meáwan cuajantanej leaw almajlüy. Nej newün icoots wüx asoetiüts wüx tandeow Teat Jesucristo. Cos nej najnejay ajlüy, ajlüy wüx meáwan leaw almajlüy tiül cielo, átan leaw almajlüy wüx aaga iüt cam. Nej tanaámb alndom marang cuajantanej nganüy, oxep, at meáwan nüt. Amén.

San Juan tüünd majaw cuane apmajlüy alinoic nüt APOCALIPSIS

Teat Jesucristo tapiüng wüx nguineay apmajlüy

¹ Tiül aaga nawiig cam ajüiquich cuane apmajlüy alinoic nüt. Cos Teat Dios tüüch Jesucristo mapiüng masaj monrang minajiüt nej cuane laliüc majlüy. Ndoj Teat Cristo tüüch miün nop miängel nej masaj nop nerang minajiüt nej nenüt Juan, cuane apmajlüy.

² Aaga Juan tapiüng naleaing meáwan leawa tajaw, leawa tanguaiy; tapiüng meáwan leawa tasaj nej Teat Dios, meáwan leaw Teat Jesucristo tüüch nej majaw.

³ Najneajay xeyay apmapac omeaats jane apmateow manguiyaran nguineay lamapiüng Teat Dios tiül aaga nawiig cam. At xeyay apmapac omeajtsüw sitiül wüx apmanguiyiw aag agüy apmayacüw wüx omeajtsüw; cos laliüc miün nüt apmajlüy leaw lamapiüng tiül aaga nawiig cam.

Atepeay ayaíw ajlüy mondüüb Teat Cristo

⁴ Xique Juan sarang aaga nawiig cam nütüch ayaíw noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo monlüy tiül iüt Asia. Satepeay icon, tamtámban ijlüyiüna. Teat Dios mambeol icon, müüch icon monajneaj. Nej almajlüy nganüy, nej najlüy tanomb, at aliüc miün alinomb. At atepeayiw icon ajcüw ayaíw espíritu najlüyiw niüng ajlüy aaga najneajay trono chetej wüx Teat Dios. ⁵ Aton atepeay icon Teat Jesucristo, aaga nendec naleaing. Nej ombas mapac alinomb imiün tiül mondeow; nej ajlüy wüx meáwan montangtang monajiüt wüx iüt. Nej andiüm icoots xeyay, lamawün asoetiüts wüx tajants icoots naag miquieij nej wüx tandeow wüx cruz. ⁶ Nej lamayac icoots marangaats montangtang monajiüt; at lamayac icoots marangaats noic ajlüy miteaats marangaats minajiüt Teat Dios, miteat nej. Néjan quiaj meáwan nüt netam marangüch casa; néjan quiaj meáwan nüt netam majlüy wüx meáwan leaw almajlüy. Amén.

⁷ ¡Jawan, Teat Cristo aliüc amb tiül oic! Quiaj apmajawüw nej meáwan nipilan wüx iüt. Masey ajcüw tatileaw tambiyaw nej apmajawüw nej aton. Quiaj meáwan cambaj wüx iüt apmajüntsüw wüx apmajawüw, cos apleaam omeajtsüw nguineay tambiyaran. Atquiaj apmajlüy, ¡Amén!

⁸ Teat Dios apiüng: “Xique ombas xic, salnajlüy atnej letra A; at sajlüy úmbwüx atnej letra Z. Salnajlüy nganüy, salnajlüy nde tanomb, at xique saliüc alinomb. Xique aldom narang meáwan cuajantanej”, aw.

Juan atnej taím majaw najneajay ajlüy Teat Cristo

⁹ Xique, micojon Juan, xique aton samongoch atnej tenguiual memongochiün. Naleaing netam maiücaats wüx cuajantanej. Nóiquian teamacüliüts aaga nüt wüx aliüc Teat Cristo majlüy wüx meáwan iüt, meáwan cambaj. Xique sal tiül pres, ayacüw xic ningüy wüx noic nine iüt tindec nenüt Patmos, ajcan tandeacas Mipoch Teat Dios, at tandeacas leaw tarang Teat Jesucristo. ¹⁰ Wüx noic nüt domingo, aaga Nangaj Espiritu oceaj Teat Dios tüüch xic najaw atnej saüm. Quiaj tanguaiyüts imiün wan xipech noic nanderac napac, atnej ajiünts trompet. ¹¹ Aag ayaj apiüng:

—Xique ombas xic salnajlüy atnej letra A; aton sajlüy úmbwüx atnej letra Z. Nganüy irang wüx nawiig leawa tenguiual mejaw. Ndoj iich mamb niüng ajlüyiw ajcüw ayaíw ajlüy monyar andeac Teat Cristo leaw ajlüy tiül iüt Asia. Ajcüw ayaj noic ajlüy tiül cambaj Efeso, alinoic tiül Esmirna, alinoic tiül Pérgamo, alinoic tiül Tiatira, alinoic tiül Sardis, alinoic tiül Filadelfia, alinoic tiül Laodicea —aw.

¹² Condom quiaj wantsatos najaw aaga nendec masaj xic quiaj. Wüx wantsatos, quiaj tajawas ayaíw candeleros narangüch oro. ¹³ Alpinawan aag ayaíw candeleros quiaj, ajlüy nop atnej Teat Naxey, asoig noic apix nej najal, atüch nic oleaj. Aton alats mal miüünd nej nots cinta de oro. ¹⁴ At omal nej, at miondeats omal nej xowüy larraw atnej raan lan, tengwüy raan atnej niewe. At onüüg nej atnej oniw biümb. ¹⁵ At oleaj nej xeyay nelitlit atnej bronze wüx landoj jayaw tiül biümb landoj asoetich. At andeac nej atnej atearriür napac ndec. ¹⁶ At miác owix nej almasap ayaíw ocas. At imiün teombeay nej tenguiual aw nots espada nexing necamb necamb. Teombas nej atnej nüt xowüy larraj.

¹⁷ Wüx tajawas, quiaj tajmiücas teoleaj nej atnej laseandow. Quiaj tayac wüx ximbas miác owix nej, tasaj xic:

—Nde mbayamear. Xique mbas xic salnajlüy, at sajlüy úmbwüx. ¹⁸ Xique salnapac, masey tandeowas nomb, nganüy salnapac meáwan nüt. Xique aldom napiüng ngow apmandeow jangantanej nipilan, at nguiane apmamb wüx apmandeow. ¹⁹ Irang wüx nawiig leawa landoj mejaw, leaw apmejaw nguineay ajlüy nganüy, at leaw aliüc miün apmajlüy alinoic nüt. ²⁰ Nganüy sanasaj ic wüx leaw nganaw majüic cuane, leaw apiüng wüx aaga ayaíw ocas tejaw tiül miác xiwix, aton aaga ayaíw candeleros de oro tejaw: ajcüw ayaíw ocas quiaj apiüng wüx ajcüwa ángeles najlüyiw wüx ajcüw ayaíw ajlüy monyar sandeac. Aton ajcüw ayaíw candeleros tejaw, ajcüw

ayaj apiüngüw wüx ajcüw ayaíw ajlüy monyar sandeac, ajcüw iglesias xicueaj.

2

Leawa tasaj ayaíw ajlüy iglesias: Ich manguaiyw monlüy tiül Efeso

¹ Irang noic nawiig, iich aaga ángel ocueaj monyar andeac Teat Cristo monlüy tiül cambaj Efeso. Isaj masaj nejiw aaga nejiür ayaíw ocas tiül miác owix nej, leaw ajüy pinawan ayaíw candeleros de oro, atcüy apiüng: ² “Xique sawaw nguineay teamerangan; sawaw irangan xeyay najiüt, ngo paxiüm. At sawaw ngome iüüdan mejawan majlüy monrang ngo majneaj tiül icona. Sawaw icona tejawan wüx ajcüwa nipilan monpiüangan apóstoles nejiw, ndoj tejawan ngo maleaing, tejawan monwaiich nejiw. ³ At sawaw naleaing iüücan wüx cuajan-tanej, masey lamemongochiün xeyay wüx xenüt, ngo paxiüm icueajiün. ⁴ Naleaing sanasaj icon nganüy wüx noic ngo majneaj sawaw wüx icona. Aag ayaj cos lango mendüüman xic atnej tendiüüman xic nomb. ⁵ Ich leaam imeajtsan nguineay terangan najneajay nomb wüx jayats mendüjpiün xic. Nganüy lango merangan najneaj atnej terangan nomb. Ich leaam imeajtsan mendüyiün wüx merangan atnej terangan nomb. Sitiül ngo mendüyiün wüx merangan atnej terangan nomb, quiaj sanamb niüng ijlüyiün najen. Sanawün micandeleriün niüng almajlüy nganüy, sitiül ngo leaam imeajtsan meyamban xic alinomb. ⁶ Masey ngo majneaj terangan, pero altiül noic najneaj irangan, cos ngo mind mejawan aaga ngo majneaj teamarangüw gjcüwa nicolaítas, cos xique aton ngo mind najaw leaw teamarangüw. ⁷ Leaw nendiüm manguaiy, ich manguaiy leaw apiüng Nangaj Espiritu, masaj noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo. Cos apiüng: Jane apmajntsop wüx meáwan moncüy majaw nej, ngo majmiüc tiül ngo majneaj, xique sanüüch müet aóng aaga xiül neech mapacaran, aaga najlüy tiül najneajay cambaj niüng acül Teat Dios”, aw.

Aaga poch cam ich manguaiyw monlüy tiül Esmirna

⁸ Irang alinoic nawiig, iich aaga ángel ocueaj mondüüb Teat Cristo monlüy tiül cambaj Esmirna. Isaj masaj monyar andeac Teat Cristo, áaga mbas majlüy, at ajlüy ümbwüx, aaga tandeow ndoj tapac. Nej atcüy apiüng: ⁹ “Xique sawaw nguineay teamerangan, nguineay imongochiün naél. Sawaw ngo mejiüran xeyay ningüy wüx iüt cam, pero naleaing Teat Dios ajaw atnej xeyay ijiüran, cos nej teamambeol icon mejiüran leaw netam. Sawaw nguineay andeacüw xeyay ngo majneaj wüx imbasan ajcüwa nipilan israel monpiüangan nejiw

minipilan Teat Dios. Ngwüy, ngo maleaing cos minipilan nejiw minatangüw nimeech nasoiç Satanás. ¹⁰ Nde mermbolan wüx leaw apmemongochiün, cos minatangüw nimeech apmüüch majmel tiül manchiüc acas icona majaw wüx icon, majiüc sitiül apmeiücan wüx leawa teamendüjpiün. Apmemongochiün xeyay ngo majneaj tiül gajpowüw nüt. Nganüy sitiül tanaámb indüjpiün xic leaw indeowan, quiaj sanüüch icon noic corona tiül cielo niüng apmepacan mejlüyiün najneajay meáwan nüt. ¹¹ Leaw nendiüm manguaiy, ich manguaiy leaw apiüng Nangaj Espiritu masaj noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo. Cos atcüy apiüng: Leaw apmafüc wüx, ngo majmiüc tiül ngo majneaj, langome apmandeow alinomb”, aw.

Aaga poch cam ich manguaiyw monlüy tiül Pérgamo

¹² Aton irang alinoic nawiig, iich aaga ángel ocueaj monyar andeac Teat Cristo monlüy tiül cambaj Pérgamo. Isaj masaj nejiw: Aaga nejiür espada nexing necamb, atcüy apiüng: ¹³ “Xique sawaw nguineay teamerangan. Sawaw icüliün niüng ajlüy mitrono minatangüw nimeech nenüt Satanás, majaw wüx minajiüt nej. Sawaw tealeámban temeyariün xenüt. At sawaw ngo mecueatiün xic masey wüx nüt tambiyaw teat Antipas tiül icona ajcan ngo mimbol mandeac wüx xique tiül micambajan niüng acül Satanás. ¹⁴ Pero nganüy netam napiüng wüx acas ngo majneaj leaw irangan: Cos ajlüy tiül icona acas nipilan andüjpiw leaw nomb taquiaach Balaam, aaga nequiaach Balac mayac wüx marangüw ngo majneaj nipilan israel. Balaam tawaiich nipilan israel, cos tasaj nejiw najneaj matsambüw mionij nimal nambiyeran marang nichech najmel teombas narangüch dios. At tayac nejiw wüx majiürüw palpálwüx najtaj, palpálwüx naxey. ¹⁵ At ajlüy tiül icona acas nipilan andüjpiw leaw aquiajchiw ajcüwa nicolaítas. Aaga aquiajchiw quiaj sajcüy nanguaiy. ¹⁶ Nganüy ich leaam imeajtsan nguineay teamerangan, iwümiün tiül icona. Sitiül ngwüy, najénan saleamb quiaj nembiyayon naquiüjpüw naag xaespada naw tiül ximbeay. ¹⁷ Leaw nendiüm manguaiy ich manguaiy leaw apiüng Nangaj Espiritu masaj noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo. Atcüy apiüng: Jane apmajntsop wüx, ngo majmiüc tiül ngo majneaj, xique sanüüch müet namix nine pan naxoraad, nasoiç maná. At sanüüch anopnop noic nine raan piedra. Wüx aaga nine piedra quiaj tarangüch wüx noic jayats minüeran leaw nejingüind alinop ngo majaw”, aw.

Aag poch cam ich manguaiyw monlüy tiül Tiatira

¹⁸ 'Aton irang alinoic nawüig, iich aaga ángel ocueaj monyar andeac Teat Cristo monlüy tiül cambaj Tiatira. Isaj masaj meáwan mondüüb Teat Cristo aaga poch cam leaw ayac Mical Teat Dios, aaga nejiür atnej oniw biümb oniüüg nej, oleaj nej atnej nelitlit bronce. Atcüy apiüng: ¹⁹ "Xique sawaw nguineay teamerangan; sawaw nguineay erjiürayon lasta; sawaw nguineay iyariün andeac Teat Dios; sawaw nguineay ermbeolayon; sawaw nguineay iüücan wüx imongochiün cuajantanej naél; at sawaw nganüy xeyay najneaj irangan, ngome atnej terangan nomb. ²⁰ Pero nganüy netam nasaj icon wüx acas ngo majneaj leawa temerangan. Aag ayaj cos teameiücan wüx nop najtaj leaw teamarang ngo majneaj atnej tarang aaga Jezabel nomb. Nej apiüng nop nej nendead andeac Teat Dios, cos andiüm mawüywüy monrang xenajiüt majiürüw palpálwüx montaj, palpálwüx monxey. Aton nej neyac nejiw wüx matsambüw mionij nimal nambiýeran marang nichech najmel teombas narangüch dioses. ²¹ Xique lanaiüc wüx arang a najtaj quiaj, nguineay alndom leaam omeaats macueat arang ngo majneaj, pero ngo mandüüm macueat. ²² Nganüy sanüüch miün andeow aaga najtaj quiaj. At meáwan leaw lamarangüw ngo majneaj maquiüjpüw, sanüüch mamingochiw xeyay ngo majneaj, sitiül ngo leaam omeajtsüw cuane ngo majneaj teamarangüw, macueatiw meáwan aaga ngo majneaj quiaj. ²³ At sanambiý minipilan nej leaw arang aweaag ngo majneaj. Meáwan noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo apmajawüw naleaing xique sawaw nguineay apiüngüw, nguineay omeajtsüw nejiw. At apmajawüw nguineay xique sanüüch inopnopon atnej terangan. ²⁴ Nganüy sandiüm nasaj icon monlüy tiül Tiatira, icona leaw ngo meyariün andeac aaga najtaj quiaj, icona leaw ngo mendüjpiün wüx merangan aaga nexotüy leaw arang minatangüw nimeech nasoic Satanás; xique ngo nandiüm nayac icon wüx alinoic cuane amperangan. ²⁵ Netam mesapan nandand wüx aaga najneaj leaw lamenguiayiün, iyacan wüx imeajtsan merangan aag ayaj leaw sapeay. ²⁶ Cos jane apmaüic wüx, ngo majmel tiül aaga ngo majneaj quiaj, leaw arang atnej sandiüm marang leaw sapeay; aag ayaj sanüüch majlüy wüx meáwan nipilan tiül meáwan iüt. ²⁷ Naag napac owix nej apmüüch marangüw leawa nej apiüng. Nganüy leaw ngo mandüüm, aag ayaj apndrom ombas atnej ndrom ombas nop xor najwüch naag nangoraad manchiüc. Cos Xeteat tüüch xic narang

aag ayaj. ²⁸ At jane apmaüic wüx, xique sanüüch aaga ocas najtsop chiüjmbaw. ²⁹ Leawa nendiüm manguaiy, ich manguaiy leaw apiüng Nangaj Espiritu masaj meáwan noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo tiül meáwan cambaj", aw.

3

Aaga poch cam ich manguaiyw monlüy tiül Sardis

¹ 'At irang alinoic nawüig, iich aaga ángel ocueaj monyar andeac Teat Cristo monlüy tiül cambaj Sardis: "Aaga nejiür ayaíw Espiritu ocueaj Teat Dios, at ayaíw ocas, atcüy apiüng: Xique sawaw nguineay temerangan, masey nipilan apiüngüw icona almpapan, aag ayaj ngo maleaing cos sawaw atnej lerndeowan. ² ¡Nganüy netam mepacan mejawan nguineay temerangan! Irangan con imalan imeajtsan mejawan sitiül alndom mepacan wüx leaw andiüm Teat Dios. Cos lanajaw ngo merangan palan, laliüc mecueatiün nómban. ³ Ich leaam imeajtsan wüx leaw tenguiayiün, at wüx leaw tesoiquiün. Ich macül wüx imeajtsan merangan najneaj. Cos sitiül ngo mepacan wüx merangan najneaj, quiaj sanamb wüx nüt ngo meteotsan, atnej wüx ajmel nop need. ⁴ Sawaw tiül micambajan aliün majlüy acas nipilan tiül monyar andeac Teat Cristo ngo marangüw aaga ngo majneaj quiaj. Nejiw apmaquiüjpüw xic, apmasoijquiw apixaw nejiw rajnüy cos ngo majiürüw nicuajind nisoet. ⁵ Leaw apmaüic wüx, ngo majmel tiül marang ngo majneaj, aag ayaj apmamb niüng sajlüy, teamasooig rajnüy apix nej. Xique lango nandariich minüt nej tiül aaga nawüig niüng ajlüy minüteran jane lamüjndiw mapacüw meáwan nüt naquiüjpüw. At niüng ajlüy Xeteat maquiüüb miángeles nej, sanapiüng xenipilan nejiw. ⁶ Leawa nendiüm manguaiy, ich manguaiy leaw apiüng Nangaj Espiritu masaj meáwan noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo tiül meáwan cambaj", aw.

Aag poch cam ich manguaiyw monlüy tiül Filadelfia

⁷ Irang alinoic nawüig, iich aaga ángel ocueaj monyar andeac Teat Cristo monlüy tiül cambaj Filadelfia. Isaj: "Aag agüy apiüng aaga Nangaj, aaga Nendeac Naleaing, leawa nejiür aaga llave ocueaj Rey David, alndom maleaag majmel jangantanej niüng ajlüy nej; at wüx apmapal nejninguind ngo ndom maleaag matüch niüng ajlüy nej, cos nej atcüy apiüng: ⁸ Xique sawaw nguineay temerangan. Nganüy lanayac icon mendeacan xepoch, nejninguind ngondom mapal icon. Masey ngome xeyay mepacan wüx xenajiüt,

naleaing ngo mepiüangan ngo metam xepoch, aton ngo mecueatiün xic nómban. ⁹ Nganüy ijawan sanasaj icon wüx ajcüwa monwaiich monpiüing nipilan israel nejiw. Cos nejiw minipilan minatang nimeech nasoiç Satanás. Nejiw sanüjchiw miünüw niüing ijlüyiün maqueijliw micosüw timbasan, majawüw icona naleaing xenipilan, lanajiür icon lasta. ¹⁰ Naleaing terangan atnej tasajas icon, teiücan wüx meáwan naél leaw temongochiün; áag xique aton ngo nacueat icon. Sanambeol icon, sanawün icon wüx a nüt apmajlüy xeyay naél tiül meáwan iüt, wüx apmatajcüchiw porbar meáwan nipilan wüx iüt. ¹¹ Xique saliüç najéñan, tanaám isapan nandand wüx leaw ijawan naleaing; quiaj nejingüind ngondom manood icueajiün aaga corona leaw apmeajndiün. ¹² Leaw apmafüç wüx, ngo majmiüç tiül aaga naél quiaj, nej sanüüch majlüy natang tiül cielo niüing ajlüy Teat Dios; lango maw quiaj. Sanayac wüx ombas nej minüt Xeteat Dios, at minüt micambaj Xeteat Dios; aag ayaj jayats Jerusalén, áag aliüç miün imiün cielo niüing ajlüy Teat Dios. Wüx ombas nej aton apmajüç jayats xenüt. ¹³ Leaw nendiüm manguaiy, ich manguaiy leaw apiüing Nangaj Espiritu masaj meáwan noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo tiül meáwan cambaj”, aw.

Aaga poch cam ich manguaiyiw monlüy tiül Laodicea

¹⁴ 'Aton irang alinoic nawiig, iich aaga ángel ocueaj monyar andeac Teat Cristo monlüy tiül cambaj Laodicea. Isaj: “Aaga nasoiç Amén, aaga nendead meáwan naleaing, aaga najlüy wüx meáwan leawa tarang Teat Dios, atcüy apiüing: ¹⁵ Xique sawaw nguineay teamerangan, cos sawaw icona ngo mecueatiün xic nómban, at ngo mapac imeajtsan mendüjpiün xic. ¡Malüy mecueatiün nómban tengwüy mepacan wüx merangan leawa sapiüing! ¹⁶ Nganüy cos ntsan miün ijlüyiün, ngome naquind tengwüy ngome nerraar, sanajtiür nawün icon maw tiül ximbeay, cos ngo mind najaw leaw irangan. ¹⁷ Masey ipiüangan icona naleaing temendüjpiün Teat Dios, imongochiün najneaj, irangan meáwan palan, pero ngo meyajcan icona ngo mertaman, ngo meyajcan ngo mejiüran nicuajind, ijlüyiün atnej nop nesomb, atnej miotáagan aton. ¹⁸ Nganüy sanasaj icon, najneaj meyariün sandeac naag imeajtsan; cos aag ayaj atnej mengalan oro jayam tiül biümb, para mejiüran meáwan leaw netam. Cos sitiül iyariün sandeac, quiaj ngome apmajlüy cuane wüx mexinguian, cos apmejiüran ipixan rajnüy. At apmejiüran misüüig onüügaran para alndom mexoman

mejawan. ¹⁹ Xique mbójan napaj ocueaj, at salic jane sajiür lasta. Nganüy ich leam imeajtsan nguineay teamerangan, cos netam mecueatiün merangan leaw ngo majneaj. ²⁰ Xique salemben teombeay nden, teanapaj natepay icon. Sitiül aljane apmanguaiy sandeac, apmaleaaig mbeay nden, quiaj sanajmel tiül nden naquiiüb, ndoj sanüet anaag. ²¹ Leawa apmafüç wüx, ngome apmajmiüç tiül ngo majneaj, xique sanüüch chetem nóiquian maquiiüb xic niüing chetejos wüx xetrono najaw wüx meáwan leaw almajlüy. Aag ayaj cos tajntsopiüs wüx meáwan leaw tajcüyiw majawüw xic. Nganüy chetejos naquiiüb Xeteat wüx najneajay mitrono nej. ²² Leaw nendiüm manguaiy, ich manguaiy leaw apiüing Nangaj Espiritu masaj meáwan noicnoic ajlüy monyar andeac Teat Cristo tiül meáwan cambaj” —aw.

4

Anderac najneaj wüx Teat Dios tiül cielo

¹ Landoj aag ayaj, quiaj tajawas tiül cielo noic ombeay nden lejquian. Aaga ombas nendead tanguaiyiüs andeac, tandead najneajay atnej ajiünts trompet, atcüy tasaj xic:

—Mac ningüy cawüx niüing sajlüy. Sanüüch ic mejaw nguineay apmajlüy alinoic nüt —aw.

² Ndoj quiaj taquiiüb xic mamb Nangaj Espiritu andüy tiül cielo. Quiaj tajawas noic najneajay trono altiül cielo; Teat Dios alchetem wüx. ³ Aaga alchetem quiaj xeyay najneajay ajlüy, atnej ajlüy noic najneaj nacants piedra xeyay nelitlit nenüt jaspe, tengwüy alinoic najneajay piedra nenüt cornalina. Aton ayey nej tiüt aaga najneajay trono quiaj, atnej ndequiamb poj ajlüy nateaic, atnej piedra esmeralda. ⁴ Aaga najneajay trono niüing alchetem Teat Dios, ayey nej tiüt nimiow apiquiw (24) tronos xeyay najneajay. Alchetemoj wüx nimiow apiquiw monxey montangtang ombas monajüüt, xowüy larraw apixaw nejiw; alwüx omalüw nejiw noicnoic corona narangüch oro. ⁵ Imiün wüx aaga najneajay trono chetejeran wüx quiaj, niüing alchetem Teat Dios, tajawas teajlip lip tiüt; at tanguaiyiüs teatearriür tiüt xeyay napac, tajüic atnej aljane teandead. Niüing ajlüy aaga najneajay trono quiaj, teandaab ayaiw najquiol. Aag ayaj apiüing wüx ayaiw Espiritu ocueaj Teat Dios. ⁶ Niüing ajlüy aaga najneajay trono leaw alchetem wüx Teat Dios, alquiaj aton atnej ndec nerijrij atnej vidriö.

Aaga najneajay trono quiaj, ayey nej tiüt aton apiquiw atnej nimal almapacüw,

ajjiürw onüjcw nejiw xeyay, amb teombas, aton amb teopech. ⁷ Aaga ombas nej nimal quiaj ajüic atnej nop león; nganüy aaga amb ijpw nimal ajüic atnej nop toro; at amb arojpw nimal ajüir teombas nej atnej teombas nop naxey; at amb apiquiw ajüic atnej noic águila teajluel. ⁸ Ajcw apiquiw atnej nimal quiaj almapacw, nopnopo ajjiürw anaíw miolümbiw nejiw, chipchipiow ombasw nejiw ajjiürw xeyay onüjcw nejiw amb teombas miolümbiw nejiw, at amb teopech. Nejiw ngo ndijchiümoj, nüt ongwüüts teamapiüngw:

Nangaj ic Teat Dios, nangaj ic Teat Dios, nangaj ic Teat Dios.

Teat, ique cuajantanej alndom merang.

Ique almejly tanomb, ique almejly nganüy, ique ilüic alinomb.

⁹ Nejiw a nimal quiaj andeacw najneajay wüx Teat Dios, aag almapac meáwan nüt. Üjchwi gracias aaga alchetem wüx aaga najneajay trono quiaj. ¹⁰ Quiaj ajcwwa nimlow apiquiw (24) montangtang ombas monajüt aquejliw micostw nejiw teombas aaga cheten quiaj, marangw casa aag almapac meáwan nüt. Quiaj awüniw micoronajw nejiw mayacw niüng ajlyy aag alchetem quiaj, teamapiüngw:

¹¹ Teat Dios, ique Xeteatiün Dios.

Ique xeyay netam ijlyy, xeyay netam merangüch casa.

Ique ijlyy wüx meáwan leaw almajlyy, terang meáwan cuajantanej.

Cos ique tendiüm majlyy, pares terang meáwan leaw almajlyy.

5

Apiüng wüx noic nawüig, at wüx Quicheech Sap

¹ Quiaj tajawas aaga alchetem tiül najneajay trono, almandeand noic nawüig tiül miác owix nej. Aaga nawüig quiaj nembüül, alwüx poch amb teombas amb teopech, naquiand naag ayaíw sello. ² Quiaj tajawas nop ángel xowüy lapac, tandeac napac, tatün manguiay:

—¿Jane nemeata, alndom macheed ajcwwa sello quiaja, mateaaig a nawüigue? —aw.

³ Nejingüind ngo majlyy macheed a sello; ngo majlyy aljane alndom majaw cuane alwüx aaga nawüig quiaj, ngome tiül cielo, ngome wüx iüt, ngome tiüt tiül iüt. ⁴ Xique quiaj tajiüntsas xeyay cos ngo maxoram nejingüind nemeat alndom mateaaig a nawüig majaw cuane alwüx. ⁵ Quiaj nop tiül ajcwwa monxey natangtang ombas tasaj xic:

—Nde mejiünts, jogüy nop naxey naw tiül Judá, naw tiül acualaats aaga Rey David. Aag ayaj nasoic nop león, cos nej lajntsop

wüx meáwan moncüy majaw nej. Nej alndom macheed mawün aaga ayaíw sello quiaj, mateaaig a nawüig —aw.

⁶ Quiaj tajawas niüng ajlyy aaga najneajay trono, alembem nop Quicheech Sap amb pinawan ajcw apiquiw nimal, at pinawan ajcw montangtang ombas quiaj. Aaga Quicheech Sap quiaj tajüic atnej landoj ambiyeran. Nej almajüir ayaíw miweac nej, aton ayaíw onüüg nej. Ajcw ayaíw onüüg nej quiaj, apiüng wüx ayaíw espíritu ocueaj Teat Dios leaw Nej üüch mamb meáwan wüx iüt. ⁷ Quiaj tamb aaga atnej Sap quiaj mayar a nawüig tiül miác owix Teat Dios niüng alchetem. ⁸ Wüx tayar aaga nawüig quiaj, ajcw apiquiw nimal, at ajcwwa nimlow apiquiw (24) montangtang ombas taquejliw micostw nejiw teombas aaga Quicheech Sap quiaj. Alteowixaw nejiw noicnoic arpa, aton alteowixaw nejiw noicnoic nitomb palüy oro, chipchipiow pom. Aaga pom quiaj apiüng wüx leaw atüniw mondüüb Teat Dios. ⁹ Quiaj tatajcw cantar noic jayats canto, tapiüngw:

Ique xeyay netam ijlyy, pares alndom meyar aaga nawüig quiaj, mewün misello nej, cos ique tembiyeran, tendeow.

Wüx miqüiej tewün xicon wüx sasoetiün ndom najlyyiün nóiquian naquiüjpan Teat Dios.

Xicon monaw meáwan noicnoic ajlyy nipilan; monaw tiül nipilan leaw andeacw palpáwüx ombeayaran; monaw tiül meáwan cambaj, meáwan nación wüx iüt.

¹⁰ Ique teaach xicon najlyyiün noic ajlyy miteaats ocueaj Teat Dios; sanarangan montangtang monajüt wüx iüt, awüw.

¹¹ Quiaj tajawas xeyay ángeles, tanguiayüs andeacw. Nejiw ayeyiw tiüt aaga najneajay trono niüng ajlyyiw ajcw apiquiw nimal almapacw; niüng ajlyyiw ajcwwa montangtang ombas aton. Ajcwwa ángeles ajlyyiw xeyayiw, ngondom mateoraw. ¹² Teandeacw napac, teamapiüngw: Aaga Quicheech Sap tambiyaran xeyay netam,

nej netam majlyy wüx meáwan leaw almajlyy, alndom mayar meáwan nemeatmeat,

nej nendüy wüx meáwan leaw almajlyy; néjan alndom ombas marang cuajantanej,

netam marangüch casa nguajantanej, masoic najneajay ajlyy, awüw.

¹³ Aton tanguiayüs andeacw meáwan leaw aliw tiül cielo, at leaw aliw wüx iüt, at leaw aliw tiüt tiül iüt, at leaw aliw tiül ndec. Meáwan leaw almajlyy tanguiayüs andeacw, tapiüngw:

Aaga alchetem wüx aaga najneajay trono quiaj, at aaga Quicheech Sap quiaj, netam masoiquiw najneajay ajlüyiw. Netam marangüchiw casa, manderac najneajay wüx nejw, cos meáwan nüt ndoj ombasüw marangüw cuajantanej.

¹⁴ Condom ajcüw apiquiw nimal tapiüngüw:

—jAmen, aag ayaj naleaing! —awüw.

At ajcüwa nimiow apiquiw (24) montangtang ombas taquiejliw micosüw nejw tiüt marangüw casa Teat Dios, aton marangüw casa aaga Quicheech Sap quiaj, ajcüw alma-pacüw meáwan nüt.

6

Ayaíw sello

¹ Condom quiaj tajawas wüx aaga Quicheech Sap tacheed noic sello naw tiül aaga ayaíw quiaj. Quiaj tanguiaiüus nop naw tiül ajcüw apiquiw nimal quiaj tendec napac atnej atearriür, tapiüng:

—jMac, ijaw! —aw.

² Quiaj tajawas nop raan cawüy. Aaga nejtep cawüy quiaj alteowix nej mimüm jeng. Condom tayacüch wüx omal nej noic corona, tamb tiül montsoj, tajntsop wüx meáwan.

³ Condom wüx aaga Quicheech Sap quiaj tacheed amb ijquaiw sello, quiaj tanguiaiüus andeac amb ijpüw aaga nimal naw tiül ajcüw apiquiw quiaj, tapiüng:

—jMac, ijaw! —aw.

⁴ Condom quiaj taw alinop cawüy xowüy lacants. Aaga nejtep cawüy tüünd ndom müüch majlüy moncüy ningüy wüx iüt, at müüch membiyayej nipilan. Tüünd nots nadam espada aton.

⁵ Wüx aaga Quicheech Sap tacheed amb arej sello, quiaj tanguiaiüus andeac amb arojpw nimal, tapiüng:

—jMac, ijaw! —aw.

Quiaj tajawas alinop cawüy nambeor. Aaga nejtep cawüy quiaj alteowix nej noic nipeaxay. ⁶ Quiaj tanguiaiüus andeac nop nendec pinawan ajcüw apiquiw nimal quiaj, tapiüng:

—Noic kilo trigo ambeat noic denario, aton arej kilo cebada ambeat noic denario. Nganüy nde mendrooch ombas aaga aceite, at nde mendrooch ombas aaga vin —aw.

⁷ Wüx aaga Quicheech Sap tacheed amb apiquiw sello, quiaj tanguiaiüus andeac amb apiquiw nimal, tapiüng:

—jMac, ijaw! —aw.

⁸ Quiaj tajawas nop cawüy lasüen. Aaga nejtep cawüy quiaj minüt nej Nandeow. Aton almandüüb nej alinop nenüt Hades. Nejiw tündiw mambiyaw pinawan pinawan aaga nipilan wüx iüt;

müjchiw membiyayej naag espada ajcüwa nipilan quiaj, at majlüy lop, aton majlüy xeyay monandeow, tengwüy majlüy napat nimal mambiy nipilan.

⁹ Wüx aaga Quicheech Sap tacheed amb acoquiaw sello, quiaj tajawas alteoleaj artül miespíritu nipilan, aag tambiyaranüw wüx andeacüw Mípoch Teat Dios masajüw nipilan. ¹⁰ Nejiw tendeacüw napac, tapiüngüw:

—Teat Dios, ique nangaj, ique mbójan merang leaw lamepiüng apmerang. Nganüy ¿ngow apmejaw wüx asoetiw nipilan wüx iüta? ¿Ngow apmepalüch ombas wüx ombasüw monbiy xicona? —awüw.

¹¹ Quiaj tündiw apixaw nejw raan, tasoiquiw:

—Iüündánan alquiriw, cos nganaw palameron mequiüpan monrang minajiüt Teat Cristo leaw netam mambiyaranüw atnej icona tembiyeranan —ajowiw.

¹² Camüm tajawas aaga Quicheech Sap tacheed amb anaíw sello. Quiaj tajlang noic nadam ateam, nüt pojniüt nómban atnej nambeor jael. At a caaw tacants atnej quiej. ¹³ At ajcüwa ocas najlüy tiül cielo tajmiücüw wüx iüt atnej ajtean naliw aóng toc wüx ataad nej tiüt napac iünd. ¹⁴ Quiaj aaga cielo niüng ajlüy nüt, caaw, ocas, ndrot atnej mambiülaran noic nawiig. Aton tümb mambiüüljchiw meáwan tiüc; at leaw iüt nacül tindec tambüüljchiw. ¹⁵ Quiaj tecuiürrüw mexotayej tiül warraj tiüc, at teombas piedra ajcüwa montangtang monajiüt wüx iüt, ajcüwa montangtang ombas, ajcüwa monjiür xeyay, ajcüwa minatangüw soldado, ajcüwa ngo mimboloj tiül montsoj, ajcüwa monrang najon mos, at ajcüw leaw ngome aag arang najon mos; ¹⁶ tepajüw masajüw a tiüc, at nadamdama piedra:

—Ichar xicon tiüt, ixot xicon ngana majaw xicon Teat Dios, áag cheten tiül najneajay trono, ngana marang ngo majneaj wüx ximbasan aaga Quicheech Sap leaw ajcüy majaw xicon; ¹⁷ cos lamatüch aaga netam nüt wüx ajcüy majaw icoots Teat Dios. ¿Jane alndom maíüc wüx ayaj? —awüw.

7

Lajmeliw sello monaw tiül nipilan israël

¹ Wüx landoj meáwan aag ayaj, quiaj tajawas apiquiw ángel alembemoj wüx piquiw oxing iüt. Nejiw tengual mapalüw aaga piquiw nepep wüx iüt, cos atquiaj ngondom mapac wüx iüt, at ngome tiül ndec, at ngome wüx alngün xiül. ² Quiaj tajawas alinop ángel tajntsop imiün nonüt. Nej almajoy misello Teat Dios almapac. Quiaj tendec napac masaj ajcüw apiquiw ángeles leaw lamayariw poch mandrojchiw ombas leaw najlüy wüx iüt, leaw najlüy tiül ndec. Tasaj nejw:

³ —Nde mendojchiün ombas leaw najlüy wüx iüt, leaw najlüy tiül ndec, at nde meloxiün tiüt xiül; icüliün leaw sayacan sello teombas omalüw ajcüw monrang minajiüt Miteatiüts Dios —aj nejiw.

⁴ Condom quiaj tanguiaiyüs nguitow ajlüyiw ajcüwa leaw lajmeliw sello. Nejiw ajlüyiw coic miow ic miow apiquiw mil (144,000) naw tiül meáwan micual micual Israel. ⁵ Naw tiül micual acualaats Judá tajmeliw sello agajpiüp mil (12,000) nipilan. Naw tiül micual acualaats Rubén tajmeliw sello agajpiüp mil. Naw tiül micual acualaats Gad tajmeliw sello agajpiüp mil. ⁶ Naw tiül micual acualaats Aser tajmeliw sello agajpiüp mil. Naw tiül micual acualaats Neftalí tajmeliw sello agajpiüp mil. Naw tiül micual acualaats Manasés tajmeliw sello agajpiüp mil. ⁷ Naw tiül micual acualaats Simeón tajmeliw sello agajpiüp mil. Naw tiül micual acualaats Leví tajmeliw sello agajpiüp mil. Naw tiül micual acualaats Isacar tajmeliw sello agajpiüp mil. ⁸ Naw tiül micual acualaats Zabulón tajmeliw sello agajpiüp mil. Naw tiül micual acualaats José tajmeliw sello agajpiüp mil. Naw tiül micual acualaats Benjamín tajmeliw sello agajpiüp mil.

Noic ajlüy xeyay nipilan palúyan raan asojquiw

⁹ Wüx landoj aag ayaj, quiaj tajawas xeyay nipilan, nejingiünd ngondom mambich mateow. Cos nejiw nawúwan tiül meáwan nación wüx iüt; nawúwan tiül meáwan noicnoic ajlüy nipilan; nawúwan tiül noic noic cambaj niüng tajlüyiw. At nawúwan tiül meáwan nipilan leaw andeacüw palpáiwüx ombeayaran. Nejiw alembemoj quiaj niüng ajlüy aaga najneajay trono, niüng ajlüy aaga Quicheech Sap. Nejiw almasojquiw apixaw nejiw palúyan raan, alteowixaw nejiw op nit. ¹⁰ Nejiw tendeacüw napac, tapiüngüw:

Miteatiüts Dios cheten tiül aaga najneajay trono quiaj,

at aaga Quicheech Sap quiaj; nejiw lamawüniw icoots wüx asoetiiüts.

¹¹ Condom neáwan ángeles leaw alembemoj ayeyiw tiüt najneajay trono chetej wüx Teat Dios, aton ayeyiw tiüt ajcüwa montangtang ombas, at ayeyiw tiüt ajcüw apiquiw nimal almapacüw, taquiejliw tiüt micosüw nejiw, nómban mejquiejow tiüt marangüw casa Teat Dios. ¹² Nejiw tapiüngüw:

¡Amén! Teat Dios najneajay arang, nej netam marangüch casa,

netam masoic nej nendüy wüx meáwan leaw almajlüy.

Nej netam müjchiüts gracias;

netam marangüch casa cos nej alndom marang cuajantanej leaw andiüm.

Atquiaj netam majlüy meáwan nüt. Amén.

¹³ Quiaj nop natang ombas tatün manguiay xic:

—¿Jane nejiwe monsooig raan quiaja, nguiiane nawüwa? —aw.

¹⁴ Quiaj xique tasajas:

—Teat, ique ijaw nguiiane nawüw —saj.

Quiaj tasaj xic:

—Ajcüw ayaj leaw laawüw tiül xeyay ngo majneaj wüx iüt. Nganüy nejiw ajlüyiw najneaj, cos tajantsüw apixaw nejiw rajnúy tiül miquiej aaga Quicheech Sap. ¹⁵ Por aag ayaj ajlüyiw teombas aaga trono niüng chetej Teat Dios. Nüt ongwiiüts nejiw teamarangüw minajiüt nej tiül aaga nangaj templo tiül cielo. Aaga alchetem tiül aaga najneajay trono quiaj, nej apmajiür nejiw cos apmaquiüb nejiw. ¹⁶ Nejiw langome apmaiündüw lop, at ngome apmaiündüw yow. Nüt langome apmambel nejiw, at langome apmayajcüw nerraar. ¹⁷ Aaga Quicheech Sap najlüy niüng ajlüy najneajay chetej wüx Teat Dios apmajiür nejiw, apmayac nejiw niüng ajlüy xeyay oniüg yow leawa neech mapacaran. Teat Dios apmajend miyow oniüjcüw nejiw —aj xic.

8

Amb ayaíw sello

¹ Wüx aaga Quicheech Sap tacheed amb ayaíw sello, tanaám ndijchiow tiül cielo maseyme pinawan ores. ² Quiaj tajawas ayaíw ángeles alembemoj niüng ajlüy Teat Dios. Nejiw tújndiw ayaíw trompet. ³ Ndoj quiaj tajnogt alinop ángel, lembet amb teombas artül, andeand noic nitomb narangüch oro. Quiaj tüünd xeyay pom mambel wüx aaga artül narangüch oro najlüy niüng ajlüy mitrono Teat Dios, wúxan atajcüw orar meáwan mondüüb Teat Cristo. ⁴ Minasop aaga pom quiaj, tajndoc niüng ajlüy Teat Dios imiün tiül owix aaga ángel quiaj, nóiquian maquiüb leaw atajcüw orar ajcüwa mondüüb Teat Cristo quiaj. ⁵ Condom aaga ángel quiaj, tayar noic nitomb machipich olüic biümb naw wüx artül. Condom tawüch andüy wüx iüt. Quiaj teatearriür, aneorror xeyay, xeyay tajliplip tiüt, at xeyay tajlanglang ateam.

Ajcüwa trompeta

⁶ Condom ajcüwa ayaíw ángeles quiaj, monjiür ayaíw trompet, laliüc meindeaw.

⁷ Ndoj aaga ombas nej ángel taínd trompet, quiaj tajoet hielo wüx iüt. At tajmiüc biümb aqiiüüb tiül quiej. Quiaj tandaab noic naw tiül arej ajlüy a iüt maquiüb noic arej ajlüy a xiül. Tandaab meáwan nateaic soex aton.

⁸ Wüx taínd trompet amb ijpuw ángel, quiaj tajlos tiül nadam ndec atnej ajlüy noic nadam tiüc teandaab. Quiaj iwear a nadam ndec tangowüüch marang quiej. ⁹ Quiaj

tandeowüw iwear (1/3) nimal najlüy tiül ndec. At iwear barco najlüy tiül ndec ndrot ombasüw.

¹⁰ Wüx taínd trompet amb arojpwüw ángel, quiaj tajmiüc imiün tiül cielo noic nadam ocas tengual andaab atnej andaab nots najquiol. Aag ayaj tajmiüc tiül iwear meáwan lam, tiül iwear oniüg yow aton. ¹¹ Minüt aaga ocas quiaj, Ajenjo. Condom iwear a yow tangaag. Quiaj xeyay nipilan tandeowüw, cos tanganeowüw aaga nangaag yow quiaj.

¹² Wüx taínd trompet amb ipeic ángel, quiaj ndrot ombas iwear ajlüy a nüt, iwear ajlüy a caaw, iwear ajlüy a ocas; ajcüw ayaj pojniüt iwear. Quiaj ngo ram wüx iüt iwear, at nüt, at ongwiiüts.

¹³ Quiaj tajawas nop ángel tengual ajlüel tiül cielo atnej águila. Aag ayaj tendecapac, tapiüng:

—Jaa, pobre nejiw moncül wüx iüt wüx apmajiünts alacas trompet, áag apmaindeaw alarajpwüw ángel! —aw.

9

¹ Condom wüx taínd trompet amb acoquiaw ángel, quiaj tajawas atnej noic ocas lajmiüc wüx iüt imiün tiül cielo. Nej tüünd nots llave maleaaig aaga nequiliüt lol najlüy tiüt, ngo majiür ümb. ² Quiaj taleaaig aaga nequiliüt lol najlüy tiüt; taw nasop imiün tiül aaga lol quiaj, atnej minasop xeyay biümb. Aaga xeyay nasop naw tiül a lol quiaj taponiich a nüt. ³ Naw tiül aaga nasop quiaj tawüw xeyay nchiül andüy wüx iüt. Ajcüw ayaj tündiw ndom mendalüw atnej andal napüp najlüy wüx iüt. ⁴ Tasoiquiw ngondom müetiwi soex wüx iüt, at cuajantanej nateaic, at owil xiül, aag miün nipilan alndom mandalüw leawa ngo majiür misello Teat Dios teombas omal nej. ⁵ Nejiw tündiw ndom mandalüw nipilan ágan acoquiaw caaw. Naleaing ngondom mambiyaw nipilan nómban, áaga andalüwan. Cos wüx andalüw, quiaj nipilan apmayajcüw xeyay necoy atnej wüx andal nejw napüp. ⁶ Wüx aaga nüt quiaj, nipilan apmandiümüw mandeowüw nómban, pero naleaing ngondom mandeowüw.

⁷ Ajcüwa nchiül quiaj, ajüic at nejiw cawüy apmambüw tiül montsoj. Alwüx omalüw nejiw ajüic atnej corona narangüch oro; nganüy teombasüw nejiw atnej teombas nipilan. ⁸ Aton ajjiürüw miondeats omalüw atnej miondeats omal montaj; olüiquiw nejiw atnej olüic león. ⁹ Opangüw nejiw lil atnej manchiüc; ajüints miolümbiw nejiw atnej atearriür oleaj xeyay carret anot nej cawüy wüx acuiür tiül montsoj. ¹⁰ Ajjiürüw miwiülüw nejiw atnej miwiül napüp, andalüw atnej andal napüp. Ajcüw ayaj tündiw ndom mandalüw nipilan naag miwiülüw

nejiw meáwan acoquiaw caaw. ¹¹ Ajjiürüw minatangüw nejiw aton, aaga ángel najlüy wüx aaga nequiliüt lol najlüy tiüt. Minüt nej wüx hebreo Abadón, at wüx griego Apoliön.

¹² Nganüy lamong aaga mbas xeyay ngo majneaj tamongochiw nipilan wüx iüt; aliün majlüy alijquiw xeyay ngo majneaj apmamogochiw nipilan.

¹³ Condom wüx taínd trompet amb anaíw ángel, quiaj tanguiayüis noic nanderac imiün tiül ajcüw apiquiw miweac aaga artül narangüch oro najlüy teombas Teat Dios. ¹⁴ Aaga nanderac quiaj tasaj amb anaíw ángel nejiür trompet:

—Ichejtün ajcüw apiquiw ángeles naolaranüw niüng ajlüy nadam lam Eufrates —aj.

¹⁵ Quiaj tacheedaranüw ajcüw apiquiw ngo majneaj ángeles. Nejiw ayaj teamacüliw ngünantanej ores, ngünantanej nüt, ngünantanej caaw, ngünantanej neat mambiyaw iwear a nipilan leaw almajlüy wüx iüt. ¹⁶ Xique tanguiayüis nguitow ajlüyiw ajcüwa soldados montep cawüy, ajlüyiw ijquiw acoic miow millones (200,000,000).

¹⁷ Condom tündiüs najaw atnej saúm xeyay cawüy alwüx montep. Ajcüwa montep cawüy quiaj asojquiw mal miüdüw nejiw manchiüc nacants, azul, maril. Aton omalüw cawüy atnej omal león; aw teombeayiw nejiw biümb, nasop, azufre. ¹⁸ Ndoj quiaj tandeowüw iwear (1/3) a nipilan wüx iüt; ambiy nejiw ajcüw arej ngo majneaj naw teombeayiw cawüy; aag ayaj biümb, nasop, azufre. ¹⁹ Ajcüwa cawüy quiaj naag ombeayiw nejiw, at naag miwiülüw nejiw alndom marangüw ngo majneaj. Miwiülüw nejiw atnej omal ndiüc, alndom matsambüw nipilan.

²⁰ Meáwan nipilan leaw ngo mandeowüw tiül aaga xeyay ngo majneaj quiaj, ngo leaam omeajtsüw macueatiw arangüw casa leaw owixaw nejiw tarangüw. Ngo macueatiw marangüw casa nimeech, tengwüy aaga dios narangüch oro, plata, bronce, piedra, xiül. Ajcüwa narangüch dios quiaj, ngondom majawüw, ngondom manguiyiw, ngondom majüyiw. ²¹ At aton ajcüwa nipilan quiaj, ngo leaam omeajtsüw macueatiw ambiyaw nipilan, ngo leaam omeajtsüw macueatiw arangüw nesomüy, ngo macueatiw ajjiürüw pálwüx najtaj, pálwüx naxey; at aton ngo macueatiw anejtiw.

10

Nop ángel alteowix nej noic nine nawiig

¹ Quiaj tajawas alinop ángel xowüy lapac, imiün tiül cielo. Nej awinchay tiül

oic, alwüx omal nej ndequiamb poj. Teombas nej xowüy lachech atnej nüt, oleaj nej atnej oniw biümb. ² Almandeaand noic nine nawüig tejquian. Nej tacuüüch miác oleaj nej tiül nadam ndec, miquiamb oleaj nej wüx iüt. ³ Quiaj tendecapac napac atnej apaj nop León. Wüx landoj andeac, quiaj tetearriür ayaiw napac anendeoog andeac nej. ⁴ Wüx landoj atearriür ayaiw andeac nej, xique lasamb sanarang wüx nawüig aag ayaj, quiaj tanguaiyüs nop nendec tiül cielo masaj xic:

—Ipálan tiül imeaats leawa apiüngüw ajcüwa ayaiw netearriür quiaj, nde merang wüx nawüig —aj xic.

⁵ Aaga ángel sawaw necuüüch oleaj tiül nadam ndec, aton wüx iüt, nej taxaing miác owix nej andüy tiül cielo. ⁶ Quiaj tandec wüx minüt Teat Dios, aaga almapac meáwan nüt, aaga nerang cielo at leawa almajlüy quiaj, aaga nerang iüt at leawa almajlüy wüx iüt, aaga nerang nadam ndec at leawa almajlüy tiül ndec. Quiaj tapiüng:

—Nganüy apmajlüy leaw apmajlüy, lango mequiy; ⁷ wüx aaga nüt apmaind trompet aaga amb ayaiw ángel, quiaj apmajlüy atnej tapiüngüw mondeac andeac Teat Dios, leaw tasaj nejiw Teat Dios —aw.

⁸ Condom aaga landoj nanguiay andeac imiün cielo, tendec alinomb masaj xic, tapiüng:

—Quiür, iyar aaga nine nawüig tejquian najlüy teowix aaga ángel necuüüch oleaj tiül nadam ndec at wüx iüt —aj xic.

⁹ Quiaj tambas natüch aaga ángel, tasajas: —Chiün najaw aaga nine nawüig quiaj —saj.

Nej tasaj xic:

—Iyar, it, aag ayaj apmangan tiül imbeay atnej angan cün, pero apmangaag tiül imeaats —aj xic.

¹⁰ Quiaj tayariüs aaga nine nawüig teowix aaga ángel, tüetiüs. Quiaj tangan tiül ximbeay atnej angan cün, pero wüx landoj nüet, quiaj tangaag tiül ximeaats. ¹¹ Condom quiaj tasoiquiüs:

—Netam mepiüng alinomb leaw lamasaj ic Teat Dios, nguineay apmamongochiw palpáwüx cambaj, palpáwüx iüt; nguineay apmamongochiw nipilan leaw andeacüw ombeayaran, at nguineay apmamongochiw montangtang monajiüt —sajow.

11

Ijpüw monjaw

¹ Quiaj tündiüs nots najchow nepeaxay. Quiaj tasoiquiüs:

—Lemben, quiür ipeax aaga nadam nangaj iüm ocueaj Teat Dios, aton ipeax aaga artül leaw alquiaj. Aton iteow meáwan monrang casa Teat Dios tiül aaga nangaj iüm

quiaj. ² Nganüy amb wüx opech nangaj iüm, ich majlüy nde mepeax, cos Teat Dios lamüüch pálwüx nipilan ngome israel. Cos ajcüwa nipilan quiaj apmacuüüchcuüjchiw tiüt aaga nangaj cambaj quiaj meáwan ic miow ijquiaw (42) caaw. ³ Condom sanüüch mamb ajcüw ijpüwa monjaw aag tajlüy. Nejiw apmasoijquiw nambeor apixaw nejiw majüic xeyay amix omeajtsüw. At apmündiw ndom mandeacüw andeac Teat Dios meáwan noic mil ijquiaw acoic miow er miow (1,260) nüt —aj xic.

⁴ Ajcüwa ijpüw monjaw leaw tajlüy quiaj, ajcüw ayaj at nejiw ijquiaw owil olivo, aton at nejiw ijquiaw candiler najlüy niüng ajlüy Teat Dios nejaw wüx meáwan iüt. ⁵ Sitiül aljane aleaic mandüüm marang wüx ombasüw nejiw, quiaj apmaw biümb teombeayiw nejiw, apmandrojchiw ombas moncüy majaw nejiw quiaj. At quiaj sitiül aljane aleaic mandüüm marang wüx ombasüw nejiw, quiaj apmandeow aton. ⁶ Ajcüw ayaj aldom mapalüw a cielo lango majoet meáwan nüt wüx apmandeacüw andeac Teat Dios. At aldom mangowüjchiw yow marang quiej. At aldom müjchiw majlüy cuajantanej ngo majneaj wüx iüt, leawa nejiw andiümüw mayacüw. ⁷ Wüx landoj marangüw minajiütüw nejiw, quiaj aaga napat nimal imiün tiüt tiül nequiliüt lol leaw ngo majiür ümb, apmatsojow maquiüjpüw, apmantsop wüx, apmambiy nejiw. ⁸ Condom niüangan andeowüw, apmacüliwan quiaj tiül calle tiül aaga nadam cambaj niüng tajmel wüx cruz Teat Cristo Midiosüw nejiw. Cos aaga nadam cambaj quiaj atnej Sodoma, tengwüy atnej Egipto. ⁹ Condom meáwan er nüt alwüx pinawan, apmacüliw tiül calle majaraw. Meáwan nipilan monaw tiül namix cambaj, meáwan noicnoic ajlüy nipilan, meáwan mondeac palpáwüx ombeayaran, at meáwan nipilan monaw tiül palpáwüx iüt apmajawjawüw ajcüwa mondeow quiaj. Nejiw langome apmüjchiw mamiürajtüw. ¹⁰ Condom quiaj meáwan nipilan wüx iüt apmapac omeajtsüw, cos landeowüw ajcüwa monxey quiaj. Quiaj apmarangüw nangos nüt, apmündiw cuajantanej nop alinop, cos ajcüw ijpüw mondeac andeac Teat Dios quiaj, langome apndom müjchiw mamongoch ngo majneaj alinomb. ¹¹ Pero wüx laümb er nüt alwüx pinawan, quiaj Teat Dios tapactüch nejiw alinomb. Quiaj witiütoj lembemoj. Ndoj xeyay mbayatoj meáwan nipilan majawüw nejiw. ¹² Quiaj ajcüwa ijpüw monjaw quiaj tanguaiyiw noic nanderac napac imiün tiül cielo, apiüng:

—Macaron —ajowiw.

Quiaj tambüw andüyiw cawüw tiül cielo, ambüw tiül oic, teamajawüw nejiw ambüw ajcüwa monbiy nejiw. ¹³ Quíajan tajlang

noic nadam ateam; tandrooch ombas igajpowüw (1/10) iüm tiül a cambaj quiaj. Wüx tajlang aaga ateam quiaj, tandeowüw ayaíw mil nipilan. Quiaj meáwan nipi-lan leaw ngo mandeowüw xeyay mbayatoj, tarangüw casa Teat Dios tiül cielo.

¹⁴ Aaga amb ijquiaiw ngo majneaj quiaj, lamong. Condom amb arej ngo majneaj apmajlüy najénan.

Amb ayaíw trompet

¹⁵ Wüx taínd a trompet amb ayaíw ángel, quiaj tajlüy xeyay mondeac tiül cielo, tapiüngüw napac:

Nganüy Miteatiüts Dios, at Teat Cristo micual nej apmajlüyiw wüx palpáwüw iüt;

condom Teat Cristo apmajlüy wüx meáwan leaw almajlüy meáwan nüt.

¹⁶ Quiaj ajcüwa nimiow apiquiw (24) montangtang ombas moncheten tiül mitronojüw niüng ajlüy Teat Dios, taquejliw micosüw nejiw, nómban mejquiejow tiüt marangüw casa Teat Dios.

¹⁷ Teamapiüngüw:

Süjchiün ic gracias Xeteatiün Dios, ique alndom merang meáwan cuajantanej, ique almejlüy nganüy, ique tejlüy nde tanomb, at ilüic miün alinomb.

Nganüy lamejüiquich ndoj imbas merang cuajantanej;

lamesap minajüüt merang natang wüx meáwan iüt.

¹⁸ Meáwan palpáwüw nación wüx iüt tajcüyiw majawüw ic, pero nganüy amatüch a nüt mejcüy mejawüw.

At amatüch a nüt mejaw wüx asoetiw mondeow,

at aton apmeajchiw leaw apmüjndiw monrang minajüüt, ajcüw ayaj mondeac indeac.

Apmeajchiw leaw apmüjndiw meáwan micambajüüt, meáwan monyar indeac, masey natang, masey chingüy.

At aton amatüch a nüt mendrooch ombasüw ajcüw leawa teamandrojchiw ombas iüt.

¹⁹ Quiaj aaga nadam nangaj iüm oceueaj Teat Dios tiül cielo lejquiat. Quiaj tajüic aaga nangaj cüx altiül. Condom quiaj tajliplip tiüt, aneerror tajlüy, tetearriüt tiüt, tajlang noic ateam, y tajmiüc xeyay hielo.

12

Nop najtaj y nop nadam nimal atnej jüm.

¹ Quiaj tajüic noic nadam majaraw tiül cielo. Aag ayaj nop najtaj, apix nej xowüy lachech atnej nüt, at a caaw altiüt teoleaj nej. Alwüx omal nej noic corona alwüx gajpic (12) ocas. ² Aaga najtaj quiaj, al-teomeaats micual nej, teajiünts wüx acoy

omeaats cos laliüc wijquiam micual nej. ³ Condom quiaj tajüic alinoic majaraw tiül cielo. Aag ayaj nop nadam nimal atnej jüm, nacants ombas, ajiür ayaíw omal nej y gajpowüw (10) miweac nej; ajiür noicnoic corona wüx omal nej. ⁴ Naag miwiül nej tajimb tiüt iwear (1/3) ocas najlüy tiül cielo, talox nejiw tiüt wüx iüt. Aaga nimal atnej jüm quiaj, tamb mojcom niüng ajlüy a najtaj laliüc wijquiam micual nej, cos andiüm matsamb micual nej wüxan apwijquiam. ⁵ Aaga najtaj quiaj, wijquiat micual nej, nop nench. Aaga nench quiaj, apmajlüy wüx meáwan cambaj wüx iüt; nejingüind ngome apndom marang leawa nej ngo mandüüm. Naleaing quiaj tajnot a nine oceueaj aaga najtaj quiaj, taquiüraab andüy cawüx niüng ajlüy Teat Dios, at niüng ajlüy najneajay mitrono nej. ⁶ Condom aaga najtaj quiaj tecuiür andüy tiül wajchiüc niüng Teat Dios tasaj nej mamb macül. Quiaj tüünd meáwan leaw apmetam nej noic mil ijquiaiw acocio miow er miow (1,260) nüt.

⁷ Condom quiaj tajlüy noic nadam montsoj tiül cielo; aaga natang ángel nenüt Miguel aqiiüüb miángeles nej, tatsojow maquiüjpüw aaga nimal atnej nadam jüm, aqiiüüb miángeles nej. ⁸ Ndoj aaga nimal atnej nadam jüm ngo majntsopiw wüx; quiaj ngondom macülüw tiül cielo. ⁹ Quiaj tajlos tiüt wüx iüt aaga nadam nimal atnej jüm quiaj. Cos nejay aaga ndiüc najlüy nde tanomb nenüt diablo, aag ayaj minatang nimeech, nenüt Satanás aton. Aaga newaiich nipilan wüx iüt tajlos tiüt wüx iüt maquiüüb meáwan miángeles nej.

¹⁰ Quiaj tanguiaiyüis andeac nop nendeaac tiül cielo; tandeac napac, tapiüng:

—Canüy Teat Dios lajntsop wüx meáwan ngo majneaj. Teat Dios lamajüiquich nejay alndom majlüy wüx meáwan leaw almajlüy. Teat Cristo, aag micual nej, lamajüiquich nej aton ajlüy wüx meáwan leaw almajlüy; cos aaga neyac asoet nüt ongwiiüts wüx ombasüw mondüüb Teat Cristo niüng ajlüy Miteatiüts Dios, nej lajlos tiüt wüx iüt. ¹¹ Nejiw ajcüwa mondüüb Teat Cristo quiaj, tajntsopiw wüx minatang nimeech, cos tandeow aaga Quicheech Sap, tajünch tiüt miquiej nej para mawün nejiw wüx. At cos ngo mimboloj mandeacüw wüx Teat Cristo masey tajawüw apmambiyaranüw. ¹² Nganüy ich mapac imeajtsan meáwan monlüy tiül cielo. Pero nganüy xeyay ngo majneaj apmajlüyiw moncül wüx iüt, at moncül wüx iüt leaw ajlüy tiül ndec, cos minatangüw nimeech lapeay niüng ijlüyiün. Nej xeyay ajcüy, cos ajaw ngome xeyay nüt aliün majiür ndom marang leaw andiüm —aw.

¹³ Condom aaga nadam nimal atnej jüm quiaj, wüx tayaag lajlos tiüt wüx iüt, quiaj

tapeax acuiür aaga najtaj newiquiach nine nench. ¹⁴ Quiaj tüünd ijquiaw miolümb nej aaga najtaj quiaj, atnej miolümb noic nadam águila, para majlüel andüy tiül wajchiüc niüng apmüünd meáwan leaw netam. Aag ayaj apmajlüy aroomb neat alwüx pinawan, tiül niüng ngondom matüch nej aaga nadam nimal atnej jüm quiaj. ¹⁵ Condom aaga nadam nimal atnej jüm quiaj, tawün teombeay nej atnej nots lam amb teopech a najtaj. Aag ayaj tarang para macuarreech nej lam. ¹⁶ Nganüy aaga iüt tambeol aaga najtaj quiaj, cos lejquiat, tümb xiüm a lam naw teombeay aaga nimal atnej jüm quiaj. ¹⁷ Condom aaga nimal atnej jüm quiaj, masey xeyay tajcüy majaw aaga najtaj quiaj, ngondom marang nicuajind. Ndoj quiaj tamb matsoj maquiüjpüw alde-mas micual aaga najtaj quiaj. Cos ajcüw ayaj ayariw aaga poch leaw lamayac Teat Dios; at ngo mimboloj mandeacüw wüx leaw lamarang Teat Jesucristo.

13

Ijpüw napat nimal

¹ Xique lembetos mbeay nadam ndec. Quiaj tajawas tiül ndec nop ngo majneaj nimal almajiür ayaíw omal nej, gajpowüw miweac nej. Wüx notsnots miweac nej ajüür noic corona; at wüx noicnoic omal nej ajlüy wüx noic minüteran xeyay ngo majneaj, cos andeac atnej dios nej. ² Aaga alinop nimal sawaj quiaj, ajlüy atnej nop lüw, oleaj nej atnej oleaj oso, ombeay nej atnej ombeay león. Condom aaga alinop nimal atnej jüm tüüch nej ndom marang cuajantanej; aton tüüch nej niüng tsotoj majlüy wüx meáwan cuajantanej. ³ Quiaj tajawas noic omal nej atnej tajcoch, ajüic atnej apmandeow; pero aaga ajüür aaga tajcoch quiaj tajneaj. Meáwan nipilan wüx iüt mbayatoj majawüw nguineay tarang aaga nimal quiaj, ndoj tandüjpiw nej. ⁴ Condom quiaj meáwan nipilan tarangüw casa aaga nimal atnej jüm quiaj, cos nej tüüch marang natangüy aaga nimal atnej lüw quiaj. At tarangüw casa aaga nimal atnej lüw quiaj, tapiüngüw:

—¿Jane alndom marang cuajantanej atnej arang aaga nimal quiaja? ¿Jane alndom matsoj aweaag majntsop wüxe? —awüw.

⁵ Quiaj aaga ngo majneaj nimal atnej lüw quiaj telombüy nejáyan quiaj. At tüünd mandeac xeyay ngo majneaj wüx ombas Teat Dios; at tüünd marang leawa nej andiüm meáwan ic miow ijquiaw (42) caaw. ⁶ Quiaj tandeac xeyay ngo majneaj wüx ombas Teat Dios. Tapiiich minüt Teat Dios, tapiiich niüng acül Teat Dios, tapiiich meáwan monlüy tiül cielo. ⁷ At tüünd matsoj aweaag mondüüb Teat Cristo majntsop wüx nejüw. At tüünd majlüy

wüx meáwan nipilan monaw cuajantanej iüt, meáwan monaw tiül namix cambaj, meáwan mondeac palpálwüx ombeayaran, at meáwan nipilan monaw tiül palpálwüx nación. ⁸ Quiaj tarangüw casa aaga nimal atnej lüw quiaj meáwan nipilan monlüy wüx iüt leaw ngo marangüch minütiw nejüw tiül aaga nawiig najlüy nde wüx nganaw majlüy a iüt cam. Cos aag miün leaw lamüünd mapac meáwan nüt ajlüy minüt nej tiül aaga nawiig quiaj. Aag ayaj ocueaj aaga Quicheech Sap tambiyaran.

⁹ Nganüy leaw nendiüm manguiay, ich manguiay. ¹⁰ Sitiül aljane apmayac alinop tiül manchiüc, nej aton apmamb tiül manchiüc. Aton sitiül aljane apmambiy alinop naag espada, nej aton naag espada apmindeowüy. Pares mondüüb Teat Cristo netam maiücüw wüx leaw apmamon-gochiw, tanaám ngo macueatiw Teat Dios.

¹¹ Ndoj quiaj tajawas alinop ngo majneaj nimal teaáw imiün tiüt tiül iüt. Aag ayaj ajüür ijtsüw miweac nej atnej miweac sap; nganüy andeac nej atnej andeac aaga nimal atnej jüm. ¹² Aaga nimal nejüür ijtsüw weac quiaj, tüünd majlüy wüx cuajantanej atnej arang aaga nimal atnej lüw quiaj. Nganüy aaga nimal atnej lüw quiaj ajlüy wüx aaga nimal nejüür ijtsüw weac. Quiaj tapiüng meáwan nipilan monlüy wüx iüt netam marangüw casa aaga ombas wüx nimal atnej lüw, aaga leaw tajneaj minecoy nej. ¹³ Aton tarang nadam atéócan, cos tüüch majmiüc biümb imiün tiül cielo andüy wüx iüt, teamajawüw nipilan. ¹⁴ Quiaj tawai-ich meáwan nipilan monlüy wüx iüt naag aaga atéócan leawa tüüch nej marang aaga nimal atnej lüw quiaj. Aton tasaj meáwan nipilan monlüy wüx iüt netam marangüw nop narangüch dios majüic atnej aaga nimal atnej lüw quiaj, aaga tacoocharan naag espada ndoj tajneaj alinomb. ¹⁵ Quiaj aaga nimal nejüür ijtsüw miweac nej tüünd mapacüüch aaga narangüch dios ajüic atnej lüw quiaj, tüüch mandeac. Aton tüüch mambiy meáwan leawa ngo marang casa aaga narangüch dios atnej lüw quiaj. ¹⁶ At aton tapiüng netam majmel sello wüx miác owixaw, tengwüy teombas omalüw meáwan nipilan nde namix, nde natang; masey nejüür xeyay, masey ngo majiür nicuajind; masey najon mos, masey ngwüy. ¹⁷ Quiaj nejingüind ngondom mangalüw tengwüy manüjpiw nicuajind sitiül ngo majiürüw aaga sello najlüy wüx minüt aaga nimal, tengwüy aaga número apiüng wüx minüt nej. ¹⁸ Aag agüy naél maxoram omeaatsaran wüx nguineay apiüng aaga número alwüx sello. Leaw alndom maxom omeaats wüx, ich majaw cuane apiüng minüero minüt aaga nimal quiaj, cos aaga número quiaj apiüng wüx minüt nop naxey. Aaga

número quiaj, aag ayaj anaíw acoic miow er miow anaíw (666).

14

Atajcúw cantar 144,000 nipilan

¹ Ndoj quiaj tajawas aaga Quicheech Sap, alembem wüx mitiüc Sión almaquiüüb coic miow ic miow apiquiw mil (144,000) nipilan. Nejiw almajiürüw minüt Teat Cristo, at minüt Miteat nej narangüch teombas omalüw. ² Quiaj tanguaiyüs noic nanderac imiün tiül cielo atnej atearriür nadam lam, atnej noic napac netearriür wüx ajüy monteoc. At aaga nanderac quiaj, atnej wüx teatsündiw xeyay montsünd arpa. ³ Quiaj ajcúwa coic miow ic miow apiquiw mil nipilan tatajcüw cantar noic jayats himno niüng ajlüy najneajay alchetem wüx Teat Dios, at niüng ajlüy ajcüw apiquiw nimal almpac monlüy quiaj, at niüng ajlüy ajcüwa montangtang ombas monajiüt. Nejingüind ngondom masap mataag cantar aaga canto quiaj, áagan ajcüw acoic miow ic miow apiquiw mil nipilan. Ajcüw ayaj leaw tajwanüw naw tiül meáwan nipilan monlüy wüx iüt. ⁴ Nejiw ngo marangüw nisoet maquiüjpüw montaj. Nejiw ayaj almandüjpiw aaga Quicheech Sap nguiajantanej mamb, ombas majwanüw naw tiül meáwan nipilan majlüyiw atnej najneaj nichech müünd Teat Dios y aaga Quicheech Sap. ⁵ Nejiw nómban ngo mawaijchaw; at ngo majiürüw nisoet teombas Teat Dios niüng chetey tiül cielo. Tiül ombeayiw nejiw ngo maxoram awaiich, aaga nisoet ngo matsopoch nejiw.

Leawa tapiüng aropjüw ángeles

⁶ Quiaj tajawas alinop ángel tengual ajlüel cawüx tiül cielo. Nej teandeac masaj meáwan nipilan wüx iüt gñueay alndom mawüw wüx meáwan asoetiw nejiw. Teamasaj meáwan monlüy wüx a iüt cam, ajcüw ayaj monaw tiül meáwan nación, meáwan noicnoic ajlüy nipilan, monaw tiül mondeac palpáiwüx ombeayaran, at monaw tiül meáwan namix cambaj wüx iüt. ⁷ Nej tandeac napac, tapiüng:

—Netam mermbolan mendüyiün Teat Dios, netam meyajcan mejawan Teat Dios najneaj arang. Cos lamatüch a ores majaw wüx asoet nipilan. Irganan casa aaga nerang cielo, nerang iüt, nerang ndec, nerang meáwan oniüg yow —aw.

⁸ Alinop ángel tapiüng:

—Landroj ombas aaga nadam cambaj Babilonia cos aaga cambaj quiaj tüüch meáwan nación wüx iüt mangüniw; tayac nejiw wüx manganeowüw aaga vino leaw apiüng wüx tandüjpiw palpáiwüx dioses —aw.

⁹ Andüüban aaga amb aropjüw ángel tandeac napac, tapiüng:

—Sitiül aljane apmarang casa aaga ngo majneaj nimal atnej lüw quiaj, tengwüy aaga narangüch dios atnej lüw quiaj; aton sitiül apmayar misello nej teombas omal nej, tengwüy wüx owix nej, ¹⁰ aaga leaw apmarang atquiaj apmajcüy majaw nej Teat Dios. Apmayac nej tiül xeyay ngo majneaj, tiül biümb maquiüüb azufre niüng apmamongoch xeyay necoy; teamajawüw nej nangaj ángeles y aaga Quicheech Sap aton. ¹¹ Minasop aaga biümb niüng apmamongochiw necoy apmajndoc meáwan nüt. Nejiw nüt ongwiiüts ngondom maxojtüw, cos tarangüw casa aaga nimal atnej lüw, at aaga narangüch dios quiaj. Aton tayariw sello alwüx minüt aaga nimal quiaj. ¹² Pares meáwan mondüüb Teat Cristo, ajcüwa leawa lamayacüw wüx omeajtsüw aaga poch tayac Teat Dios; nejiw netam maiücüw wüx cuajantanej leaw apmamongochiw ningüy wüx iüt —aw.

¹³ Quiaj tanguaiyüs andeac nop nendeac imiün tiül cielo, tasaj xic:

—Irang wüx nawiig atcüy: “Najneajay apmapac omeajtsüw nde nganüy at meáwan nüt jane lamayar andeac Teat Cristo masey ndoj tandeowüw”, aj xic. Aton aaga Nangaj Espiritu tapiüng naleaing apmaxojtüw, lango metam marangüw najiüt; apmüjndiw leaw Teat Dios apmüüch nejiw cos tarangüw najneaj.

Taxaingueran cosecha wüx iüt

¹⁴ Condom tajawas, alcawüx noic raan oic. Wüx aaga oic quiaj alchetem nop atnej Teat Naxey. Alwüx omal nej noic corona narangüch oro; alteowix nots machat nexing. ¹⁵ Ndoj quiaj taw alinop ángel imiün tiül nadam nangaj iüm, tengual andeac napac masaj aaga alchetem wüx oic:

—Imelich icooch, cos lamatüch a nüt netam mecooch. Aaga cosecha najlüy wüx iüt latang —aj.

¹⁶ Quiaj aaga cheten wüx oic tapats machat maxaing a cosecha najlüy wüx iüt.

¹⁷ Quiaj taw alinop ángel imiün tiül nadam nangaj iüm najlüy tiül cielo, alteowix nots machat nexing. ¹⁸ Quiaj taw alinop ángel imiün niüng ajlüy artül. Nej najlüy wüx aaga biümb wüx artül. Tandeac napac, tasaj aaga alteowix aaga nexing machat quiaj:

—Imelich icooch, ixaing ajcüwa tsongol uvas najlüy wüx iüt, cos lajün —aj.

¹⁹ Condom quiaj aaga ángel tamelich machat maxaing aaga uvas najlüy wüx a iüt cam. Tayac tiül noic nadam iquial niüng apmapatsüch miyow nej. Aag ayaj apiüng lajcüy majaw nejiw Teat Dios. ²⁰ Aaga iquial uvas tajlüy mbeay cambaj; ndoj tapatsüch a uvas maw miyow nej quiaj. Quiaj tawün xeyay miyow nej atnej quiej, tajal, atüch niüng ajlüy freno teombeay cawüy, atüch

arej acocio miow (300) kilómetroos adam ajal tiüt.

15

Ajcwä ángeles tayacüw ümb wüx ayaíw ngo majneaj wüx iüt

¹ Condom quiaj tajawas alinoic nadam ateočan mbayamaran majaraw tiül cielo, xeyay mbayajos najaw: Ayaíw ángeles üjndiw mayacüw wüx iüt ayaíw ngo majneaj ndóiwüx. Wüx aag ayaj apmamong ajcwü Teat Dios.

² Tajawas aton atnej nots ndec nerijrij atnej vidrio xowüw lachech, nacants atnej olüic biümb. At tajawas ajcwä leaw tajntsopiw wüx maquiüjpüw aaga nimal atnej lüw, cos ngo marangüw casa aaga narangüch dios, at ngo mayariw misello nej, tengwüw mayariw minúmero minüt nej. Nejiw alembemoj mbeay aaga ndec atnej vidrio, almandeajndiw arpa leaw tüüch nejiw Teat Dios. ³ Nejiw tengual atajcwü cantar aaga canto ocueaj teat Moisés, aaga nerang minajiüt Teat Dios, at aaga canto ocueaj Quicheech Sap, leaw apiüng atcwü: Ique meáwan leawa lamerang xeyay najneajay, teat,

cos ique cuajantanej alndom merang, Teat Dios;

ique mbójan najneaj irang, at naleaing irang aton,

cos ique minatang Rey wüx meáwan iüt.

⁴ Meáwan nipilan apmimbol majawüw ic, Teat Dios.

Apmandeacüw najneaj wüx minüt,

cos ique nangaj ic.

Meáwan nipilan wüx iüt apmambüw niüng ijlüy marangüw ic casa,

cos ajawüw najneaj teamerang wüx ijaw wüx asoeteran.

⁵ Wüx landoj aag ayaj, quiaj tajawas tiül cielo lejquiat aaga xowüw langaj tabernáculo, aaga najlüy tiül nadam nangaj iüm. ⁶ Quiaj tawüw ayaíw ángeles imiünüw tiül aaga nangaj iüm quiaj. Nejiw tündiw mayacüw alayaíw ngo majneaj wüx iüt. Nejiw asoiquiw apixaw nejiw najneaj, nerixix, nelitlit. Anopnopo alatsüw mal miüdüw nejiw notsnots cinta narangüch oro. ⁷ Quiaj nop tiül nejiw ajcwü apiquiw nimal tüüch nejiw noic tas oro anopnopo ajcwü ayaíw ángeles quiaj, chipchipoiw aaga ngo majneaj; apmatongoj wüx iüt. Aaga leaw apmatongoj quiaj, apiüng wüx aag ayaj ajcwü Teat Dios, aaga almapac meáwan nüt. ⁸ Condom aaga nangaj iüm quiaj chipiüt tiül nasop. Aag ayaj ajüiquich Teat Dios najneajay ajlüy, at alndom marang leawa nej andiüm. Nejinguind ngo ndom majmel tiül aaga nangaj iüm quiaj, leaw ajcwü ayaíw ángeles landoj mayacüw aaga ayaíw xeyay ngo majneaj wüx iüt.

⁹ Condom aaga nangaj iüm quiaj, chipchipoiw aaga ngo majneaj; apmatongoj wüx iüt. Aaga leaw apmatongoj quiaj, apiüng wüx aag ayaj ajcwü Teat Dios, aaga almapac meáwan nüt. ⁸ Condom aaga nangaj iüm quiaj chipiüt tiül nasop. Aag ayaj ajüiquich Teat Dios najneajay ajlüy, at alndom marang leawa nej andiüm. Nejinguind ngo ndom majmel tiül aaga nangaj iüm quiaj, leaw ajcwü ayaíw ángeles landoj mayacüw aaga ayaíw xeyay ngo majneaj wüx iüt.

⁷ Quiaj nop tiül nejiw ajcwü apiquiw nimal tüüch nejiw noic tas oro anopnopo ajcwü ayaíw ángeles quiaj, chipchipoiw aaga ngo majneaj; apmatongoj wüx iüt. Aaga leaw apmatongoj quiaj, apiüng wüx aag ayaj ajcwü Teat Dios, aaga almapac meáwan nüt. ⁸ Condom aaga nangaj iüm quiaj chipiüt tiül nasop. Aag ayaj ajüiquich Teat Dios najneajay ajlüy, at alndom marang leawa nej andiüm. Nejinguind ngo ndom majmel tiül aaga nangaj iüm quiaj, leaw ajcwü ayaíw ángeles landoj mayacüw aaga ayaíw xeyay ngo majneaj wüx iüt.

⁶ Quiaj tawüw ayaíw ángeles imiünüw tiül aaga nangaj iüm quiaj. Nejiw tündiw mayacüw alayaíw ngo majneaj wüx iüt. Nejiw asoiquiw apixaw nejiw najneaj, nerixix, nelitlit. Anopnopo alatsüw mal miüdüw nejiw notsnots cinta narangüch oro. ⁷ Quiaj nop tiül nejiw ajcwü apiquiw nimal tüüch nejiw noic tas oro anopnopo ajcwü ayaíw ángeles quiaj, chipchipoiw aaga ngo majneaj; apmatongoj wüx iüt. Aaga leaw apmatongoj quiaj, apiüng wüx aag ayaj ajcwü Teat Dios, aaga almapac meáwan nüt. ⁸ Condom aaga nangaj iüm quiaj chipiüt tiül nasop. Aag ayaj ajüiquich Teat Dios najneajay ajlüy, at alndom marang leawa nej andiüm. Nejinguind ngo ndom majmel tiül aaga nangaj iüm quiaj, leaw ajcwü ayaíw ángeles landoj mayacüw aaga ayaíw xeyay ngo majneaj wüx iüt.

⁵ Wüx landoj aag ayaj, quiaj tajawas tiül cielo lejquiat aaga xowüw langaj tabernáculo, aaga najlüy tiül nadam nangaj iüm. ⁶ Quiaj tawüw ayaíw ángeles imiünüw tiül aaga nangaj iüm quiaj. Nejiw tündiw mayacüw alayaíw ngo majneaj wüx iüt. Nejiw asoiquiw apixaw nejiw najneaj, nerixix, nelitlit. Anopnopo alatsüw mal miüdüw nejiw notsnots cinta narangüch oro. ⁷ Quiaj nop tiül nejiw ajcwü apiquiw nimal tüüch nejiw noic tas oro anopnopo ajcwü ayaíw ángeles quiaj, chipchipoiw aaga ngo majneaj; apmatongoj wüx iüt. Aaga leaw apmatongoj quiaj, apiüng wüx aag ayaj ajcwü Teat Dios, aaga almapac meáwan nüt. ⁸ Condom aaga nangaj iüm quiaj chipiüt tiül nasop. Aag ayaj ajüiquich Teat Dios najneajay ajlüy, at alndom marang leawa nej andiüm. Nejinguind ngo ndom majmel tiül aaga nangaj iüm quiaj, leaw ajcwü ayaíw ángeles landoj mayacüw aaga ayaíw xeyay ngo majneaj wüx iüt.

⁴ Meáwan nipilan apmimbol majawüw ic, Teat Dios. Apmandeacüw najneaj wüx minüt, cos ique nangaj ic. Meáwan nipilan wüx iüt apmambüw niüng ijlüy marangüw ic casa, cos ajawüw najneaj teamerang wüx ijaw wüx asoeteran.

16

Aaga tas apiüng wüx apmamongocharan xeyay ngo majneaj

¹ Quiaj tanguiaiyüs noic nanderac napac imiün tiül aaga nangaj iüm quiaj, tasaj ajcwü ayaíw ángeles:

—Quiüran itongon wüx iüt naw tiül aaga ayaíw tas quiaj, cos ajcwü ayaj apiüng wüx Teat Dios lajcwü —aj nejiw.

² Quiaj tamb aaga mbáswüx ángel matong andüy wüx iüt naw tiül mitas nej. Quiaj taxom nejiw najloc atiümtiümbüüchan ajcwüw nipilan leawa almajiürüw misello aaga nimal atnej lüw, leawa tarangüw casa midios nej.

³ Condom amb ijpw ángel tatong andüy tiül nadam ndec naw tiül mitas nej. Quiaj aaga ndec tangowüüch marang quiej atnej miquiej nandeow nipilan. Quiaj tandeowüw meáwan cüet, meáwan nimal najlüy tiül nadam ndec.

⁴ Ndoj quiaj amb arojpw ángel tatong andüy tiül lam, at andüy tiül meáwan oniüg yow naw tiül mitas nej. Quiaj tangowüüch marang quiej meáwan yow. ⁵ Quiaj tanguiaiyüs andeac aaga ángel najlüy wüx meáwan yow, tapiüng:

—Teat Dios, ique nangaj, ique tejlüy nde tanomb, at almejlüy meáwan nüt. Ique najneaj irang wüx apmejaw wüx asoet nipilan.

⁶ Atquiaj irang cos nipilan tambiyaw monyar andeac Teat Cristo, at tambiyaw mondeac indeac, taw miquiejijw nejiw. Condom ique aton lameaach quiej manganeowüw, cos atquiaj netam nejiw —aw.

⁷ Quiaj tanguiaiyüs alinoic nanderac imiün wüx artül, tapiüng:

—Naleaing Teat Dios, ique alndom merang cuajantanej. Ique irang naleaing, ique najneaj ijaw wüx asoet nipilan —aw.

⁸ Ndoj quiaj amb apiquiw ángel, tatong wüx nüt naw tiül mitas nej. Quiaj a nüt tüünd merraar xeyay, tayac biümb mambel nipilan. ⁹ Tandajpw nipilan cos xeyay arraar. Quiaj tapajchaw Teat Dios, aag neech majlüy aaga xeyay ngo majneaj wüx iüt. Naleaing nejiw ngo leaam omeajtsüw macueatiw meáwan ngo majneaj leaw teamarangüw; ngo marangüw casa Teat Dios.

¹⁰ Ndoj quiaj aaga amb acokuiaw ángel tatong naw tiül mitas nej andüy wüx aaga najneajay trono niüng tsotoj aaga nimal atnej lüw. Quiaj pojniüt meáwan niüng ajlüy wüx aaga nimal atnej lüw quiaj. Quiaj nipilan atsamtsambüw oniweaw nejiw cos ayajcwü xeyay necoy, xeyay ngo majneaj.

¹¹ Xeyay tapajchaw Teat Dios najlüy tiül cielo cos xeyay necoy, xeyay ngo majneaj ayajcwü, xeyay najloc axom nejiw. Masey

amongochiw aag ayaj, ngo leaam omeajtsüw macueatiw leawa ngo majneaj teamarangüw.

¹² Ndoj quiaj aaga amb anaíw ángel tatong naw tiül mitas nej andüy tiül aaga nadam lam nenüt Eufrates. Quiaj tawaag a yow tiül aaga lam quiaj, para mamongoj ajcüwa montangtang monajiüt monaw nonüt.

¹³ Quiaj tajawas aaga nimal atnej jüm, aaga alinop nimal atnej lüw, aton aaga newaiich nepiüng nej nendeac andeac Teat Dios. Quiaj tajawas taw teombeayiw nejiw nopnop nimeech atnej chiyam. ¹⁴ Ajcüw arojpwüw nimeech quiaj, arangüw atéocan. Nejiw apmambüw masojnongoj meáwan montangtang monajiüt wüx iüt wüx aaga netam nüt, matsojow maquiüjpüw Teat Dios, aaga nerang cuajantanej. ¹⁵ Quiaj tendeac Teat Cristo, tapiüng: “Saliüc wüx ngo mateotsaran, atnej arang nop need. Najneajay apmajlüy leaw almapac teamacül xic, tanaám ngo masoond apix nej atnej wüx almameay; quiaj ngome apmajlüy miotáagan, lango maxing wüx nüt saliüc”, aw. ¹⁶ Quiaj tasojnongoj meáwan montangtang monajiüt niüng nasoic Armagedón wüx aaga ombeayaran hebreo.

¹⁷ Condom aaga amb ayaíw ángel tatong naw tiül mitas nej tiülan nepepep. Quiaj tanguaiyüs noic nanderac napac imiün tiül aaga nadam nangaj iüm tiül cielo niüng ajlüy aaga najneajay trono niüng chetej Teat Dios, tapiüng:

—¡Canüy landoj! —aw.

¹⁸ Quiaj xeyay tajlip tiüt, xeyay aneerror, xeyay tetearriür. At tajlang noic nadamüy ateam, ngomeaag ajlüy tatow ajlüy nipilan wüx a iüt cam. ¹⁹ Quiaj aaga nadam cambaj Babilonia mbajcat arej ajlüy. Aton meáwan cambaj tiül meáwan palpáwüx nación tumb ndrom ombas. Atquiaj tarang Teat Dios wüx leaad omeaats nguineay tarang aaga nadam cambaj Babilonia, cos xeyay lajcüy majaw. ²⁰ At meáwan iüt pinawan ndec, at meáwan tiüc tumb ndrom. ²¹ Quiaj tajmiüc wüx ombasüw nipilan xeyay nadamdám hielo imiün tiül cielo, noicnoic aüm maseyme ic miow (40) kilos. Quiaj nipilan tanaám xeyay tapajchaw Teat Dios cos nej tüüch miün aaga hielo najmiüc wüx ombasüw nejiw, cos aag ayaj xeyay necoy, xeyay ngo majneaj.

17

Wüx Teat Dios apmajaw wüx aaga najtaj nejiürjiür naxey

¹ Quiaj tiün majaw xic nop imiün tiül ajcüwa ayaíw ángeles monjiür ayaíw tas. Nej tendeac masaj xic:

—Mac ningüy, sanüüch ic mejaw nguineay Teat Dios apmajaw wüx aaga minatang nelomblombüy najtaj, aaga altsotom wüx xeyay yow. ² Cos nej aaga nelomblombüy najtaj quiaj tawüywüy meáwan montangtang monajiüt wüx iüt marangüw nisoet maquiüjpüw. At meáwan nipilan wüx iüt angüniw wüx aaga vino leaw apiüng wüx arangüw nisoet maquiüjpüw —aw.

³ Quiaj Nangaj Espiritu tüüch xic najaw atnej saüm. Quiaj tayajcas atnej aaga ángel taquiüb xic mamb andüy tiül noic wajhiüc. Quiaj tajawas nop najtaj almajtep nop nimal nacants ombas. Alwüx ombas aaga nimal quiaj xeyay minüt ngo majneaj. At aaga nimal quiaj ajür ayaíw omal nej y gajpowüw miweac nej. ⁴ Aaga najtaj quiaj almasooig apix nej morada, at nacants. Ayac arend olaag, ayac andiig, ayac iquial owix. Altiül oro, altiül natsüjyay ombas piedra, altiül perlas. Almandeand noic tas narangüch oro, chipiow tiül xeyay ngo majneaj. Aaga altiül a tas quiaj, apiüng wüx cuajantanej ngo majneaj narangüch, at wüx aaga nisoet nej tarang. ⁵ Alteombas omal nej noic minüt nej ngo majiüc cuane wüx apiüng. Aag ayaj apiüng: “Babilonia nej natang, nej mimüm meáwan monlombombüy montaj, nej neyac meáwan ngo majneaj najlüy wüx iüt”, aw. ⁶ Quiaj tajawas aaga najtaj quiaj langün, cos tanganeow miquiej monyar andeac Teat Cristo. At tanganeow miquiej ajcüwa tambiyaranüw cos tandüjpiw Teat Cristo. Wüx tajawas, quiaj mbayats xeyay. ⁷ Condom quiaj aaga ángel tasaj xic:

—¿Neol mbayatear? Xique sanasaj ic cuane wüx apiüng aaga najtaj quiaj. Aton sanasaj ic cuane apiüng wüx aaga nimal nejiür ayaíw omal, at gajpowüw miweac nej, aaga almajtep a najtaj quiaj. ⁸ Aaga nimal landoj mejaw quiaj, tanomb tajlüy, nganüy lango majlüy. Naleaing laliüc maw tiül nequiliüt lol leaw ngo majiür ümb, ndoj apmamb andüy tiül biümb. Quiaj ajcüwa nipi-lan moncül wüx iüt, leawa ngo marangüch minütiw nejiw tiül aaga nawiig najlüy nde wüx nganaw majlüy iüt, leaw ajür minütiw tiül aaga nawiig leaw apiüng wüx apmapacüw meáwan nüt; nejiw apmbayamoj majawüw aaga nimal tajlüy tanomb, nganüy lango majlüy, ndoj apmajlüy alinomb.

⁹ Leaw nexom omeaats alndom majaw cuane wüx andeac leaw sanapiüng nganüy: Ajcüw ayaíw omal nej quiaj, apiüng wüx ayaíw tiüc altsotom wüx aaga najtaj. ¹⁰ Aton aaga ayaíw omal apiüng wüx ayaíw montangtang monajiüt. Acoquiaw nejiw lango majlüyiw, nop aliün mapac nganüy, alinop nganaw majlüy. Naleaing wüx nej apma-peay apmajlüy ágan acas nüt. ¹¹ Aaga ni-

mal leaw nomb almapac nganüy lango majlüy, nej amb opeacüw natangtang nenajiüt, naleaing nej ajlüy tiül aaga ayaíw, condom apmamb tiül biümb.

¹² 'Aaga gajpowüw (10) weac tejaw, aag ayaj apiüing wüx gajpowüw montangtang monajiüt. Nejiw nganaw müjndiw niüing apmajlüyiw wüx. Naleaing apmüjndiw ndom marangüw natang monajiüt noic ores nóiquian maquiüjpüw aaga nimal quiaj. ¹³ Ajcüw ayaj apmajlüyiw nóiquian, noic omeajtsüw maquiüjpüw aaga nimal atnej lüw quiaj. Nejiw apmüjchiw aaga nimal quiaj marang minajiütüw nejiw. ¹⁴ Nejiw apmatsojow maquiüjpüw aaga Quicheech Sap. Naleaing nej apmajntsop wüx nejiw, cos nej Teat Naxey ajlüy natang wüx meáwan montangtang monxey; nej minatang nenajiüt wüx meáwan montangtang monajiüt. Ajcüwa almaquiüjpüw, ajcüw ayaj najpajüw, narriüjtüchiw; at ajcüw ayaj leaw ngo macueatiw mandüjüw Teat Cristo, masey wüx tajlüy xeyay moncüy —aj xic.

¹⁵ Aton aaga ángel tasaj xic:

—Aaga nelomblombüy najtaj tejaw alstotom wüx xeyay yow, aaga yow quiaj apiüing wüx xeyay cambaj, xeyay nipilan, xeyay nación, xeyay palpáwüx ombeayaran. ¹⁶ Ajcüwa gajpowüw weac tejaw wüx omal aaga nimal, aag ayaj apiüing wüx gajpowüw montangtang monajiüt. Ajcüw ayaj aqüiüjpüw aaga nimal, apmajcüyiw majawüw aaga nelomblombüy najtaj, apmayariw meáwan leaw almajiüw, apmüjchiw majlüy miotáagan, apmatsambüw mionij nej y apmambeliw nej tiül biümb. ¹⁷ Atquiaj apmajlüy, cos Teat Dios apmayac tiül omeajtsüw nejiw marangüw leawa nej andiüw. Cos nej tandiüw majlüyiw nóiquian, müjchiw aaga nimal marang aag ayaj. Atquiaj apmajlüy cos atquiaj alndom majlüy meáwan leawa Teat Dios lamapiüing netam majlüy. ¹⁸ Aaga najtaj tejaw, aag ayaj apiüing wüx aaga nadam cambaj najlüy wüx meáwan montangtang monajiüt wüx iüt —aj xic.

18

Ndrot ombas aaga cambaj Babilonia

¹ Wüx landoj aag ayaj, quiaj tajawas alinop ángel imiün tiül cielo, áaga nejiüw nadam najiüt. Nej nómban anmarraj wüx iüt cos xeyay alitlit ombas nej. ² Quiaj tendead apmac, tapiüing:

—¡Landroj ombas, landroj ombas aaga cambaj Babilonia! Nganüy aaga cambaj lamarang niüing acüliw nimeech, at meáwan ngo majneaj espíritu. Aton alquiaj ombiüm meáwan ngo majneaj quiec leaw ngo mandüüram. ³ Aaga cambaj quiaj ndrot ombas cos nej tüüch meáwan nación manganeow aaga vino apiüing wüx aaga

xeyay nadam nisoet tayac nejiw wüx; at cos meáwan montangtang monajiüt tarangüw ngo majneaj nisoet maquiüjpüw. At tüüch mongalüy at montüjpeay wüx meáwan iüt majiürüw xeyay cuajantanej wüx nejiw tarangüw xeyay ngo majneaj maquiüüb —aw.

⁴ Quiaj tanguyaiüis alinoic nanderac tiül cielo, tapiüing:

—Xenipilanüw, iriowan tiül aaga cambaj quiaj; nde mejlüyüin nóiquian mequiüjpan wüx aaga nisoet arangüch quiaj, ngana memongochiün aaga ngo majneaj leaw apmamongochiw quiaj. ⁵ Cos asoetiw nejiw lajüic tiül cielo. Teat Dios leaad omeaats wüx aaga xeyay ngo majneaj leawa narangüch quiaj. ⁶ Irangan wüx ombas nej atnej lamarang wüx imbasan; ijchan alinoic más ngo majneaj leaw nej tarang. Tiül aaga tas niüing nej tayac ngo majneaj nanganeowaran müüch nipilan, quiaj iyacan alinoic atonej ngo majneaj. ⁷ Cos nej xeyay talombojchay, tarang meáwan cuajantanej leaw axom omeaats marang. Nganüy netam meajchiün mamongoch xeyay necoy atnej temongochiün, ijchan atonej tejiüntsán cos xeyay amix imeajtsan. Cos nej tiül omeaats nej apiüing: “Xique salcheten at xic nop natang nenajiüt, xique ngome nop lemben omal, xique ngo metam najiünts, ngo mamix ximeaats nicuajind”, aw. ⁸ Por aag ayaj, wüx noic nüt nej apmamongoch meáwan aaga ngo majneaj quiaj. Apmajlüy xeyay mondeow; apmajlüy xeyay amix omeaatsaran, xeyay monjiünts; apmajlüy xeyay montiün andüy. Condom nej apmandaab tiül biümb, cos Teat Dios leaw nejaw wüx asoet nej alndom marang cuajantanej —aw.

⁹ Condom meáwan montangtang monajiüt wüx iüt leawa tarangüw ngo majneaj maquiüüb, leaw tarangüw aaga axom omeajtsüw marangüw, apmajiüntsüw, xeyay apmamix omeajtsüw wüx ombas nej, wüx apmajawüw minasop nej cos teandaab. ¹⁰ Nejiw aplombomoj miünquiaj cos imboloj matüchiw, ngana maxom nejiw atnej. Apmapiüingüw:

—¡Jaa, ique nadam cambaj Babilonia! Ique terang leaw tendiüw merang, nganüy noic ores landroj imbas —apmawüw.

¹¹ Quiaj meáwan monüjpeay y mongalüy wüx iüt apmajiüntsüw, xeyay apmamix omeajtsüw wüx aaga cambaj quiaj; cos nejingüind lango majlüy tiül aaga cambaj para mangal leawa nejiw ajiürüw. ¹² Cos nejiw ajiürüw oro, ajiürüw plata, ajiürüw natsüjyay ombas piedras, ajiürüw perlas. Aton ajiürüw najneajay jael nenüt lino, ajiürüw morada jael, at jael narangüch seda, at nacants jael. Aton ajiürüw cuajantanej najmboc angan xiül, aton cuajantanej

narangüch marfil, aton cuajantanej narangüch najneaj xiül, ajcüw narangüch bronco, at leawa narangüch manchiüc, meáwan narangüch piedra nenüt mármol. ¹³ Ajiürüw canela aton, y cuajantanej najmboc angan soex, pom, aaga soex nenüt mirra, aaga xeyay nembeat perfume nenüt olíbano, vino, aceite, najneaj harina, at trigo. Ajiürüw boy, sap, cawüy, carret, aton ajiürüw najon nipilan marang mos. ¹⁴ Quiaj ajcüwa monüjpeay at mongalüy apmasajüw aaga cambaj quiaj:

—Nganüy meáwan leaw xowüy tendiüm mejiür, aag ayaj langondom mejiür. Meáwan cuajantanej aóng xiül xowüy lambeat, cuajantanej xowüy lajneaj langondom mejiür, ngondom mexom alinomb —awüw.

¹⁵ Quiaj ajcüwa monüjpeay at mongalüy leawa taxomüw xeyay tiül aaga cambaj quiaj, aplombomoy miünquiájan, apmajiüntsüw napac, cos xeyay amix omeajtsüw, imboloy matüchiw niüng ajlüy, ngana maxom nejw aaga xeyay ngo majneaj maquiüjpüw. ¹⁶ Aton apmapiüngüw:

—¡Jaa, pobre ique nadam cambaj! Minipilan ajlüyiw atnej nop najtaj asooig najneaj jael nenüt lino, asooig morada y nacants jael. Asooig cuajantanej oro, asooig natsüjyay ombas piedras, y perlas; ¹⁷ pero nganüy noic ores landroj ombas xeyay cuajantanej nembeatmbeat —apmawüw.

Aton meáwan capitán tiül barco, meáwan monjüy ambüw tiül barco, meáwan marineros, at meáwan monjüy tiül ndec menüjpeay y mengalüy, nejiw aton lombotoj miünquiájan majawüw, ¹⁸ y wüx tajawüw minasop aaga nadam cambaj quiaj wüx tандааb, quiaj tapiüngüw:

—¿wül alinoic cambaj matnej aaga nadam cambaj quiaja? —awüw.

¹⁹ Quiaj tawijchaw iüt teomalüw nejiw majüiquichaw xeyay amix omeajtsüw. Tajiüntsüw, tepajüw napac:

—¡Jaa! ¡Pobre nadam cambaj! Cos meáwan leawa monjiür barco lamaxomüw xeyay tiül a cambaj quiaj. ¡Nganüy noic ores landroj ombas!

²⁰ Nganüy ich mapac imeajtsan icona monlüy tiül cielo, icona apóstoles, icona mondeac andeac Teat Dios, meáwan icona minipilan Teat Dios. Ich mapac imeajtsan, cos Teat Dios lamapalüch ombas leaw aaga cambaj tarang wüx imbanas —awüw.

²¹ Quiaj nop ángel xowüy lapac tayar noic nadam piedra atnej mipiedra molino, talox tiül nadam ndec, tapiüng:

—Atnej aaga piedra ngo maxoram majaraw alinomb, atquiaj aton aaga nadam cambaj Babilonia apmajlos tiüt majmiüc napac, nómban langome apmaxoram majaraw. ²² Tiül aaga cambaj quiaj, langome apmanguaiyaran ajiünts arpa, langome

apmajiünts ind, langome apmajiünts flauta, langome apmajiünts trompeta. Aton nejinguind mondüy monrang cuajantanej najiüt langome apmajlüy quiaj. At langome apmanguaiyaran teanchiülaran quiaj. ²³ Lámpara nómban langome apmarraj quiaj, at langome apmanguaiyaran nangos nüt wüx angoch owixaran. Masey mongalüy at monüjpeay tiül aaga cambaj quiaj, alombaranüw meáwan wüx iüt, y aton monsüet quiaj tawaijchaw meáwan nación, pero lango majlüyiw.

²⁴ At aton tiül aaga cambaj quiaj taxoram miquiej ajcüwa mondeac andeac Teat Dios, at miquiej meáwan mondüüb Teat Cristo leaw tambiyaranüw wüx meáwan iüt —aw.

19

Anderac najneaj wüx Teat Dios

¹ Wüx landoj aag ayaj, quiaj tanguiayüis andeacüw xeyay nipilan tiül cielo, apiüngüw napac:

¡Aleluya! ¡Üjchiüts gracias Miteatiüts Dios! Nej tawün icoots wüx asoetiüts, nej netam marangüch casa, cuajantanej alndom marang.

² Naleaing nej ajaw wüx asoet nipilan atnej netam nejw.

Cos nej lamajaw wüx, lamayac asoet aaga natang nelomblombüy najtaj, aaga tüüch marang nisoet meáwan nipilan wüx iüt.

Nganüy Teat Dios lamapalüch ombas, cos aaga najtaj quiaj tambiy monrang minajiüt Teat Dios, awüw.

³ Ndoj quiaj tapiüngüw alinomb:

—¡Aleluya! Üjchiüts gracias Teat Dios, cos minasop aaga biümb niüng teandaab aaga nelomblombüy najtaj apmajndocndoc cawüx meáwan nüt —awüw.

⁴ Quiaj ajcüwa ic miow apiquiw (24) montangtang ombas monxey, aton ajcüw apiquiw atnej nimal leaw almapac taquiejliw micosüw nejiw mejquiejow tiüt marangüw casa Teat Dios, aaga alcheten tiül najneajay trono, tapiüngüw:

—¡Amén, aleluya! —awüw.

⁵ Condom quiaj tanguiayaran noic nanderac imiün niüng ajlüy aaga najneajay trono niüng chetejeran quiaj, tapiüng: Irangan casa Miteatiüts Dios, meáwan icona monrang minajiüt nej, masey chingüy masey natang, irangan nej casa, irangan leaw apiüng —aw.

Nangos nüt wüx apmengoch owix Quicheech Sap

⁶ Condom tanguiayüis atnej xeyay nipilan andeacüw, atnej atearriür lam, atnej atearriür tiüt ajüy monteoc. Nejiw tapiüngüw:

¡Aleluya! Miteatiiüts Dios lajlüy wüx meáwan cambaj, nej ndoj ombas marang cuajantanej leaw andiüm.

⁷ Ich mapac omeajtsaats, mayajcaats xeyay najneajay, marangaats casa Teat Dios;

lamatüch a ores mengoch owix a Quicheech Sap.

Minüx nej latajquaiy majneaj maquiiüb minench nej.

⁸ Nej tüünd apix nej, masooig najneaj jael nenüt lino, nerixix, nelitlit —awüw.

Pues aaga najneaj jael nenüt lino quiaj, apiüng wüx nguineay mondüüb Teat Cristo tarangüw najneaj atnej andiüm Teat Dios.

⁹ Quiaj nop ángel tasaj xic:

—Irang wüx nawüig, ipiüng: “Najneajay ich mapac omeajtsüw leawa tajpajüw metiw wüx tengoch owix a Quicheech Sap” —aw.

Ndoj tasaj xic:

—Aaga poch ocueaj Teat Dios quiaj, naleaing —aj xic.

¹⁰ Quiaj xique taquiejliüs xecos tüüt narang casa aaga ángel quiaj. Ndoj tasaj xic:

—Ngwüy, nde merang xic casa, cos xique nerangas minajiüt Teat Dios atnej ique irang, atnej arangüw meáwan mondüüb Teat Cristo, meáwan monyar andeac nej. Néjan Teat Dios irang casa. Cos aaga naleaing leawa taquiaach Teat Jesús, áag miün tandeacüw nomb ajcüwa mondeac andeac Teat Dios —aj xic.

Nop nejtep raan cawüy

¹¹ Condom tajawas lejquiau a cielo. Quiaj tajntsop nop raan cawüy alwüx nejtep nej. Aaga nejtep cawüy quiaj minüt nej Nerang Leaw Apiüng Apmarang, at Naleaing alinoic minüt nej. Nej najneaj arang wüx ajaw wüx asoeteran, at wüx amb tüül montsoj. ¹² Oniüg nej atnej oniw biümb; alwüx omal nej xeyay corona. Aton almajiür noic minüt nej narangüch teombas nej; naleaing nejingüind ngo majaw cuane apiüng, néjan ajaw. ¹³ Almasooig noic apix nej nesong tüül quiej. Minüt nej Nanderac Ocueaj Teat Dios. ¹⁴ Meáwan monlüy tüül cielo tandüjpiw nej, ajteptepiw raan cawüy. Asojquiw apixaw nejüw xowüy lajneaj jael nenüt lino, rajnüy, nerixix. ¹⁵ Ajüic imiün teombeay nej nots espada nexing. Naag aag ayaj apandrooch ombas meáwan nación. Condom nej apmasap nejüw, müüch marangüw leawa nej apmapiüng. Nej apmarang wüx ombasüw nejüw atnej arangüch wüx uvas wüx ayacüch tüül noic nadam iquial niüng apmapatsüch miyow nej. Aag ayaj ajüiquich xeyay ajcüy majaw nejüw Teat Dios, y nej alndom marang cuajantanej. ¹⁶ Aton wüx aaga najal apix nej, at wüx mitsac nej narangüch minüt nej, apiüng: “Minatang Rey wüx meáwan

Reyes, Natangüy wüx meáwan montangtang”, aw.

¹⁷ Quiaj tajawas nop ángel alembem wüx nüt, tendeac napac masaj meáwan quiec najlüel cawüx, tapiüng:

—Macaron, canchiüron, cos Teat Dios apmayac noic nadam nüeteran. ¹⁸ Cos apmetsamban mionij montangtang monajiüt, mionij minatangüw soldados, mionij aag xowüy lapat, mionij micawüy soldados, mionij soldados monter cawüy, mionij meáwan nipilan masey ngomeaag arangüw mos, masey mionij nipilan arangüw najon mos, mionij chingüy nipilan, mionij natang nipilan —aw.

¹⁹ Quiaj tajawas aaga nimal atnej lüw almaquiiüb meáwan montangtang monajiüt wüx iüt at misoldadojüw nejüw. Nejiw sonogotoj matsojow maquiiüptüw aaga nejtep cawüy quiaj, at misoldados nej leawa almaquiiüb. ²⁰ Quiaj aaga nimal atnej lüw quiaj, ndeaad maquiiüb aaga nerang ateócan, aaga newaiich nepiüng nej nop nendeac andeac Teat Dios. Nej tawaiich nipilan leawa tajiürüw misello aaga nimal atnej lüw quiaj, leaw tarangüw casa aaga narangüch dios. Ndoj ajcüwa ipüw quiaj, tan apacüw tajlosüw tüül biümb niüng tандаab azufre. ²¹ Condom aldemas nipilan leaw taquiiüptüw aaga nimal atnej lüw quiaj tambiyaranüw naag aaga espada naw teombeay aaga nejtep cawüy quiaj. Ndoj meáwan quiec paxiüt üetiw matsambüw mionijeaw nejüw.

20

Apiüng wüx noic mil neat

¹ Ndoj quiaj tajawas nop ángel imiün tüül cielo almajoy millave aaga nequiliüt lol leaw ngo majiür ümb; alteowix nej nots nadam galen. ² Quiaj tasap aaga nimal atnej jüm, aag ayaj aaga ndiüc najlüy de tanomb, minatangüw nimeech nenüt diablo, aton minüt nej Satanás. Aag ayaj ndeaad matsajcüch naag galen, macü mil neat. ³ Quiaj talox tüül aaga nequiliüt lol najlüy tüüt, condom tapal, tayac wüx noic sello. Quiaj ngondom maw mawaiich nipilan tüül palpälwüx nación leawa among noic mil neat. Condom wüx landoj aaga mil neat, quiaj netam tsüjmbiüm alacas nüt.

⁴ Quiaj tajawas tigüy najneajay tronos chetejeran wüx, alchetemog wüx ajcüwa tñjndiw majawüw wüx asoet nipilan. At tajawas ajcüwa nipilan leawa tambiyaranüw tandooigaran oniquiauw wüx andeacüw wüx Teat Jesús y wüx Mipoch Teat Dios. Aton cos nejüw ngo marangüw casa aaga nimal atnej lüw quiaj; at ngo marangüw casa aaga narangüch dios. At ngo mayariw sello teombas omaliuw nejüw, tengwüy wüx

owixaw nejiw. Ajcūw ayaj tapacūw alinomb marangūw montangtang monajiūt wūx meáwan iūt maquiūjpūw Teat Cristo aaga noic mil neat. ⁵ Ajcūw ayaj leaw ombas mapacūw. Nganūy aldemas mondeow ngo mapacūucharanūw alinomb leaw landoj noic mil neat. ⁶ Xeyay apmapac omeajtsūw, at nangaj apmajlūyiw meáwan leaw ombas mapacūw alinomb. Nejiw ngame apmambūw tiül biümb, aag ayaj nasoic amb ijmbūw andeowaran. Nejiw apmarangūw miteaats ocueaj Teat Dios at ocueaj Teat Cristo. Nejiw apmajlūyiw wūx meáwan iūt maquiūjpūw Teat Cristo wūx nej apmayar marang minajiūt nej noic mil neat.

⁷ Wūx lamong aaga noic mil neat, quiaj aptsūjmbiüm alinomb minatangūw nimeech nenüt Satanás naw tiül manchiüc. ⁸ Quiaj apmamb tiül palpálwūx nación mawaiich meáwan nipilan wūx iūt. Apmasojnong nipilan tiül Gog at Magog matsojow maquiūjpūw minipilan Teat Dios. Ajcūw ayaj apmajlūyiw xeyay nipilan atnej miwüüd nadam ndec. ⁹ Quiaj ajcūwa nipilan tambūw, ambūwan wūx iūt. Condom tayeyiw tiüt niüng acüliw mondüüb Teat Dios, at tayeyiw tiüt aaga cambaj leaw Teat Dios xeyay andiüm. Quiaj Teat Dios tiüch majmiüc biümb imiün tiül cielo wūx ombasūw, tūmb mandajpūw. ¹⁰ Quiaj aaga minatangūw nimeech newaiich nejiw, ndeaad. Condom tajlos tiül niüng ajlūy xeyay biümb niüng teandaab azufre, niüng almajlūyiw aaga nimal atnej lūw, aton niüng ajlūy aaga newaiich nepiüng nej nop nendec andeac Teat Dios. Quiaj apmamongochiw xeyay ngo majneaj nüt ongwüüts meáwan nüt.

Apmajaraw wūx asoeteran

¹¹ Quiaj tajawas nop alchetem wūx aaga nadam trono, rajnūy. Quiaj tawūw niüng ajlūy nej iūt, nüt, caaw, ocas; nómban langome apmaxoram majaraw alinomb. ¹² Quiaj tajawas meáwan mondeow, natang at chingüy, alembemoj niüng ajlūy aaga najneajay trono. Condom lejquiat acas nawiig. Ndoj lejquiat alinoic nawiig, altiül minütiw nejiw leaw apmapacūw meáwan nüt. Condom quiaj tajawaranūw wūx ombasūw mondeow atnej larangüch tiül ajcūwa nawiig, nguineay tarangūw anopnopo. ¹³ Quiaj tawūw imiün tiül nadam ndec meáwan mondeow leawa tandeowüw tiül ndec. At tawūw imiün tiül niüng acüliw mondeow, nenüt Hades, meáwan mondeow leawa alquiaj. Quiaj tajawaranūw wūx ombasūw nejiw anopnopo nguineay tarangūw wūx almapacūw. ¹⁴ Condom quiaj ajcūw leaw acüliw niüng ajlūy mondeow, at leaw altiül aaga Hades, tajlos tiül biümb. Aag ayaj apiüng wūx amb ijmbūw

andeowaran. ¹⁵ Ninguiaj ajüic leawa ngo maxoram minüt nej tiül aaga nawiig niüng ajlūy minütiw leaw apmapacūw meáwan nüt, ajcūw ayaj tajlosūw tiül biümb.

21

Jayats iūt, jayats cielo

¹ Ndoj quiaj tajawas larangüch noic jayats iūt, nüt, caaw, ocas; cos meáwan leaw mbas majlūy lango majlūy. At nadam ndec lango majlūy. ² Condom xique Juan, aton tajawas aaga nangaj cambaj, aag ayaj jayats Jerusalén aliüc imiün tiül cielo niüng ajlūy Teat Dios. Aaga cambaj quiaj ajlūy najneajay atnej nop nūx lasojiquay apmengocho wix maquiüüb minench nej. ³ Quiaj tanguyaiyüs noic nanderac napac imiün tiül cielo, tapiüng:

—Jogüy, Teat Dios lapeay niüng ajlūy nipilan. Nejiw apmajlūyiw minipilan nej, nejay Teat Dios apmacül maquiüüb nejiw, apmajlūy Midiosūw nejiw. ⁴ Teat Dios apmajend miyow onüügaran. Langome apmajlūy andeowaran; langome apmajlūy amix omeaatsaran, langome apmajlūy monjiünts, langome apmajlūy necoy, cos meáwan leawa tajlūy nomb lango majlūy —aw.

⁵ Condom aaga cheten tiül aaga najneajay trono quiaj, tapiüng:

—Nganüy xique sarang jayats meáwan cuajantanej —aw.

Quiaj tasaj xic aton:

—Irang wūx nawiig, cos aaga poch cam naleaing, alndom meyar meyac wūx imeaats —aj xic.

⁶ Quiaj tasaj xic alinomb:

—Canüy landoj. Xique ombas salnajlūy, atnej letra A; at sajlūy ümbwūx, atnej letra Z. Leawa nind anganeow yow xique sanüüch, süüchan aaga yow neech mapacaran naw tiül onüüg yow ajlūyay pacaw. ⁷ Sitiül aljane apmaiüc wūx meáwan ngo majneaj, nej sanüüch maney meáwan aaga jayats leaw apmajlūy. Xique sanajlūy Midios nej, nej apmajlūy xecual. ⁸ Nganüy meáwan leaw imbol mandüüb Teat Cristo, meáwan leawa ngo mayar andeac nej, meáwan monrang xeyay ngo majneaj, meáwan monbiy nipilan, meáwan monjiür palpálwūx najtaj palpálwūx naxey, meáwan monsüet monwüney marang ngo majneaj, meáwan monrang casa narangüch dios, meáwan monwaiich, meáwan ajcūw ayaj apmambūw tiül xeyay biümb niüng teandaab azufre. Meáwan leawa apmambūw tiül aaga biümb quiaj, aag ayaj nasoic amb ijmbūw andeowaran —aj xic.

Jayats Jerusalén

⁹ Quiaj tiün majaw xic nop ángel naw tiül aaga ayaíw ángeles, ajcūw tajiürüw ayaíw tas

chipchapiow leaw xeyay ngo majneaj taton-
goj wüx a iüt cam. Nej tendead masaj xic,
tapiüng:

—Mac ningüy, sanüüch ic mejaw aaga
nüx, minüx aaga Quicheech Sap —aj xic.

¹⁰ Condom quiaj aaga Nangaj Espíritu
ocueaj Teat Dios tüüch xic najaw atnej
saüm. Tayajcas atnej taquiüüb xic mamb
aaga ángel andüy wüx nop najal oleaj tüc.
Quiaj tüüch xic najaw aaga nangaj cambaj
Jerusalén aliüc imiün tüül cielo niüng ajlüy
Teat Dios. ¹¹ Aaga cambaj quiaj, xeyay
najneajay atnej ajlüy Teat Dios. Xowüy
lalitlit atnej noic natsüjyay ombas piedra,
atnej noic piedra nenüt jaspe, nerijrij at-
nej vidrio. ¹² Aaga cambaj quiaj, ayej nej
tüüt noic nadam muro atnej otüeng coet na-
jal oleaj. Ajiür gajpic (12) ombeay niüng
ajmeleran, y nopnop ángel niüng ajmeleran.
Narangüch wüx noicnoic niüng ajmeleran
noic minüteran. Aag ayaj minütiw gajpiüp
(12) monxey micual Israel. ¹³ Aaga cambaj
quiaj amb nonüt ajiür arej niüng ajmel-
eran; amb calüy ajiür arej niüng ajmeleran;
amb cawac ajiür arej; amb noleat ajiür arej.
¹⁴ Aaga muro ayej nej tüüt aaga cambaj
quiaj, ajiür gajpic (12) nadam piedra witiow
wüx a muro. Noicnoic piedra alwüx minüt
nop apóstol, ajcüwa gajpiüp (12) apóstoles
ocueaj aaga Quicheech Sap.

¹⁵ Aaga ángel tengual andeac masaj
xic quiaj, alteowix nej nots nipeaxay
narangüch oro para mapeax aaga cambaj,
mapeax meáwan puerta, at apmapeax aaga
nadam muro ayej tüüt a cambaj. ¹⁶ Aaga
cambaj quiaj atowtow ajlüy mepiquiw.
Quiaj tapeax aaga cambaj naag a ipeaxay
quiaj. Tatüch ijquaiw mil ijquaiw acoic
miow (2,200) kilómetros andüy wüx ajal,
atonej andüy wüx oxet, atonej andüy wüx
ajal oleaj. ¹⁷ Condom tapeax aaga muro
atnej otüeng coet quiaj, atüch er miow
acoquiaw (65) metro ajal oleaj. Aaga
ipeaxay a ángel quiaj, aag ayaj atow nej
apeaxiw owix nipilan.

¹⁸ Aaga muro quiaj, narangüch naag
xeyay natsüjyay ombas piedra nenüt jaspe.
Nganüy aaga cambaj quiaj narangüch
palüyan oro nerijrij atnej vidrio. ¹⁹ Ajcüwa
gajpic (12) nadamdam piedra witiow
wüx aaga muro neyey tüüt cambaj, ajmel
wüx mimhaj nej palüyan natsüjyay ombas
piedra. Aaga mbáswüx piedra nenüt
jaspe, amb ijquaiw piedra nenüt zafiro,
amb arej nenüt ágata, amb apiquiw nenüt
esmeralda. ²⁰ Aton amb acoquiaw nenüt
ónice, amb anaíf nenüt coralina, amb
ayaáf nenüt crisólito, amb oipeacüw nenüt
berilo, amb ojquiey nenüt topacio, amb
gajpowüw nenüt crisopraso, amb gajpanoic
nenüt jacinto, amb gajpic nenüt amatista.
²¹ Nganüy ajcüwa gajpic puerta ajlüy gajpic

namdam perla, noicnoic puerta ajlüy
noic nadam perla. Aaga calle tüül aaga
cambaj quiaj palüyan oro, nerijrij atnej
vidrio.

²² Tüül aaga cambaj quiaj, ngo naxom
najaw noic templo; ngo majlüy, cos Teat
Dios leaw aldom marang cuajantanej, at
aaga Quicheech Sap ajlüyiw ingow ajlüy
nangaj iüm. ²³ Aaga cambaj quiaj ngo
metam nej nüt, ngo metam nej caaw
marraj quiaj, cos Teat Dios leaw xeyay
najneajay ajlüy, xowüy arraj meáwan tüül
a cambaj quiaj. At aaga Quicheech Sap
arraj atnej lámpara. ²⁴ Meáwan nipilan naw
tüül palpáwüx nación leawa tawüw wüx
asoetiw nejiw apmajüyiw tüül aaga ran tüül
aaga cambaj quiaj. Meáwan montangtang
monajiüt najlüyiw wüx iüt apmambüw tüül
aaga najneajay cambaj quiaj, majoyiw
mamb leawa xeyay najneajay ajiürüw
müjchiw Teat Dios, marangüw nej casa.
²⁵ Meáwan puerta niüng ajmeleran ocueaj
aaga cambaj quiaj aplejquiam meáwan
nüt, ngo palam cos ngo majlüy ongwüüts
quiaj. ²⁶ Apmajoyaran mamb meáwan
leaw xeyay najneajay müünd Teat Dios
marangüch casa. ²⁷ Tüül aaga cambaj
quiaj, ngondom majmel nicuajind ngo
majneaj, at nejingüind nerang ngo majneaj,
at monwaiich; naleaing apmajmeliw
ajcüwan leawa apmamacüw meáwan nüt, cos
larangüch minütiw nejiw tüül aaga nawig
ocueaj Quicheech Sap.

22

¹ Wüx landoj aag ayaj, quiaj aaga ángel
tüüch xic najaw nots lam nerixixay, ner-
ijrij atnej vidrio; aaga yow quiaj neech
mapacaran. Aag ayaj imiün niüng ajlüy
najneajay trono chetey wüx Teat Dios, at
niüng ajlüy aaga Quicheech Sap. ² Aaga
lam quiaj among amb pinawan aaga calle
tüül a cambaj quiaj. Mbeaymbeay aaga lam
quiaj, ajlüy xiül neech mapacaran meáwan
nüt. Aaga xiül quiaj, apmeóng gajpic (12)
aóng tüül nomb neat; aag ayaj aóng noicnoic
caaw. Aton naag aóp aaga xiül quiaj aldom
mamongoch iün andeow meáwan nación.
³ Tüül aaga cambaj quiaj lango majlüy nicua-
jind ngo majneaj. Naleaing aaga najnea-
jay trono niüng chetey Teat Dios, at a trono
niüng chetey aaga Quicheech Sap apmajlüy
tüül aaga cambaj quiaj. Quiaj meáwan mon-
rang minajiüt nej apmarangüw nej casa.
⁴ Apmajawüw mitey nej, aton minüt nej ap-
majlüy teomb omalüw nejiw. ⁵ Quiaj lan-
gome apmajlüy ongwüüts, ngome apmetam
lámpara marraj; ngome apmetam atil nüt,
cos Teat Dios apmarraj meáwan leaw alma-
jlüy quiaj. Nejiw apmajlüyiw montangtang
meáwan nüt, meáwan neat.

Teat Cristo apmandilil najen

⁶ Quiaj aaga ángel tasaj xic:

—Aaga poch cam naleaing, ngo mawai-ich, alndom meyar leaw apiüing. Aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, aag neech marangüw wüx nawiig leaw andeac nej ajcüw mondeac andeac nej, nej tüüch miün miángel nej majüiquich leawa laliüc majlüy, majawüw aag ayaj monrang minajüüt nej —aw.

⁷ —¡Xique saliiüc najénan! ¡Najneajay, ich mapac omeajtsüw leawa apmayac wüx omeaats andeac Teat Dios atnej apiüing tiül aaga nawiig cam, cos nej lamapiüing nguineay apmajlüy alinoic nüt! —aw Teat Cristo.

⁸ Xique, Juan, tanguiaiüis, tajawas meáwan aag ayaj. Wüx landoj nanguiay, najaw aag ayaj, quiaj taquiejlüis xecos teoleaj aaga ángel narang casa, cos nej neech xic najaw aag ayaj. ⁹ Quiaj tasaj xic:

—Ngwüy, nde merang xic casa, cos xique aton sarang minajüüt Teat Dios at ic, atnej tarangüw mondeac andeac Teat Dios, atnej arangüw leawa ayac wüx omeaats aaga poch najlüy tiül aaga nawiig cam. Néjan Teat Dios netam merang casa —aj xic.

¹⁰ Ndoj tasaj xic:

—Nde mexot aaga poch najlüy tiül aaga nawiig cam, aag apiüing wüx nguineay apmajlüy alinoic nüt, cos laliüc majlüy aaga lamapiüing quiaj. ¹¹ Leawa nerang ngo majneaj, tanaámb ich marang ngo majneaj, at leawa nerang nisoet ich marang tanaámb. Nganüy leawa nerang najneaj, tanaámb ich marang najneaj. At leawa nerang andiüm Teat Dios, tanaámb ich marang leaw andiüm Teat Dios —aj xic.

¹² Quiaj Teat Jesús tapiüing:

—Naleaing xique saliiüc najénan, sanajamiün leaw sanüüch nopnopo] leaw tarang. ¹³ Xique mbas salnajlüy atnej letra A, at sajlüy úmbwüx atnej letra Z —aw.

¹⁴ Najneajay apac omeajtsüw leawa tajwan asoetiw nejüw, cos aag ayaj atnej lajantsüch apixaw nejüw, majmeliw ambüw tiül aaga puerta ocueaj aaga najneajay

cambaj, at matüchiw aaga xiül neech mapacaran meáwan nüt. ¹⁵ Nganüy ajcüwa leawa ngo müjndiw majmeliw tiül aaga cambaj quiaj, ajcüw ayaj atnej ngo majneaj nimal leaw mbójan arang ngo majneaj. Ajcüw ayaj monsüet; ajcüw ayaj monjiür pálwüx minajtaj pálwüx minaxey; ajcüw ayaj monbyi nipilan; ajcüw ayaj monrang casa narangüch dios; at meáwan mondiüm leaw ngo maleaing, tengwüy monwaiich.

¹⁶ —Xique Teat Jesús tujchiüs miün xeángel mapiüing aaga poch lajlüy tiül aaga nawiig cam, manguiaiüy meáwan mondüüb xic tiül palpálwüx cambaj. Xique nawas tiül acualaats aaga Rey David tajlüy nomb. At xique sajlüy natang atnej aaga nadam ocas najntsop chiüjmbaw —aw.

¹⁷ Aaga Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, y meáwan mondüüb Teat Cristo, nejüw ajlüyiw atnej minüx nej, apiüingwü:

—Mac —awüw.

At leaw anguiay, ich mapiüing aton:

—Mac —ich maw.

Aton jane nind anganeow, ich miün manganeow; meáwan leawa andiümüw manganeowüw, ich manganeowüw aaga yow neech mapacaran meáwan nüt, aag ayaj üjndiwan.

¹⁸ Xique Juan, sasaj meáwan leawa apmanguiay andeac Teat Dios tiül aaga nawiig cam: Sitiül aljane apmayac wüx, quiaj Teat Dios apmüüch majlüy wüx ombas nej meáwan ngo majneaj atnej lamapiüing tiül aaga nawiig cam. ¹⁹ Aton sitiül aljane apmawün quiriw naw tiül aaga nawiig cam niüing Teat Dios apiüing nguineay apmajlüy alinoic nüt, quiaj Teat Dios langome apmüüch nicuajind leaw lamapiüing apmüüch minipilan nej tiül aaga nangaj cambaj; ngome apmayar aaga najneaj atnej apiüing tiül aaga nawiig cam.

²⁰ Aaga nepiüing meáwan aag agüy, apiüing:

—Naleaing xique saliiüc najénan —aw.

Amén. ¡Atquiaj apmajlüy! ¡Mac Teat Jesús!

²¹ Sandiüm Miteatiüts Jesucristo müch icon meáwan mimonajneaj nej. Amén.